E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL IX • Nr. 1 (68) IANUARIE–FEBRUARIE • 1961

101 777

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

1
1961

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. ȘI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ ȘI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacție:
Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson (redactor șef), arh. C. Moșinschi, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petrașcu

Redacția: București — Raionul I. V. Stalin — str. Episcopiei nr. 9 — Tel. 13.98.80
ANUL IX — Nr. 1 (68) IANUARIE — FEBRUARIE 1961

2 Calitatea — obiectivul principal

Arh. N. Porumbescu, arh. C. Rulea
4 Noua construcție a Circului de stat din București

LUCRĂRILE VALOROASE DE ARHITECTURĂ PREMIATE ÎN ANUL 1960

Arh. Sofia Ungureanu
17 Premiile anuale acordate de Uniunea Arhitecților lucrărilor valoroase de arhitectură și urbanism

CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

Arh. Elena Pleniceanu-Iotzu
22 Combinatul de produse lactate din București

Arh. I. Deșcu
24 Un atelier de reparat locomotive și vagoane

Arh. N. Vasilescu
26 Farul maritim Constanța

Arh. Th. Sassu, arh. Gh. Rosetti
28 Fabricile de zahăr de la Luduș și Bucecea

URBANISM

Arh. Sarah Marcovici, arh. C. Săvescu
31 Detalii de sistematizare a centrului orașului Ploiești

Arh. G. Hussar
34 Sistematizarea Pieței Unirii din Iași

CONSTRUCȚII SOCIAL-CULTURALE

Arh. Al. Iotzu
37 Complex de odihnă la Vasile Roaită

Arh. Virginia Petrea
40 Sanatoriul t.b.c. osteo-articular pentru 500 de copii de la Mangalia

Arh. M. Damian
42 Cinematograf cu 800 de locuri și bloc de locuințe la Tg. Mureș

Arh. M. Bercovici, arh. C. Gherghiceanu
44 Ansamblul de locuințe din piața Gării de Nord — București

LOCUINȚE

Arh. R. Cosma
46 Bloc de locuințe pe calea Victoriei nr. 103—105

Arh. N. Sculy
48 Ansamblu de locuințe la Suceava

CRONICA

50 Din activitatea Uniunii Arhitecților

Coperta: Noua construcție a Circului de stat din București

C A L I T A T E A —

Analiza activității desfășurate în toate sectoarele economiei naționale, făcută de Congresul al III-lea al P.M.R., a scos în evidență dezvoltarea în ritm înalt a tuturor ramurilor economiei naționale, inclusiv a ramurilor hotărîtoare pentru industrializarea socialistă, a arătat succesele obținute, reflectate în creșterea însemnată a acumulărilor socialiste și continua ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Documentele de partid au subliniat că în etapa actuală este necesar să se pună pe prim plan realizarea unei sarcini de o deosebită însemnătate: îmbunătățirea continuă a calității produselor în toate sectoarele economiei noastre. Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia subliniau în această privință că «menținînd și dezvoltînd rezultatele obținute în lupta pentru economii în toate domeniile de activitate, una din condițiile fundamentale pentru creșterea venitului național și a nivelului de trai, în fața muncitorilor, maiștrilor, inginerilor, oamenilor de știință stă sarcina de mare importanță de a desfășura o activitate susținută și sistematică pentru obținerea de produse de calitate superioară, la nivelul celor mai bune produse de pe piața mondială».

Această sarcină de cinste a oamenilor muncii revine în egală măsură și celor care făuresc noile orașe ce apar pe harta țării, noile cartiere ce împodobesc majoritatea orașelor noastre: arhitecților proiectanți, inginerilor și tehnicienilor constructori, muncitorilor de pe șantiere și din fabricile producătoare de materiale de construcții. În prezent există toate condițiile necesare pentru ridicarea activității constructive pe o treaptă mai înaltă, pentru realizarea unor construcții de calitate superioară, confortabile, economice și frumoase, care să satisfacă și pe cei mai exigenți locatari ai lor.

În institutele de proiectare, arhitecții și inginerii proiectanți dispun de posibilități largi de studii și cercetare care le permit să elaboreze proiecte cu un înalt nivel de tehnicitate, introducînd idei noi, soluții de plan raționale și economice, sisteme constructive îndrăznețe, la nivelul tehnicii mondiale. Pe șantiere, constructorii au la dispoziție mașini și utilaje moderne, procedee noi tehnologice, rezultat al muncii creatoare duse de oamenii de știință din domeniul tehnicii, precum și materiale noi, superioare celor clasice, produse în numeroasele fabrici de materiale de construcții din țara noastră.

Aceste condiții au permis de altfel să se obțină în anul trecut o serie de importante succese, care au la baza lor colaborarea strînsă a celor care lucrează în cele trei ramuri ale sectorului de construcții. Mărturie stau în capitală construcțiile moderne din piața Palatului R.P.R., dominate de noua sală a Palatului R.P.R., noul local al Circului de stat, blocurile de locuințe din piața Gării de Nord, ansamblurile de locuințe Mărășești și Pieptănari sau frumoasele hoteluri și sanatorii de la Mamaia, Mangalia și Vasile Roaită; noile construcții industriale ale celor 34 întreprinderi și secții construite în anul care s-a scurs la Roman, Săvinești, Hunedoara etc., noile construcții de locuințe în curs de ridicare în capitală pe magistrala nord-sud, calea Griviței, Mihai Bravu etc., precum și la Brașov, Galați, Pitești, Craiova ș.a.

Aceste construcții moderne, confortabile și frumoase, construite într-un ritm rapid, au cucerit aprecierea favorabilă atît a maselor de oameni ai muncii din țara noastră, cît și a miilor de străini care le-au vizitat în ultimul timp.

În fața întregului sector de construcții stă astăzi sarcina lărgirii acestor succese, a lichidării lipsurilor încă existente și a îmbunătățirii continue a calității construcțiilor.

Așa cum se sublinia în expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 31 octombrie—1 noiembrie 1960, «desfășurarea normală a lucrărilor pe șantiere este uneori stînjenită de lipsa proiectelor; trebuie luate măsuri pentru îmbunătățirea activității institutelor de proiectare prin folosirea mai judicioasă a documentației tehnice existente, simplificarea și reducerea duratei de elaborare a proiectelor. Proiectele trebuie supuse, înainte de a fi prezentate spre aprobare forurilor superioare, unei analize aprofundate, îndeosebi în legătură cu nivelul tehnic, capacitatea, soluțiile constructive, economicitatea producției propuse și variantele de amplasare.

Realizarea volumului sporit de investiții și construcții impune o folosire mai rațională a proiectanților cu pregătire superioară, astfel încît cunoștințele și experiența acestora să fie valorificate din plin în munca de concepție și îndrumare.

Conducerea ministerelor și comitetele executive ale Sfaturilor populare trebuie să îndrumeze activitatea institutelor de proiectare și a consiliilor tehnice-științifice, întărind aceste organe cu cadre care au cea mai înaltă pregătire profesională în ramurile respective, în scopul adoptării, la întocmirea proiectelor, a celor mai raționale soluții tehnice și economice».

OBIECTIVUL PRINCIPAL

În anul 1961 urmează să se construiască o suprafață locuibilă de 1,1 milioane m², adică circa 37 000 de apartamente. Aceasta reprezintă o creștere de peste 20% față de rezultatele anului 1960.

«Pentru asigurarea îndeplinirii acestei sarcini — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — vor trebui eliminate lipsurile care s-au manifestat în 1960. Vor trebui stabilite din timp amplasamentele noilor construcții și asigurate proiectele, folosind cele mai reușite și economicoase proiecte-tip.

În ultimii ani s-au ridicat multe clădiri frumoase, care au fost construite într-un ritm rapid și care se bucură de aprecierea meritată a oamenilor muncii. Cu toate acestea, mai sînt încă deficiențe îndeosebi la calitatea finisajelor și a instalațiilor interioare. Trebuie pornit cu toată hotărîrea la îmbunătățirea substanțială a calității finisajelor și a lucrărilor de instalații din locuințe, pentru a construi apartamente durabile, frumoase și confortabile. Pentru realizarea acestor sarcini, întreprinderile producătoare de materiale de instalații și finisaj, de tîmplărie de binale să treacă grabnic la îmbunătățirea calității și lărgirea sortimentului acestor materiale. Intreprinderile de construcții trebuie să organizeze școli de pregătire a muncitorilor și tehnicienilor în toate specialitățile lucrărilor de instalații și de finisaj, care să dispună de ateliere proprii de însușire a cunoștințelor profesionale, organizînd în același timp practica elevilor pe șantiere.

Organele locale de partid și comitetele executive ale Sfaturilor populare trebuie să asigure folosirea chibzuită a fondurilor pentru construcția de locuințe, urmărind realizarea și predarea în termen a noilor apartamente, să acorde totodată grija necesară problemelor legate de calitatea construcțiilor, în așa fel încît, în 1961, să se construiască cu mijloace echivalente locuințe mai bune, mai confortabile».

În sectorul proiectării, organizarea mai bună a muncii trebuie să ducă rapid la reducerea duratei de întocmire a proiectelor de construcții industriale și social-culturale și la îmbunătățirea calității lor. Ridicarea productivității muncii proiectanților, folosirea pe scară largă a celor mai bune și mai economice proiecte tip și adaptarea celor existente, lărgirea cooperării între institutele de proiectare, reprezintă mijloace importante pentru realizarea și depășirea planului de proiectare, asigurarea din timp a șantierelor cu documentația tehnică, scurtarea timpului de proiectare și de execuție.

O sarcină permanentă pentru proiectanți este aceea de a da o mai mare atenție creșterii confortului locuințelor. Un rol deosebit în obținerea acestui însemnat obiectiv îl are spiritul creator, inițiativa proiectanților în adoptarea celor mai reușite soluții de plan, constructive și de finisaj al construcțiilor, soluții care să asigure o bună funcționalitate, durate reduse de execuție și un aspect arhitectural cît mai plăcut. Această sarcină trebuie strîns legată de cea a reducerii costului de deviz al lucrărilor, de obținerea unui cost redus pe fiecare apartament, prin folosirea în proporții însemnate a materialelor locale, a materialelor ușoare de zidărie și a înlocuitorilor materialelor de construcții deficitare, micșorarea cheltuielilor de regie și organizare a șantierelor, prin creșterea simțitoare a gradului de industrializare a lucrărilor de construcții și, îndeosebi, prin extinderea pe scară largă a folosirii prefabricatelor și mecanizării.

De o deosebită importanță pentru continua îmbunătățire a calității construcțiilor și reducerea costului lor este justa soluționare a problemelor de sistematizare urbană și teritorială. Rezolvarea în ansamblu a complexelor de construcții de locuințe, rațională folosire a terenului, utilizarea dotărilor existente cu apă, electricitate, canal etc., precum și construirea intensivă pe terenurile libere centrale, influențează direct modul de satisfacere a necesităților de trai ale oamenilor muncii, mai ales în condițiile, încă existente, ale orașului vechi — construit prin încălcarea oricăror reguli de sistematizare — moștenite de la regimul burghezo-moșieresc.

Succese importante au fost obținute și în această direcție de arhitecții noștri. Dar ele trebuie continuate, urmărindu-se rezolvarea în întregime a problemelor pe care le pune condiționarea reciprocă între noile construcții și vechiul oraș, în condițiile dezvoltării industriei și creșterii continue a numărului populației centrelor urbane. O mare importanță o are reducerea duratei de realizare a lucrărilor. Pentru aceasta e necesară adoptarea unor soluții de execuție rapide, utilizarea pe scară largă a mecanizării, prefabricării elementelor de construcție și preuzinării, a cofrajelor de inventar etc.

Introducerea unor materiale de calitate superioară — oțel-beton torsionat și cu profil periodic și alte materiale eficiente — a unor materiale noi — materiale și obiecte sanitare de mase plastice, plăci aglomerate — va duce la mărirea rezistenței construcțiilor și totodată la un aspect estetic al finisajelor și al interioarelor.

Constructorilor le revin sarcini deosebite în lupta pentru ridicarea calității lucrărilor executate. De munca lor depinde în ultimă analiză execuția rapidă, soliditatea, aspectul, rezistența în exploatare a construcțiilor realizate. Constructorii trebuie să facă față unui volum mare de investiții prevăzut pentru anii viitori : planul de 6 ani prevede construirea a peste 180 de noi fabrici și uzine și a unei suprafețe locative totale de peste 9 000 000 m², echivalentă cu circa 300 000 apartamente. Acest volum pune în fața constructorilor răspunderi deosebite, cerînd eforturi sporite pentru creșterea ritmului de execuție, folosirea eficientă a utilajelor și în special, pentru creșterea nivelului calitativ al construcțiilor, pentru îmbunătățirea substanțială a calității finisajelor și a lucrărilor de instalații.

Acest lucru îl pot realiza prin folosirea în practică de șantier a unor procedee noi, avansate, printr-o atentă supraveghere a execuției, prin folosirea tuturor rezervelor existente pe șantiere.

Sectorului de construcții îi mai revine — alături de scurtarea termenelor planificate și de creșterea nivelului calitativ al construcțiilor — și sarcina de a reduce prețul lor de cost. Aceasta se poate realiza printr-o mai bună gospodărire a materialelor de construcție, prin reducerea consumurilor specifice — îndeosebi la metal, ciment și cherestea — prin creșterea productivității muncii și a indicilor de folosire a utilajelor, prin reducerea cheltuielilor pentru lucrările de organizare a șantierelor și a cheltuielilor de regie.

Sprijinul colectivelor de muncă din fabricile și uzinele producătoare de materiale de construcții are un rol important în realizarea sarcinilor privind îmbunătățirea calității construcțiilor. În momentul de față, în țara noastră numeroase fabrici de materiale de construcții sînt profilate special pentru fabricarea unor materiale noi, rod al cercetărilor științifice din ultimii ani, care prezintă caracteristici de rezistență și aspect calitativ superioare materialelor clasice. În fața colectivelor din întreprinderile industriei materialelor de construcții stă sarcina de a îmbunătăți continuu calitatea materialelor de construcții și instalații și de a lărgi sortimentul cu produse care au dovedit, în timpul cercetării și experimentării, caractere deosebite de calitate și ieftinătate.

În fabricile de materiale de construcție trebuie introdusă pe scară industrială producția unor materiale cu eficiență economică sporită, ca : cimenturi superioare și cu rezistențe inițiale mărite, blocuri ceramice cu goluri, corpuri ceramice pentru planșee, plăci termo- și fonoizolatoare, noi modele de armături, obiecte și instalații tehnice-sanitare, feronerie etc.

Trebuie continuată cercetarea și experimentarea unor sortimente noi de materiale de construcții și de instalații ieftine și cu calități superioare, care să asigure o eficiență tehnică-economică sporită și un aspect plăcut.

Planul de producție la materialele de construcție și de instalații de primă necesitate trebuie depășit, pentru a se asigura șantierelor cantități sporite de ciment, geamuri armate și șlefuite, carton asfaltat, tuburi de presiune din fontă, prefabricate din beton armat, țigle ceramice, fîșii autoclavizate, radiatoare, convectori, băi, armături și obiecte pentru instalații tehnice-sanitare, feronerie etc.

Paralel cu această creștere trebuie realizată și reducerea prețului de cost al producției tuturor materialelor de construcții și de instalații peste sarcina planificată, prin creșterea indicilor de folosire a utilajelor, scăderea consumurilor specifice de combustibil și energie, extinderea mecanizării proceselor de producție cu volum mare de muncă, reducerea cheltuielilor de regie și a celor de desfacere.

*

Lupta pentru ridicarea calității construcțiilor constituie astăzi obiectul principal pe care trebuie să-l urmărească arhitecții, inginerii proiectanți, inginerii constructori, maiștrii și muncitorii de pe șantiere, inginerii, tehnicienii și muncitorii din fabricile de materiale de construcții. Prin efortul lor comun, ei trebuie să dea viață sarcinilor trasate prin Directivele Congresului al III-lea al Partidului, punînd inițiativa lor creatoare, întreaga lor putere de muncă, în slujba satisfacerii la un grad sporit de exigență, a necesităților de trai și culturale ale oamenilor muncii, construind locuințe frumoase, confortabile și ieftine, ridicînd noi obiective industriale și social-culturale, transformînd fața orașelor și satelor țării, pe măsura societății noastre noi și a epocii de construire a socialismului.

NOUA CONSTRUCŢIE A CIRCULUI DE STAT DIN BUCUREŞTI

Colectiv de proiectare

Autori: arhitecţii N. Porumbescu, C. Rulea, S. Bercovici, N. Pruncu
inginerii constructori Ad. Lupescu, N. Ardare, V. Vasilache
inginerii de instalaţii R. Iliescu, D. Manasian, V. Cvaşa, I. Benghiuş

Colaboratori: arhitecţii A. Aioanei, I. Podocea
inginerii constructori A. Progreseanu, I. Dumitrescu, E. Simiu, O. Verşescu

Institutul Proiect — Bucureşti

Execuţia

Construcţia executată de I.C.M.C. — D.G.C.M. a Sfatului Popular al Capitalei

Ing. I. Ocroş (şef de şantier), ing. M. Hodovanu, ing. C. Paşcu, ing. C. Carabin; maiştrii A. Simon, Burei

Marmura: Întreprinderea Marmura — Bucureşti — Director arh. C. Gurgui, ing. I. Moraru

Mobilier: Întreprinderea Tehnica Modernă — Coordonator M. Petrescu

1

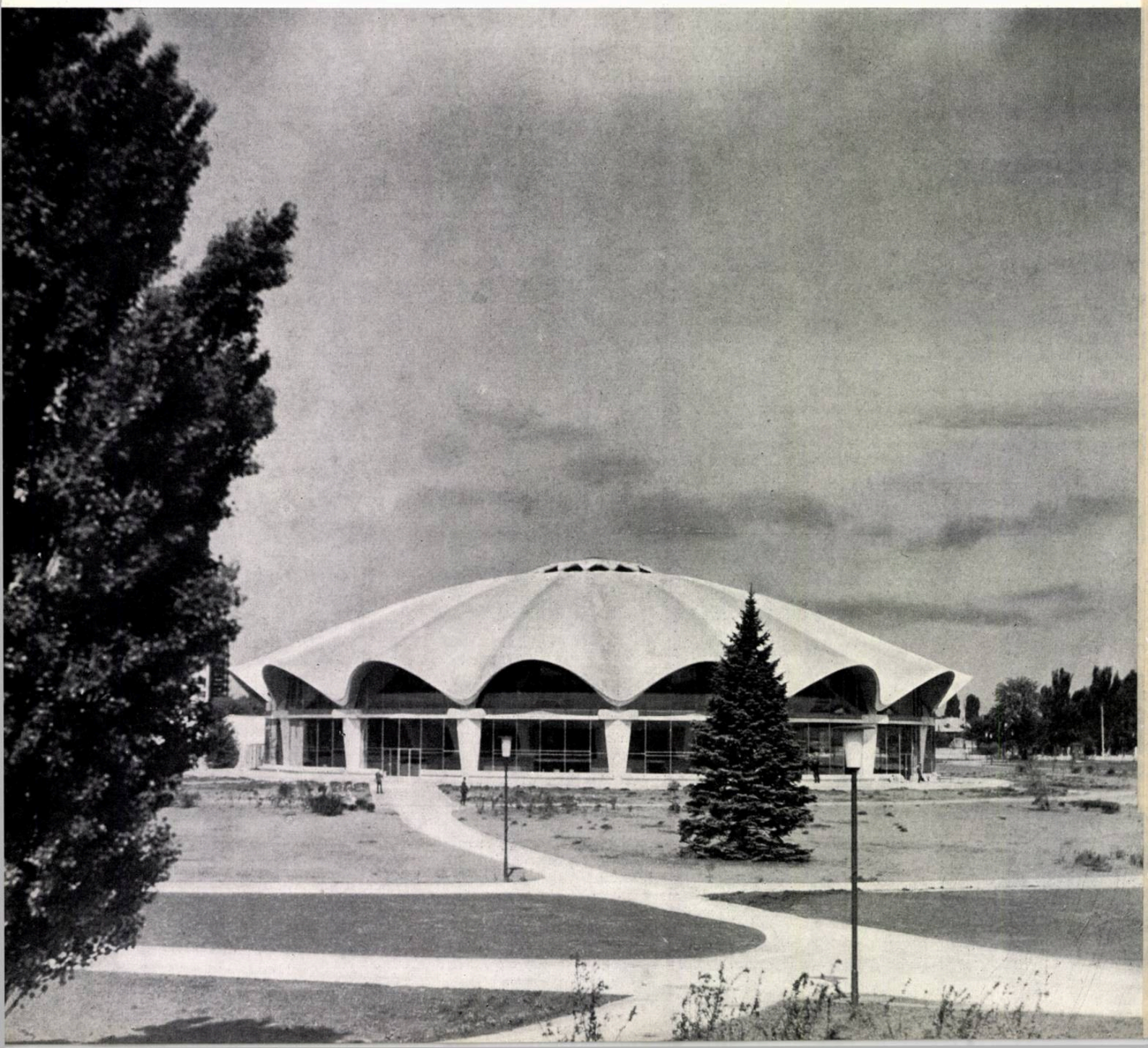

2

1 — Circul de stat din București — Vedere
2 — Circul și locuințele din jurul circului — machetă (variantă)
3 — Plan de situație
1—7. Blocuri de locuințe executate sau în curs de execuție — 8—19. Blocuri de locuințe care se vor executa în 1961—1962 — A. Clădirea Circului de stat — B. Parcul Circului de stat. — C. Lacul — D. Extensiunea spitalului Colentina — E. Blocuri de locuit propuse a se construi într-o etapă viitoare — F. Șoseaua Ștefan cel Mare — G. B-dul B. Văcărescu — I. Str. Județului — J. B-dul Lacul Tei — L. Parcul sportiv « Dinamo»

Ansamblul Circului de stat din București, una dintre importantele lucrări ale capitalei, a fost amplasat pe un teren viran, la intersecția a trei mari artere de circulație: șos. Ștefan cel Mare, b-dul Lacul Tei și b-dul Barbu Văcărescu, pe inelul II de circulație al orașului.

Acest spațiu viran a fost transformat într-un mare parc înconjurat de blocuri de locuințe, clădirea circului fiind amplasată central, complet degajată și bine pusă în valoare.

Soluția urbanistică se compune pe două axe formînd esplanade de acces către circ, una pornind din șos. Ștefan cel Mare, iar cealaltă din intersecția b-dului Lacul Tei cu b-dul Barbu Văcărescu.

Aceste esplanade duc la centrul de greutate al întregului ansamblu, sala de spectacole. Corpurile anexe se subordonează compoziției, alăturîndu-se celor două axe și intrînd în aliniere cu construcțiile de locuințe, care amplifică și întregesc ansamblul.

Pe bisectoarea celor două axe de compoziție se dezvoltă parcul, tratat liber, cu denivelări care se înscriu într-o concavitate generală, avînd variate puncte de perspectivă spre ansamblul circului.

Sala de spectacole preia ideea tradițională a circului, amplificată la scara posibilităților noastre. Ea centrează întregul ansamblu, atît ca poziție și formă în plan, cît și ca tratare spațială. Ea este formată din două elemente: amfiteatrul, ca o imensă farfurie, și cupola, care acoperă întregul spațiu al sălii și foaierul ca un văl de beton armat.

Volumul e unitar și ușor, la scara omului, în ciuda mărimii sale.

Forma elansată a stîlpilor exteriori — care se opresc la nivelul tirantului, lăsînd linia sinuoasă a cupolei să se desfășoare fără întrerupere — silueta cupolei și culcarea ei sînt elemente care contribuie la această impresie de ușurință.

Închiderea foaierului cu un perete de sticlă introduce adînc în interior peisajul parcului, permițînd în același timp citirea din exterior a imensei farfurii, prezentată ca un obiect de preț.

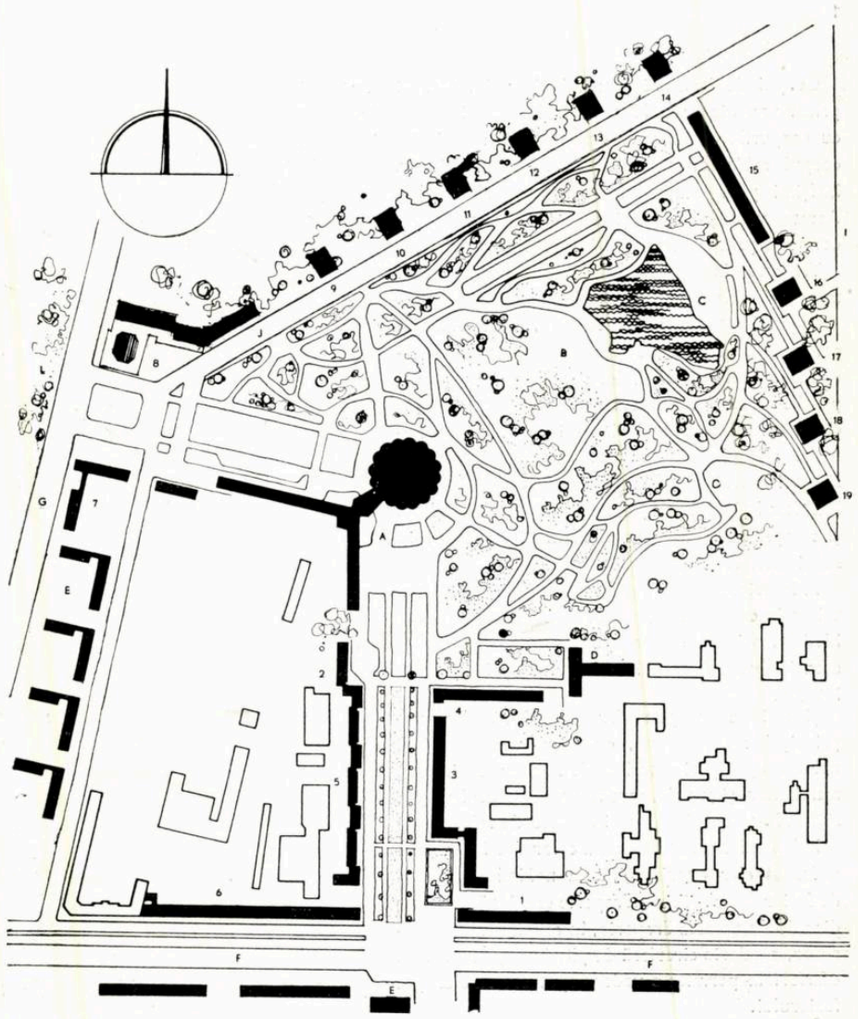

3

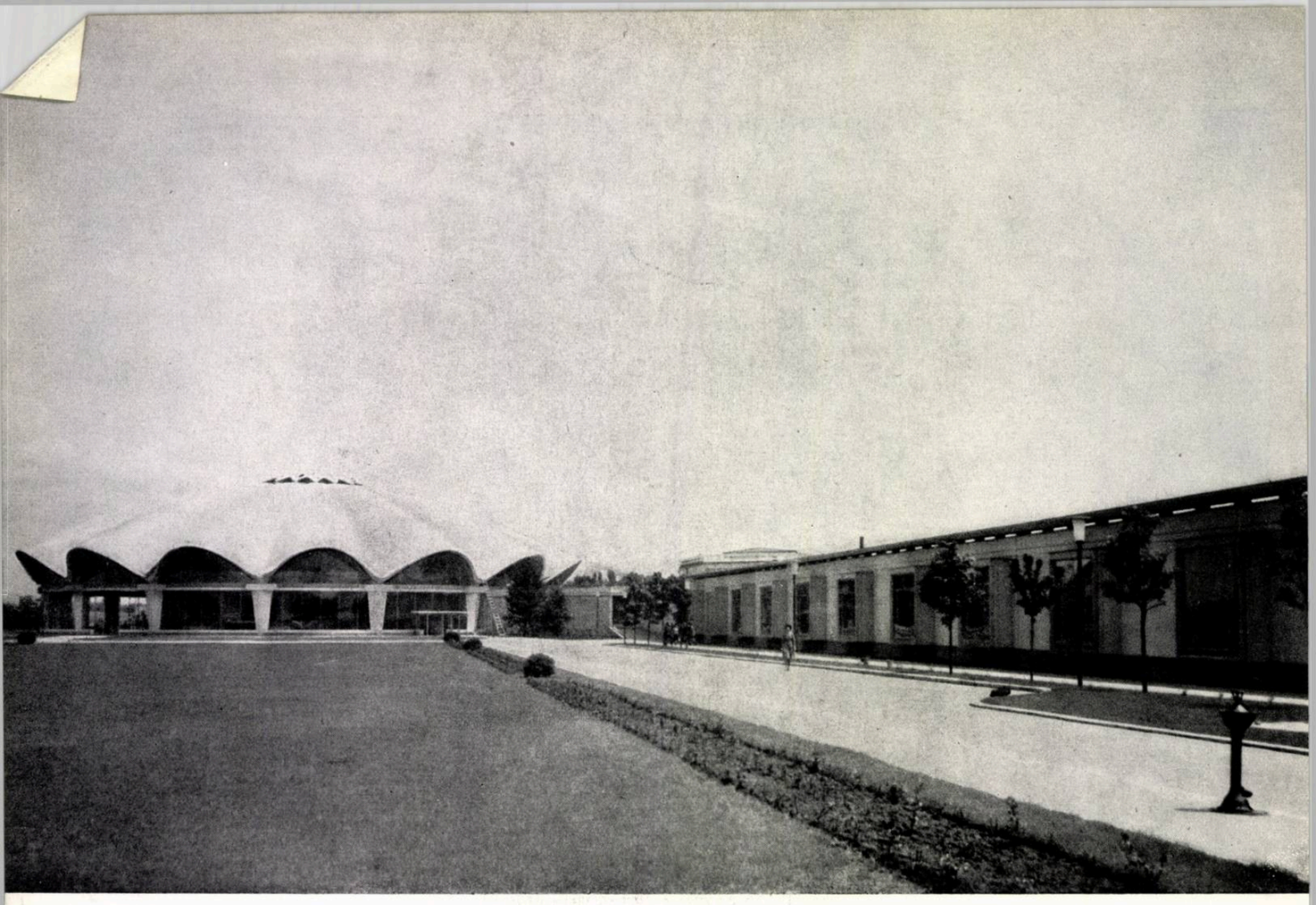

1

Corpul de legătură pătrunde în volumul sălii printr-una din cele 16 travee. El face legătura cu corpurile anexe (sala de repetiții, menajeria, corpul cabinelor artiștilor), care se înscriu ca înălțimi pînă la nivelul de naștere al cupolei. Aceste volume lungi și de formă regulată se compun, prin contrast, cu forma și volumul sălii.

Tratarea întregului ansamblu în culori din aceeași familie contribuie la impresia de unitate.

Cupola este o pînză subțire, autoportantă, generată de 16 parabole, fiecare dintre ele dilatîndu-se liniar și deplasîndu-se de-a lungul unei parabole radiale. Această regulă a suferit ușoare corecturi în exteriorul planului stîlpilor de susținere, asigurîndu-se o mai accentuată zveltețe siluetei exterioare. Se nasc astfel 16 unde care se întîlnesc în inelul comprimat din dreptul cupoletei și se sprijină, prin nervurile din dolii, pe cei 16 stîlpi exteriori.

În interior, sala de spectacole, cu toate elementele sale concentrice, se subordonează ca tratare ideii principale de compoziție, fixînd întreaga atenție asupra arenei ca punct principal de interes.

Și aici se compun clar cele două elemente principale: amfiteatrul, cu o pantă continuă și neîntreruptă perimetral decît în zona de intrare a artiștilor, și cupola, care îmbracă imensul spațiu, simțindu-se continuarea ei dincolo de sală.

Independența structurală a celor două elemente e foarte clar exprimată, sala nefiind despărțită de foaier decît printr-o draperie continuă, mobilă; dincolo de această draperie, în continuarea gradenelor, o galerie circulară de plimbare pe marginea «farfuriei» permite o vedere spectaculoasă asupra foaierului.

1 — Vederea circului dinspre menajerie

2 — Plan de ansamblu
1. Foaier — 2. Arenă — 3. | Grupare artiști — A. Sala de spectacole (plan la nivelul arenei — 0,30 m)
B. Menajeria — C. Cabina artiști — administrație
D. Sală de recepție — E. — Corp de legătură

3 — Aleea principală de acces spre circ

4 — Vederea circului dinspre lac

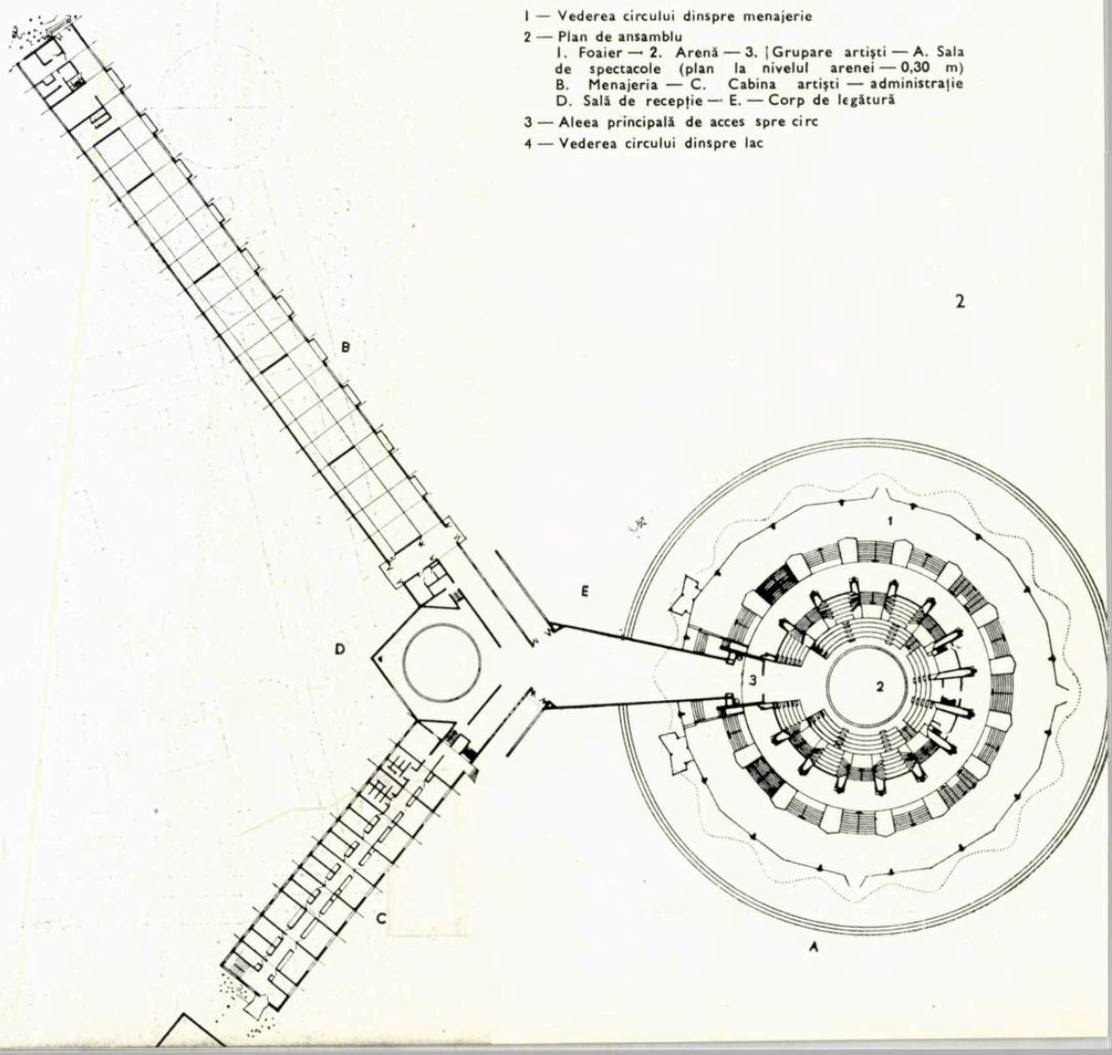

2

3

Efortul făcut pentru a se rezema cupola pe stîlpii exteriori, departe de marginea amfiteatrului, lăsînd fiecare element să se dezvolte degajat, este justificat de efectul plastic obținut.

Cupola are culoarea albastră, iar prin contrast, pe suprafața amfiteatrului predomină culoarea galben-auriu a tapițeriei.

Amfiteatrul e susținut de 16 cadre radiale avînd la interior goluri pentru circulația aerului condiționat. La intradosul acestor cadre, o placă de beton de forma unui hiperboloid de rotație constituie partea văzută dinspre foaier a amfiteatrului. Deasupra, o serie de grinzi circulare și radiale leagă aceste cadre între ele, permițînd așezarea plăcilor prefabricate ale gradenelor.

Spațiul dintre placa hiperboloidului și gradene constituie o cameră de detentă pentru aerul condiționat care sosește aici prin cadrele amfiteatrului, dintr-un canal circular aflat la subsol, urmînd să fie introdus în sală prin contratreapta gradenei.

Peste gradenele prefabricate e lipit linoleum de culoare verde, iar pe culoarele de circulație, mochetă. Scaunele sînt tapisate cu material plastic.

Vomitoriile (6 superioare și 2 inferioare) fac legătura directă a sălii cu foaierul, respectiv cu nivelul garderobelor.

Intrarea artiștilor (avînd posibilități multiple de regie pentru diferite feluri de spectacole) are deasupra o platformă peste care se află spațiul rezervat orchestrei.

Loja oficială, avînd de-o parte și de alta cabina de lumini și cea de sunet, precum și cabina de televiziune și cea de regie, sînt ultimele elemente care mai intervin pe suprafața continuă a gradenelor.

4

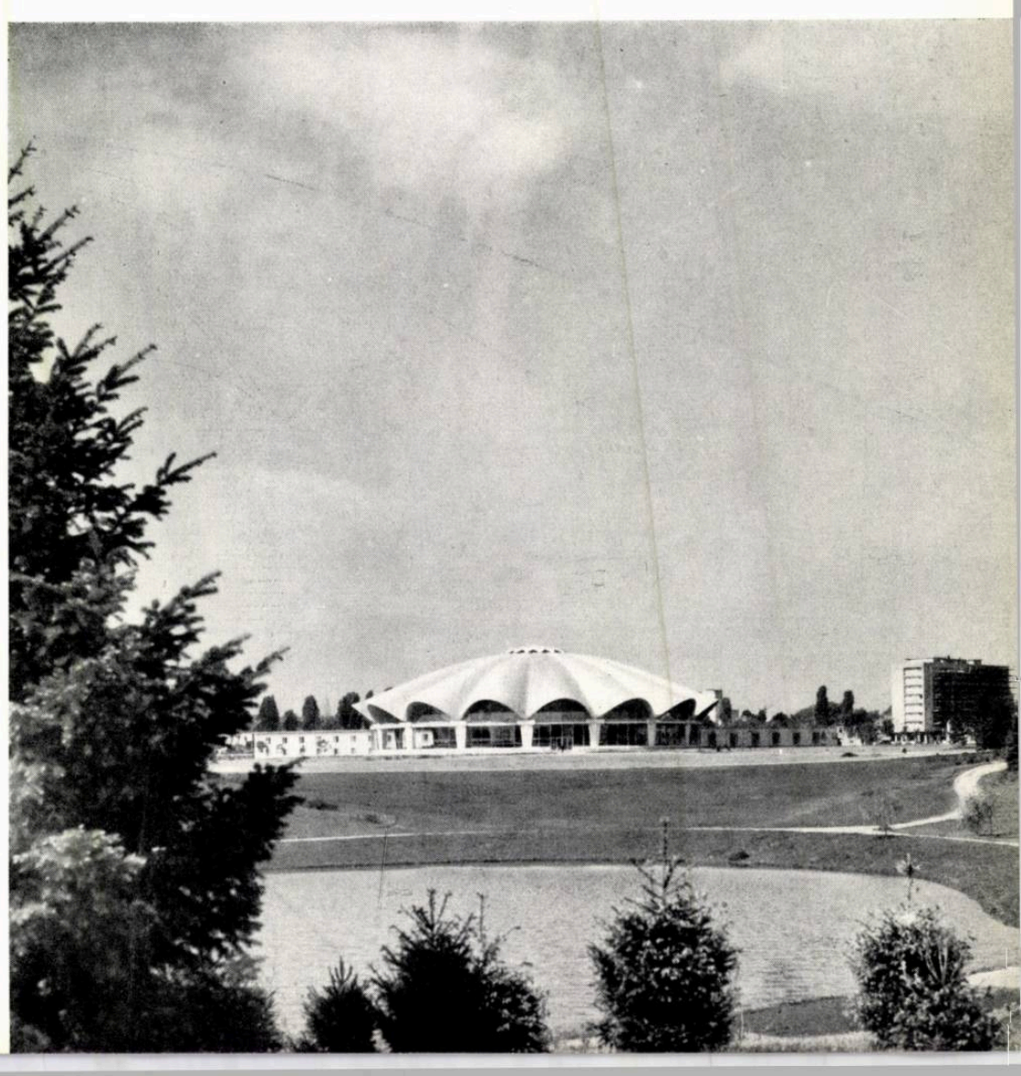

1 — Fațada circului

2 — Secțiune prin vomitorii

3 — Planul sălii la cota + 5,60 m
1. Arenă — 2. Intrare artiști — 3. Loja principală — 4. Cabină de lumini — 5. Cabină de sunet — 6. Loja de orchestră 7. Galerie — 8. Foaier — 9. Cabina de televiziune — 10. Cabina de regie

4 — Plan nivel foaier
1. Foaier — 2.Acces de la garderobe în sală — 3. Garderobe 4. Bufete — 5. Grupuri sanitare — 6. Foaier, lojă principală 7. Subsol orgă de lumini — 8. Depozite — 9. Arenă — 10. Cameră de pompieri — 11. Tabloul electric

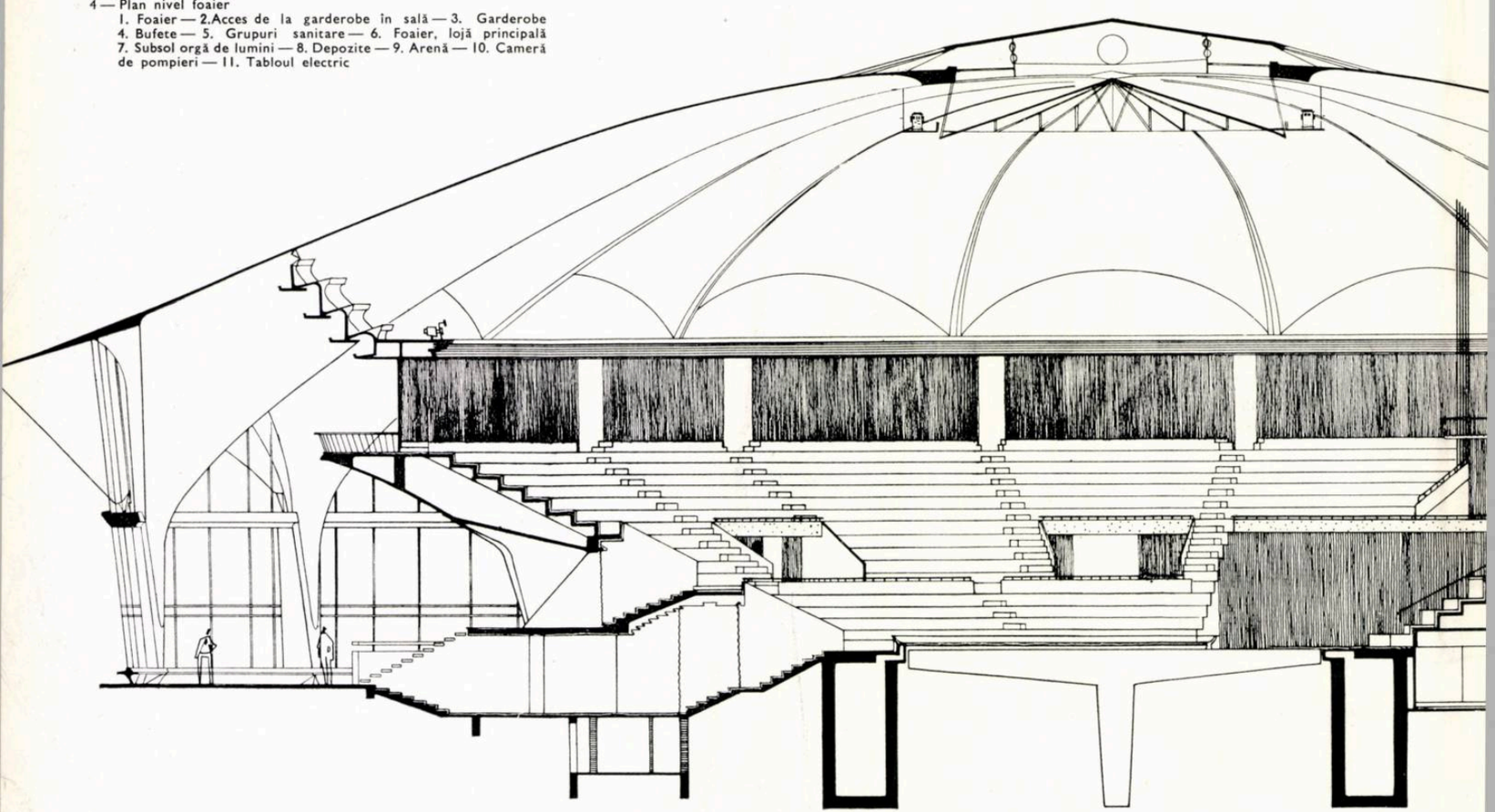

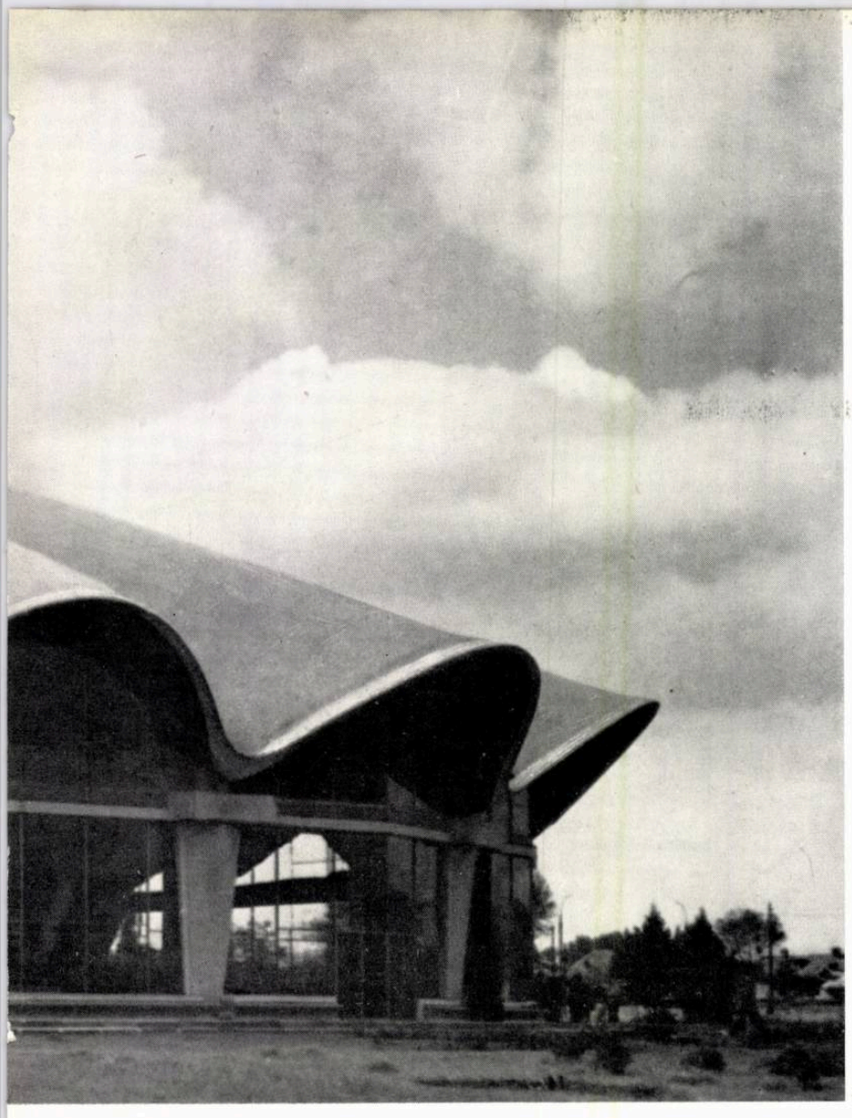

1

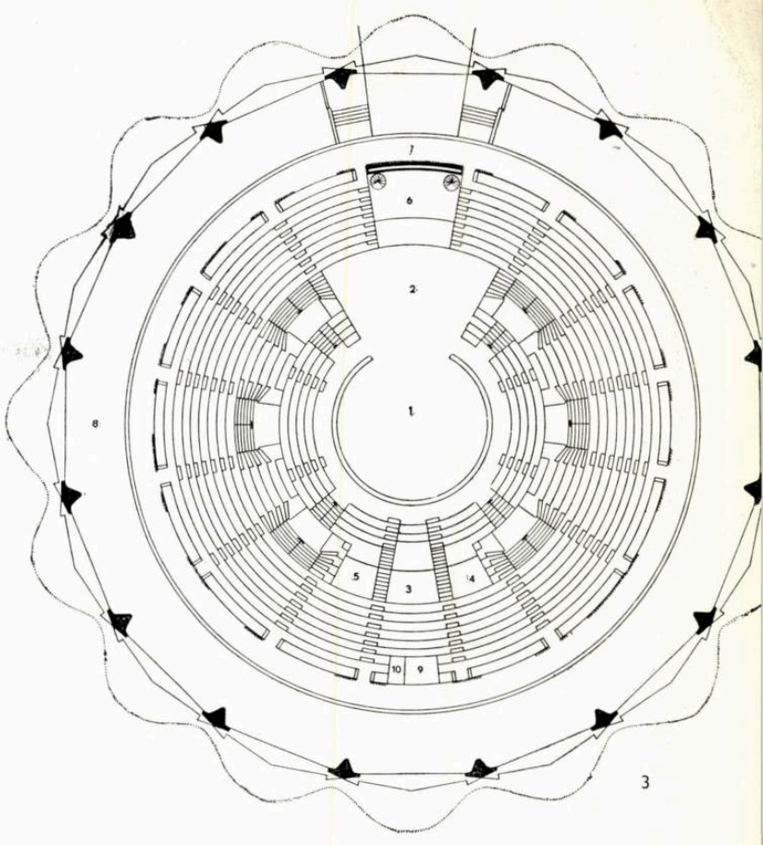

3

Date tehnice

— deschiderea de rezemare a cupolei	60,60 m
— diametrul total al cupolei	71,50 m
— înălțimea de la trotuar la vîrful cupoletei	20,30 m
— interaxul stîlpilor	11,82 m
— adîncimea puțurilor de fundare	cca. 10 m
— înălțimea de la trotuar la tirant	4,90 m
— înălțimea de la arenă la cheia cupolei	18,22 m
— diferența de nivel dintre arenă și foaier	0,94 m
— diferența de nivel dintre arenă și nivelul garderobelor	1,84 m
— diferența de nivel dintre foaier și buza amfiteatrului	7,28 m
— diametrul total al amfiteatrului	49,76 m
— consola amfiteatrului	6,60 m
— diametrul sălii	44,66 m
— suprafața sălii	1 570 m²
— numărul locurilor	2 100
— dimensiunea gradenei	0,76 × 0,38 m
— lățimea scaunelor	0,52—0,56 m

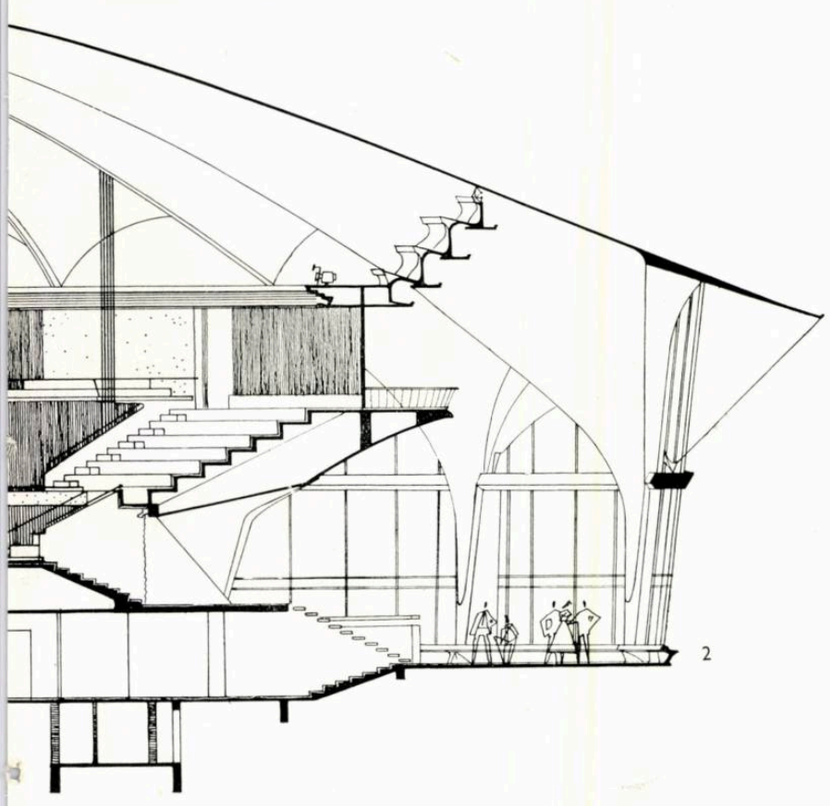

2

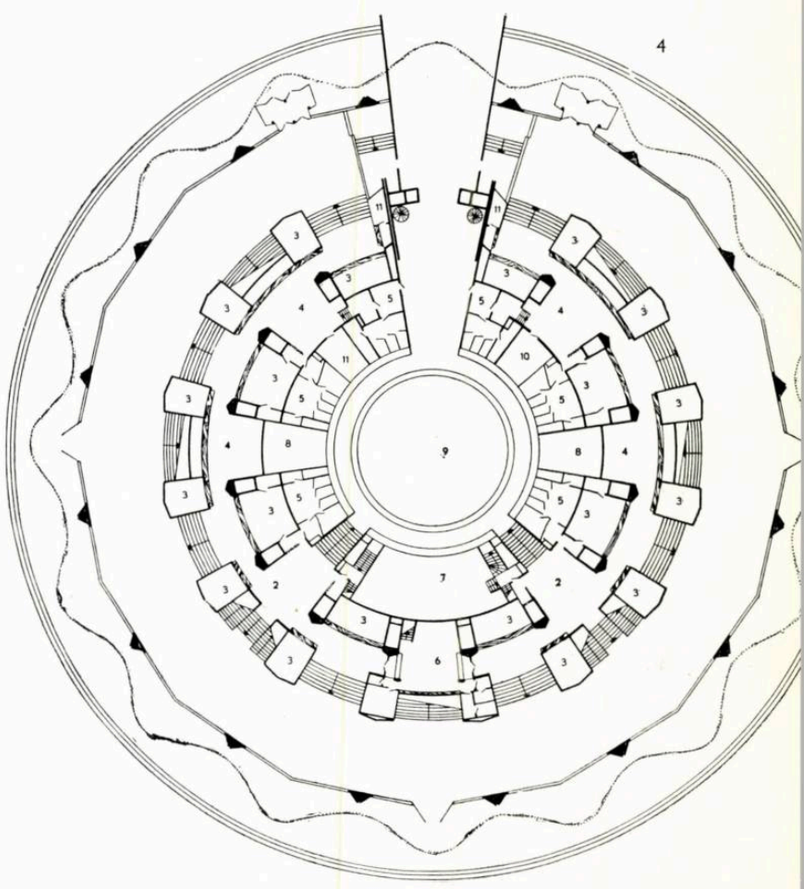

4

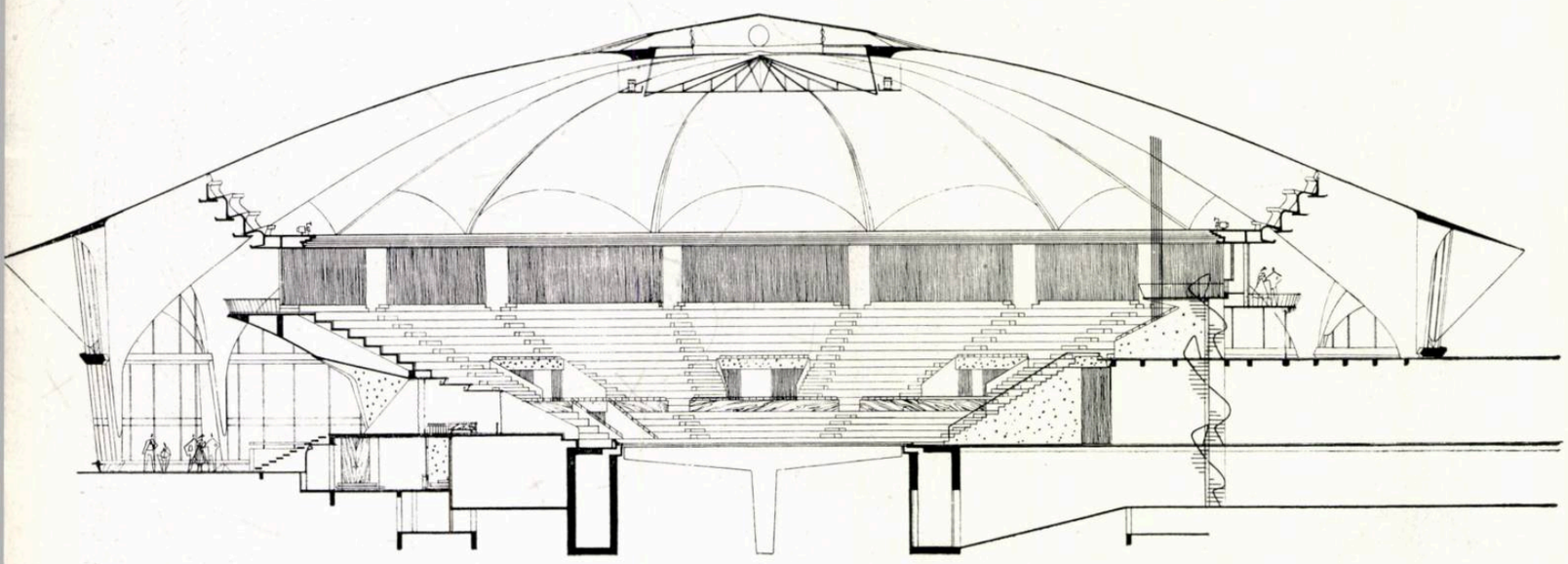

1

1 — Secțiune prin intrarea artiștilor
2 — Detaliu de travee
3 — Foaierul circului — Vedere
4 — Foaierul circului cu mobilier — Vedere

2

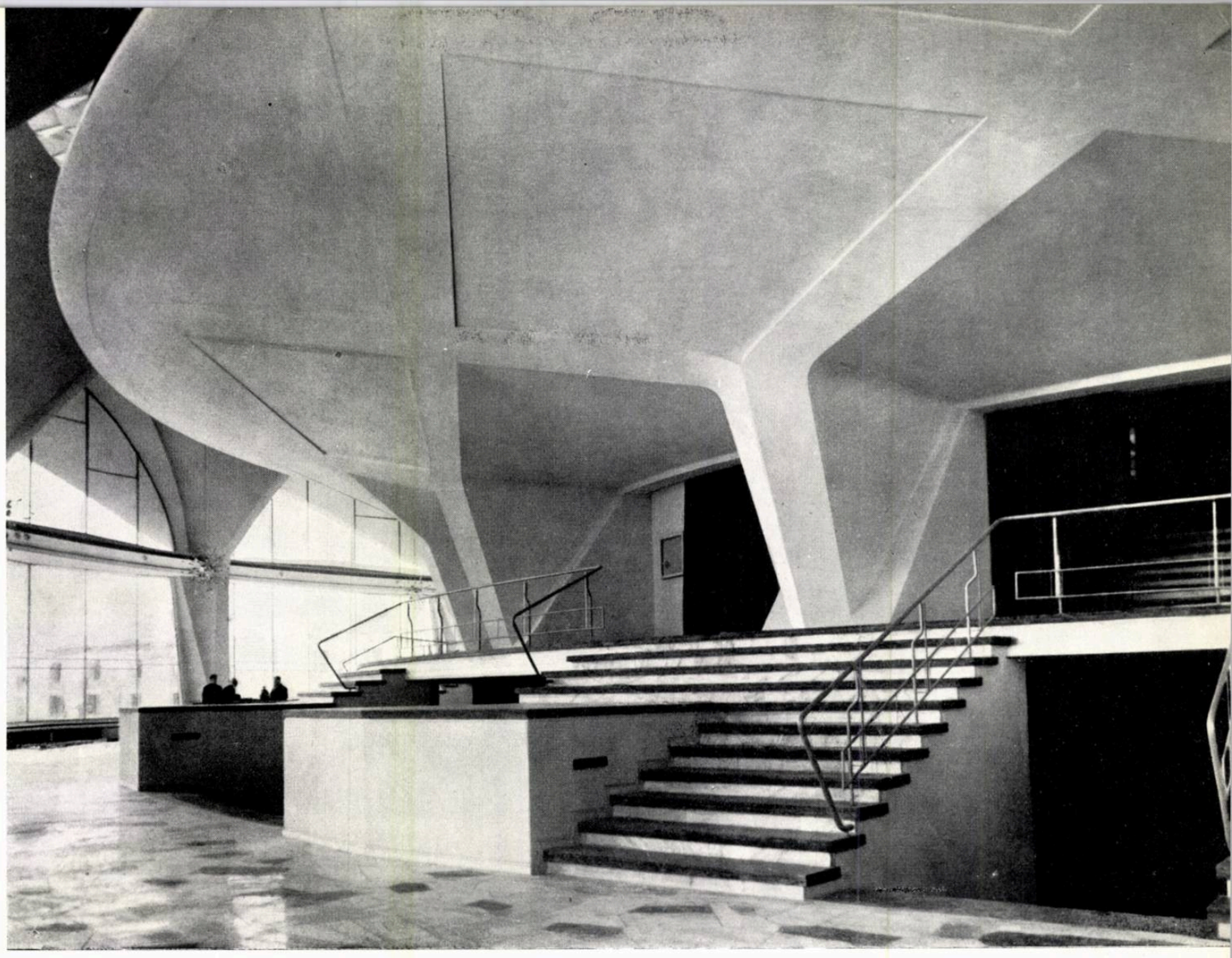

3

4

Dimensiunile arenei propriu-zise (diametrul de 13 m) se înscriu în prescripțiile internaționale. Pista care delimitează arena se poate demonta, mărindu-se diametrul arenei la 16 m. Construcția este astfel concepută încît permite cu ușurință montarea ulterior a unei arene glisante.

De asemenea, rampa prevăzută în corpul de legătură va permite introducerea animalelor prin subsol și ridicarea lor cu arenă cu tot și cu ghitrele de protecție gata montate.

Guri de apă și de canalizare în apropierea arenei asigură montarea spectacolelor pe apă și pe gheață.

Inelul perimetral aflat la mică înălțime deasupra ultimelor gradene subliniază favorabil închiderea sălii și creează intimitate. El constituie un dublu canal de absorbție a aerului din sală și foaiere, folosind în același timp ca platformă pentru montarea reflectoarelor.

Rezolvarea electroacustică a audiției sălii a cerut tratarea cupolei cu material absorbant. Forma încordată a betonului e căptușită astfel cu o coajă care desenează nervurații de frunză peste întreaga sală. Spațiul de 8—10 cm dintre beton și materialul absorbant găurit e umplut cu saltele din vată de sticlă.

Cele 16 prisme triunghiulare din centrul cupolei absorb aerul din sală cu ajutorul ventilatoarelor și-l proiectează pe sub cupoletă, în exterior ; ele sînt prevăzute în același timp cu inele de prindere pentru zburători, iar pe paserela circulară care le înconjură este montată o a doua serie de reflectoare.

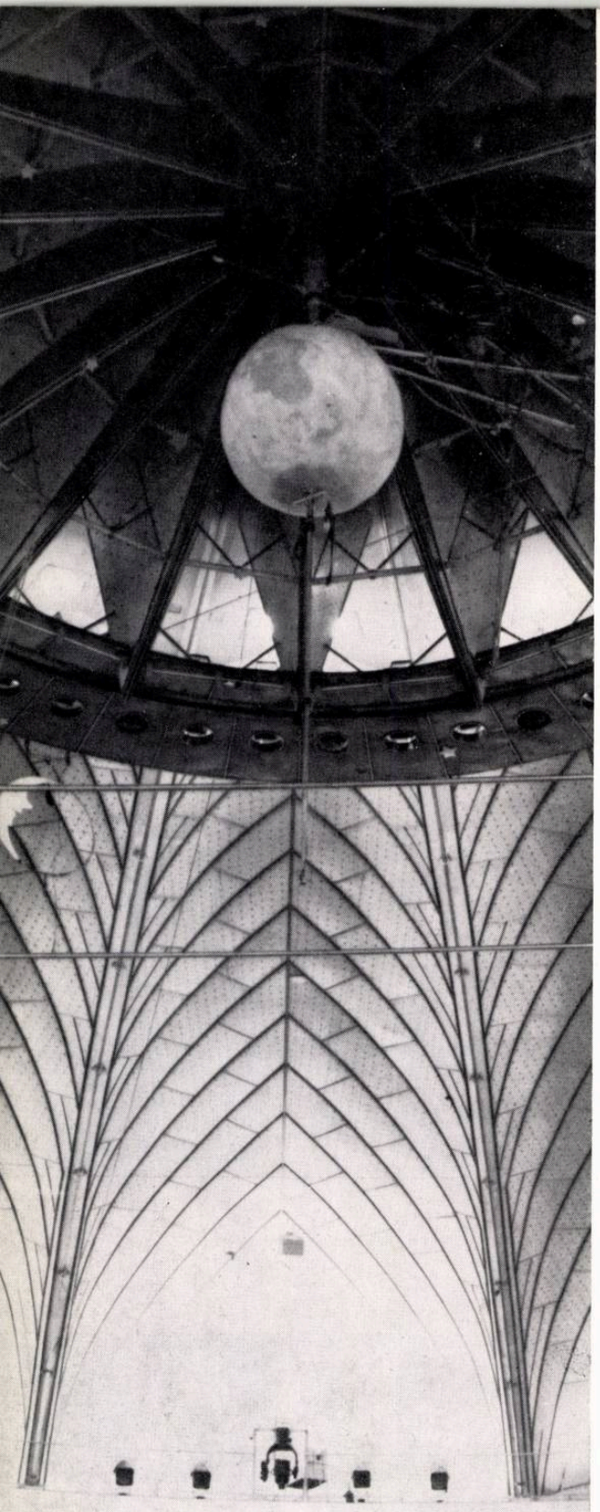

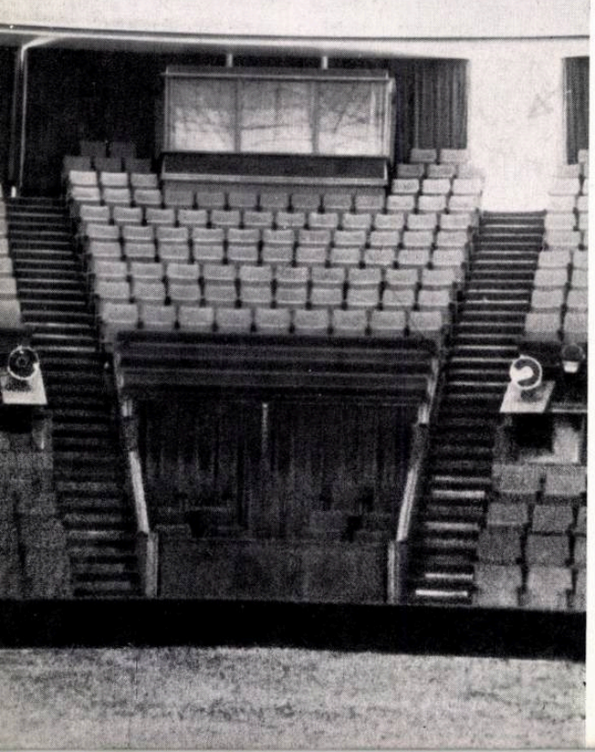

1

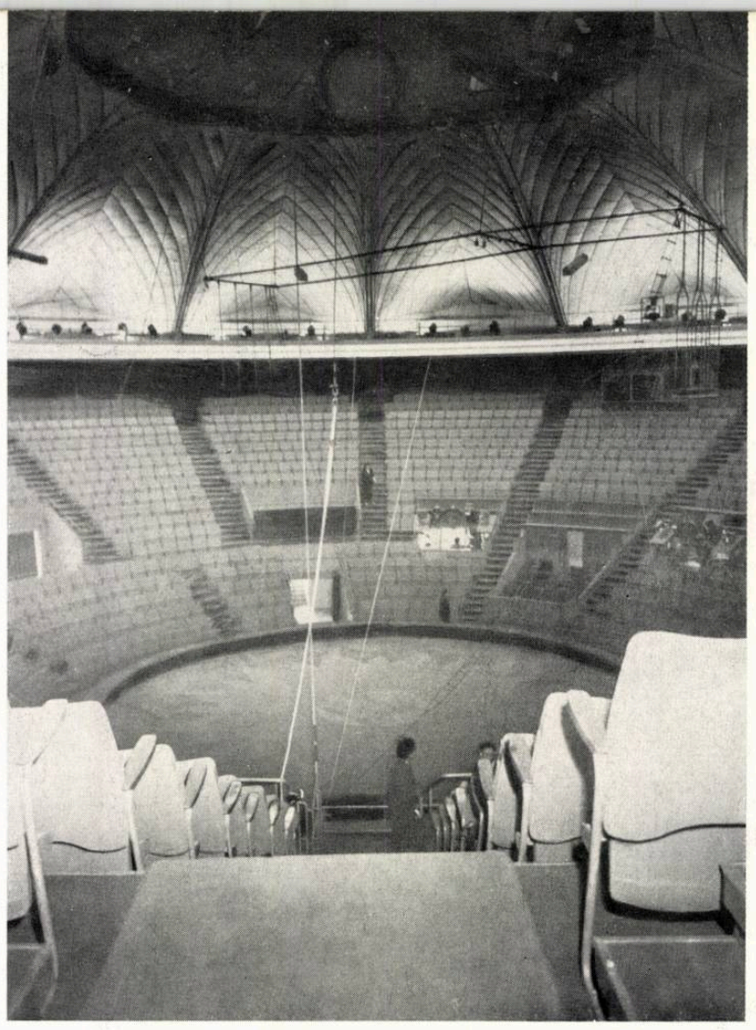

2

1 — Vedere interioară spre loja principală
2 — Vederea interioară a sălii de spectacole de la nivelul vomitoriilor
3 — Imagine din timpul spectacolului
4 — Interiorul circului — vedere spre intrarea artiștilor
5 — Vedere parțială a sălii de spectacole

În afara acestor reflectoare și a celor de pe inelul de închidere a sălii, o serie de proiectoare luminează cupola și amfiteatrul.

La exterior, cupola este acoperită cu un strat de 7 cm izolant termic din beton perlit care suportă straturile de izolație hidrofugă, ultimul dintre ele fiind pelicula colorată.

Sistemul de stropire a cupolei ajută în timpul verii instalația de climatizare pentru obținerea unei temperaturi agreabile în sală. În același timp, regia spectacolelor e îmbogățită, din aceeași conductă fiind posibilă realizarea ploii artificiale în arenă.

Foaierul înfășoară sala perimetral, primește degajările din cele 6 vomitorii și asigură legătura cu nivelul inferior al garderobelor, al bufetelor și al grupurilor sanitare. La același nivel se află și foaierul lojii oficiale. Foaierul sălii intră în parte sub hiperboloidul amfiteatrului și, prin peretele de sticlă exterior, comunică direct cu parcul înconjurător, cîștigînd foarte mult în amploare.

Foaierul are pardoseala de mozaic roman din marmură de Ruschița și banchete de contur din marmură de Moneasa neagră. Scările au trepte de marmură de Moneasa roșie și contratrepte din marmură de Ruschița. Exprimarea în beton aparent a hiperboloidului amfiteatrului nu a fost posibilă din cauza condițiilor concrete de execuție și a timpului scurt disponibil.

Corpul de legătură, care este în același timp și spațiu de regrupare a artiștilor, colectează circulațiile de la menajerie și de la corpul cabinelor de artiști, care se întîlnesc în dreptul sălii de repetiție.

Menajeria, concepută ca expoziție de animale pentru public, e prevăzută și cu vitrine pentru expunerea animalelor mici înspre parc.

Cabinele de artiști, dispuse pe două niveluri, și foaierul artiștilor formează corpul rezervat artiștilor.

În subsolul corpului de legătură, al sălii de repetiție și al corpului artiștilor, centrala termică, de climatizare, tabloul general și alte instalații asigură, din punct de vedere tehnic, confortul necesar spectatorilor și personalului.

De la deschiderea pînă la terminarea șantierului a existat o colaborare strînsă între proiectare și execuție și o asistență tehnică permanentă pe șantier a proiectării.

Arh. C. RULEA

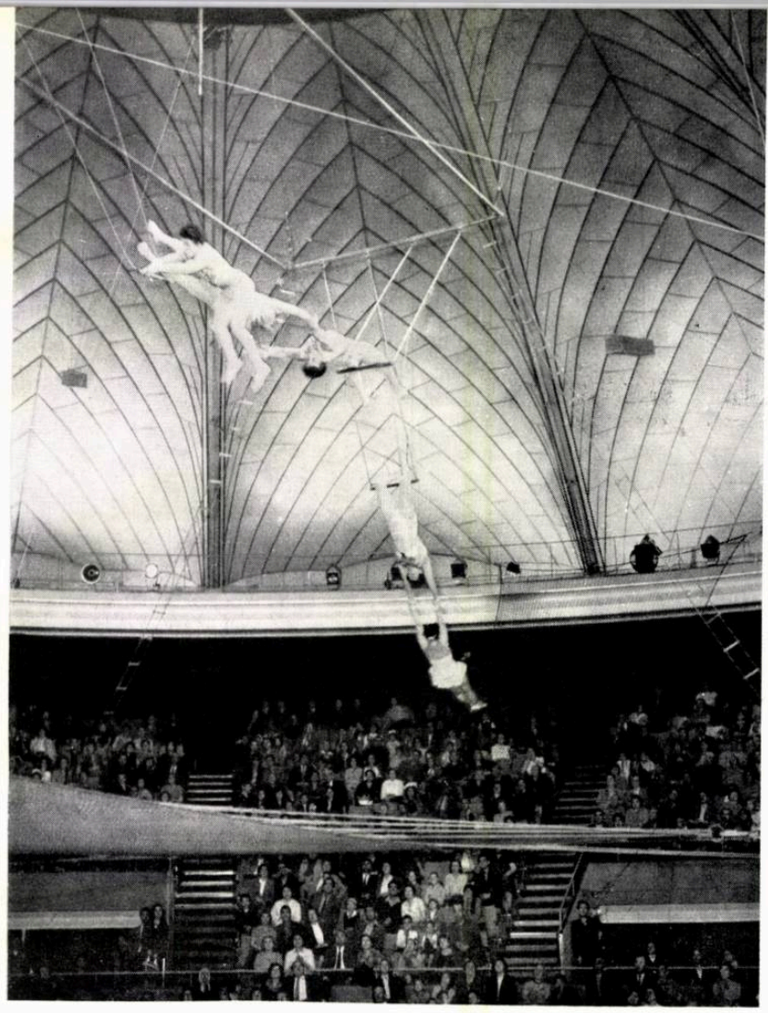

3 4

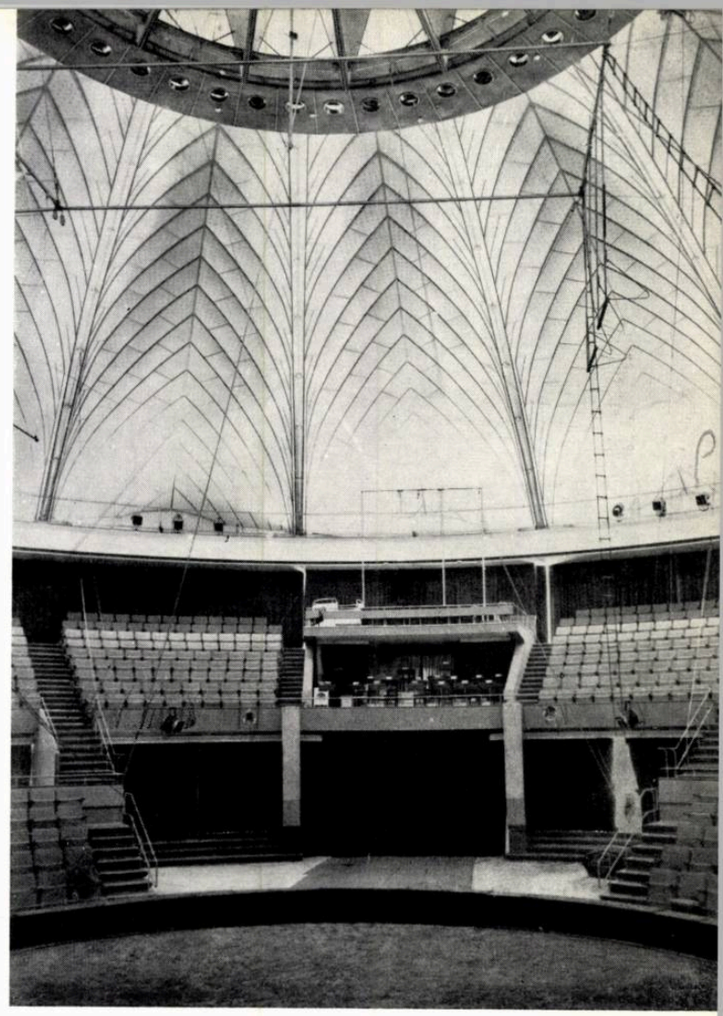

5

1

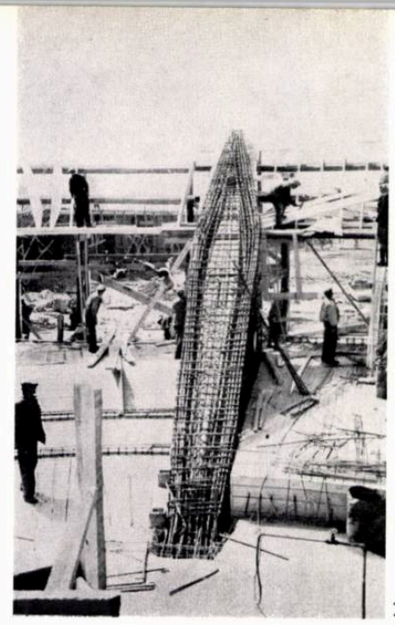

2

Ing. N. ARDARE, ing. VL. VASILACHE, ing. AL. PROGRESEANU

STRUCTURA DE REZISTENȚĂ

3

4

STRUCTURA DE REZISTENȚĂ A CORPULUI PRINCIPAL

Corpul principal al complexului Circului de stat, avînd ca destinație sala de reprezentații și anexele destinate publicului, este alcătuit din două elemente, distincte și independente, atît ca funcțiune, cît și ca structură de rezistență: amfiteatrul sălii de reprezentații și cupola. Această soluție de independență a celor două structuri corespunde condițiilor de plastică arhitecturală și de funcțiune și a rezultat ca o necesitate structurală pentru ca cele două elemente de mase și rigidități diferite să nu se influențeze reciproc în eventualitatea unor tasări inegale sau a solicitărilor datorite mișcărilor seismice.

În cele ce urmează vor fi analizate în parte cele două structuri.

AMFITEATRUL

Circular în plan și gradenat în secțiune, este rezolvat parțial în consolă, pentru a se putea folosi spațiul de dedesubt pentru foaier și anexe pentru public (vestiare, grupuri sanitare, bufete).

Structural, este constituit din 16 cadre radiale înclinate spre centru, cu un singur stîlp la mijloc și cu o legătură în tunelul circular din jurul arenei. Pe aceste cadre reazemă un sistem de grinzi circulare și radiale secundare, susținătoare ale gradenelor prefabricate.

Forma intradosului amfiteatrului — aleasă hiperboloid de rotație pe considerentul ușurinței de execuție a cofrajelor și de plastică — este materializată printr-o placă subțire de beton armat la partea inferioară a cadrelor, placă ce susține și maschează rețeaua de canale de ventilație a sălii de spectacole.

Stîlpii susținători ai cadrelor au formă variabilă și secțiune transversală de formă tubulară, pentru a îmbina atît cerințele plasticii arhitecturale, cît și necesitățile de a satisface condițiile instalațiilor de ventilație.

CUPOLA

Desfășurată pe o suprafață circulară avînd diametrul de 60,60 m, este realizată dintr-o pînză ondulată de beton armat rezemată pe contur pe 16 stîlpi. Cele 16 unde cu dublă curbură au placa variind între 7 cm spre cheie și 10—12 cm spre naștere. În dreptul doliilor sînt prevăzute îngroșări care au un rol activ în special către reazeme, canalizînd eforturile spre cele 16 puncte de sprijin.

Forma definitivă a cupolei a fost stabilită pe baza unor serii de încercări succesive, căutînd să se îmbine cerințele plasticii arhitecturale cu necesitatea structurală de a avea tensiuni finale de întindere de valoare cît mai redusă, în ipotezele cele mai defavorabile.

Împingerile bolții sînt preluate de un tirant poligonal cu 16 laturi situat la partea superioară a stîlpilor, realizat din beton precomprimat.

Precomprimarea tirantului a fost făcută astfel încît forța de precomprimare să acționeze și asupra cupolei în vederea micșorării tensiunilor de întindere, realizînd astfel o structură precomprimată în ansamblu.

Sistemul de precomprimare adoptat a fost ales de tip Freyssinet cu ancoraje metalice fabricate în țară.

Deschiderea mare a tirantului (cca. 12 m) ar fi necesitat în mod normal suspensori metalici sau de beton armat, care ar fi dăunat aspectului plastic al foaierului. Utilizînd la maximum proprietățile betonului precomprimat, suspensorii au fost eliminați, iar tirantul a fost realizat ca o grindă continuă capabilă să-și preia greutatea proprie fără nici un spor de material.

Pentru a evita suprasolicitarea cu momente a stîlpilor în timpul precomprimării, a fost creată la baza acestora o articulație de lucru în perioada de execuție, care după efectuarea precomprimării a fost betonată, restabilind încastrarea stîlpilor în fundații.

Sarcinile seismice sînt preluate de 16 cadre marginale dispuse în plane tangențiale conturului, formate din stîlpi, tirant și dublou (îngroșarea pînzei în dreptul ferestrelor).

Ipotezele admise în calcule și rezultatele obținute au fost confirmate atît prin încercări pe macheta de plastic la scară redusă, efectuate de INCERC, cît și prin măsurători efectuate direct pe structură în timpul execuției.

Eșafodajul cupolei s-a realizat din țeavă metalică și prinderi obișnuite utilizate la schela de fațadă tip SPC, proiectat și realizat din 16 palee contravîntuite în toate sensurile, pe capul cărora au fost rezemate romanatele [1] cofrajului. În zona amfiteatrului, montanții paleelor au fost rezemați pe console prevăzute anume din cadrele amfiteatrului în vederea realizării unei economii de consum de țeavă.

*

Dat fiind amplasamentul pe terenul unei foste cărămidării, terenul bun de fundare se află la o adîncime de cca. 10 m de la fața solului. În această situație, fundațiile au fost rezolvate cu puțuri circulare cu chesoane deschise de beton armat pentru stîlpii cupolei și ai amfiteatrului, și cu piloți forați tip Wolfsholz pentru elementele secundare.

Amploarea lucrării și caracteristicile ei cu totul speciale, atît din punctul de vedere al calității materialelor, cît și al tehnologiei de execuție a necesitat elaborarea unui caiet de sarcini în care s-a ținut seama și de posibilitățile de execuție ale constructorului.

[1] Romanatele sînt ferme de lemn cu talpa superioară curbă urmărind intradosul pînzei de beton.

1 — Cofrajul interior al cadrului amfiteatrului
2 — Armarea cadrului amfiteatrului
3 — Eșafodajul cupolei
4 — Amfiteatrul
5 — Cofrajul cupolei
6 — Elementele de eșafodaj ale cupolei
7 — Cofrajul cupolei
8 — Cofrajul cupolei la reazem

Ing. D. MANASIAN

INSTALAȚIILE ELECTRICE

Echipamentul electric folosit pentru executarea instalațiilor este conform tehnicii noi, creînd regiei multiple posibilități de montare a variatelor genuri de spectacole ce pot avea loc în această sală.

1. Instalația pentru iluminatul de producție cuprinde toate mijloacele pentru iluminarea planului de joc din arenă, precum și a spațiului de sub cupolă, unde se desfășoară numerele de trapez și acrobații aeriene.

Iluminatul în plan orizontal al arenei se realizează printr-un număr de 44 proiectoare-clopot de 2 000 W montate pe grătarul tehnic de sub cupoletă, iar iluminatul în plan vertical printr-un număr de 38 proiectoare de 3 000 W montate pe galeria care circumscrie sala de spectacole deasupra ultimului rînd de gradene.

Nivelul mediu de iluminare obținut în arenă este de 600 lucși.

Au fost create condiții pentru realizarea diverselor efecte de lumină, ca: joc de culori, gradare a intensității luminoase și urmărire.

Jocul de culori, frecvent utilizat în tehnica regizorală a spectacolelor de circ, se realizează prin utilizarea următoarelor culori de bază: alb, roșu, albastru, galben și portocaliu.

În vederea obținerii efectelor de gradare a luminii și de mixaj al culorilor, circuitele de alimentare a reflectoarelor au fost trecute printr-un joc de orgă cu 12 autotransformatori de reglaj.

Pentru urmărire au fost prevăzute 4 proiectoare ce pot fi manevrate manual și 2 proiectoare cu dispozitiv de orientare variabilă prin telecomandă.

Controlul la pupitrul de comandă al poziției momentane de orientare a proiectoarelor se face cu ajutorul unor dispozitive de transmisie bazate pe principiul selsyn.

Au mai fost prevăzute 4 proiectoare cu dispozitiv automat de schimbare a culorilor.

Un număr de 16 prize monopolare cu o capacitate de racordare de 3 000 W permit conectarea unor corpuri de iluminat suplimentare, a căror necesitate poate surveni uneori în cadrul spectacolelor.

Comanda circuitelor de lumină, acționarea proiectoarelor și controlul instalației de iluminat de producție se fac de la un pupitru de comandă montat în cabina de lumină împreună cu manipulatorul jocului de orgă și tabloul circuitelor de scenă.

În vederea realizării efectelor de scenă create prin folosirea luminii negre au fost prevăzute o serie de proiectoare echipate cu lămpi speciale care emit radiații ultraviolete. Costumele artiștilor, impregnate în prealabil cu substanțe luminiscente, sau decorurile acoperite cu vopsea specială, devin, sub acțiunea proiectoarelor respective, luminoase la întuneric.

2. Instalația pentru iluminatul general al sălii de spectacole a fost realizată prin folosirea ca sursă de bază a lămpii cu incandescență, rezolvîndu-se astfel în mod optim trecerea de la lumina din pauză la lumina din timpul spectacolului.

Cea mai mare parte a fluxului luminos emis de lămpi este folosită sub formă de iluminat indirect, punînd în valoare elementele decorative ale plafonului sălii.

Iluminarea foaierelor se face printr-un număr de 16 candelabre de tip special, iar a garderobelor prin lămpi montate în cupe de ipsos.

Comanda luminii din sală se face prin intermediul unui autotransformator de reglaj cu servomotor comandat de la distanță.

Acționarea acestuia prin butoni zi-oprit-noapte se face din două puncte: cabina de lumini și vorhang.

Iluminările medii proiectate sînt:

— sală	50 lucși
— foaiere	200 lucși
— cabine artiști	200 lucși
— garderobe	80 lucși

3. Instalația pentru iluminatul de siguranță cuprinde o serie de lămpi montate în sală și pe traseele de evacuare a publicului.

Lămpile de siguranță sînt alimentate în mod obișnuit din rețeaua de curent alternativ, trecînd automat, în caz de pană la rețea, pe o baterie de acumulatori staționari.

4. Instalațiile electroacustice pentru sonorizare și regie au drept scop ridicarea și uniformizarea

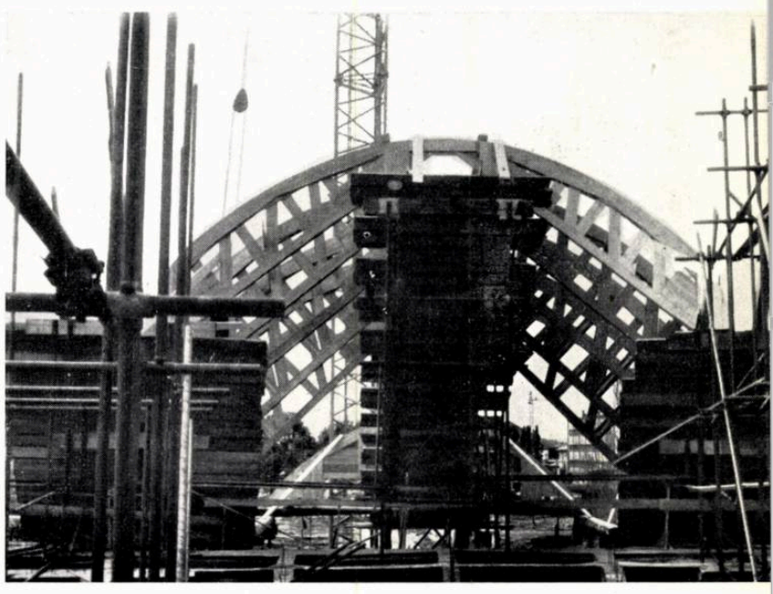

5 6

7 8

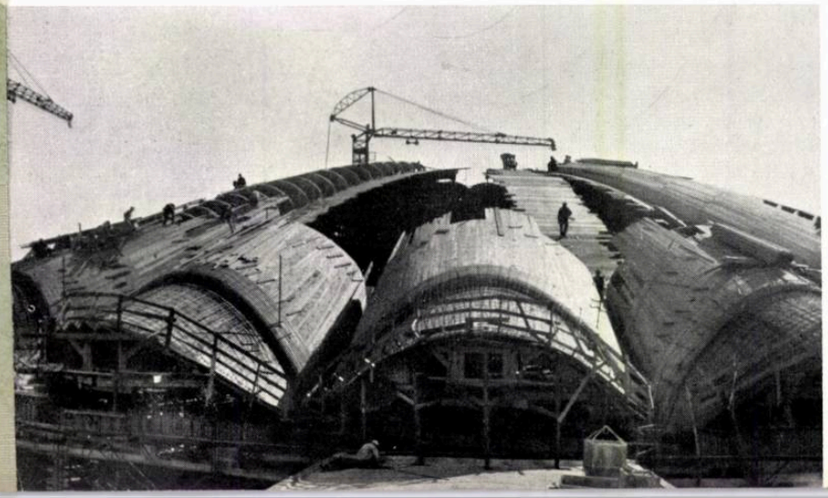

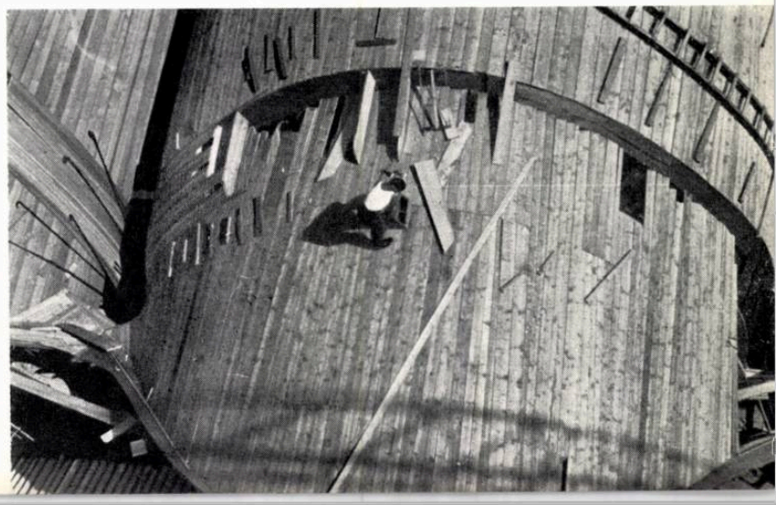

nivelului sonor din sală, redarea programelor după radio, pik-up sau magnetofon, precum și asigurarea legăturii dintre regia de scenă și cabinele artiștilor.

Comanda instalației de sonorizare se face de la un pupitru de mixaj cu 10 intrări pentru microfoane, radio, pik-up și magnetofon, care pot fi cuplate, după necesitate, pe două canale de preamplificare. Programul mixat în pupitru este trecut prin grupurile de amplificare și apoi distribuit în sala de spectacole cu ajutorul a 9 coloane sonore.

Instalația de regie se compune dintr-un microfon montat la cabina de regie artistică, un amplificator și un dispozitiv de comutare prin relee a 3 circuite de apel la cabinele artiștilor, la menajerie și la galeria tehnică de lumini. Regizorul poate efectua comunicări prin intermediul microfonului, la repetiții sau spectacole, artiștilor din cabine, îngrijitorilor de animale din menajerie și electricienilor de serviciu pentru manevra proiectoarelor.

În intervalul dintre comunicările regizorului, la cabinele artiștilor și menajerie este retransmis programul sonor din sală, ceea ce permite artiștilor să cunoască cu precizie fazele în care se găsește desfășurarea spectacolului.

A mai fost prevăzută și o sonorizare a foaierului printr-un număr de 6 coloane sonore, în vederea retransmisiei de muzică, anunțuri și semnale de pauză.

5. Instalația de reclamă sonoră creează posibilitatea retransmisiei, la intrările în menajerie, a programelor muzicale după pik-up sau magnetofon și a anunțurilor făcute prin microfon.

6. Instalația de ceasuri electrice servește pentru a transmite ora în 20 de puncte repartizate în spațiile tehnice, menajerie și corpul de artiști. Impulsiunile de comandă sînt date din minut în minut de către un ceas principal.

7. Instalația de forță și automatizare are ca obiect deservirea în principal a instalațiilor de condiționare și pompare. Comanda centralizată a întregii instalații se execută de la un tablou cu 8 panouri pe care se află montat echipamentul electric de protecție, control și automatizare.

Prin manevrarea butonului de comandă a unuia dintre ventilatoarele principale, electromotoarele grupului respectiv de condiționare sînt puse succesiv în funcțiune. Termostate montate în sală sau în canalele de aer comandă prin impulsiuni servomotoarele de reglaj al ventilelor de apă sau aburi și al clapetelor de aer. Lămpile de semnalizare și indicatoarele optice de poziție montate pe schema oarbă a tabloului permit controlul fiecărui punct al circuitului de aer condiționat.

Pe tabloul central este montat de asemenea echipamentul de control al temperaturii și umidității relative din diversele puncte caracteristice ale circuitelor de aer condiționat.

Deosebit de instalațiile descrise mai sus, au mai fost prevăzute instalații pentru retransmisii de radio și televiziune, precum și pentru filmări în timpul spectacolelor.

Protecția împotriva descărcărilor electrice din atmosferă a fost făcută printr-o instalație de paratrăznet, montată astfel încît să nu fie vizibilă. Conductorii de coborîre au fost trecuți prin stîlpii de beton armat și legați la o priză de pămînt cu o rezistență de cca. 1 ohm.

Ing. I. BENGHIUȘ

INSTALAȚIILE SANITARE

Prin specificul construcției Circului de stat, instalațiile sanitare sînt foarte variate: instalații la grupurile sanitare (artiști, personal și public), instalații specifice menajeriei, instalații pentru centrala de condiționare, pentru incendiu, stropit cupola, alimentarea cu apă a bazinului care se va monta în timpul spectacolelor pe apă, pentru crearea ploii artificiale etc.

În menajerie s-au prevăzut puncte de apă pentru adăpatul animalelor și pentru curățenie, evacuarea făcîndu-se prin recipientele din pardoseală. Curățenia animalelor se face la un duș special amenajat, amestecul de apă la temperatura recomandată pentru fiecare animal în parte făcîndu-se într-o baterie special construită. Prepararea mîncării animalelor se face într-o bucătărie specială. Apa de răcire pentru instalația de condiționare se aduce de la două puțuri de mare adîncime, cu o capacitate de 45 m^3/h fiecare, temperatura apei fiind de + 14°.

În eventualitatea defectării puțurilor s-au construit două rezervoare de beton armat cu o capacitate totală de 200 m^3, asigurînd o rezervă de apă pentru consum timp de o oră.

Alimentarea cu apă a circului pentru nevoile de consum menajer și potabil se face prin folosirea apei din rețeaua publică și din sursele locale create (puțurile de mare adîncime). În vederea folosirii întregii capacități a surselor de alimentare cu apă și pentru asigurarea unei deserviri permanente în eventualitatea defectării uneia dintre surse, s-a creat o legătură între conductele de aducțiune de la surse la rezervoare, pe conductele de legătură montîndu-se organe de închidere corespunzătoare (vane cu servomotor și clapete de reținere).

Acționarea releelor se face în funcție de nivelul apei din rezervor, deci în raport cu consumul de apă. În felul acesta se rezolvă asigurarea unui debit constant, întreg debitul de apă furnizat de puțurile de mare adîncime fiind folosit în instalație atunci cînd consumul este maxim, urmînd ca la reducerea acestuia surplusul de apă să fie furnizat rețelei I.C.A.B.

Instalația pentru prevenirea și combatarea incendiului e compusă din hidranți de incendiu, drencere și sprinclere.

Pentru a nu permite depășirea temperaturii superficiale prea ridicate și pentru a crea condiții favorabile din punctul de vedere al conservării elementelor de construcție și al menținerii unei temperaturi convenabile în interiorul sălii de spectacole, s-a prevăzut posibilitatea stropirii cupolei. Instalația de stropit cupola, compusă dintr-o rețea de conducte, o stație de pompare și dispozitive de stropit (duze) permite formarea unei pelicule fine de apă, care acoperă întreaga suprafață a cupolei prin jeturi dirijate în funcție de conformația acesteia.

Realizarea spectacolelor pe apă a impus prevederea posibilităților de alimentare a bazinului, montat cu ocazia acestor spectacole, cu ajutorul a două conducte dimensionate astfel ca timpul de umplere să nu depășească limita duratei unei pauze.

S-a avut în vedere și posibilitatea realizării unei ploi artificiale pentru crearea de efecte scenice în timpul spectacolelor.

Pompele pentru consumul de apă menajer-potabil, pentru incendiu, pentru stropit cupola, etc. sînt fabricate în țară la uzinele « Vasile Roaită ».

Ing. VI. CVAȘA

INSTALAȚIILE DE AER CONDIȚIONAT ȘI DE ÎNCĂLZIRE CENTRALĂ

Instalațiile de condiționare a aerului s-au făcut ținîndu-se seama de sistemul constructiv și de destinația corpurilor de clădire, realizîndu-se astfel confortul climatic necesar în timpul verii, iernii și în epocile de tranziție.

Instalația de condiționare cuprinde 3 grupuri complet distincte, și anume:

a) Un grup pentru sala de spectacole, compus din două stații de condiționare, fiecare cu un debit de 50 000 m^3/h.

Răcirea aerului se face, vara, cu apă de puț de mare adîncime, în două trepte, apa uzată fiind utilizată la răcirea cupolei.

În timpul verii, pentru reîncălzirea aerului tratat se folosește amestecul cu aer cald exterior, evitîndu-se în felul acesta punerea în funcțiune a cazanelor în timpul verii sau folosirea de baterii electrice.

Cu aceste stații de tratare se va obține în zona spectatorilor o temperatură omogenă de cca. +26° vara și +20° iarna, cu o umiditate relativă cuprinsă între 55 și 65%.

Distribuția aerului în sală se face folosindu-se structura de rezistență, realizîndu-se astfel o mare economie la consumul de material feros.

Refularea aerului în sală se face prin contratreapta gradenelor, cu o diferență de temperatură de maximum 3 grade sub temperatura ambiantă și cu o viteză de cca. 0,3 m/sec, pentru a nu se produce curenți. Această soluție este aplicată pentru prima dată la noi în țară.

Evacuarea aerului viciat se face în parte pe la partea superioară a cupolei, cu ajutorul a patru ventilatoare elicoidale, și în parte printr-un canal circular amplasat la 3 m deasupra ultimei gradene.

b) Grupul pentru sala de repetiție, format dintr-o stație cu o capacitate de 10 000 m^3/h.

A fost necesară prevederea acestui grup separat deoarece sala de repetiție este folosită intens pentru repetarea tuturor numerelor din program și în special pentru dresajul animalelor.

La acest grup sînt racordate și cabinele pentru artiști.

c) Grupul pentru menajerie e compus dintr-o stație cu o capacitate de 10 000 m^3/h.

Atmosfera din menajerie se viciază puternic datorită prezenței unui număr mare de animale.

Instalația de condiționare realizează un climat plăcut, cu o concentrație de bioxid de carbon sub limita maximă admisă, împiedicînd împrăștierea spre exterior a mirosurilor.

*

În general, toate corpurile de clădiri sînt prevăzute a fi încălzite cu suprafețe statice (radiatoare în cabinele artiștilor și la intrările în sală, registre din țeavă în incinta menajeriei și convectori pe perimetrul foaierului) pînă la temperaturile interioare necesare unei bune desfășurări a activității. Sala propriu-zisă se încălzește cu suprafețe statice pînă la temperatura de +10°, ridicarea temperaturii pînă la +20° făcîndu-se cu aer condiționat.

Agentul termic utilizat este aburul de joasă presiune produs într-o centrală proprie amplasată în subsolul corpului artiștilor.

Pentru corpul menajeriei s-a utilizat ca agent termic apa caldă de 90—70° preparată prin intermediul unui schimbător de căldură. A fost folosită apa caldă pentru a se putea face un reglaj al temperaturii interioare în funcție de temperatura exterioară, reglaj necesar, deoarece unele specii de animale nu suportă variații mari de temperatură. Reglarea temperaturii se face automat.

LUCRĂRILE VALOROASE DE ARHITECTURĂ PREMIATE ÎN ANUL 1960

Arh. SOFIA UNGUREANU

PREMIILE ANUALE ACORDATE DE UNIUNEA ARHITECŢILOR LUCRĂRILOR VALOROASE DE ARHITECTURĂ ŞI URBANISM

În avîntul general pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste în republica noastră, rolul şi poziţia socială a arhitecţilor se conturează cu tot mai multă vigoare.

Arhitecţii sînt chemaţi să proiecteze şi să urmărească realizarea lucrărilor de arhitectură menite să contribuie la satisfacerea nevoilor mereu crescînde, materiale şi culturale, ale poporului muncitor de pe întregul teritoriu al ţării.

În faţa lucrătorilor din construcţii apar zi de zi noi şi noi probleme, pentru a căror rezolvare este necesară intensificarea eforturilor creatoare ale arhitecţilor şi ridicarea muncii de proiectare la un nivel calitativ superior.

Scopul principal al Fondului de Arhitectură este acela de a stimula această activitate creatoare, necesară înzestrării unei societăţi noi cu valori materiale şi culturale mult superioare celor pe care le-am moştenit.

Între alte activităţi cu caracter stimulativ, Fondul de Arhitectură a finanţat şi premierea de către Uniunea Arhitecţilor a lucrărilor celor mai valoroase din domeniul arhitecturii şi urbanismului.

Premiile acordate de Uniunea Arhitecţilor celor mai de valoare lucrări executate au fost instituite de cîţiva ani. Exigenţa arătată de juriile de judecată faţă de proiectele analizate a crescut an de an. În acest fel, ultimele lucrări premiate în anul 1960 reprezintă în domeniile respective opere arhitecturale, care împlinesc la un nivel calitativ ridicat sarcina satisfacerii necesităţilor materiale şi culturale ale oamenilor muncii. Punînd ca prim criteriu de judecată felul în care a fost realizată această sarcină în lumina îndrumărilor organelor de partid şi de stat, juriul de judecată a analizat în primul rînd modul de rezolvare a funcţiunilor, gradul de economicitate a soluţiilor, aspectul estetic al construcţiilor.

Se poate aprecia că rezultatul acestei analize, reflectat în premiile acordate pe 1960, a fost acela de a recompensa lucrările de arhitectură cele mai valoroase realizate în anul trecut.

Fără îndoială că un element nou în acordarea acestor premii îl reprezintă verificarea lucrărilor cu practica, acordarea de premii numai lucrărilor executate, care au putut astfel face dovada justeţii concepţiei proiectantului, trecînd şi proba dificilă a aprecierii publicului şi a celor ce urmau să folosească edificiul respectiv.

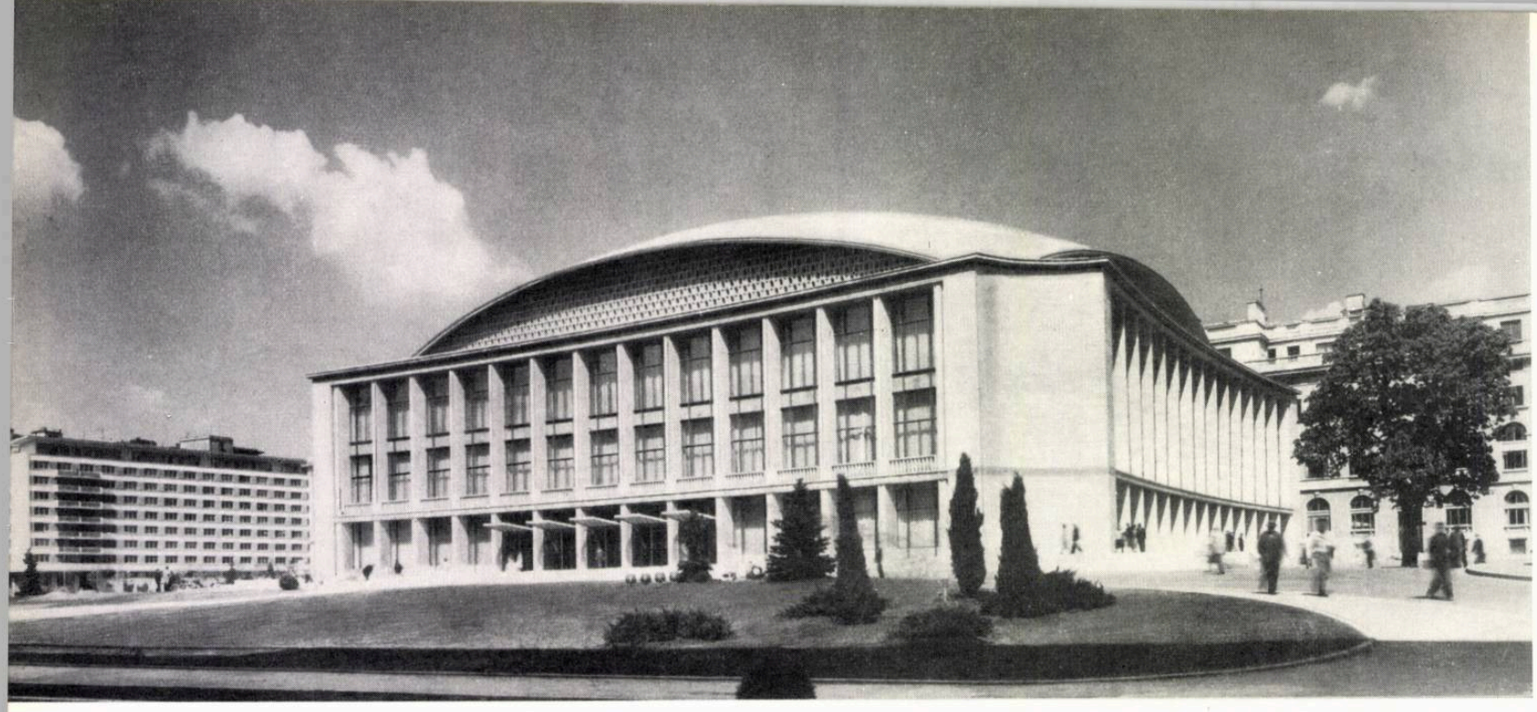

Noua sală a Palatului R.P.R.

Regulamentul de premiere pe 1960 a căutat să mobilizeze cu mai multă tărie pe membrii Uniunii Arhitecților la rezolvarea cît mai judicioasă a funcțiunilor în proiecte, la obținerea unui cost cît mai redus și a unui aspect estetic corespunzător.

O atenție deosebită a fost acordată stimulării tinerilor arhitecți din unitățile de proiectare în special din D.S.A.P.C. care au avut de rezolvat sarcini deosebit de mari față de pregătirea lor, la început de profesie, și care au răspuns cu cinste încrederii acordate, dedicîndu-se acestei activități cu tot entuziasmul lor tineresc și cu toată forța lor de muncă.

Premiile acordate în 1960 apreciază lucrări de calitate din diferite domenii: locuințe, uzine, fabrici, proiecte de sistematizare, mari săli de concerte și de adunări, case de odihnă etc.

Printre aceste lucrări se numără marile ansambluri de locuințe din jurul noii săli a Palatului R.P.R. și din piața Gării de Nord, lucrări industriale de amploare ca fabrica de produse lactate din București sau fabricile de zahăr de la Luduș și Bucecea, mari construcții social-culturale ca noua sală a Palatului R.P.R., Studioul de concerte al Radiodifuziunii și televiziunii romîne sau noile sanatorii de la Mangalia, planuri complexe de sistematizare ale unor ansambluri ca cele pentru centrul orașului Ploiești, piața Unirii din Iași sau orașul Suceava.

Parte dintre aceste lucrări au fost publicate deja în diverse numere ale revistei « Arhitectura R.P.R. ». În numărul de față, revista publică lucrările care nu au fost încă prezentate, contribuind în acest fel la popularizarea lor.

Rezultatele obținute în ultimul timp cer cu necesitate ridicarea mai departe a calității muncii de proiectare în toate sectoarele de activitate. În acest an, Uniunea Arhitecților și Fondul de Arhitectură și-au propus să păşească mai departe pe drumul stimulării eforturilor creatoare ale arhitecților, al căror grad de conștiință a crescut și ale căror succese în munca de construcție pașnică devin tot mai numeroase.

În preajma măreței aniversări a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia, C. C. al P.M.R. a pus pe prim plan problema ridicării calității în toate domeniile de activitate. Arhitecții sînt chemați și ei, la rîndul lor, să realizeze lucrări de calitate. Este necesară îmbunătățirea calității proiectelor de construcții industriale și social-culturale. Prin adoptarea unor soluții constructive avansate, a unor soluții de plan reușite și prin creșterea grijii pentru finisaje trebuie să se asigure ridicarea confortului locuințelor. Proiectanții trebuie să urmărească reducerea costului de deviz al lucrărilor, creșterea gradului de industrializare, folosirea pe scară tot mai largă a prefabricatelor, extinderea folosirii materialelor noi etc. Printr-o mai bună organizare a muncii în institute de proiectare și pe șantiere trebuie ridicată productivitatea muncii proiectanților, micșorarea cheltuielilor de regie, reducerea duratei de realizare a proiectelor și de execuție a lucrărilor etc. Paralel cu elaborarea de proiecte de un înalt nivel tehnic, este necesară și o luptă perseverentă a autorilor pentru urmărirea realizării lucrărilor la același nivel ridicat și de către executantul constructor. Arhitectul trebuie să stăpînească poblemele tehnice și să le pună în slujba creației sale.

Sarcina ridicării rapide a calității proiectelor a stat în centrul atenției Uniunii Arhitecților și Fondului de Arhitectură atunci cînd au elaborat noul Regulament de premiere pe anul 1961, menit să constituie un puternic stimulent în lupta pentru obținerea unor opere arhitecturale de înaltă valoare tehnică și artistică.

Noul regulament împarte premiile ce se vor acorda în cîteva grupe; o primă categorie este formată de grupa obiectelor și ansamblurilor arhitecturale și de grupa planurilor și schițelor de sistematizare; o a doua categorie e formată din premiile speciale acordate proiectelor tip de construcții de masă, proiectelor tip cu soluții tehnice avansate, precum și proiectelor realizate de arhitecții tineri din D.S.A.P.C.; în sfîrșit, o ultimă categorie a formează mențiunile acordate lucrărilor meritorii din toate domeniile.

Simpla enumerare a acestor categorii și grupe este suficientă pentru punerea în lumină a principiilor călăuzitoare ale regulamentului.

Principalele premii se vor acorda pentru cele mai importante realizări de obiecte și ansambluri arhitecturale executate în anul 1961, precum și planurilor de sistematizare a orașelor, satelor și teritoriilor care au fost aprobate de Consiliul de Miniștri.

Pentru stimularea activității în anumite domenii a căror dezvoltare este de cea mai mare importanță pentru ridicarea arhitecturii noastre, au fost prevăzute premii speciale. Aceste premii speciale se vor acorda proiectelor tip de construcții de masă, care satisfac cerințele curente ale tipizării și care, prin urmare, au o valoare suficient de ridicată pentru a răspunde exigențelor execuției în masă. De asemenea, proiectelor tip de construcții de masă care se bazează pe cea mai avansată soluție tehnică în comparație cu nivelul tehnicii uzuale — soluție care determină un cost redus și un ritm rapid de execuție, respectînd « confortul adecvat, funcțiunea rațională și un aspect frumos ». O atenție deosebită s-a dat în continuare stimulării tinerilor arhitecți din D.S.A.P.C., al căror rol în dezvoltarea și ridicarea tuturor regiunilor

PREMIILE DE ARHITECTURĂ ACORDATE DE UNIUNEA ARHITECŢILOR ÎN 1960

Sistematizarea pieţei sălii Palatului R.P.R. Autor, arh. H. Maicu; coautor, arh. T. Stănescu

Detalii de sistematizare a centrului oraşului Ploieşti. Autori, arhitecţii Sarah Marcovici, C. Săvescu

Sistematizarea pieţei Unirii din Iaşi. Autori, arhitecţii Gh. Hussar, Rodica Grozea, H. Hudiţă

Locuinţe în piaţa sălii Palatului R.P.R. Autori, arhitecţii: L. Garcia, T. Niga; coautor, arh. G. Filipeanu

Locuinţe în piaţa Gării de Nord — Bucureşti. Autori, arhitecţii M. Bercovici, C. Gherghiceanu

Ansamblu de locuinţe la Suceava. Autori, arhitecţii A. Iotzu, N. Scully, V. Aslan

Ansamblu de locuinţe pe str. M. Gorki — Bucureşti. Autor, arh. D. Iovănescu

Bloc de locuinţe în piaţa «Strungul» — Braşov. Autor, arh. Graziela Rădulescu-Halmagiu

Bloc de locuinţe pe b-dul Bălcescu nr. 33 (inclusiv magazinul «Unic») — Bucureşti. Autor, arh. E. Cosmatu

Bloc de locuinţe pe calea Victoriei nr. 103—105 — Bucureşti. Autor, arh. R. Cosma; coautor, arh. E. Voinescu

Bloc experimental pe b-dul Duca — Bucureşti. Autor, arh E. Vernescu

Sala Palatului R.P.R. — Bucureşti. Autor, arh. H. Maicu; coautori, arhitecţii T. Ricci, I. Şerban

Studioul de concerte al Radiodifuziunii şi televiziunii romîne — Bucureşti. Autor, arh. T. Ricci

Casă de odihnă la Vasile Roaită. Autor, arh. A. Iotzu; coautor, arh. G. Rudich

Gara de călători Constanţa. Arh. T. Săvulescu

Sanatoriu la Mangalia. Autori, arhitecţii C. Lăzărescu, D. Gheorghiu, Mina Laurian; coautori, arhitecţii M.Voicu, M.Vas

Farul din Constanţa. Autori, arh. N. Vasilescu, ing. E. Ţiţaru

Bloc de locuinţe şi cinematograf la Tg. Mureş. Autori, arh. M. Damian

Fabricile de zahăr de la Luduş şi Bucecea. Autori, arhitecţii Th. Sassu, V. Craja, Liliana Focşa, H. Küst, R. Mihăescu, Gh. Rosetti

Combinatul de produse lactate — Bucureşti. Autori, arhitecţii Elena Pleniceanu-Iotzu, Liliana Corradino

LUCRĂRI RECOMPENSATE

Schiţa de sistematizare a oraşului Suceava. Autori, arh. O. Vasilescu

Bloc de locuinţe în piaţa C.C.A. calea Victoriei — Bucureşti. Autori, arhitecţii C. Moşinschi, D. Slavici

Bloc de locuinţe în piaţa M. Eminescu — Bucureşti. Autor, arh. Sofia Ungureanu; coautori, arhitecţii S. Stamatin, B. Avram

Locuinţe în piaţa 13 Decembrie — Braşov. Autori, arh. D.Cristescu

Sanatoriul T.B.C. de la Mangalia. Autori, arhitecţii C. Lăzărescu, Virginia Petrea

Atelier de reparat locomotive şi vagoane. Autori, arhitecţii I.Deşcu, E. Popovici

ţării din punct de vedere arhitectural şi urbanistic este deosebit de important şi pentru care s-a acordat o ultimă grupă de premii speciale.

Categoriile de premii instituite în acest an indică sensul în care urmează să fie îndreptate eforturile arhitecţilor chemaţi să dea soluţii tehnice, economice şi artistice pentru realizarea unui volum de construcţii care nu este posibil decît într-o orînduire socialistă.

Pe lîngă găsirea celor mai bune rezolvări funcţionale şi economice menite să ducă la creşterea confortului, arhitecţii trebuie să găsească şi imagini noi, variate, care să înlăture monotonia şi să creeze cadrul potrivit noii vieţi ce se desfăşoară în oraşele noastre.

Visele multor generaţii de arhitecţi devin astăzi realităţi prin realizarea planurilor şi schiţelor de sistematizare a oraşelor, satelor, teritoriilor. Noile probleme ridicate de construirea unei societăţi noi cheamă pe arhitecţi să-şi aducă, nu numai contribuţia lor profesională, dar şi pe cea socială, cetăţenească.

Astăzi ridicarea calităţii proiectării nu mai este o sarcină strict profesională. De calitatea proiectelor noastre depinde în cea mai mare măsură satisfacerea într-o măsură mai mare sau mai mică a necesităţilor de trai, de muncă şi odihnă a maselor de milioane ale oamenilor muncii.

Această sarcină este de fapt comanda socială adresată arhitecţilor şi constructorilor, pe care aceştia au datoria s-o îndeplinească la cel mai înalt nivel.

Realizările valoroase de pînă acum ne îndreptăţesc să afirmăm că această sarcină va fi îndeplinită şi de acum înainte cu cel mai mare entuziasm şi cea mai mare răspundere.

Ansamblul de locuinţe din piaţa Palatului R.P.R.

Studioul de concerte al Radioteleviziunii romîne

1

2

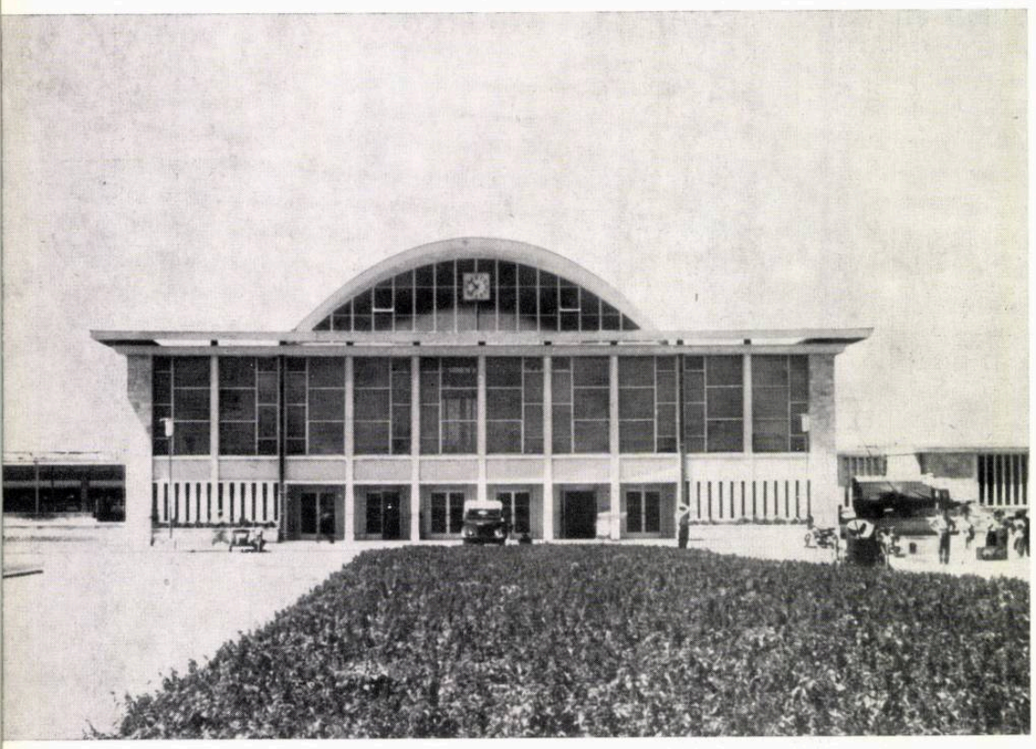

3 4

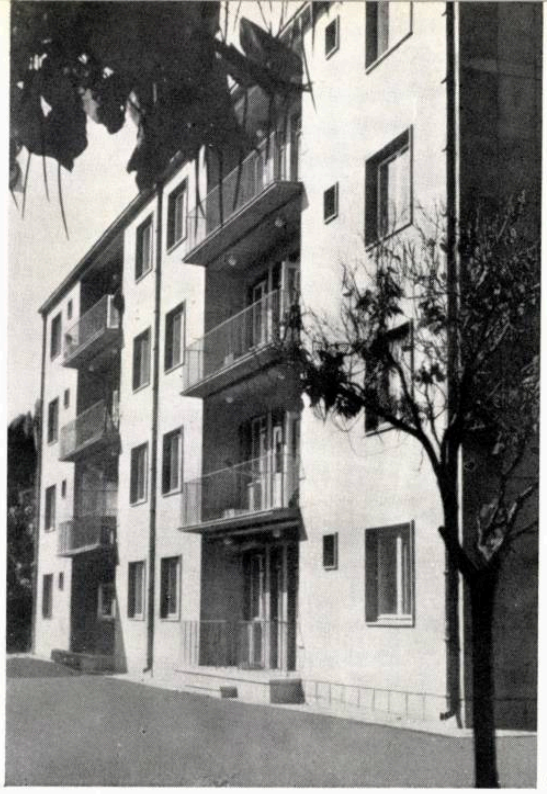

5

6

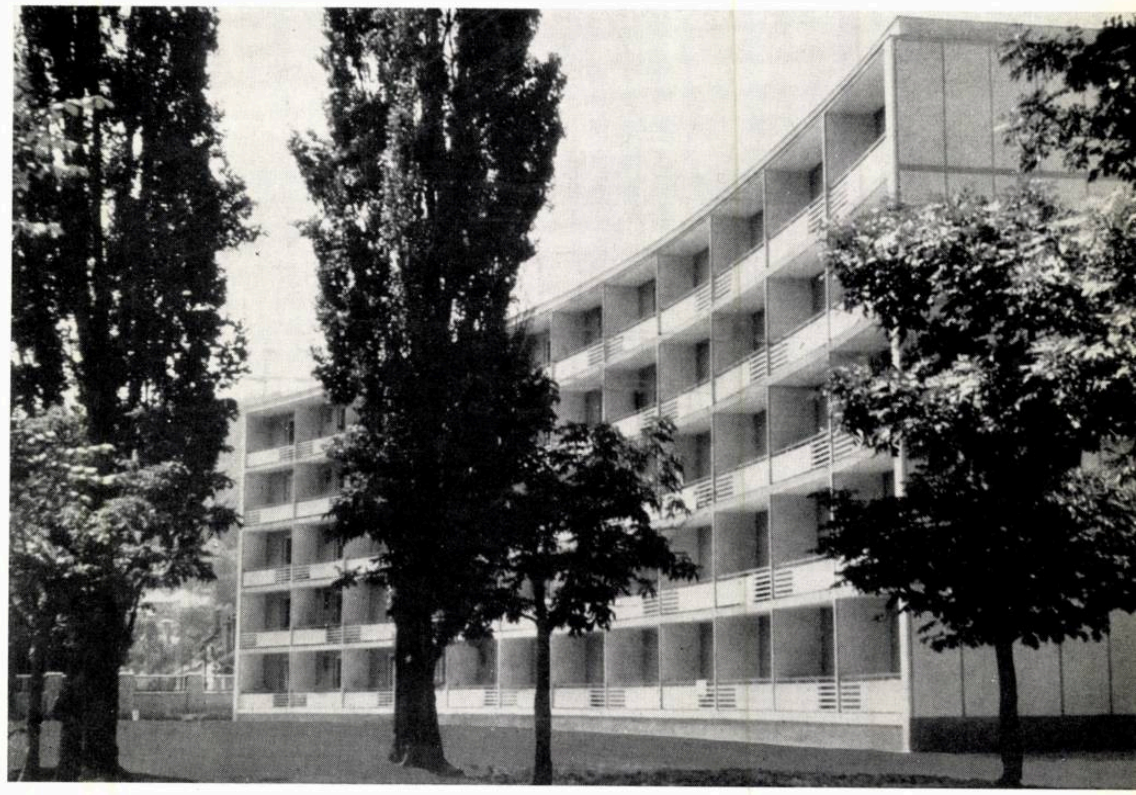

7

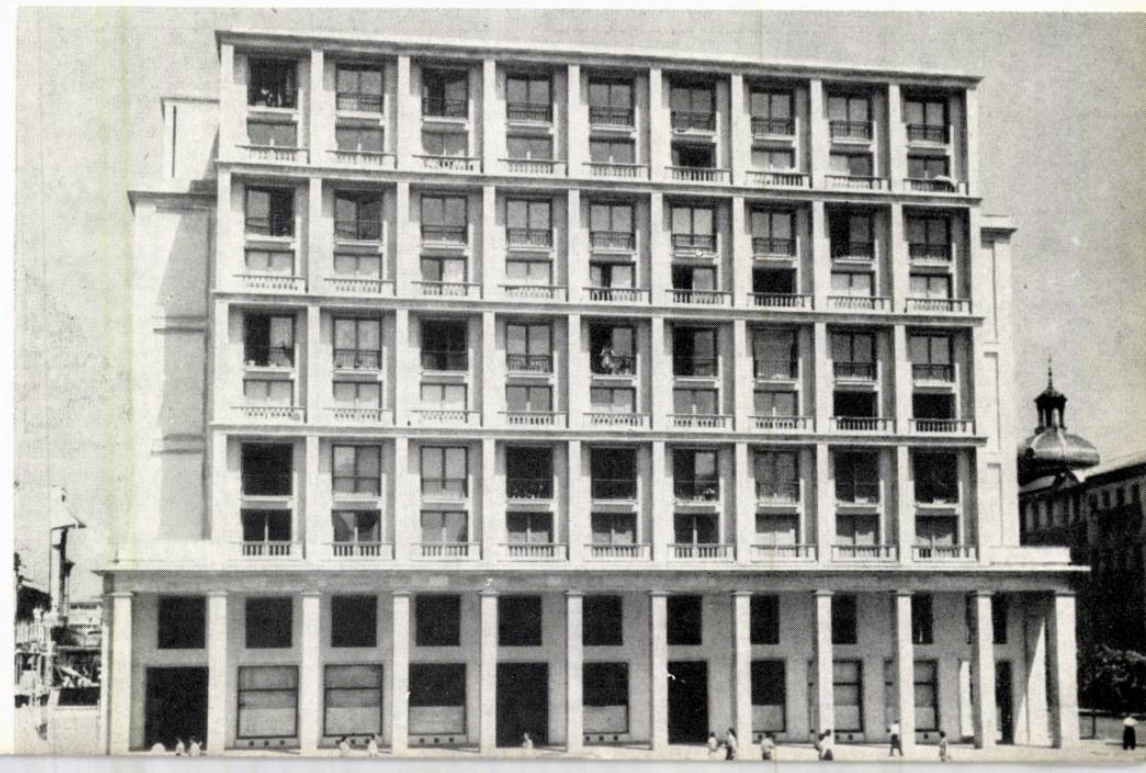

8

1 — Bloc de locuinţe pe b-dul Bălcescu nr. 33
2 — Noua gară de călători Constanţa
3 — Bloc de locuinţe pe b-dul I. G. Duca nr. 15
4 — Bloc de locuinţe în piaţa M. Eminescu
5 — Bloc de locuinţe pe str. M. Gorki
6 — Sanatoriul de la Mangalia
7 — Bloc de locuinţe în piaţa „Strungul" — Braşov
8 — Bloc de locuinţe în piaţa C.C.A. — Bucureşti

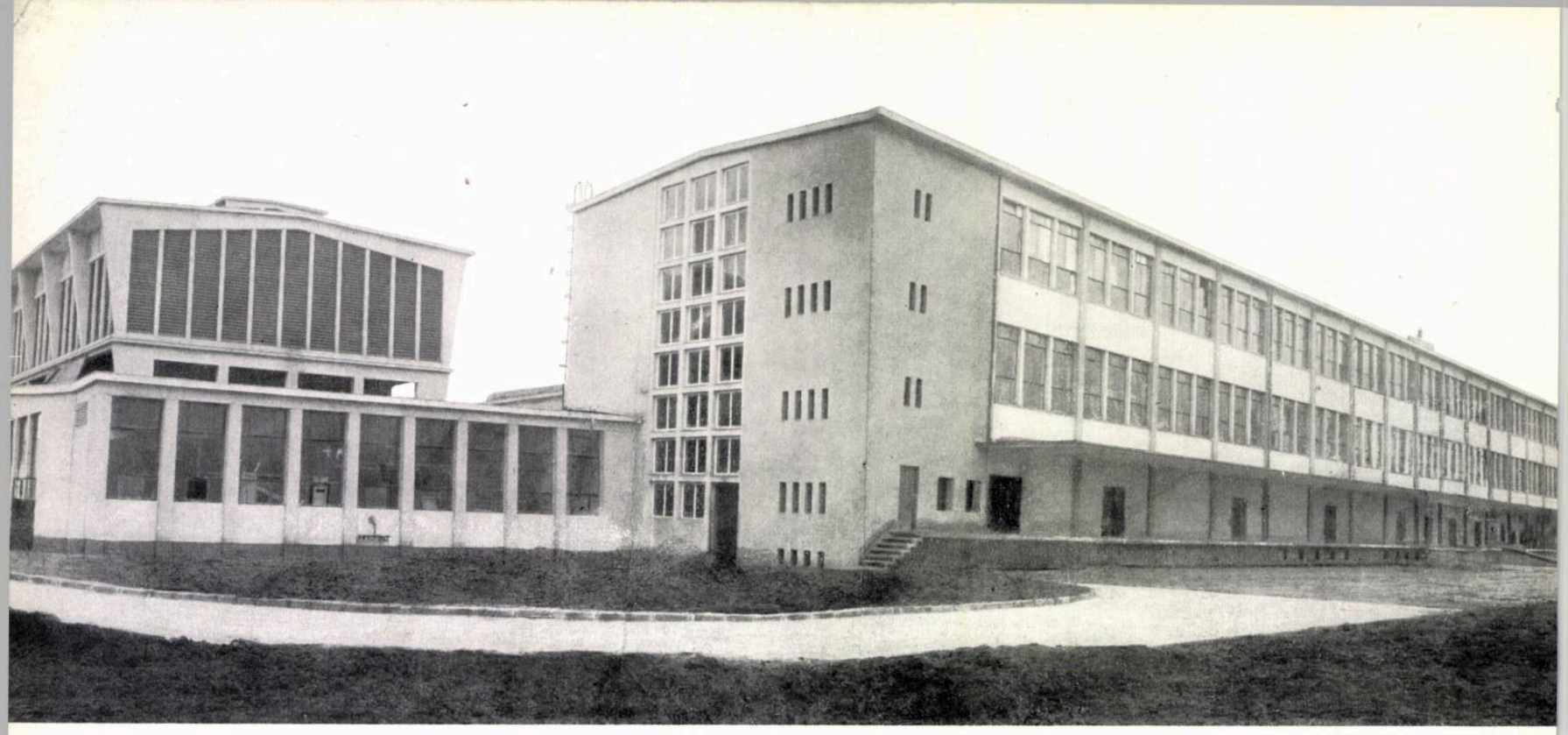

1

COMBINATUL DE PRODUSE LACTATE DIN BUCUREŞTI

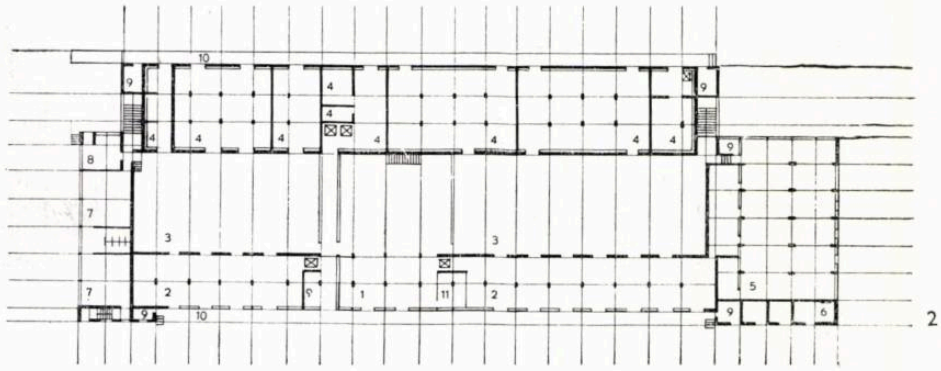

2

1 — Fabrica de produse lactate — Vedere

2 — Plan parter

1. Recepție lapte — 2. Ambalaje returnate — 3. Spălare-umplere ambalaje — 4. Spații frigorifice — 5. Sala mașinilor frigorifice — 6. Stație transformatori 7. Vestiare-dușuri — 8. Camera de prezentare a produselor — 9. Birouri — 10. Rampă — 11. Laborator recepție

3 — Fațada principală — Detaliu

4 — Secția de prepararea brînzei — Vedere interioară

5 — Secția de pasteurizare — Vedere interioară

6 — Vedere aeriană a fabricii de produse lactate

3

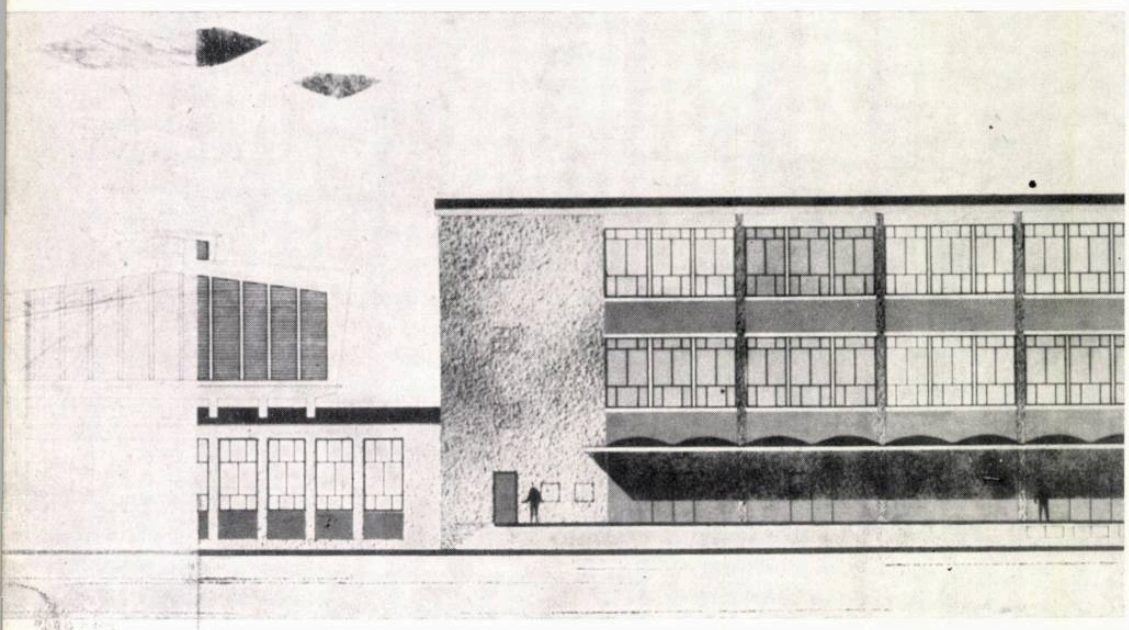

Autori: arh. Elena Pleniceanu-Iotzu, arh. Liliana Coradino

Ingineri constructori: Gh. Georgescu, Yvonne Mihăilescu, U. Pancaldi

Inginer tehnolog: R. Oroveanu

Instalații de ventilație și termice: ing. S. Smighelschi

Instalații apă: ing. I. Margulis

Instalații electrice: ing. Florina Popescu

Institutul I.P.I.B.C.

Noul combinat de produse lactate prelucrează zilnic 300 000 l lapte din care se obțin următoarele sortimente: 250 000 l lapte pasteurizat, 35 000 l produse dietetice (lapte acidofil, lactofruct, kefir, iaurt, brînză de vaci și smîntînă), 1 000 kg unt și 5 000 kg înghețată.

Combinatul a fost amplasat pe b-dul Armatei Poporului, principala cale de acces a materiei prime, și la o distanță de 1,5 km de fabrica de confecții « Gheorghe Gheorghiu-Dej » de la care se alimentează cu abur tehnologic.

Pentru a asigura zonele verzi de protecție necesare unei astfel de industrii și dat fiind terenul atribuit, în suprafață de 5,5 ha, s-a urmărit o comasare a multiplelor funcțiuni într-un număr cît mai redus de corpuri de clădiri și anume: corpul de producție legat printr-un tunel cu stația de descărcare a laptelui sosit pe calea ferată, atelierele și stația de spălare a autocisternelor, platforma de garare a celor 170 de autocamioane necesare colectării materiei prime și distribuirii produselor finite și gospodăria de apă.

Clădirea principală a acestui combinat este corpul de producție în care, pentru a rezulta o construcție cît mai compactă și linii pentru circulația produselor cît mai scurte, dispoziția generală a fluxului tehnologic a combinat fluxul desfășurat pe verticală cu cel pe orizontală în linii paralele. Astfel, nucleul tehnologic central este pe verticală, amplasîndu-se rampa de descărcare și recepția la parter, pasteurizarea la etajul II, tancurile tampon și prepararea produselor dietetice la etajul I, iar la parter, umplerea și ambalarea produselor finite, pentru ca laptele să circule prin curgere liberă.

Fluxul tehnologic pe orizontală e constituit de secțiile de primire a ambalajelor returnate, spălarea lor, umplerea mai sus menționată, depozitarea în spații frigorifere și rampe de expediere,

care toate au fost amplasate la parter pentru a se realiza cele mai scurte și directe căi de transport.

De asemenea, pentru buna desfășurare a fluxului tehnologic s-au dispus la subsol depozitele de ambalaje și materiale auxiliare. Sala mașinilor frigorifere și stația de transformare trebuiau și ele să fie situate la parter spre a se realiza trasee de conducte cît mai reduse.

Vestiarele filtru pentru cei 200 de muncitori din acest corp de fabricație au fost plasate la parter și la demisol-parter.

Din cele expuse mai sus a rezultat necesitatea construirii unor spații foarte largi și bine luminate pe parter (cca. 7 000 m²) și a unor suprafețe reduse de etaje (cca. 1 700 m² fiecare). Ca atare s-a realizat un volum rectangular pe parter, din care s-a supraînălțat parțial, cu două niveluri, una din laturile lungi care a fost orientată către b-dul Armatei Poporului.

Centrul parterului, ocupat de sălile de spălare și de umplere a ambalajelor, a fost acoperit cu sheduri-pînze pe deschiderea de 18 m, pentru a se obține o luminozitate cît mai bună și totodată pentru a se crea posibilitatea înlocuirii utilajului sau modificarea amplasării lui, fără ca aceste operații să fie stingherite de poziția fixă a unor elemente constructive de susținere a acoperișului.

Condiții specifice acestei industrii — evitarea muchiilor vii unde se pot forma mucegaiuri — au impus ca în sălile de preparare a produselor să se proiecteze planșee ciuperci, dală sau sheduri-pînze. De asemenea, în scopul asigurării unor condiții optime de igienă și a unei ușoare întrețineri, pereții au fost placați cu faianță pe toată înălțimea lor, pardoselile s-au executat din gresie antiacidă sau mozaic, iar tîmplăria în întregime din metal.

Pentru a se realiza o plastică variată și un mediu de lucru cît mai plăcut s-a acordat o atenție deosebită coloritului, atît în exterior, cît și în interior. Astfel, panourile de fațadă au fost zugrăvite în benzi orizontale cu vinacet de culoare albastru deschis, lăsîndu-se timpanele laterale în culoare naturală de terasit. Tîmplăria exterioară este în întregime de culoare neagră, numai ochiurile mobile fiind albe.

În interior, totul este vopsit în alb, în afară de utilaje, care au fost colorate divers spre a fi cît mai vizibile și a ușura astfel procesul de producție care necesită o atenție deosebită, dat fiind gradul ridicat de automatizare.

Arh. ELENA PLENICEANU-IOTZU

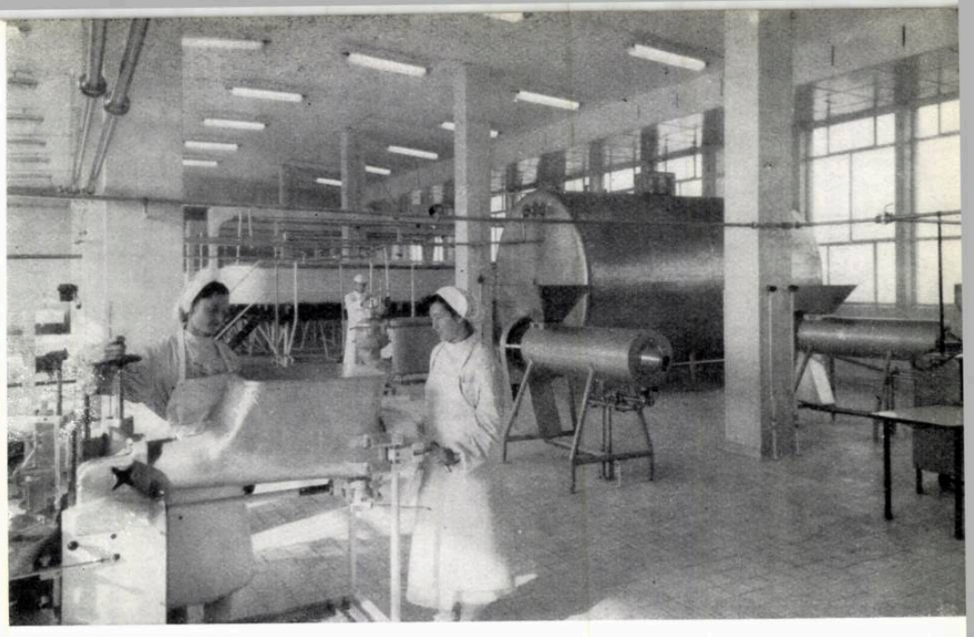

4

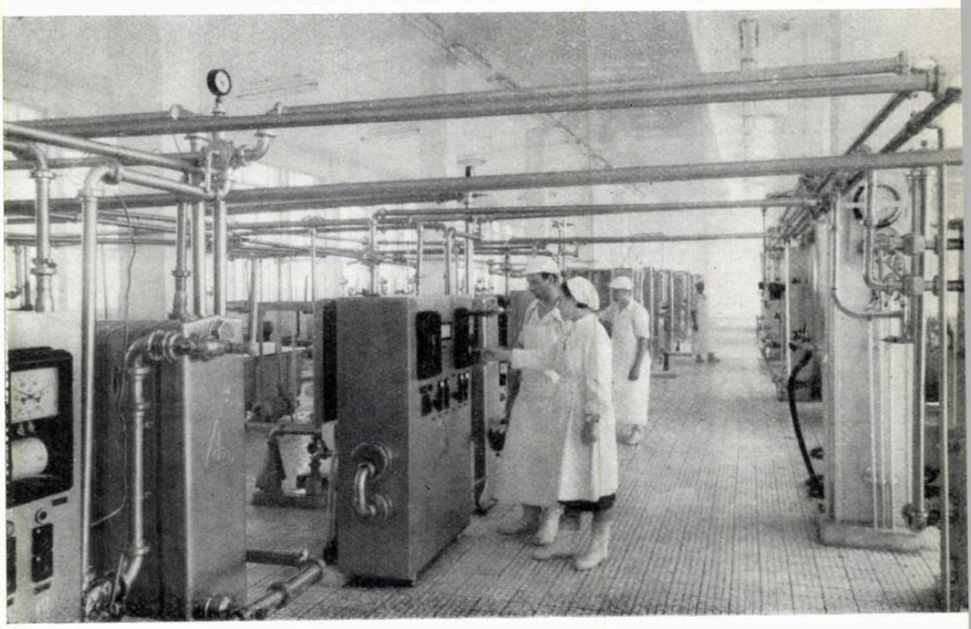

5

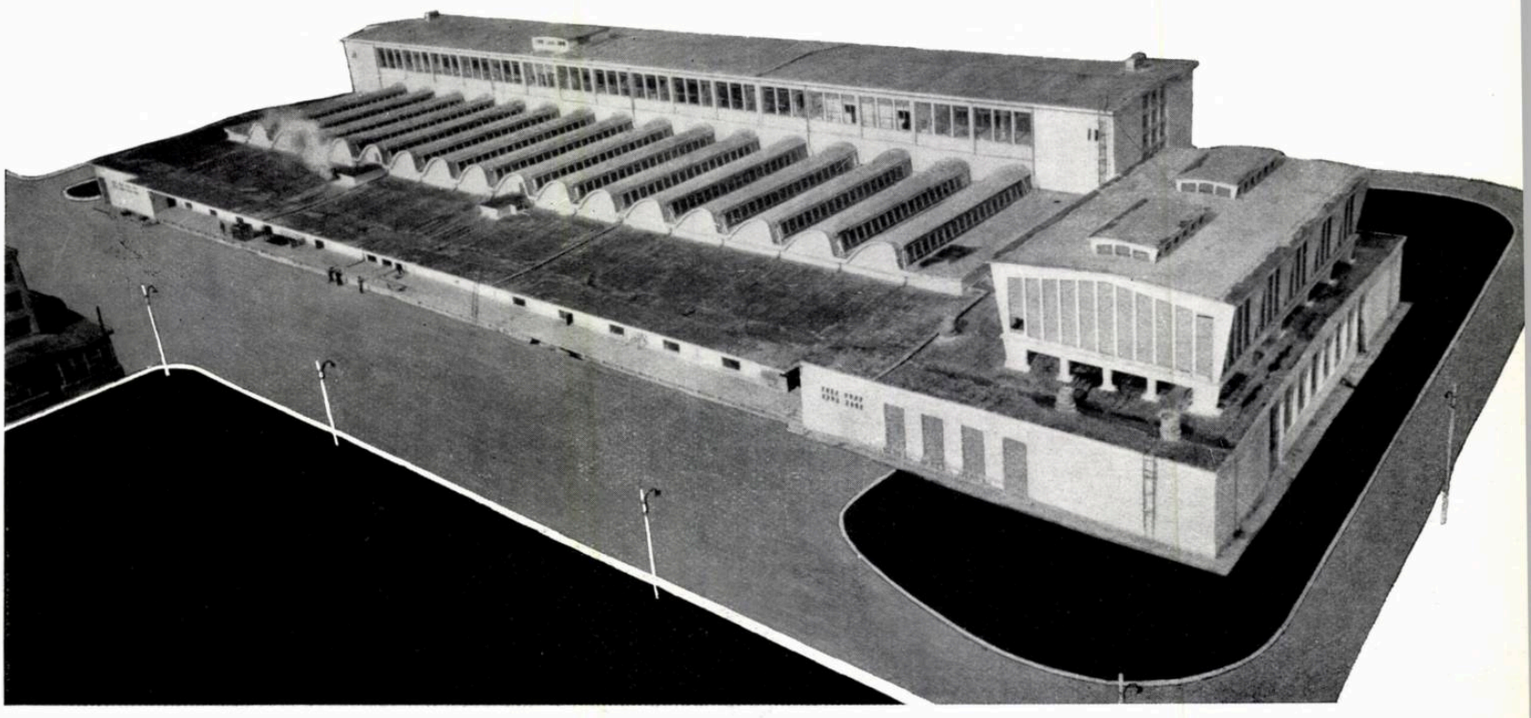

6

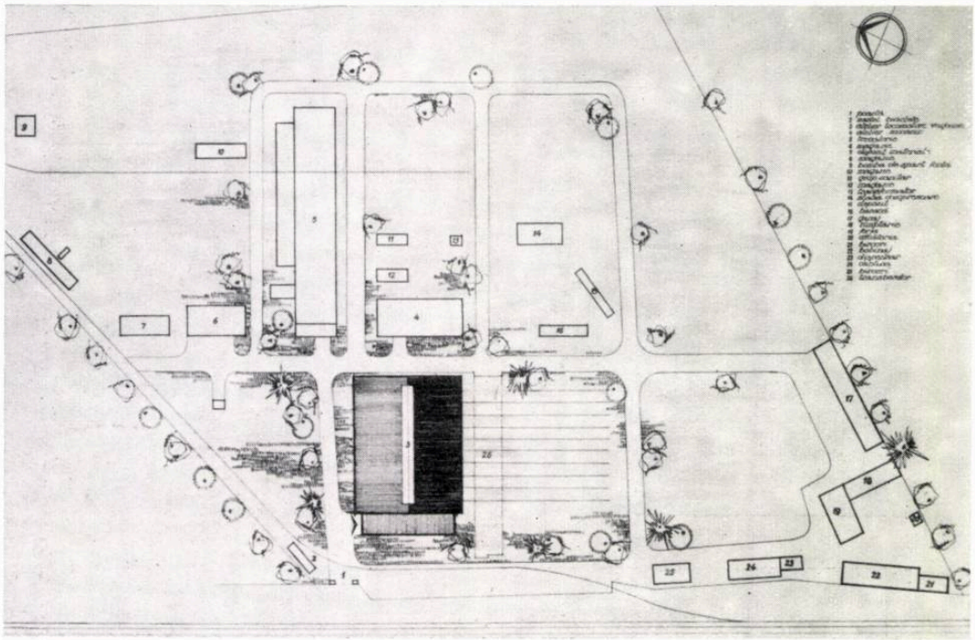

1

UN ATELIER DE REPARAT LOCOMOTIVE ŞI VAGOANE

Autori, arhitecţii I. Deşcu şi E. Popovici
Inginerii E. Fluture şi V. Stoika
Proiectant: Întreprinderea metalurgică Aiud

Construcţia care face obiectul prezentului articol a fost proiectată în 1959, execuţia fiind terminată în 1960.

Soluţia arhitecturală adoptată a fost determinată de: procesul tehnologic (dat de beneficiar), amplasamentul clădirii, gabaritul materialului rulant, poziţia transportorului exterior, locul intrării căii ferate în hale, poziţia anexei social-administrative. Au fost de asemenea luate în consideraţie şi respectate două deziderate ale beneficiarului, şi anume: costul minim al lucrărilor prin soluţii economice; rapiditatea în execuţie prin alegerea de sisteme de lucrări şi elemente de construcţie care să asigure o montare facilă.

Proiectul realizat conţine atît hala propriu-zisă a atelierelor, cît şi anexa social-administrativă.

Hala are trei deschideri de 18 m fiecare, cu cîte 9 travee de 7,50 m fiecare.

Stîlpii de rezistenţă şi grinzile de rulare s-au executat din beton armat monolit. Grinzile au fost calculate în ipoteza montării a două poduri rulante de 20 t capacitate de ridicare în deschiderea CD şi a cîte două poduri de 10 t în fiecare din deschiderile AB şi BC.

Pentru rapiditate în execuţie s-a ales soluţia acoperişului din ferme de oţel-beton cu pane din acelaşi material, care au fost confecţionate cu toată urgenţa în atelierele întreprinderii. Concomitent cu acestea s-au comandat şi livrat de către fabrica de la Turda plăci armate prefabricate din beton, care au fost montate peste fermele metalice.

Alegerea soluţiei unui acoperiş în două pante a fost dictată de lipsa canalizării în incinta întreprinderii, din care cauză a fost necesar ca scurgerea apelor să se facă către exterior, evitîndu-se scurgerile interioare.

Apele sînt colectate într-un jgheab larg de beton armat căptuşit cu tablă, care formează în acelaşi timp şi cornişa halei. Din jgheab, apele sînt evacuate prin burlane montate în interior pe lîngă stîlpii halei (pentru a nu îngheţa, precum şi din motive estetice), şi care, la partea inferioară, ies în exterior, deversînd apele pe trotuare.

Rezolvarea arhitecturală a rezultat din necesitatea de a asigura o lumină bună în interiorul halei şi de a face un element dominant din frontul clădirii.

În acest scop, faţadele laterale au fost împărţite în două registre. Pînă la nivelul + 5,00 m, fere-

2

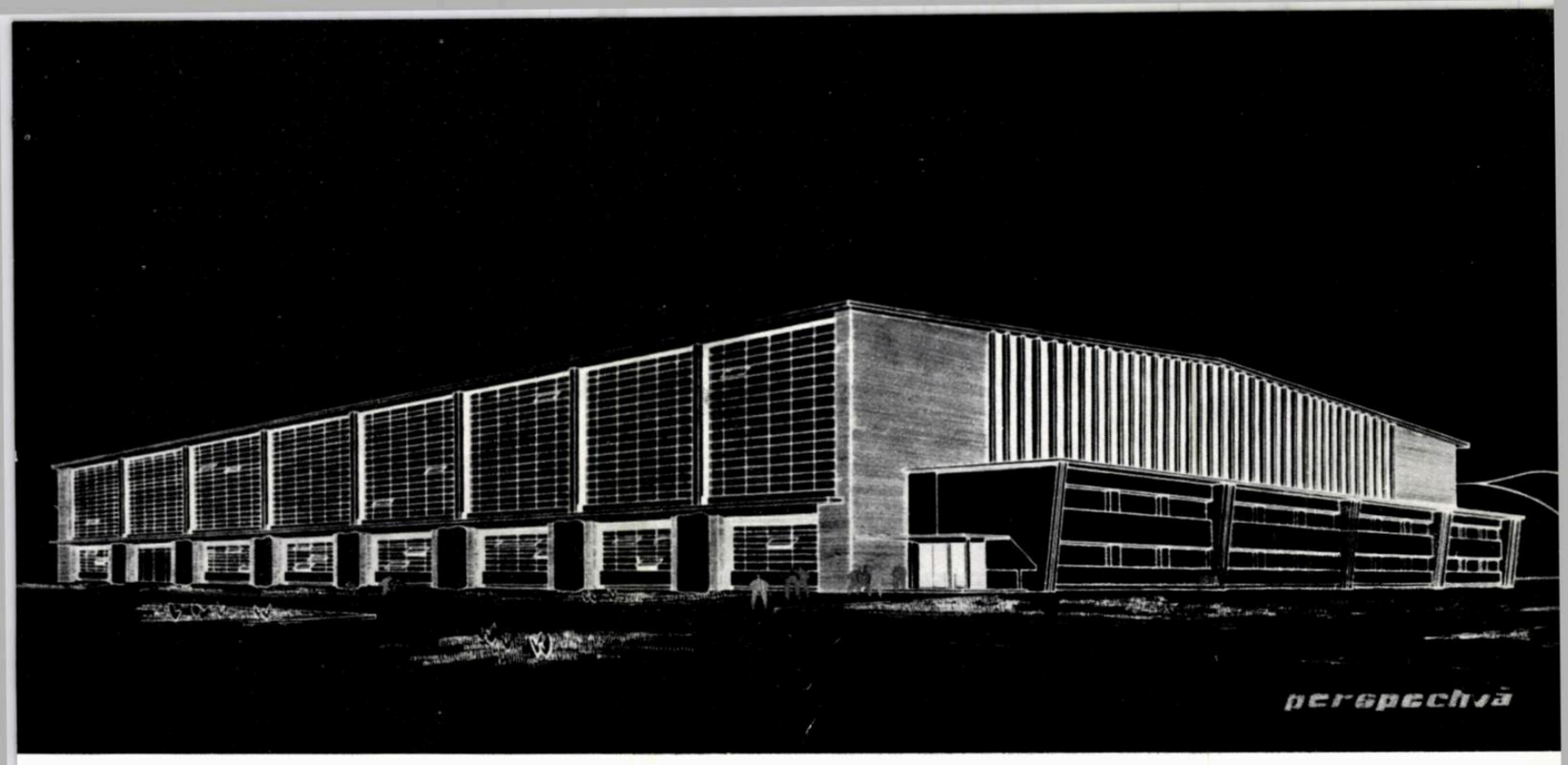

3

1—Plan de situație
1. Poartă — 2. Rastel biciclete — 3. Atelier de reparații 4. Atelier mecanic — 5. Turnătorie — 6. Magazie — 7. Depozit de materiale — 8. Magazie — 9. Bomba de spart fontă — 10. Magazie — 11. Grup sanitar — 12. Magazie 13. Transformator — 14. Stație de compresoare — 15. Depozit — 16. Magazie — 17. Garaj — 18. Tîmplărie — 19. Forjă 20. Uscătorie — 21. Birouri — 22. Bobinaj — 23. Dispensar 24. Cantină — 25. Birouri — 26. Transbordor
2—Vederea fațadei principale
3—Perspectivă
4—Secțiune
5—Plan

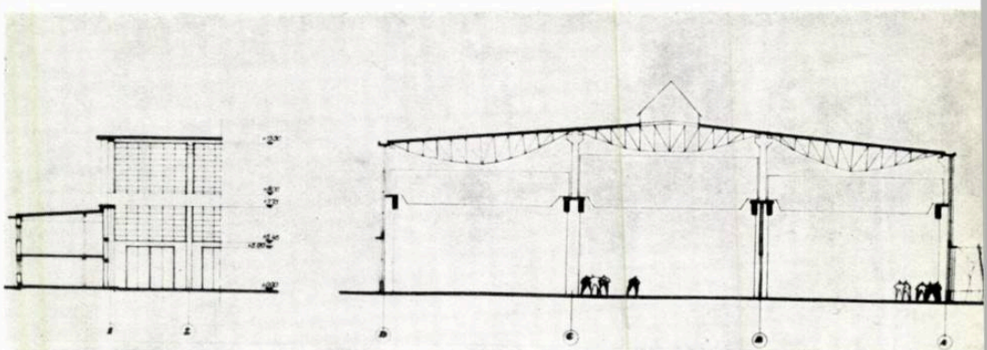

4

5

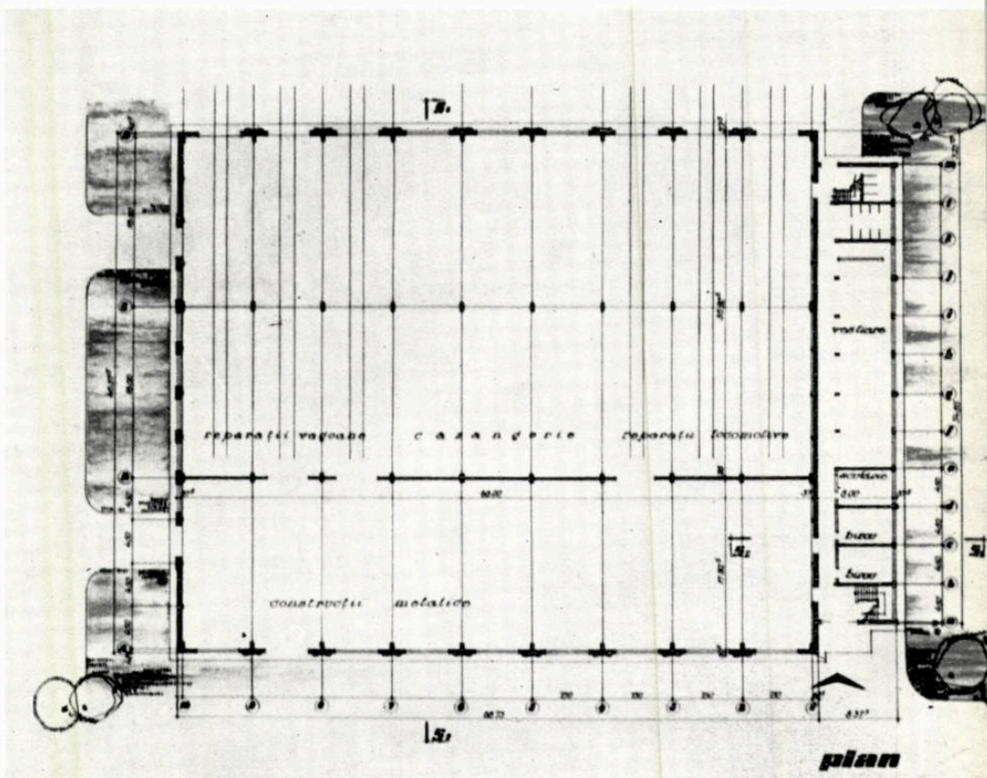

strele alternează cu uși tip C.F., acolo unde tehnologia a cerut aceasta. De la nivelul + 5,00 m și pînă la cornișă, întreaga suprafață este acoperită de ferestre. Frontoanele au lamele și ferestre verticale. Panouri din cărămidă aparentă limitează în dreapta și în stînga grupul de lamele.

În afară de lumina primită prin ferestre, în nava centrală s-a practicat un luminator de 6 m deschidere, cu geamuri riglate, în pantă.

Hala este bine ventilată; intrarea aerului se face prin friza de ferestre basculante care se deschid în registrul de jos al clădirii, iar evacuarea prin jaluzelele mobile montate în pereții verticali de la baza luminatorului. Atît ferestrele, cît și luminatorul sînt de metal.

În partea de vest a halei și lipită de aceasta s-a executat anexa social-administrativă, o construcție cu parter și etaj.

La parterul anexei sînt amplasate cele două intrări, vestiarele pentru bărbați, holul și scările.

La etaj funcționează birourile și un mic vestiar pentru femei.

Legătura între corpul anexă și hală se face prin două uși plasate la parter.

Atelierul de vagoane și locomotive, avînd o poziție dominantă în ansamblul întreprinderii, s-a căutat să se dea o arhitectură monumentală halei, prin crearea unui element vertical format din lamele, în contrast cu corpul anexă din față, executat în linii orizontale.

Pe fațadele laterale, panourile mari de sticlă dau clădirii atelierelor un aspect de uzină.

Elementele de arhitectură au fost tratate în diferite culori: gris deschis la stîlpi, lamele și cornișe, galben la panourile anexei social-administrative și roșu (cărămidă aparentă) la panourile halei.

De aici a rezultat o punere în valoare a volumelor și panourilor, dînd astfel ansamblului o înfățișare favorabilă.

Arh. I. DEȘCU

FARUL

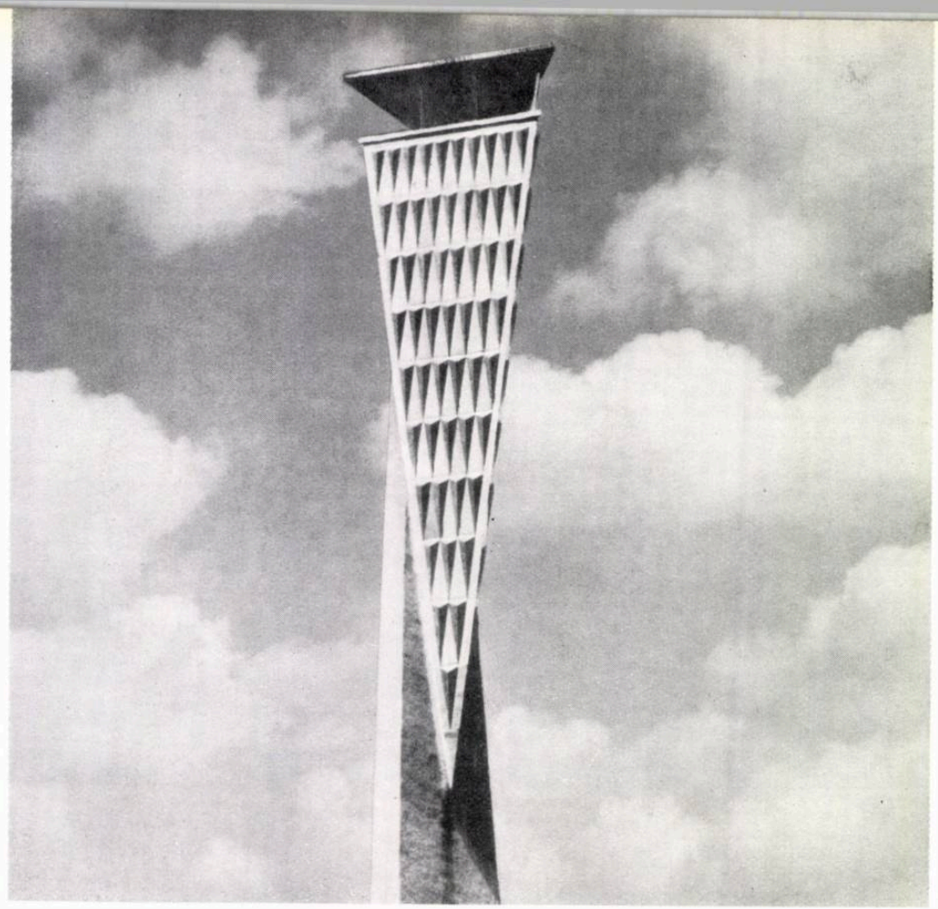

1

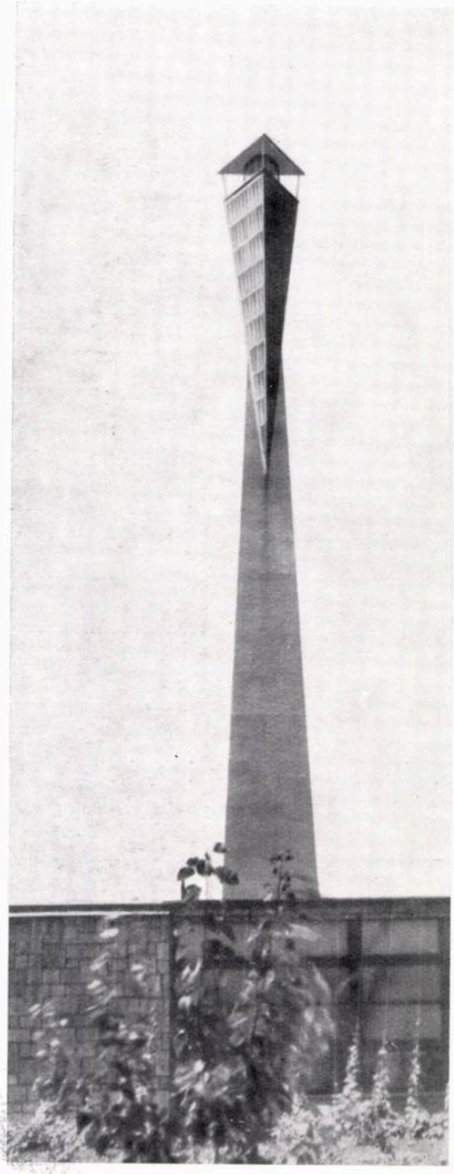

2

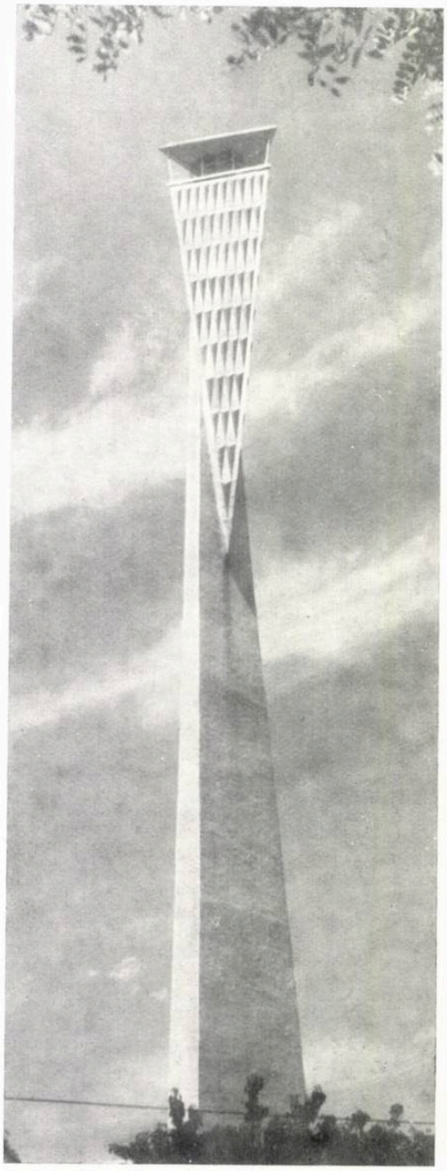

3

Asigurarea în condiții mai bune a navigației maritime a creat necesitatea executării în rada portului Constanța a unui far maritim care să permită o vizibilitate din larg de la cca. 50—55 km.

Amplasamentul noului far s-a făcut, din considerente de navigație, pe faleză, la vest de farul existent din portul Constanța. Instabilitatea terenului în zona respectivă nu a permis amplasarea farului chiar pe cornișa falezei, amplasamentul final fiind cu cca. 200 m mai în interior.

Proiectarea farului s-a făcut în 1957, iar execuția a început în toamna aceluiași an. În primăvara anului 1960, construcția a fost terminată.

Construcția trebuia să asigure un punct luminos fix la o înălțime dată și acces la acest punct.

Farul comportă două elemente principale:

— un pilon piramidal de beton armat de 50,00 m înălțime, cu secțiunea orizontală un triunghi echilateral cu latura de 6,00 m la bază și 1,27 m la vîrf; pereții pilonului au 15 cm grosime, cu colțurile îngroșate la interior;

— un al doilea element, metalic, o piramidă triunghiulară cu latura de 5,00 m, așezată cu vîrful în jos, la cota + 34,85 m și cu baza în sus, la cota + 55,55 m.

La partea superioară a acestui element metalic se află vigia propriu-zisă, care adăpostește lampa farului și mecanismul de funcționare.

Ținînd seama de cota de amplasare a farului, lampa se află cu cca. 85,00 m peste nivelul mării.

Considerente de ordin plastic au determinat forma în spațiu a pilonului de beton și a piramidei metalice. Pentru a da senzația de echilibru și stabilitate, muchea piramidei de beton orientată spre vest este verticală, iar fața orientată către est este înclinată. În spațiu, unei fețe a pilonului de beton îi corespunde o muche în piramida metalică, și invers. Pilonul de beton armat a fost finisat cu terasit alb, iar îmbrăcămintea de aluminiu a fost eloxată într-o culoare potrivită peisajului marin: albastru deschis.

Accesul în far se face pe latura înclinată, intrarea fiind acuzată de o copertină — o cochilie de beton armat — sprijinită pe două puncte.

Circulația pe verticală este asigurată pînă la cota +26,00 m de o scară metalică dreaptă înclinată la 45°, care, continuată în spirală, intersectează peretele oblic al pilonului de beton armat la cota +36,00 m, cotă la care scara se angajează în piramida metalică, continuîndu-se pînă la vigia propriu-zisă a farului.

Instalația de paratrăznet folosește drept conductor de coborîre un pachet de 5 bare ⌀ 20 mm din armătura pilonului, iar ca conductor de captare însăși piramida metalică.

Arh. N. VASILESCU

MARITIM CONSTANȚA

Autori, arh. N. Vasilescu, ing. Em. Țițaru

4

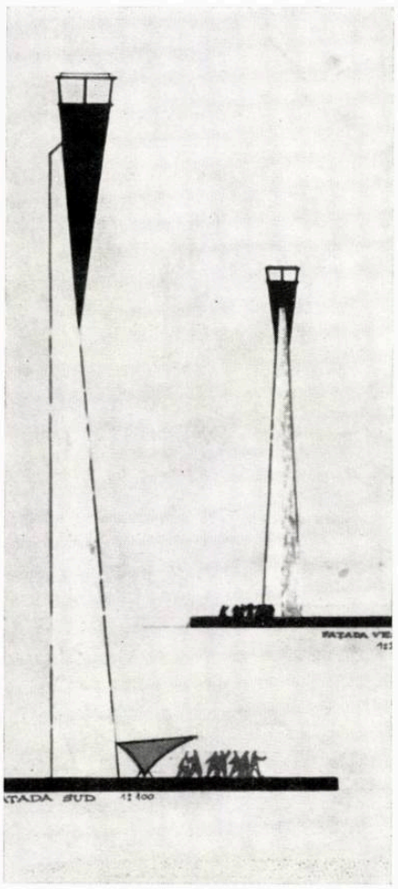

5

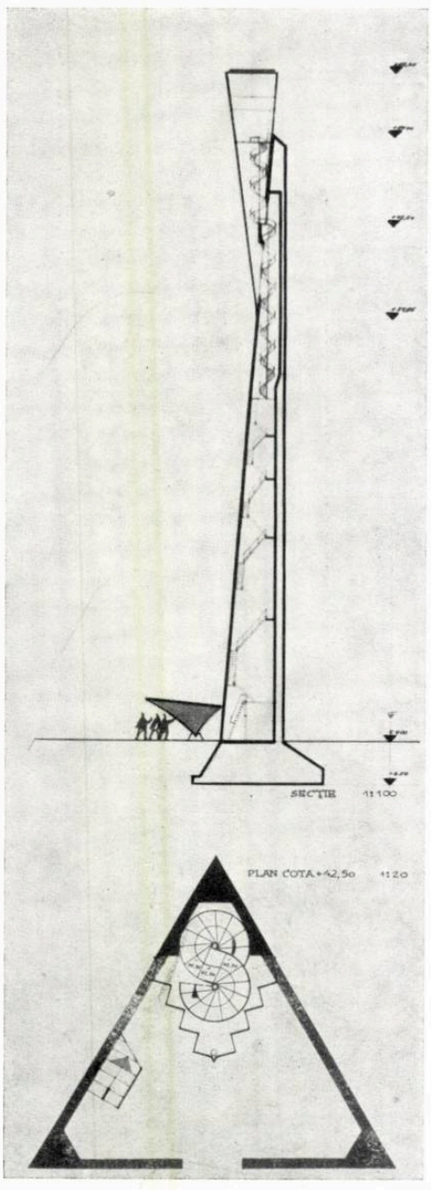

1 — Detaliul vigiei metalice și al elementelor de aluminiu eloxat

2 — Vedere est

3 — Vedere sud-est

4 — Fațadele de sud și de vest și planul de situație

5 — Secțiune verticală și plan la cota +42,5—Vedere dinspre sud-est

6 — Vedere nord-est

6

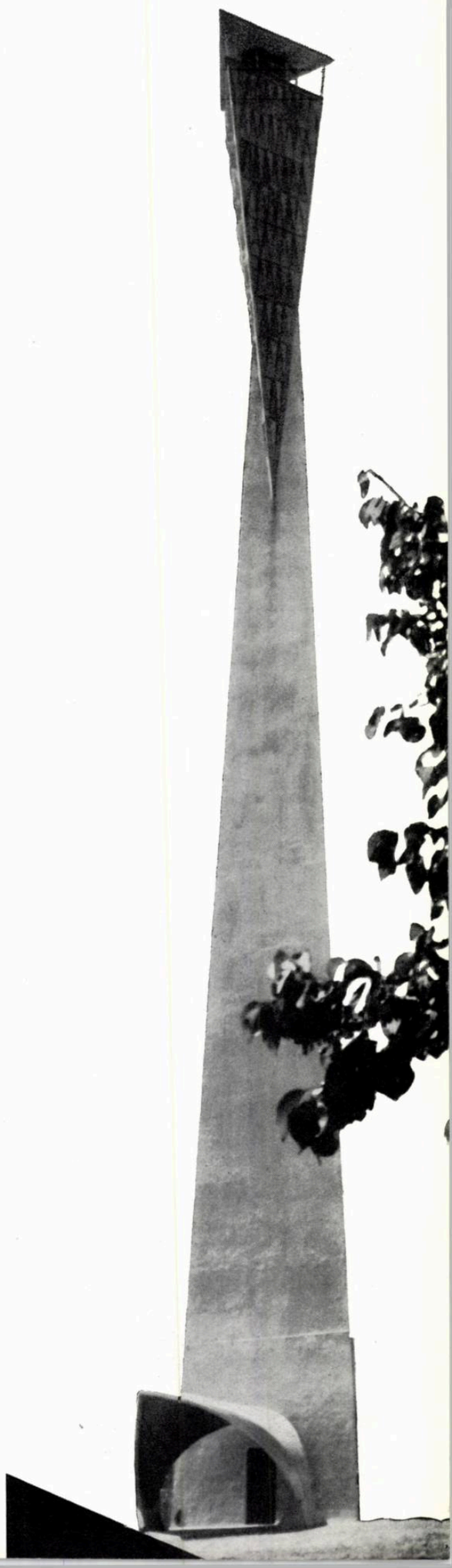

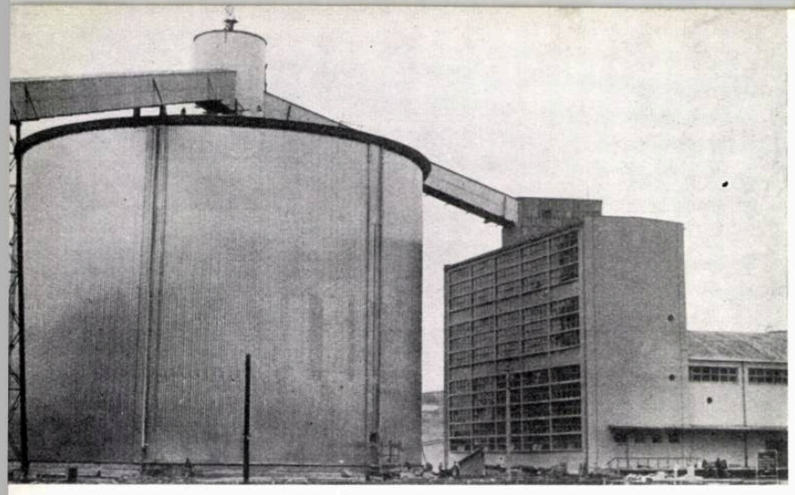

1

FABRICILE DE ZAHĂR DE LA LUDUŞ ŞI BUCECEA

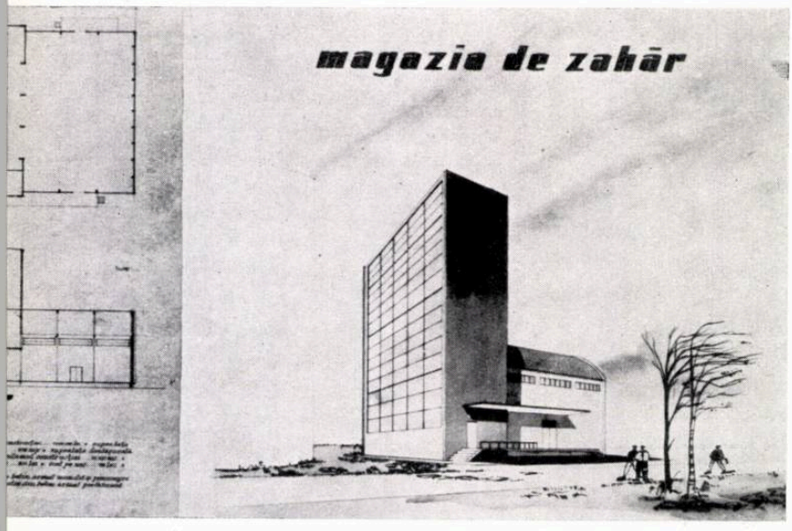

2

La plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 s-a trasat industriei alimentare sarcina sporirii producției de zahăr, indicîndu-se și măsurile ce trebuie luate pentru lichidarea importului de zahăr încă din anul 1960, precum și pentru mărirea consumului de zahăr pe cap de locuitor la 20 kg pînă în anul 1964.

În februarie 1959 s-a hotărît construirea a două fabrici noi de zahăr în regiuni cu o producție mărită și de calitate a sfeclei de zahăr, în speță localitățile Bucecea din regiunea Suceava și Luduș din regiunea Mureș Autonomă Maghiară.

Cu ocazia construirii celor două fabrici noi s-a hotărît și aplicarea unor măsuri pentru ridicarea nivelului social și economic al celor două localități, studiindu-se sistematizarea acestora și construirea, în paralel cu fabricile, și a locuințelor necesare, construcții care pentru început să fie utilizate în cadrul organizării șantierului. În ambele localități s-au ridicat noi centre civice, dotate cu utilitățile necesare unei comunități moderne.

Lucrările de proiectare și de execuție a celor două fabrici, împreună cu dotările sociale, au început în paralel în martie 1959, ele fiind terminate, conform planului, în august 1960, cînd a început producția de zahăr.

La proiectarea fabricilor s-au pus de la început unele principii de bază care să permită în modul cel mai judicios întocmirea proiectelor și asigurarea execuției în termen a lucrărilor.

În acest sens, capacitatea de prelucrare a celor două fabrici fiind de 2 000 t sfeclă/zi s-a studiat un flux tehnologic unic pentru ambele fabrici, avînd același plan de sistematizare, adaptabil la ambele localități.

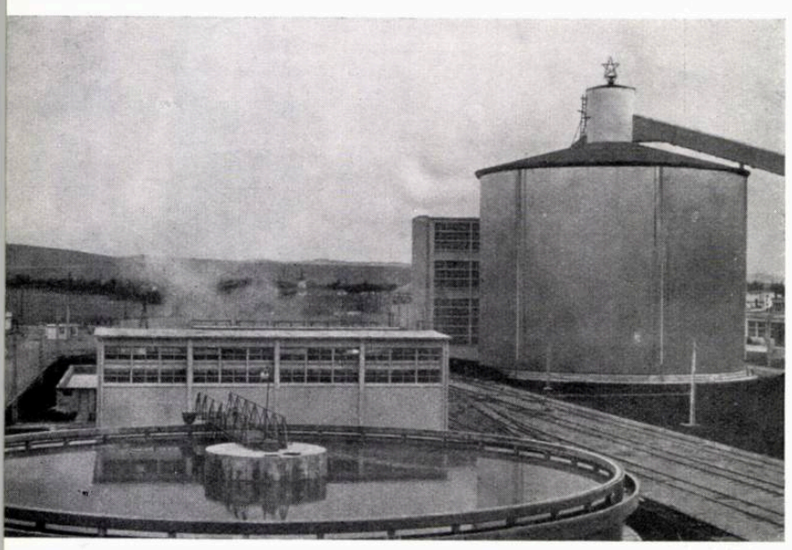

3

4

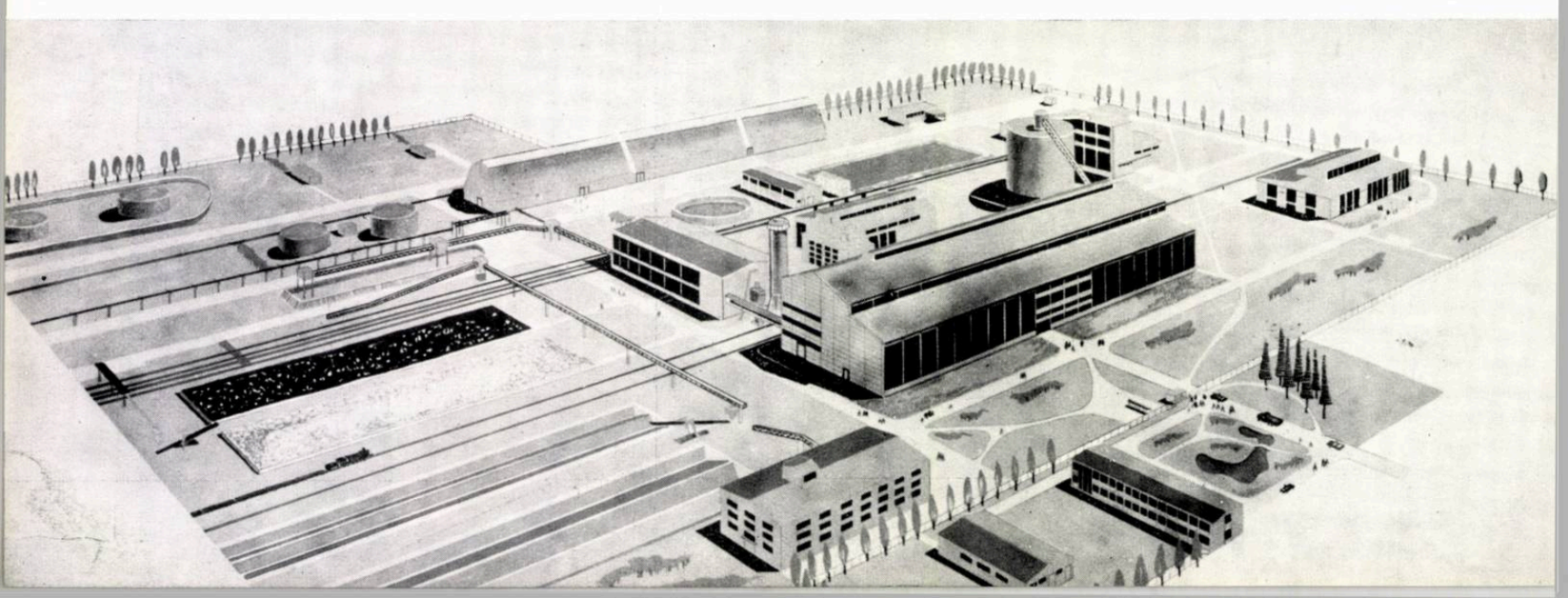

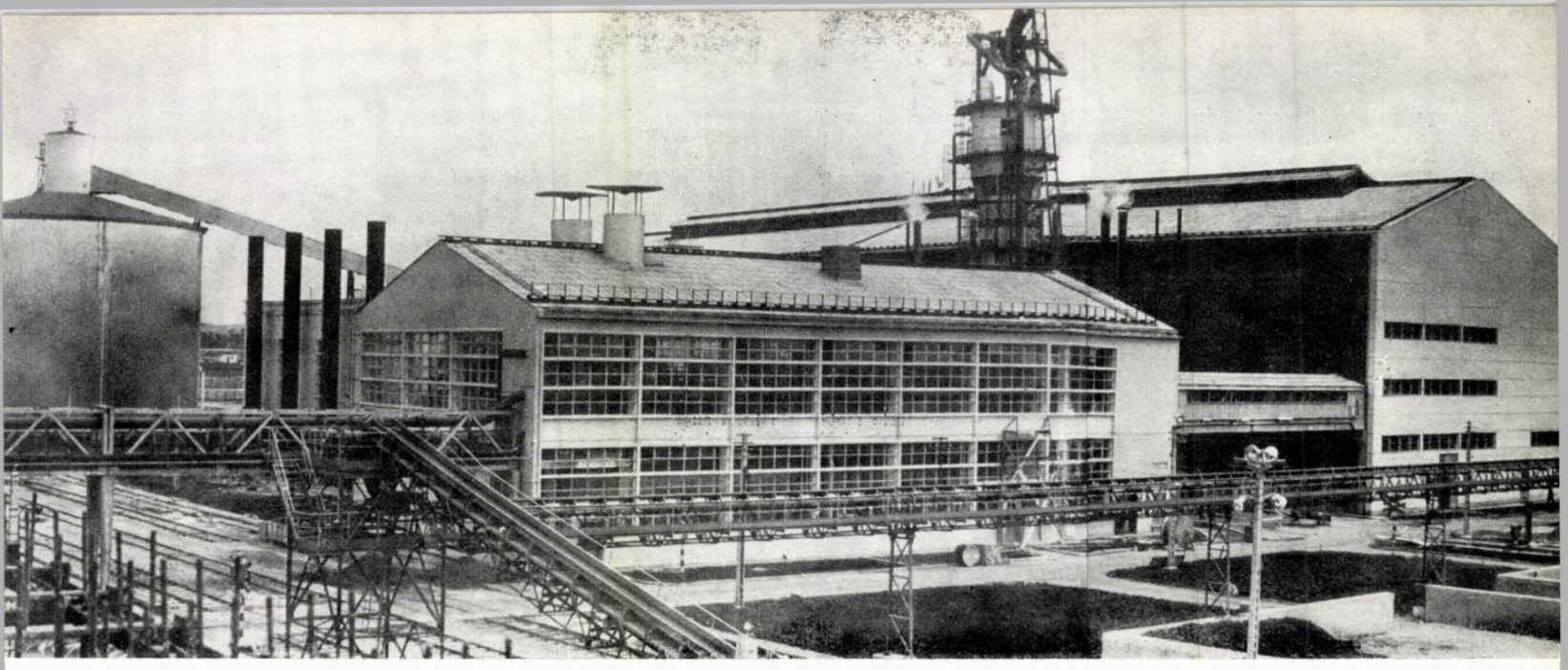

5

Tehnologia și utilajele de producție sînt dintre cele mai avansate, unele utilaje fiind furnizate din import, iar altele proiectate și confecționate în țară.

Planul de ansamblu al fabricilor a avut la bază o sectorizare a terenului grupînd obiectivele analoge, ceea ce a permis crearea unei rețele de transport rutier C.F. și conducte rațională și economică, avînd ca rezultat final și reducerea la minimul necesar a teritoriului (18 ha la Luduș și Bucecea față de 34 ha la Livezi).

În mare, fabricile dispun de următoarele sectoare:

a. *Sectorul de materii prime* grupează descărcarea, depozitarea și transportul mecanizat al sfeclei, al pietrei de var și al cocsului, precum și rezervoarele de combustibil.

b. *Sectorul de fabricație* este grupat într-o construcție metalică în care se fabrică zahărul, avînd 5 500 m² (11 000 m² suprafață desfășurată), pe mai multe planșee tehnologice și o construcție de beton armat în care se usucă un subprodus: borhotul.

c. *Sectorul de depozitare* a produselor finite grupează silozul de zahăr cu magazia de zahăr, magazia de borhot uscat și rezervoarele de melasă.

d. *Sectorul auxiliar* cuprinde magazia de materiale auxiliare și piese de rezervă, atelierul mecanic, stațiile de pompare, stația de lubrifianți, garajele cu post p.c.i. și pavilionul administrativ.

Complexele cuprind următoarele construcții mai importante:

Hala principală de fabricație. Dimensiuni: 126×40 m, h = 15 și 25 m la cornișă; deschideri: 30 plus 10 m; construcție: stîlpi și ferme metalice.

În cuprinsul halei se află planșeele tehnologice la diferite înălțimi, iar în centru, pe 3 niveluri, vestiare, birouri și un laborator.

Uscătoria de borhot și secția preparare var — 48×21 m, h = 12 m la cornișă; deschiderea: 21,00 m, construcție din stîlpi de beton armat și ferme metalice. Clădirea cuprinde un grup de vestiare, cameră de odihnă etc., precum și unele planșee tehnologice parțiale.

Magazia de zahăr și turnul de însăcuire. Dimensiuni: 30×30 m, h = 12 m la magazie și 24,00 m la turn.

Schelet și planșee de beton armat monolit la turn, stîlpi de beton armat și pînză de beton armat precomprimat pe 30 m deschidere, la magazie.

La aceste trei construcții, cele mai importante din complex, s-a căutat o unificare prin alegerea aceleiași travee (6 m) și, pe cît posibil, a sistemelor de acoperire (azbociment) și de închidere a halelor similare, prin pereți-perdea.

Silozul de zahăr — un cilindru de 35 m diametru și 30 m înălțime, din beton armat precomprimat, construit în cofraje glisante cu ajutorul unor prese hidraulice.

Izolațiile s-au realizat din vată de sticlă și plăci de aluminiu în exterior. În interior s-au executat vopsitorii cu « prenolac » (un lac special pentru protecția betonului).

Condiționarea termică a acestui spațiu se realizează prin circularea aerului încălzit prin goluri în pardoseli și în pereți.

Acoperișul este din ferme metalice și plăci de « Siporex » (beton ușor) acoperite cu « Ruberoid » (carton asfaltat cu suport textil) și aluminiu.

1 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Silozul de zahăr și magazia de zahăr — Vedere
2 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Magazia de zahăr — Perspectivă, plan și secțiune
3 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Decantor, casă pompe, siloz de zahăr
4 — Fabrica de zahăr de la Bucecea—Perspectivă de ansamblu
5 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Vedere generală
6 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Vederea halei principale de fabricație

Colectiv de proiectare: arhitecții Th. Sassu, V. Craja, Liliana Focșa, H. Küst, R. Mihăescu, Gh. Rosetti

Coordonator, arh. Th. Georgescu

ingineri tehnologi E. Dauer, I. Pătrașcu

Șefi proiect pentru Luduș — ing. E. Popovici, pentru Bucecea — ing. E. Tamler

Ingineri constructori Gh. Petrescu, T. Dinescu, M. Crețu, C. Herescu, R. Busuioc, D. Crețu, A. Matus

Ingineri căi ferate și drumuri pentru Bucecea — E. Macavei, pentru Luduș — S. Verenca

Ingineri instalații M. Leonhardt, C. Romanescu, P. Pană, C. Stoicescu

Institutul I.P.I.B.C.

6

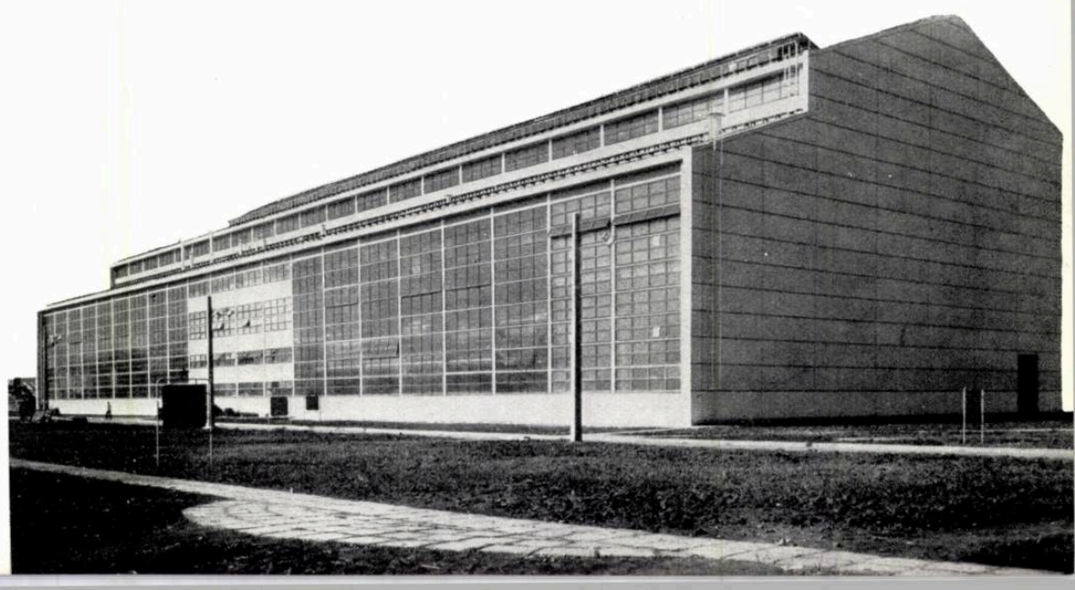

Magazia de borhot uscat. Dimensiuni: 144,00 × 25,50 m, h = 20 m, de formă funcțională trapezoidală după secțiunea formată de borhotul care cade liber, este realizată din ferme de lemn și învelitoare de tablă pe astereală, zidării exterioare de cărămidă și trei ziduri antifoc din schelet de beton armat cu zidărie de cărămidă.

Centrala termoelectrică, realizată din stîlpi și planșee de beton armat monolit, ferme de beton armat prefabricate și chesoane de acoperiș. Tîmplăria este metalică.

ASPECTE SPECIALE

Sînt de relevat unele realizări deosebite privind închiderea halelor:

— « Pereții-perdea » ai halelor de fabricație de pe laturile lungi sînt realizați din panouri metalice cu geam armat de 6,00 × 1,50 m la care s-a căutat să se reducă cît mai mult greutatea, ajungîndu-se la 17 kg/m² laminate la cele fixe și cca. 27 kg/m² la cele mobile.

— Geamurile armate au redus consumul de metal, putîndu-se face ochiurile mari (1,50 × 0,75 m). Geamul este montat pe rama metalică a ferestrei cu ajutorul unor garnituri de cauciuc, cu un chit-leisten din lemn, ceea ce simplifică montajul și ușurează fereastra, economisindu-se metal.

Geamurile armate, de o culoare naturală slab verzuie, condiționează favorabil lumina din hala de fabricație și creează o lumină uniformă, filtrînd excesul de raze solare.

— Panourile s-au montat cu geamurile gata fixate, ceea ce a dus la o mare rapiditate de montaj, sistemul de prindere pe scheletul metalic al halei (cu 6 bride cu șurub mecanic la fiecare fereastră) permițînd o prindere foarte simplă; cei 3 000 m² de ferestre s-au montat cu multă ușurință în lunile decembrie 1959 și ianuarie 1960 pe un timp nefavorabil (detaliile 1, 2, 3).

— Ferestrele mobile ale halei au dimensiunea unui panou de 6,00 × 1,50 m, deschiderea lor făcîndu-se printr-un sistem mecanic cu volant și pîrghie, care deschide unul sau mai multe panouri.

« Pereții-perdea » plini la pinioane sînt executați din chesoane de beton armat de aceleași dimensiuni cu panourile cu geam, cu izolații de tip « Durisol » între două membrane de beton fixate pe scheletul metalic al halei prin sudură cu ajutorul unor plăci metalice înglobate în beton.

— La celelalte construcții mai importante, panourile cu geam și pline prefabricate din beton armat sînt modulate la aceleași dimensiuni ca și cele ale halei, montajul pereților-perdea făcîndu-se prin suprapunerea elementelor și betonarea rosturilor cu destulă ușurință.

— Acoperișul, executat într-un sistem nou din două foi de azbociment ondulat, cu izolație de 4 cm din pîslă minerală între ele, este foarte ușor; el a fost montat pe pane metalice, fără nici un fel de element combustibil, prin buloane și șaibe galvanizate.

— Ca material izolant termic s-a adoptat un material nou pe principiul « Durisolului », realizat dintr-un material local, puzderia de in, deșeu aflat la topitoriile de in care se învecinează cu fabrica de zahăr Luduș. Acesta a dat foarte bune rezultate și este în curs de omologare, utilizîndu-se la multe alte noi construcții industriale (fabricile de prelucrare a lemnului de la Codlea, Blaj și Gherla, fabrica de zahăr Tg. Mureș).

— La hala de fabricație s-au utilizat pentru prima dată la noi în țară pardoseli din plăci de sticlă recristalizată, executate după un brevet romînesc, cu excelente caracteristici de aspect, de rezistență la uzură și la șocuri și de posibilități de curățire.

— Pentru finisarea noilor ansambluri s-au folosit vopsele, la construcțiile și utilajele din exterior și interior, din materiale noi, care au un colorit și aspect frumos și mari calități de uzură în timp, realizate la exterior cu emailuri de emulsie de romalchid (alchidal), cu email copolimer vinilic la pereții interiori și cu emailuri pe bază de rășini epoxidice, cu și fără fungicid, la utilaje.

Aceste emailuri sînt lavabile și asigură o mare rezistență în timp, excluzînd costisitoarele operații anuale de întreținere (vopsitorii, zugrăveli), care stînjenesc procesul de producție al fabricii.

Printr-un studiu atent al policromiei s-au întocmit proiecte de finisaj pentru fiecare obiect, indicîndu-se detaliat culorile ce se vor aplica.

S-a căutat armonizarea utilajelor între ele și a utilajelor cu construcțiile, prin folosirea aceleiași game de culori, astfel încît să nu se confunde utilajele cu clădirile, ci să-și păstreze fiecare individualitatea.

Culorile au fost alese pe criterii științifice, pe baza cercetărilor moderne, care dovedesc avantajele unor amenajări în culori ale spațiilor de lucru.

În afară de acestea, prin finisaje colorate s-a dat un aspect cu totul nou ansamblului, atît la exteriorul, cît și în interiorul construcțiilor, subliniind caracteristicile lor plastice și unificîndu-le prin gama de culori adoptată.

Pentru executarea în bune condiții a acestor construcții și finisaje, proiectanții au prestat în cursul anului 1960 asistență tehnică, atît pe șantier, cît și la fabricile de vopsele sintetice, pentru prepararea culorilor în nuanțele și calitățile cerute.

Plantațiile și spațiile verzi au fost studiate în așa fel încît să pună în valoare clădirile în funcție de amplasamentul lor — urmărindu-se o mai bună exprimare a calităților lor — și să le ridice, împreună cu finisajele colorate, valoarea arhitecturală.

Arh. TH. SASSU, arh. GH. ROSETTI

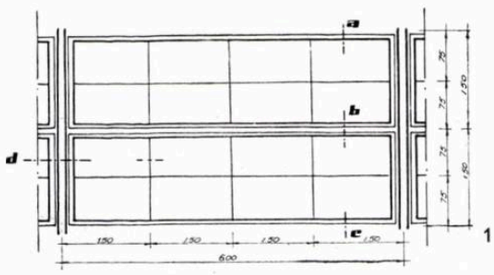

1 — Travee la hala de fabricație — ferestre fixe și mobile de 6,00 × 1,50 m
2 — Secțiune orizontală în dreptul stîlpilor
1. Stîlp metalic NP—I 40— 2. Element din tablă de 2 mm termoizolant — 3. Fereastră mobilă — 4. Fereastră fixă 5. Contravîntuire stîlp
3 — Secțiuni verticale
1. Profil NP—I—14 între stîlpi — 2 Fereastră mobilă 3. Bride de prindere a ferestrei — 4. Fereastră fixă 5. Balama
4 — Fabrica de zahăr de la Luduș — Hala de fabricație
5 — Fabrica de zahăr de la Bucecea — Hala de fabricație văzută dinspre magazia de zahăr

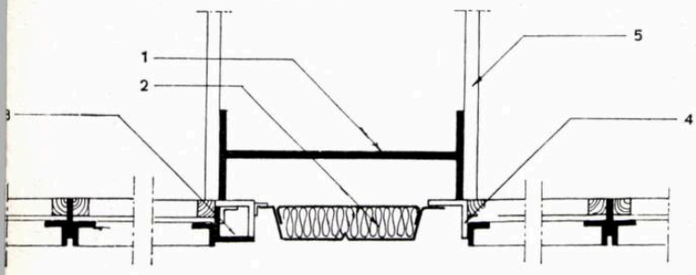

d

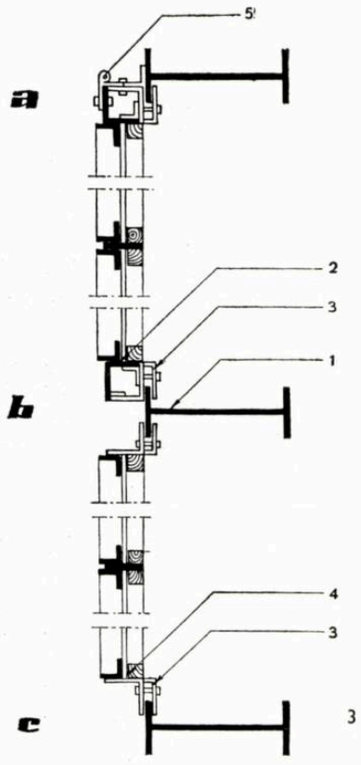

2

4 5

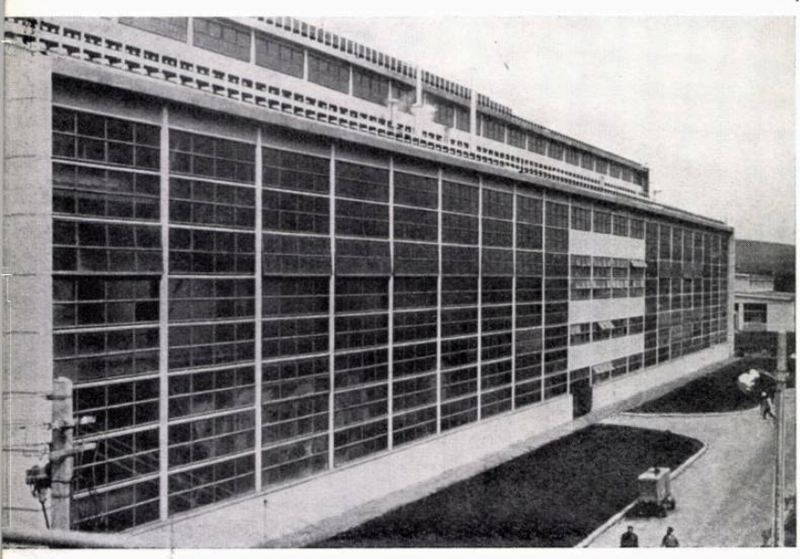

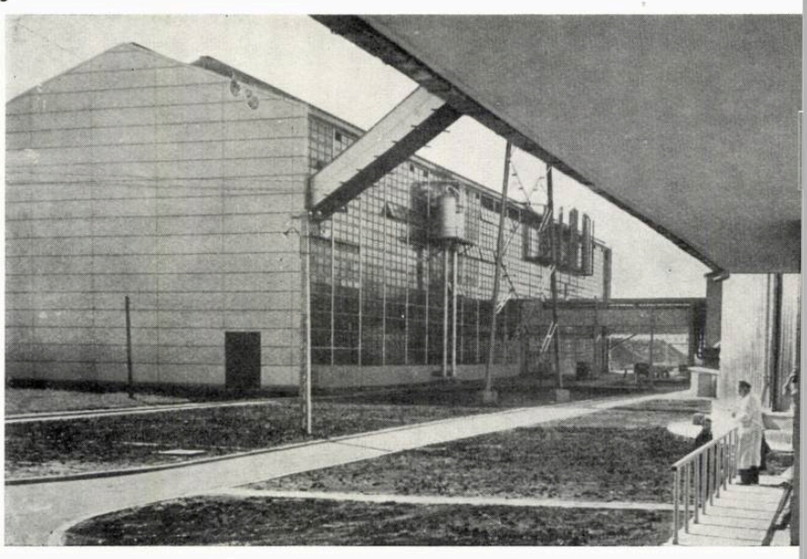

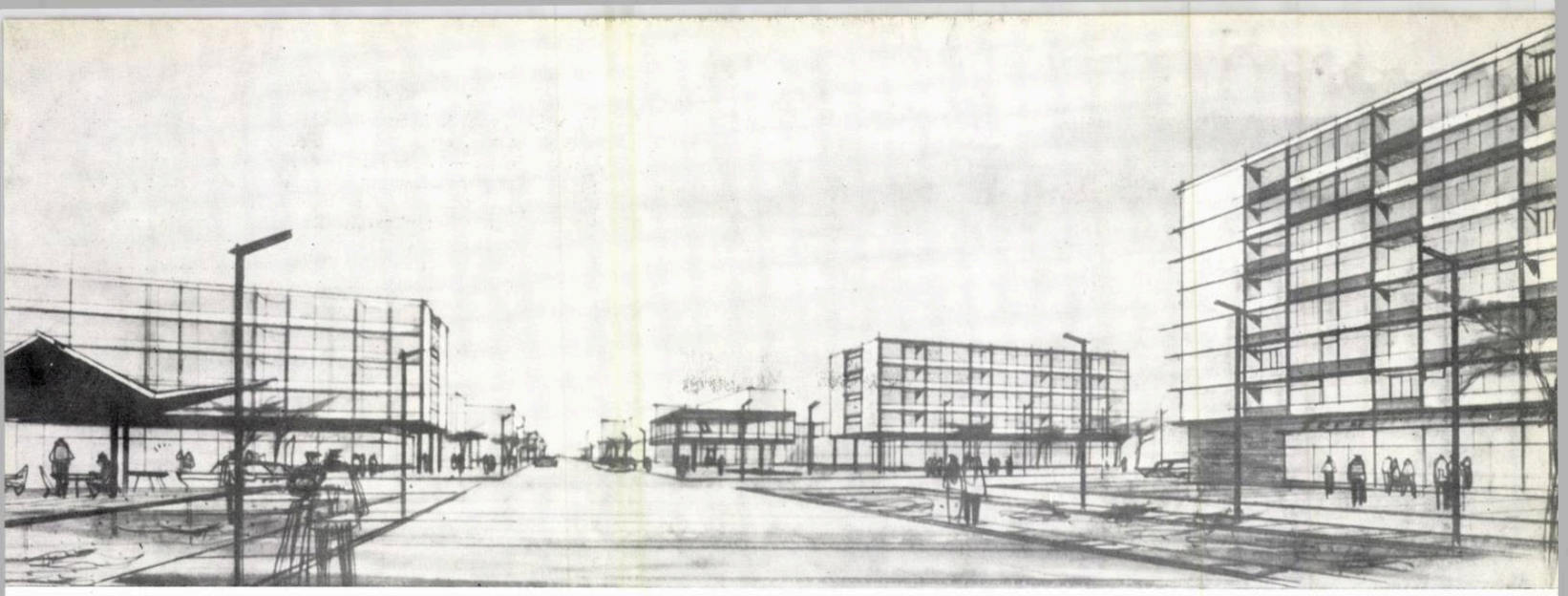

Perspectivă de-a lungul str. V. I. Lenin

DETALII DE SISTEMATIZARE A CENTRULUI ORAŞULUI PLOIEŞTI

Autori, arhitecţii Sarah Marcovici, C. Săvescu
Institutul de proiectare I.S.C.A.S.

Ansamblul central al oraşului Ploieşti se desfăşoară de-a lungul celei mai importante artere a oraşului, b-dul Republicii, arteră care traversează oraşul pe direcţia NS şi care în momentul de faţă preia o parte din traficul naţional Bucureşti—Braşov.

Centrul oraşului se desfăşoară pe o distanţă de 900 m şi este compus din două pieţe, piaţa I. V. Stalin şi piaţa Halelor, legate între ele pe de o parte prin b-dul Republicii şi pe cealaltă parte de str. Emil Zola şi de noua străpungere preconizată în continuarea străzii Unirii.

La aproximativ jumătatea distanţei între aceste două pieţe se află, de-a lungul traversării străzii 23 August — str. Krupskaia şi în faţa intrării Palatului Culturii, un largo care asigură reculul necesar în faţa acestei intrări.

Acest largo introduce de asemenea un punct de interes între cele două pieţe importante, asigurînd unitatea aceasta prin trecerea rapidă de la un moment arhitectural la altul şi realizînd impresia unui singur ansamblu între str. Gabriel Perri şi str. V. I. Lenin. În această înşiruire de spaţii, fiecare îşi păstrează valoarea şi caracterul său.

Piaţa I. V. Stalin urmează a rămîne piaţa civică (a Sfatului Popular) cu caracter mai oficial şi mai sobru, atît prin prezenţa clădirii Sfatului Popular care este preconizată a fi amplasată aici, cît şi prin tratarea cu fronturi mai închise şi cu un parviz dalat în centru, în care apar numai cîteva pete plantate. În această piaţă, a cărei execuţie a început în anul 1959 au fost construite pînă acum 3 laturi, cu blocuri de locuinţe de p+4 niveluri şi un accent de p+7 niveluri.

Largo-ul din dreptul Palatului Culturii (de pe traversarea 23 August—Krupskaia) fără un caracter deosebit, are numai rolul de articulaţie între cele două pieţe.

Piaţa Halelor, mărginită de construcţii de locuinţe cu magazine la parter, de clădirea halei şi de Palatul Culturii, are laturile tratate mai liber, cu mai multe jocuri de volume, arhitectura tratată mai puţin sobru, cu mai multă culoare şi cu o predominantă a golului faţă de plin în aşa fel încît împreună cu parcul peisajer din mijlocul pieţei şi cu buveta din cadrul acestuia, să se realizeze o impresie de uşurinţă, în contrast cu caracterul primei pieţe, şi să asigure unitatea ansamblului.

Pentru legarea ansamblului cu structura stradală a oraşului au fost prevăzute două străpungeri de străzi. Piaţa Halelor a fost deschisă către vestul oraşului printr-o străpungere realizată în continuarea str. V. I. Lenin, pînă în str. Vlad Ţepeş.

Pe această străpungere se asigură posibilitatea construirii într-o etapă destul de apropiată a unui număr de cca. 200 de apartamente.

Pentru realizarea traversării din faţa Palatului Culturii a fost necesară preconizarea unei străpungeri care prelungeşte str. Krupskaia pînă în str. 23 August.

Rezolvarea de detaliu a trebuit de asemenea să ţină seama de prezenţa halei şi a Palatului

Vedere parţială a centrului oraşului Ploieşti (piaţa I. V. Stalin)

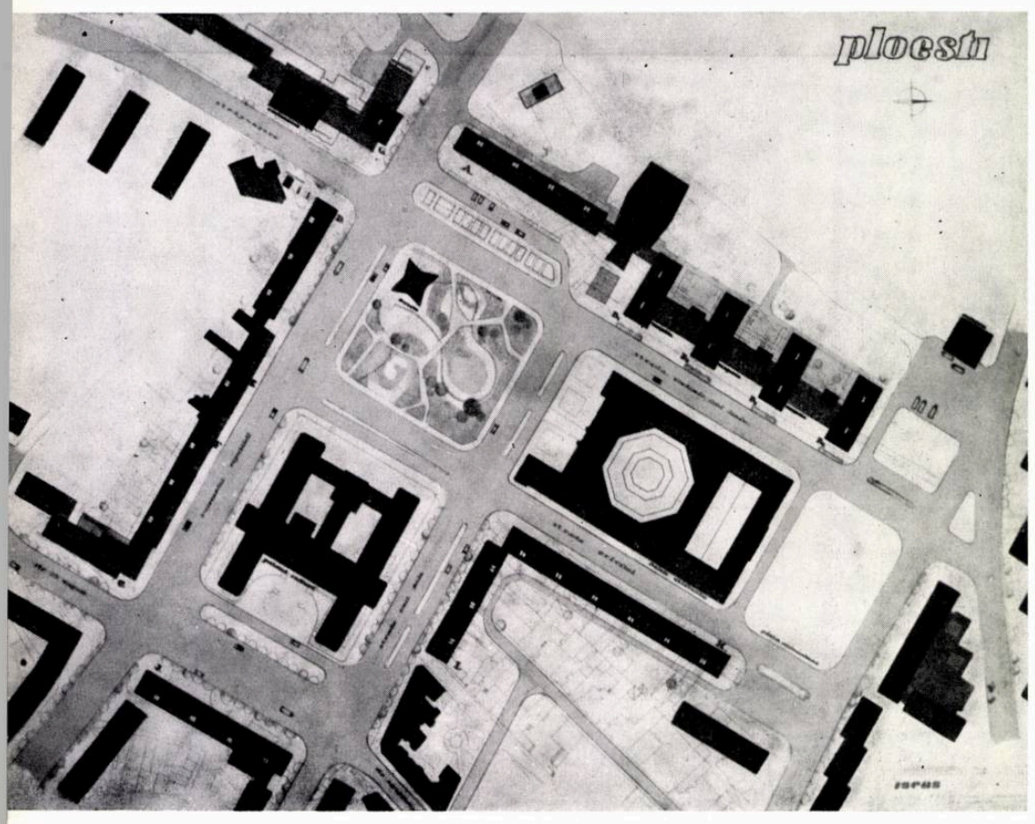

1

Culturii, fiecare din ele fiind construcţii importante, care deşi nu au o înălţime foarte mare (hala — 10 m, Palatul Culturii —17 m) au totuşi personalitate prin caracteristicile volumetrice şi prin tratarea lor arhitecturală.

În decursul rezolvării s-a căutat ca prin crearea unui cadru corespunzător acestor construcţii, dar care să nu se subordoneze total acestora, să se realizeze un ansamblu unitar.

CIRCULAŢIA

Piaţa din faţa halelor este situată pe două artere importante: b-dul Republicii şi str. V. I. Lenin, b-dul Republicii rămînînd şi în viitor axa de compoziţie a oraşului, ca cea mai importantă arteră de circulaţie.

Str. V. I. Lenin este una din cele trei traversări amintite care dau posibilitatea traversării directe a bulevardului Republicii în zona centrului. Ca urmare este şi ea o arteră cu circulaţie importantă.

Prezenţa acestei circulaţii a intervenit în argumentele ce au condus la alegerea soluţiei de ansamblu, deoarece s-a căutat ca, în măsura posibilităţilor, să se realizeze o retragere a blocurilor de locuinţe de la stradă în vederea îndepărtării locatarilor de nocivitatea acestora.

NUMĂRUL DE NIVELURI

Piaţa I. V. Stalin are în general un regim de p+4, cu un accent pe latura de vest de p+7 şi urmînd a se adăuga construcţia Sfatului Popular, care va domina compoziţia şi care de asemenea va avea 8—9 niveluri.

Pentru noul ansamblu care se creează, tema propune construcţii de locuinţe cu 7—8 etaje.

Analizînd problema din punctul de vedere al înscrierii în ansamblu s-a hotărît să nu se pre-

2

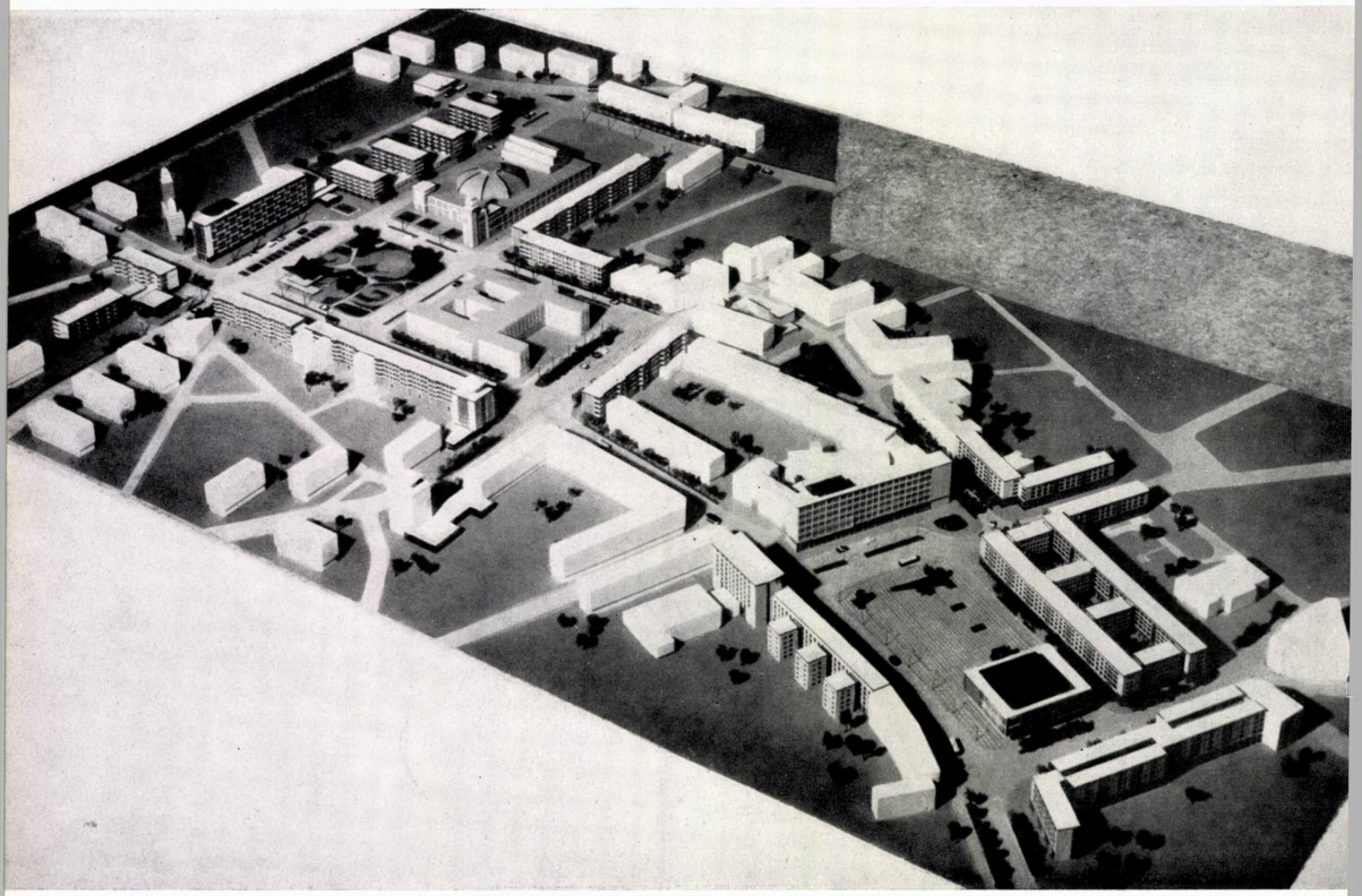

3

conizeze în mod exclusiv construcții înalte, ci acestea să constituie numai : fie accente, fie marcarea unui spațiu deosebit sau a unei circulații importante, fie puncte de perspectivă interesante.

Principiile care au dus la compunerea acestui ansamblu sînt următoarele :

— Destinația construcțiilor noi, care vor alcătui ansamblul, să fie aproape în mod exclusiv construcții de locuințe.

— Retragerea, pe cît posibil, a acestor locuințe de la trotuar, pentru a le feri de zgomotul străzii.

— Regimul de construcție în general (și mai ales pe arterele secundare) să fie de p+4.

În piața Halelor sau pe arterele importante, construcții constituind accente de p+7.

— Crearea unor perspective interesante printr-o așezare variată a volumelor.

— Afectarea parterelor construcțiilor pentru magazine — cerută de temă — în vederea asigurării unei bune deserviri a populației. Aceste magazine, dintre care unele cu destinație deosebită, împreună cu unele dotări social-culturale (un cinematograf cu 800 de locuri, o sală de expoziție, un restaurant, un bufet expres etc.) care punctează ansamblul realizează de asemenea interesul care trebuie să fie asigurat centrului orașului.

— Realizarea unui ansamblu în care vechiul și noul să poată coexista punîndu-se în valoare unul pe celălalt și intrînd în armonie prin contrast, în care noile construcții să caute să facă față prestanței și monumentalității pe care tratarea volumetrică le-o oferă construcțiile vechi printr-o tratare simplă, curată și prin folosirea în mare măsură a culorii.

În modul de compunere a ansamblului s-a căutat de asemenea să se găsească un echilibru între necesitatea obiectivă de a realiza fața centrului orașului prin reconstruirea arterelor și pieților sale importante, pe de o parte, și între necesitatea, rezultată atît teoretic, cît și practic, de a nu se opri la realizarea unor fronturi de bulevarde, ci de a intra în adîncime.

În vederea găsirii acestui echilibru s-a căutat, în măsura posibilităților pe care legarea de construcții existente le oferă, evitarea realizării de străzi coridor și asigurarea prin modul de așezare a volumelor — a posibilității ca atunci cînd condițiile obiective se vor oferi să se poată intra în interiorul cvartalelor printr-o ușoară legare de construcțiile ce se preconizează în prezent.

Arh. SARAH MARCOVICI

1 — Plan de sistematizare
2 — Machetă de ansamblu
3 — 4 Vederi ale noului centru civic al orașului Ploiești (piața I. V. Stalin — proiectant D.S.A.P.C. Ploiești)

4

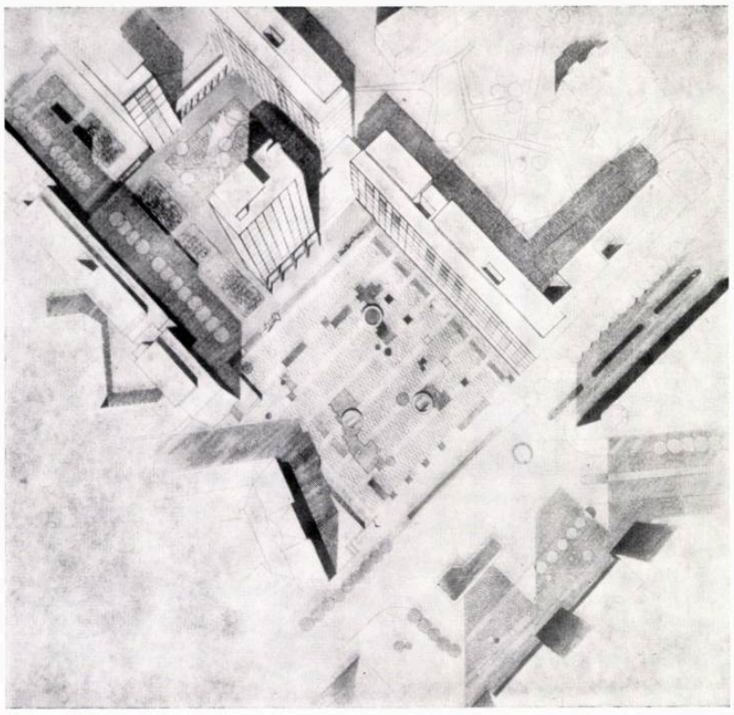

Perspectivă aeriană

SISTEMATIZAREA PIEŢEI UNIRII DIN IAŞI

Autori, arhitecţii Gh. Hussar, Rodica Grozea, H. Hudiţă
Institutul I.S.C.A.S.

Reconstrucţia zonei centrale a oraşului Iaşi prin complexe arhitecturale închegate începe prin reconstrucţia pieţei Unirii.

Înscriindu-se în schiţa de sistematizare a oraşului Iaşi ca unul din punctele centrale, constituind un element tradiţional şi istoric în viaţa poporului romîn, piaţa Unirii a constituit o problemă importantă de rezolvat în actuala etapă a planului de sistematizare şi reconstrucţie a centrului fostei capitale a Moldovei.

Reprezentînd astăzi centrul civic administrativ al oraşului şi unul dintre cele mai importante noduri de circulaţie şi urmînd ca în viitor, prin caracterul ce îl va avea, să devină un ansamblu la fel de însemnat, format însă din construcţii de locuinţe cu aceeaşi importantă funcţiune în circulaţia oraşului, proiectarea complexă a acestui ansamblu a parcurs următoarele etape:

S-a elaborat un studiu tehnico-economic bazat pe diferite variante de sistematizare de principiu, din care au rezultat elementele de bază în ceea ce priveşte ocuparea teritoriului, etapizarea, demolările necesare, gabaritele etc.

În paralel, s-a abordat sistematizarea de principiu a întregii zone centrale a oraşului, studiu prin care s-au clarificat traseele magistrale de circulaţie în cadrul oraşului şi arterele de penetraţie (gară—zona centrală, terasa superioară a Copoului — Palatul Culturii — cartierul Tătăraşi — b-dul Dimitrov).

Prin precizarea acestor aspecte generale de principiu s-a verificat încadrarea teritoriului aferent pieţei în posibilităţile de dezvoltare în perspectivă, atît pentru întregul oraş pentru o perioadă de 15 ani, cît şi pentru teritoriul zonei centrale a oraşului pe perioada 1960—1965.

O dată aceste aspecte clarificate, s-a putut trece la sistematizarea de detaliu a perimetrului propriu-zis al pieţei, care a concretizat, prin studiile făcute (pe o suprafaţă de cca. 15 ha), caracterul pe care îl va avea această piaţă.

Trăsătura caracteristică a soluţiei este ocuparea cu preponderenţă a teritoriului cu clădiri de locuit realizate în jurul

Plan de situaţie

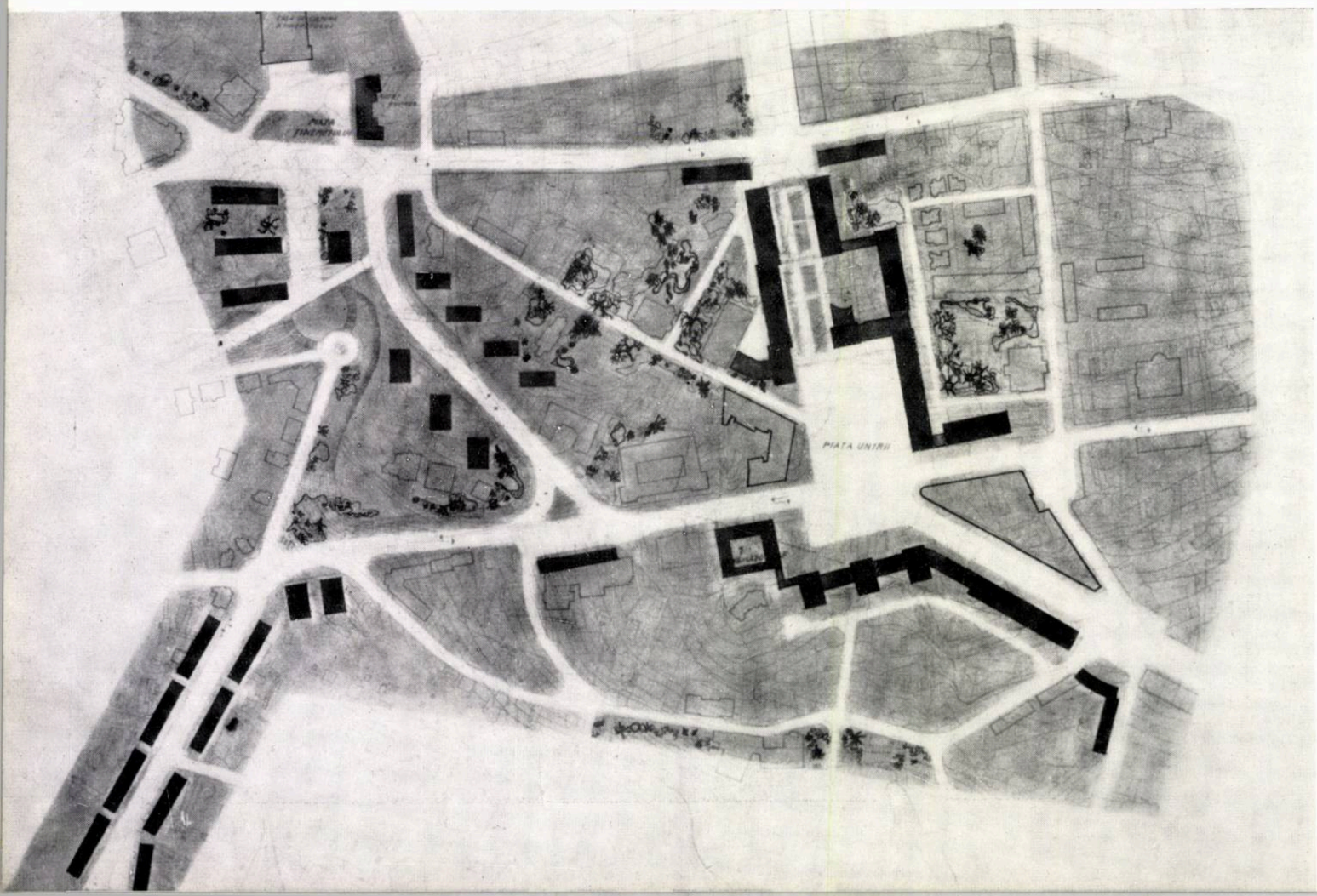

unei piețe ale cărei dimensiuni să fie proporționate în raport cu fronturile și cu funcțiunea pe care o va avea.

Elementul dominant al compoziției îl constituie hotelul turistic amplasat în cadrul pieței, pe latura de nord-vest, folosind relieful terenului.

Frontul de sud-vest al pieței urmează a fi constituit din trei « blocuri punct » de p+8 niveluri, cu magazine la parter (corespunzînd la două niveluri de locuințe), legate între ele prin treceri acoperite și magazine independente.

Strada Străpungerea Ștefan cel Mare (continuată cu str. Ștefan cel Mare, viitoarea magistrală spre Palatul Culturii) este susținută, pe frontul ce se continuă, de un bloc liniar în continuarea unui magazin independent prin care se leagă cu frontul blocurilor punct.

Celelalte fronturi ale pieței sînt alcătuite tot din blocuri cu locuințe avînd dotații comerciale la parter (mezanin), înălțimea lor fiind determinată tot de înălțimea construcțiilor ce se mențin în piață, iar dispunerea fronturilor fiind făcută după cum urmează:

— două volume articulate la 90° (blocurile 8—9) fac front spre str. Cuza Vodă, respectiv către piața Unirii;

— celelalte susțin trecerea dintre spațiul liber rămas în piață și viitoarea magistrală Dimitrov, creînd o a doua piațetă în spatele hotelului.

Folosindu-se relieful terenului și urmărindu-se ideea de a se crea spații verzi organizate în spatele construcțiilor de locuințe, accesul în locuințe se face din interiorul spațiilor libere amenajate, frontul magazinelor spre stradă sau piață rămînînd continuu și liber.

Această soluție asigură intimitatea și confortul necesar locatarilor, care au astfel o legătură directă cu spațiile de agrement și serviciu.

Spațiile verzi ce se vor crea vor completa ansamblul cu zone destinate a ameliora microclima.

Ținînd seama de relieful terenului și de caracterul viitoarei piețe — cu preponderență rezidențială — cu dotații de deservire și social-culturale, s-a preconizat ca legătura dintre piață și viitoarea arteră magistrală Dimitrov să fie realizată printr-o mare esplanadă pietonală în gradene agrementată cu spații verzi și pînze de apă.

Această soluție a fost verificată printr-un studiu preliminar de lucrări inginerești, pentru a se putea trage concluzii asupra posibilităților de realizare a unei noi artere carosabile de circulație (str. Banului), cît și a unor studii de sistematizare de principiu a zonei imediat învecinate perimetrului propriu-zis al pieței și al străzilor învecinate, studiu ce urmărește a rezolva:

— legăturile necesare inexistente astăzi (gară — viitoarea piață a Tineretului — Copou);

— ameliorarea legăturilor existente, prin repartizarea judicioasă în teritoriu (gară — b-dul Dimitrov — Tătărași — gară, Ștefan cel Mare — Palatul Culturii — Podul Roșu — Lunca Bahluiului);

— scoaterea circulației carosabile din cadrul pieței și obținerea unei circulații tangențiale pentru asigurarea unor condiții cît mai bune de confort viitoarelor construcții de locuințe din piață, urmărind principiul de a se crea în această zonă climatul de parc și a se îndepărta pe cît posibil zgomotul străzii și căldura din timpul verii.

Această zonă, intens plantată și organizată cu spații verzi, jocuri de apă etc., va putea crea, pe lîngă microclimatul necesar, și aspectul urban corespunzător orașului de tip nou. Esplanada în terase succesive, astfel realizată, va fi încadrată cu fronturi de construcții. Pe latura de nord-vest, frontul se desfășoară cu regim închis cu blocul 10, avînd străpungeri la parter spre parcul ce se creează spre interior, parc ce are ca punct de interes Muzeul Unirii.

Frontul opus este creat de blocul 11 și blocul 12 — retras la aliniere cu blocul 9 — realizînd astfel, așa cum s-a arătat mai înainte, o piațetă organizată spre fațada de nord-est a hotelului.

În acest fel, clădirea hotelului apare degajată de trei fațade, oferind puncte de perspectivă din toate unghiurile care pot fi cuprinse în cadrul întregului ansamblu.

Toate construcțiile de blocuri de locuințe vor avea și pe aceste fronturi dotații de deservire comercială la parter, avînd același regim de înălțime: parter + 5 etaje, cu al șaselea etaj retras în gabarit.

Suprafața rămasă liberă, care urmează să fie amenajată ca piață pînă în dreptul zonei de circulație carosabilă de trafic (tangențială acestei zone), este de cca. 5 700 m².

Criteriile călăuzitoare în soluționarea acestui spațiu au fost următoarele:

— crearea unei suprafețe unitare în care să nu se simtă fragmentarea spațiilor destinate

Machetă de ansamblu: Vedere dinspre frontul sudic

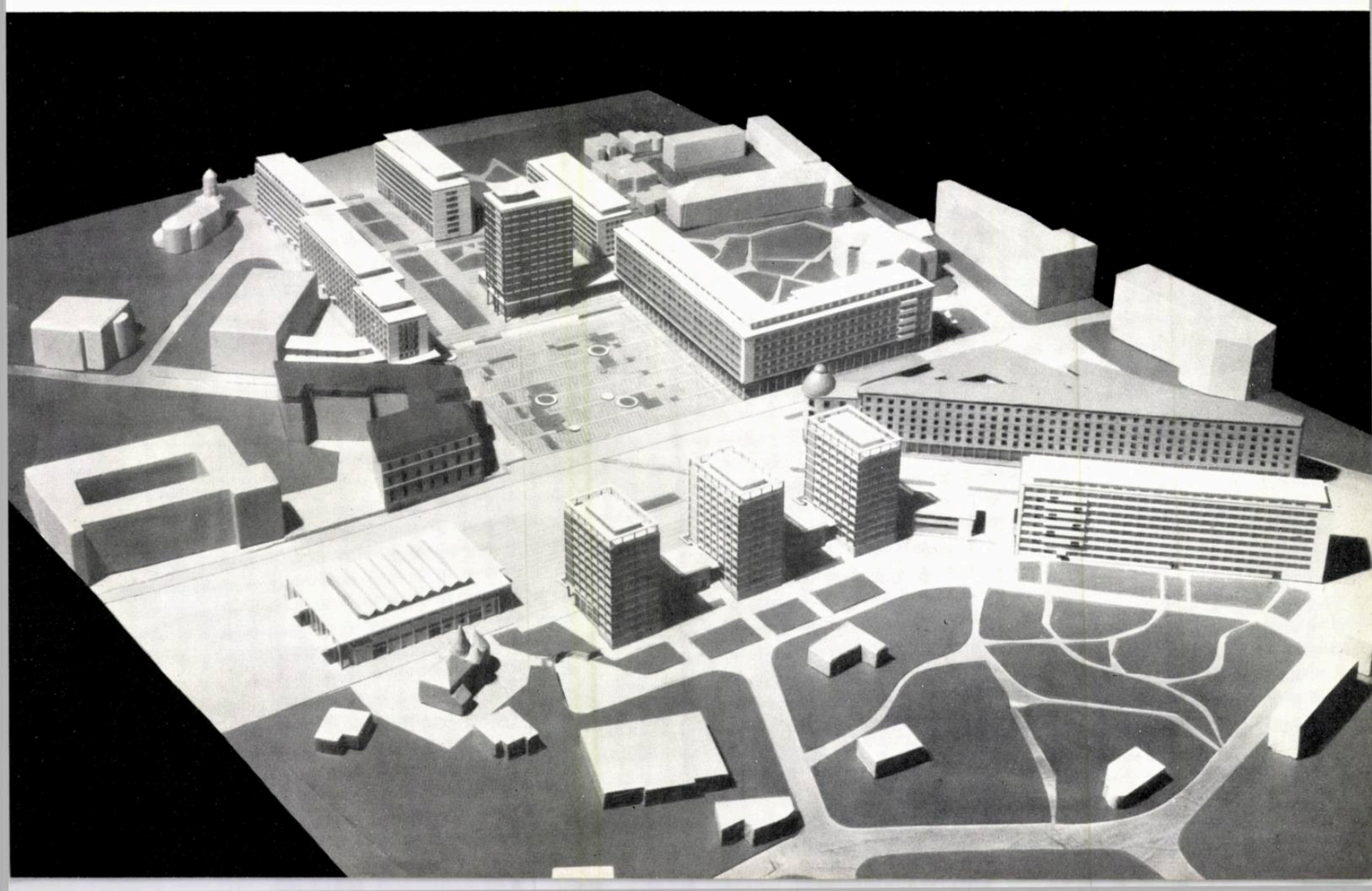

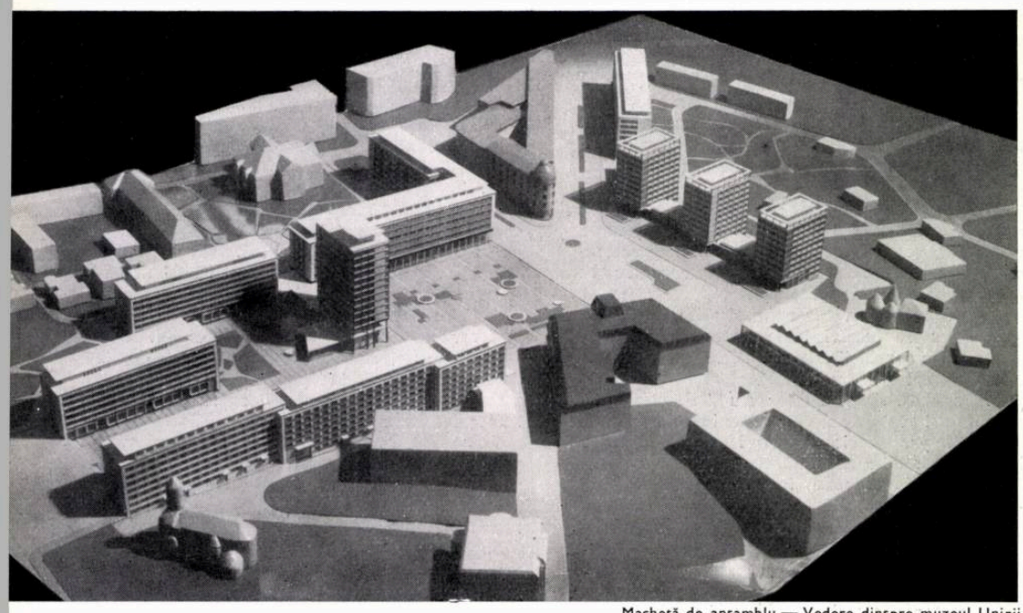

Machetă de ansamblu — Vedere dinspre muzeul Unirii

Blocul punct — Tronsonul folosit

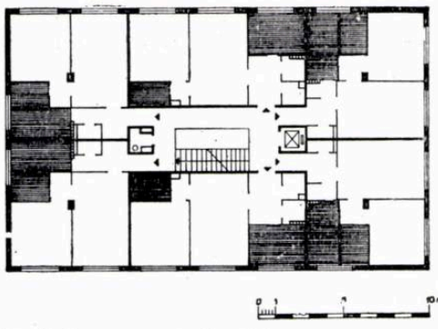

Blocul liniar — Tronsonul folosit

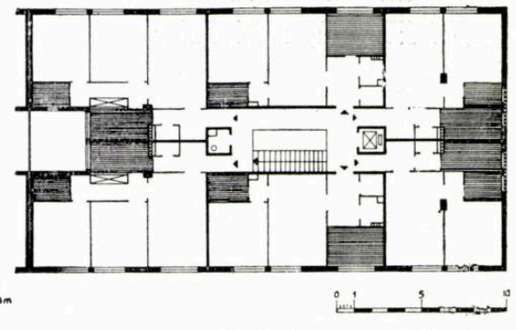

Detaliu de apartament la blocul liniar

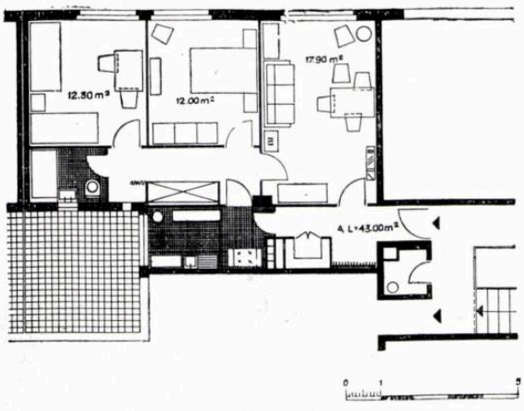

Detaliu de apartament la blocul punct

Machetă de ansamblu — Vedere dinspre b-dul Dimitrov

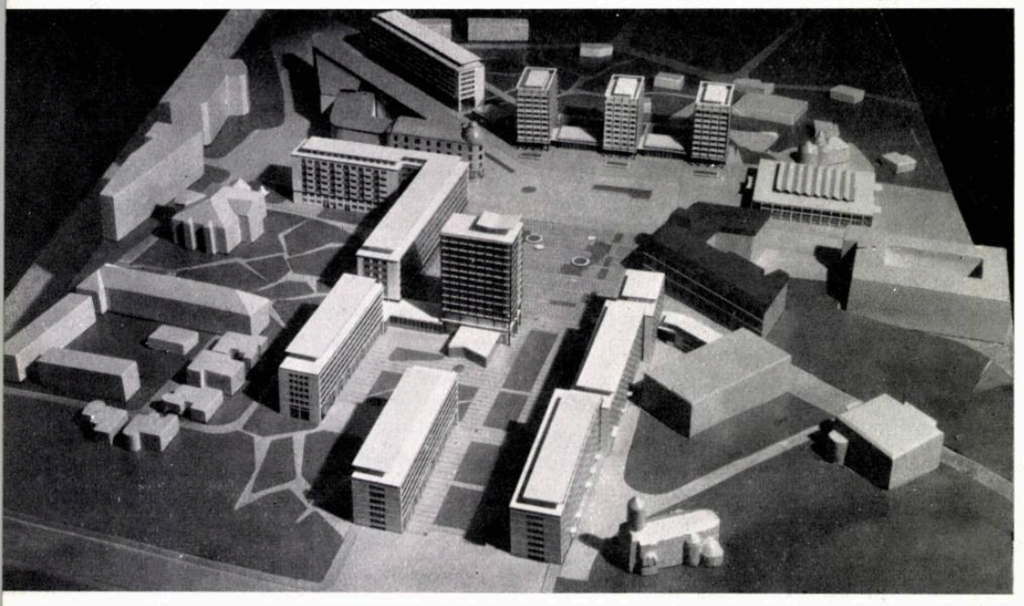

pietonilor de spațiile carosabile necesare deservirii hotelului (autocare, autoturisme);

— crearea unui spațiu care să devină locul de odihnă, destindere și recreare al locuitorilor orașului;

— îndepărtarea pietonilor de fluxul circulației străzii;

— tratarea dalajelor cu agrementări, prin spații verzi intercalate, pînze de jocuri de apă, bănci pentru odihnă etc.;

— separarea spațiilor de circulație către hotel, prin zone verzi plantate la același nivel cu zona carosabilă, fără borduri și rigole, ci numai cu pante și cassiuri largi invizibile, care să asigure îndepărtarea apelor meteorice, obținîndu-se astfel dirijarea circulației pietonilor și mijloacelor de transport auto între spațiile verzi;

— crearea unui element viu în imaginea orașului, în spațiile înconjurate de construcții;

— obținerea unei platforme de suprafață care să dea pieței un caracter unitar.

Pentru obținerea unui front cît mai închegat înspre penetrația de la gară, str. Filimon Sîrbu, s-a amplasat în acest punct construcția unui cinematograf cu 1 000 de locuri, încadrat cu spații comerciale și a unei expoziții de lucrări de artă, proiecte etc., construcție perpendiculară pe frontul celor trei blocuri-punct p+8, avînd intrarea principală spre piață.

Acest amplasament asigură, pe lîngă închegarea acestui front, și degajările laterale necesare, eliminînd astfel o concentrare mare de circulație a pietonilor la anumite ore.

Frontul, construit pe str. Străpungerea Ștefan cel Mare se încheie într-o piațetă creată de debușarea străzilor Horia și Cloșca, cu construcții de locuințe cu magazine la parter, prevăzută a se realiza într-o etapă de perspectivă.

Elementele necesare pentru elaborarea proiectelor de investiții fiind create, s-a trecut la studiul unei secțiuni necesare care să corespundă prevederilor de principiu, neexistînd în acel moment un proiect concretizat ca atare pentru un bloc punct — cu ascensor — care să corespundă și directivelor prevăzute în H.C.M. 146 din 1960. Această secțiune a fost creată ca atare, obținîndu-se 6 apartamente la scară, cu cîte două camere și anexe încadrate în plafoanele prevăzute (fizice și valorice).

Mergînd pe principiul creării condițiilor necesare tipizării și al introducerii tehnicii noi în construcții, studiul făcut în continuare a dat următoarele rezultate:

În privința tipizării, s-a rezolvat astfel secțiunea folosită, încît prin adăugarea unei travee s-a putut obține prin alipirea secțiunilor, blocul liniar; s-a obținut astfel și numărul procentual de apartamente cu 3 camere.

Toate secțiunile blocurilor au o travee unică de 3,40 m, o lățime identică de 15,20 și o înălțime a caturilor de 2,75 m.

Structura portantă este prevăzută din stîlpi, grinzi și planșeu de beton armat monolit, avînd în fiecare tronson, în jurul scării centrale, doi pereți de beton armat pe ambele direcții, constituind diafragmele verticale pentru preluarea sarcinilor seismice.

Diafragmele sînt dispuse între casa scării și apartamente (longitudinal) și între apartamente (transversal).

Prin modul cum au fost dispuse, diafragmele au și rol funcțional, precum și rol de izolare fonică.

Structura de beton armat este prevăzută a se turna în panouri de cofraj de inventar, avînd astereala alcătuită din foi de placaj de 8 mm grosime, cu o peliculă de tegofilm; în felul acesta, tavanul, pereții de beton armat, precum și grinzile nu mai trebuie tencuite.

Felul acesta de execuție a permis proiectarea într-un termen scurt, făcînd posibilă o execuție rapidă prin reutilizarea acelorași cofraje pentru tot ansamblul.

Consumurile specifice la această structură sînt: 21 cm beton armat/m² desfășurat; 17,5 kg oțel în structură/m²; 1,5 kg oțel în fundații/m²; 2,3 m² cofraj/m² desfășurat.

Aceste consumuri specifice reprezintă cifre sub plafoanele aprobate de C.S.C.A.S.

Ansamblul, în curs de execuție, totalizează 760 de apartamente de 2 și 3 camere, un hotel turistic cu 260 paturi și restaurant cu anexele necesare, dotații comerciale de deservire la parterul și mezaninul blocurilor de locuințe și un cinematograf cu o capacitate de 1 000 de locuri.

Procentul de demolări necesar este de cca. 10% față de suprafața nou construită ce se realizează.

Arh. G. HUSSAR

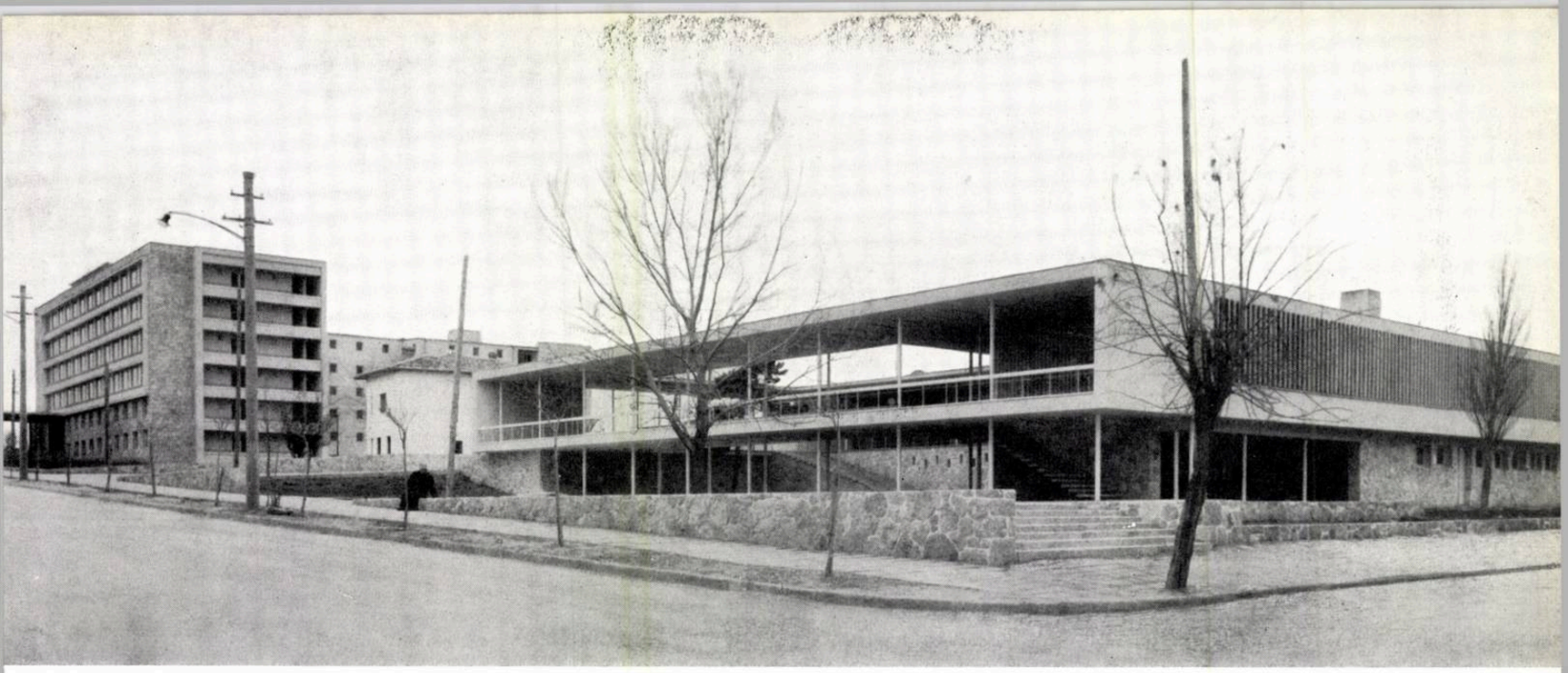

Vedere de ansamblu

COMPLEX DE ODIHNĂ LA VASILE ROAITĂ

Autor, arh. Al. Iotzu
Coautor, arh. G. Rudich
Institutul I.S.C.A.S.

În localitatea Vasile Roaită s-a proiectat și construit un complex de odihnă compus dintr-un corp de cazare cu o capacitate de 512 paturi și o cantină pentru 1 000 de mese în două serii.

Terenul atribuit acestor construcții, situat pe malul mării, la extremitatea sudică a bulevardului de pe faleză și mărginit pe trei laturi de străzi, are o pronunțată declivitate ascendentă către mare. Conform prevederilor planului de sistematizare a localității, corpul de cazare, prin volumul său important, trebuia să constituie capătul de perspectivă al aleii de pe faleză și deci să fie amplasat înspre mare. Cantina urma deci să ocupe partea opusă a terenului, pentru a se afla în centrul nucleului de case de odihnă pe care le va deservi și pentru a îngădui, totodată, o legătură mai ușoară cu regimul de construcții existent.

Corpul de cazare, pentru a constitui front atît către mare, cît și spre axa bulevardului de pe faleză, se compune din două aripi, la îmbinarea cărora se află plasate accesul și circulația principală pe verticală. Profitînd de panta terenului, aripa orientată spre nord-sud are șase niveluri, cu camere dispuse pe ambele laturi ale bulevardului, în timp ce aripa paralelă cu faleza are cinci niveluri, cu camere îndreptate numai către mare — spre est și sud — evitîndu-se orientarea către vest ca neindicată. Tipul de secțiune adoptat a fost cel mai economic: cu camere alternate de două și trei paturi, avînd fiecare vestibul cu dulapuri înzidite și un grup sanitar dotat cu lavabou-duș.

Toate camerele orientate către sud și vest au loggii, iar cele către nord au geam total. Fiecare nivel a fost prevăzut cu camere pentru personalul de serviciu, două oficii cu monte-charge și grupuri sanitare comune (W.C.-băi). Pe terasă a fost amenajat un club de unde este vizibilă întreaga panoramă a litoralului.

La clădirea cantinei, speculînd de asemenea pronunțata denivelare a terenului, prin mișcări reduse de pămînt, s-a creat un parter parțial unde au fost amplasate cofetăria, serviciile de primire și depozitare a alimentelor, camerele frigorifice, vestiarele personalului de serviciu, precum și centrala termică și spălătoria pentru întregul ansamblu. Etajul, legat de teren prin una din laturi, cuprinde sălile de mese, oficiul, bucătăria și sălile de preparare a alimentelor.

La rezolvarea partiului s-a ținut seama că spre exterior nu se ofereau puncte de perspectivă interesante și ca atare s-a căutat să se creeze un centru de interes în interior, prin proiectarea unui patio central; spațiul înconjurător al acestuia a fost bogat ornamentat cu terase acoperite, scări largi de piatră, ring de dans, un bazin decorativ și spații verzi.

Cu toate funcțiile foarte diferențiate pe care le conține această clădire, folosindu-se același modul, s-a urmărit ca totul să se închege într-un singur volum rectangular, cît mai unitar și simplu, la care toate cele patru fațade să fie rezolvate cu aceeași atenție.

La întregul ansamblu au fost amănunțit studiate detaliile de construcție și finisare, precum și amenajările exterioare.

Arh. AL. IOTZU

Cantina — Una din scările de acces

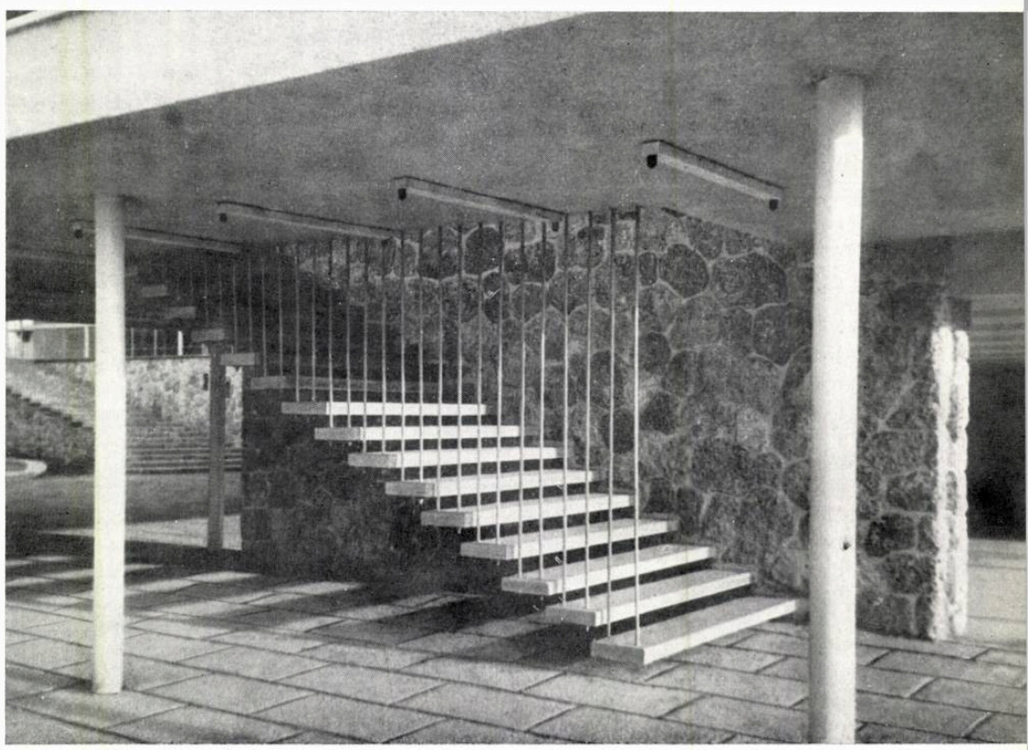

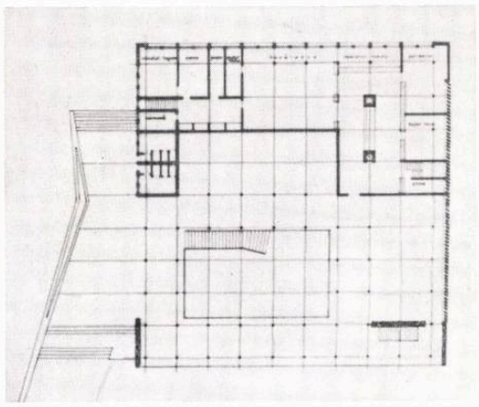

Cantina
Plan etaj

Corpul
de cazare
Plan etaj

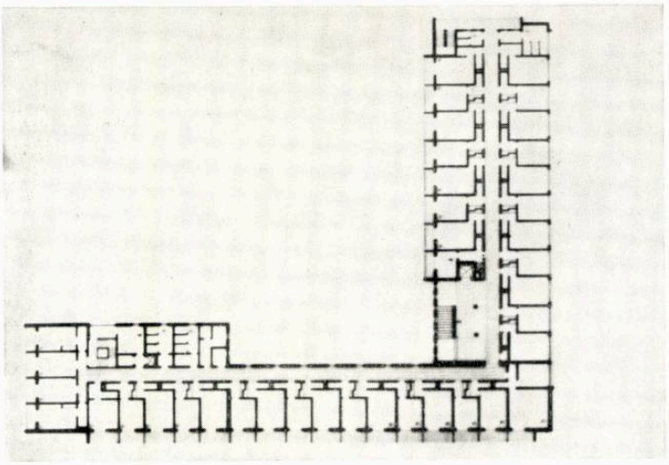

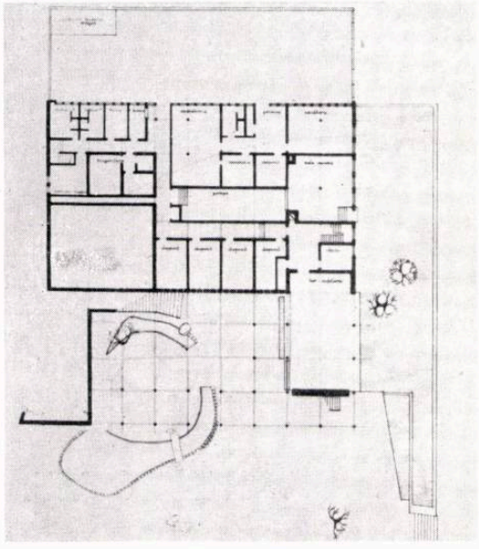

Cantina
Plan parter

Corpul
de cazare
Plan parter

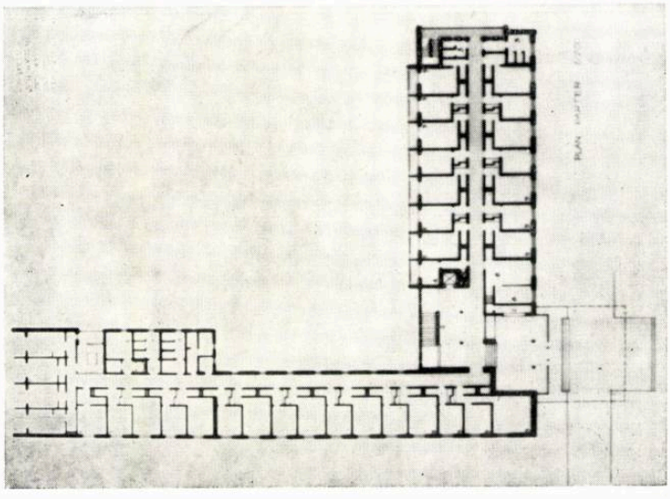

Cantina — Curtea interioară cu ringul de dans

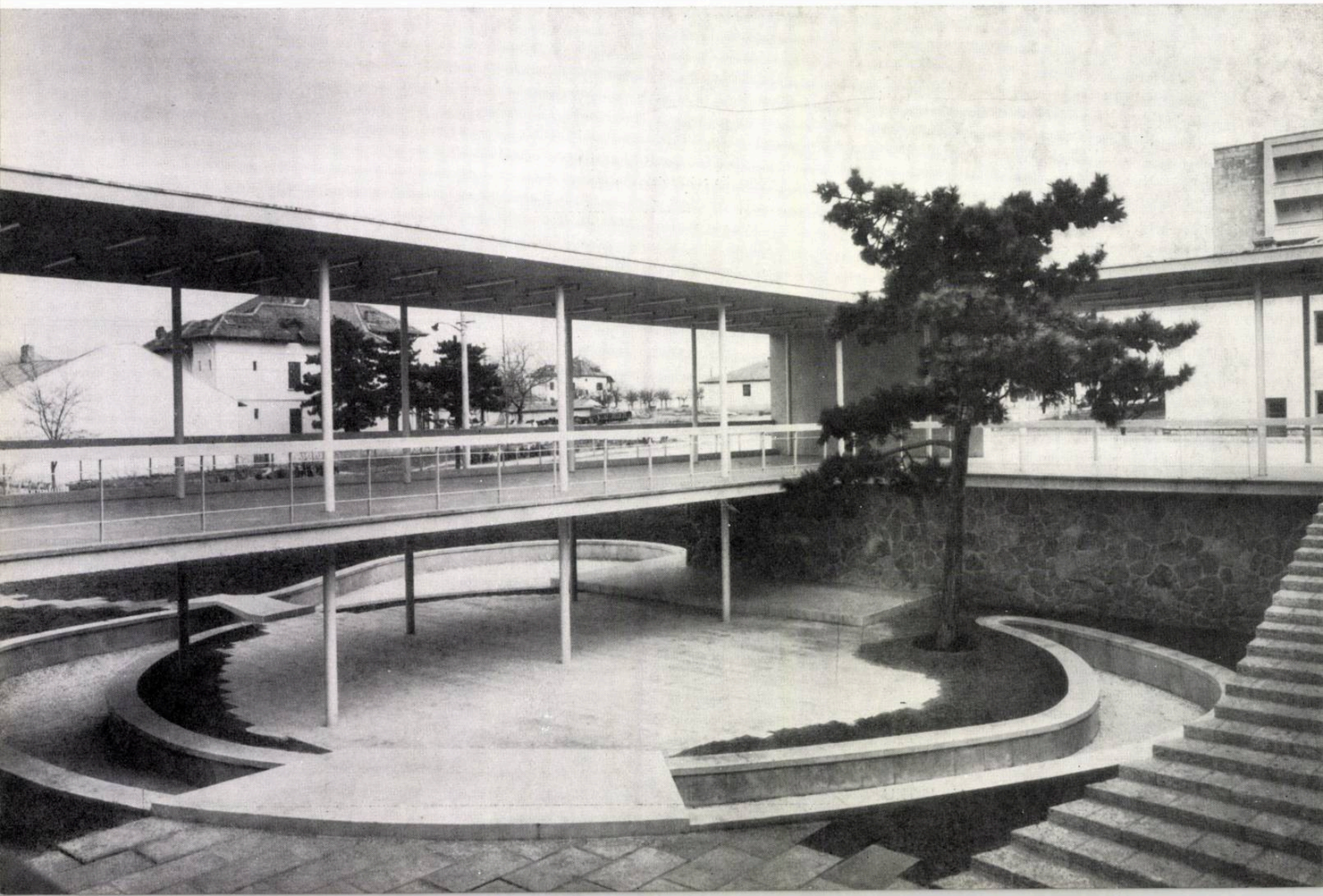

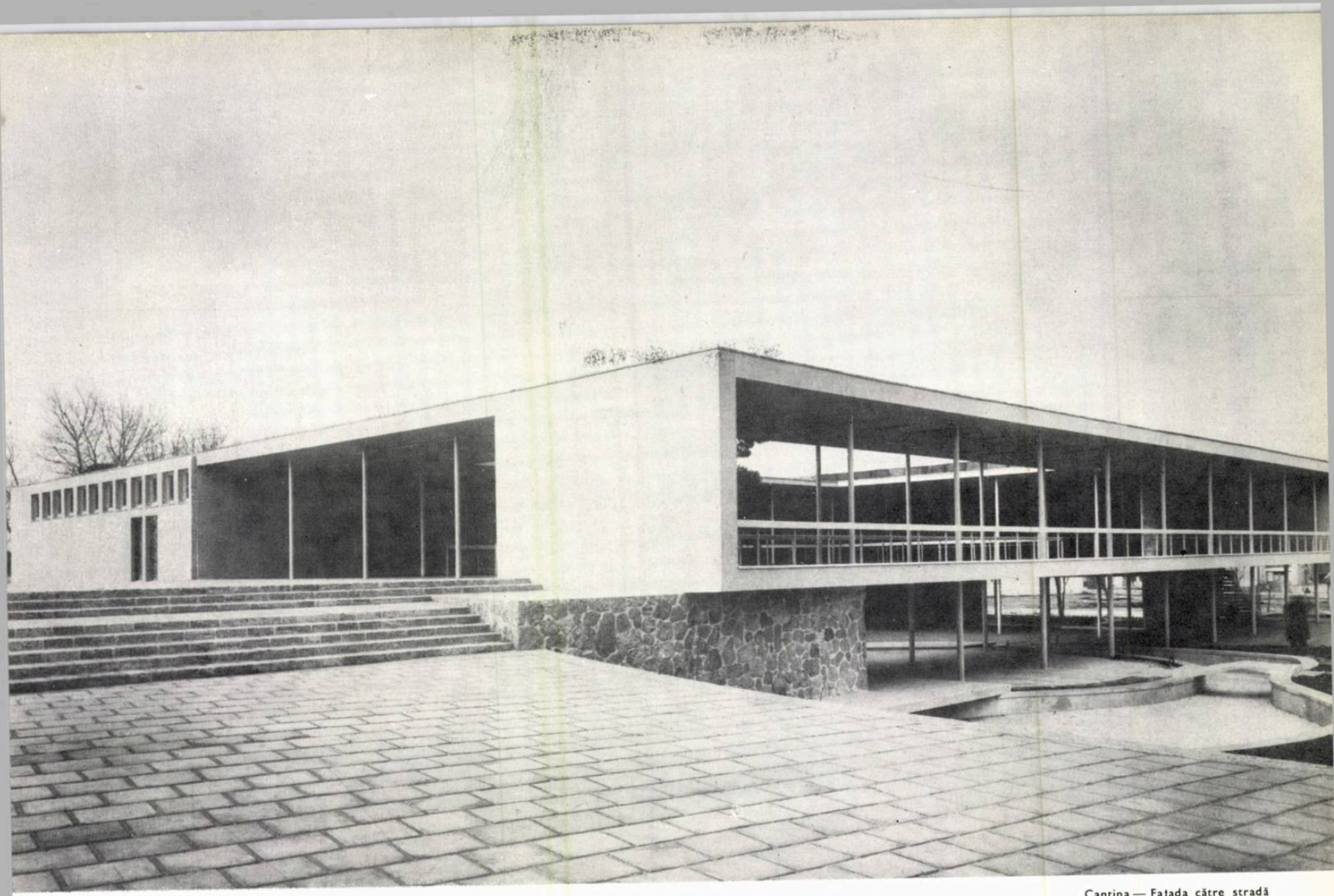

Cantina — Fațada către stradă

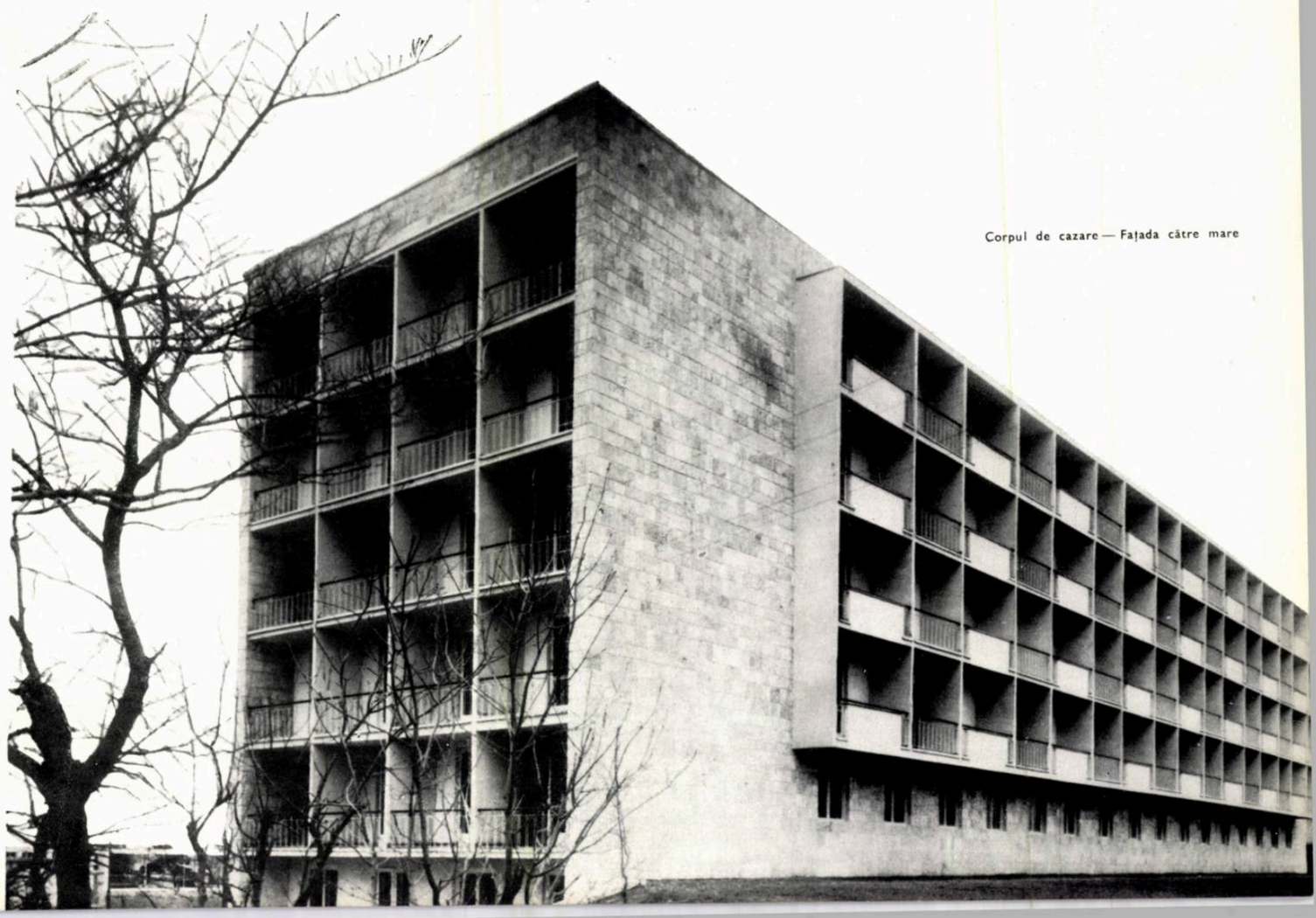

Corpul de cazare — Fațada către mare

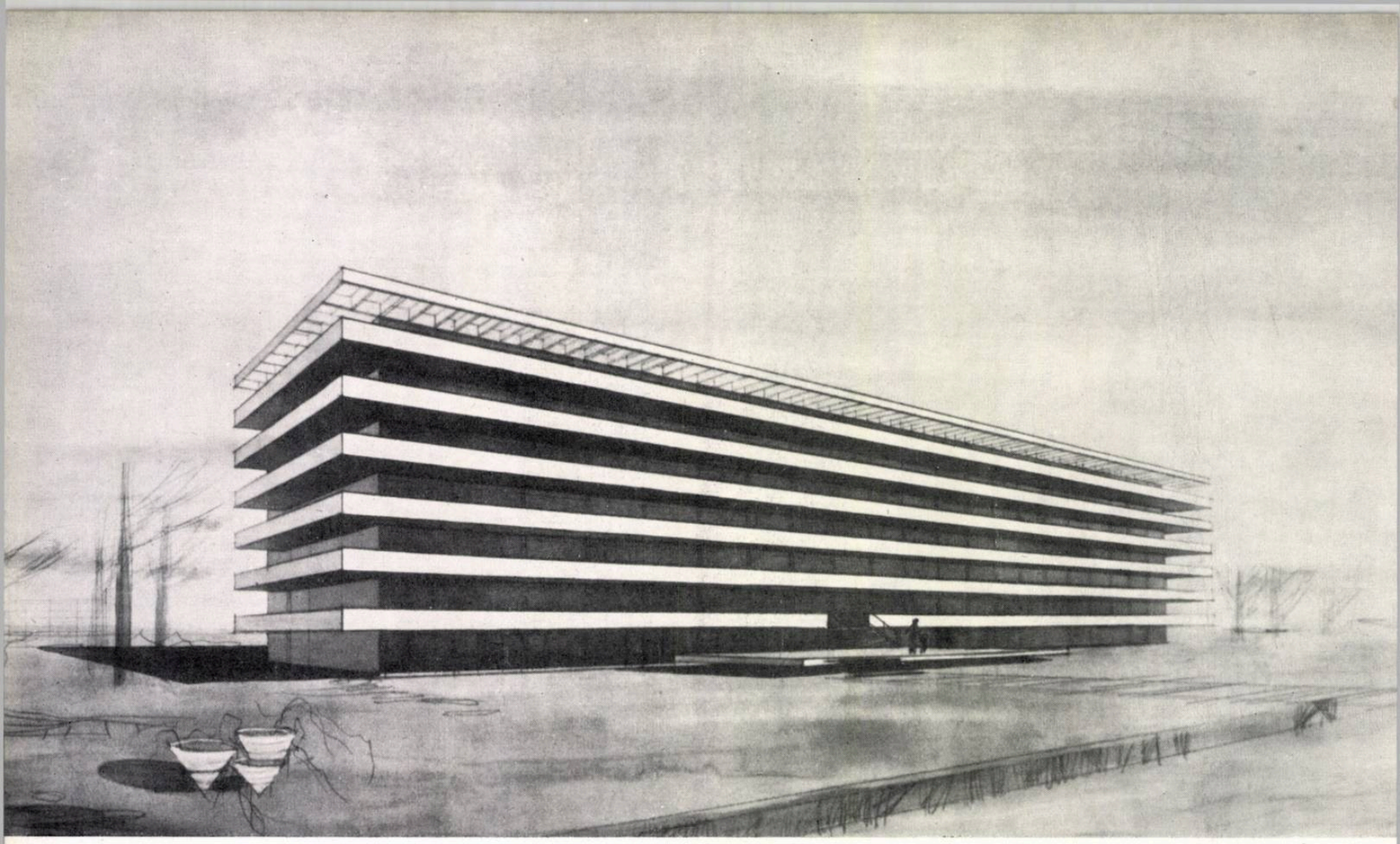

Perspectivă

SANATORIUL T.B.C. OSTEO-ARTICULAR PENTRU 500 DE COPII DE LA MANGALIA

Autori, arhitecții C. Lăzărescu, Virginia Petrea
Institutul I.S.C.A.S.

În planul de investiții pe 1959—1960 al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale a fost cuprins un nou pavilion pentru 500 de copii la sanatoriul t.b.c. osteo-articular din Mangalia, Regiunea Dobrogea, a cărui proiectare a revenit Institutului Central pentru Sistematizarea Orașelor și Regiunilor (I.S.C.A.S.).

Rezultată din necesitatea măririi capacității sanatoriului existent, noua construcție a fost amplasată pe terenul dintre cele două pavilioane sanatoriale, pe faleza de sud a orașului Mangalia, cu orientarea S-E. Amplasamentul beneficiază de o legătură directă cu elementul natural dominant: marea.

S-a căutat pe cît posibil ca această nouă construcție să funcționeze, împreună cu pavilioanele existente, ca un centru de tratament organizat, oferind copiilor toate încăperile și instalațiile necesare, îmbinînd confortul și economicul cu natura înconjurătoare.

Conform temei de proiectare, această unitate a cuprins un sector medical și un sector administrativ-gospodăresc.

Construcția principală — cu subsol, parter și 5 niveluri — cuprinde încăperile pentru spitalizare, diagnostic și tratament.

Soluția de plan adoptată urmărește eliminarea oricărui spațiu inutil. Saloanele pentru bolnavi sînt amplasate de o parte a coridorului, cu orientarea S-E; de cealaltă parte a coridorului se găsesc încăperile auxiliare, serviciile sau camerele de tratament. Scara constituie nodul central de circulație, completat cu un grup de ascensoare.

Clădirea are o intrare principală pentru personalul medical, bolnavi și vizitatori și două intrări secundare pentru serviciile de la subsol.

Spitalizarea este asigurată pe toate etajele, saloanele de bolnavi fiind situate spre mare. Saloanele, fiecare cu o capacitate de 16 paturi, sînt grupate cîte două, cu legătură între ele, pentru o mai bună supraveghere a bolnavilor și ținînd seama și de gruparea școlară, copiii internați urmînd școala în sanatoriu.

Pe fiecare nivel s-au asigurat cîte două rezerve cu 2—4 paturi, un oficiu pentru distribuirea mesei, cameră pentru surori, cameră de tratament, cameră de pansamente, cabinet medical,

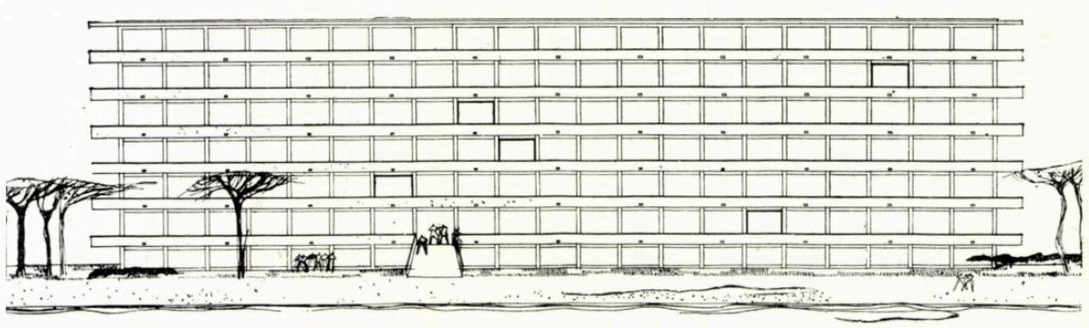

1

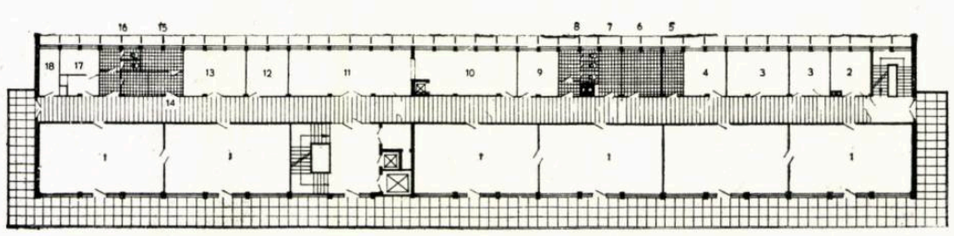

2

grupuri sanitare formate din W.C., spălătoare ploşti, baie-spălător (încăperea fiind prevăzută cu grătare şi duşuri mobile), cameră de curăţenie şi o încăpere rezervată pentru cancelarie şcolară şi material şcolar.

La etajele 1 şi 3 s-au mai prevăzut săli de gips cu anexele necesare, iar la etajele 2 şi 4, săli de mese pentru cca. 20% din copiii internaţi.

Parterul cuprinde, pe lîngă o secţie de spitalizare, farmacia cu camere pentru soluţii, sterilizare şi depozit de medicamente, un serviciu de radiodiagnostic (serviciul general de radiologie rămînînd într-unul din pavilioanele existente), laboratoare de patologie, bacteriologie şi analize chimice, săli de ergoterapie şi fizioterapie, serviciile de O.R.L. şi stomatologie, o bibliotecă medicală, precum şi vestiare pentru personalul medical.

Pentru asigurarea curei heliomarine s-au prevăzut în faţa saloanelor terase cu o capacitate de 75% din numărul paturilor. Pentru o mai bună izolare, blocul operator s-a prevăzut la ultimul etaj, cu o circulaţie separată pentru bolnavi, chirurgi şi surorile de la sterilizare. Bolnavii sînt duşi la sălile de operaţie prin culoarul central, camera de preparare şi anestezie ; medicii urmează circuitul spălător steril — vestiar steril — sălile de operaţie.

Sterilizarea centrală, comună pentru tot sanatoriul, are circuit continuu ; pentru sălile de operaţie s-au prevăzut sterilizări separate.

Lîngă blocul chirurgical s-au mai prevăzut o sală de gips, o sală pentru transfuzii, o încăpere de reanimare cu două paturi, o cameră pentru Roentgen mobil, cameră de odihnă pentru medici şi surori, depozite de instrumente şi material sterilizat.

La acest nivel, spitalizarea este formată din camere cu 4 paturi, rezervate pentru cei proaspăt operaţi.

La subsol sînt prevăzute o subcentrală termică, o serie de depozite (haine bolnavi, efecte spital),

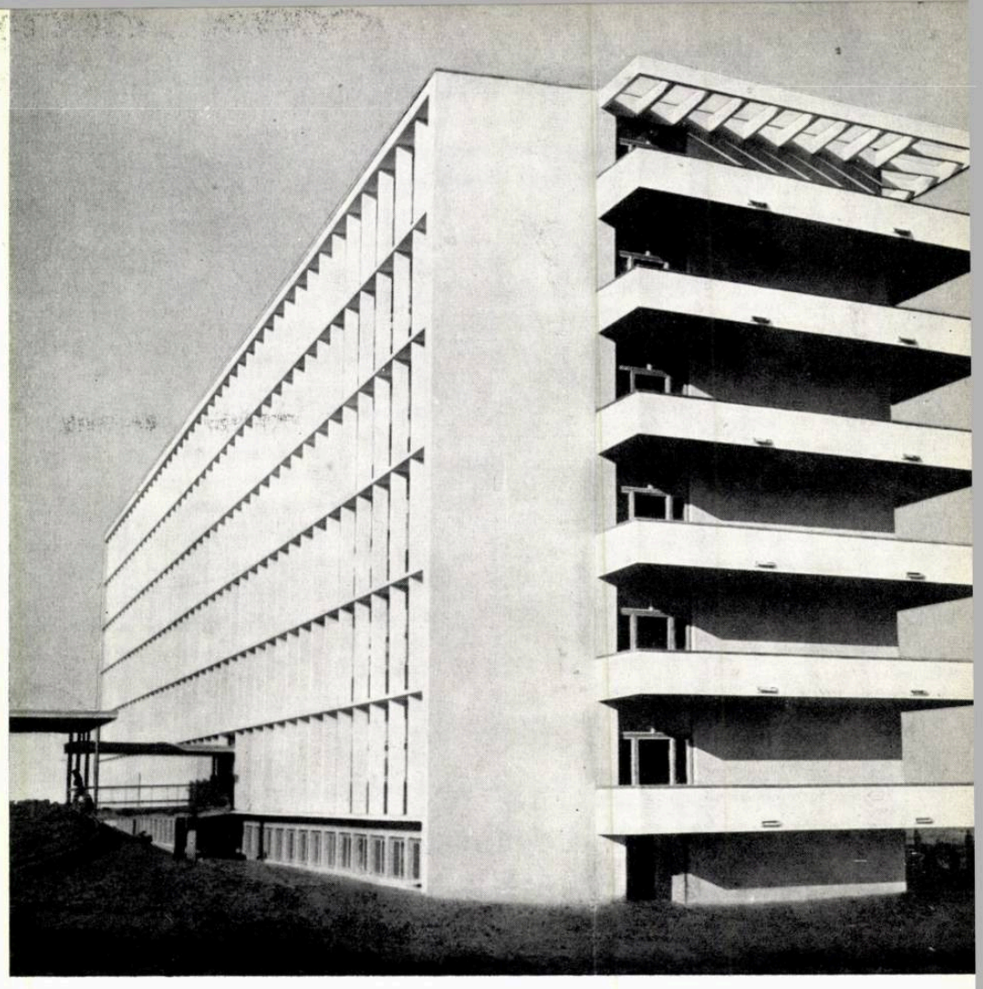

3

1 — Faţada spre mare

2 — Plan etaj II
1. Salon — 2. Cancelarie şcolară — 3. Rezervă — 4. Sterilizare — 5. Spălător — 6. Baie — 7. Ploşti — 8. Grup sanitar — 9. Soră — 10. Oficiu — 11. Sală de mese 12. Medic — 13. Tratament — 14. Ploşti — 15. Baie 16. Grup sanitar — 17. Rufe curate — 18. Cameră curăţenie

3 — Faţada posterioară — Vedere

4 — Plan etaj V
1. Rezervă — 2. Hol — 3. Roentgen mobil — 4. Cameră obscură — 5. Transfuzie — 6. Reanimare — 7. Sala de gips — 8. Medic — 9. Vestiar — 10. Duşuri — 11. Soră 12. Depozit — 13. Preparare — 14. Sală de operaţii 15. Sterilizare — 16. Vestiar steril — 17. Spălător steril — 18. Material steril — 19. Oficiu — 20. Pansamente — 21. Baie — 22. Grup sanitar — 23. Rufe curate — 24. Cameră curăţenie

5 — Plan parter
1. Salon — 2. Holul scării — 3. Farmacie — 4. Soluţii 5. Depozit — 6. Sterilizare — 7. Radiodiagnostic 8. Medic — 9. Birou — 10. Laborator — 11. Bibliotecă 12. Grup sanitar — 13. Vestiar — 14. Duşuri — 15. Stomatologie — 16. O.R.L. — 17. Ergoterapie — 18. Fizioterapie — 19. Oficiu — 20. Hol de intrare — 21. Soră 22. Baie, spălător — 23. Ploşti — 24. Rufe curate 25. Cameră curăţenie — 26. Cameră obscură

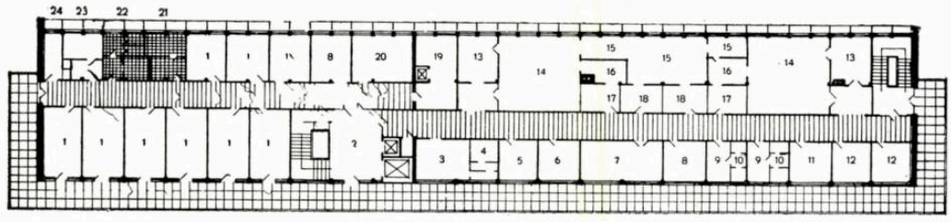

4

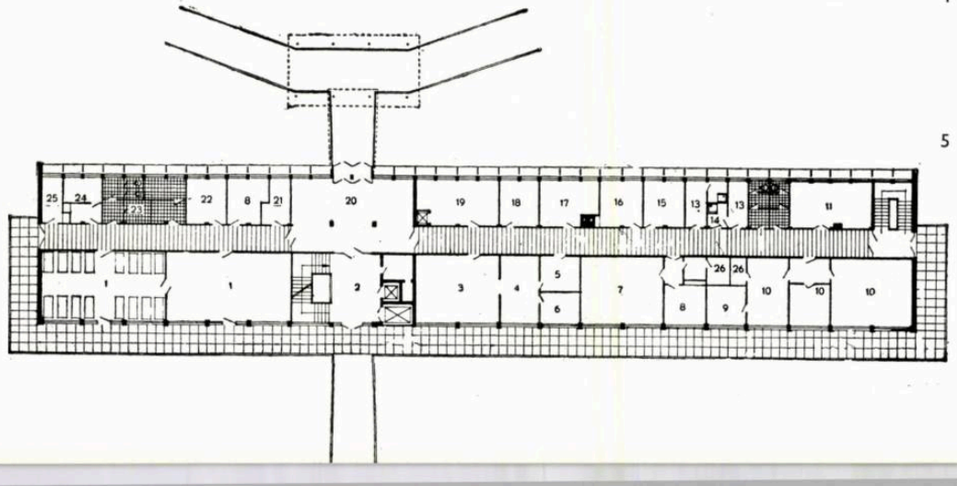

5

depozit de medicamente, precum şi blocul alimentar, format din : oficiul de primire a alimentelor, grup frigorific, depozite de alimente, camere pentru prepararea cărnii şi a legumelor, bucătăria şi oficiul central, de unde, cu ajutorul unui montecharge, mîncarea ajunge la oficiile secţiilor de spitalizare.

Pentru sectorul administrativ-gospodăresc s-a avut în vedere deservirea întregului complex, amenajînd şi dezvoltînd spaţiile existente, ca spălătorie mecanică, ateliere, magazii, administraţie.

*

Structura de rezistenţă a construcţiei este din beton armat monolit.

Fundaţiile sînt alcătuite din tălpi continue longitudinale de beton. Ca elemente portante verticale s-au utilizat parţial stîlpi de beton armat şi pereţi de beton care se suprapun pe toate nivelurile. Cu ajutorul acestor pereţi se asigură contravîntuirea construcţiei în sens transversal şi longitudinal. Planşeele de beton au fost astfel proiectate încît să se obţină plafoane plane, corespunzătoare destinaţiei încăperilor, fără a utiliza rabiţul, menţinînd în acelaşi timp o greutate redusă la metrul pătrat. Astfel, peste saloane s-a folosit un planşeu cu nervuri scunde întoarse, cu plăcuţe la partea superioară.

Centrala termică va fi unică pentru întregul complex. Conductele pentru distribuirea agentului termic la diversele unităţi de aburi sînt grupate în canale de distanţă, vizitabile.

Sanatoriul a fost prevăzut cu instalaţii moderne de încălzire, iluminat de siguranţă şi de veghe, o centrală telefonică şi una de radioficare. Organizarea teritoriului cu plantaţii, peluze de flori, alei şi vase decorative creează complexului sanatorial climatul specific necesar completării efectelor terapeutice.

Proiectarea a trebuit să asigure, atît condiţiile favorabile îmbunătăţirii tratamentului şi o calitate arhitecturală şi tehnologică, cît şi o reducere a preţului de cost al construcţiei respective. Valoarea investiţiei totale se ridică la suma de 18 200 000 lei, ceea ce revine la 36 400 lei de pat.

Lucrarea s-a executat în cursul anului 1960.

Arh. VIRGINIA PETREA

1

CINEMATOGRAF CU 800 DE LOCURI ŞI BLOC DE LOCUINŢE LA TG. MUREŞ

Autor, arh. M. Damian

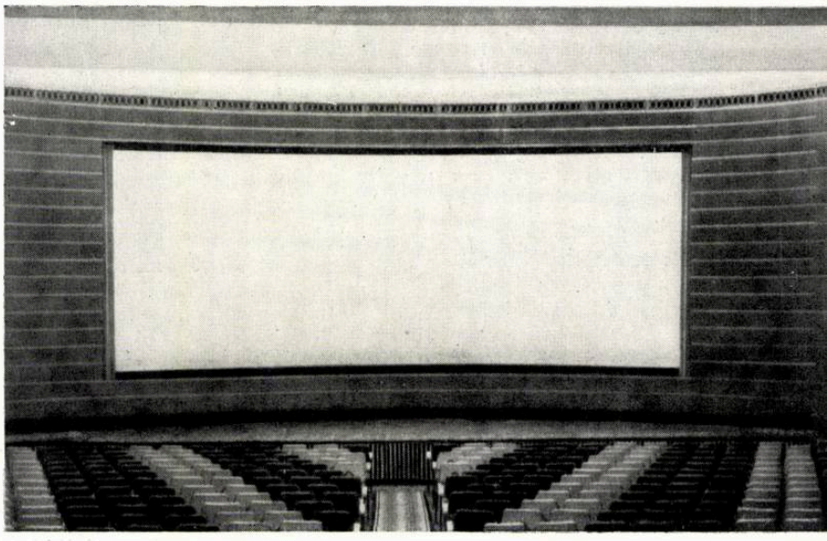

3

2

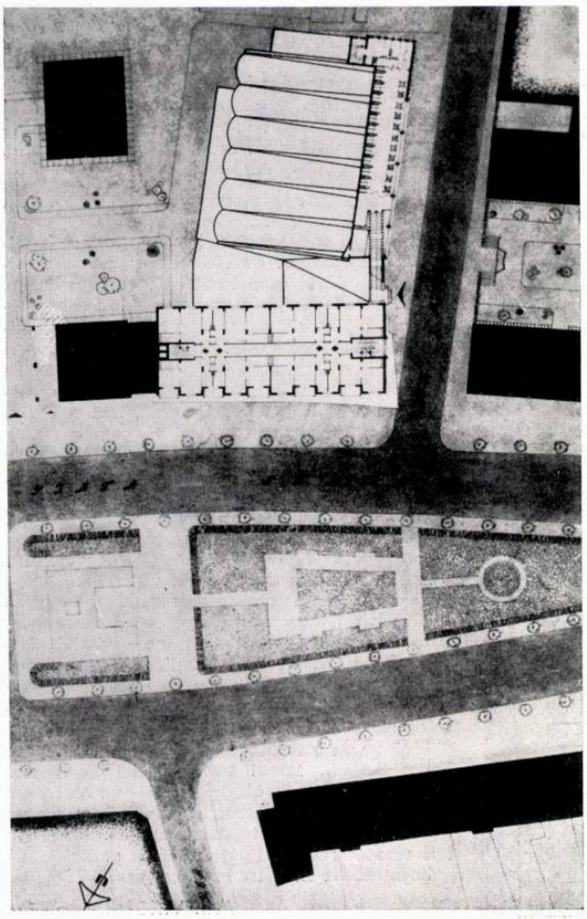

Clădirea cinematografului are la frontul principal un bloc p + 4 cu 32 de apartamente și este amplasată în piața centrală a orașului (piața Stalin), formînd un colț de la care pornește un șir de blocuri noi. Aceste blocuri păstrează ritmul dat de clădirea cinematografului, atît în registre verticale, cît și orizontale, variind prin elemente de detaliu și culoare.

Cinematograful are intrarea prin parterul blocului. Capacitatea sălii este de 800 de locuri, fiind dotată cu ecran lat transsonor, instalații de stereofonie, ventilație și încălzire cu aer cald. În cazul defectării instalației de încălzire cu aer, un minim de temperatură este asigurat prin radiatoare. Panta sălii are aceeași direcție cu panta naturală a terenului.

Deoarece tema prevedea folosirea ocazională a cinematografului și pentru conferințe cu caracter special, foaierul a fost supradimensionat față de prevederile normativului pentru proiectarea cinematografelor. În același scop, în fața ecranului a fost așezat un podium lărgit pentru prezidiu.

Pentru finisajul intrărilor principale, a antevestibulului și foaierului s-au folosit piatra și marmura la pardoseli și placaje.

Blocul de locuințe cuprinde 32 de apartamente, cîte 8 pe fiecare nivel. Soluția inițială fusese rezolvată cu o singură scară și cu coridor central; la fazele următoare s-a mărit mult suprafața locuibilă, toate apartamentele avînd două camere și cca. 30—31 metri pătrați suprafață locuibilă. În felul acesta numărul de locatari a trecut peste 100 și a fost necesară introducerea unei a două scări.

La parterul clădirii s-a amenajat un oficiu telefonic.

S-a urmărit încadrarea arhitecturii blocului în arhitectura cu un caracter destul de specific a pieței.

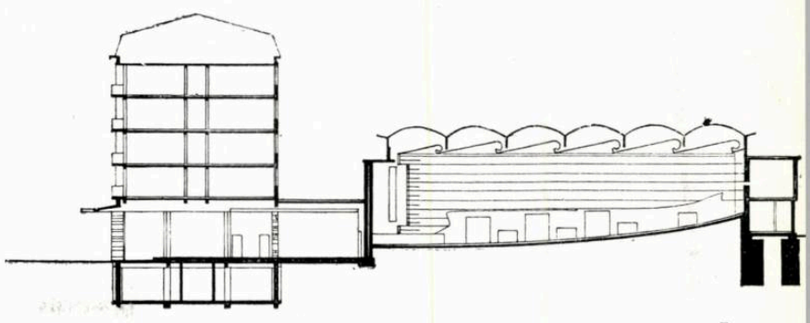

7

1 — Fațada blocului de locuințe cu cinematograful la parter
2 — Plan de situație
3 — Vedere interioară a sălii
4 — Vederea blocului de locuințe
5 — Plan etaj curent
6 — Plan parter
7 — Secțiune
8 — Foaierul — Vedere
9 — Foaierul — Vedere
10 — Intrarea în sală — Vedere

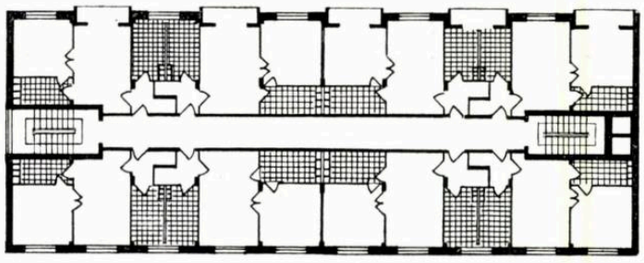

5

0 2 4 6

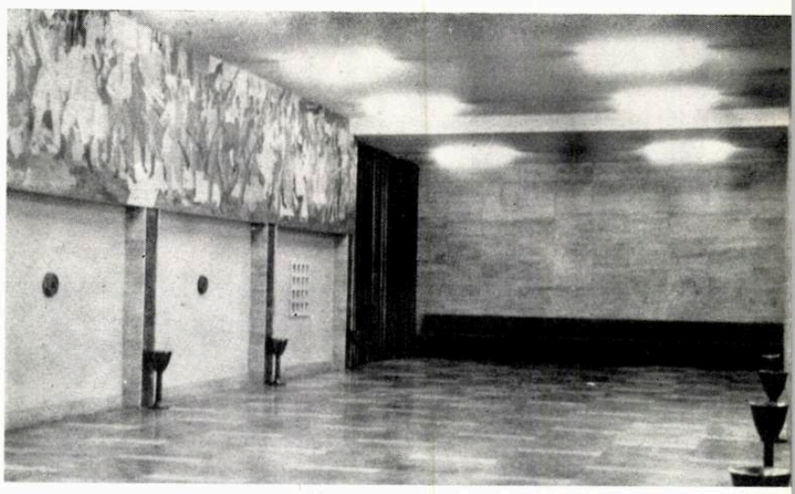

8

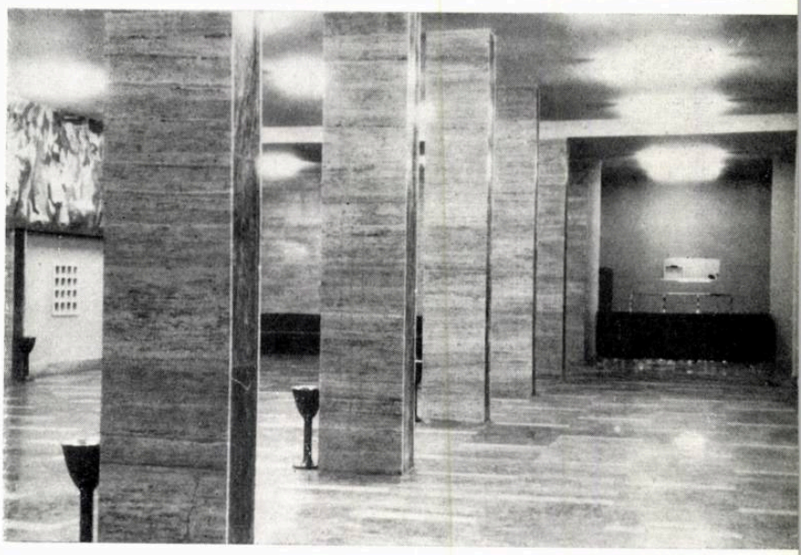

9

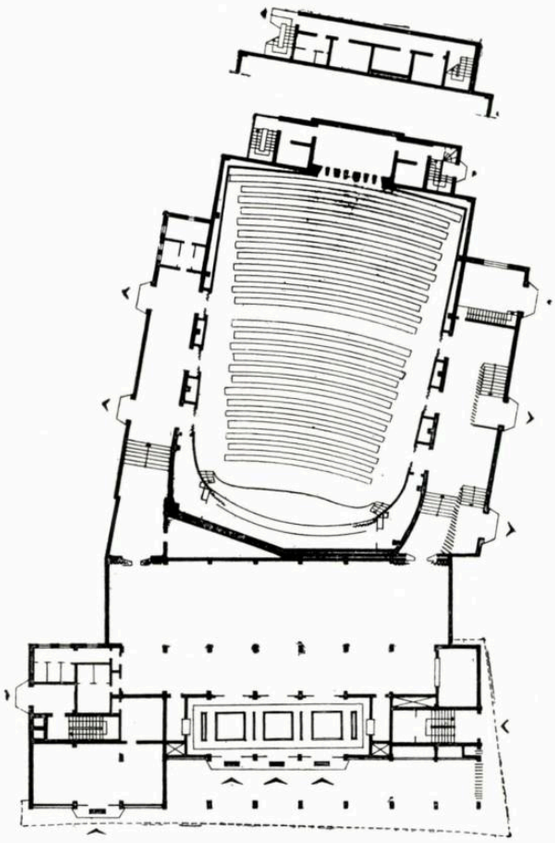

6

10

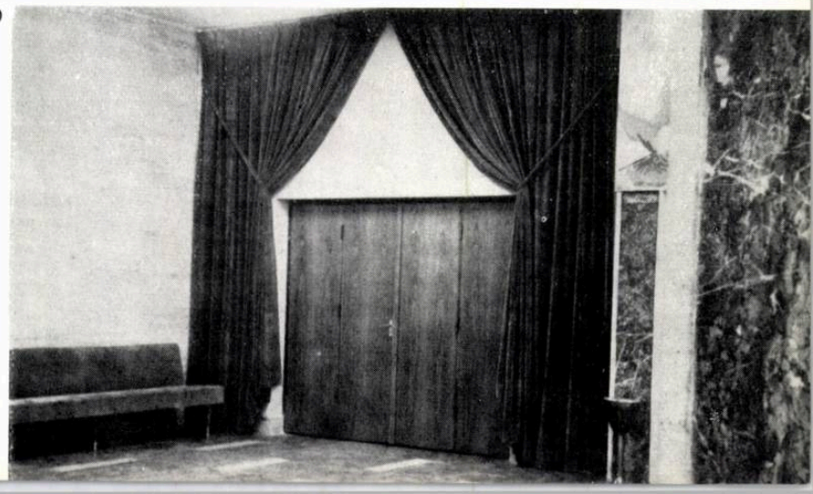

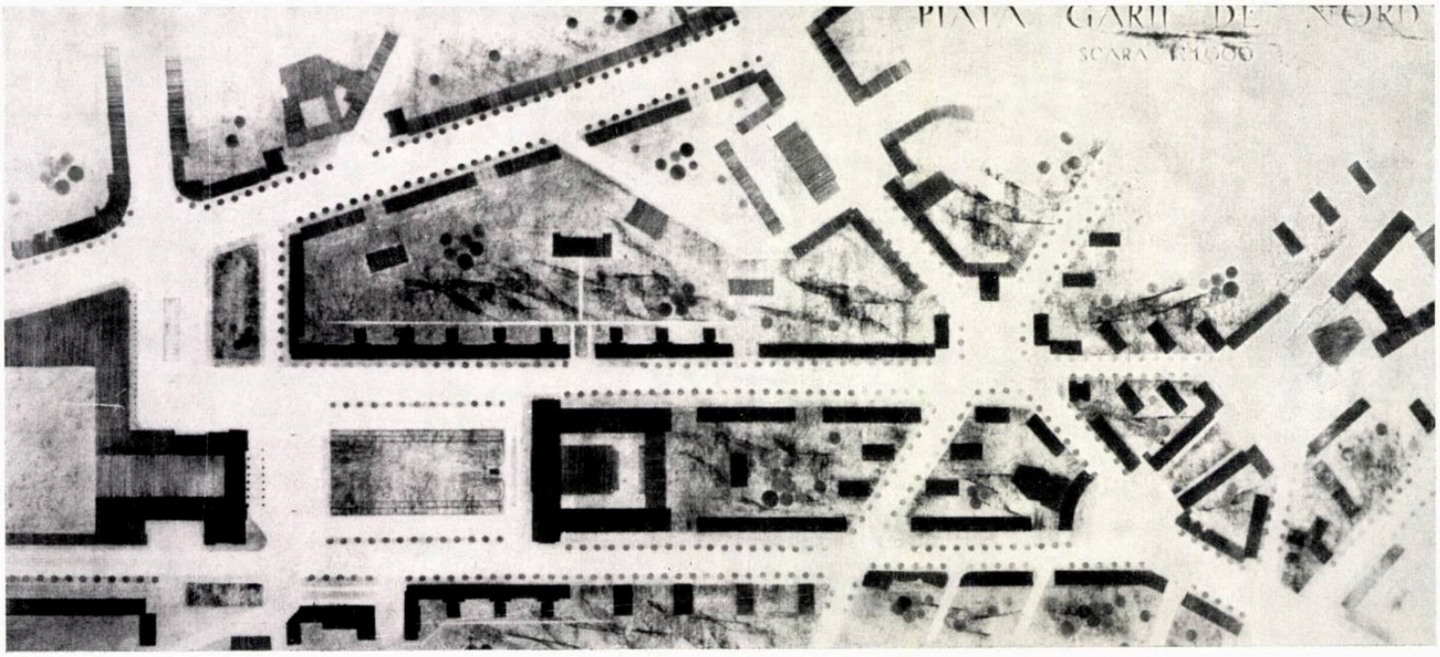

1

ANSAMBLUL DE LOCUINȚE DIN PIAȚA GĂRII DE NORD — BUCUREȘTI

Autori: arhitecții M. Bercovici și C. Gherghiceanu

2

3

4

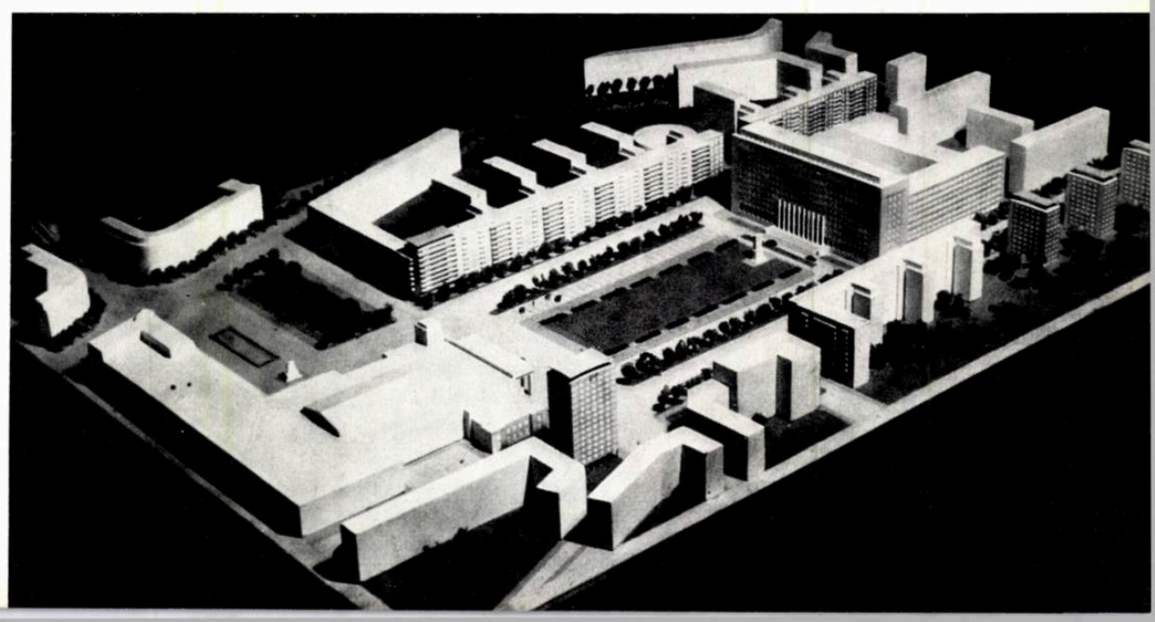

1 — Plan de sistematizare
2 — Vederea unui bloc
3 — Detaliu de fațadă
4 — Macheta ansamblului (variantă)

BLOC DE LOCUINŢE PE CALEA VICTORIEI Nr. 103–105

Autor, arh. R. Cosma
Coautor, arh. E. Voinescu
Institutul Proiect-București

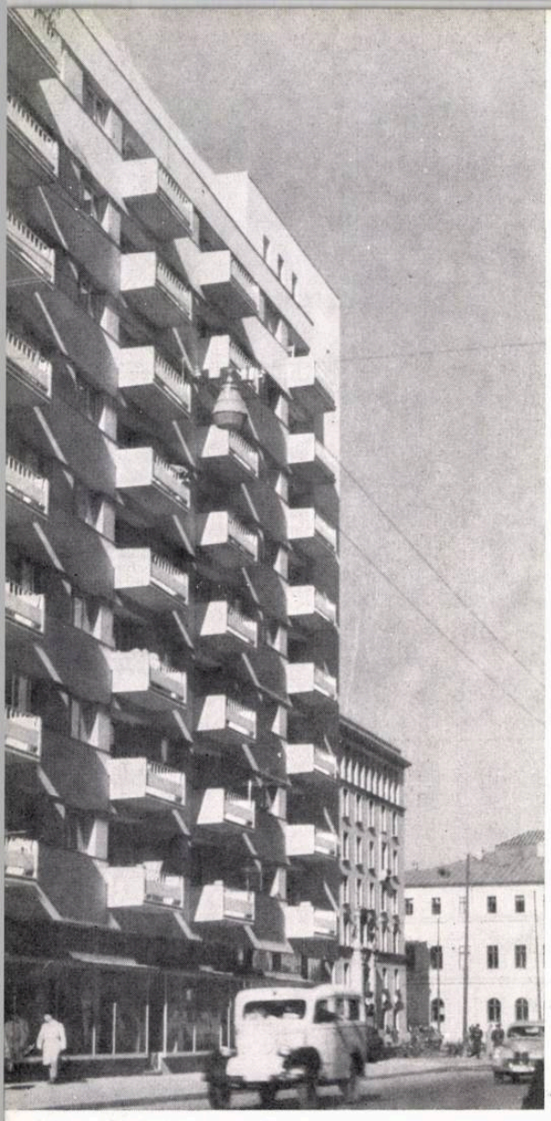

1

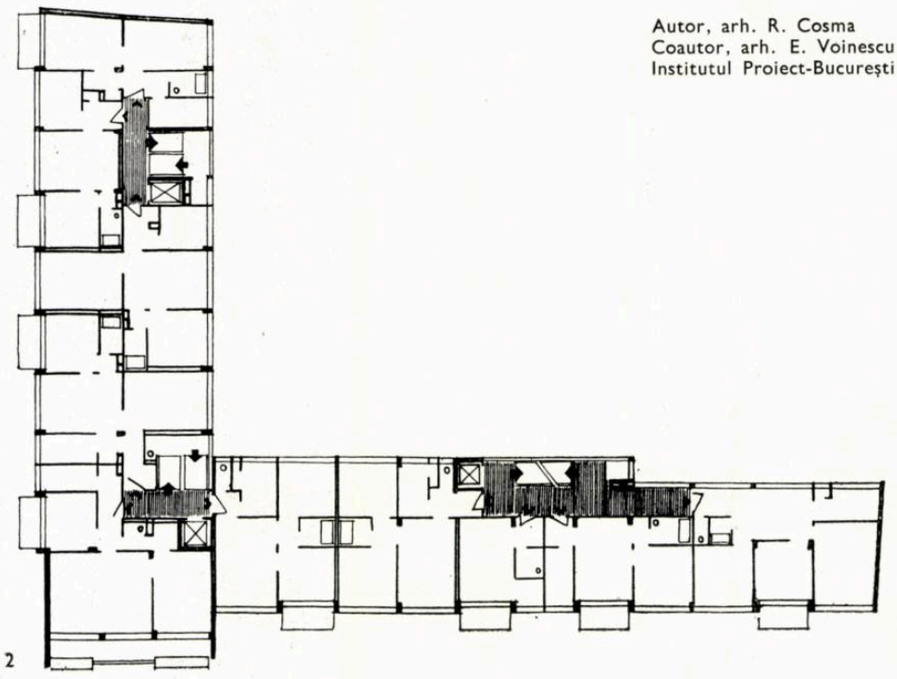

2

3

1 — Detaliu de fațadă
2 — Plan etaj curent
3 — Fațada de nord — Detaliu
4 — Vedere de ansamblu
5 — Plan de situație

4

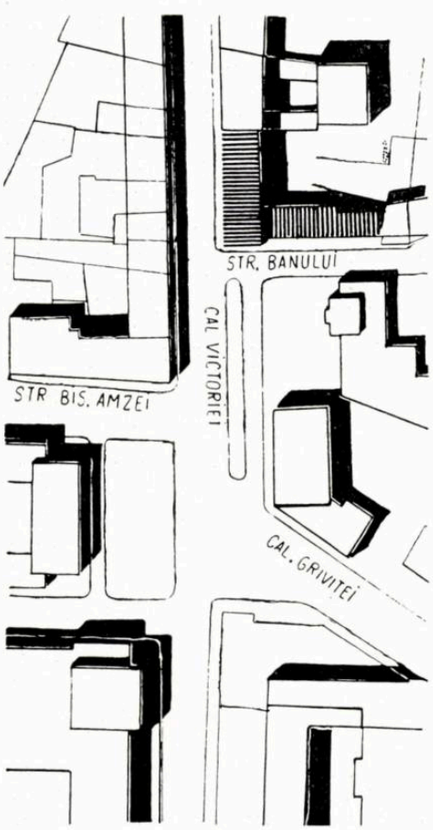

5

În cadrul lucrărilor de reconstruire a arterei magistrale calea Victoriei, s-a executat blocul de locuințe din calea Victoriei 103—105 colț cu strada Banului, proiect executat în cadrul I.P.B. în anul 1959.

Blocul executat completează una dintre lacunele ce mai dăinuiau în această porțiune a capitalei, înlăturînd totodată și strangularea alinierii acestei artere, prin lărgirea ei cu 6,50 m, obținîndu-se astfel o secțiune mărită a străzii la 18 m.

Caracteristic acestui amplasament este faptul că blocul e așezat la întretăierea a două străzi cu regimuri de construcție net diferite: regimul pe calea Victoriei de h = 30 m, cuprinzînd parter cu magazine, 9 etaje cu locuințe, ultimele două etaje fiind retrase în gabarit, iar pe str. Banului, cu parter de locuințe și 7 etaje.

Totodată, acest colț devine front în piațeta formată prin supralărgirea căii Victoriei în porțiunea de debușare a căii Griviței și a str. Biserica Amzei, piațetă ce servește și ca degajare a imobilului Comitetului de Stat al Planificării.

Ca jaloane existente în această piațetă sînt imobilele C.S.P., precum și noul bloc de locuințe « Macul Roșu », care a dat o înălțime de cornișă de h = 24 m.

Proiectarea s-a axat pe criteriul creării unui bloc care să îmbine armonios toate datele caracteristice locale, prin legarea regimului de construcție din calea Victoriei (cu multe niveluri și cu etaje în retragere de gabarit, cu magazine la parter), cu regimul de construcție din str. Banului (prevăzut cu parter + 7 etaje) urmărindu-se totodată mascarea calcanelor blocurilor de pe calea Victoriei 99—101. Mascarea completă a acestor calcane nu a fost însă posibilă, deoarece aripa de pe str. Banului trebuia să se integreze în regimul de înălțime al piațetei de supralărgire a căii Victoriei, deci avînd o înălțime redusă.

Volumetric, blocul este constituit din două corpuri: cel din calea Victoriei — care integrează în volumul său și etajul în retragere obligată — și aripa din str. Banului, care formează un volum cu parter plus 7 etaje.

Fațadele sînt tratate neutral, printr-o simplă registrare a nivelurilor, legate fiind în compoziție de elementul de colț ce subliniază sensul vertical al volumului și anunțînd totodată regimul înalt construit al acestei porțiuni vizibile în perspectivă din sensul străzii.

Corpul din str. Banului are o secțiune transversală redusă, din cauza necesității de a păstra prospect la un calcan existent, ceea ce a impus amplasarea scării de-a lungul fațadei.

La parter, în aripa din calea Victoriei, în afara acceselor la cele două scări — ascensoare pentru locuințe — s-a amenajat o farmacie model cu încăperi anexe: receptură, laborator, oficină etc.

La etajele 1—9 sînt dispuse: 8 apartamente cu o cameră și 33 de apartamente cu 2 camere (cu bucătărie, baie, cămară și vestibul), 39 de apartamente cu 3 camere și dependințe, precum și 8 apartamente cu 4 camere și dependințe. La etajul 10 sînt grupurile de spălătorii ale fiecărei scări în parte. La subsol: centrală termică, hidrofor și trafo.

Arh. R. COSMA

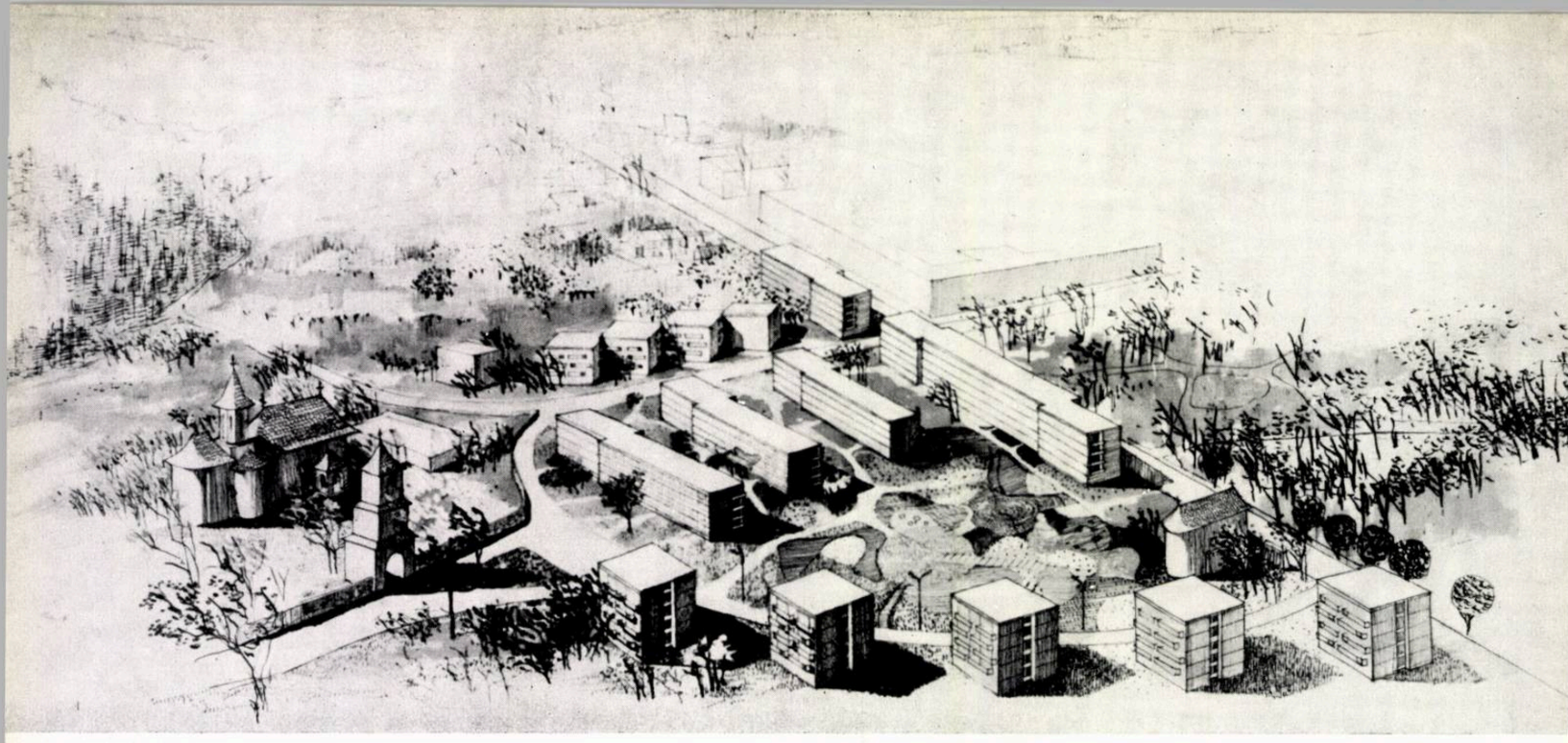

Perspectivă axonometrică a ansamblului

ANSAMBLU DE LOCUINȚE LA SUCEAVA

Autori: arhitecții N. Sculy (șef de proiect), Al. Iotzu, V. Aslan
Institutul I.S.C.A.S.

Plan de situație

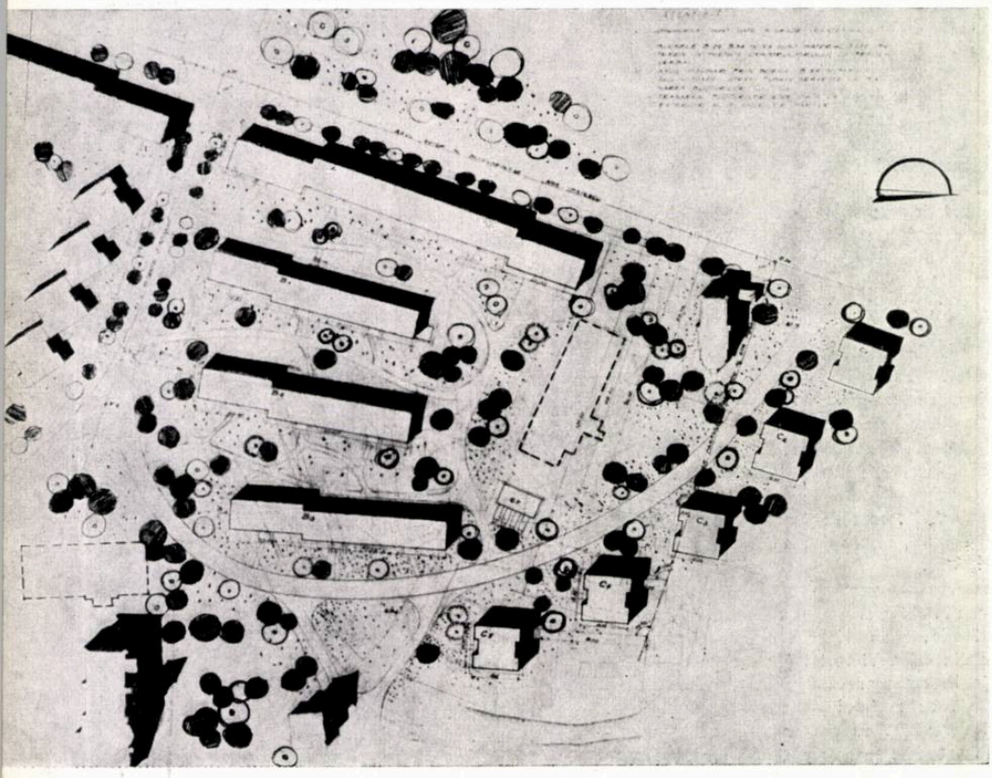

În cadrul planului de dezvoltare industrială a Moldovei și ca urmare a amplasării în orașul Suceava a unui mare combinat de lemn-celuloză, a trebuit să fie rezolvată cu precădere și problema creării unui ansamblu de locuințe corespunzător.

În acest sens, proiectantul a avut ca sarcină să asigure pentru execuție în anul 1960, documentația tehnică aferentă unui prim lot de cca. 500 de apartamente dintr-un total de 1200 de apartamente necesare cazării muncitorilor industriali.

După cercetarea mai multor variante de amplasament, s-a căzut de acord pentru soluția care preconiza amplasarea cvartalului în zona centrală a orașului, în porțiunea de teritoriu cuprinsă între parc și incinta mănăstirii, monument istoric, ctitorie a lui Bogdan cel Orb și a lui Ștefăniță Vodă.

Temeiurile care au precumpănit în alegerea acestei așezări erau legate de natura liniștită a reliefului, de expunerea spre est-sud-est a întregului versant și de mărginirea cvartalului de noua magistrală.

Închegarea urbanistică a ansamblului a pornit inițial de la premisa creării unei compoziții cît mai puțin rigide și a unui regim de construcții care să nu intervină brutal în silueta orașului, spectacol unic ce întîmpină privirea călătorului în drum spre părțile de miază-noapte ale Moldovei.

Pe de altă parte, proiectantul și-a impus ca sarcină punerea în valoare a celor două monumente istorice — mănăstirea sf. Gheorghe și biserica Reînvierii. În acest sens, au fost controlate pe tot parcursul proiectării perspectivele prezentate diverselor unghiuri de privire, de cele două monumente.

În sfîrșit, un al treilea factor determinant în compoziție a fost acela de a oferi viitorilor locuitori ai ansamblului maximum de lumină, aer și

soare, fără a mai aminti de priveliștea spre cetatea de scaun și spre parc.

Materializarea premiselor enunțate s-a făcut conform planului alăturat. De-a lungul magistralei, cu fațada principală spre aceasta și spre parcul orașului, în scopul susținerii frontului, s-au amplasat două blocuri, cu 100 și respectiv 60 de apartamente pe parter și 4 etaje, folosindu-se asamblarea unor secțiuni tip I.S.C.A.S. cu zid median și 4 apartamente la scară, pe adîncime de 5,00 m. Tronsoanele de capăt, retrase din aliniere, au fost restudiate în sensul creării unei plastici corespunzătoare fațadelor laterale.

Spre est, în partea centrală a compoziției, au fost așezate succesiv încă 3 blocuri liniare de cîte 48 de apartamente fiecare, de tip asemănător, dispuse radiar, pentru adaptarea la forma și relieful terenului. Extremitățile sudice ale acestora, retrase treptat de la str. Pușkin, formează împreună cu curbura în sens opus a străzii un unghi de perspectivă descendentă spre unul din cele două puncte de interes. La punerea în valoare a acestui obiectiv contribuie și regimul de p + 3 etaje adoptat pentru toate cele trei blocuri.

Spre nord-est, cvartalul este încins de o alee interioară curbă, formînd un brîu flancat de cinci blocuri punct cu cîte 20 de apartamente fiecare. Dispunerea acestor volume urmărește crearea unui ritm de-a lungul cornișei, care se încheie cu volumul impunător al turnului clopotniței. Secțiunea de plan este cea studiată în vederea proiectării unor blocuri turn pe plaja portului Tomis-Constanța (autor: arh. V. Morariu). Rezolvarea planului se face prin gruparea a patru apartamente cu cîte 2 camere fiecare, în jurul unei scări interioare drepte, ceea ce creează condiții optime de decomandare a camerelor și de luminare a acestora — la nevoie — pe fațade diferite.

La sud, de-a lungul str. Pușkin, compoziția se încheie cu un bloc p + 3 format din patru secțiuni, de tipul blocurilor punct amintite mai sus. Dispunerea acestor secțiuni față de axa străzii se face la 45°, astfel încît expunerea nord-est — sud-vest să fie asigurată tuturor apartamentelor. Pe de altă parte, datorită declivității terenului, fiecare secțiune este decalată pe înălțime, față de cea vecină, cu cîte 0,70 m.

Plastica fațadelor tuturor blocurilor a fost îngrijit studiată, atît prin jocul volumelor obținut din decalarea în plan și pe verticală a tronsoanelor componente, cît și prin dispunerea chibzuită a unui număr important de loggii și balcoane de-a lungul acestora. Vibrarea suprafețelor s-a obținut prin aplicare de tencuieli cu granulații diferențiate, acoperite cu pelicule colorate pe bază de rășini alchidice.

Execuția lucrărilor a fost făcută de Trustul nr. 1 construcții montaj al C.S.C.A.S.

Arh. N. SCULY

1 — Blocuri punct asamblate — Elevație
2 — Bloc liniar — Secțiune de capăt cu loggie
3 — Plan de apartament tip cu două camere
4 — Detaliu de asamblare a blocurilor punct — Plan etaj curent
5 — Bloc liniar — Secțiune curentă de capăt

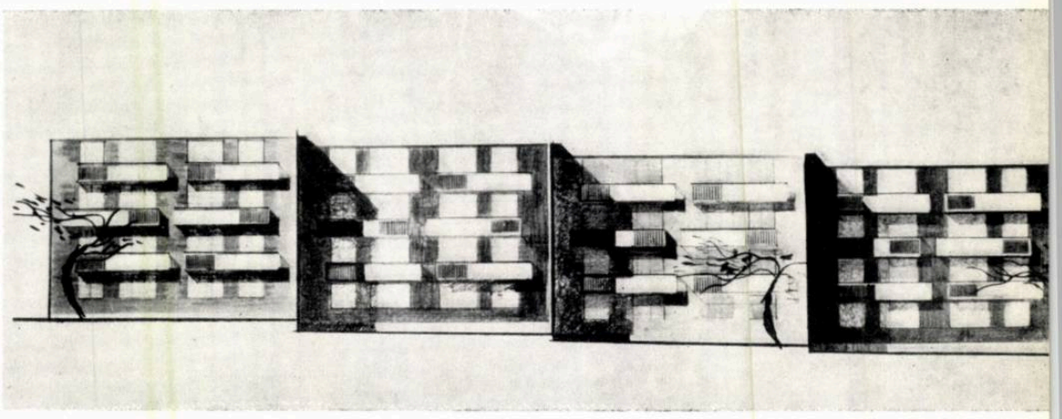

1

2

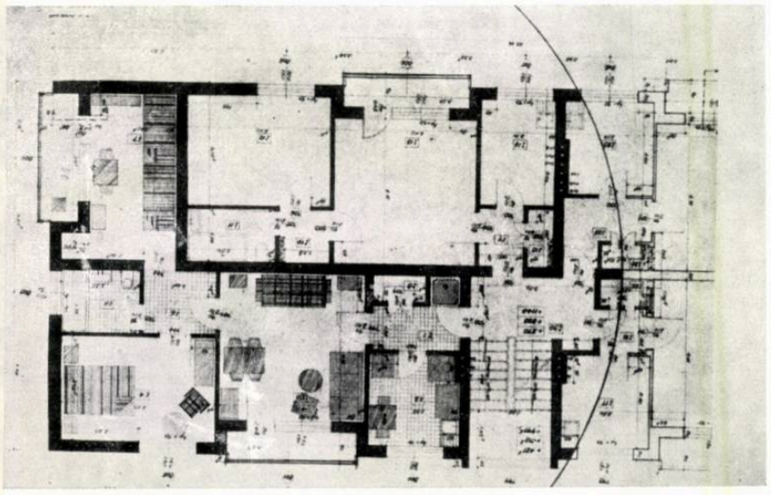

3

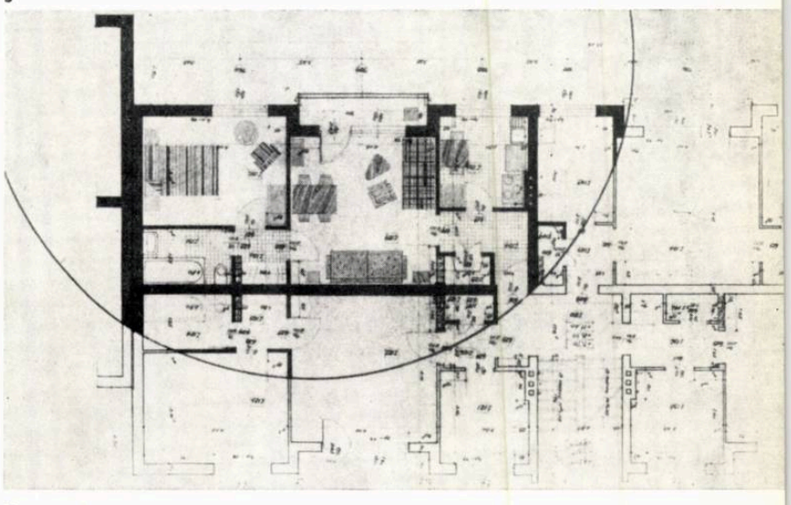

4

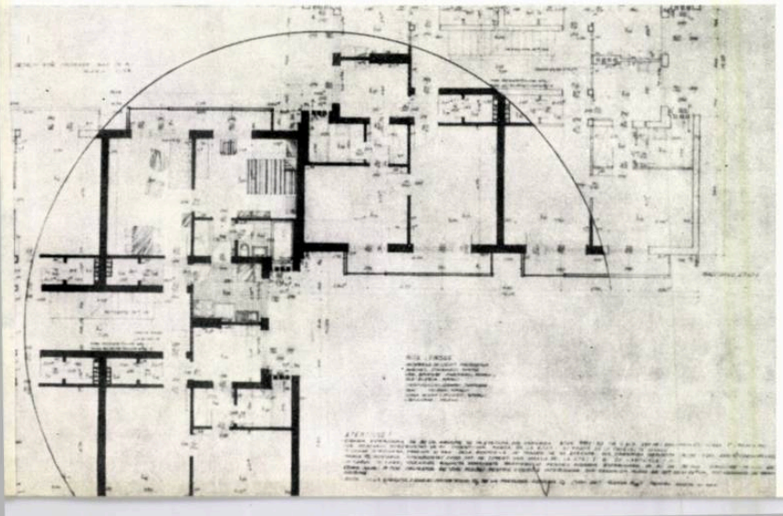

5

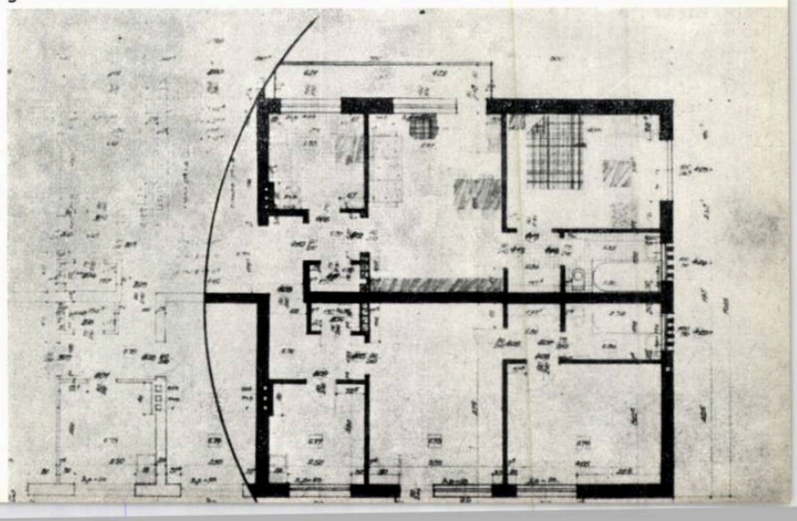

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR

În ziua de 17 ianuarie 1961 a avut loc ședința Comitetului Uniunii Arhitecților. Cu acest prilej a fost aprobat planul de activitate al Uniunii Arhitecților din R.P.R. pe anul 1961. În aceeași ședință a fost discutată problema concursurilor publice de arhitectură.

*

La 2 februarie 1961, la Casa Arhitectului, au fost prezentate filmele documentare sovietice « 15 milioane de apartamente » și « Tehnica nouă la expoziția construcții'or din U.R.S.S. »

*

În ziua de 7 februarie 1961, arh. B. Grümberg a prezentat la Casa Arhitectului din București diapozitive colorate înfățișînd vederi de construcții noi și monumente istorice din R.S. Cehoslovacă.

*

În cadrul ciclului de conferințe pentru ridicarea nivelului politic, ideologic și profesional ținute la Uniunea Arhitecților, conf. univ. I. Rebedeu a ținut în ziua de 21 februarie 1961 conferința « Învățătura marxist-leninistă despre clase și lupta de clasă. Revoluția socială, forma supremă a luptei de clasă ». Conferința a fost ascultată cu un deosebit interes de un mare număr de arhitecți.

*

În zilele de 28 februarie și 7 martie a.c., Comitetul de conducere al Uniunii Arhitecților a organizat o ședință plenară lărgită consacrată discutării « Problemelor actuale de arhitectură în domeniul industrializării construcțiilor de locuințe ». Discuțiile au scos în evidență importanța și avantajele pe care le oferă industrializarea construcțiilor pentru creșterea calitativă a proiectelor și reducerea prețului de cost al construcțiilor de locuințe.

*

În ziua de 14 martie, la Casa Arhitectului din București a avut loc un simpozion cu tema: « Industrializarea construcțiilor, mijloc principal pentru realizarea sarcinilor noastre în domeniul arhitecturii și urbanismului ». Au vorbit, arh. T. Niga și ing. M. Drimer. Simpozionul a suscitat un deosebit interes în rîndul arhitecților.

*

În ziua de 28 martie a.c., prof. arh. M. Locar și arh. A. Moisescu au prezentat la Casa Arhitectului din București diapozitive colorate înfățișînd imagini documentare din Finlanda și Danemarca.

*

Comitetul sindical și cercul Uniunii Arhitecților din cadrul institutelor Proiect București și I.S.C.A.S., au organizat în ziua de 6 aprilie a. c. la Casa Arhitectului un schimb de experiență între cele două institute în problema microraionării. După expunerea de principii asupra microraionului ținută de arh. I. Davidescu, a urmat prezentarea referatelor din partea celor două institute. Din partea I.S.C.A.S., a vorbit arh. V. Sebestyen, iar din partea institutului Proiect-București, arh. Tr. Stănescu.

*

În ziua de 11 aprilie a.c. a avut loc la sediul Uniunii Arhitecților, prezentarea Regulamentelor pentru acordarea premiilor Uniunii Arhitecților pe anul 1961.

*

Marți 18 aprilie 1961, lectorul univ. Al. Valentin a conferențiat la Casa Arhitectului despre « Conștiința socială și formele ei ». Conferința s-a bucurat de un deosebit interes din partea arhitecților prezenți.

*

La 25 aprilie a.c., Uniunea Arhitecților a organizat la sediul său, prezentarea lucrărilor Consfătuirii de la Sofia în problemele de sistematizări și construcții agricole.

Au vorbit arh. D. Vernescu și arh. D. Defour.

EXPOZIȚII

Între 21 februarie și 15 martie a.c., Uniunea Arhitecților a organizat la Casa Arhitectului o expoziție de fotografii realizate de arhitecți în deplasările documentare de peste hotare. Au expus arhitecții A. Moisescu (Portugalia și Franța), M. Melicson (R.P. Ungară), M. Stancu (R.S. Cehoslovacă) și Vl. Protopopescu (R.P.F. Iugoslavia).

Între 20 martie — 15 aprilie a.c. C.D.C.A.S. a organizat la Casa Arhitectului expoziția C.A.E.R. « Materiale plastice în construcții în țările de democrație populară » și expoziția « Fotografii din R.D.G. ».

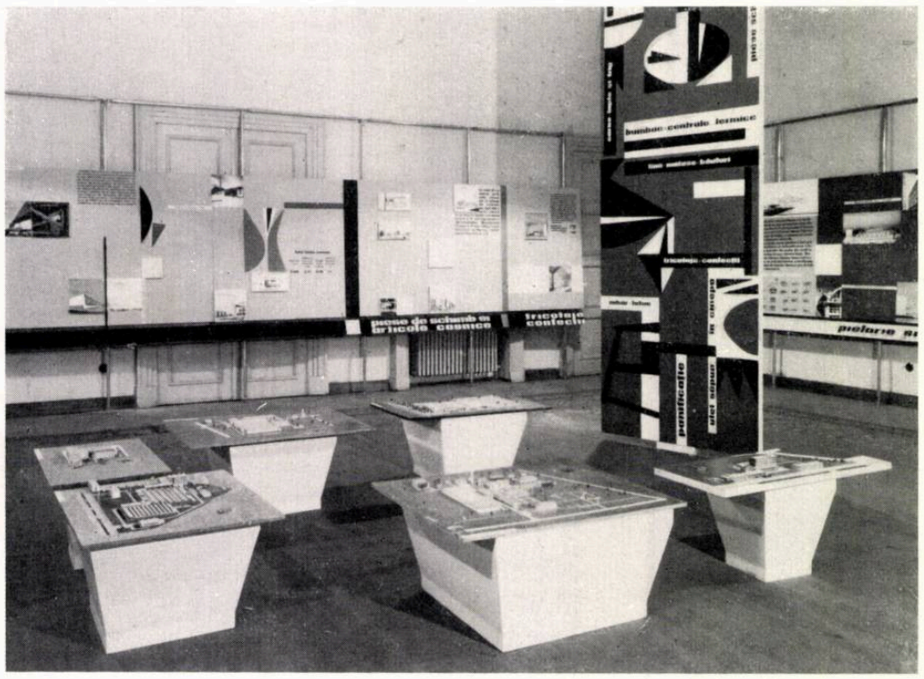

Vederi de la expoziția I.P.I.A. — I.P.I.U.

EXPOZIȚIA I.P.I.A.—I.P.I.U. « REALIZĂRI ÎN 10 ANI DE ACTIVITATE »

Cu ocazia împlinirii a 10 ani de activitate a Institutului de proiectări al industriei alimentare (I.P.I.A.) și a Institutului de proiectări al industriei ușoare (I.P.I.U.), între 15 aprilie și 1 mai a.c., la Casa Arhitectului a fost deschisă o expoziție retrospectivă a lucrărilor de arhitectură industrială realizate de aceste institute. Prin diversitatea materialelor prezentate, expoziția a constituit un bun prilej de cunoaștere a importantelor realizări obținute în sectorul construcțiilor industriale. Expoziția s-a bucurat de un deosebit interes din partea vizitatorilor.

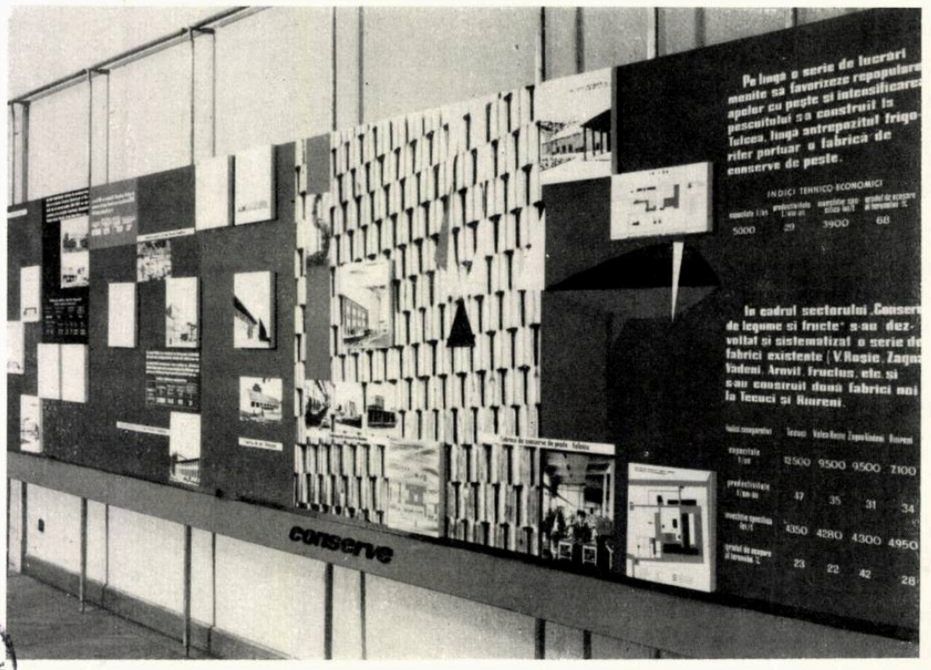

MŰSZAKI KÖNYVTÁR 1883

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

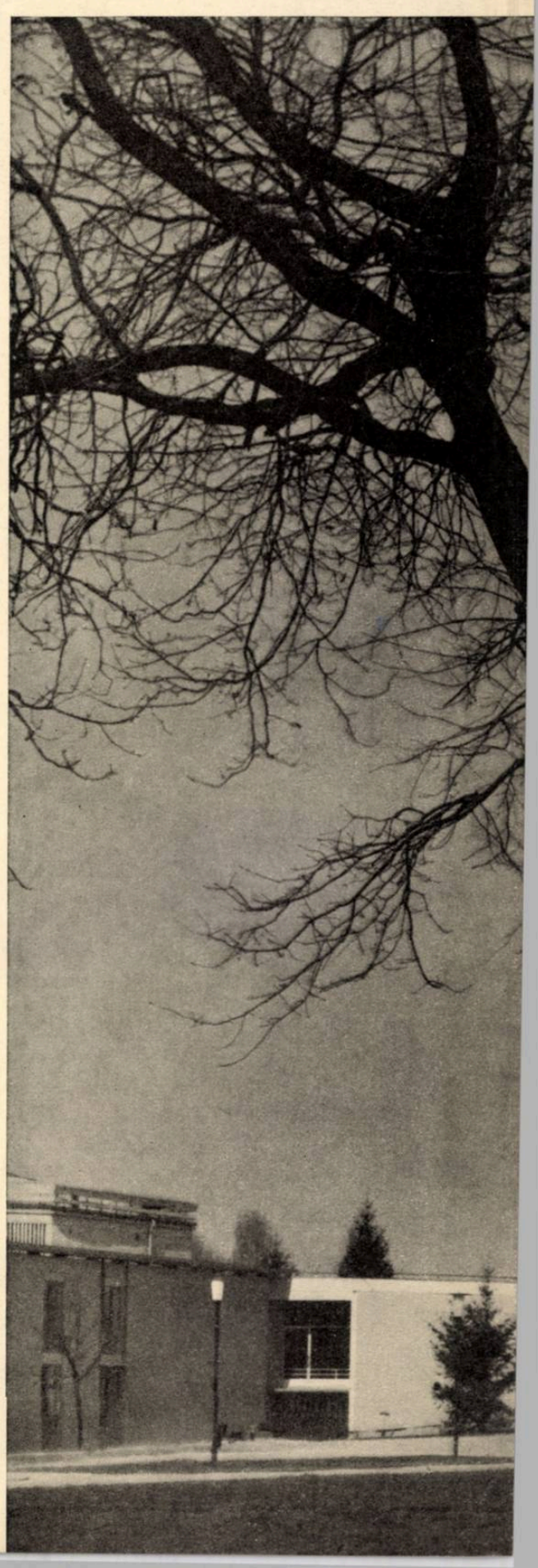

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
BUCUREŞTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80

Lei 15

I. P. 4 Bucureşti

E 1089

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL IX • Nr. 2 (69) MARTIE – APRILIE • 1961

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

2
1961

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacţie:
Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson, (redactor şef), arh. C. Moşinschi, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petraşcu

Redacţia: Bucureşti — Raionul I. V. Stalin — Str. Episcopiei Nr. 9 — Tel. 13.98.80
ANUL IX — Nr. 2 (69) — MARTIE — APRILIE 1961

SISTEMATIZAREA ŞI RECONSTRUCŢIA CĂII GRIVIŢEI – BUCUREŞTI

MŰSZAKI KÖNYVTÁR

Arh. Mircea Bercovici
2 Sistematizarea şi reconstrucţia căii Griviţei — Bucureşti

Arh. Constantin Gherghiceanu
11 Piaţa Gării de Nord — Bucureşti

Arh. Titu Dan Elian
18 Bloc de locuinţe în piaţa Gării de Nord etapa a II-a

Arh. Maria Vaida
18 Bloc de locuinţe pe calea Griviţei nr. 134—138

Arh. Cleopatra Alifanti
20 Blocuri punct pe b-dul Dinicu Golescu

Arh. Aurel Tofan
22 Ansamblu de locuinţe Gara de Nord—str. Atelierului

Arh. George Mularidis
23 Bloc de locuinţe pe b-dul Ing. Gh. Duca nr. 10—22

Arh. Paul Focşa
24 Complex de locuinţe între b-dul Ing. Gh. Duca şi podul Basarab

Arh. Cleopatra Alifanti
28 Ansamblu de locuinţe Podul Basarab — str. Caraiman

Arh. Nicolae Stoenescu
30 Cinematograf cu 850 locuri la podul Basarab

Arh. Constantin Teodorescu
31 Complexul de locuinţe Griviţa Roşie

Arh. Constantin Gherghiceanu
38 Blocuri de locuinţe pe b-dul Dinicu Golescu

Arh. George Mularidis
40 Cinematograf cu 800 de locuri la intersecţia căii Griviţei cu b-dul 1 Mai

Arh. Tiberiu Ricci
42 Locuinţe din panouri mari prefabricate

CRONICA
47 Plenara Filialei Constanţa a Uniunii Arhitecţilor

48 Plenara Filialei Braşov a Uniunii Arhitecţilor

49 Din activitatea Uniunii Arhitecţilor

Coperta: Blocuri de locuinţe în piaţa Gării de Nord

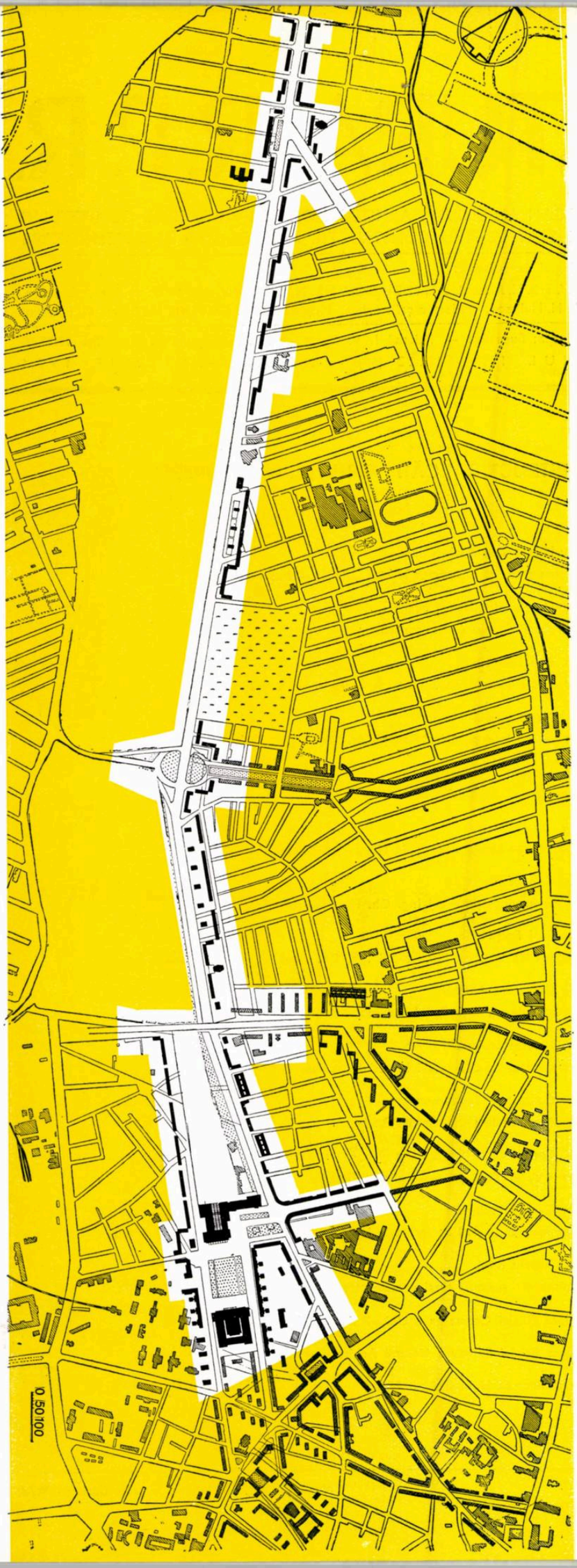

Plan de situație

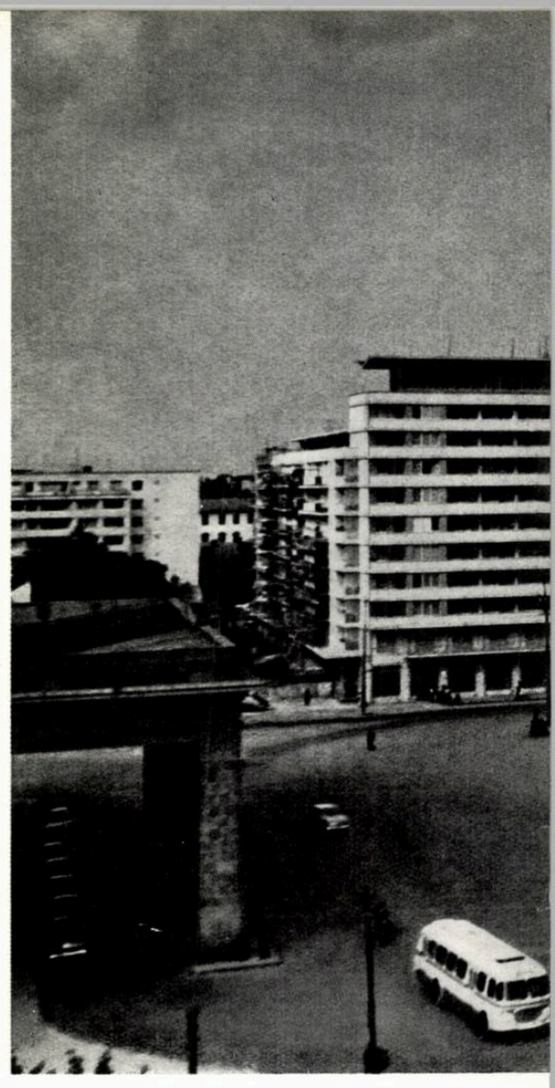

SISTEMATIZAREA

Calea Griviței este o magistrală de penetrație a capitalei, străbătînd radial orașul pe direcția nord-vest — sud-est, din Bucureștii-Noi pînă în calea Victoriei. Importanța pe care o are în cadrul orașului este determinată de funcția sa principală de arteră de mare circulație. Calea Griviței primește fluxurile ce vin de pe șos. Chitilei, din direcția Pitești, și de pe b-dul Bucureștii-Noi, din direcția Tîrgoviște.

În documente istorice se vorbește despre « Drumul Tîrgoviștei » — calea Griviței — ca despre una dintre cele mai vechi străzi ale orașului ce lega Bucureștii de Tîrgoviște, vechea capitală a Țării Romînești.

Sistematizarea ei sau cel puțin mobilarea cu clădiri corespunzătoare importanței sale nu a constituit, însă, niciodată în trecut preocuparea burgheziei, pentru care cartierul Grivița reprezenta doar o mahala a muncitorimii, bună de exploatat și ținută în mizerie și promiscuitate. Iată cum prezintă cîteva aspecte ale căii Griviței Nicolae Iorga în cartea sa « Romînia cum era pînă la 1918 »: « Odată era aici, înainte de zidirea gării și strîngerea în acest punct a firelor de fier

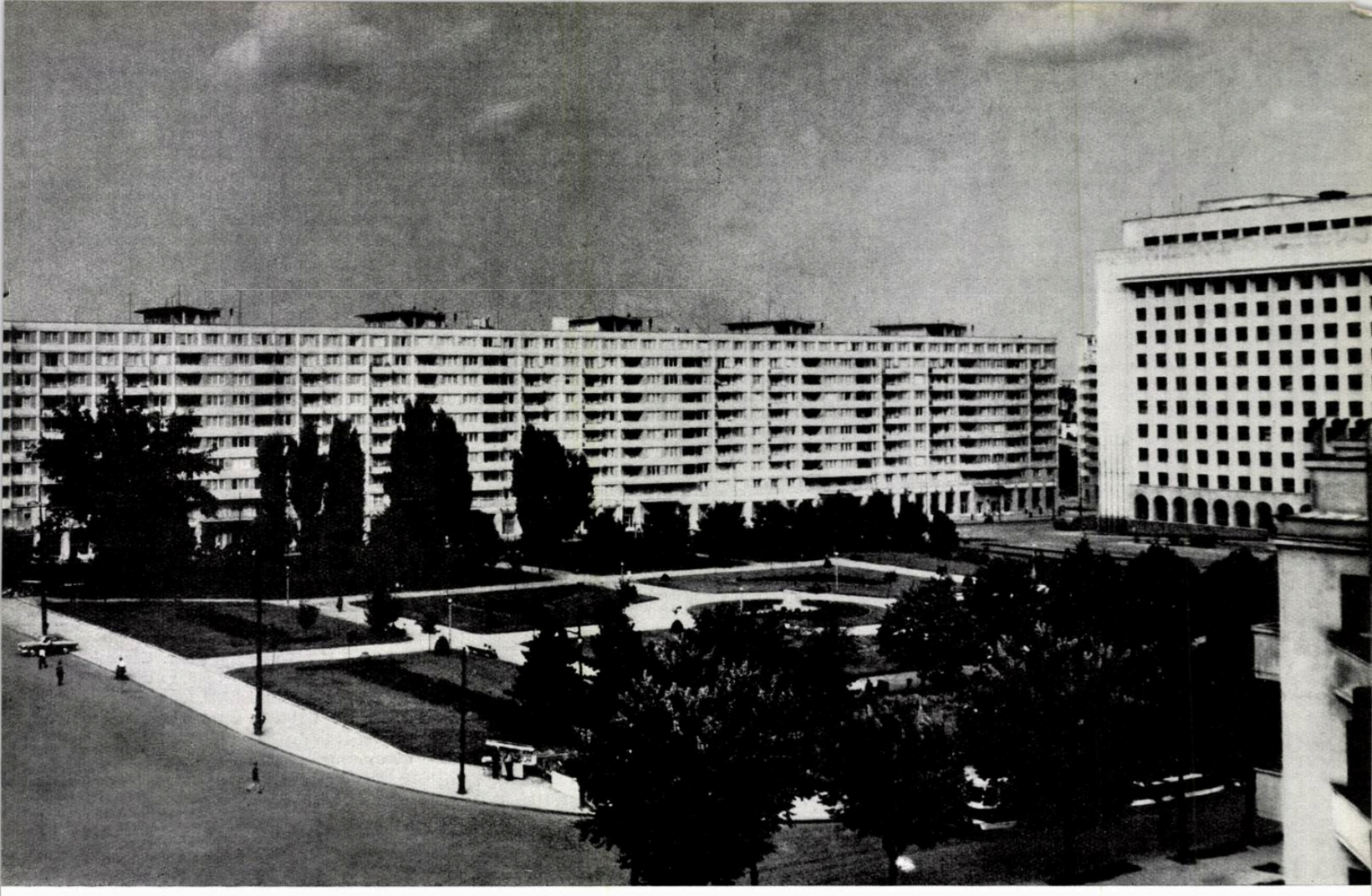

ŞI RECONSTRUCŢIA CĂII GRIVIŢEI – BUCUREŞTI

Şef de atelier: arh. Mircea Bercovici
Rezistenţă: ing. Alexandru Cişmigiu, ing. Dragoş Badea, ing. Ion Berleanu
Instalaţii încălzire: ing. Constantin Bărdeanu, ing. Paul Vasilescu
Instalaţii sanitare: ing. Ştefan Mîndru
Instalaţii electrice: ing. Dumitru Cenda, ing. Valentin Drăgănescu
Devize: Marcel Popescu, Ana Bănescu
Dispecer: arh. Alexandru Manoilescu
Institutul Proiect—Bucureşti

ce mijlocesc transportul, o mahala-sat, o uliţă de tîrg dunărean, cu hanuri ale căror curţi rău îngrădite adăposteau, într-un amestec de pănuşi şi băligar, cară şi căruţi, cu crîşme de drumul mare ispitind la tulburel botezat şi la mititei daţi prin cenuşa de supt grătarul lor de frigere, cu maidanuri pentru cîni fără stăpîn şi pentru murdăriile vecinătăţii... Cu toată lărgimea şi circulaţia ei îmbelşugată, calea Griviţei nu e de loc monumentală şi n-are niciun caracter lămurit. Taraba populară, boltă orientală învelită cu tinichea, pretinde să stea în rînd cu casa ce are două trei etaje, cu vila, cu palatul; şi anumite consideraţii, foarte omeneşti şi foarte politice, cruţă această rămăşiţă de barbarie săracă, pe care se poate însă ţintui o cartă de alegător în Colegiul întîi... Un tip sarbăd de construcţii de speculă se repetă mai des, ca şi în alte părţi ale oraşului... Curtea de Conturi, care se vede ceva mai departe, în stînga, e nouă, dar face o impresie împovorătoare prin greoiul coperămînt de tablă care o striveşte, şi e lipsită de orice frumuseţă. Numai la capăt se văd parte din marile ziduri galbene, bătrîneşti ale Ministerului de Finanţe, care pătrunde strîmb în întretăierea căii Griviţei cu calea Victoriei... În total vorbind, calea Griviţei, care e totuşi o parte aşa de importantă a Bucureştilor, se termină fără să-şi fi găsit rostul».

Rostul căii Griviţei, al cărei nume este legat de amintirea eroicelor lupte ale ceferiştilor din februarie 1933, conduse de comunişti, a fost găsit cu mult mai tîrziu, de regimul nostru democrat popular.

Calea Griviţei este legată de puternice zone industriale: zona şos. Chitilei — b-dul Bucureştii-Noi şi zona Atelierelor C.F.R., ambele de mare amploare şi interes republican. Pentru a defini însemnătatea funcţională a magistralei este necesar să amintim şi faptul că ea este legată intim de Gara de Nord, principala legătură a oraşului cu restul ţării, prin care circulă zilnic circa 100 000 de călători.

Sistematizarea căii Griviţei, arteră lungă de circa 5 km, fără sinuozităţi, cu porţiuni rectilinii foarte lungi, a ridicat probleme dificile de tratare. De pildă, problema regimului de înălţime a noilor construcţii. Din acest punct de vedere, studiile pentru calea Griviţei oglindesc evoluţia gîndirii pentru întregul oraş. Calea Griviţei fiind o magistrală radială a capitalei, profilul său longitudinal, cu fronturile construcţiilor respective, reprezintă o adevărată secţiune radială a oraşului. În studiile iniţiale s-a pornit de la principiul descreşterii înălţimii de la centru spre periferie: s-a prevăzut în zona centrală a oraşului, limitată de inelul II (în cazul de faţă, între calea Victoriei şi podul Basarab), un regim general p+7—8, iar în afara inelului II, p+3—4. Ulterior, prin adîncirea studiului, s-a ajuns la concluzia că această concepţie — a unui oraş piramidal, cu centrul înalt şi cu descreşterea înălţimii spre extremităţi, concepţie a oraşului cu centru şi periferie, distincte ca tratare — nu este corespunzătoare spiritului nou în care trebuie să fie gîndit şi realizat oraşul socialist şi în special capitala ţării.

Studiul a fost refăcut în ipoteza aceleiaşi înălţimi pe întreaga desfăşurare a magistralei, cu regim general p+7—8 şi accente de înălţimi mai mari în punctele de interes urbanistic major.

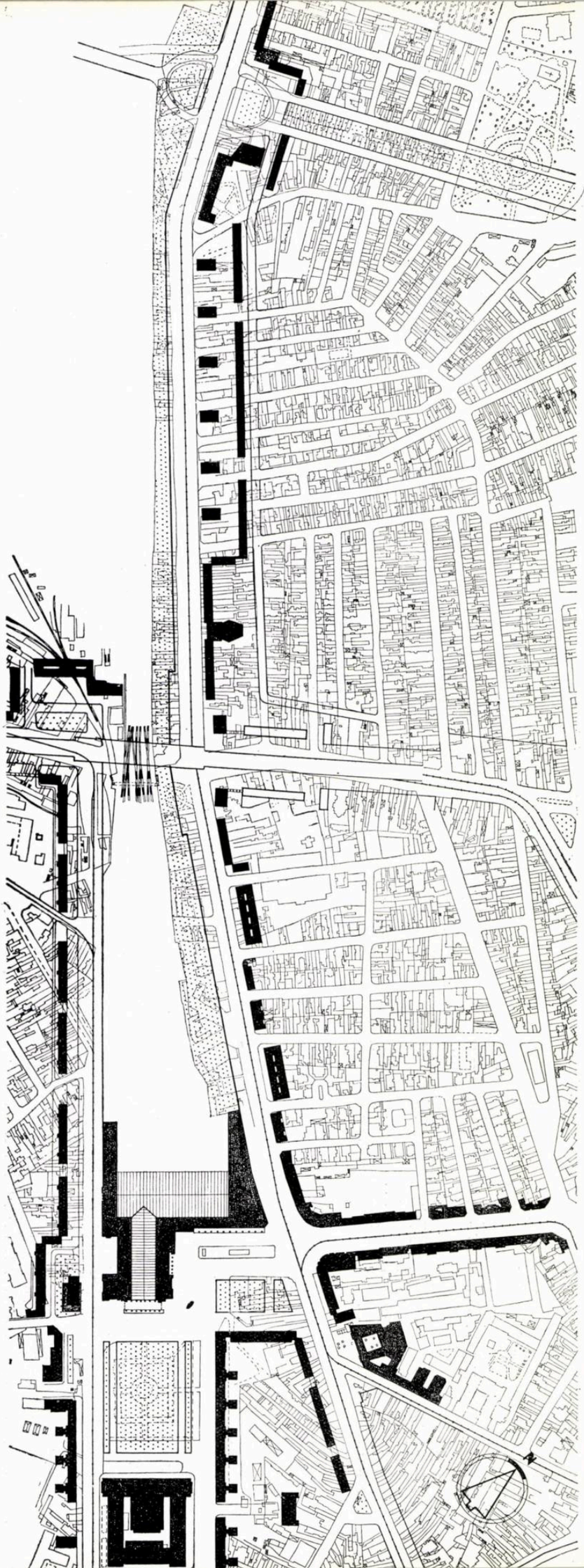

Prin situația sa în cadrul orașului și prin felul în care se înscrie în rețeaua generală stradală, calea Griviței, avînd o lungime de aproape 5 000 m, este împărțită prin intersecții cu alte artere și prin piețe importante într-o serie de tronsoane lungi avînd între 500 și 1 000 m, fiecare cu condiții locale și caracteristici distincte. Această situație a stat la baza sistematizării magistralei.

Primul tronson, de început, al căii Griviței este cuprins între calea Victoriei și str. Buzești. Pe această porțiune se propune rectificarea traseului magistralei și lărgirea ei la 30 m, ținîndu-se seama, atît la stabilirea acestei deschideri, cît și la precizarea viitoarelor alinieri, de o serie de construcții existente a căror demolare nu se poate prevedea într-un viitor apropiat. Pe noua aliniere stabilită a fost amplasat blocul recent construit pe calea Griviței nr. 3—5. Fluxul de circulație ce vine dinspre nord spre centrul orașului va fi dirijat, parte pe actuala arteră, care debușează în piațeta de curînd conturată prin noi construcții în vecinătatea imobilului C.S.P., parte pe o viitoare străpungere ce este prevăzută a se realiza din calea Griviței pe lîngă Casa Scriitorilor, în continuarea străzii Fundației și care va dirija circulația spre piața Mihail Eminescu. De la intersecția căii Griviței cu această nouă stradă va porni și str. General Budișteanu care, lărgită și rectificată, va conduce spre piața noii săli a Palatului R.P.R. În general, acest prim tronson al căii Griviței, care încă nu a fost studiat în detaliu, este prevăzut cu un regim de construcții unitar și cu fronturi lungi la aliniere, o compoziție urbanistică în adîncime cerînd sacrificarea prea multor construcții existente.

În continuare urmează segmentul cuprins între str. Buzești și Gara de Nord, respectiv b-dul Ing. Gh. Duca. Calea Griviței se lărgește în această porțiune la 42 m, lărgirea făcîndu-se pe latura de sud-vest, cealaltă latură fiind determinată de cinematograful « Gh. Doja» și de clădirea hotelului de la intersecția cu b-dul Ing. Gh. Duca, în continuarea căreia s-a terminat recent blocul de pe calea Griviței 134—138. Această porțiune

Plan de sistematizare

1 — *Noi ansambluri de locuințe pe calea Griviței între Gara de Nord și podul Grant*

2 — *Ansamblul de locuințe pe calea Griviței între podu Grant și piața Gării de Nord*

din calea Griviței, vechi vad comercial, urmează să-și păstreze acest caracter, toate blocurile noi avînd parterul rezervat magazinelor. În curînd va începe construcția a trei blocuri pe frontul cuprins între piața Gării de Nord și str. Atelierului.

În dreptul Gării de Nord, calea Griviței este intersectată de b-dul Ing. Gh. Duca, arteră ale cărei laturi au fost completate în ultimii ani cu noi construcții pe toată lungimea sa pînă la b-dul Cuza, unde strada se înfundă. În studiile de sistematizare se prevede continuarea ei printr-o străpungere pînă în b-dul Titulescu, asigurînd în acest fel o degajare directă în inelul II — a circulației de la Gara de Nord.

De la b-dul Ing. Gh. Duca spre nord, calea Griviței continuă lărgimea de 42 m tot pe latura de sud-vest. Pe cealaltă latură, pe lîngă trei construcții mai vechi, dar în bună stare, care au determinat alinierea, s-au construit o serie de blocuri ce completează întregul front pînă în apropierea viitorului pasaj Basarab.

Aici, calea Griviței se intersectează cu inelul II al orașului.

Pentru a se asigura continuitatea inelului II și o circulație fluentă, fără stopuri, se prevede construirea unui pasaj superior peste liniile ferate și calea Griviței. Intrarea din calea Griviței în b-dul Titulescu se prevede a fi flancată de două blocuri turn de cîte 14 etaje, suficient distanțate pentru a asigura facilitatea circulației și a da amploare intersecției celor două artere magistrale.

De-a lungul laturii de vest a căii Griviței, pe întreaga porțiune cuprinsă între podul Grant și Gara de Nord, fișia de teren lată de 20—30 m dintre calea Griviței și liniile ferate este propusă a fi eliberată de construcții și transformată într-o zonă de protecție cu plantații bogate. În acest fel, frontul de construcții de pe latura de est a căii Griviței, cuprins între podul Grant și b-dul Ing. Gh. Duca, se va vedea în toată desfășurarea lui din zona C.F.R., constituind prima imagine a capitalei ce se va oferi privirilor celor ce vor veni cu trenul în București. Problema ce s-a pus a fost aceea de a găsi o asemenea tratare a acestui front, care să rezolve simultan mai multe condiții: să aibă unitate și totuși să evite monotonia, să nu lase vederea liberă spre construcțiile haotice din spatele noilor blocuri și totuși să nu pară un paravan, ci să dea impresia unei construcții în adîncime. Problema a fost rezolvată în felul următor: în porțiunea dintre podul Basarab și podul Grant, frontul de construcții a fost compus dintr-o serie de blocuri punct ce se proiectează pe un ecran neutru format din blocuri liniare amplasate la oarecare distanță în spatele lor. În tronsonul dintre podul Basarab și b-dul Ing. Gh. Duca, două dintre blocurile construite în vederea completării aliniamentului început în urmă cu cîțiva ani au fost amplasate cu o retragere de la aliniere, cu grădini de fațadă care să întrerupă continuitatea — altfel rigidă — a frontului stradal.

Probleme dificile de realizare a unui front de construcții care să ocupe o fișie îngustă de teren — pentru a nu obliga la demolări masive și care totuși să evite crearea unei străzi coridor anoste și rigide — s-au pus și în proiectarea ansamblului ce se desfășoară pe o lungime de circa 1 700 m, cuprins între cimitirul Sf. Vineri și podul Constanța și denumit în mod curent « Complexul de locuințe Grivița Roșie ».

În funcție de temele date, care precizau diferite regimuri de înălțime, în ultimii ani au fost studiate, pentru rezolvarea acestui ansamblu, mai multe variante: unele urmăreau realizarea, de-a lungul magistralei, a unor alveole plantate prin dispunerea pe mai multe direcții a blocurilor p+4; altele încercau crearea unor incinte de blocuri p+4 dominate fiecare de cîte un bloc punct p+8, acestea din urmă determinînd o cadență cu pas mare de-a lungul magistralei etc.

Ultimul studiu, în curs de realizare, care prevede un regim general p+7 și cîteva accente de înălțime mai mare (p+9, p+13), tratează în mod divers diferitele porțiuni ale acestui complex, în funcție de condițiile locale. În fața intrării principale a atelierelor C.F.R. Grivița Roșie și a locului ce amintește de luptele eroice ale ceferiștilor din 1933 — un ansamblu variat, compus pe două planuri, în adîncime, și dominat de un bloc robust cu 13 etaje. În fața desfășurării Atelierelor C.F.R. — 7 blocuri din panouri mari prefabricate, dispuse alternat pe două alinieri. La intersecția căii Griviței cu b-dul 1 Mai (piața Chibrit) — o piață amplă cu caracter arhitectural și de circulație. Legătura dintre această piață și începutul pasajului inferior de sub podul de cale ferată Constanța — fronturi opuse paralele de cîte 3 blocuri, marcînd intrarea pe calea Griviței și determinînd totodată gabaritul de 54 m al magistralei în această zonă.

Profilul transversal al căii Griviței a suferit și el modificări în decursul studiilor și al diferitelor avizări. Profilul propus prevedea determinarea unor benzi distincte pentru circulațiile locale și parcaj și pentru circulația rapidă și de transport în comun, separate prin fîșii înverzite, calea Griviței transformîndu-se astfel într-un bulevard puternic plantat, avînd în porțiunea de 54 m, 4 aliniamente de pomi, iar în porțiunea de 42 m, 3 aliniamente. Ultima soluție, care urmează a se realiza, a simplificat acest profil, unificînd toate benzile de circulație într-un carosabil comun străjuit de cîte un aliniament de pomi pe fiecare trotuar.

În directă legătură cu calea Griviței se află piața Gării de Nord. Datorită faptului că această gară feroviară este cea mai importantă din oraș, piața Gării de Nord poate fi considerată ca principala poartă de intrare în capitala noastră. Această dublă funcție, de circulație și de reprezentare, a stat la baza căutărilor de soluționare a pieței. În ultimii ani, problema a fost, succesiv, în studiul mai multor arhitecți, care au încercat rezolvări diferite pentru sistematizarea pieței și a zonei aferente. Se preconiza, de exemplu, legarea gării printr-un portic de policlinica C.F.R., ambele construcții urmînd să formeze o unitate; tratarea diferită a fronturilor de est și de vest ale pieței; deschiderea unor vederi transversale care să lege piața de calea Griviței; rezolvarea alveolară a frontului estic al pieței; introducerea unei ample artere de circulație în continuarea străzii Popa Tatu, între piața Gării de Nord și calea Griviței, care să debușeze în piațeta caselor de bilete a gării etc. Diferite rezolvări ale pieței au fost date și cu prilejul

2

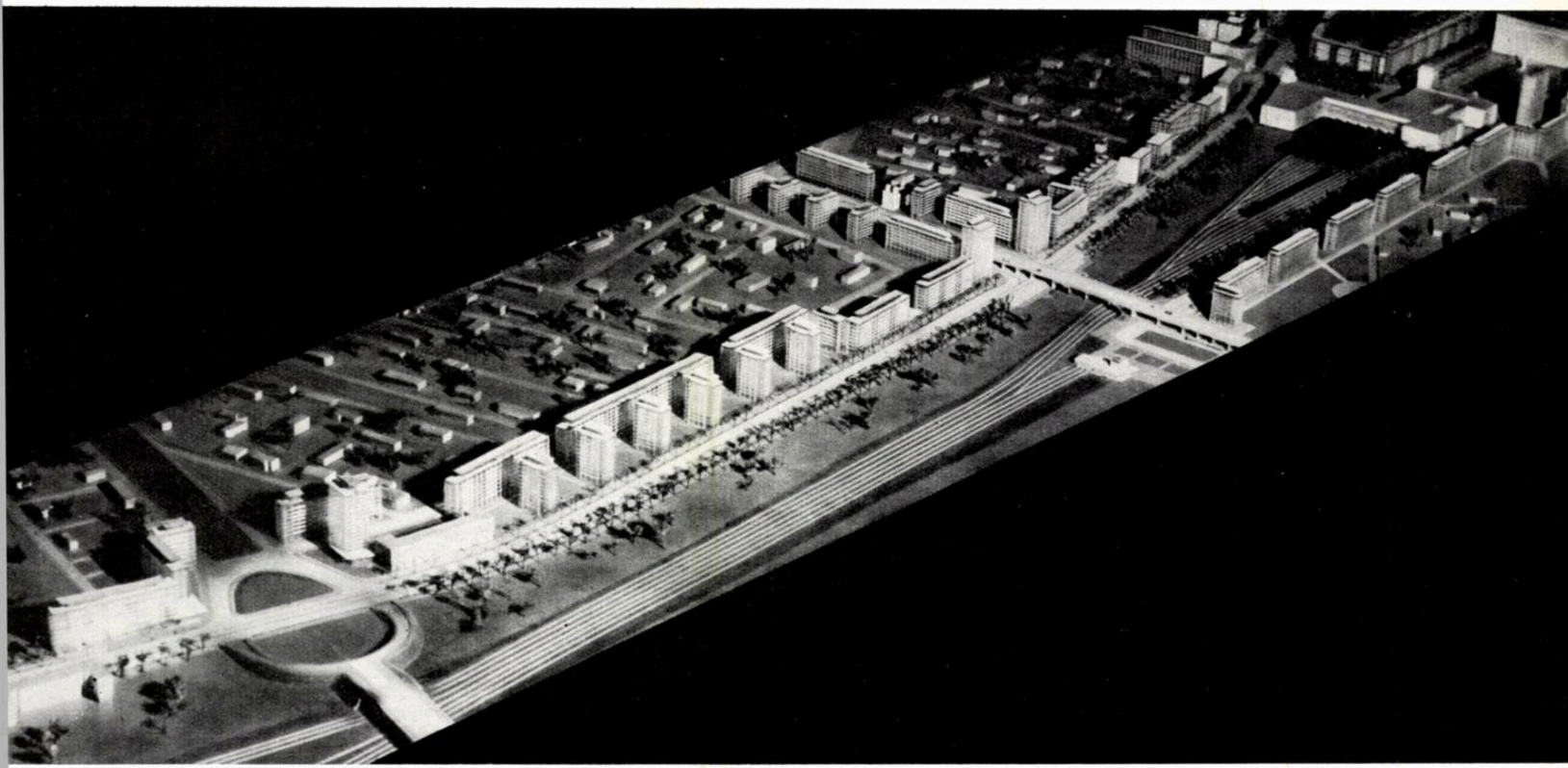

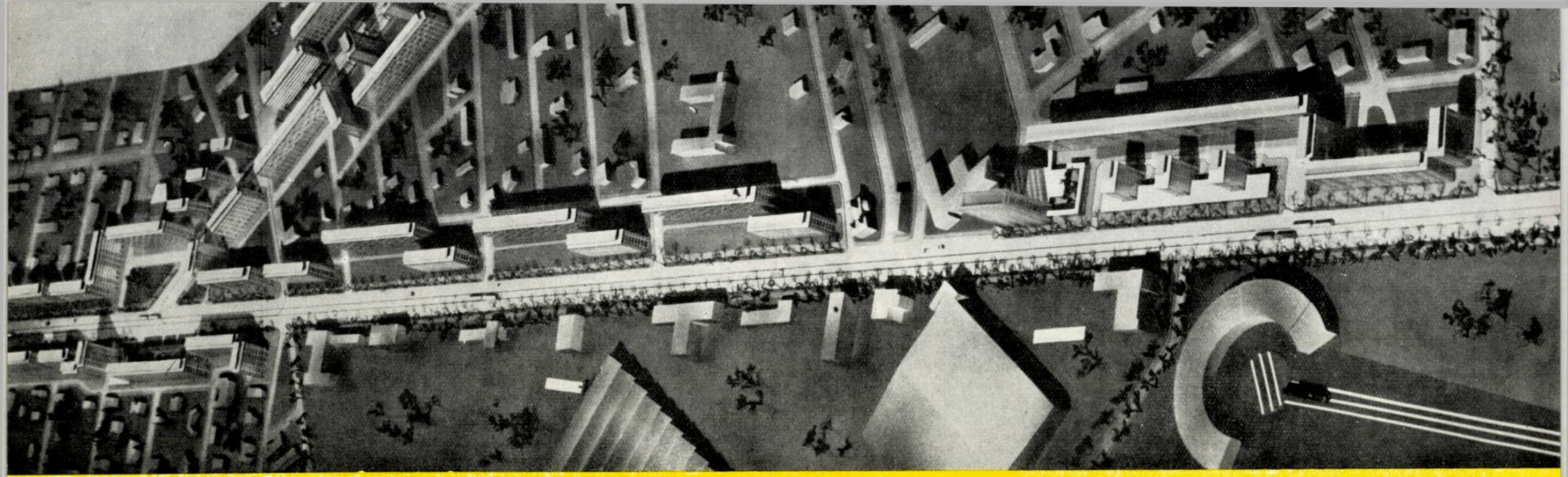

2

1

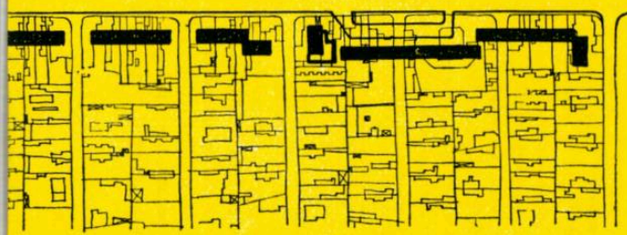

6

concursului pentru monumentul eroilor ceferiști ce urmează a se amplasa în cadrul pieței.

Proiectul întocmit și în curs de realizare a căutat să rezolve problema încadrării pieței în schema generală de circulație a orașului și s-o integreze în rețeaua stradală, urmărind să obțină totuși fronturi construite cît mai ample, pentru a încadra convenabil Palatul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor și a conferi pieței o anumită monumentalitate.

Se prevede deschiderea străzii delimitate de latura estică a pieței Gării de Nord în piațeta ce urmează a se crea în fața Casei radiodifuziunii, precum și lărgirea și reconstrucția b-dului Dinicu Golescu, atît spre nord, cît și spre sud. La intersecția b-dului Dinicu Golescu cu str. Witing se preconizează construirea unui bloc înalt cu 20 de etaje, care, pe lîngă întregirea ansamblului cu o verticală necesară față de amploarea pieței încadrate cu fronturi lungi și unitare, va marca prezența Gării de Nord din perspectiva b-dului Dinicu Golescu, atît din direcția centrului orașului, cît și dinspre Gara Basarab. El va realiza, prin contrast, și trecerea de la regimul p+9 al blocurilor construite în piața Gării de Nord, la regimul p+7 al aliniamentului noilor blocuri în curs de execuție pe b-dul Dinicu Golescu, între Gara de Nord și Gara Basarab.

*

Proiectarea complexelor de locuințe din zona calea Griviței, piața Gării de Nord, b-dul Dinicu Golescu, b-dul Ing. Gh. Duca, totalizînd un număr de aproape 8 000 de apartamente, în parte realizate, iar altele în curs de execuție, a ridicat probleme calitativ noi față de problemele ce se puneau proiectanților în urmă cu cîțiva ani, înainte de declanșarea construcției masive de locuințe în mari ansambluri, construcție în procesul căreia sîntem antrenați astăzi.

O problemă de însemnătate majoră este existența unei schițe de sistematizare a orașului prin care să fie precizate rețeaua generală de circulație, traseele și profilele arterelor de circulație, zonificarea, principiile de organizare a cartierelor de locuințe (microraionare etc.), regimul de înălțime și densitatea populației, dotările social-culturale, etapizarea construcțiilor și a echipării tehnico-edilitare etc.

Inexistența unei schițe de sistematizare, încheiată și aprobată, pentru orașul București a contribuit și ea la prelungirea tatonărilor și controverselor asupra unor probleme de principiu, care au trebuit să fie precizate — în această situație — în cadrul detaliului de sistematizare. De aceeași natură este lipsa unui studiu de dezvoltare a rețelei comerciale, fapt care a determinat stabilirea amplasamentului unităților comerciale și a profilului acestora (circa 100 de magazine) pe baze intuitive, fără studiul științific de perspectivă necesar.

La fel se pune și problema dotărilor social-culturale. Ansamblurile de locuințe proiectate sînt prevăzute cu o serie de dotări, parte date în folosință, celelalte în curs de realizare: o școală cu 16 clase în cvartalul dintre piața Gării de Nord și calea Griviței; altă școală — cu 24 de clase — în cadrul complexului Grivița Roșie; două cinematografe de cîte 800 de locuri, unul în piața de intersecție a căii Griviței cu b-dul 1 Mai, celălalt în apropierea podului Basarab; circumscripții sanitare pentru adulți, copii și centre stomatologice pe b-dul Ing. Gh. Duca și în piațeta din fața podului Grant.

Toate aceste dotări au fost stabilite însă, ca și magazinele, în mod empiric, fără un studiu temeinic al dezvoltării în perspectivă a rețelei respective.

Proiectarea și întocmirea documentației economice în termene foarte scurte pentru mari ansambluri de locuințe au impus cu necesitate folosirea pe scară largă a tipizării și refolosirii proiectelor. Marea majoritate a construcțiilor de locuințe din zona pe care o prezentăm sînt realizate cu cîteva secțiuni tip sau chiar prin refolosirea unor blocuri tip. Aceste secțiuni și blocuri au fost refolosite însă prin forța împrejurărilor, fără ca ele să fi fost întocmite și redactate ca proiecte tip. Astăzi, cînd realizarea unor mari ansambluri a căpătat o pondere covîrșitoare în cadrul investiției generale prevăzute pentru construcția de locuințe, a devenit de neconceput proiectarea fără folosirea unor secțiuni și blocuri tip. Întocmirea unor proiecte tip judicios rezolvate și studiate în amănunțime, pînă la cel din urmă detaliu, cu întreaga documentație economică pusă la punct, este de o urgență primordială. Numai pe o asemenea bază se poate porni temeinic și la o construcție industrializată, pe bază tehnică avansată.

Ca sistem constructiv, în afara lotului de 7 blocuri din panouri mari prefabricate din complexul Grivița Roșie, toate celelalte blocuri au fost realizate din beton armat monolit, în sistem celular cu diafragme și dală groasă (fiecare celulă cuprinzînd în perimetrul său un apartament). Pentru cofrare s-au folosit panouri de inventar din scîndură geluită sau placaj bachelitizat. La blocurile avînd locuințe și la parter, structura s-a păstrat rigidă pe toate nivelurile, iar la blocurile cu magazine, parterul a fost tratat elastic, cu stîlpi. Pentru a se realiza deschideri mari (7,20 m), la blocurile din piața Gării de Nord, stîlpii au fost suprimați la parter din doi în doi, introducîndu-se grinzi.

Ca materiale de construcție și finisaj, în afară de cele uzuale, au fost folosite următoarele: pentru pereți exteriori, cărămidă eficientă cu goluri; pentru pereți despărțitori interiori, plăci de ipsos spongios 80×40×8 cm sau plăci celulare de ipsos pe înălțimea unui etaj întreg; plăci de mozaic prefabricate la pardoseli; plinte, trepte și contratrepte prefabricate; tapete semilavabile pe pereți. Una dintre principalele probleme nerezolvate și a cărei soluționare e de mare însemnătate este aceea a pardoselilor calde: găsirea unui înlocuitor al parchetului. Parchetul de stejar și în special cel de fag, care se utilizează pentru pardoseli, sînt necorespunzătoare. Montajul lor, fie pe dușumea oarbă, fie pe rumbeton cu șipci, fie pe plăci de fibrobeton este complicat și costisitor. Rezultatele necorespunzătoare ale parchetului, întreținerea sa anevoioasă, ca și necesitatea economisirii materialului lemnos în vederea unei utilizări mai raționale, impun rezolvarea pardoselilor cu materiale noi, pe bază de mase plastice.

La finisajul fațadelor s-a utilizat în etapa 1958—1960 terasitul, trecînd în 1961 la aplicarea vopsitoriei cu emulsie de romalchid. Această soluție este mai economică, oferă o gamă cu mult mai bogată de culori decît terasitul, iar culorile folosite au o durabilitate mai mare.

Ca instalații, pe lîngă cele uzuale, este de menționat că întreaga zonă a fost racordată la rețeaua de termoficare, prima realizată în București și care este alimentată cu apă supraîncălzită de la uzinele Grozăvești și de la termocentrala atelierelor C.F.R. Grivița Roșie. Toate blocurile sînt prevăzute cu instalații de gaze naturale la bucătării și spălătorii.

Probleme dificile s-au pus în legătură cu rezolvarea aspectului plastic al noilor blocuri. Dificultatea principală rezultă din folosirea unei serii foarte reduse de secțiuni tip care, transpuse mecanic în fațadă, ar fi dus la o plictisitoare uniformitate. Monotonia a fost evitată, în primul rînd, prin dispunerea urbanistică a blocurilor în plan și prin schimbarea regimului de înălțime în centrele de interes ale ansamblurilor și pe axele principalelor perspective. Apoi, prin dispunerea loggiilor și balcoanelor, prin utilizarea diferitelor tipuri de parapete la loggii și balcoane: beton, geam armat, grilă metalică, prin material: terasit, piatră artificială, alchidal, mozaic și prin folosirea și armonizarea culorilor.

Condițiile locale ale diferitelor ansambluri au impus și ele anumite considerente în soluționarea plastică. De pildă, în piața Gării de Nord, caracterul reprezentativ al pieței și necesitatea de a

1 — *Plan de situație*
Calea Griviței între cimitirul Sf. Vineri și podul Constanța

2 — *Ansamblul de locuințe pe calea Griviței între cimitirul Sf. Vineri și podul Constanța (machetă)*
3 — 4 — *Studii de rezolvare a frontului de locuințe*

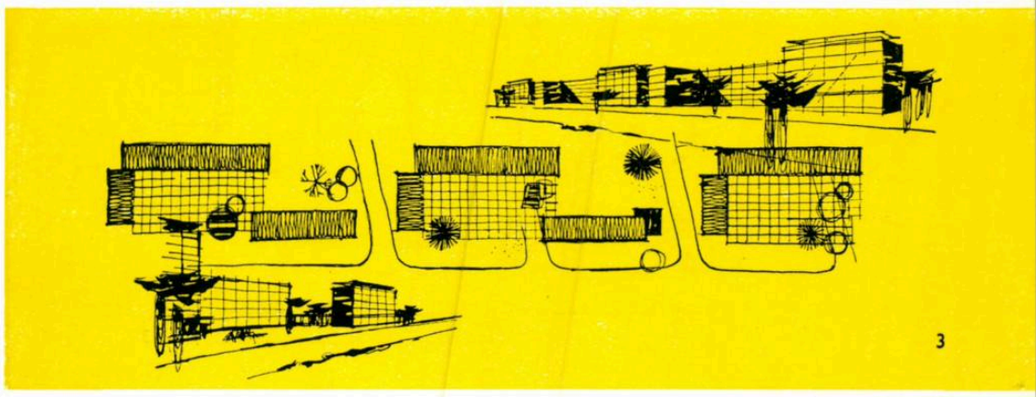

3

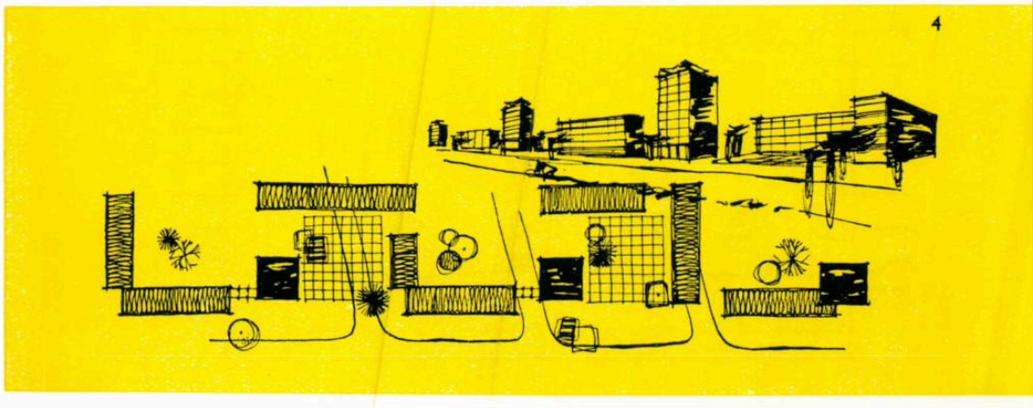

4

1

2

1 — *Piaţa Gării de Nord — Vedere*
2 — *Piaţa Chibrit — Vedere*
3 — *Profil prin calea Griviţei — Studii*
4 — *Profil prin calea Griviţei — Studii*

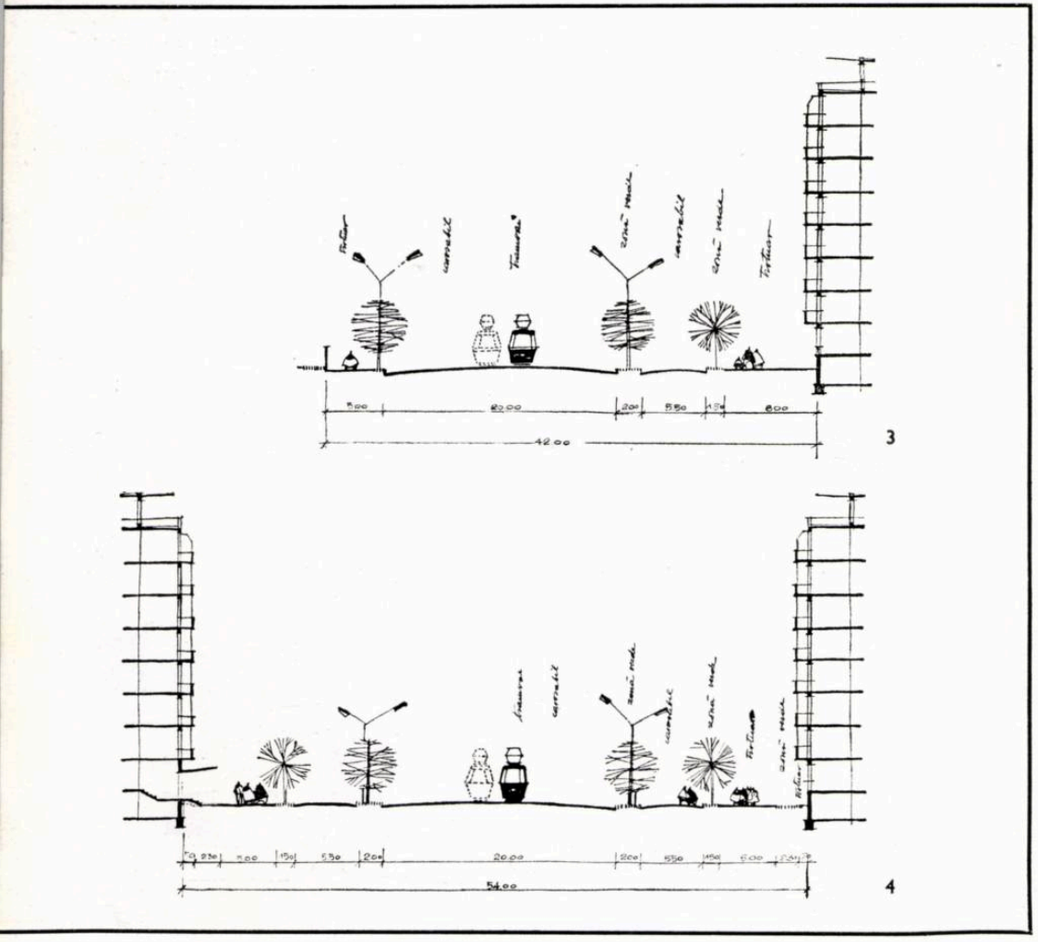

3

4

crea un cadru arhitectural care să nu fie în distonanţă cu Palatul Ministerului Transporturilor au pus probleme speciale. Noile construcţii trebuiau să aibă o oarecare monumentalitate şi totodată să exprime caracterul specific locuinţei. Rezolvarea pieţei cerea fronturi lungi, dar acestea aduceau pericolul unor faţade cu o succesiune infinită de elemente mici şi nediferenţiate. Soluţia care a fost adoptată a încercat să evite acest pericol evidenţiind bovindouri la fiecare tronson, în măsură să dea o cadenţă majoră subordonînd elementul travee, dar fără a copleşi scara corespunzătoare locuinţei. Folosirea placajului de travertin de Borsec la registrul inferior, tencuirea scheletului de beton armat cu tencuială cu praf de piatră în culoarea pietrei naturale şi utilizarea unor culori lipsite de stridenţă la panourile cu terasit au reuşit să asigure cadrului arhitectural al pieţei o unitate sobră şi în acelaşi timp voiciunea necesară.

*

Prezentarea din numărul de faţă al revistei se referă doar la cîteva aspecte esenţiale ale sistematizării şi reconstrucţiei căii Griviţei şi zonei aferente. Fără îndoială că au scăpat din vedere destule probleme, care ar trebui discutate pentru a se putea trage concluzii pe baza experienţei acumulate. Unele dintre ele, ca de exemplu problema unităţilor comerciale, au fost excluse intenţionat din prezentare, deoarece necesită o tratare mai amplă, care nu putea fi cuprinsă în coloanele aceluiaşi număr de revistă.

Proiectarea şi urmărirea execuţiei ansamblurilor prezentate au constituit o şcoală plină de învăţăminte pentru arhitecţii care au primit această sarcină de răspundere. Ei consideră că este cazul ca şi pe această cale, a cuvîntului tipărit, să-şi exprime recunoştinţa caldă faţă de Partidul Muncitoresc Romîn, care a încredinţat unui colectiv de proiectanţi, în general tineri, misiunea de a înnoi faţa căii Griviţei şi de a crea oamenilor muncii din cartierul Griviţei revoluţionare cadrul corespunzător unei vieţi libere, socialiste.

Arh. MIRCEA BERCOVICI

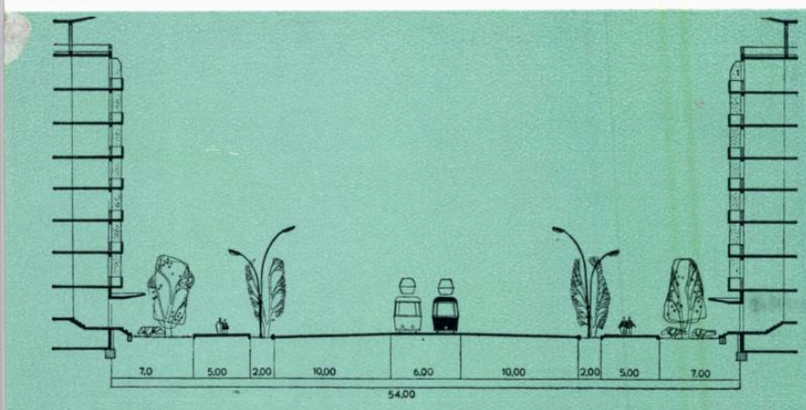

5

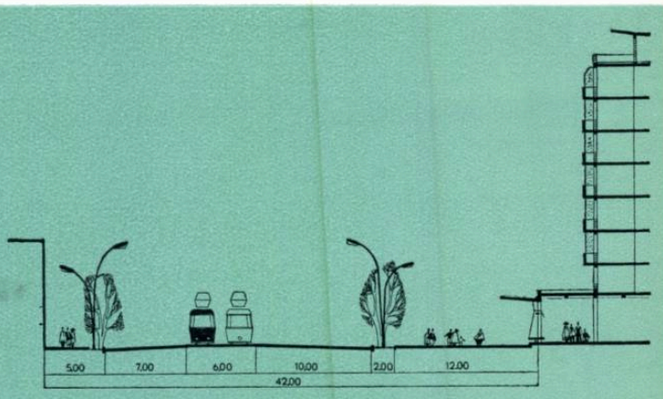

6

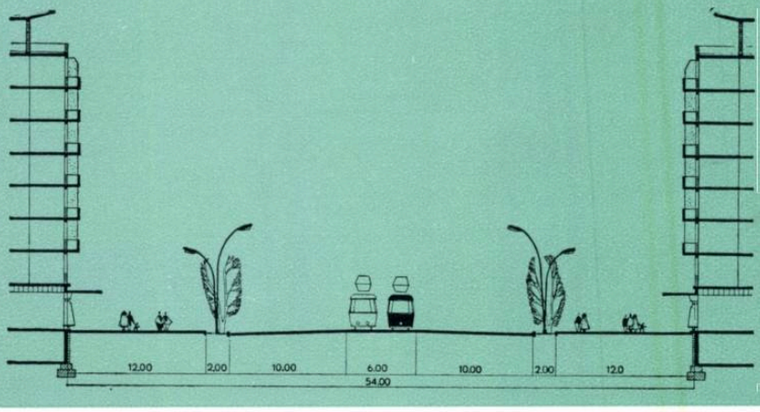

7

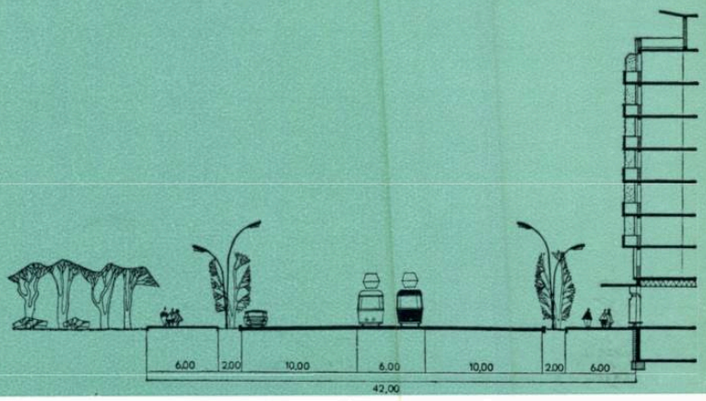

8

5 — *Profil prin calea Griviţei între str. Carpaţi şi str. Dornei*
6 — *Profil prin calea Griviţei în faţa Atelierelor C.F.R.*
7 — *Profil prin calea Griviţei între b-dul I Mai şi str. Clăbucet*
8 — *Profil prin calea Griviţei între piaţa Gării de Nord şi b-dul N. Titulescu*
9 — *Calea Griviţei — Vedere de şantier*
10 — *Bloc de locuinţe pe b-dul Ing. Gh. Duca*
11 — *Blocuri de locuinţe pe b-dul Dinicu Golescu*

9

11

10

1

1 — *Vederea blocului A din piaţa Gării de Nord*
2 — *Secţiune tip A*
3 — *Secţiune tip D*
4 — *Secţiune tip folosită la blocurile din b-dul Dinicu Golescu*
5 — *Secţiune tip piaţa Gării de Nord*
6 — *Secţiune tip E*

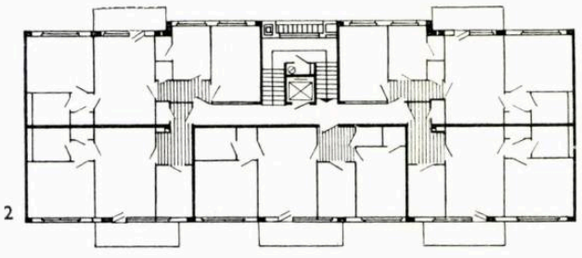

2

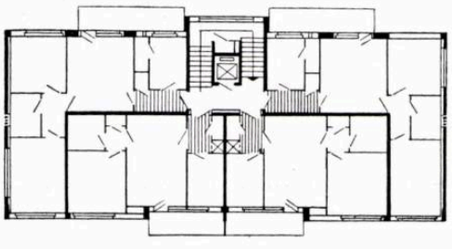

3

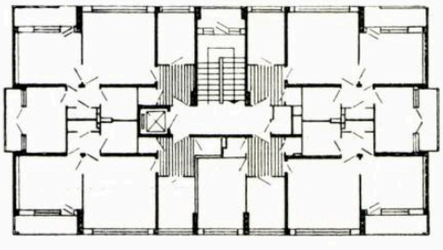

4

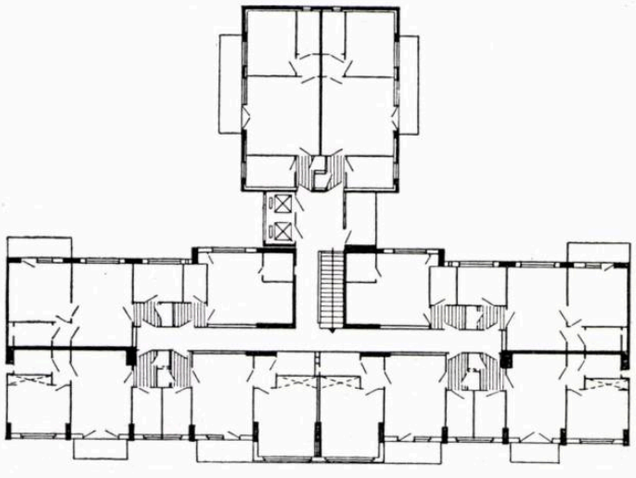

5

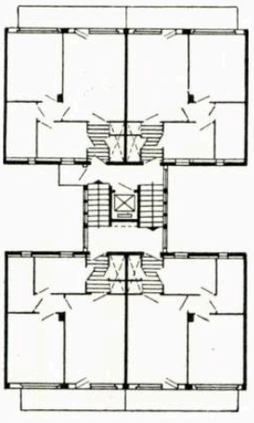

6

PIAŢA GĂRII DE NORD—BUCUREŞTI

Colectiv de proiectare:
Arhitecţii Constantin Gherghiceanu (şef de proiect), Cleopatra Alifanti, Titu Dan Elian, Paul Focşa, Maria Fotescu, Yvonne Goldenberg, Simon Julman, George Mularidis, Aurel Tofan, Mira Vass

Piaţa Gării de Nord este unul dintre marile ansambluri realizate în Bucureşti şi una dintre primele pieţe arhitecturale ce s-a închegat în capitala noastră, constituind totodată şi una dintre principalele porţi de intrare în oraş.

La întocmirea studiului de sistematizare a pieţei a trebuit să se ţină seama de construcţiile existente — cu înfăţişări arhitecturale complet diferite — ale Palatului Ministerului Transporturilor, Gării de Nord, căminului C.F.R. şi hotelurilor Cerna şi Bucegi de la intersecţia străzii Witing cu b-dul Dinicu Golescu; faţă de aceste construcţii, blocurile ce urmau a fi executate (cuprinzînd la parter magazine şi la etaje locuinţe) trebuiau să completeze cadrul pieţei, formînd un complex arhitectural unitar.

Totodată a trebuit să se aibă în vedere circulaţia destul de importantă dintre calea Griviţei şi b-dul Dinicu Golescu, precum şi accesul vehiculelor şi pietonilor spre peroanele gării. O altă problemă a fost denivelarea existentă (cca.1,50 m) între b-dul Dinicu Golescu şi str. Gării de Nord (care flanchează piaţa pe latura de est) şi care se va rezolva definitiv o dată cu amenajarea pieţei.

Piaţa propriu-zisă, avînd dimensiunile de 200 × 175 m, se va reamenaja după terminarea execuţiei blocurilor de locuinţe şi va avea prevăzute spaţii pentru parcaj, plantaţii, bazine şi jocuri de apă; în faţa Palatului Ministerului Transporturilor va fi amplasat monumentul eroilor ceferişti.

În studiul întocmit pentru completarea fronturilor pieţei s-a prevăzut executarea a trei blocuri de locuinţe, şi anume: blocurile A şi C pe latura de est — str. Gării de Nord, şi blocul B pe latura de vest — b-dul Dinicu Golescu. Pe terenul din spatele blocurilor A şi C a fost amplasată şi o şcoală cu 18 clase.

Aceste trei blocuri sînt formate din 13 tronsoane, din care 11 au ca bază aceeaşi secţiune tip. La parter sînt prevăzute magazine, iar la subsol spaţiile necesare pentru laboratoare, depozite cu diverse destinaţii, centrale termice, hidrofoare, posturi trafo, crematorii etc., cu posibilităţi de luminare directă şi ventilaţii speciale.

La întocmirea proiectului blocurilor de locuinţe s-a urmărit:

— obţinerea unui număr cît mai mare de apartamente, ceea ce a dus la întrebuinţarea unui tronson cu posibilităţi de execuţie şi în

1

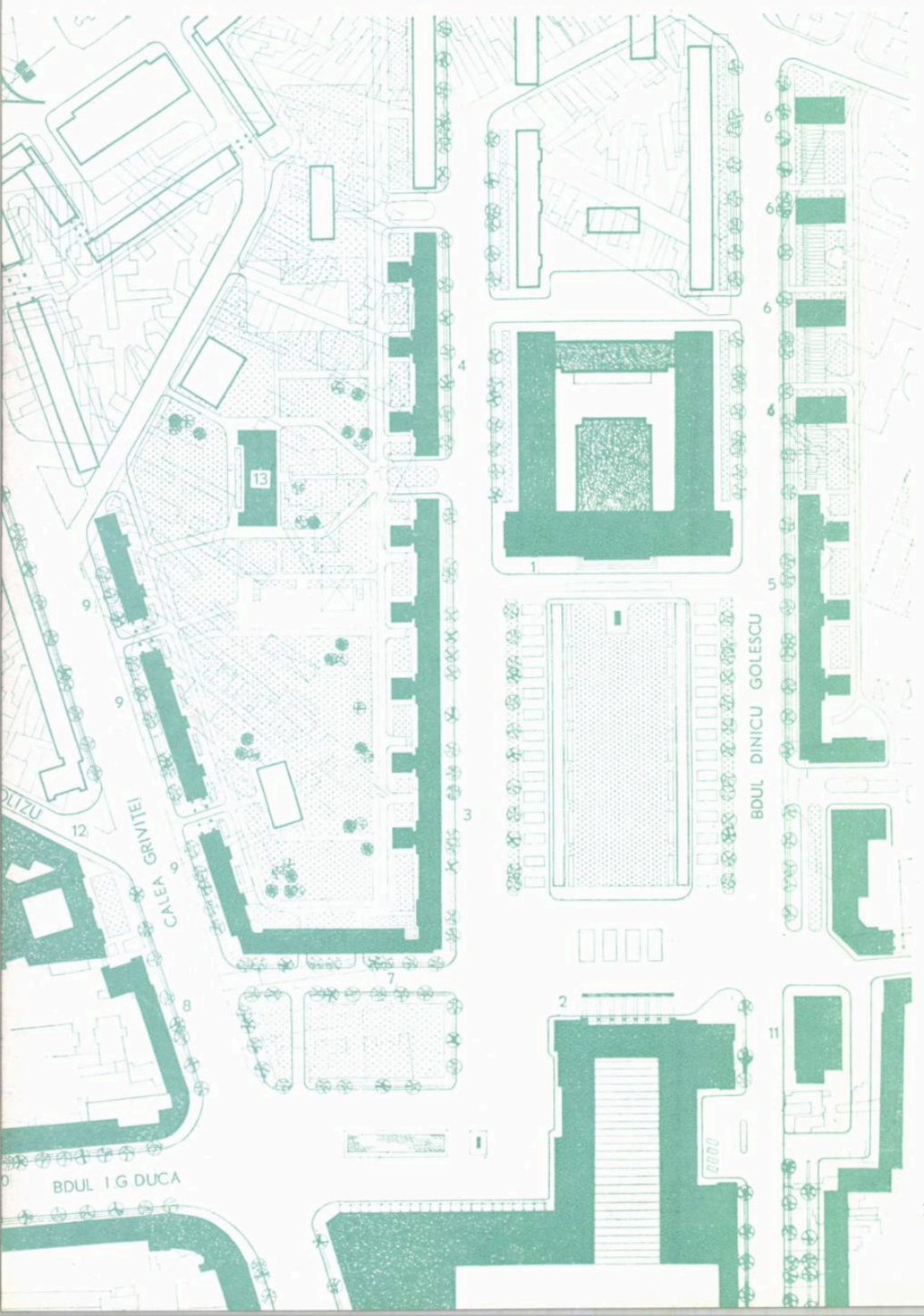

2

adîncime, prin adăugarea unei anexe la corpul principal al tronsonului;

— folosirea în cea mai mare parte a unui singur tronson tip cu posibilități de cuplare;

— îmbunătățirea confortului, prin executarea de dulapuri înzidite în camerele de locuit, rafturi în cămări, faianță la băi și dușuri, glet de ipsos în camerele de locuit, pardoseli din dale de mozaic, prefabricate în coridoare, băi, dușuri, bucătării, vestibuluri, balustrade metalice la scările interioare, galerii la ferestre etc. La un număr de cca. 200 de apartamente au fost lipite tapete în camerele de locuit.

Tronsonul de bază are la nivelul curent 10 apartamente la o scară și două ascensoare; pe ansamblu, în corpurile A, B și C sînt în total 1 151 de apartamente (236 de apartamente de o cameră, 832 de 2 camere, 83 de 3 camere).

Apartamentele de locuit sînt distribuite pe 9 etaje și, parțial, la parter și mezanin; la etajul 10 sînt prevăzute spălătorii, uscătorii, camere pentru motoarele ascensoarelor și un grup sanitar.

Scheletul de rezistență este de beton armat monolit din diafragme și dală groasă.

Sistemul constructiv este realizat cu o travee unică de 3,60 m, iar la parter, pentru a se prevedea spații largi la magazine, s-au realizat travee cu deschideri mari, de 7,20 m.

Pentru încălzire s-au prevăzut două centrale termice; actualmente se lucrează la schimbarea sistemului de încălzire, prin racordarea la rețeaua de termoficare, rețea care a și fost executată. Cele două centrale termice cu ajutorul cărora s-a făcut încălzirea pînă în prezent (urmînd a fi înlocuite cu stații de transformare termică) sînt: una în blocul A, deservind blocul A, blocul C și școala de 18 clase, iar a doua în blocul B, deservind atît blocul B, cît și blocurile E, F, G, H, executate pe b-dul Dinicu Golescu în continuarea blocului B.

Evacuarea gunoaielor se face prin tuburile care se găsesc cîte unul pe fiecare tronson; gunoiul este colectat la parter și transportat la crematoriile aflate în fiecare bloc.

Fațadele exprimă scheletul de beton armat cu panouri de terasit colorat. Registrul inferior, care cuprinde magazinele și primul nivel de locuințe, a fost placat cu travertin de Borsec.

Arh. CONSTANTIN GHERGHICEANU

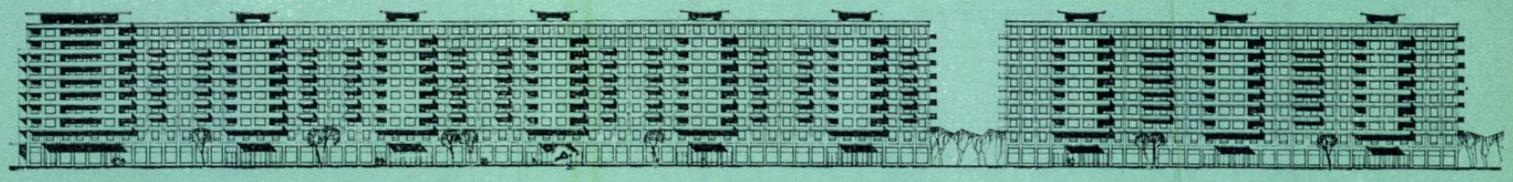

3

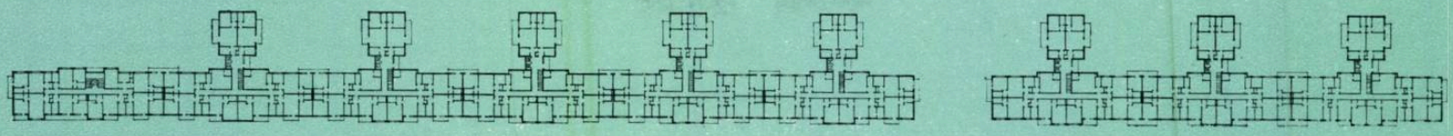

4

1 — *Piața Gării de Nord — Vederea blocului A*
2 — *Plan de sistematizare*
1. Palatul administrativ C.F.R. — 2. Gara de Nord — 3. Blocul A (etapa I) — 4. Blocul C (etapa I) — 5. Blocul B (etapa I) — 6. Blocurile E, F, G, H (etapa a II-a) — 7. Blocul D (etapa a II-a) 8. Blocul «Sora» (etapa a II-a) — 9. Blocurile J, K, L (etapa a III-a) — 10. Bloc de locuințe pe b-dul Ing. G. Duca nr. 10—22. 11. Bloc punct — 12. Institutul politehnic — 13. Școală
3 — *Blocuri de locuințe în piața Gării de Nord — Desfășurare*
4 — *Plan etaj curent — Blocurile A și C din piața Gării de Nord*
5 — *Sistematizarea pieței Gării de Nord (machetă)*

5

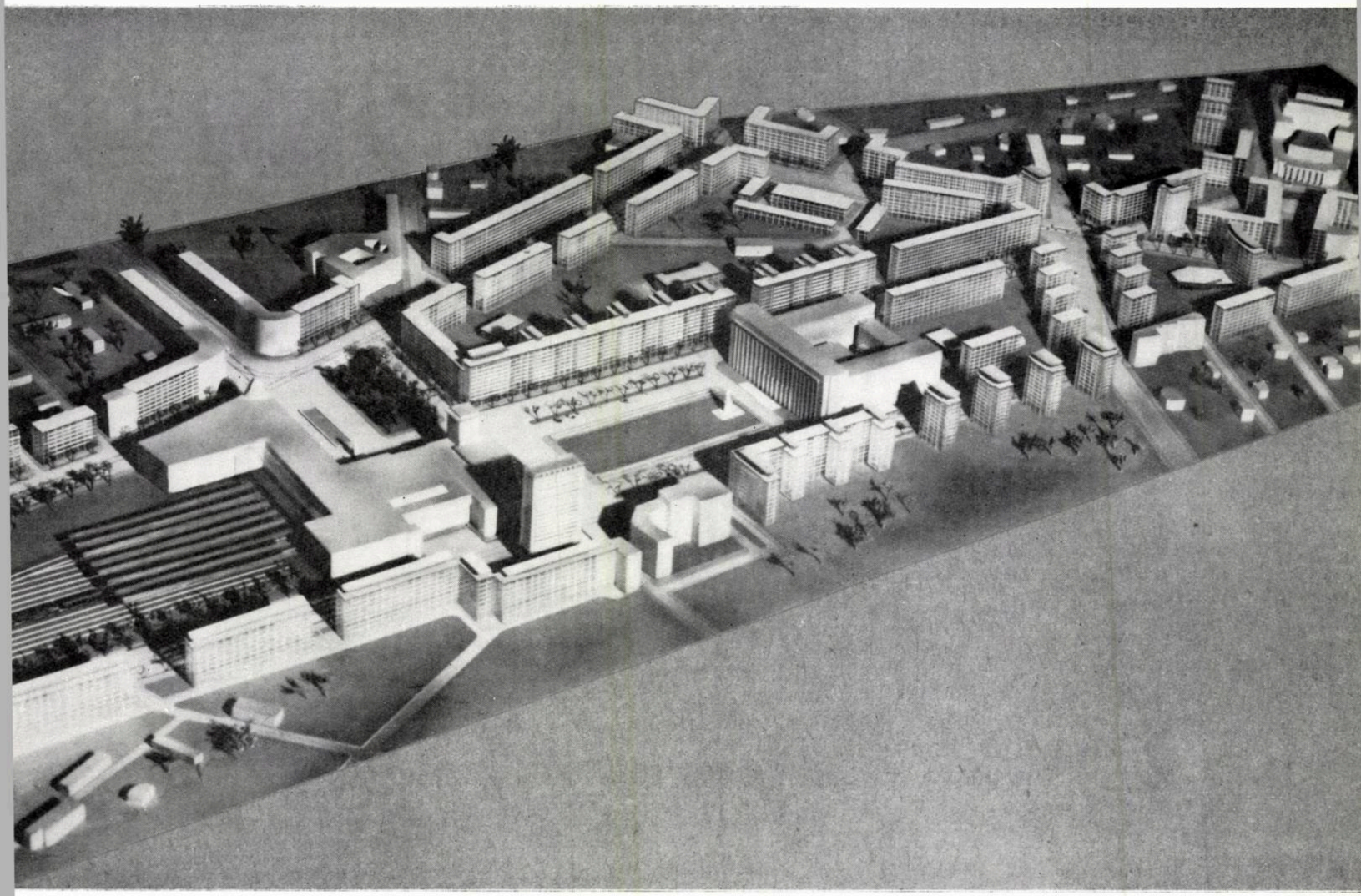

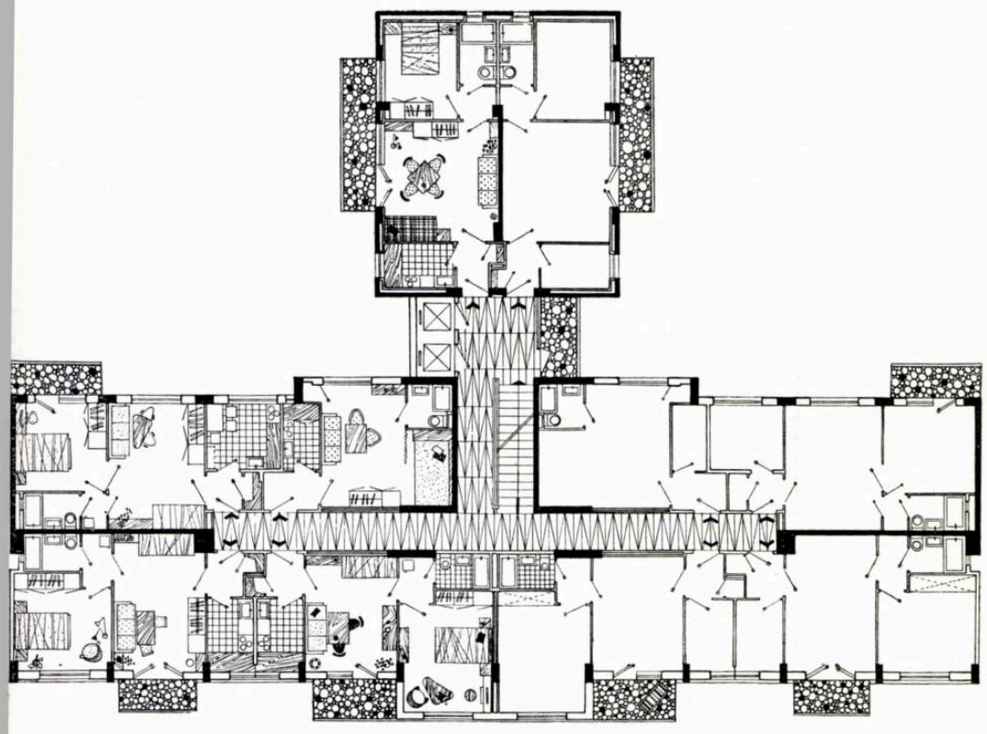

1

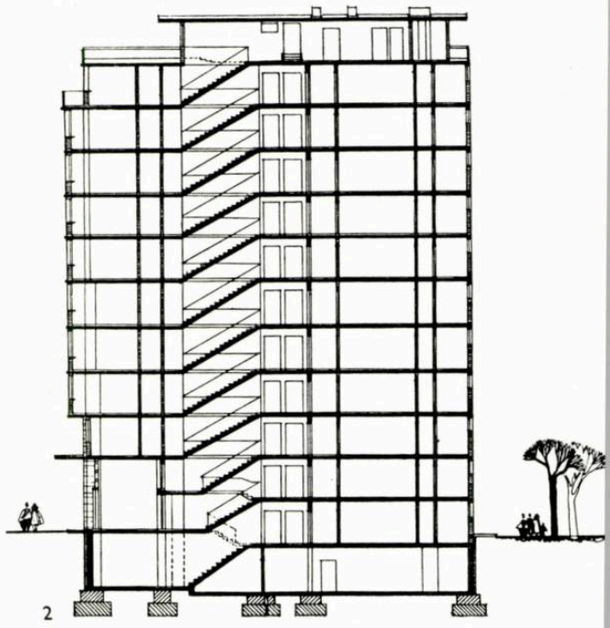

2

3

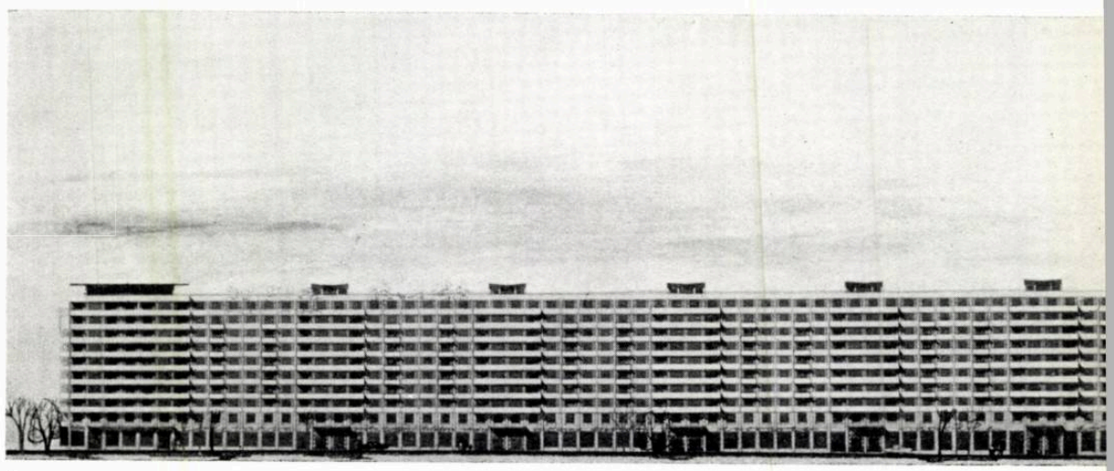

4

5

1 — *Piața Gării de Nord — Tronson tip*
2 — *Bloc de locuințe în piața Gării de Nord — Secțiune transversală*
3 — *Piața Gării de Nord — Vederea blocului A*
4 — *Fațada principală a blocului A*
5 — *Detaliu de fațadă*

1

2

3

4

1 — *Vederea blocului B din piața Gării de Nord*
2 — *Piața Gării de Nord — Vederea blocului C*
3 — *B-dul Dinicu Golescu — Vederea blocului B*
4 — *B-dul Dinicu Golescu — Blocul B*

BLOC DE LOCUINȚE ÎN PIAȚA

Blocul D, care se desfășoară pe un front de cca. 90 m, face legătură între ansamblul de blocuri care au fost executate în piața Gării de Nord și cele ce se vor executa pe caiea Griviței spre strada Buzești. El face trecerea de la un regim de construcție de p+9 la un regim de construcție de p+7.

La parter, blocul D are magazine (magazin de galanterie pentru bărbați, galanterie pentru femei și bijuterie) și două treceri de cîte 7 m lățime prin care se face accesul înspre parcul ce se va amenaja în incinta cvartalului.

Intrările la locuințe se fac din acest parc.

Etajele însumează 109 apartamente (38 de 3 camere, 63 de 2 camere și 8 de o cameră). La etajul 8, parțial, pe lîngă apartamente, sînt

BLOC DE LOCUINȚE PE CALEA GRIVIȚEI Nr. 134—138

Această construcție este amplasată pe latura dinspre calea Griviței a pieței Gării de Nord, completînd spațiul dintre un bloc existent și Institutul politehnic.

In proiectarea acestui bloc s-a ținut seama de următoarele considerente:

— menținerea alinierii și înălțimii cornișei superioare a blocului alăturat, evitîndu-se însă cele două retrageri succesive care ar agita volumul prea mult. Soluția aleasă prevede un corp cu 6 etaje, proiectat pe un altul, retras, cu 7 etaje;

— soluționarea fațadei spre str. Polizu și totodată a perspectivei de-a lungul căii Griviței, prin crearea fațadei corpului B, dispus perpendicular pe sensul străzii, și a unui mic largo înverzit care rezolvă intrarea în vechiul corp al Politehnicii;

— soluționarea deservirii instituțiilor existente în interiorul cvartalului, prin crearea a două ganguri carosabile la parterul corpului A. Totodată, gangurile deservesc și intrările blocului, degajînd frontul magazinelor;

— asigurarea unui spațiu cît mai larg pentru magazine prin sistemul constructiv adoptat și prin dispoziția stîlpilor, cît și prin așezarea scărilor spre extremitățile tronsoanelor;

— rezolvarea calcanului oblic dinspre blocul alăturat și a distanțelor admise de normele P.C.I. în așa mod încît să nu fie necesară, în prima etapă, demolarea prea multor construcții existente.

Blocul cuprinde 3 tronsoane de cîte 4 apartamente pe palier, în total 84 de apartamente, dintre care 2 garsoniere, 2 apartamente de 4 camere, 33 de 2 camere și 47 de 3 camere. La parter sînt 5 magazine: tutungerie, pronosport, flori, fructe și librărie.

Blocul e prevăzut cu un crematoriu, 3 spălătorii-uscătorii, camere de cărucioare. Încălzirea e legată de termoficarea generală a căii Griviței.

Ca plastică, s-a urmărit o fațadă cît mai liniștită și uniformă, avînd în vedere plastica agitată a blocului vecin și varietatea arhitecturii în care se înscrie. S-au evitat balcoanele practic, nefolosibile în punctul de intensă circulație care este calea Griviței în apropierea Gării de Nord. Pe fațada dinspre str. Polizu, care are o perspectivă lungă, s-a urmărit crearea unor umbre puternice, prin prevederea de loggii la toate apartamentele.

Arh. MARIA VAIDA

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Maria Vaida (șef de proiect), Antonina Aioanei

1 — *Plan nivel curent*

2 — *Perspectivă*

3 — *Vedere.*

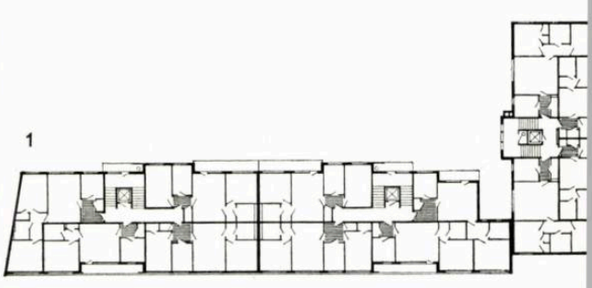

1

2

GĂRII DE NORD–ETAPA a II-a

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Titu Dan Elian (șef de proiect), Elena Postemschi

prevăzute spălătorii, uscătorii camere pentru motorul ascensorului și pentru vasul de expansiune.

Proiectarea acestui bloc, cu o lungime de front comandată, pe un teren care impune rezolvarea unor îmbinări de colțuri dificile, a dus la studiul unor secțiuni speciale de locuințe.

S-a utilizat un sistem de rezistență de beton armat, casete cu dale-diafragme continue în dublu sens, fiecare celulă limitînd în perimetrul ei un apartament. Parterul este flexibil.

În rezolvarea plasticii de fațadă s-a urmărit legătura cu blocul A, realizîndu-se o arhitectură care face tranziție între blocurile din piața Gării de Nord și cele de pe calea Griviței.

Arh. TITU DAN ELIAN

Blocul D — Fațada principală

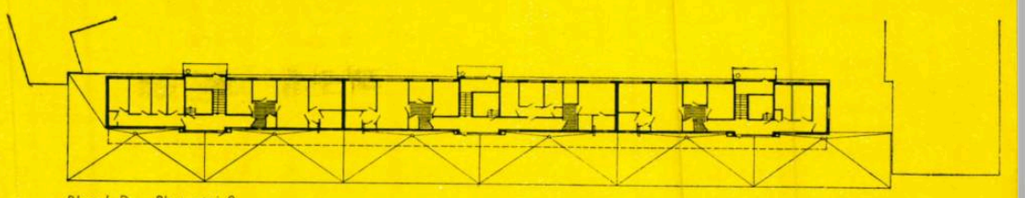

Blocul D — Plan etaj 8

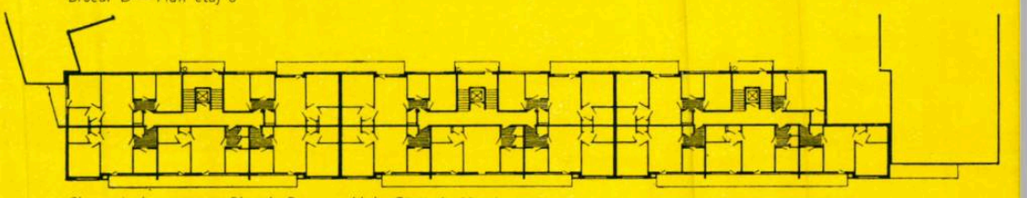

Plan nivel curent — Blocul D ansamblul Gării de Nord

1

BLOCURI PUNCT PE BULEVARDUL DINICU GOLESCU

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Cleopatra Alifanti (șef de proiect),
Mihaela Crăifăleanu, Simon Julman

2

În cadrul sistematizării pieței Gării de Nord au fost prevăzute pe b-dul Dinicu Golescu 4 blocuri punct, care urmează să opună frontului masiv al Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor în front variat — mai puțin opac — care lasă să se întrevadă din stradă, parcul Spitalului Militar.

Terenul pe care sînt amplasate aceste blocuri — limitat de b-dul Dinicu Golescu, str. Ștefan Furtună, spitalul Militar și clădirea de locuințe recent construită pe frontul de vest al pieței Gării de Nord — are o denivelare care a fost amenajată cu taluzuri înverzite, plantații, alei și scări de acces pentru pietoni.

Blocurile, avînd planul de formă dreptunghiulară, sînt amplasate cu latura îngustă spre bulevard și au aceeași înălțime cu clădirile din piață.

Forma planului a fost astfel aleasă încît, pe de o parte, să corespundă îngustimii terenului și spațierii corecte a clădirilor, și pe de altă parte, să facă posibilă obținerea unui volum armonios, cu raporturi între laturi cît mai ușor sesizabile.

Atît parterul, cît și cele 10 etaje au cîte 4 apartamente pe nivel (trei a 3 camere și unul a 2 camere). Etajul 11, numai cu 3 apartamente, este retras, pentru ca împreună cu copertina — pe care o pune astfel în valoare — să constituie o terminare mai expresivă a întregii clădiri.

Denivelarea terenului, care este de cca. 3 m, a fost folosită amplasîndu-se și apartamente la acest nivel al solului, spre aleia care separă grădina blocurilor de parcul spitalului. Tot la acest nivel, în porțiunea taluzată, sînt plasate spălătoriile, uscătoriile și un depozit de motociclete.

Amplasarea apartamentelor pe nivel a fost astfel proiectată încît toate apartamentele să aibă cel puțin una din încăperi bine orientată, iar scara, luminată direct, să fie plasată pe latura de nord.

3

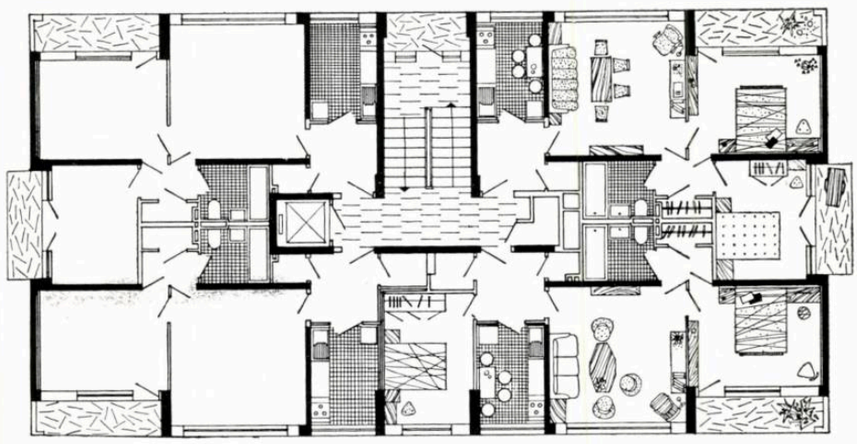

4

1 — *Blocuri de locuințe pe b-dul Dinicu Golescu — Perspectivă*
2-3 — *Blocurile de locuințe de pe b-dul Dinicu Golescu — Vedere de pe șantier*
4 — *Detaliu de plan al blocurilor E, F, G, H din b-dul Dinicu Golescu*
5 — *Bloc punct pe b-dul Dinicu Golescu*

5

Suprafețele locuibile ale apartamentelor și suprafețele băilor, bucătăriilor și cămărilor corespund normelor în vigoare.

Fațadele, împărțite în registre orizontale, marcate prin centuri de beton, contrastează între ele — cele înguste fiind mai mult opace, iar cele lungi fiind în întregime vitrate și terminate lateral prin șiruri de loggii care întregesc imaginea generală.

Subasmentul și soclul sînt subliniate prin folosirea unei tencuieli cu praf de piatră, spre deosebire de restul fațadelor, care sînt tencuite simplu. Fațadele vor fi colorate cu vinacet în tonuri pastelate.

Sistemul constructiv adoptat este de beton armat monolit, structura antiseismică fiind formată din diafragme dispuse pe cele două direcții. Aceste diafragme pornesc de la baza construcției, unde s-a considerat că se formează un nivel rigid (indeformabil) și țin pînă la etajul 10, cu secțiuni care se micșorează la etajele superioare. Planșeele au fost executate dintr-o dală groasă de 13 cm, care transmite sarcinile verticale stîlpilor și diafragmelor, făcînd totodată ca acestea din urmă să lucreze solidar la solicitările orizontale.

Instalațiile sanitare, care sînt cele normale la locuințe, s-au realizat la un preț mai redus, datorită schemei simple a planului și grupării băilor.

Dispoziția în plan a încăperilor, forma lor, decomandările la apartamentele de 3 camere, loggiile pentru fiecare apartament, suprafața generoasă de ferestre, rezolvarea clară a structurilor, lipsa grinzilor aparente fac ca apartamentele din aceste blocuri să fie plăcute și confortabile.

Datorită calităților funcționale și plastice, precum și economicității realizate, proiectele acestor blocuri sînt refolosite și în cadrul altor ansambluri de locuințe.

Arh. CLEOPATRA ALIFANTI

ANSAMBLUL DE LOCUINȚE GARA DE NORD — STR. ATELIERULUI

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Aurel Tofan (șef de proiect), Viorica Goga

Construcțiile propuse completează ansamblul de locuințe din piața Gării de Nord, amplasate pe viitoarea aliniere.

Blocurile proiectate sînt retrase cu cca. 12 m față de alinierea actuală a căii Griviței, desfășurîndu-se pe un front de cca. 200 m între piața Gării de Nord și str. Atelierului.

Blocurile sînt prevăzute cu p+8 etaje (ultimul parțial), însumînd un număr de 204 apartamente (8 apartamente de o cameră, 98 de 2 camere, 98 de 3 camere).

La subsolul fiecărui bloc sînt dispuse crematoriul de gunoaie și punctul termic.

În blocul K a fost prevăzut la subsol și un post trafo. În rest, blocurile nu au subsol, datorită nivelului ridicat al apei freatice, care face necesară o izolare specială a subsolului.

Parterul blocurilor este rezervat unor unități comerciale amenajate ca magazine de prezentare deosebită a mărfurilor. Datorită acestui fapt s-a dat o atenție deosebită rezolvării acestor magazine, căutîndu-se să se asigure circulații clare și spații judicios proporționate.

Pornindu-se de la înălțimile blocului alăturat, aflat în construcție, cu parter de cca. 5,60 m înălțime, s-a reușit să se asigure spațiile necesare anexelor magazinelor, pe două niveluri suprapuse amplasate spre interiorul cvartalului.

Cele trei zone specifice magazinului: vitrină, spațiu pentru cumpărători, spațiu de lucru, sînt exprimate distinct prin înălțimi la plafoane și iluminare diferite.

În scopul reducerii costului construcției, s-a dat o atenție deosebită tipizării detaliilor pe întregul ansamblu.

Menționez în acest sens rezolvarea dată pentru nodul de lumină și amplasarea elementelor de încălzire la vitrine.

Această sursă de lumină fluorescentă a fost coborîtă aproape de nivelul ochilor, sporindu-se în felul acesta simțitor iluminarea vitrinei. Aceeași sursă luminează intradosul vizibil al copertinei și o draperie pe care se proiectează și « decupează » o friză continuă, cu text din litere de tablă.

Elementele încălzitoare sînt amplasate de-a lungul vitrinei, sub parapet, dispuse cît mai aproape de geam, eliminîndu-se supraînălțarea parapetului vitrinei.

Intrarea la locuințe se face din interiorul cvartalului, care va fi amenajat ca spațiu verde, avînd în prelungire terenurile de sport ale școlii construite aici.

Cele 7 intrări, corespunzătoare tronsoanelor tip, sînt rezolvate identic, avînd un mic hol cu loja portarului, o încăpere pentru cărucioare și pornirea scării.

Tot la parter, însă scoasă din circulația blocului, se găsește și încăperea pentru colectarea gunoiului.

Scara — comodă și luminată direct — deservește împreună cu liftul circulația la cele patru apartamente de la fiecare palier, terminîndu-se la etajul 8, unde sînt amplasate și spălătoriile și camera motoarelor ascensorului.

Structura este de beton armat monolit cu parter elastic și etajele în sistem celular.

Fațadele — simple — au finisajele realizate cu registre de două culori din alchidal.

Arh. AUREL TOFAN

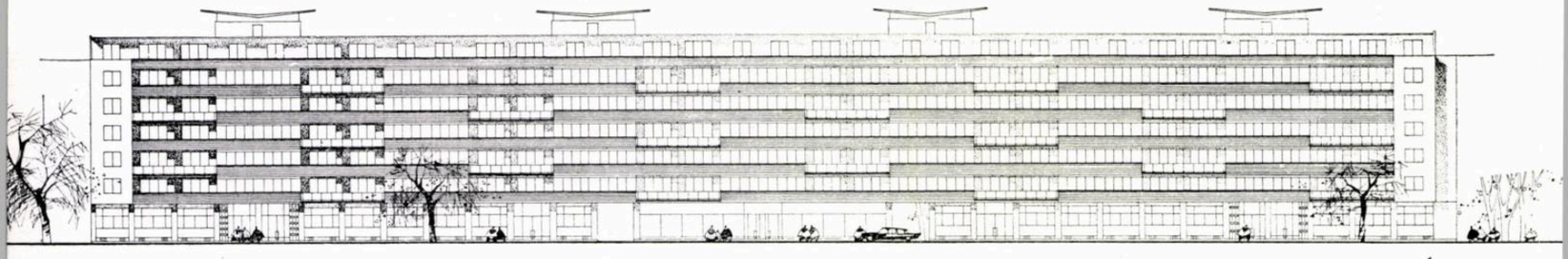

1

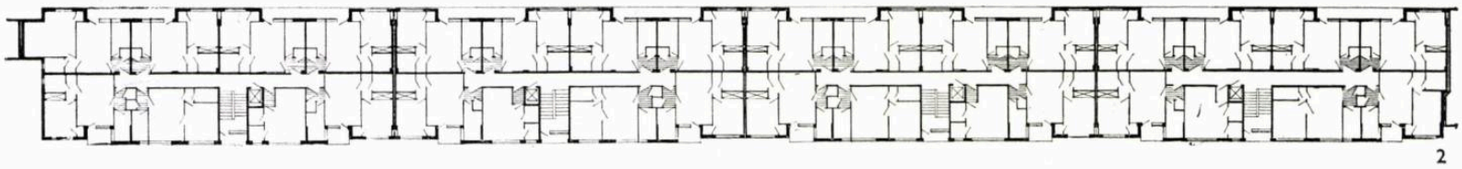

2

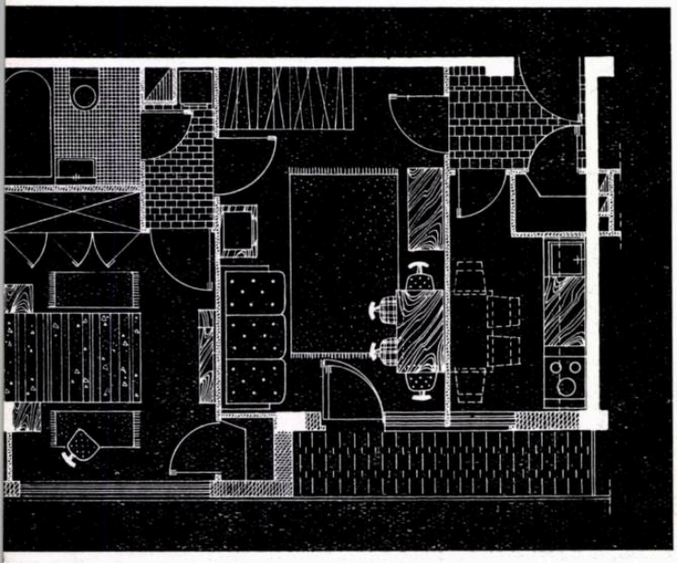

3

Blocul de locuințe recent construit completează frontul de sud al b-dului Ing. Gh. Duca, arteră a cărei importanță va crește. În studiile de sistematizare întocmite este prevăzut ca b-dul Ing. Gh. Duca să fie continuat printr-o străpungere pînă în b-dul Titulescu, devenind astfel una dintre legăturile directe dintre piața Gării de Nord și inelul II al orașului.

Pentru compunerea blocului, care are o lungime obligată de 140 m, fiind cuprins între calcane, s-au studiat diverse tipuri de tronsoane. Tipul adoptat este un tronson cu 8 apartamente la scară (7 apartamente cu 2 camere și un apartament cu o cameră). Suprafața locuibilă a apartamentelor de 2 camere este de 28—29 m², iar suprafața bucătăriilor de cca. 6 m².

Noul bloc se compune din 4 astfel de tronsoane și are un număr total de 188 de apartamente, din care: 152 cu 2 camere, 8 cu 3 camere, 28 cu o cameră.

Pentru a se putea păstra înălțimea la cornișă a bulevardului, construcția este prevăzută cu subsol, parter și 6 etaje, al 7-lea fiind retras de la fațadă.

La fiecare tronson, la parter, s-au prevăzut o cameră pentru cărucioare și o cabină de portar.

Circulația verticală este asigurată de 4 scări și 4 lifturi.

De asemenea, la fiecare tronson s-au prevăzut la etajul 7, lîngă camera motoarelor liftului, o spălătorie și uscătorie. Evacuarea gunoaielor se face prin tuburi plasate pe terasele de serviciu ale scărilor de acces.

La parterul noului bloc s-au amenajat spațiile necesare pentru două circumscripții sanitare (una pentru adulți și una pentru copii), o farmacie și un centru stomatologic cu două unități. La subsol sînt amplasate: centrala termică, stația hidrofor, crematoriul, depozitul farmaciei, laboratoarele pentru centrul stomatologic.

Majoritatea apartamentelor au loggii și balcoane care agrementează fațadele, evitînd monotonia ce ar putea rezulta pe o desfășurare atît de mare de fațade.

Arh. GEORGE MULARIDIS

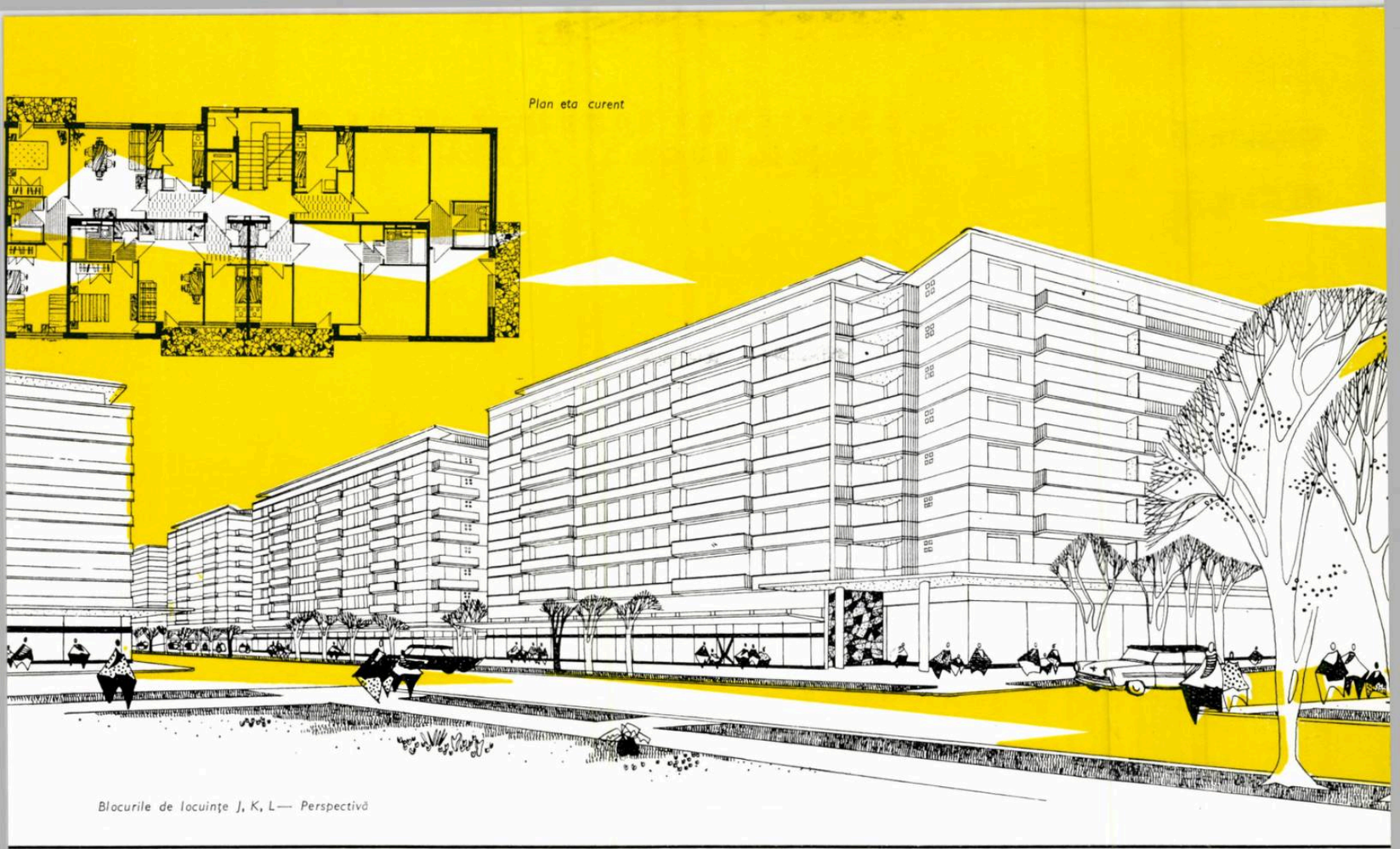

Blocurile de locuințe J, K, L — Perspectivă

BLOC DE LOCUINȚE PE B-DUL ING. GH. DUCA Nr. 10—22

Colectiv de proiectare:
Arhitecții George Mularidis (șef de proiect), Yvonne Goldenberg

1 — *Blocul de locuințe de pe b-dul Ing. Gh. Duca nr. 10—22 — Fațada principală*
2 — *Plan nivel curent — Bloc b-dul Ing. Gh. Duca nr. 10—22*
3 — *Detaliu de apartament — Bloc b-dul Ing. Gh. Duca nr. 10—22*
4 — *Bloc de locuințe pe b-dul Ing. Gh. Duca nr. 10—22.*

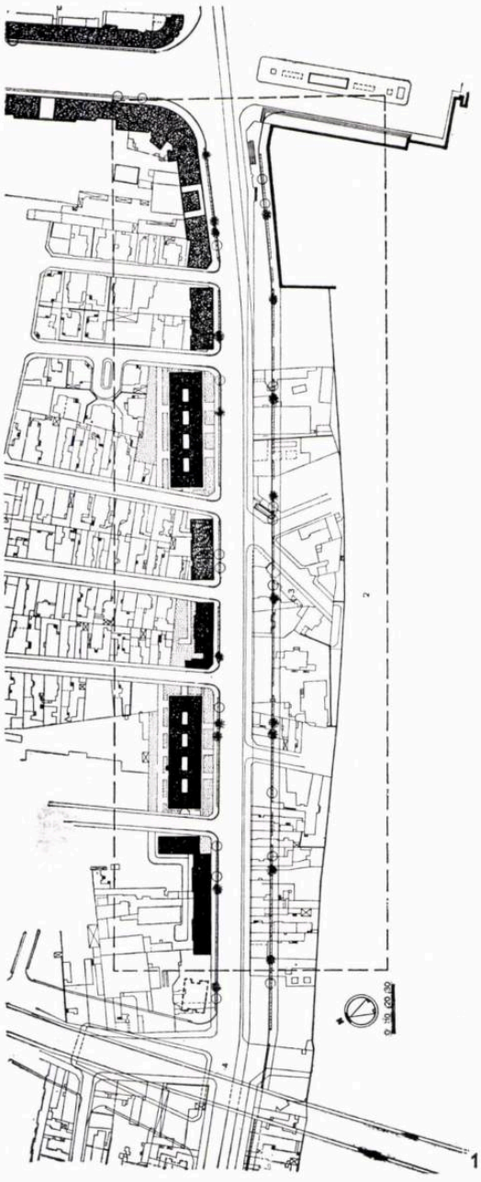

1

COMPLEX DE LOCUINȚE ÎNTRE BULEVARDUL ING. GH. DUCA ȘI PODUL BASARAB

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Paul Focșa (șef de proiect), Maria Cepleanu, Lidia Mirea, Mira Vass

Rezolvarea urbanistică a porțiunii din calea Griviței cuprinsă între b-dul Ing. Gh. Duca și pasajul Basarab prezenta dificultăți de ordin compozițional și plastic. Pe o lungime de numai 600 m, latura de nord-est a magistralei este intersectată de șase străzi intens construite. Existența pe această porțiune a trei blocuri de locuințe de curînd executate între străzile existente a dus la o rezolvare oarecum fragmentată a frontului, fără pătrunderi mari în adîncime și fără închiderea străzilor existente.

S-a căutat ca prin retragerea de la aliniere a două dintre blocuri să se realizeze o oarecare vibrare a frontului și o trecere de la cornișa blocurilor construite anterior, cu parter și 6 etaje, la cornișa noilor blocuri, cu parter și 7 etaje și un etaj 8 parțial.

Proiectul cuprinde construirea a cinci blocuri de locuințe și o supraetajare, toate pe latura de nord-est a căii Griviței, completînd frontul de construcții noi pînă în piața Basarab.

Aceste blocuri, din care cele amplasate în aliniere sînt dotate cu magazine la parter, iar cele retrase de la aliniere sînt prevăzute cu locuințe la parter, însumează 466 de apartamente repartizate astfel: 8 apartamente de o cameră, 340 de 2 camere, 90 apartamente de 3 camere și 28 de 4 camere.

Pe latura de sud-vest, spre calea ferată, urmează să se demoleze toate construcțiile, realizîndu-se o zonă verde de protecție și odihnă, precum și o lărgire la 42 m a profilului căii Griviței. Această zonă verde, unde se vor amplasa terenuri de odihnă și de joc pentru copii precum și toate dotările aferente acestora, va face obiectul unui alt proiect.

Astfel, într-un viitor nu prea îndepărtat călătorul care va intra în capitală prin Gara de Nord va avea imaginea liberă a frontului impunător al noilor blocuri de pe magistrala Griviței, separate de calea ferată printr-o zonă verde care se va desfășura de la piața Grant pînă la gară, în locul construcțiilor dărăpănate cu parter și parter-etaj, care creau imaginea unui acces de serviciu în capitală.

*

La alegerea tipului de secțiune de apartament folosită, un factor determinant l-a constituit necesitatea construirii unui număr mare de apartamente pe o lungime relativ mică de front. Deoarece construcțiile existente erau dezvoltate mult în adîncime, s-au proiectat două blocuri cu curți interioare și cu o adîncime mare de construcție.

La alegerea secțiunilor s-a ținut seama și de următorii factori:

— folosirea mai multor tipuri de secțiuni care să asigure varietate în ansamblu, precum și o proporționare optimă între diferitele tipuri de apartamente, evitînd apartamentele de o cameră și asigurînd un procentaj mare de apartamente de două camere (cca. 78%);

— folosirea unor secțiuni care să asigure varietatea plastică a ansamblului; pentru aceasta s-au folosit secțiuni liniare fără loggii sau bovindouri obligate, lucru care ar fi putut duce la un ritm rigid și monoton al fațadelor;

— asigurarea unui număr mare de apartamente cu camere decomandate, adoptîndu-se decomandarea prin bucătărie, la apartamentele de două

2

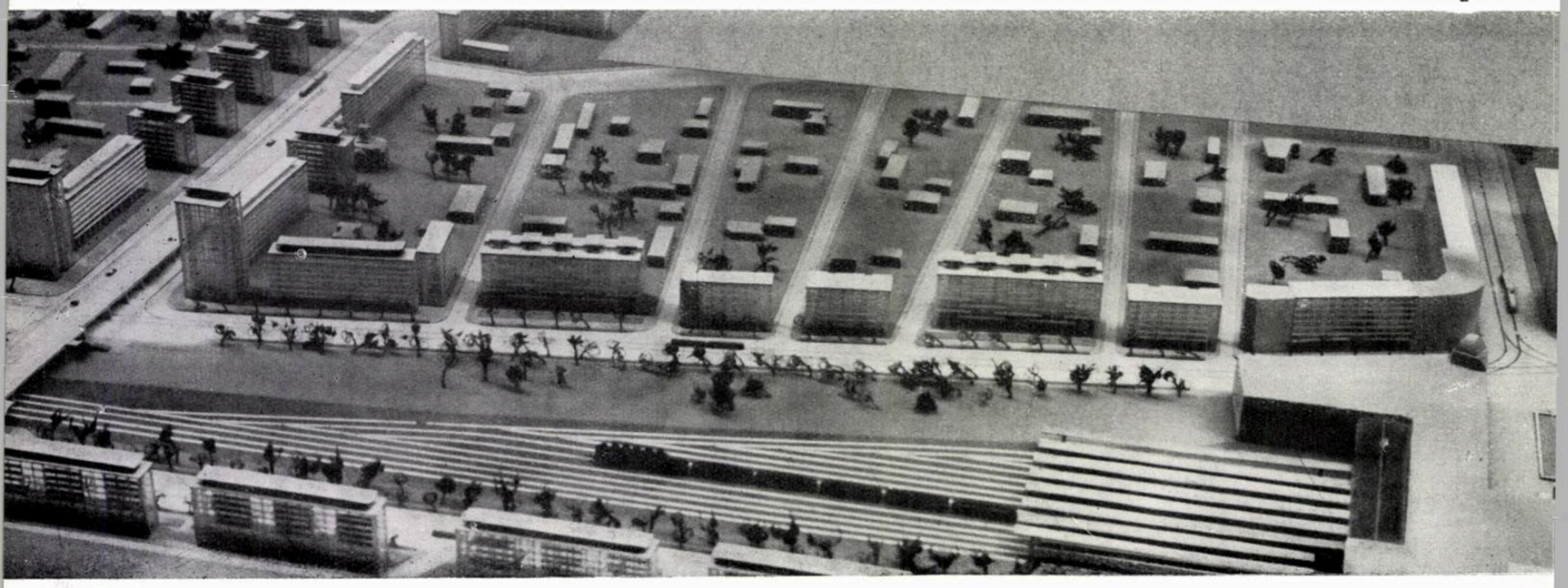

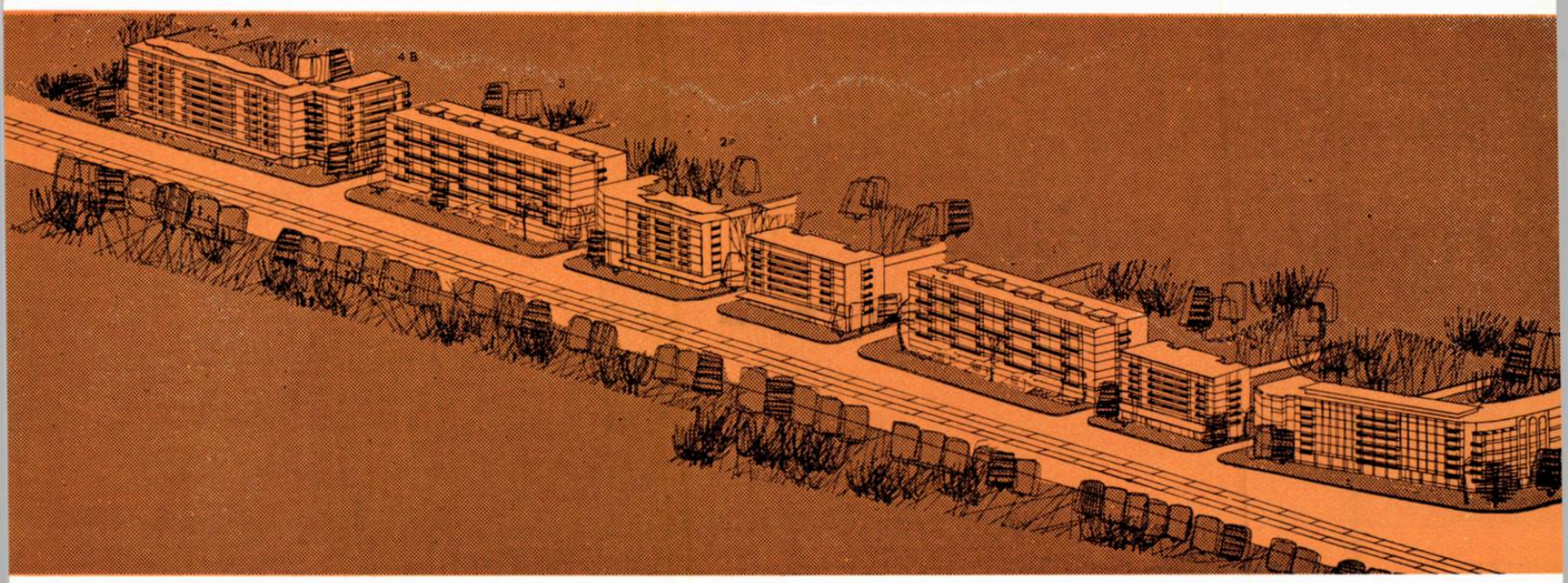

3

4

1 — *Plan de sistematizare calea Griviței — Între b-dul Gh. Duca și podul Basarab 1. Gara de Nord — 2. Zonă de cale ferată — 3. Zonă verde — 4. Piața Basarab*

2 — *Ansamblul de locuințe pe calea Griviței între Gara de Nord și podul Basarab (machetă)*

3 — *Calea Griviței — b-dul Ing. Gh. Duca — podul Basarab — Perspectivă*

4 — *Calea Griviței — B-dul Ing. Gh. Duca — podul Basarab — Desfășurare*

5 — *Perspectivă spre podul Basarab*

camere de la blocurile 1 și 3, și decomandarea din vestibul, la apartamentele de trei camere;

— asigurarea unor secțiuni cu confort mărit, la limita superioară a suprafețelor locuibile admise și încadrate în prețurile plafon;

— s-a căutat ca în majoritatea cazurilor (cca. 85%), camerele de baie să fie luminate și ventilate natural.

În cadrul ansamblului s-au folosit următoarele tipuri de secțiuni:

1. *Secțiunea tip A* — cu 5 apartamente la scară (3 apartamente de 3 camere și 2 apartamente de 2 camere) la blocurile 4 A și 2.

2. *Secțiunea tip D modificat* (cu loggii și la apartamentele de capăt) — cu 4 apartamente la scară (2 apartamente de 3 camere și 2 apartamente de 2 camere) la blocul 4 B.

3. *Secțiuni tip E*, cu curți interioare și niveluri decalate, cu 4 apartamente de 2 camere la scară — la blocurile 1 și 3.

Din punctul de vedere al structurii de rezistență s-au folosit secțiuni cu structuri casetate cu dală groasă și diafragme, cu parter flexibil, în cazul secțiunilor cu magazine la parter, și cu parter rigid, în cazul secțiunilor cu locuințe la parter.

La parterele blocurilor 2, 4 A și 4 B au fost prevăzute următoarele magazine: un mare magazin de legume-fructe, un atelier de confecții, un magazin de pîine, un magazin de lactate-brînzeturi și un magazin de produse de carne.

S-a prevăzut amenajarea terenului liber din spatele blocurilor cu spații verzi, alei carosabile

1

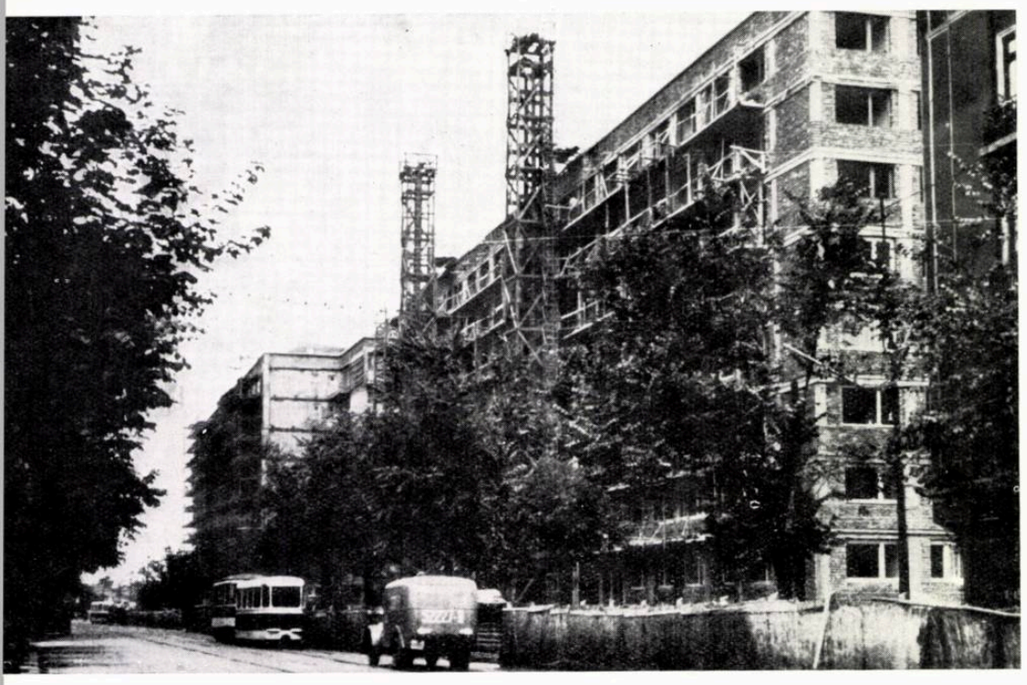

2

și pietoniere, terenuri de joc pentru copii, locuri de odihnă, precum și agrementarea terenurilor din fața blocurilor retrase de la alinierea căii Griviței.

*

Blocurile se prezintă astfel:

Blocul nr. 1, retras cu 7,00 m de la alinierea actuală a căii Griviței, se situează pe terenul cuprins între str. C. Dissescu și str. Iacob Negruzzi, fiind compus din 5 tronsoane de tip E, cu curți interioare și nivelurile decalate.

Blocul are parter și 7 etaje, cu etaj 8 parțial, cu locuințe la parter, apartamentele situate spre calea Griviței fiind ridicate de la nivelul trotuarului cu 1,50 m.

La fațade sînt amplasate numai încăperi de locuit (cu excepția unor bucătării pe fațadele laterale), băile și bucătăriile fiind amplasate spre curțile de lumină interioare, larg dimensionate și beneficiind de ventilație directă și lumină naturală.

La parter, accesul se face din fațada principală în cazul tronsonului curent și prin fațada laterală în cazul tronsonului de capăt. Intrarea, acoperită de o copertină, este rezolvată cu windfang, vestibul, cameră de cărucioare și cameră pentru portar.

La etajul 8 sînt amplasate anexele gospodărești, uscătorii, spălătorii, W.C. de serviciu, cameră pentru antena de televiziune și camera pentru motoarele ascensorului. Evacuarea gunoaielor prin tuburi se face de la balcoanele din curțile de lumină, circulația cărucioarelor de gunoi efectuîndu-se exclusiv în interiorul subsolului, unde sînt camerele de gunoaie și crematoriul.

În rezolvarea de detaliu a scărilor din curțile interioare de lumină s-a căutat obținerea unei transparențe prin vitrarea lor de sus și pînă jos și retragerea scării de la exterior, permițînd o tratare independentă de scară a peretelui vitrat, precum și o senzație de mărire a spațiului.

Plastica fațadei are imprimată o notă deosebită de ale celorlalte blocuri, ca accent suplimentar retragerii blocului de la aliniere. Prin decalarea și țeserea pe niveluri a balcoanelor și prin legarea acestora cu lamele se obține un casetaj major al fațadei, ca un intermezzo al tratării absolut orizontale a celorlalte blocuri.

Blocul nr. 2, cuprins între str. Depărățeanu și imobilul din calea Griviței 180, are parter, 6 etaje și etaj 7 parțial, înscriindu-se în cornișa blocului alăturat, nou-construit. Blocul este realizat dintr-o secțiune de tip A cu 5 aparta-

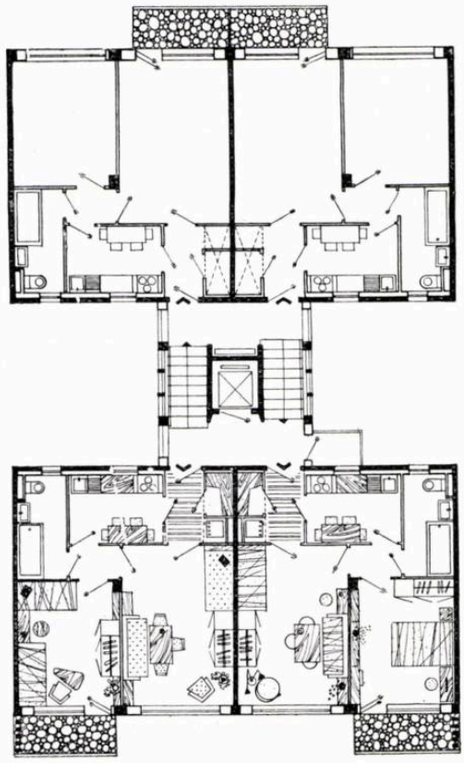

3

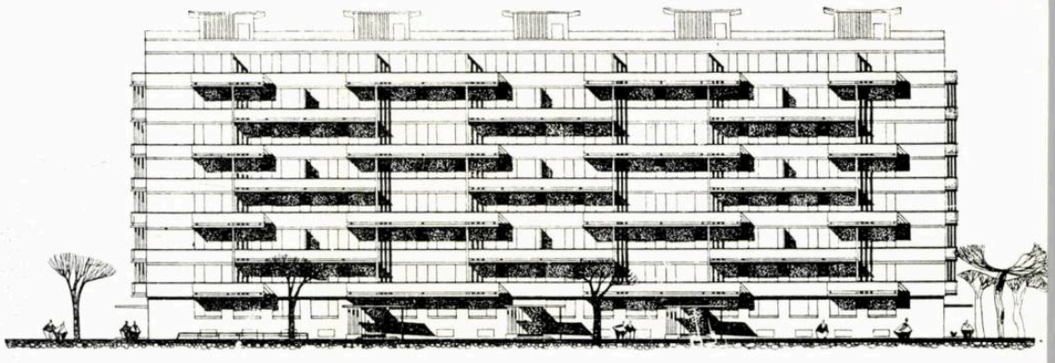

4

5

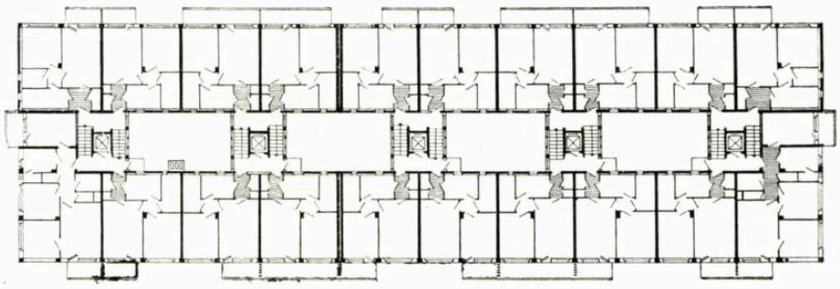

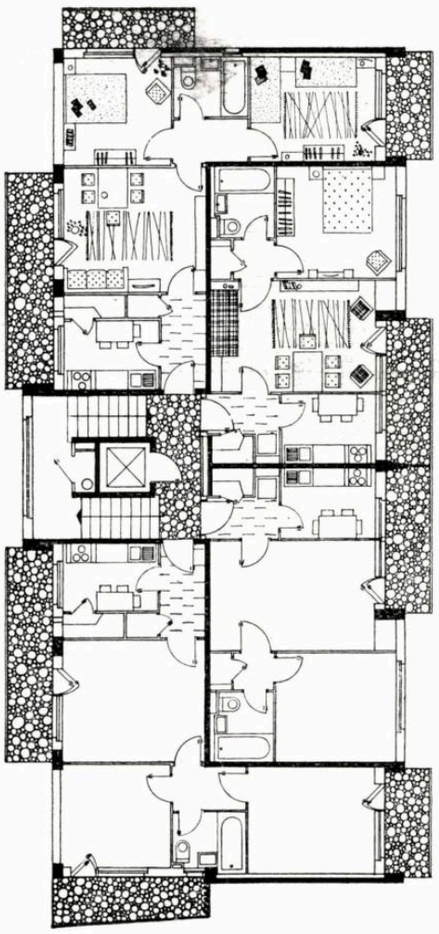

6

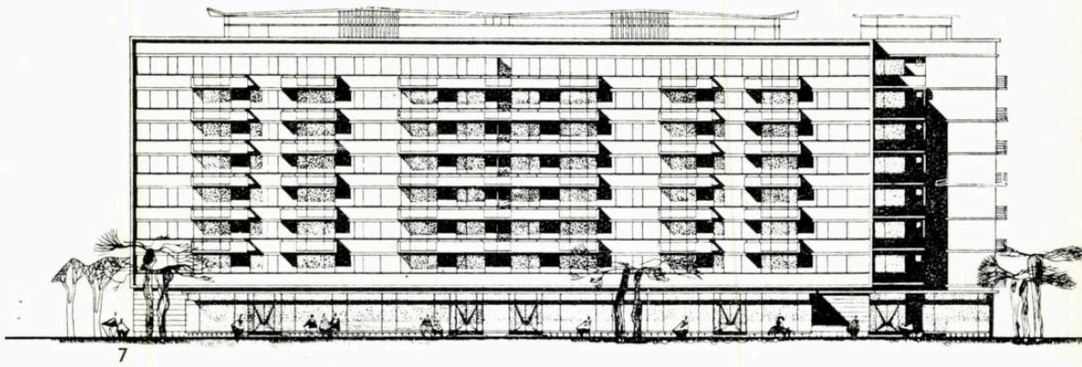

7

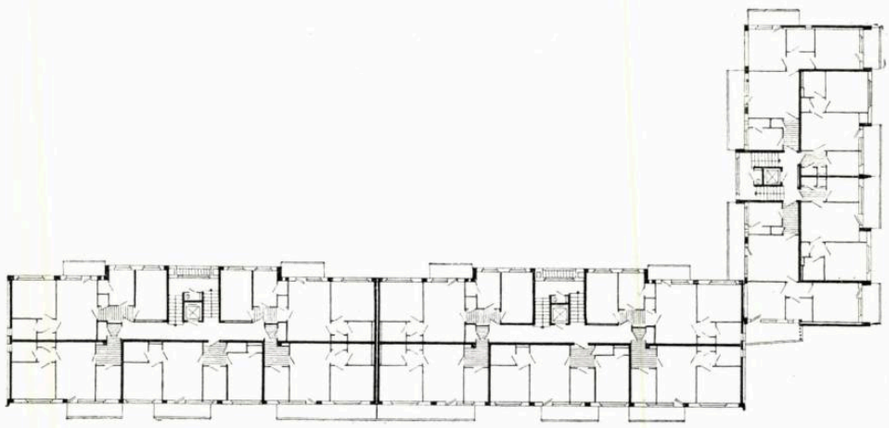

8

mente la scară, avînd 30 de apartamente la scară și o garsonieră.

Blocul nr. 3 este amplasat între str. Miron Costin și str. Petru Rareș, retras cu 7,00 m de la aliniere; el este tratat identic cu blocul nr. 1, cu unele modificări la subsol.

Blocurile 4 a și 4 b formează împreună un ansamblu între calea Griviței și str. Petru Rareș, ambele corpuri de clădiri avînd parter și 7 etaje + etaj 8 parțial.

Blocul 4 a este format din două secțiuni de tip A cu cîte 5 apartamente la scară, totalizînd 72 de apartamente; blocul 4 b este format dintr-o secțiune de tip D modificată, cu 4 apartamente la scară, cu un total de 29 de apartamente.

Plastica fațadelor se bazează pe accentuarea orizontalelor și pe jocul de balcoane, realizîndu-se la legătura dintre blocuri elemente de plin verticale. Copertina de la etajul 8 este ondulată, contîndu-se pe vederea integrală a blocului dinspre calea ferată.

Copertina de la parterul magazinelor este rezolvată la un nivel intermediar, continuînd în exterior plafonul magazinului.

Prin finisarea cu vinacet colorat a fațadelor s-a urmărit realizarea unui ansamblu plăcut colorat și unitar, cu accentuarea orizontalelor fațadelor și punerea în evidență a blocurilor 1 și 3, tratate diferit.

Arh. PAUL FOCȘA

1 — *Vedere de șantier a blocurilor*
2 — *Vedere de șantier a blocurilor de locuințe din zona podului Basarab*
3 — *Detaliu de tronson — bloc 1 — bloc 3*
4 — *Blocul de locuințe 1 și 3 — Fațada principală*
5 — *Plan nivel curent — bloc 1 — bloc 3*
6 — *Plan de detaliu — bloc 4 b*
7 — *Blocul de locuințe 4a — 4b — Fațada principală*
8 — *Plan nivel curent — Blocurile 4a și 4b*
9 — *Blocul 1 și 3 — Detaliu de scară*
10 — 11 — *Blocul 1 și 3 — Detalii de scară*
12 — *Detaliu copertină lamelată bloc 4a și 4b*

9

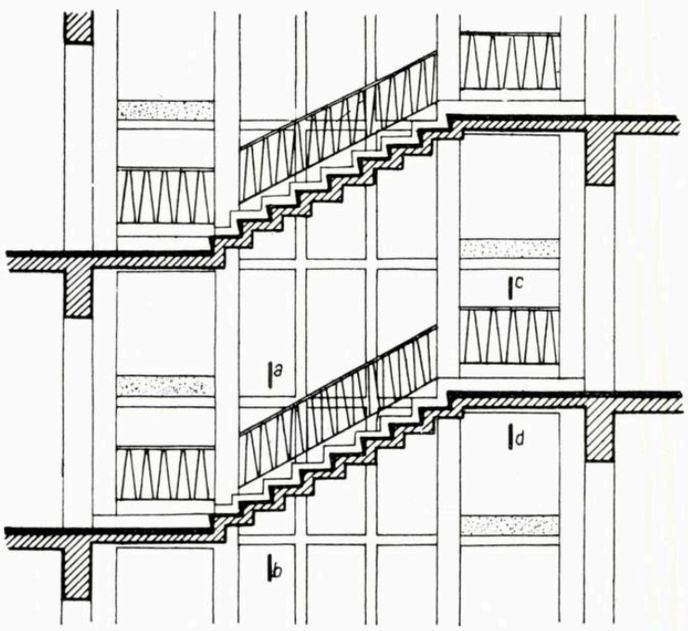

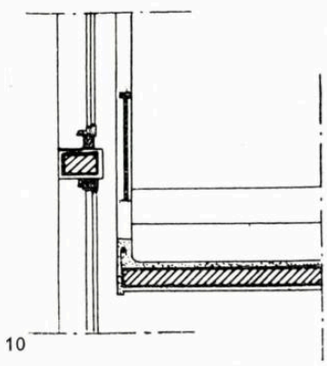

10

a-b

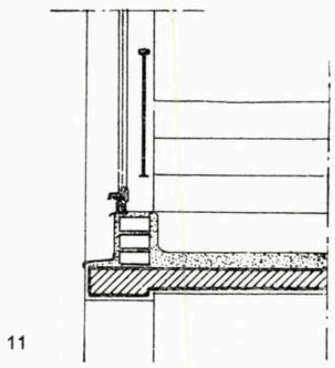

11

c-d

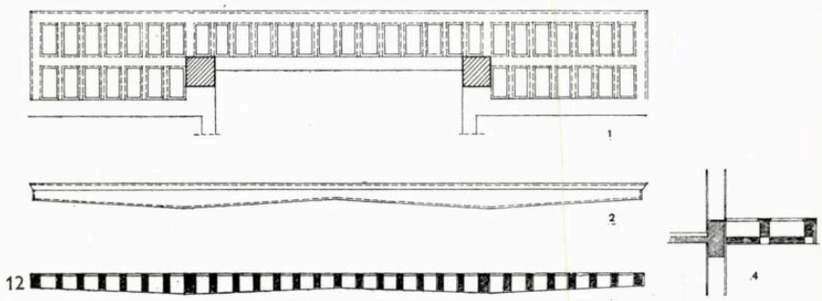

12

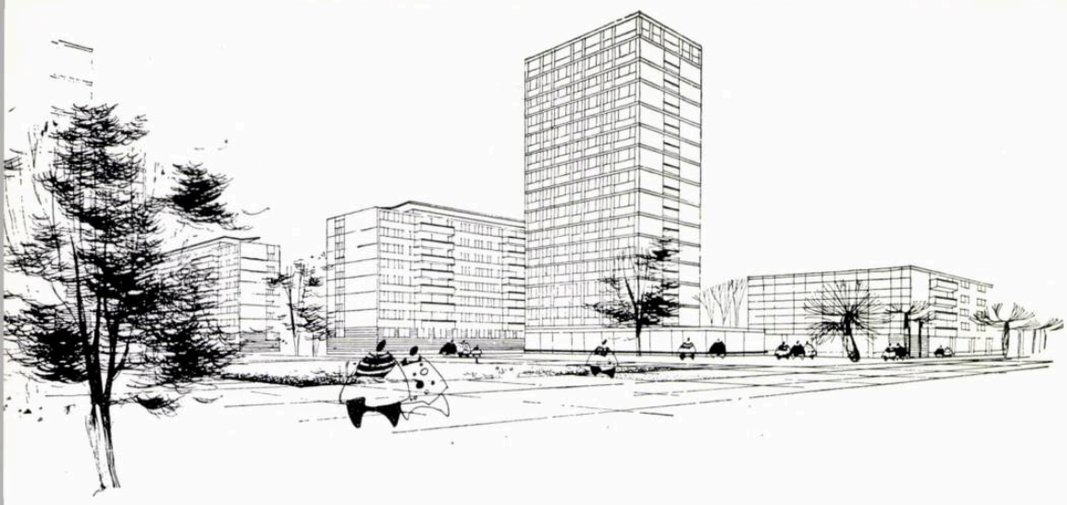

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Cleopatra Alifanti (șef de proiect), Antonina Aioanei, Mihaela Crăifăleanu, Constantin Enăchescu, Simon Julman, Ion Nicolau, Consuela Niculescu, Ruth Roth

1

ANSAMBLU DE LOCUINȚE PODUL BASARAB-STR. CARAIMAN

Ideea de bază în elaborarea studiului acestui ansamblu a fost încercarea de a se crea un front organizat și unitar urbanistic și arhitectural, care să se înscrie în compoziția generală a magistralei și care să fie totodată destul de variat în expresie.

Compoziția se întinde pe partea dreaptă a căii Griviței, pe o lungime de cca. 1 km și pe o adîncime de cca. 75 m, fiind cuprinsă între calea Griviței și o stradă paralelă cu aceasta, nou-creată, în continuarea străzii Zaharia.

Pe fîșia de teren pe care se desfășoară ansamblul se găsesc două intersecții importante: prima, între calea Griviței și inelul II (podul Basarab) și cea de-a doua, între calea Griviței și artera care leagă cartierul Giulești cu partea de nord-est a orașului (podul Grant).

Rezolvarea propusă a tratat aceste două puncte importante în moduri diferite, și anume: la prima intersecție, dintre inelul II și calea Griviței, au fost amplasate două blocuri turn cu 14 etaje, care să marcheze noul pod Basarab ce se va construi și pe care vor trece atît circulația auto, cît și tramvaiele; la cea de-a doua intersecție s-a proiectat o piață care are rolul să reglementeze circulația și să marcheze începutul podului Grant și esplanada care leagă b-dul 1 Mai cu calea Griviței.

Magistrala se desfășoară între aceste două centre printr-un front de clădiri continuu și liniștit pe care se proiectează o serie de blocuri punct în continuarea cărora se află o clădire cu parter și 4 etaje construită recent, și care a fost înglobată în compoziție.

Pe porțiunea sistematizată, calea Griviței are un profil de 42 m, din care o zonă de 26 m pentru circulație auto și tramvaie.

Partea stîngă a căii Griviței — spre calea ferată — fiind prevăzută a rămîne zonă verde, începînd de la gară pînă la Atelierele C.F.R., face posibilă vederea frontului ce se va construi, din trenurile care vin sau pleacă din Gara de Nord.

Regimul de construcție este: parter, 7 etaje și un etaj parțial pentru clădirile liniare; parter, 10 etaje și un etaj parțial pentru blocurile punct; parter și 14 etaje pentru cele 3 blocuri turn care marchează podurile menționate.

Clădirile care formează ansamblul sînt prevăzute cu locuințe la parter, excepție făcînd blocurile de la podul Basarab și piața Grant, la care parterul este ocupat de magazine.

Secțiunile folosite sînt de 3 tipuri:

— pentru blocurile bară a fost folosit tronsonul liniar «tip d» proiectat în institut în 1960, căruia i s-au adus o serie de ameliorări pentru mărirea confortului și reducerea consumului de oțel;

— pentru blocurile punct a fost folosit blocul punct proiectat pentru b-dul Dinicu Golescu;

— pentru blocurile turn a fost întocmit un plan complet nou, care să satisfacă necesitățile impuse de dimensiunile terenului și de clădirile învecinate.

În afara clădirilor de locuit și a magazinelor, în ansamblu a mai fost prevăzută o circumscripție sanitară și un cinematograf cu 850 de locuri, plasat în apropierea podului Basarab.

Pe întreg ansamblul a rezultat un număr de 1 438 de apartamente, dintre care 24 a o cameră, 708 a 2 camere și 706 a 3 camere, precum și 21 de magazine.

Structura de rezistență pentru toate blocurile este un sistem celular de beton armat cu planșee dală groasă. Structura se păstrează pe sistemul de pereți și la parterele cu locuințe, devenind flexibilă, pe stîlpi, la parterele cu magazine.

Arh. CLEOPATRA ALIFANTI

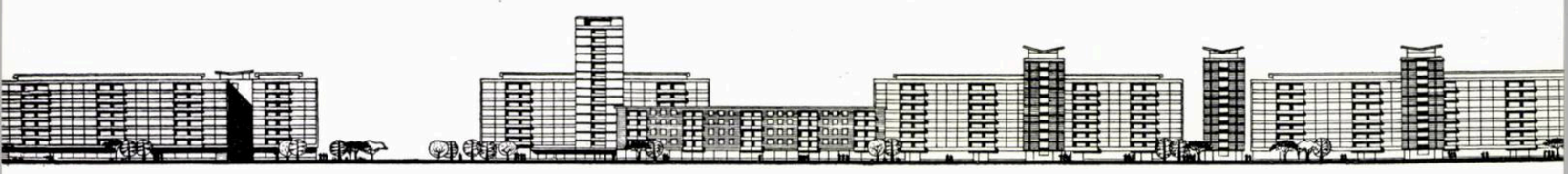

1 — *Blocuri de locuințe pe calea Griviței între podul Basarab și podul Grant — Perspectivă*
2 — *Ansamblul de locuințe pe calea Griviței, între podul Basarab și podul Grant (machetă)*
3 — *Blocuri de locuințe podul Basarab — podul Grant — Perspectivă*
4 — *Plan de situație*
1. Piața Basarab — 2. Piața Grant — 3. Cinematograf cu 800 de locuri — 4. Bloc de locuințe existent
5 — *Calea Griviței — Basarab — Grant — Desfășurare*
6 — *Plan etaj curent — bloc punct — calea Griviței*
7 — *Ansamblul de locuințe podul Basarab*

2

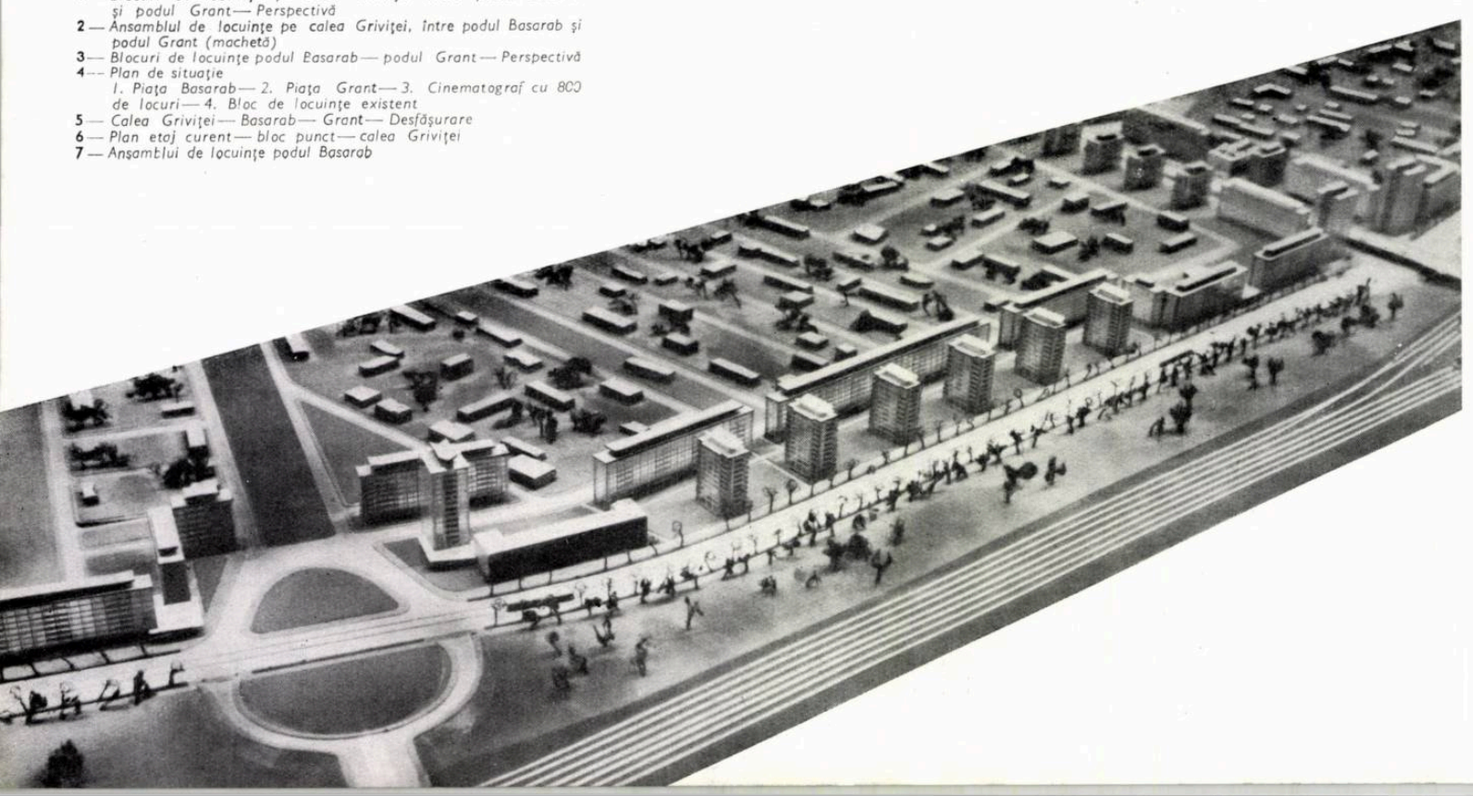

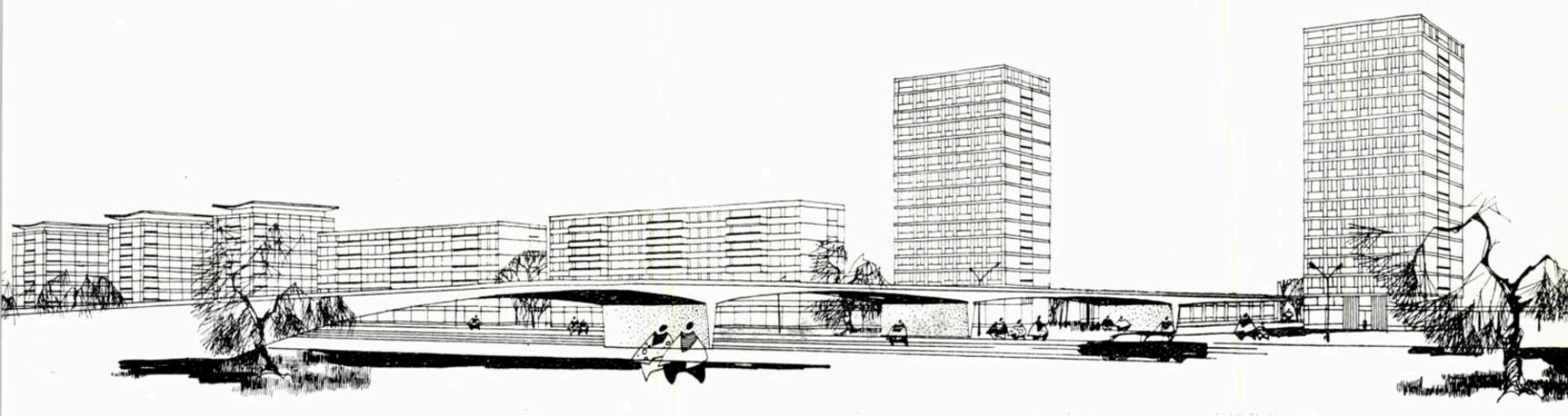

3

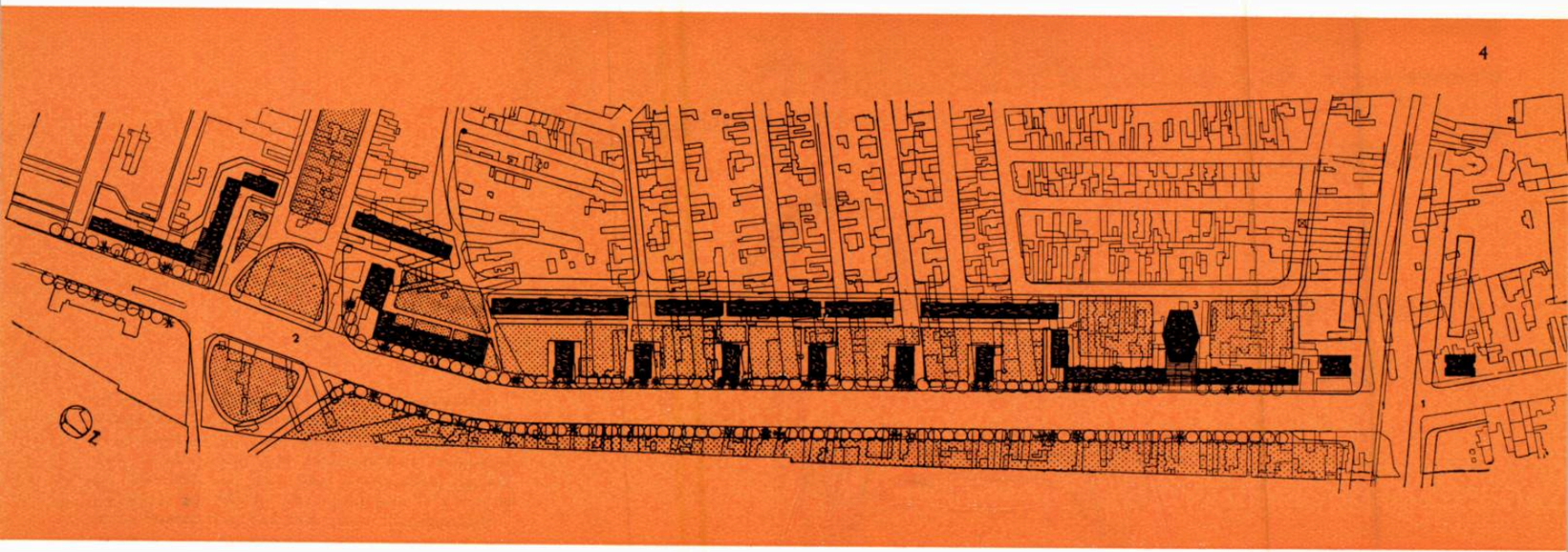

4

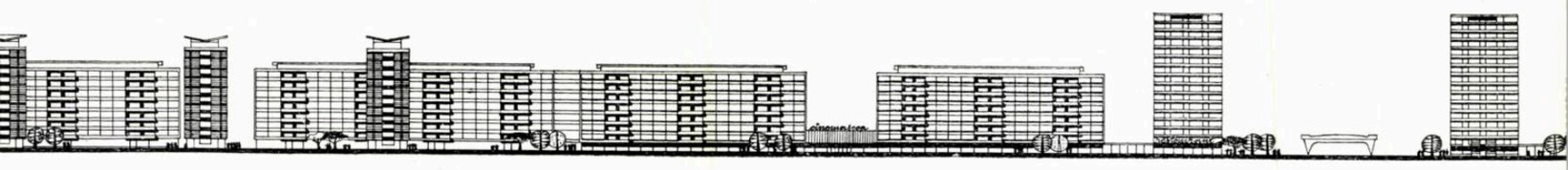

5

6

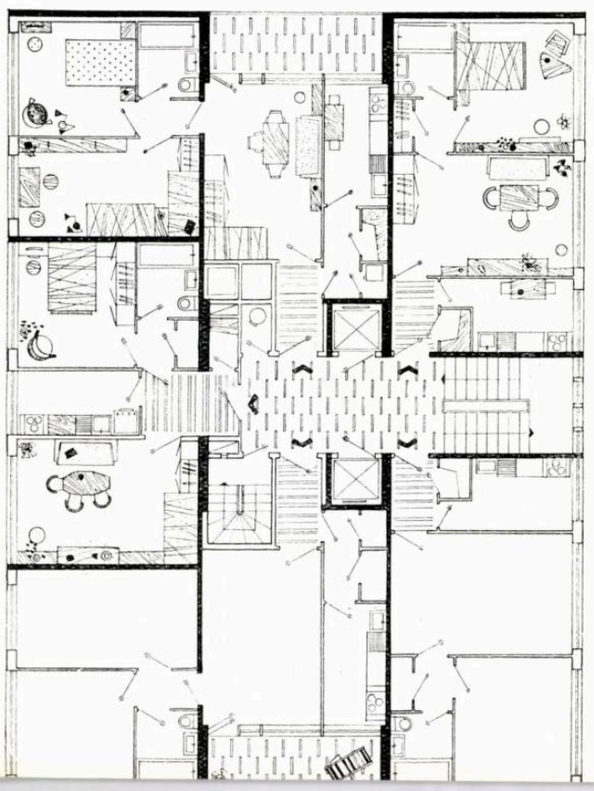

7

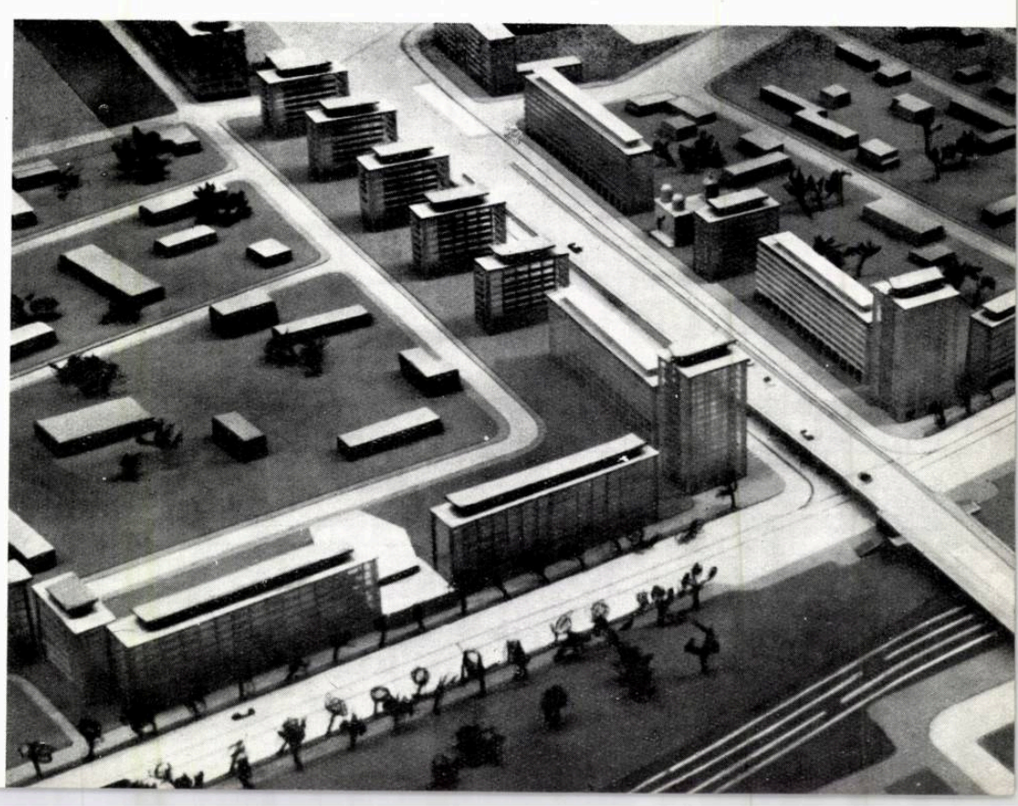

1

1 — *Cinematograful Basarab — Perspectivă*
2 — *Cinematograful Basarab — Plan parter*
3 — *Cinematograful Basarab — Secțiune longitudinală*

CINEMATOGRAF CU 850 DE LOCURI LA PODUL BASARAB

Proiectant: arh. Nicolae Stoenescu

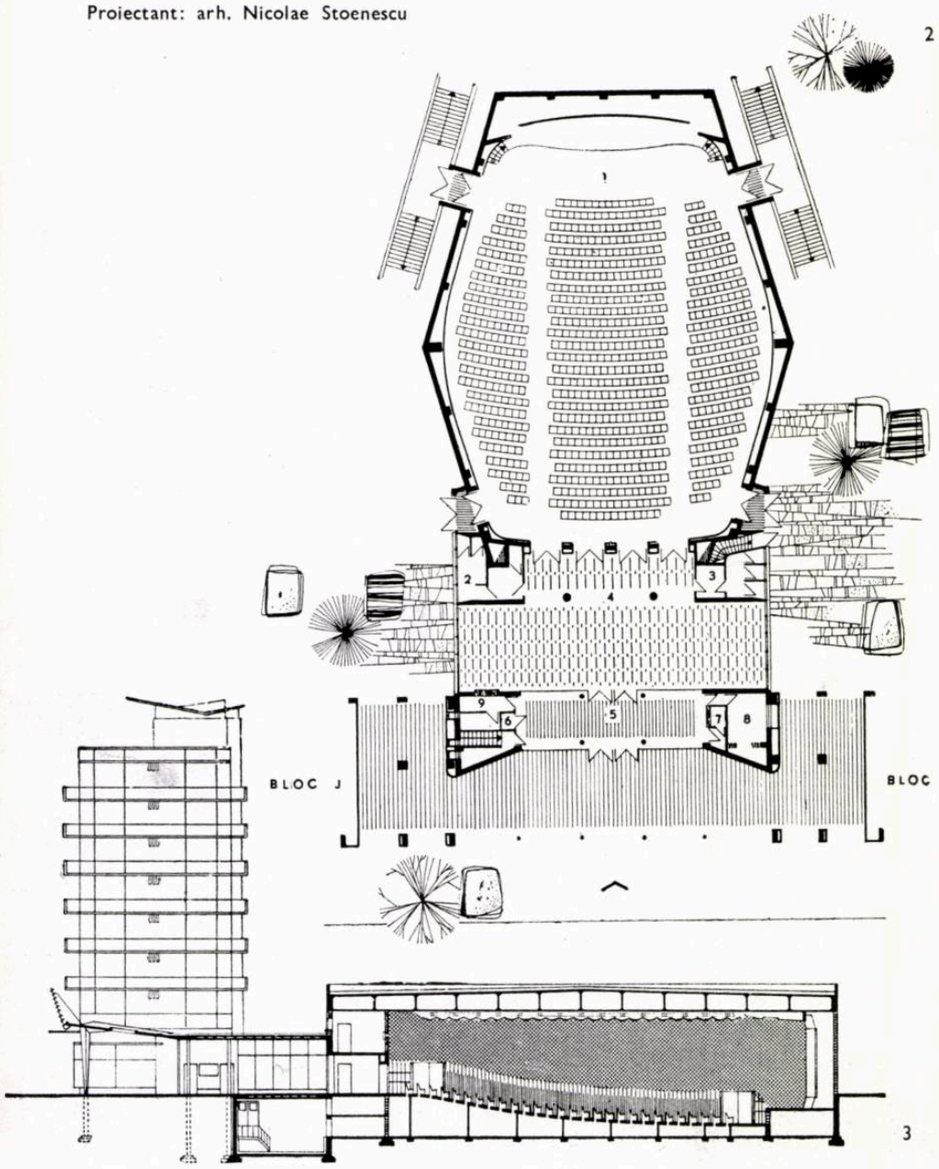

2

3

Cinematograful, amplasat în apropierea podului Basarab, va avea 850 de locuri. Capacitatea sa a fost stabilită pe baza datelor referitoare la populație și a normativelor cehoslovace, care prevăd construirea unei săli cu 500—600 de locuri la o populație de 15 000 de locuitori.

Microraionul care urmează a fi deservit de noul cinematograf este situat între calea Griviței, b-dul N. Titulescu, b-dul Banu Manta, b-dul 1 Mai, str. Curtea de Argeș și continuarea acesteia. Populația microraionului, după terminarea noilor construcții, se va ridica la un număr de cca. 18 500 de locuitori, dotarea prevăzută asigurînd o deservire în bune condiții.

Pentru construcția cinematografului s-a refolosit, adaptîndu-se la teren, proiectul cinematografului cu 850 de locuri în curs de execuție în cartierul Floreasca.

Derivat din tipul proiectat pentru cinematograful ce se construiește pe calea Griviței în piața Chibrit, acest proiect păstrează neschimbată sala ca formă și dimensiuni, îi mărește capacitatea cu 50 de locuri și prin tratarea diferită a detaliilor și culorilor, creează un nou aspect interior și exterior.

Plasat în interspațiul dintre două blocuri (J și K), se creează astfel o incintă spațioasă, care rezolvă aglomerările de public caracteristice în fața intrărilor la sălile de spectacole.

Acest spațiu este acoperit cu o prelungire a copertinei cinematografului avînd un gol la mijloc și este terminat spre magistrală cu un panou realizat din profile metalice. Pe acest suport se vor fixa firma luminoasă și afișele filmelor.

Rezolvată în acest fel, fațada principală a cinematografului capătă caracterul și efectul de plastică specific. Evacuarea publicului se face prin cele 4 ieșiri de securitate ale sălii, aceasta avînd posibilitatea unui acces comod spre magistrală, datorită porticelor laterale ce se află la parterul celor două blocuri J și K.

Sala este prevăzută cu ecran lat, instalații de stereofonie și tratament acustic. Ventilația mecanică a fost proiectată astfel ca în viitor să poată asigura condiționarea aerului în timpul verii. În acest scop, la subsol s-a prevăzut spațiul necesar agregatelor de răcire. Încălzirea și alimentarea cu apă a instalațiilor de prevenire a incendiilor sînt asigurate de ansamblul blocurilor de locuințe.

Arh. NICOLAE STOENESCU

COMPLEXUL DE LOCUINŢE GRIVIŢA ROŞIE

Complexul Griviţa Roşie este cel mai important dintre ansamblurile care sînt în curs de execuţie pe calea Griviţei, datorită atît desfăşurării sale pe un front de cca. 1 700 m, cît şi faptului că poziţia sa este legată de puternicul centru muncitoresc al Atelierelor C.F.R., cu tradiţiile lui de luptă revoluţionară.

Ansamblul se întinde de la str. Caraiman (cimitirul Sf. Vineri) pînă la str. Carpaţi (podul Constanţa).

Faţă de numărul mare de străzi secundare care pătrundeau în calea Griviţei, în noua situaţie s-a studiat posibilitatea pătrunderii în magistrală numai a anumitor străzi, celelalte urmînd să fie colectate în spatele blocurilor prin alei carosabile pentru deservirea blocurilor şi prin realizarea unor legături continue de circulaţie locală.

În spatele blocurilor s-au prevăzut şi terenuri de joc pentru copii.

Regimul general de construcţie este cu demisol, parter + 7 etaje, cu excepţia a două blocuri (unul situat în faţa intrării la Atelierele Griviţa şi altul în piaţa Chibrit) de cîte 13 etaje şi a două blocuri cu 9 etaje, din piaţă (unul formînd capăt de perspectivă pentru direcţia b-dul Bucureştii-Noi, şi altul, care cuprinde şi un cinematograf, formînd latura spre b-dul 1 Mai).

Blocurile au un etaj retras la nivelul terasei, în care sînt amplasate funcţiuni auxiliare de folos comun, ca spălătorii, uscătorii, cameră de ascensoare etc., şi unul sau două apartamente pe tronson.

Colectiv de proiectare:

Arhitecţii Constantin Teodorescu (şef de proiect), Ileana Bodnărescu, Renzo Cărăuşu, Constantin Enăchescu, Victoria Fotescu, Ligia Gheorghiu, Yvonne Goldenberg, Dan Ioanovici, Marcela Mateescu, Ecaterina Mikloş, Ion Nicolau, Virgil Niţulescu, Ruth Roth, Marga Vitez

Ansamblu de locuinţe pe calea Griviţei între Atelierele C. F. R. şi piaţa Chibrit (Machetă

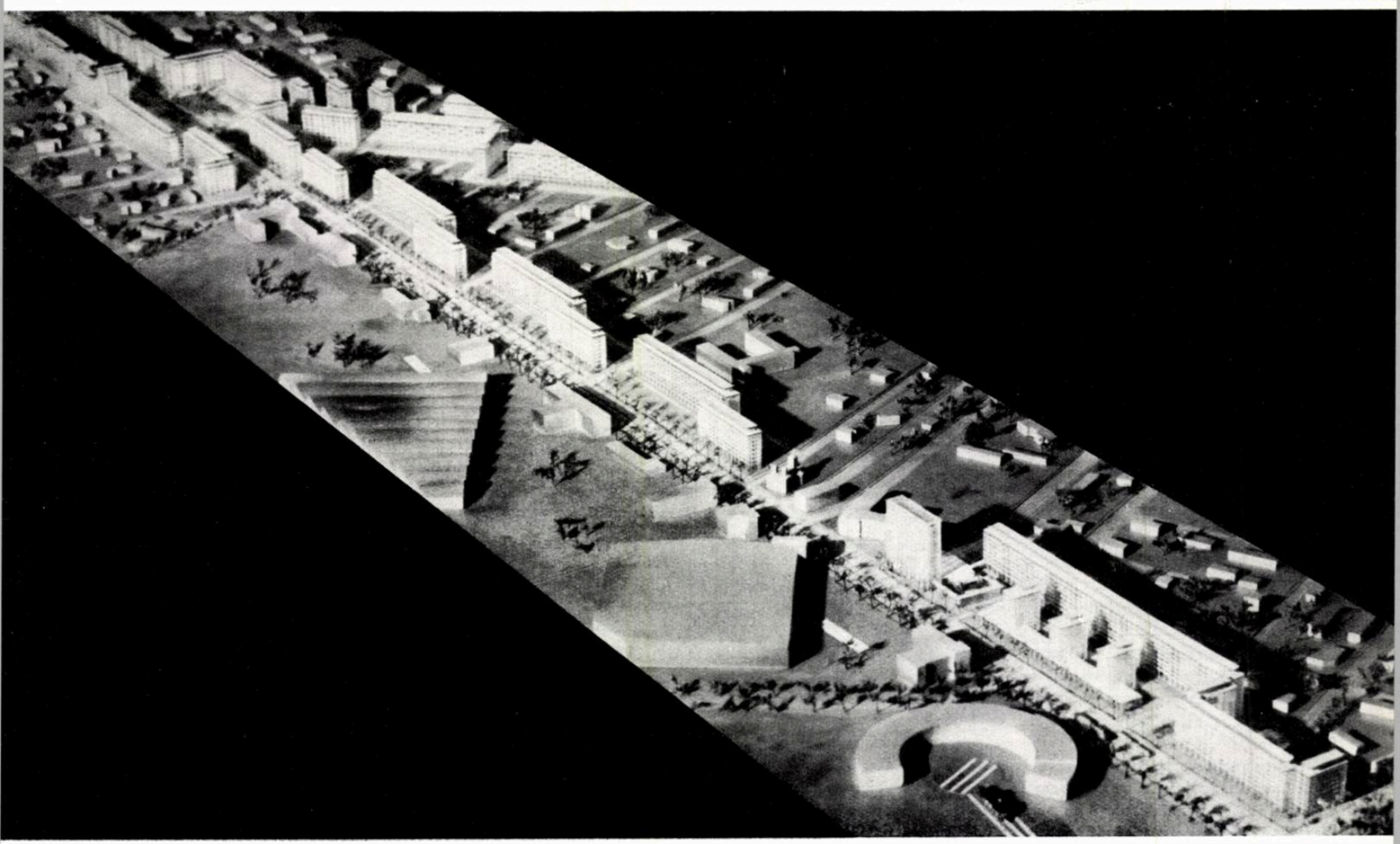

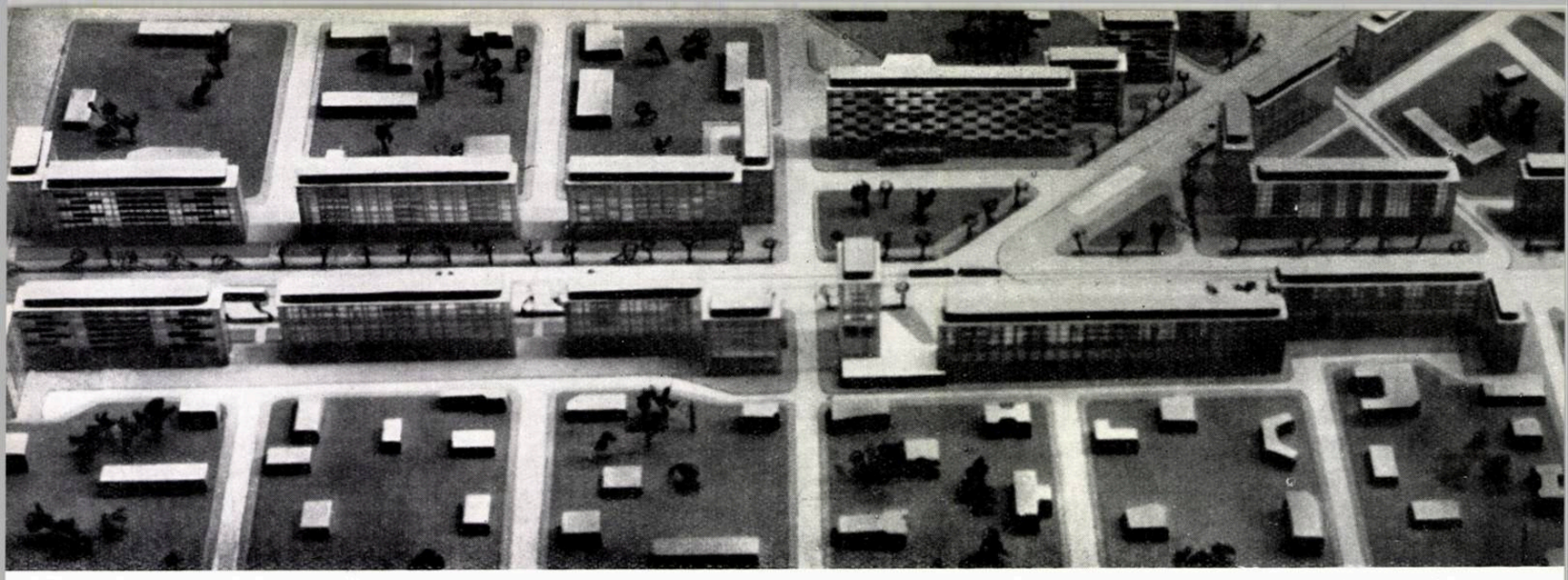

1

2

3

În cadrul ansamblului proiectat sînt prevăzute două mari centre comerciale importante: unul grupat în zona blocurilor din fața intrării atelierelor și altul la intersecția b-dului 1 Mai cu calea Griviței, în zona pieței Chibrit.

Ansamblul proiectat este prevăzut cu o școală cu 24 de clase și un cinematograf cu 800 de locuri, care vor completa dotările social-culturale existente ale cartierului.

În planul director întocmit pentru întregul cartier este studiată, ca etapă de viitor, sistematizarea întregii zone pe principiul microraionării și sînt prevăzute toate dotările aferente.

Pentru realizarea acestui ansamblu de locuințe, dat fiind numărul mare de apartamente și necesitatea obținerii unei proporții juste între apartamente și a unei variații în fațade, s-au folosit în mod curent două tipuri de secțiuni: de tip « a » și « d ».

Tipul « a » are 5 apartamente la scară, din care 3 cu 3 camere și 2 cu 2 camere.

Tipul « d » are 4 apartamente la scară, din care 2 cu 3 camere și 2 cu 2 camere.

În afară de blocurile rezultate din asamblarea tronsoanelor curente, la blocurile punct s-au folosit secțiuni care nu s-au mai repetat avînd de asemenea apartamente cu 2, 3 și 4 camere sau garsoniere.

Suprafețele curente locuibile ale apartamentelor sînt de 29,15 m² la cele cu 2 camere și de 40 m² la cele cu 3 camere.

Toate apartamentele au băi în suprafață de cca. 3,50—4,00 m², cu căzi mari.

Bucătăriile sînt toate de peste 6,00 m², fiind prevăzut și spațiul pentru frigider, fie în bucătărie, fie într-o nișă specială.

În secțiunile folosite în acest ansamblu, toate apartamentele au dormitoare cuprinse între 12,06 și 12,95 m² și camere de zi de 17,00 m².

Sînt prevăzute de asemenea cămări și spații de depozitare.

La ultimul etaj, care este parțial, în funcție de legătura cu tronsoanele alăturate, există un apartament de 3 camere și o garsonieră, precum și spălătorii și uscătorii.

La fiecare intrare, la parter, este prevăzut un spațiu pentru portar și pentru cărucioare.

Crematoriile sînt amplasate la demisolurile blocurilor.

Întreg ansamblul este dotat cu magazine, care alcătuiesc o rețea comercială complexă împărțită în două zone mari. Prima porțiune, cuprinsă între str. Caraiman și str. Plăeșului, în fața intrării la ateliere, și a doua mare zonă cuprinsă în cadrul pieței Chibrit.

În primă zonă, magazinele sînt repartizate în blocurile K, L și I.

În blocul K sînt următoarele magazine: frizerie, florărie, lactate, confecții, librărie, pîine și farmacie.

În blocul L sînt 3 magazine: radiotehnice, articole pentru copii și alimentar cu autodeservire.

În blocul I sînt prevăzute: un restaurant, o cofetărie și o tutungerie.

În piața Chibrit sînt repartizate magazine în blocul C (un magazin de legume și fructe), în blocul D (un atelier foto, o cofetărie și o librărie), în blocurile E 1 și E 2 (un oficiu CEC, o frizerie, un atelier de reparații radio și o croitorie), în blocul F (un oficiu P.T.T.R.), în blocul G (o farmacie), în blocul A (un magazin de confecții și unul de mobilă), în blocul M (un mare magazin universal, galaterie, textile, încălțăminte etc.), în blocul N (o serie de magazine alimentare, pîine, băcănie, vinuri etc.) și în blocul O (un restaurant).

Structura de rezistență adoptată este cea celulară. În acest sens, pentru fiecare apartament corespunde o celulă tip, pereții despărțitori dintre celule servind pentru transmiterea forțelor gravitaționale și pentru realizarea structurii antiseismice.

Această soluție permite realizarea unui plan liber în interiorul unei celule, o variație în tratarea fațadelor și obținerea unor deschideri mari la parter, în sens longitudinal și transversal.

În general, s-au adoptat cele mai moderne soluții pentru armarea și dimensionarea structurilor, prin calcul dinamic spațial la forțe orizontale și distribuția armăturii pe baza eforturilor reale.

De asemenea, pentru obținerea unor spații mari de magazine fără stîlpi s-au folosit planșee de beton armat precomprimat.

Alimentarea cu apă se face de la rețeaua publică prin intermediul a 5 stații de hidrofor.

Dat fiind numărul mare de apartamente și ritmul intens al execuției și al proiectării, s-au studiat trei detalii de tipuri de instalații de băi și, în general, pe ansamblu, s-a urmărit principiul tipizării detaliilor.

Instalația de încălzire reprezintă prima lucrare din București racordată la rețeaua de termoficare a orașului.

4

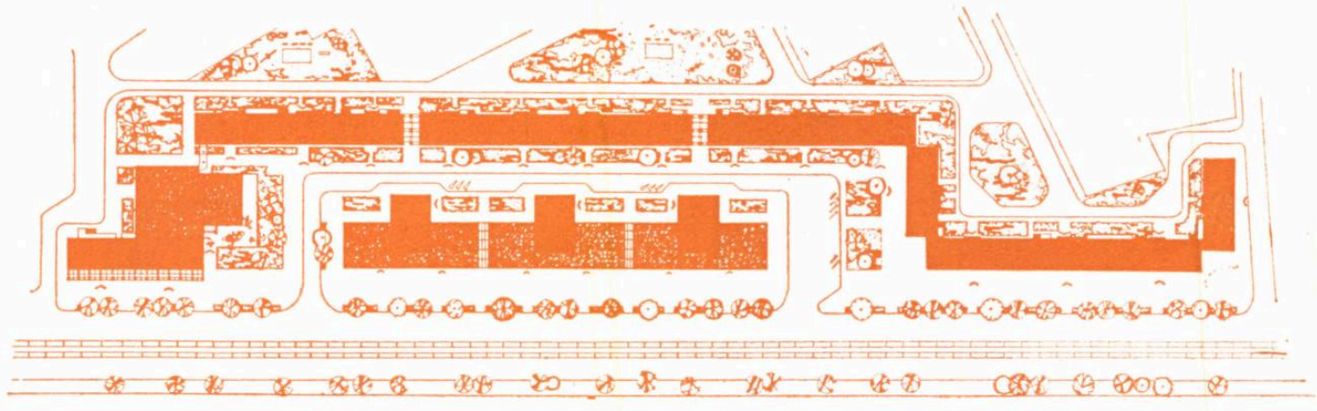

5

1 — *Ansamblul de locuințe din piața Chibrit (Machetă)*
2 — *Desfășurarea blocurilor din piața Chibrit*
3 — *Plan de situație — Piața Chibrit*
4 — *Desfășurarea blocurilor de pe calea Griviței în fața atelierelor C.F.R.*
5 — *Plan de situație — Griviția Ateliere*
6 — *Ansamblul de locuințe de pe calea Griviței Ateliere (Machetă)*

6

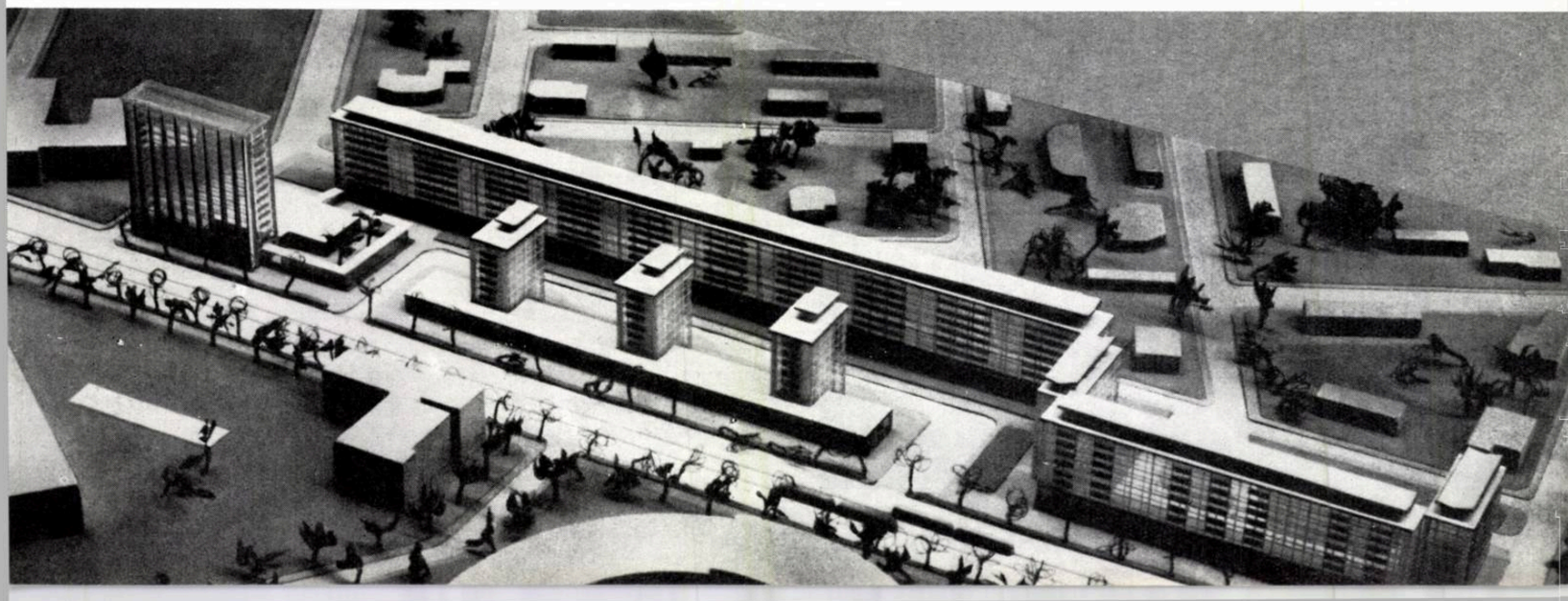

1

2

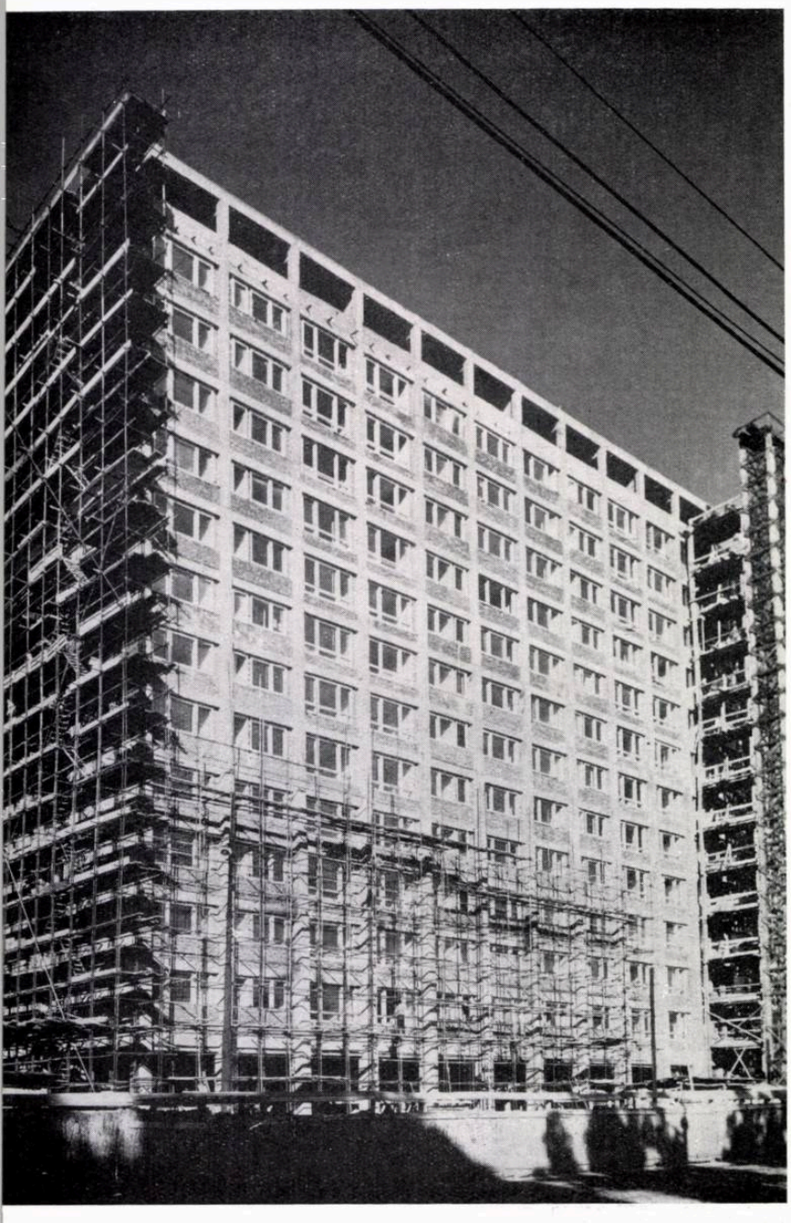

3

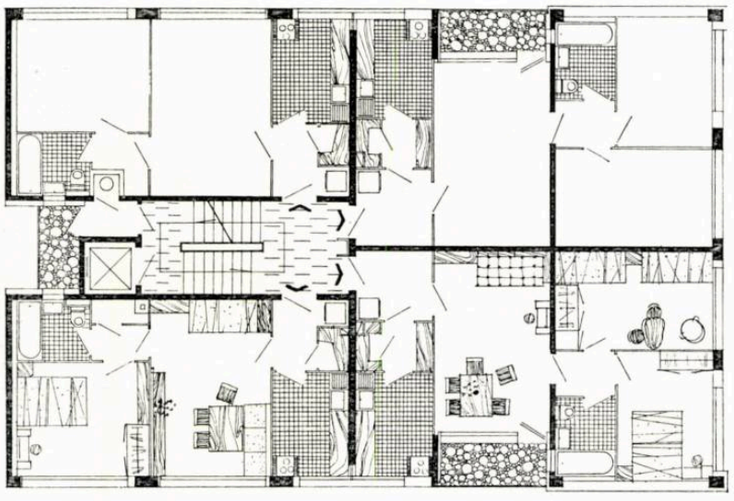

Folosirea în stațiile de transformare termică a apei cu temperatură de peste 100° a impus instalații de automatizare, care au permis asigurarea condițiilor de siguranță a funcționării instalațiilor, precum și controlul asupra presiunii și temperaturii apei și măsurarea consumului de căldură.

Pentru aceasta a fost necesară proiectarea unor utilaje speciale, aparate de contracurent cu randament ridicat, consum redus și mare siguranță în exploatare.

Paralel cu executarea blocurilor din ansamblu urmează să se refacă și carosabilul căii Griviței după profilul fixat. Axa căii Griviței se menține de-a lungul liniilor de tramvai, lărgirea făcîndu-se la 42 m pe partea dreaptă numai pe porțiunea atelierelor și pe ambele părți, la 54 m de la str. Clăbucet pînă la podul Constanța. Totodată se vor executa și aleile de degajare din spatele blocurilor.

A fost întocmit un studiu pentru spațiile verzi, pentru ca să se poată realiza un cadru armonios, cu plantații bogate și variate. Vor fi plantate 4 șiruri de pomi în porțiunile cu blocuri care au locuințe la parter și peluze de verdeață acolo unde blocurile sînt mai retrase.

În cadrul ansamblului se realizează 3 017 apartamente, din care 2 057 în blocurile cu structură monolit. Pe număr de camere, se realizează 1102 apartamente de 3 camere, 919 apartamente de 2 camere, 27 apartamente de 4 camere și 9 apartamente cu o cameră.

Arh. CONSTANTIN TEODORESCU

4

1 — *Vederea blocurilor I, J şi L— Lotul I*
2 — *Blocul I — Griviţa Ateliere*
3 — *Detaliu tronson— Blocul L*
4 — *Blocurile L, I şi J—Griviţa Ateliere*
5 — *Detaliu tronson — Blocul I complexul Griviţa Ateliere*
6 — *Vederea blocurilor de locuinţe din faţa Atelierelor C.F.R. — Perspectivă*

5

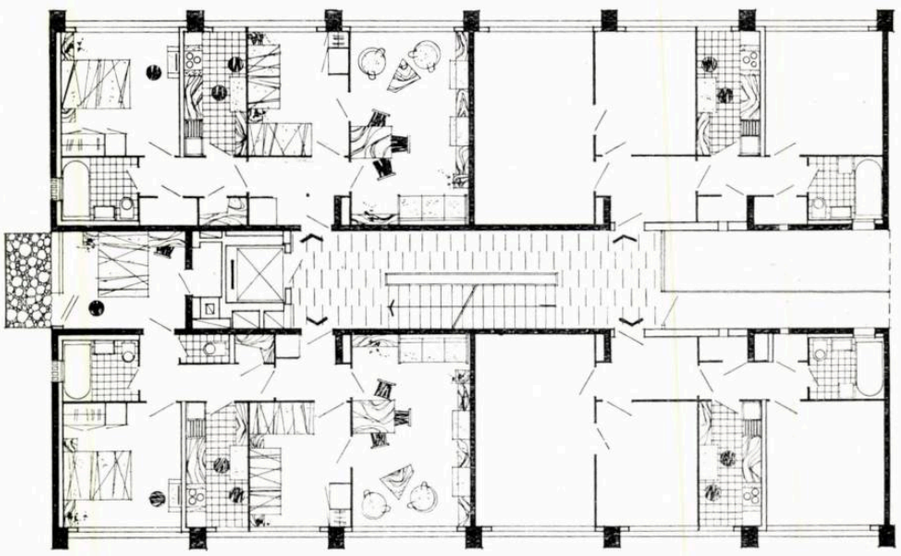

6

1

1 — Vedere de pe b-dul 1 Mai — Perspectivă
2 — Blocul O — Piața Chibrit
3 — Secțiunea D Complexul Grivița Ateliere
4 — Detaliu tronson — Bloc O Complexul Grivița Ateliere
5 — Piața Chibrit — Vedere de șantier
6 — Secțiunea A Complexul Grivița Ateliere
7 — Piața Chibrit — Perspectivă dinspre podul Constanța

2

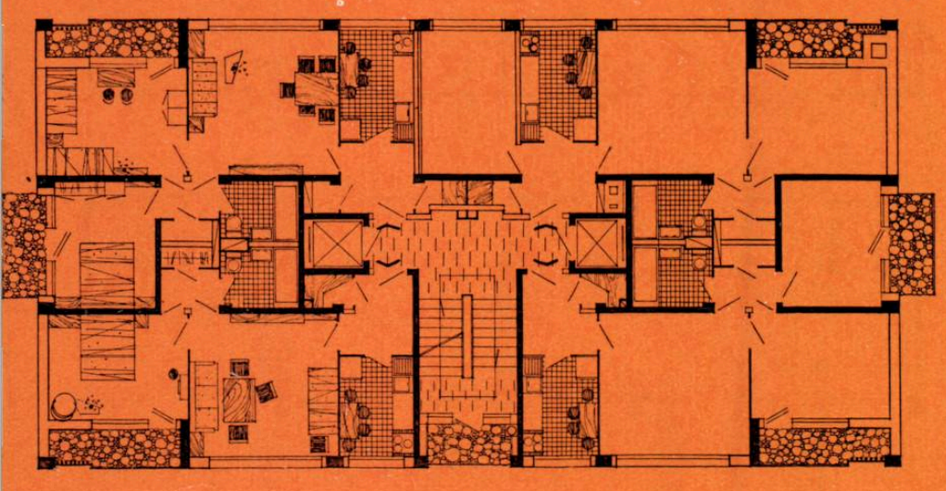

3

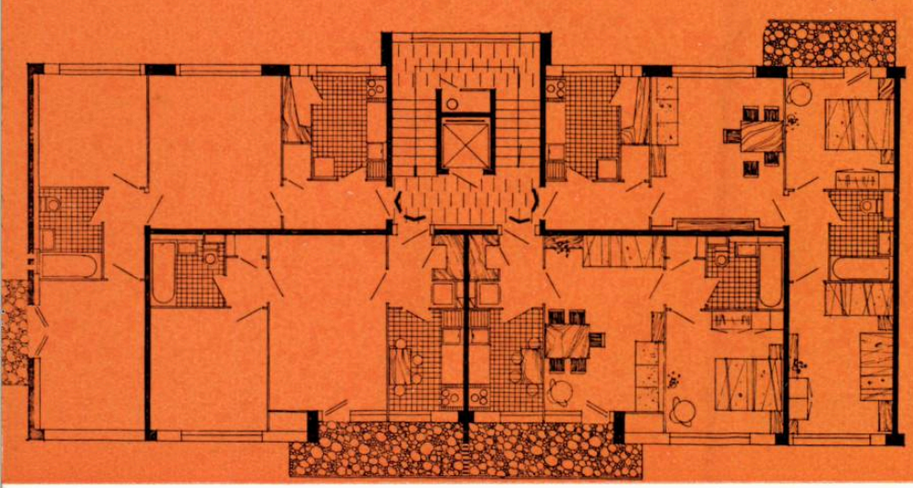

4

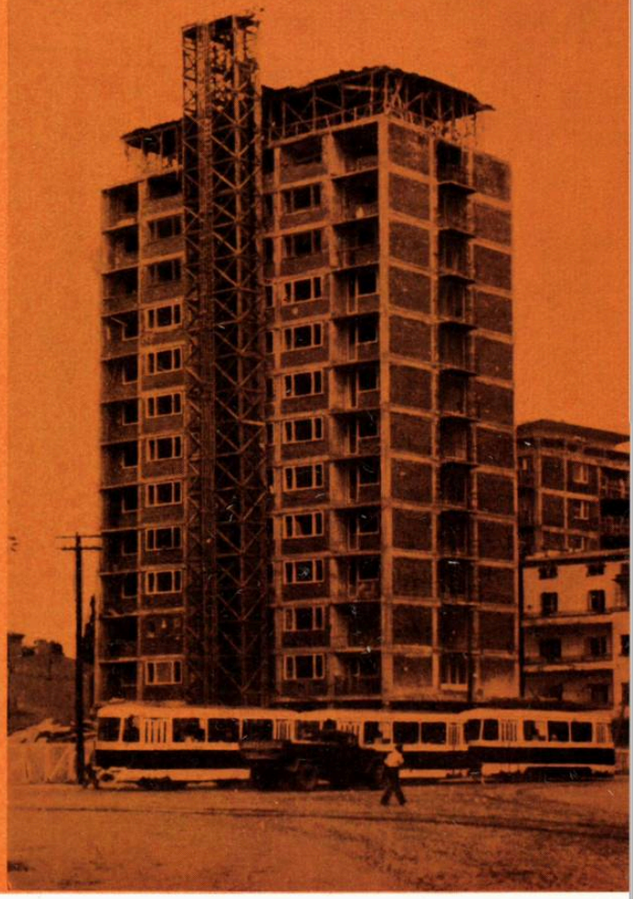

5

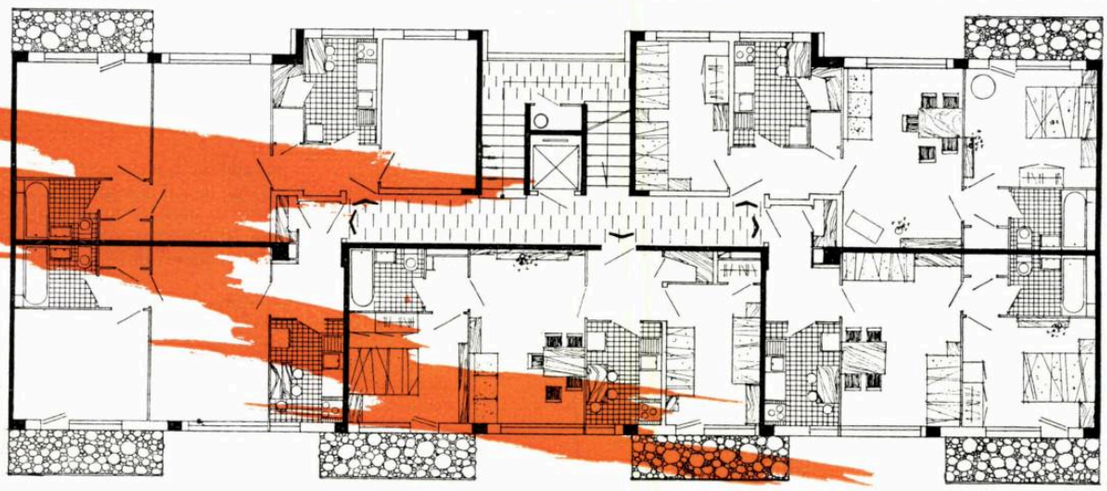

6

7

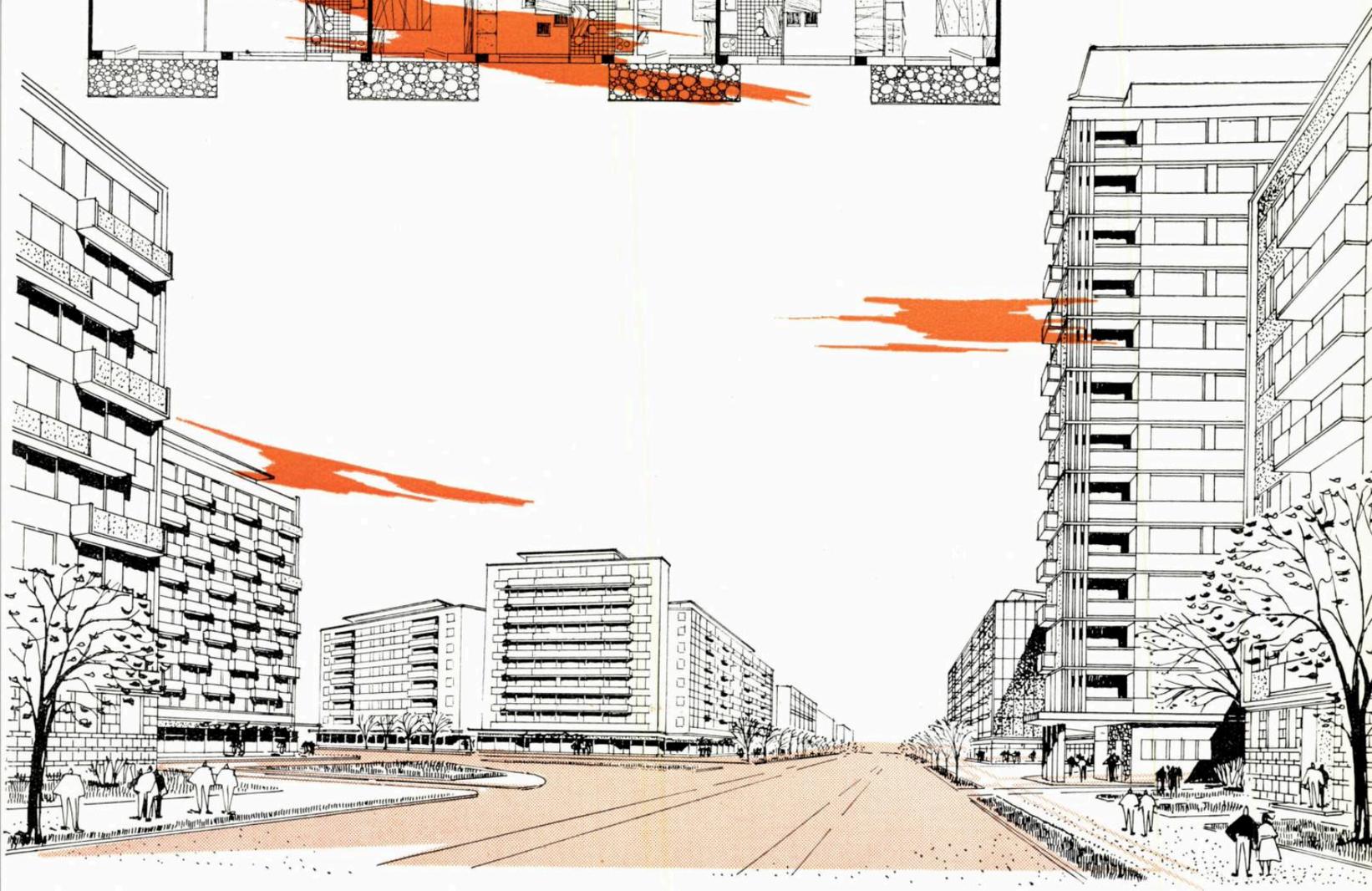

1

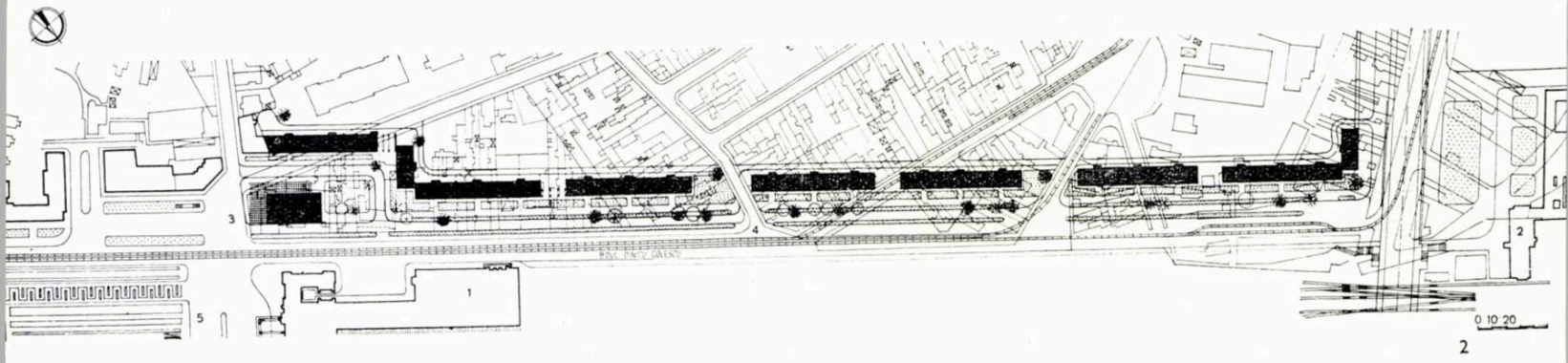

2

BLOCURI DE LOCUINȚE PE B-DUL DINICU GOLESCU
(între str. Witing și piața Gării Basarab)

Colectiv de proiectare:
Arhitecții Constantin Gherghiceanu (șef de proiect),
Victoria Fotescu, Ecaterina Mikloș, Cristea Pruncu

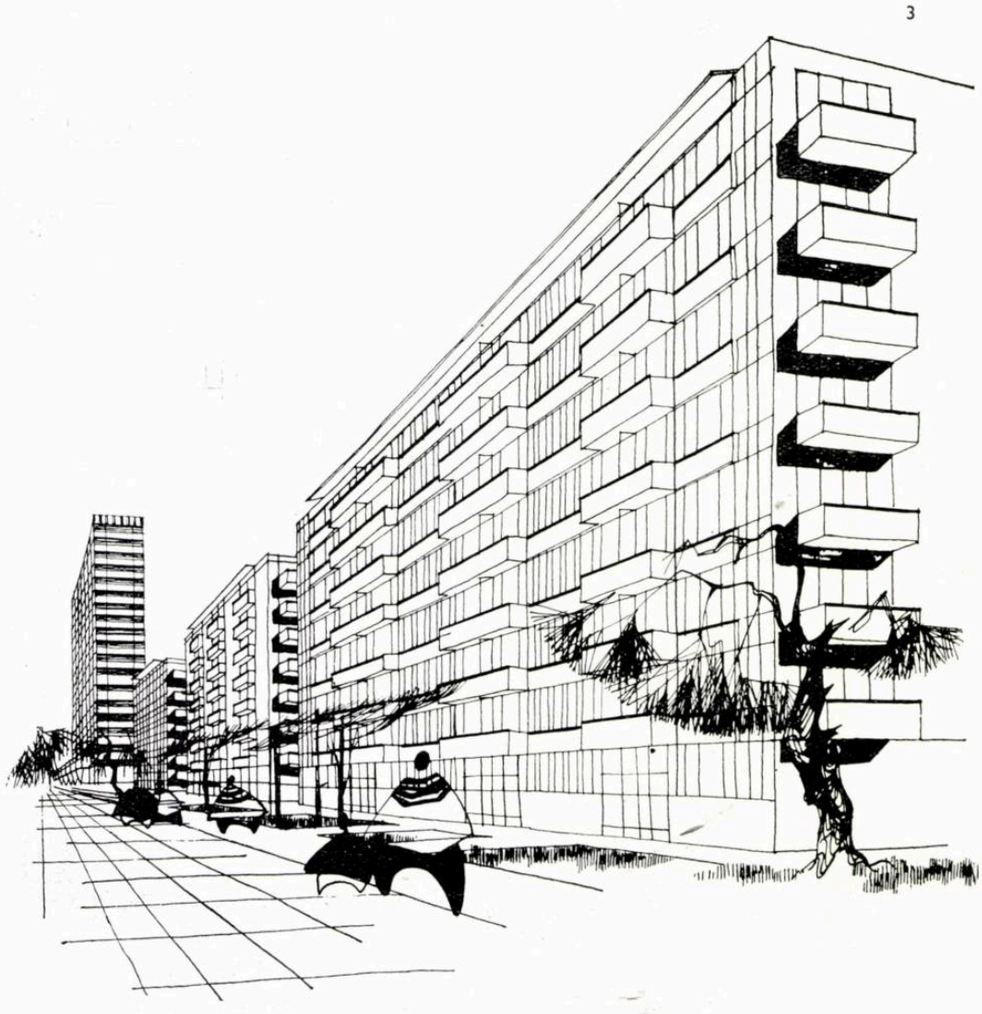

3

Ansamblul de locuințe proiectat cuprinde complexul de blocuri situat pe latura de sud-vest a b-dului Dinicu Golescu, între str. Witing și Gara Basarab, precum și blocul punct din piața Gării de Nord, situat la intersecția străzii Witing cu b-dul Dinicu Golescu.

La întocmirea studiului de sistematizare a trebuit să se țină seama de următoarele considerente:

— lărgire ab-dului Dinicu Golescu de la 24 la 41 m, pentru a se obține un spațiu cît mai mare între blocurile de locuințe și peroanele și liniile C.F.R.;

— demolarea unui număr cît mai redus de construcții existente;

— legătura cu hotelul Bucegi situat la intersecția străzii Witing cu b-dul Dinicu Golescu;

— legătura cu piața Basarab și cu pasajul de nivel pentru vehicule și pietoni proiectat a se executa și care va face legătura între est și vest peste liniile C.F.R.;

— utilizarea planurilor cu adaptările necesare ale unor blocuri deja executate pe calea Griviței, în complexul Grivița Roșie;

— amplasarea blocurilor de locuințe în mod favorabil pentru a nu deranja prea mult construcțiile existente din incinta fabricii de bere « Grivița ».

În studiul întocmit s-a prevăzut un profil transversal al b-dului Dinicu Golescu de 41 m, cu o arteră de circulație de 18 m, o circulație locală de 5,50 m, un trotuar pentru pietoni de 4 m lărgime și, între acest trotuar și blocurile de locuințe, un spațiu plantat de 6 m.

Blocurile prevăzute a se executa, în afară de blocul turn, sînt în număr de 9, din care 7 sînt compuse din cîte 3 tronsoane, iar 2 din cîte un tronson. Apartamentele de locuit sînt distribuite pe parter și șapte niveluri, iar într-un al 8-lea nivel retras sînt prevăzute spălătorii, uscătorii, camere pentru motorul ascensorului și cîte un apartament la blocurile compuse din cîte trei tronsoane.

Blocul turn cuprinde la parter și mezanin un restaurant cu braserie, o mică tutungerie și o unitate loto-pronosport, locuințe pe 18 niveluri și un etaj parțial cuprinzînd camere pentru motorul ascensorului, spălătorii și uscătorii.

Sistemul de rezistență este de beton armat monolit din diafragme și dală groasă.

Pentru încălzire s-au prevăzut 3 stații de transformare termică alimentate din rețeaua de termoficare; aceste 3 stații sînt plasate în blocurile nr. 3, nr. 7 și în blocul turn.

Încălzirea în interiorul apartamentelor se face cu ajutorul radiatoarelor — în blocul turn și în patru din celelalte blocuri — iar în rest, cu convectori.

Pe tot ansamblul se realizează un număr total de 850 de apartamente repartizate astfel: 1 apartament de o cameră, 454 de 2 camere, 388 de 3 camere, 7 de 4 camere.

Toate blocurile cu 7 etaje sînt compuse din tronsoane « tip D », avînd cîte 4 apartamente pe nivel: două apartamente a 2 camere și două apartamente a 3 camere.

În ceea ce privește blocul turn, acesta are 6 apartamente pe nivel (4 apartamente a 3 camere și 2 apartamente a cîte 2 camere), cu acces la o scară principală și una secundară, precum și la două ascensoare.

Arh. CONSTANTIN GHERGHICEANU

4

5

1 — *B-dul Dinicu Golescu între str. Witing — podul Basarab — Desfășurare*

2 — *B-dul Dinicu Golescu — Plan de sistematizare*
1. Gara de Nord — 2. Gara Basarab — 3. Bloc turn 4. Ansamblul de locuințe de pe b-dul Dinicu Golescu 5. Piața Gării de Nord

3 — *B-dul Dinicu Golescu — Perspectivă*

4 — *Perspectiva blocului turn din piața Gării de Nord*

5 — *Plan nivel curent — blocul turn — piața Gării de Nord*

6 — *Ansamblul de locuințe calea Griviței — B-dul D. Golescu (Machetă)*

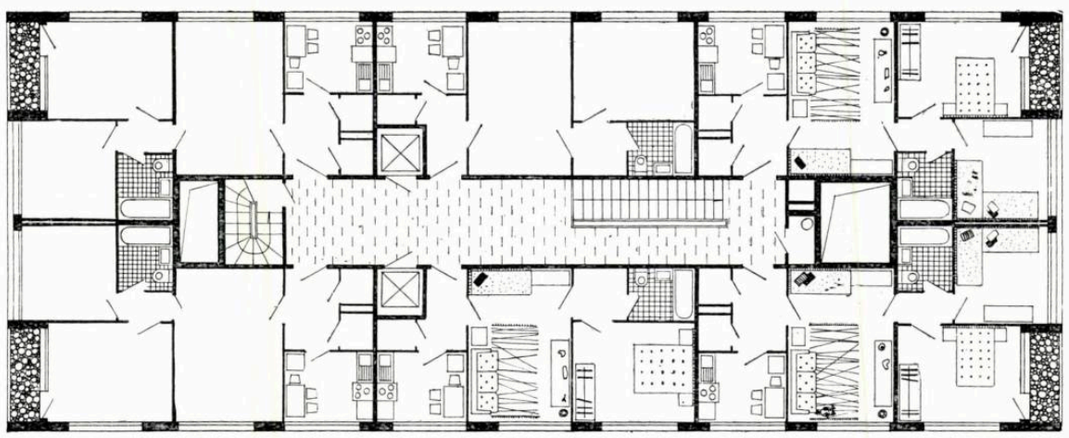

5

6

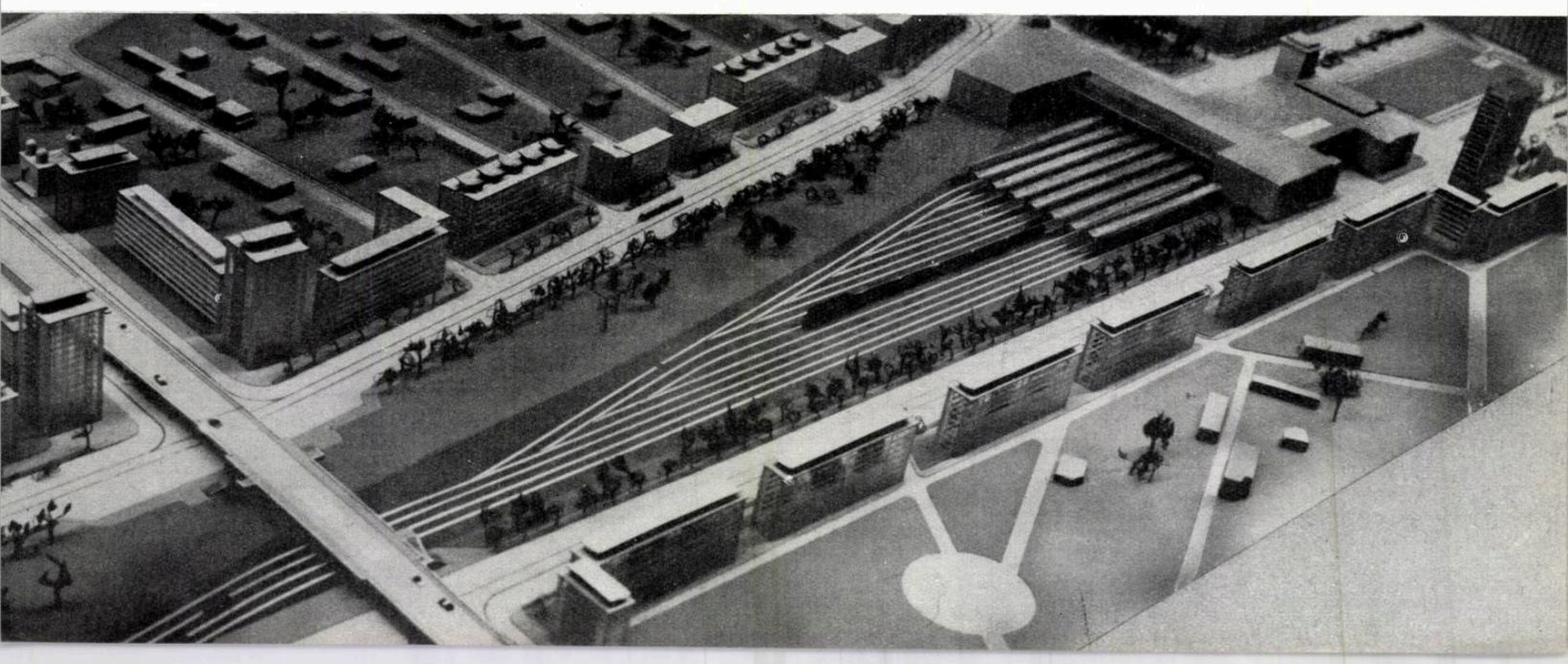

Perspectiva cinematografului

CINEMATOGRAF CU 800 DE LOCURI LA INTERSECȚIA CĂII GRIVIȚEI CU B-DUL 1 MAI

Colectiv de proiectare:
Arhitecții George Mularidis (șef de proiect), Yvonne Goldenberg

Acest cinematograf este adosat unui bloc de locuințe amplasat pe latura de N—E a pieței care se formează la intersecția căii Griviței cu b-dul 1 Mai.

Amplasamentul cinematografului a fost stabilit pe considerentul că în imediata vecinătate nu există o altă sală decît la distanță de cca. 2 km și că populația, o dată cu reconstruirea căii Griviței și b-dului 1 Mai, va crește foarte mult, punînd problema completării dotărilor existente ale cartierului.

Noua sală cuprinde: un portic de intrare, vestibulul cu casele de bilete, biroul administrativ, foaierul cu bufet și grupuri sanitare, precum și o cabină telefonică.

La alegerea formei sălii s-a ținut seama de normele prevăzute pentru o bună vizibilitate, atît la proiectarea filmelor pe ecran normal, cît și la proiectarea pe ecran lat (cinemascop) cu sunet stereofonic.

Astfel, s-a respectat distanța dintre primul rînd de scaune și ecran, ea fiind egală cu 1/2 din lățimea lui. Scaunele laterale din primele rînduri se înscriu în unghiul de vizibilitate optimă de 45° față de axa ecranului în plan orizontal, iar cele din rîndurile următoare, inclusiv cele din fund, se înscriu în limita unghiului de 20° față de perpendiculara dusă la marginea ecranului tot în plan orizontal.

Distanța pînă la ultimul rînd de scaune este de 2,35 b (b fiind lățimea ecranului).

Ecranul s-a considerat de 12,50 × 5 m și se află amplasat la 1,75 m față de pardoseala sălii.

Calculul dimensiunilor ecranului s-a efectuat pe baza formulei:

$$B = 0{,}45\sqrt{n},$$

în care n — numărul locurilor.

Raza de curbură a ecranului este egală cu distanța de proiecție.

La stabilirea pantei sălii s-a ținut seama de normativele existente și s-a considerat că înălțimea ochiului spectatorului se află la 1,15 m de la pardoseală.

Deoarece metoda grafică Lochez dădea o pantă exagerată, ea nu s-a aplicat riguros. S-a adoptat pentru 14 rînduri metoda în care raza vizuală a spectatorului dintr-un rînd trece la cca. 0,12 cm peste creștetul capului spectatorului plasat în cel de-al doilea rînd din față; la celelalte rînduri s-a aplicat metoda Lochez mai sus amintită.

Pentru a se asigura o bună acustică a sălii, pereții s-au tratat cu material absorbant. Pînă la înălțimea de $h = 2{,}20$ m s-a prevăzut un lambriu de lemn, iar pe restul peretelui, rips în falduri, avînd în spate tratamentul acustic.

Acest tratament se compune din vată minerală montată în panouri de diferite dimensiuni și grosimi, indicate de calculele specialiștilor care au colaborat la rezolvarea problemelor de acustică.

Evacuarea sălii în caz de incendiu este asigurată și se face în 1,75 minute, prin 4 uș

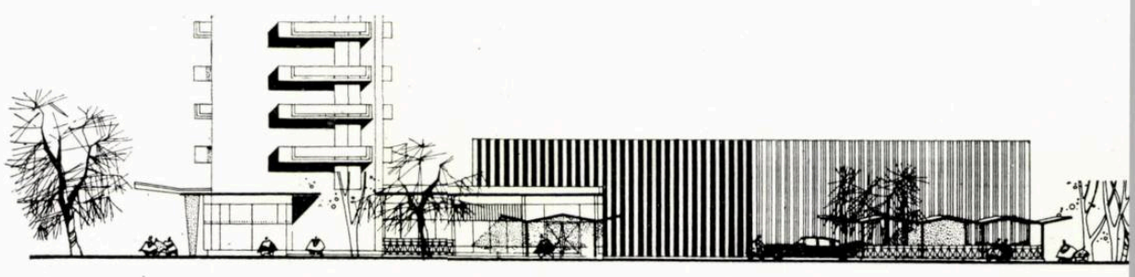

1

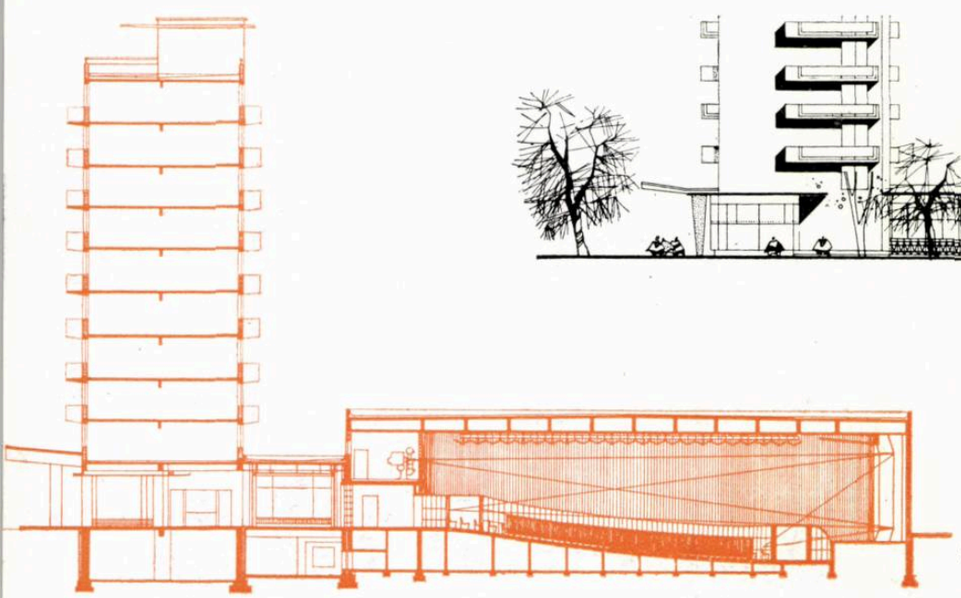

2

1 — *Fațada laterală a cinematografului*
2 — *Secțiune longitudinală*
3 — *Perspeativă interioară a sălii de cinematograf*
4 — *Plan parter*
1. Portic și vitrine — 2. Vestibul — 3. Case bilete — 4. Bufet 5. Telefon — 6. Administrație — 7. Hol — 8. Grup sanitar femei — 9. Grup sanitar bărbați — 10 Sala cinematografului — 11. Ecran — 12. Evacuări — 13. Magazine
5 — *1. Sala cinematografului — 2. Anexe sală — 3. Bloc de locuințe*

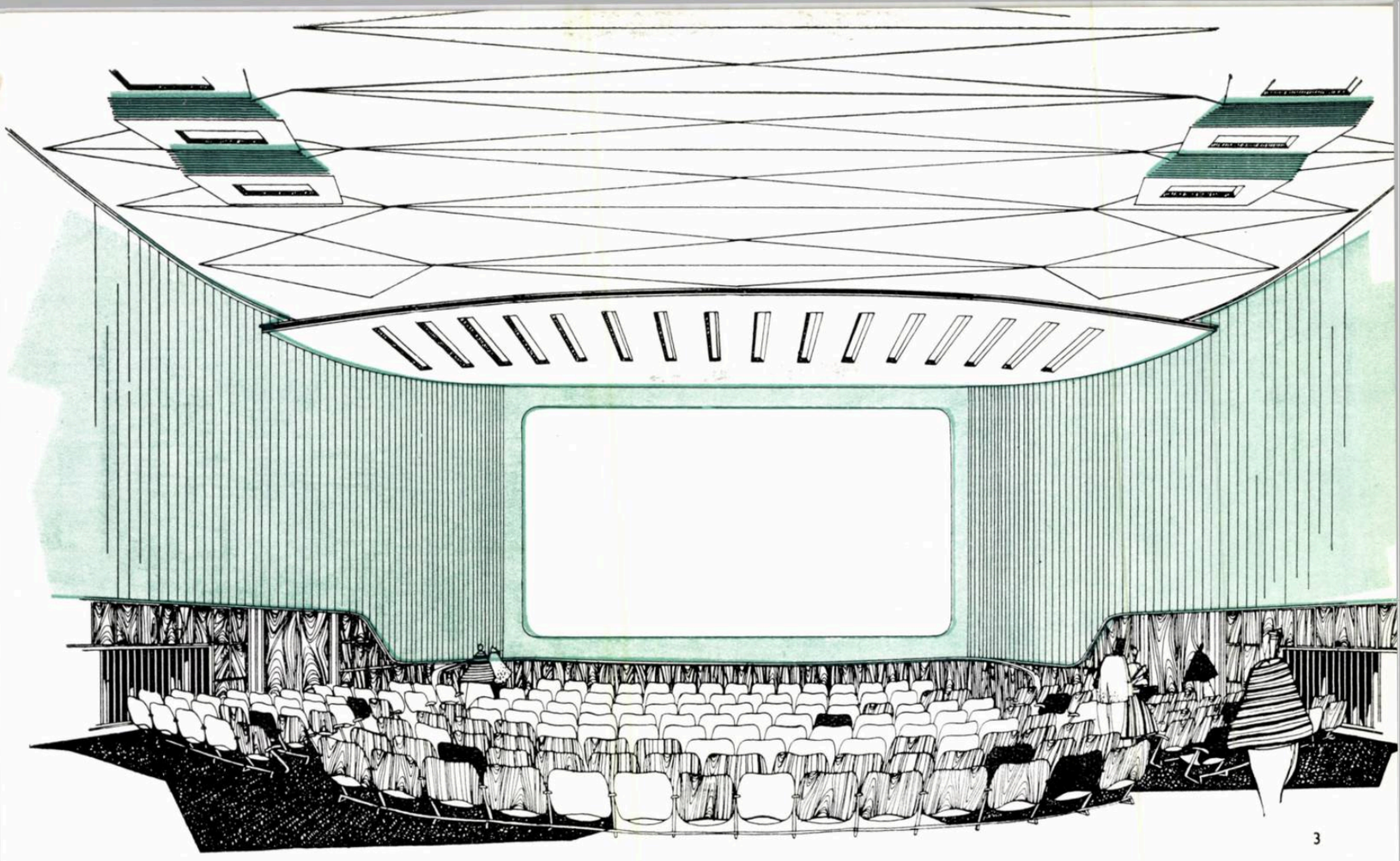

3

de 2,50 m lățime dispuse în cele 4 colțuri ale sălii.

Ventilația este asigurată de la centrala plasată la subsol, procesul de ventilație făcîndu-se în felul următor: aerul proaspăt este introdus după tratare (filtrare-încălzire, iarna și umidificare) prin grătare montate în pardoseală, sub scaune, iar cel viciat este evacuat prin plafon.

S-a prevăzut instalație de luminat fluorescent.

Grupul cabinei de proiecție este prevăzut cu intrare separată direct din exterior și cu o a doua ieșire pe terasa de deasupra foaierului, pentru caz de incendiu.

Volumul asigurat unui spectator este de cca. 5,7 m^3.

Sistemul de rezistență este monolit, cu stîlpi de beton, grinzi și plăci de beton armat.

Pentru acoperirea sălii a fost aleasă o structură chesonată de tipul unei plăci exagonale precomprimată pe două direcții.

Arh. GEORGE MULARIDIS

4

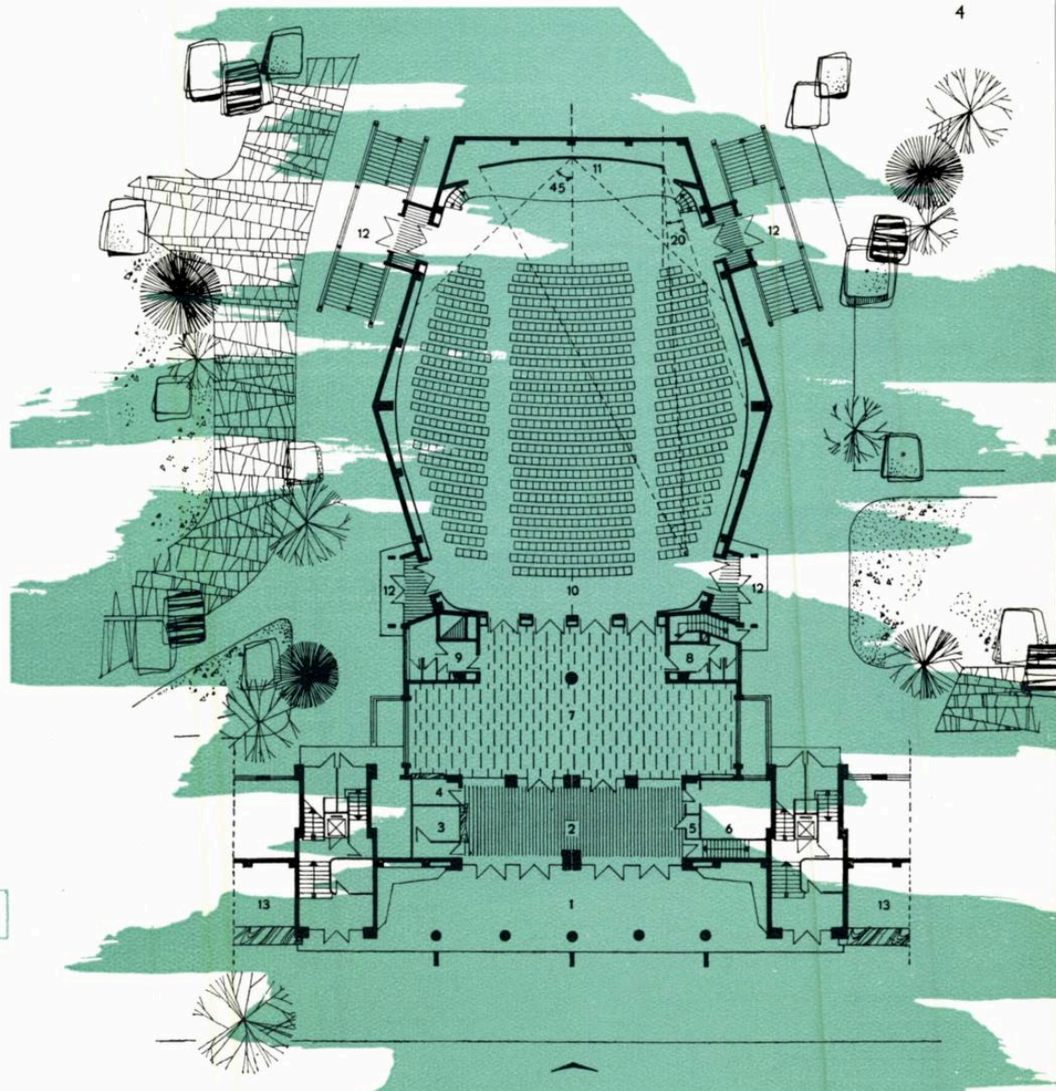

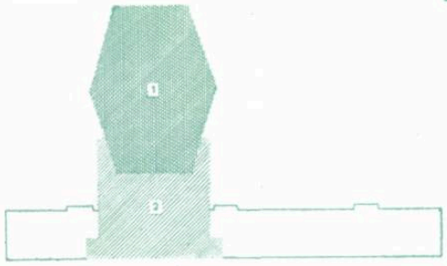

5

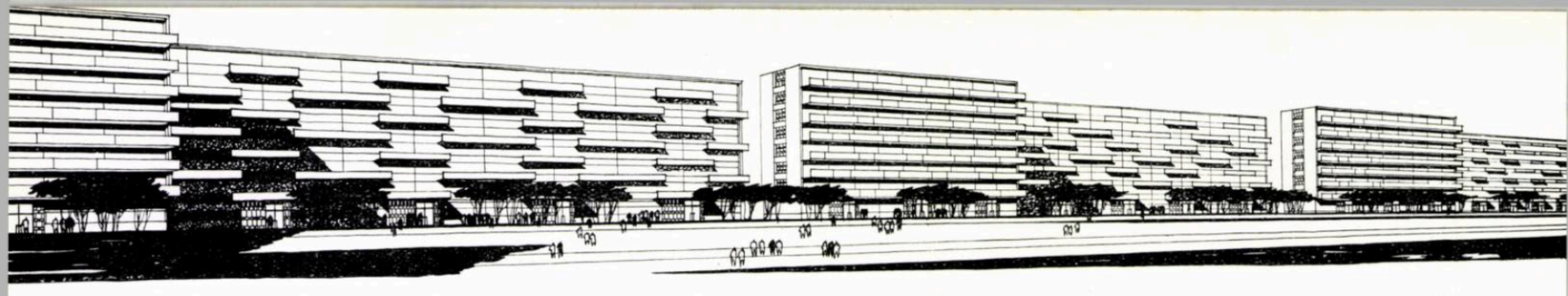

1

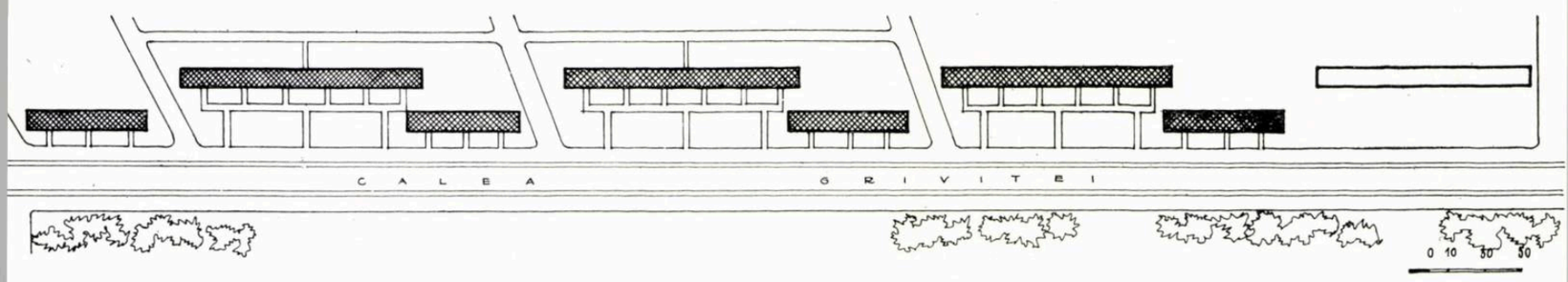

2

LOCUINŢE DIN PANOURI MARI PREFABRICATE

Prefabricarea pe scară largă şi trecerea treptată la industrializarea tuturor elementelor necesare construcţiei clădirilor de locuit apar astăzi într-o lumină nouă.

Experimentările nu demult începute la noi în ţară, iniţial la clădiri cu 4—5 niveluri, se aplică astăzi cu succes, fiind completate cu încercări noi la construcţii avînd 8 şi 9 niveluri, în zone seismice.

Este demn de semnalat că această acţiune este dusă astăzi în Bucureşti în paralel de trei institute centrale de proiectare, fiecare din acestea abordînd rezolvări structurale diferite, atît pentru clădirile cu 4—5 niveluri, cît şi pentru cele cu 8—9 niveluri. Rezultatele obţinute vor deschide, desigur, perspective noi, concluziile putînd fi trase comparativ din cele patru experimentări astăzi în curs de execuţie.

Institutul Proiect-Bucureşti avînd de rezolvat această problemă pe scară largă, pentru oraşul Bucureşti, a trecut recent la studiul proiectării clădirilor de locuit cu multe niveluri, rezolvînd concomitent şi problema unui atelier mobil de prefabricate, proiectînd şi utilajul corespunzător execuţiei, transportului şi montajului panourilor mari prefabricate de 6 tone. S-a realizat astfel un studiu complet şi complex, pentru necesităţile imediate ale oraşului Bucureşti, faţă de cerinţele Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., care trasează linia concretă de conduită şi productivitate în vederea industrializării procesului de execuţie a clădirilor de locuit în viitorii 4 ani.

ATELIER COMPLEX PANOURI MARI

Colectiv de proiectare:
arhitecţii Tiberiu Ricci (şef de proiect), Willy Juster
Structură şi utilaje — inginerii Carabet Aznavorian, Ion Berleanu, G. Golescu
Instalaţii electrice, încălzire, sanitare — inginerii Dumitru Cenda, Mihai Mărgăritescu
Proiectant Armand Leibovici

Institutul Proiect-Bucureşti

1 — *Ansamblul de blocuri de locuinţe din prefabricate — Perspectivă*
2 — *Planul ansamblului de blocuri din panouri mari*
3 — *Macheta ansamblului*
4 — *Faţada blocului tip 2*
5 — *Secţiunea tip 2, 2, 2, 2:*
S1 — panou sanitar pentru baie, lavabou şi W.C.;
S2 panou sanitar pentru spălător şi bucătărie;
S3 panou sanitar pentru evacuare gunoi, coş crematoriu şi I.R.E.B.
6 — *Faţada blocului tip 1*

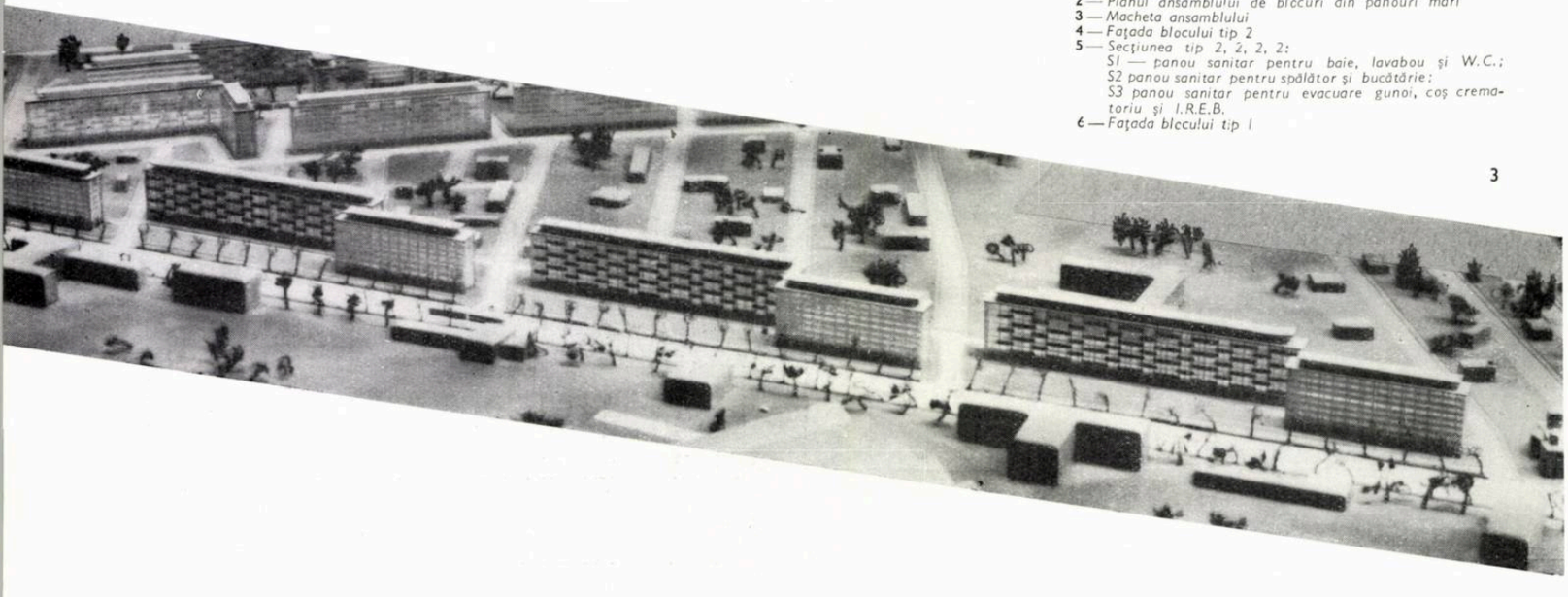

3

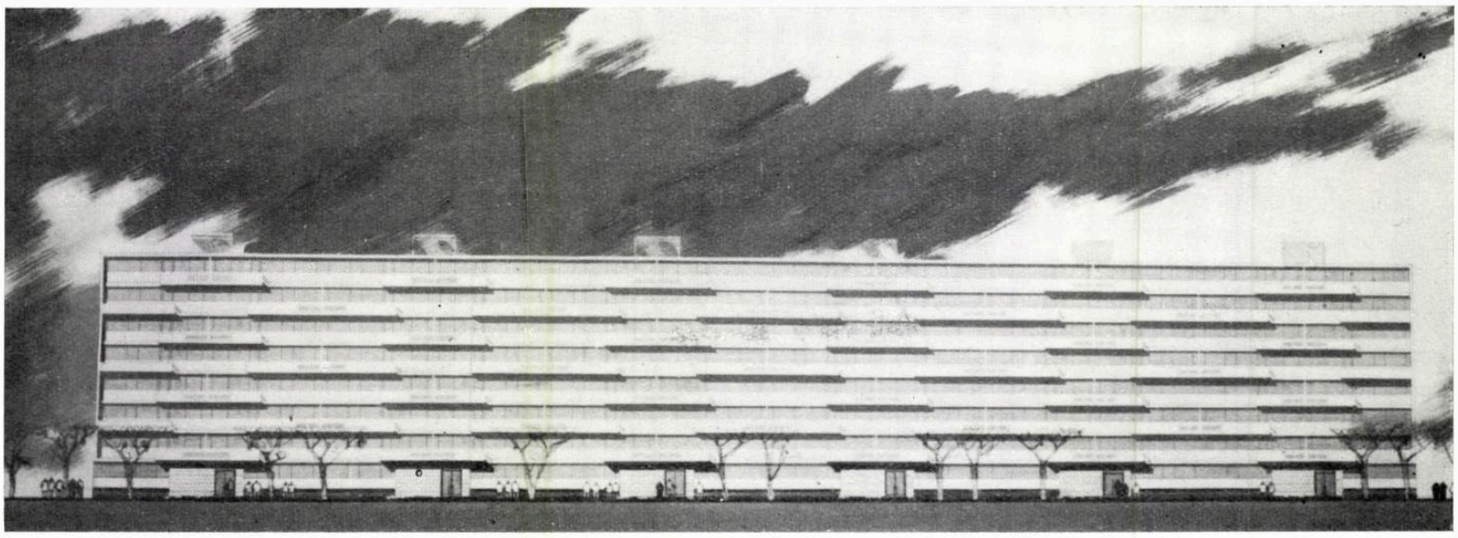

4

PARTIUL ȘI PLASTICA ARHITECTURALĂ A ANSAMBLULUI

Studiul partiurilor arhitecturale pentru clădirile de locuit cu panouri mari, început în institutul nostru în 1957, a fost reluat și îmbunătățit în scheme corespunzătoare cerințelor și normativelor în vigoare. Accentul a fost pus de la început pe realizarea unei scheme de tronson tip pe două axe de compoziție, în scopul de a se reduce inițial numărul tipurilor de panouri prefabricate. Această rezolvare are ca o consecință logică și reducerea nodurilor și instalațiilor sanitare, prin gruparea lor simetrică pe cele două axe de compoziție.

Studiul s-a dezvoltat pe o secțiune și un tronson tip de 4 apartamente de cîte două camere la scară și lift. Partiul astfel întocmit a dus la rezolvarea scării într-o singură desfășurare, de-a lungul peretelui holului central de acces. Această rezolvare a permis și adoptarea unei soluții de montaj al scării prefabricate complet finisate, atît în ceea ce privește treptele și parapetele, cît și podestele. Pe partea opusă scării au fost amplasate încăperile necesare pentru lift și serviciul de etaj: evacuarea gunoiului, coșul crematoriului, hidranții uscați, coloanele I.R.E.B., gaze ș.a.

Tipul apartamentului este de două camere comandate, cu decomandarea accesului la camera de baie, W.C. și lavabou. Indicii caracteristici ai apartamentului și secțiunii au fost arătați într-un articol anterior (publicat în revista « Arhitectura R.P.R. » nr. 5 — 1960), care prezenta comparativ caracteristicile tuturor secțiunilor utilizate în cadrul institutului în cursul anilor 1960—1961.

Experimentarea acestui sistem s-a efectuat într-un prim ansamblu de cca. 1 000 de apartamente, realizînd 7 blocuri de cîte 3 și 6 tronsoane, în cadrul magistralei Griviței.

Încadrarea armonioasă a celor 7 blocuri liniare, de două tipuri, în ansamblul magistralei a ridicat probleme deosebite de plastică, deoarece toate fronturile acestei magistrale sînt în curs de execuție cu clădiri de 7—8 și 12 niveluri, executate cu structuri de beton monolit, care dau astfel mai mari posibilități de exprimare în ansamblu și detaliu, lucru realizat cu destul succes în rezolvarea diferitelor porțiuni ale acestei magistrale.

O notă discordantă pe acest traseu, prin apariția unui front de clădiri cu caracteristici utilitar-funcționale, specifice realizărilor curente ale clădirilor cu panouri mari prefabricate, nu era de dorit. Pentru încadrarea armonioasă în acest ansamblu și pentru a demonstra că teama de monotonie — de care suferă, în general, sistemul de prefabricate cu panouri mari — nu este justificată, s-au căutat, în cursul studiilor panourilor de fațadă rezolvări funcționale care să permită concomitent și rezolvări

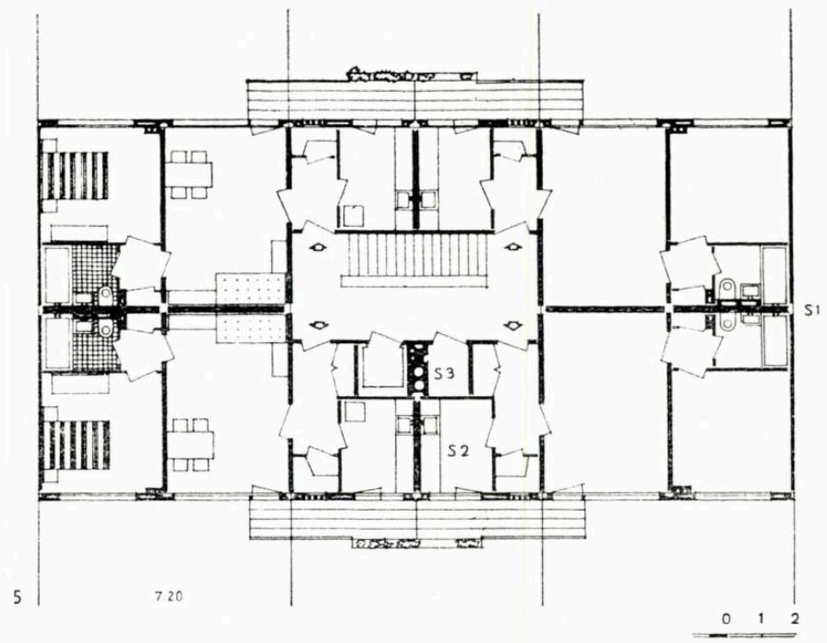

5

6

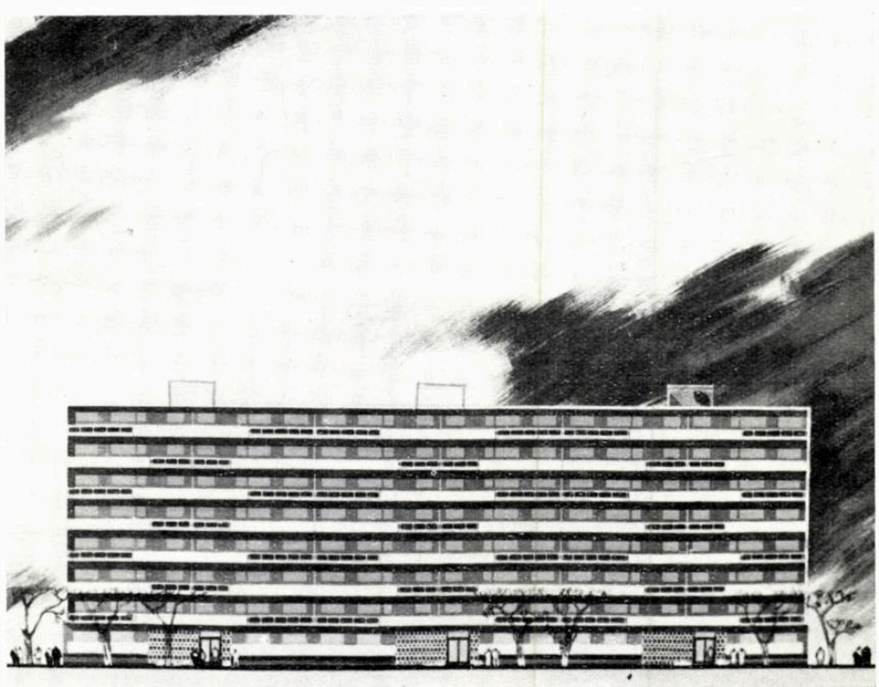

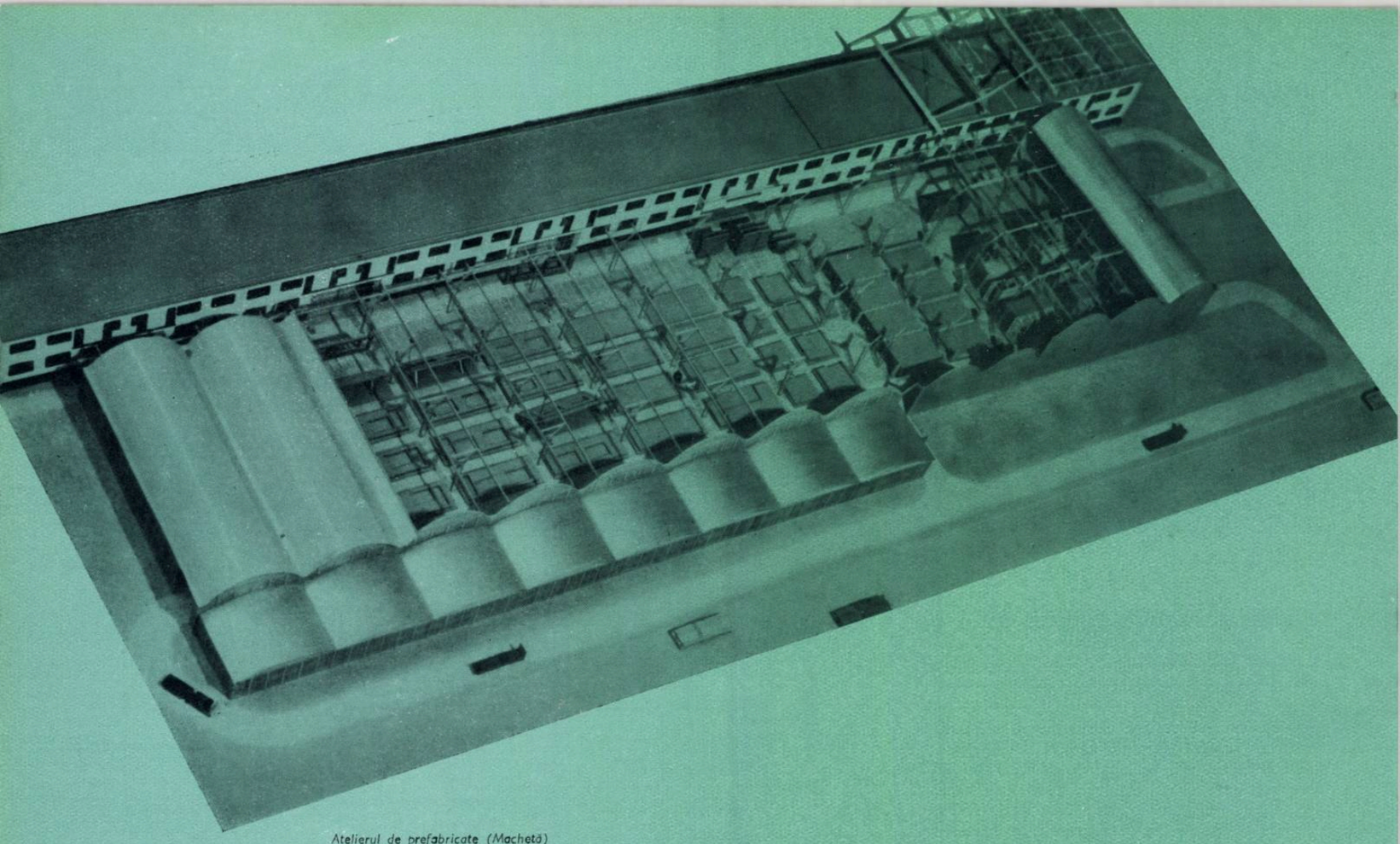

Atelierul de prefabricate (Machetă)

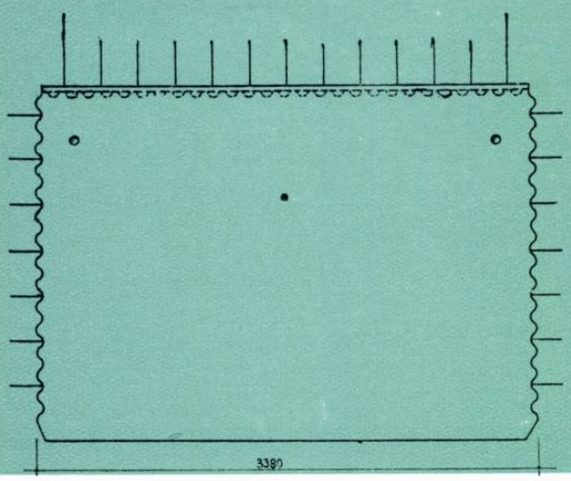

1

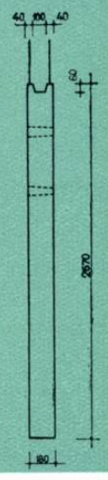

2

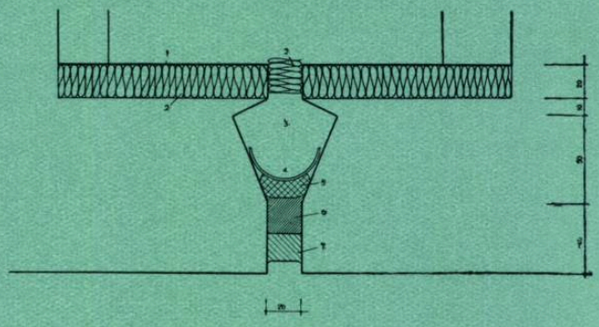

3

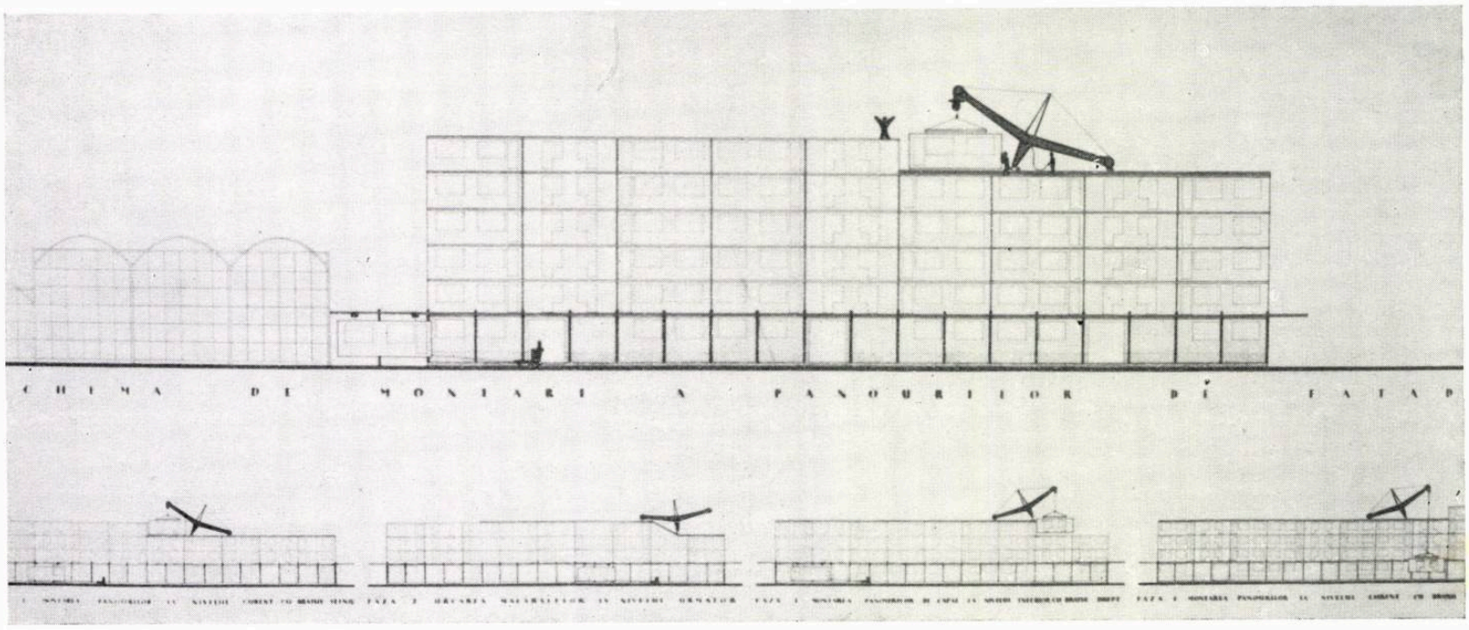

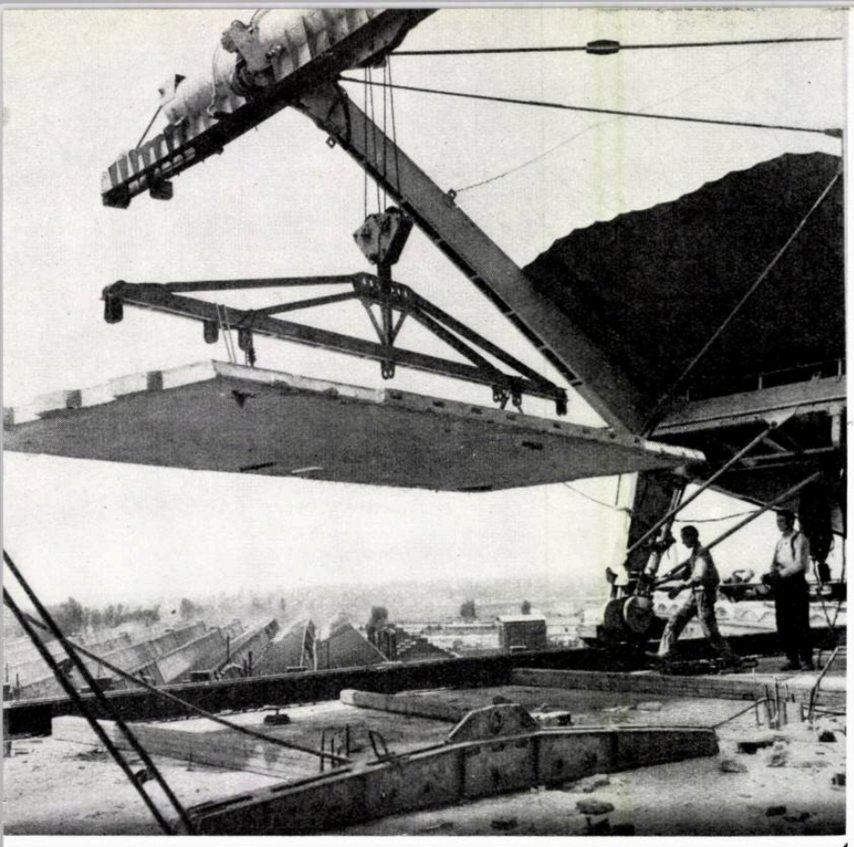

4

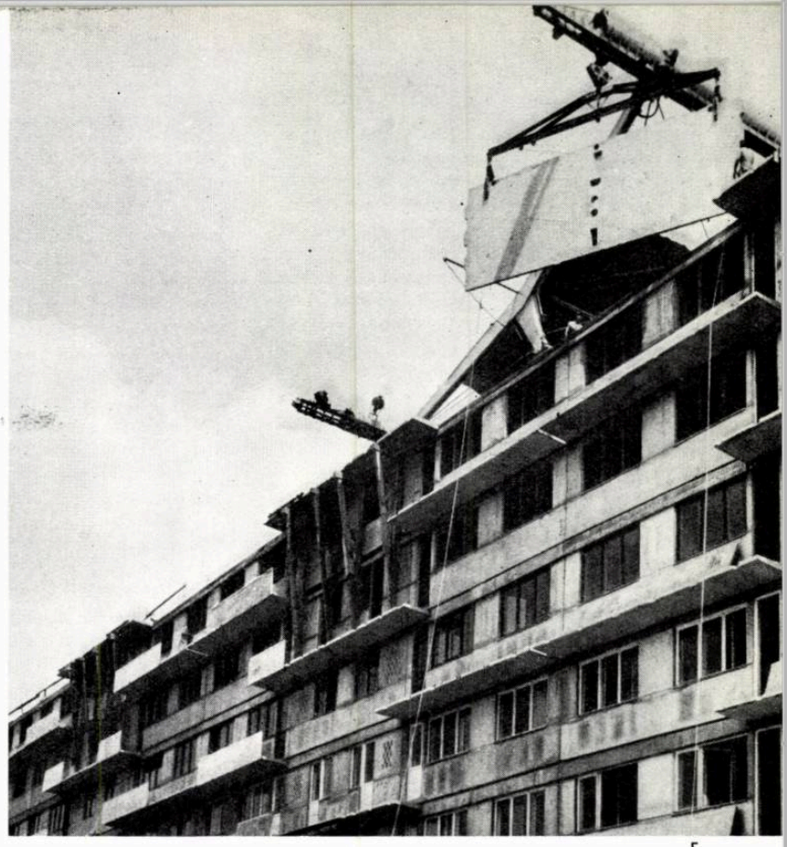

5

1 — *Panou-perete despărţitor*

2 — *Detaliul rosturilor de faţadă*
1. Carton asfaltat — 2. Pîslă semirigidă — 3. Vid de decompresiune — 4. Semiţeavă P.C.V. 40 Ø. — 5. Rovipor semidur 30 × 10 — 6. Elastochit L.B.C. 15.20 — 7. Mortar M 25

3 — *Scheme de montaj al panourilor de faţadă*

4 — 5 — *Vederi de pe şantier*

6 — *Planşeu prefabricat*

7 — *Secţiune verticală prin faţadă în dreptul balconului*
1. Partea superioară a panoului de faţadă — 2. Planşeu prefabricat — 3. Partea inferioară a panoului de faţadă — 4. Balcon prefabricat — 5. Centură monolitizată — 6. Scafă mozaicată pe şantier

8 — *Secţiune orizontală prin nodul de faţadă*
1. Panouri de faţadă — 2. Panou interior despărţitor 3. Nod monolitizat — 4. Rost vertical de faţadă

9 — *Secţiune orizontală prin intersecţia a 4 panouri*
1. Panou despărţitor longitudinal — 2. Panou despărţitor transversal — 3. Stîlpişor monolitizat

10 — *Secţiune verticală prin faţadă în dreptul planşeului*
1. Partea superioară a panoului de faţadă — 2. Planşeu prefabricat — 3. Partea inferioară a panoului de faţadă 4. Centură monolitizată

de plastică a faţadelor, în mai multe variante. Deşi panourile de faţadă sînt portante, fapt care limitează în mod serios posibilităţile de creaţie, s-a reuşit totuşi să se ajungă la o rezolvare mulţumitoare, care permite, cu aceleaşi panouri, trei rezolvări diferite de faţadă, ce au fost aplicate la cele două tipuri de blocuri cu 3 şi 6 tronsoane.

Raportul bidimensional al panoului de faţadă, determinat de înălţimea nivelurilor curente şi de traveea constantă de 3,60 m, oferea o uşoară dominantă orizontală. În cursul studiilor s-a constatat că panourile de faţadă pot fi dublate, acoperind astfel două travee deodată, avînd deci o lungime de 7,20 m. Acest fapt a permis o utilizare mai bună a macaralei, precum şi o reducere cu 50% a rosturilor verticale de faţadă.

Proporţiile panourilor de faţadă devin astfel categoric dominante în sens orizontal, ducînd astfel întreaga compoziţie a faţadelor pe o subliniere funcţională orizontală. Aceasta apare şi mai acuzată prin exprimarea aparentă a grinzilor de centură, care rezolvă în două tipuri de panouri, balconul: alternînd sau continuu. Panoul structural portant al faţadei nu a permis rezolvarea unor loggii. În schimb, apariţia balconului ca element funcţional al fiecărui apartament a putut fi utilizată cu destul succes în compoziţia faţadelor, obţinîndu-se efecte diferite prin amplasarea lor grupată, alternată sau continuă.

CONFECŢIONAREA PANOURILOR PREFABRICATE, MONTAJUL ŞI STRUCTURA

În concepţia generală a structurii acestui prim lot experimental de 7 blocuri au fost realizate două organizări distincte: ciclul O — fundaţii şi subsol monolit, şi restul structurii, panouri prefabricate portante. În prima fază de experimentare, pentru echilibrarea timpului de execuţie, avînd în vedere şi realizarea concomitentă a atelierului de prefabricate, precum şi a utilajului necesar, s-a inclus şi parterul în ciclul O.

6

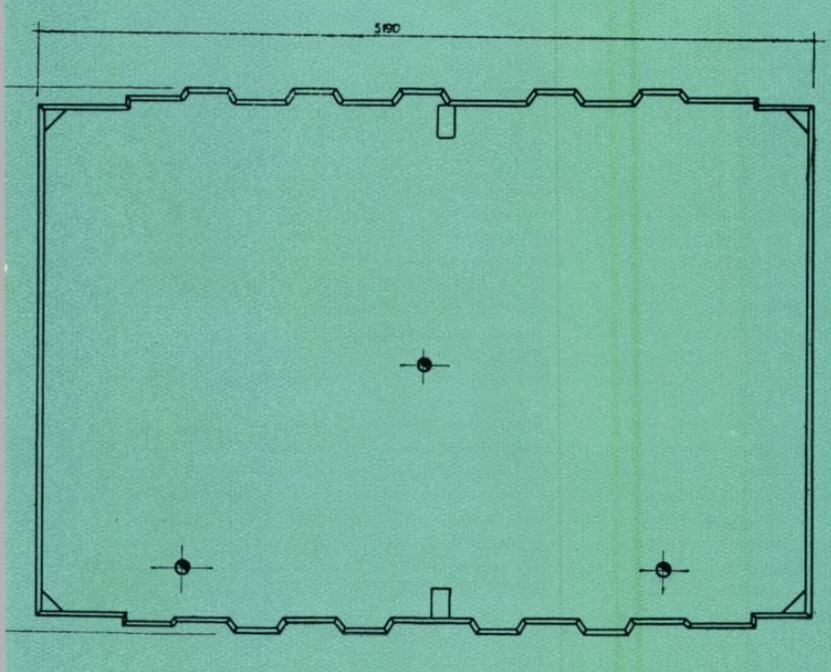

7

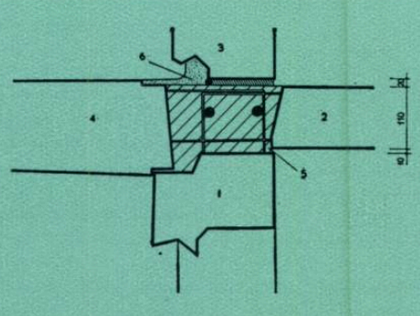

8

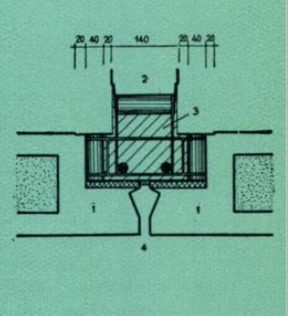

9

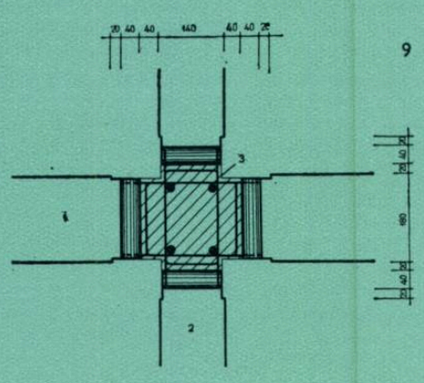

10

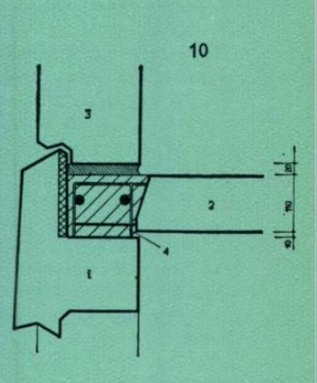

Panourile se confecționează pe șantier într-un atelier demontabil, special proiectat în acest scop. Capacitatea lui medie este de 80 m³ pe zi, adică 4 apartamente. În cursul acestui an, capacitatea lui va fi sporită la 120 m³ pe zi, pentru a putea asigura montajul a 6 apartamente zilnic.

Agregatul este adus de la o centrală de betoane amplasată în centrul de greutate al întregului ansamblu al magistralei Griviței. Transportul de la centrala de betoane la atelier se execută cu ajutorul electrocarelor cu remorci.

Ciclul de lucru al panourilor este de 48 de ore, acesta fiind realizat prin folosirea de ciment R.I.M. cu întărire rapidă și fără etuvare. Acest procedeu a permis înglobarea tîmplăriei în panou o dată cu turnarea betonului, fapt care contribuie de asemenea la simplificarea lucrărilor de montaj pe șantier, realizînd, în timpul sezonului de iarnă, închiderea spațiilor odată cu montarea panourilor.

Turnarea panourilor prefabricate se execută în atelier după două procedee:

— în baterii de tipare verticale, pentru pereții interiori care necesită două fețe netede,

— pe platforme orizontale basculante, pentru restul elementelor.

Transportul în interiorul atelierului este realizat pe linii monorai, care fac parte din scheletul de acoperire al atelierului. Depozitarea se face în interiorul atelierului pe o zonă restrînsă cu o capacitate maximă de 5 zile lucrătoare.

Transportul din atelier pe șantier se realizează pe linii monorai fixate pe console metalice ancorate în pereții și planșeul monolit al subsolului. Atelierul este amplasat în fața blocului 4, care urmează a fi montat ultimul din acest ansamblu.

Montajul panourilor prefabricate este asigurat de o macara specială, circulînd pe clădire în sens longitudinal și dispunînd de o «pisică» mobilă cu o capacitate de 6 tone, care circulă transversal, ieșind în consolă peste lățimea clădirii (inclusiv balcoanele fațadelor). Panourile sînt luate astfel de macara direct de pe mijlocul de transport, adică de pe monorai. Macaraua fiind reversibilă, montează primul nivel de prefabricate retrăgîndu-se pînă la capătul construcției, mai puțin ultimele 4 travee (două panouri de fațadă). Urmează bascularea macaralei și urcarea ei prin acționare proprie pe nivelul următor, continuînd a monta înaintînd ultimele 4 travee, după care urmează ciclul inițial al montării nivelului respectiv, retrăgîndu-se în sens invers.

Întreg ciclul de turnare, decofrare, depozitare, transport și montaj se face cu panourile în poziție verticală — agățate — eliminînd sau reducînd astfel la minimum riscurile de deteriorare și rebutare datorite transportului cu mijloacele curente cunoscute. Experimental, blocurile 5 și 7 de 3 tronsoane se vor monta cu două macarale tip Z B.

Calculul structurii a urmărit folosirea integrală a tuturor pereților, inclusiv a panourilor de fațadă, ca elemente portante, realizîndu-se de fapt o structură de fagure prefabricat.

Pentru rigidizarea antiseismică a ansamblului s-a mers pe linia legăturilor monolite continue de-a lungul panourilor, atît verticale, cît și orizontale. Legăturile între panouri sînt realizate prin bucle de oțel-beton ∅ 6 și 8 mm, ieșind din panouri de-a lungul laturilor și cu armături drepte ∅ 12—25 mm trecute prin bucle după montaj și apoi monolitizate.

Pentru asigurarea transmiterii alunecărilor, muchiile verticale ale panourilor sînt prevăzute cu ondulații și bucle de oțel-beton. Pentru unele armături s-au prevăzut noduri din legăturile verticale, precum și suduri de montaj la planșee, atît pentru rigidizarea necesară circulației macaralei, cît și pentru rigidizările antiseismice. Monolitizările și matările panourilor se fac în general după trecerea macaralei.

Toate legăturile corespund zonei de seismicitate de gradul 7, zonă în care se află magistrala Griviței.

INSTALAȚIILE ELECTRICE, SANITARE ȘI DE ÎNCĂLZIRE

Ceea ce aduce nou acest proiect în tehnologia execuției instalațiilor în clădirile de locuit cu panouri mari, este montarea, în general, în proporții mari, încă din atelier, a tuturor instalațiilor electrice, sanitare și de încălzire. Datorită lipsei acestor lucrări în experimentările făcute pînă în prezent, pauza mare creată după montarea panourilor, necesară pentru aplicarea instalațiilor, face să se piardă marele avantaj al sistemului însuși. Introducerea instalațiilor în tehnologia de prefabricare a panourilor a dus la o serie de rezolvări noi, apărute în special ca urmare a reducerii toleranțelor admisibile la montaj și comportării materialelor de instalații în masa betonului.

Instalația electrică este executată cu conductori de aluminiu izolați AF.500 montați în tuburi de protecție P.C.V. În această primă etapă de experimentare, în panourile verticale, la care coborîrile sau traversările se pot executa în linie dreaptă, tubul de protecție P.C.V. a fost eliminat, fiind înlocuit printr-un gol în panou creat la turnare, între dozele de ramificație și aparate, sau între doze.

Pentru instalația telefonică, antena comună radio-televiziune, legătura de pămînt a contactului de protecție a prizelor speciale, frigider, mașină de spălat etc. s-au realizat goluri în panouri similare traseelor drepte electrice.

Continuitatea traseelor între planșee se asigură cu știfturi din țeavă neagră la instalația telefonică și tub P.C.V. la celelalte instalații.

În panoul de intrare L2 și L3 au fost prevăzute spațiul și sistemul de prindere a blocului electric, butonul de sonerie, doza pentru întrerupătorul de la intrare și teul de ramificație pentru tub P, al coloanelor I.R.E.B. de la cofret la apartamente.

În panoul special S3, care va fi prezentat mai jos, au fost prevăzute coloanele verticale I.R.E.B., coloanele de uz comun, iluminatul de siguranță și locul cofretului de nivel.

Așa cum s-a arătat la descrierea partiului secțiunii utilizate, simetria pe cele două axe de compoziție a permis gruparea încăperilor și a instalațiilor de baie și bucătărie. Toate aceste instalații se grupează numai în două tipuri de panouri reversibile: S1 — pentru căzile de baie, lavabouri, W.C.-uri, și S2 — pentru spălătoare-uscătoare de bucătărie, gaze și mobilier fix.

Pentru colectarea gunoiului este prevăzut un panou special S3, amplasat în încăperea de serviciu comună fiecărui etaj. Tot în acest panou sînt incluse coșul crematoriului de gunoi, hidranții de incendiu și coloanele de alimentare cu energie electrică.

Prin realizarea acestor trei tipuri, întreaga instalație sanitară este înglobată în panouri din atelier, lucrările de șantier reducîndu-se numai la racordarea legăturilor, probele generale și montarea obiectelor sanitare.

În ciclul de execuție mediu al atelierului și șantierului de montaj de 4 apartamente, se execută și se montează pe zi cîte două panouri S1 și S2 și cîte un panou S3. Trebuie semnalat că subansamblurile instalațiilor din aceste panouri se verifică de două ori, înainte și după turnarea panoului, o a treia verificare executîndu-se pe șantier, după montaj. Eventualele defecțiuni pot fi remediate, în timp, conductele fiind astfel dispuse în panouri, încît să poată fi înlocuite.

Alimentarea cu căldură a acestui ansamblu se face din rețeaua urbană de termoficare, care funcționează cu apă supraîncălzită. Instalația interioară din blocuri funcționează cu apă caldă de 95—70°C, cu circulație forțată, racordată la rețeaua de termoficare prin intermediul unei stații termice cu schimbătoare de căldură pentru blocurile 1, 2, 3, și prin puncte termice cu elevator pentru blocurile 4, 5, 6 și 7. Stația și punctele termice sînt prevăzute cu instalații de automatizare pentru reglarea temperaturii fluidului încălzitor, aparate de măsură, dispozitive de siguranță și contoare de căldură.

Instalația interioară s-a proiectat avîndu-se în vedere realizarea înglobării coloanelor și legăturilor în panourile de beton, astfel încît, pe șantier, lucrările să se rezume la racordări, probe și montarea elementelor de radiator sau a panourilor radiante.

Subansamblul de instalații pe înălțimea unui nivel, coloană și legături se execută în atelierul de prefabricate și se înglobează în panourile de fațadă, realizîndu-se astfel un prefabricat unic și complex, ca și la celelalte instalații expuse anterior. Pentru unificarea și tipizarea prefabricatelor, coloanele verticale au fost dimensionate constant pe toată înălțimea construcției.

Racordarea coloanelor din panourile de fațadă, pe verticală, se face prin intermediul unei piese speciale care are funcțiunile de a prelua dilatarea, de a corecta eventualele toleranțe de verticalitate și a realiza, prin dimensionarea corespunzătoare, consumul surplusului de presiune rezultat din diametrul constant al coloanei. Toate îmbinările între conducte se execută prin sudură.

Corpurile de încălzire utilizate sînt radiatoarele de fontă; în blocul 4, cu caracter experimental, se vor monta panouri încălzitoare de beton, cu serpentină de țeavă înglobată în masa betonului.

Încăperile de baie se încălzesc cu serpentine dispuse vertical. Aceste încăperi se ventilează natural prin sistemul deversor (shunt), compus dintr-un canal vertical colector și canale secundare de la fiecare nivel în parte, care pătrund în canalul colector la nivelul imediat superior. Canalele de ventilație sînt cuprinse în panourile D1 și D2.

FINISAJE INTERIOARE ȘI EXTERIOARE

Așa cum a reieșit din expunerea sumară a realizării panourilor prefabricate structurale, rezultă că după încheierea fazei de montaj a prefabricatelor și monolitizarea îmbinărilor, interiorul apartamentului apare similar unei construcții din roșu cu tîmplăria montată, cu pereții tencuiți, cu toate instalațiile trase și cu pardoselile reci parțial executate.

Finisajul interior a fost astfel conceput, pentru a se înscrie logic în tehnologia acestui sistem, reducîndu-se astfel la minimum lucrările umede pe șantier. Lucrările de finisaj al pereților încăperilor de locuit se vor executa prin aplicarea unor tapete semilavabile.

Vopsitoria tîmplăriei, uși-ferestre, începută în atelier — cu grund și primul strat — este continuată pe șantier, prin aplicarea celor două straturi finale de vopsitorie. Pardoselile calde sînt realizate prin așternerea parchetului lamelar pe suport de pînză peste stratul de egalizare de fibrobeton și pudretă de cauciuc. Experimental, se vor finisa pardoselile calde și cu plăci de material plastic.

În spațiul serviciilor — bucătărie, vestibul și scară — se va aplica pe plafoane și pereți tratamentul similar plafoanelor din camerele de locuit, cu excepția camerei de baie, la care se prevede vopsitorie cu alchidal și soclu de faianță. Pardoseala din camera de baie se execută cu mozaic turnat, iar în vestibul și bucătărie se aplică plăci de mozaic uzinate. Treptele, parapetul și palierul sînt complet finisate din atelier, urmînd ca pe șantier să fie racordate plintele și să se efectueze lustruitul lor.

Fațadele clădirii, după montajul panourilor, apar gata tencuite, cu modenatura executată, cu profile, nuturi etc.

Balcoanele sînt gata mozaicate; ele primesc parapetul prefabricat gata finisat din atelier. Porțiunile de legătură ale balcoanelor și despărțitoarele de apartamente sînt realizate din panouri metalice cu tăblii de sticlă armată, colorată.

Vopsitoria panourilor de fațadă se execută ca o ultimă lucrare exterioară, în culori de vinacet aplicate direct pe panourile prefabricate.

Arh. TIBERIU RICCI

PLENARA FILIALEI CONSTANȚA A UNIUNII ARHITECȚILOR, CONSACRATĂ DEZBATERII SCHIȚEI DE SISTEMATIZARE A ORAȘULUI CONSTANȚA

In zilele de 21 și 22 mai 1961 a avut loc la Constanța plenara filialei Constanța a Uniunii Arhitecților din R.P.R., în cadrul căreia a fost prezentată schița de sistematizare a orașului Constanța întocmită de D.S.A.P.C. La lucrări au luat parte membri ai biroului Uniunii Arhitecților, reprezentanți ai organelor superioare de stat și ai organelor locale de partid și de stat, delegați ai filialelor din țară.

Discuțiile în jurul ideii de sistematizare a primului port al țării noastre au fost deosebit de vii și de rodnice, iar participarea multilaterală a vorbitorilor a scos în evidență problemele principale și a contribuit la soluționarea lor, venind astfel efectiv în ajutorul proiectanților. A fost apreciat în mod deosebit efortul pe care colectivul format din tineri arhitecți l-a depus la elaborarea proiectului prezentat, dovedind un studiu laborios și aprofundat care a ținut seama de caracterul complex al orașului: centru economic republican, port maritim și centru turistic.

Totodată s-au făcut observații și propunerile necesare pentru a duce la desăvîrșirea studiului schiței. Din acestea au reieșit ca cele mai importante următoarele sugestii:

— In cadrul utilizării și organizării teritoriului, arh. M. Locar a remarcat o delimitare hotărîtă a zonei de locuințe față de zonele industrială și portuară, care nu apare în schița prezentată. Această delimitare trebuie creată și nici una dintre zonele de locuințe legate de oraș sau de zona de dotări nu trebuie să treacă de artera de penetrație dinspre Cernavoda, orașul concentrîndu-și toată organizarea lui în partea de nord.

Tot pentru o delimitare foarte clară este necesar ca între zona industrială — care s-a precizat că este cea portuară și cea industrială — și oraș să existe o delimitare cît mai netă, cu un mare spațiu verde, ceea ce ar avea consecințe favorabile asupra funcțiunii zonei de sud și asupra vieții locuitorilor din zona de nord.

— O largă atenție a fost acordată în cadrul discuției de către numeroși participanți, printre care arh. O. Doicescu, ing. C. Spiride, arh. B. Grünberg, problemei circulației, care apare aci mai complexă decît în alte orașe, date fiind cele trei feluri principale de circulație cărora trebuie să li se găsească căile:

— accesele principale ale populației active la și de la locul de muncă și de la cartierele de locuințe la dotările din centrul orașului;

— circulația de interes turistic a orașului și de legătură cu celelalte localități de pe litoral;

— circulația grea de mărfuri locală și de tranzit. S-au făcut o serie de recomandări pentru ameliorarea schemei majore de circulație a orașului, atît ca trasee, cît și printr-o diferențiere mai clară a străzilor principale și secundare pe categorii de importanță de trafic.

— In strînsă legătură cu configurația rețelei de circulație, arh. V. Sebestyen a insistat asupra necesității aprofundării studiului structurii orașului prin organizarea zonei de locuit sub formă de unități structurale complexe — cartiere și microraioane — delimitate de artere majore de circulație și fîșii verzi, precizîndu-se densitățile și procentele de ocupare a terenului și restrîngîndu-se la minimum zonele de locuințe parter.

Concomitent, să se creeze centre de cartier și să se stabilească rețeaua de dotări de deservire din microraioane, care să formeze împreună cu centrul principal al orașului, un sistem de deservire unitar.

— In afara dotărilor din interiorul microraioanelor, dat fiind caracterul specific al orașului, sînt necesare o serie de dotări importante de interes republican și de interes turistic. Acestea trebuie amplasate pe baza unui studiu care să dea posibilitatea folosirii lor în condiții optime. Stadionul, teatrele în aer liber, parcurile etc. urmează să fie astfel așezate încît să se integreze în cadrul natural specific acestui oraș maritim.

— In ceea ce privește înălțimea construcțiilor, aceasta trebuie stabilită în funcție de cerințele urbanistice moderne, de economicitatea soluțiilor constructive prin folosirea tehnicii avansate.

— In același timp, amplasarea noilor construcții să se facă ținîndu-se seama și de silueta orașului văzut de pe mare, ca ansamblu închegat și bine studiat. Aceasta cere reexaminarea oportunității folosirii cu precădere a sistemului perimetral de construcție, propus în detaliile de sistematizare studiate (arhitecții M. Locar, N. Nedelescu și V. Simion).

— De asemenea, în urma discuțiilor a reieșit necesitatea reexaminării propunerilor cu privire la așezarea gării de mărfuri și a zonei de depozite, ținînd seama de necesitățile imediate pentru crearea de depozite și de implicațiile în circulația grea ce rezultă din adoptarea noului amplasament propus, evitîndu-se pe cît posibil crearea unor limite spre vestul orașului, unde ar fi preferabile bariere verzi. In această problemă au făcut propuneri interesante, printre alții, ing. Gh. Mitran și arh. A. Moisescu.

— In orașul Constanța există cel puțin patru luni pe an condiții de climă destul de grele, vînt puternic care bate dinspre nord-est. In aceste perioade trebuie create condiții de viață cît mai bune. Aceasta ar fi posibil prin asigurarea unor plantații în interior care să domine nu numai de-a lungul arterelor de circulație, dar și în interiorul unităților de locuit, adică să se creeze elemente care să rupă, să micșoreze dinamica vîntului în timpul iernii.

De asemenea, o condiție microclimatică corespunzătoare ansamblurilor de locuit s-ar putea asigura printr-o dispoziție a construcțiilor corespunzătoare, din care să rezulte în același timp aspecte interesante în interiorul și exteriorul orașului (arh. R. Laurian, arh. M. Locar).

«Centrul orașului va fi o desfășurare, o serie de ansambluri arhitecturale, legînd zona centrală actuală de noile centre ce se propun spre nord-vest. In orașul Constanța, cu caracterul său polivalent, cu importanța lui de oraș unicat pe țară, a început să apară un sistem policentric, să se poată asigura deservirea la grad de unitate centrală a tuturor unităților teritoriale în mers, în timp, în desfășurarea unității, care să îmbogățească în mod implicit procesul de deservire a orașului» (arh. G. Gusti).

Tov. V. Vilcu, prim secretar al Comitetului Regional al P.M.R.Constanța, într-o amplă analiză generală a schiței prezentate, a menționat ca necesară studierea detaliată a amenajării și organizării arhitecturale a falezei de la nord de peninsulă și legarea ei organică de oraș, prin amenajarea de spații verzi alveolare, care să intre adînc pe faleză, și amplasarea clădirilor hoteliere.

Arh. G. Gusti a ridicat problema «industriei turistice», cum a fost numită în cursul discuției. «Industria turistică, trebuie să țină seama nu numai de orașul Constanța, ci de întregul teritoriu care este condus și coordonat de Constanța. Apar astfel probleme complexe, care nu pot fi rezolvate prin simple investiții masive care să fie eficiente aproximativ patru luni pe an. Acesta este unul dintre capitolele care merită să fie studiate și pentru care trebuie făcute propuneri chiar în multiple ipoteze, care trebuie să fie discutate cu forurile superioare centrale. Cum asigurăm noi eficiența maximă a acestor investiții de importanță republicană?

Arh. R. Bordenache, din partea Direcției Monumentelor Istorice, a semnalat apariția în sistematizarea orașului Constanța a unei probleme de rezolvat, «prezența pe acest teritoriu a unor vestigii istorice de o deosebită valoare, în special ale antichității greco-romane, care creează orașului Constanta o poziție excepțională, fiind cel mai important centru în această privință în regiunea sud-estică a Europei.»

Aceasta conferă problemei în sine o importanță deosebită și transmite planului de sistematizare o sarcină importantă, care să ducă la realizarea unui raport foarte bun între viață și trecutul istoric al orașului prin implantarea zonelor arheologice în zonele verzi, fără a stînjeni buna desfășurare a vieții orașului.

Deoarece majoritatea vestigiilor au fost descoperite în peninsulă, se impune precizarea în prima etapă a zonei arheologice și evitarea construcțiilor în perimetrul său.

Arhitectul H. Maicu propune ca «în acest perimetru arheologic, fără ca să părăsim orașul vechi, și fără ca din el să facem un cimitir de pietre vechi, să lucrăm cu mare grijă, cu atenție, așa cum s-a făcut pînă acum», dar insistă ca «să nu se exagereze nici în fetișizarea lucrurilor, dar nici în neluarea lor în considerație la justa lor valoare».

Zona preorășenească a orașului Constanța are o temă cu totul specială, fiind rezervată aci odihnei pe întreg litoralul. Deci, această zonă va fi limitată ca teme la anumite puncte de rezolvat, ținînd seama de necesitățile de organizare a aprovizionării și transportului și de funcțiile caracteristice ale orașului. Unul dintre punctele cele mai importante fiind cel al înverzirilor, adică schimbarea microclimatului în zona aceasta bătută de vînturi și de uscăciune, se cere un efort laborios și intens de transformare a naturii» (arh. M. Locar).

In ceea ce privește problema termoficării, trebuie să se întocmească un studiu de ansamblu pentru modul de rezolvare a sistemului de încălzire, ținînd seama de indicațiile din Directive în această privință și de posibilitățile reale de termoficare a orașului.

In încheierea lucrărilor plenarei s-a apreciat ca pozitivă, atît expunerea materialului, cît și contribuția adusă prin discuțiile și propunerile făcute de participanți. Membrii filialei au socotit de un real folos pentru proiectanții care vor continua elaborarea planului de sistematizare a orașului Constanța, studierea cu atenție a problemelor ridicate cu această ocazie, criticile și completările făcute de arhitecții care au participat.

PLENARA FILIALEI BRAȘOV A UNIUNII ARHITECȚILOR, CONSACRATĂ DEZBATERII SCHIȚEI DE SISTEMATIZARE A ORAȘULUI BRAȘOV

In zilele de 18—19 iunie a.c. a avut loc plenara filialei din Brașov a Uniunii Arhitecților din R. P. R. avînd ca temă «Sistematizarea microregiunii și a orașului Brașov». La lucrări au luat parte reprezentanții organelor locale de partid și de stat, repezentanți ai conducerii Uniunii Arhitecților din R.P.R., arhitecți din București și din celelalte filiale ale U. A. care lucrează în domeniul sistematizărilor și reprezentanți ai Uniunii Artiștilor Plastici și ai A.S.I.T.

Deschizînd ședința, arh. Dan Cristescu, secretar al filialei U. A.-Brașov, a arătat că plenara are ca scop să supună unei analize largi și competente schițele de sistematizare a microregiunii și a orașului Brașov, unul dintre principalele centre ale țării noastre cu mare pondere în economia națională, fapt care determină o schimbare zilnică în înfățișarea orașului. Pentru ca orașul să se dezvolte armonios, după principiile urbanismului socialist, a fost necesară elaborarea unui plan de sistematizare la nivelul cerințelor actuale, plan care să-i determine dezvoltarea în următorii 15 ani.

A fost prezentată de către I.S.C.A.S. schița de sistematizare întocmită în urma discuțiilor și analizei schiței preliminare care a fost îmbunătățită prin aplicarea indicațiilor date de conducerea partidului și de stat din 3 februarie 1961, cu ocazia vizitei făcută la Brașov.

Ing. C. Spiride a expus referatul privind studiul de sistematizare al zonei preorășenești.

După descrierea situației actuale și enumerarea funcțiunilor acestui oraș care au determinat soluția propusă, în concluzii a precizat: «Cred că se poate sesiza valoarea deosebită pe care o prezintă considerarea problemelor de sistematizare a teritoriului nu ca un scop în sine, ci, dimpotrivă, ca o necesitate directă determinată de întreaga dezvoltare de care vorbeam și în concluzie aș vrea să arăt că problemele principale care rămîn din acest studiu — care în altă etapă cred că va trebui să continue să fie reactualizat, dezvoltat — sînt: respectarea delimitărilor pentru localități și respectarea zonificărilor pentru o serie întreagă de funcțiuni care au fost arătate. Va trebui să se studieze cu o mai mare atenție zonele industriale, ținînd seama de unele extensii, strămutări și regrupări, care sînt absolut necesare, nu numai ca probleme ale orașului, ci și în strînsă legătură cu orașele din imediata apropiere; problema deservirii; problema alimentării cu apă potabilă, aceasta fiind una dintre cele mai urgente; organizarea transportului în comun; și în fine problema deosebit de importantă a cazărilor, care credem că va trebui să fie luată în examinare în mod acut.»

Apoi arh. Gabriela Berthumé a prezentat schița de sistematizare a orașului Brașov, arătînd elementele existente și studiile de subproiectare care au intervenit și care au stat la baza lucrării.

Arh. Titu Evolceanu, membru al secției de urbanism a U.A., a prezentat un coreferat prin care a precizat punctele și pozițiile importante pentru schiță, și anume rolul și funcțiunile orașului. . . « Brașovul este un oraș industrial, industria lui este o industrie prelucrătoare și de construcții de mașini; prin aceasta, Brașovul se dezvoltă, populația lui crește, pentru că și industriile acestea trebuie să crească.

In al doilea rînd, Brașovul reprezintă un nod principal de circulație de toate felurile, însă are o particularitate: este accesibil numai dintr-o singură parte din cauza poziției speciale geografice și trebuie să mai amintesc că este și un centru de coordonare administrativ-cultural, social și turistic.»

Apoi a enumerat problemele pe care aceste funcțiuni le ridică: a indicilor de dezvoltare a orașului, a perimetrului, a amplasării zonelor industriale, a zonei de spații plantate, circulație etc., făcînd propuneri pentru soluționarea lor.

In ședințele următoare, numeroși participanți au luat cuvîntul, evidențiind părțile pozitive ale schiței de sistematizare a orașului și ale studiului de sistematizare a zonei sale preorășenești.

Discuțiile care s-au purtat au adîncit unele probleme, au completat propunerile făcute, constituind un real sprijin în munca de proiectare și construire pentru colectivul de arhitecți care lucrează la elaborarea proiectelor.

Structura tramei majore de circulație a fost discutată de numeroși participanți. Din propunerile și observațiile făcute de arh. Fl. Ionescu, arh. A. Moisescu, ing. Caraba, vicepreședinte al Sfatului popular regional Brașov și ing. N. Mărgărit, a reieșit că este necesar un studiu economic în vederea posibilității eliminării traversării în tranșee a pieței Gării; reconsiderarea traseului inelului interior al orașului în vederea unei mai bune deserviri, folosirea posibilităților create prin mutarea liniilor ferate, în vederea organizării unei mai bune scheme stradale; studierea traseelor rețelelor de artere secundare, pentru a permite formarea unor microraioane cu funcționare rațională.

O altă problemă la fel de dezbătută a fost aceea a amplasării gării de mărfuri, legată de crearea unei zone de depozite în nord-estul orașului. O expunere interesantă și amănunțită a fost făcută de ing. Gr. Mitran, membru al U. A. care, atingînd problema autogărilor, a spus:

«In Brașov este indicat de a se crea o autogară centrală, așa cum ați inițiat-o dvs., mutînd-o la piața Strungul, sau poate este mai bine de a se crea două-trei autogări. Această problemă trebuie studiată în raport cu regiunea, cu sistemul de transport și trebuie să facă obiectul unui studiu de specialitate.»

Arh. V. Sebestyen și arh. V. Rădăcină și-au spus punctul lor de vedere în legătură cu dezvoltarea orașului și au recomandat ca pentru stabilirea densității să se facă studii locale asupra necesității construcțiilor cu mai multe niveluri. Pe baza acestor studii asupra economicității, numărului de familii și densității la care tindem să ajungem, se poate determina un coeficient științific al acestor construcții înalte care trebuie să fie construite. După aceea va veni arhitectul și va indica unde este rațional să fie amplasate. Dar a determina aprioric, după niște legi estetice discutabile, privite prin prisma fiecăruia, nu este o poziție științifică.

Ing. V. Mărcuș, președintele Sfatului popular regional Brașov, ridicînd o serie de probleme în legătură cu materialul prezentat, a spus printre altele:

«Mi se pare că se acordă mai puțină atenție părților dinspre Bartolomeu. Transportul se face de aici pentru marea majoritate a salariaților de la Steagul Roșu, Tractorul și este destul de greu. Ținînd cont că aici se află calea de acces pentru majoritatea turiștilor străini care vin din Cehoslovacia, Germania, Austria etc., consider că este necesar să dăm mai multă atenție acestei părți a orașului, atît din alte puncte de vedere, cît și din punct de vedere turistic.»

De asemenea, a propus să se studieze amplasarea unei baze sportive de mare amploare înspre Prejmer, unde s-ar putea amenaja un șirand mare, datorită condițiilor naturale, și un complex sportiv, terenul fiind propice, putînd fi folosită linia directă de transport existentă.

Un punct viu discutat a fost al amplasării centrului orașului, insistîndu-se ca acesta să fie alcătuit dintr-un ansamblu de piețe cu dotări mai importante, care să aibă legătură organică cu centrele noilor cartiere de locuințe.

Arhitecții R. Rău și N. Nedelescu ridică problema raportului între vechi și nou, modul în care acesta se reflectă în schița de sistematizare.

Avînd în vedere trăsăturile caracteristice ale orașului Brașov, determinate de o serie de valori arhitecturale și urbanistice ale trecutului, păstrate în zona orașului vechi, iar pe de altă parte problemele noi care se ridică din ce în ce mai puternic prin dezvoltarea orașului industrial, ar trebui să nu se caute ca schema stradală să se integreze în structura veche a orașului și să condiționeze soluțiile de circulație și de compoziție dorinței de a continua centrul vechi și structura pornită din el într-o tramă nouă. Prin realizarea unei diagonale s-ar putea face o separație interesantă între orașul Brașov vechi și ceea ce apare nou, fără ca între aceste două elemente să apară o ruptură, o contrazicere flagrantă.

In altă ordine de idei, Brașovul are o așezare geografică excepțională, fiind înconjurat de masive împădurite, care creează o atmosferă purificată. In același timp însă, interiorul orașului este foarte slab dotat cu zone verzi, cu parcuri, grădini, scuaruri, care sînt absolut necesare și care au cu totul alte funcțiuni pentru oraș, decît masivul înverzit înconjurător.

Arh. A. Erețian precizează că față de o normă de 9 m² spații plantate interioare, făcînd abstracție de zonele de protecție, actualmente orașul dispune de 2,2 m² și propune să fie amenajate zonele verzi din Noua și din Poiana Brașovului, care sînt organic legate de oraș și care deservesc majoritatea populației și să fie neapărat valorificată poziția dealului Tîmpa în centrul orașului, vederea panoramică excepțională de pe acest deal fiind unică.

Un punct de vedere interesant a fost expus de arh. A. Iosif.

«In Brașov sînt cîteva construcții care reprezintă o treaptă de dezvoltare a feudalismului, prezentînd încă valori arhitectonice care trebuie menținute.

In această ordine de idei, cred că concepția și organizarea noului oraș trebuie să reflecte o idee dominantă, căreia trebuie să i se subordoneze toate celelalte idei privind orașul. Toate aceste criterii, cu toate contrastele, trebuie să formeze un tot unitar, ca această imagine de ansamblu să reprezinte ideea dominantă a orașului care este orașul nou care se construiește în partea de est a actualului oraș.»

Arh. E. Sighetti a insistat asupra promovării tehnicii avansate.

«Este bine că schița prevede promovarea și dezvoltarea tehnicii avansate. Ea prevede construirea cu panouri mari a 1210 apartamente în 1962 și apoi creșterea cu 200—250 de apartamente anual a acestei cifre; cu sistem fagure 1469 de apartamente pentru 1961—1965; 2 500 apartamente pentru 1966—1970,» dar cere să se studieze o justă și continuă folosire în timp a capacității întreprinderilor de execuție a construcțiilor din elemente industrializate.

Ing. Daniel, vicepreședinte al Sfatului popular al orașului Brașov, a discutat printre altele și despre raportul funcțional dintre diferite zone ale orașului, în mare măsură corespunzător studiat în materialele expuse, rămînînd totuși de aprofundat studiul zonei industriale a întreprinderii «Temelia». De asemenea, trebuie adîncit studiul zonelor industriale și al amplasării depozitelor.

S-a sugerat, date fiind condițiile pe care le oferă regiunea, punerea în valoare a zonelor și punctelor de atracție turistică prin acordarea unei atenții deosebite cadrului natural și studierea conservării valorilor istorice, artistice și turistice.

Arh. T. Niga a spus, printre altele: «Consider sistematizarea unui oraș fără o sistematizare de microregiune și chiar fără o sistematizare regională, ca o casă fără fundație și mi se pare că regiunea Brașov va iniția și o sistematizare regională, fiindcă această problemă se interpretează în așa măsură, încît un plan de sistematizare nu poate fi conceput astăzi în lumina unei simple realizări a planului de sistematizare redus la orașul propriu-zis.»

In concluzii, lucrările plenarei au fost considerate deosebit de valoroase, atît prin materialele și studiile expuse, cît și prin dezbaterile și adîncirea problemelor ce s-au ridicat.

Alături de arhitecții din filiala Brașov a U.A., participanții din celelalte filiale au apreciat această manifestare ca un rodnic și bogat schimb de experiență, de un real folos pentru activitatea lor profesională.

Mulți participanți au propus ca filialele U.A.să organizeze asemenea dezbateri ale temelor majore care se elaborează în cadrul diferitelor centre, pentru a ajuta, prin analizarea pe parcurs, studiile ce se întocmesc.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

DISCUȚII ȘI CONFERINȚE

Între 21 și 22 mai 1961 a avut loc plenara filialei Uniunii Arhitecților — Constanța, consacrată discutării schiței de sistematizare a orașului Constanța.

*

La 23 mai 1961, Secția de construcții și ansambluri de construcții rurale a Uniunii Arhitecților a organizat o discuție cu tema: « Probleme cu privire la sistematizarea așezărilor rurale », la care au participat numeroși arhitecți din capitală și provincie.

Discuțiile au scos în evidență modul în care se oglindește transformarea socialistă a agriculturii asupra structurii teritoriului și a centrelor populate rurale, asupra cadrului nou al vieții sociale la sate și sarcinile ce revin acestui sector important al sistematizării.

*

În ziua de 30 mai a.c. a avut loc la Casa Arhitectului conferința « Probleme de reconstrucție a centrelor istorice ale orașelor ».

Au vorbit arh. Gh. Curinschi și arh. R. Rău.

Secția de urbanism a Uniunii Arhitecților a organizat la 6 iunie a.c. consfătuirea « Sarcinile arhitecților în întocmirea planurilor și schițelor de sistematizare a orașelor ».

La consfătuire a participat un numeros public, iar discuțiile purtate au ridicat o serie de aspecte ale problemei, subliniind cu claritate sarcinile care revin arhitecților urbaniști în legătură cu creșterea volumului de construcții în țara noastră.

*

La Casa Arhitectului a fost organizată în ziua de 9 iunie a.c. o discuție cu tema: « Probleme noi în proiectarea școlilor în U.R.S.S., R.S.C. și R.D.G."

Arh. N. Drăgan a expus cîteva aspecte din experiența acumulată de arhitecții din cadrul Ministerului Învățămîntului și Culturii în deplasările de studii.

*

În cadrul ciclului de conferințe axate pe problema studierii învățăturii marxist-leniniste, la 13 iunie 1961, conf. univ. I. Rebedeu a vorbit despre « Însemnătatea materialismului dialectic și istoric pentru dezvoltarea științelor speciale ».

Vorbitorul a subliniat importanța filozofiei marxiste pentru teoria și istoria arhitecturii.

Conferința a fost audiată cu mult interes de cei peste 120 de arhitecți prezenți.

*

În zilele de 17, 18 și 19 iunie 1961 a avut loc la Brașov prima plenară a filialei Uniunii Arhitecților din localitate.

S-au discutat problemele ridicate de sistematizarea microregiunii și a orașului Brașov.

La 20 iunie 1961, Secția de arhitectură de interior și mobilier a Uniunii Arhitecților a ținut la Casa Arhitectului cea de a doua consfătuire cu tema « Noi magazine realizate de Institutul Proiect-București și ISCAS ».

La consfătuire au participat și reprezentanți ai Ministerului Comerțului.

Diapozitivele prezentate au ilustrat cele arătate de referate, scoțînd în evidență unele lipsuri provenite din felul cum Ministerul Comerțului și secțiile comerciale ale sfaturilor populare folosesc aceste magazine, precum și unele deficiențe ale proiectării.

DEPLASĂRILE ARHITECȚILOR ROMÎNI PESTE HOTARE

La 28 iunie a.c. a plecat la Londra delegația secției romîne a Uniunii Internaționale a Arhitecților, alcătuită din prof. arh. Horia Maicu, arhitect șef al orașului București, membru în Biroul Uniunii Arhitecților și arh. Anton Moisescu, secretar al Uniunii Arhitecților din R.P.R.

Delegația a participat la lucrările celei de a VI-a Adunări generale și ale celui de al VI-lea Congres al U.I.A. care a dezbătut problema influenței tehnicii și materialelor noi asupra arhitecturii.

*

În cadrul schimburilor culturale cu străinătatea, un grup de arhitecți romîni alcătuit din arh. G. Petrașcu, arh. Al. Iosif și arh. St. Iojică a făcut între 27 iunie și 14 iulie a.c., o călătorie în U.R.S.S.

Ei au vizitat mai multe orașe sovietice, printre care Moscova, Leningradul și Riga, interesîndu-se de construcțiile industriale, social-culturale și de locuințe din U.R.S.S., de materialele și tehnica nouă folosită în construcții, precum și de monumentele istorice și de arhitectură.

VIZITE ALE ARHITECȚILOR STRĂINI ÎN ȚARA NOASTRĂ

La 11 mai 1961, Uniunea Arhitecților a primit vizita arh. Marian Benko, ministru adjunct și vicepreședinte al Comisiei pentru construcții, urbanism și arhitectură din R. P. Polonă. Oaspetele polonez s-a interesat de dezvoltarea și întărirea relațiilor de colaborare între Uniunile Arhitecților și organizațiile de construcții din cele două țări prietene.

*

Uniunea Arhitecților a primit la 23 iunie a.c. vizita unui grup de colegi din R. P. Bulgaria.

Din acest grup au făcut parte Gh. Stoilov, membru în conducerea Uniunii Arhitecților din R.P. Bulgaria, arh. A. Schlarieff, arh. V. Rusnakov și ing. D. Dimitrov.

Oaspeții s-au interesat în mod deosebit de realizările obținute la noi în domeniul construcțiilor din panouri mari și au propus stabilirea unor relații mai strînse între cele două uniuni, precum și schimburi de materiale, expoziții, conferințe, articole și publicații.

*

În cursul lunii iunie a.c. în cadrul schimburilor culturale cu străinătatea, țara noastră a fost vizitată de arh. Emilia Zaharieva Botceva din R. P. Bulgaria.

În timpul vizitei sale, ea s-a interesat în mod deosebit de monumentele noastre istorice.

EXPOZIȚII

Între 19 și 26 mai 1961, la Casa Arhitectului a fost deschisă expoziția « Proiecte experimentale pentru sistematizarea satelor », întocmită de D.S.A.P.C.-uri, I.S.C.A.S. și Institutul de Arhitectură « Ion Mincu ».

*

În zilele de 6, 7 și 8 iunie a.c. au fost expuse la Casa Arhitectului planuri și schițe de sistematizare a orașelor.

*

Între 9 iunie și 1 iulie 1961 a fost deschisă la Casa Arhitectului « Expoziția anuală de fotografii, desene și acuarele » executate de arhitecți.

EXPOZIȚIA « ARHITECTURA ÎN R.P.R. »

Timp de două luni (10 mai—10 iulie 1961), noua sală Dalles din capitală a găzduit expoziția « Arhitectura în R.P.R. » organizată în cinstea celei de a 40-a aniversări de la înființarea Partidului Comunist din Romînia, de către Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare și Uniunea Arhitecților din R.P.R.

Fotografiile, planșele, machetele și graficele expuse au înfățișat sugestiv avîntul construcțiilor industriale, social-culturale și de locuințe din țara noastră.

Sala principală a expoziției a fost consacrată noilor construcții și ansambluri industriale.

Noilor ansambluri arhitecturale, social-culturale și de locuințe din orașele țării li s-a rezervat o altă sală a expoziției, în care au fost prezentate de asemenea noile ansambluri urbanistice de pe litoral.

În sala de la etaj au fost expuse construcțiile social-culturale din capitală, precum și machetele de sistematizare a ansamblurilor viitoare.

Pentru a da vizitatorului o imagine clară asupra marilor construcții realizate de regimul nostru democrat popular s-au prezentat filme și diapozitive, iar automatele luminoase au pus în contrast aspecte din trecutul și prezentul orașelor.

Expoziția s-a bucurat de un deosebit succes, fiind vizitată de peste 330 000 de vizitatori.

ORSZÁGOS · MŰSZAKI · KÖ... 1882

СОДЕРЖАНИЕ

Архитектор М. Беркович — ПЛАНИРОВКА И РЕКОНСТРУКЦИЯ УЛИЦЫ «КАЛЯ ГРИВИЦЕЙ» в г. БУХАРЕСТЕ (стр 2).

В статье рассматриваются решения основных вопросов в связи с планировкой и застройкой реконструируемой в г. Бухаресте улицы «Каля Гривицей» и непосредственно примыкающей к ней территории.

Каля Гривицей — транспортная артерия длиной около 5 км, пересекающая район с преобладающим рабочим населением, является в то же время звеном, соединяющим между собой мощные промышленные зоны и пропускающий за сутки около 100.000 пассажиров Северный вокзал, обеспечивающий связь города с остальной территорией страны.

При планировке Каля Гривицей не раз возникали нелегкие вопросы, требовавшие особого к ним подхода.

Планом предусматривается спрямление и расширение магистрали с доведением ширины ее на участках до 30 м., а в отдельных местах до 42 м. и даже до 54 м; с целью обогащения примыкающей непосредственно к некоторым перекресткам застройки зданиями более крупных размеров, предусмотрено строительство на этих перекрестках 14-этажных домов блочного типа.

На расположенном между кладбищем Сфынта Винерь и константцским мостом участке длиной около 1700 м. намечается зона с преобладающей 8-этажной застройкой; помимо того, намечено строительство отдельных зданий большей этажности (10— и 14-этажных) и применение на отдельных отрезках участка различных способов оформления с учетом местных условий в целях разнообразия архитектурного облика и получения красивого силуэта застройки.

Против главного входа в железнодорожные мастерские «Гривица Рошие» намечено строительство 13-этажного здания блочного типа, а на пересечении Каля Гривицей с бульваром « I мая» проектом предусматривается создание обширной площади для пропуска и распределения транспортных потоков и пешеходов, которая одновременно будет отличаться своим архитектурным оформлением.

Поперечный профиль улицы Каля Гривицей был установлен с учетом результатов проводившихся в этих целях исследований; принятым решением предусматривается наличие общей проезжей части с однорядной посадкой деревьев с обеих сторон вдоль тротуаров.

Каля Гривицей примыкает к самой крупной из площадей города, а именно к площади Северного вокзала. При принятии на стадии проектирования, в данный момент почти полностью осуществленного, планировочного решения площади стремились обеспечить включение ее в общую городскую схему направлений движения транспортных потоков, развязку движения на самой площади, равно как и примыкание к ней улиц существующей уличной сети.

Предусмотрено также расширение и реконструкция как северного так и южного участков бульвара имени Динику Голеску. Выдвигается мысль возвести на пересечении бульвара имени Динику Голеску с улицей Витинг 20-этажный дом блочного типа, который, наряду со своим основным назначением, будет играть также роль вехи, отмечающей в пространственном построении города месторасположение Северного вокзала.

Проектом предусмотрено создание при жилых ансамблях учреждений культурно-бытового обслуживания, как школ, кинотеатров, амбулаторий для взрослых и для детей, зубных поликлиник и других; некоторые из них уже введены в действие, а осуществление других проходит завершительную стадию.

Вследствие необходимости составления в очень сжатые сроки проектно-сметной документации для строительства ансамбля, нашло себе широкое применение строительство по типовым и повторным проектам.

За исключением 7 крупнопанельных домов из состава жилого комплекса Гривица Рошие, решением остальных домов предусматривается применение «ячейковой» несущей конструкции, образуемой ограничивающими отдельные ячейки-квартиры диафрагмами жесткости и сплошными междуэтажными перекрытиями, решенными в монолитном железобетоне. В домах с квартирами в первом этаже несущая конструкция по всей высоте здания является жесткой, а при устройстве магазинов в первых этажах жилых домов несущая конструкция в пределах первого этажа устроена эластичной, на столбовых опорах.

Помимо обычных строительных материалов применялись еще следующие строительные и отделочные материалы: эффективный дырчатый и пустотелый кирпич для устройства внутренних перегородок, а также плиты из пеногипса размерами 80×40×8 см или крупногабаритные панели перегородок высотой «на этаж» из ячеистого гипса; сборные мозаичные плиты для устройства полов; сборные плинтусы, ступени, подступенки; полуводостойкие обои для оклейки стен.

Для отделки фасадов в период 1958—1960 гг. применялся теразит, а начиная с 1961 г. — покраска составами на эмульсии алькидальных смол.

Теплоснабжение зданий осуществляется путем теплофикации от тепловой сети — первой в этом роде в гор. Бухаресте — где теплоносителем является перегретая вода.

Однообразия и унылости застройки, которые могли бы возникнуть из-за наличия в серии очень ограниченного набора типовых секций избегали, в первую очередь, применением градостроительных приемов планировки, обеспечивавших своеобразное сочетание и выразительное взаимное расположение зданий, применением зданий различной этажности в целях разнообразия архитектурного облика ансамблей, различными приемами размещения лоджий, балконов, применением по различному решенных перил, а также путем введения разнообразных, гармоничных цветовых покрасок.

В целях сочетания архитектурного облика новой застройки с существующим монументальным зданием Министерства Транспорта и Телекоммуникаций новые здания, примыкающие к площади Северного вокзала, были облицованы в нижней части травертином из Борсека, а наружные поверхности элементов, образующих железобетонный каркас зданий, были оштукатурены раствором, приготовленным на каменном порошке цвета природного камня; кроме того применялась некричащая цветовая покраска теразитовых панелей ограждающих конструкций.

В остальных статьях, помещенных на страницах этого номера, приводятся описания каждого жилых ансамблей в отдельности.

Арх. Константин Гергичану — ПЛОЩАДЬ СЕВЕРНОГО ВОКЗАЛА (стр 11).

Арх Титу Дан Элиан — ЗАСТРОЙКА ПЛОЩАДИ СЕВЕРНОГО ВОКЗАЛА: ВТОРАЯ ОЧЕРЕДЬ СТРОИТЕЛЬСТВА (стр 18).

Арх Мария Вайда — МНОГОКВАРТИРНЫЙ БЛОЧНЫЙ ЖИЛОЙ ДОМ № 134—138 НА УЛИЦЕ КАЛЯ ГРИВИЦЕЙ (стр 18).

Арх. Клеопатра Алифанти — ЖИЛЫЕ ДОМА ТОЧЕЧНО-БАШЕННОГО ТИПА ПО БУЛЬВАРУ ИМЕНИ ДИНИКУ ГОЛЕСКУ (стр 20).

Арх. Аурел Тофан — ЖИЛОЙ АНСАМБЛЬ НА УЧАСТКЕ МЕЖДУ СЕВЕРНЫМ ВОКЗАЛОМ И УЛИЦЕЙ АТЕЛЬЕРУЛУЙ (стр 22).

Арх. Георгий Муларидис — ЗАСТРОЙКА БУЛЬВАРА ИМЕНИ ИНЖ. Г. ДУКА — ДОМА №№ 10—22 (стр 23)

Арх. Пауль Фокша — ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС, РАСПОЛОЖЕННЫЙ МЕЖДУ БУЛЬВАРОМ ИМЕНИ ИНЖ. И. ДУКА И МОСТОМ БАСАРАБ (стр 24).

Арх. Клеопатра Алифанти — ЖИЛОЙ АНСАМБЛЬ НА УЧАСТКЕ РАСПОЛОЖЕННОМ МЕЖДУ МОСТОМ БАСАРАБ И УЛИЦЕЙ КАРАЙМАН» (стр 28).

Арх. Николай Стоенеску — РАСПОЛОЖЕННЫЙ У МОСТА БАСАРАБ КИНОТЕАТР НА 850 МЕСТ (стр 30).

Арх. Константин Теодореску — ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС «ГРИВИЦА РОШИЕ» (стр 31).

Арх Константин Гергичану — МНОГОКВАРТИРНЫЕ ДОМА БЛОЧНОГО ТИПА ПО БУЛЬВАРУ ИМЕНИ ДИНИКУ ГОЛЕСКУ (стр 38).

Арх. Георгий Муларидис — РАСПОЛОЖЕННЫЙ НА ПЕРЕСЕЧЕНИИ УЛИЦЫ КАЛЯ ГРИВИЦЕЙ С БУЛЬВАРОМ «I-го МАЯ» КИНОТЕАТР НА 800 МЕСТ (стр 40).

Арх Тибериу Рикчи — КРУПНОПАНЕЛЬНЫЕ ЖИЛЫЕ ДОМА ИЗ СОСТАВА ЖИЛОГО КОМПЛЕКСА « ГРИВИЦА РОШИЕ» (стр 42).

ХРОНИКА (стр 47). Приводятся данные о деятельности Союза Архитекторов РНР за май и июнь месяцы 1961 года.

Обложка: Новая застройка площади Северного вокзала.

SOMMAIRE

M. Bercovici, architecte — L'AMÉNAGEMENT ET LA RECONSTRUCTION DE LA CALEA GRIVIŢEI — BUCAREST (p. 2) L'auteur présente quelques aspects essentiels de l'aménagement et la reconstruction de la Calea Griviţei et de la zone afférente.

La Calea Griviţei — artère qui passe par un grand quartier ouvrier de la Capitale — est liée à des zones fortement industrielles: la zone de la Chaussée Chitila, le Boul. Bucureştii Noi et la zone des Ateliers des Chemins de Fer Roumains, ainsi que la Gare du Nord, principale liaison de la ville avec le reste du pays, utilisée journellement par env. 100.000 passagers.

L'aménagement de Calea Griviţei — artère longue d'env. 5 km, dépourvue de sinuosités, avec de très longues portions rectilignes — a posé des problèmes difficiles de traitement. Par sa situation dans le cadre de la ville et par la manière dont elle s'inscrit dans le réseau général des rues, la Calea Griviţei est divisée par des intersections avec d'autres artères et par des places importantes, en une série de tronçons de 500 à 1000 m chacun, ayant des conditions locales et caractéristiques distinctes. À la suite des études faites à l'Institut Proiect-Bucureşti, on a achevé et commencé à réaliser le plan d'aménagement de cette importante artère.

Par ce plan on a proposé la rectification du tracé et l'élargissement de cette artère; elle aura sur plusieurs portions 30 m de large et en d'autres endroits elle arrivera à 42 m et 54 m de largeur; pour donner de l'ampleur à certains carrefours on a prévu des blocs à 14 étages.

Pour la portion comprise entre le cimetière Sf.Vineri et le pont de Constantza, qui a une longueur d'env. 1700 m, l'on a étudié plusieurs variantes; la dernière, en cours de réalisation, prévoit un régime général de rez-de-chaussée + 7 étages et quelques accents à hauteur plus grande (rez-de-chaussée + 9 et rez-de-chaussée + 13) et traite de façon variée les différentes portions, en fonction des conditions locales.

Un bloc de 13 étages a été emplacé devant l'entrée principale des Ateliers des CF Roumains et au carrefour de la Calea Griviţei avec la Boul. I Mai on a élaboré le projet d'une ample place à caractère architectural et de circulation.

Pour le profil transversal de la Calea Griviţei on a fait différentes études; la dernière solution prévoit une partie carrossable commune bordée par une ligne d'arbres sur chaque trotoir.

La place de la Gare du Nord — la plus ample de la ville — se trouve en liaison directe avec la Calea Griviţei. Le projet élaboré, presque complètement réalisé, a cherché à résoudre le problème de l'encadrement de la place dans le schéma général de circulation de la ville et à l'intégrer dans le réseau des rues.

On prévoit l'élargissement et la reconstruction du Boul. Dinico Golesco, vers le Nord et vers le Sud. On préconise la construction d'un bloc de 20 étages qui marquera la présence de la Gare du Nord, au carrefour du Boul. Dinico Golesco avec la rue Witing.

Les ensembles de logements élaborés sont pourvus d'une série de dotations — quelques unes prêtes, d'autres en cours de réalisation, comme: des écoles, des cinémas, des circonscriptions sanitaires pour adultes et enfants, des centres stomatologiques etc.

L'élaboration et la documentation économique faites en un laps de temps très court pour cet ensemble, ont imposé l'utilisation sur une grande échèle, des projets-type.

Comme système de construction, en dehors d'un lot de 7 blocs du complèxe Griviţa Roşie exécutés en grands panneaux préfabriqués, tous les autres blocs ont été réalisés en béton armé monolythe, à système cellulaire avec diaphragme et grosse dalle (chaque cellule comprenant dans son périmètre un appartement). Pour les blocs ayant des logements aussi au rez-de-chaussée, la structure a été gardée rigide à tous les niveaux, quant aux blocs avec magasins, le rez-de-chaussée a été traité avec des poteaux.

Comme matériaux de construction et finissage, en dehors de ceux qui sont usuels, on a aussi utilisé: des briques à trous pour les murs intérieurs, des plaques de plâtre spongieux de 80×40×8 cm ou des plaques cellulaires de plâtre sur la hauteur d'un étage entier; des plaques de mosaïque préfabriquées pour les planchers; des plynthes, marches et contremarches préfabriquées; des tapisseries semi-lavables sur les murs.

Pour le finissage des façades on a utilisé pendant la période 1958—1960 le terrassite et à partir de 1961 on applique la peinture avec émulsion de romalkide.

En dehors des installations habituelles, on peut aussi faire mention du réseau thermique, le premier de ce genre réalisé à Bucarest, alimenté avec l'eau surchauffée des usines Grozăveşti et de la thermo-centrale des Ateliers des CFR Griviţa Roşie.

Pour éviter la monotonie d'une série très réduite de sections-type, premièrement on a varié l'emplacement urbanistique des blocs dans le plan et le régime de hauteur dans les centres d'intérêt des ensembles, et la disposition des loggias et balcons tout en utilisant des ballustrades différentes et des couleurs variées et s'harmonisant entre elles.

Afin d'assurer un cadre architectural qui ne distonne pas avec le Palais du Ministère des Transports et Télécommunications, les nouvelles constructions de la place de la Gare du Nord ont été plaquées avec du travertin de Borsec dans le registre inférieur, le squelette en béton armé a été maçonné avec de la poudre de pierre de la couleur de la pierre naturelle et pour les panneaux en terrassite on a utilisé des couleurs douces.

Sont ensuite publiés des articles sur chaque ensemble séparément.

Constantin Gherghiceanu, architecte — LA PLACE DE LA GARE DU NORD (p. 11)

Titu Dan Elian, architecte — BLOC DE LOGEMENTS, PLACE DE LA GARE DU NORD, II-e ÉTAPE (p. 18)

Maria Vaida, architecte — BLOC, 133—138 CALEA GRIVIŢEI (p. 18)

Cleopatra Alifanti, architecte — BLOCS « POINT », Boul. DINICO GOLESCO (p. 20)

Aurel Tofan, architecte — ENSEMBLE DE LOGEMENTS, GARE DU NORD — RUE ATELIERULUI (p. 22)

George Mularidis, architecte — BLOC DE LOGEMENTS, 10—22 BOUL. ING. GH. DUCA (p. 23)

Paul Focşa, architecte — COMPLÈXE DE LOGEMENTS ENTRE LE BOUL. ING. GH. DUCA ET LE PONT BASARAB (p. 24)

Cleopatra Alifanti, architecte — ENSEMBLE DE LOGEMENTS « PONT BASARAB — RUE CARAIMAN » (p. 28)

Nicolae Stoenesco, architecte — CINEMA À 850 PLACES, PONT BASARAB (p. 30)

Constantin Teodoresco, architecte — Le COMPLÈXE DE LOGEMENTS GRIVIŢA ROŞIE (p. 31)

Constantin Gherghiceanu, architecte — BLOCS DE LOGEMENTS, BOUL. DINICO GOLESCO (p. 38)

George Mularidis, architecte — CINEMA À 800 PLACES AU CARREFOUR DE LA CALEA GRIVIŢEI AVEC LE BOUL. I MAI (p. 40)

Tiberiu Ricci, architecte—LOGEMENTS EN GRANDS PANNEAUX PRÉFABRIQUÉS DANS LE COMPLÈXE GRIVIŢA ROŞIE (p. 42)

La CHRONIQUE (p. 47) comprend des informations sur l'activité de l'Union des Architectes de la R. P. Roumaine pour les mois de mai et juin 1961.

Notre couverture: Noveaux blocs de logements Place de la Gare du Nord

MŰSZAKI KÖNYVTÁR

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

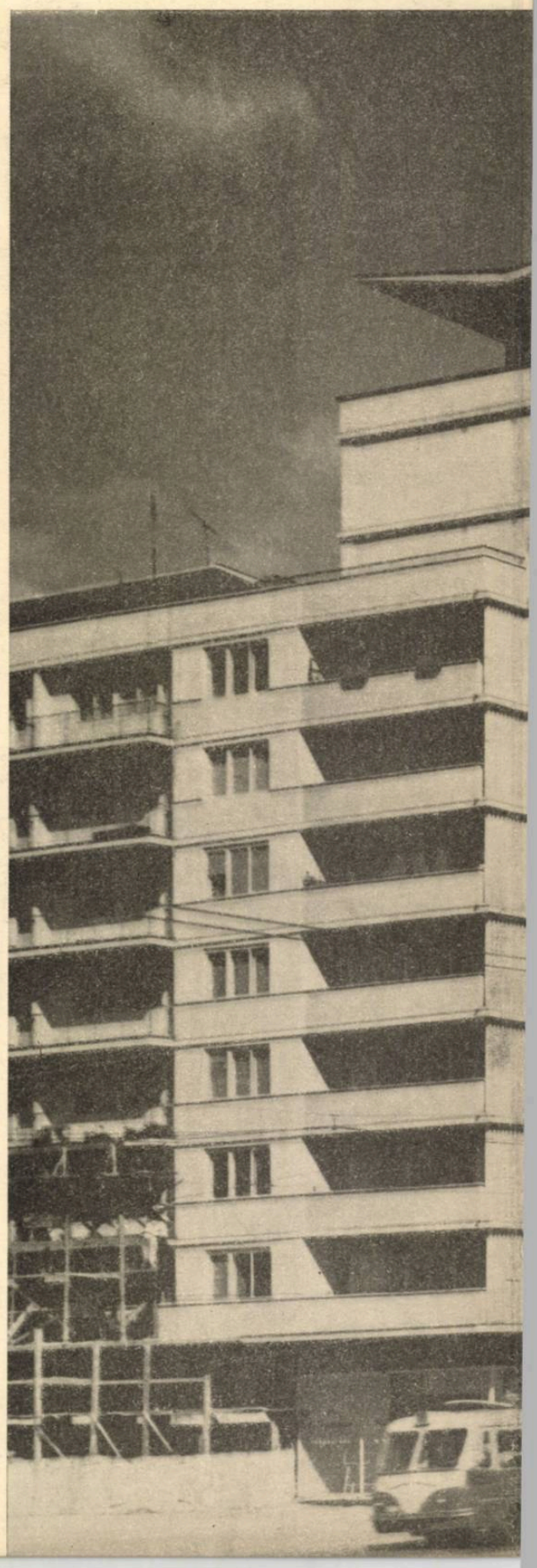

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
BUCUREŞTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80

Lei 15

I. P. 4 Bucureşti

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL IX • Nr. 3 (70) MAI – IUNIE • 1961

E 1689

MUZEUM KÖNYVTÁRA 1883

ARHITECTURA R.P.R.

3
1961

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacţie:
Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson (redactor şef), arh. C. Moşinschi, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petraşcu

Redacţia: Bucureşti — Raionul I. V. Stalin — Str. Episcopiei Nr. 9 — Tel. 13.98.80
ANUL IX — Nr. 3 (70) — MAI — IUNIE 1961

EXPOZIŢIA ARHITECTURA ÎN R. P. R.

Prof. arh. G. Gusti
2 Expoziţia « Arhitectura în R.P.R.»

I. M. Ştefan
30 Vizitatorii au cuvîntul...

DIN ACTIVITATEA D.S.A.P.C. REGIUNEA ARGEŞ

Arh. R. Berindei
33 Hotel pe b-dul 19 Noiembrie — Piteşti

Arh. Adelina Iojică
34 Bloc de locuinţe pe str. Rahovei — Piteşti

Arh. D. Prodescu
35 Bloc de locuinţe cu magazine la parter pe str. Victoriei — Piteşti

36 Blocul nr. 2 din cvartalul de locuinţe « Trivale I » — Piteşti

Arh. Adelina Iojică
37 Bloc de locuinţe pe str. Maternităţii — Piteşti

Arh. St. Iojică
38 Blocuri de locuinţe pe str. Libertăţii — Piteşti

NOI CONSTRUCŢII ÎN CAPITALĂ

Arh. B. Cotaru
39 2500 de apartamente pe magistrala Nord-Sud — Bucureşti

Arh. A. Căciulă
48 Şcoală de 24 de clase în b-dul Dacia — Bucureşti

CRONICA

Arh. M. Caffé
50 Pe marginea Congresului al VI-lea al Uniunii Internaţionale a Arhitecţilor

52 Din activitatea Uniunii Arhitecţilor din R.P.R.

Coperta: Noile blocuri de locuinţe de pe magistrala Nord-Sud — Bucureşti

Prof. arh. GUSTAV GUSTI
Vicepreşedinte al C.S.C.A.S.

EXPOZIŢIA „ARHITECTURA ÎN R. P. R."

MAI-IULIE 1961

Vedere interioară a sălii de expoziţie

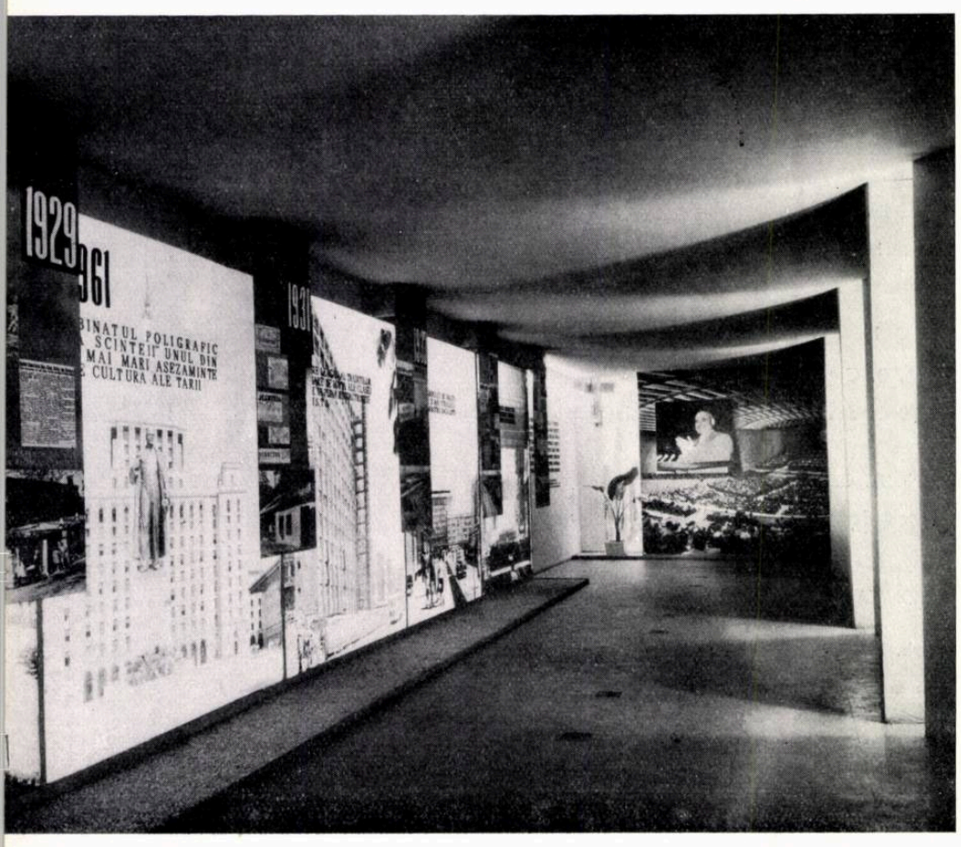

În mai 1961, ţara întreagă, sărbătorind cea de a 40-a aniversare a înfiinţării partidului nostru, şi-a prezentat bilanţul marilor realizări înfăptuite în anii puterii populare. Alături de întregul popor, alături de toţi constructorii, arhitecţii din patria noastră şi-au trecut de asemenea în revistă contribuţia adusă de ei la opera de transformare socialistă a ţării, prezentînd-o în cadrul unei expoziţi deschise în Bucureşti — în noua sală Dalles — cu titlul « Arhitectura în Republica Populară Romînă ».

Presa şi radio, televiziunea şi cinematografia au acordat o deosebită atenţie acestei manifestări, iar dintre cei peste 330 000 de vizitatori ai expoziţiei, foarte mulţi au însemnat în cartea de impresii aprecieri entuziaste. Este de subliniat că aceste aprecieri s-au referit, nu numai la schimbările petrecute în procesul de construcţie a aşezărilor noastre, proces care se desfăşoară în condiţiile marilor transformări sociale şi politice, ci totodată şi la roadele pozitive ale politicii

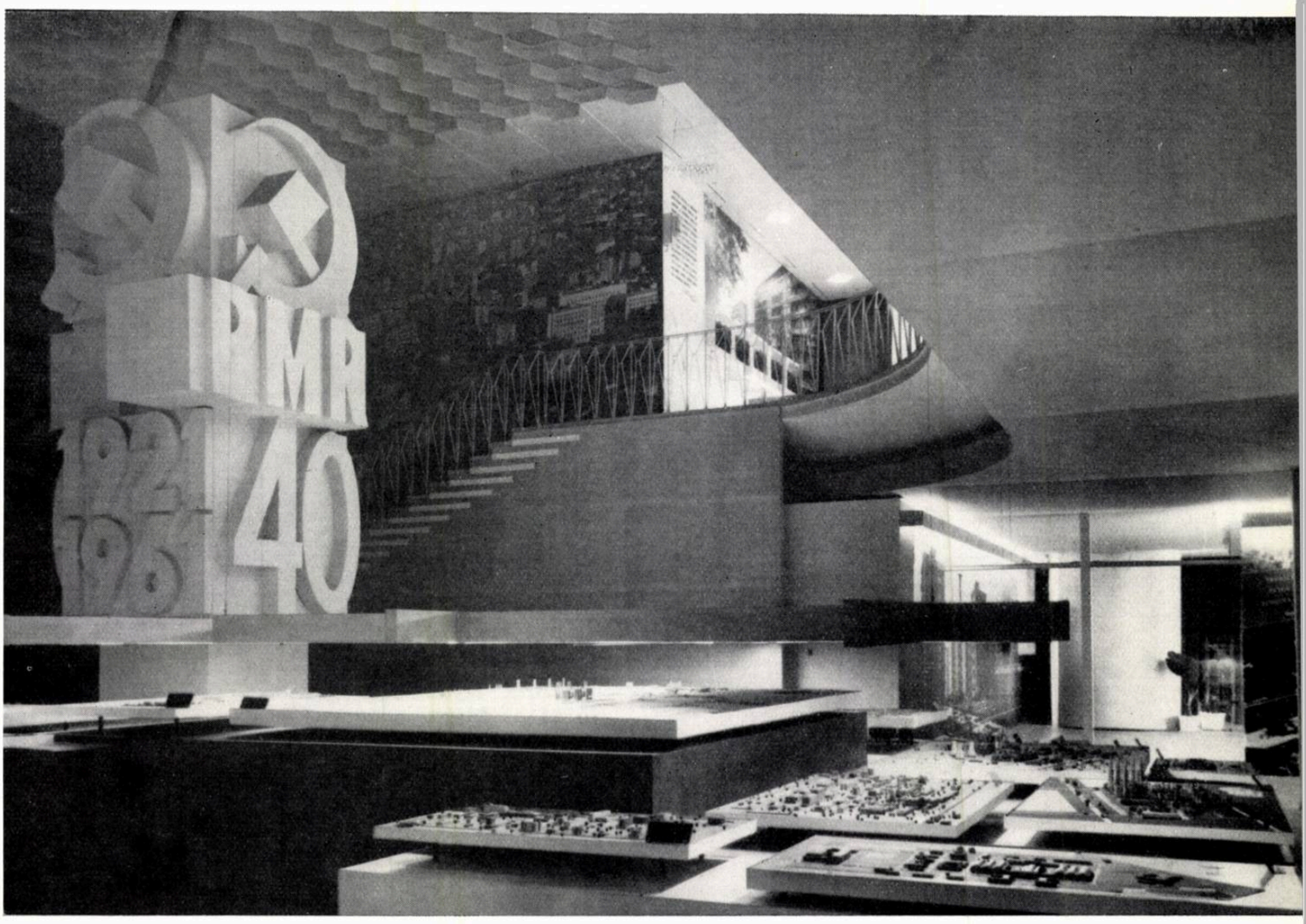

Vedere interioară a sălii de expoziție

juste promovate de Partidul Muncitoresc Romîn în construcția noii orînduiri sociale.

De-a lungul istoriei, fiecare orînduire socială și-a creat o organizare și construire particulară a teritoriului locuit, o arhitectură proprie, corespunzătoare cuprinderii procesului complex de viață al colectivității și pe măsura treptei de dezvoltare a modului de producție al societății respective. Astăzi, în etapa istorică pe care o străbatem, în condițiile noii orînduiri pe care o desăvîrșim, politica marxist-leninistă a partidului nostru, de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului, implică forme noi și proprii de alcătuire și construire complexă a teritoriului locuit. În vederea materializării acestei politici, în căutarea formelor adecvate noului conținut programatic, sînt în curs de încheiere trăsăturile unei noi arhitecturi, prezentate convingător de expoziția « Arhitectura în R.P.R. » și oglindind strădunța și realizările arhitecților noștri în opera de reconstrucție a țării.

Premisa de bază a acestor realizări este înfăptuirea industrializării socialiste a țării. Cheie de boltă în ofensiva neîntreruptă a socialismului, industrializarea socialistă, alături de colectivizarea agriculturii și de desfășurarea revoluției culturale, constituie un complex de acțiuni care determină transformarea cu desăvîrșire a organizării spațiale a teritoriului patriei. Numai în ultimii 5 ani au luat ființă 118 întreprinderi și 110 secții noi, iar peste 300 de întreprinderi existente au fost reutilate și modernizate. S-au creat ramuri noi de producție industrială, s-a îmbunătățit repartiția teritorială a forțelor de producție, contribuindu-se la ridicarea unor regiuni altădată mult înapoiate, s-au valorificat resurse locale și s-au antrenat noi forțe de muncă în procesul de producție. În planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965, în industria republicană vor intra în funcțiune alte peste 180 de întreprinderi noi și 300 de secții noi, vor fi lărgite și reutilate aproape 400 de întreprinderi existente din toate ramurile industriale,

la aceasta adăugîndu-se întreprinderile ce se vor construi în industria locală.

Înfăptuirea acestei campanii uriașe de construcție industrială a fost prezentată sugestiv în expoziție, prin machete și diapozitive, prin fotografii și proiecții cinematografice, prin cifre comparative și grafice de dezvoltare, ilustrîndu-se totodată și contribuția susținută adusă de arhitecți alături de toți constructorii țării.

Crearea unei puternice industrii socialiste a impus rezolvări de tip nou din partea proiectanților și executanților, pentru a îmbina satisfacerea cerințelor tot mai înaintate, tehnologice, economice și constructive, cu realizarea unui cadru spațial adecvat, în care procesul de muncă să se poată desfășura în cele mai bune condiții. Igiena și confortul, proporția și armonia înfățișării, înzestrările de deservire socială tot mai

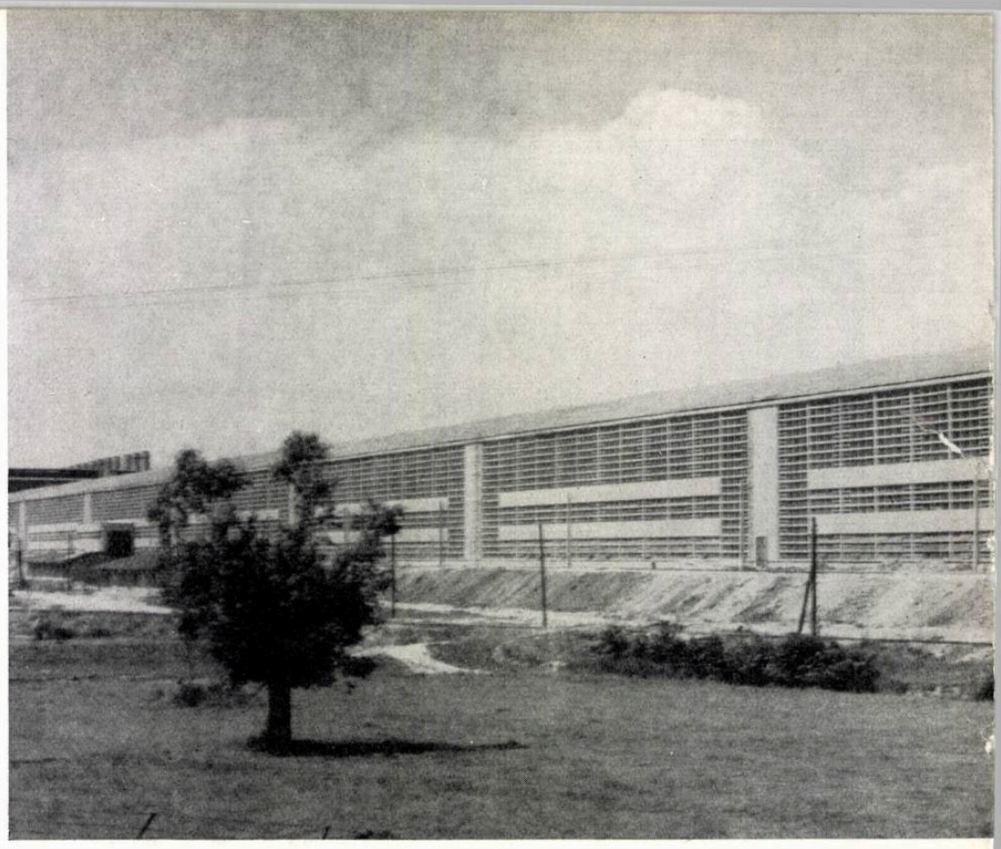

C O N S T R U C Ț I I

Vedere interioară a sălii de expoziție

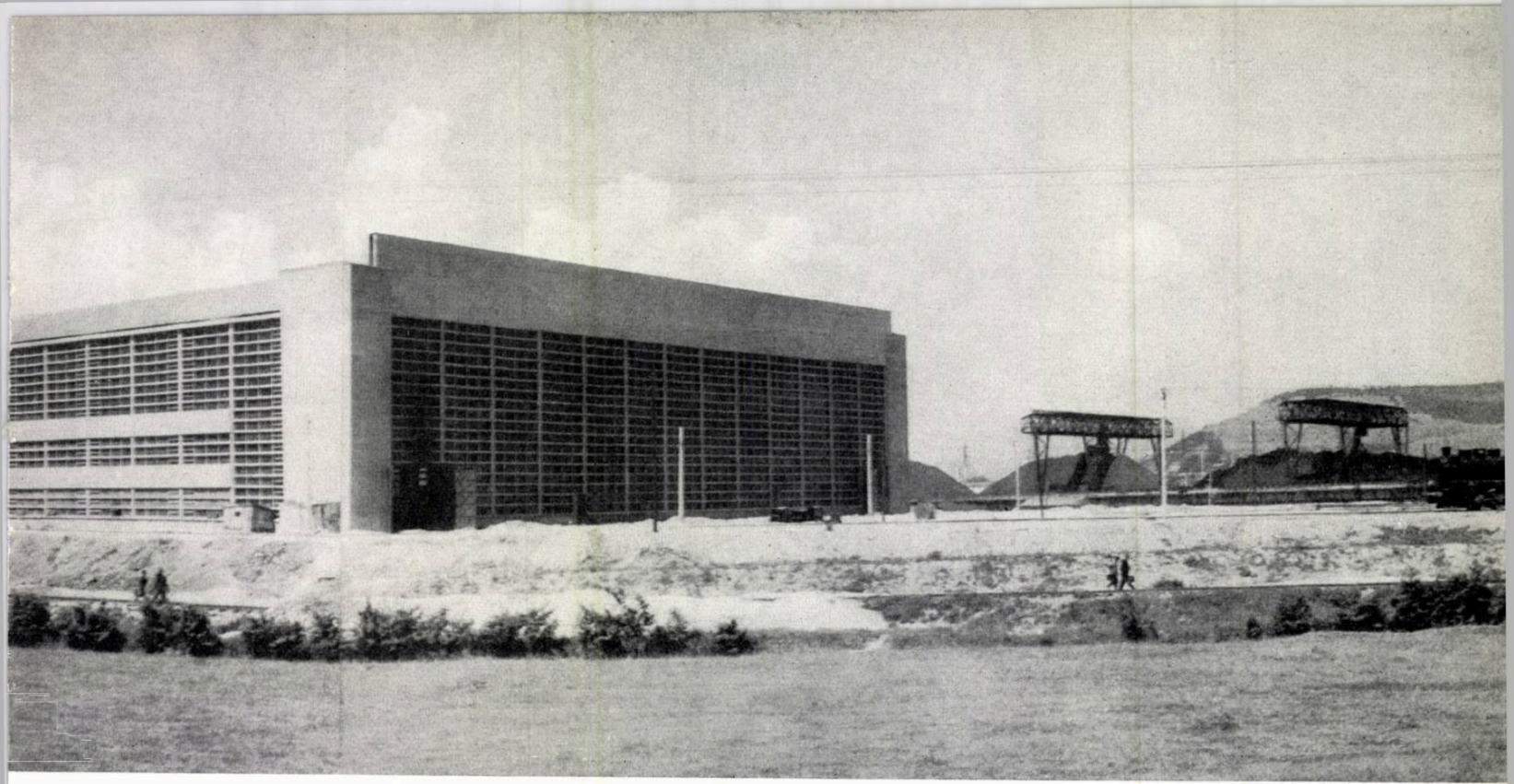

Laminorul bluming de la Hunedoara — Vedere exterioară

INDUSTRIALE ȘI AGRICOLE

Blumingul de la Hunedoara — Vedere interioară

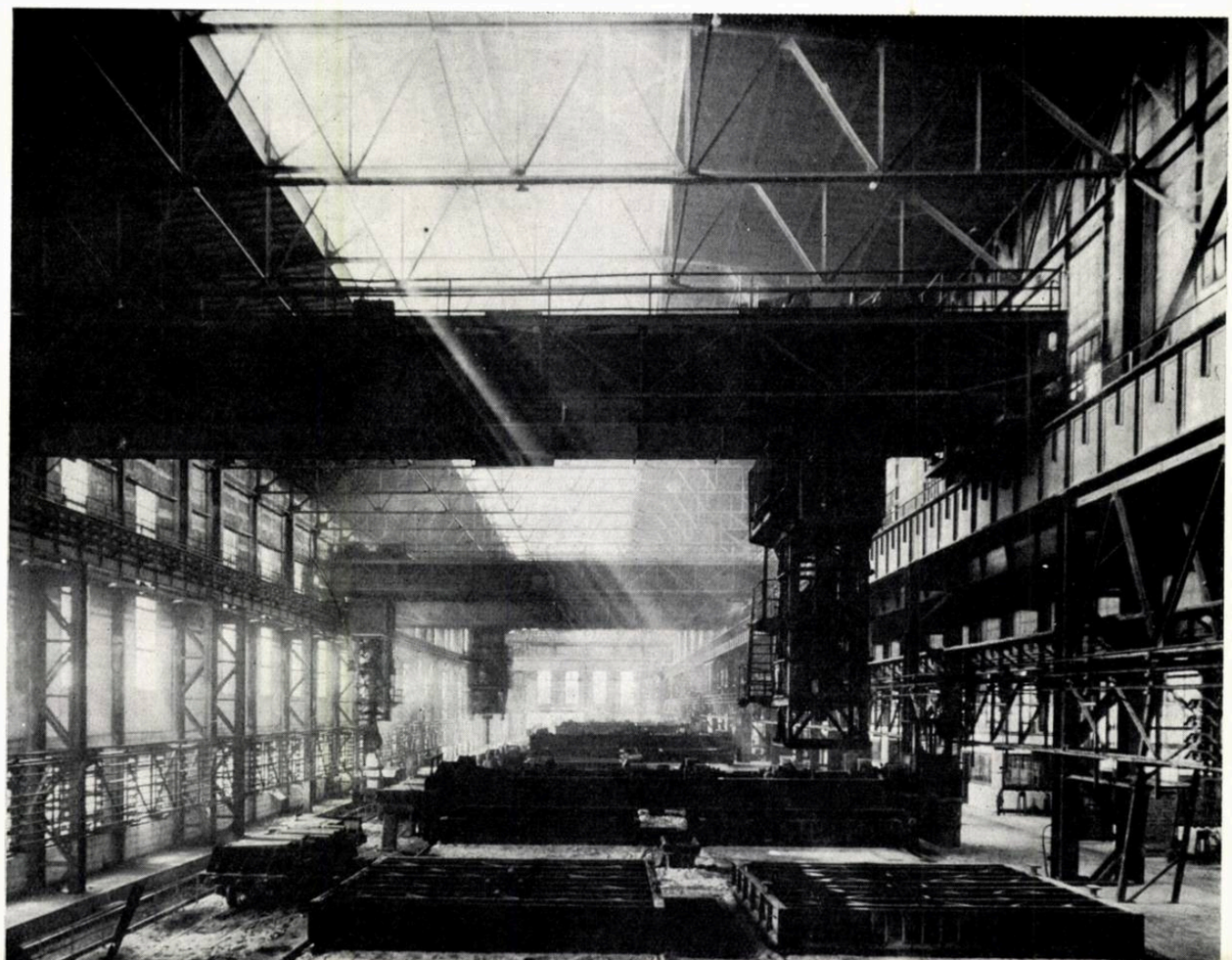

1

desăvîrșite, subliniază trăsătura nouă calitativă ce se generalizează în arhitectura industriei noastre socialiste, în opoziție cu înfățișarea și alcătuirea vechilor întreprinderi capitaliste, caracterizate prin lipsa oricărei preocupări față de nevoile omului muncii, prin goana după plusvaloare.

Mărturii ale unor astfel de realizări de tip nou, complexele chimice de la Borzești și Roznov, centrul siderurgic de la Galați și blumingul de la Hunedoara, ansamblul industrial de valorificare a stufului Brăila, fabrica de ciment și produse de azbociment de la Bicaz, fabricile de zahăr de la Bucecea și Luduș, hidrocentrala « Lenin » de la Stejarul, precum și multe altele, au ilustrat în expoziție întreaga amploare a lucrărilor industriale ce se desfășoară în toate ramurile de producție.

1 — Uzina « E. Thälman » din Brașov
2 — Uzinele chimice Turda
3 — Distileria de gudroane de la Hunedoara
4 — Fabrica de hîrtie « Reconstrucția » din Cîmpulung
5 — Termocentrala Brazi

2

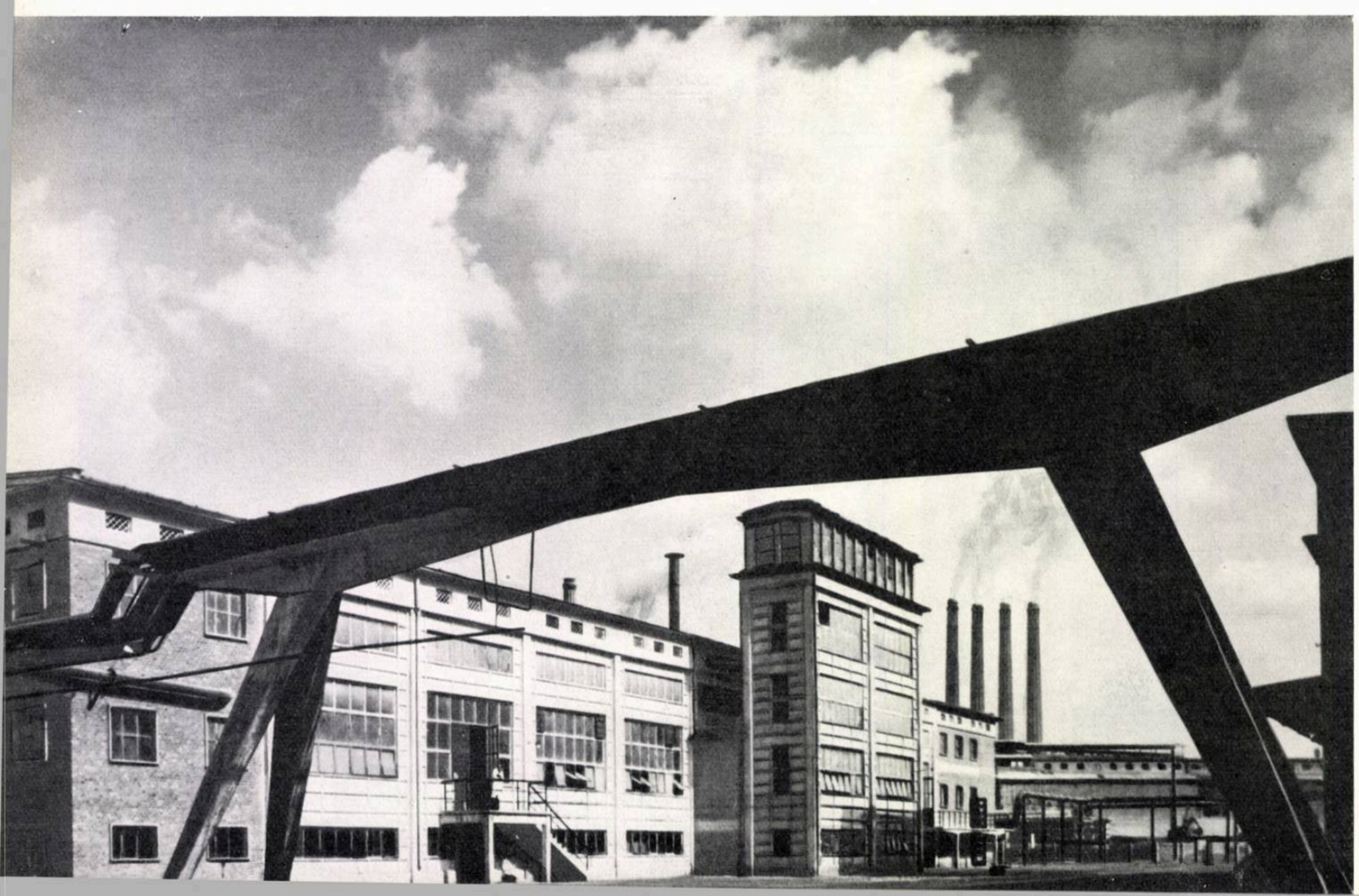

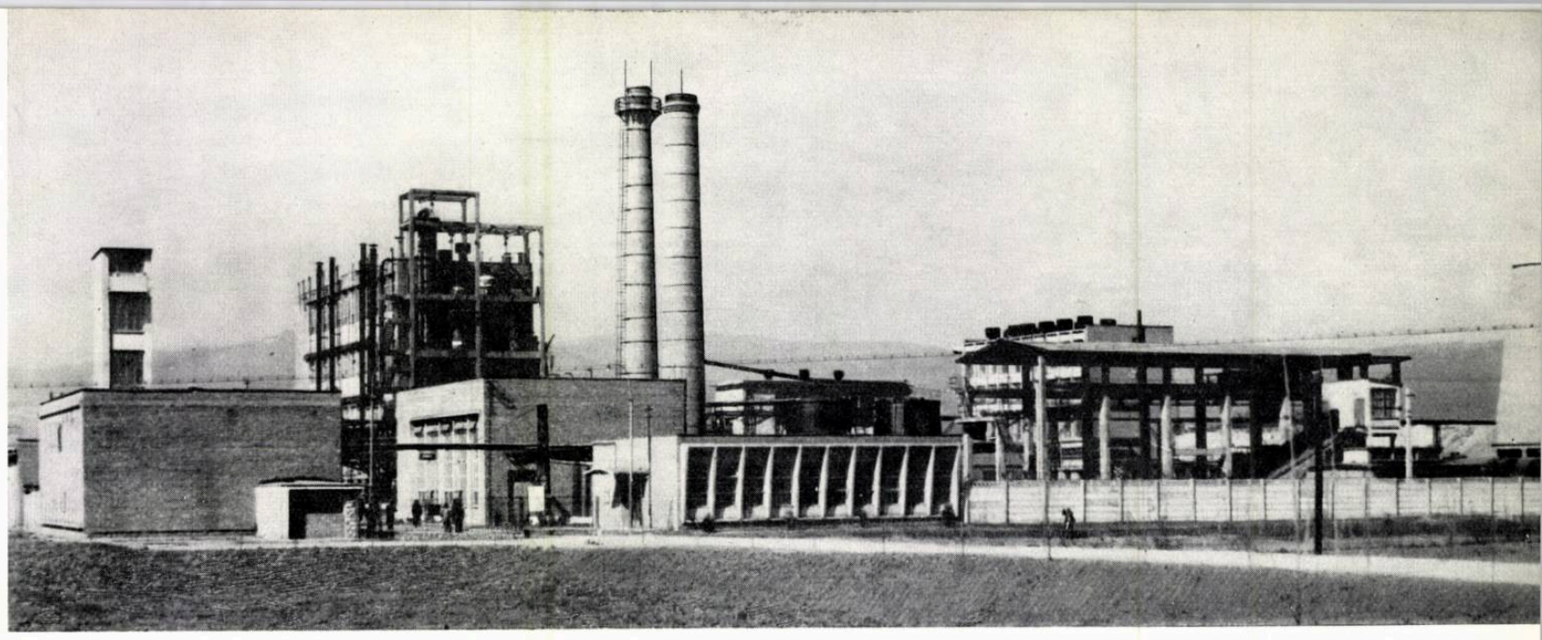

3

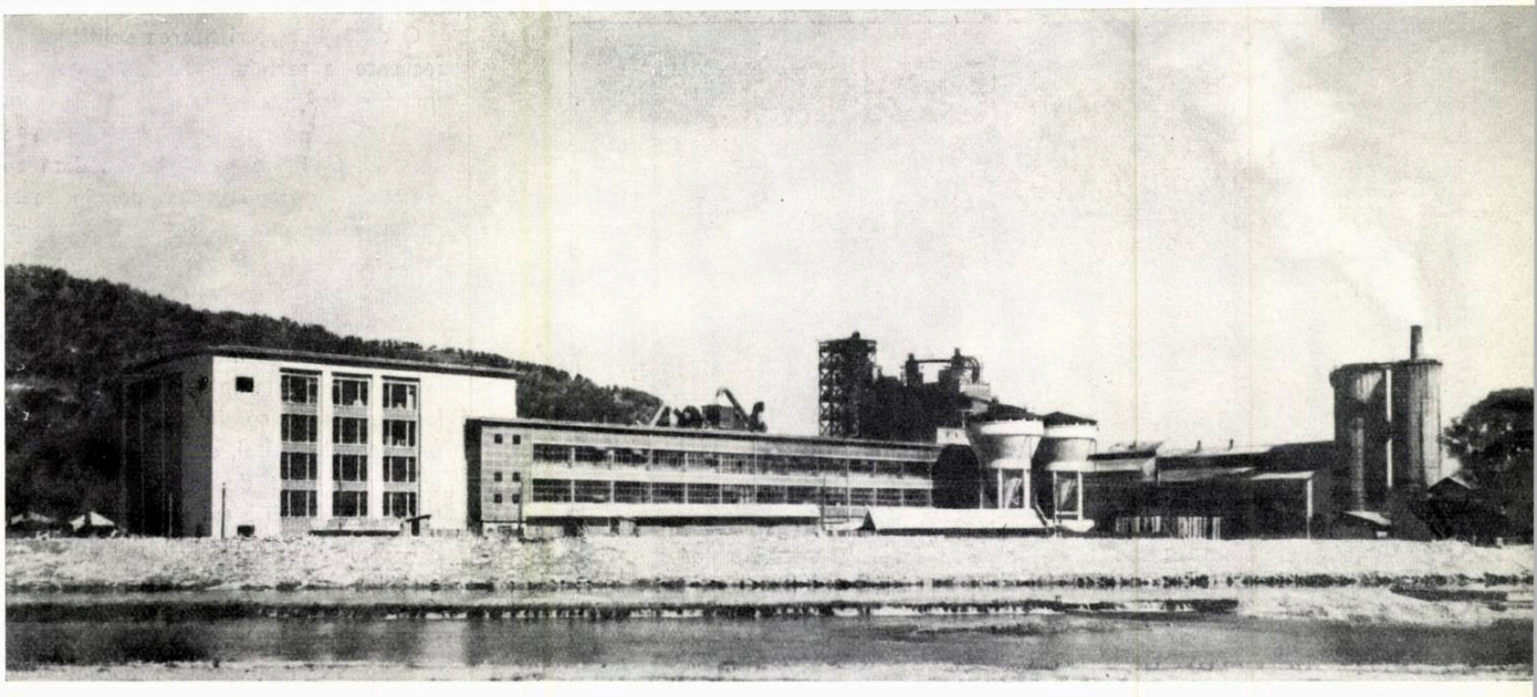

4

5

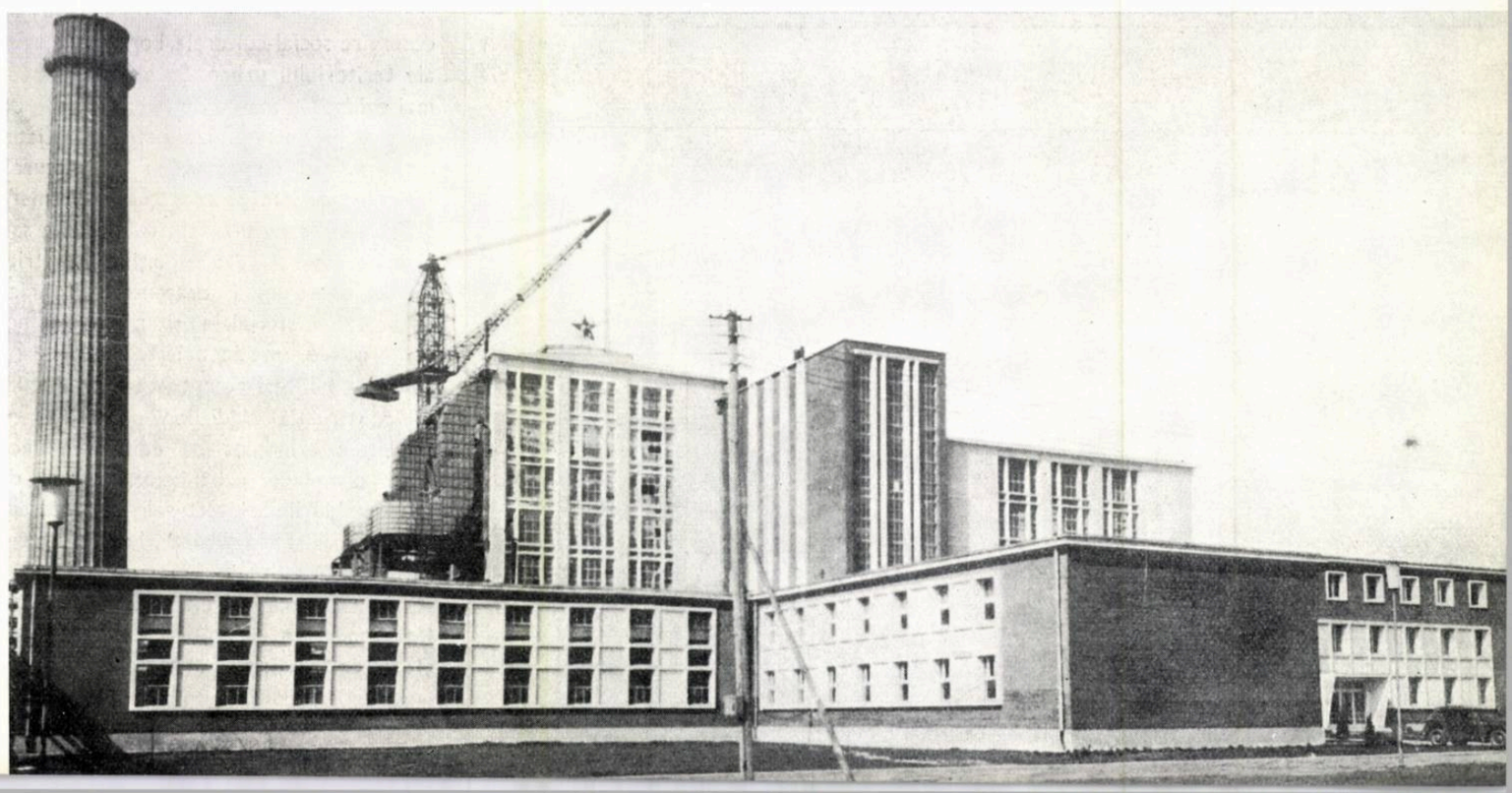

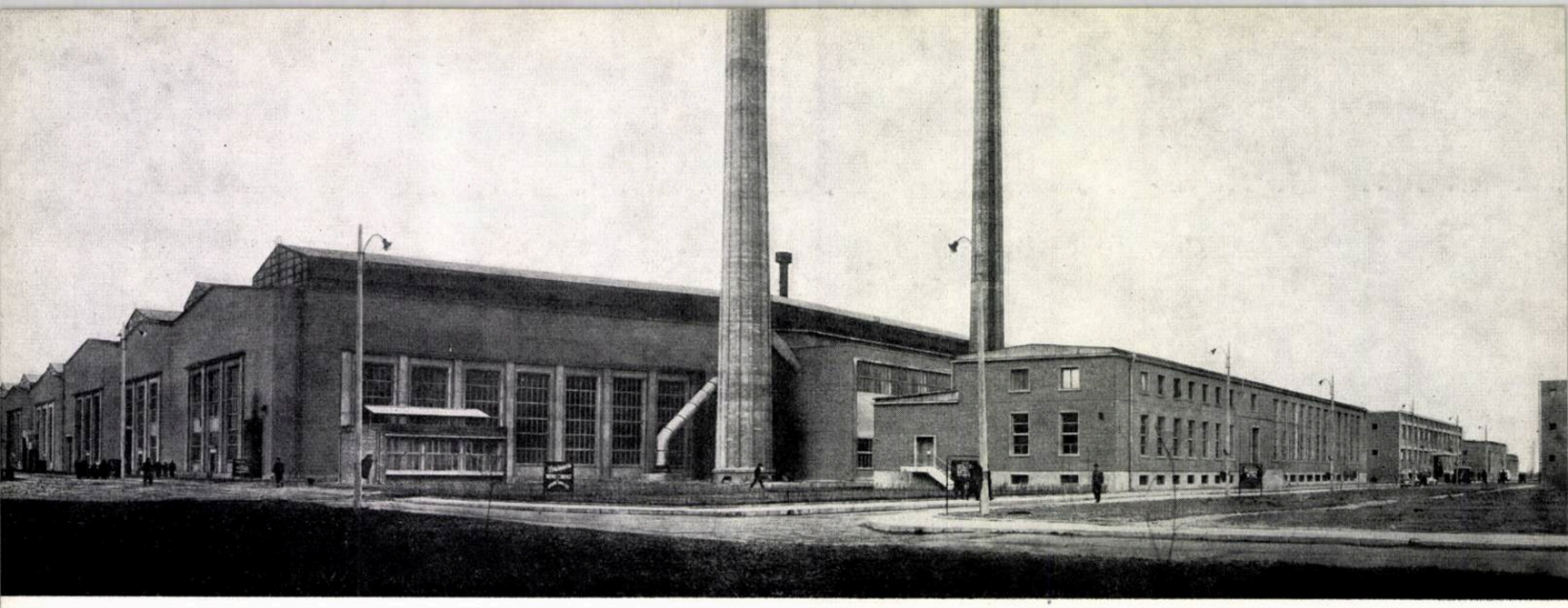

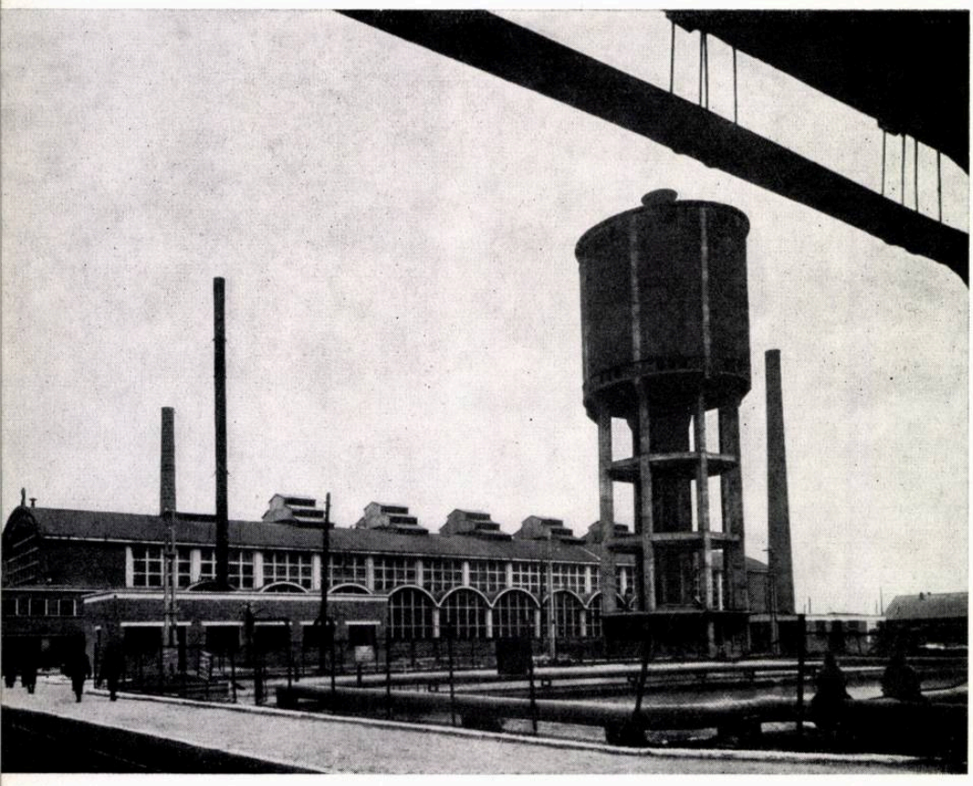

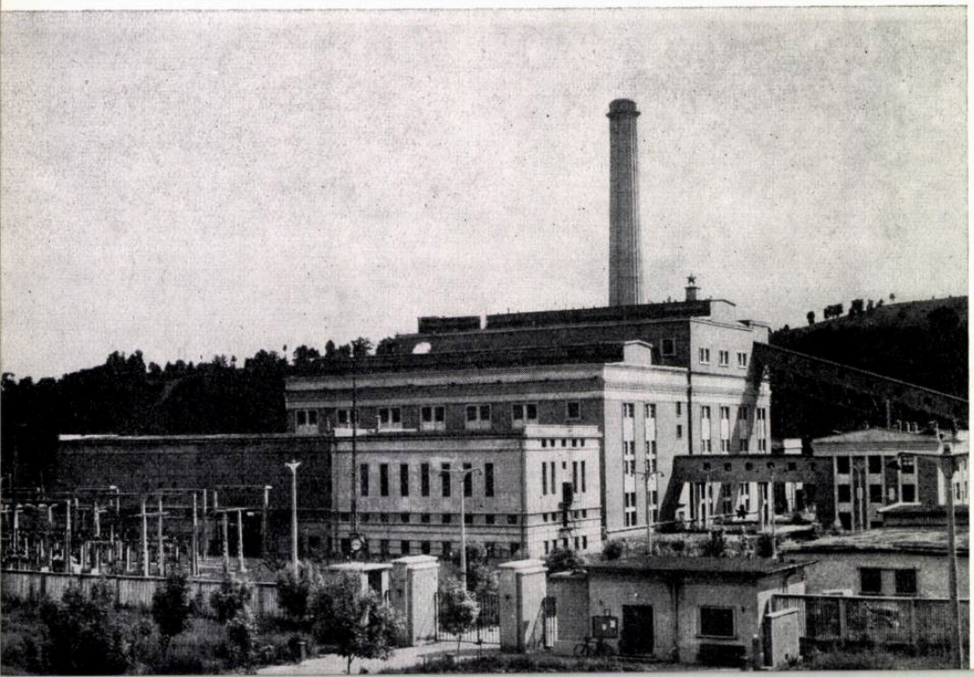

O dată cu materializarea politicii consecvente a partidului de dezvoltare a forțelor de producție, o dată cu procesul repartiției tot mai armonioase a acestora pe teritoriul patriei, o dată cu creșterea uriașă a investițiilor în toate ramurile industriale, se desfășoară un proces crescînd de dezvoltare multilaterală a regiunilor, un proces controlat de urbanizare a țării. Populația orășenească a crescut între 1948 și 1959 de la 3,7 milioane la aproape 6 milioane de locuitori și va continua să crească atît prin sporul natural, cît și prin atragerea unor noi forțe de muncă din mediul sătesc. În ultimii 5 ani au fost construite pentru populația urbană, din fondurile statului, aproape 100 000 de locuințe, iar pentru etapa 1960—1965 este prevăzută construirea altor 300 000 de locuințe în orașe. Pe lîngă aceasta, se desfășoară o importantă campanie de construcție complexă orășenească, realizîndu-se întinse lucrări tehnico-edilitare, multiple clădiri de deservire social-culturală, bogate înverziri ale teritoriului urban. Se conturează tot mai evident trecerea de la executarea de construcții unicate, izolate, împrăștiate, către lucrări de ansamblu arhitectural, în care predomină construcții de mare serie, bazate pe proiecte refolosibile sau tipizate, care asigură condițiile industrializării construcției orășenești. Tehnica avansată, materialele și metodele noi constructive, productivitatea sporită și calitatea tot mai accentuată a producției în construcția clădirilor orășenești se împletesc armonios cu edificarea unor mari complexe urbanistice, trecînd de la ansamblurile arhitecturale de încadrare a unor magistrale și piețe, la microraioanele orășenești.

În aceste condiții se transformă treptat întreaga rețea urbană, atît ca alcătuire, cît și ca înfățișare. În preajma marilor

1	4
2	5
3	6

1 — Laminorul de la Roman
2 — Industria sîrmei din Cîmpina Turzii
3 — Termocentrala Comănești
4 — Fabrică de pîine la Onești
5 — Filatura « Dacia »
6 — Fabrica de antibiotice din Iași

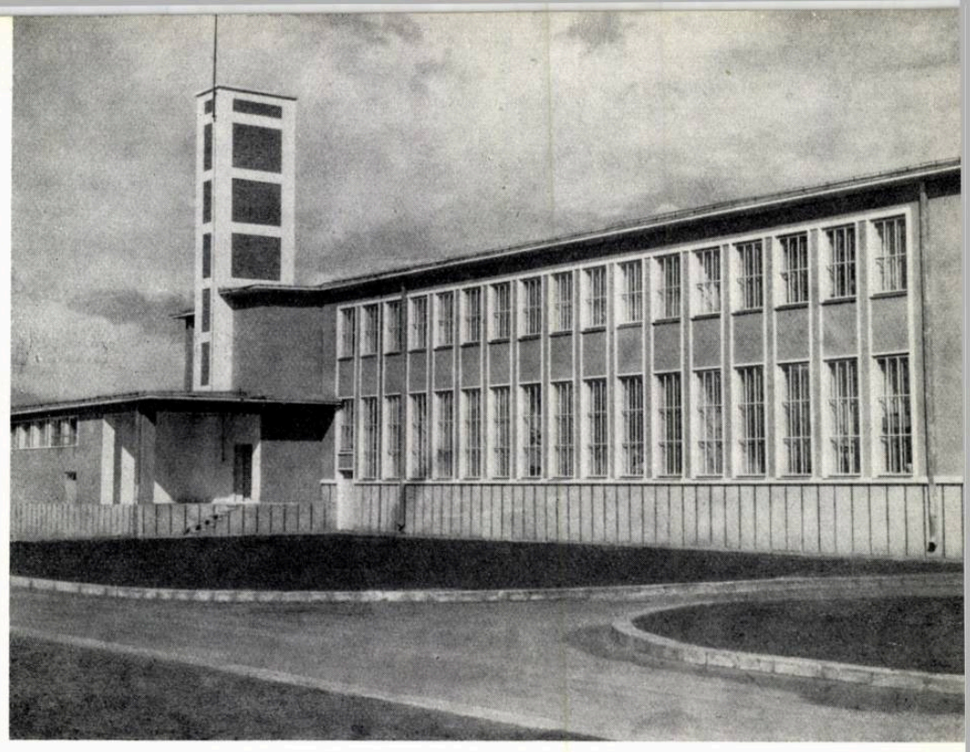

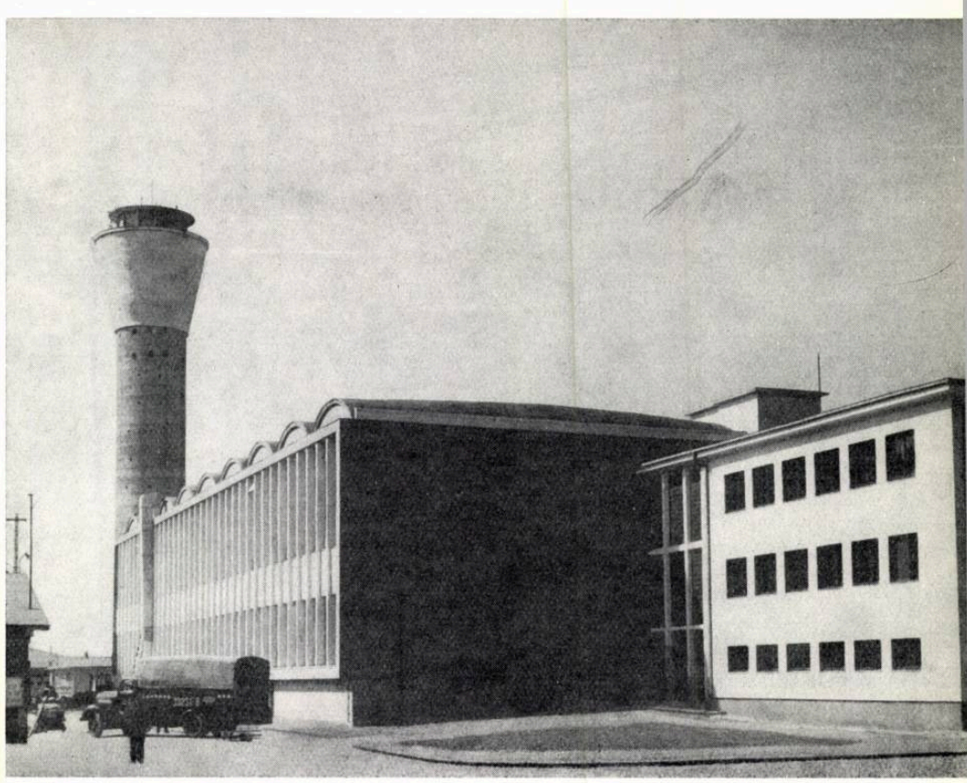

complexe industriale apar și se dezvoltă orașe noi pe harta țării: Onești, Victoria, Năvodari, Filipeștii de Pădure, Gura Barza, Săvinești, Bicaz, Uricani și altele. Tîrguri și orașe vechi, adormite, își scutură colbul uitării în care au fost învăluite prin lipsa de grijă și interes a regimurilor depășite istoricește, reînvie și înfloresc în condițiile noi create de regimul democrat popular: Iașii, Suceava, Bacăul, Piatra-Neamț, Craiova, Aradul, Sibiul, Oradea și multe altele. Centre muncitorești, anexe de mizerie ale nodurilor industriale, portuare sau de extracție, se dezvoltă după o concepție urbanistică avansată: Constanța, Galați, Brăila, Ploiești, Hunedoara, Brașov, Reșița sau șirul de așezări din Valea Jiului. Pe malul Mării Negre înflorește salba minunată a stațiunilor care au transformat radical litoralul nostru maritim. Creînd condițiile necesare pentru ca mase tot mai numeroase de oameni ai muncii să se poată bucura de binefacerile de cură și odihnă ale mării și ghiolurilor, noile ansambluri arhitecturale de pe litoral atrag în același timp mii de turiști străini, care duc departe peste granițe faima minunatelor stațiuni: Mamaia, Eforie, Vasile Roaită, Mangalia.

În sfîrșit, trebuie evidențiat efortul constructiv și urbanistic deosebit de important care se desfășoară pe teritoriul capitalei. Marele oraș de odinioară, doar cu o poleială de civilizație în centru, dar în care predomina anarhia clădirilor compacte, înghesuite, haotic distribuite, și înconjurat cu întinse periferii cu caracter aproape sătesc, în care masele muncitorești erau obligate să locuiască în bordeie lipsite de lucrări edilitare, mijloace de transport, înzestrări obștești sau suprafețe plantate, Bucureștii își revizuiesc astăzi radical structura și înfățișarea. Magistrale și piețe se lărgesc, se

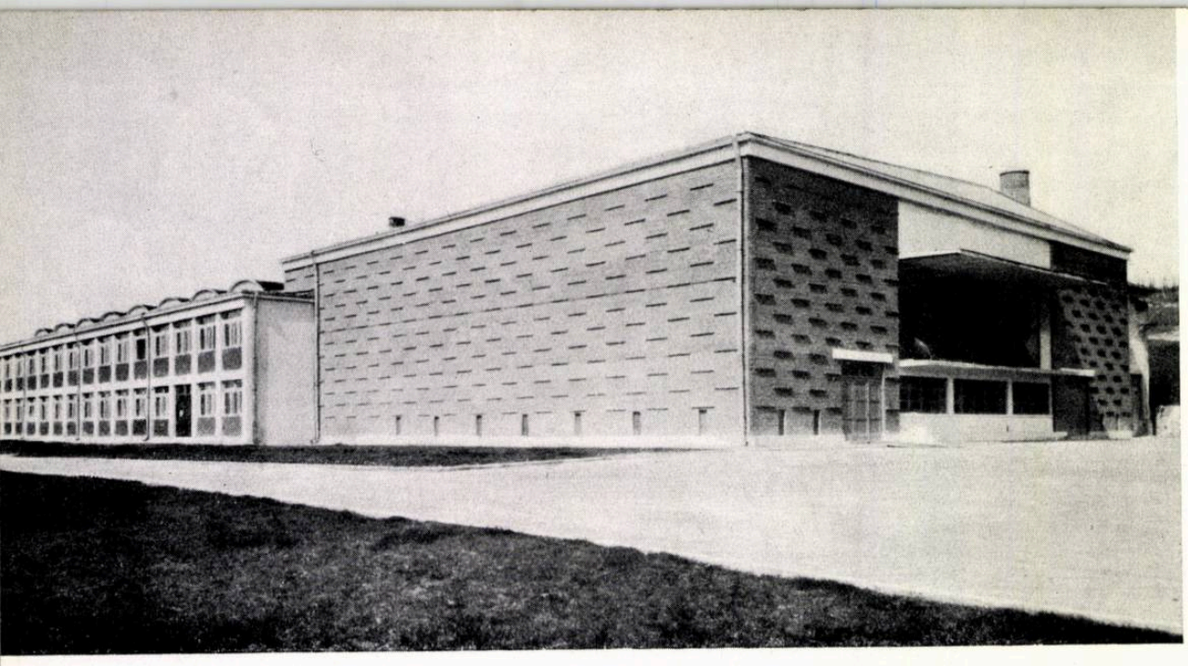

Centrul de vinificare de la Valea Călugărească

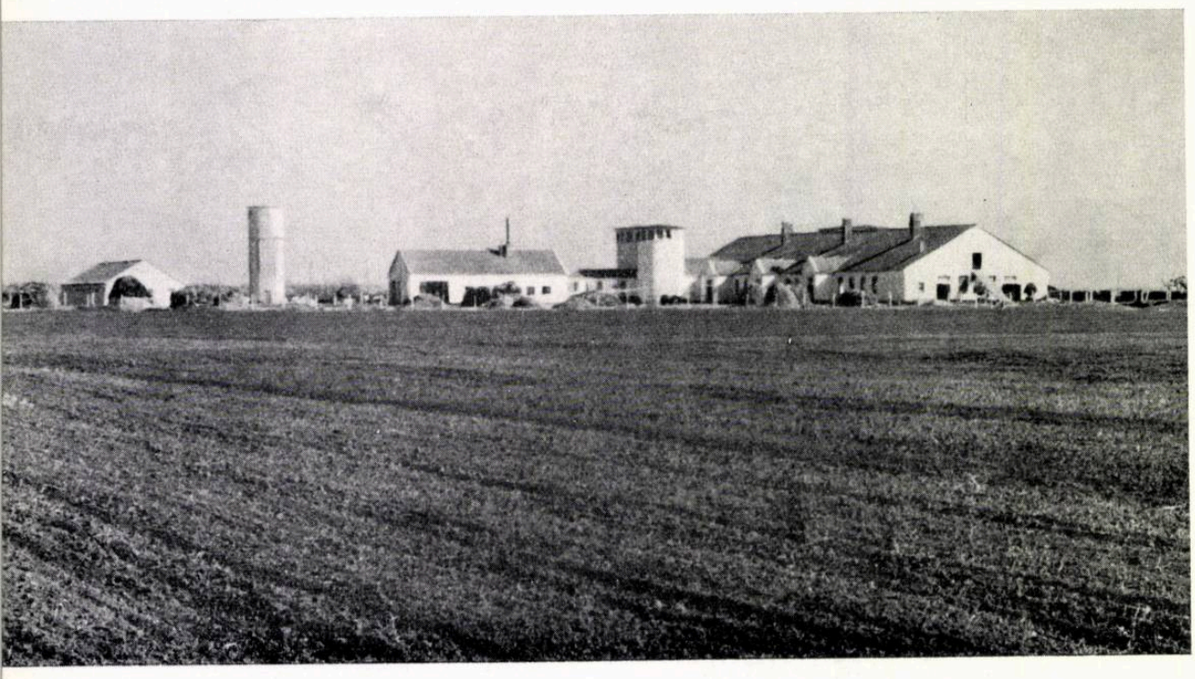

S.M.T. Miercurea

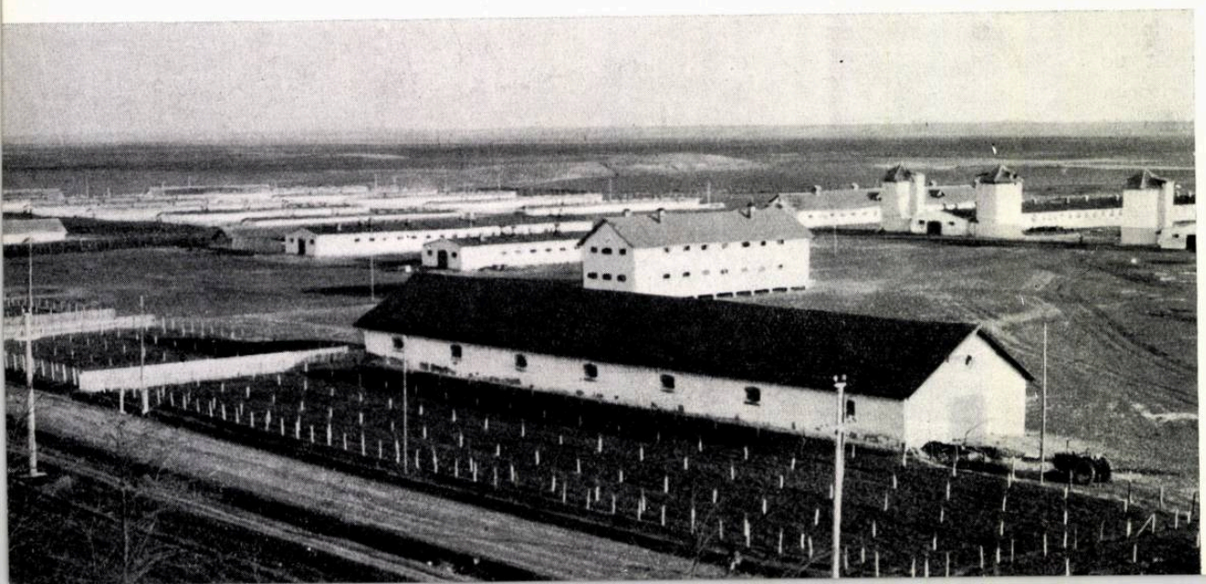

G.A.S. « Justin Georgescu »

Vedere interioară a sălii de expoziție

L O C U I N Ț E

împodobesc și se completează cu noi clădiri de locuit și social-culturale; cartiere mărginașe se transformă pe de-a-ntregul, lichidînd diferențierea moștenită față de centru; sistemul edilitar, de transporturi și de parcuri se extinde și se modernizează; se înalță mari clădiri culturale de importanță centrală în cadrul noilor ansambluri urbanistice.

În machete și fotografii, în diapozitive și imagini care prezintă sugestiv și dinamic comparația noului cu vechiul, expoziția a reușit să prindă esențialul acestei campanii impresionante de construcție orășenească. Dar aceste realizări nu reprezintă doar o simplă însumare cantitativă. Ele înfățișează condițiile saltului calitativ în arhitectură și urbanism: trecerea de la orașul de tip vechi, depășit istoricește ca funcțiune și ca structură, la orașul de tip nou, capabil să cuprindă și să satisfacă — în perspectivă — funcțiunile și cerințele noii societăți socialiste. Încep să ia ființă trăsăturile fundamentale ale orașului de tip socialist: lichidarea contrastelor antagonice dintre cartierele din centru și cele de la periferie, dintre zonele de locuit și cele de producție, dintre zona construită și natura ce fusese izgonită din oraș.

Acest proces de transformare poate și trebuie să fie grăbit.

Trebuie să ne preocupe în acest sens sectorul atît de subapreciat al teoriei arhitecturii, al studiilor și cercetărilor de arhitectură, fără de care activitatea noastră practică nu poate fi înzestrată cu o bază temeinică, științifică.

Trebuie să ne preocupe ridicarea concepției arhitecturale la treapta urbanistică, luptînd împotriva unor atitudini care persistă de indisciplină în construcția teritoriului, care trebuie să fie considerat ca un tot unitar și complex în care, în

Bloc de locuințe la Oradea

Noul centru civic al orașului Ploiești

Blocuri de locuințe la Constanța

Bloc de locuințe în piața Păcii din Cluj

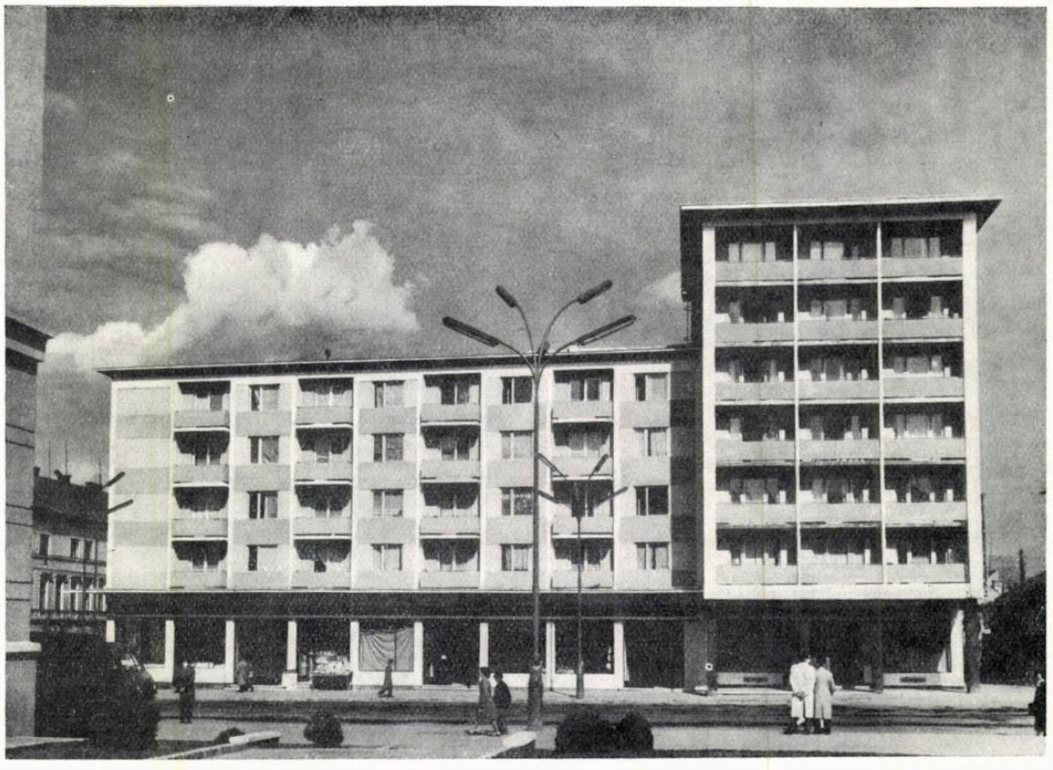

1 | 3
2 | 4

1 — Bloc de locuințe la Cluj
2 — Bloc de locuințe la Constanța
3 — Hotelul « Dunărea » din Galați
4 — Hotel la Tg. Mureș

condițiile unei intercondiționări reciproce, obiectul construit trebuie să fie subordonat în mod necesar ansamblului.

Trebuie să ne ridicăm cu hotărîre împotriva rămășițelor concepțiilor urbanistice, depășite istoricește, din conștiința și din practica noastră, împotriva completării și definitivării orașelor existente pe baza structurilor moștenite ce nu mai corespund, împotriva compozițiilor formaliste și a construcției perimetrale excesive și nefundamentate a străzilor și piețelor.

Trebuie să ne creăm premisele dezvoltării planificate a organismului orășenesc, să prevedem trăsăturile și cerințele lui noi în perspectivă, să asigurăm condiții organizatorice, tehnice și rezervații teritoriale care să-i poată cuprinde în timp noua structură, în continuu proces de dezvoltare și transformare.

Trebuie să ne preocupe problema adîncirii studiilor noastre în materie de tipizare complexă și de industrializare

hotel TRANSILVANIA szálló

S I S T E M A

1 | 3
2 | 4

1 — Vedere interioară a sălii de expoziție. Secțiunea consacrată orașului București
2 — Noi blocuri de locuințe pe calea Victoriei
3 — Blocuri de locuințe în piața Gării de Nord
4 — Vedere interioară a sălii de expoziție

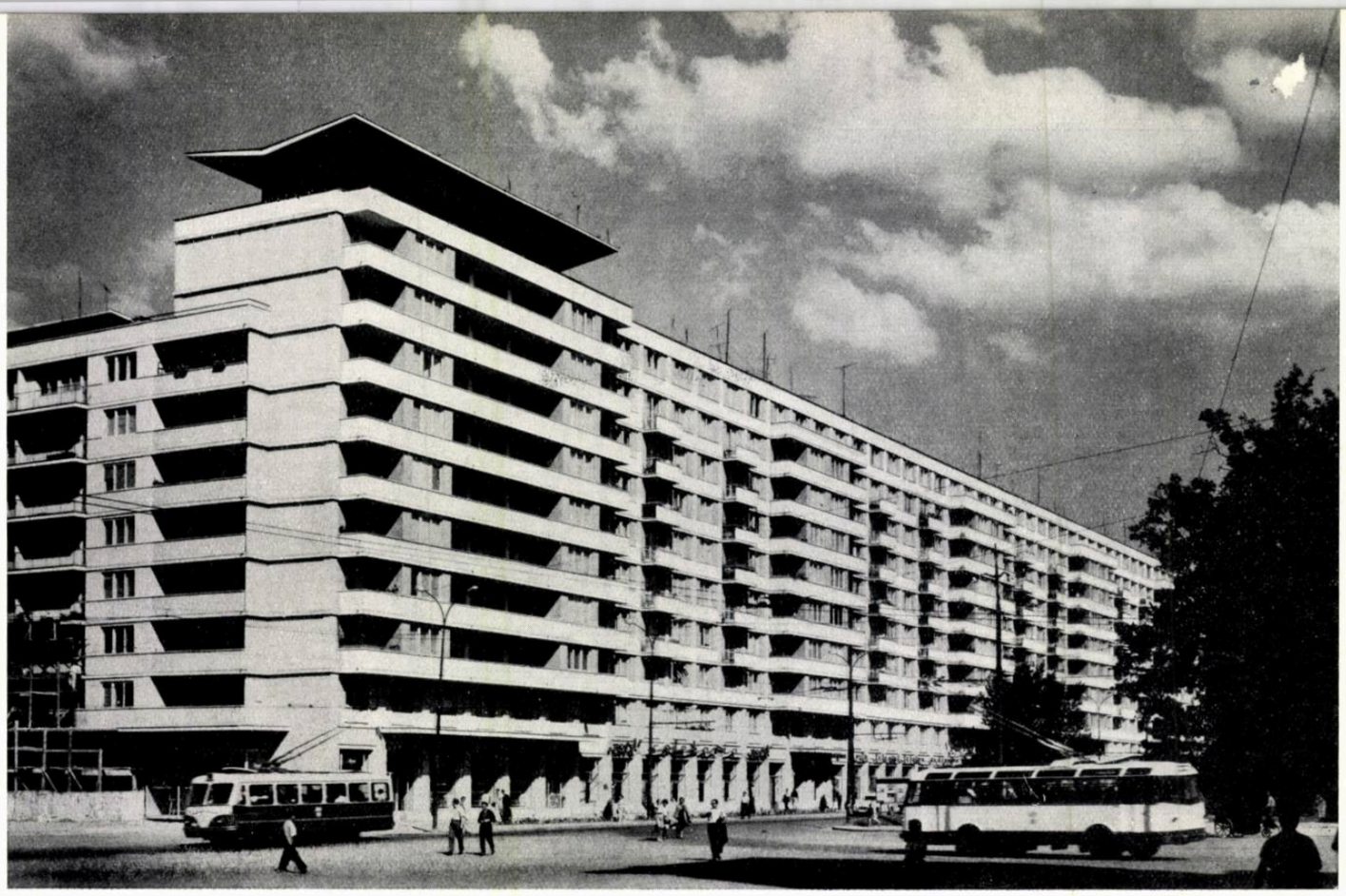

TIZAREA ORAȘULUI BUCUREȘTI

adecvată a construcției, problema generalizării trecerii la șantiere mari și desfășurate în timp, problema ridicării prin toate mijloacele a productivității muncii și a calității producției noastre.

Trebuie să urmărim atent și cu crescîndă exigență pregătirea cadrelor noastre tinere de arhitecți, corespunzător nevoilor practicii, precum și completarea organizată a cunoștințelor cadrelor noastre profesionale.

În acest fel vom putea crea condiții pentru a promova și grăbi apariția trăsăturilor noului în procesul reorganizării și construcției spațiale a teritoriului locuit, vom putea asigura ritmul dezvoltării concepției și realizărilor arhitecturale în pas cu ritmul de dezvoltare multilaterală a societății noastre, vom putea soluționa la timp și în bune condiții sarcinile trasate de partid sectorului nostru: să construim cît mai mult, mai repede, mai bine, mai ieftin și mai frumos.

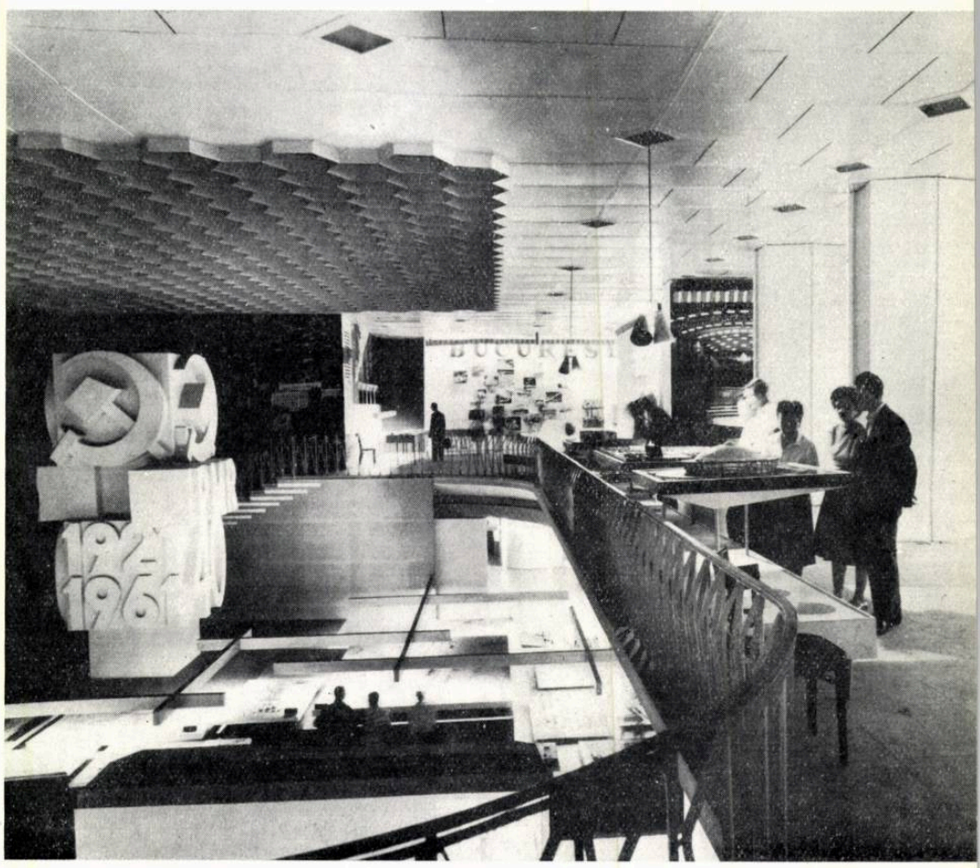

1 | 3
2 | 4

1 — Vedere interioară din sala de expoziție

2 — Blocuri de locuințe pe magistrala Nord-Sud — Vedere

3 — Bloc de locuințe în piața Kogălniceanu din București

4 — Bloc de locuințe pe b-dul 1 Mai din București

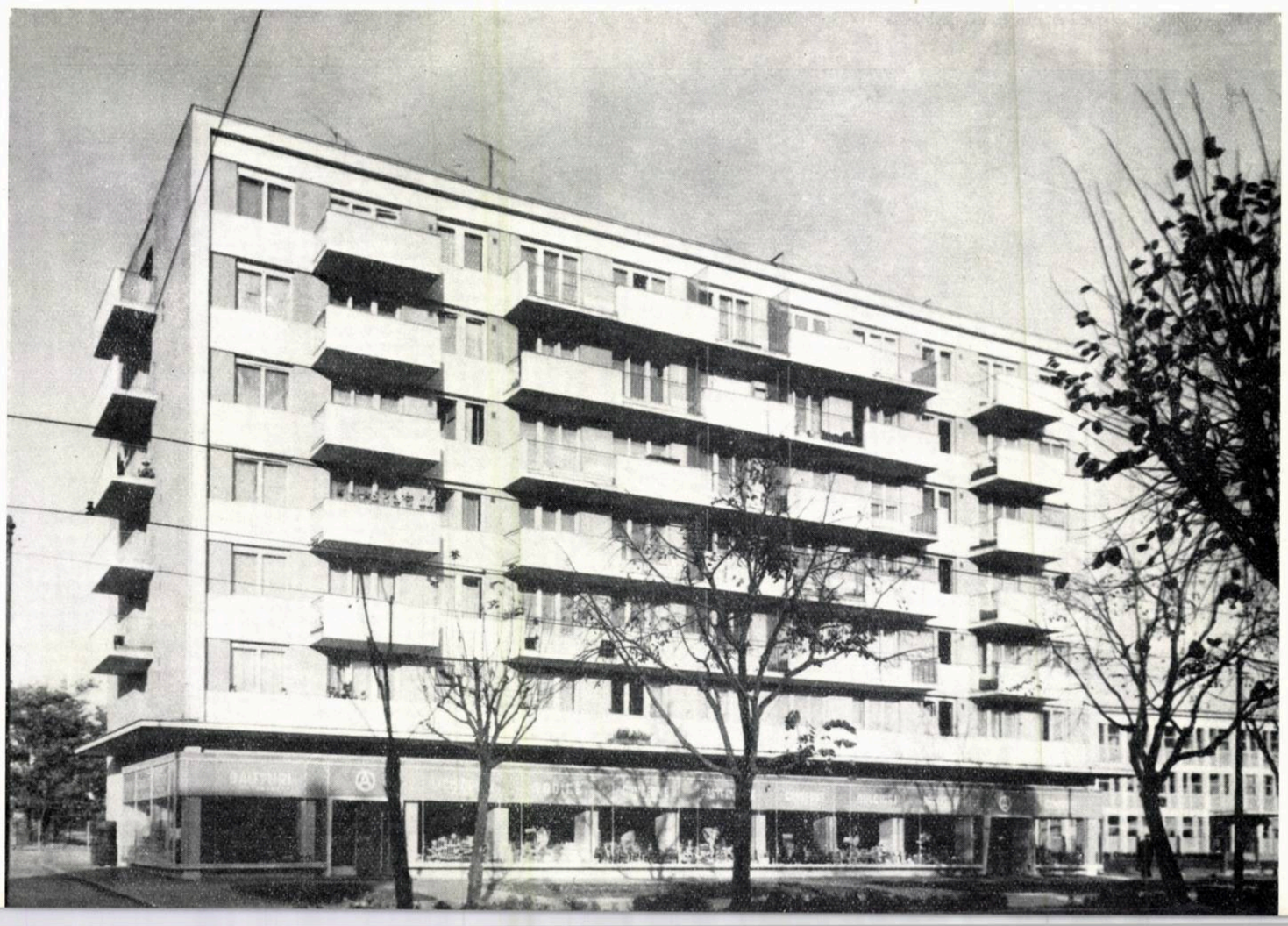

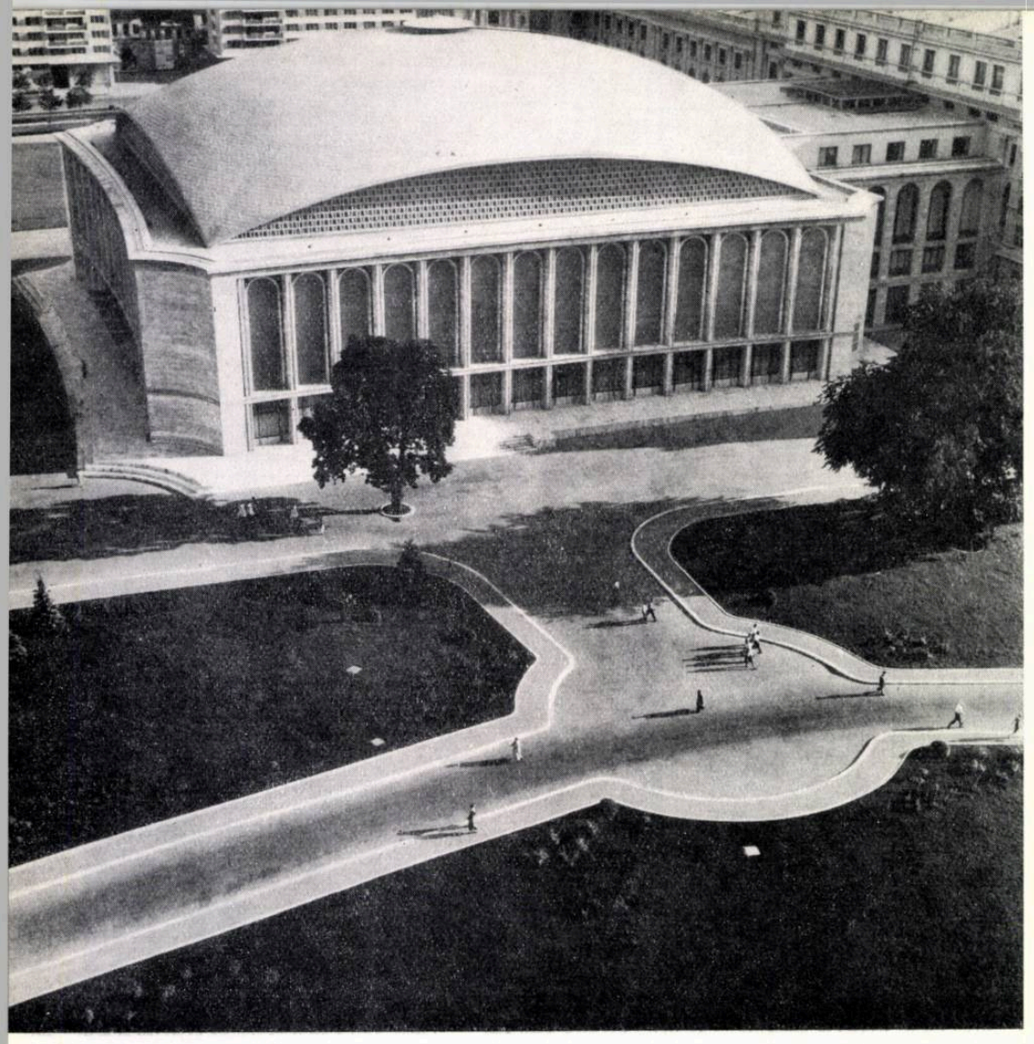

CONSTRUCȚII SOCIAL-CULTURALE

1 | 3
2 | 4

1 — Vedere aeriană a noii săli a Palatului R.P.R.
2 — Noua sală a Palatului R.P.R. — Vedere interioară
3 — Noua sală de concerte a Radioteleviziunii romîne
4 — Școală medie la Suceava

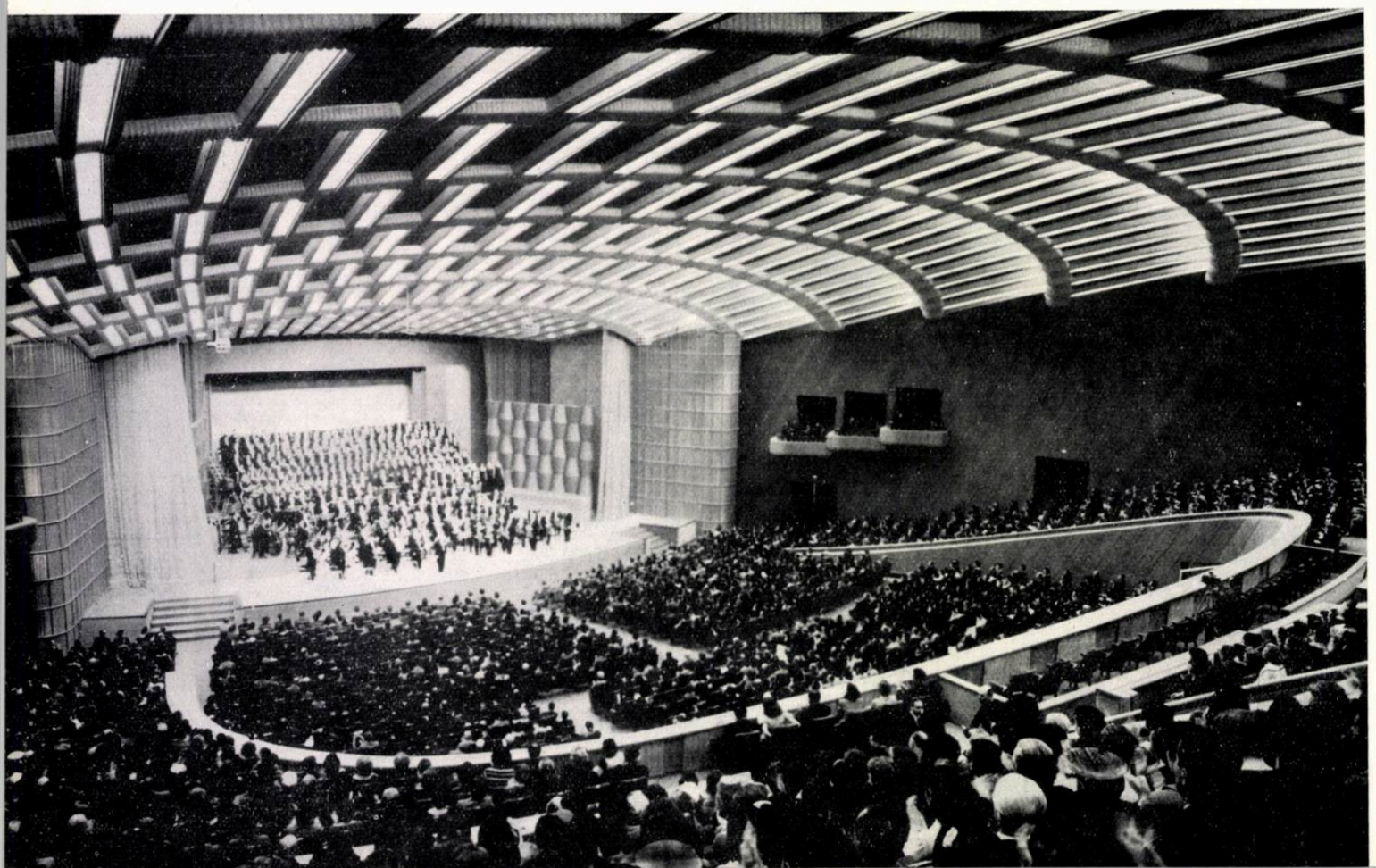

Expoziția « Arhitectura în R.P.R. » a constituit în primul rînd un bilanț rodnic, un raport cuprinzător al realizărilor arhitecturale din ultimii ani, al succeselor recunoscute ale arhitecților noștri.

Expoziția « Arhitectura în R.P.R. » a mai constituit și un bogat schimb de experiență între arhitecți, constructori și beneficiarul nostru, poporul muncitor, a constituit și un material de sinteză pe baza căruia vor putea fi trase învățături prețioase, vor putea fi generalizate realizări pozitive, vor putea fi scoase în evidență lipsuri care persistă în activitatea noastră, găsindu-se căile și mijloacele pentru înlăturarea acestora.

În sfîrșit, expoziția a mai constituit un angajament al arhitecților noștri: angajamentul de a fi mereu în primele rînduri ale constructorilor socialismului, angajamentul de a îndeplini cu cinste sarcinile trasate de partid, contribuind cu toată priceperea și puterea de muncă la construirea socialistă a așezărilor noastre, la înflorirea patriei noastre dragi.

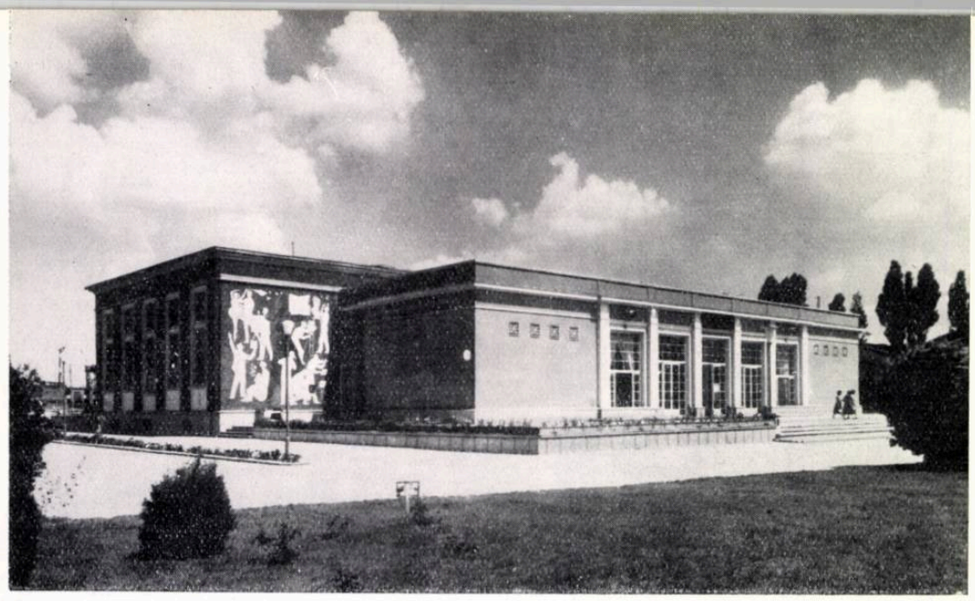

1 | 4
2 |
3 | 5

1 — Casa de cultură a tineretului « Grivița Roșie »
2 — Casa de cultură a studenților din Cluj
3 — Teatrul de stat din Brașov — Detaliu
4 — Stadionul « 23 August » din București
5 — Bazinul acoperit al sălii Floreasca

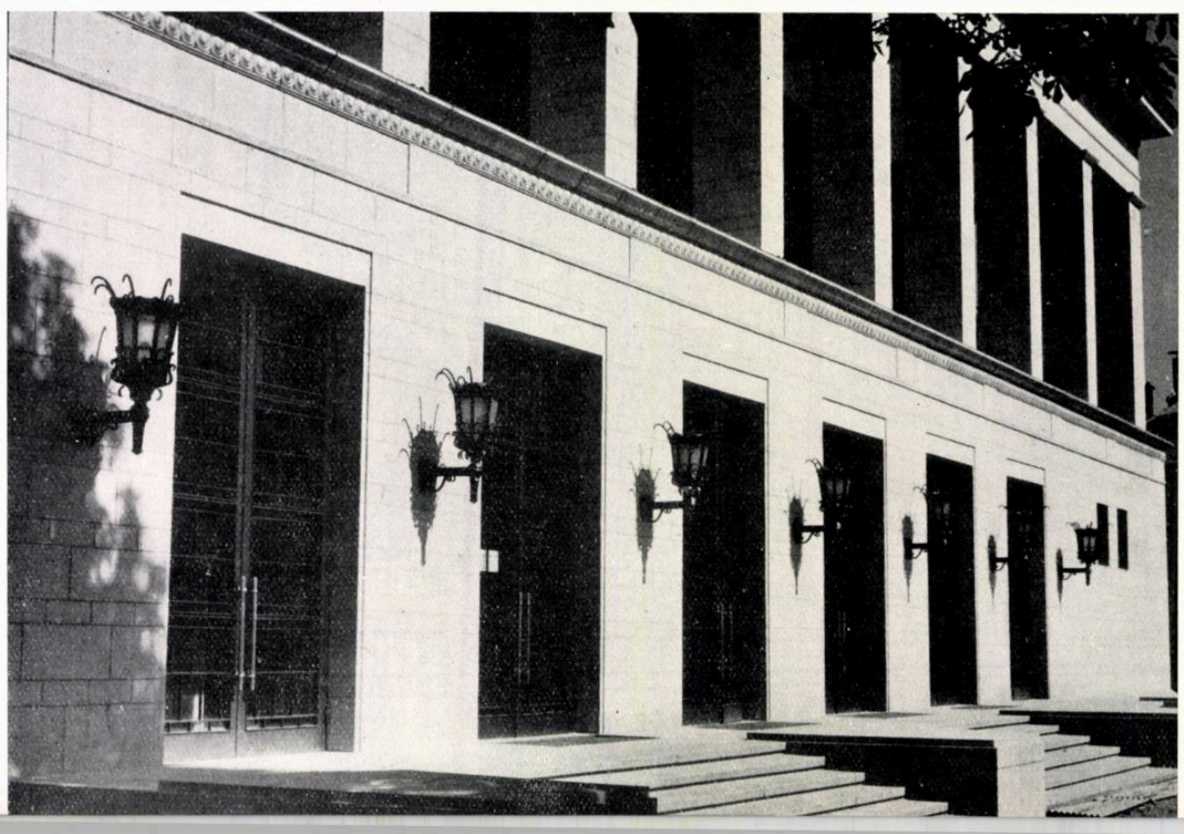

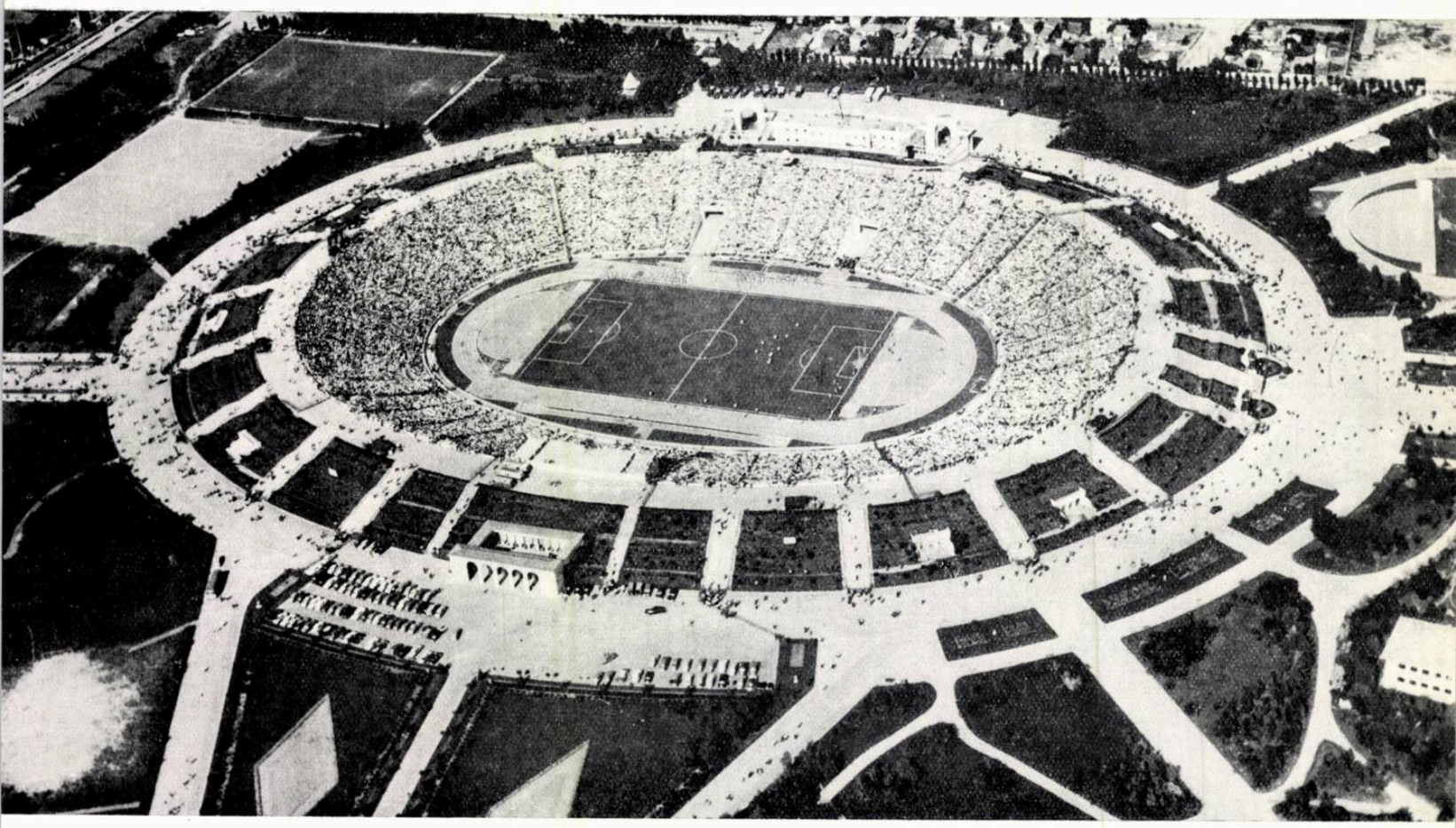

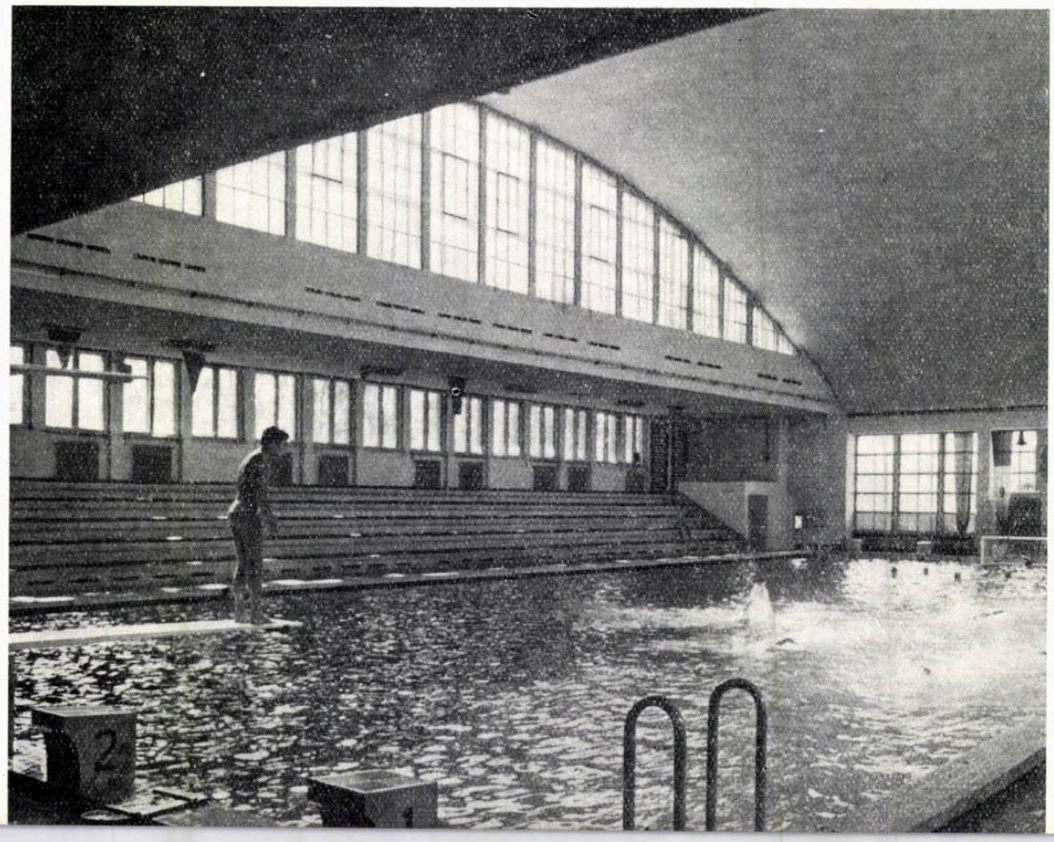
2
1

Sala sporturilor din Constanța

Bazin acoperit la Oradea

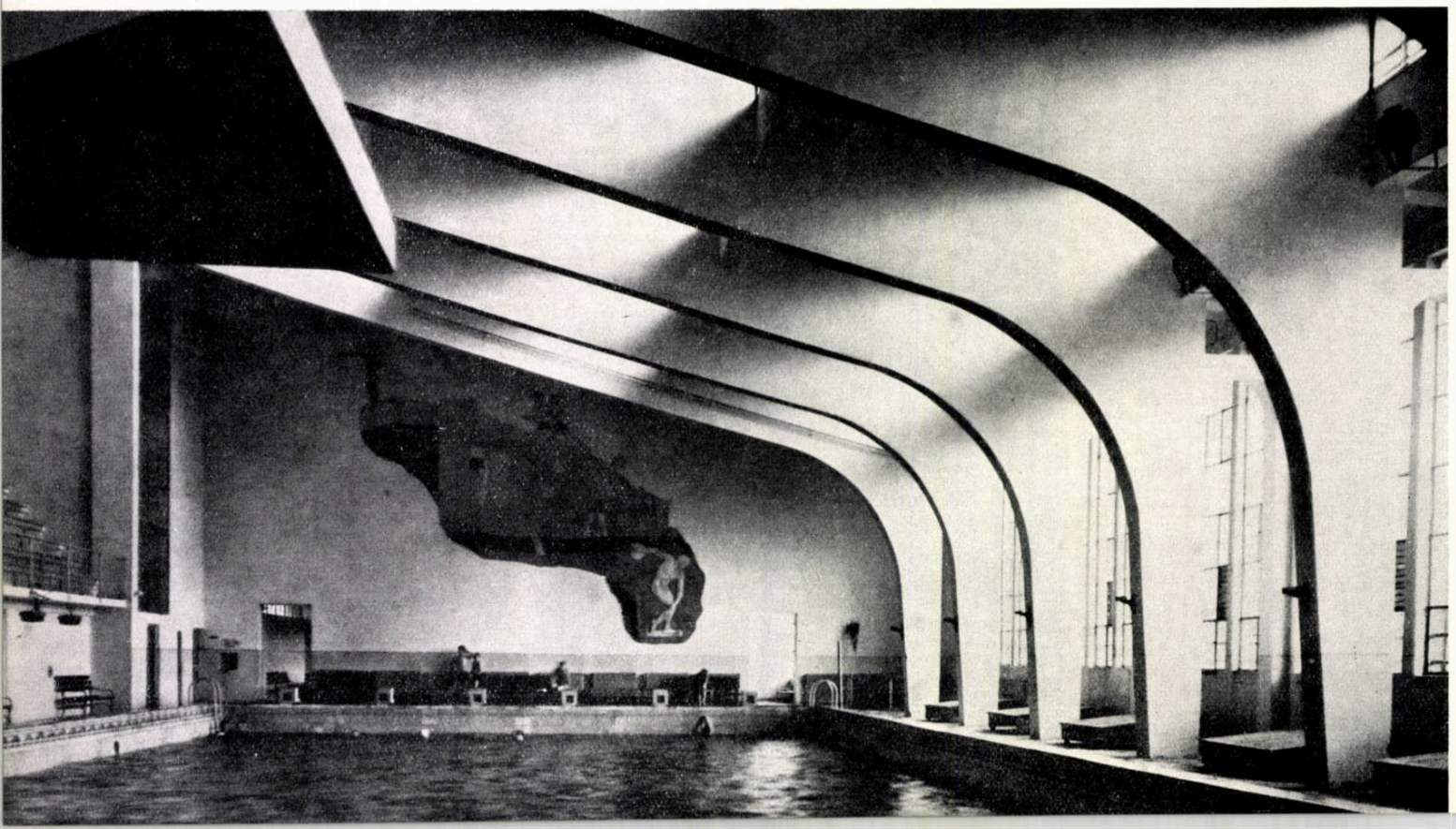

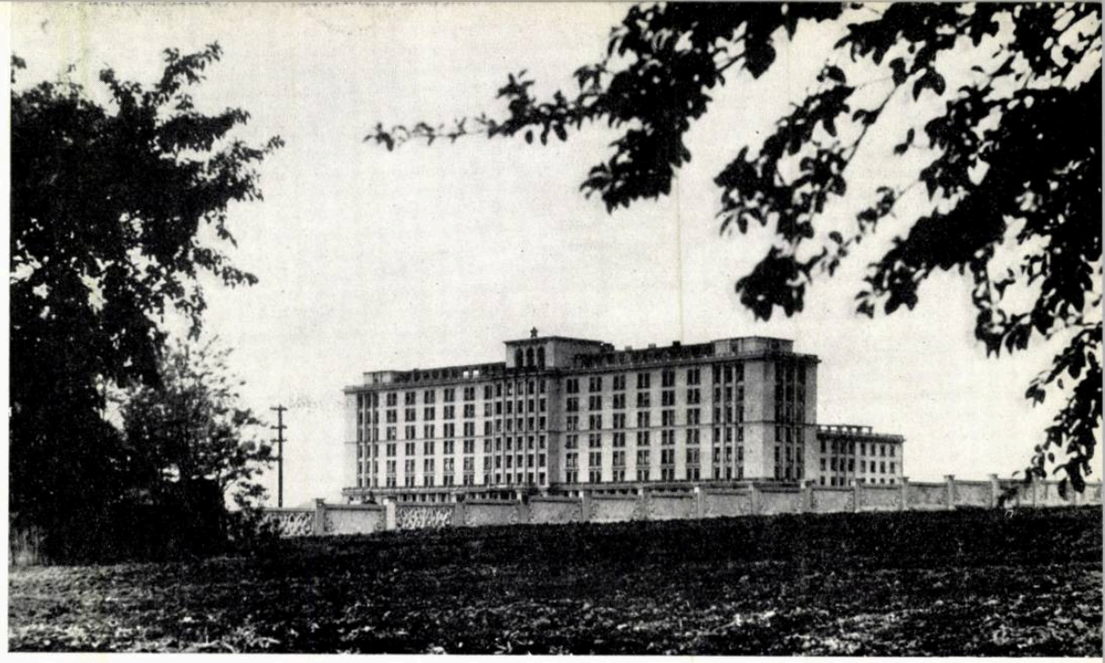

Spitalul Fundeni

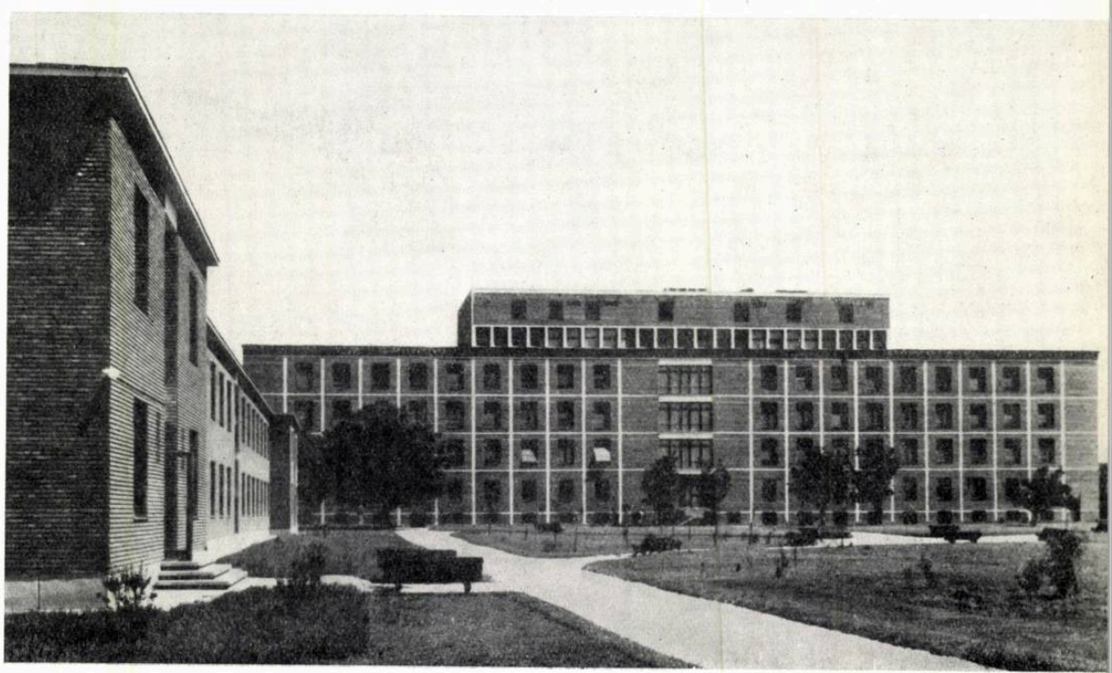

Spitalul « 23 August » — București

Policlinică în București

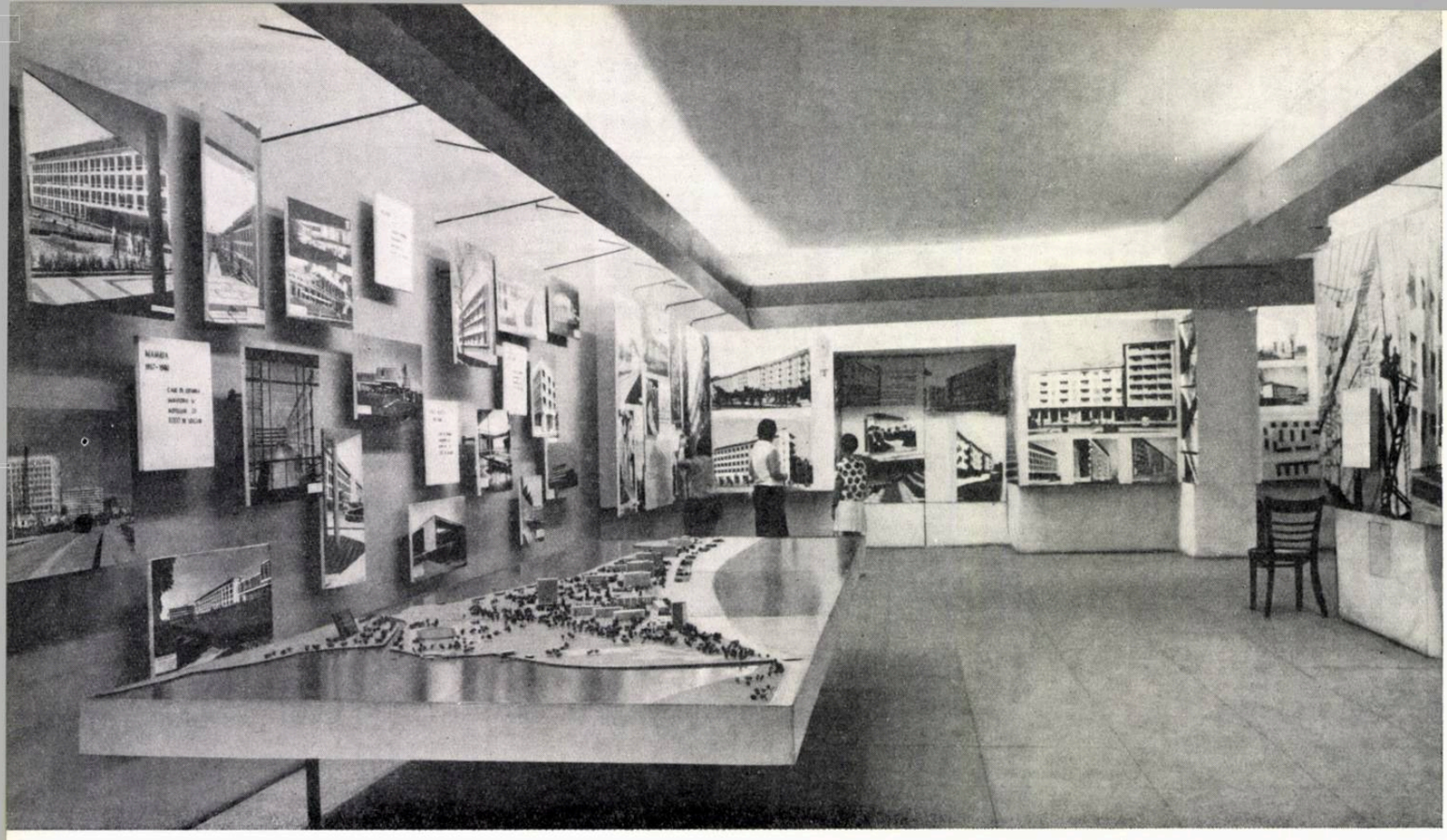

1 | 3
2 | 4

1 — Vedere interioară a sălii de expoziție Secțiunea consacrată litoralului
2 — Ansamblu de odihnă la Eforie
3 — Hotel la Mamaia
4 — Ansamblu de odihnă la Mamaia

CONSTRUCȚII NOI

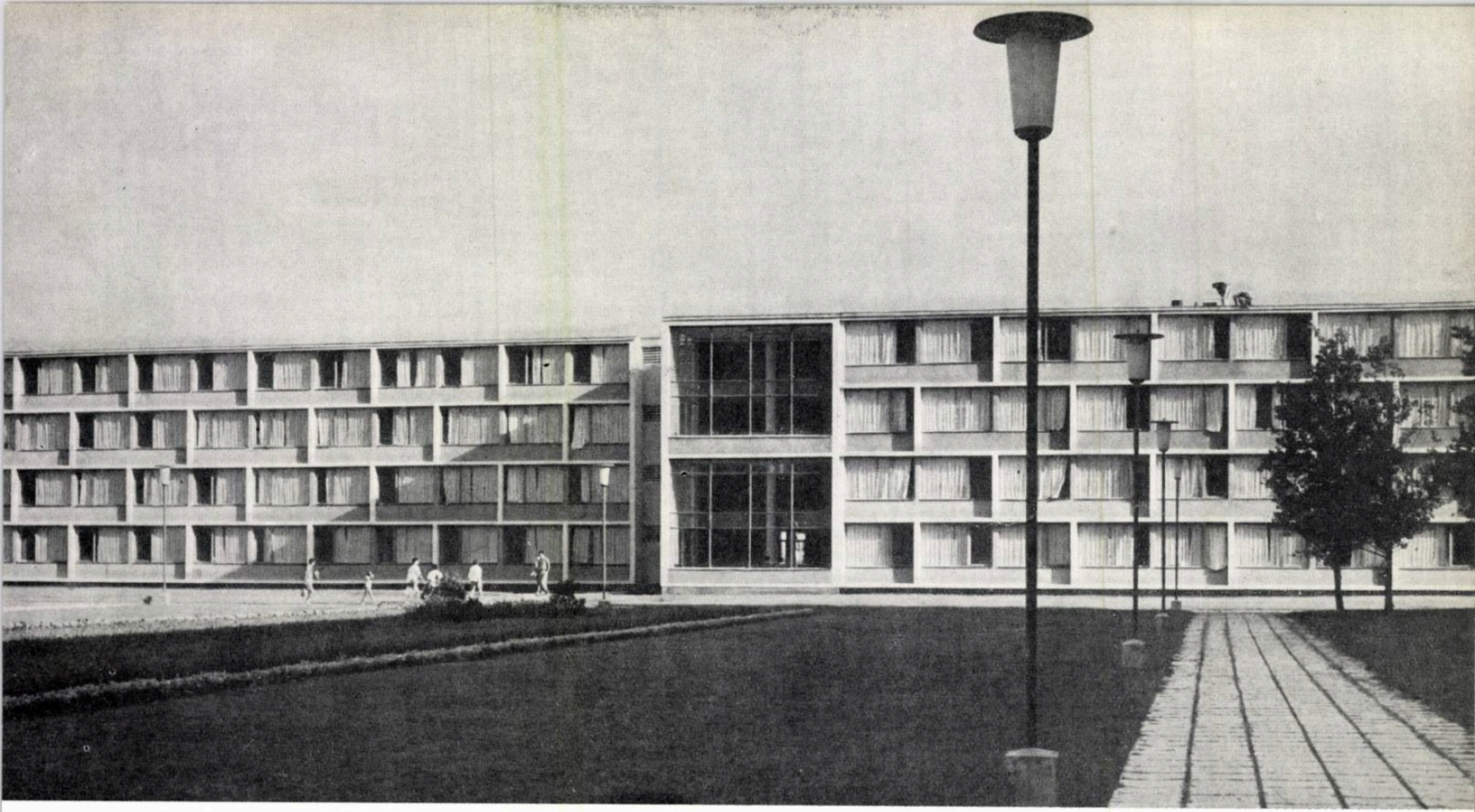

PE LITORALUL MĂRII NEGRE

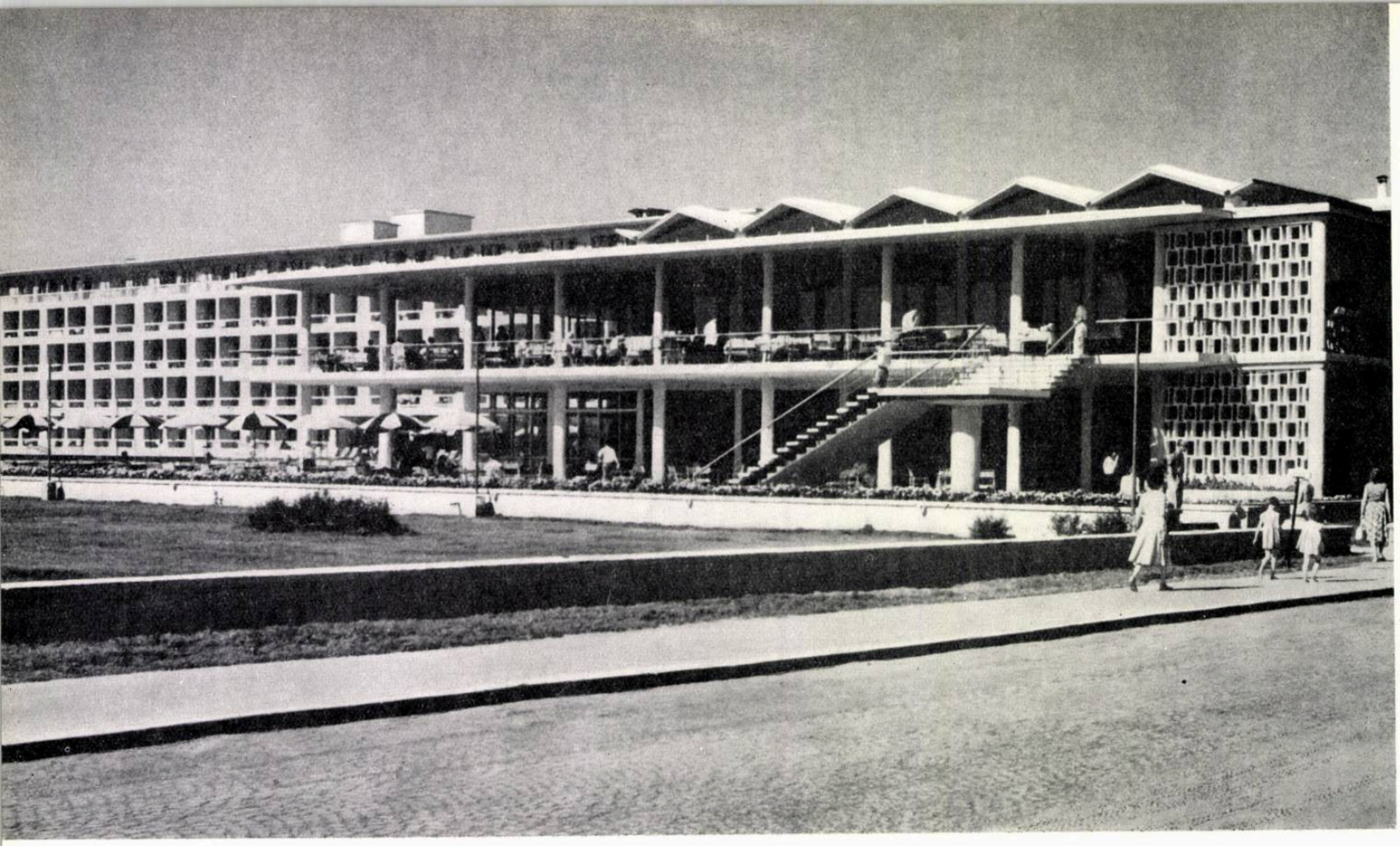

R E S T A U R A N T E

1 | 3
2 | 4

1 — Restaurant la Mamaia
2 — Cofetărie în cartierul Floreasca — Vedere
3 — Cofetărie la Tg. Mureș — Vedere
4 — Restaurant la Eforie

I. M. Ştefan

VIZITATORII AU CUVÎNTUL...

Cele două masive cărţi de impresii ale expoziţiei « Arhitectura în R.P.R. » constituie documente de o deosebită valoare. Mii şi mii de vizitatori şi-au aşternut aci aprecierile, simţămintele, observaţiile, dominate de un entuziasm fără margini, de o încredere desăvîrşită în capacitatea creatoare a poporului condus de partid.

Poate că cele mai semnificative sînt în această privinţă însemnările scurte, de cîteva cuvinte, care izbucnesc ca un strigăt de o neegalată autenticitate: *« Minunat », « Mi-a plăcut foarte mult », « Iată ce înseamnă socialismul », « Bravo constructori. Bravo arhitecţi, », « Din tot sufletul, bravo », « Cine spunea că nu se fac minuni? », « Măreţ, copleşitor », « Sînt fascinat de cele văzute », « Excelent gîndită şi desăvîrşit executată », « Expoziţia este extraordinară, pentrucă şi realizările sînt extraordinare », « Sînt mîndru de a fi cetăţean al R.P.R. », « Mulţumim partiduiui », « Trăiască marele arhitect al acestor transformări — partidul ».*

Nu întîmplător aceleaşi expresii şi fraze revin iar şi iar de-a lungul sutelor de pagini: *« . . . profund impresionat . . . », « . . . felicităm pe organizatori . . . », « . . . iată dovada grijii partidului . . . », « . . . mă simt mai puternic. . . », « . . . nu găsesc cuvinte pentru a-mi exprima admiraţia. . . »*

Mulţi sînt îndemnaţi la visare: *« Te uiţi la machete, fotografii, diafilme şi parcă nu-ţi vine să crezi că aşa de vertiginos se poate transforma nu un petec de pămînt, ci o ţară întreagă »,* **scrie M. Turcu. I. Stănescu notează.** *« Unde se opreşte visul şi unde începe realitatea? Avem certitudinea victoriilor noastre de mîine. Ce va fi la cea de a 50-a aniversare a partidului? ».* **Iar P. Şerbănescu scrie:** *« Nu va trece mult şi întreaga Capitală, întreaga ţară vor deveni o expoziţie a înfăptuirii tuturor dorinţelor noastre. ». « Am avut în faţă prezentul şi viitorul patriei —* **notează Alecu Marin.** *Vom trăi într-adevăr o viaţă fericită, într-un decor înălţător ».*

Semnează oameni de toate vîrstele, de toate profesiunile, în zeci de limbi şi numeroase alfabete ale popoarelor lumii, vizitatori individuali, delegaţii, familii venite din diferite regiuni ale ţării. Mulţi mărturisesc că au vizitat expoziţia de două—trei ori, pentru a o studia mai temeinic. Cu toţii consideră expoziţia prezentată în noua sală Dalles drept o adevărată revelaţie.

*

Am încercat să surprind pînă aci cîteva trăsături generale ale imensului număr de însemnări. Deosebit de interesantă este însă şi considerarea însemnărilor după diferitele categorii de vizitatori.

Bătrîni şi tineri. . .

Iată ce scrie Sofia Ştefănescu: *« Am 66 de ani. Sînt fericită că am trăit să pot vedea ţara la aşa înflorire. Şi acesta este abia începutul ».* **Elisa Boga:** *« Sînt bătrînă şi pensionară. Sînt bucuroasă că am apucat vremurile noi de astăzi. Mi se pare ca în basme. Ferice de copiii noştri ».* **Bătrînul I. Eschenasy:** *« Socialismul îşi vădeşte superioritatea sa. El înseamnă cultură, bunăstare, pace ».*

Tînăra generaţie îşi spune cuvîntul prin numeroase notări. *« Sîntem mîndre de succesele ţării noastre »* **notează elevele Trif Maria şi Andrei Vasilica, iar elevul Florea Alexandru remarcă:** *« Peste cîţiva ani nu vom mai recunoaşte oraşele patriei noastre ». « Printre aceste machete ne-am văzut şi locuinţele noastre —* **scriu Alexandrescu Ionel şi Tudoran Ştefan.** *Ne luăm angajamentul să devenim buni constructori ai socialismului, oameni de bază ai ţării. Salut voios de pionier. »* **Studentul G. Ştefănescu notează:** *« Mulţumim organizatorilor acestei expoziţii, care reuşeşte să pună pe deplin în evidenţă marile realizări ale arhitecturii noastre noi ».* **Ion M. Gostinescu, tot student, după ce mărturiseşte că l-a** *« entuziasmat tot ce a văzut »,* **sugerează că** *« aceste grandioase realizări ale harnicului nostru popor ar trebui cîntate într-un poem sau într-o operă muzicală ».* **Un grup de utemişti îşi exprimă entuziasmul :** *« Expoziţia ne-a întărit şi mai mult încrederea în politica partidului. Ne angajăm să ne aducem contribuţia însufleţită la desăvîrşirea construirii socialismului ».*

Muncitorii îşi spun cuvîntul greu. Electricianul R. Lungu notează: *« Regimul nostru îşi dovedeşte puterea sa de creaţie. Mulţumiri celor care au contribuit la această unică şi măreaţă expoziţie ». « Niciodată sub trecutul regim ţara noastră nu ar fi progresat astfel. Mii de laude şi felicitări »,* **remarcă pe drept cuvînt şoferul Const. Gădeanu.** *« Într-adevăr, este excepţional. Toată ţara va fi un şantier de o frumuseţe uimitoare »* **scrie strungarul Petru Popa. Maistrul minier Marin Iuliu notează:** *« Am rămas profund impresionat de felul cum va arăta patria noastră peste cîţiva ani, prin grija partidului ».* **Mai poetic, un muncitor de la I.I.S. « Acumulatorul » scrie:** *« Zadarnic voi căuta în anii ce vin maidanul unde pînă mai ieri se jucau copiii în praf cu mingea — şi nu regret acest lucru. Visul pe care l-am trăit de cînd am păşit în această expoziţie va deveni mîine realitate. Mulţumesc tuturor celor care înfăptuiesc visele ».*

Inginerii, arhitecţii, tehnicienii îşi notează şi ei, în număr mare, impresiile: *« Impresionante sînt realizările cu care ne mîndrim —* **observă ing. G. Mancaş** *— mai covîrşitoare sînt planurile de perspectivă, cu atît mai mult cu cît avem siguranţa absolută că se vor înfăptui întocmai. Deosebit de interesantă este îndrăzneala în concepţia arhitecturală şi constructivă, care rupe adesea cu prejudecăţile moştenite, socotite atîta vreme imuabile ».* **Un grup de arhitecţi de la DSAPC — Deva scriu:** *« Sîntem mîndri că am contribuit cu toţii la realizările din expoziţie ».* **Prof. arh. R. Bordenache:** *« O frumoasă prezentare a unei frumoase cctivităţi generate de cel mai înalt imbold pe care îl poate primi arhitectura: construcţia socialistă a patriei. » « Ca şi noul Iccal al sălii Dalles reconstruit —* **scrie B. Virgil, tehnician —** *« expoziţia este o realizare model ».* **Inginerul constructor Melania Ioniţă notează:** *« Pentru copiii şi viitorul nostru, slavă celor ce muncesc cu rîvnă! »*

O gospodină, Tatiana Ivan, scrie şi ea: *« Grija partidului pentru bunăstarea oamenilor muncii se vede în fiecare colţişor al patriei noastre ».*

Spicuiesc din însemnările unor militari: *« Documentele partidului au devenit fapte concrete. . . ». « Expoziţia este impresionantă, însă mai impresionantă este amploarea cu care se construieşte pretutindeni. . . ». « Îţi faci o imagine clară asupra grandioaselor realizări înfăptuite de talentatul nostru popor ».*

Dintre notările sportivilor am remarcat următoarea, semnată de un grup: *« Sîntem fericiţi că putem trăi zilele în care în ţara noastră se realizează construcţii de măreţia celor prezentate în această expoziţie ».*

Oameni de ştiinţă, artişti, intelectuali au ţinut şi ei să-şi consemneze părerile. Pofesorul C. Motaş, biolog binecunoscut şi director al Institutului de speologie, a scris: *« Expoziţia m-a impresionat adînc şi aduc felicitări celor care au organizat-o ».* **Eugenia Popovici, artistă emerită a R.P.R., notează:** *« Doresc din toată inima ca ritmul lucrărilor să fie tot atît de susţinut ca şi pînă în prezent. Aceasta dintr-un sentiment egoist. Vreau să mai fiu încă viguroasă şi să mă bucur şi eu de prefacerea uriaşă a oraşului meu natal ».* **Artistul emerit N. Stroe şi artista de limba germană Elisabeth Jürgens, din Timişoara, îşi**

exprimă de asemenea entuziasmul. Un medic, N. Constantinescu, observă: *« Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit este viziunea de ansamblu pe care ne-au prezentat-o arhitecții noștri »*. Un profesor din Lugoj remarcă pe drept cuvînt: *« Noi toți trebuie să clădim lucruri măreție, pe măsura vremurilor măreție pe care le trăim »*.

Cum a privit provincia expoziția? Aprecierile nu sînt mai puțin pozitive decît cele ale bucureștenilor. *« Plec din București cu o mare bucurie în suflet »* scrie N. Linte din Fălticeni. P. Vesca din Constanța, observă: *« Ce minunat este planul viitorului! Mi-a plăcut cel mai mult magistrala nord-sud »*. Unii, ca inginerul I. Vlad, își exprimă nemulțumirea că nu s-a prezentat mai mult din noile construcții ale orașului lor (Iași). Cei mai mulți însă sînt, dimpotrivă, bucuroși de ceea ce li s-a înfățișat din urbea lor. *« Peste cîțiva ani nu vom mai recunoaște orașul Ploiești »* (I. Ghițulescu) sau *« Ne-a bucurat foarte mult macheta Craiova »* (Un grup din Oltenia). În sfîrșit, Emil Anghel din Oradea sintetizează părerile multora, cînd scrie: *« E o adevărată poezie a construcțiilor »*.

*

Oamenii muncii care au vizitat expoziția consideră realizările înfățișate ca fiind opera poporului, înfăptuite în folosul poporului, adică al fiecăruia dintre ei. De aceea ei nu se sfiesc să facă observații, să dea sugestii, pornite din unicul imbold al ridicării creației arhitecturale la un nivel și mai înalt.

Astfel, G. Maximilian, după ce observă că e vorba de o *« expoziție unică în felul ei, realizată pentru prima oară în asemenea proporții în capitală »*, atrage atenția că la etaj pereții sînt supraîncărcați cu fotografii, care parcă vor să se acopere una pe alta, și socotește că orientarea pe machete ar fi trebuit să fie sprijinită prin indicații mai amănunțite. Această ultimă observație este reluată și de alți vizitatori ca de exemplu ing. V. Economu. Victor Păpureanu semnalează că ar fi fost indicat să se precizeze scara la care sînt executate machetele, iar un grup venit de pe marele șantier Onești — Borzești propune editarea unui album tipărit de fotografii, pe baza exponatelor. Inginerul Mihai Enescu obiectează asupra faptului că nu s-a expus nimic în legătură cu restaurările de monumente de arhitectură efectuate în ultimii ani.

Sugestiile nu se limitează însă la expoziție, amenajarea și valorificarea ei. Mai mulți vizitatori fac propuneri concrete care urmăresc îmbunătățirea unor studii de sistematizare, mai ales în ce privește piața Unirii și cartierul Gării de Nord. Este criticată arhitectura Gării București Basarab.

Unii vizitatori vădesc nerăbdarea făcînd observații ca: *« Pe cînd clădiri noi și moderne și pe calea Călărași? »* Alții, mai numeroși, sugerează să se realizeze mai multe spații verzi, mai multe locuri de garare și parcare a motocicletelor (C. Gălimănescu), mai multe ștranduri (T. Oroveanu) și cinematografe, iar B. Bucureanu cere chiar să se reconstruiască turnul Colței, în fața Muzeului de istorie a orașului București.

Exigența oamenilor muncii în ceea ce privește confortul locuințelor își găsește expresia în observații interesante. *« În proiectele lor —* scrie șoferul Z. Modoran *— arhitecții trebuie să țină seamă că viața oamenilor se îmbunătățește tot mai mult. Semnalez de aceea că locuiesc într-un bloc nou din fața Palatului M.T.Tc., de altfel bine construit, unde însă nu am cum să bag un răcitor în bucătărie »*. Mihai Coșanu atrage atenția asupra necesității unei juste dimensionări a încăperilor, care să permită dispunerea lesnicioasă a întregului mobilier al locatarilor. Un militar cere ca bucătăriile să fie amplasate cît mai aproape de intrarea în apartament pentru ca gospodina să nu fie nevoită să treacă mai întîi prin camera de locuit, cînd vine de la piață. Covacef Petru, student, arată că i-au plăcut apartamentele de pe calea Griviței, ca aranjare în interior în cadrul unui tronson; nu este totuși de acord *« ca bucătăria și baia să aibă acces la fațada principală, așa cum s-a prevăzut la locuințele de pe magistrala nord-sud »*. În asfîrșit, Toma Cecilia, biolog, se declară încîntată de expoziție, însă cere să se asigure *« mobilă confortabilă pentru noile locuințe »*.

*

Succesul expoziției și valoarea noii noastre arhitecturi sînt demonstrate și de sutele de observații ale vizitatorilor străini, printre care n-am găsit decît aprecieri elogioase. Studentul vietnamez și ziaristul american, inginerul sovietic și tehnicianul austriac au fost deopotrivă entuziasmați.

O serie de însemnări se referă la tehnica de expunere. Mathilde Schneider, din personalul Expoziției tehnice austriace, notează: *« Sîntem foarte impresionați de această expoziție și de încîntătoarele fotomontaje prezentate. Prin rîndurile noastre vrem să exprimăm prețuirea noastră organizatorilor ei și colaboratorilor lor »*. *« Foarte, foarte impresionant! »* scrie Theodor Andrica de la « The Cleveland Press » (Ohio-S.U.A.) *« Felicitările mele cu prilejul acestei magnifice expoziții! »* observă și prof. dr. ing. Jan Wienliki, din R. P. Polonă.

Dincolo de expresivitatea și puterea de convingere a expoziției, vizitatorii străini au rămas profund impresionați de realitatea pe care o înfățișează.

Louis Marianin, din Franța, scrie: *« Excepționale realizările țării dumneavoastră. Aveți un popor capabil să facă minuni. Oh, cît de mult m-aș bucura să văd asemenea realizări și în țara mea. Bravo, de o mie de ori »*. Un compatriot al său, J. Boyer, din Aire Adoure, Landes, scrie: *« În Franța avem de asemenea mari arhitecți și urbaniști, dar în Romînia nouă, realitatea este continuarea directă a visului. Poporul romîn are dreptate să aibă încredere în conducătorii săi, care îi deschid larg porțile unui viitor fericit »*. Mai lapidară, și totuși cuprinzătoare, însemnarea vizitatoarei Antoinette Stuyck: *« Admirabil efortul acestei țări! »*, ca și aceea a lui Secaud Rosof: *« Una dintre cele mai frumoase perspective urbanistice »*.

Inginerul Tarascenco notează: *« Din adîncul sufletului doresc în modul cel mai sincer realizarea măreților planuri cuprinse în această expoziție »*. Printre cei care au făcut însemnări sînt mai multe grupuri de arhitecți din Republica Democrată Germană. *« Sîntem foarte impresionați de planurile voastre grandioase —* glăsuiește una dintre adnotări. *În mod deosebit ne place linia dreaptă pe care ați adoptat-o în arhitectură și în construcția orașelor. Noua piață a Palatului R.P.R. este o realizare admirabilă »*. Arhitectul D. Bilhardt din Leipzig nu este mai puțin entuziast: *« Arhitectura țării dv. este pentru mine un mare exemplu. Mă încîntă atît tehnica dv. de expunere, cît și proiectele înseși »*.

Fany Sargl, din R. F. Germană, notează: *« Dintre multele lucruri frumoase pe care le-am văzut în popasul meu — din păcate prea scurt — în Romînia această minunată expoziție, cu clădirile pline de armonie pe care le înfățișează, îmi va rămîne în mod cert cel mai mult în minte ». « Foarte impresionat de noua față a Bucureștilor. Simt cum orașul devine una din cele mai frumoase capitale ale Europei »* scrie și I. Donath din Viena.

Trei romîni din S.U.A. (F. Angelescu, Y. D. Coculescu și J. D. Coval) observă și ei în același spirit: *« Foarte impresionați de progresul dv. și vă dorim mult succes pe viitor »*. I. Mervill, din S.U.A., consemnează: *« O imagine bine prezentată a arhitecturii romînești de astăzi. Felicitări acelora care au lucrat la această interesantă expunere! » « Am putut constata marele progres realizat de la vizita mea de anul trecut —* scrie Paul B. Johnson din Philadelphia. *M-a interesat foarte mult să vă cunosc planurile și proiectele »*.

Printre vizitatori s-au aflat și o serie de personalități străine, ale căror însemnări sînt foarte semnificative. *« O impresie deosebită, nu numai în ceea ce privește progresul însemnat al agriculturii, dar și în ceea ce privește rezolvarea problemei locuințelor »* — observă doi deputați peruvieni. Un membru al Camerei Lorzilor: *« Am fost foarte impresionat de expoziție și de progresul cu adevărat remarcabil care a fost realizat pretutindeni aci în construcții și arhitectură »*. Vice-ministrul comerțului exterior al Cubei subliniază că expoziția *« oferă o excelentă imagine a marii opere constructive a socialismului în frumoasa țară a Romîniei »*.

Pe o filă întreagă, un scris larg, generos, ne transmite mesajul unui mare prieten al poporului nostru: *« Sukarno, Președintele Republicii Indonesia, cu admirație pentru planul unei vieți noi care se făurește în Romînia »*.

*

Am spicuit cîteva zeci de însemnări, nedreptățind prin omisiune altele multe, la fel de interesante. M-am ferit pe cît posibil de comentarii, fiindcă mi s-au părut de prisos. Ar fi util ca o comisie anume desemnată să extragă din caietele de impresii tot ceea ce constituie observații și sugestii ale vizitatorilor și să supună sinteza acestora, spre dezbatere, organelor de conducere ale C.S.C.A.S. și Uniunii Arhitecților. Pulsul opiniei publice ar fi astfel mai bine cunoscut decît prin orice alt mijloc utilizat pînă acum. Să încheiem tot cu o însemnare, care oglindește aprecierea sutelor de mii de oameni ai muncii care au vizitat expoziția: *« Toată admirația și recunoștința arhitecților și constructorilor. Toate mulțumirile partidului! »*

R E G I U N E A A R G E Ş

Nou bloc de locuințe la Pitești

Școală la Pitești — Vedere

HOTEL
PE B-DUL 19 NOIEMBRIE
PITEȘTI

Autor, arh. Rodica Petre

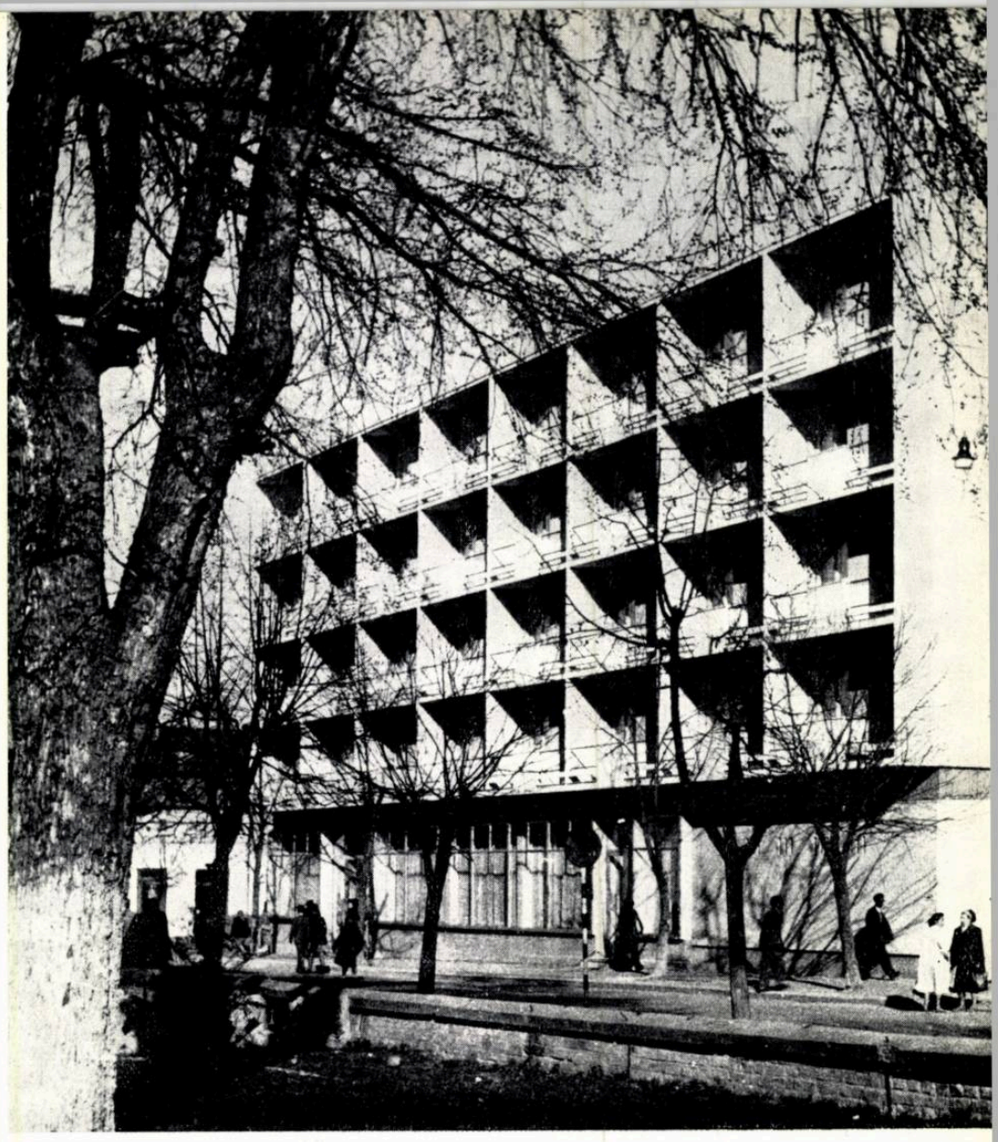

Hotelul « Argeș » din Pitești — Vedere

Fațada principală a hotelului „Argeș"

Proiectat în anul 1960 și dat în funcțiune în 1961, hotelul situat la Pitești în colțul străzii Domnița Bălașa cu b-dul 19 Noiembrie face parte dintr-un cvartal de locuințe în curs de execuție în 1961.

La parter s-a amplasat o braserie cu o sală de consum pentru 100 de locuri.

Cele 4 etaje identice ale hotelului cuprind 104 camere, avînd în total 156 paturi.

S-au proiectat mai multe categorii de camere de hotel, în funcție de gradul de confort. Astfel:

1) camere cu un pat, avînd dulap înzidit și lavoar în vestibul;

2) camere cu două paturi, avînd dulap înzidit și lavoar în vestibul;

3) camere cu două paturi avînd vestibul cu dulap înzidit și cabinet de toaletă cu lavoar, duș și W.C.;

4) mici apartamente compuse din două camere (una de un pat și una de două paturi) — grupate la un vestibul comun în care se găsesc dulapurile — și din care se accede la camera de baie — W.C.

Pentru camerele care nu dispun de camere cu băi s-au prevăzut pe coridor — pentru uzul comun — cîte o baie și un duș, precum și W.C.-uri pentru bărbați și femei.

Coridoare largi și scara principală spațioasă contribuie la impresia plăcută ce o dă interiorul hotelului.

Camerele cu un pat au 6,05 m², iar cele cu 2 paturi 9,16 m², corespunzînd în privința spațiului momentului în care au fost proiectate și avizate.

Sistemul constructiv este pe cadre de beton armat monolit, învelitoare din praf hidrofob, iar tencuielile exterioare din terasit.

Arh. R. BERINDEI

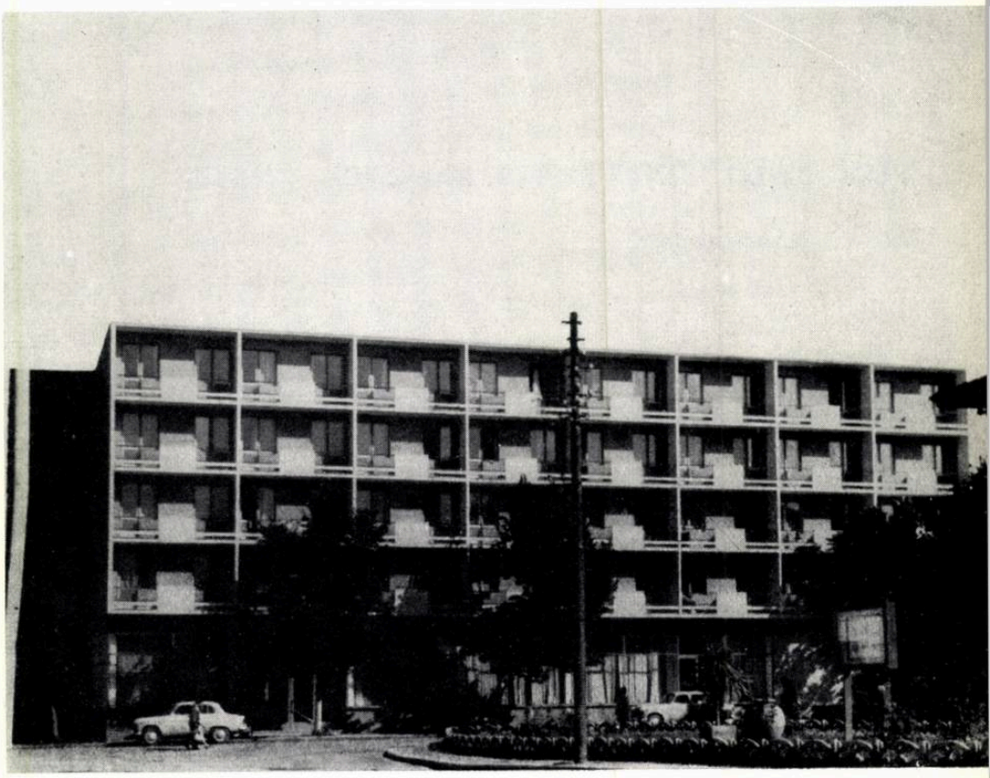

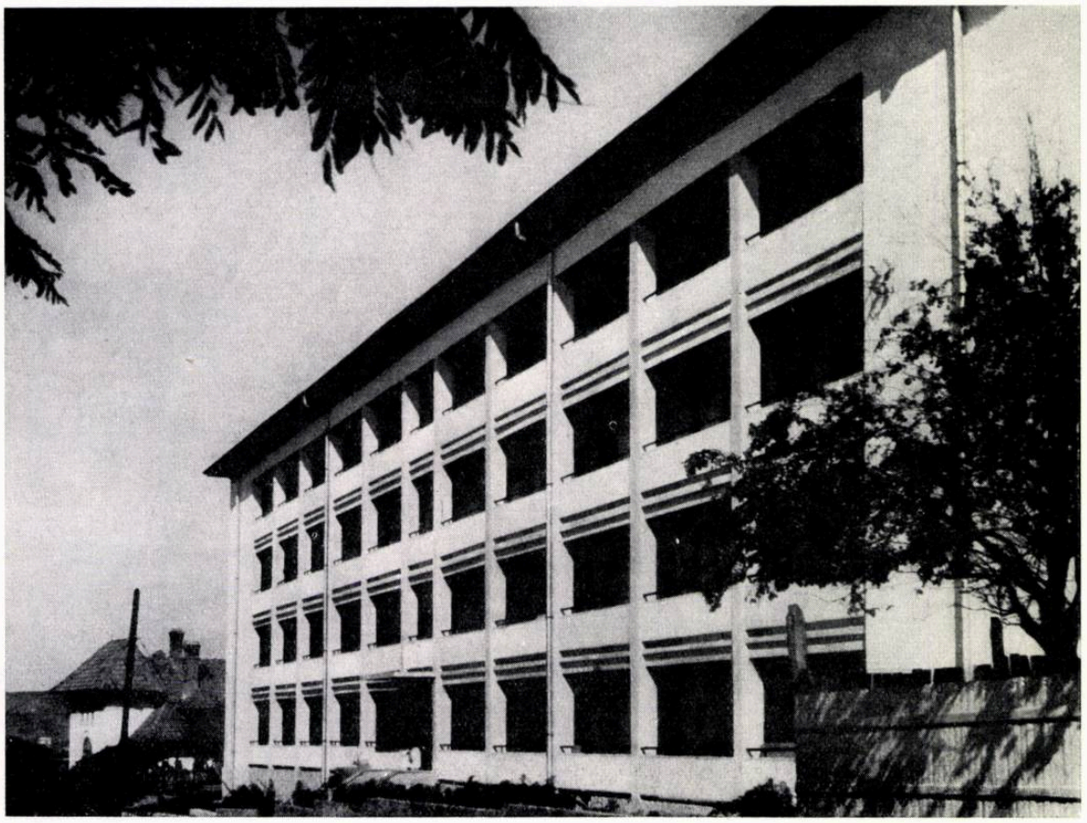

1

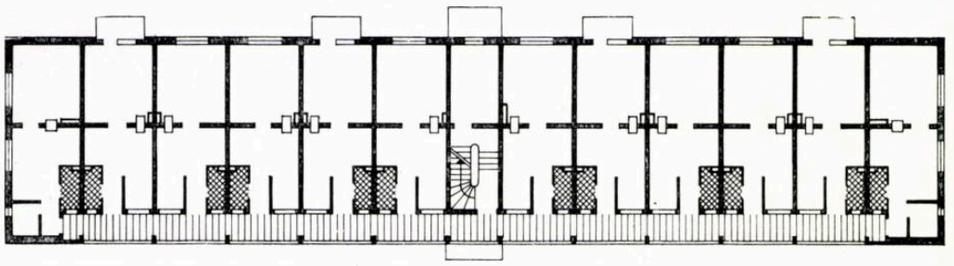

2

1 — Fațada principclă
2 — Plan etaj curent
3 — Detaliu de apartament

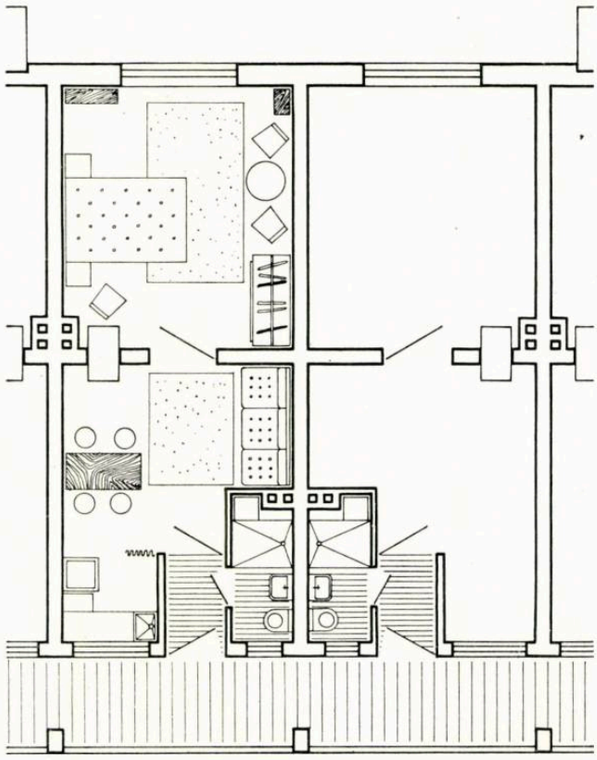

3

BLOC DE LOCUINȚE PE STR. RAHOVEI—PITEȘTI

Autor, arh. Adelina Iojică

În cvartalul cuprins între str. Exercițiu, str. Rahovei și str. Leonte Filipescu s-a construit un bloc de locuințe cu 48 de apartamente.

Construcția se dezvoltă pe parter și 3 etaje.

Sistemul constructiv adoptat este de zidărie, cu sîmburi și stîlpi de beton armat cu planșee monolite; învelitoarea, asemănătoare celor din cvartal, este de țiglă.

Arh. ADELINA IOJICĂ

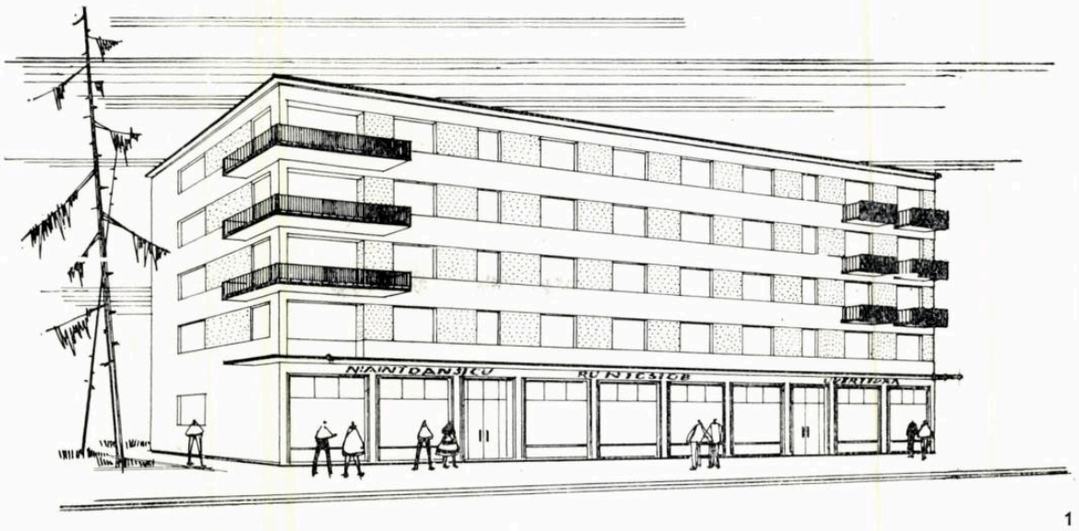

1

BLOC DE LOCUINȚE CU MAGAZINE LA PARTER PE STR. VICTORIEI — PITEȘTI

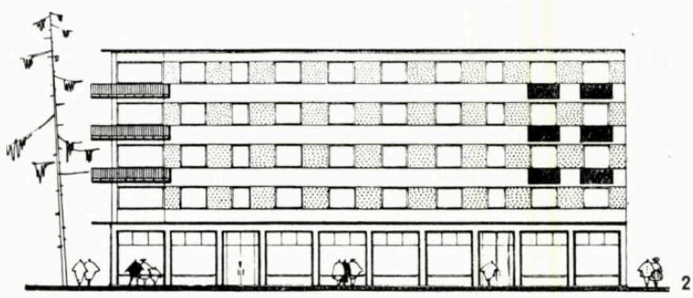

2

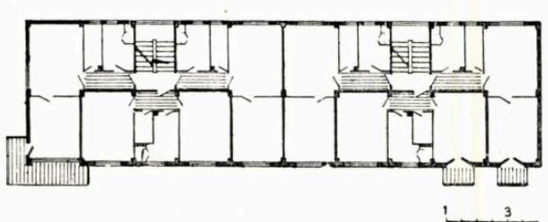

3

Autori: arh. D. Prodescu, ing. M. Teodoreanu

Blocul face parte din ansamblul de construcții care vor alcătui centrul civic și comercial al orașului Pitești.

Programul a cerut magazine la parter, destinate Uniunii regionale a cooperativelor de consum. Au fost proiectate ca atare: un magazin de prezentare și desfacere (avînd ca anexe: un depozit, un vestiar și un W. C.) și două magazine mai mici, la extremitățile construcției (prevăzute cu ateliere, vestiare și W.C.-uri), destinate unui centru de comandă pentru încălțăminte și marochinărie și unui centru de reparații radio și televizoare.

Blocul cuprinde în cele patru etaje un număr de 24 apartamente a două camere, deservite de două scări.

Suprafața locuibilă a apartamentelor este cuprinsă între 29,90 și 30,80 m².

Construcția executîndu-se din cadre de beton armat monolit, cu zidărie de umplutură din cărămizi cu trei goluri de dimensiunile a patru cărămizi obișnuite, produse de industria locală, greutatea ei a fost mult redusă.

Arh. D. PRODESCU

4

1 — Bloc de locuințe pe str. Victoriei nr. 66—68 — Perspectivă
2 — Fațada principală
3 — Plan etaj curent
4 — Vederea blocului

1 — Blocurile nr. 1 și 2 din cvartalul «Trivale» — Pitești
2 — Plan de situație
3 — Blocul nr. 2 din cvartalul «Trivale I» — Pitești
4 — Tronson curent
5 — Cvartalul «Trivale I» — Pitești

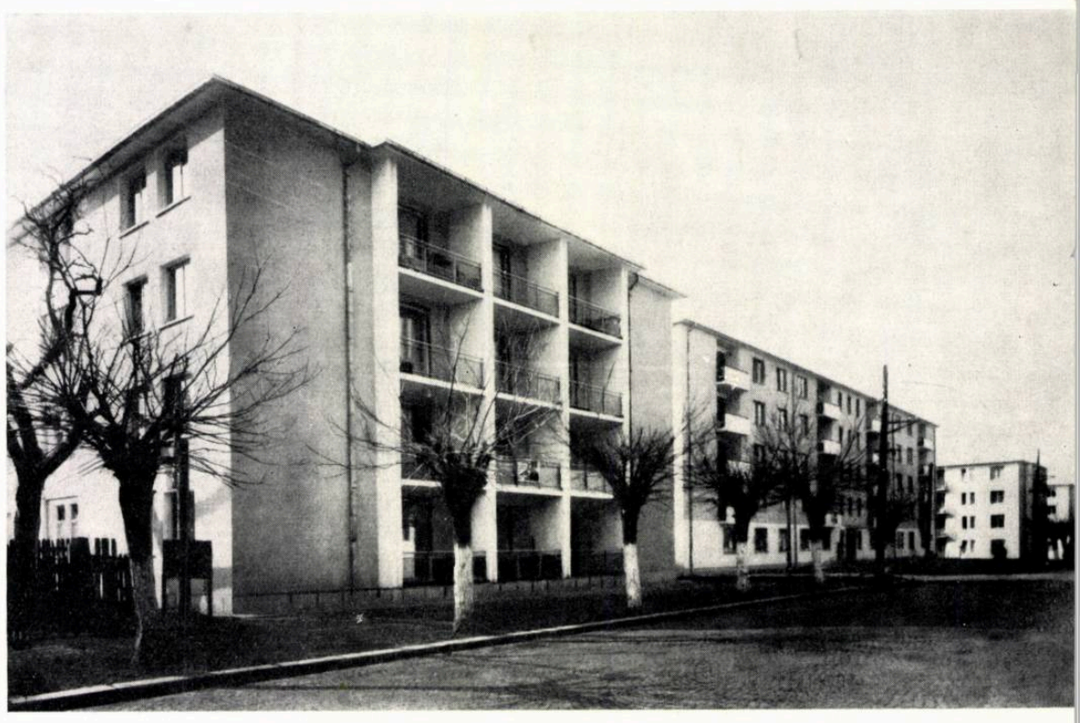

1

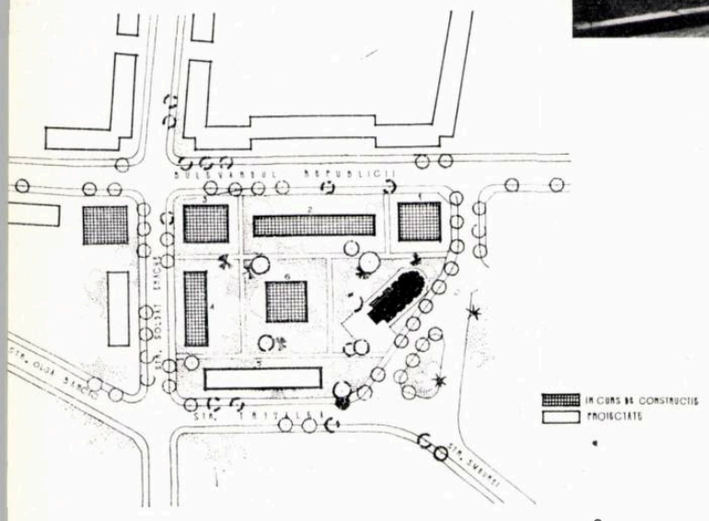

2

3

BLOCUL NR. 2 DIN CVARTALUL DE LOCUINȚE „TRIVALE I" — PITEȘTI

Blocul prezentat face parte dintr-un cvartal, formînd frontul către b-dul Republicii.

Construcția are p + 4 etaje, fiind pe cadre de beton armat, cu planșee de beton armat monolit, avînd locuințe la toate nivelurile.

În total blocul are 50 de apartamente, din care 46 apartamente de 2 camere, cu o suprafață locuibilă între 29,85 și 30,90 m², și 4 apartamente cu 3 camere, cu o suprafață locuibilă de 38,00 m².

Blocul are încălzire centrală, agentul termic fiind adus de la o centrală unică pe cvartal, plasată la parterul blocului nr. 6.

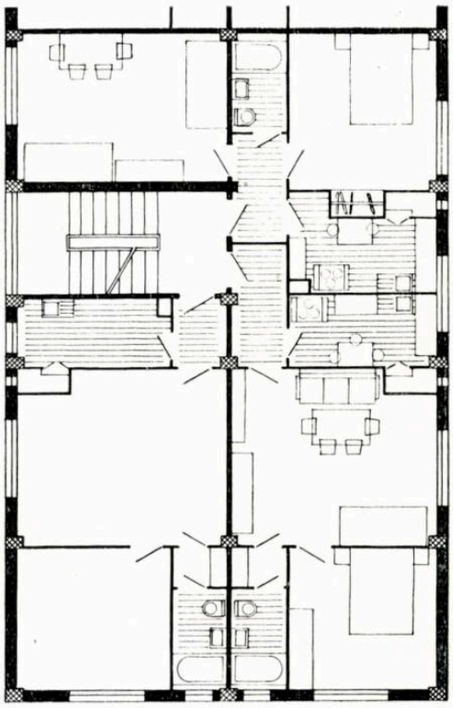

4

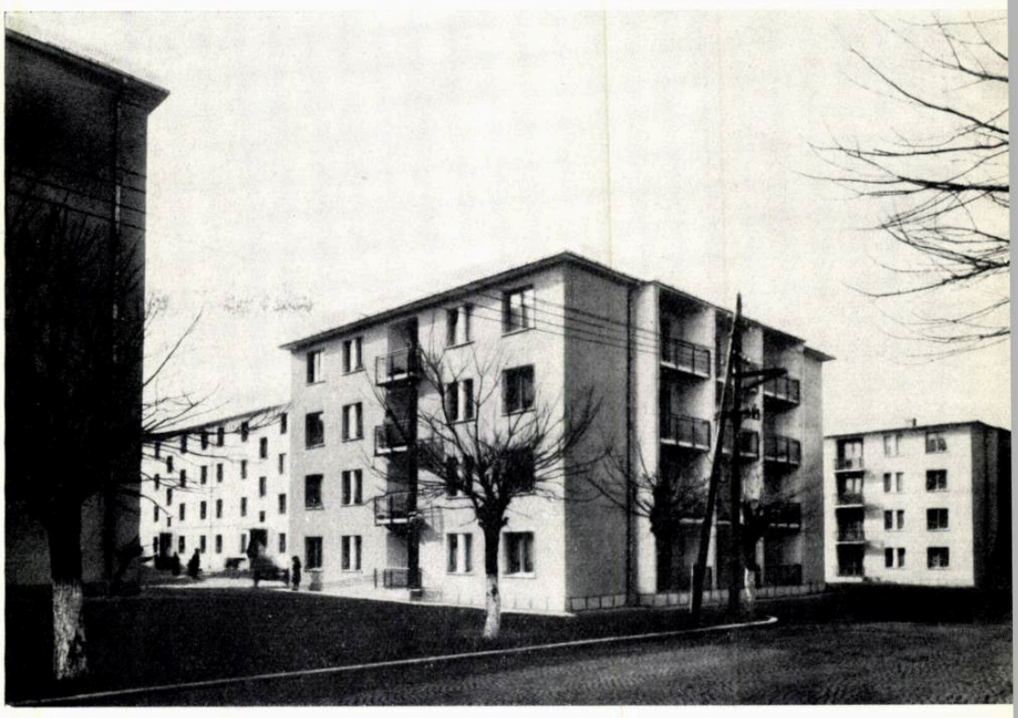

5

BLOC DE LOCUINȚE PE STR. MATERNITĂȚII—PITEȘTI

Autor, arh. Adelina Iojică

Proiectul este întocmit după secțiuni tip de 3 și 4 apartamente la scară, racordarea pe colț între cele două laturi făcîndu-se cu o secțiune specială compusă din apartamente de una și 2 camere cu dependințe și o garsonieră.

Accesul la curte se face printr-o străpungere.

Blocul are 50 de apartamente, cazînd 192 de locatari.

Arh. ADELINA IOJICĂ

1

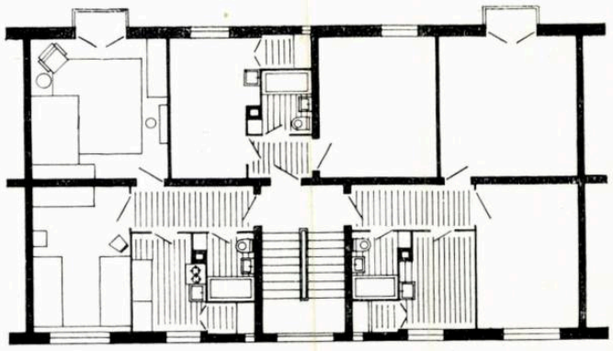

2

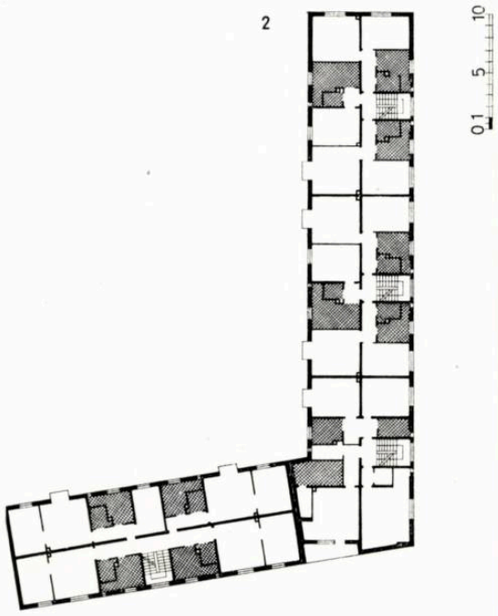

1 — Tronsonul blocului de pe str. Maternității
2 — Plan etaj curent
3 — Bloc de locuințe pe str. Maternității — Pitești — Vedere

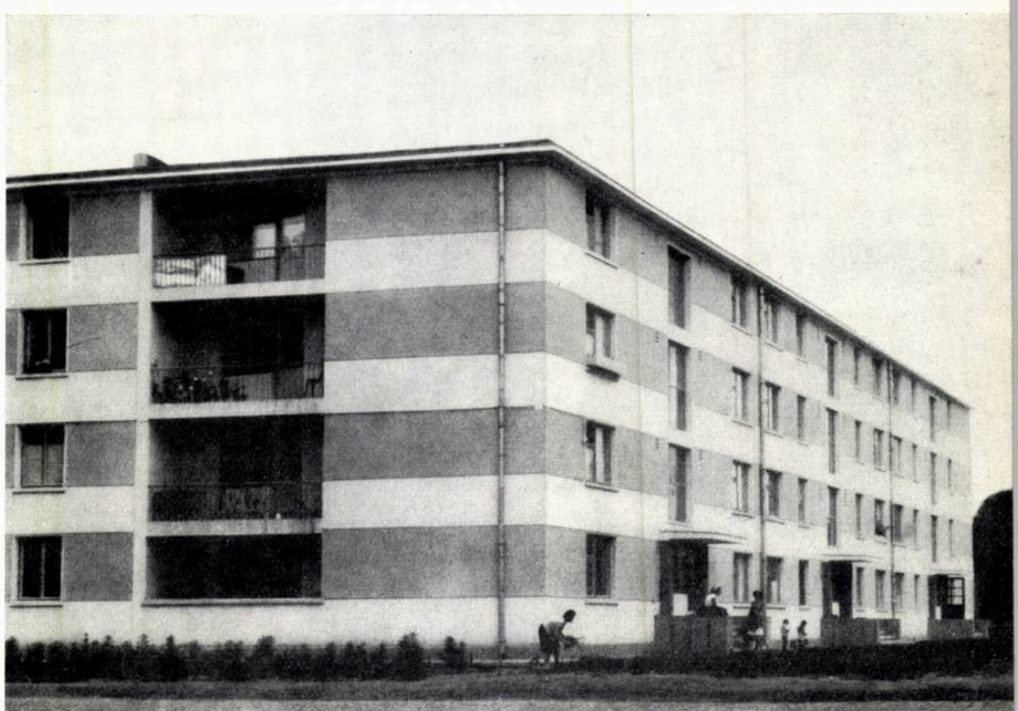

3

1 — Bloc de locuințe pe str. Libertății— Pitești
2 — Plan etaj curent
3 — Bloc de locuințe pe str. Libertății— Pitești
4 — Detaliu de apartament

1

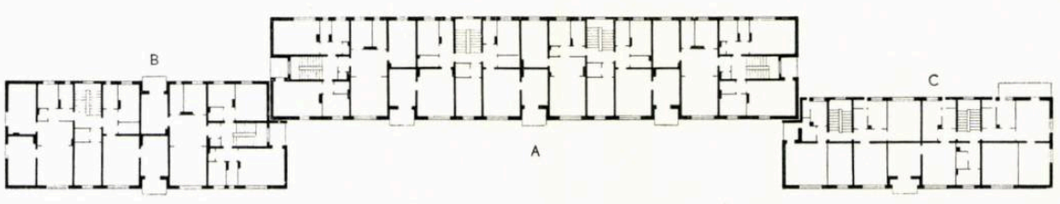

2

3

BLOCURI DE LOCUINȚE PE STR. LIBERTĂȚII—PITEȘTI

Autor, arh. St. Iojică, coautori arh. Const. Popa, arh. Adelina Iojică

Pe str. Libertății din Pitești s-au construit două blocuri (A și B) alcătuite din secțiuni I.P.C.T., blocuri care au fost date în folosință. Alăturat, s-a construit, simetric cu blocul B, blocul C, proiectat cu caracter de unicat din cauza unei construcții ce trebuia păstrată și care a determinat îngustarea blocului C.

Blocurile totalizează un număr de 80 de apartamente, dezvoltîndu-se pe p+3 la blocurile B și C și p+4 la blocul A.

Arh. ST. IOJICĂ

4

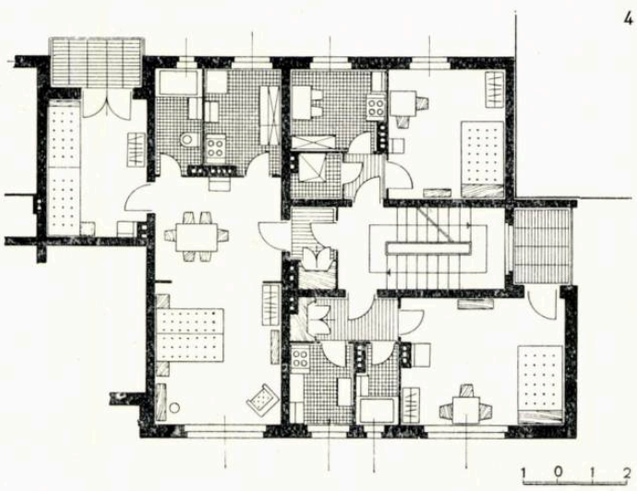

1 0 1 2

2500 DE APARTAMENTE PE MAGISTRALA NORD - SUD — BUCUREŞTI

AUTORI:

arh. B. Cotaru (şef de atelier) şef al ansamblului străpungerea Mărăşeşti — Şincai
arh. Martin Pinchis, arh. S. Creţoiu
arh. D. Iovănescu, şef al ansamblului Pieptănari
arh. N. Mănescu, arh. E. Arvanitache

COAUTORI, arhitecţii:

S. Miclescu, R. Patrulius, C. Marinescu, Cristina Oancea, M. Smighelschi, Rodica Săulescu-Milicescu, Gh. Polizu, Elena Ghindea, M. Pop, C. Vasiliu

REZISTENŢA: Şef de atelier ing. E. Baiculescu (sistem fagure), ing. M. Obrocea, ing. M. Săvescu, ing. Liliana Popovici
Şef de atelier ing. E. Ţiţaru (panouri mari), ing. N. Mihalache, ing. A. Sorbală

INSTALAŢII: Şef de atelier ing. A. Stănescu (sistem fagure), inginerii: Constanţa Udroiu, Florence Diaconescu, V. Covaci, M. Ivănescu
Şef de atelier ing. M. Procopiescu (panouri mari), inginerii: G. Măgură, L. Popescu, Maria Andrei, G. Ionescu

ASCENSOARE: ing. C. Dimitriu

DEVIZE: Şef de atelier ing. C. Nicolau, ing. A. Goilav, S. Mărăcineanu, M. Fişman, L. Popescu

COORDONATOR, arh. N. Georgescu

ŞEF PROIECT COMPLEX: ing. St. Busuioc

Blocuri de locuinţe pe magistrala Nord-Sud

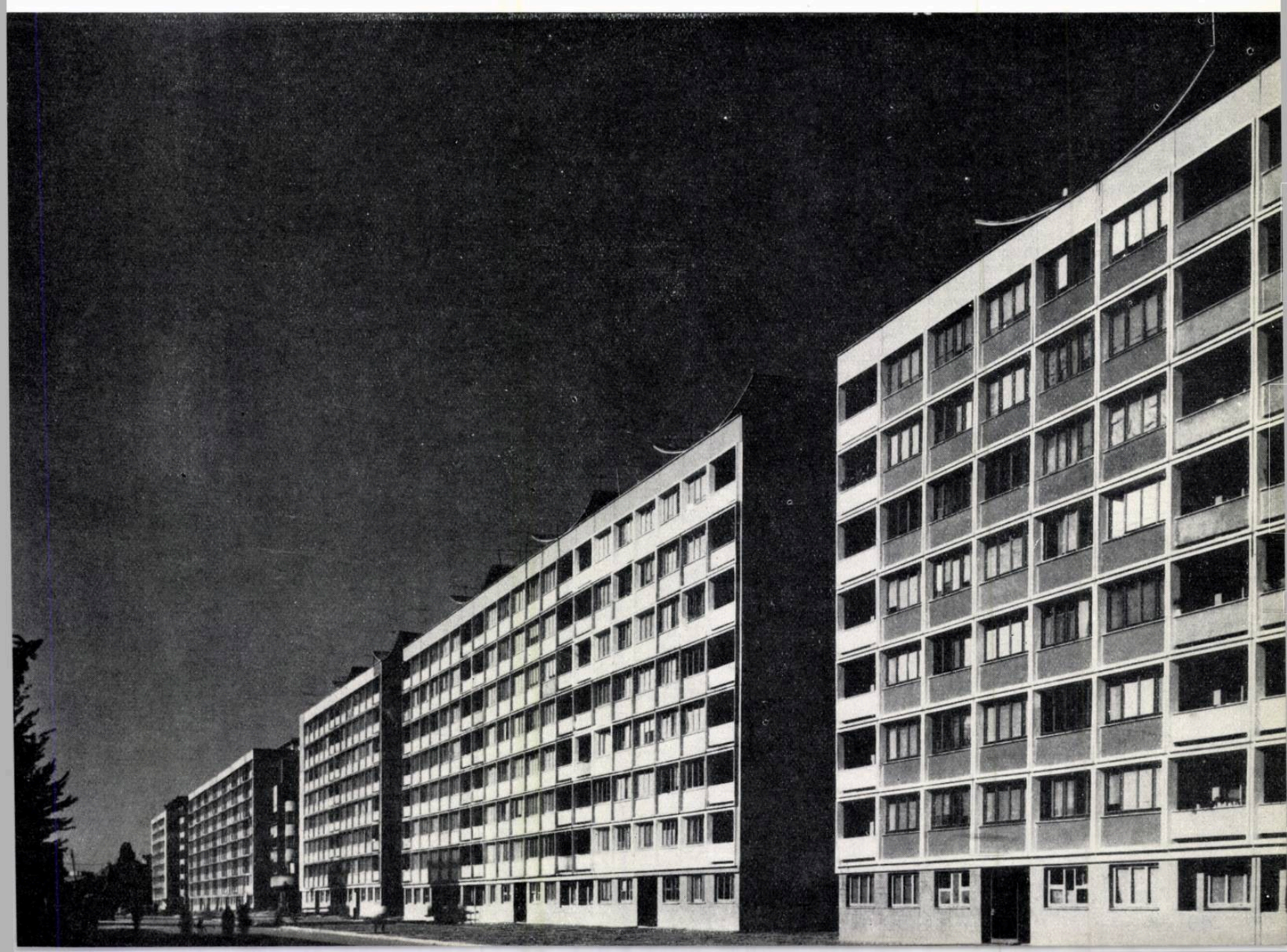

Una dintre sarcinile importante primite de I.P.C.M.C. în 1960 a fost proiectarea a două mari ansambluri de locuințe pe magistrala nord-sud: străpungerea piața Mărășești — liceul Șincai și ansamblul din piața Pieptănari.

Ambele ansambluri au fost încadrate ca șantiere experimentale ale C.S.C.A.S., ele urmînd să folosească materiale noi și metode de execuție cît mai industrializate, în vederea scurtării timpului de execuție, a reducerii prețului de cost și a măririi confortului.

Planul de sistematizare al străpungerii, întocmit de I.P.B. în colaborare cu I.P.C.M.C., prevede o lățime de 50 m pentru această porțiune a magistralei, cu o parte carosabilă de 23,00 m, trotuare de 8,50 m lățime și un spațiu verde de la trotuare la blocuri de 5,00 m.

Ansamblul se compune în etapa I, din 12 blocuri: 4 blocuri p+7 etaje tip « bară îngustă », 4 blocuri p+7 tip « bară lată » cu curte și 4 blocuri « punct » p+10.

Toate blocurile sînt afectate locuințelor, inclusiv parterele respective.

Ansamblul este deservit de un parter de magazine în suprafață de 922 m², care unește cele patru blocuri punct, și de o centrală termică unică, situată între blocurile punct, în spatele magazinelor.

Pentru închegarea ansamblului s-a prevăzut și finisarea și amenajarea fațadelor celor două blocuri existente pe colțurile cu străzile Poterași și Drumea Rădulescu.

Trebuie subliniat faptul că prin existența în imediata apropiere a unor construcții care au în față o existență îndeajuns de lungă, dar o expresie plastică necorespunzătoare, sistematizarea străpungerii s-a făcut ținîndu-se totuși seama de aceasta, fapt care explică caracterul de « coridor » pe care îl are într-o anumită măsură această porțiune a magistralei.

Ansamblul totalizează 1 148 de apartamente din care s-au executat 1 064, două dintre blocurile punct trebuind să se execute în anul următor. Structura apartamentelor este cu predominanță netă a apartamentelor de 2 camere (890 ap.), față de 137 apartamente cu 3 camere, 30 apartamente cu o cameră și 7 apartamente cu cîte 4 camere.

Suprafața locuibilă a apartamentelor cu 2 camere variază între 28,06 și 31,84 m², suprafața locuibilă obținută în întreg ansamblul fiind de 32 547 m², din care 541,00 m² contribuie la mărirea confortului apartamentelor, fiind peste suprafața medie rezultată din normativ.

*

Pentru primul ansamblu, străpungerea Mărășești-Șincai, s-a folosit sistemul constructiv tip fagure îmbunătățit cu pereți portanți și planșee de beton armat monolit, pereții exteriori fiind din panouri mari prefabricate neportante.

La acest sistem s-a urmărit:

a) reducerea elementelor verticale de rezistență, care formează și ansamblul de diafragme

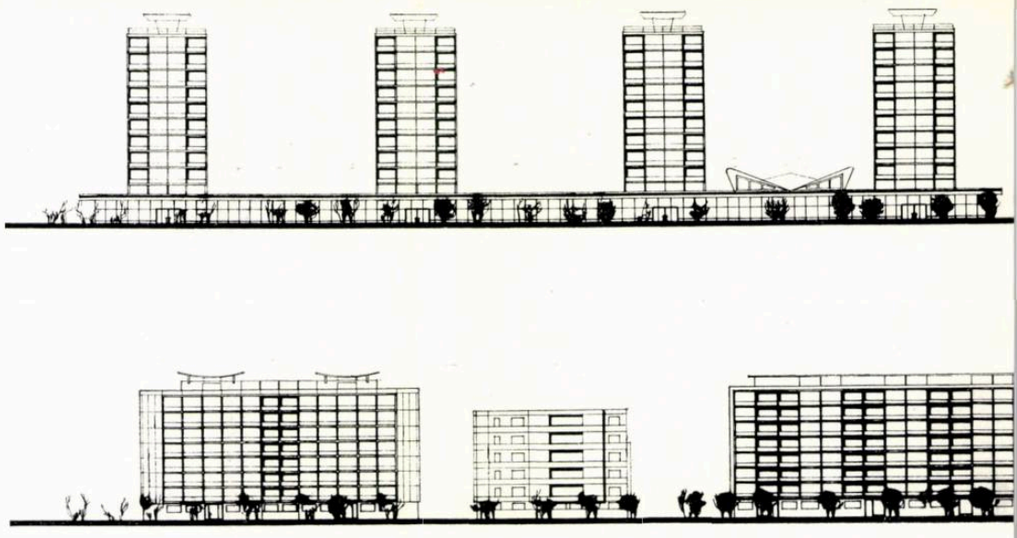

3

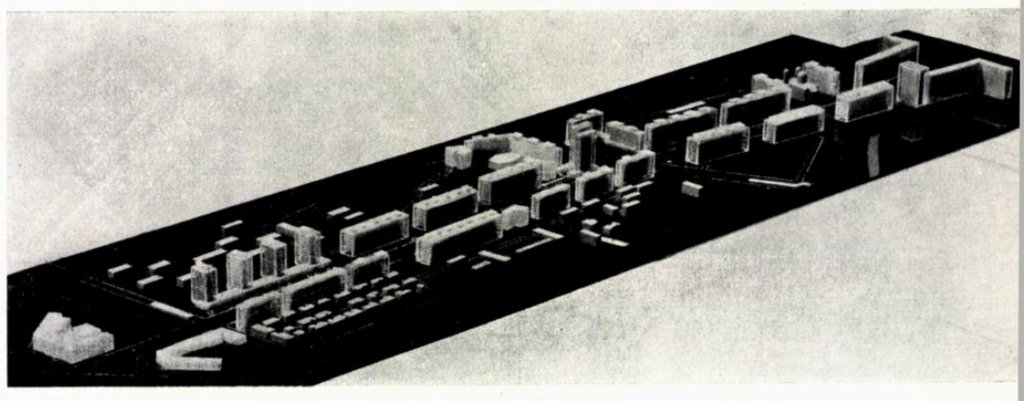

1 — Desfășurarea frontului de vest al străpungerii Mărășești — Șincai
2 — Desfășurarea frontului de est
3 — Străpungerea Mărășești — Șincai — Machetă
4 — Străpungerea Mărășești — Șincai — Plan de situație
5 — Plan de ansamblu Magistrala N—S și ansamblul Pieptănari
6 — Vederea șantierului Mărășești — Șincai

5

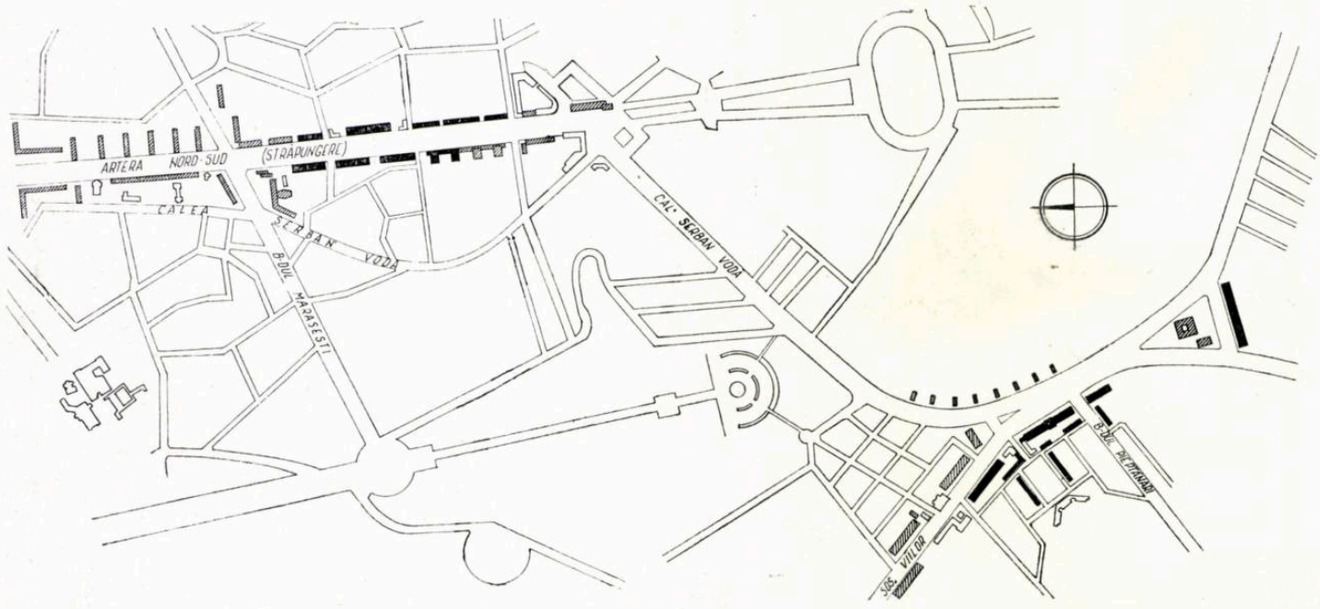

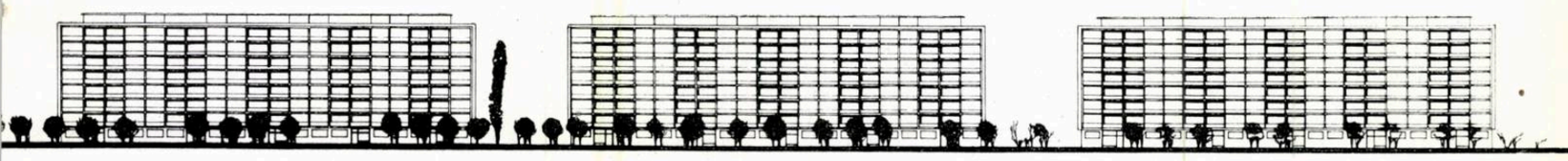

1

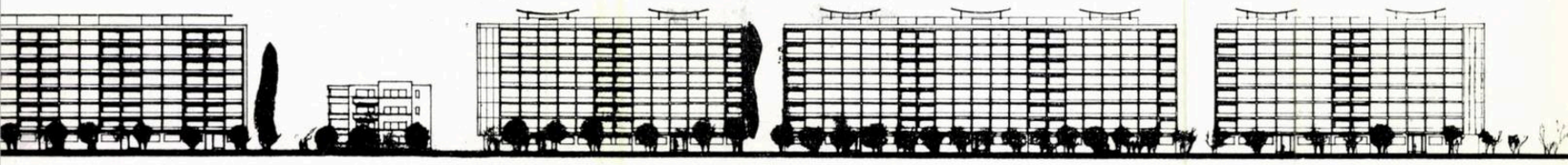

2

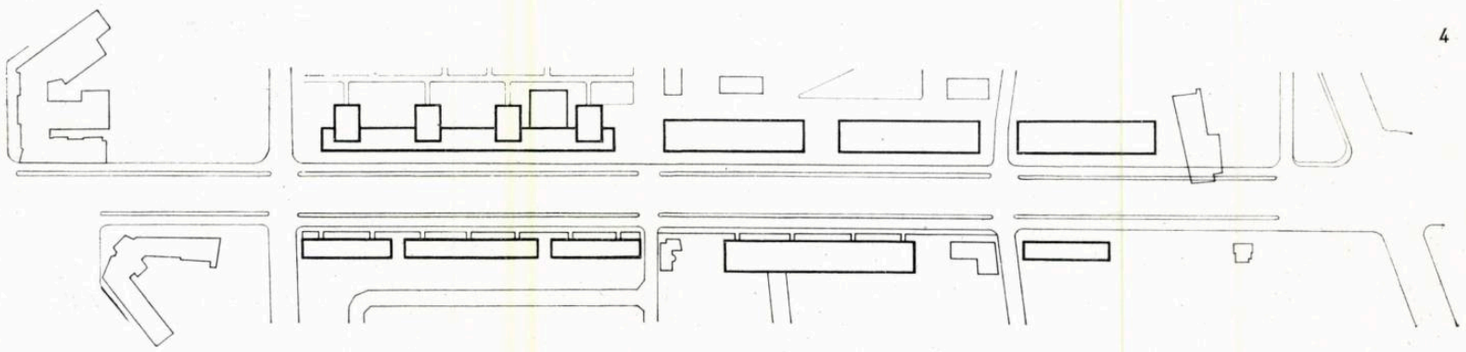

4

6

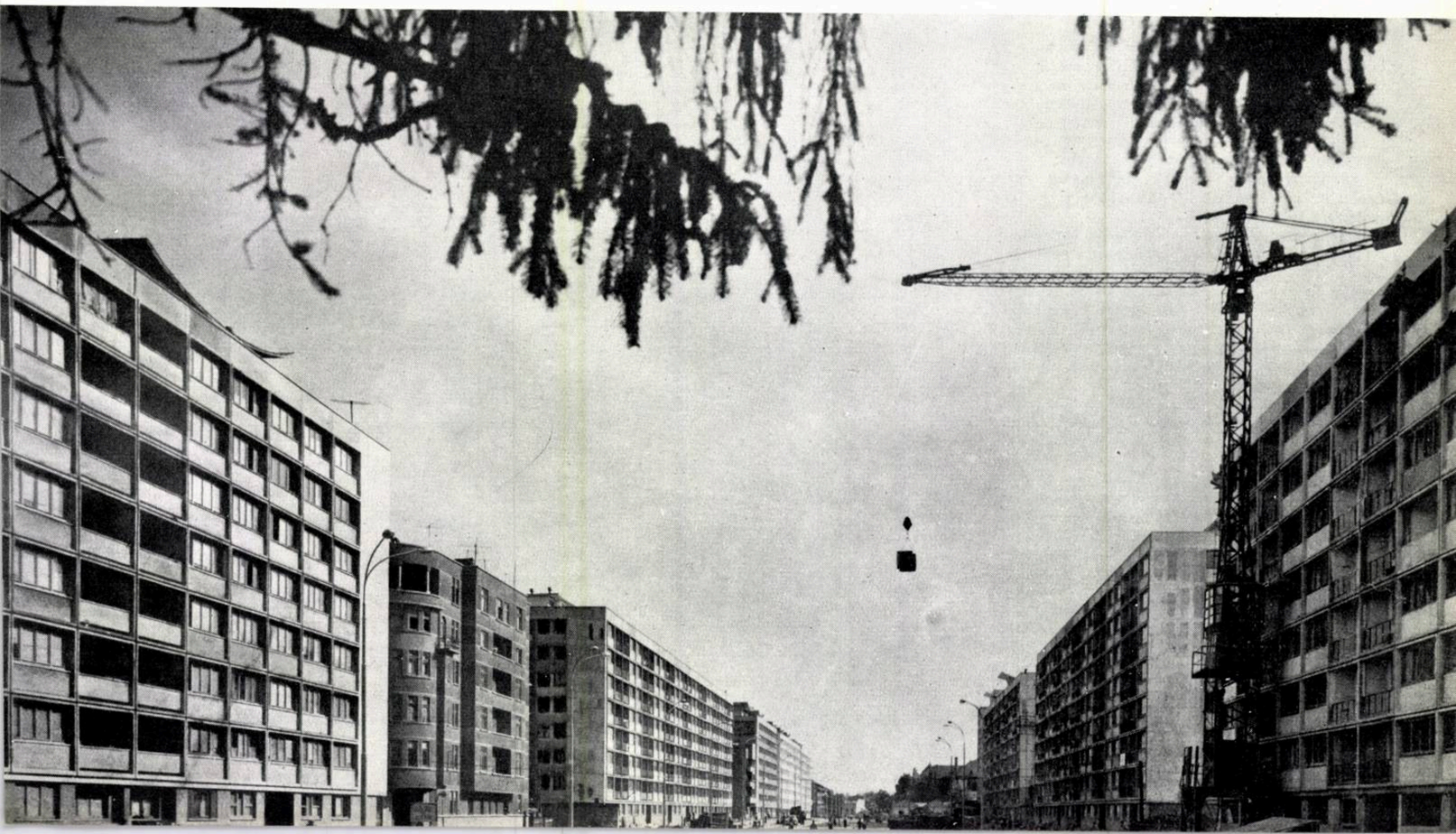

Blocuri de locuințe pe magistrala Nord — Sud

antiseismice, ele rămînînd numai pe conturul apartamentelor unde au și rolul funcțional de izolare fonică (aducînd o atenuare de 49 decibeli);

b) industrializarea proceselor de execuție în beton armat monolit sub triplul aspect al:

— industrializării cofrării prin folosirea cofrajelor de inventar din placaje bachelitizate, ceea ce reduce și lucrările de finisaj interior;

— industrializării armării, prin folosirea de carcase prefabricate sudate prin puncte;

— industrializării turnării betoanelor, prin confecționare centralizată, transport și punere în operă mecanizate;

c) reducerea proceselor umede de execuție și a procedeelor de finisaj corespunzătoare lor, prin folosirea de panouri de fațadă prefabricate, gata finisate, și prin folosirea de pereți interiori prefabricați din ipsos și din panouri de Palex;

d) folosirea de materiale noi cu eficiență economică ridicată în special pentru termoizolație (beton de granulit și plăci semirigide de pîslă minerală).

Pentru blocurile tip « bară îngustă » s-au prevăzut panouri mari prefabricate de fațadă, termoizolante, cu beton de granulit (25 cm grosime totală).

Pentru blocurile tip « bară lată » — la care caracteristicile macaralei, precum și folosirea lor rațională, pe o singură parte a clădirii, au limitat greutatea panourilor la maximum 1,5 tone — s-au prevăzut panouri mari, ușoare, cu termoizolație din pîslă minerală (15 cm grosime totală).

Pentru blocurile turn, la care lipsa unui utilaj corespunzător înălțimii a eliminat posibilitatea folosirii panourilor de fațadă prefabricate, s-au prevăzut betoane aparente de fațadă și zidărie termoizolante din beton granulit turnat în cofraje pierdute de beton aparent.

La toate blocurile, planșeul ultim a fost termoizolat printr-un beton din granulit.

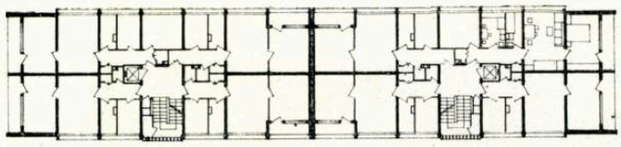

Ansamblul Mărășești-Șincai — Bloc tip « bară îngustă »

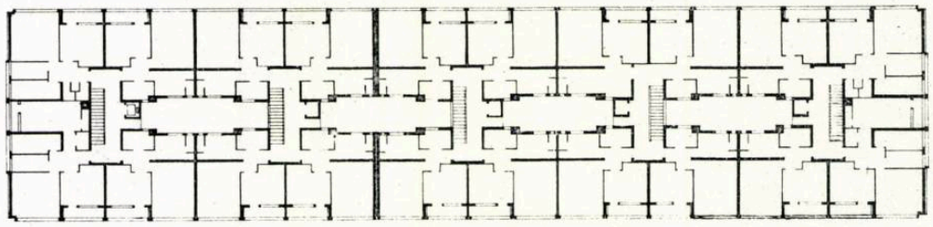

Ansamblul Mărășești-Șincai — Bloc tip « bară lată »

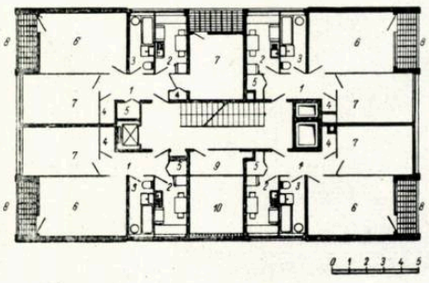

Ansamblul Mărășești — Șincai — Planul blocului « turn »

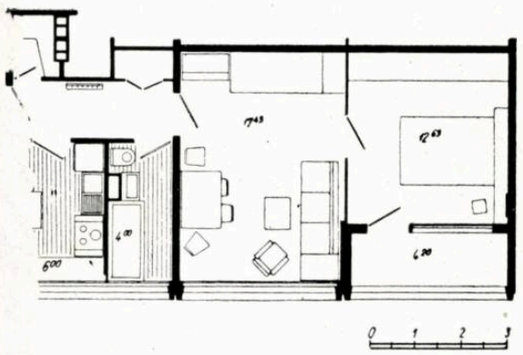

Detalii de apartamente

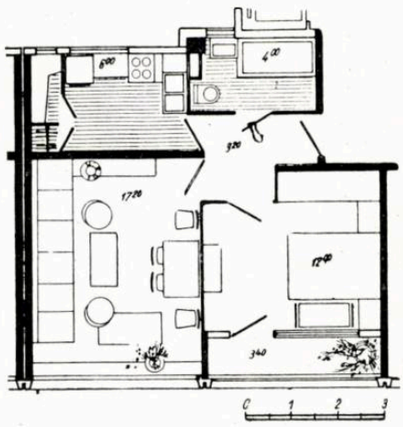

În ceea ce privește materialele folosite, trebuie menționat că panourile de fațadă au fost prevăzute drișcuite de la turnare, ele urmînd să fie vopsite după montaj cu acetat de polivinil. Parterele sînt executate în piatră artificială rostuită și pieptănată.

La interior s-au prevăzut pereți despărțitori din fîșii de ipsos fagure pe înălțimea etajelor; aceste fîșii intrînd prea tîrziu în fabricație, pereții s-au executat din plăci de ipsos celular de 80×40×8. S-au prevăzut de asemenea pereți din panouri de Palex de 52 mm cu goluri.

Pardoseala încăperilor de locuit a fost prevăzută din lamele de parchet de 10 mm lipite pe panouri de Pal hidrofugat așezat pe un strat de 15 mm pudretă de cauciuc sub care se află un strat de 15 mm de nisip. Pardoselile reci au fost prevăzute din mozaic de marmură turnat; la scări, treptele și contratreptele sînt prefabricate.

Confortul apartamentelor a fost mărit folosindu-se tapete semilavabile și tencuieli stropite aplicate pe pereții de beton, vopsitorii în email alchidal la tîmplărie și la pereții băilor și bucătăriilor, scafe de lumină la holuri, ascensoare și tuburi pentru gunoi.

Tot în acest scop s-a prevăzut ca încăperile să aibă ferestre cît mai mari. La înălțimile reduse pe care le au etajele în etapa actuală, aceste ferestre largi înlătură senzația de celulă pe care o au încăperile cu ferestre mici și fac ca vizual spațiul exterior să completeze spațiul util al încăperilor.

În rezolvarea plasticii ansamblului s-a urmărit folosirea unor volume simple, fără ieșinduri sau balcoane; pentru aceasta, apartamentele au fost prevăzute cu loggii, prezența lor la toate apartamentele fiind considerată ca o necesitate categorică.

S-a urmărit asigurarea unei expresii unitare prin folosirea la toate blocurile a casetajului care rezultă din nervura de pe conturul panourilor de fațadă, dar în același timp s-a urmărit și varietate prin folosirea unor volume de proporții diverse și prin folosirea de materiale diferite la balustradele loggiilor (beton, tablă de oțel, sticlă armată colorată).

Studiul cromaticii fațadelor a urmărit de asemenea să asigure aceleași efecte de unitate și diversitate prin regăsirea unor culori constante și folosirea unor accente mai puternice diferențiate de tonalitățile calde ale maselor.

Structura magazinelor, care permite o vitrină continuă, neîntreruptă de stîlpi, ca și acoperirea centralei termice cu o pînză subțire formată din patru paraboloizi hiperbolici, creează puncte de interes deosebit în desfășurarea magistralei.

Din primele rezultate ale experimentărilor se constată că sistemul este avantajos, durata de execuție a unui apartament putînd fi redusă la numai $4\,^1/_2$ zile.

Au existat însă și o serie de dificiențe. Astfel: Folosirea cofrajelor de placaj nu a dat rezultatele scontate: încheierea cofrajului nefiind corespunzătoare, a dat loc la deformări care au dus la necesitatea rectificării suprafeței pereților în proporție mai mare decît era prevăzut.

Panourile prefabricate de fațadă nu au fost de o calitate corespunzătoare și cele pline a trebuit să fie tencuite de pe o schelă ridicată în acest scop.

Nu s-au putut realiza pereți de ipsos rezistenți la umiditate și între baie și bucătărie s-au executat pereți de cărămidă pe muche, cu tencuielile respective.

Panourile de Pal hidrofugat de sub parchet nu s-au putut obține și experimentarea cu Palex hidrofugat pe șantier nedînd rezultate bune

Bloc de locuințe pe magistrala Nord—Sud—Vedere

1

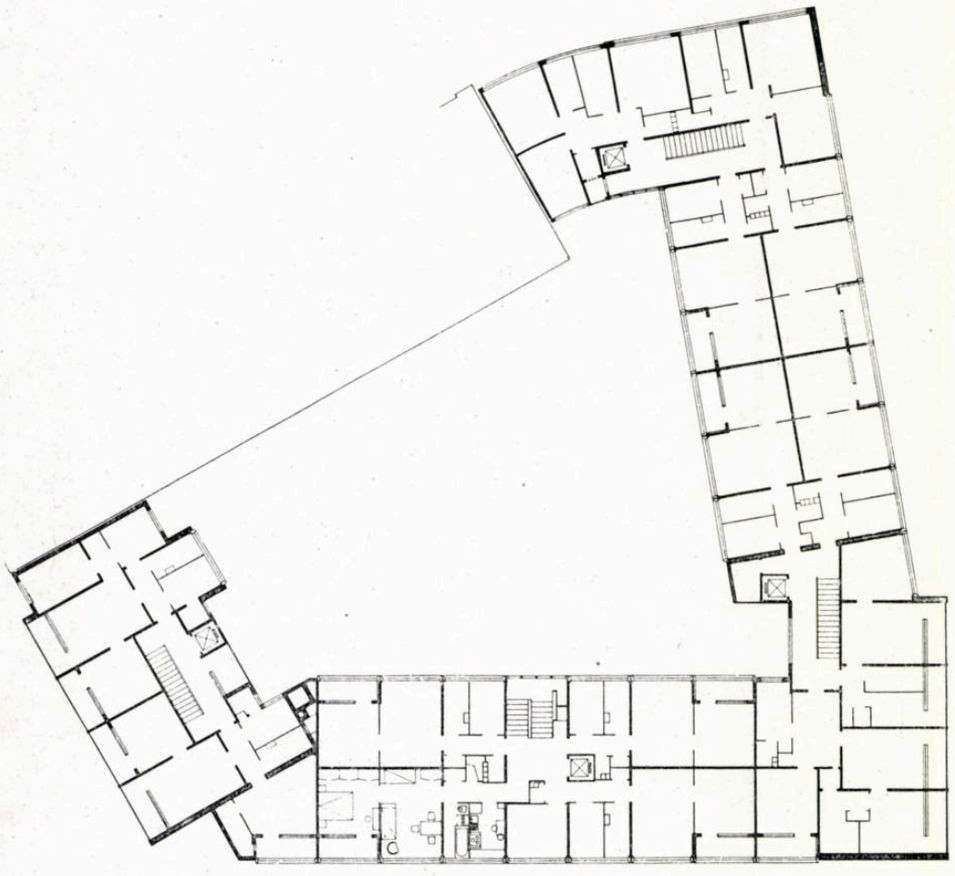

2

1 — Bloc de locuințe la intersecția str. Kirov cu b-dul N. Bălcescu
2 — Plan etaj curent
3 — Fațada principală

soluția a fost schimbată prin înlocuirea cu un procedeu umed: șapă de ciment de 3 cm armată cu rabiț, așezată pe straturile de pudretă și de nisip.

Pereții din Palex de 52 mm cu goluri nu s-au executat deoarece nu s-au obținut panouri de înălțime mai mare de 2,00 m și o înădire a lor pe înălțime era neindicată.

Reducerea duratei de execuție, reducerea materialelor și manoperei rezultată din suprimarea tencuielilor, suprimarea schelelor, ca și reducerea consumului de oțel-beton (16,25—19,10 kg/m² inclusiv fundația) sînt avantajele importante pe care acest sistem constructiv le prezintă față de sistemele tradiționale

★

Folosind același sistem constructiv, I.P.C.M.C. a proiectat și blocul construit la intersecția străzii Kirov cu b-dul N. Bălcescu.

Acest bloc este amplasat pe un teren cu un contur foarte neregulat; el demonstrează suplețea pe care o prezintă sistemul, panourile de fațadă și macaraua de montaj putînd fi folosite pentru plombe cu același rezultat ca și pentru marile ansambluri.

★

Cel de al doilea ansamblu, piața Pieptănari, a fost proiectat într-un sistem constructiv complet

industrializat: panouri mari portante, integral prefabricate, pereții de fațadă menținîndu-se neportanți.

Ansamblul se compune din două părți: 5 blocuri cu parter și 7 etaje, situate de-a lungul magistralei, și 5 blocuri cu parter și 4 etaje, situate la vest de primele. În ansamblu au mai fost proiectate și două «plombe» cu parter și 4 etaje fiecare, prevăzute a se executa prin metode tradiționale.

Ca și la primul ansamblu, s-a urmărit încă de la studiul de sistematizare — întocmit de I.P.B. în colaborare cu I.P.C.M.C. — să se înlăture tot ce putea împiedica tipizarea și industrializarea totală. Astfel, s-au suprimat subsolurile și magazinele de la parterele blocurilor.

Acest lucru a permis folosirea unui sistem constructiv unitar la toate nivelurile de la fundații pînă la terasă, fără schimbările de structură monolită pe care le-ar fi necesitat prezența unor magazine la parter.

Acest sistem indică linia de urmat în cvartalele ce se execută prin metode industriale, întrucît permite și o completă și judicioasă soluționare a magazinelor care pot fi grupate într-o singură construcție în care să se facă amenajările și dotările corespunzătoare fără a stingheri în nici un fel execuția locuințelor.

Ansamblul este deservit de o centrală termică unică, situată între blocurile 3a și 3b (afară de blocul nr. 1, care, fiind prea îndepărtat, are o centrală termică proprie).

Deasupra centralei se află un magazin alimentar general cu autodeservire care, împreună cu magazinul de legume-fructe de la parterul «plombei» nr. 11 și cu magazinul de carne-pîine din parterul blocului 12, totalizează 1 230 m² de spații comerciale pentru deservirea în primă etapă a cvartalului. În etapa următoare, ansamblul va fi completat cu centre comerciale, atît la intersecția magistralei cu șoseaua Viilor, cît și la bifurcarea spre Giurgiu și Oltenița.

Ținînd seamă că ideea de prefabricare implică pe aceea de tipizare, proiectarea a întocmit două tipuri de tronsoane cu care a rezolvat întreg ansamblul de 1 174 de apartamente.

Pentru soluționarea blocurilor p+7 s-au folosit secțiuni cu curte interioară cu 4 apartamente a două camere la fiecare scară, iar pentru blocurile p+4 s-au folosit secțiunile tip «bară îngustă», cu patru apartamente la scară — din care trei apartamente a 2 camere și un apartament a 3 camere.

La primele blocuri, uscătoriile sînt la nivelul terasei, împreună cu camera motorului ascensorului; la blocurile p+4, uscătoriile sînt la ultimul nivel.

Ca și la străpungerea Mărășești — Șincai, blocurile nu au spălătorii, deoarece prin temă s-a precizat că spălarea rufelor se va face cu mașini de spălat în încăperile de baie care, pentru acest motiv, sînt direct luminate și aerisite.

La soluționarea ambelor secțiuni s-a urmărit realizarea următoarelor puncte:

— modularea panourilor s-a făcut stabilindu-se una dintre cote fixe, cealaltă putînd varia pe lungimea pistei de turnare;

— alegerea unei travee — care s-a considerat optimă la 3,60 m — comună la ambele tipuri, și a unei travee de 2,80 m la blocurile p+4 — comună la scară și la camera de dormit;

— reducerea în cît mai mare măsură a rosturilor dintre panouri (și deci a posibilității de infiltrare a apei), prin folosirea la fațade a panourilor parapet;

— realizarea unui plan cu o funcționalitate cît mai bună, care să dovedească că sistemul constructiv din panouri mari nu duce la partiuri rigide sau necorespunzătoare;

— realizarea unei expresii arhitecturale a fațadelor frumoase prin simplitate și variate, prin elemente de culoare și luminozitate care să dea acestor locuințe un caracter optimist, diferit de aspectul greoi pe care îl prezintă unele blocuri din panouri mari construite pînă acum.

3

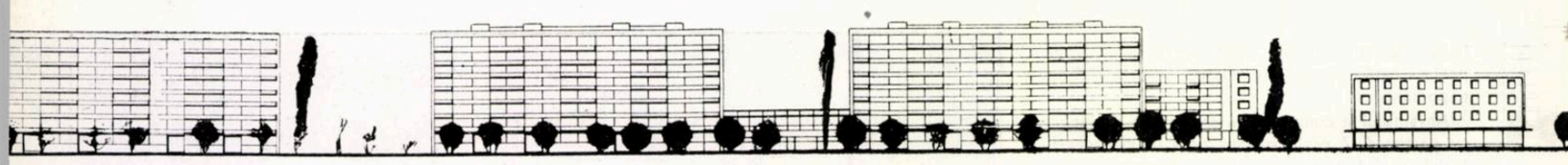

Ansamblul piața Pieptănari — Desfășurarea frontului de vest

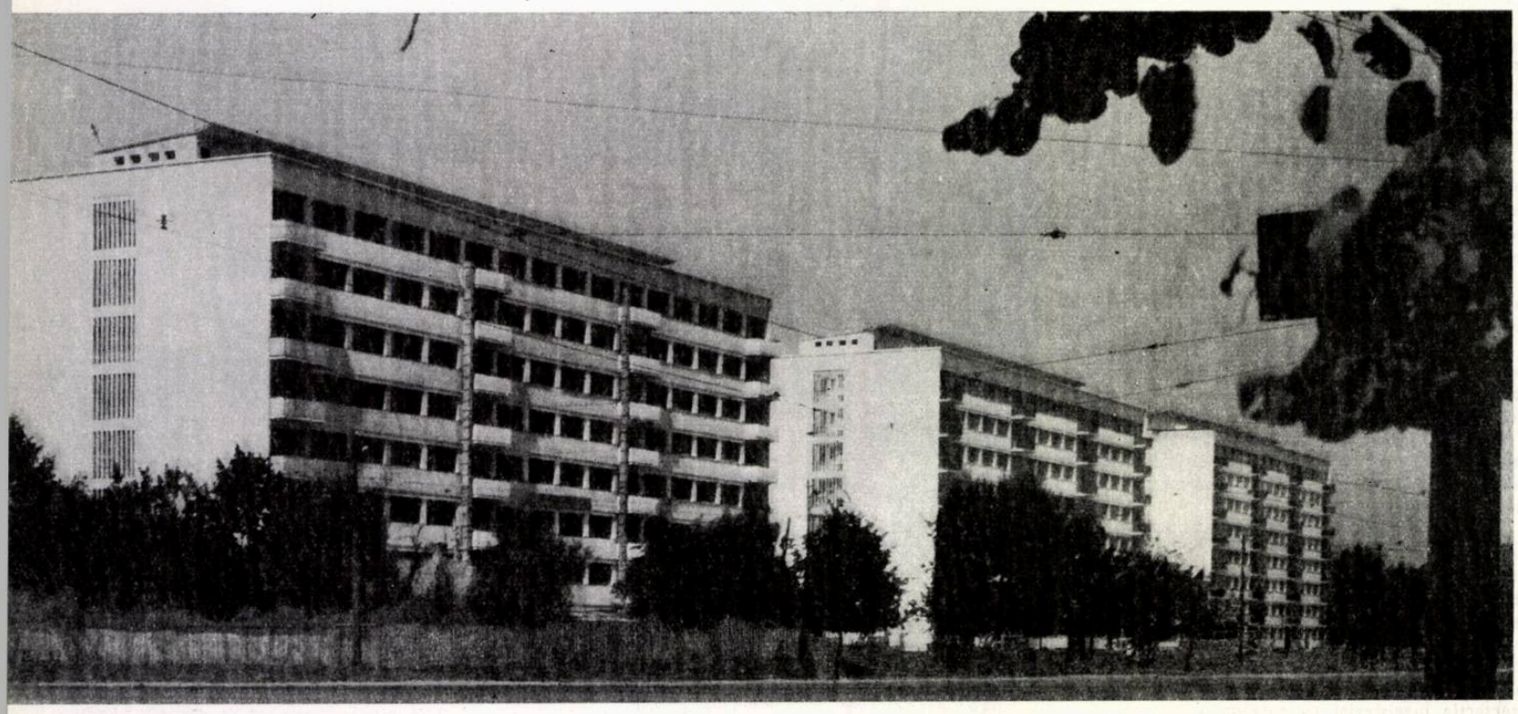

Blocuri de locuințe în piața Pieptănari

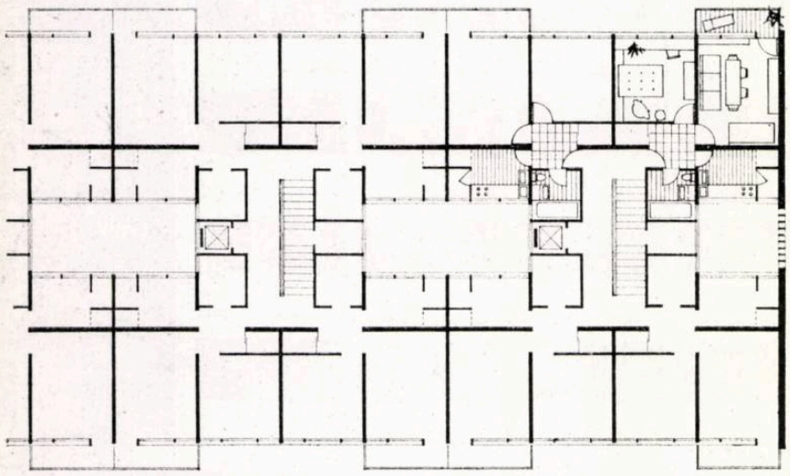

Ansamblul piața Pieptănari — Tronson tip bloc «bară lată»

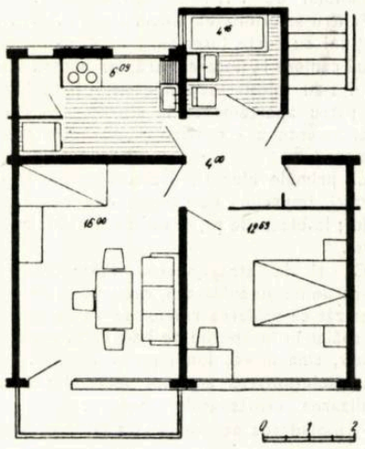

Ansamblul piața Pieptănari — Detaliu de apartament

Ansamblul piața Pieptănari — Tronson tip bloc «bară îngustă»

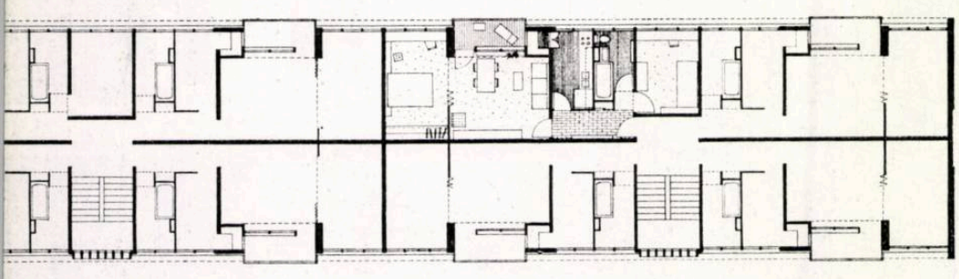

Ansamblul piața Pieptănari — Detaliu de apartament

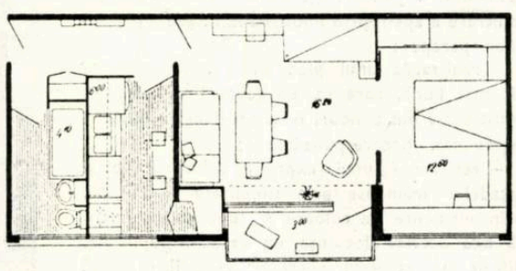

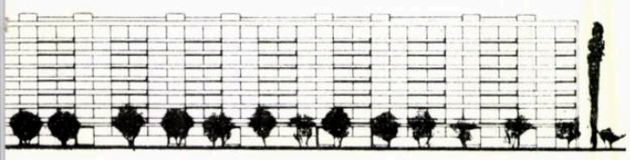

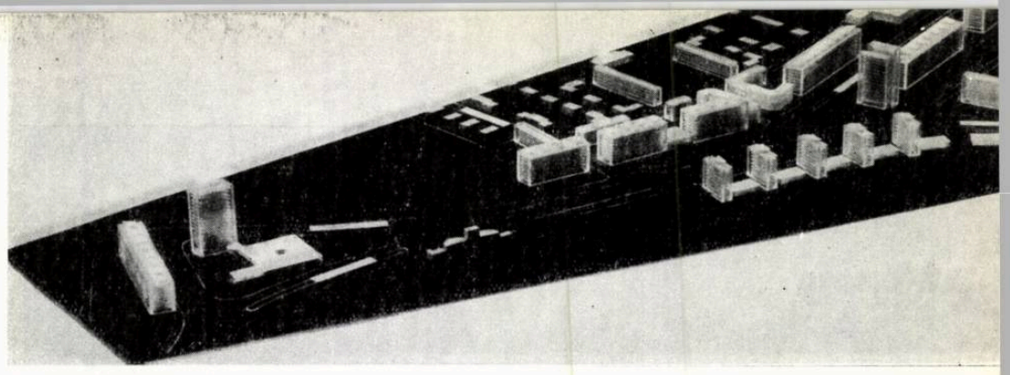

Ansamblul Pieptănari — Machetă

Plan de situație al ansamblului piața Pieptănari

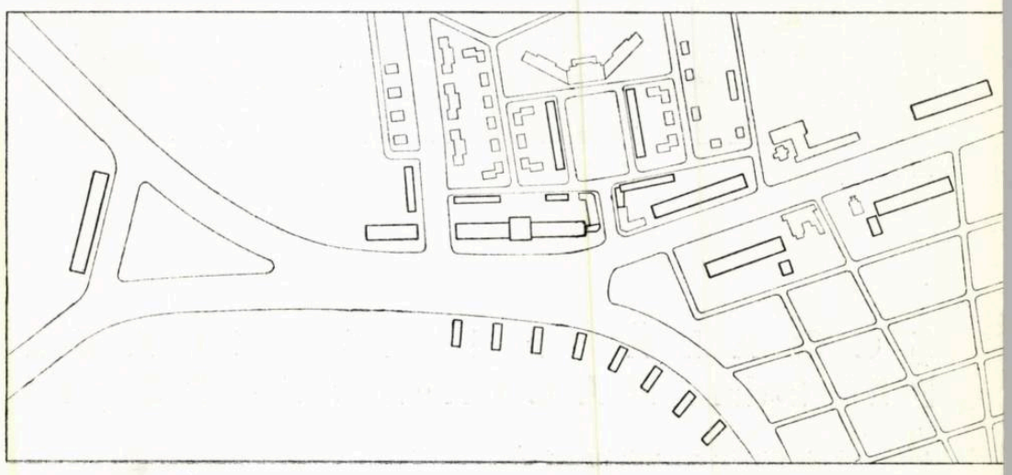

La acest ansamblu s-au experimentat pereții despărțitori din Palex finisați cu email alchidal sau cu tapet. Acolo unde condițiile de execuție au fost realizate corespunzător, acești pereți au dat pînă în prezent rezultate satisfăcătoare.

Izolarea fonică a planșeelor a fost schimbată față de soluția inițială — care prevedea panouri de Pal hidrofugat — executîndu-se o izolare din beton de granulit sclivisit, peste care s-au lipit lamelele de parchet. Finisajele interioare sînt asemănătoare la ambele ansambluri.

Trebuie semnalat că și la acest șantier execuția prefabricatelor nu a fost de calitate corespunzătoare, neplaneitatea panourilor necesitînd rectificări importante din tencuială.

Spre deosebire de șantierul Mărășești, unde izolarea teraselor s-a făcut pe sisteme clasice și unde s-a experimentat și izolarea cu bitum-cauciuc, la Pieptănari s-a folosit praful hidrofob.

Prin aceste lucrări experimentale, proiectate și urmărite în timpul execuției, I.P.C.M.C. își aduce contribuția pentru promovarea unei tehnici cît mai avansate în metodele de execuție, pentru îndeplinirea cît mai de vreme a sarcinilor trasate de Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R.

Arh. B. COTARU

Bloc de locuințe pe șos. Viilor

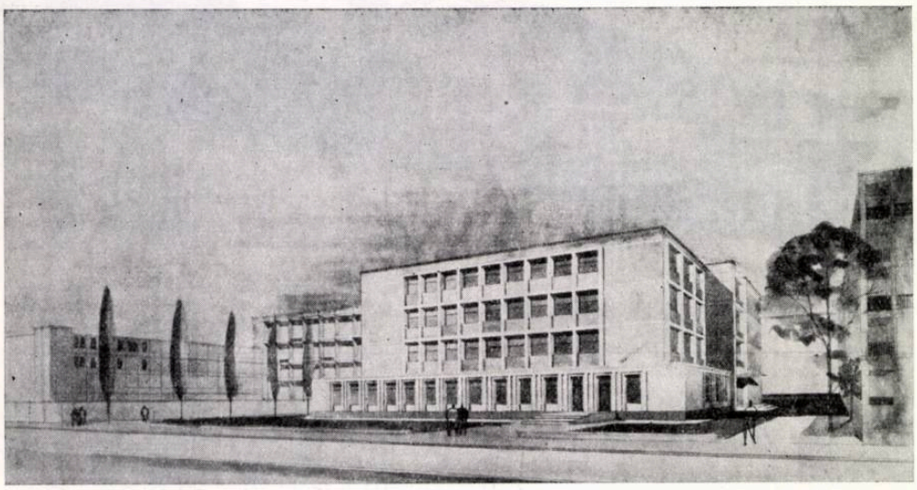

Perspectivă generală

ŞCOALĂ DE 24 CLASE PE b-dul DACIA-BUCUREŞTI

Autor: arh. A. Căciulă; coautori: inginerii Vl. Marcovici, A. Vintilă, V. Pop, E. Popescu;
şef de atelier arh. N. Kepeş
Institutul Proiect-Bucureşti

În cartierul respectiv, deşi lipsit de terenuri corespunzătoare, se cerea imperios amplasarea unei şcoli la care să se poată obţine maximum posibil de clase şi o sală de gimnastică, înglobată în volumul construcţiei.

Terenul cel mai mare din zona respectivă se afla în b-dul Dacia nr. 3—5, avînd o suprafaţă totală de 4 600 m² şi un front la stradă de 56 m.

Neputîndu-se folosi proiectele existente din cauza condiţiilor speciale, s-a studiat un nou tip de şcoală, adoptîndu-se un partiu cu coridor central tip bară, cu subsol, parter şi 3 niveluri, avînd clasele orientate pe trei direcţii şi faţada principală la nord.

Pentru mărirea luminozităţii coridorului central, el a fost dimensionat la 2,80 m lăţime, ferestrele de capăt avînd lăţimi corespunzătoare lăţimii coridorului, iar parapetele fiind reduse la minimum.

Această lărgire a coridorului central a rezolvat şi problema măririi spaţiilor de recreaţie, amplificate în soluţia realizată prin crearea unor holuri ajutătoare la nivelul parterului.

Începînd de la nivelul etajului I în sus s-a urmărit retragerea volumului, atît pe faţada principală, cît şi pe cele două faţade laterale, pentru a se obţine o cît mai bună luminozitate la clasele orientate spre vest şi est, prin mărirea distanţelor dintre şcoală şi volumele destul de înalte ale construcţiilor vecine.

Accesele elevilor s-au prevăzut pe faţadele laterale, legate direct de scările larg dimensionate şi bogat luminate, amplasate pe faţada posterioară la extremităţile construcţiei; accesul personalului didactic şi al publicului se face prin faţada principală.

Faţada principală spre b-dul Dacia

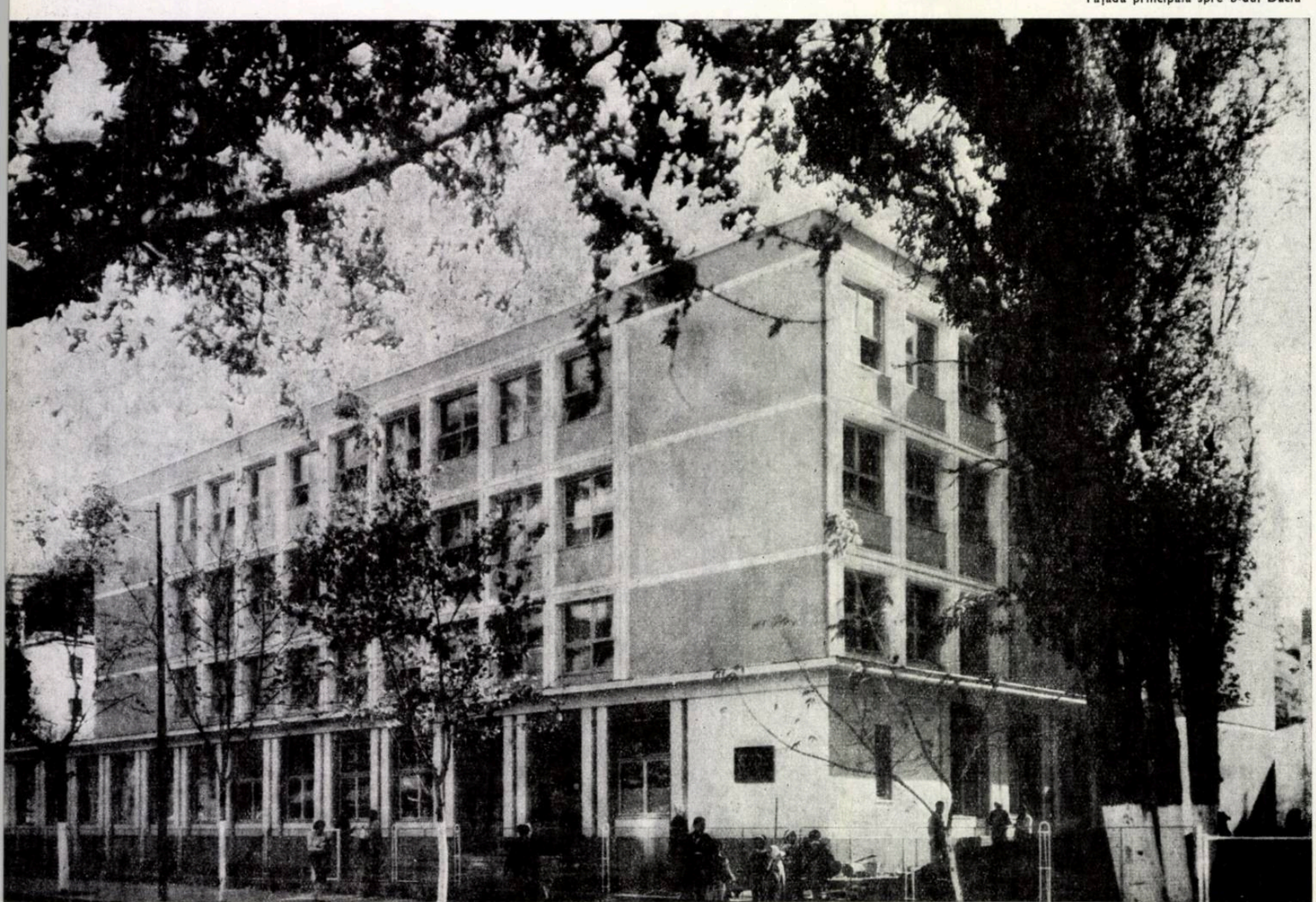

La baza realizării proiectului a stat noul normativ, care aduce noi îmbunătățiri vechiului normativ de școli, în vederea obținerii unor soluții cît mai economice.

Tipul de clasă ales pentru fațadele cu orientări est și vest este de 8,75 × 5,80 × 3,30 m, cu travee de 3,00 m, avînd cuierele amplasate pe latura din fund a încăperii, iar pentru cele orientate la sud, în număr de 16, este de 8,06 × 6,20 × 3,30 m, cu travee de 2,77 m, cu amplasarea cuierelor lateral.

Subsolul parțial cuprinde, pe lîngă centrala termică, camera hidroforului și a tablourilor electrice, un depozit arhivă și două ateliere de politehnizare, prevăzute cu depozitele respective și bancuri de lucru, bine luminate prin intermediul unor ferestre larg dimensionate, practicate în soclul construcției, pe fațada posterioară. Amplasarea acestor două ateliere la subsol a rezolvat izolarea completă a zgomotului de restul școlii.

Laturile de est, vest și sud, începînd de la nivelul parterului și pînă la ultimul nivel, sînt ocupate de clase, repartizate 4 la est, 4 la vest și 16 la sud, latura de nord fiind ocupată după cum urmează:

— La parter, în imediata apropiere a intrării principale, cu acces direct din holul de primire, cabinetul directorului, secretariatul — cu birou de arhivă — și sala de gimnastică cu anexele respective a căror iluminare se face pe deasupra terasei care acoperă volumul din fațada principală, tratat numai pe parter.

— La etajul I, latura de nord este ocupată de volumul sălii de gimnastică, rezolvată pe două niveluri, soluție care a permis o luminare laterală a coridorului central, prin intermediul unui perete realizat în întregime din plăci « Nevada », plasat vizavi și la aceeași cotă cu ferestrele mari dispuse la partea superioară a volumului sălii de gimnastică.

— La etajul II, cancelaria profesorilor, prevăzută cu vestibul, vestiar și grup sanitar, biblioteca și biroul organizației P.M.R. Și la acest nivel, în axa coridorului central, în dreptul accesului la cancelarie și bibliotecă s-a prevăzut o supralărgire folosită și ca spațiu de așteptare pentru public, cu pereții în întregime din plăci « Nevada », aducîndu-se în acest fel o îmbunătățire a luminozității.

— La etajul III, camera pionierilor, cabinet medical cu sală de așteptare, un laborator de fizico-matematică și un laborator de chimie-biologie, fiecare în suprafață de 65 m², prevăzute cu anexele respective, utilate și mobilate cu mese speciale, puncte de lucru pentru cîte 10 elevi, instalații de apă, lumină și gaz, precum și o nișă pentru experiențe cu gaze toxice.

— La fiecare nivel s-au prevăzut încăperile necesare păstrării materialului didactic.

Grupurile sanitare, bine luminate și ventilate direct, au fost amplasate la fiecare nivel, în imediata apropiere a scărilor.

O importanță deosebită s-a dat finisajelor interioare, accentul punîndu-se pe durabilitate, economie și estetică.

Toate circulațiile mari au fost prevăzute a se executa cu pardoseli din mozaic de marmură în două culori, cu carouri; glafurile ferestrelor, continue, din mozaic de marmură cu ciment alb; ușile cu căptușeli; ferestrele, de dimensiuni maxime, sînt prevăzute la partea inferioară cu ochiuri de dimensiuni mai mici, fixate pe balamale orizontale, pentru a se putea manipula mai ușor și a se asigura o bună ventilare a claselor.

Școala este prevăzută cu încălzire centrală, instalații de gaze pentru laboratoare, instalație de incendiu etc.

Plastica fațadelor este simplă, oglindind cît se poate de sincer structura construcției și funcțiunea respectivă, materialul de finisaj exterior fiind praful de piatră cu ciment alb pentru profilatură și terasitul pentru cîmpuri.

Partiul cu coridor central, cu sală de gimnastică înglobată în volumul construcției, precum și repartizarea suprafețelor pe subsol, parter și trei niveluri, au dus la realizarea unei construcții mai economice, ea înscriindu-se în indicii plafon, deși a fost prevăzută, spre deosebire de celelalte de acest gen, cu instalație de incendiu și învelitoare în terasă.

Condițiile impuse de situația existentă au pus proiectării probleme speciale, care au dus în cele din urmă la găsirea unei soluții, care, deși la prima vedere pare să aibă un caracter de unicat, rezolvă în condiții optime problemele dificile care se ivesc atunci cînd sîntem nevoiți a face amplasamente în zonele centrale ale orașelor care nu dispun de terenuri cu suprafețe și fronturi mari.

Din discuțiile avute cu conducerea școlii și din observațiile făcute personal, am ajuns la concluzia că rezolvarea pe p + 3 niveluri, mai ales la acest tip de școală, unde se predă și învățămîntul mediu, nu creează dificultăți care să determine abandonarea acestei idei.

Execuția școlii, începută la sfîrșitul lunii mai 1960, a fost terminată la 1 septembrie 1960.

Arh. A. CĂCIULĂ

Plan parter

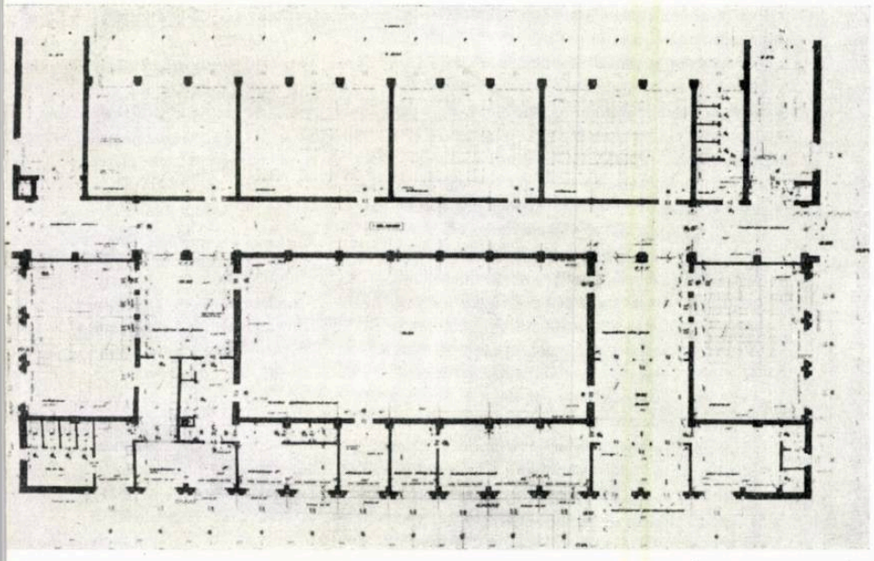

Plan etaj curent

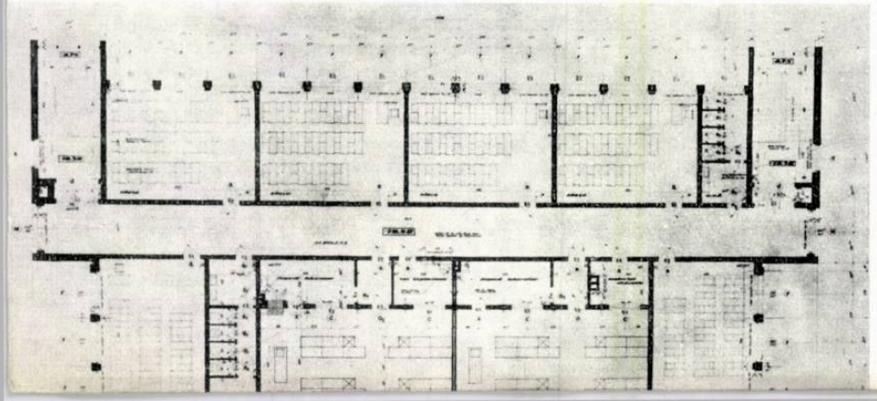

Detaliu al corpului scării executat din elemente prefabricate

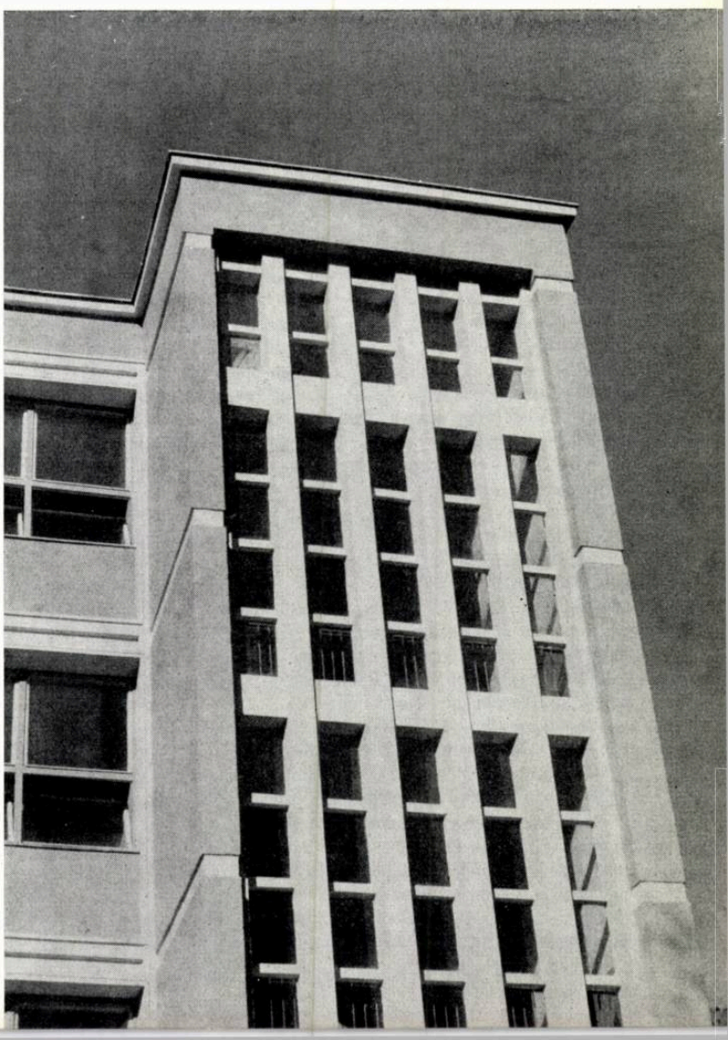

cronica

Arh. M. CAFFÉ

PE MARGINEA CONGRESULUI AL VI-lea AL UNIUNII INTERNAȚIONALE A ARHITECȚILOR

Dezbaterile celui de al VI-lea Congres al U.I.A., care a avut loc la Londra în vara acestui an, s-au axat pe trei referate principale care aveau drept scop să trateze aspecte diferite ale temei Congresului și care, datorită personalității și formațiilor ideologice ale autorilor, au abordat de fapt tema principală din puncte de vedere diferite și uneori contradictorii. Fie că a fost vorba despre raportul dintre evoluția tehnicii și formele de arhitectură, despre betonul armat, despre prefabricare și tipizare sau despre profilul profesional al arhitectului, atît rapoartele, cît și intervențiile reprezentanților diferitelor secțiuni naționale s-au situat în linii mari pe două poziții bine conturate, ai căror reprezentanți au fost — în linii mari — profesorul H. R. Hitchcock (S.U.A.) pe de o parte și P. L. Nervi (Italia) și Hryniewiecki (Polonia) de cealaltă parte. În referatele Congresului și în discuții s-au înfruntat, poate cu mai multă claritate ca altă dată, cele două tendințe ce caracterizează evoluția arhitecturii contemporane: tendințele idealiste subiectiviste și tendințele raționaliste de diferite nuanțe. Dintru început trebuie subliniat că în ciuda unor puternice divergențe, mai ales în ce privește orientarea viitoare a arhitecturii, participanții la dezbateri au pornit de la acceptarea cîtorva date fundamentale ale situației actuale în arhitectură: importanța precumpănitoare a factorilor sociali și economici și creșterea tot mai mare a rolului industrializării în arhitectură. Unii au recunoscut aceste date obiective drept o necesitate cel puțin neplăcută și au pledat, în frunte cu profesorul Hitchcock, pentru o evadare din « dogmatismul raționalist» spre o « liberă manifestare» a personalității arhitectului; alții — și aceștia formează majoritatea — s-au situat pe poziția lui Nervi și a lui Hryniewiecki pornind de la necesitățile social-economice și susținînd posibilitatea arhitectului de a-și manifesta aportul creator, nu evadînd din cadrul producției industrializate, ci însușindu-și pe deplin tehnica, urmărind să-i folosească din plin resursele încă prea puțin exploatate. Se poate aprecia că dezbaterile în cadrul celui de al VI-lea Congres al U.I.A. au contribuit într-o măsură însemnată la promovarea unei arhitecturi realiste pusă în slujba maselor populare și la precizarea tot mai limpede a noului profil profesional al arhitectului timpurilor noastre. Într-o relatare sumară a principalelor idei cuprinse în rapoarte și în comentariile secțiilor naționale, ca și în unele discuții, vom căuta să ilustrăm în mod concret aspectele generale expuse mai sus. Atît spațiul restrîns de care dispunem, cît și caracterul foarte diferit și uneori prea particular al unor intervenții ne obligă să nu ne oprim decît asupra acelor idei și probleme care au format obiectul atenției majorității participanților.

*

Primul raport, prezentat de istoricul H. R. Hitchcock, se intitulează « Studiu general asupra schimbărilor în arhitectură cauzate de apariția tehnicilor și materialelor noi». Raportul are aspectul unor incursiuni cu caracter istoric în dezvoltarea tehnicilor constructive și a aportului pe care acestea l-au adus în evoluția plasticii arhitecturale. Constatînd în mod judicios că nu se poate vorbi de materiale fără a cuprinde și tehnica, Hitchcock subliniază că, din punct de vedere arhitectural, « un material devine nou cu adevărat cînd tehnica utilizării sale este riguros modificată». El dă ca exemplu utilizarea lemnului aglomerat, a rășinilor sintetice și altor metode moderne de prelucrare. Aspectul materialului intervine în mod conștient în opera unor mari maeștri cum au fost Wright și Perret sau cum sînt Aalto, Le Corbusier sau Nervi, care urmăresc să găsească expresii proprii materialelor fie în privința tratării structurilor portante, fie în privința suprafețelor aparente. « Contribuția pe care un material o aduce sau poate să o aducă la o clădire în estetică și expresie (adică în arhitectură) — spune Hitchcock — are două aspecte: obiectiv și subiectiv». Aspectul obiectiv constă în contribuția pe care tehnicile și materialele noi au adus-o și o aduc în mod constant construcțiilor. Aspectul subiectiv apare în poziția arhitectului (aici Hitchcock folosește exemplul lui Nervi) în modul cum acesta, potrivit propriei sale personalități, tratează materialele. În general această latură subiectivă se exprimă: 1) prin aderarea la principiul pe care Wright îl urmează în operele sale cînd folosește materiale tradiționale și care constă în adaptarea expresiei arhitecturale diferitelor materiale și 2) prin ideea că structura portantă poate fi acoperită în întregime și că efectele plastice se exprimă prin elemente simbolice ale structurii. În acest din urmă caz, ...«principala responsabilitate estetică a arhitectului este de a crea spații interioare, mase și volume exterioare, care ne impresionează sentimental prin chiar geometria lor».

În evoluția tehnicii constructive și a efectelor pe care aceasta le-a adus în arhitectură, Hitchcock remarcă acțiunea a doi factori principali și anume influența economiei generale, a dezvoltării industriale și sociale și influența imaginației, nu numai a arhitecților și constructorilor, « ci și a beneficiarilor și a publicului în general» (climatul general cultural necesar oricărei perioade de arhitectură ca artă). Expunerea lui H. R. Hitchcock, ilustrată cu numeroase exemple din istoria aplicării cîtorva materiale moderne (beton armat, oțel, aluminiu) arată cum acționează împreună, atît factorii economici, cît și cei culturali. În urmărirea evoluției anumitor tehnici și materiale, Hitchcock prezintă tendințele actuale față de prefabricarea locuințelor într-un mod destul de sumar, justificat într-o măsură însemnată prin existența unui alt referat ce avea drept subiect principal tocmai efectele industrializării. Dar nu numai că spațiul pe care-l acordă în economia generală a expunerii este restrîns, dar și poziția sa principială față de această latură pare să fie de neîncredere și chiar ușor ostilă, cu aspecte permanent contradictorii. Deși afirmă că prefabricarea integrală este astăzi « în general și peste tot un aspect periferic al industriei construcției » (!?) — Hitchcock recunoaște — referindu-se la tendințele viitoare — că totuși « influențele sociale economice și industriale vor continua desigur să încurajeze tipizarea mai accentuată a metodelor de construcție, nu numai pe plan național, ci chiar internațional și nu numai în regiunile cele mai dezvoltate din lume, dar chiar în Africa și Asia». Dar această tendință este contrabalansată de tendințele marcate în ultimele lucrări ale lui Niemeyer, Le Corbusier sau Aalto, tendințe ce par să promită — după Hitchcock — o nouă sensibilitate față de materiale și tehnică: « Astăzi, cu atitudinea noastră mai subtilă și mai evoluată în ce privește materialele și metodele lor de utilizare putem spera să ajungem într-o zi la un stil diferit și mai bogat, oarecum ca nașterea stilului baroc după dezordinile de la sfîrșitul sec. XVI care ar fi un succesor mai larg și mai suplu decît a fost renașterea rigidă și doctrinară a sec. XV».

Expunerea profesorului Hitchcock a stîrnit o reacție contradictorie Majoritatea celor care au luat poziție în problema care a format subiectul referatului său au subliniat interesantele incursiuni în istoria arhitecturii contemporane și au găsit în stilul său, puțin sceptic, atitudinea firească a omului de știință burghez pentru care paradoxurile și contradicțiile aparente ale istoriei sînt o sursă de îndoieli permanente. Dar, așa cum se subliniază în comentariul sovietic, apariția noilor tehnici de construcție, a noilor materiale și a noilor structuri a fost determinată în mod istoric, în primul rînd prin nevoile societății și prin posibilitatea practică de a satisface aceste nevoi creînd noi soluții spațiale. Limitarea analizei fenomenului la considerente pur estetice duce în mod fatal la desconsiderarea sarcinilor social-economice care constituie una din funcțiunile fundamentale ale arhitecturii.

Problema utilizării de noi materiale în vederea obținerii unor noi soluții constructive corespunzătoare programelor actuale poate fi rezolvată cu ușurință în cadrul unei economii socialiste planificate. Atît poziția subiectivistă față de tratarea materialelor clasice, cît și negarea perspectivelor sistemelor bazate pe industrializarea integrală sau cel mult admiterea evoluției spre industrializare ca o tristă necesitate, rezultă din faptul că raportul lui H. R. Hitchcock nu ține seama de experiența căpătată în țările lagărului socialist și în special de experiența construcției în Uniunea Sovietică. Analiza acestei experiențe poate da o idee adevărată asupra schimbărilor din arhitectură produse de apariția noilor tehnici și a noilor materiale. Fără această experiență nu se poate pune — și cu atît mai mult nu se poate rezolva corect — problema atinsă în referat. Pe aceeași linie, subliniind cu multă claritate condițiile noilor sisteme constructive și viziunea arhitectului într-o țară socialistă, intervenția delegației R. D. Germane arată schimbările aduse în arhitectură de noile materiale și de metodele de prelucrare care le sînt proprii. În primul rînd, noile materiale permit rezolvări funcționale inedite și pe o scară tot mai mare. În al doilea rînd, ele fac posibilă mecanizarea construcției și prefabricarea, ducînd la noi rezolvări constructive de mare importanță economică. În al treilea rînd, noile materiale duc la noi concepții în arta de a construi, în modelarea elementelor structurale, în tratarea suprafețelor — ceea ce laolaltă reprezintă noi posibilități de expresie artistică. Tratarea sumară în referatul lui Hitchcock a sarcinilor funcționale și economice ale arhitecturii, în avantajul unei ample expuneri a schimbărilor de ordin estetic reprezintă o evidentă părtinire. Chiar neliniștea, perfect legitimă, în legătură cu aspectul artistic al unităților de locuit prefabricate nu poate fi risipită atîta vreme cît se desconsideră sarcinile fundamentale ale arhitecturii, care sînt de ordin funcțional, tehnologic și economic. « Punctul de vedere al profesorului Hitchcock — se subliniază în comentariul secției naționale din R. D. G. — pornind numai de la principiul formei artistice, duce neapărat la respingerea raționalismului care — după cum arată raportul lui Nervi — nu mai poate fi îndepărtat din gîndirea unei societăți progresiste».

Puține au fost comentariile și discuțiile în care să se aprobe fără rezerve tendințele subiective ale raportului prezentat de H. R. Hitchcock.

*

Dacă raportul lui Hitchcock a conținut teze contradictorii și multe îndoieli asupra dezvoltării arhitecturii în condițiile tehnicii moderne, rapoartele

lui P. L. Nervi și al lui J. Hryniewiecki s-au situat în mod hotărît de partea progresului tehnic și a promovării realismului.

În raportul său, Nervi subliniază în permanență că formația sa profesională e bazată pe știința construcției și că o acceptă « nu numai ca un îndreptar sigur, dar aproape ca o dovadă naturală a existenței reale a concepției și construcției». Această transformare de profil a arhitectului este specifică în ultimul secol.

Pornind de la primatul cerințelor sociale și de la preponderența factorilor tehnici și economici, Nervi subliniază — în opoziție cu adepții subiectivismului — că « transformarea radicală a vocabularului arhitecturii era efectuată încă înaintea apariției noilor tendințe în domeniul expresiei arhitecturale, și astfel socotim natural să ne întrebăm dacă aceste tendințe nu sînt mai degrabă efectul decît cauza ».

Plecînd de la aceste constatări generale, caracterizate printr-o mare luciditate, Nervi atacă subiectul principal al raportului său privind influența betonului armat și progresele tehnice și științifice asupra arhitecturii actuale și viitoare, bazîndu-se pe experiența sa proprie unanim recunoscută ca una din cele mai valoroase pe plan mondial. Ceea ce ni se pare important în relatările lui Nervi este că — deși experiențele relatate cu privire la construcția din beton armat (fero-cemento) ca și la diferitele metode de cofrare și prelucrare a suprafețelor cu jet de nisip sau altele se referă la lucrări unicale și pretind urmărirea atentă și o execuție deosebit de îngrijită — el se manifestă ca un adept hotărît al prefabricării puse în slujba construcției de masă. « În orice caz, mi se pare — spune el — că prefabricarea este procedeul de construcție cel mai bogat în posibilități structurale și arhitecturale».

Întreaga expunere a lui Nervi e condusă de ideea că numai studiul și însușirea integrală a tehnicii pot asigura utilizarea imenselor posibilități ale materialelor și sistemelor constructive de azi, ca și amploarea celor pe care le vor oferi industria și tehnologia într-un viitor apropiat. Cunoașterea legilor obiective ale naturii în scopul utilizării lor în interesul societății apare ca o altă idee progresistă în expunerea lui Pier Luigi Nervi. El spune: « ...este ușor să vedem că în fiecare zi sîntem în contact cu lucruri a căror formă este determinată de factori naturali pe care putem numai să ni-i aservim, dar pe care nu-i putem nici deranja, nici schimba. Apare evident că, afară de cazul cînd prevedem, pentru un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, o renunțare voluntară la știință și o întoarcere la empirismul trecutului (eventualitate realmente de necrezut și mai puțin încă de dorit) — numărul și eficacitatea expresivă a acestor creații în acord ideal cu legile fizice vor spori continuu. În domeniul arhitecturii, aceasta va însemna o tendință progresivă către structurile tip care datorită perfectei lor adeziuni la legile de echilibru ale structurii reprezintă scopul tehnicii perfecte».

Întreaga sa pledoarie pentru înțelegerea condițiilor economice, pentru studierea și utilizarea tehnicii, pentru folosirea creatoare a legilor obiective, este pătrunsă de un optimism viguros și reflectă viziunea luminoasă a dezvoltării viitoare a arhitecturii. Nervi combate temerile manifestate că aceste tendințe conduc spre o monotonie intolerabilă, amintind că trecutul dovedește că « direcția generală dată de stiluri n-a împiedicat niciodată dezvoltarea și afirmarea personalităților individuale sau personalității colective a popoarelor».

Referatul lui Nervi a fost susținut în ideile sale principale de o serie de comentarii, printre care cele ale delegaților R. D. G., ungare, japoneze, engleze, cehoslovace, iugoslave etc. amplificînd una sau alta din tezele expuse în raport.

Luînd cuvîntul în cadrul grupei de lucru « B» care a dezbătut referatul lui Nervi, prof. arh. H. Maicu, membru al delegației Uniunii Arhitecților din R.P.R., a adus exemplul activității de industrializare și prefabricare, din ce în ce mai intense, din țara noastră, citînd construcțiile noi din București, litoralul Mării Negre, precum și marile edificii industriale a căror execuție se bazează tot mai mult pe prefabricare.

*

Problemele cele mai delicate referitoare la viitorul arhitecturii sub influența tehnicii industrializării au fost ridicate cu toată acuitatea în raportul lui Hryniewiecki despre « Efectele industrializării asupra arhitecturii și în comentariile care l-au însoțit. Am putea spune — fără teamă de a greși — că referatul lui Hryniewiecki a constituit baza discuțiilor întregului congres.

Analizînd pînă la ultimele consecințe premisele sociale și tehnico-economice ale industrializării, Hryniewiecki demonstrează cu multă rigurozitate necesitatea abandonării metodelor tradiționale sau « modernizate» și a trecerii hotărîte la metode care să apropie cît mai mult producția arhitecturală (în special cea de locuințe) de producția obiectelor industriale de larg consum (mașini, frigidere etc.). Un factor care intervine în modificările previzibile ale arhitecturii este că, odată cu introducerea materialelor noi și a tehnicilor industriale, evoluția socială tinde să schimbe tot mai mult sensul noțiunii de locuință. Hryniewiecki acordă o mare importanță necesității de a asigura locuințe confortabile fiecărui individ, subliniind că în cursa între creșterea populației urbane și realizarea locuințelor necesare, singura soluție este trecerea tot mai hotărîtă la industrializare.

Dinamismul este una din trăsăturile ce caracterizează viziunea lui Hryniewiecki. El nu ezită să preconizeze case ușor montabile, demontabile și mobile, fără a se interesa însă prea mult de aspectul orașelor ca și, în general, de dezvoltarea cadrului material al vieții sociale. El constată că industrializarea și tehnica nouă aduc importante modificări în raportul dintre formă și structură.

Constatările și concluziile lui Hryniewiecki sînt valoroase mai ales în măsura în care ele reflectă experiența construcției de masă în țările socialiste (prefabricarea cu elemente mari, extinsă la orașe și zone întregi, considerarea locuinței în complexul de deservire urban etc.). Observațiile judicioase ale raportului au fost confirmate de comentariile delegaților.

În cadrul discuțiilor pe marginea raportului lui Hryniewiecki, membrii delegației romîne, prof. arh. H. Maicu, arh. A. Moisescu, au subliniat că în țara noastră sarcinile arhitectului tind să devină tot mai importante, datorită țelului principal al societății socialiste, care este ridicarea nivelului de trai. Arătînd care sînt principalele obiective care stau în fața arhitecților și constructorilor noștri, delegații romîni au demonstrat în mod convingător că singura cale de atingere a acestor obiective este trecerea tot mai hotărîtă la metodele avansate de industrializare. O premisă deosebit de importantă a succesului în această acțiune este pregătirea condițiilor de producție, atît în ce privește baza materială, cît și a pregătirii cadrelor de proiectare și de execuție.

Între îndoielile subiective și estetice ale lui Hitchcock și arhitectura dinamică — extremă a industrializării — preconizată de Hryniewiecki, congresul al VI-lea al U.I.A. a degajat, ca o linie comună generală, rolul precumpănitor al factorilor social-economici și importanța pe care arhitectul trebuie să o dea studierii tehnicii. În încheierea referatului său general, J. M. Richards constată cu satisfacție că congresul nu a pierdut prea mult timp cu simple discuții estetice, lucru care s-ar fi întîmplat cu siguranță cu o generație în urmă. «Estetica exprimă propria noastră aspirație, dar... intenția estetică nu se poate desăvîrși dacă este separată de programul uman și economic al arhitecturii».

Congresul al VI-lea al U.I.A. poate fi considerat ca o etapă importantă în evoluția arhitecturii contemporane, marcînd în linii mari triumful raționalismului și al realismului, orientarea în masă a mișcării contemporane a arhitecturii spre aspectele economico-sociale și trecerea tot mai masivă de la metodele tradiționale meșteșugărești la industrializare, cu numeroasele și complexele efecte estetice, urbanistice și sociale pe care această transformare le implică.

În acest sens ni se pare important să reproducem în încheiere concluziile Comitetului coordonator al Congresului:

« 1. Industrializarea și progresul tehnic au de jucat un rol important în arhitectura viitorului, în special pentru rezolvarea problemei locuinței, născută ca urmare a creșterii populației și a ridicării nivelului de trai; arhitecții trebuie să se pregătească pentru a-și adapta acestui scop metodele lor de lucru.

2. Cu toate că noile tehnici și materiale deschid noi perspective arhitecturii, sînt necesare cercetări pentru a se asigura folosirea lor pe măsura necesităților diferitelor țări și condiții climatice, ținîndu-se în special seama de diferențele existente între țările puternic industrializate și cele mai înapoiate.

3. Oricît de total ar accepta arhitectura noile tehnici și materiale, este important ca în final să fie atinse scopurile arhitecturii. Omul trebuie să rămînă stăpînul mașinii. Folosirea procedeelor industriale de construcție trebuie să înceapă cu studiul necesităților sociale și individuale pe care construcțiile trebuie să le asigure.

4. Industrializarea nu e o disciplină tehnică izolată; angajarea pe această cale impune ca arhitectul să întărească colaborarea sa cu urbaniștii, cu industria, cu constructorii și alți specialiști. Arhitectul este însă singurul membru al acestei echipe, care domină ansamblul problemelor și care este în măsură să selecționeze și să asigure sinteza, fără a pierde niciodată din vedere scopul final».

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

CONSFĂTUIRE ASUPRA SISTEMATIZĂRII NOULUI CARTIER DE LOCUINȚE DIN ORAȘUL REȘIȚA

Între 21 și 22 iulie a.c. a avut loc la Reșița consfătuirea organizată de Secția de Urbanism în colaborare cu filiala Banat a Uniunii Arhitecților. La consfătuire au fost supuse discuției problemele legate de sistematizarea noului cartier de locuințe al orașului.

La consfătuire au participat reprezentanți ai conducerii Uniunii Arhitecților, ai Comitetului Orășenesc P.M.R. și ai Comitetului Executiv al Sfatului Popular al orașului Reșița, precum și arhitecți din activul Secției de Urbanism și membri ai Filialei Banat a Uniunii Arhitecților.

Consfătuirea a fost precedată de vizitarea orașului și a Combinatului metalurgic, precum și de studierea materialului documentar expus.

DEPLASĂRI DOCUMENTARE

În luna iulie a.c. două grupuri de arhitecți romîni au făcut deplasări de studii în străinătate: un grup de 32 de arhitecți în R. S. Cehoslovacă și un al doilea grup de 30 arhitecți în R. D. Germană. Grupul din R. S. Cehoslovacă a vizitat orașele Bratislava, Brno, Praga; noul oraș Lidice ridicat pe ruinele satului ras de pe fața pămîntului de naziști, Karlovy-Vary, Marianske Lazne și Plsen. În trecere prin R. P. Ungară a fost vizitat și orașul Budapesta.

Al doilea grup a vizitat orașele Dresda, Leipzig, Erfurt și Weimar, iar în drum spre R. D. Germană, orașele Budapesta și Praga.

Arhitecții au putut vedea șantiere de construcție, institute de cercetări și proiectări, construcții industriale, social-culturale și locuințe, precum și monumente istorice și de arhitectură din țările prietene.

EXPOZIȚIA «4000 DE ANI DE ARHITECTURĂ MEXICANĂ»

1

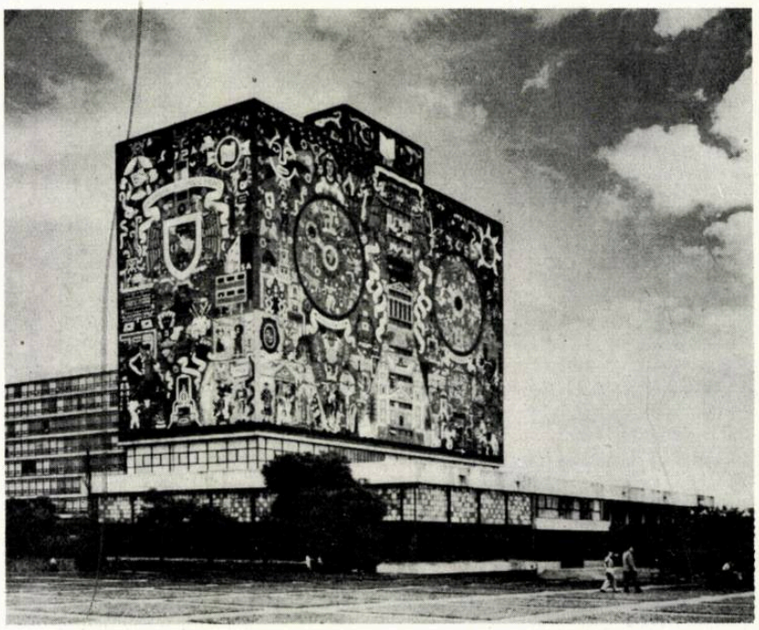

2

Casa arhitectului din capitală a găzduit în luna iulie expoziția «4000 de ani de arhitectură mexicană» organizată de Institutul romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea și Uniunea Arhitecților din R.P.R. cu concursul Colegiului Național și al Societății Arhitecților din Mexic.

Expoziția a cuprins fotografii și planuri ilustrînd evoluția arhitecturii mexicane de la primele monumente ale vechilor ei civilizații și pînă la cele mai recente realizări de arhitectură contemporană, îndeosebi ansamblul de lucrări realizate în cursul ultimilor 30 de ani, care reprezintă etapa constructivă a revoluției mexicane.

Expoziția a contribuit la cunoașterea arhitecturii mexicane în țara noastră.

3

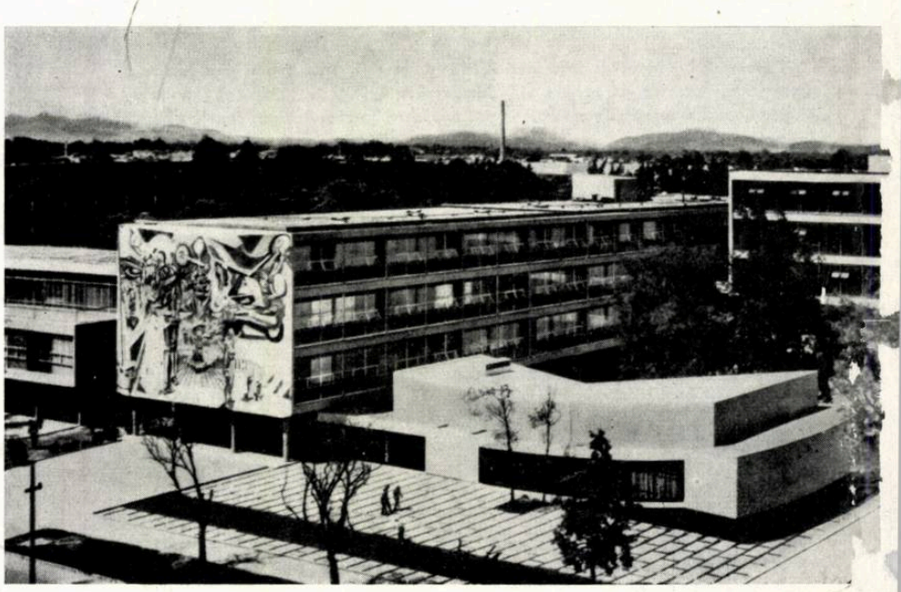

1 Piramida din Kukulkan «El Castillo» Cultura Maya

2 Biblioteca Cetății Universitare din Mexico City Arhitecți: Juan o'Gorman, Gustavo Saavedra și Juan Martinez de Velasco

3 Mexico City Școala Superioară de Arhitectură și Construcții Arhitecți: Raul Izquierdo și Marcelo Aguilar

MŰSZAKI KÖNYVTÁRA 1883

СОДЕРЖАНИЕ

Профессор архитектор Густав Густи — ВЫСТАВКА «АРХИТЕКТУРА в РНР» (стр. 2). В мае 1961 года вся страна праздновала 40-летнюю годовщину со дня основания Партии. Это послужило поводом к подведению итогов огромным достижениям, осуществленным за годы народной власти. Наряду со всем народом, со всеми строителями, архитекторы нашей страны также оглянулись на пройденный путь, отметили вклад свой в дело социалистического преобразования страны, а результаты, которых им удалось добиться в этом направлении, демонстрировались перед широкими массами населения в рамках выставки, организованной в новом выставочном зале имени Даллеса в г. Бухаресте в мае, июне и июле месяцах этого года.

Из достигшего свыше 330000 общего числа посетителей очень многие высказались с неподдельным восторгом в книге впечатлений как о переменах, явившихся плодом огромного труда, вложенного в проходящие под знаком социальных и политических преобразований строительство и реконструкцию наших населенных мест, так и о положительных результатах правильной политики, проводимой Румынской Рабочей Партией в ходе строительства нового общественного строя.

Характерные черты находящейся в становлении, новой архитектуры были блестяще отображены на выставке «Архитектура в РНР», что явилось ярким свидетельством усилий, приложенных румынскими архитекторами, и достижений, которых им удалось добиться в деле перестройки страны. Основной предпосылкой этих достижений является осуществление социалистической индустриализации страны, которая вместе с коллективизацией сельского хозяйства и с находящейся в становлении культурной революцией составляют комплекс воздействующих факторов, определяющих полную реорганизацию пространственного устройства территории нашей родины. Только за последние пять лет были созданы 118 новых предприятий и 110 новых цехов, а свыше 300 действующих предприятий были переоборудованы и модернизированы. Появились новые отрасли промышленности, улучшилось размещение производительных сил на территории страны. В период 1960—1965 гг намечается ввод в действие свыше 180 новых промышленных предприятий и свыше 300 новых цехов республиканского значения, помимо расширения и реконструкции почти 400 предприятий. Осуществление этой грандиозной программы строительства было наглядно отображено на выставке демонстрацией макетов, диапозитивов, фотоснимков, кинофильмов, плакатов с сравнительными цифрами, графиков с динамикой развития причем выявлялись неослабные усилия, прилагавшиеся архитекторами наряду с прочими строителями.

Явлениями, сопутствовавшими гигантскому росту капитальных вложений во все отрасли промышленности, были непрерывно ширившийся процесс развития областей, планово развивавшийся процесс непрерывного повышения уровня градостроительства. За последние пять лет были закончены строительством за счет средств по государственному плану около 100 000 квартир, а на период 1960—1965 гг запланировано строительство 300 000 квартир с применением повторных и типовых проектов, что создаст условия для индустриализации городского строительства и для перехода от создания магистралей и площадей с однорядной застройкой вдоль красных линий к созданию городских микрорайонов. На выставке удалось отобразить существенные черты этой запечатлевающейся деятельности.

Автор подчеркивает в своей статье необходимость уделения архитекторами особенного внимания вопросам теории и исследовательской работе в области архитектуры с учетом того, что некоренящаяся в теории практическая деятельность не может получить надежного научного обоснования.

Выставка «Архитектура в РНР» послужила поводом к обширному обмену опытом между архитекторами, строителями и главным заказчиком — трудящимся народом, а материалы выставки являются ценными обобщениями, на основании которых можно будет сделать немало поучительных выводов и заключений. Вместе с тем, выставка явилась как бы обязательством, взятым на себя румынскими архитекторами — стоять в первых рядах строителей социализма в РНР.

И. М. Штефан — СЛОВО ПРИНАДЛЕЖИТ ПОСЕТИТЕЛЯМ (стр. 30).

Заполненные посетителями две огромные книги впечатлений о выставке являются ярким свидетельством об огромном успехе ее среди широких масс населения: рабочих, техников, архитекторов, инженеров, прочих людей умственного труда, военнослужащих, учащихся, студентов и т.д.

Статья посвящена обзору замечаний, сделанных различными категориями посетителей, при чем особенное внимание уделяется как выявлению аспектов выставки, поразивших воображение, так и высказанным соображениям и предложениям, направленным на дальнейший подъем уровня архитектурного творчества. Приводятся также выписанные из книги впечатлений многочисленные цитаты из отзывов иностранных посетителей, в которых на десятках языков, словами, начертанными с помощью разнообразнейших алфавитов, высказываются восторженные отзывы не только в связи с выразительностью и убедительностью выставки, но и в связи с той подлинной действительностью, которая отображается выставочными экспонатами.

ИЗ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УПРАВЛЕНИЙ ПО ДЕЛАМ РАЙОННОЙ ПЛАНИРОВКИ, АРХИТЕКТУРЫ И ПРОЕКТИРОВАНИЯ СТРОИТЕЛЬСТВА

На страницах этого раздела журнала помещен ряд статей, написанных в основном молодыми еще архитекторами, работающими в проектной организации с радиусом действия в АРЖЕШСКОЙ ОБЛАСТИ (стр. 32).

Арх. Р. Беришдей.
— Гостиница по бульвару «19 ноября» в г. Питешти.
Арх. Аделина Иожика.
— Жилой дом блочного типа по улице Раховей в г. Питешти.
Арх. Д. Предеску.
— Жилой дом блочного типа с магазинами в первом этаже по улице Викторией в г. Питешти.
— Многоквартирный блочный дом № 2 из состава жилого квартала «Тривале I» в г. Питешти.
— Жилой дом блочного типа по улице Материнтэцей в г. Питешти.
Арх. Ст. Иожика.
— Застройка улицы Либертэцей в г. Питешти.

НОВОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО В СТОЛИЦЕ

Арх. Богдан Котару — 2500 НОВЫХ КВАРТИР НА СЕВЕРО-ЮЖНОЙ МАГИСТРАЛИ в г. БУХАРЕСТЕ (стр. 39). Институт проектирования жилищно-гражданского строительства и предприятий промышленности строительных материалов (ИПЧМЧ) разработал проект двух крупных жилых ансамблей, расположенных на сквозной северо-южной магистрали. Замыслом, заложенным в основу конструктивной схемы зданий, входящих в состав первого из ансамблей (ансамбль «Стрэпунжере Шинкай-Мэрэшешти », руководитель мастерской архитектор Б. Котару), предусмотрено устройство решенных в монолитном железобетоне диафрагм, перекрытий (с укладкой бетонной смеси в щиты опалубки из обработанной бакелитом фанеры) и возведение фасадных стен из крупных панелей.

В двенадцати жилых домах блочного типа, составляющих первую очередь строительства, имеется, в общей сложности, 1148 квартир: в первых этажах домов устроены магазины; теплоснабжение осуществляется от центральной для всего комплекса котельной установки.

Полносборные здания второго ансамбля (ансамбль «Пьептэнарь» руководитель мастерской архитектор Д. Иованеску) решены и выполнены в крупных панелях заводского изготовления. Количество входящих в состав ансамбля квартир — 1176, этажность зданий — 4 и 7 этажей.

Ансамбль — как и в первом случае — обслуживается централизованной сетью встроенных в дома магазинов и центральной котельной установкой.

Арх. А. Кэчулэ — РАСПОЛОЖЕННОЕ ПО БУЛЬВАРУ ДАЧИЯ В г. БУХАРЕСТЕ ШКОЛЬНОЕ ЗДАНИЕ С 24-мя КЛАССНЫМИ ПОМЕЩЕНИЯМИ (стр. 48). В соответствии с планом проектных работ потребовалось разработать проект школьного здания для начального и среднего обучения с 24-мя классными помещениями и включенным в объем здания гимнастическим залом.

Составление проекта было вызвано невозможностью применения типовых проектов из за узкого по фасаду участка застройки, расположенного на одной из главных городских артерий, и из-за ориентации этой артерии в северном направлении.

Здание решено 4-этажным, с ориентацией 16-ти классных помещений к югу, 4-х к востоку и 4-х к западу.

Принятое решение здания, предусматривающее наличие нескольких этажей и коридоров по середине, является экономичным и обеспечивающим „гибкость" здания, с разнообразными возможностями расположения его на маломерных участках.

ХРОНИКА (стр. 50). В хронике помещены обобщающий обзор работ проведенного в Лондоне в период от 3 до 7 июля 1961 года VI-го Конгресса Международного Союза Архитекторов: информация о деятельности Союза Архитекторов РНР за июль месяц: отдельные аспекты открывшейся в июле месяце в Доме архитектора в г. Бухаресте выставки «4000 лет мексиканской архитектуры».

Обложка: Новая застройка на сквозной северо-южной магистрали в г, Бухаресте.

SOMMAIRE

Prof. arch. Gustav Gusti — L'EXPOSITION « L'ARCHITECTURE DANS LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE ROUMAINE» (p. 2). Notre pays tout entier a fêté, en mai 1961, le 40e anniversaire de la création du Parti. Le bilan des grandes réalisations des années du pouvoir populaire vient d'être présenté à cette occasion. A côté du peuple tout entier, à côté de tous les constructeurs, les architectes de notre pays ont aussi passé en revue leur contribution à l'œuvre de transformation socialiste de l'agriculture, en la présentant dans le cadre d'une exposition ouverte en Mai-Juillet dans la nouvelle salle Dalles de Bucarest.

Parmi les 330.000 visiteurs de l'exposition nombreux sont ceux qui ont noté dans le livre des visiteurs leurs appreciations enthousiastes concernant les transformations dûes au grand effort de construction et reconstruction de nos centres — processus qui se poursuit dans les conditions des transformations sociales et politiques, ainsi que les résultats positifs de la juste politique promue par le Parti Ouvrier Roumain dans la construction du nouvel ordre social.

Les traits de notre nouvelle architecture ont été brillamment présentés à l'Exposition « l'Architecture dans la R. P. Roumaine», en relevant les efforts et les réalisations des architectes roumains dans l'œuvre de reconstruction du pays.

La prémisse de base de ces réalisations est l'industrialisation socialiste du pays, qui de même que la collectivisation de l'agriculture et le déploiement de la révolution culturelle, constituent un complèxe d'actions déterminant la transformation complète de l'organisation spatiale du territoire de la patrie. 118 entreprises et 110 sections nouvelles ont été créées ces 5 dernières années, tandis que plus de 300 entreprises existantes ont été réoutillées et modernisées. On a créé de nouvelles branches de production industrielle. On prévoit pour la période 1960—1965 la mise en fonction de plus de 180 nouvelles entreprises et 300 nouvelles sections dans l'industrie républicaine; à peu près 400 autres entreprises seront agrandies et réoutillées. L'accomplissement de cette campagne de construction industrielle a été présenté de façon suggestive à l'exposition en maquettes et diapositives, photos et projections cinematographiques, chiffres comparatifs et graphiques de développement; l'exposition souligne en même temps la contribution des architectes, à côté de tous les constructeurs du pays.

En même temps que l'énorme augmentation des investissements dans toutes les branches industrielles, on voit s'accomplir un processus croissant de développement multilatéral des régions, un processus planifié d'urbanisation du pays. On vient de bâtir, ces cinq dernières années, pour la population des villes, presque 100.000 logements, sur les fonds de l'état, et on prévoit pour l'étape 1960—1965, la construction de 300.000 appartements d'après des projets-type ou réutilisables, ce qui va assurer les conditions nécessaires à l'industrialisation des constructions des villes, ainsi que le passage depuis les ensembles architecturaux d'encadrement d'artères principales et de places, au micro-arrondissements des villes.

L'exposition a réussi à présenter l'essentiel de cette impressionante campagne.

Le prof. arch. G. Gusti souligne dans son article les préoccupations que doivent avoir les architectes pour la théorie de l'architecture et les recherches en architecture, sans lesquelles l'activité pratique ne peut avoir une base scientifique solide.

L'exposition « l'Architecture dans la R. P. Roumaine» a aussi marqué un riche échange d'expériences entre architectes, constructeurs et clients — le peuple travailleur — étant en même temps un materiel de synthèse aux précieux enseignements. L'exposition a été en même temps un engagement des architectes roumains de se placer dans les premiers rangs des bâtisseurs du socialisme dans la R. P. Roumaine.

I. M. Ştefan — LES VISITEURS ONT LA PAROLE... (p. 30). Les deux grands livres des visiteurs de l'exposition reflètent le grand interêt provoqué par l'exposition parmi toutes les catégores de citoyens: ouvriers, techniciens, architectes, ingénieurs, intellectuels, militaires, élèves, étudiants, etc.

L'article passe en revue les observations des différentes catégories de visiteurs, en accordant une grande attention aux aspects qui ont plu tout spécialement, tout comme aux suggestions et propositions qui ont pour but d'élever la création architecturale à un niveau encore plus haut. L'article cite aussi de nombreuses notes faites par les visiteurs étrangers, comprenant, dans des dizaines de langues et de nombreux alphabets du monde, des appreciations élogieuses concernant non seulement l'expressivité et la puissance de conviction de l'exposition, mais aussi la réalité qu'elle représente.

L'ACTIVITÉ DES DIRECTIONS D'URBANISME ET D'ÉLABORATION DES PROJETS D'ARCHITECTURE ET CONSTRUCTIONS

LA REGION ARGES (p. 32). Cette rubrique présente une série de travaux accomplis par certains architectes, jeunes pour la plupart, qui, travaillent à l'Institut d'élaboration de projets de la région Argeş.

R. Berindei, architecte
— Hôtel, Boul. 19 Noiembrie — Piteşti
Adelina Iojică, architecte
— Bloc de logements, rue Rahovei — Piteşti
D. Predesco, architecte
— Bloc de logements avec magasins au rez-de-chaussée, rue Victoriei — Piteşti
— Bloc No. 2 du quartier de logements « Trivale I» — Piteşti
— Bloc de logements, rue Maternităţii — Piteşti
Şt. Iojică, architecte
— Blocs de logements, rue Libertăţii — Piteşti

NOUVELLES CONSTRUCTIONS À BUCAREST

Bogdan Cotaru, architecte — 2 500 NOUVEAUX APPARTEMENTS SUR L'ARTÈRE PRINCIPALE NORD-SUD (p. 39). Deux grands ensembles de logements situés sur l'axe Nord-Sud de la Capitale, viennent d'être élaborés à l'Institut pour l'élaboration de projets de constructions et matériaux de constructions (I.P.C.M.C.).

Le premier ensemble, « La percée Mărăşeşti—Sincai» B. Cotaru, architecte en chef de l'ensemble, a été élaboré et exécuté en un système de diaphragmes et planchers de béton armé monolythe, coulés en coffrages de plaqué-bakelite avec des panneaux de façade préfabriqués.

L'ensemble comprend, dans sa première étape, 12 blocs totalisant 1.148 appartements un rez-de-chaussée pour magasins et une centrale thérmique unique.

L'ensemble « Pieptănari», D. Iovănesco, architechte en chef de l'ensemble, est élaboré et exécuté en grands panneaux de béton armé integralement préfabriqués à l'usine. L'ensemble comprend 1.176 appartements en blocs de 4 et 7 étages.

Cet ensemble comprend aussi des espaces commerciaux centralisés et une centrale thérmique propre.

A. Căciulă, architecte — ÉCOLE AVEC 24 CLASSES D'ÉTUDE, SITUÉE BOUL. DACIA, À BUCAREST (p. 48). Le théme-programme exigeait la réalisation d'un projet pour école avec 24 classes d'étude et salle de sports comprise dans un même immeuble, destinée à l'enseignement élemetaire et moyen.

On a élaboré ce projet, vu que les projets-type ne pouvaient être utilisés á cause du terrain par trop étroit—de face—sur le côté de l'artére principale, ainsi que par le fait que cette artère était orientée du côté Nord.

La solution prévoit un rez-de-chaussée +3 niveaux, 16 des classes étant orientées du côté Sud, 4 vers l'Est et les autres 4 du côté Ouest.

La solution adoptée, avec corridor central et plusieurs niveaux, est économique et offre en surplus de multiples possibilités pour un emplacement sur terrains de moindre étendue.

LA CHRONIQUE (p. 50) comprend une synthèse des travaux du VI-e Congrès de l'U.I.A. qui a eu lieu à Londres du 3 au 7 Juillet 1961, des informations sur l'activité de l'Union des Architectes de la R. P. Roumaine pour le mois de Juillet, ainsi que quelques images de l'exposition « 4 000 ans d'architecture méxicaine» ouverte au mois de Juillet à la Maison de l'Architecte de Bucarest.

Notre couverture: Les nouveaux blocs de logements bâtis sur la grande artère Nord-Sud de Bucarest.

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
BUCUREŞTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80

Lei 15

I. P. 4 Bucureşti

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL IX • Nr. 4–5 (71-72) IULIE – OCTOMBRIE • 1961

E. 1689

ARHITECTURA R.P.R.

4-5
1961

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. ȘI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ ȘI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacție:
Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson (redactor șef), arh. C. Moșinschi, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petrașcu

Redacția: București — Raionul I. V. Stalin — Str. Episcopiei Nr. 9 — Tel. 13.98.80
ANUL IX — Nr. 4—5 (71—72) IULIE — OCTOMBRIE 1961

MŰSZAKI KÖNYVTÁR-ORSZÁGOS 1883

LITORAL 1961

Arh. Lucian Popovici
4 Complexul hotelier de 10 000 de paturi de la Mamaia
Arh. Violeta Constantinescu
8 Hotelurile « Flora », « Doina », « Sirena »
Arh. Mina Laurian
14 Hoteluri cu 5 niveluri și cu 14 niveluri la Mamaia
Arh. Violeta Constantinescu
23 Hotelul și restaurantul « Parc » — Mamaia
Arh. Ludovic Staadecker
25 Grupul gospodăresc al ansamblului
Arh. Virginia Petrea
28 Restaurantul « Doina » — Mamaia
32 Hotelul și restaurantul « Victoria »
Arh. Cristina Kedzierska
35 Restaurantul « Sirena » — Mamaia
Arh. Anca Borgovan-Ionescu
38 Restaurantul « Flora » — Mamaia
Arh. Cristian Ionescu
40 Magazine sezoniere la Mamaia
Arh. Anca Borgovan-Ionescu
43 Dotări de plajă la Mamaia
Arh. Virginia Petrea
45 Restructurarea zonei centrale Eforie
Arh. Virginia Petrea
46 Restaurantul-cofetărie « Pescăruș » — Eforie
Arh. Roxana Bernstein-Katz
48 Magazine sezoniere la Eforie
Arh. Aurelian Trișcu
50 Oficiu P.T.T.R. cu agenții de voiaj la Eforie
Ing. Nicolae Laszlo, ing. Mihai Barbaiani
53 Aspecte ale proiectării și realizării unor structuri de rezistență din complexul Mamaia
Arh. Marilena Bănișor
58 Mobilier de mase plastice pentru litoral
Arh. Violeta Morariu
61 Ansamblu de locuințe la Mangalia
Arh. Cristian Ionescu
64 Sfatul popular Mangalia
Arh. Nicolaie Vlădescu
66 Casa de cultură de la Mangalia
Arh. Gheorghe Dumitrașcu
70 Noi construcții proiectate de D.S.A.P.C. — Constanța
Arh. Vasile Simion
72 Ansamblul de locuințe «Gara nouă — Gara veche» — Constanța
Vasile Canarache
76 2 500 de ani de civilizație la Tomis

CRONICI

82 Bibliografie
83 Fișier legislativ
84 Din activitatea studenților arhitecți
86 Din proiectare
87 Informații
88 Monumente istorice
88 Din activitatea Uniunii Arhitecților

Coperta: Complexul hotelier de 10 000 de paturi de la Mamaia — Restaurantul „Flora"

litoral 1961

Mamaia — Hotelul și restaurantul « Flora »

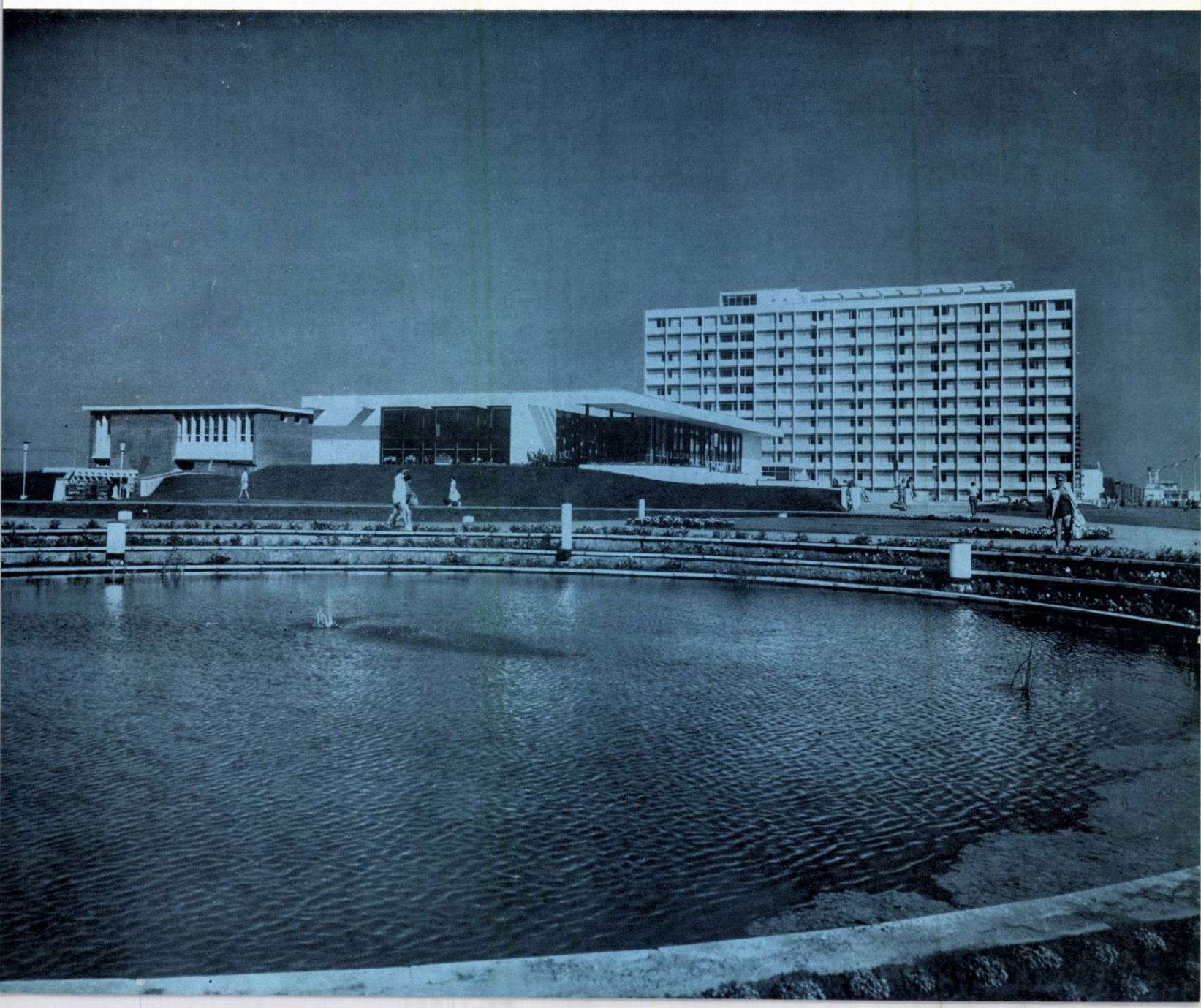

Arh. LUCIAN POPOVICI

COMPLEXUL HOTELIER

Acțiunea de punere în valoare a excepționalelor calități naturale ale litoralului romînesc a intrat într-o nouă etapă.

După cum se știe, opera de sistematizare de mare anvergură a litoralului a început în 1953, cu valorificarea zonei de sud, pe un front de cca. 60 km.

Atunci a fost întocmit studiul de sistematizare a regiunii, pe baza căruia a fost determinat profilul fiecărei localități și lucrările generale de echipare tehnică necesare (electrificare, alimentare cu apă, canalizare, drumuri și transport în comun, căi ferate, plantații și lucrări hidrotehnice de consolidare a falezelor și de mărire a plajelor etc.).

După complexele de odihnă realizate în anii precedenți la Eforie și Mangalia, cu complexul hotelier de 10 000 de paturi de la Mamaia s-a trecut de la realizarea de ansambluri de odihnă mai mici — de 1 000—2 000 de paturi — la organizarea unui amplu complex ocupînd cca. 70 ha și înzestrat cu aproape toate dotațiile unei localități independente.

Terenul pe care s-a amplasat complexul de 10 000 de paturi se întinde pe un istm de cca. 300 m lățime, desfășurat între mare și lacul Siutghiol; el era semănat cu cîteva vile parter și etaj, între care erau cariere de nisip.

Zonificarea ansamblului a fost întocmită ținîndu-se seama de condițiile naturale și de necesitățile funcționale. Au fost prevăzute două circulații longitudinale, una pietonieră și alta carosabilă, care despart zona construită (avînd cca. 150 m lățime) de plajă și de malul lacului.

În condițiile noastre de lucru este posibilă restructurarea unei zone de 250 hectare într-un termen foarte scurt. Prima etapă (70 ha) este în curs de realizare, lucrările începute în august 1960 urmînd a fi terminate în 1962. La începutul sezonului 1961 au fost date în folosință primele 5 000 de paturi.

Astfel, vizitatorii care în august 1960 au lăsat în Mamaia dintre Cazinou și pod peisajul dezolant al taberelor de barăci și al mlaștinilor dintre cele cîteva vile care încercau să ilustreze o veche parcelare, au fost puși în sezonul acestui an în fața unei plăcute surprize: 3 hoteluri înalte cu peste 2 700 de paturi; 5 hoteluri cu cinci niveluri, cu peste 2 000 de paturi; 4 restaurante, înconjurate de peluze și taluzuri cu flori, alei și bazine de agrement. În dreptul lor, plaja, curățată și plantată cu măslini sălbatici, pentru umbră și fixarea nisipurilor, a fost dotată cu mici construcții care să-i asigure o folosire comodă la un grad de confort ridicat: depozite pentru șezlonguri, saltele și umbrele de plajă, vestiare și grupuri sanitare, « Salvamar », bufete și puncte comerciale.

Dată fiind mărimea ansamblului și timpul extrem de scurt în care a fost realizat, e lesne de înțeles că efortul constructiv și de organizare a unor lucrări de asemenea anvergură a fost deosebit. Problemele tehnice au fost privite la o altă scară, devenind posibilă proiectarea unor soluții de ansamblu care să asigure atît termene scurte de realizare, cît și o eficiență economică în investiție și exploatare. S-au

Mamaia — Vedere generală a ansamblului

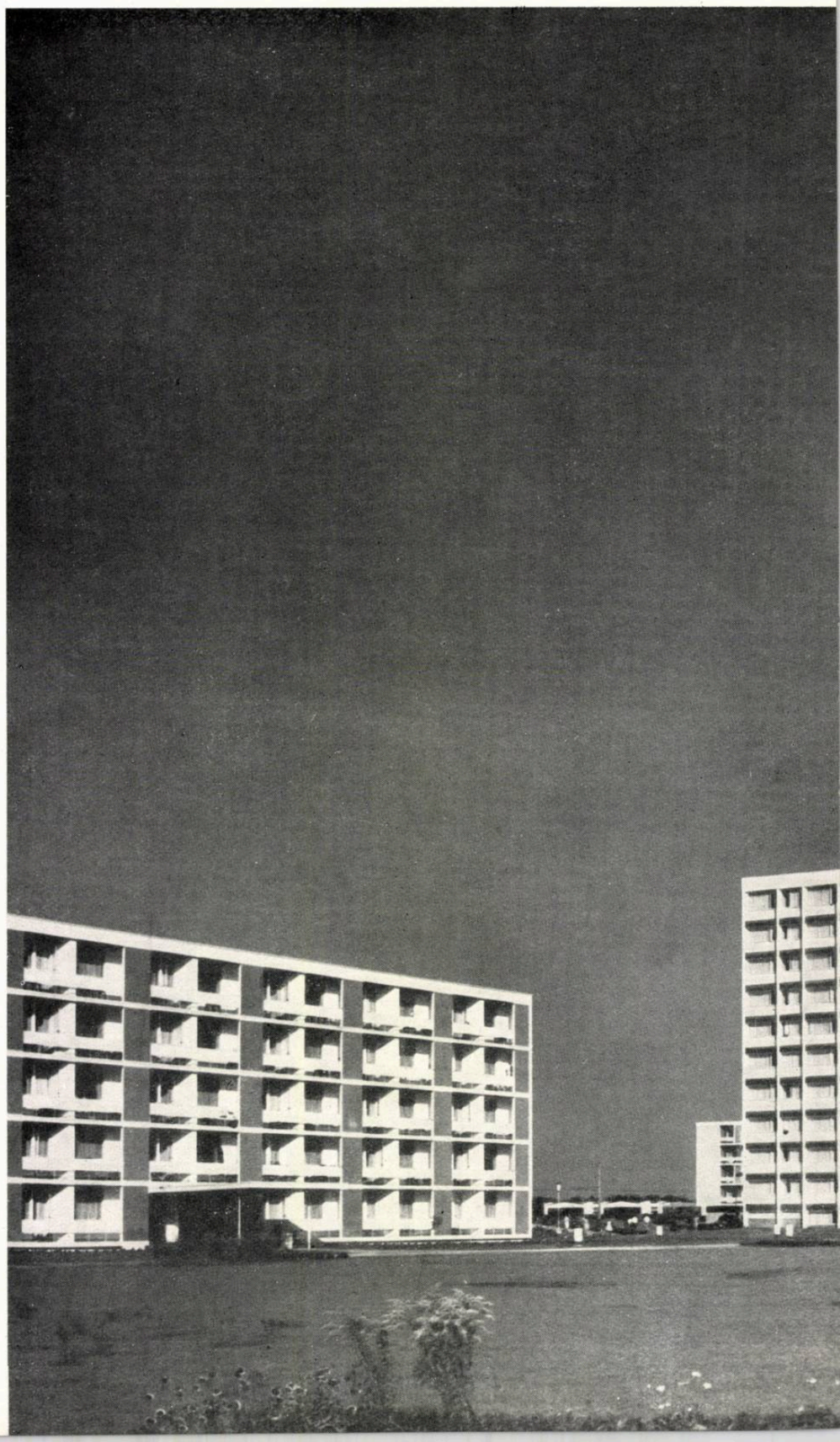

DE 10 000 DE PATURI DE LA MAMAIA

Colectivul de proiectare al complexului: arhitecții Cezar Lăzărescu (coordonator general), Lucian Popovici (șef de atelier), Ludovic Staadecker, Adam Toma, Virginia Petrea, Mina Laurian, Violeta Constantinescu, Cristian Ionescu, Roxana Bernstein Katz, Anca Borgovan Ionescu, Cristina Kedzierska.

Colaboratori, inginerii: Niculae Laszlo, Mihai Barbaiani, Ion Neacșu, Vincențiu Haram (rezistență), Anghel Stavrescu, Mircea Eustațiu, Boris Placicov, Traian Haschi (instalații electrice), Gheorghe Gherghe, Emil Geiser, Mircea Oniga, Viorel Popescu (instalații sanitare), Mihai Atanasiu (instalații de încălzire și ventilații), Henri Navon, Stelian Toader, Ion Velicu (hidrotehnice), Victor Guțu, Popovăț (drumuri).

I.S.C.A.S. 1960—1961.

Plan de situație — Mamaia

1. Bloc cazare A_2 (« Union ») — 2. Bloc cazare A_1 (« Victoria ») 3. Bloc cazare B_3 (« Sirena ») — 4. Bloc cazare B_2 (« Doina ») 5. Bloc cazare B_1 (« Flora ») — 6. Bloc cazare C_1 (« Pelican ») — 7. Bloc cazare C_3 (« Neptun ») — 8. Bloc cazare C_2 (« Sulina ») — 9. Bloc cazare C_3 (« Delta ») — 10. Bloc cazare C_4 (« Dunărea ») — 11. Bloc cazare C_8 (« Sport ») — 12. Bloc cazare C_9 (« Favorit ») — 13. Bloc cazare C_{10} (« Turist ») 14. Bloc cazare C_6 (« Belvedere ») — 15. Bloc cazare C_7 (« Riviera ») — 16. Bloc cazare A_3 (« Sputnic ») — 17. Bloc cazare A_4 (« Parc ») — 18. Bloc cazare lux (« Lido ») 19. Restaurant R_1 (« Victoria ») — 20. Restaurant R_5 (« Union ») 21. Restaurant R_3 (« Flora ») — 22. Restaurant R_2 (« Doina ») — 23. Restaurant R_4 (« Sirena ») — 24. Restaurant R_7 — 25. Restaurant R_6 (« Sputnic ») — 26. Restaurant R_8 (« Parc ») — 27. Restaurant Pescăresc — 28. Cazino 29. Magazinul M_3 — 30. Magazinul M_2 — 31. Magazinul M_1 32. Teatru în aer liber T_1 — 33. Teatru în aer liber T_2 34. Cofetărie — 35. Chioșc difuzarea presei D_3 — 36. Dotare plajă (magazine, W.C.) D_1 și D_2 — 37. Club nautic N_1 38. Club nautic N_2 — 40. Grup gospodăresc — A. Pavilion administrativ — B. Bloc de locuințe — C. Cămin — D. Stația de dedurizare — E. Punct termic — F. Spălătorie — G. Fabrica de gheață — H. Frigorifere — I. Bucătăria — J. Garaj M. Transformator — 41. Policlinica — 42. Bazin de înot cu apă de mare — 43. Bazin de agrement — 44. Teren de fotbal 45. Terenuri de sport — 46. Parc de distracție.

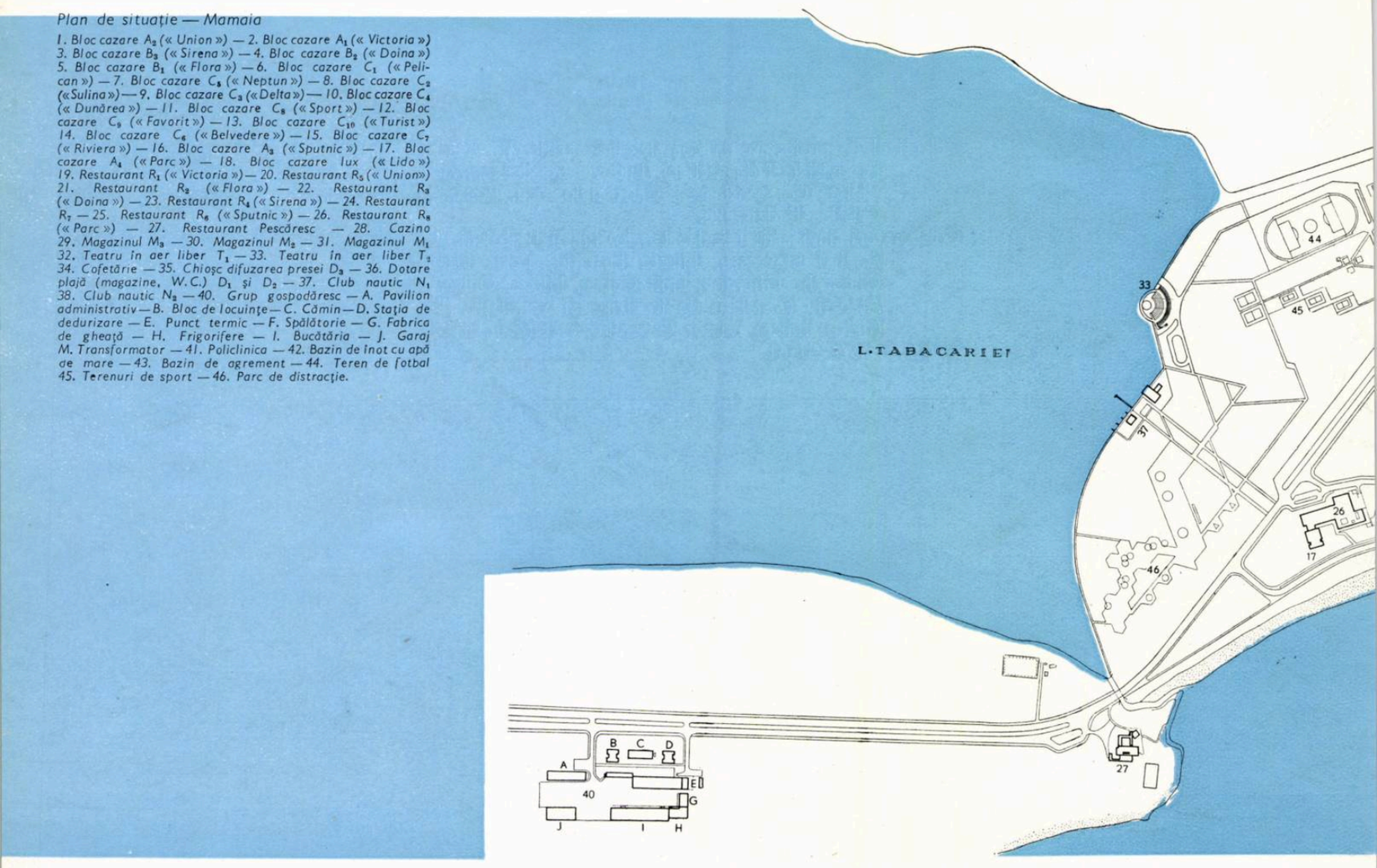

experimentat noi tehnici constructive (descrierea lor se face mai departe în cuprinsul revistei, în articolul ing. Nicolae Laszlo și Mihai Barbaiani), s-au comasat toate funcțiile auxiliare într-un mare grup gospodăresc, s-a folosit hidromecanizarea pentru realizarea de rambleuri și astuparea gropilor, s-a creat o instalație de termoficare etc.

În compoziția generală a complexului, scara și ritmul sînt date de blocurile înalte.

Urmărind asigurarea unei densități de 120 de locuitori la hectar — cu o ocupare de plajă de 10 m² de vizitator — și în același timp realizarea unor bogate spații libere, cu amenajări și plantații care să sublinieze caracterul de stațiune de vacanță, proiectul de sistematizare a prevăzut rezolvarea a 50% din capacitatea de cazare în construcții cu multe niveluri; în nordul complexului au fost astfel dispuse într-un ritm egal cinci blocuri cu subsol, parter și 9 etaje. Intrările în stațiune dinspre Constanța și din șoseaua de la București au fost marcate de cîte un bloc-punct cu subsol, parter și 12 etaje. Expresia plastică a fost accentuată prin utilizarea unor volume simple, viu colorate, ce au dus la obținerea unor efecte directe.

Dispunerea clădirilor înalte s-a făcut transversal pe șoseaua ce merge în lungul stațiunii, reunind prin aceasta numeroase avantaje:

— toate camerele au vedere atît către mare, cît și către lac;

— s-a evitat expunerea camerelor de cazare către vest, orientarea cea mai nefavorabilă în lunile de vară;

— folosirea optimă a curenților de aer, care în această zonă au direcție de la mare la uscat și de la uscat la mare, beneficiind în permanență de briză;

— realizarea unei siluete interesante a localității, atît dinspre mare, cît și dinspre lacul Siutghiol și șoseaua ce vine de la București;

— crearea unor alveole ce dau posibilitatea grupării pe ansambluri, reunind cca. 1 300 de vizitatori în două hoteluri și o cantină-restaurant.

În vederea unei exploatări raționale au fost prevăzute trei categorii de confort: lux, categoria I și categoria a II-a.

Pentru categoria « lux » s-a proiectat o singură construcție cu subsol, parter, 7 etaje și terasă, cu apartamente pentru cazare cu 1, 2 și 3 paturi, avînd ca anexe un vestibul cu dulap înzidit și un grup sanitar format din lavoar, W.C., cadă de baie. Piesele de recepție de la parter constau dintr-un hol, trei saloane, o curte interioară, o piscină cu o braserie, un bar și un restaurant de 350 de locuri cu sală de banchete; la mezaninul clădirii, s-a prevăzut un grup frizer-coafor și un birou pentru poștă și schimb, iar pe terasă, saloane și un bar.

Construcția este încălzită și are în completare terase și loggii.

Hotelurile de categoria I — reprezentînd 24% din capacitatea organizată — sînt formate din 4 clădiri complexe — hotel-restaurant — cu loggii la toate camerele. Partea de cazare este rezolvată pe înălțime; toate camerele au cîte două paturi, un vestibul cu dulap înzidit și un grup sanitar format din W.C. și lavoar-duș.

Categoria a II-a este organizată în 13 hoteluri și 4 restaurante în clădiri independente, formînd cca. 73% din complex. Echiparea sanitară, mobilierul și inventarul acestor camere sînt aceleași ca la categoria I, cu diferența că jumătate din camere au 3 paturi.

De dotațiile complexului beneficiază turiștii de la toate categoriile de confort. Aceste dotații constau din: puncte comerciale grupate în trei ansambluri; un teatru în aer liber de 1 200 locuri și un al doilea de aceeași capacitate cu scena pe apă; două cluburi nautice cu cîte o braserie fiecare — unul pe malul lacului Tăbăcăriei și celălalt pe Siutghiol; un cazinou cu bar, braserie și săli de club.

La intrarea în complex, venind dinspre Constanța, între șosea și lacul Tăbăcăriei, s-a prevăzut un parc recreativ. Pe o suprafață de aproape 25 ha s-au proiectat terenuri de sport și pavilioane pentru vestiare, dușuri și W.C.-uri, plantații bogate cu poieni în care se vor realiza amenajări pentru jocuri distractive — tir cu arcul, patinaj cu role etc.

Complexul este străbătut de două circulații principale care delimitează zona de construcții: promenada pietonieră, către plajă, și șoseaua principală, către lac.

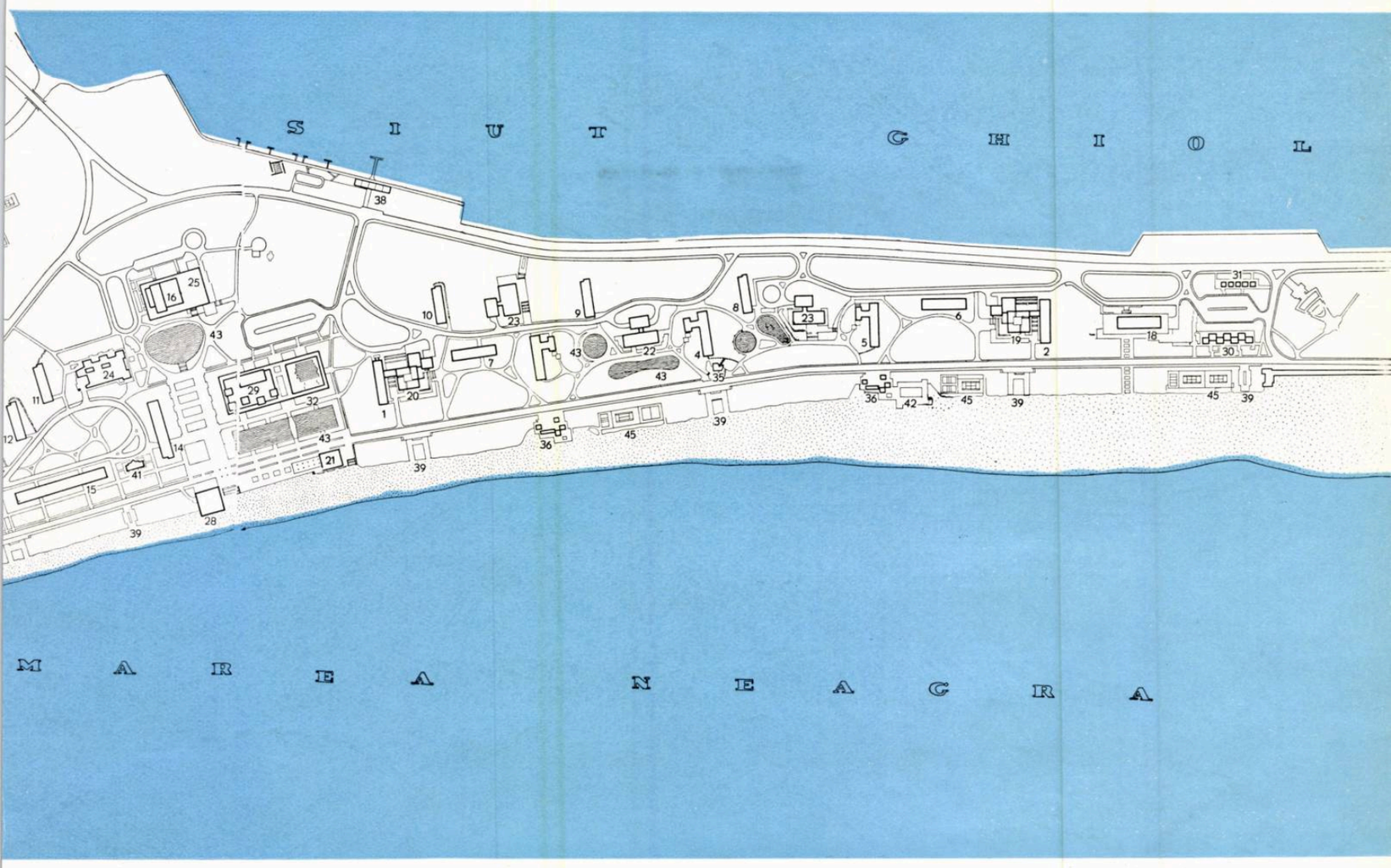

Între aceste două artere s-au prevăzut alei, deservind intrările la construcții, și numeroase oglinzi de apă, cu gradene și lărgiri cu parcaje în dreptul acceselor principale.

Toate restaurantele au sălile de mese pe parter, cu pereți vitrați și terase ce deschid perspective atît către mare și lac, cît și către construcțiile vecine. Pentru ca vederea să fie mai bună și în același timp pentru a le pune în valoare atunci cînd restaurantele sînt privite de pe șosea sau alei, nivelul sălilor de mese a fost ridicat — prin realizarea unor terase de umplutură — la cca. doi metri peste nivelul aleilor de acces, legătura făcîndu-se prin taluzuri și grupuri de trepte.

Pentru realizarea acestor umpluturi cît și a celor ce trebuiau să completeze gropile lăsate de foste cariere sau de mlaștini, s-a folosit hidromecanizarea, refulîndu-se un amestec de nisip și apă în incinte delimitate după necesități, cu diguri: nisipul se depune, iar prin ferestre practicate în diguri apa se scurge înapoi către lac. Astfel s-au realizat cca. 500 000 m³ de umpluturi fără a fi nevoie de camioane și de manoperă pentru încărcare, descărcare și răspîndire. Nivelarea și profilarea umpluturilor s-au realizat prin împingere cu buldozere. Urmărind avantajele economice și ușurința execuției cu acest sistem, se va încerca printr-un procedeu similar fertilizarea umpluturilor de nisip prin stropirea lor cu mîluri de pe fundul lacului Tăbăcăriei.

Încălzirea și producerea aburilor necesari serviciilor de la restaurante — care în alte cazuri au constituit probleme grele, cu executarea unor centrale nocive și a unor canale de distanță oneroase — s-a rezolvat la complexul Mamaia prin termoficare, folosind aburul tehnologic ce rezultă de la uzina termoelectrică a orașului Constanța.

Pentru eliminarea din vecinătatea zonei folosite de turiști a tuturor funcțiunilor cu nocivități, s-a proiectat un grup gospodăresc ce reunește administrația, garajele și atelierele de întreținere, depozitele de inventar și de produse alimentare, grupul de semipreparate pentru legume și carne, laboratorul de dulciuri și prăjituri, fabrica de gheață, punctul termic, spălătoria și stația de dedurizare a apei precum și locuințele pentru personalul permanent. Grupul gospodăresc a fost amplasat în cadrul orașului Constanța, legătura cu hotelurile și restaurantele făcîndu-se cu autoutilitare. Prin scoaterea acestui grup gospodăresc din complex, s-a eliminat un important volum de transport, micșorîndu-se simțitor cantitatea de deșeuri menajere. În același timp, prin comasarea funcțiunilor de la nouă restaurante și de la alte zece clădiri de consum, s-a realizat o importantă economie în construcții și s-a redus simțitor volumul serviciilor de pe lîngă aceste funcțiuni. De asemenea s-a micșorat numărul personalului auxiliar din zona balneară.

La realizarea clădirilor înalte a fost folosit un interesant sistem constructiv. Blocurile au pereții executați din beton armat turnat în cofraje glisante, cu ritmul de un etaj pe zi. Sistemul acesta a permis o foarte rapidă ridicare și închidere spre exterior a blocului. Planșeele au fost executate din beton armat monolit.

Tîmplăria exterioară este formată din rame fixe, cu ochiuri mobile, sau, în cazul camerelor cu loggii, din ușă-fereastră. La interior, tîmplăria este dublu placată, cu vopsitoria tupfuită, de aceeași culoare cu pardoseala camerelor, ce a fost realizată din P.C.V. Pereții au o matuială subțire, de cca. 6 mm, peste beton și zugrăveli stropite.

La piesele comune, anexe, holuri, dotații, tîmplăria este metalică, iar pardoselile din mozaic cu șiraifuri de marmură. Scările și balustradele au constituit o preocupare specială, avînd rezolvări de un bun efect plastic.

Dulapurile interioare sînt din plăci P.A.L. lustruite cu lac incolor; mobilierul este din fag natur; blaturile sînt din Polyrey, iar șezuturile și spătarele din chingi împletite; paturile au saltele din cauciuc. Exterioarele clădirilor sînt zugrăvite cu vinacet.

Pentru valorificarea construcțiilor s-a hotărît ca în sezonul anului 1961 să fie dată în folosință jumătate din capacitatea complexului, constituind o primă etapă.

HOTELURILE « FLORA », « DOINA », « SIRENA »

BLOCURILE B_1 B_2 B_3

Autor, arh. Violeta Constantinescu
I.S.C.A.S.

Hotelurile au caracter sezonier. După cum se vede din planul de sistematizare, orientarea este optimă, făcînd posibilă vederea mării și a lacului din toate camerele. Hotelul are două părți distincte: una de primire și alta de cazare.

Primirea este realizată pe parter: un portic de acces la holul vitrat, cu vedere spre lac și spre mare. Legătura cu hotelul se face la nivelul parterului. Deasupra ultimului etaj, terasa circulabilă oferă perspectiva întregului ansamblu.

Cazarea hotelului este distribuită pe 10 niveluri, avînd o capacitate de 905 paturi pentru vizitatori în camere cu 2 și 3 paturi, și 120 paturi pentru personalul auxiliar. Camerele cu 2 și 3 paturi sînt rezolvate în travee de 3,30 și 2,40 m deschidere pe adîncime de 4,00 m. Fiecare cameră are ca anexă un vestibul cu dulap înzidit, grup sanitar cu lavabou, duș de mînă cu apă caldă și rece, și W.C.

Un nivel cuprinde 19 camere cu 2 paturi, 18 camere cu 3 paturi, un oficiu, o cameră pentru personal și o loggie orientată spre mare. Fiecare hotel este prevăzut cu trei lifturi.

Clădirile au fost construite cu pereți portanți de beton armat turnat în cofraje glisante. Planșeul de beton monolit cu nervuri dese, turnat ulterior, este tăvănit cu plăci de azbociment închise într-un carelaj de șipci.

Arh. VIOLETA CONSTANTINESCU

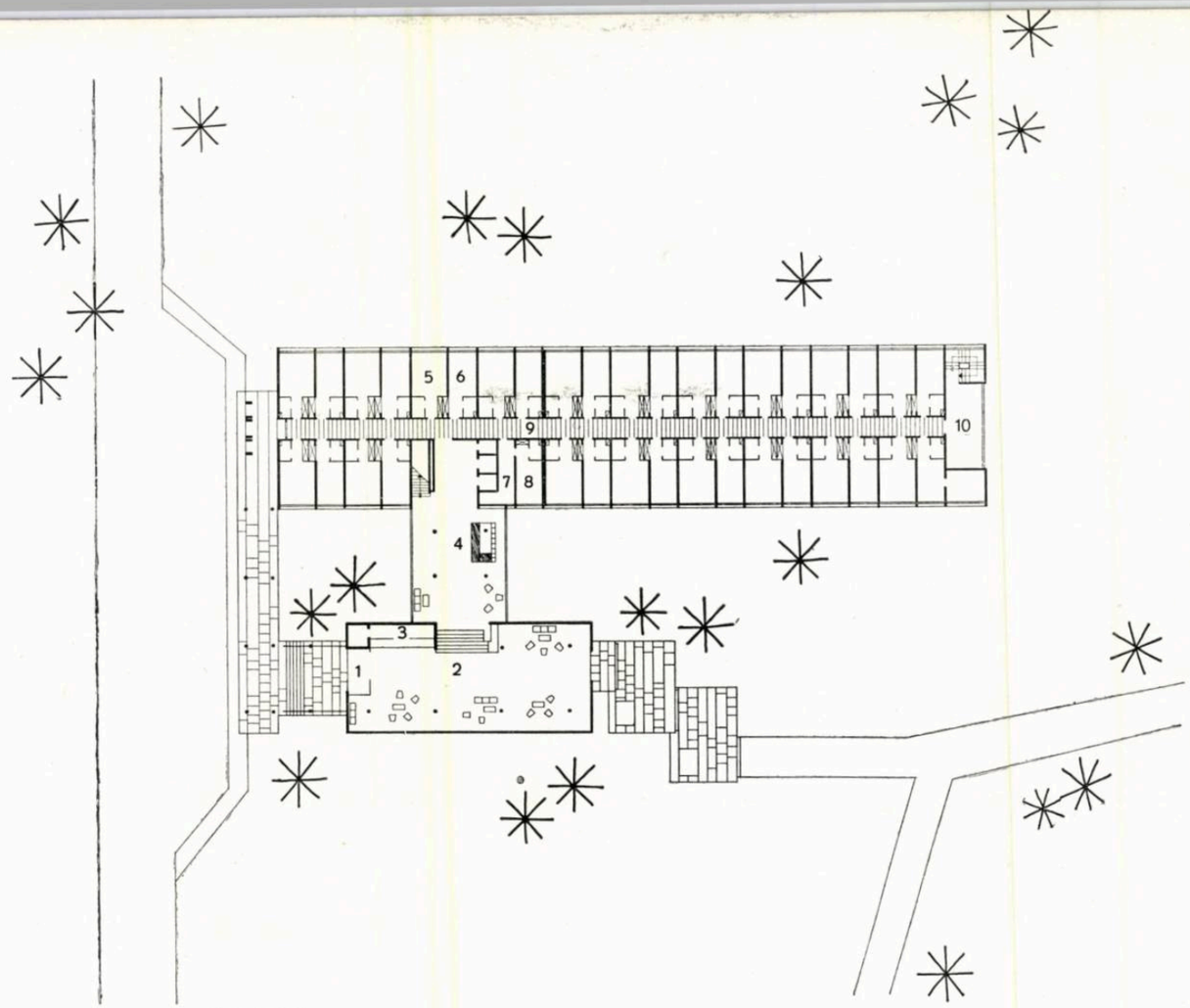

Plan parter

1. Windfang — 2. Hol — 3. Tonet — 4. Portar — 5. Cameră cu 3 paturi — 6. Cameră cu 2 paturi — 7. Oficiu — 8. Cameră personal — 9. Coridor — 10. Loggie spre mare

Hotelul « Sirena » (bloc «tip B»)

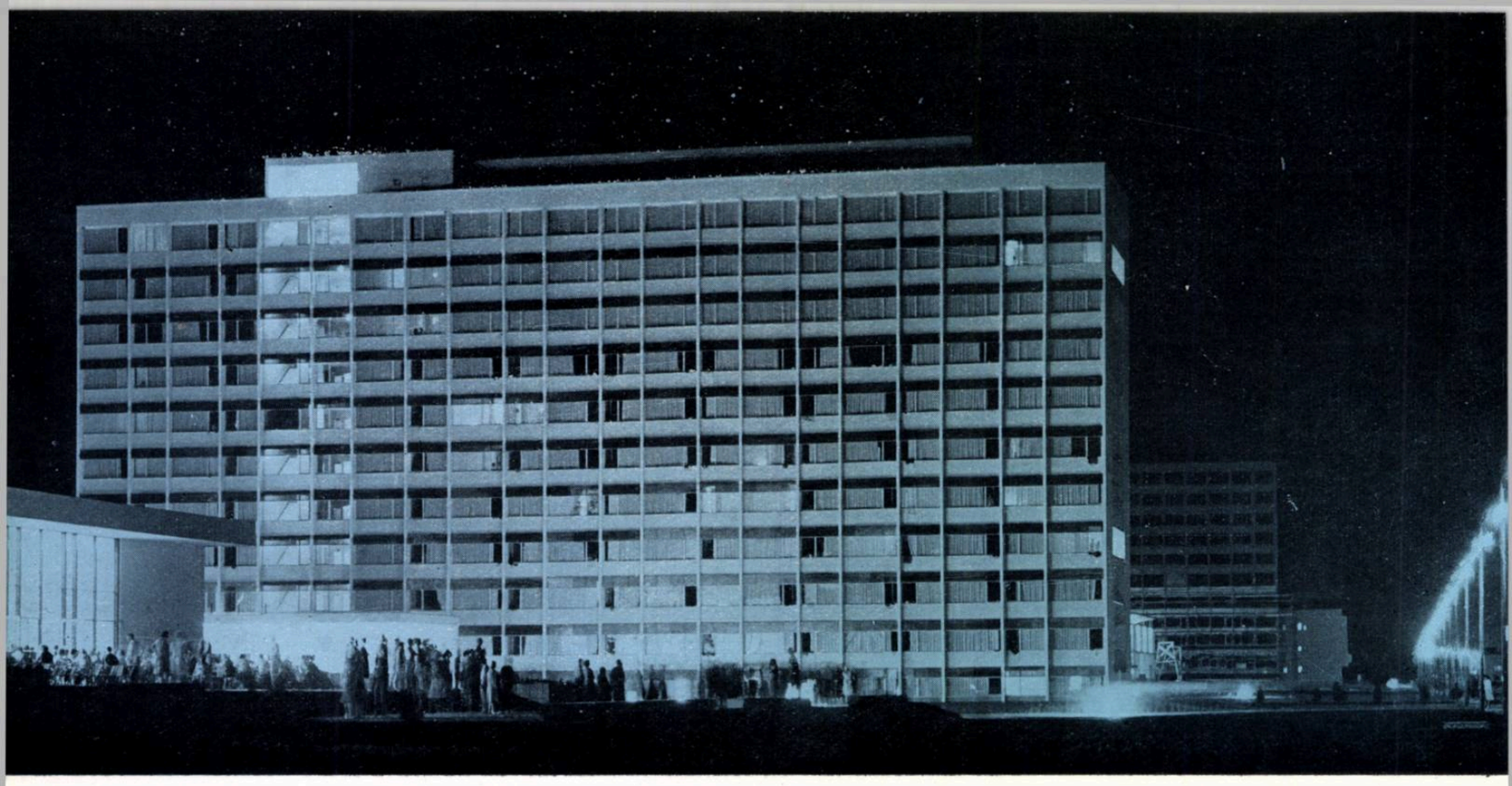

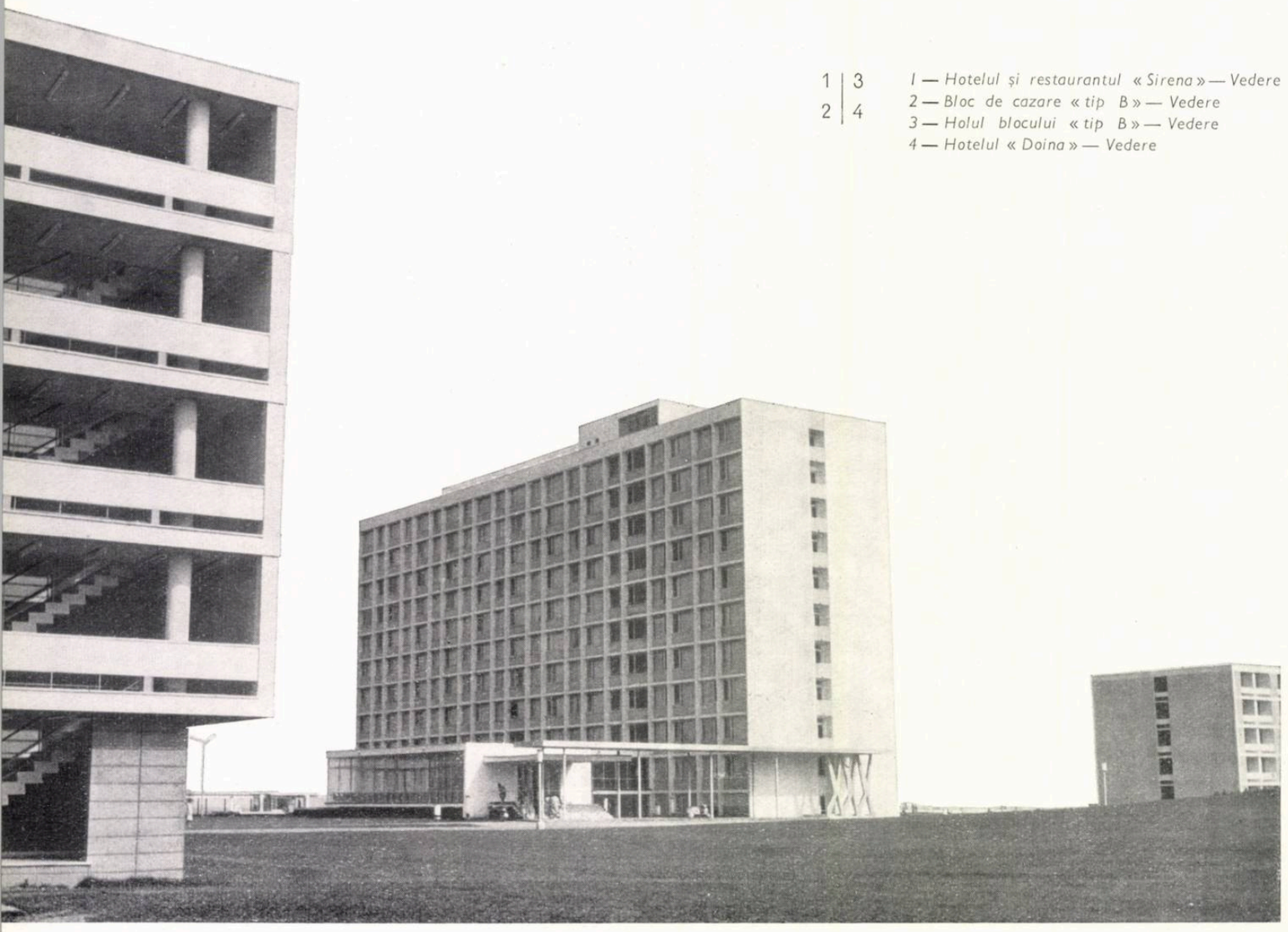

1 | 3
2 | 4

1 — Hotelul și restaurantul « Sirena » — Vedere
2 — Bloc de cazare « tip B » — Vedere
3 — Holul blocului « tip B » — Vedere
4 — Hotelul « Doina » — Vedere

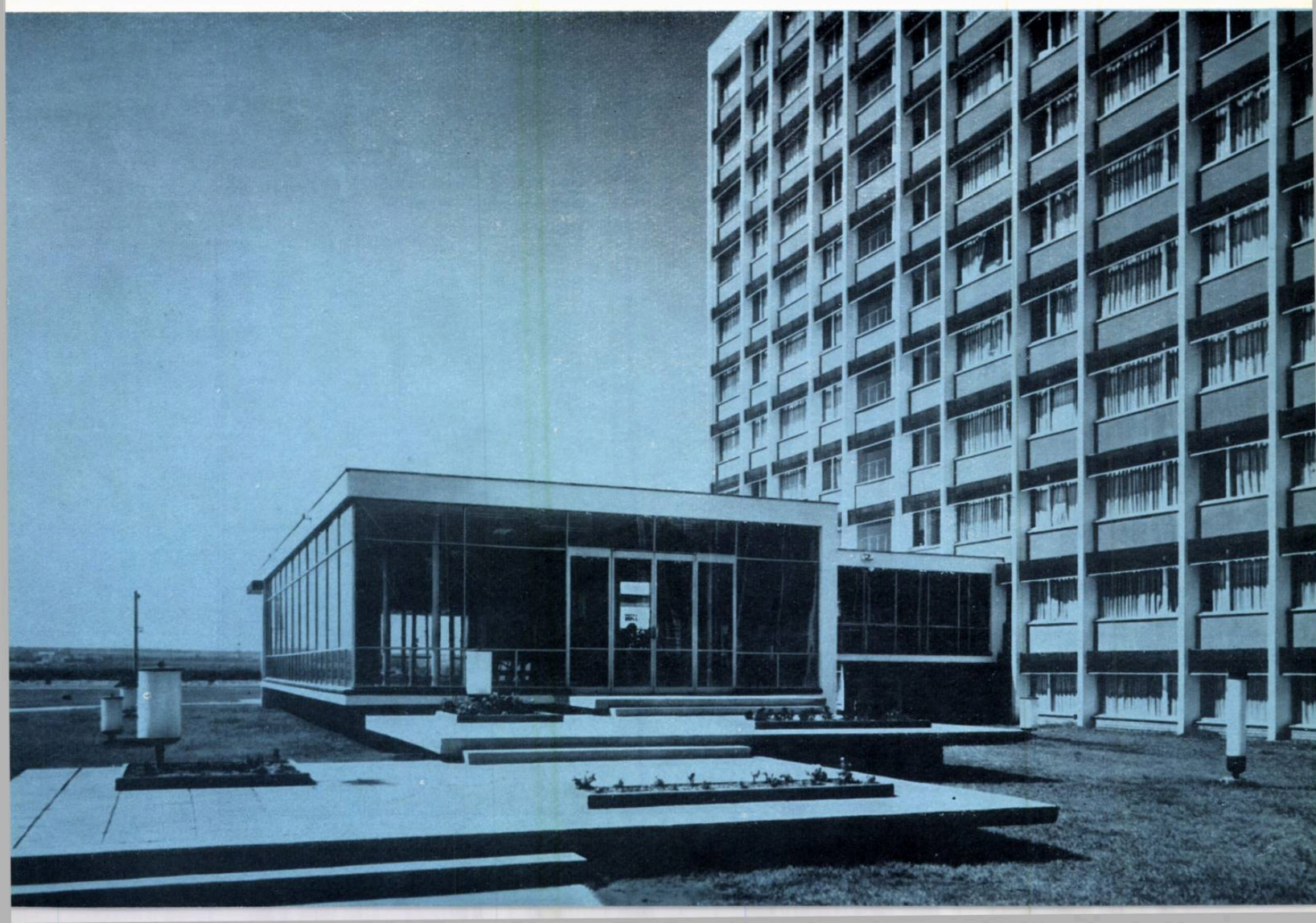

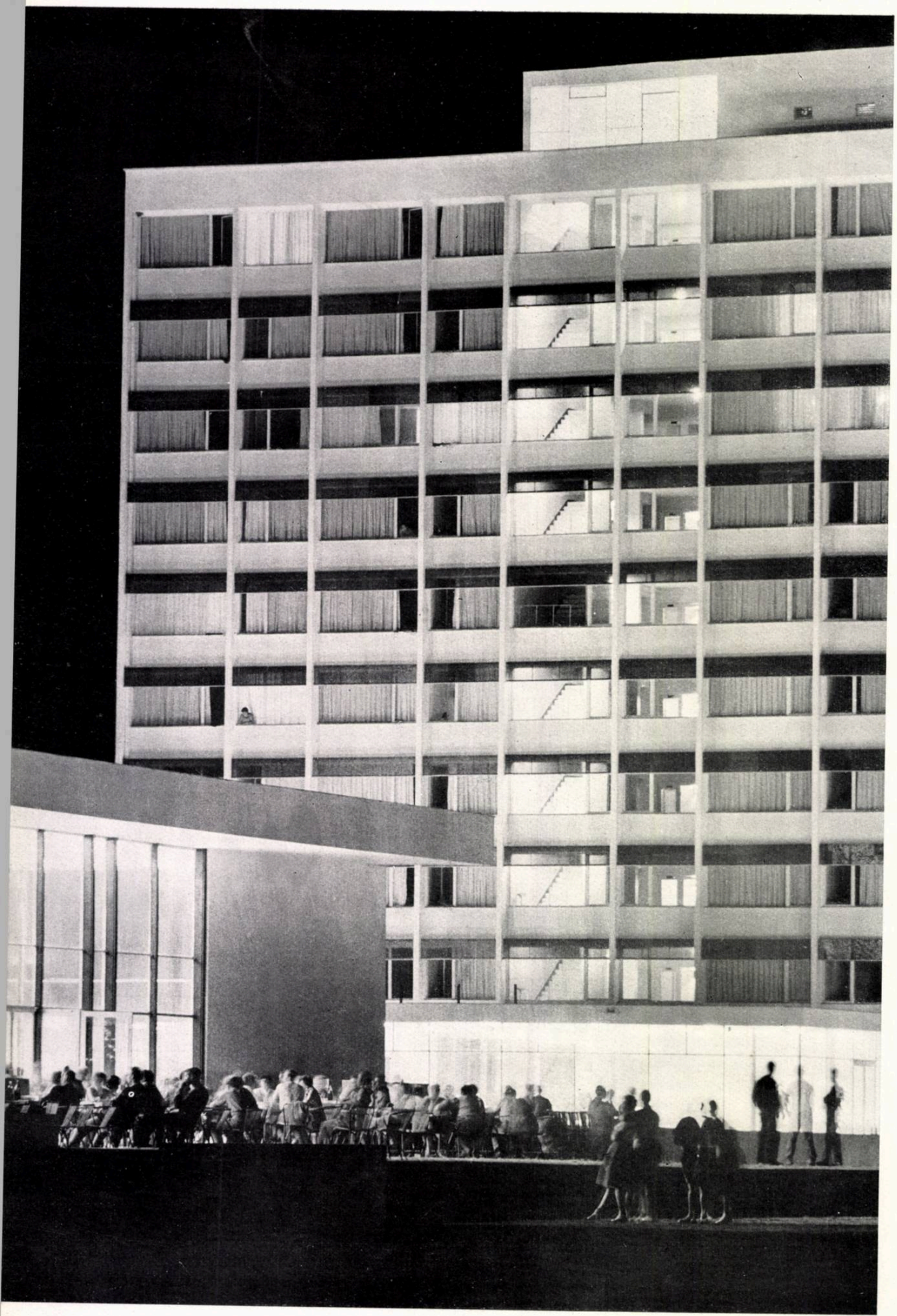

Bloc de cazare «tip B»— Detalii de fațadă

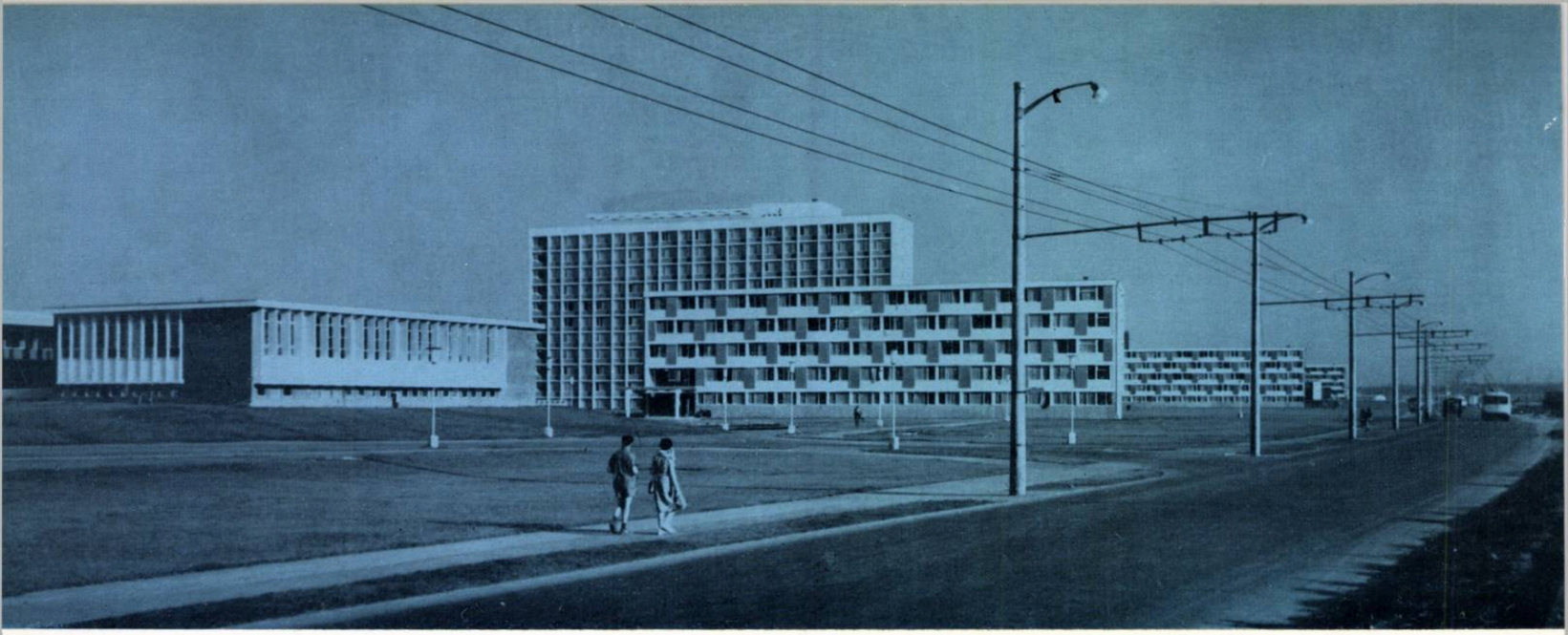

HOTELURI CU 5 NIVELURI LA MAMAIA

BLOCURILE C_1 C_2 C_3 C_4 C_5

Autor: arh. Mina Laurian
I.S.C.A.S.

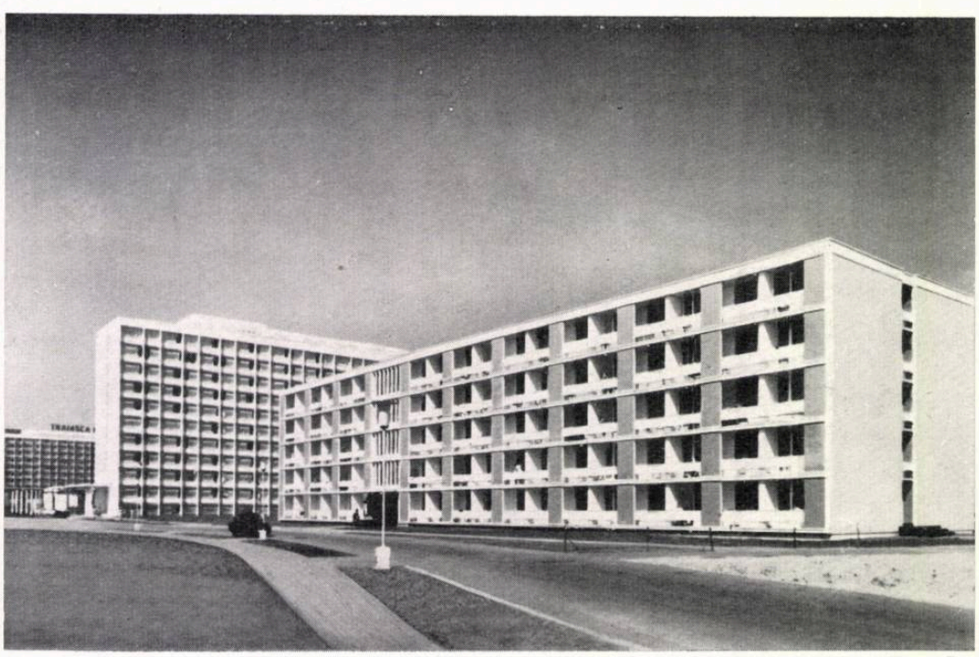

Aceste hoteluri notate convențional C_1, C_2, C_3, C_4, C_5 completează frontul spre lac al complexului hotelier Mamaia.

Ca majoritatea construcțiilor hoteliere de pe litoral, și acestea au un caracter sezonier, avînd o durată de funcționare de 3—4 luni pe an.

Hotelurile C_2, C_3, C_4 sînt construite pe parter și 4 etaje, avînd o capacitate de 364 de paturi; hotelurile C_1 și C_5 au capacitatea de 449 de paturi.

Pentru agrementarea camerelor, care sînt orientate spre sud, s-au prevăzut loggii, iar la capetele laturilor înguste ale hotelului, a căror orientare oferă vederi frumoase spre mare și spre lac, au fost amplasate piesele comune, holurile de etaj și mici terase cu scara de serviciu.

Fiind de categoria a II-a din punctul de vedere al confortului, hotelurile au numai camere de 2 și 3 paturi, cuplate pe travee diferite de 2,70 și 3,50 m. Fiecare cameră are un mic vestibul cu dulapuri înzidite, un grup sanitar cu W.C., lavabou cu duș de mînă.

Pe fiecare nivel se mai află un oficiu, o cameră pentru personal, spații pentru depozitarea rufelor.

Sistem constructiv: zidărie portantă cu sîmburi de beton armat, planșee din beton monolit la blocurile C_2, C_3, C_4 și zidărie portantă cu planșee prefabricate la blocurile C_1 și C_5. Finisaje: tencuieli obișnuite la interior, tencuieli de feldspat și praf de piatră la exterior, pardoseli de mozaic la holuri, băi, oficii și linoleum în camere.

Arh. MINA LAURIAN

1 | 3
4
2 | 5

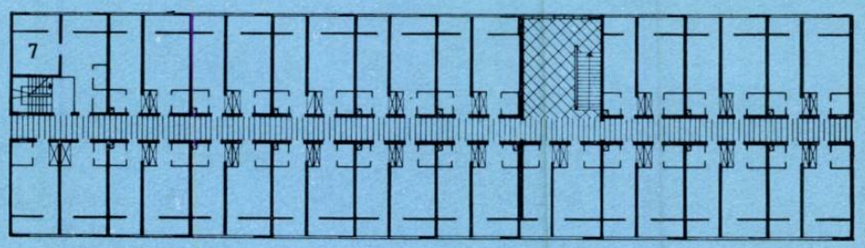

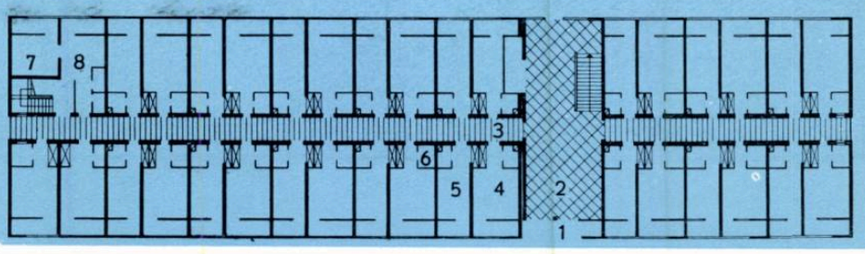

1 — Mamaia — Vedere generală

2 — Mamaia — Hotel « Neptun » (bloc « tip C »)

3, 4 — Plan parter și etaj curent

1. Windfang — 2. Hol primire — 3. Coridor — 4. Cameră cu 3 paturi — 5. Cameră cu 2 paturi — 6. Baie — 7. Cameră personal — 8. Oficiu

5 — Mamaia — Bloc « tip C » — Vedere

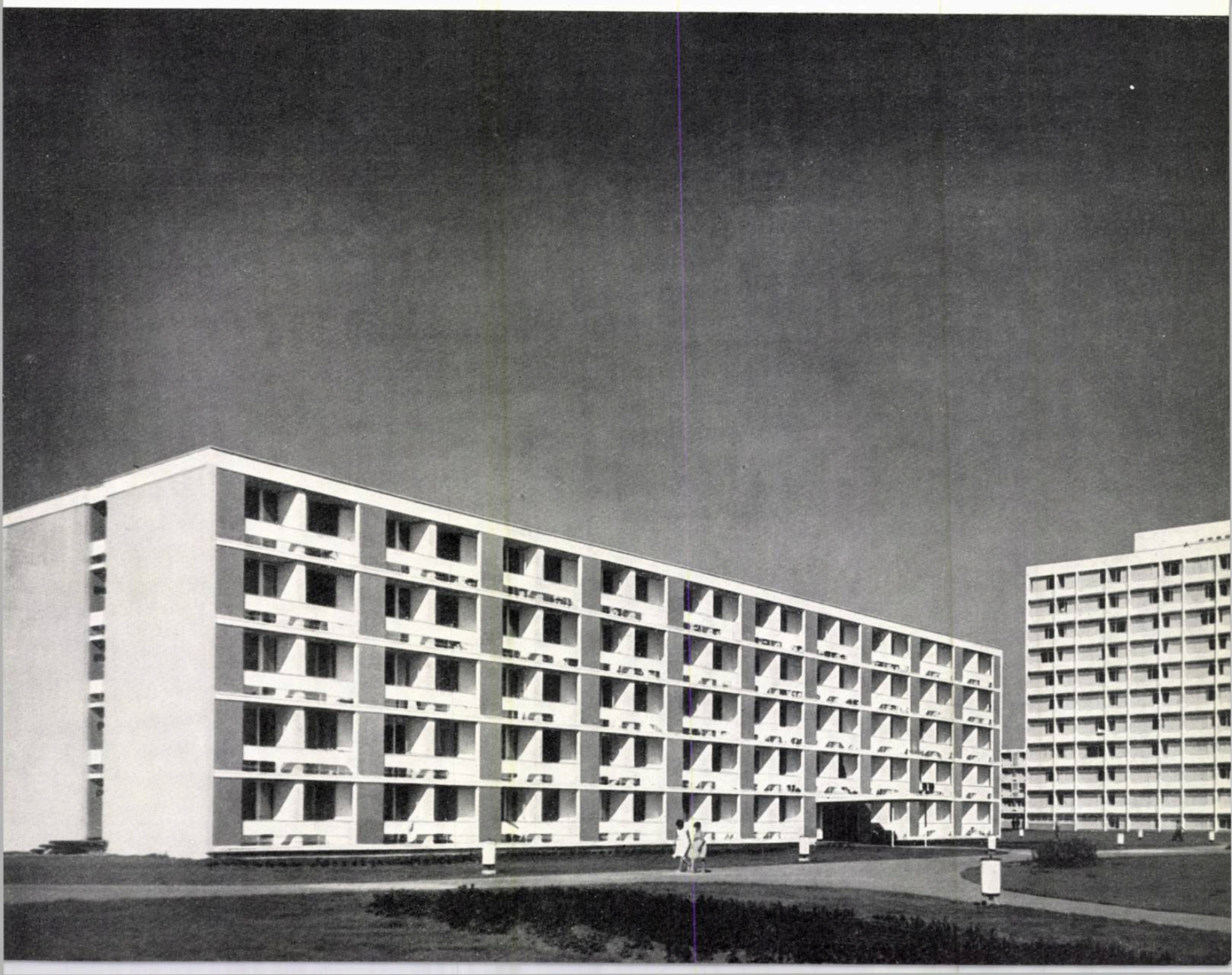

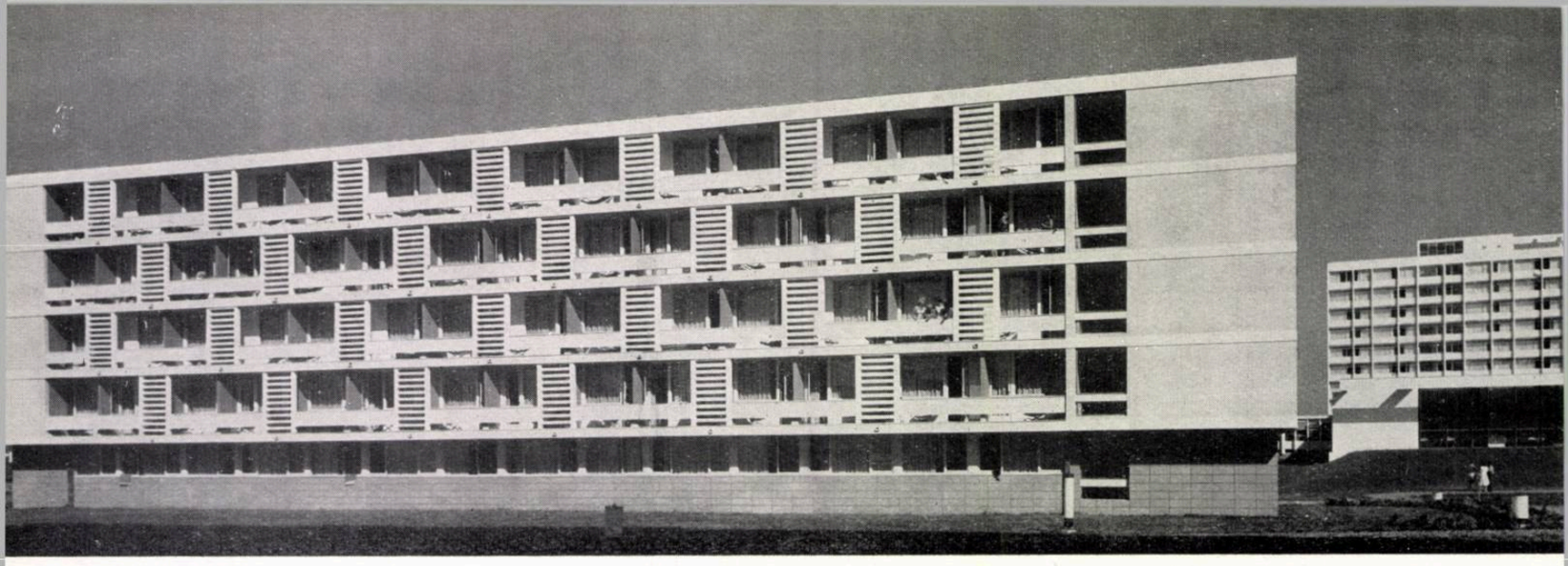

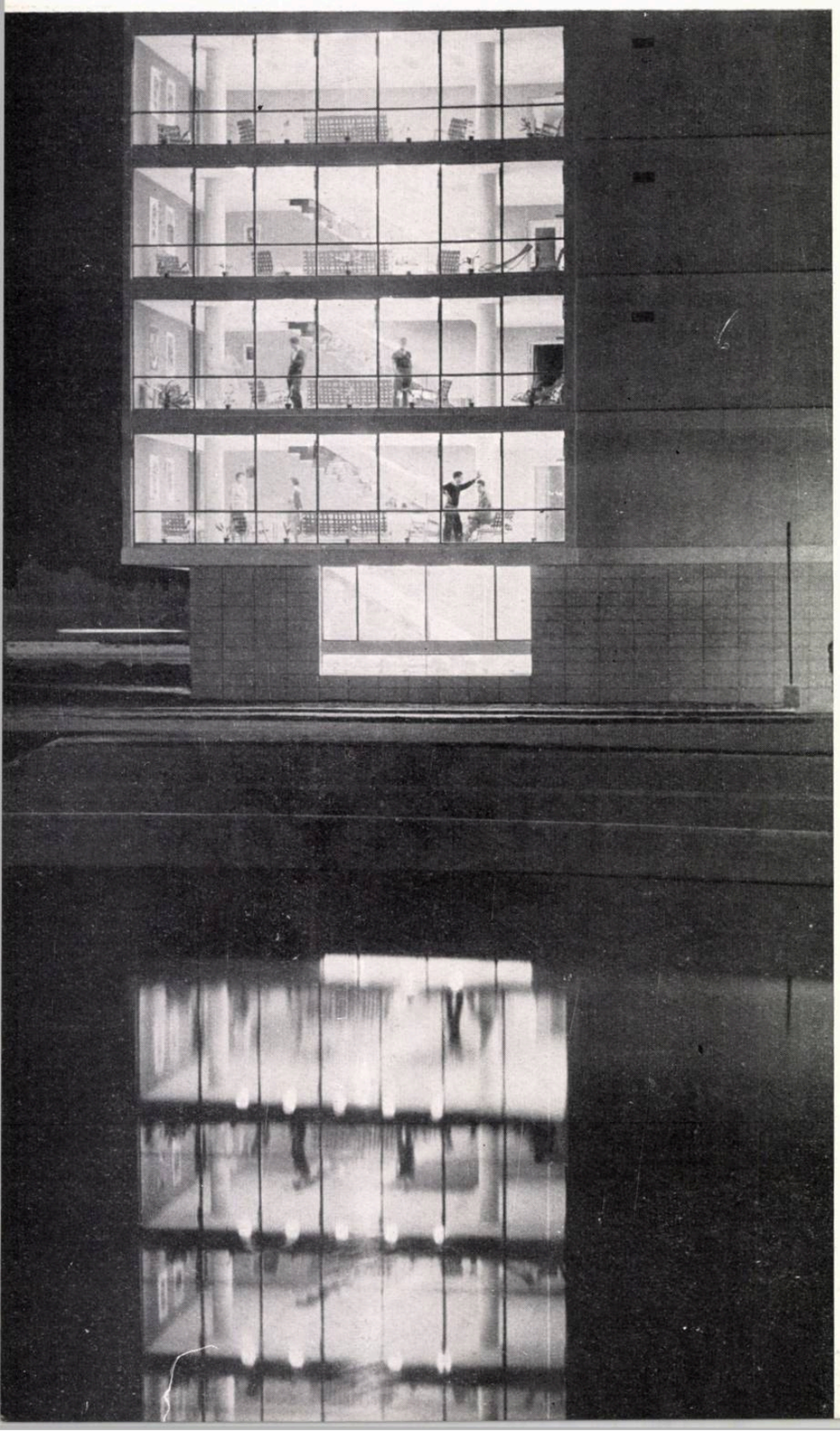

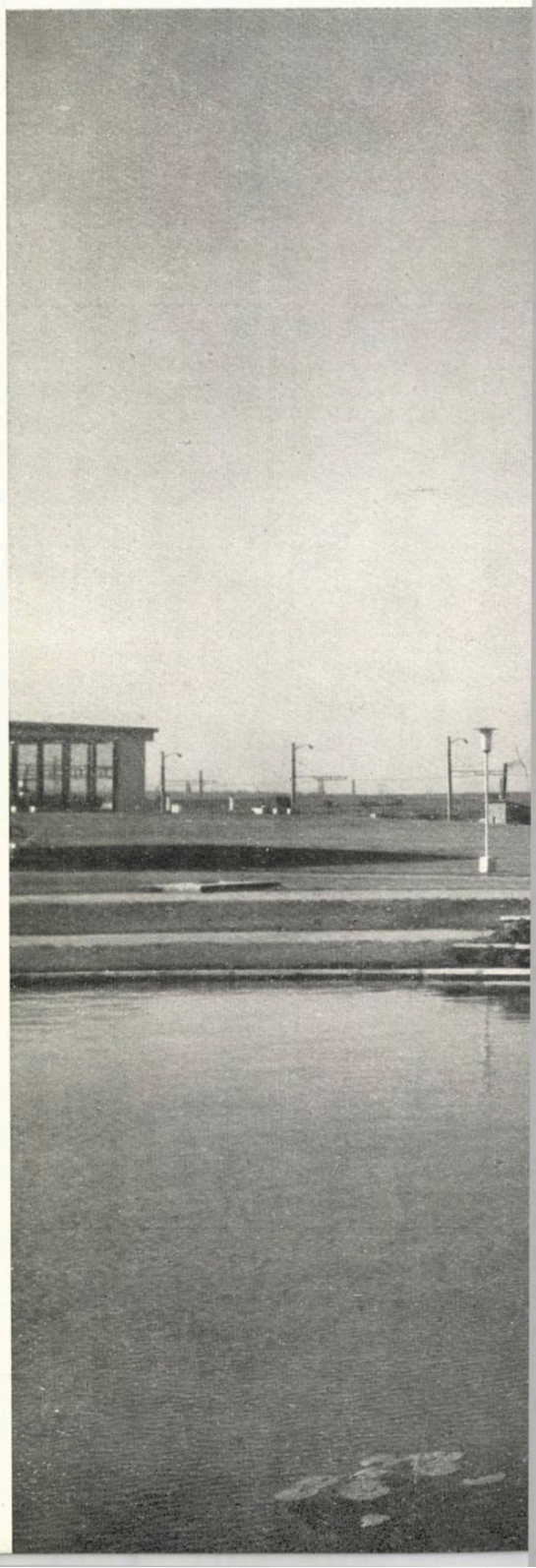

1 | 3
  | 4
2 | 5

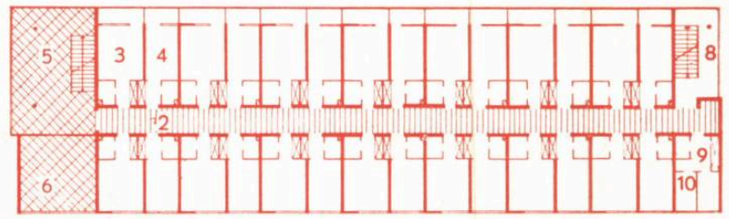

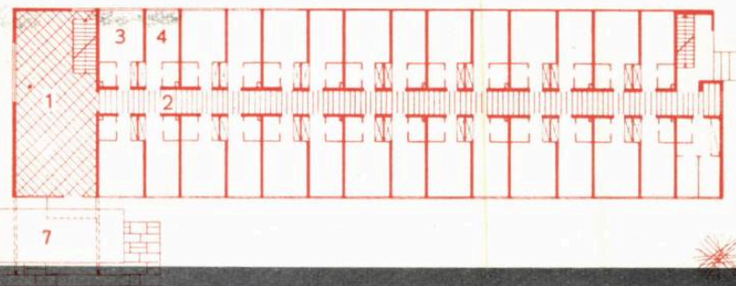

1 — Hotel « Sulina » — Vedere

2 — Bloc de cazare « tip C » — Vedere de noapte

3 — 4 — Hotelurile C_2 — C_3 — C_4 Plan parter și etaj curent

1. Hol primire — 2. Coridor — 3. Cameră cu 3 paturi — 4 Cameră cu 2 paturi — 5. Hol — 6. Hol parter — 7. Copertină la intrare — 8. Scară secundară — 9. Oficiu — 10. Cameră personal

5 — Vederi ale hotelului « Sulina »

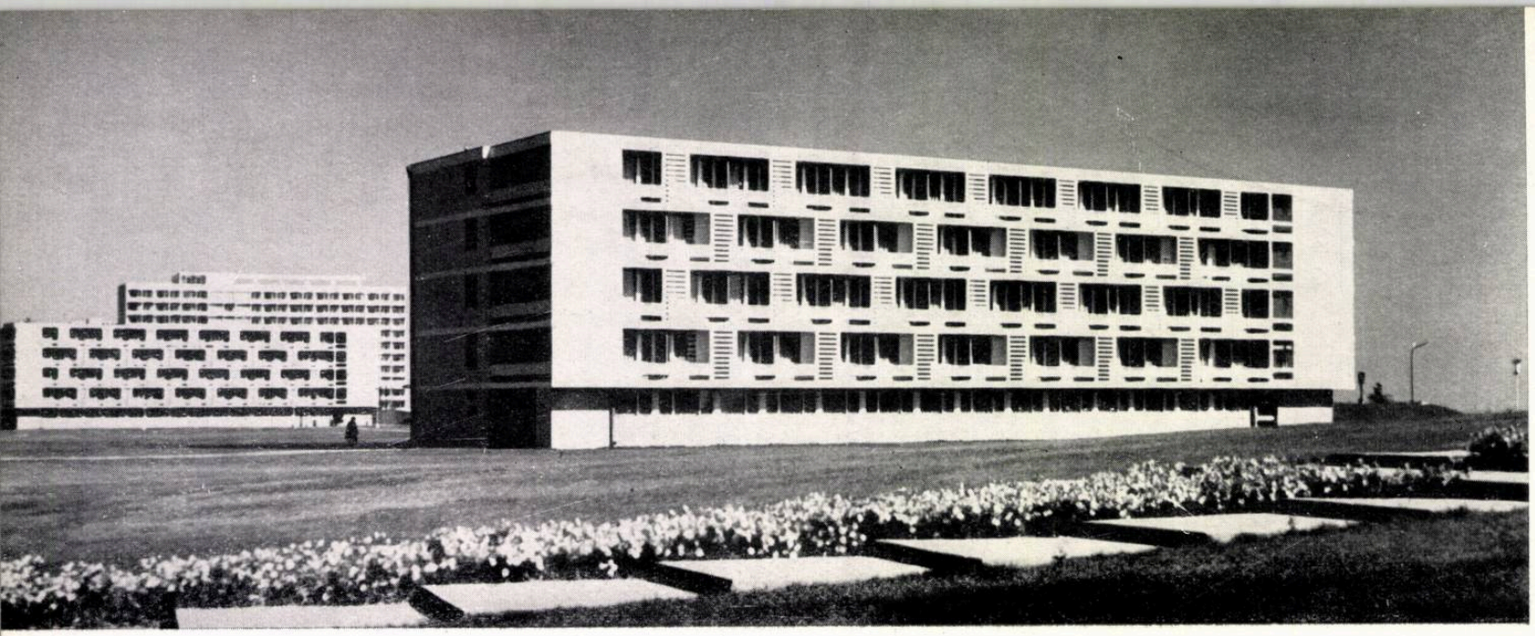

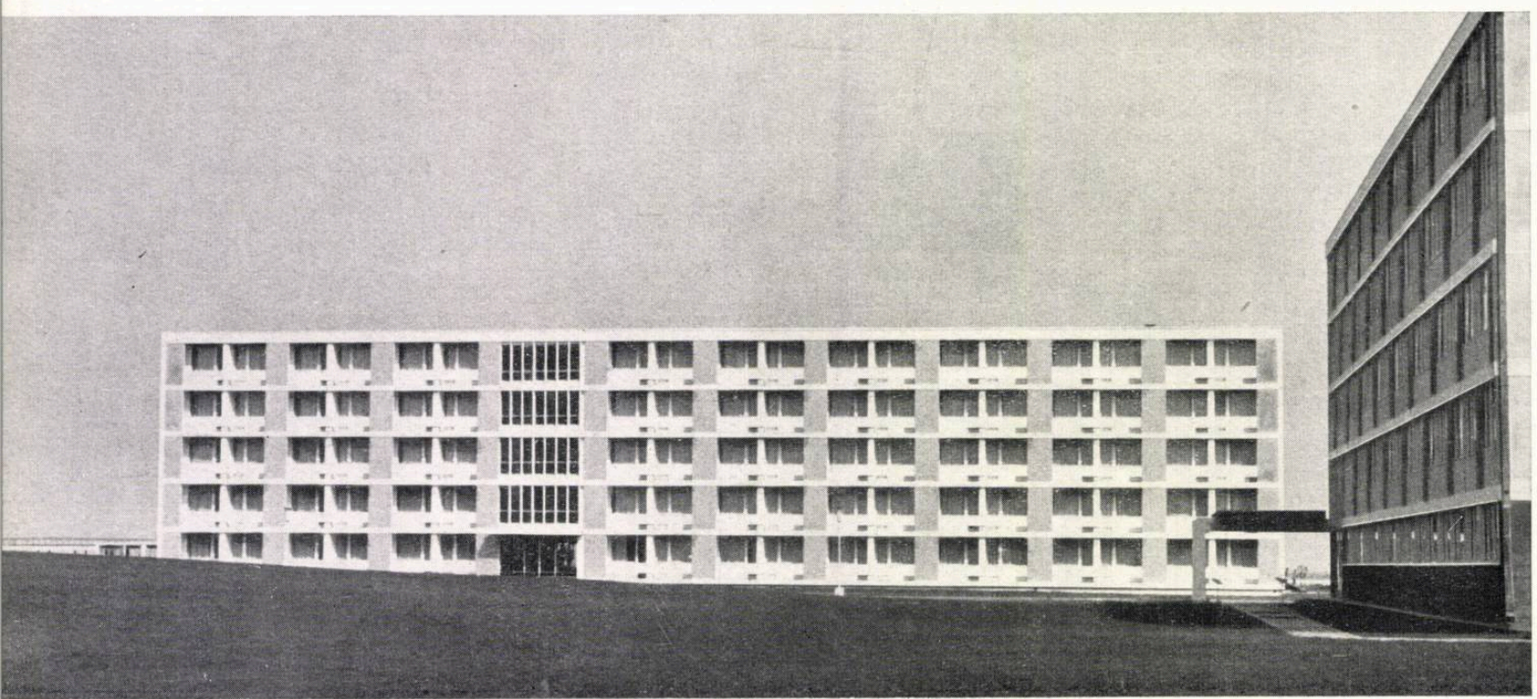

Blocuri de cazare « tip C » — Vederi

1
2 | 4
3

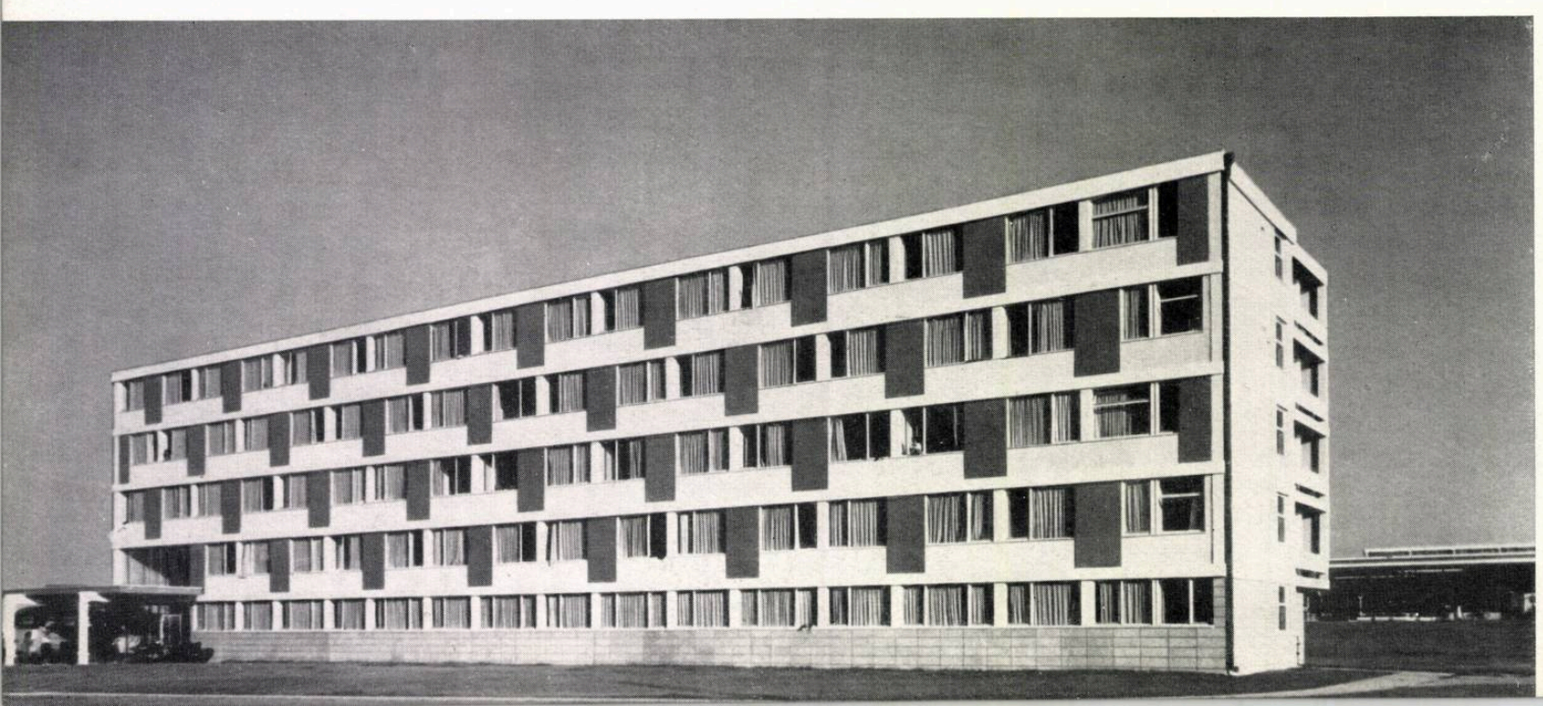

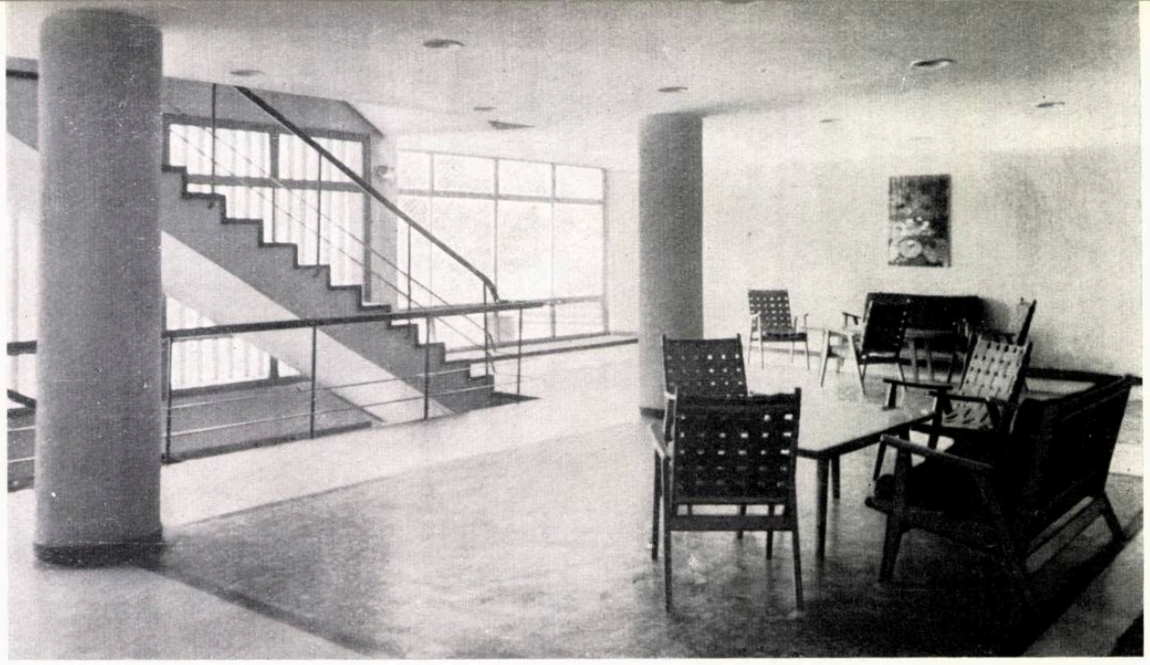

Holul hotelului « Neptun »

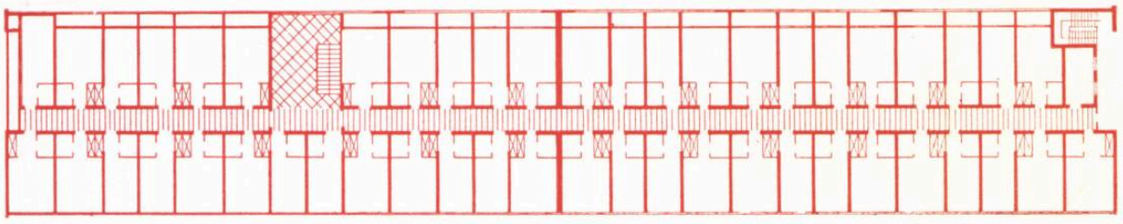

Plan parter

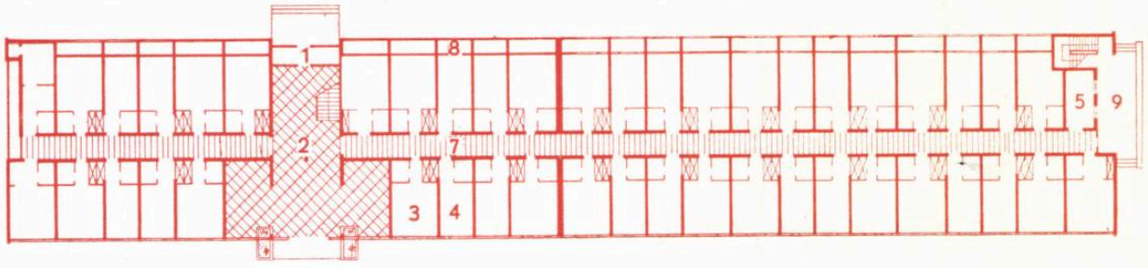

Etaj curent

1. Windfang — 2. Hol. — 3. Cameră cu 3 paturi — 4. Cameră cu 2 paturi — 5. Oficiu — 6. Cameră personal 7. Coridor — 8. Loggie — 9. Terasă

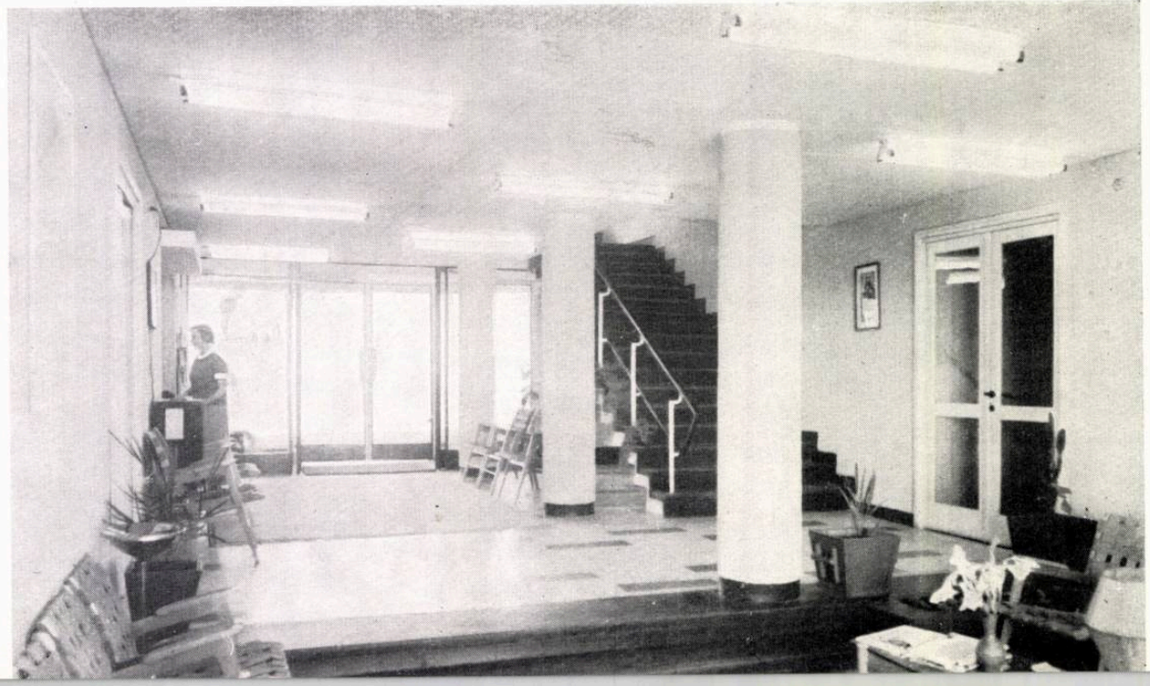

Mamaia — Vedere interioară a holului hotelului « Neptun »

Perspectivă

HOTEL CU 14 NIVELURI LA MAMAIA

Autor: arh. Mina Laurian
I.S.C.A.S.

Această construcție formează elementul central al compoziției ansamblului de 10 000 de paturi, fiind așezată în axa esplanadei ce se deschide spre mare, marcînd în același timp punctul de intrare în stațiune pe noul acces dinspre șoseaua București.

Această poziție a determinat tratarea clădirii cu o dezvoltare mai amplă și o siluetă deosebită de a celorlalte cinci hoteluri mari.

Ansamblul cuprinde un hotel (A_3) cu piesele sale de recepție, un restaurant (R_6) deservind atît locatarii hotelului, cît și vizitatorii, precum și o serie de funcțiuni auxiliare ale întregii stațiuni (birouri O.N.T., birouri de voiaj, saloane de frizerie, coafură, atelier de reparații etc.).

Clădirea principală a ansamblului, hotelul, este orientată perpendicular față de linia țărmului mării, avînd funcțiunile cu caracter public (holul, salonul-bar și sălile de restaurant) la parter.

Hotelul are subsol, parter, mezanin și 12 etaje, precum și o terasă accesibilă la ultimul nivel, dispunînd de un bar și spații de agrement pentru locatarii hotelului.

Camerele au cîte 2 paturi și grup sanitar propriu.

La fiecare nivel curent sînt prevăzute cîte 3 apartamente compuse din vestibul,

Secțiune transversală

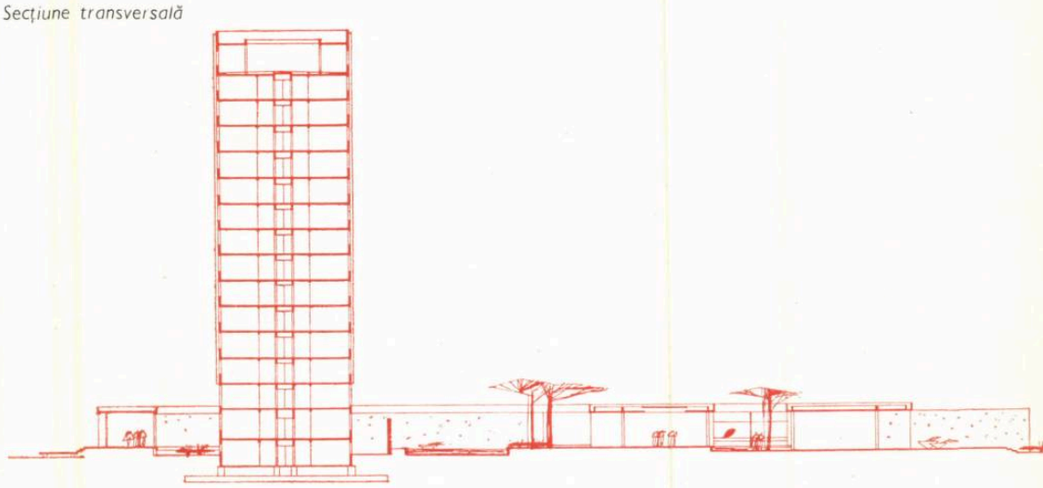

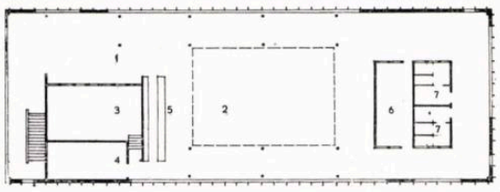

1

2

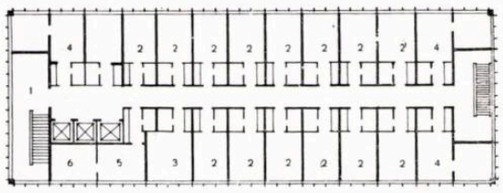

1 — Bloc A_3 — Plan terasă

1. Terasă acoperită — 2. Terasă descoperită — 3. Camera mașinilor — 4. Oficiu — 5. Bar — 6. Camera ventilatoare 7. Grup sanitar

2 — Bloc A_3 — Plan etaj curent

1. Hol — 2. Cameră 2 paturi — 3. Cameră 3 paturi 4. Apartamente — 5. Oficiu — 6. Cameră personal

3 — Plan parter

1. Hol. — 2. Stand de vînzare — 3. Portar — 4. Birou 5. Cameră cu 2 paturi — 6. Oficiu — 7. Personal — 8. Birouri agenții — 9. Frizerie — 10. Coafor — 11. Atelier reparații 12. Hidrofor — 13. Curte interioară — 14. Spălător vase 15. Cameră frigorifică — 16. Bucătărie rece — 17. Bucătărie 18. Oficiu — 19. Spălător veselă — 20. Spălător pahare 21. Băuturi — 22. Birou — 23. Gheață — 24. Depozit 25. Legume — 26. Sală mese personal — 27. Grup sanitar 28. Bucătar șef — 29. Curte de serviciu — 30. Gheață 31. Depozit case — 32. Cameră gunoi — 33. Radioficare 34. Bar — 35. Sală de mese — 36. Ring de dans — 37. Terase

2 camere și grup sanitar, precum și o cameră de personal, un oficiu.

Capacitatea hotelului este de 580 paturi pentru vizitatori și 86 paturi pentru personalul de serviciu.

Circulația pe verticală se face cu 3 lifturi de cîte 10 persoane și două scări amplasate la capetele coridorului.

La parter se găsesc piesele de recepție ale hotelului: holul de acces în hotel, cu două intrări, una dinspre artera de circulație principală și una dinspre mare; salonul, orientat spre mare și spre curtea interioară, constituind legătura dintre hotel și sălile de restaurant ce-l deservesc; curtea interioară a ansamblului, formînd un spațiu de agrement amenajat cu terase, spații plantate și elemente decorative de grădină; spre curte sînt orientate salonul și una din sălile restaurantului.

Restaurantul (R_6) deservește 1300 persoane într-o serie și jumătate, avînd circuit deschis. El ocupă partea de nord a ansamblului, avînd sălile orientate spre est și nord, iar partea de serviciu spre nord-vest.

S-a căutat să se obțină fragmentarea spațiului de deservire, prin utilizarea de panouri decorative, jocuri de nivel, diferențierea plastică a plafoanelor.

Serviciile principale ale restaurantului sînt legate, prin intermediul oficiului situat la același nivel, cu sălile de mese, permițînd o circulație ușoară a personalului.

Încăperile auxiliare (depozite, vestiare, birouri, camera de agregate frigorifice) sînt amenajate pe două niveluri intermediare, fără să mai fie nevoie de lift de materiale.

Sistemul constructiv al hotelului constă din diafragme de beton armat turnate în cofraje glisante și planșee de beton armat monolit, turnate ulterior. Celelalte construcții parter sînt realizate în structură de beton armat, cu stîlpi la traveea de 9 m (planșee cu grinzi și nervuri dese) și travee de 6 m (cu planșeu dală).

Fațadele blocului sînt tratate unitar pe toate laturile; lamelele de beton prefabricat utilizate pentru prinderea tîmplăriei au și un rol plastic în fațadă.

Arh. MINA LAURIAN

3

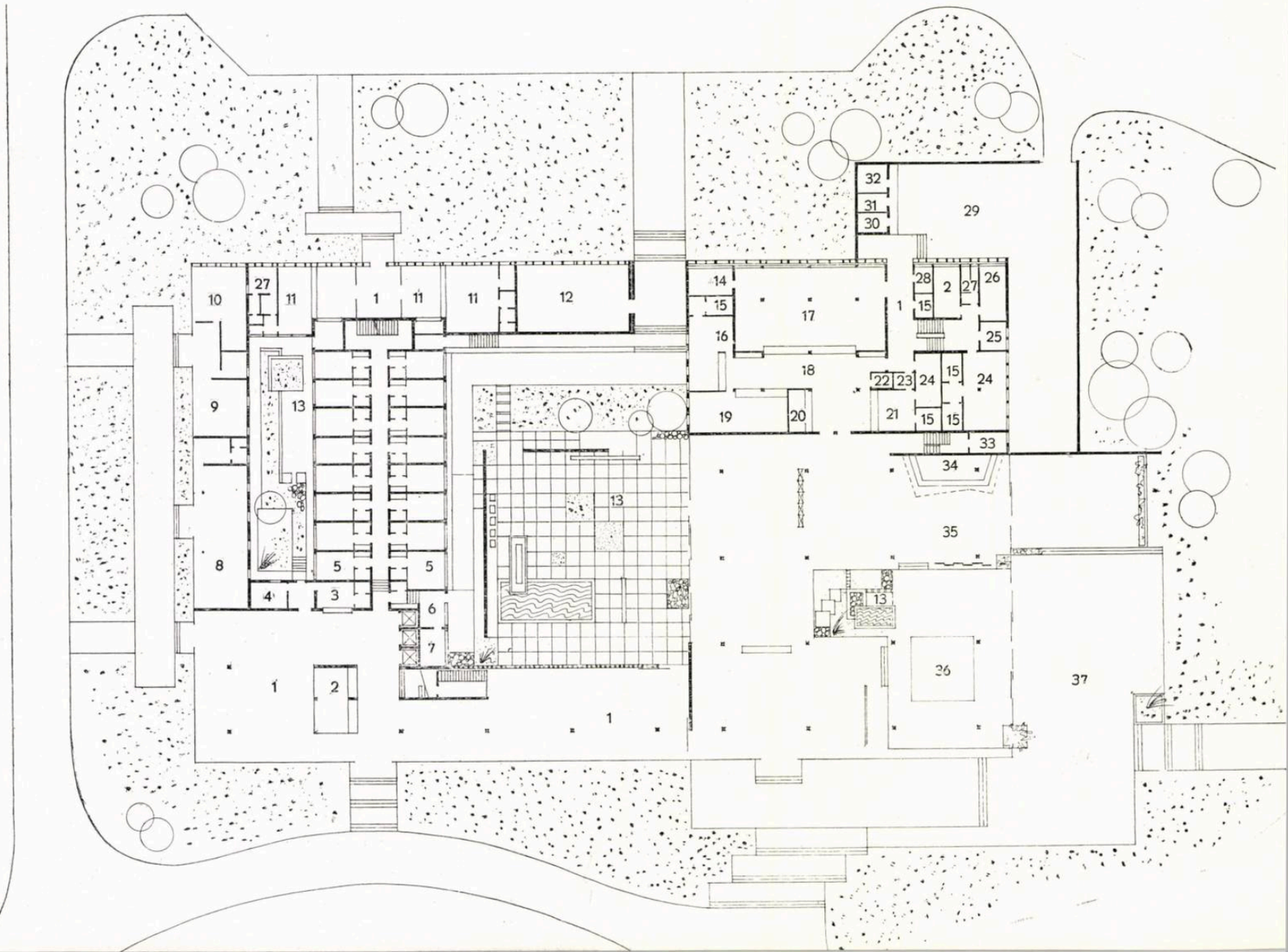

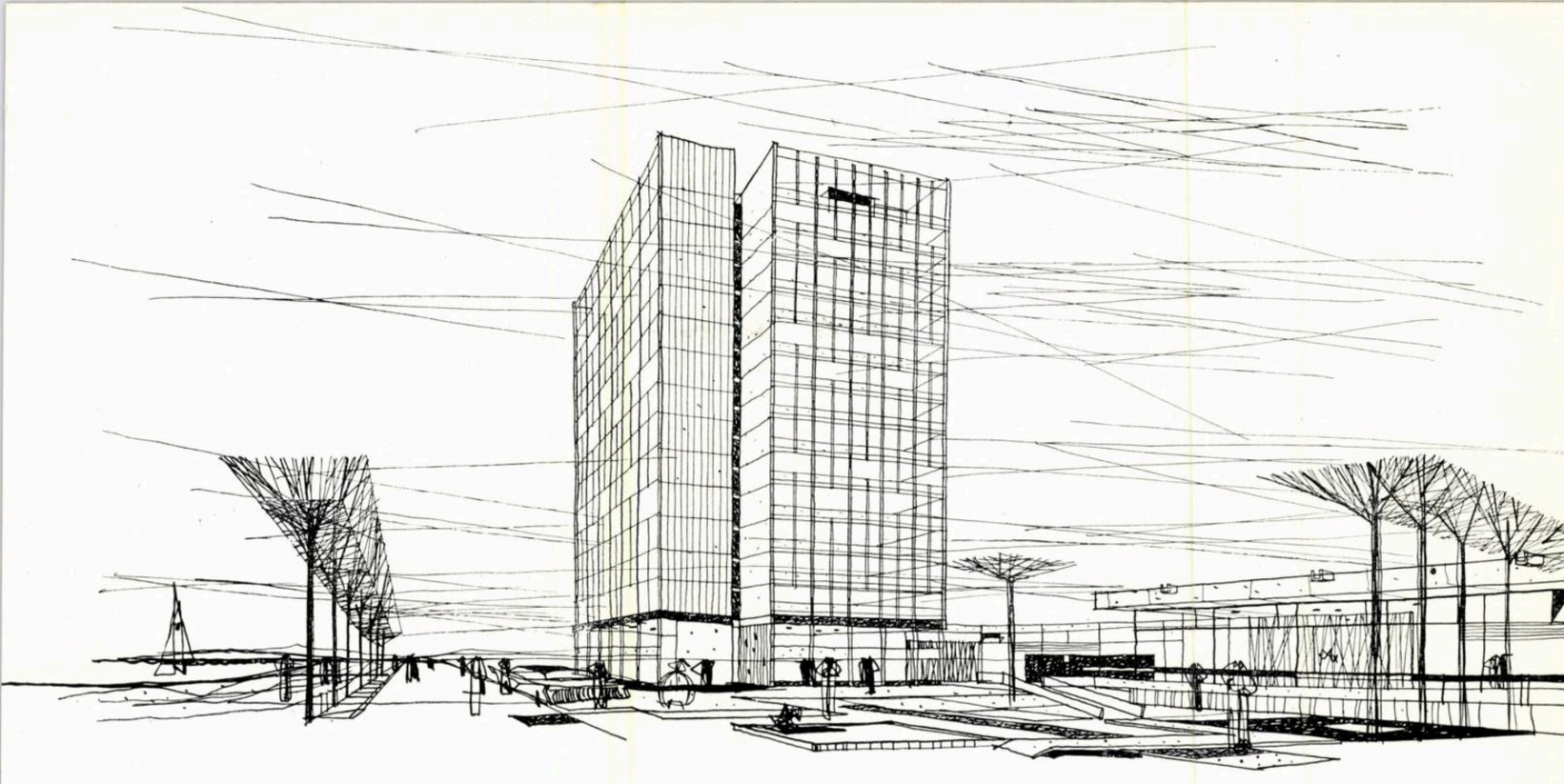

Perspectivă

HOTELUL ŞI RESTAURANTUL «P A R C» — M A M A I A

Autor, arh. Violeta Constantinescu
coautor, arh. Gabriela Gheorghiu
I.S.C.A.S.

Situat la intrarea în Mamaia, hotelul A_4 și restaurantul R_8 (hotel-restaurant «Parc») formează un ansamblu permanent care funcționează vara și iarna.

Acest ansamblu are o capacitate de 425 de persoane.

Partea de servicii a ansamblului este astfel dimensionată încît în sezonul de vară să poată deservi o a doua sală de mese pentru 900 de persoane în două serii.

Partea de cazare a hotelului este o construcție turn cu subsol, parter, 13 etaje și terasă.

Fiecare etaj cuprinde cîte 14 garsoniere, un apartament, o cameră pentru personal, cu oficiu, depozite.

Garsoniera este compusă din vestibul cu dulap în perete, o cameră cu două paturi, un grup sanitar cu lavabou, W.C., duș de mînă cu apă caldă și rece și o loggie.

Toate camerele de locuit sînt orientate optim, cu vedere spre mare, lacul Tăbăcăriei sau lacul Siutghiol.

Etajul 14 constituie un spațiu închis, amenajat pentru club și recreație, cu o terasă acoperită-solariu și o terasă descoperită cu acces la nivelul următor.

La parter, hotelul este legat de restaurantul permanent prin holuri, saloane și o curte interioară.

Ansamblul este prevăzut cu două intrări, una spre mare și cealaltă spre șoseaua națională (cu posibilități de staționare și parcaj).

În proiectare s-a urmărit ca sala — care funcționează numai în sezonul de vară — să fie tratată ca o terasă-grădină parțial acoperită și închisă, amenajată cu ring de dans, bar, bazin și jardiniere.

Sistemul constructiv pentru blocul turn este cu pereți de beton armat turnat în cofraje glisante și planșee monolit.

Pentru finisaje s-au întrebuințat: la exterior, vinacet, terasit, placaje de piatră de Tohani, cărămidă de sticlă; la interior, calcio, faianță, ulei. Tîmplăria, de lemn și metalică; pardoseli: linoleum, mozaic de marmură cu ștraifuri de marmură, dale de beton cu mărgăritar spălat, piatră de Banpotoc; terasele circulabile și cele necirculabile, cu praf hidrofob și dale.

Arh. VIOLETA CONSTANTINESCU

Vedere de șantier a blocului «tip A_4»

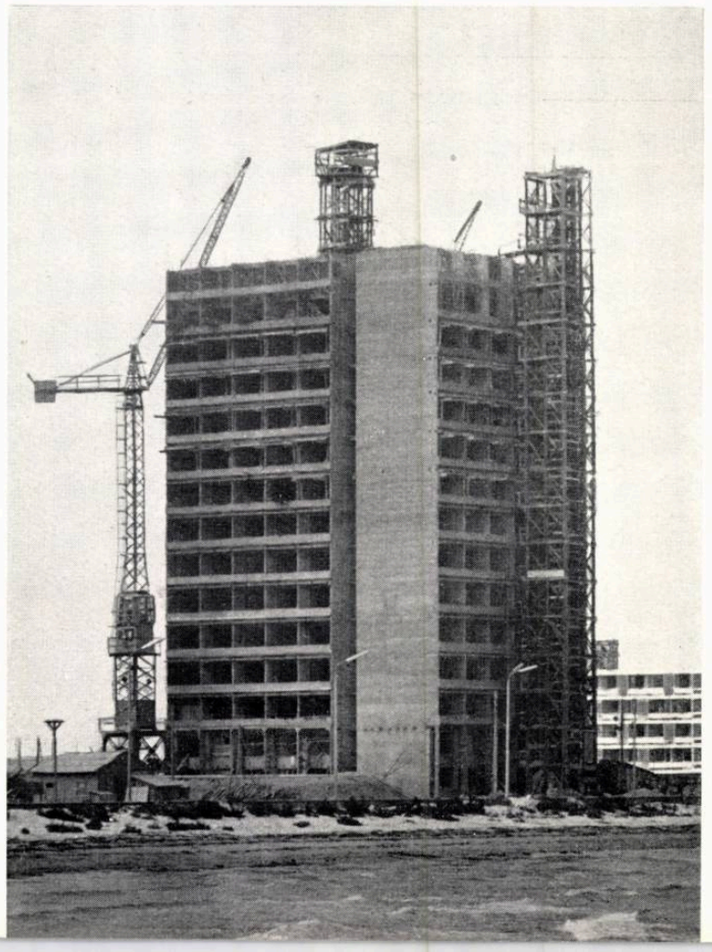

1

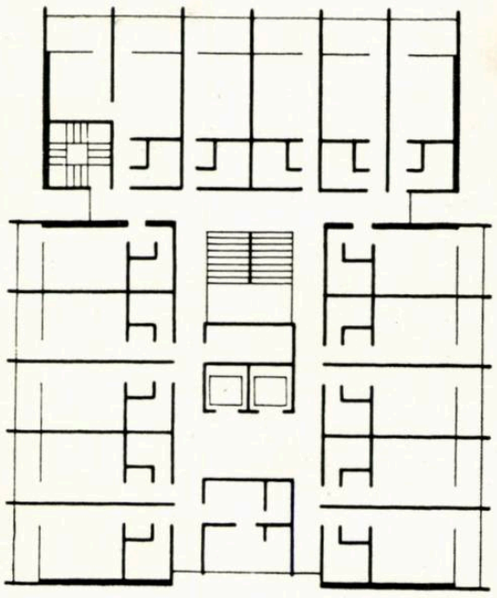

2

1 — Vederea hotelului în execuţie, dinspre mare.
2 — Plan nivel curent
3 — Plan parter

1. Windfang — 2. Hol — 3. Salon — 4. Portar — 5. W.C. 6. Vestiar — 7. Administraţie — 8. Acces spre plajă — 9. Grădină interioară — 10. Vestibul — 11. Cameră cu 2 paturi 12. W.C. — 13. Sală de mese încălzită — 14. Ring de dans 15. Orchestră — 16. Sală de mese pentru vară — 17. Bazin 18. Bar — 19. Terasă — 20. W.C. — 21. Birou responsabil 22. Oficiu — 23. Bucătărie — 24. Bucătărie rece — 25. Spălător veselă — 26. Spălător pahare — 27. Băuturi — 28. Depozit băuturi — 29. Mont-charge — 30. Preparări — 31. Grup frigorific 32. Bucătar şef — 33. Spălător vase — 34. Sală de mese personal — 35. Depozite — 36. Transformator — 37. Curte de serviciu

3

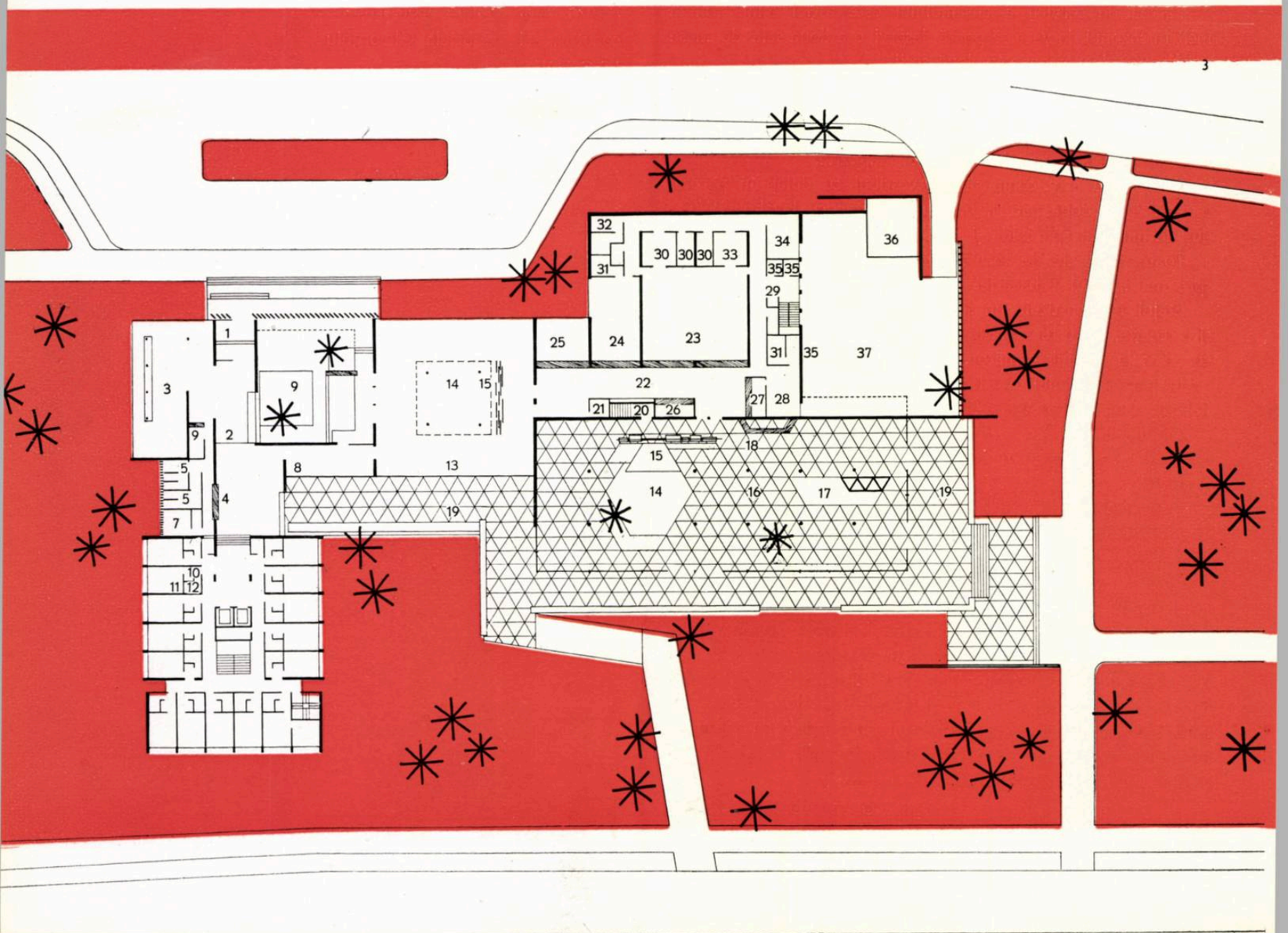

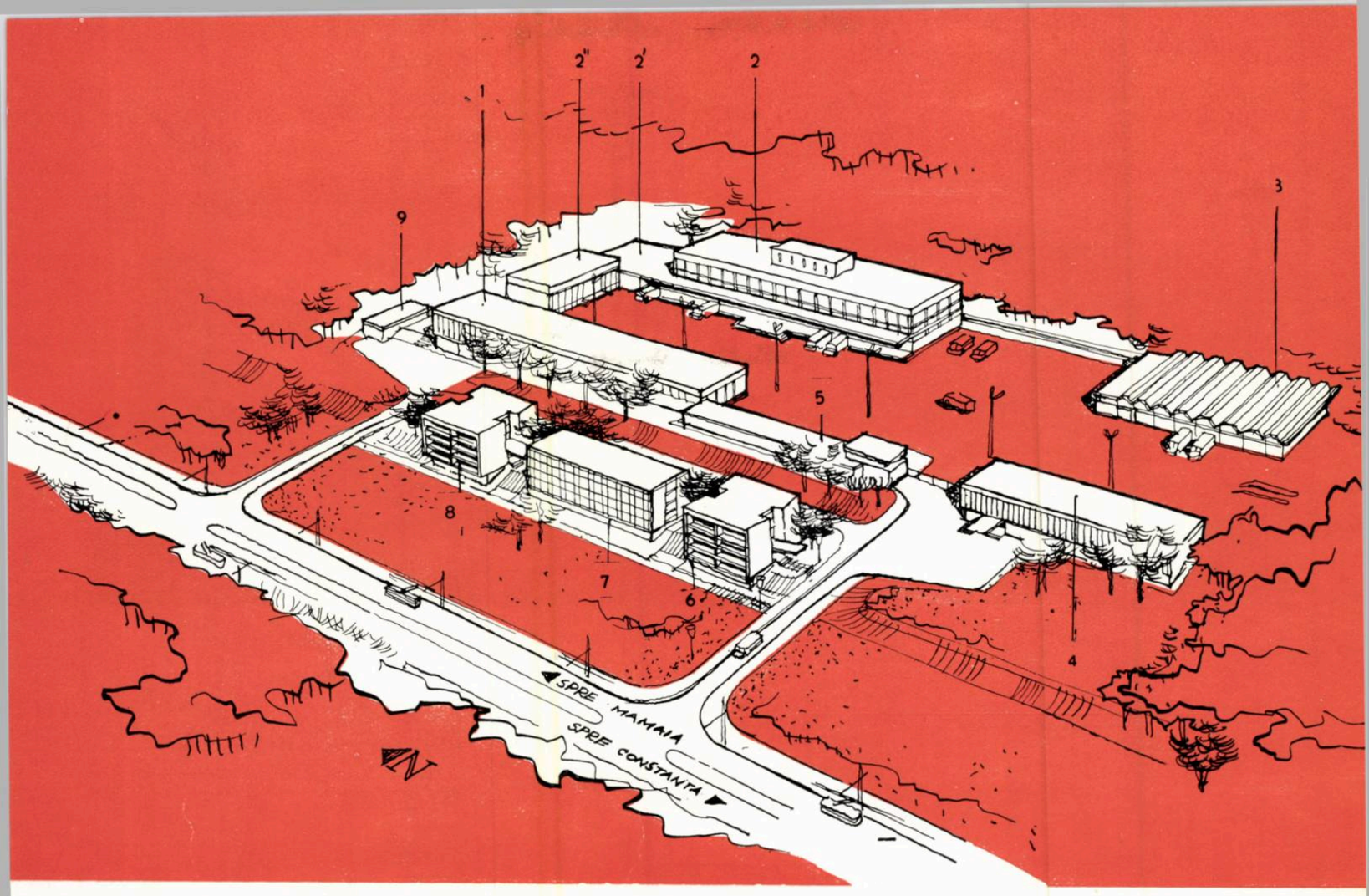

GRUPUL GOSPODĂRESC AL ANSAMBLULUI

Autor, arh. Ludovic Staadecker
I.S.C.A.S.

O bună parte din funcțiunile de deservire ale ansamblului hotelier de 10 000 de paturi de la Mamaia au fost centralizate într-un grup gospodăresc.

Amplasamentul acestuia a fost determinat în primul rînd de prezența vechii uzine electrice «Filimon Sîrbu» a orașului Constanța care, în soluția generală de termoficare a ansamblului, are rolul de sursă de energie termică ieftină.

Punctul de transformare termică a aburului preluat de la uzină și-a găsit locul în grupul gospodăresc, al cărui amplasament a fost stabilit la o distanță rațională, atît de cazanele uzinei (200 m), cît și de centrul de greutate al ansamblului hotelier (cca. 1 500 m). Terenul ales, aflat pe b-dul Lenin care leagă Constanța de Mamaia, era liber, întinzîndu-se pe 2,5 ha.

Grupul gospodăresc se compune dintr-o incintă principală de serviciu, pavată, de cca. 3 500 m², în jurul căreia s-au așezat clădirile ce adăpostesc diferitele funcțiuni. Incinta este legată de bulevard printr-un drum carosabil de 60 m lungime.

În fața incintei, formînd frontul către bulevard, însă retrase cu 40 m față de acesta, sînt amplasate locuințele de serviciu.

Urmărind perspectiva aeriană prezentată mai sus, clădirea (*1*) este *spălătoria mecanică*, cu o arie desfășurată de 1330 m² avînd o producție de 8500 kg de rufe spălate și călcate pe zi. Punctul termic, adăpostit în aceeași clădire, preia aburul de la uzină cu o presiune de 6 at și comandă centralizat toate consumurile de căldură, atît ale grupului gospodăresc, cît și ale ansamblului hotelier.

Grupul consumă aburi de la 6 la 0,1 at, apă caldă pentru încălzire și menajeră, în total 4 G.cal. Pentru ansamblul hotelier, punctul termic prepară apa supraîncălzită, care, prin transformări locale la consumatori, produce aburi de joasă presiune, asigurînd nevoile de încălzire și ventilație la două dintre hoteluri, precum și apa caldă menajeră care se consumă abundent în întregul ansamblu (6 G.cal); în total, producția este de 10 G.cal. Această soluție asigură o exploatare economică simplă și sigură, îndepărtînd sursele de foc în ansamblul hotelier, cu toate neajunsurile ce le-ar provoca.

În clădirea (*2*) se face *semipreparareа* alimentelor necesare celor 11 restaurante principale ale ansamblului. Suprafața desfășurată pe trei niveluri este de 4373 m². Funcțiunea de semipreparare a cărnii, peștelui și a legumelor (30 t pe zi) este completată în clădirea anexă cu (*2'*) *frigoriferul* cu o capacitate de 32 t alimente și cu (*2''*) *fabrica de gheață* cu o producție de 10 t/zi.

În clădirea (*2*) se mai găsește o cofetărie la nivelul al doilea, cu o producție de 25 000 prăjituri pe zi, depozite pentru 80 t alimente și 100 000 sticle de apă minerală, vestiare, cîteva birouri și o cantină ce poate servi 600 de porții în trei serii. Cele trei clădiri însumează o suprafață de 5516 m². Prin soluția aleasă s-au putut economisi suprafețe construite la fiecare restaurant în parte; exploatarea fiind centralizată, este mai rațională, iar

1

1 — Administrația generală — Vedere

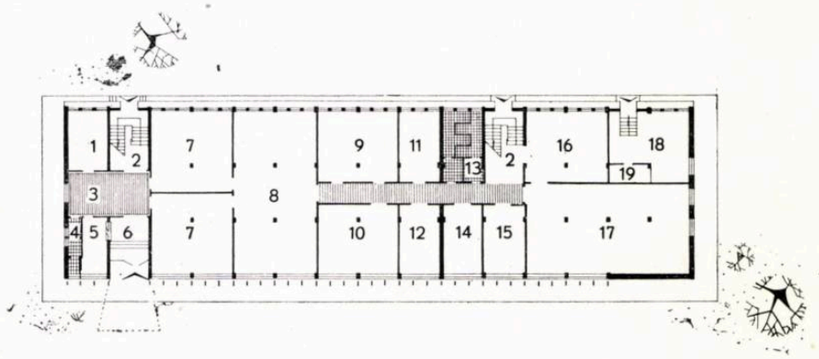

2

2 — Pavilion administrativ — Plan parter

1. Birou — 2. Intrare — 3. Hol — 4. Grup sanitar — 5—6. Intrare principală — 7. Birou — 8. Depozit inventar hotel 9. Depozit materiale — 10. Atelier mecanic — 11. Atelier sanitar — 12. Atelier sudură — 13. Grup sanitar — 14. Atelier electric — 15. Atelier frigorific — 16. Atelier tîmplărie 17. Atelier tapițerie — 18. Atelier vopsitorie — 19. Depozit vopsele

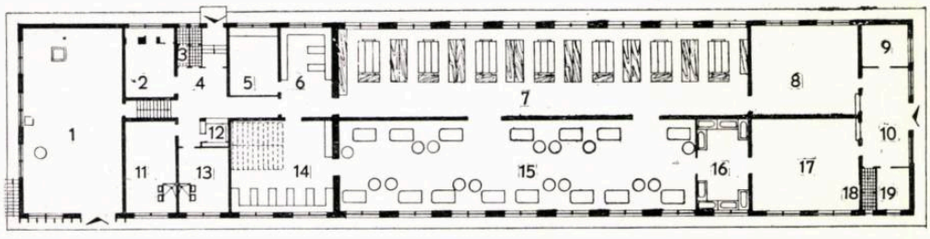

3

3 — Spălătorie — Plan parter

1. Punct termic — 2. Ventilații — 3. Grup sanitar — 4. Hol 5. Reparații — 6. Triere — 7. Călcătorie mecanică — 8. Depozit rufe curate — 9. Birou — 10. Hol — 11. Vestiar femei — 12. Bufet — 13. Vestiar bărbați — 14. Uscătorie 15. Spălătorie — 16. Inmuiat rufe — 17. Depozit rufe murdare 18. Grup sanitar — 19. Birou.

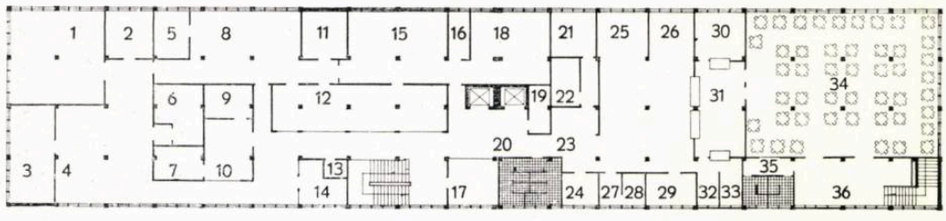

4

4 — Preparare — Plan parter

1. Preparare carne — 2. Frigorifer pește — 3. Sas — 4. Preparare pește — 5. Spălător vase pește — 6. Laborator 7. Medic — 8. Depozit cărucioare — 9. Spălător vase carne 10. Preparare legume — 11. Gunoi — 12. Trecere gunoi 13. Preparare legume — 14. Birou — 15. Administrator 16. Birou — 17. Vestiar bărbați — 18. Birou — 19. Birou 20. Informații — 21. Grup sanitar bărbați — 22. Eliberare halate — 23. Grup sanitar femei — 24. Vestiar femei 25. Hol. — 26. Windfang

5

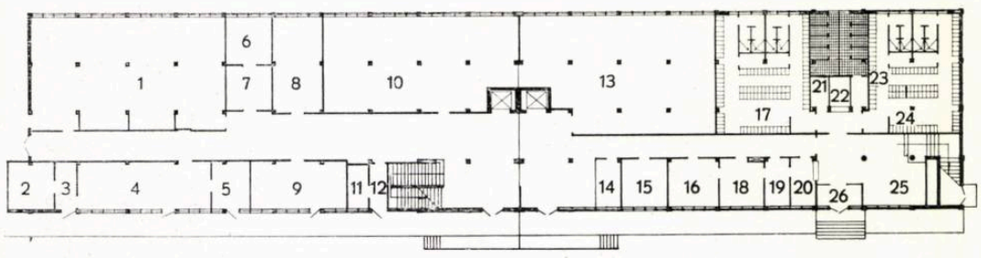

5 — Plan etaj

1. Cameră cuptoare — 2. Spălător vase — 3. Foietaj — 4. Laborator preparare — 5. Cotloane — 6. Frigorifer băuturi 7. Frigorifer perisabile — 8. Finisaj ciocolaterie — 9. Frigorifer perisabile — 10. Magazie patiserie — 11. Frigorifer expediție — 12. Expediție patiserie bomboane — 13. Evacuare gunoi — 14. Responsabil — 15. Finisaj bomboane 16. Cameră rece — 17. Cameră odihnă — 18. Bomboane preparare — 19. Loc de scară metalică pentru acces la camera de ventilație — 20. Grup sanitar — 21. Frigorifer — 22. Frigorifer lactate — 23. Cîntar — 24. Administrație — 25. Preparare carne, pește — 26. Preparare legume — 27. Șef bucătar — 28. Cămară — 29. Spălător vase — 30. Spălător cu platformă — 31. Oficiu — 32. Pîine — 33. Pahare — 34. Sală de mese 188 locuri — 35. Grup sanitar — 36. Vestibul așteptare.

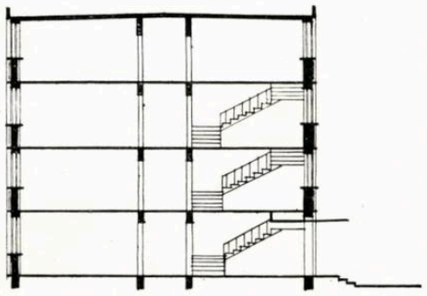

6

cantitatea de deșeuri menajere la fiecare restaurant este sensibil redusă în comparație cu practica obișnuită.

În clădirea *garajului* (*3*) se adăpostesc și se întreține 16 camioane destinate transportului celor 60—70 t de marfă pe zi necesare bunei funcționări a ansamblului hotelier ; are o suprafață de 734 m².

Clădirea *administrației generale* a ansamblului hotelier *(4)* cuprinde birouri pentru 100 de funcționari, depozite și ateliere de întreținere a dotațiilor hoteliere, precum și o centrală telefonică. Clădirea, pe două niveluri, are intrarea principală așezată către bulevard și este prevăzută cu un mic parcaj de mașini. Suprafața este de 1608 m².

Într-o clădire anexă (*5*) se găsește o *moară de gunoi*, un *depozit de butelii de gaze* lichefiate, *depozite* de lăzi și alte ambalaje, precum și un post trafo. Are 271 m².

Toate aceste clădiri, construite din cărămidă aleasă aparentă și brîuri albe, formează fundalul pe care, văzute de pe bulevard, se proiectează locuințele, colorate viu în albastru și alb, blocurile (*6*) și (*8*) avînd cîte 16 apartamente și un *cămin* cu 204 paturi *(7)*.

Cu (*9*) este indicată *stația de dedurizare* a apei necesare spălătoriei mecanice.

Grupul gospodăresc formează astfel un mic ansamblu armonios, cu frontul spre b-dul Lenin, accesul principal către Mamaia ; terenul este bogat plantat și iluminat.

Recapitulînd, grupul gospodăresc asigură următoarele deserviri pentru cele 10 000 de paturi ale ansamblului hotelier ce se construiește în 1961—1962 la Mamaia : termoficarea, depozitări centrale de alimente și băuturi, depozitări și întreținerea articolelor de inventar, semiprepararea alimentelor de bază, cofetăria, fabrica de gheață, spălătoria, telecomunicațiile, administrația, locuințe și masa pentru personalul permanent.

Arh. LUDOVIC STAADECKER

6 — *Secțiune transversală*

7 — *Plan parter. Pavilion locuințe*
1. Cameră — 2. Cameră — 3. Duș — 4. Bucătărie 5. Baie — 6. Chicinetă.

8 — *Cămin — Plan parter*
1. Camere — 2. Grup sanitar — 3. Intrare principală 4. Portar — 5. Dulap — 6. Intrări secundare (balcoane la etaj) — 7. Scara exterioară

9 — *Blocuri de locuințe și cămin — Vedere*

7

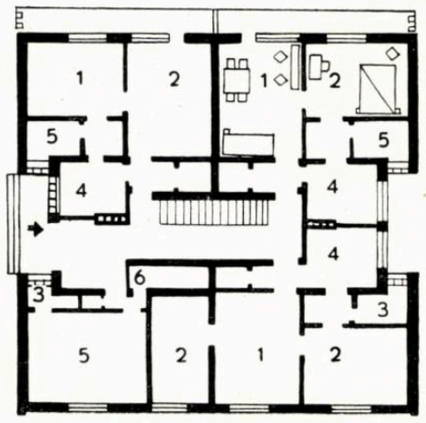

8

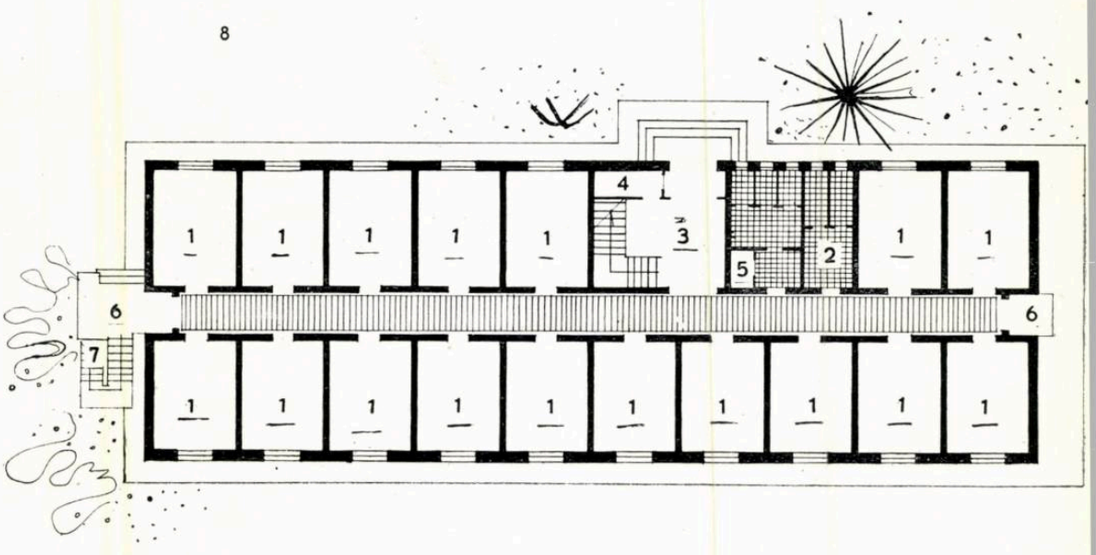

9

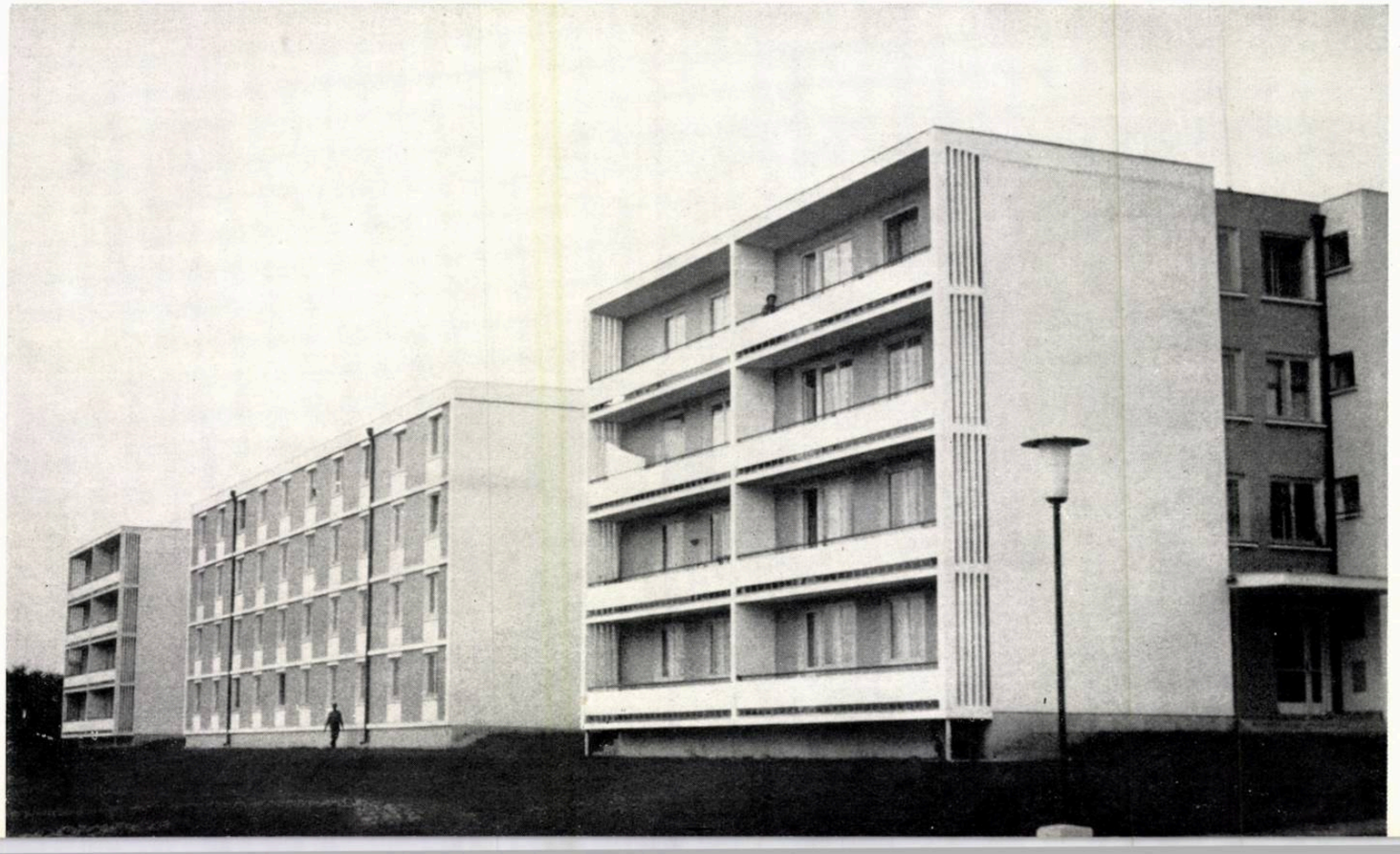

RESTAURANTUL «DOINA» – MAMAIA

Autor: arh. Virginia Petrea
I.S.C.A.S.

Restaurantul « Doina » — Vedere

Restaurantele « Flora », « Doina », «Sirena» sînt prevăzute a deservi publicul cazat în hotelurile înconjurătoare; ele au — prin tema de proiectare — un caracter închis, nefiind accesibile publicului care nu este cazat în cadrul ansamblului. Deoarece îndeplinesc funcțiuni similare și capacitatea lor este aceeași (cca. 1300 persoane în două serii), serviciile sînt cuprinse, în toate trei cazurile, într-un corp de clădire separat, cu o rezolvare de plan foarte asemănătoare.

Situat între cele două hoteluri pe care le deservește, restaurantul «Doina» a fost proiectat pentru a deservi 1300 de persoane în două serii. El este compus din două părți distincte: serviciile și sala de mese.

Serviciile, proiectate pe parter și etaj, cuprind la parter încăperile pentru primirea alimentelor gata preparate de la grupul gospodăresc, biroul de primire, depozitarea, precum și o sală de mese, vestiare și grupuri sanitare pentru personalul de serviciu.

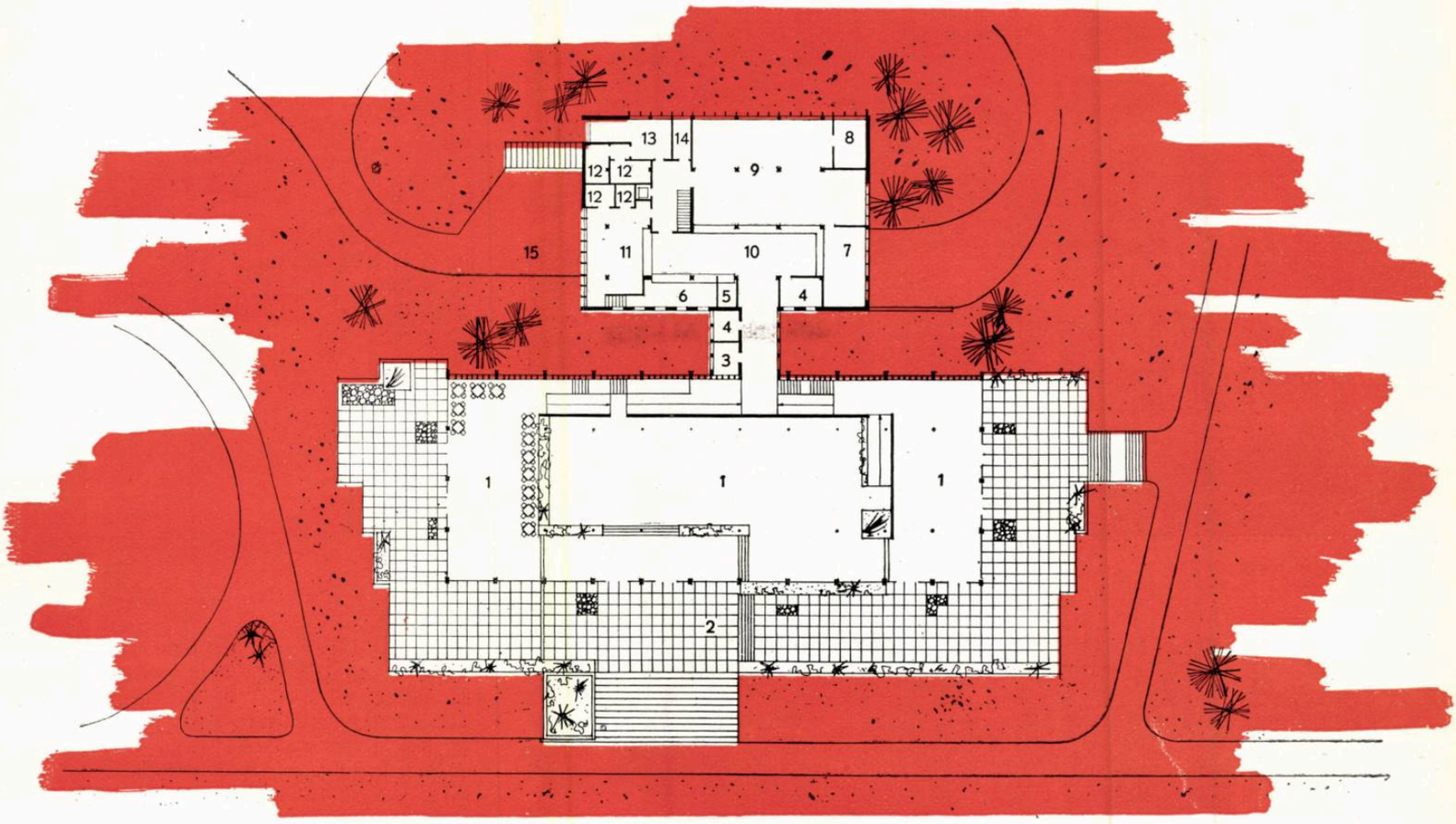

Plan parter

1. Sala de mese — 2. Terasă — 3. Birou responsabil 4. Depozit — 5. Spălător pahare — 6. Băuturi — 7. Spălător veselă — 8. Spălător vase — 9. Bucătărie — 10. Oficiu 11. Bucătărie rece — 12. Depozite frigorifice — 13. Cămară 14. Bucătar şef — 15. Curte serviciu

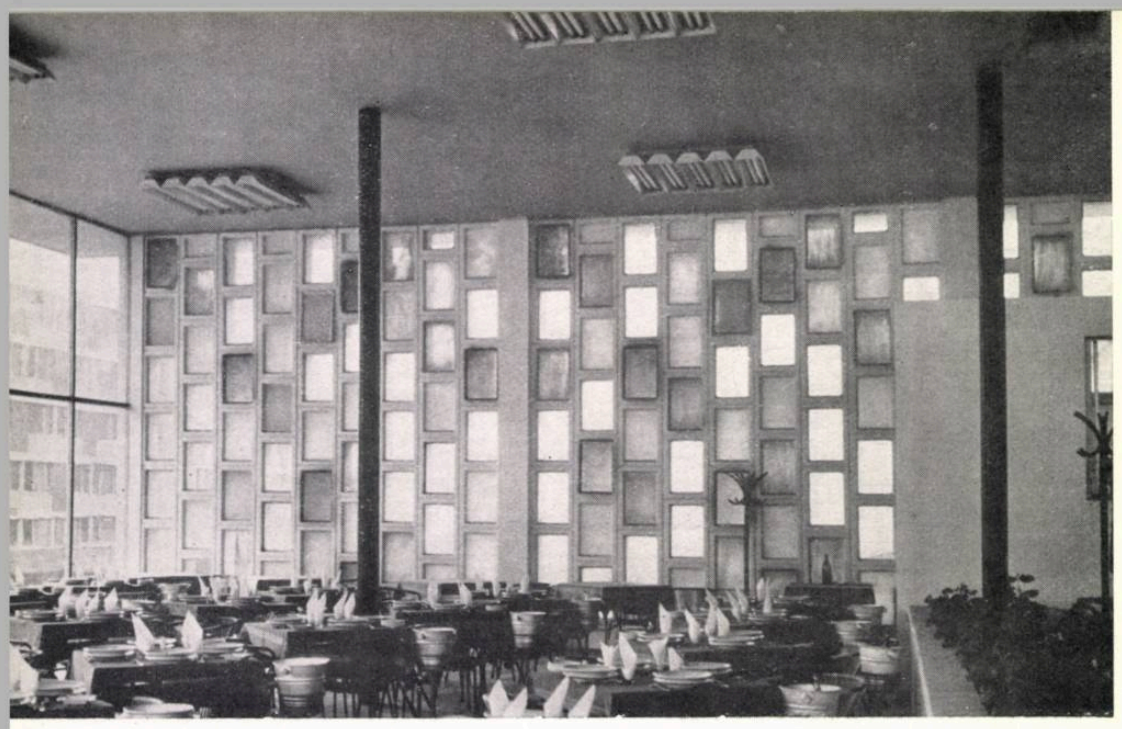

1 | 4
2 | 5
3 | 6

1, 2, 5, 6 — Restaurantul « Doina » Vederi interioare
3, 4 — Restaurantul « Doina » — Vederi exterioare

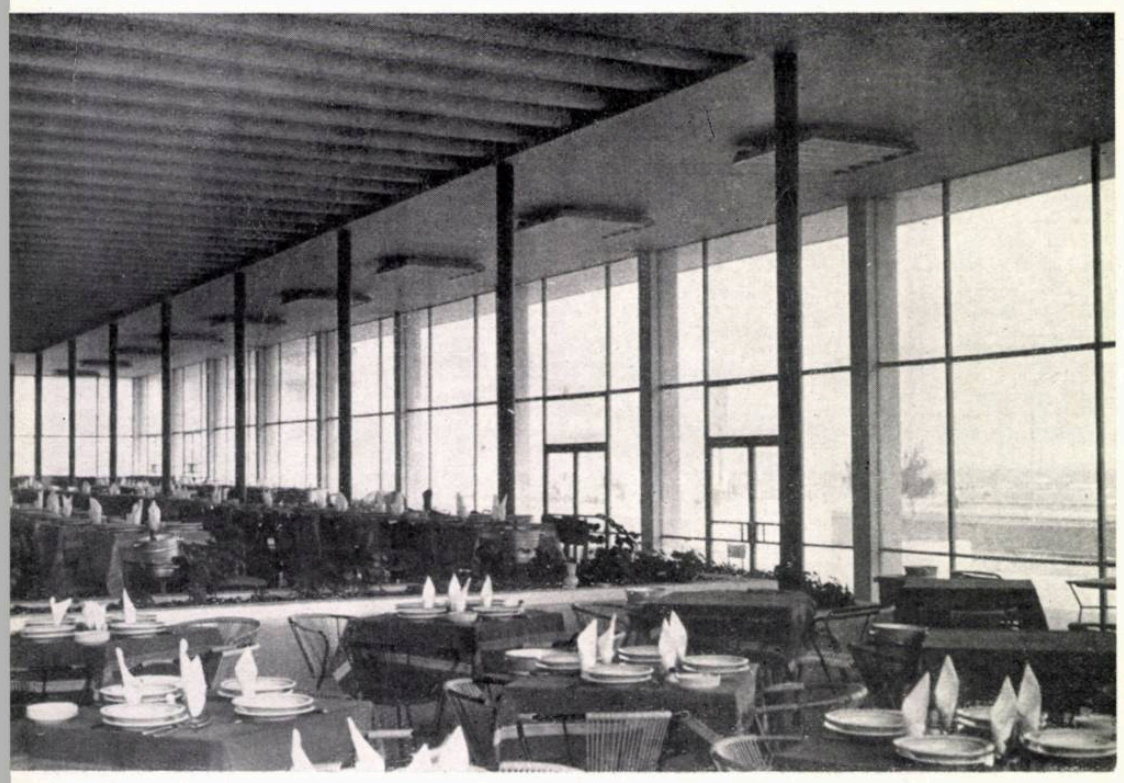

Accesul la servicii se face printr-o curte de serviciu parțial acoperită. Tot la parter, cu intrări directe, mai sînt amplasate camera pentru agregatele frigorifice, moara de deșeuri și un transformator. Etajul cuprinde depozitele frigorifice pentru carne, lactate, prăjituri și mezeluri (ultimele deservind bufetul), o cămară de zi, o încăpere pentru bucătarul șef și oficiul înconjurat de bucătăria cu spălătorul de vase și spălătorul de veselă, încăperea pentru bufet și pîine, băuturile și spălătorul de pahare.

Sala de mese are o capacitate de cca. 650 de locuri ; ea este amenajată cu terase la diverse niveluri și agrementată cu panouri decorative și spații verzi. Constructiv, partea de serviciu a fost soluționată pe zidărie portantă cu sîmburi de beton, iar sala cu schelet alcătuit din stîlpi de beton armat la exterior și stîlpi metalici la interior, planșeu monolit, izolație hidrofugă și termică din praf hidrofob.

Arh. VIRGINIA PETREA

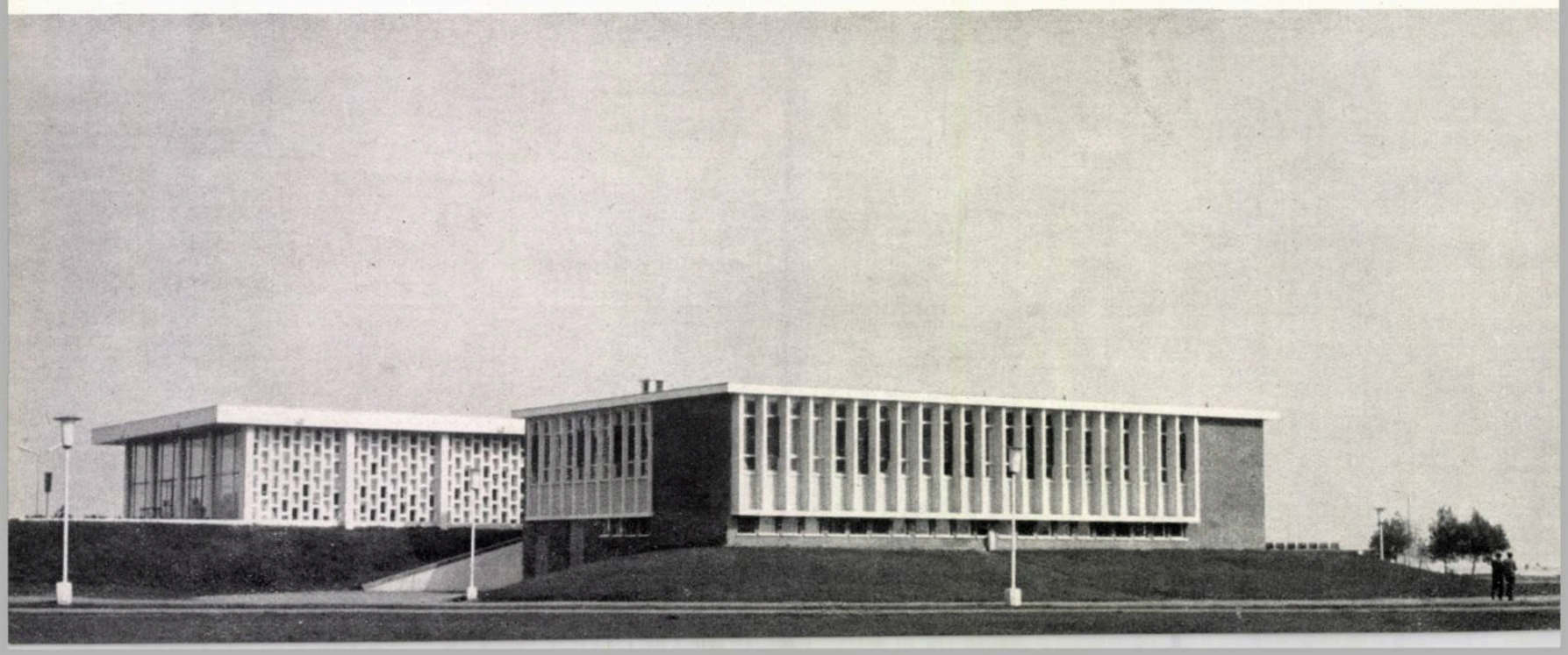

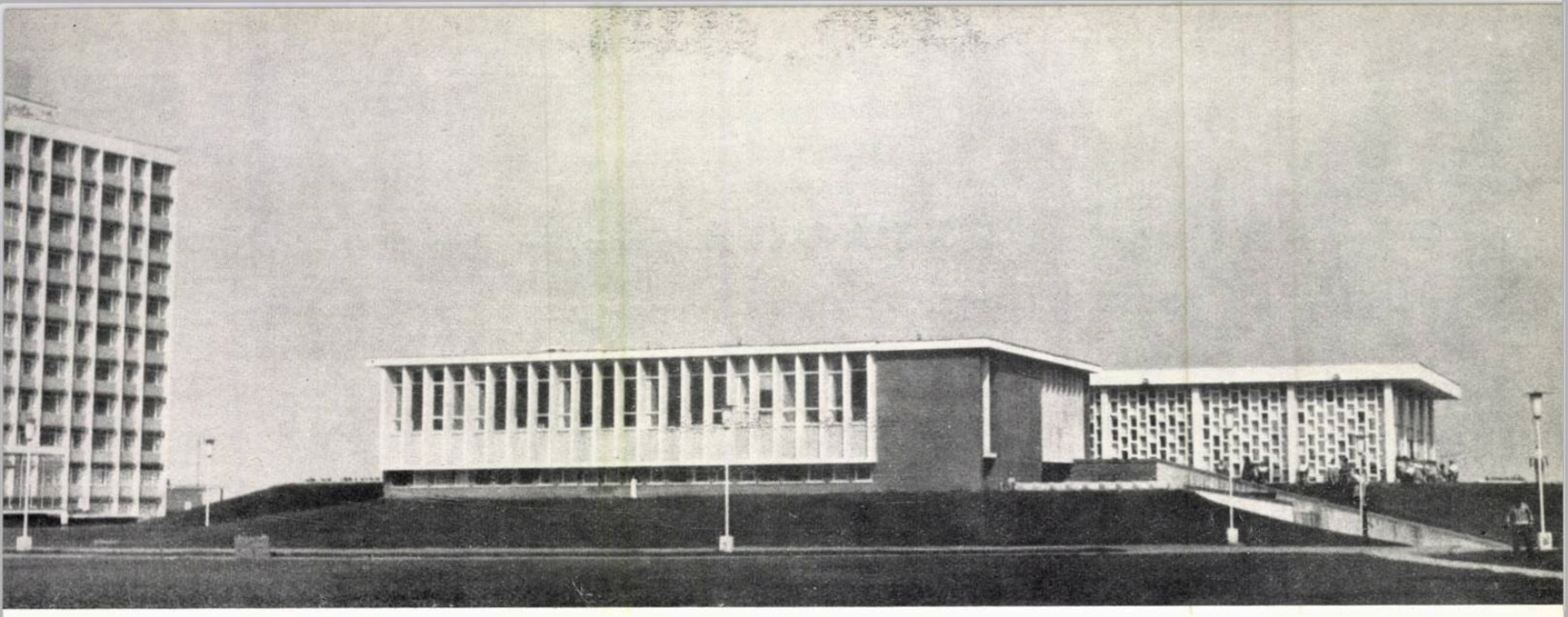

HOTELUL ŞI RESTAURANTUL «VICTORIA»

Spre deosebire de celelalte restaurante realizate în prima etapă, acesta este legat de hotelul cu zece etaje pe care-l servește în principal.

Problemele diferite ce se puneau la proiectarea acestui restaurant reieșeau din poziția sa, din faptul că accesul la hotel trebuia cuprins în compoziție, planul de ansamblu obligînd acest acces prin spatele restaurantului, adică tocmai pe acolo unde în mod firesc trebuiau amplasate serviciile. Aceste condiții date au dus la rezolvarea restaurantului pe un plan pătrat, care să permită circulațiile obligate cu hotelul și serviciile, rămînînd totuși liber pe toate cele patru fațade orientate către elementele naturale — mare, lac — și arhitecturale — hotel, incintă. Atît funcțional, cît și în exprimarea plastică, cele trei elemente (hotelul, sala restaurantului și serviciile acestuia) constituie grupuri arhitecturale distincte menite a se compune într-o unitate arhitecturală care, la rîndul ei, prin blocul înalt al hotelului, să se înscrie în trama generală a compoziției ansamblului.

Cele două componente ale restaurantului, sala și serviciile, au fost realizate din două materiale diferite, fiecare material găsindu-și expresia plastică specifică. Astfel, sala, realizată în principal din beton armat, este rezolvată pe un plan pătrat acoperit cu o ciupercă formată din patru hiperboloizi parabolici, pe principiul pînzelor subțiri și rezemînd într-un punct central la nivelul pardoselii. De la înălțimea de 2,80 m, pînza de beton a fost întreruptă către partea centrală, continuîndu-se prin patru nervuri ce se unesc într-un singur bloc de fundație.

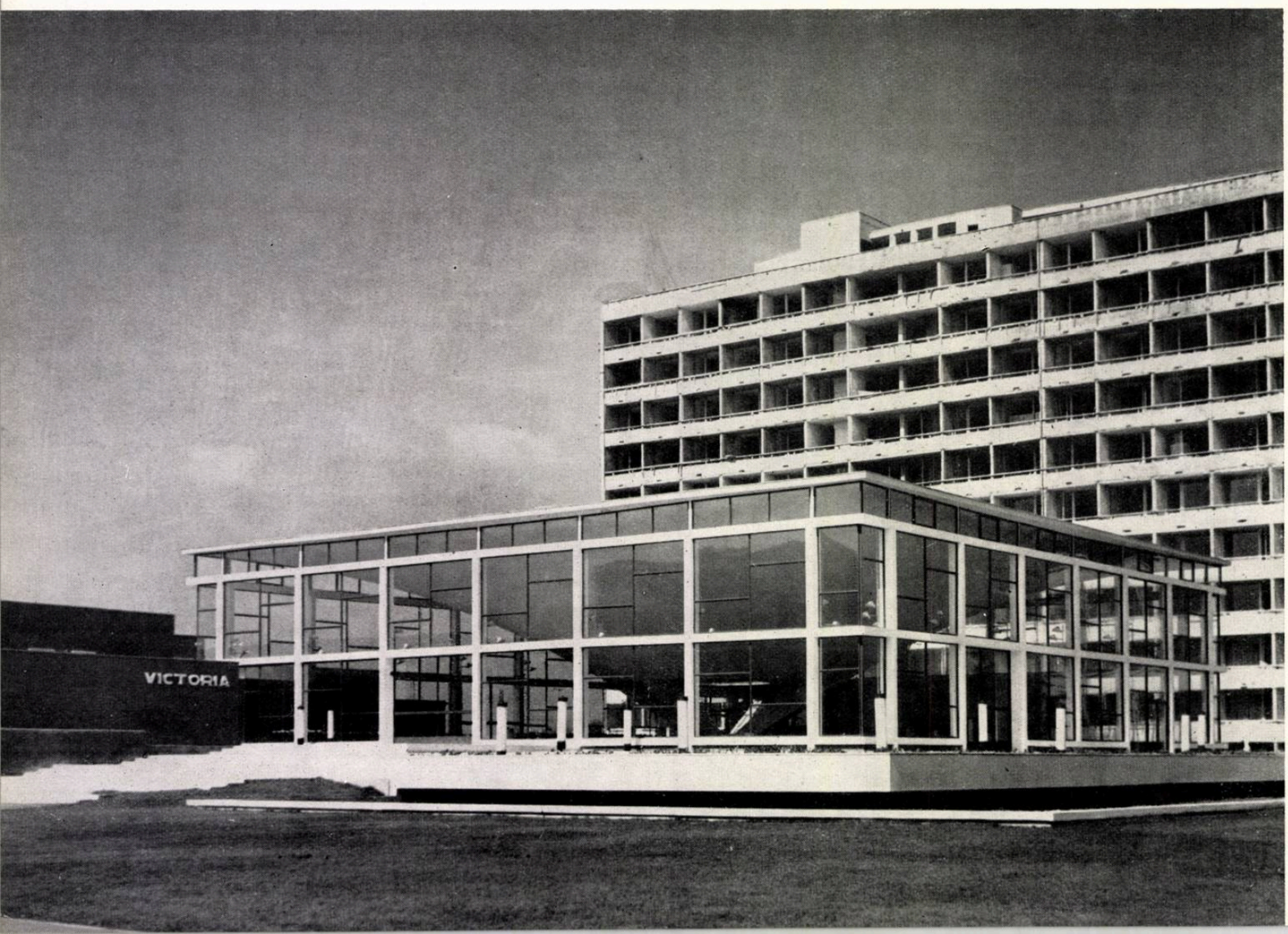

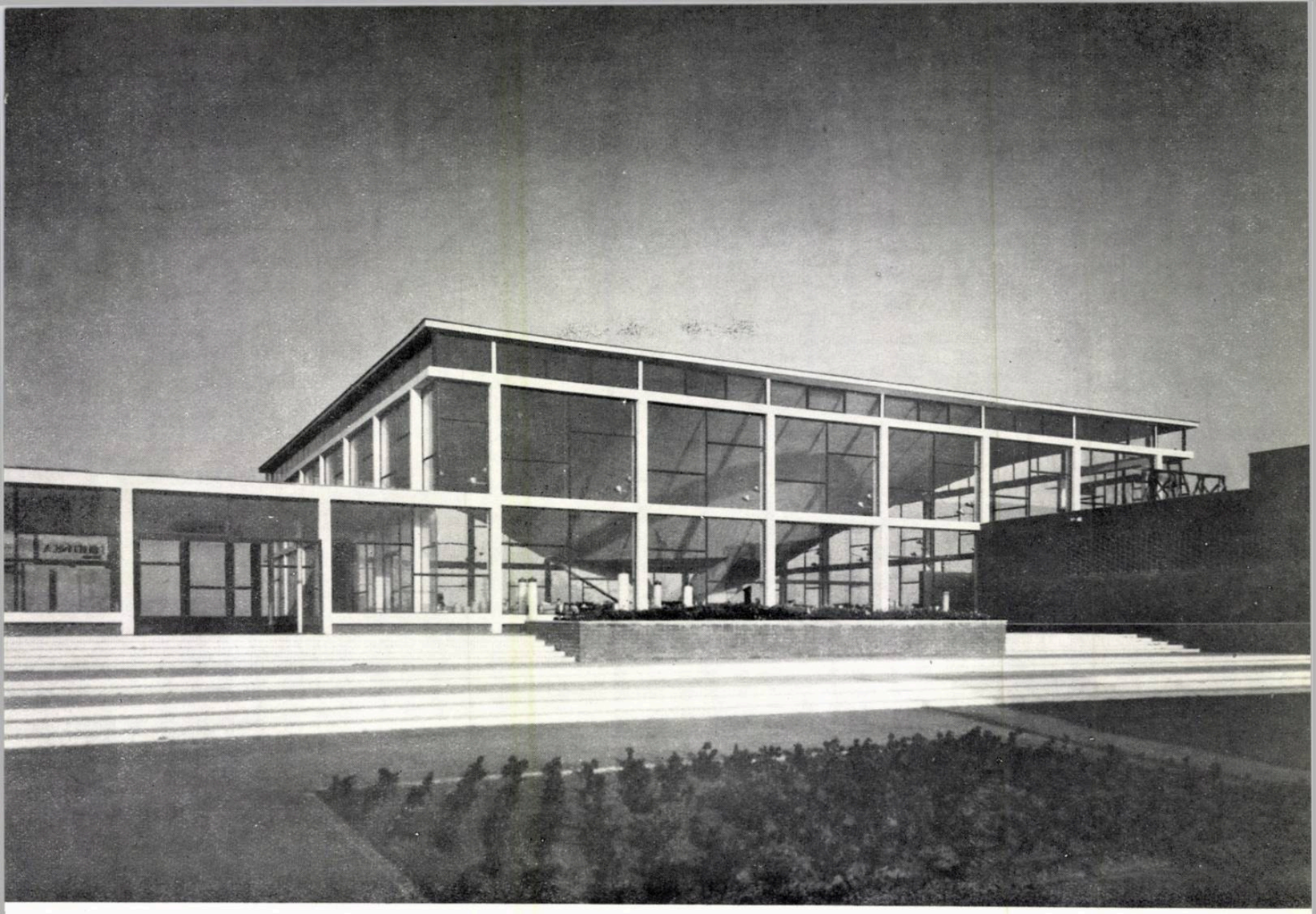

Restaurantul « Victoria » — Vedere

Plan parter

1. Hol intrare hotel — 2. Hol hotel — 3. Lift — 4. Cameră de curăţenie — 5. Cameră de serviciu — 6. Sală restaurant 7. Terasă hotel — 8. Terasă restaurant — 9. Curte de serviciu — 10. Bucătărie — 11. Oficiu — 12. Băuturi 13. Bufet rece — 14. Frigidere — 15. Cămară — 16. Sală de mese personal — 17. Oficiu personal — 18. W.C. pentru public — 19. Birou conducere

Plan terasă

1. Camera motoarelor — lift — 2. Lavabou — 3. Duş 4. W.C. — 5. Terasă

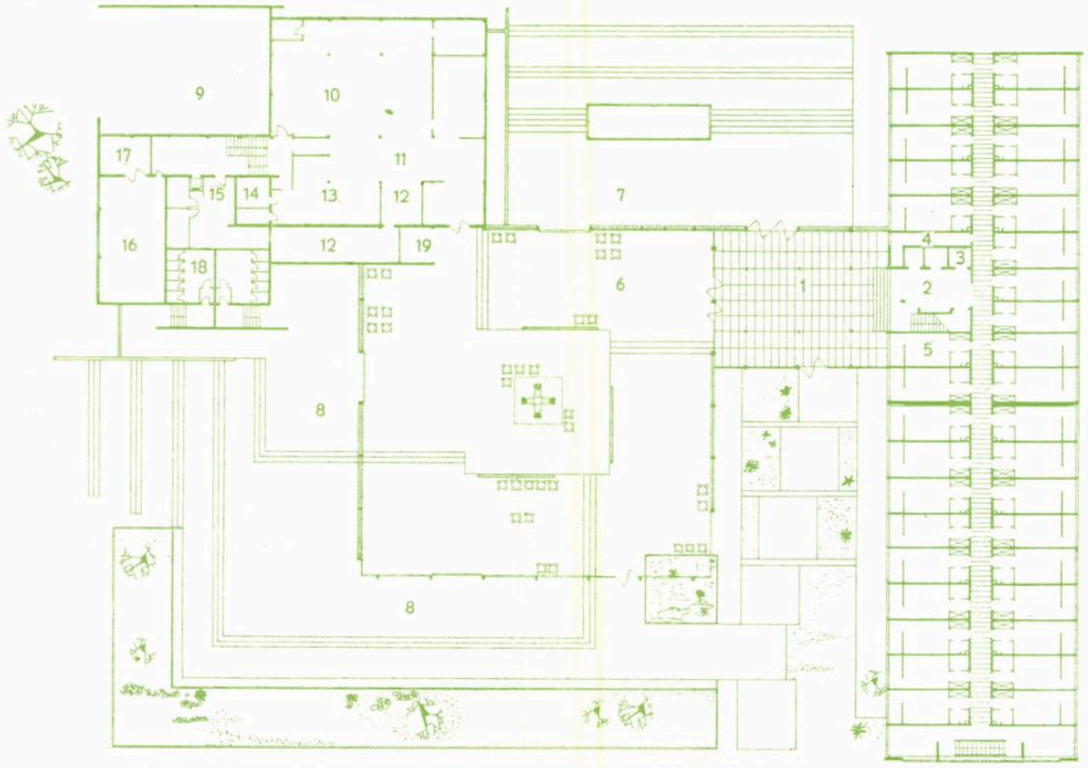

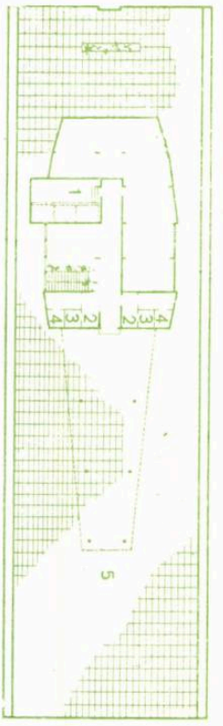

Vedere de noapte a restaurantului «Victoria»

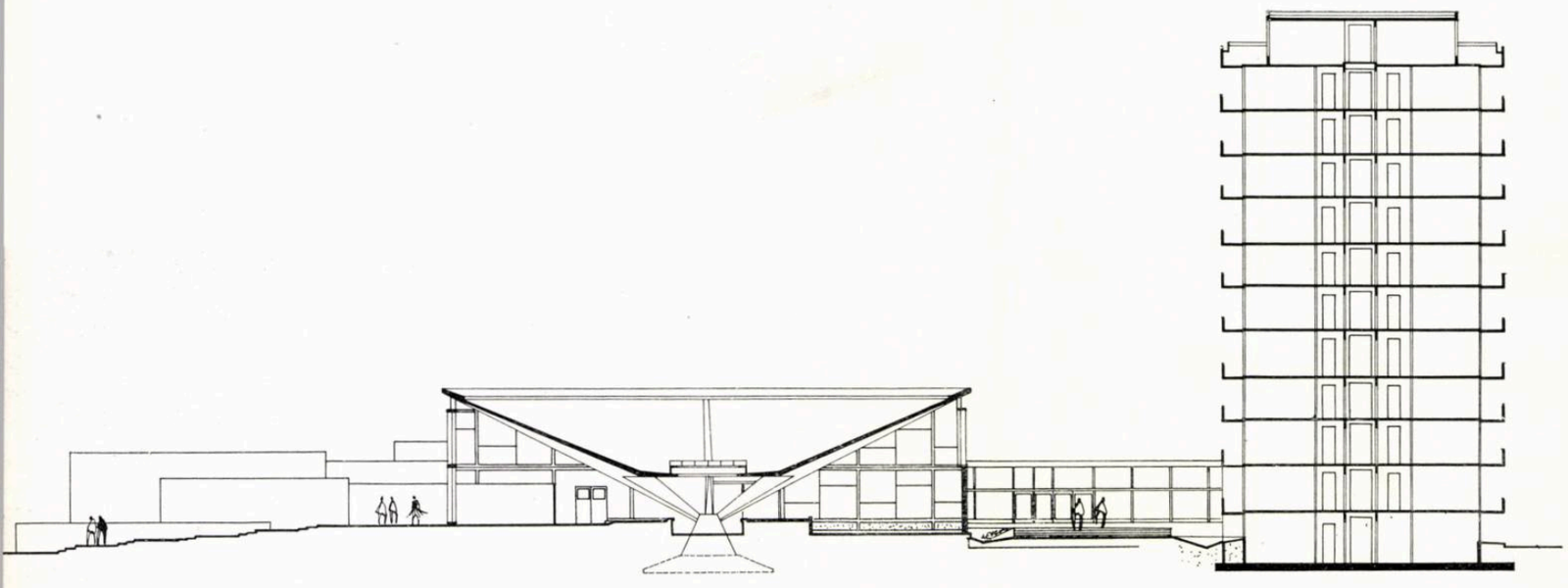

Secțiune transversală

Vedere interioară

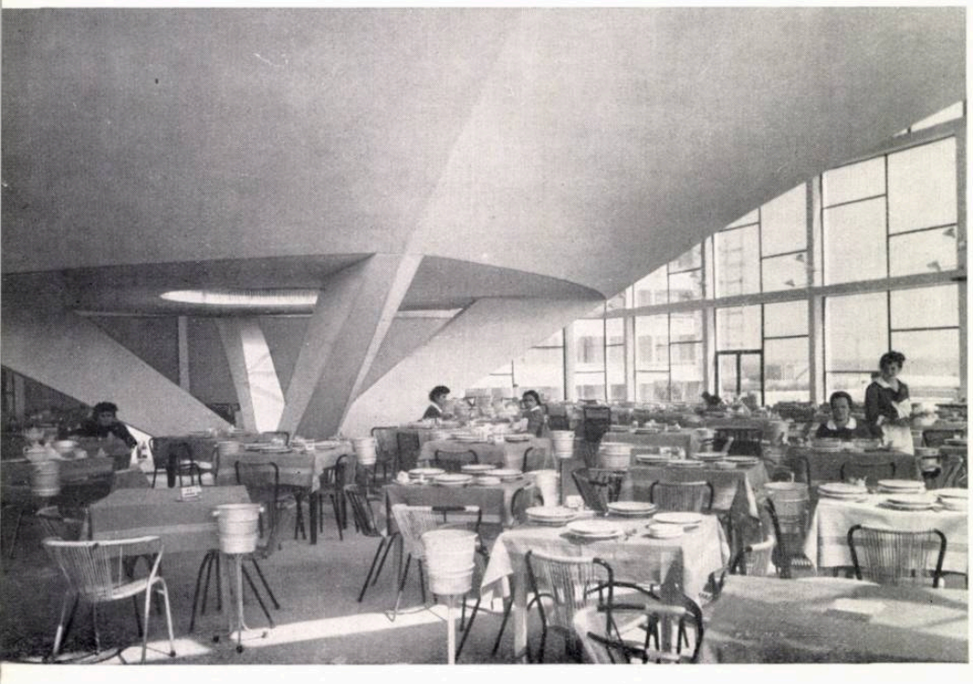

Această rezolvare a dat posibilitatea unei vizibilități nestînjenite, dintr-o parte în cealaltă a sălii. La baza centrală a ciupercii, un bazin cu apă constituie un element decorativ agreabil, folosind în același timp la scurgerea apelor de ploaie. Sala are pardoseala împărțită în patru sectoare, la niveluri diferite, permițînd o vedere bună a peisajului înconjurător.

Hiperboloizii parabolici care formează ciuperca au conturul exterior orizontal. Pe acest contur exterior, sala e limitată de pereți vitrați, cu panouri culisante și avînd legătură cu terasele exterioare, concepute ca o continuare a celor din interior. Sala are o capacitate de 650 de locuri, un podium pentru orchestră și un ring de dans.

Serviciile, realizate în principal din zidărie de cărămidă obișnuită rămasă aparentă, cuprind elementele necesare servirii a 1 300 de persoane zilnic, avînd în plus un post de transformare care face parte din sistemul general de alimentare cu energie electrică a localității.

RESTAURANTUL «SIRENA»—MAMAIA

Autor, arh. Cristina Kedzierska
I.S.C.A.S.

Restaurantul «Sirena» este amplasat în apropierea lacului Siutghiol. Acest lucru determină orientarea sa spre lac, prin terase succesive interioare și exterioare. El deservește 1300 de persoane în două schimburi (cu cca. 1,4 m² de loc).

Pentru a evita impresia de hală, spațiul interior a fost împărțit prin terase denivelate, jardiniere — care introduc vegetația în interior — și panouri despărțitoare.

Împărțirea sălii este studiată în așa fel încît circulația personalului de deservire să nu intersecteze circulația consumatorilor, izolînd unele treceri mai largi prin panouri joase.

Restaurantul « Sirena » — Vedere

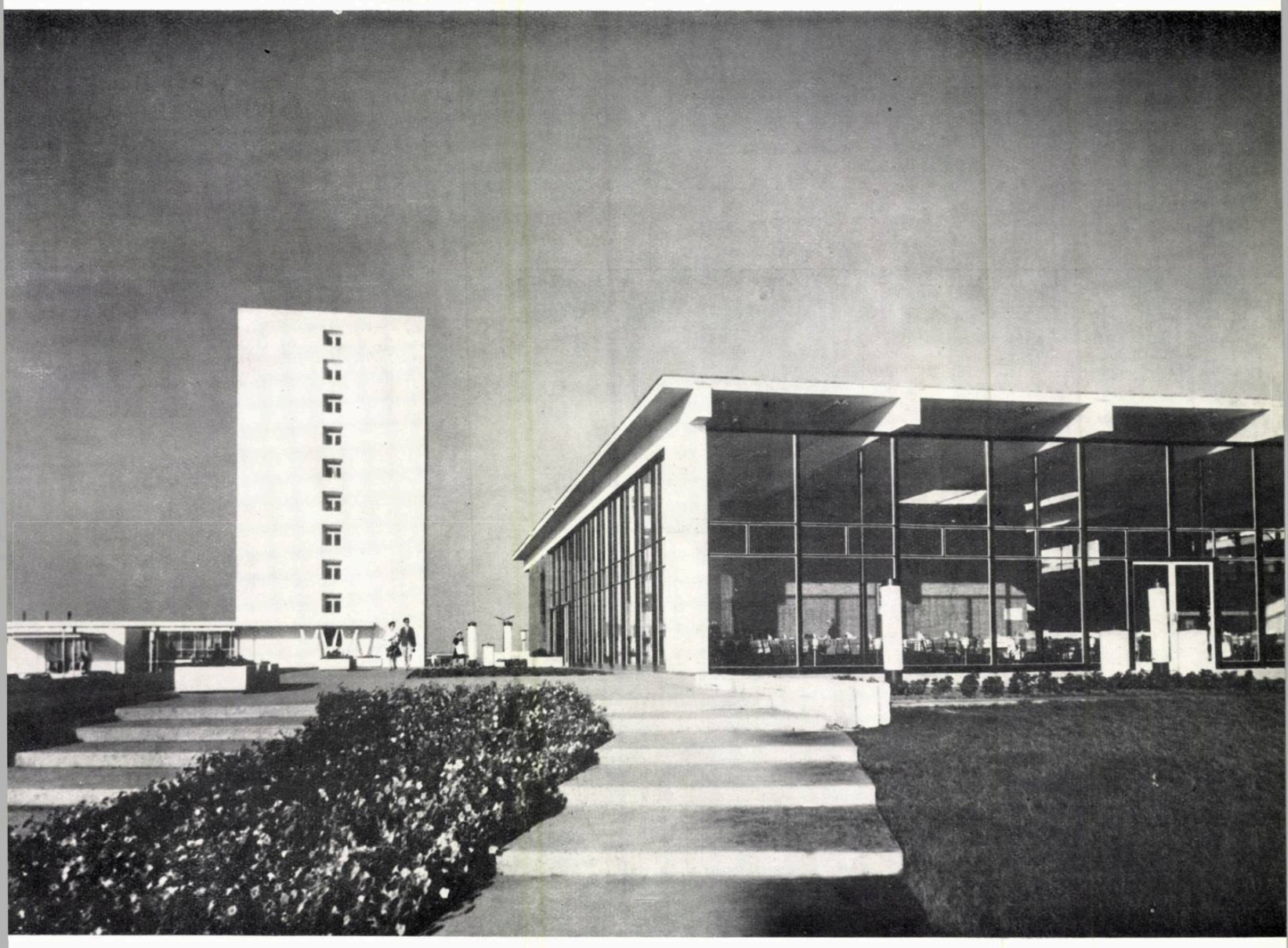

Restaurantul « Sirena » — Vedere

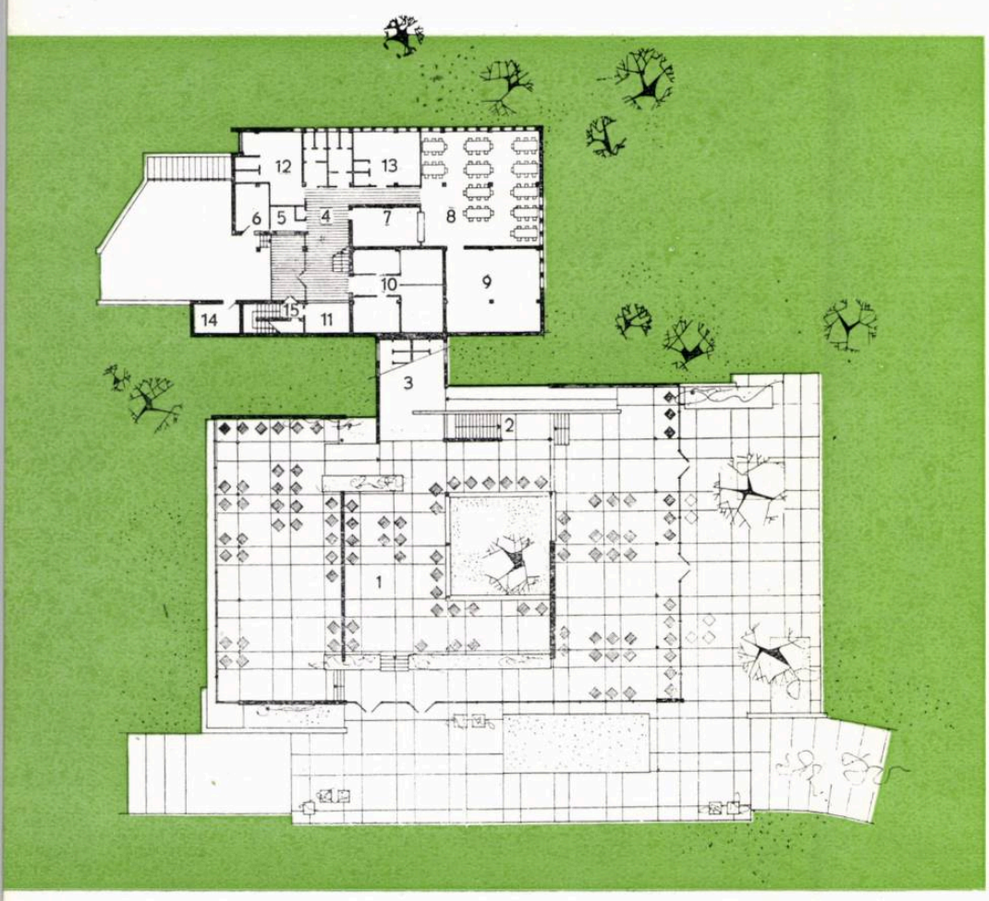

Plan parter

1. Sală de mese — 2. Scară la W.C. — 3. Legătură cu bucătăria — 4. Hol servicii — 5. Birou primire — 6. Mașini frigorifice — 7. Oficiu — 8. Sală de mese personal — 9. Hidrofor — 10. Depozite — 11. Depozit băuturi — 12. Vestiar bărbați — 13. Vestiar femei — 14. Moară gunoi — 15. Scară băuturi

Pentru a crea o atmosferă mai intimă, panourile despărțitoare sînt de cărămidă aparentă sau colorate în culori calde (galben); pe de altă parte, în centrul restaurantului s-a creat un mic patio descoperit care contribuie și el la fragmentarea spațiului. Pardoselile de beton aparent dau un aspect de grădină.

Acoperirea se face cu o placă unică, pe grinzi continue aparente, sistem care dă unitate întregului ansamblu.

Exteriorul restaurantului are aceeași factură cu interiorul, terasele exterioare continuînd pe cele interioare, cu jardiniere și trepte de acces.

Serviciile restaurantului sînt cuprinse într-o clădire similară cu serviciile restaurantului «Doina», legată de sală printr-un corp de legătură în subsolul căruia se află și grupul sanitar pentru public.

Arh. CRISTINA KEDZIERSKA

Restaurantul « Sirena » — Vedere interioară

Restaurantul « Sirena » — Vedere

RESTAURANTUL «FLORA»—MAMAIA

Autor, arh. Anca Borgovan Ionescu
I.S.C.A.S.

Restaurantul « Flora » — Vedere interioară

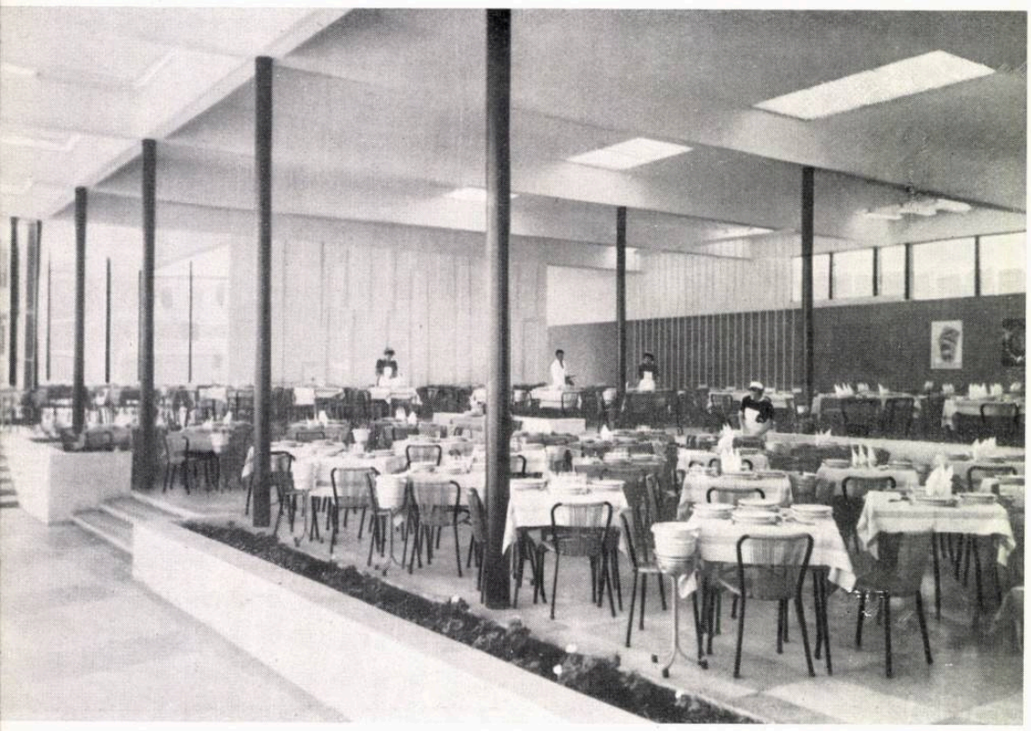

O mare sală, compartimentată prin panouri decorative și denivelări, cu jardiniere, este așezată pe un rambleu lîngă un lac artificial, creînd o perspectivă descendentă spre mare.

Circulația consumatorilor în sălile de mese este astfel studiată pentru a nu se întretăia cu circulația personalului de serviciu, aceasta din urmă făcîndu-se dinspre servicii prin rampe cu panta de 5%. Trecerea de la servicii la sală se face printr-un corp de legătură.

Capacitatea restaurantului este de 1300 de consumatori în două serii (suprafața totală pe consumator 1,4 m²). Pentru a crea o lumină de zi filtrată la sud și la est, planșeul de acoperiș a fost prelungit cu grinzi, respectiv copertine.

Sistemul constructiv al sălii este constituit dintr-o placă cu grinzi de beton armat sprijinită de stîlpi metalici.

Iluminarea artificială generală a sălii, realizată prin lămpi fluorescente în luminatoarele de pe tavan, este completată cu iluminare locală pe panourile despărțitoare ale restaurantului ; terasele descoperite, executate din dale de beton prefabricate, amenajate cu bănci de beton și spații plantate, coboară de la nivelul restaurantului la nivelul aleii de acces.

Arh. ANCA BORGOVAN IONESCU

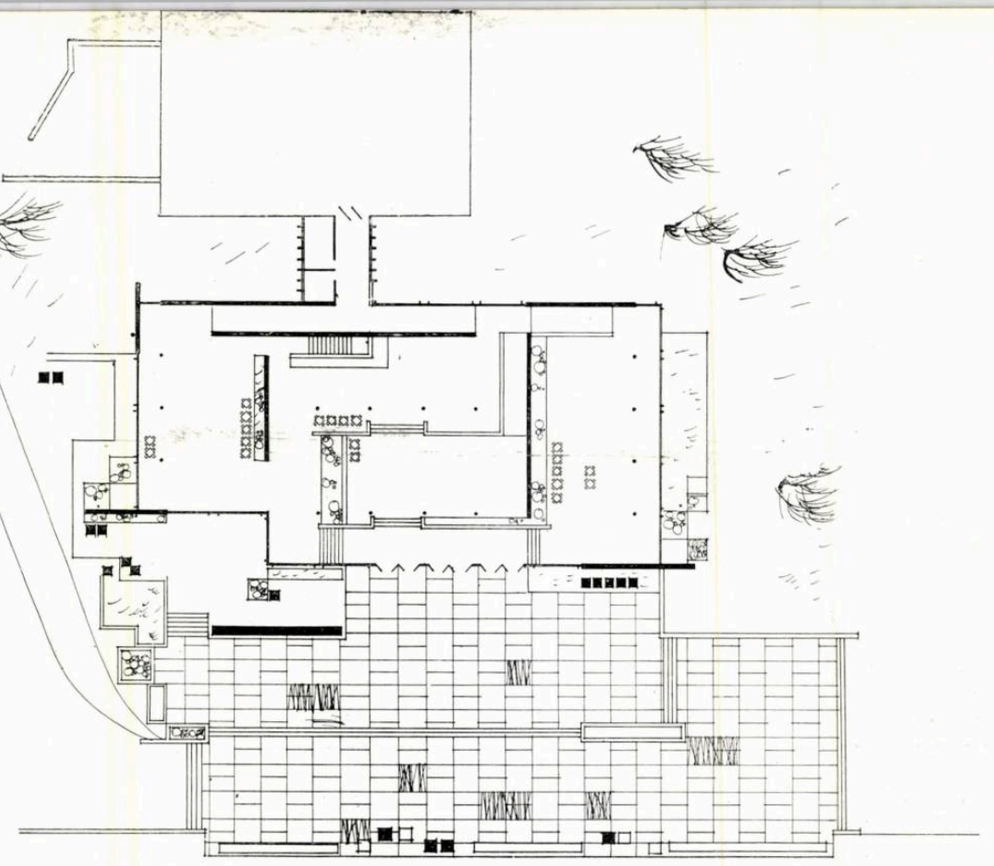

Plan parter

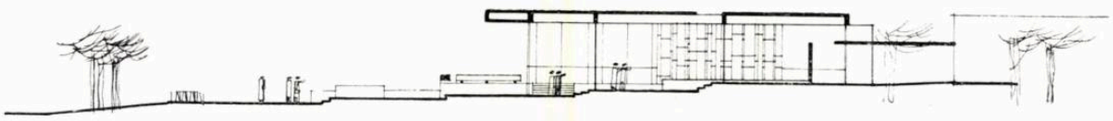

Restaurantul « Flora »— Secțiune

Restaurantul « Flora » — Vedere

Magazine sezoniere — Vedere de noapte

MAGAZINE SEZONIERE LA MAMAIA

Autor, arh. Cristian Ionescu
I.S.C.A.S.

Secțiune transversală

Magazine sezoniere — Vedere

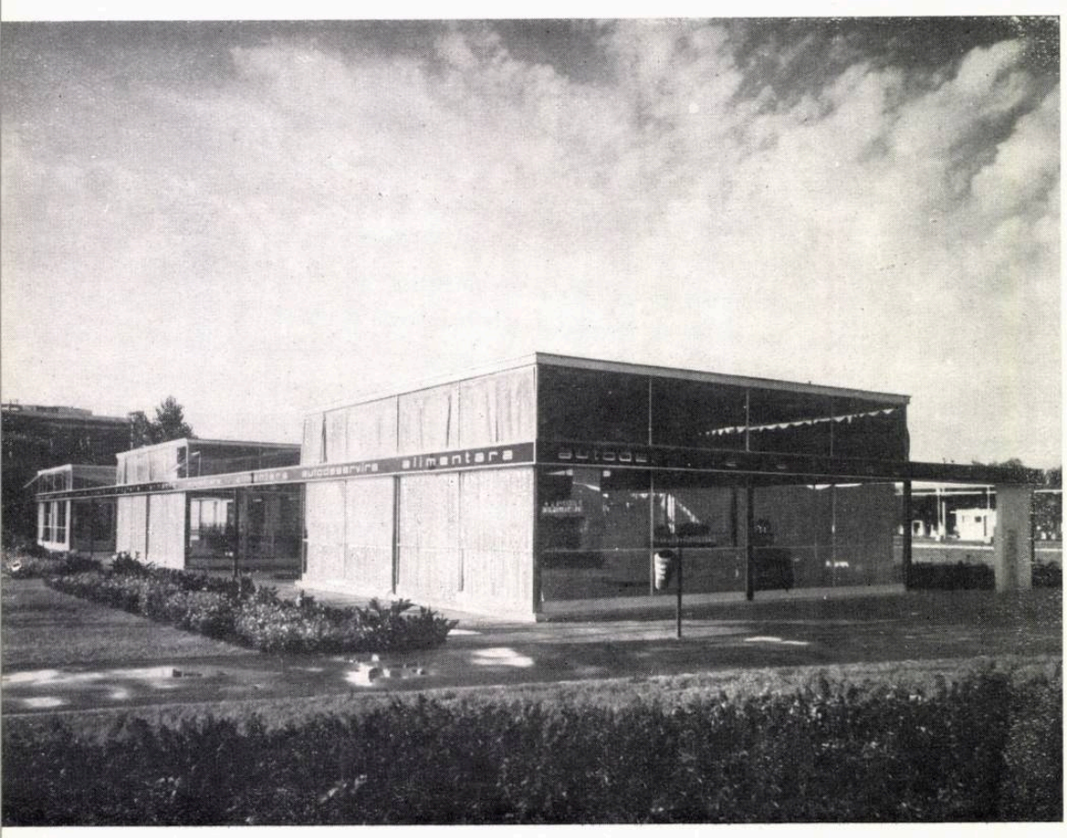

Magazinele M_1 fac parte din grupul comercial care deservește extremitatea nordică a complexului de 10 000 de paturi și care împreună cu magazinele M_2 formează un ansamblu în jurul unui amplu parcaj auto. Ele fiind amplasate într-un loc de trecere, între lac, șoseaua de circulație, promenadă și plajă, s-a urmărit realizarea unor construcții cu pereți vitrină pe toate laturile și ușor accesibile. Cele cinci magazine adăpostesc cinci unități independente, de formă asemănătoare, pe plan pătrat, decalate una de alta, pentru a nu crea un perete compact prea lung, obținînd între ele cîte o curte de primire.

Accesul în magazine se face prin aceste curți, degajînd astfel intrările de circulația de pe contur.

Acoperirea fiecărei unități este realizată dintr-o placă subțire de beton armat cu dublă curbură (paraboloid hiperbolic) rezemată de un stîlp central de beton armat.

S-a ales această soluție, deoarece este economică și realizează în același timp un plafon frumos și corespunzător volumului. Pereții exteriori sînt din sticlă, permițînd o vizibilitate bună din exterior, magazinul devenind în întregime o vitrină. Aceste vitrine sînt prinse între stîlpi metalici, dispuși la distanță de 5 m unul de altul și într-o grindă de beton armat, care este în același timp suportul unei firme luminoase care desenează conturul exterior al construcției. Despărțirea magazinelor de depozite, prin ziduri subțiri, înalte de 2,40 m (pînă la grinda mediană), face posibilă integrarea serviciilor în volumul general al fiecărei unități, plafonul rămînînd vizibil în întregime.

Scurgerea apelor de ploaie se face prin interiorul stîlpului de beton armat printr-un tub de oțel protejat de un grătar.

Tîmplăria este metalică și în cea mai mare parte fixă, cu părți mobile numai pentru intrări și pentru ventilație.

Construcția este înconjurată de un dalaj de beton care permite o circulație liberă și crearea unor jardiniere.

Mobilierul are o linie simplă; el este placat cu materiale plastice fiind economic și rezistent la clima umedă.

Plafonul, colorat cu vinacet galben-citron și perdelele în dungi albastru cu alb, se armonizează cu mobilierul, în armonii cromatice vii.

Arh. CRISTIAN IONESCU

Magazine sezoniere — Vedere

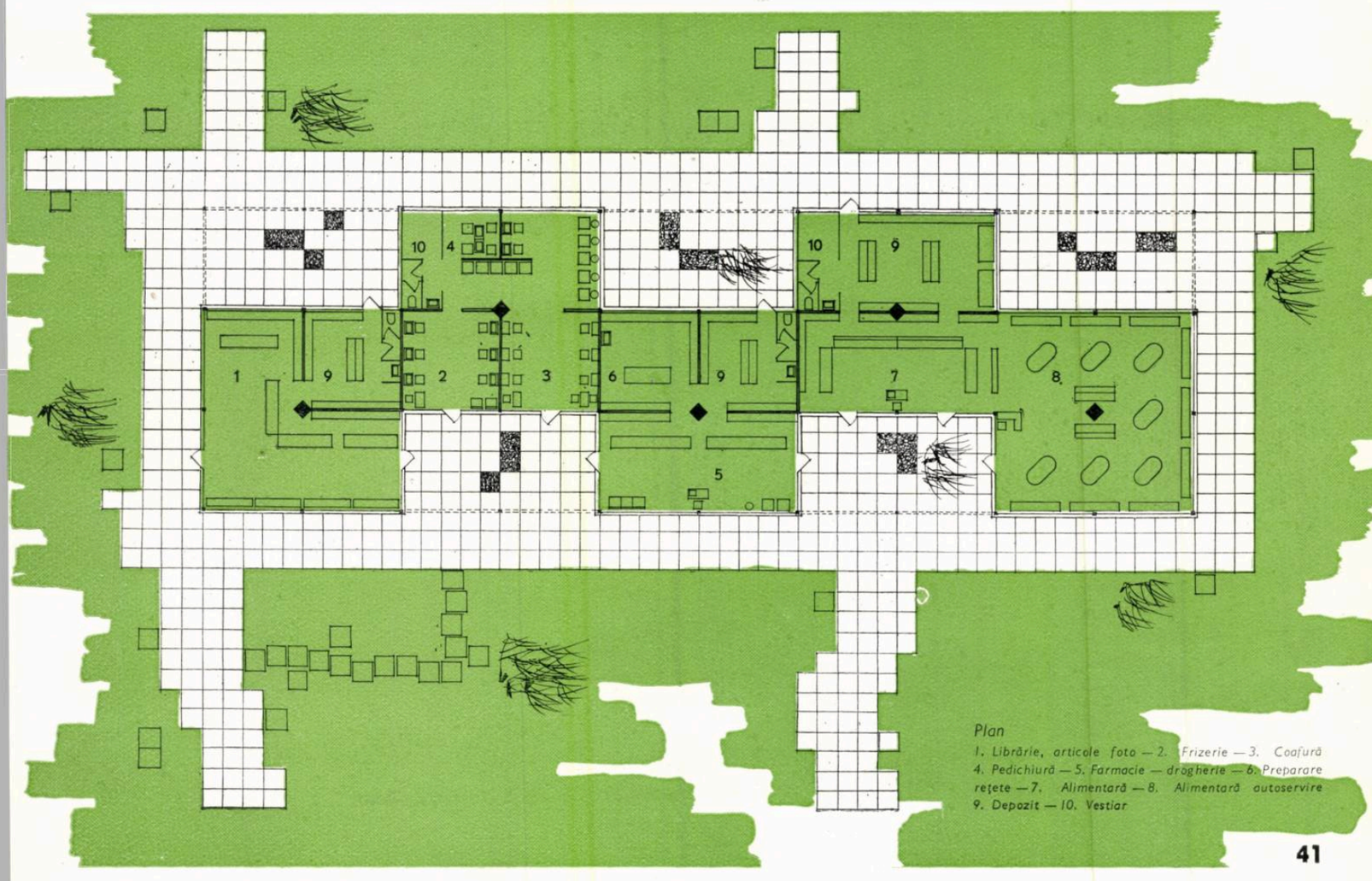

Plan

1. Librărie, articole foto — 2. Frizerie — 3. Coafură 4. Pedichiură — 5. Farmacie — drogherie — 6. Preparare rețete — 7. Alimentară — 8. Alimentară autoservire 9. Depozit — 10. Vestiar

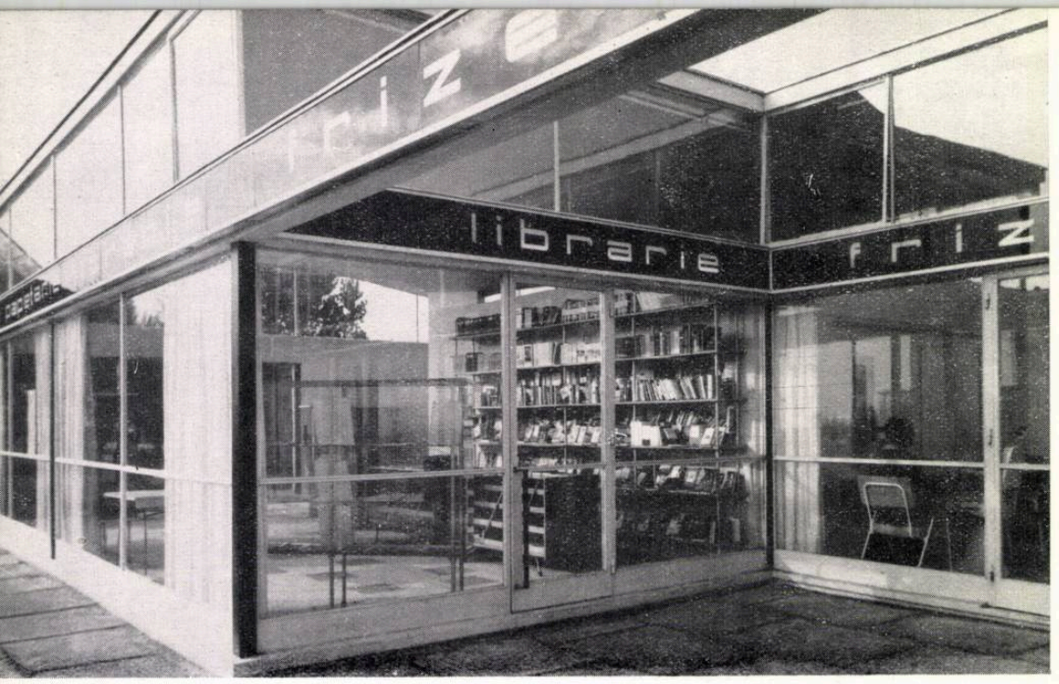

1

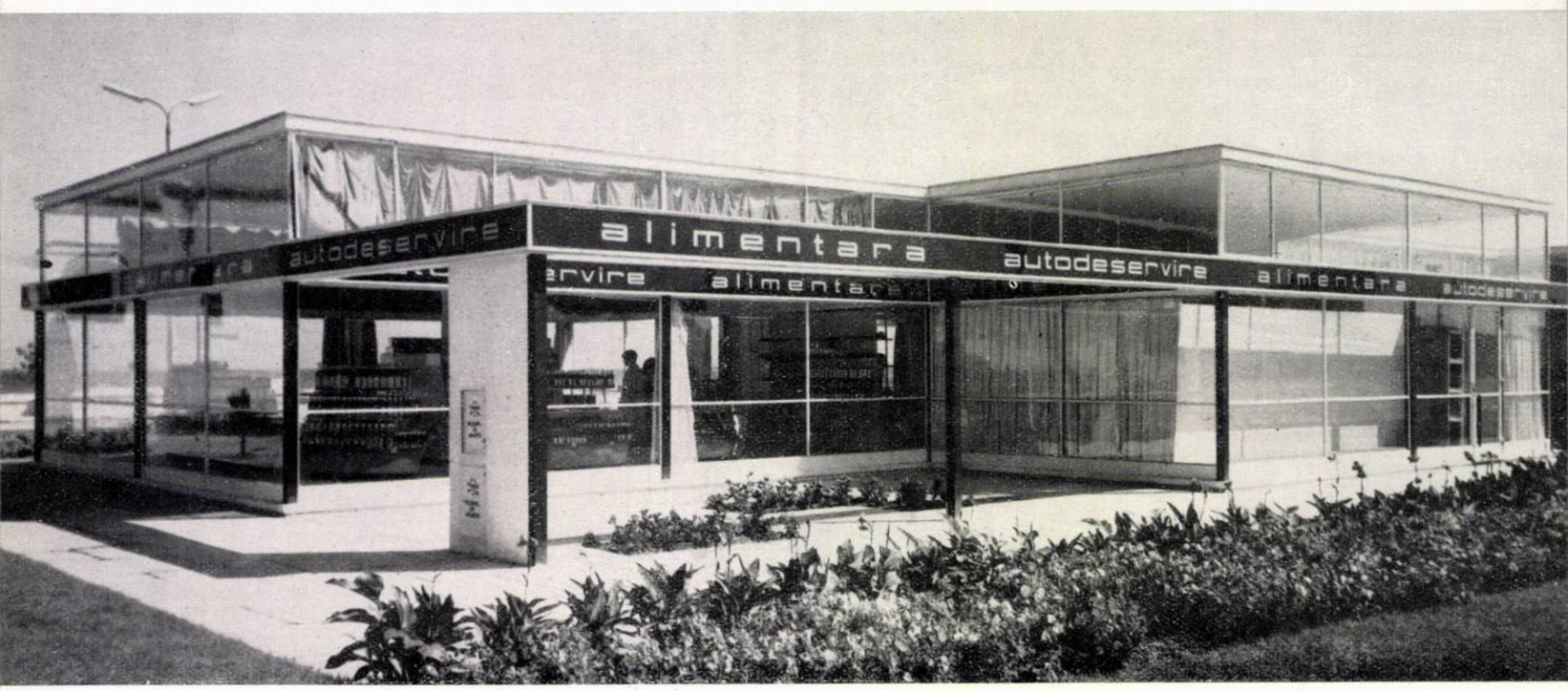

2

3

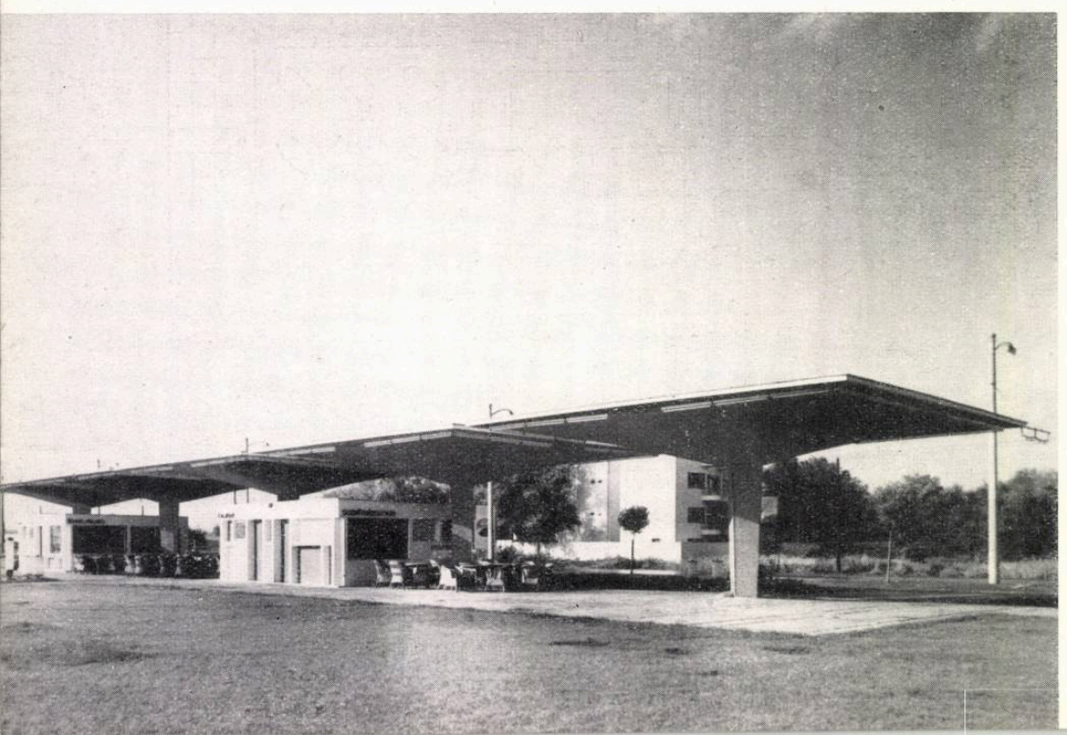

1, 2, 3 — Mamaia — Magazine sezoniere — Vederi

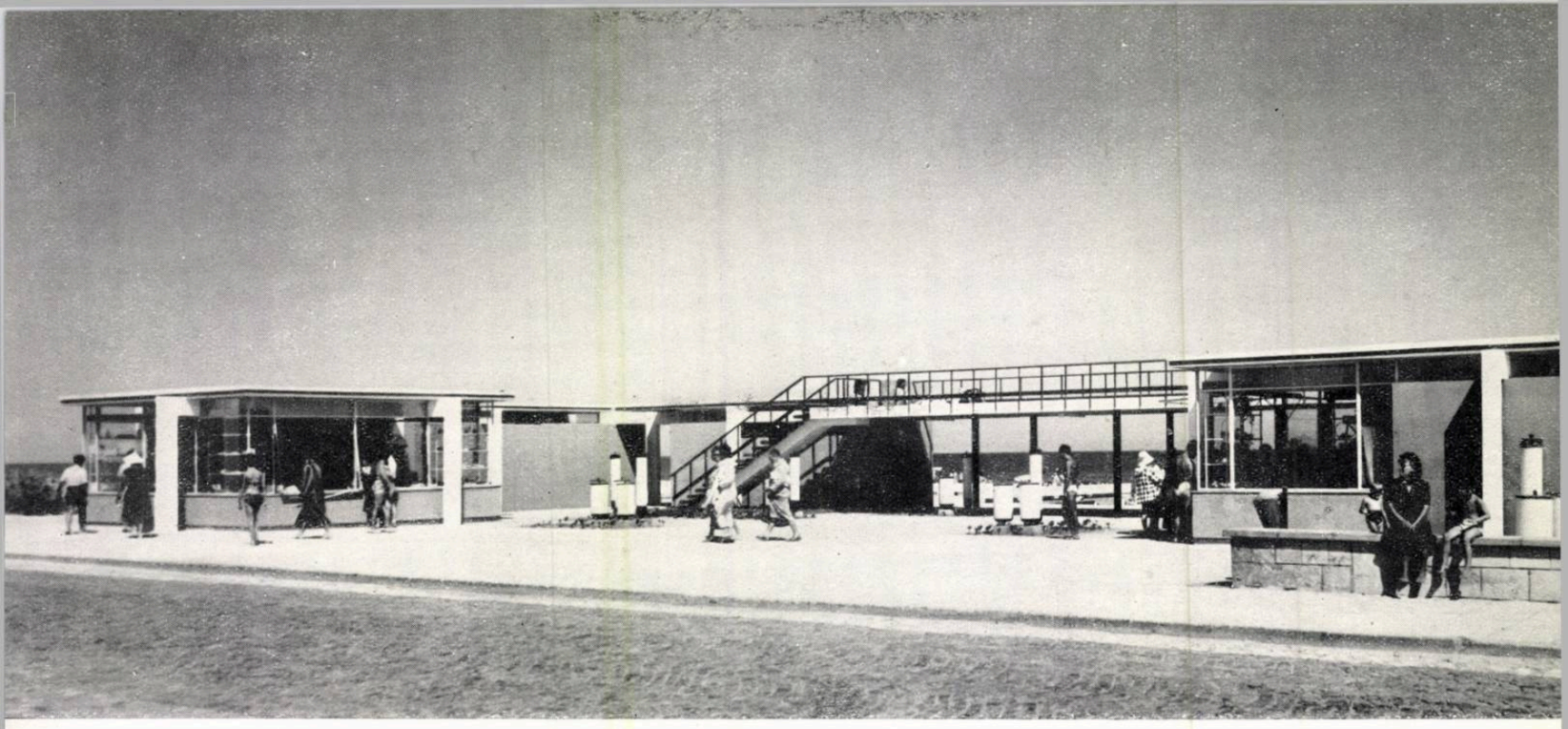

Pavilion pentru articole de plajă — Vedere

DOTĂRI DE PLAJĂ LA MAMAIA

Autor, arh. Anca Borgovan Ionescu
I.S.C.A.S.

Amplasate într-o legătură nemijlocită promenadă-plajă, micile centre comerciale formează o «poartă» de acces către mare.

Partiul grupează într-o compoziție liberă, dezvoltată pe orizontală, cu spărturi pentru perceperea elementului natural dominant — marea — patru volume asemenea, cu sistem constructiv similar ce cuprind magazine (articole de plajă, bufet de răcoritoare cu posibilitate de serviciu și sus pe portic, fructărie), salvamar, depozit de umbrele de plajă, grup sanitar. Urmărind ideea de centru comercial redus, grupul magazinelor creează spre promenadă o mică incintă, spre mare dezvoltîndu-se terasele descoperite.

Avînd în vedere perspectiva descendentă din blocurile înalte din vecinătate, compoziția acestui complex de magazine a fost studiată ca avînd cinci fațade. De aici și tratarea teraselor într-un desen cu culori completînd compoziția ansamblului.

Cele patru volume asemenea sînt legate între ele prin ziduri de cărămidă colorate cu vinacet într-o cromatică vie. Un grup are o compoziție de ziduri colorate galben și portocaliu, celălalt grup, verde și albastru.

Întreg ansamblul de magazine este așezat pe o platformă la nivelul promenadei, ridicată cu cca. 1 m față de nivelul plajei. Această platformă este pardosită cu dale mari de beton cu pietriș ales, lăsînd pe alocuri spații liber plantate.

Accesul dinspre plajă pe această platformă se face prin largi pachete de trepte.

Arh. ANCA BORGOVAN IONESCU

Magazin de plajă — Vedere

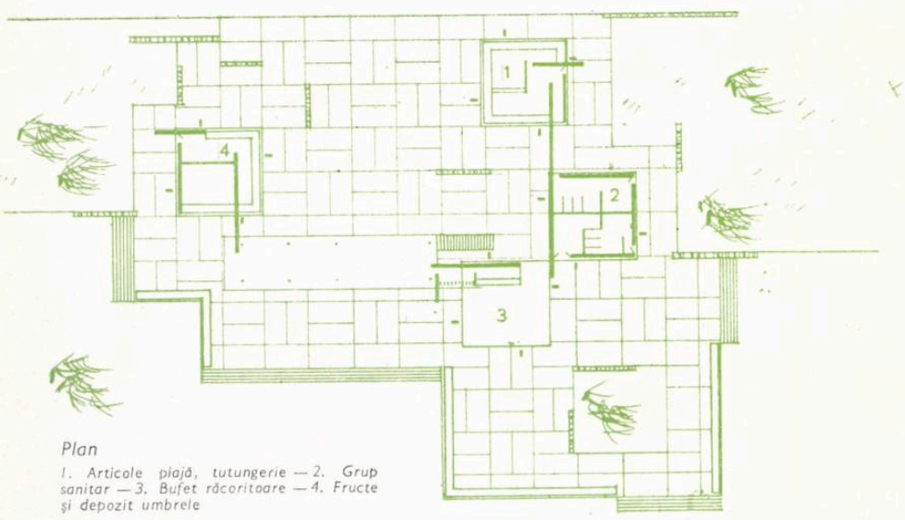

Plan

1. Articole plajă, tutungerie — 2. Grup sanitar — 3. Bufet răcoritoare — 4. Fructe şi depozit umbrele

Magazin sezonier — Vedere

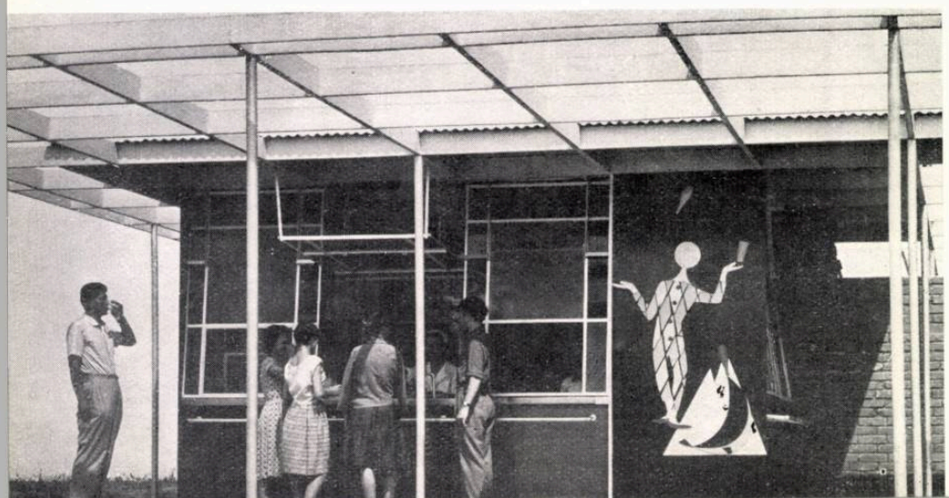

Detaliu

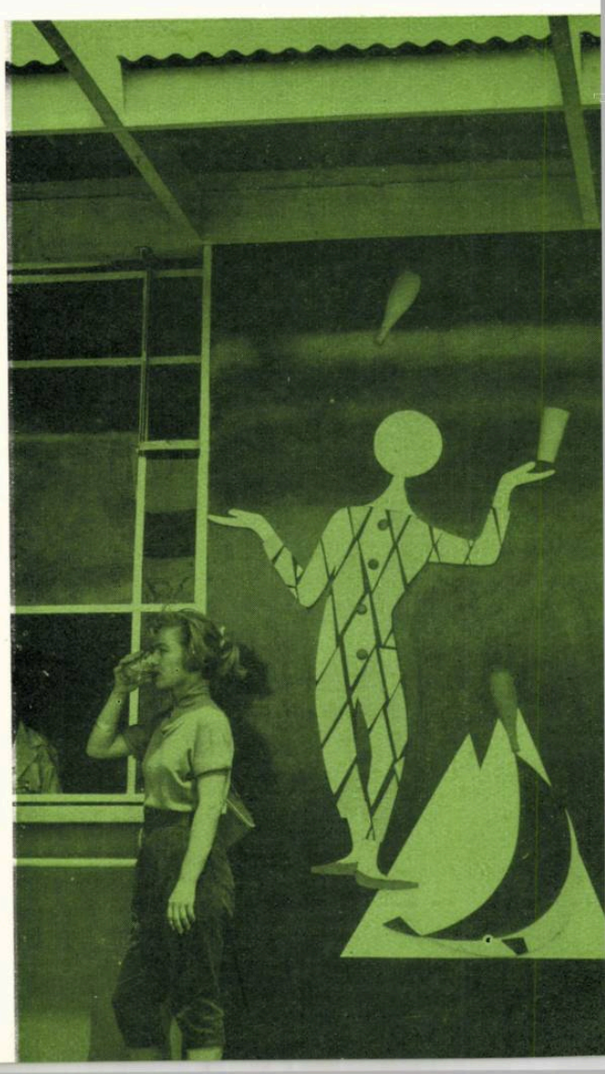

RESTRUCTURAREA ZONEI CENTRALE EFORIE

Autor: arh. Virginia Petrea
I.S.C.A.S.

Proiectul prevede restructurarea zonei centrale a stațiunii Eforie, restructurare ce se încadrează în schița de sistematizare generală. Acest studiu se referă la zona cuprinsă între sanatoriul «Grand» și restaurantul «Perla Mării» de o parte și de alta a șoselei naționale.

În viitor, traficul de tranzit — care astăzi traversează localitatea — va fi deviat, urmînd ca șoseaua să rămînă o arteră de circulație interioară cu un debit de intensitate medie. De o parte și de cealaltă a acestei șosele, care reprezintă și strada principală a orașului, s-a proiectat un ansamblu de construcții realizabil în etape.

În prima etapă s-au proiectat și construit obiecte care să completeze cu funcțiuni de prima urgență ansamblurile de odihnă construite anterior. În această fază s-au încadrat un restaurant-cofetărie cu caracter permanent și sezonier, un complex de magazine sezoniere, magazine permanente și piața alimentară pentru deservirea localnicilor, precum și clădirea P.T.T.R., proiectată de M.P.T.

În etapa a II-a urmează să se construiască, pe latura de vest a șoselei, blocuri de locuințe p + 2 și un hotel cu 150 de paturi, creîndu-se astfel un aspect unitar al întregului centru al localității.

Arh. VIRGINIA FETREA

Magazin sezonier — Vedere

Plan de situație
1. Restcurant-cofetărie — 2. Magazine sezoniere — 3. Magazine permanente 4. Piață alimentară — 5. P. T. T. R. 6. Cantină — 7. Casă de odihnă 8. Termocentrală.

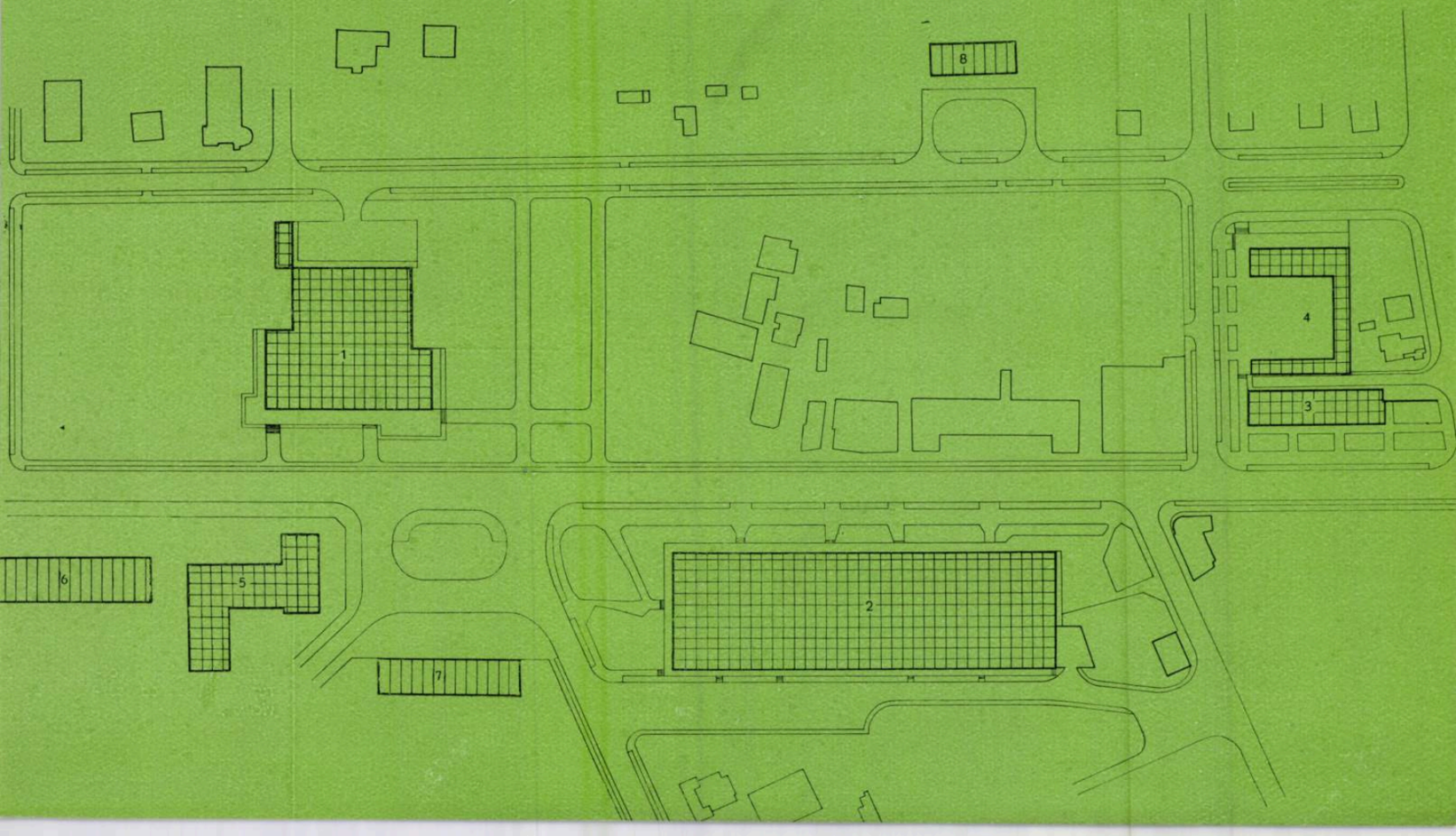

RESTAURANTUL – COFETĂRIE «PESCĂRUŞ» – EFORIE

Autor: arh. Virginia Petrea
I.S.C.A.S.

Complexul restaurant-cofetărie are o capacitate totală de 800 de locuri, dintre care: restaurantul permanent cu 200 de locuri într-o sală închisă și încălzită, o extindere pentru sezonul de vară cu 400 de locuri pe terase acoperite și descoperite, cofetăria permanentă cu 60 de locuri într-o sală închisă, având o extindere de 140 de locuri pentru vară, pe terase acoperite.

La nivelul parterului se găsesc sălile de restaurant și cofetărie, precum și serviciile principale: oficiu, bucătărie caldă, spălător de vase și veselă, bucătărie rece, cămară, depozit de băuturi și laboratoare pentru cofetărie. Într-un subsol parțial s-au amplasat camerele pentru preparări, depozite, grupul frigorific, vestiarele, grupurile sanitare și subcentrala termică. Accesul la servicii se face din str. M. Kogălniceanu, paralelă cu șoseaua principală, printr-o curte de serviciu la nivelul subsolului, folosind denivelarea terenului.

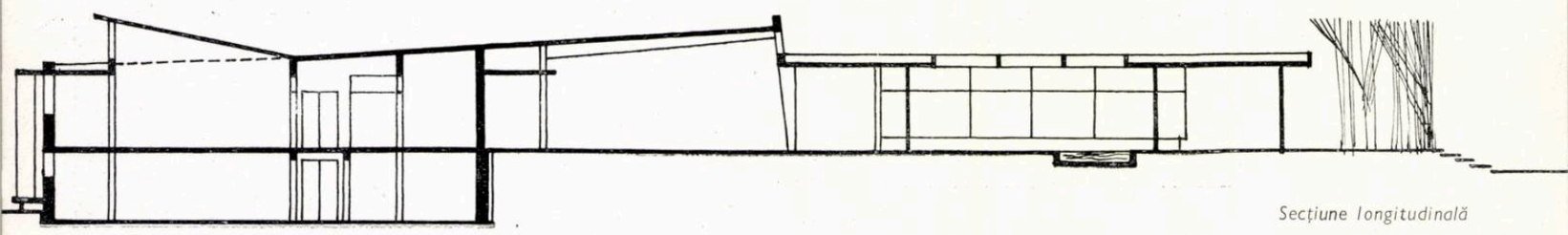

Secțiune longitudinală

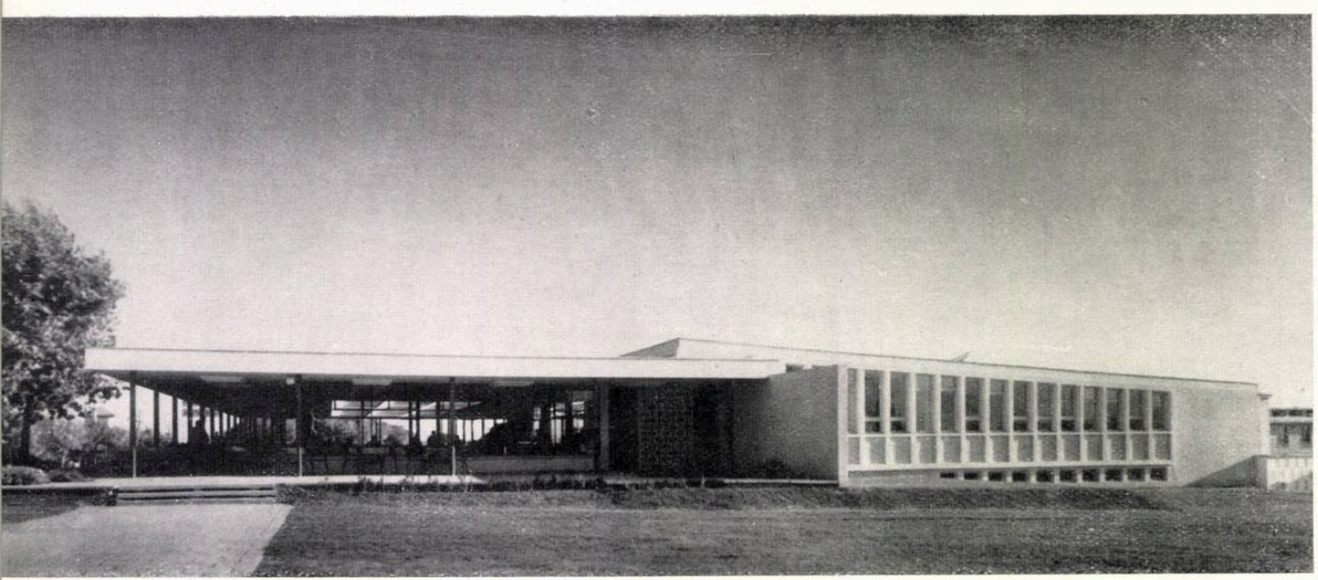

Restaurantul «Pescăruș» — Vedere

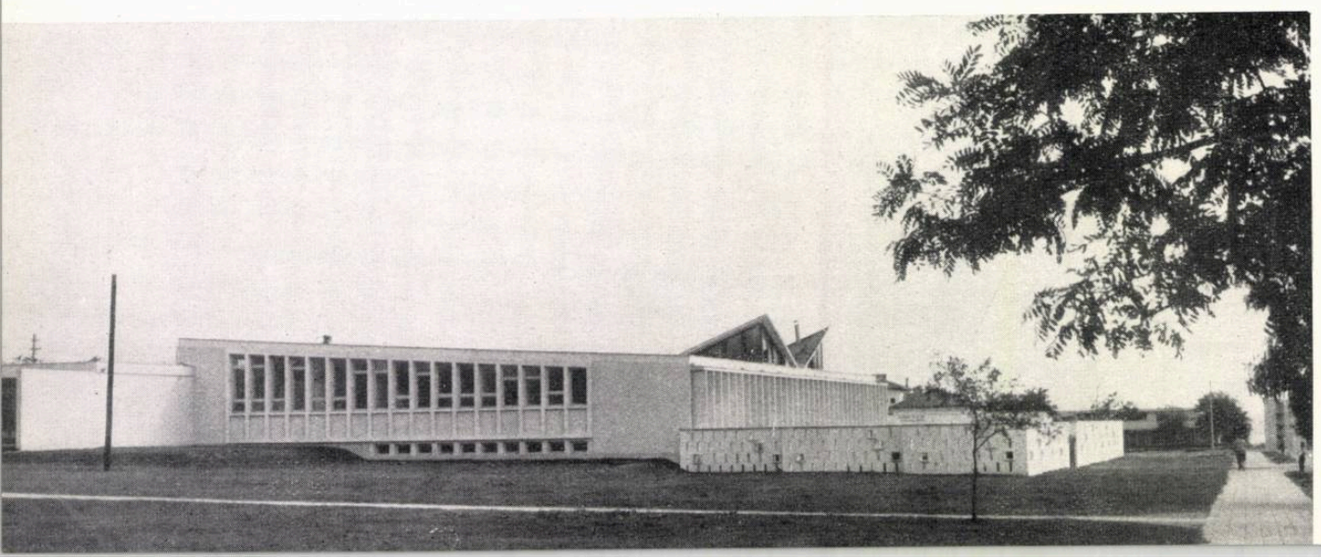

Restaurantul «Pescăruș» — Vederea serviciilor.

Vedere

Restaurant-cofetărie« Pescăruș » — Plan parter

1. Vestibul — 2. Hol — 3. Vestiar — 4. Sală restaurant 5. Cofetărie — 6. Grup sanitar — 7. Pîine — 8. Pahare 9. Băuturi — 10. Bucătărie rece — 11. Cameră frigorifică 12. Oficiu — 13. Spălător veselă — 14. Spălător vase 15. Bucătar șef — 16. Bucătărie caldă — 17. Cămară zi 18. Depozit inventar — 19. Scară — 20. Cămară — 21. Laborator înghețată — 22. Fierbere — 23. Spălător — 24. Laborator — 25. Cuptor — 26. Laborator finisaj — 27. Oficiu 28. Terasă — 29. Orchestră — 30. Ring de dans — 31. Bazin 32. Curte de serviciu — 33. Aragaz — 34. Moară gunoi 35. Depozit de gheață

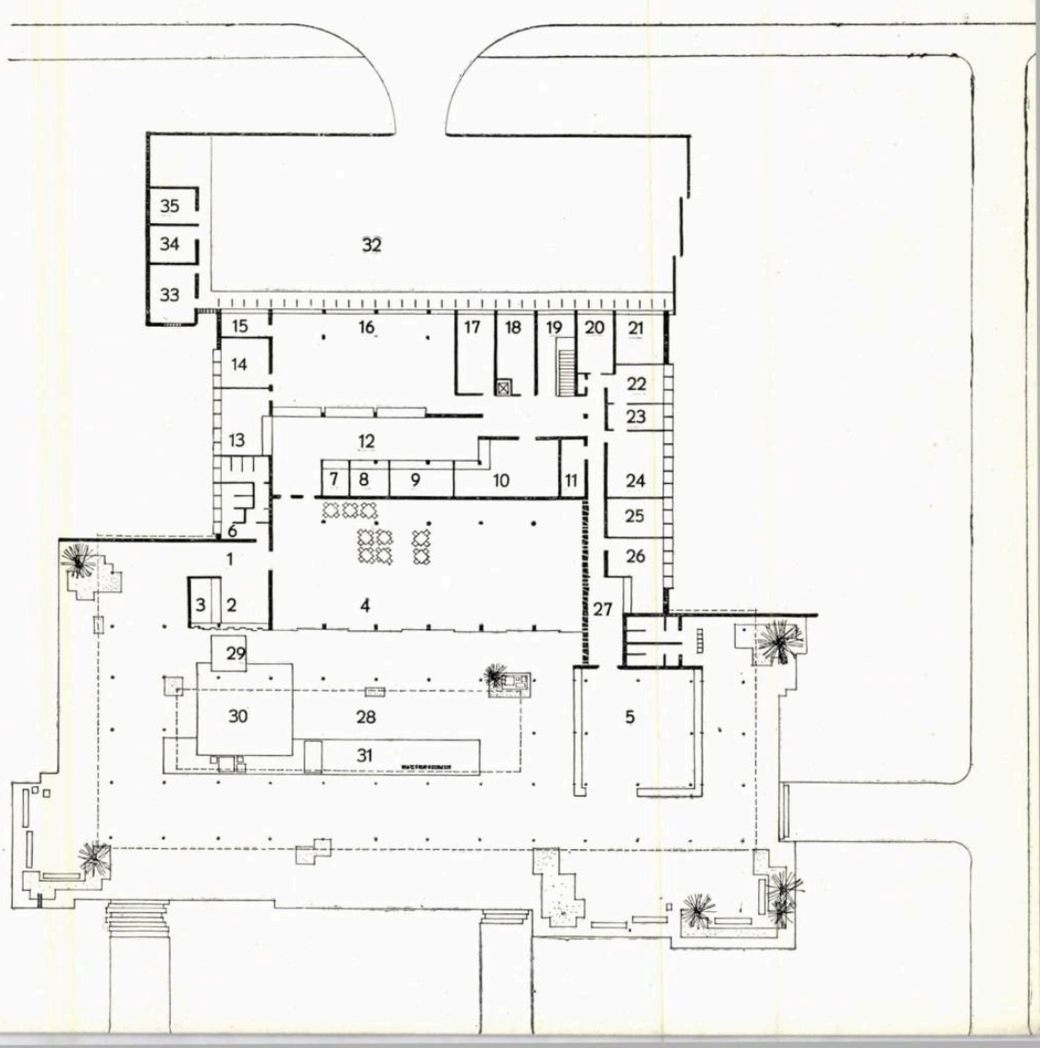

Ca sistem constructiv s-a adoptat la partea de servicii, zidăria portantă cu sîmburi de beton armat, planșee monolite, fundații izolate și legate, izolație hidrofugă și termică din praf hidrofob și plăci de mozaic. Pentru terasele acoperite s-au folosit stîlpi metalici — tubing — cu grinzi de beton armat și planșeu cu nervuri dese la sala restaurantului. Ca finisaje s-au prevăzut pardoseli din mozaic de marmură, tencuieli și vopsitorii cu vinacet, terasit, praf de piatră, faianță, tîmplărie de lemn și metalică.

Terasele restaurantului-cofetărie au fost agrementate cu spații verzi, jardiniere, panouri decorative, bazin și un labirint de apă. De asemenea, în cadrul amenajărilor exterioare s-a proiectat ringul de dans cu platformă pentru orchestră. Întregul complex este anunțat dinspre șosea de o firmă luminoasă verticală de 10 m înălțime.

Arh. VIRGINIA PETREA

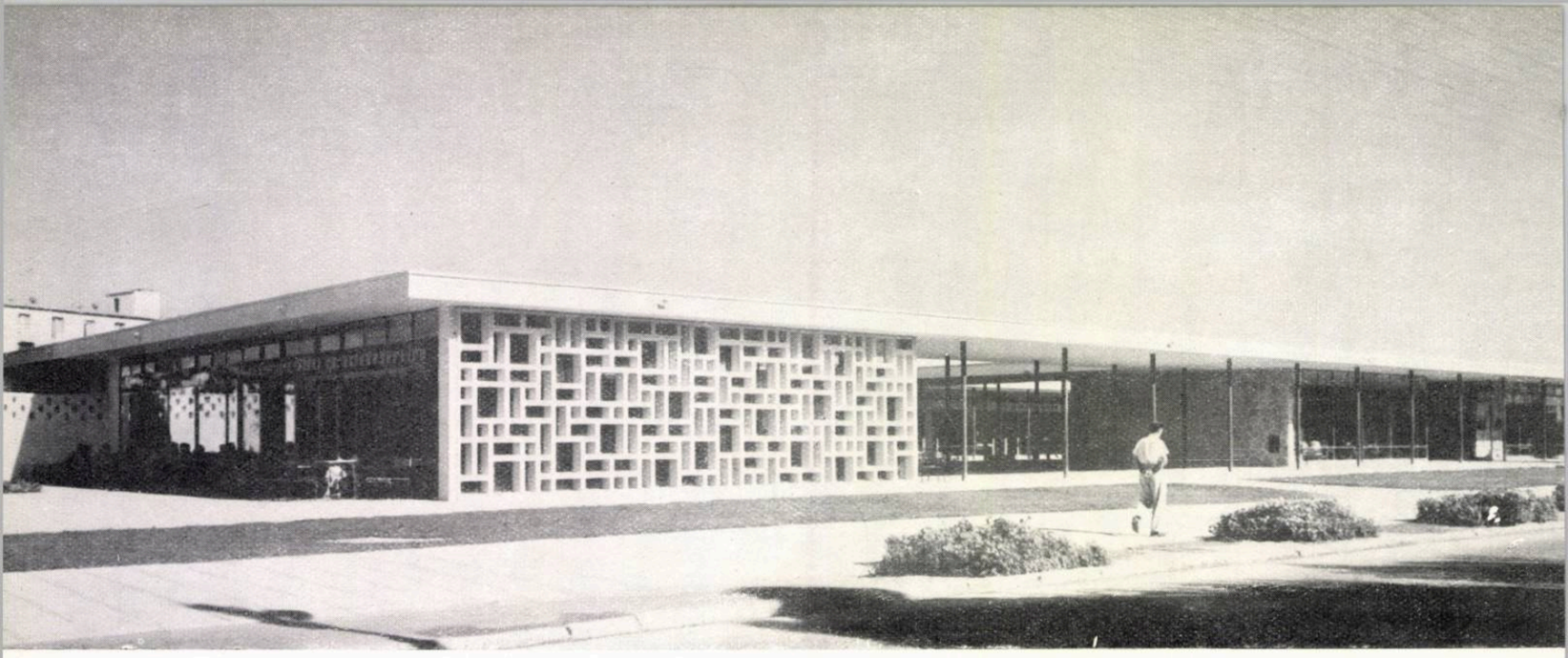

MAGAZINE SEZONIERE LA EFORIE

Autor, arh. Roxana Bernstein-Katz

Complexul magazinelor sezoniere de la Eforie ocupă latura de est a bulevardului Republicii, închizînd prin fațada mică piațeta formată de blocul p + 2 cu magazine la parter și de clădirea P.T.T.R.

Complexul este acoperit de o placă de beton (cca. 130 × 40 m) susținută de o tramă de stîlpi metalici, formînd porticuri. S-a mers pe ideea creării unui spațiu umbrit de plimbare, cu grădini interioare și locuri de odihnă. Sub această placă generală se găsesc nouă unități comerciale formate din cutii de sticlă cu panouri de zidărie, piatră sau clauștri. Magazinele în sine constituie vitrina, peretele de sticlă mergînd pînă jos; o friză continuă de sticlă colorată formează firmele, deasupra cărora sînt supralumini cu ochiuri mobile pentru ventilație. S-au prevăzut următoarele unități comerciale: bufet cu autoservire (cu bucătărie, anexe și curte de serviciu), legume-fructe, pîine, alimentara cu autoservire, lactate, încălțăminte, galanterie, loto, parfumerie, tutungerie, mercerie, cadouri, articole de plajă, foto-sport. Depozitele aferente magazinelor sînt situate spre strada secundară, despărțindu-se astfel circuitul mărfurilor de cel al cumpărătorilor. Grupurile sanitare sînt comune, în afară de alimentara și de bufet, care au grupuri proprii pentru personalul de deservire.

Complexul, retras de la stradă, cu un spațiu verde în față, este așezat pe o platformă generală. Din exterior, privirea străbate în curțile interioare create între magazine. Cele trei cuburi de sticlă din fațada principală (magazine de sport, articole de plajă, cadouri) permit de asemenea să se întrevadă interiorul complexului. Din bufetul cu autoservire, vederea către stradă este filtrată prin jocul variat al clauștrilor cu sticlă. Efectul de noapte este căutat: magazinele luminate, porticul întunecat; cîțiva «pitici» în iarbă completează iluminatul.

În curți sînt două bazine cu apă: un bazin pătrat și o oglindă lungă de apă care este prevăzută cu un podeț de beton. Curtea mare, pătrată, are un panou decorativ din piatră de Techirghiol dispusă în *opus incertum*, formînd peretele magazinului de sport.

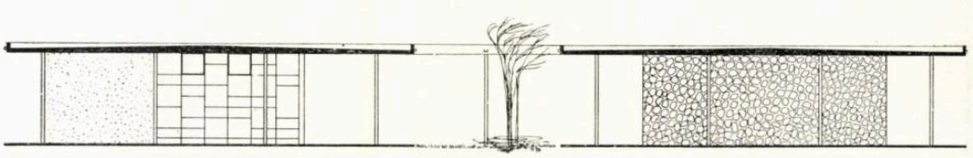

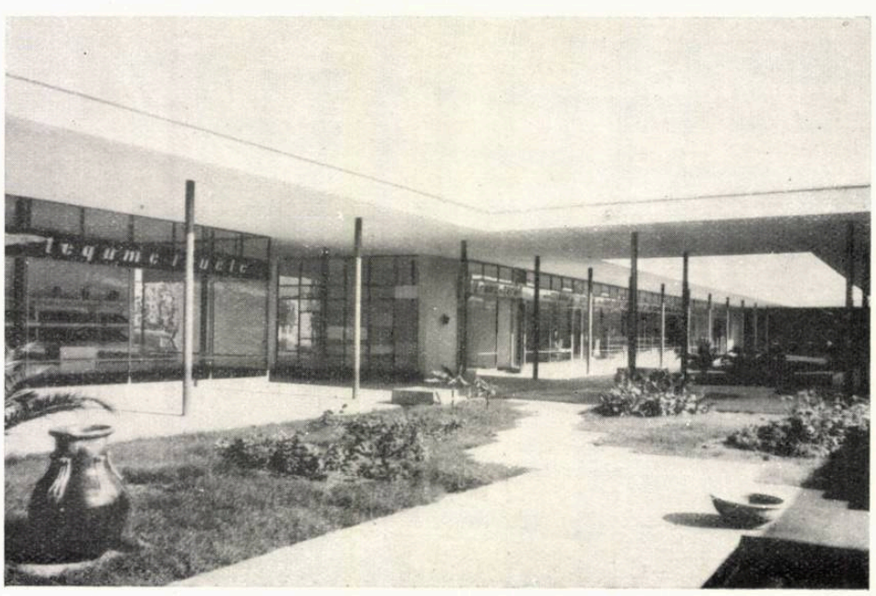

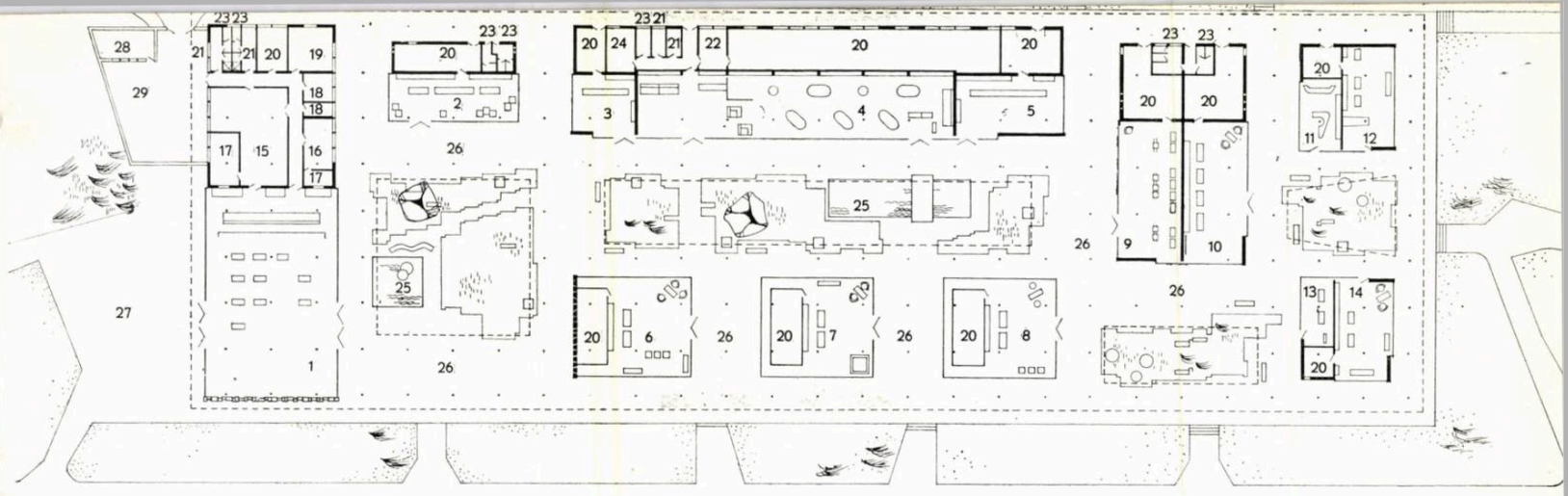

1—3 — Magazine sezoniere — Vedere
2 — Secțiune transversală
4 — Magazine sezoniere — Plan parter

1. Bufet expres — 2. Legume și fructe — 3. Pîine — 4. Alimentară autoservire — 5. Lactate — 6. Sport — 7. Articole plajă — 8. Cadouri — 9. Încălțăminte — 10. Galanterie 11. Loto — 12. Parfumerie — 13. Tutungerie — 14. Mercerie 15. Bucătărie caldă — 16. Bucătărie rece — 17. Spălător 18. Cămară — 19. Preparare — 20. Depozit — 21. Vestiar 22. Preambalare — 23. W.C. — 24. Birou — 25. Bazine 26. Portic — 27. Terasă — 28. Depozit aragaz — 29. Curte serviciu

5 — Magazin sezonier — Vederea curții interioare

Pereții și panourile au fost colorați cu vinacet în nuanțe variate ; plafonul s-a finisat cu glet de ipsos, iar intradosul porticului cu praf de piatră.

Placa de beton este sprijinită de stîlpi metalici ø 14 cm — deșeuri de tubing de foraj — dispuși după un carelaj cu latura de 4,75 m. Pentru a obține un consum cît mai redus de ciment și oțel, placa s-a îngroșat în dreptul stîlpilor la grosimea necesară pentru a se prelua rezistențele principale numai de beton (fără armătură specială în acest scop), îngroșarea făcîndu-se în formă de capitel deasupra plăcii, păstrîndu-se fața inferioară plană și orizontală.

Izolarea termo-hidrofugă s-a făcut cu praf hidrofob acoperit cu plăcuțe prefabricate.

Pardoseala, formată din dale de beton periat, cu pietriș-mărgăritar la suprafață, se continuă din magazine sub portic ; acest dalaj intră în mod neregulat în spațiul verde. Unele dale au fost înlocuite cu jardiniere. Apa de ploaie se colectează în cuve de piatră și rigole, evacuîndu-se către rigola străzii secundare. Terenul fiind macroporic, sub spațiul plantat s-a prevăzut un strat de beton de loess.

Arh. ROXANA BERNSTEIN-KATZ

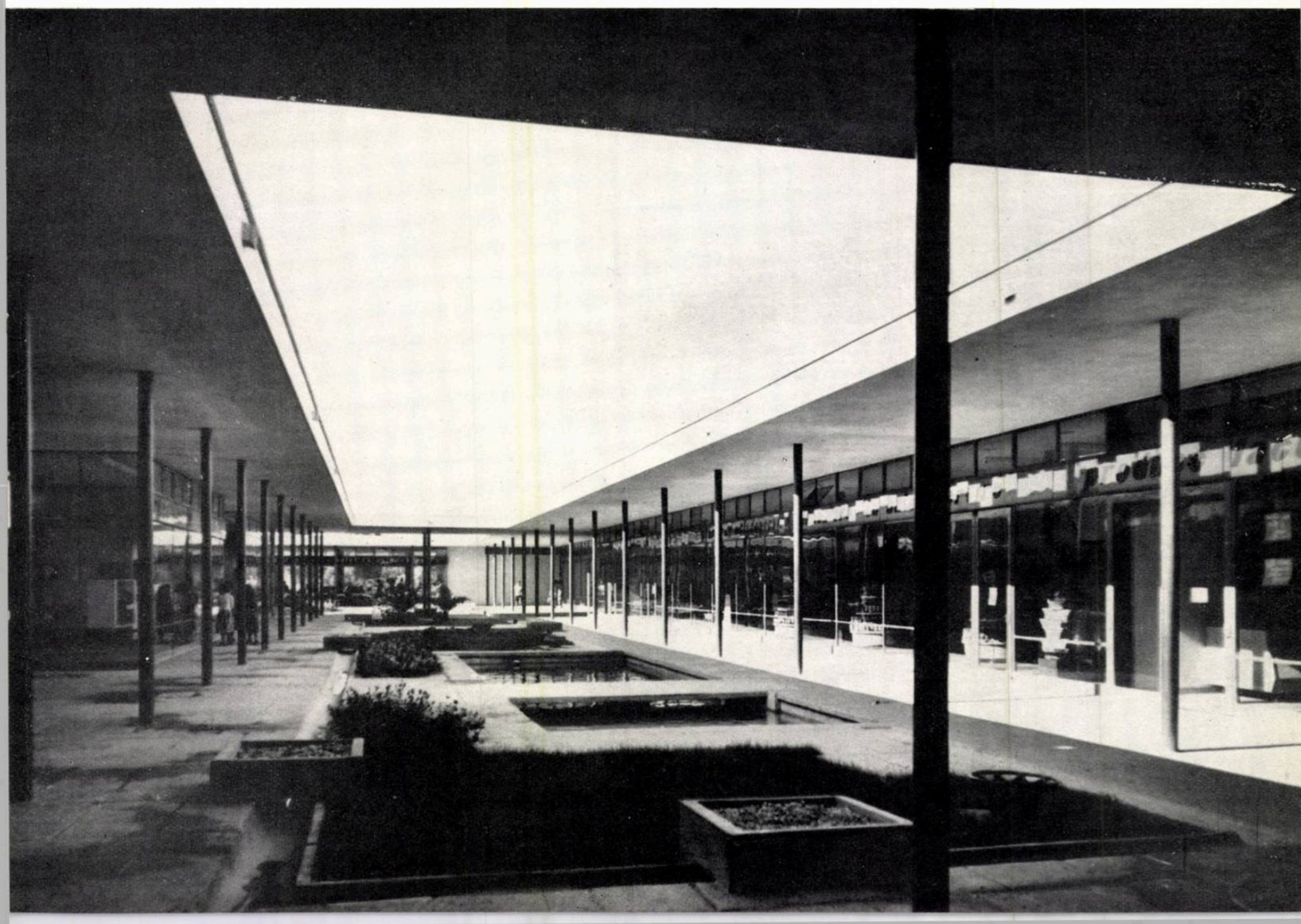

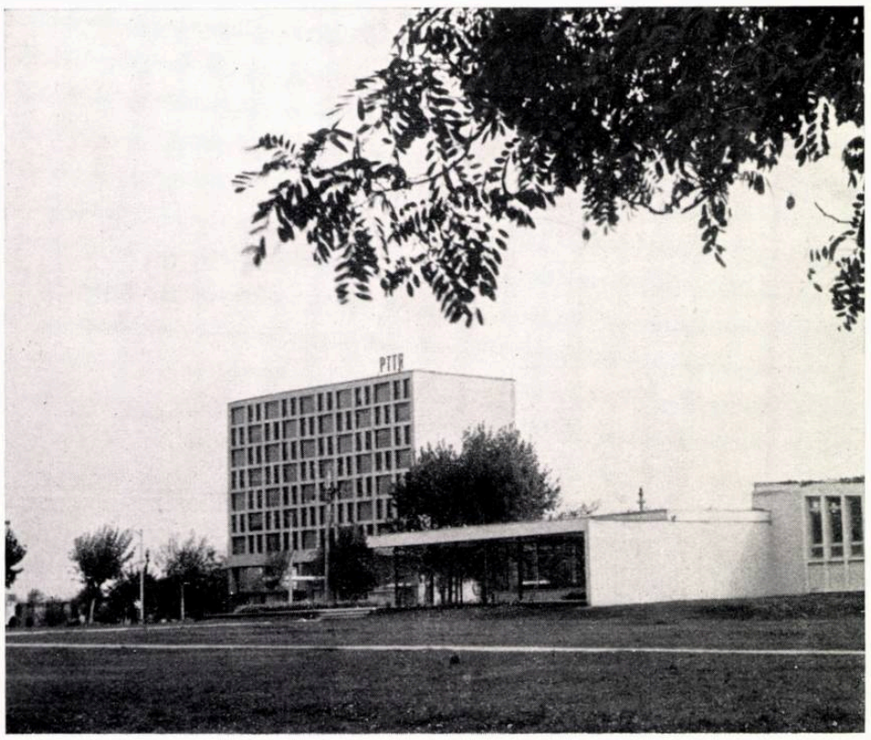

Autor, arh. Aurelian Trişcu
Colaboratori, arhitecţii R. Petrescu, N. Ivasiuc
Inginer constructor, Eliseu Oanţă
Ingineri instalatori, R. Modreanu, A. Simionescu, C. Piscureanu, A. Israilovici, C. Schiteanu
Institutul de Proiectări, Transporturi şi Telecomunicaţii — I.P.T.Tc.

OFICIU P.T.T.R. CU AGENŢII DE VOIAJ LA EFORIE

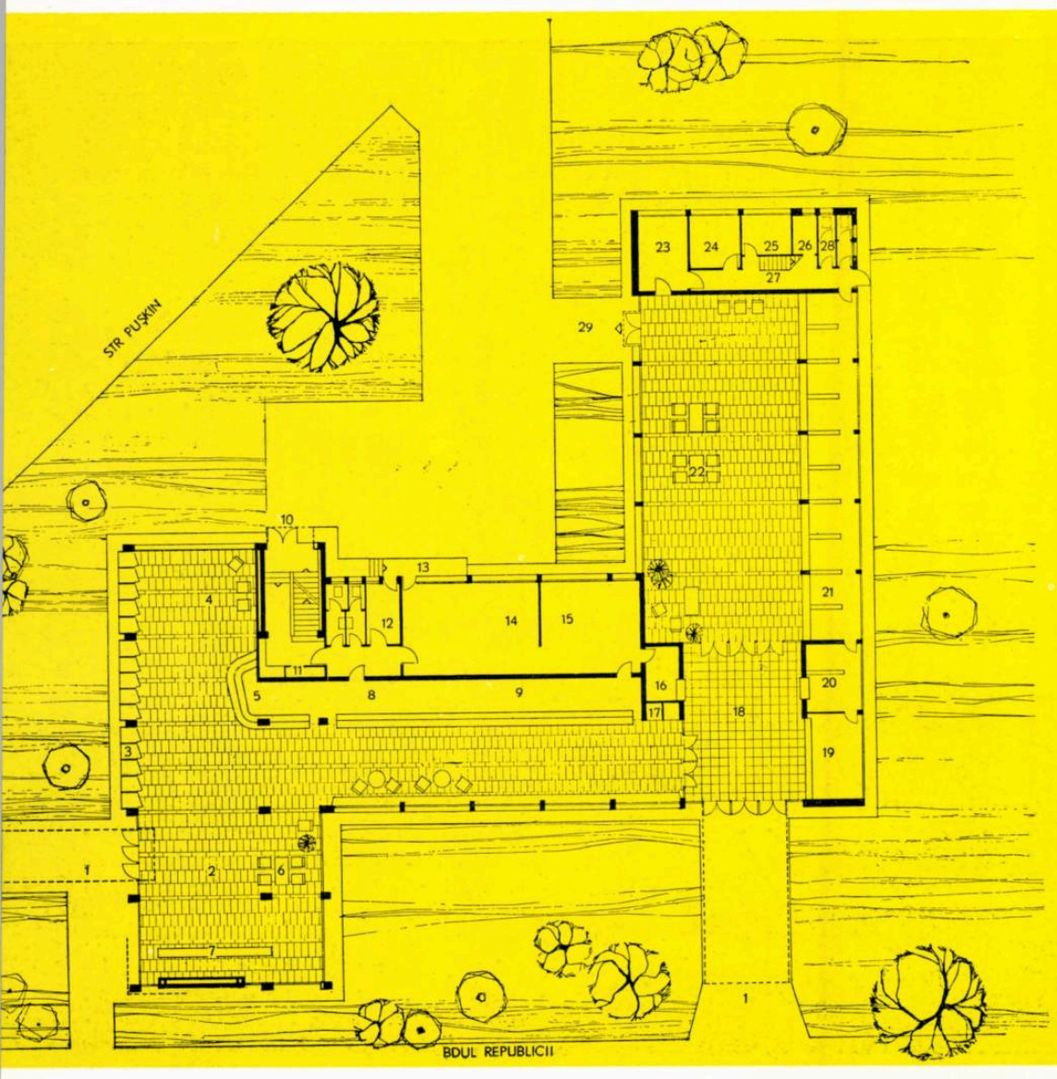

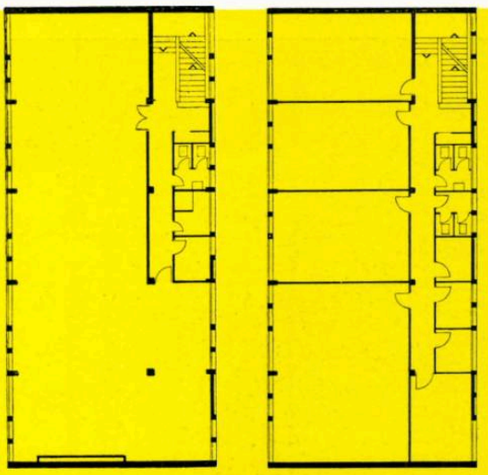

Plan parter

1. Acces public — 2. Hol telefoane 3. Cabine telefonice interurbane 4. Aşteptare public — 5. Comenzi telefonice — 6. Lectură corespondenţă 7. Difuzarea presei - oficiu filatelic 8. Ghişee P.T.T.R. — 9. Ghişee transporturi auto, aeriene şi navale — 10. Acces pentru salariaţi — 11. Canale instalaţii 12. Depozit de colete — 13. Rampă serviciu — 14. Cartare corespondenţă 15. Factori — 16. Ghişeu serviciu 17. Cabine telefonice locale — 18. Vestibul — 19. Informaţii C.F. — 20. Comenzi — reţineri bilete C.F. — 21. Ghişee C.F. — 22. Hol public — 23. Şef agenţie C. F. — 24. Control — 25. Casierie 26. Vestiare — 27. Scara de acces spre mezanin — 28. Grupuri sanitare 29. Ieşire public.

1 | 4
2 3 | 5

1 — Vedere
2 — Plan parter
3 — Plan etaj I și plan etaj II
4 — Secțiune transversală
5 — Fațada principală

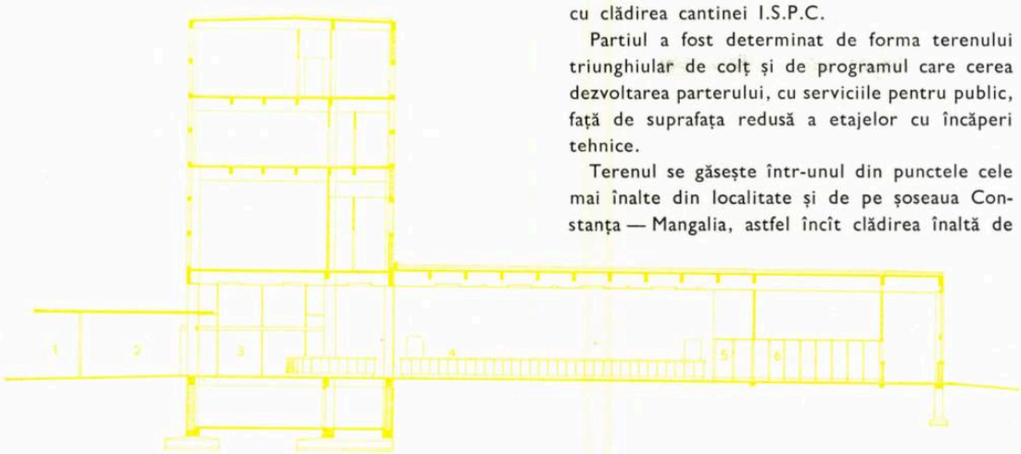

În prima etapă de restructurare a centrului stațiunii Eforie s-a proiectat și s-a construit noua clădire a oficiului P.T.T.R. cu agenții de voiaj.

Constituind accentul vertical în acest ansamblu dezvoltat pe orizontală, noua clădire închide frontul de sud al piațetei, între b-dul Republicii și str. Pușkin.

Corpul principal spre piațetă are subsol, parter și trei etaje, iar corpul secundar, numai cu parter, se desfășoară în spațiul plantat, făcînd legătura cu clădirea cantinei I.S.P.C.

Partiul a fost determinat de forma terenului triunghiular de colț și de programul care cerea dezvoltarea parterului, cu serviciile pentru public, față de suprafața redusă a etajelor cu încăperi tehnice.

Terenul se găsește într-unul din punctele cele mai înalte din localitate și de pe șoseaua Constanța — Mangalia, astfel încît clădirea înaltă de 19,60 m la cornișă se profilează de departe, participînd la silueta generală a localității.

Construcția are suprafața clădită de 970 m², suprafața desfășurată de 2244 m² și volumul de 10 435 m³.

Suita de holuri publice de la parter permite gruparea pe funcțiuni a unor servicii și eventuala izolare a celor cu program diferit de funcționare.

Publicul poate circula cu ușurință între diversele servicii, indiferent de direcția din care accede.

Holul cu 15 cabine telefonice și cu ghișeul pentru comenzi la operatoarea de cabine cuprinde și difuzarea presei, oficiu filatelic, spații pentru lectură și așteptare.

Holul de ghișee, cu 12 salariați pentru poștă, telefon, telegraf și radio și pentru agențiile de transporturi auto, aeriene și navale, este prevăzut cu spații pentru corespondență și așteptare în fața ghișeelor, precum și cu două cabine telefonice urbane.

Holul agenției de voiaj C.F., cu ghișee pentru 10 salariați, este legat de vestibulul cu ghișee de informații, rețineri de bilete și chioșc de ilustrate etc., avînd acces direct din b-dul Republicii și cu o ieșire spre str. Pușkin, pentru perioadele de vîrf, cînd se impune un circuit dirijat, cu sens unic.

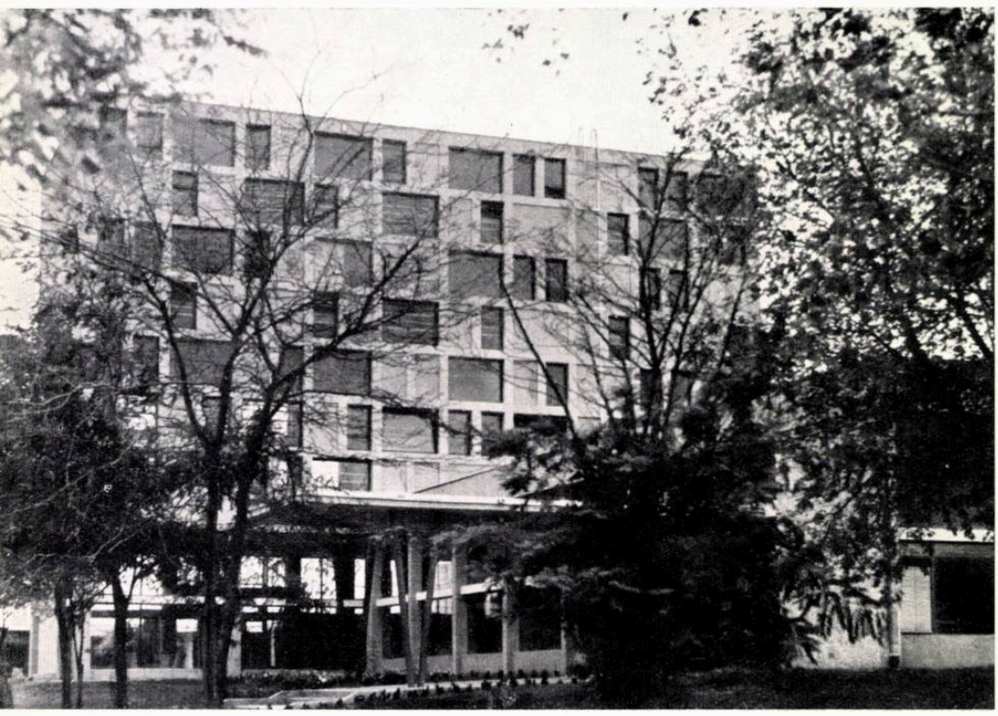

Vederea fațadei posterioare

S-au prevăzut finisaje robuste, rezistente la uzură.

Pardoselile din spațiile rezervate publicului sînt din dale de marmură de Ruşchița, iar placajele interioare la stîlpi și ghișee, de travertin.

Plintele și blaturile ghișeelor sînt de piatră neagră de Moneasa.

Unii pereți exteriori din corpul agenției de voiaj C.F. sînt de piatră locală de Techirghiol rostuită aparent.

Contrastînd cu pereții-vitrine, unele panouri pline din hol urmează să fie decorate pentru informare și publicitate.

La parter, toată tîmplăria este metalică, iar la etaje, din lemn de stejar.

Mobilierul este executat din material plastic pe schelet metalic. Interioarele urmează a fi completate cu jaluzele, covoare, utilaj special pentru ghișee, plante etc.

Clădirea este prevăzută cu instalații de încălzire centrală numai pentru încăperile care funcționează și în timpul iernii (etajele 1 și 2 și holul P.T.T.R. și agențiile de voiaj de la parter).

Energia calorică este obținută prin racordarea la centrala termică existentă în vecinătate.

Arh. AURELIAN TRIȘCU

Separate de circulația publicului, sînt prevăzute serviciile anexe ghișeelor, la parter și la mezanin, și anume:

— la poștă: cartarea corespondenței, factori, depozit de colete, diriginte, casierie etc.;

— la biroul de voiaj C.F.: șef birou voiaj, casa colectoare, controlori, depozit bilete etc.

La subsol și la etajele 1, 2 și 3 sînt prevăzute încăperile tehnice, cu anexele cerute de procesul tehnologic.

Serviciile poștale se alimentează cu autodube prin rampa din curtea de serviciu. Circulația salariaților la etaje este complet independentă de restul circulațiilor din clădire.

Din încăperile parterului, vederea este lăsată liberă spre spațiile plantate din exterior.

Vitrinele mari, fără parapet, sînt fixate lateral cu ajutorul unor buloane, prin manșoane lăsate la turnare în stîlpii de beton armat.

Cabinele telefonice au pereții laterali tratați acustic și îmbrăcați cu panouri de placaj. Peretele exterior, de sticlă, permite vorbitorului să privească în afară, înlăturînd senzația de închis și opac, din cabinele telefonice obișnuite.

Pe fațada principală — cea spre nord — s-a lăsat aparentă la etaje structura de rezistență tratată în casete, pe registre care unifică gabaritele diverse ale încăperilor tehnice.

Desenul și culoarea variată a materialelor, cadrele alb-gălbui și sticla verzuie suplinesc lipsa jocurilor de lumini pe această fațadă și dau un caracter de unicat, robust și deosebit de cel obișnuit locuințelor.

Clădirea este executată pe schelet de beton armat cu deschideri mari — 5, 7 și 9 m — necesare holurilor publice și unor condiții tehnice. La etaje apar încărcări de 600 kg/m² și o serie de canale și ghene pentru instalații, care au determinat folosirea betonului monolit.

Lățimea stîlpilor din fațade, care se integrează în trama aparentă de beton armat, nu depășește 28 cm.

Terasele necirculabile sînt izolate hidrofug și termic cu praf hidrofob protejat cu dale de beton.

Detaliu de fațadă

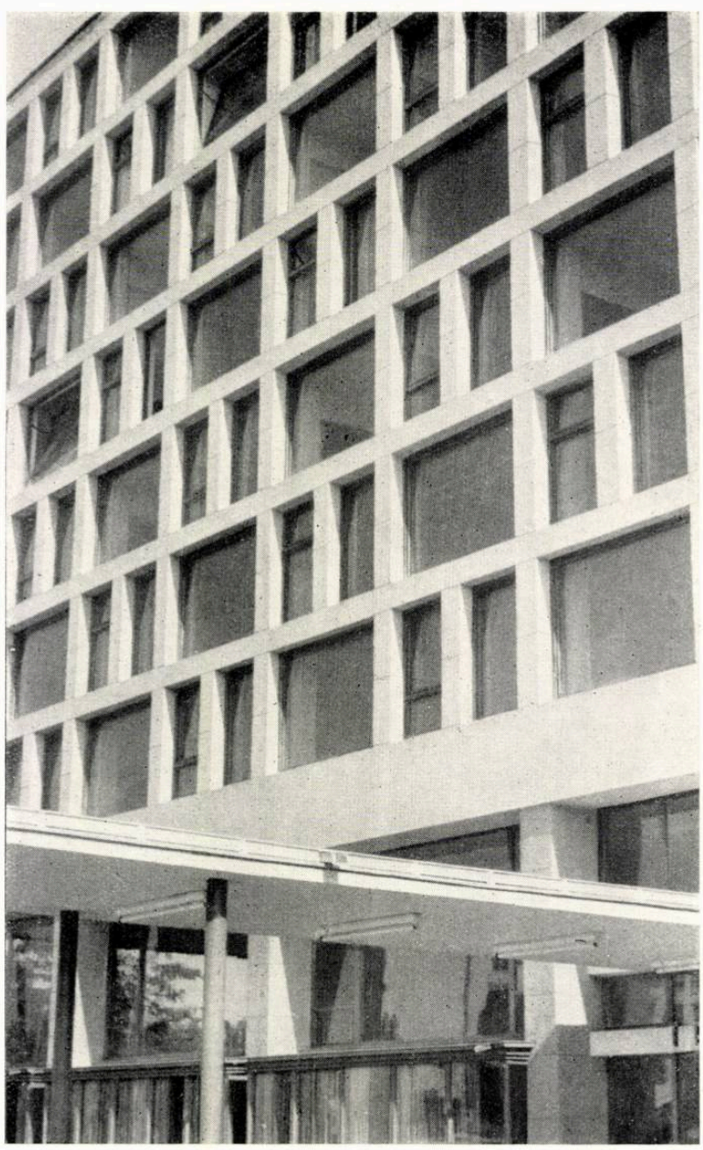

ASPECTE ALE PROIECTĂRII ŞI REALIZĂRII UNOR STRUCTURI DE REZISTENŢĂ DIN COMPLEXUL MAMAIA

Autori, inginerii Nicolae Laszlo, Mihai Barbaiani
I.S.C.A.S.

Realizarea ansamblului de 10 000 de paturi de la Mamaia a pus şi în faţa proiectanţilor de rezistenţă o serie de probleme complexe şi dificile. Din punctul de vedere al structurii, construcţiile ansamblului puteau fi împărţite în trei categorii: hoteluri cu puţine niveluri (blocurile de tip C cu p+4 etaje), hoteluri cu multe niveluri (blocurile de tip A şi B cu 11—15 niveluri) şi construcţii de deservire (restaurante, magazine, cluburi etc.). Dintre acestea, problemele cele mai grele le-au pus, pe de o parte hotelurile înalte, care trebuiau să fie realizate într-un termen foarte scurt şi la un cost scăzut, pe de altă parte, restaurantele, magazinele şi altele asemenea, la care se punea condiţia ca structurile să aibă şi o valoare plastică.

În cele ce urmează vom prezenta în linii generale soluţiile prevăzute în proiecte pentru hotelurile înalte şi pentru unele dintre dotările ansamblului

A. HOTELURI

În cursul proiectării hotelurilor de pe litoral au fost adoptate două categorii de structuri: *a)* structuri pe stîlpi (schelet de beton armat), cu pereţi despărţitori de umplutură şi *b)* structuri cu pereţi portanţi.

Primele constituie singura soluţie posibilă pentru hotelurile cu spaţii mari de recepţie la parter. Ele permit o relativă libertate de rezolvare a planului, dar au inconvenientul că în colţurile camerelor sau băilor apar stîlpi, ceea ce duce — în condiţiile unei dimensionări strînse a acestor încăperi — la greutăţi de mobilare sau de aşezare a obiectelor sanitare. De asemenea, indicii de consum de materiale sînt mari, în special la fier.

Structurile cu pereţi portanţi s-au dovedit, din experienţa noastră, a fi mai raţionale şi mai economice. Din punctul de vedere al partiului de arhitectură, ele impun ca planul parterului să fie aproape identic cu planul etajului curent, deci ca parterul să fie utilizat pentru cazare, iar spaţiile de recepţie să fie în cea mai mare parte scoase în afara construcţiei. Au în schimb avantajul că nu există nici un element care să iasă în afara planului peretelui (stîlp sau grindă), iar toate camerele sînt riguros identice.

Existenţa în orice caz a pereţilor despărţitori între camere, necesitatea ca aceşti pereţi să aibă o grosime sau o greutate minimă pentru a putea asigura o bună izolare fonică, duc în mod logic la soluţia utilizării lor ca pereţi portanţi, dîndu-li-se grosimea necesară (uniformă pe toate nivelurile) sau rămînînd de grosime mai mică, însă executaţi din materiale cu rezistenţă mare (beton).

Din punct de vedere economic, aceste structuri s-au dovedit mai avantajoase decît cele pe stîlpi, astfel încît în ultimii doi ani au fost întrebuinţate în mod aproape exclusiv.

La hotelurile cu maximum p+4 etaje zidurile portante transversale au fost în general realizate din zidărie de cărămidă de 25 cm grosime, iar în unele cazuri, din beton simplu de 14 cm grosime, planşeele fiind în cele mai multe cazuri monolite.

În cadrul ansamblului de 10 000 de paturi de la Mamaia, hotelurile de tip C, cu p+4 etaje, nu au constituit o problemă deosebită. Ca structură, ele au fost rezolvate în soluţia amintită mai sus: ziduri portante transversale de cărămidă, planşee prefabricate (fîşii cu goluri), planşee monolite în băi şi pe culoar.

În schimb, hotelurile înalte, apărute pentru prima dată, au necesitat un studiu amănunţit. O primă concluzie a fost că, la acest număr de niveluri, o soluţie pe schelet de beton armat nu este posibilă decît cu sacrificare de spaţiu, deoarece la nivelurile inferioare, stîlpii devin de dimensiuni considerabile.

În consecinţă, se impune o structură cu pereţi transversali portanţi, şi anume: pereţi transversali portanţi de beton armat (structură tip « fagure »), deoarece la nivelurile inferioare capacitatea portantă a unui zid de cărămidă sau a unui perete de beton simplu de grosimi uzuale este depăşită.

Pentru acest tip de structuri, metoda uzuală de execuţie a fost pînă în prezent turnarea în panouri de cofraj demontabile (în general, panouri de placaj bachelitizat). La Mamaia a fost introdusă o nouă tehnologie de execuţie: turnarea în cofraje glisante a pereţilor, lăsîndu-se goluri pentru rezemarea planşeelor, care se toarnă ulterior, cu cîteva niveluri decalare faţă de pereţi. Principiul celor două tehnologii de execuţie este arătat în figura 6 (p. 54).

În cadrul ansamblului s-au executat cu cofraje glisante, în 1960—1961, cinci hoteluri cu 11 niveluri şi unul cu 15 niveluri (toate blocurile de tip A şi B), fiind în curs de execuţie încă un hotel cu 15 niveluri.

În cele ce urmează dăm o scurtă descriere a acestei metode de execuţie şi cîteva consideraţii asupra rezultatelor obţinute pînă în prezent.

Cofrajul glisant constă în esenţă (fig. 7) din panouri verticale de cca. 1,20 m înălţime, aşezate pe conturul pereţilor ce urmează a fi turnaţi şi solidarizate în această poziţie. Panourile sînt suspendate prin intermediul unor juguri (în general, metalice) şi al unor prese hidraulice (vinciuri) montate pe aceste juguri, de nişte tije de oţel înglobate în peretele de beton ce se toarnă. Pe panourile de cofraj reazemă o podină de lucru de pe care se toarnă betonul, se montează armătura din pereţi, pe măsura înaintării cofrajului, şi se fac toate celelalte operaţii legate de glisare. De această podină este suspendată, la cca 3 m dedesubt, o a doua podină de pe care se face finisajul pereţilor, pînă la un anumit stadiu, imediat după ieşirea lor din cofraj. Presele, de construcţie specială, se caţără pe tijele de oţel menţionate, trăgînd după ele întreg ansamblul de panouri de cofraj, podini, materiale şi muncitori care se află pe aceste podini. În figura 5 este arătat schematic modul de funcţionare a acestor prese.

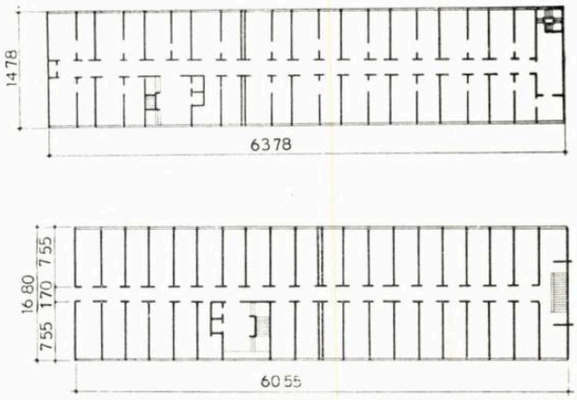

Planul pereţilor de beton pentru blocurile B_1, B_2, B_3 şi A_1, A_2

Panourile cofrajului sînt alcătuite din scînduri de 25 mm grosime prinse pe coaste de lemn (dulapi). Panoul este îmbrăcat cu tablă pe faţa care vine în contact cu betonul, soluţie care oferă siguranţa împotriva umflării şi deformării cofrajului în urma contactului direct cu betonul.

Cofrajul glisant se montează pe pardoseala subsolului. Se toarnă beton în pereţi, pe o înălţime de 80—90 cm, după care începe ridicarea cofrajului. Ridicarea este un proces continuu, cofrajul progresînd cu o viteză de 5—25 cm/h, în funcţie, în special, de condiţiile atmosferice. Golurile de uşi şi ferestre se realizează prin introducerea în cofraj, atunci cînd acesta a ajuns la cota necesară, a unor rame de lemn.

La nivelul planşeelor se lasă de asemenea goluri în pereţi, realizate prin introducerea în cofraj a unor cutii de lemn.

Planşeele constituie problema cea mai dificilă la proiectarea şi realizarea clădirilor executate cu cofraje glisante. Analizîndu-se la proiectare soluţiile posibile, a rezultat că cel mai indicat este ca planşeele să se execute cu un decalaj faţă de pereţi, rezemarea lor făcîndu-se în golurile lăsate la glisare. Avantajul acestei soluţii constă mai ales în faptul că procesul tehnologic al turnării pereţilor nu este deranjat sau întrerupt şi că există posibilitatea organizării unui lanţ tehnologic independent, pentru executarea planşeelor (fig. 6 b). Cu o organizare corespunzătoare se poate obţine în executarea planşeelor un ritm foarte apropiat de cel al executării pereţilor.

Pentru executarea planşeelor s-au studiat o serie de soluţii posibile, unele monolite, altele parţial prefabricate. În cazul construcţiilor de la Mamaia s-au aplicat soluţii monolite.

Finisajele s-au executat după sisteme tradiţionale. Din cofraj, pereţii ies suficient de netezi, iar de pe podina suspendată se mai execută o netezire suplimentară cu mîna a betonului proaspăt, astfel încît, din turnare, faţa peretelui iese semifinisată. În unele cazuri, la construcţiile de la Mamaia a fost necesară o tencuire ulterioară, foarte subţire, pentru acoperirea unor neplaneităţi ale feţei peretelui (ondulaţii) datorite modului de prindere a tablei pe panourile de cofraj. Considerăm că, utilizîndu-se o tablă mai groasă, aceste ondulaţii se pot elimina aproape total.

Utilizarea cofrajelor glisante nu a impietat cu nimic asupra esteticii faţadelor, în alcătuirea cărora arhitectul a avut o deplină libertate. S-au realizat în bune condiţii:

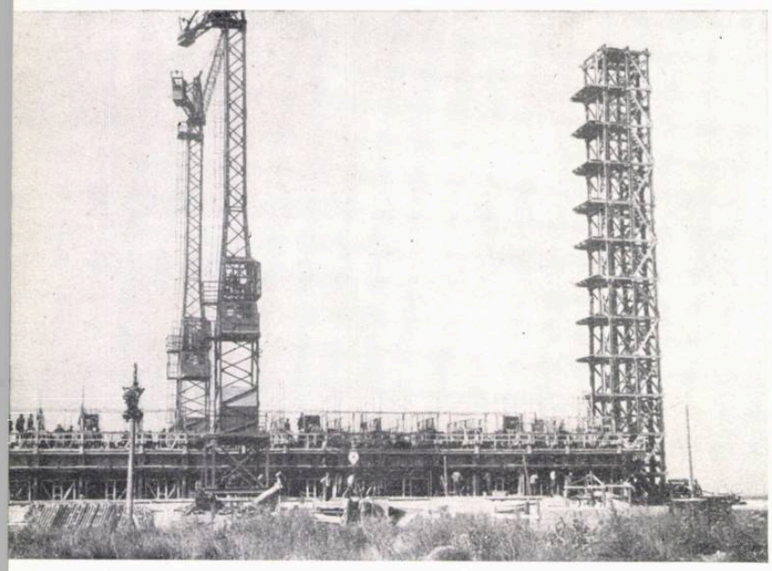

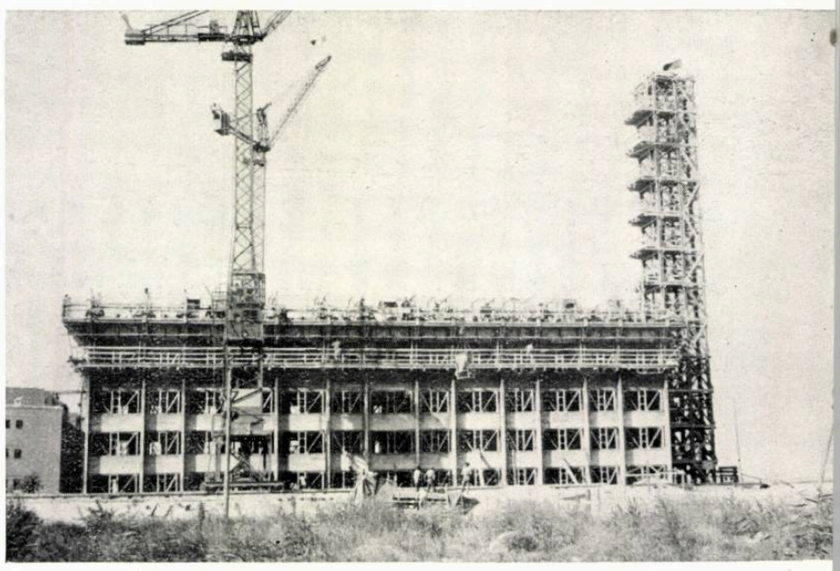

1 2	3 4
5	8
6 7	9

1 — Executarea blocului B_1 tronsonul I — ziua I
2 — Executarea blocului B_1 tronsonul I — ziua a 4-a
3 — Executarea blocului B_1 tronsonul I — ziua a 10-a
4 — Executarea unui bloc în două etape

5 — Schema funcționării presei hidraulice

A. Bară de susținere — B. Gheară superioară — C. Pistonul presei — D. Gheara inferioară F. Canal pentru intrarea și ieșirea uleiului — GH. Pasul presei — I. Poziția inițială; II — Ridicarea corpului presei și a cofrajului; III — Revenirea pistonului la poziția inițială.

6 — Schema tehnologiei de executare a unei structuri cu pereți de beton
7 — Secțiune prin cofrajul glisant

1. Tijă de glisare — 2. Presă hidraulică — 3. Legătură la pompă — 4. Jug metalic — 5. Dispozitiv de recuperare a tijei — 6. Coaste pentru podină — 7. Podina superioară de lucru — 8. Panourile de cofraj — 9. Lanțuri pentru susținere — 10. Podina inferioară — 11. Traversă de lemn 12. Legături de lemn — 13. Tiranți pentru susținerea panourilor de cofraj — 14. Cadre pentru ghidarea armăturii — 15. Suporți lumină — 16. Instalație nivele cu apă — 17. Căptușeală cu tablă de 0,5 mm grosime.

8 — Lucrul în timpul nopții pe platforma cofrajului
9 — Vederea blocului

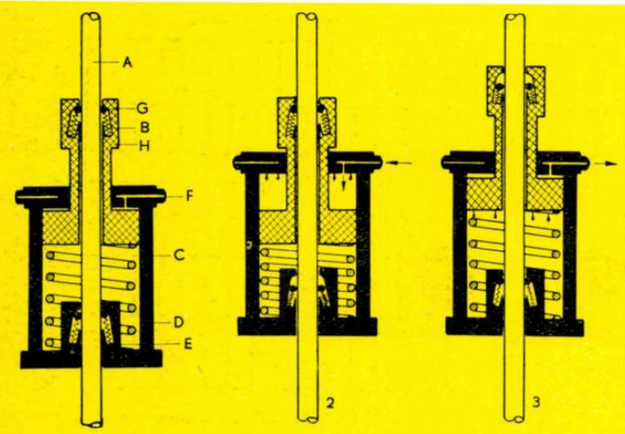

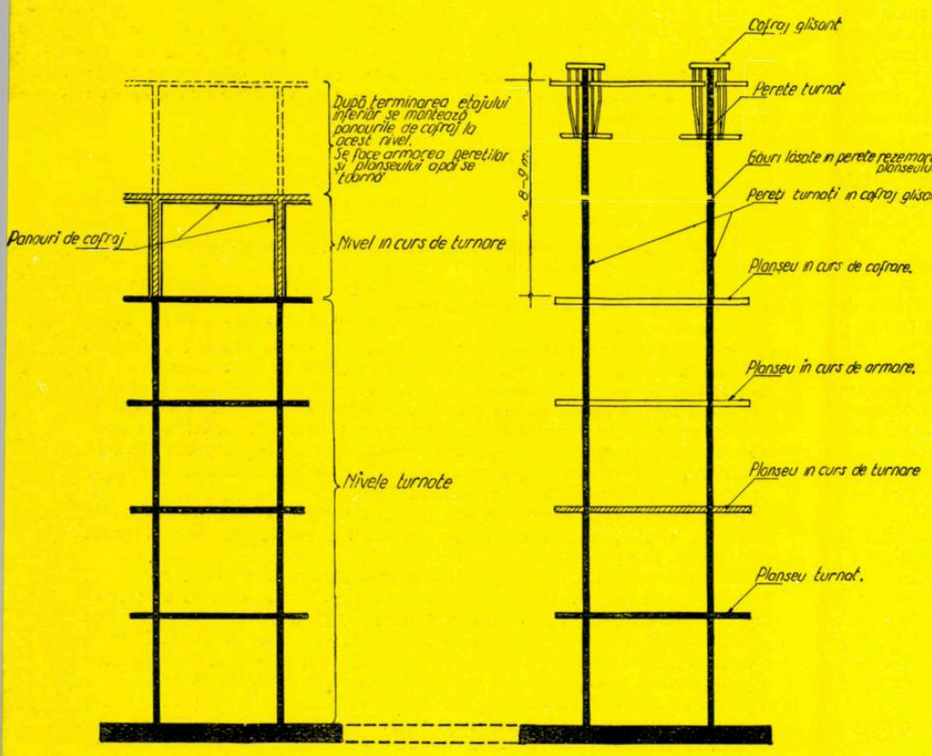

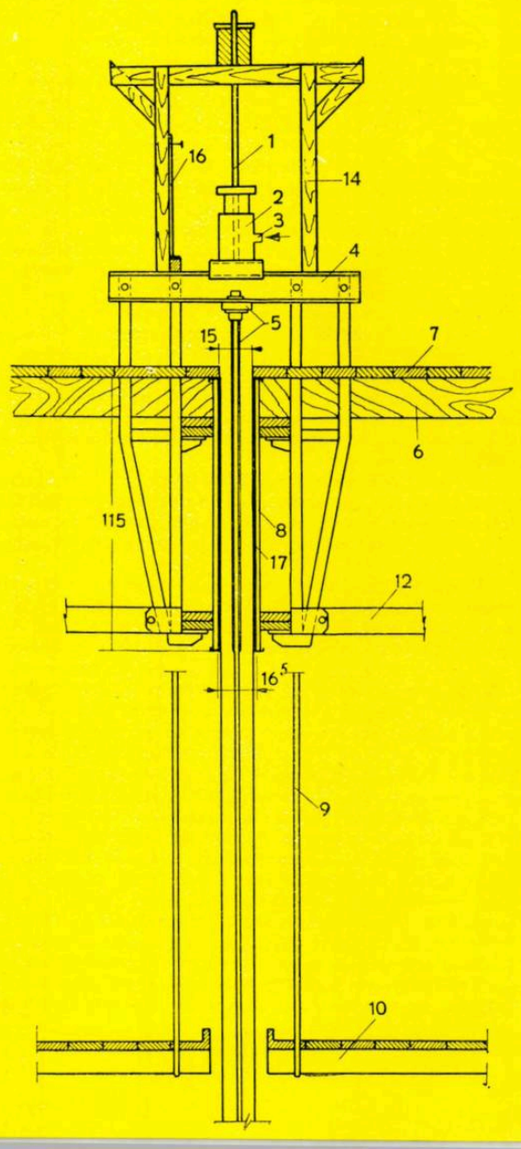

— goluri mari pînă la 1,70×5,70 m, pentru ferestre și uși;

— loggii de lungimi și adîncimi diferite, cu parapetul turnat o dată cu pereții;

— lame verticale ieșite din planul fațadei cu cca. 50 cm, avînd grosimi reduse (10—15 cm), cu posibilitatea prinderii ulterioare pe aceste lame a unor brise-soleil-uri prefabricate. Se menționează că executarea elementelor decorative verticale este deosebit de lesnicioasă, verticalitatea și continuitatea lor fiind asigurate prin însuși procesul de turnare;

— diverse amprente (adînciturі) decorative pe fețele exterioare ale pereților;

— elemente orizontale de fațadă, ca brîuri la nivelul planșeelor, parapete în planuri diferite etc.

Trebuie arătat că muchiile elementelor verticale au rezultat foarte vii încă de la turnare. În ceea ce privește colțurile interioare, literatura de specialitate indică pentru acestea o teșire necesară de cca 10 cm. La hotelurile executate, această teșire a fost redusă la 1,5 cm, fără nici un fel de înțepeniri ale cofrajului sau neplăceri de altă natură, astfel încît aspectul încăperii sau așezarea mobilierului nu au fost cu nimic impietate.

Concluziile generale trase din utilizarea cofrajelor glisante sînt favorabile.

Din punctul de vedere al consumului de materiale nu apare nici o diferență la oțel și ciment, față de o structură de tip fagure executată cu panouri demontabile de cofraj, aceste cantități nefiind influențate de tehnologia de execuție.

Diferențe apreciabile apar la elementele specifice sistemului: consumul de material lemnos, tencuieli, timp de execuție, cost.

La materialul lemnos se realizează o economie de 50—70% față de celelalte sisteme de cofrare folosite pînă în prezent și un cost al cofrajului cu cca. 15% mai redus. Trebuie arătat că în cazul de față repetarea de prea puține ori a aceluiași bloc tip, precum și schimbări în ordinea execuției la blocuri de același tip (unele blocuri au fost turnate în două tronsoane, altele într-o singură etapă) nu au permis reutilizarea fără modificări a cofrajului glisant, ceea ce a scăzut din eficacitatea economică a sistemului.

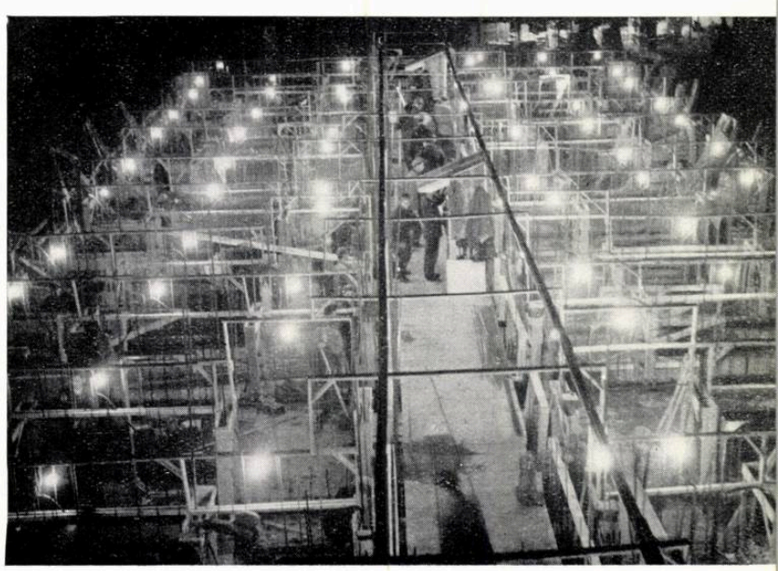

Viteza de execuție realizată a fost de un etaj pe zi pentru pereți, în condiții atmosferice normale. Pe timp friguros, această viteză scade la un etaj în cca. 36 ore. Execuția planșeelor nu a putut urmări decît în unele perioade ritmul de execuție a pereților, în general realizîndu-se o viteză medie de execuție a structurii (pereți și planșee) de cca. un etaj la 2—2,5 zile (un bloc cu 11 niveluri în 27 de zile din momentul începerii glisării). Considerăm însă că printr-o organizare corespunzătoare și mai ales prin repetarea de un număr mai mare de ori a aceluiași bloc (ceea ce permite confecționarea mai multor seturi de cofraje pentru planșee), viteza de un nivel pe zi (pereți și planșee) este perfect realizabilă. Cu atît mai mult este realizabilă această viteză în cazul punerii la punct a unui planșeu parțial prefabricat.

În ceea ce privește costul de deviz al structurii, în cazul de la Mamaia, din motive legate de condițiile locale ale șantierului și lucrării, nu au putut fi puse în evidență economii. Pe lîngă alte elemente, un factor important de reducere a costului real al construcției, scurtarea timpului de execuție, nu apare în prețul de deviz. Este sigur însă că acest factor influențează esențial cheltuielile de regie ale șantierului, iar în cazul de față a permis realizarea într-un timp foarte scurt — cca 10 luni — a unei investiții de mare amploare. Succesiunea de fotografii din figurile 1, 2, 3, 4 arată ritmul realizării acestor construcții.

În sfîrșit, ca o concluzie generală asupra posibilităților de extindere a acestei metode, considerăm că aplicarea ei la clădirile civile prezintă avantaje care o fac comparabilă cu cele mai avansate metode de execuție. Partiul de arhitectură foarte ordonat al hotelurilor a reprezentat desigur o condiție favorabilă, însă trecerea la executarea de clădiri cu altă destinație, în special de locuințe, nu mai prezintă deosebiri esențiale, care să modifice concluziile favorabile trase pînă în prezent.

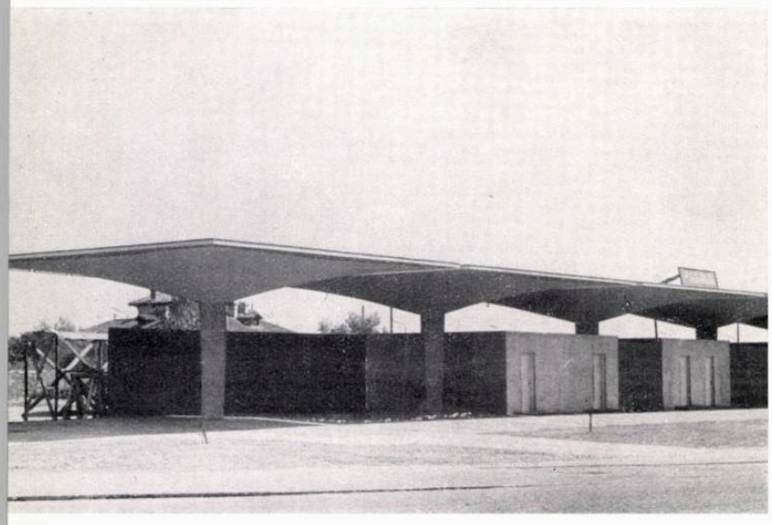

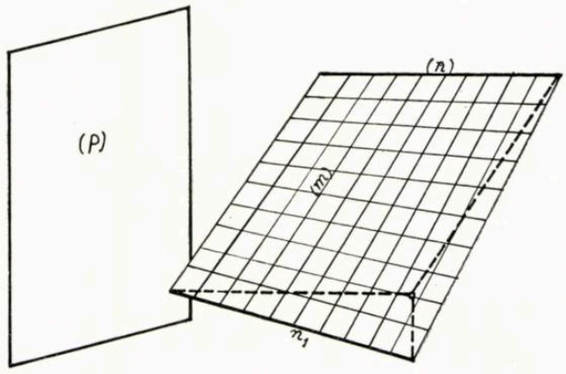

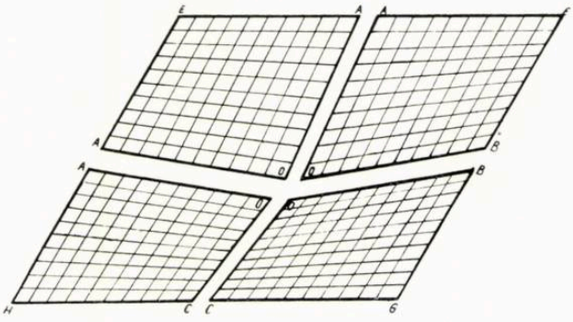

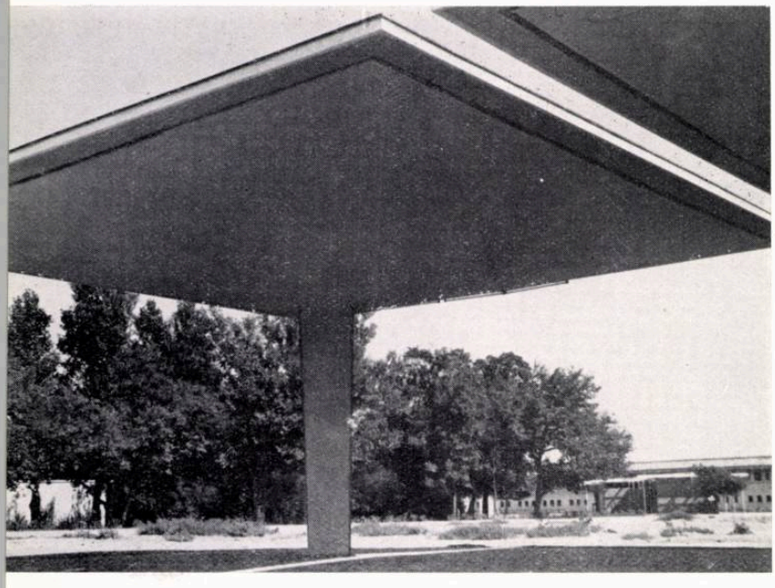

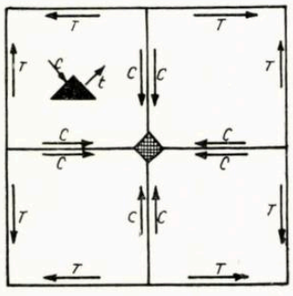

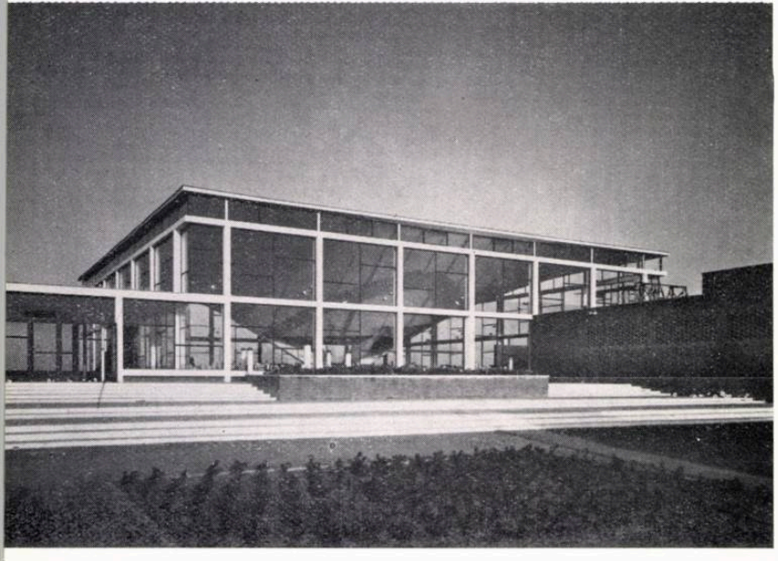

B. MAGAZINE ŞI RESTAURANTE

Dintre construcţiile anexe hotelurilor ce alcătuiesc noul complex de odihnă de la Mamaia pot fi remarcate pentru structura de rezistenţă aleasă magazinele şi restaurantele date în folosinţă în etapa I.

Magazinele sînt realizate din asamblarea mai multor unităţi identice din punct de vedere constructiv. O unitate avînd în plan dimensiuni de 10×10 m este acoperită cu o placă subţire de beton armat susţinută de un stîlp central tot de beton armat. Placa subţire este realizată din asamblarea a patru elemente în formă de paraboloid hiperbolic. Paraboloidul hiperbolic este o suprafaţă cu dublă curbură, care poate fi generată prin translatarea unei drepte *(m)* paralel cu un plan *(p)* şi rezemînd pe două drepte neconcurente (nn_1) (fig. 4).

Suprafaţa care se obţine conţine două familii de drepte denumite generatoarele rectilinii ale paraboloidului hiperbolic. Această suprafaţă avînd forma unui paralelogram cu un colţ lăsat în jos se mai numeşte şi paralelogram strîmb.

Cele patru elemente de suprafaţă obţinute — *OAED*, *OBFA*, *OCGB*, *ODHC* (fig. 5) s-au asamblat după dreptele *OA*, *OB*, *OC* şi *OD*. Trebuie remarcat că suprafaţa *EFGH*, secţionată cu planuri verticale paralele cu diagonalele, lasă o urmă în formă de parabolă, fapt care contribuie la aspectul plăcut al acestui tip de învelitoare.

După cum s-a arătat, rezemarea s-a făcut pe un stîlp pornind din punctul *O*. Placa subţire are o grosime de 6 cm, cu îngroşări în zonele de legătură între suprafeţele elementare şi pe contur. Armarea plăcii subţiri s-a făcut cu o reţea de fier de 6 mm.

Sub acţiunea greutăţii proprii şi a încărcării date de zăpadă, în placa subţire iau naştere eforturi de tensiune şi de compresiune cu intensitate constantă pe toată suprafaţa. Aceste eforturi duc la o solicitare de tensiune pe conturul

1 4 | 7
2 5 |
3 6 | 8 9

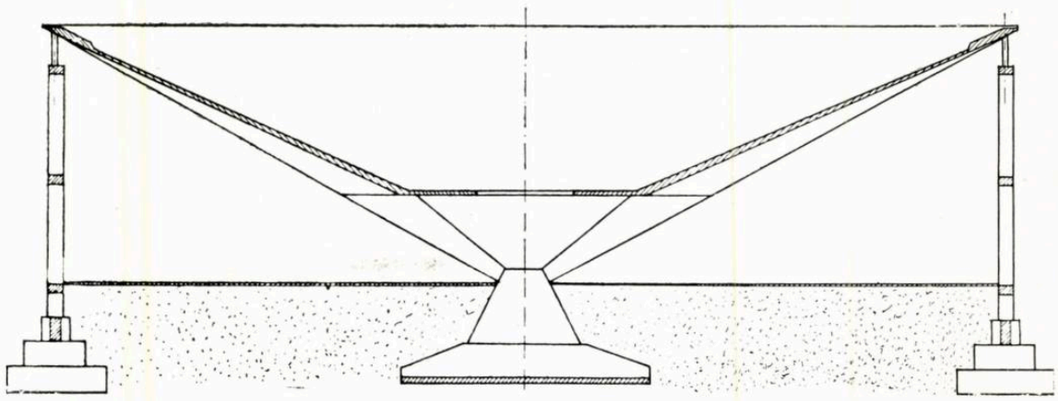

1, 2 — Elementele constructive ale magazinelor în execuție
3 — Restaurantul „Victoria",
4 — Generarea suprafeței unui paraboloid hiperbolic
5 — Asamblarea elementelor de suprafață
6 — Schema eforturilor în placa subțire
7 — Secțiune prin structura restaurantului
8 — Secțiune printr-o ciupercă a magazinelor
9 — Amplasarea cablelor pentru precomprimarea plăcii subțiri

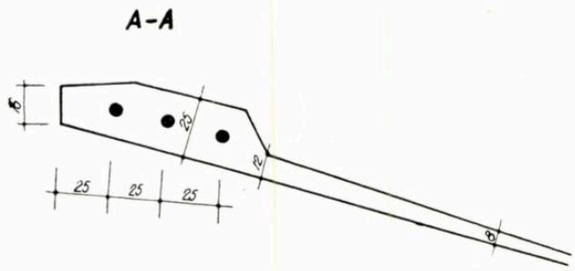

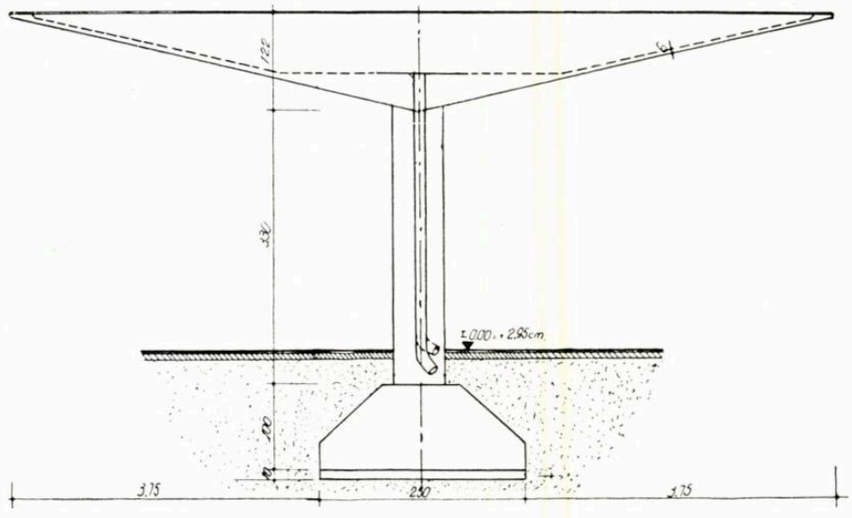

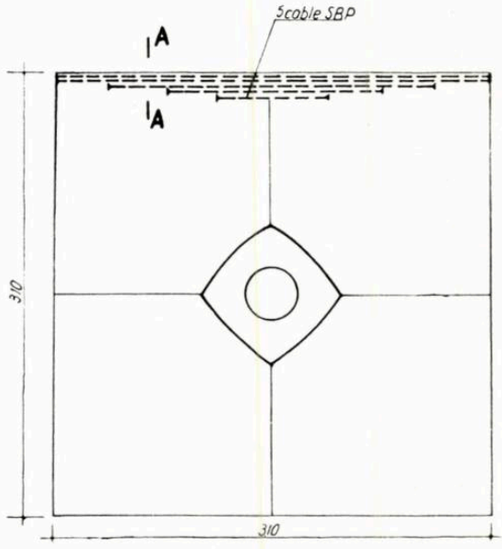

exterior și o solicitare de compresiune pe marginile interioare. Din figura 5 se vede că aceste eforturi sînt în echilibru.

Construcția fiind neîncălzită, peste placa de beton nu s-a mai prevăzut izolație termică, izolația hidrofugă aplicîndu-se direct. Scurgerea apelor de ploaie se face prin stîlpul de beton în care s-a prevăzut de la turnare o țeavă de oțel (fig. 8).

Soluția de structură aleasă pentru acoperirea magazinelor prezintă avantaje, atît sub aspect economic, cît și al execuției.

Grosimea medie de beton armat este de 0,11 m^3/m^2, iar indicele de armătură este de 14 kg/m^2. Operația de cofrare a plăcii cu dublă curbură se face foarte simplu, așezînd coastele după una din direcțiile generatoarelor, iar astereala după cealaltă; față de cofrajul unei plăci drepte nu apare nici o diferență. Armătura se așază de asemenea cu ușurință, ea fiind formată din bare drepte.

Sala de mese a restaurantului « Victoria » din complexul de odihnă de la Mamaia a fost acoperită tot cu o placă subțire de rezistență, avînd aceeași schemă cu cea folosită la magazine: patru paraboloizi hiperbolici asamblați după generatoarele rectilinii.

Date fiind dimensiunile sălii (31 × 31 m), construcția a căpătat un aspect cu totul diferit (vezi pag. 32—34).

Rezemarea acoperișului se face pe un trunchi de piramidă, plecînd direct din fundație. Pentru a cîștiga spații în sala de mese, învelitoarea a fost oprită la nivelul unei plăci orizontale situate la cca. 2,50 m deasupra pardoselii, lăsînd să se continue numai îngroșările dintre cei patru paraboloizi, pînă la trunchiul de piramidă (fig. 7). Scurgerea apelor de pe acoperiș se face prin placa orizontală în care s-a prevăzut un gol de 3,50 m diametru, iar colectarea lor se face într-un bazin decorativ aflat în mijlocul sălii. Pe contur, restaurantul este închis cu tîmplărie metalică susținută de stîlpi și grinzi de beton armat. Pentru a înlătura deformațiile și eforturile suplimentare ce apar în placa subțire în cazul marginilor exterioare lăsate libere, acestea au fost rezemate pe structura tîmplăriei prin intermediul unor stîlpișori metalici 7. După cum se vede în figura 6, pe conturul plăcii subțiri apar eforturi de tensiune, care, datorită mărimii suprafeței ce este acoperită, au valori deosebit de importante. Pentru preluarea acestor eforturi au fost montate cîte cinci cabluri de sîrmă SBP, cu ajutorul cărora aceste margini au fost precomprimate (fig. 9).

Placa de beton armat este acoperită cu un strat de plută expandată de 3 cm grosime, avînd rolul să evite încălzirea excesivă din interiorul sălii, precum și să protejeze structura de beton împotriva diferențelor mari de temperatură care ar putea da solicitări mari în unele elemente.

La executarea construcției s-a urmărit obținerea unui beton aparent la intradosul plăcii și la stîlpii ce susțin tîmplăria, așa încît ulterior să nu mai fie necesară decît vopsirea acestuia cu vinacet. Cu toate măsurile luate (geluirea cofrajului, realizarea unui desen din rosturile scîndurilor, turnarea mai îngrijită), din cauza unor zone în care betonul a avut defecțiuni, iar armătura a rămas vizibilă, fără acoperire cu beton, a fost necesară tencuirea întregii suprafețe.

Așa cum rezultă și din exemplele de mai sus, suprafețele în formă de paraboloizi hiperbolici oferă largi posibilități de bună rezolvare funcțională, estetică și structurală a unor construcții cu diverse destinații.

Ing. NICOLAE LASZLO, ing. MIHAI BARBAIANI

MOBILIER DE MASE PLASTICE PENTRU LITORAL

Autor, arh. Jerôme Koffler
Serviciul de proiectări mase plastice din I.C.M.D. a M.I.P.C.

Mobilierul magazinelor sezoniere de la Eforie a fost proiectat în funcție de noile cerințe comerciale menite să satisfacă, din toate punctele de vedere, pe cel mai exigent cumpărător.

S-au realizat astfel magazine-vitrină cu expunere liberă, s-a schimbat sistemul de vînzare la magazinul de încălțăminte, s-au creat posibilități deosebite de deservire a clientelei.

La magazinul alimentar cu autoservire s-a realizat un mobilier care a devenit etalon pentru toate magazinele cu autoservire din țară.

S-au realizat astfel: gondole ovale și rotunde, rafturi cu adîncime variabilă, măsuțe-suport pentru coșulețe, case de autoservire, diverse tonete pentru vînzări specifice (tonete vitrină, tonete autoservire, rafturi dublă expunere, tonete combinate cu vitrine frigorifice gata confecționate etc.), mobilier special pentru raionul cu bucata sau pentru mezeluri, brînzeturi, toate avînd linii moderne.

Și pentru magazinele de desfacere a diferitelor produse industriale (încălțăminte, textile, galanterie, tricotaje, articole de plajă, amintiri, artizanat, tutun, presă, loto etc.) s-a realizat mobilierul adecvat, pe specific.

Favorizate de luminozitatea zilelor însorite, de parterele de flori și gazon, de coloritul senin al construcțiilor înconjurătoare și de însuși sistemul lor constructiv, credem că magazinele de desfacere a produselor comerciale și industriale de la Eforie și-au găsit exprimarea optimă a magazinului cu caracter sezonier.

S-au găsit soluții noi, cum este masa amplasată în jurul stîlpului la magazinul loto, vitrina cu secțiune inegală, fixată de perete și integrînd stîlpul — la magazinul de parfumerie — scaunele glisante cu folosire pe ambele părți ale banchetei (mărind deci suprafața comercială de desfacere a produselor) la magazinul de încălțăminte, scaunele cu spătar lansat pe lamă din oțel de arc cromat, cu perne din burete spongios sau din placaj curbat placat cu melamină, fotolii scoică pe carcasă de fier-beton ⌀ 6 mm cu plasă de sîrmă sau chingi și perne buretoase, toate tapisate în dermatină, sau bazinul cu apă proiectat din folii de polietilenă sudate la cald, la magazinul de articole de plajă.

La toate acestea se adaugă piesele obișnuite, cum sînt tonetele (unele dintre acestea sînt complet de cristal), vitrinele cu dublă expunere, cu cristalele glisante pe profile p.c.v. și cu lumină interioară.

S-au folosit elemente constructive noi, cum sînt picioarele tronconice, lucrate la strung, agrafele de prindere a cristalelor, rafturilor, cutiilor, etajerelor etc.

Din punctul de vedere al economiei s-au căutat dimensiunile cele mai juste pentru utilizarea optimă a calităților materialului în vederea reducerii la minimum a deșeurilor, alegîndu-se astfel modulul de 1,20 m determinat de dimensiunile plăcilor de material plastic (1,23×3,05 m

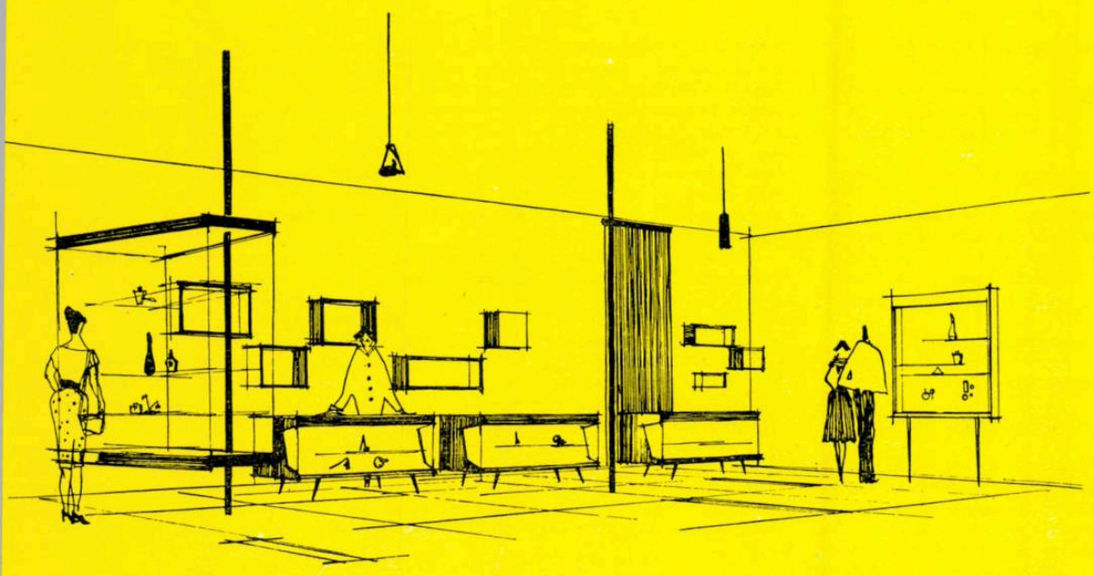

	2	3
	4	
1	5	6

1 — Magazin de parfumerie
2 — 5 — Tipuri de scaune folosite pe litoral
3 — Magazin încălțăminte
4 — Mobilier folosit la magazinele de încălțăminte
6 — Agenție-loto

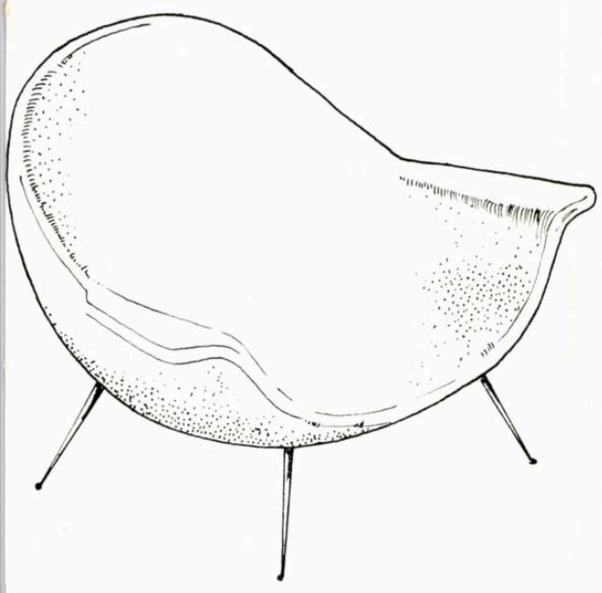

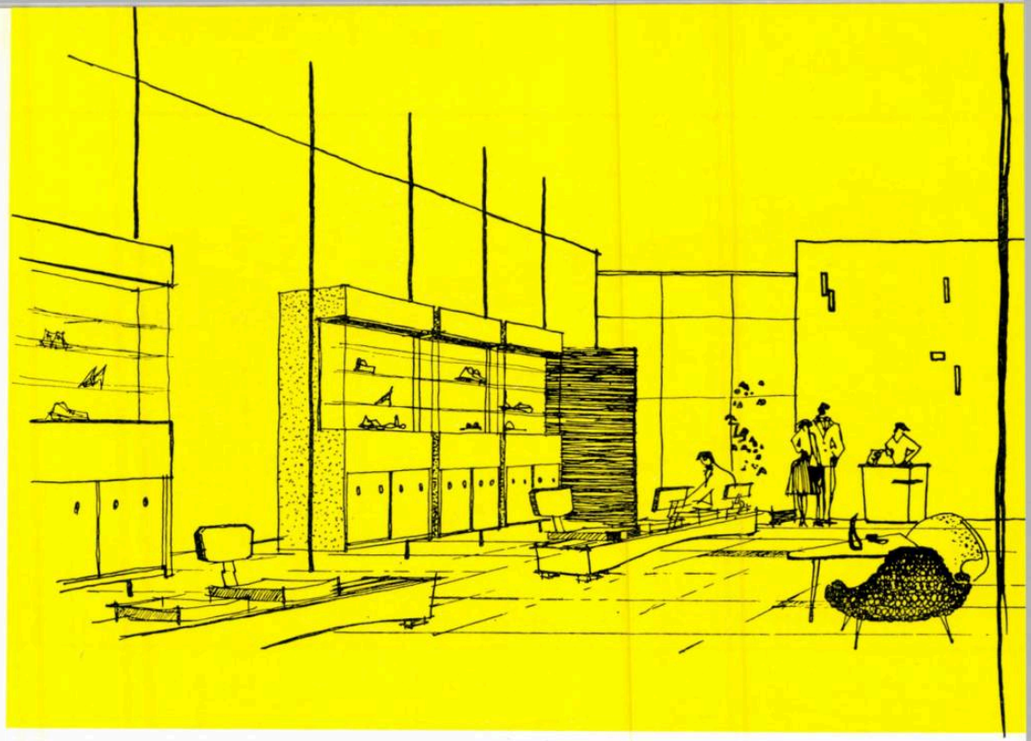

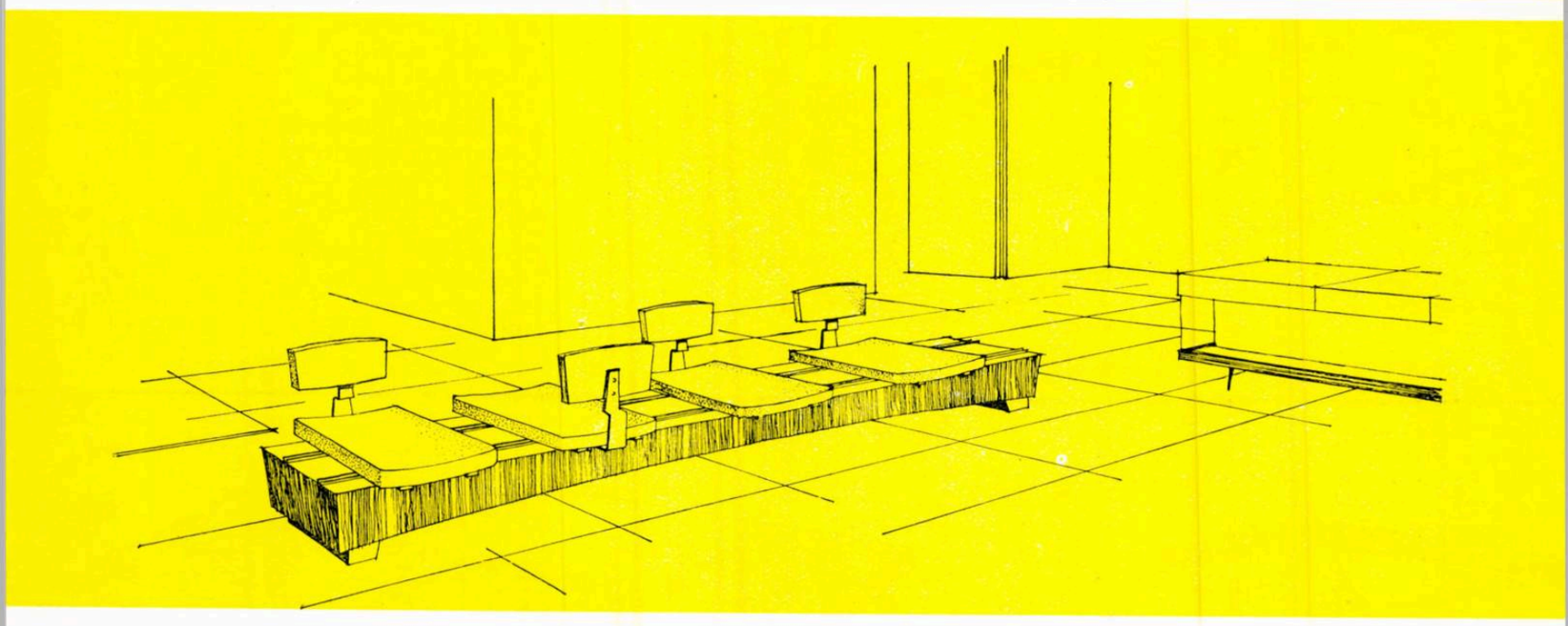

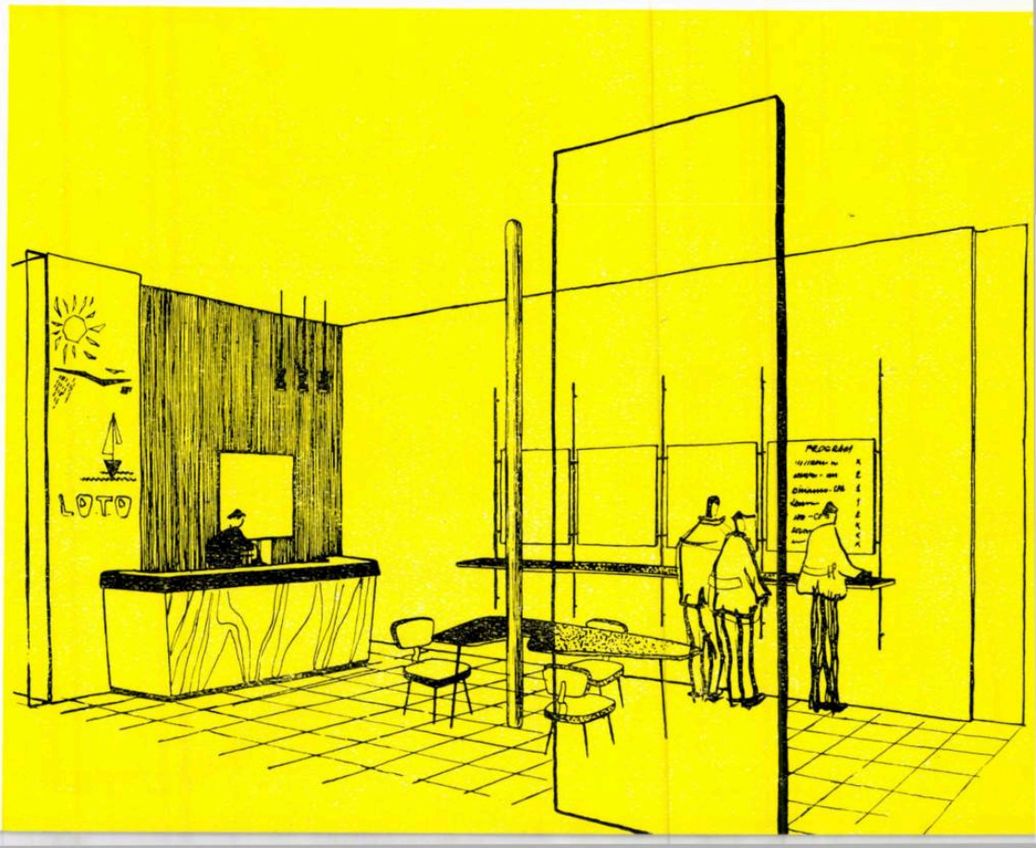
LOTO

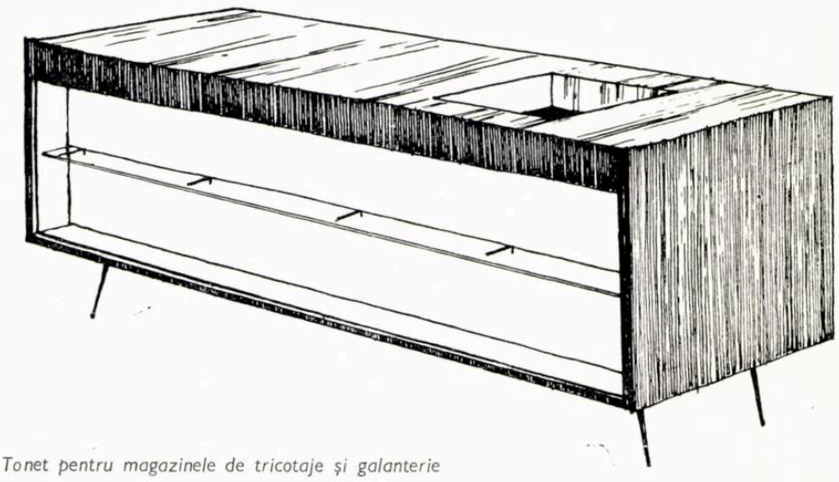

Tonet pentru magazinele de tricotaje și galanterie

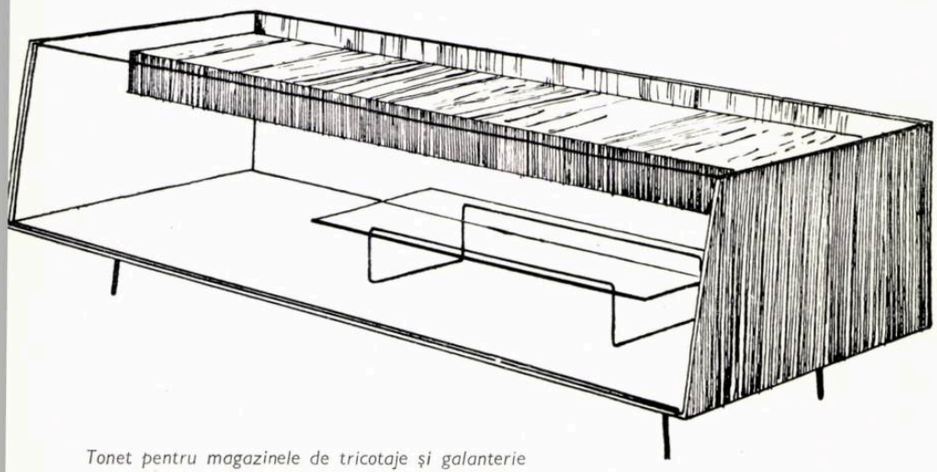

Tonet pentru magazinele de tricotaje și galanterie

(ale melaminei, melacartului, polyreyului sau lemebelului).

S-a folosit cu succes adezivul romînesc — Prenadez — fabricat de întreprinderea Anticoroziv a M.I.P.C., și dermatină pe suport textil, de fabricație de asemenea romînească.

S-a urmărit și s-a realizat o execuție cît se poate de îngrijită, avîndu-se în vedere noutatea și calitățile cu totul deosebite ale materialelor plastice.

În ceea ce privește realizarea punctelor comerciale de desfacere a diverselor produse alimentare și industriale, Secției de mase plastice I.C.M.D. i-a revenit sarcina de a proiecta și executa și o serie de chioșcuri din panouri demontabile, din PAL placat pe ambele fețe cu melamină.

Chioșcurile au fost acoperite și unite printr-o pergolă din clești de lemn pe stîlpi metalici rotunzi, învelitoarea fiind din poliester ondulat.

Mobilierul acestor chioșcuri s-a executat de asemenea din PAL placat cu melamină și, acolo unde a fost necesar, acoperit cu tablă de oțel inoxidabil.

S-a găsit un sistem nou de închidere a chioșcurilor: de la înălțimea tejghelei amplasată la exterior, un rînd de ferestre metalice basculante se fixează în consolă de pergolă, formînd o copertină și lăsînd tot frontul deschis pentru servire.

Colectivul de proiectare a urmărit realizarea unor elemente moderne, simple în culori vii, pentru a satisface exigențele celui mai pretențios public și a se integra în ansamblul lucrărilor noi de pe litoral.

Arh. MARILENA BĂNIȘOR

Vitrină înaltă

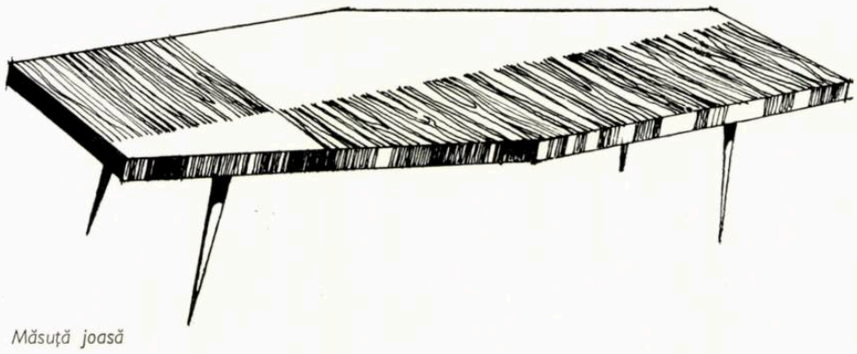

Măsuță joasă

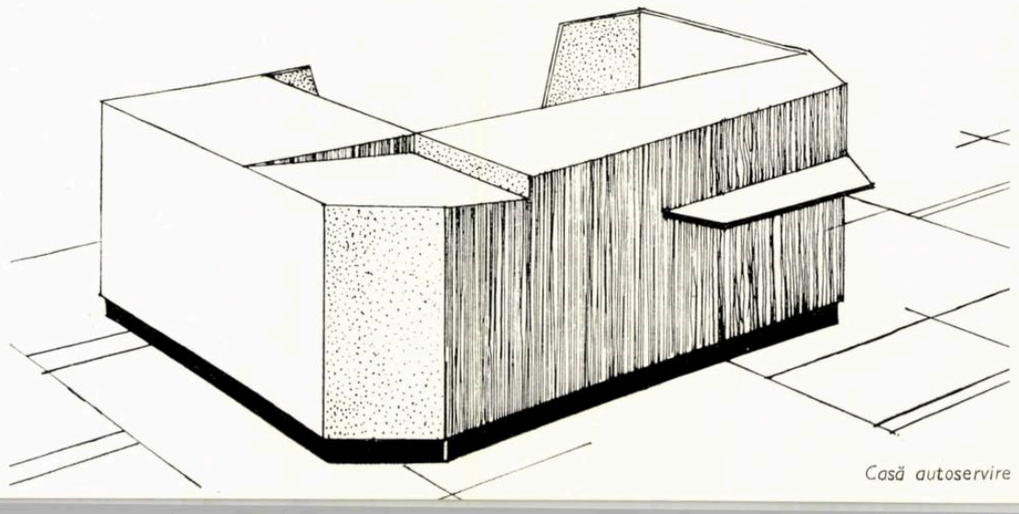

Casă autoservire

ANSAMBLU DE LOCUINȚE LA MANGALIA

Autor, arh. Violeta Morariu
I.S.C.A.S.

În anii 1960—1961 s-a construit în Mangalia un grup de 248 de apartamente situate pe str. Pușkin, principala arteră de acces din direcția Constanța. Orientat nord-sud, tronsonul de stradă destinat amplasării acestor locuințe se desfășoară pe o lungime de cca. 300 m între punctul de bifurcare a arterelor, la sud, și inflexiunea din dreptul străzii Vasile Pîrvan, la nord, fiind delimitat spre est de traseul vechiului zid al cetății Calatis, iar spre vest de cartierul tătărăsc.

O serie de parametri — date obligate de temă — au stat la baza rezolvării de ansamblu :

— studiul preliminar de sistematizare a localității, elaborat cu cîțiva ani în urmă, a stabilit necesitatea adoptării unui regim de construcție limitat la parter și două etaje ;

— amplasarea clădirii Sfatului popular, anterioară grupului de locuințe a determinat crearea unei piețe, tocmai la punctul de intersecție al străzilor Pușkin, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, unde existența blocurilor de locuințe construite în anii trecuți și situate în axa principală a noii piețe create, a constituit o grea moștenire în posibilitățile de rezolvare urbanistică a acesteia ;

— necesitatea excluderii din ansamblul pieței astfel formate a masivei clădiri a bisericii a condus la învăluirea acesteia în fronturi de construcții ;

— prezența halei de carne în imediata apropiere și imposibilitatea dezafectării ei a constrîns amplasarea blocului cu magazine ;

— necesitatea creării unor posibilități mai facile de racordare la ansamblu a unor viitoare construcții a impus amplasarea blocului din extrema nord (singurul cu cinci niveluri) în sistemul de coordonate al construcțiilor și nu legat de axa străzii la care este situat.

Și astfel, soluția a fost stabilită din înseși datele problemei. La unele exemple negative de sistematizare de ansamblu și de detaliu existente aici se mai adaugă și acesta, prin crearea unei piețe centrale — piața de onoare a orașului — fără nici o dominantă, fără proporții și fără o idee călăuzitoare în compoziție.

Încercările de a conferi grupului de locuințe aspectul unor preocupări de ordin urbanistic s-au limitat la simpla tratare a frontului continuu de construcție al străzii Pușkin, prin crearea unor alveole care să rupă monotonia și care să se înscrie în scara localității.

Din punctul de vedere al construcțiilor, s-au adoptat secțiuni de apartamente variate, în funcție de orientări și necesități :

Vederea blocurilor de locuințe de la Mangalia

— secțiuni de apartamente a cîte trei camere grupate cîte trei la scară, pentru orientarea N—S ;

— secțiuni de apartamente grupate cîte patru la scară, pentru orientări E—V, formate din trei apartamente de cîte două camere și unul de trei camere (secțiunea tip curentă, pe ziduri longitudinale) ;

— secțiuni «punct», formate din patru apartamente de cîte două camere grupate în jurul unei scări interioare ventilate prin supralumină.

În blocul situat în fața Sfatului popular s-au amenajat la parter magazine : magazin alimentar cu autoservire, galanterie, tutungerie și magazin tehnometal ; blocul din extrema nord adăpostește în subsol centrala termică a întregului grup de locuințe.

Sistemul constructiv constă în zidărie portantă de cărămidă, planșee prefabricate (fîșii cu goluri rotunde — cu deschidere unică de 5,00 m, pentru rapiditate de lucru pe șantier), acoperiș terasă necirculabilă izolată cu praf hidrofob, finisaje interioare curente, fațade tratate în vinacet. Fundațiile sînt pe puțuri de beton ciclopean, la o adîncime medie de —7,50 m, legate cu grinzi de fundații.

Dificultățile de ordin tehnico-economic pe care le-au avut de întîmpinat proiectanții și-au pus amprenta asupra expresiei plastice a acestui grup de locuințe, care fiind situat pe artera principală a localității și formînd cadrul pieței Sfatului Popular, este lipsit de expresia arhitecturală cerută de poziția lor determinantă în plastica centrului orașului, nefiind la nivelul pe care l-au atins celelalte realizări de pe litoral.

Arh. VIOLETA MORARIU

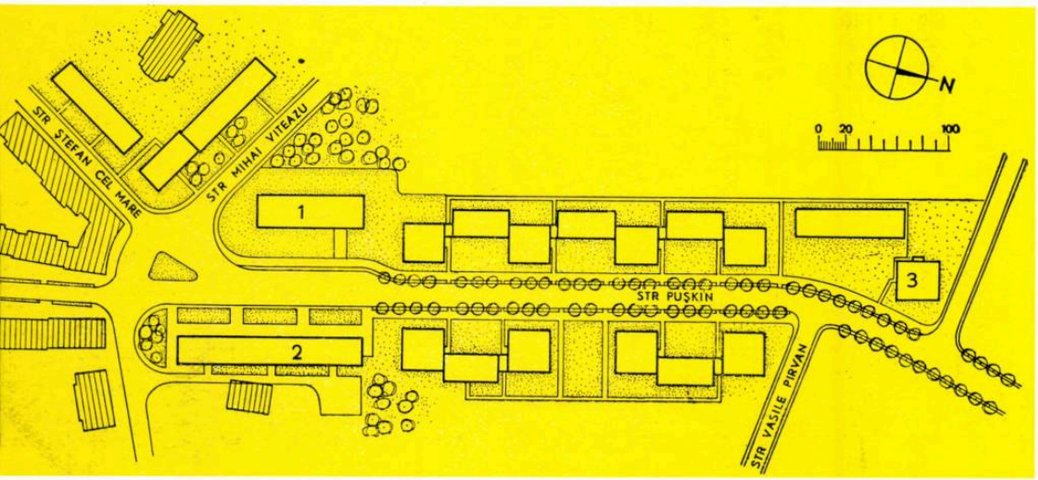

1 | 4
2 3 | 5 6

1 — Plan de situație
1. Sfatul popular — 2. Bloc de locuințe 3. Bloc de locuințe cu centrală termică
2 și 3 — Vederea blocurilor de locuințe de la Mangalia
4 — Vedere de ansamblu
5 — Plan etaj curent
6 — Plan etaj curent

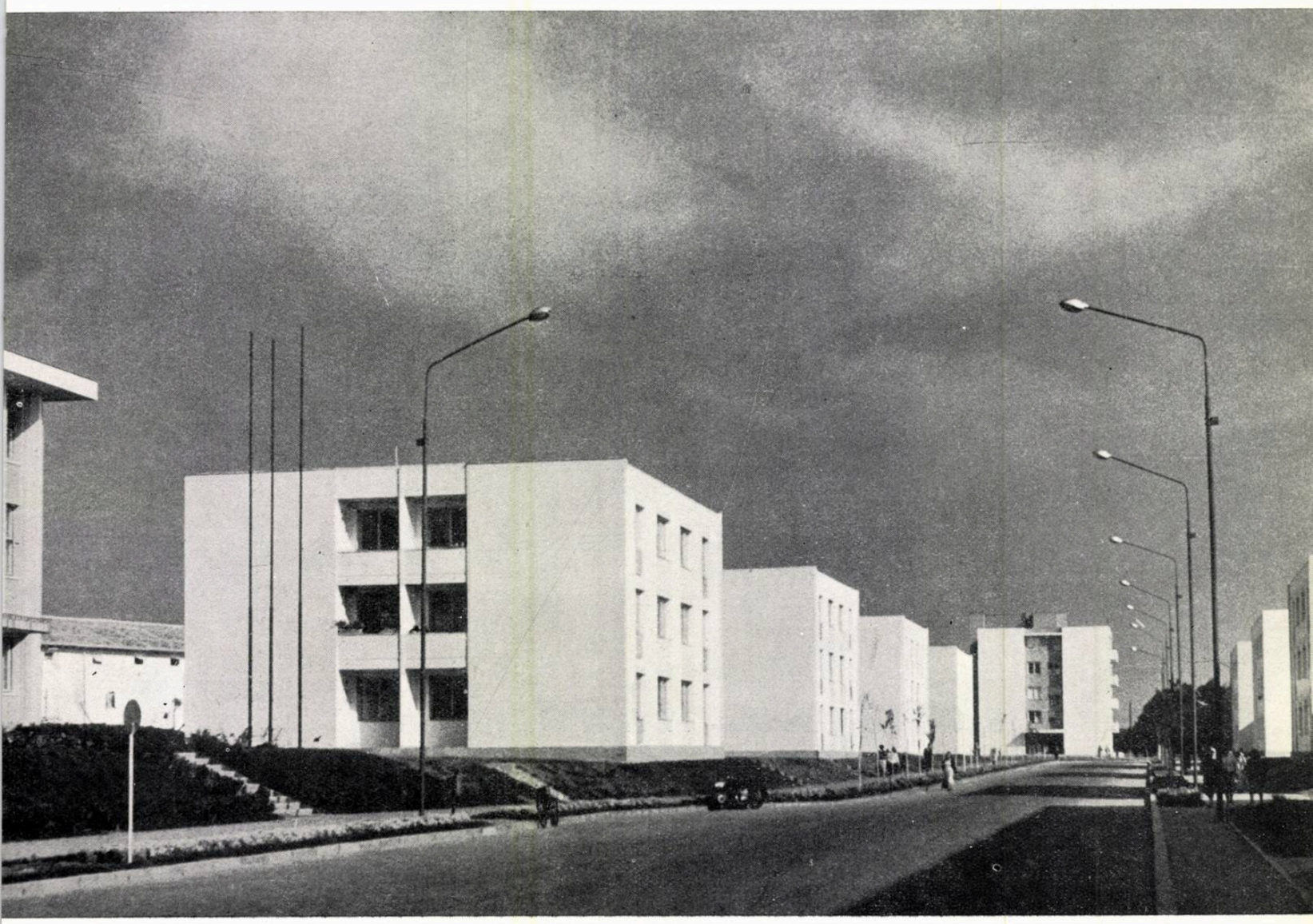

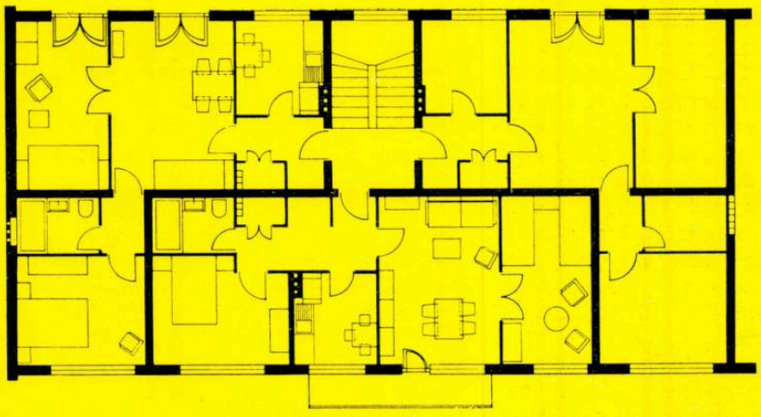

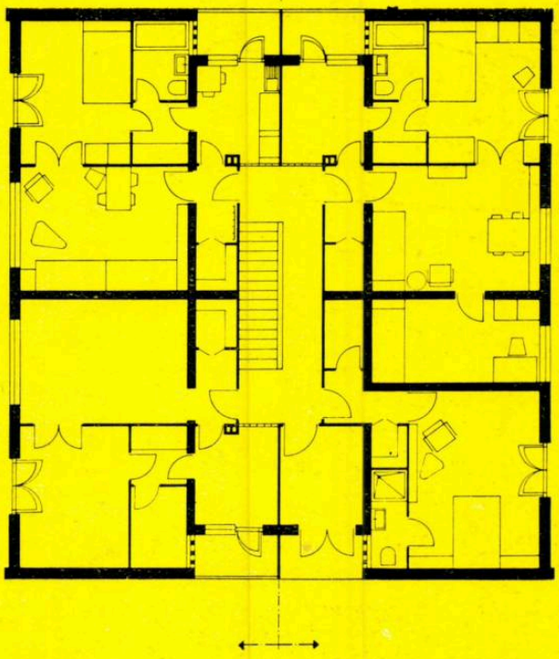

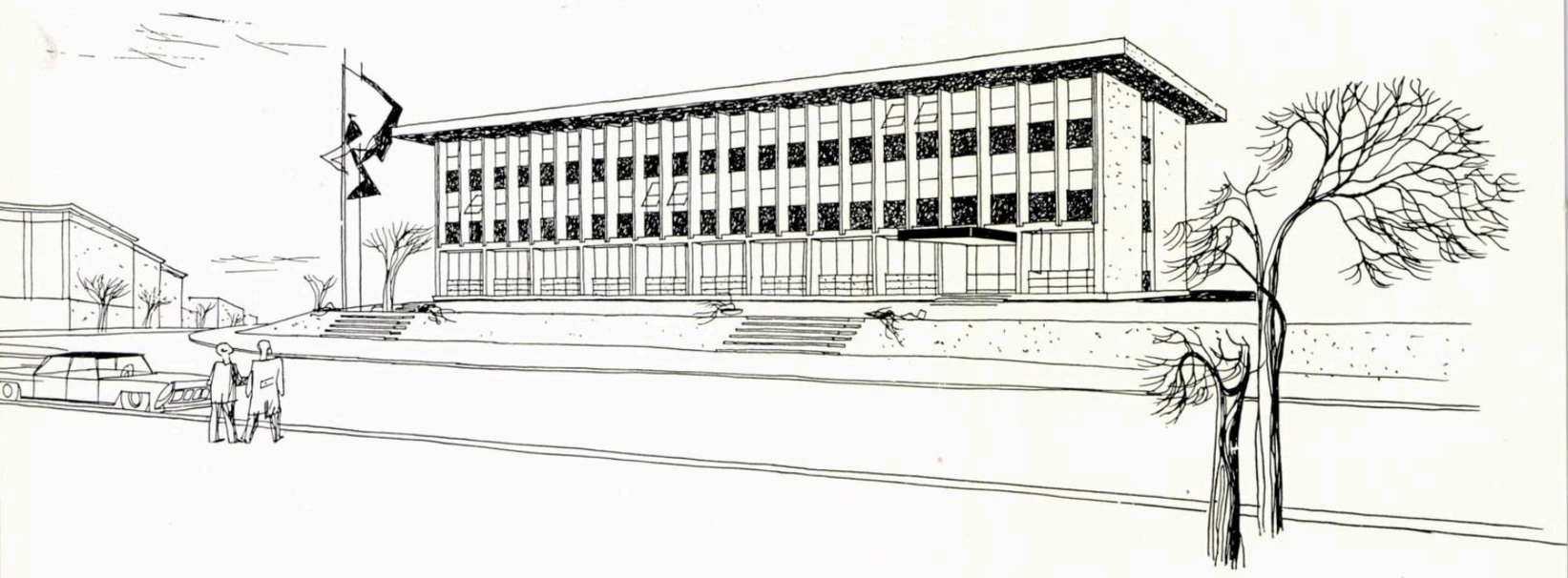

Perspectivă

SFATUL POPULAR – MANGALIA

Autor, arh. Cristian Ionescu
I.S.C.A.S.

Noua clădire a Sfatului popular din Mangalia se încadrează în planul general de sistematizare și reconstrucție a orașului Mangalia, acțiune începută în toamna anului 1958, prin realizarea centrului de odihnă cu o capacitate de 1100 paturi și a primului lot de 120 de apartamente.

Prin tema de proiectare se cerea ca această construcție să cuprindă trei funcțiuni diferite : Sfatul popular, sediul P.M.R. și al organizațiilor de masă, precum și Miliția.

Terenul destinat amplasării acestei construcții se găsește la intersecția străzii Pușkin cu strada Mihai Viteazul.

Fiind lipsită de o perspectivă lungă de pe șosea, dinspre Constanța, construcția s-a retras de la aliniamentul la stradă pentru a crea un recul și în același timp o piațetă care o pune în valoare. Condițiile impuse prin tema de proiectare au determinat de la începutul studiului două familii de soluții : soluția bară și soluția grupată în jurul unei curți interioare, în care se încerca realizarea unei arhitecturi și a unei atmosfere care să amintească de vechea localitate.

Separarea diverselor funcțiuni, economicitatea, cît și considerente legate de amplasament au determinat să se considere soluția « bară » drept cea mai corespunzătoare.

Parterul cuprinde holurile de intrare la cele trei instituții, ghișee, birouri de informații și birourile necesare.

Etajul I cuprinde Sfatul popular cu 16 birouri și o sală de ședințe.

Etajul II cuprinde sediul P.M.R. și al organizațiilor de masă, avînd 15 birouri și o sală de ședințe.

Birourile sînt dispuse pe ambele laturi ale unui coridor central, accesibil pe una din scări.

În studiul fațadelor s-a urmărit obținerea unui volum unitar, care să exprime funcțiunile diverse și sistemul constructiv adoptat.

S-a urmărit realizarea unor fațade în armonie cu arhitectura ansamblului de odihnă și a locuințelor noi realizate în etapa precedentă.

Parterul este exprimat printr-o travee mai largă, permițînd tratarea adecvată a intrărilor ; el formează un subasment pentru nivelurile superioare, grupate într-un sistem lamelar, care creează o suprafață vibrată de umbră și lumină.

Cadența verticală lamelară exprimată în fațadă asigură posibilitatea de a muta zidurile despărțitoare pentru a mări sau a micșora birourile după necesități.

Cornișa, foarte ieșită, în chip de streașină, lasă o umbră mare care desenează conturul construcției și leagă cele două rezalituri create de scări.

Denivelarea naturală a terenului a permis așezarea construcției pe o platformă, în taluzul căreia sînt dispuse două grupuri de trepte care duc spre intrările principale.

Arh. CRISTIAN IONESCU

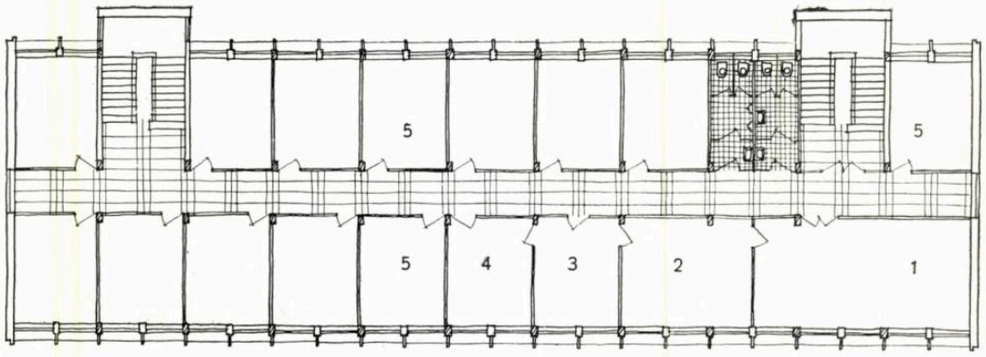

Plan etaj II
1. Sala de ședințe — 2. Biroul președintelui — 3. Secretar 4. Secretar organizație de bază P.M.R. — 5. Birou

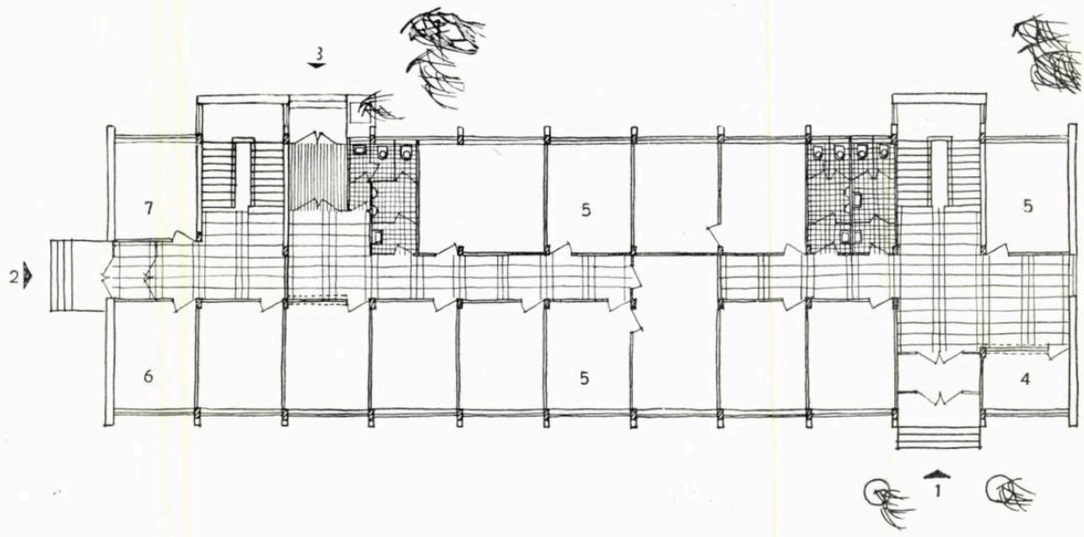

Plan parter
1—2—3. Intrări — 4. Informații-registratură — 5. Birou — 6. Informații — 7. Centrala telefonică

Vedere

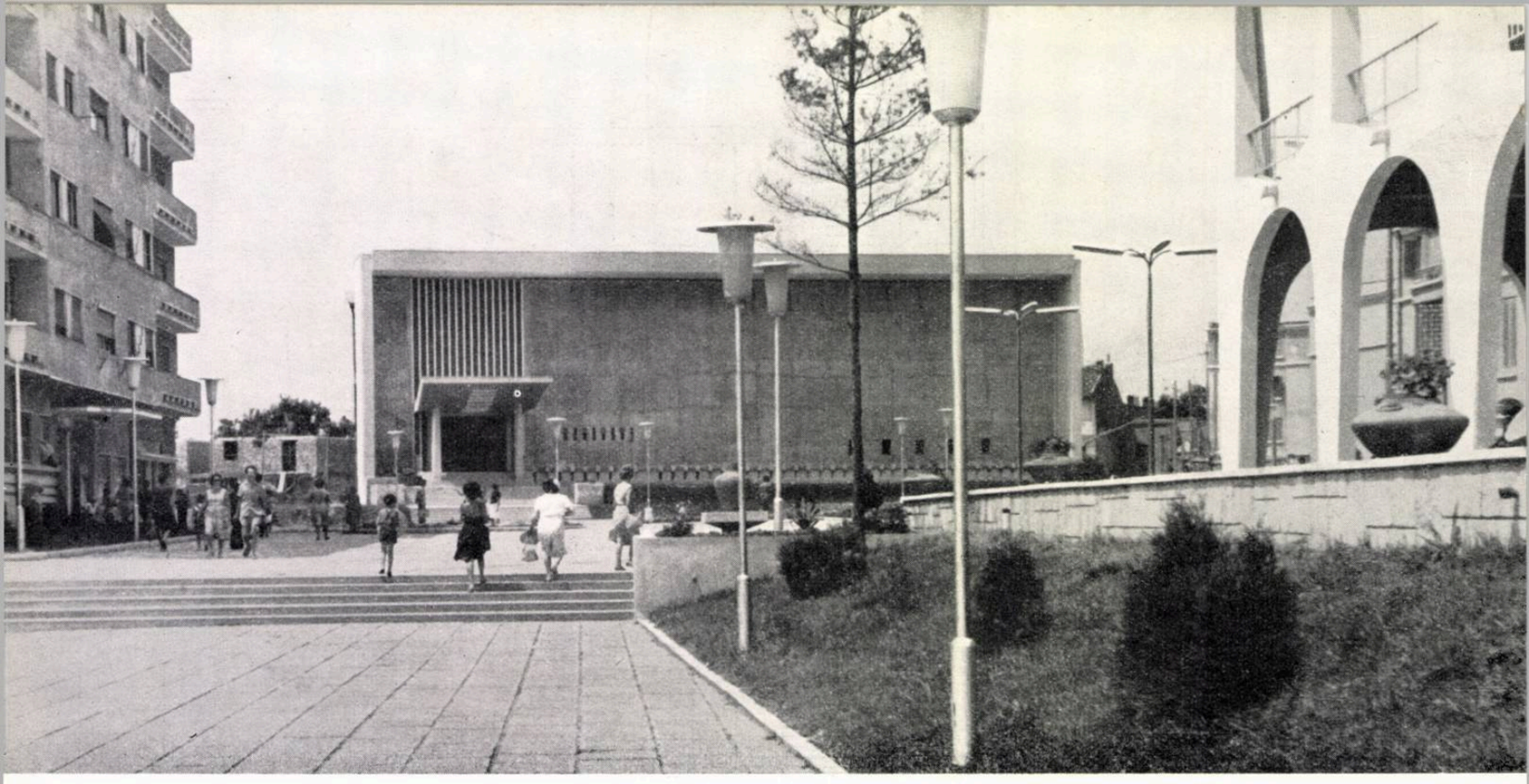

1

CASA DE CULTURĂ DE LA MANGALIA

Autor, arh. Nicolaie Vlădescu
Şef de atelier, arh. Theodor Iconomu
I.S.C.A.S.

2

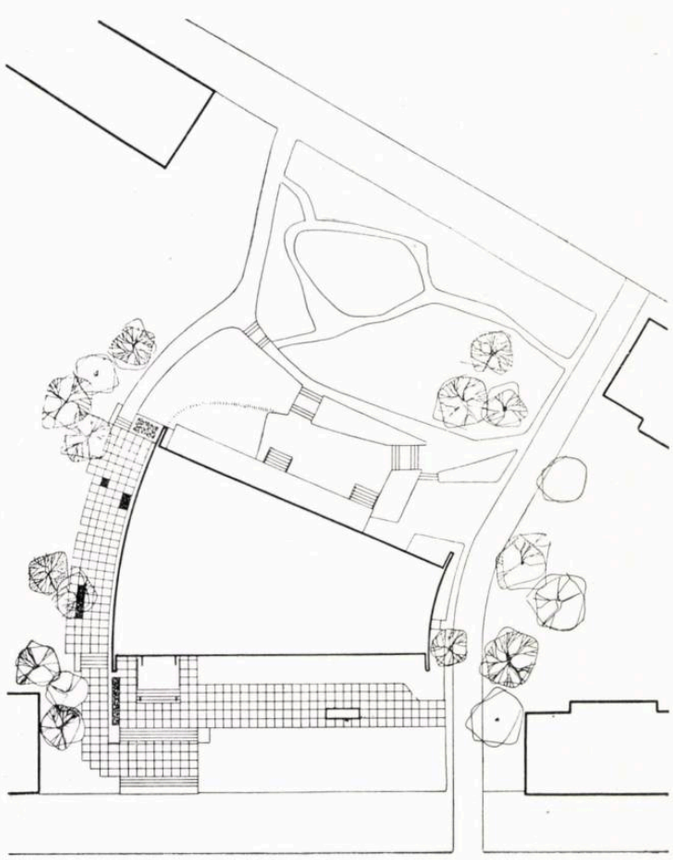

Străzile Puşkin şi Ştefan cel Mare sînt cele două artere care mărginesc la est şi la vest terenul de formă trapezoidală prevăzut de planul de sistematizare pentru construirea Casei de cultură a oraşului Mangalia. Prin acest amplasament s-a urmărit încheierea frontului pieţei nou-create în centrul localităţii, piaţă care se deschide spre mare prin latura sa de est.

Rezolvarea partiului a fost condiţionată de următorii factori principali:

1. forma trapezoidală a amplasamentului, clădirea trebuind să aibă faţade principale la cele două artere importante ale oraşului;
2. declivitatea terenului;
3. intrarea principală pe axa majoră a pieţei;
4. crearea unui volum a cărui monumentalitate să susţină o largă perspectivă, volum ce trebuia realizat pe baza unui program restrîns de condiţiile de finanţare.

Ţinînd seamă de aceşti factori, s-a urmărit folosirea raţională a declivităţii terenului, prin plasarea încăperilor clubului sub recepţia sălii de spectacole, la nivelul terenului.

Intrarea principală este marcată de o copertină puternică, monumentalitatea accesului fiind sporită şi prin felul în care s-a rezolvat gruparea treptelor.

Terenul prevăzut prin planul de sistematizare ne-a dus la forma trapezoidală a clădirii (formă foarte adecvată sălii de spectacole), rezolvînd în acest fel în mod ordonat şi cele două fronturi către străzile Puşkin şi Ştefan cel Mare.

Clădirea are două funcţiuni specifice: spectacole şi club, care se pot desfăşura simultan, cu intrare unică sau separată.

Încăperile sînt repartizate pe trei niveluri, care conţin următoarele piese:

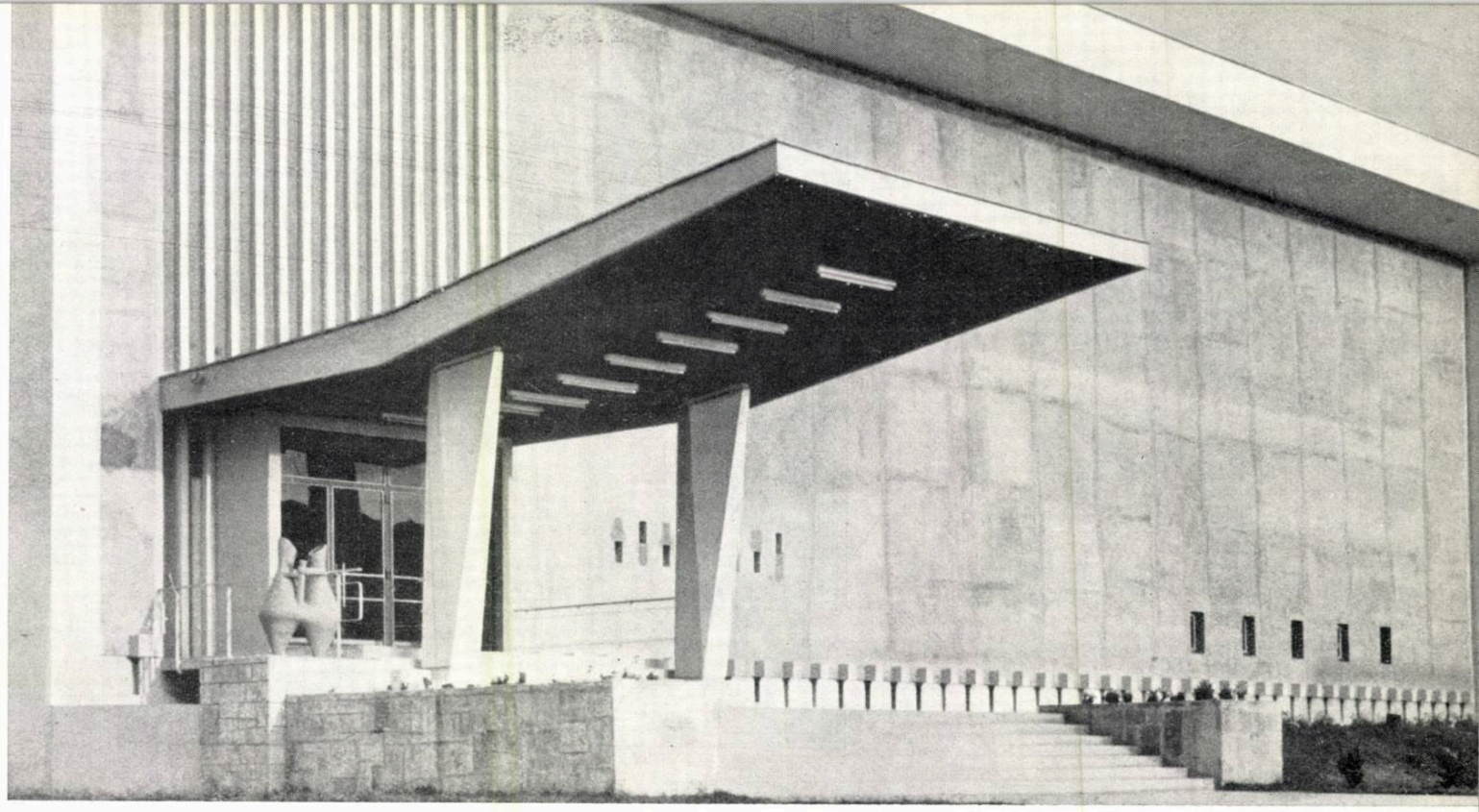

3

4

1 — Vedere generală
2 — Plan de situație
3 — Fațada principală
4 — Secțiune longitudinală
5 — Plan nivel intrare în sala de spectacole

1. Intrare — 2. Casa de bilete — 3. Scări spre cabina de proiecții — 4. Hol — 5. Garderobă — 6. Vomitorii — 7. W.C. 8. Ventilație — 9. Evacuare public — 10. Scenă — 11. Depozit de decoruri.

6 — Plan nivel cabină proiecție

1. Radioficare — 2. Derulare — 3. Redresori — 4. Cabina de proiecție — 5. Orgă de lumini — 6. W.C. — 7. Ventilație 8. Sală de spectacole — 9. Golul scenei — 10. Depozit de decoruri — 11. Recuzită

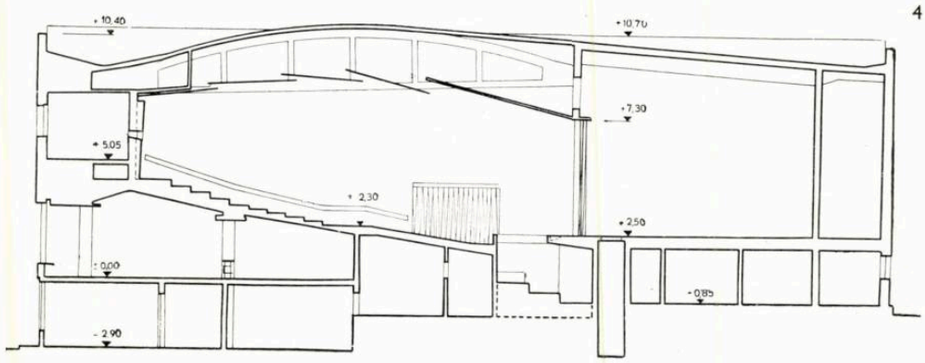

5

6

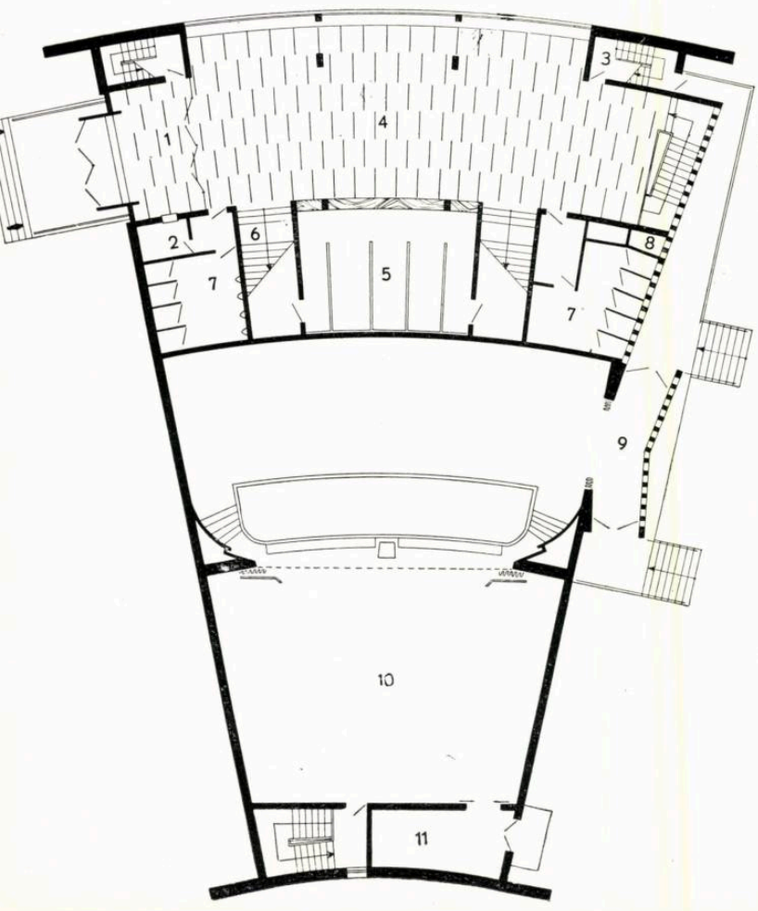

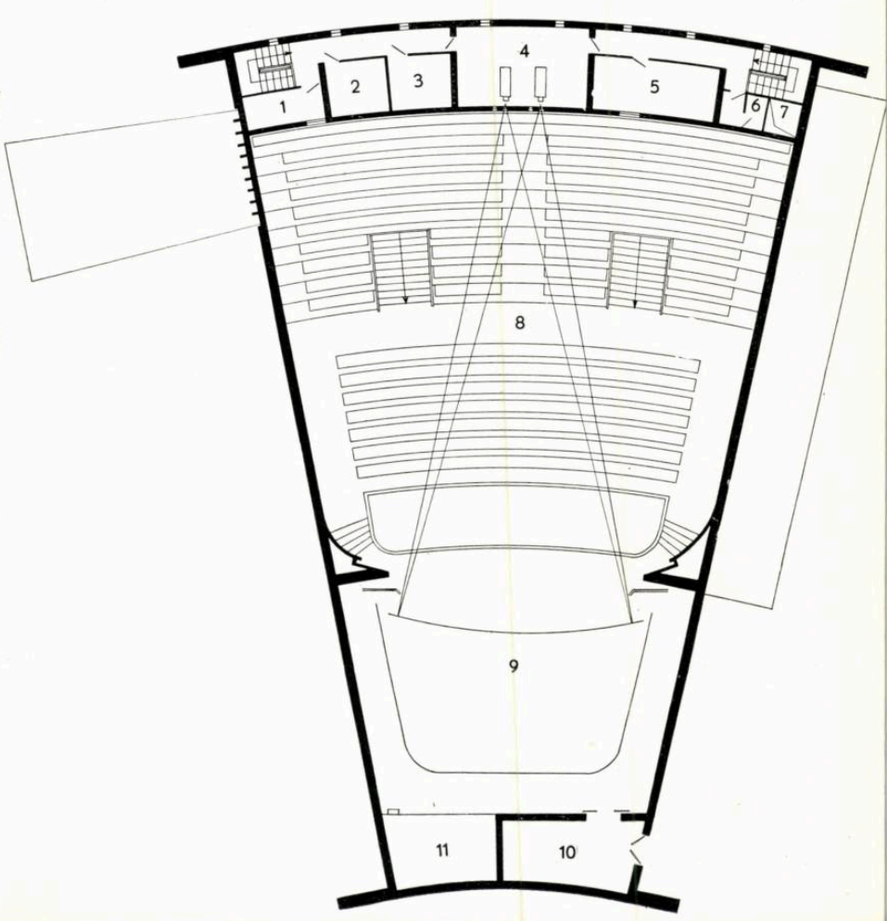

— nivelul 1 : sala de lectură cu depozitul de cărți și trei cercuri de studiu (toate acestea în directă legătură cu o terasă creată la nivelul terenului), patru cabine pentru actori, dotate cu dușuri, depozite pentru costume, recuzită etc., centrală de ventilație și punct termic, tablou general și stație de acumulatori ;

— nivelul 2 : intrare cu casă de bilete, hol-foaier, garderobă, sala de spectacole, fosa pentru orchestră, scena și depozitul de decoruri ;

— nivelul 3 : cabina de proiecții cinematografice cu anexele sale, orga de lumini, radioficarea și încăperea pentru regie, toate acestea avînd două accese asigurate prin două scări independente.

Sala de spectacole cuprinde 470 de locuri repartizate pe o pantă unică în jumătatea dinspre scenă și pe gradene în rest. Accesul în sală se face prin două vomitorii, evacuarea fiind asigurată prin două ieșiri spre strada Ștefan cel Mare. Pentru acustică s-a făcut un studiu special, soluția aleasă corespunzînd polivalenței sălii în care se pot organiza spectacole teatrale, muzicale, cinematografice, conferințe, audiții etc. Plafonul este executat din lemn, pereții laterali, difuzanți, din terasit, iar cel din fund, absorbant, cu pluș.

Pentru a avea un volum de aer de minimum 4,5 m³/spectator și pentru a beneficia la maximum de volumul obținut, tiranții arcelor care susțin placa acoperișului au fost lăsați aparenți, ei participînd la decorația plafonului.

1

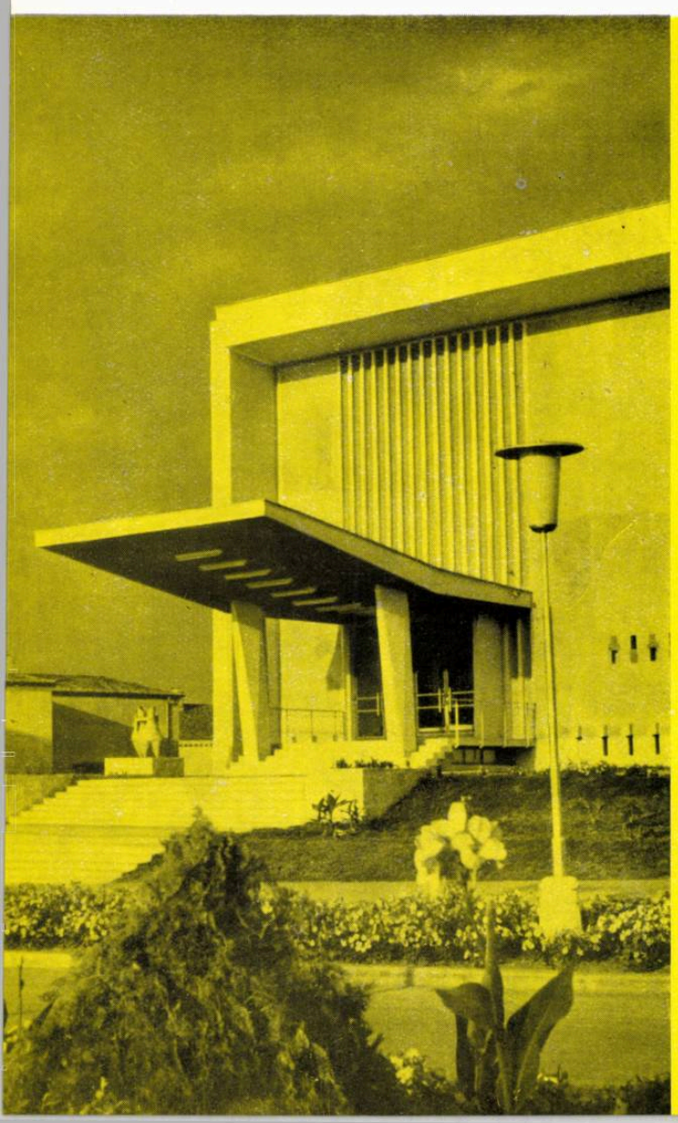

4

1 — Scară acces — Vedere
2 — Holul principal
3 — Vedere de noapte a intrării
4 — Intrarea principală — Detaliu
5 — Plan nivel club

1. Intrare club — 2. Hol — 3. Cercuri — 4. Sală de lectură — 5. Cameră de împrumut 6. Depozit cărți — 7. W.C. — 8. Centrală ventilație — 9. Filtru aer — 10. Depozite costume — 11. Tablou general — 12. Baterii acumulatori — 13 Cameră acizi — 14. Fosa de orchestră — 15. Sufler — 16. Depozit ecran — 17. Cabine actori — 18. Dușuri — 19. W.C.

6 — Fațada posterioară

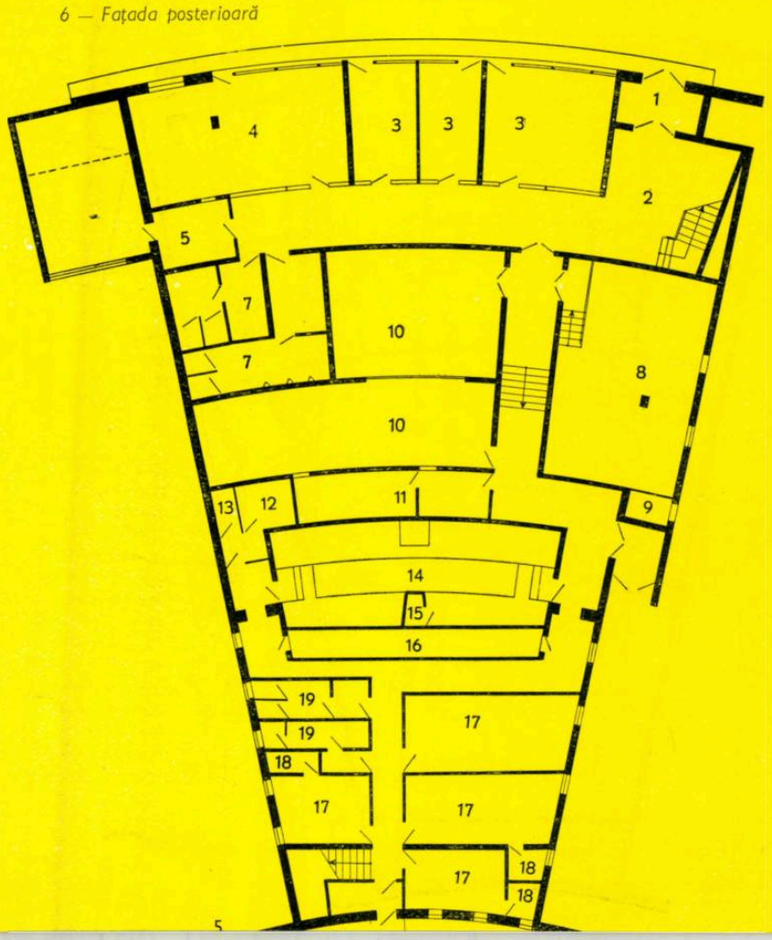

5

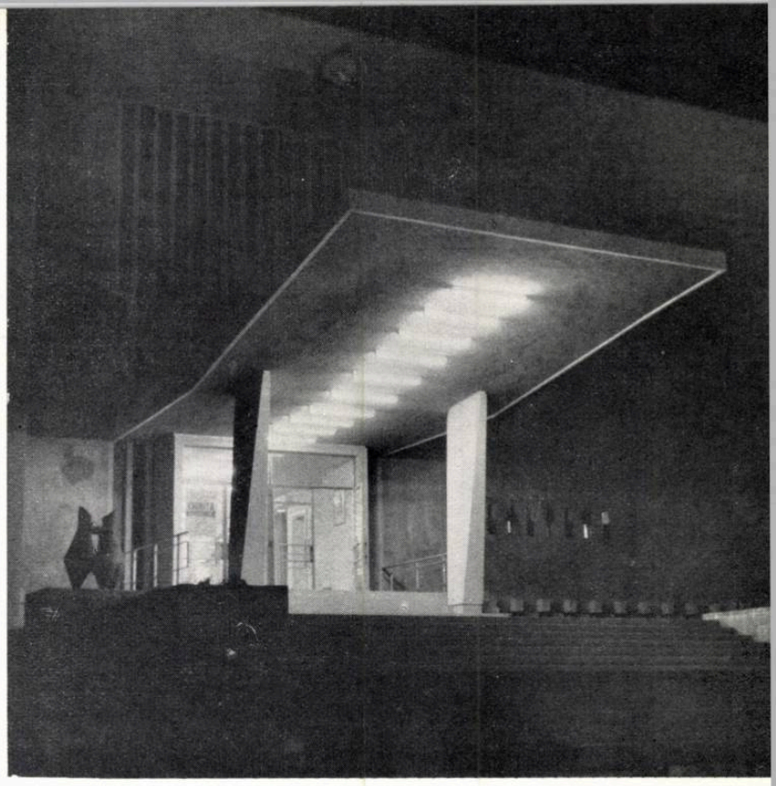

2 3

Reflectoarele sînt montate în podul sălii. Pentru manevrarea lor și pentru întreținerea instalației de iluminat și ventilație s-a asigurat o circulație pe paserele metalice.

Scena este utilată cu aparatura mecanică necesară unei bune desfășurări a spectacolelor. Pentru proiecții cinematografice s-a prevăzut un ecran lat care, acționat mecanic, se depozitează sub scenă.

Ca sistem constructiv s-a folosit scheletul de beton armat cu fundații pe piloți care au mers pînă la adîncimi de 8—12 m.

În privința rezolvării plastice, soluționarea dată este rezultatul folosirii totale a volumului obținut.

Exprimînd conținutul edificiului, deosebit de al clădirilor din jur — la care în mod firesc domină o travee mică, de locuință — căutînd să punem în valoare acest edificiu — cel mai însemnat pentru piață și cea mai importantă dotare culturală a localității — am adoptat soluția tratării totale a fațadei.

Folosind elemente simple, în compoziția aleasă am urmărit o expresie arhitecturală sobră, majoră, a cărei monumentalitate să fie împlinită prin decorația murală a întregii suprafețe a fațadei principale.

Sperăm ca viziunea plastică imaginată să fie susținută prin elemente compoziționale care să contribuie prin scara lor la ridicarea valorii plastice a edificiului, în același timp adăugînd Casei de cultură o valență în plus alături de celelalte mijloace de educare a maselor.

Arh. NICOLAE VLĂDESCU

6

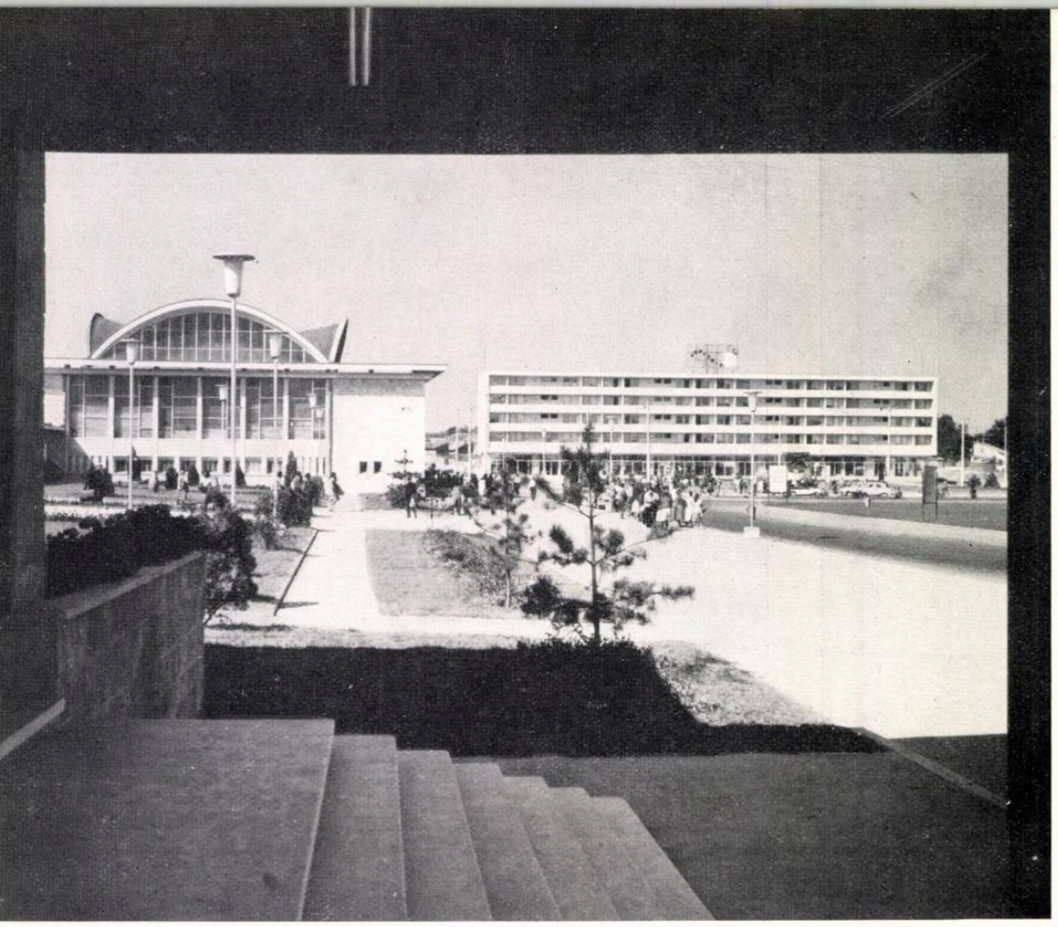

Vedere de ansamblu a noilor blocuri de locuințe din fața gării Constanța

Arh. GHEORGHE DUMITRAȘCU
Director al D.S.A.P.C.-Constanța

NOI CONSTRUCȚII PROIECTATE DE D.S.A.P.C.-CONSTANȚA

D.S.A.P.C. Constanța și-a înscris în programul său de lucru, chiar de la înființare, o varietate deosebită de lucrări. Trebuind să soluționeze, în afara problemelor regiunii Dobrogea și pe acelea ale unei zone speciale a țării — litoralul Mării Negre — proiectanții noștri au fost puși în fața unei largi game de necesități create de cererile mereu crescînde, atît ale vizitatorilor și turiștilor în timpul sezonului, cît și de populația locală în continuă dezvoltare.

Consacrat centru de primire și de dirijare a marii mase de vizitatori din țară și străinătate, orașul Constanța se bucură de atenția conducerii de partid și de stat, asigurîndu-se mijloacele necesare pentru ca vechea față a orașului să fie schimbată și adusă în concordanță cu rolul important ce i s-a rezervat.

Problema cea mai importantă a fost și o constituie încă studiul și schița de sistematizare a orașului Constanța, care condiționează, în primul rînd, întreaga soluționare de principiu și de detaliu a majorității lucrărilor proiectate.

În linii mari, bazele de sistematizare a orașului se axează pe:

— amplificarea activității complexe a portului maritim, care pînă în 1975 își va mări de două ori capacitatea actuală;

— dezvoltarea funcțiunii de centru balnear și turistic;

— accentuarea rolului orașului în industria republicană;

— crearea condițiilor corespunzătoare rolului de centru administrativ și social-cultural.

S-a căutat crearea unei zonificări fără interpenetrări, dar cu delimitări cît mai accentuate și cu rezerve de extinderi.

S-a încercat să se obțină organizarea circulației printr-o gradare în importanța arterelor.

De acord cu Institutul de proiectare a transporturilor și telecomunicațiilor, organizarea transporturilor feroviare a fost restructurată prin scoaterea gării din centrul orașului.

S-a urmărit ca în faza finală, organizarea structurală a orașului să se bazeze pe principiul microraionării, cu dotările corespunzătoare.

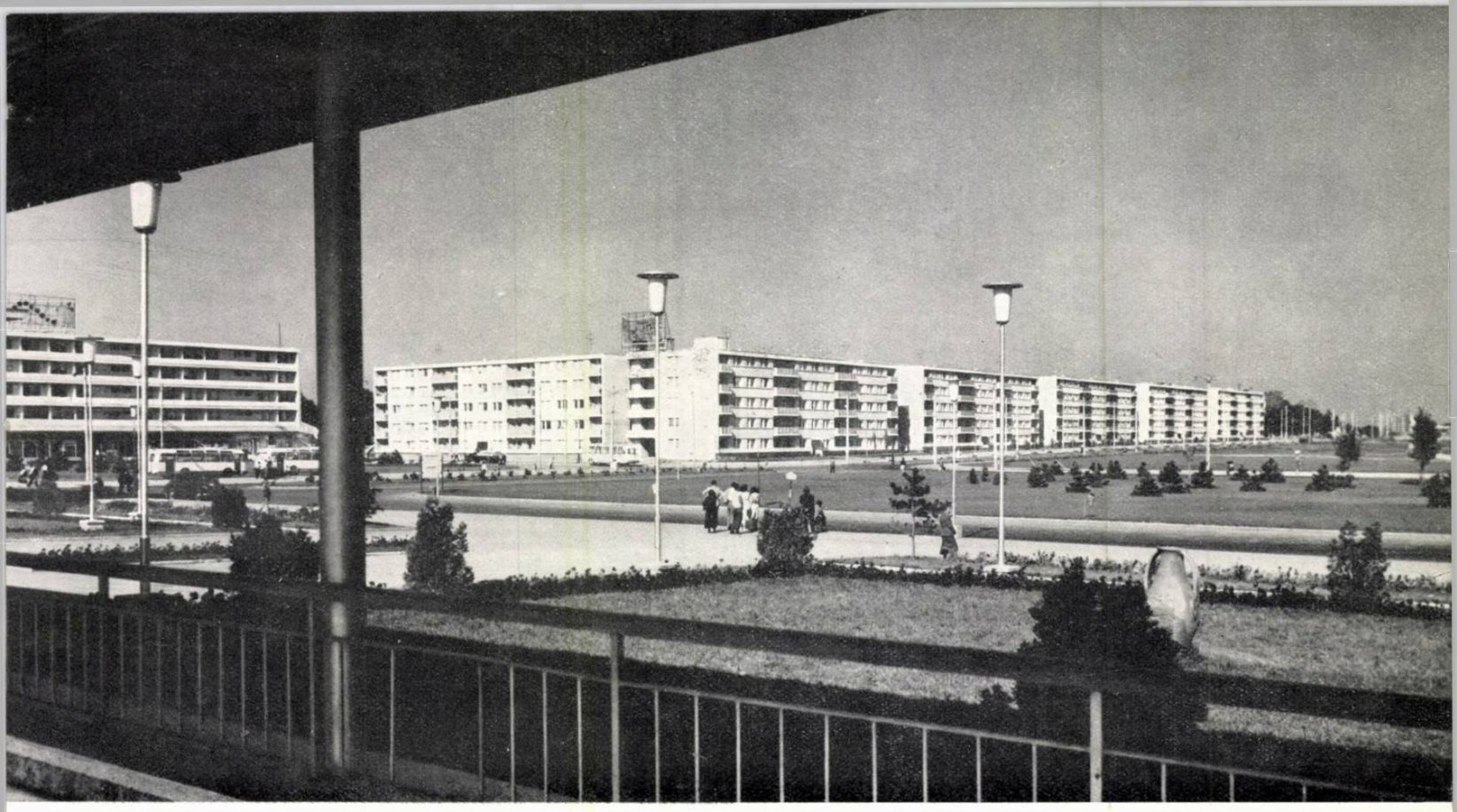

Vedere de ansamblu a noilor blocuri de locuințe din fața gării Constanța

Problema spațiilor verzi a stat în centrul preocupărilor noastre, alături de aceea a dotărilor și a amenajărilor edilitare.

Bineînțeles că în unele împrejurări și pentru anumite probleme, schița de sistematizare a trebuit să înregistreze anumite soluții fixate și materializate pe teren prin executarea de obiective al căror amplasament a fost stabilit, din cauza urgenței, prin detalii de sistematizare și chiar numai prin studii de amplasament. Studiul și schița de sistematizare nefiind încă aprobate, sistemul rezolvării amplasamentelor prin detalii de sistematizare va trebui să mai fie folosit în special pentru blocurile de locuințe și pentru anumite construcții de deservire de mare urgență.

Planul de construcție masivă de blocuri de locuințe din ultimii ani a obligat o anticipare a sistematizării orașului în zona pieței Ovidiu, a principalei artere — str. I. V. Stalin — și în special a zonei denumite « Ansamblul Gara nouă — Gara veche Constanța ».

Realizările în domeniul construcțiilor de locuințe s-au bazat, în măsura în care aceasta a fost posibil, pe secțiuni tip aprobate de C.S.C.A.S., cu excepția cazurilor în care desfășurarea spațiilor comerciale plasate la parterurile blocurilor sau situația locală a terenului a cerut o soluționare diferită. În cele mai multe cazuri s-a căutat aplicarea unor principii și idei plastice noi, în ultimul timp situația locală și posibilitățile constructorilor permițînd trecerea la metode noi de execuție, ca de exemplu executarea blocurilor cu cofraje glisante.

În perioada celor patru ani de activitate de proiectare, deși nu a avut de proiectat complexe mari industriale de valori importante, proiectele elaborate de institutul nostru tînăr depășesc ca valoare de investiție suma de 2 miliarde lei.

În afara blocurilor de locuințe care reprezintă volumul principal al investițiilor proiectate, lucrările edilitare au o pondere importantă în lista proiectelor elaborate, printre care menționăm canalizarea generală a orașului Constanța, modernizarea diferitelor artere de circulație principală și locală, precum și iluminatul acestora.

În domeniul investițiilor social-culturale, programul nostru de proiectare a cuprins toate felurile de construcții, de la dezvoltări de școli existente pînă la noi complexe de școli și institute, de la amenajări de săli de spectacole pînă la cinemascopul cu 1000 de locuri în curs de executare.

În domeniul sănătății, prevederilor sociale și balneo-climatic, în afara amenajărilor pentru băile reci din stațiunile Vasile Roaită și Techirghiol, atelierele noastre de proiectare elaborează o lucrare de mare importanță, complexul spitalicesc Constanța, care va avea aproape 1000 de paturi.

Amenajarea plajelor actuale a trecut de asemenea ca sarcină a proiectanților noștri ; plaja Muncitorul a intrat în sezonul de băi al anului acesta cu o parte de amenajări, restul urmînd a se termina după realizarea consolidării falezei.

Activitatea de proiectare în domeniul spațiilor verzi este de asemenea pe primul plan al preocupărilor noastre. În scopul unei prezentări de documentație a fost organizată o expoziție, întîi cu caracter documentar și apoi transformată într-o expoziție pentru public. În această expoziție a fost prezentată în mod deosebit problema spațiilor verzi și cea a plantațiilor litoralului — care, în afara efectului de îmbunătățire a peisajului, va aduce și o ameliorare deosebită a microclimatului local — precum și pe o amenajare de mari proporții a parcului din zona lacului Tăbăcăriei. Înfăptuirea acestor două mari lucrări va constitui o ridicare importantă a condițiilor de odihnă pe litoral.

Dacă în domeniul industrial și agricol lucrările proiectate de noi nu au avut proporții deosebite, problemele rezolvate au fost însă numeroase, efectuîndu-se multe sistematizări de gospodării agricole de stat și colective, centre speciale agricole și zootehnice, fabrici de pîine, o industrie poligrafică, o bază de exploatare a troleibuzelor la Constanța etc.

1

ANSAMBLUL DE LOCUINŢE „GARA NOUĂ–GARA VECHE"–CONSTANŢA

Ca urmare a dezafectării căii ferate care pătrundea pe faleza portului pînă în centrul oraşului Constanţa, s-a creat în această zonă o rezervă de teren de cca. 30 ha, limitată la capete de poziţiile vechii şi noii gări, iar în lung, de b-dul Republicii spre nord şi de str. I. L. Caragiale spre sud.

Poziţia deosebit de avantajoasă a acestei rezerve — ce se desfăşoară pe cornişa de sud a oraşului, străjuind portul — şi mobilarea ei cu blocuri de locuinţe şi dotări comerciale au ridicat interesante probleme de sistematizare a căror rezolvare a fost condiţionată şi de existenţa unui fond construit sănătos.

Prezenţa mării şi a spectacolului portuar au determinat în ultimă instanţă configuraţia ansamblului.

Primul tronson, o piaţă largă deschisă spre sud, limitată de frontul gării pe o latură, de suita de blocuri din b-dul Republicii pe alta şi de blocul înalt din dreptul spitalului, pe a treia, oferă călătorului întîiul contact cu mediul natural, rezolvînd în acelaşi timp trecerea treptată de la volumul scund al gării la cornişa majoră cerută de desfăşurarea falezei.

Pentru al doilea tronson, vecinătatea mării a ridicat probleme diferite. S-a căutat obţinerea din exterior a unei impresii de consistenţă a frontului de cornişe, iar din interior, respectiv de pe b-dul Republicii, transparenţa necesară perceperii mării.

Dispunerea unor lame cu parter şi opt etaje perpendiculare pe linia falezei, grupate cîte două pentru ritmare şi pentru realizarea de spaţii necesare dotărilor, constituie o soluţie care răspunde dezideratului amintit şi care duce la sacrificii minime în ce priveşte fondul construit existent.

Racordarea la al treilea tronson se face în punctul de inflexiune a străzii I. L. Caragiale, în dreptul serpentinei de acces în port, printr-o bară cu parter şi patru etaje.

Ultima parte a ansamblului, beneficiind de o adîncime mai mare de teren, a permis amplasarea ritmată de volume verticale şi orizontale, al căror ansamblu oferă efecte interesante de perspectivă, atît ca unitate în sine — prilejuită de racourci-ul desfăşurării — cît şi ca punct terminus al cornişei luată în întregime.

Coordonatori ai construcţiilor de locuinţe din Constanţa :

Arhitecţii Gheorghe Dumitraşcu, Gheorghe Gheorghiadi, ing. Constantin Popovici

Colectiv de proiectare : arhitecţii Vasile Simion, Şerban Manolescu, Rodica Dumitraşcu, Gloria Barna, Doina Chituc, Dumitru Constantinescu, Maria Lăcătuş, Ion Răducanu, Dan Rusovan, Alexandru Tsaquiris

Ing. Dinu Patraulea

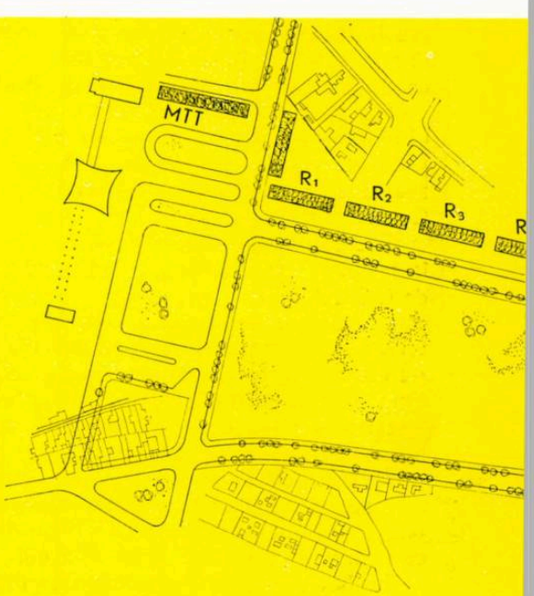

1 — Ansamblul «Gara nouă-Gara veche» — Perspectivă

2 — Vederea blocurilor de locuinţe R_1—R_5

3 — Ansamblul de locuinţe « Gara nouă-Gara veche » — Plan de situaţie

M.T.T. — Bloc de locuinţe p+4—R_1—R_5— Blocuri de locuinţe p+4—A_1—B_8 — Blocuri de locuinţe p+8 — C. Blocuri de locuinţe p+4 — D. Bloc de locuinţe p+4—B_2—B_5. Blocuri de locuinţe p+10 — B_1. Bloc de locuinţe p+12—C_1—C_3. Blocuri de locuinţe p+4—E_1—E_5. Blocuri de locuinţe p+4—F. Bloc de locuinţe p+4 — M. Dotări comerciale

2

Ca realizare, ansamblul a fost eşalonat în trei etape:

S-au construit la început 270 de apartamente în zona gării noi. Poziția specială a blocului M.T.T. și spațiile comerciale de la parterul acestuia îi justifică plastica mai bogată, diferită de a celorlalte blocuri.

S-au folosit secțiuni de trei apartamente la scară, asamblate cîte trei pe nivel la blocul curent și cîte patru la blocul M.T.T.

Etapa următoare, realizată deja în cea mai mare parte, cuprinde în întregime al treilea tronson, precum și blocul B_1 care limitează piața gării spre est.

Cele 650 de apartamente sînt dispuse în blocuri p+4 și p+10.

La blocurile de tip E, F și B s-au folosit apartamente cu două camere, iar la cele de tip C, apartamente cu trei și patru camere. Sistemul constructiv folosit pentru blocurile p+4 este zidărie portantă și planșee prefabricate (fîșii cu goluri).

Pentru blocurile înalte, sistemul constructiv este constituit din diafragme de beton armat sistem « fagure ». Pentru executarea lucrării s-a adoptat metoda cofrajelor glisante, blocurile menționante fiind primele blocuri de locuințe din țară executate cu această metodă. Față de experiența precedentă a construcțiilor turnate în cofraje glisante de la Mamaia, la blocurile din Constanța colectivul de proiectare și-a propus rezolvarea, concomitent cu glisarea, a unei serii de probleme noi, și anume:

— executarea izolației termice a pereților exteriori;

— executarea finisajului exterior;

— montarea tîmplăriei exterioare.

De asemenea, pentru a se realiza un ritm de execuție pentru planșee corespunzător ritmului de glisare al pereților s-a adoptat un sistem de planșee mixt, constituit din dulapi precomprimați peste care se toarnă o suprabetonare de 6 cm grosime.

Pentru ultima etapă a ansamblului, documentația este în curs de redactare.

Execuția completă a ansamblului este prevăzută la finele anului 1962.

Arh. VASILE SIMION

3

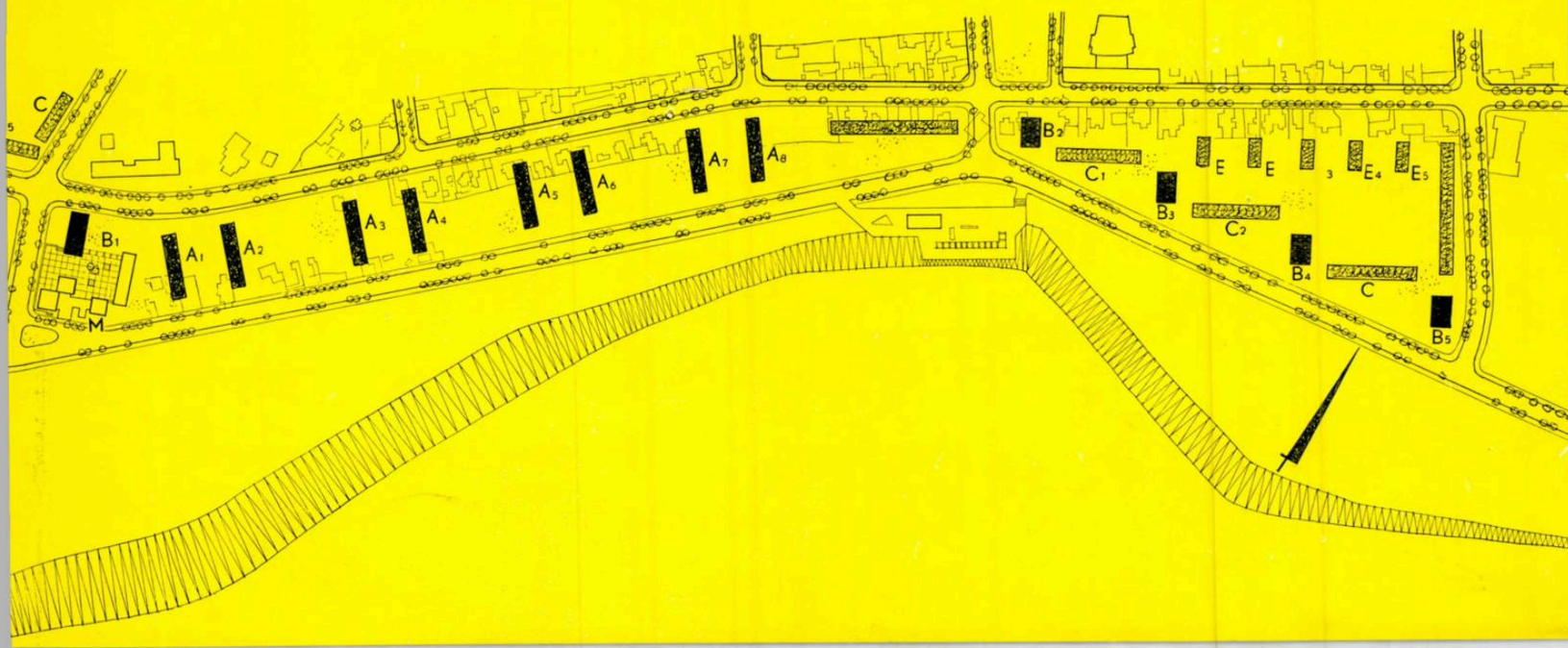

1

1 — Blocuri de locuințe din ansamblul « Gara nouă—Gara veche»
2 — Bloc B_2—B_5 — Plan etaj curent
3 — Bloc B_1 — Plan etaj curent
4 — Bloc M.T.T. — Vedere
5 — Noi blocuri de locuințe la Constanța — Vedere
6 — Bloc B_1 — Perspectivă

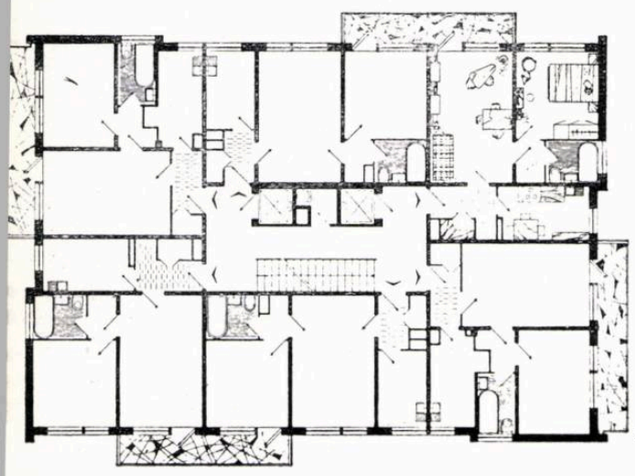

2

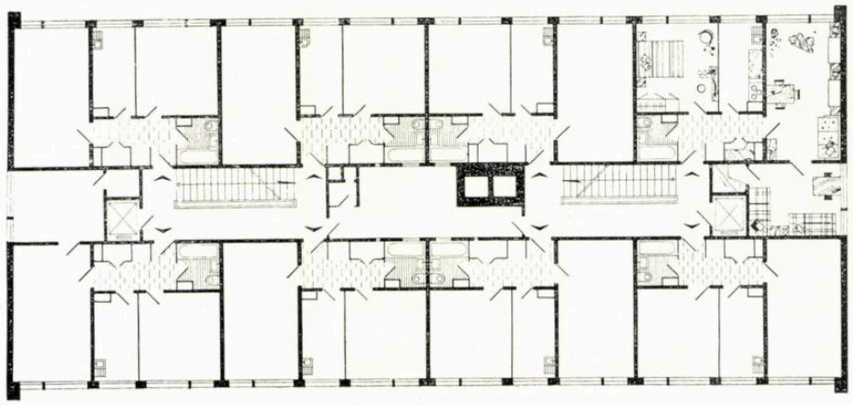

3

4

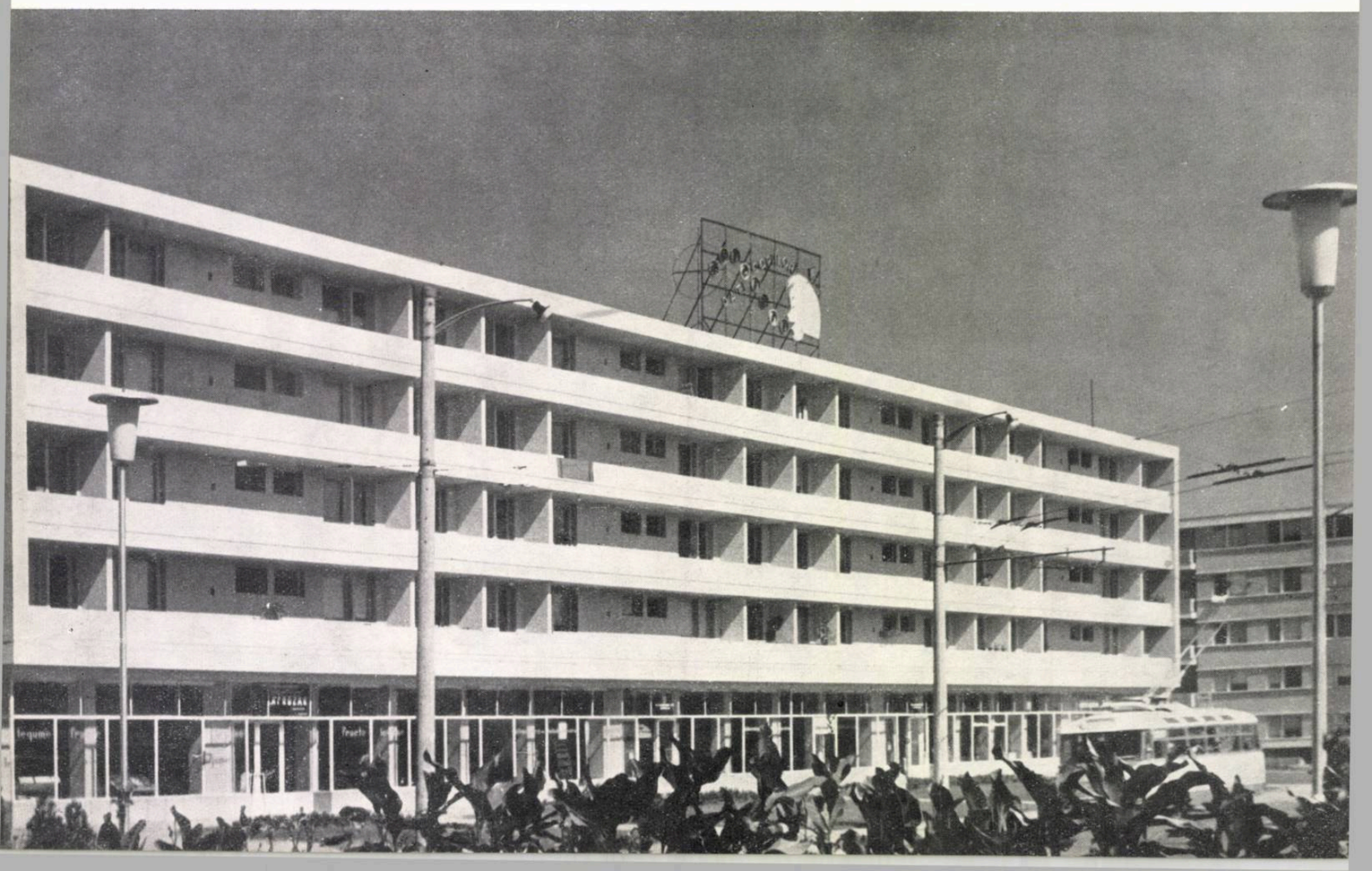

5

6

VASILE CANARACHE
Directorul Muzeului regional Dobrogea

2500 DE ANI DE CIVILIZAȚIE LA TOMIS

Vedere parțială a mozaicului roman descoperit la Constanța

Săpăturile arheologice organizate de Muzeul regional Dobrogea în ultimii patru ani la Constanța, sub îndrumarea și cu sprijinul larg al Comitetului Regional P.M.R. și al Comitetului executiv al Sfatului popular regional, au dovedit că teritoriul de azi al orașului este susceptibil de a fi folosit în bună măsură pentru dezvoltarea unei rețele de impozante monumente antice sub cerul liber, care, în cadrul noii sistematizări a orașului, ar putea constitui o formă complementară de urbanism și totodată o însemnată atracție pentru lumea turistică din țară și străinătate.

Desigur, capitala litoralului va cîștiga în strălucire atunci cînd o dată cu construirea noilor artere și edificii moderne, își vor găsi locul în noua sistematizare o serie de astfel de monumente seculare.

Tomisul n-a fost cunoscut pînă acum decît prin unele izvoare scrise și din unele monumente disparate, care n-au putut atesta grandoarea și însemnătatea istorică a străvechiului oraș.

Astăzi, cunoaștem în bună parte Tomisul antic, care prin ultimele descoperiri se arată a fi fost centrul activ al unei civilizații clasice în care elementul băștinaș a fost puternic antrenat.

Dacă pînă acum cîțiva ani se știa doar despre existența unui oarecare oraș provincial și a unei metropole periferice, astăzi sîntem siguri că Tomisul, ale cărui urme masive le cunoaștem pentru un timp care depășește 2500 de ani, a cunoscut în epoca dominației romane o dezvoltare social-economică și o grandoare edilitară de proporții uriașe, așa cum nu se găsește în nici una din provinciile romane.

Urmele grandioasei civilizații romane se găsesc pretutindeni în spațiul peninsular al Constanței, imediat sub caldarîmul străzilor moderne și sînt împlîntate puternic la adîncimi de pînă la 10—15 m sub nivelul actual.

Nu vom discuta acum despre descoperirile făcute în sectorul străzilor Elena Pavel, I. C. Frimu, Karl Marx etc., unde a fost identificată acropola orașului cu impozantele sale temple, edificii publice, străzi, canalizări, ateliere etc.

Este însă urgent necesar să atragem atenția asupra descoperirilor recente de pe faleza de vest a orașului și din sectorul vechii gări și al bulevardului Republicii, puncte esențiale în care dezvoltarea săpăturilor arheologice ne-a dus la constatarea că Tomisul avea într-adevăr, în antichitatea romană, proporții nebănuite pînă azi de istoriografia modernă; este necesară toată atenția pentru păstrarea și valorificarea acestor monumentale resturi ale antichității.

Este bine stabilit că pe faleza de vest nu exista întîmplător și izolat acel « edificiu cu mozaic » descoperit cu doi ani în urmă, ci un masiv ansamblu arhitectural cu caracter economic strîns legat de acropolă și de faimosul port comercial al Tomisului.

Faleza, expusă către vest, era organizată pe cîteva sute de metri lungime și cca. 60 m lățime, în patru terase care legau nivelul de sus al promontoriului cu bazinele și cheiurile portului. Recent s-a descoperit cea de-a patra terasă pe care erau înșiruite în afara celor de pe terasa a treia, încă 12 construcții boltite. Un total deci de cel puțin 24 de magazii cu o capacitate de mii de vagoane de mărfuri. În unele magazii s-au găsit, la locul lor, mari cantități de amfore pentru vinuri și uleiuri. S-a descoperit pavajul splendid dalat al terasei a patra, la numai un metru deasupra nivelului mării, terasă care aborda cheiurile portului.

La cca. 100 m către sud, pe aceeași linie a imensului palat cu săli și terase mozaicate și cu cele 24 de magazii, s-au descoperit la nivelurile inferioare continuarea acelorași ziduri și urmele unor apeducte și canale, precum și ale altor pavimente de mozaic, de data aceasta mozaic de epocă mai bună, format din cuburi mici de sticlă colorată.

Deosebit de importantă este descoperirea din ultimele zile, a complexului de antrepozite cu încăperi de 12×8 m, strîns legate de complexul palatului cu patru terase, la un nivel de numai 2 m deasupra mării. Insistența și accelerarea folosită în lărgirea săpăturilor ne-au dus la constatarea că în acest sector, în fața căminului de bătrîni și pe teritoriul portului unde au fost extinse lucrările în interiorul unora dintre marile antrepozite, s-au găsit straturi de grîu și orz carbonizate — fiecare în antrepozite separate — precum și urmele altor mărfuri de import sau de export.

Nu vom insista cu detalii asupra acestor ultime și importante descoperiri, sperînd că doar simpla lor enunțare va fi suficientă ca să demonstreze cît de mult poate cîștiga cercetarea sistematică din punctul de vedere al științelor istorice, cît de importante pot fi concluziile unor astfel de cercetări pentru cunoașterea trecutului social-economic al orașului și cît de măreață poate fi opera de salvare și de valorificare a acestor impozante monumente, atît în beneficiul culturalizării generale a maselor populare, cît și în beneficiul organizării unei sistematizări urbanistice în care turiștii din întreaga lume să poată găsi în toată grandoarea lor monumentele originale ale antichității, împletite cu grandoarea construcției strălucite a lumii socialiste de azi.

Dacă faleza de vest trebuie să fie pusă în mișcare, cu adînca înțelegere pe care forurile noastre conducătoare o au față de antichitate și pentru trecutul poporului nostru, fără îndoială că aceeași solicitudine va trebui să fie arătată și sectorului din b-dul Republicii și de pe terenul gării vechi, unde sînt scoase la iveală zidurile, porțile și turnurile de apărare ale vechiului oraș și unde s-au descoperit recent, în toată splendoarea lor, cele două bazilici ale metropolei tomitane tîrzii, sectorul meșteșugăresc cu atelierele, cuptoarele ceramice, magaziile și străzile cartierului de nord-vest.

Sînt sigur că alături de celelalte acțiuni de progres în domeniul muzeisticii și al culturalizării, folosind prilejul marilor descoperiri arheologice, va fi dată astfel maselor oamenilor muncii veniți la odihnă pe litoral și turiștilor veniți de peste hotare aici, satisfacția transpunerii în actualitatea socialistă a străvechii civilizații de pe malurile Pontului Euxin.

Detalii ale mozaicului roman de la Constanța

Detalii ale mozaicului roman de la Constanța

bibliografie

Bohuslav Syrový: ARHITECTURA NAUČNÝ SLOVNÍK
(Dicționar științific de arhitectură)
SNTL, Praha, 1961, 240 p., desene

Dicționarul științific de arhitectură, publicat anul acesta la Praga, prezintă un mare număr de termeni legați de construcțiile remarcabile din toate vremurile, de stilurile arhitecturale, de urbanism, sisteme constructive etc.
Dicționarul este bogat ilustrat cu schițe și planuri.

Biblioteca Centrală de Construcții,
Arhitectură și Sistematizare C 1751

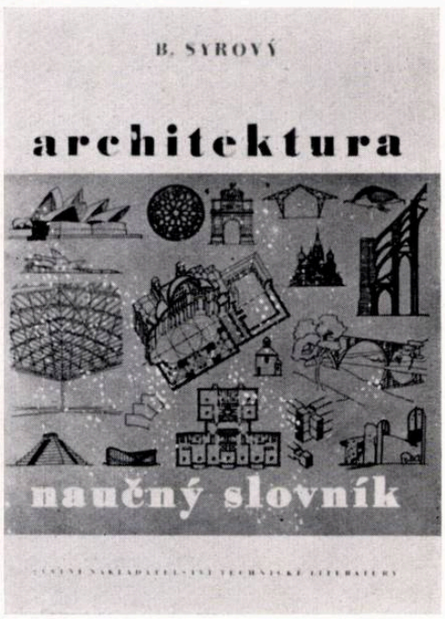

ISTORIA GENERALĂ A ARHITECTURII
VOLUMUL I. PARTEA I. ARHITECTURA COMUNEI PRIMITIVE. ARHITECTURA SOCIETĂȚII SCLAVAGISTE

Elaborată de un colectiv sub conducerea lui B. P. Mihailov

(Traducere din limba rusă, întocmită de un colectiv sub conducerea arh. M. Melicson)
Ed. Tehnică, București, 1961, 324 p.

Lucrare de sinteză de mari proporții, cartea prezintă un tablou general de dezvoltare a arhitecturii, în strînsă dezvoltare cu istoria societății omenești. Pe lîngă monumentele arhitecturale ale oamenilor primitivi (dolmeni, menhiri, locuințe primitive etc.), volumul prezintă creațiile arhitecturale remarcabile ale antichității egiptene, asiriene, grecești etc.
O prezentare grafică excepțională și o ilustrație foarte bogată ridică și mai mult valoarea acestei lucrări.

EFFETS GRAFIQUES DANS LES PLANS DE CONSTRUCTION CHOISIS DANS LES CONCOURS INTERNATIONAUX D'ARCHITECTURE

(Efecte grafice pentru proiectele de construcții alese la concursurile internaționale de arhitectură)
Interbuch, Berlin, 1961.

Arhitectul și desenatorul care lucrează în proiectare simt deseori nevoia de a completa desenul pur tehnic prin folosirea anumitor efecte grafice. După cum este bine cunoscut, claritatea desenului și a scrisului nu sînt suficiente pentru a pune în valoare proiectul. Mai sînt necesare anumite elemente care să dea imaginii expresivitate. Albumul editat de Interbuch cuprinde numeroase schițe ale unor astfel de elemente: siluete simplificate de oameni, de animale, de arbori, de vehicule, realizate cu bun gust, simple și totuși pline de fantezie.

Biblioteca Centrală de Construcții,
Arhitectură și Sistematizare D 3676

Mihail Caffé: Arhitectul ION MINCU
Ed. Științifică, București, 1960, 312 p., 33 planșe, precum și schițe ale autorului

Lucrarea lui Mihail Caffé despre Ion Mincu, cel mai proeminent reprezentant al școlii românești de arhitectură, prezintă un deosebit interes atît pentru arhitecți, cît și pentru marele public. Autorul își propune să înfățișeze, pe baza unor documente cunoscute, ca și a altora inedite, vasta operă a lui Mincu, privită prin prisma condițiilor generale în care a trăit și a creat.
M. Caffé schițează într-un stil literar etapele vieții marelui nostru arhitect, subliniind împrejurările sociale în care s-a dezvoltat personalitatea lui, influențele pe care le-a suferit, originalitatea lucrărilor sale. Un merit deosebit al cărții este încercarea de a analiza critic opera lui Ion Mincu, care nu este lipsită, cu tot caracterul ei progresist, de elemente contradictorii, ce reflectă contradicțiile societății în sînul căreia a lucrat.
Pentru a da cititorului posibilitatea să-și întregească viziunea asupra marelui promotor al curentului național în arhitectură, autorul publică, într-o anexă destul de voluminoasă, extrase din corespondența lui Mincu, din articolele publicate de el în presă, din interpelările sale parlamentare, precum și alte documente.

Biblioteca Centrală de Construcții
Arhitectură și Sistematizare II 1395
Biblioteca Uniunii Arhitecților, inv. 6373

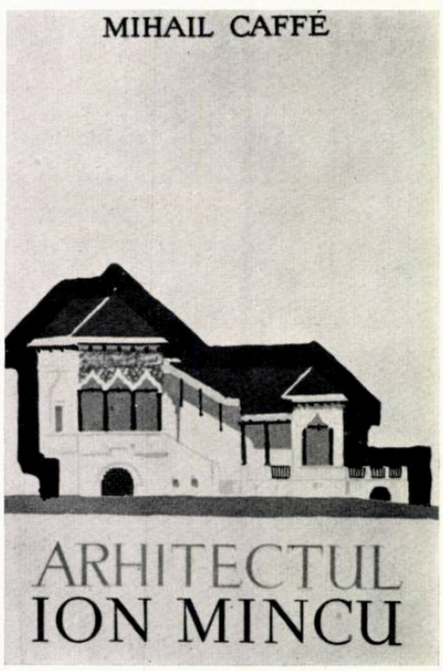

L. Kirillova: MAȘTABNOST V ARHITEKTURE
(Proporțiile în arhitectură)
Gosstroiizdat, Moskva, 1961, 192 p., 101 fig.

În prima parte a lucrării este definită noțiunea de proporționalitate și mijloacele de creare a acesteia. Se examinează corelația dintre proporțiile arhitecturale și destinația clădirii, influența tehnicii construcțiilor și a economiei construcțiilor asupra proporțiilor, dependența proporțiilor de ambianța naturală și arhitecturală a clădirii, precum și legătura dintre proporțiile exterioare și interioare ale clădirilor. Se dau exemple interesante ilustrînd încălcarea proporțiilor și se formulează cerințe ale unei proiectări corespunzătoare din acest punct de vedere.
A doua parte a cărții prezintă un bogat material privitor la aplicarea proporțiilor în construcțiile din U.R.S.S. și din străinătate — în cadrul unei profunde analize critice.

Biblioteca Centrală de Construcții,
Arhitectură și Sistematizare B 3543
Biblioteca Uniunii Arhitecților, inv. 6547

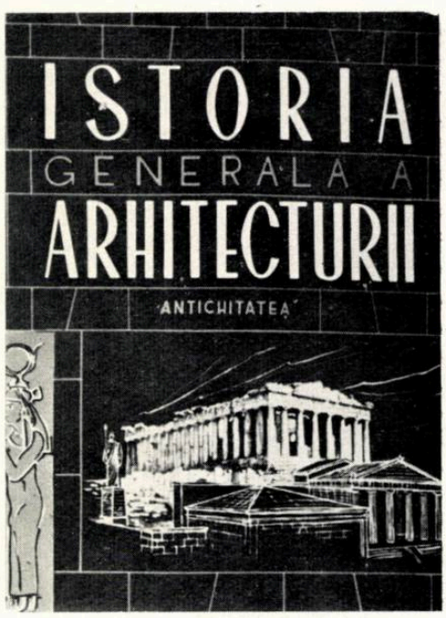

Ernst Neufert: BAUORDNUNGSLEHRE
(Modularea în construcții)
Ullstein, Frankfurt-Berlin, 1961, 336 p.

E. Neufert, autorul tratatului « Bauentwurfslehre » (Știința proiectării) a elaborat un tratat consacrat « raționalizării construcțiilor prin modulare », așa cum îl subintitulează chiar el. Autorul propune un sistem de modulare unitar, care se referă la toate materialele și elementele construcției, asigurînd o raționalizare maximă. Cea mai mare parte a lucrării privește construcțiile industriale, dar se tratează de asemenea construcțiile de locuințe și construcțiile agricole.

Biblioteca Centrală de Construcții,
Arhitectură și Sistematizare C 1730

A. I. Stanislavski: PLANIROVKA I ZASTROIKA ȚENTROV MALÎH GORODOV

(Sistematizarea și construcția centrelor orașelor mici).
Gosstroiizdat R.S.S.U., Kiev, 1960, 144 p., 82 fig.
Într-o primă parte a lucrării se tratează istoricul formării orașelor mici și a centrelor lor pe teritoriul R.S.S. Ucrainene; o deosebită atenție se acordă reconstrucției socialiste a orașelor din republică. A doua parte cuprinde considerații cu privire la clasificarea orașelor mici din U.R.S.S., în legătură cu dezvoltarea centrelor lor. În sfîrșit, a treia parte a cărții tratează rezolvarea arhitecturală și de sistematizare a centrelor orașelor mici. Această secțiune, cea mai voluminoasă în cadrul cărții, tratează astfel de probleme ca: ansamblurile arhitecturale ale centrelor, rezolvarea arterei principale, rezolvarea piețelor, utilizarea sistemului microraionării, factorii de care depinde organizarea centrelor etc.

Biblioteca Centrală de Construcții,
Arhitectură și Sistematizare B 3418
Biblioteca Uniunii Arhitecților, inv. 6523

P. Cireşeanu: CALCULUL REŢELELOR DE GRINZI ÎN CASETE Ed. a II-a.
Editura Tehnică, Bucureşti, 1961, 212 p., 217 fig.

Apariţia celei de a doua ediţii a lucrării « Calculul reţelelor de grinzi în casete » (o formă redusă a aceleiaşi lucrări a apărut în 1953) prezintă o deosebită utilitate pentru proiectanţi. Tratînd calculul reţelelor de grinzi în casete, cu laturile paralele sau înclinate faţă de contur şi prezentînd gata rezolvate şi concentrate în formule o serie de cazuri concrete dintre cele mai frecvent întîlnite în practică, ea pune la dispoziţia cadrelor din institutele de proiectare valorile forţelor tăietoare şi momentelor încovoietoare, dînd posibilitatea alegerii unei soluţii cît mai avantajoase. Cartea cuprinde şi o serie de tabele cu coeficienţi pentru rezolvarea sistemului de ecuaţii ales.

Biblioteca Centrală de Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare C 1730

Dan Dragoş Niculescu: EXECUTAREA CLĂDIRILOR DE LOCUIT DIN PANOURI MARI
Editura Tehnică, Bucureşti, 1961, 224 p., 131 fig.

Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. au stabilit ca în cursul planului de şase ani să se construiască în oraşe şi centre muncitoreşti peste 9 000 000 m² de suprafaţă locuibilă, adică 300 000 apartamente, ceea ce reprezintă un volum de trei ori mai mare decît cel realizat în perioada 1954—1959.

Înfăptuirea acestei sarcini nu poate fi concepută fără extinderea masivă pe şantiere a procedeelor industriale de mare productivitate; astfel, producţia de prefabricate de beton armat urmează să crească pînă în 1965 la cel puţin 1,2 milioane m³, lărgindu-se şi folosirea panourilor mari gata finisate în construcţia de locuinţe. Masivele construcţii din panouri mari care se execută astăzi la noi (Braşov, Bucureşti etc.) sînt mărturia realizărilor ce se obţin în înfăptuirea acestui program.

« Executarea clădirilor de locuit din panouri mari » răspunde necesităţii unei cunoaşteri temeinice a noului sistem de construcţie, avantajos atît în ce priveşte ritmul de execuţie, cît şi economisirea de materiale. Este prima lucrare care tratează pe larg în literatura noastră tehnică folosirea panourilor mari la construcţia de locuinţe, contribuind la umplerea unui gol resimţit de către tehnicienii noştri. Se dau numeroase elemente privind proiectarea clădirilor din panouri mari, precum şi structura, tehnologia fabricării, transportul, montarea şi finisarea panourilor — elemente rezultate din experienţa aplicării noului procedeu în ţara noastră şi în alte ţări. Un capitol final analizează eficienţa economică a construcţiilor din panouri mari. Textul este completat de o bibliografie.

Biblioteca centrală de Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare A 2787

Lucian Roşianu, Dumitru Vernescu, Moses Drimer, Gheorghe Gherghe, Mandy Weintraub: PROBLEME TEHNICO-ECONOMICE ÎN CONSTRUCŢIA DE LOCUINŢE
Proiectare şi execuţie.
Editura Tehnică, Bucureşti, 1960, 390 p., 97 fig.

Cartea tratează probleme foarte actuale de economie a construcţiilor şi analizează căile de îmbunătăţire a indicilor tehnico-economici în construcţia de locuinţe. O deosebită atenţie este acordată studiului factorilor care influenţează asupra costului locuinţei, atît a celor dependenţi de proiectare, cît şi a celor dependenţi de execuţie. Economicitatea construcţiei de locuinţe este prezentată în strînsă legătură cu aspectele funcţionale şi de confort, preconizîndu-se soluţii moderne, pe linia industrializării lucrărilor de construcţie.

Diferitele capitole ale volumului sînt consacrate, între altele, criteriilor şi metodelor analizei tehnico-economice, influenţei soluţiei de plan, a soluţiei constructive şi a soluţiei urbanistice asupra costului locuinţei, structurii preţului de deviz al locuinţei, influenţei costului prefabricatelor asupra costului locuinţei etc. Lucrarea pune la dispoziţia arhitecţilor, inginerilor, tehnicienilor din proiectare, studenţilor un material teoretic interesant, precum şi date şi indicaţii de valoare practică imediată.

Biblioteca Centrală de Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare B 3302/b

M. E. Sas: EKONOMIKA STROITELSTVA (Economia construcţiilor)
Gosstroiizdat, Moskva, 1960, 511 p.

Lucrarea subliniază rolul construcţiilor în crearea bazei tehnico-materiale a comunismului. Se analizează organizarea conducerii construcţiilor, sistemul de planificare, direcţiile principale ale progresului tehnic în construcţii, aprovizionarea tehnico-materială, căile ridicării productivităţii muncii şi ale reducerii preţului de cost, problemele ridicării continue a rentabilităţii organizaţiilor de construcţii. Sînt tratate şi problemele organizării proiectării, precum şi metodologia aprecierii eficienţei economice a soluţiilor de proiectare.

Notă. Semnalăm şi alte două lucrări apărute în U.R.S.S. pe aceeaşi temă:

— EKONOMIKA STROITELSTVA (Economia construcţiilor) Gospolitizdat, Moskva, 1960, 535 p.
Biblioteca Centrală de Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare II 1325.

— Krasnov, I.D.: EKONOMIKA STROITELNOI INDUSTRII S.S.S.R. (Economia industriei construcţiilor din U.R.S.S.) Gosstroiizdat, Moskva, 1960, ed. II, 316 p.
Biblioteca Centrală de Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare II 1356

fişier legislativ

H.C.M nr. 263 din 3 mai 1961 privind întocmirea devizelor pentru lucrările de reparaţii la construcţii şi instalaţii aferente lor, în anul 1961.

Colecţia de Hotărîri şi Dispoziţii ale Consiliului de Miniştri nr. 15 din 8 mai 1961

H.C.M. nr. 550 din 30 august 1961 privind sistemul de unităţi de măsură legal şi obligatoriu în Republica Populară Romînă.

Colecţia de Hotărîri şi Dispoziţii ale Consiliului de Miniştri nr. 24 din 6 sept. 1961

Decret nr. 170 din 3 iulie 1961 privind Premiul de Stat al Republicii Populare Romîne.

Buletinul Oficial al Marii Adunări Naţionale nr. 18 din 7 iulie 1961

Lista informativă de materiale noi de construcţii şi instalaţii aferente construcţiilor (se indică unitatea producătoare, norma internă de fabricaţie, normativul de folosire, recomandări de folosire).

Buletinul C.S.C.A.S. nr. 9/1961

Nomenclatorul prescripţiilor tehnice în construcţii (standarde, norme interne, normative, instrucţiuni tehnice, condiţii tehnice speciale, fişe tehnologice, proiecte tip), aprobat prin Ordinul C.S.C.A.S. nr. 353/1961. Pentru fiecare prescripţie tehnică se precizează definiţia, domeniul de aplicare, sistemul de aprobare etc.

Regulament cu privire la elaborarea, avizarea şi aprobarea proiectelor tip în construcţii.

Aprobate prin ordinul C.S.C.A.S. nr. 321/1961.

Instrucţiuni pentru unificarea parametrilor geometrici şi sarcinilor utile la clădiri industriale, inclusiv clădirile universale.

Aprobat prin Ordinul C.S.C.A.S. nr. 66/1961.

Instrucţiuni privind măsurile ce urmează a se lua în vederea amplasării unor utilaje, instalaţii şi materiale în aer liber.

Aprobate prin Ordinul C.S.C.A.S. nr. 290/1961.

Indicator de norme de deviz pentru lucrări de construcţii civile şi industriale C—1961.

Editura tehnică. 1961, 348 pagini (tipărit).

Indicatoare de norme de deviz prevăzute a fi editate în 1961: A — tipărite şi B — multiplicate.

Lista indicatoarelor a apărut în Buletinul de informare tehnică C.D.C.A.S. nr. 5/1961.

Întocmirea devizelor pentru lucrările de reparaţii în construcţii şi instalaţii aferente lor, aparţinînd sectorului socialist.

Ordinul C.S.C.A.S. nr. 211/1961 apărut în Buletinul C.S.C.A.S. nr. 7/1961.

Ordin C.S.C.A.S. nr. 133/1961 privind aprobarea unor norme noi de deviz pentru lucrări de construcţii civile şi industriale (armături pentru beton armat, zidărie pentru pereţi despărţitori, pardoseli, vopsitorii etc.).

Circulara Inspecţiei de stat în construcţii din C.S.C.A.S. în legătură cu controlul aplicării proiectelor pe teren.

Buletinul C.S.C.A.S. nr. 9/1961.

Normative de timp şi preţuri unitare republicane la lucrări de construcţii civile şi industriale, aprobate prin ordinul C.S.C.A.S. nr. 159/1961 (intrate în vigoare de la 1 iulie 1961).

Textul ordinului şi lista normativelor şi preţurilor au apărut în Buletinul C.S.C.A.S. nr. 8/1961.

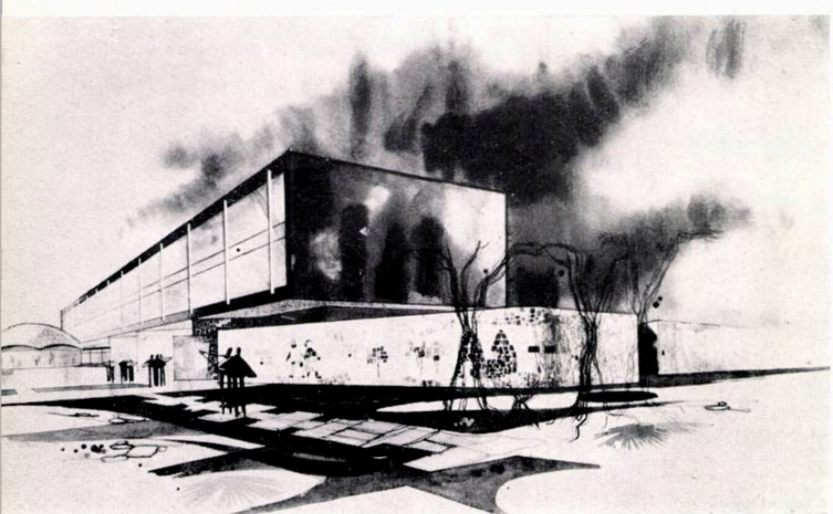

1

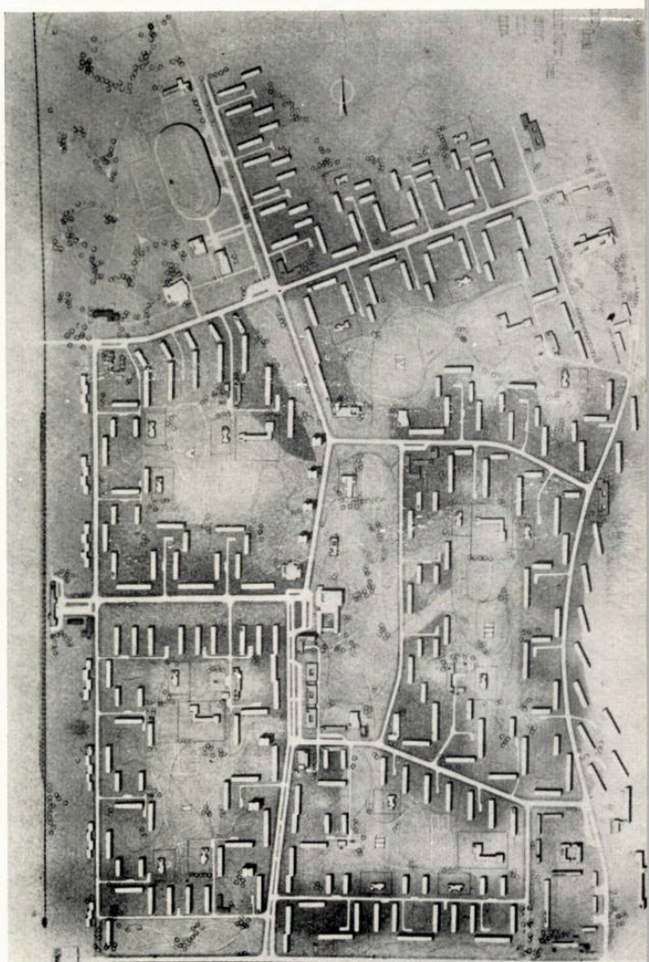

2

DIN LUCRĂRILE DE DIPLOMĂ ALE ABSOLVENȚILOR INSTITUTULUI DE ARHITECTURĂ «ION MINCU»

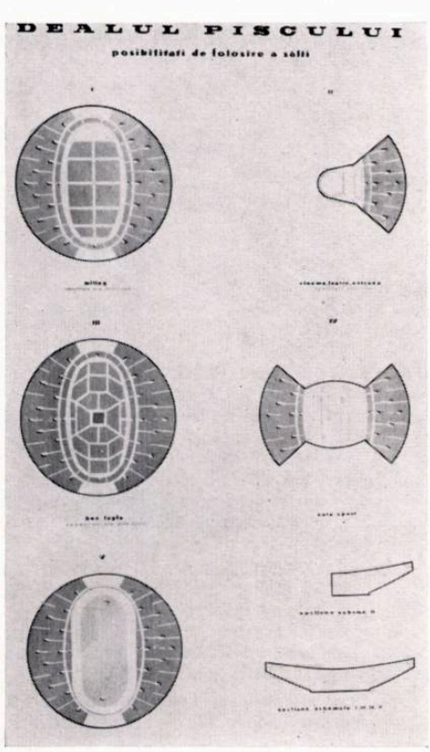

3

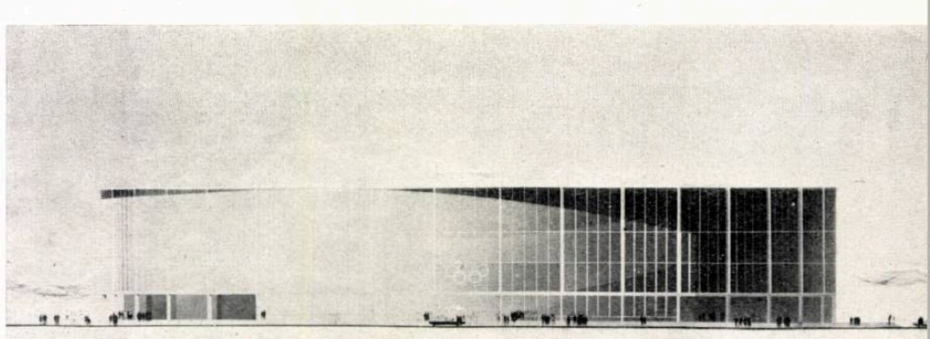

4

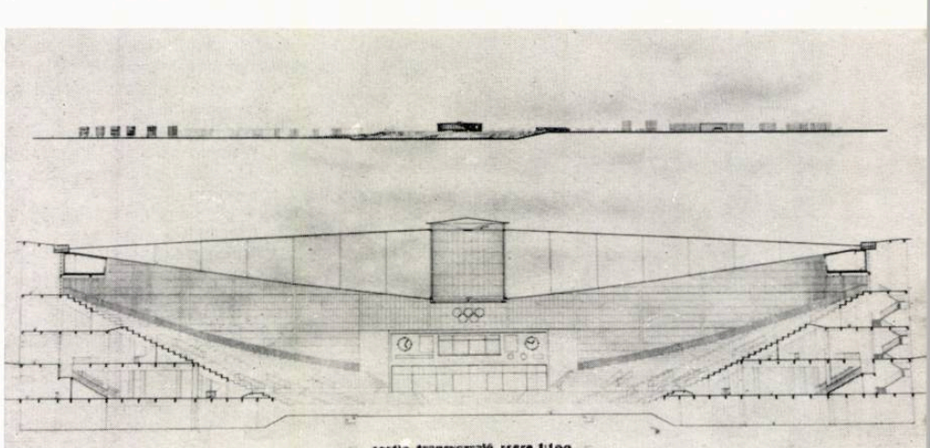

5

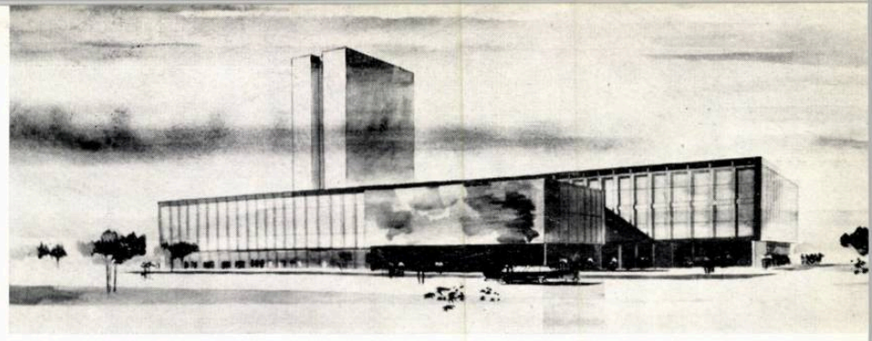

6

Biblioteca centrală (Hurdubeţiu Rodica). Proiectul rezolvă în condiţii bune funcţiunile principale şi mai ales serviciile destinate legăturii cu cititorii. Amplasarea edificiului este de asemenea concepută judicios.

Sistematizarea oraşului minier Motru (Gherghişan Lucia Laura).

Proiectul se distinge printr-o soluţionare urbanistică adecvată, asigură un confort corespunzător oamenilor muncii. Circulaţiile judicios rezolvate. Dotări bine alese. Plastica locuinţelor dă oraşului o linie modernă şi simplă.

Magazin general pentru copii (Mocănel Gheorghe). Spaţiul arhitectural este interpretat modern. Tema de bază este studiul decoraţiei interioare, cu accentul principal pe raioanele de jucării.

Teatre ambulante (Fröhlich Aurel, Dumitrescu Cornel). Ambele proiecte folosesc elemente mici, cu asamblare simplă; se indică spre utilizare materiale uşoare. Se preconizează unele rezolvări ingenioase din punct de vedere tehnic-constructiv.

Ansamblu sportiv (Lucăcel Ion). Proiectul asigură obţinerea de accese comode, atît pentru pietoni, cît şi pentru circulaţia auto, cu o tratare funcţională judicioasă.

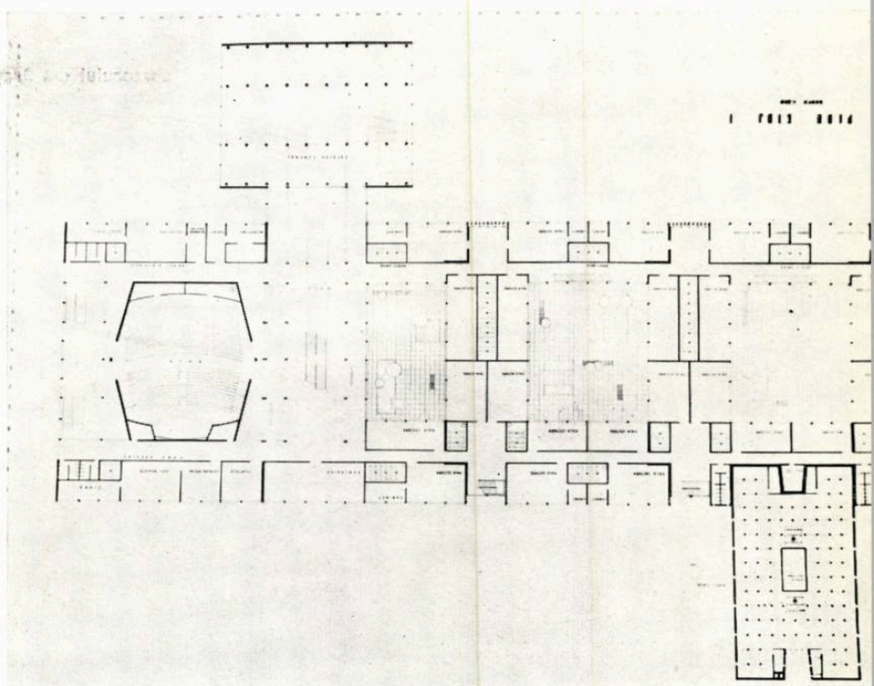

7

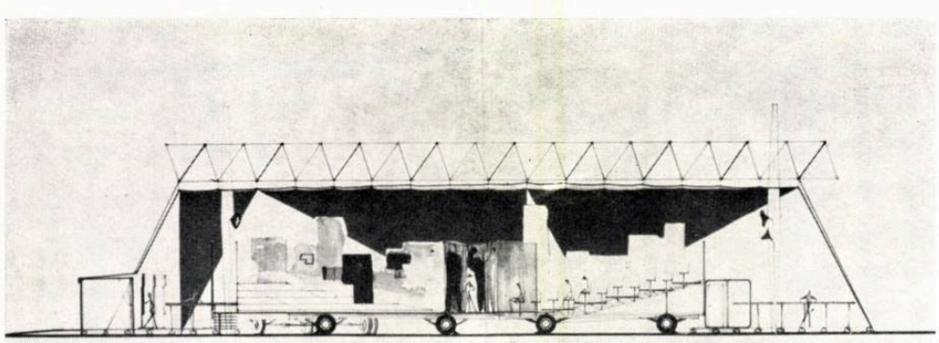

8

1 — Magazin universal pentru copii — Perspectivă
2 — Motru — Schiţă de sistematizare
3 — Ansamblu sportiv — Diferite posibilităţi de folosire a sălii
4 — Faţada principală — Perspectivă
5 — Secţiune transversală
6 — Bibliotecă — Perspectivă
7 — Plan etaj I
8 — Teatru ambulant — Secţiune
9 — Secţiune axonometrică

EXPOZIŢIA INTERNAŢIONALĂ PENTRU STUDENŢII ARHITECŢI

Cu ocazia celui de-al VI-lea Congres al U. I. A., la Londra a avut loc, în zilele de 4—7 iulie 1961, sub auspiciile Uniunii Internaţionale a Arhitecţilor, o expoziţie internaţională pentru studenţii arhitecţi, bazată pe concursuri pe plan naţional. Tema expoziţiei a fost elaborarea proiectului unui teatru ambulant. Institutul de arhitectură « Ion Mincu » din Bucureşti s-a prezentat cu trei proiecte elaborate de studenţi, care aduc soluţii ingenioase de structuri demontabile.

9

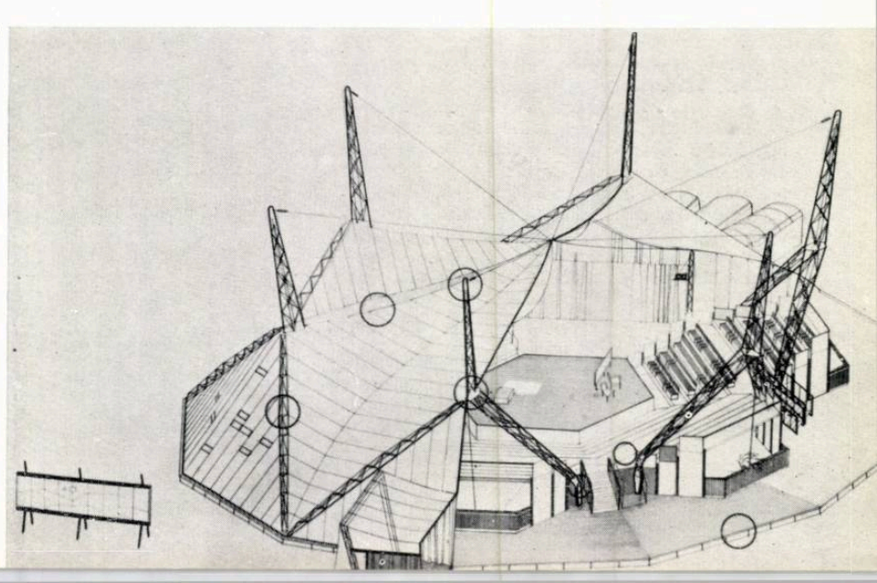

PROIECT TIP DE CĂMIN PENTRU NEFAMILIȘTI, p + 2 CU 225 LOCURI și p + 3 CU 300 LOCURI C.L. 121—61

Elaborat de I.S.C.A.S. și aprobat de C.S.C.A.S. Autor, arh. Al. Stan

Pentru construcția căminului s-a ales modulul de 3,60 m. Camerele de 3,35 × 4,80 m, avînd un vestibul de 1,25 m cu dulapuri înzidite, adăpostesc patru paturi, revenind, la o suprafață locuibilă de 20,36 m², cîte 5,09 m² de locatar. În afară de cele patru paturi și două noptiere, în cameră se mai află o masă și patru scaune.

Fiecare etaj este conceput ca o unitate de cazare cu cameră de curățenie, oficiu și depozit de alimente pentru locatari și grup sanitar comun.

Clădirea mai cuprinde vorbitor, colț roșu, camere de zi, spălătorie-uscătorie pentru locatari, depozit de biciclete etc.

PLANȘEE PREFABRICATE PENTRU CLĂDIRI CU AER CONDIȚIONAT

În cadrul abatorului din Brașov se execută o nouă fabrică de mezeluri, la care o serie de încăperi trebuiau prevăzute cu aer condiționat. Sistemul constructiv preconizat în cadrul proiectului elaborat de Institutul de proiectări pentru industria alimentară (autor, ing. Mircea Crețu) înlocuiește integral tubulatura metalică de condiționare. Un singur tip de element prefabricat, atît pentru planșee, cît și pentru acoperiș, cuprinde și canalele orizontale de ventilație, iar grinzile principale de beton armat se toarnă după montarea prefabricatelor. Dimensiunile elementelor prefabricate au reieșit din condiția de a asigura o anumită secțiune a canalelor de ventilație, care se formează în însăși structura planșeului prefabricat. Prin teșirea muchiilor tălpii inferioare a grinzii se poate masca instalația electrică.

Soluția asigură realizarea de mari economii de oțel-beton și lemn, reducîndu-se totodată durata de execuție.

PANOURI MARI PREFABRICATE UTILIZATE LA FAȚADELE UNOR HALE INDUSTRIALE

În cadrul Institutului de studii și proiectări forestiere (I.S.P.F.) există o preocupare constantă pentru extinderea prefabricării la proiectarea clădirilor industriale. Astfel, la fațadele halelor nou-proiectate pentru C.I.L. Comănești și C.I.L. Pitești s-au prevăzut panouri mari prefabricate din beton armat. Pe această bază va fi realizată o simțitoare accelerare a ritmului de construcție a acestor obiective.

Tot în scopul industrializării construcțiilor, proiectanții de la I.S.P.F. au prevăzut introducerea unor acoperișuri de hale din grinzi-arc asamblate prin comprimare, de 15 și 18 m deschidere, pane precomprimate PP2 și plăcuțe termoizolante T3.

ANSAMBLU DE BLOCURI ÎN PIAȚA HALELOR DIN PLOIEȘTI (proiect nr. 400/1571)

Ansamblul proiectat de D.S.A.P.C.-Ploiești cuprinde 7 blocuri de locuințe pentru piața Halelor din Ploiești. Din punct de vedere plastic, proiectarea a urmărit realizarea unui ansamblu unitar, în care culoarea are un rol preponderent. Fațadele vor fi finisate cu vinacet.

Regimul de construcție este parter și 4 etaje pentru 6 blocuri și parter și 7 etaje la un bloc care creează accentul principal al pieței. La parterul blocurilor sînt prevăzute magazine.

Sistemul constructiv adoptat este bazat pe stîlpi și diafragme de beton armat monolit turnate în cofraje de inventar din placaj bachelitizat. La un tronson al blocului B 1 se va experimenta utilizarea largă a maselor plastice.

LA D.S.A.P.C. — OLTENIA

Prin aplicarea proiectelor tip și refolosibile, D.S.A.P.C. — Oltenia a redus, în semestrul I/1961, timpul de proiectare cu peste 56 000 ore, ceea ce reprezintă o economie la fondurile de investiții de 617 000 lei. Rezultate bune, în aceeași direcție, s-au obținut prin tipizarea unor detalii de execuție.

Durata de proiectare a fost redusă și prin introducerea unor metode rapide de calcul. Astfel, la calculul electric al rețelelor de joasă tensiune, timpul de proiectare a fost redus cu pînă la 39%, rezultînd economii de zeci de mii de lei.

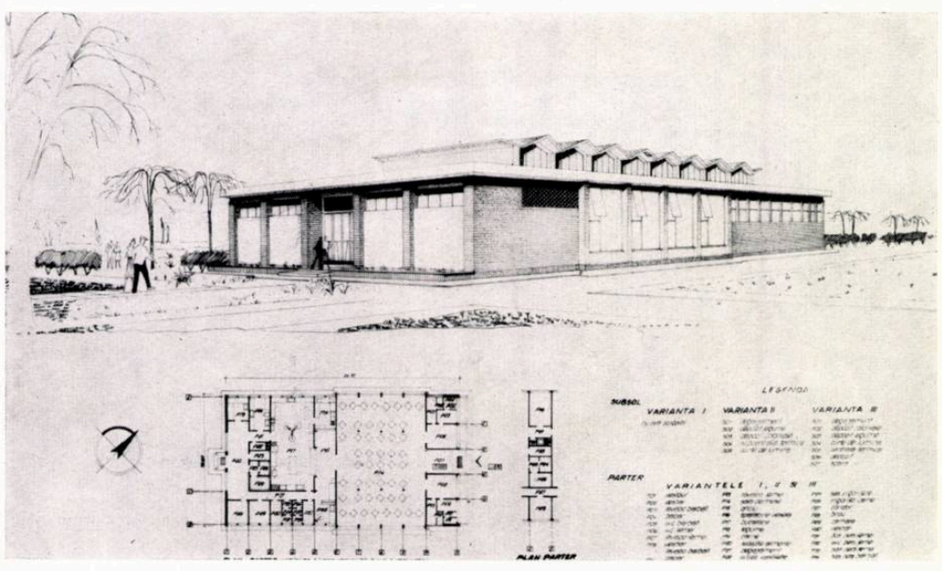

Proiect tip de cantină

PROIECT TIP DE CANTINĂ 600/3 SAU 400/3, PARTER (S.C.89—61)

Elaborat de I.S.C.A.S. și aprobat de C.S.C.A.S. Autor, arh. Mirela Nicolau

Capacitatea sălii de mese este de 200 locuri, iar capacitatea de preparare de 400 și 600 porții, masa luîndu-se în două sau trei serii. Raportat la aria desfășurată, unui loc în sala de mese îi revin 3,62 m² la soluția fără subsol și 4,16 m² la soluția cu subsol (cuprinzînd depozite și centrală termică).

ACOPERIȘ INDUSTRIAL ECONOMIC

Acoperișul rampelor de cale ferată și autovehicule ale unei magazii dintr-o uzină chimică a fost executat după un proiect elaborat de IPROCHIM (autori, arh. Rodica Ciobanu, ing. Barbu Paladian), înlocuindu-se panele rigide dintre cadre cu cabluri pretensionate din fire multiple galvanizate, care susțin învelitoarea de azbociment ondulat. Eforturile orizontale provenite din întinderea cablurilor sînt preluate de rigidizări orizontale prevăzute între primele două cadre de la capetele acoperișului.

Cablurile pretensionate au fost dispuse la circa 1 m distanță, fiind ancorate la capete cu pahare cilindrice de oțel.

Indicele specific al consumului de oțel (pentru sistemul de susținere a învelitorii) este de 2,730 kg/m², cuprinzînd cablurile, dispozitivele de rezemare a cablurilor pe cadre și suplimentul de oțel de armare în cadrele de capăt.

Proiect tip de cămin pentru nefamiliști

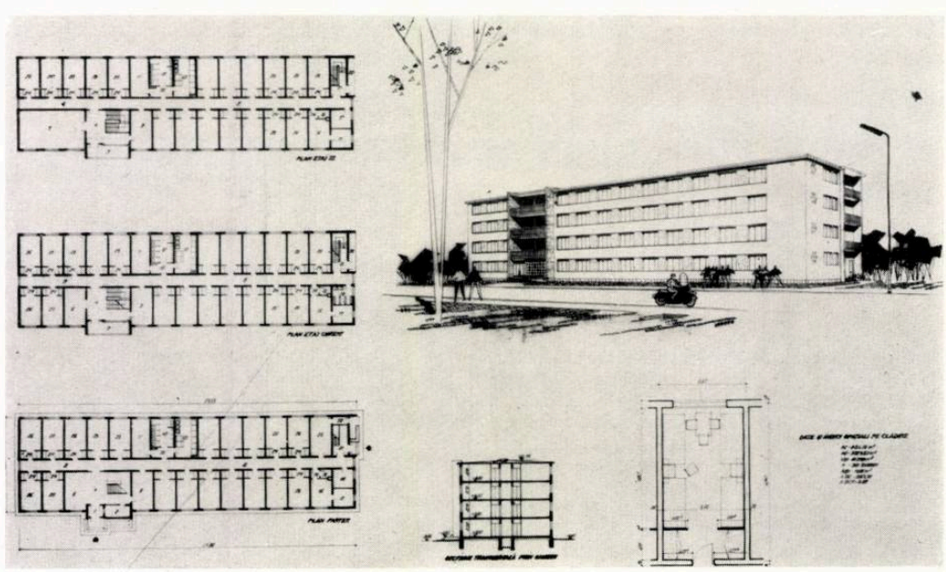

tehnică

PRIMUL BLOC DE LOCUINȚE DIN ELEMENTE SPAȚIALE DIN ȚARA NOASTRĂ

În cadrul Întreprinderii şantier-construcţii-montaj Oneşti, un colectiv de ingineri a elaborat proiectul şi a început lucrările pentru execuţia primului bloc experimental de locuinţe din elemente spaţiale care se realizează în ţara noastră. Blocul va avea parter şi trei etaje, cuprinzînd 16 apartamente. Este prevăzut a fi alcătuit din 56 elemente spaţiale, cu lungimea şi înălţimea constantă (5,30 şi 2,80 m) şi cu două lăţimi: 3,68 m pentru camerele de zi şi blocurile baie-bucătărie şi 2,68 m pentru dormitoare şi casa scărilor. S-a proiectat şi s-a început execuţia unui agregat complex de formare a elementelor spaţiale, în vederea trecerii la producţia în serie.

CONDUCTE DE ALIMENTARE CU APĂ DIN MATERIAL PLASTIC

La G.A.S. Mangalia, un tronson de circa 800 m din conducta de alimentare cu apă a fost executat, de către T.R.C.-Dobrogea, din ţeavă P.C.V. tip G, de 90 mm diametru. Trustul a introdus de asemenea, în măsură crescîndă, folosirea materialelor plastice la lucrările de instalaţii electrice şi sanitare.

RITM ACCELERAT DE EXECUȚIE PRIN FOLOSIREA METODEI COFRAJELOR ALUNECĂTOARE

Folosirea cofrajelor alunecătoare cu acţionare electro-hidraulică la construcţia clădirilor de locuit cu multe etaje se experimentează cu succes în ţara noastră. La un bloc de 11 etaje din oraşul Constanţa, aplicarea acestei metode a dus la o mare viteză de execuţie; scheletul construcţiei, inclusiv pereţii exteriori izolaţi termic cu plăci prefabricate din granulit, au fost ridicaţi în numai 15 zile, ritmul fiind de aproape un etaj pe zi. La capătul de sud al Complexului hotelier de la Mamaia a fost executat, în acelaşi sistem, blocul turn A 4, cu demisol, parter, 13 etaje şi terasă acoperită (viitorul hotel «Parc»); turnarea în cofraj alunecător a pereţilor de beton armat a început la 27 august şi s-a terminat la 15 septembrie 1961, după numai 20 de zile. Aceasta este cea mai înaltă clădire civilă executată pînă acum la noi cu cofraje alunecătoare.

APARATAJE NOI PRODUSE DE I.C.M.A.

În cadrul Întreprinderii de confecţii metalice şi aparataje (I.C.M.A.) din Bucureşti a început producerea a două tipuri de cazane de încălzire destinate noilor construcţii de locuinţe, cu un randament sporit şi un gabarit redus faţă de cazanele obişnuite. A fost de asemenea realizat un nou tip de convector cu tiraj forţat, care asigură un debit caloric mai mare. S-au confecţionat şi diferite aparate mici de încălzire pentru uz casnic, la care se folosesc, drept combustibil, gaze lichefiate.

FERESTRE DIN PROFILE DE TABLĂ SUBȚIRE ÎNDOITĂ LA RECE

În cadrul unei inovaţii realizate la IPROMET s-au propus ferestre metalice executate din profile de tablă subţire îndoită la rece, pentru clădirile industriale. Tabla folosită este de 2 mm grosime şi poate fi îndoită după profilul dorit. Preţul acestor ferestre (97 lei m²) este cu 53 lei m² mai redus decît acela al ferestrelor de beton armat.

informaţii

DEZVOLTAREA TIPIZĂRII CONSTRUCȚIILOR AGROZOOTEHNICE

La Sofia a avut loc, între 12 şi 15 septembrie 1961, cea de a IX-a şedinţă ordinară a Comisiei Permanente C.A.E.R. pentru agricultură. Comisia a analizat problema introducerii în practica construcţiilor agricole din ţările membre ale C.A.E.R. a unor proiecte tip avansate de ferme zootehnice, elaborate pe baza tehnologiei avansate de întreţinere a animalelor şi păsărilor şi a pregătit o serie de propuneri care să fie analizate la cea de a XV-a sesiune a Consiliului de ajutor economic reciproc şi la consfătuirea reprezentanţilor ţărilor în consiliu.

ÎN LEGĂTURĂ CU MĂRIMEA OPTIMĂ A ORAȘELOR

Consfătuirea grupei de experţi pentru analizarea problemei privitoare la mărimea optimă a oraşelor şi la reglementarea creşterii oraşelor mari, organizată de Secţia C.A.E.R. Sistematizare teritorială şi urbanism, a avut loc în cursul lunii iunie 1961 la Praga. Recomandările elaborate în cadrul consfătuirii se referă la rezolvarea problemelor de determinare a acelei mărimi a oraşelor care să creeze premisele pentru construcţia lor raţională, asigurînd condiţii optime pentru viaţa, munca şi odihna populaţiei. Participanţii la consfătuire au hotărît să continue şi să adîncească unele aspecte legate de tema care face obiectul consfătuirii, cum ar fi de exemplu: analizarea, pe baza unei metodologii unitare, a reţelei de locuinţe; studierea influenţei exercitate de dimensiunile oraşului asupra eficienţei economice a construirii şi exploatării sale; stabilirea metodelor de analiză complexă a eficienţei amplasării întreprinderilor industriale în cadrul oraşului; studierea condiţiilor în care apare necesară construirea oraşelor-satelit etc.

CONSFĂTUIRE A SECȚIEI MATERIALE DE CONSTRUCȚII — C.A.E.R.

La Moscova a avut loc, la sfîrşitul lunii iulie 1961, cea de-a VI-a consfătuire a Secţiei materiale de construcţii din cadrul Comisiei Permanente C.A.E.R.-Construcţii. Participanţii la consfătuire au discutat problemele principale legate de organizarea elaborării planurilor de dezvoltare ale industriei materialelor de construcţii a ţărilor membre ale C.A.E.R. Ordinea de zi a consfătuirii a cuprins, de asemenea, analizarea problemei privind accelerarea însuşirii tehnologiei şi dezvoltarea industriei agregatelor uşoare pentru betoane. Pe baza discuţiilor purtate, s-a recomandat ca în dezvoltarea producţiei agregatelor artificiale uşoare să se insiste în primul rînd asupra zgurii expandate, ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic şi în al doilea rînd asupra argilei expandate sau agloporitului, în funcţie de materia primă existentă în regiunea respectivă. Problema măsurilor ce trebuie să se ia pentru însuşirea rapidă a tehnologiei şi dezvoltarea industriei materialelor termoizolatoare a format obiectul unui alt punct din ordinea de zi a consfătuirii. S-a mai analizat problema pregătirii conferinţei consacrate folosirii maselor plastice în construcţii.

A III-A CONSFĂTUIRE A ORGANELOR CENTRALE DE INFORMARE TEHNICĂ ÎN CONSTRUCȚII

La începutul lunii iulie a avut loc la Praga cea de a III-a consfătuire a organelor centrale de informare în construcţii, organizată în cadrul Comisiei Permanente C.A.E.R.-Construcţii. S-a studiat îndeosebi problema îmbunătăţirii metodelor de colaborare a ţărilor membre ale C.A.E.R. în domeniul documentării tehnice pentru construcţii, arhitectură, sistematizare şi industria materialelor de construcţie. S-a căzut de acord ca literatura tehnică în domeniul construcţiilor, care apare în diferite ţări, să fie repartizată între ţările membre ale C.A.E.R., ale căror organe centrale de documentare să prelucreze materialele respective şi să le transmită celorlalte ţări membre ale C.A.E.R. O problemă deosebit de importantă, analizată la consfătuire, a fost şi aceea a adoptării unei clasificări unice pentru construcţii.

CONSFĂTUIREA GRUPEI DE LUCRU PENTRU COORDONAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR

În cursul lunii iunie 1961 a avut loc la Budapesta consfătuirea grupei de lucru pentru coordonarea activităţii de cercetare ştiinţifică în domeniul construcţiilor, organizată de Comisia Permanentă C.A.E.R.-Construcţii. Lucrările consfătuirii s-au desfăşurat în cinci grupe de lucru, şi anume; probleme metodologice; materiale de construcţii; industrializarea construcţiilor; proiectare, sistematizare teritorială-urbanism şi economia construcţiilor; redactarea şi pregătirea recomandărilor.

COLECTIVELE DOCUMENTARE DIN INSTITUTELE DE PROIECTARE DIN BUCUREȘTI ÎN SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

În cursul lunii septembrie s-a desfăşurat, din iniţiativa Serviciului tehnic-documentare I.S.C.A.S., un schimb de experienţă între colectivele de documentare ale institutelor de proiectare I.S.C.A.S., IPROMET şi IPROCHIM. Au luat de asemenea parte delegaţi ai colectivelor de documentare de la I.P.C.M.C., Institutul de arhitectură «Ion Mincu», Institutul de construcţii-Bucureşti, precum şi ai Centrului de documentare pentru construcţii, arhitectură şi sistematizare.

INSTRUCTAJ DOCUMENTAR LA C.D.C.A.S.

În zilele de 7, 8 şi 9 septembrie 1961, Centrul de documentare pentru construcţii, arhitectură şi sistematizare a organizat un instructaj cu documentariştii şi bibliotecarii de la D.S.A.P.C. şi T.R.C.L. în vederea ridicării calificării personalului unităţilor de construcţii şi pentru popularizarea şi unificarea metodelor de informare tehnică.

expoziţii

EXPOZIȚIE DE SISTEMATIZARE A ORAȘELOR DIN DOBROGEA

La Constanţa a fost prezentată, în sălile Cazinoului, expoziţia «Realizări şi perspective de dezvoltare a localităţilor de pe litoralul Mării Negre şi din regiunea Dobrogea». Planşe, fotografii şi grafice au înfăţişat schiţele de sistematizare pentru Mangalia, Medgidia şi Tulcea, macheta unui pod peste Dunăre pentru traficul auto, lucrările de mari proporţii prevăzute pentru înverzirea litoralului etc. În ceea ce priveşte sistematizarea oraşului Constanţa, materialele expuse indică separarea zonei industriale de cea de locuit, raţionalizarea reţelei stradale, crearea de ansambluri arhitectonice moderne, lărgirea considerabilă a capacităţii portului şi a şantierului naval, amenajarea unui parc de cultură şi odihnă etc.

EXPOZIȚIE DE SFÎRȘIT DE AN LA ȘCOALA TEHNICĂ DE ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚIA ORAȘELOR

Şcoala tehnică de arhitectură şi construcţia oraşelor din Bucureşti a organizat, cu prilejul încheierii anului de învăţămînt 1960—1961, o expoziţie de lucrări grafice, proiecte şi machete executate de elevi. Cele mai reuşite dintre aceste lucrări au fost premiate.

monumente istorice

RESTAURĂRI LA PREJMER ŞI MĂNĂSTIREA NEAMŢ

Începînd din 1960, Direcţia monumentelor istorice din C.S.C.A.S. a început importante lucrări de restaurare a cetăţii Prejmer, unul dintre cele mai impresionante ansambluri fortificate din Ardeal, construit în secolele XIV—XV de comunitatea sătească, pentru adăpostirea populaţiei şi apărarea împotriva invaziilor turceşti. Cetatea este alcătuită din trei incinte, dintre care cea principală este formată dintr-un zid gros de 5 m şi înalt de 12 m. Spre interiorul curţii zidul este dublat de 260 de încăperi situate pe 3 — 4 niveluri. În cursul anului trecut s-a procedat la consolidarea laturii de nord-est a incintei principale, latură la care încărcarea părţii superioare a zidăriei a fost preluată de console de beton armat legate prin centuri perimetrale şi radiale de zidurile despărţitoare ale cămărilor. De asemenea, s-au refăcut şarpanta, învelitoarea şi planşeele de lemn. În 1961 s-au continuat lucrările de consolidări generale şi de refacere a învelitorilor şi şarpantelor la întreaga incintă; concomitent, se restaurează balcoanele şi scările de lemn ale faţadelor interioare.

★

Lucrările de restaurare de la mănăstirea Neamţ, începute în 1954, au intrat în acest an în etapa finală. În 1960 s-a refăcut acoperişul bisericii lui Ştefan cel Mare, executîndu-se învelitori separate pe corpul principal al bisericii şi pe abside, pentru a se degaja baza stelată a turlei naosului, în conformitate cu tipul indicat de tabloul votiv. Formele definitive ale învelitorii s-au stabilit pe bază de machete la scară naturală, iar materialul utilizat este tabla de aramă. În 1961 se restaurează ferestrele absidelor pe baza fragmentelor originale descoperite în săpături şi sondaje. Complexul construcţiilor incintei mănăstirii, datînd din secolele XVIII şi XIX, a fost în întregime restaurat, urmărindu-se crearea unui cadru arhitectonic sobru, care să scoată în relief frumuseţea bisericii lui Ştefan cel Mare. Au fost

refăcute faţadele interioare, s-au executat planşee de beton armat la ultimul nivel pe tot perimetrul incintei, s-au refăcut învelitorile, modificîndu-se forma şarpantelor şi acoperindu-se cu ţiglă glazurată; de asemenea, s-a integrat în latura de est o replică a bisericii Sf. Gheorghe construită în interiorul incintei, în secolul al XIX-lea, care a fost mutată pentru a degaja perspectiva bisericii mari. În 1961 se termină lucrările de finisaj şi se restaurează bucătăria veche a cărei boltire originală (suprapuneri de arce diagonale moldoveneşti) era mascată de un planşeu executat ulterior.

UN SPECIALIST ÎN CONSERVAREA MONUMENTELOR ÎN VIZITĂ ÎN ŢARA NOASTRĂ

Directorul Centrului internaţional de studii pentru conservarea bunurilor culturale de pe lîngă U.N.E.S.C.O., dr. H. J. Plenderleith, a vizitat la sfîrşitul lunii iunie 1961 ţara noastră, ca invitat al C.S.C.A.S. Specialistul englez a vizitat edificiul roman cu mozaic de la Constanţa, monumentele rupestre de la Basarabi, bisericile cu pereţii exteriori pictaţi din Moldova ş.a., fiind consultat într-o serie de probleme legate de restaurarea acestor monumente istorice, în cadrul lucrărilor pe care le execută Direcţia monumentelor istorice. Oaspetele şi-a exprimat puternica impresie pe care i-a produs-o grija statului romîn pentru conservarea bunurilor culturale, ca şi dezvoltarea rapidă a construcţiilor industriale şi de locuinţe.

din activitatea uniunii arhitecţilor

CONFERINŢE

În luna octombrie a.c. a fost deschis la Casa Arhitectului ciclul de conferinţe pentru ridicarea nivelului ideologic cu tema « Probleme de materialism dialectic ». Prima conferinţă cu titlul « Materialitatea lumii. Formele fundamentale de existenţă a materiei » a fost expusă la 17 octombrie a.c. de conf. univ. Ion Rebedeu.

Prima conferinţă din ciclul pentru ridicarea nivelului profesional avînd ca temă « Metode şi soluţii noi în proiectarea arhitecturală şi urbanistică » a avut loc la 31 octombrie a.c. Dr. economist Cirus Spiride a conferenţiat despre « Baza economică a dezvoltării oraşelor în R.P.R. »

Ing. Dinu Moraru a ţinut la Casa Arhitectului la 24 octombrie a.c. conferinţa « Probleme tehnico-ştiinţifice ridicate de restaurarea monumentelor istorice ».

DEPLASĂRI DOCUMENTARE

ÎN ŢARĂ

În zilele de 7 şi 8 octombrie a.c. un grup de 35 arhitecţi s-au deplasat la Mangalia, Vasile Roaită, Eforie, Constanţa şi Mamaia unde au vizitat noile construcţii.

Un grup de 24 arhitecţi s-au deplasat în regiunea Suceava între 13 şi 15 octombrie a.c. Arhitecţii au vizitat şi cercetat noi obiective industriale, construcţii de locuinţe şi monumente de arhitectură.

În zilele de 21 şi 22 octombrie un grup de 35 de arhitecţi au vizitat în oraşele Brăila şi Galaţi noile ansambluri şi construcţii arhitecturale.

ÎN STRĂINĂTATE

În cursul lunilor august, septembrie şi octombrie a.c., în cadrul acordurilor culturale sau al schimburilor directe de delegaţi, mai multe delegaţii de arhitecţi din ţara noastră s-au deplasat în străinătate unde au vizitat şi studiat realizări arhitecturale; astfel, arhitecţii P. Mihalik şi G. Mohr au vizitat R. S. Cehoslovacă, arhitecţii St. Gonosz şi L. Popescu, R. P. Bulgaria, arhitecţii E. Latiş şi L. Niculin, R. P. Ungară, arhitecţii G. Filipeanu şi E. Ujj, R. P. Polonă, arhitecţii Simion Vasile şi Ovidiu Vasilescu, R. D. Germană, arhitecţii T. Benedek şi L. Izvernariu, R. P. F. Iugoslavia, arhitecţii T. Niga, B. Grünberg şi Vl. Protopopescu, Suedia.

Tot în cadrul acordurilor culturale, în cursul lunilor septembrie şi octombrie, trei delegaţii de arhitecţi din R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă şi R. P. Ungară au vizitat ţara noastră.

Delegaţia cehoslovacă a fost formată din arhitecţii Richard Podzemny şi Martin Orisek, cea ungară din arhitecţii Fekete Ede şi Farkaş Ipoly, iar cea polonă din arhitecţii Wladislav Michalowsky şi Stanislav Nepieroy.

În cadrul unor excursii documentare, în luna septembrie a.c. au plecat în U.R.S.S. două grupuri de arhitecţi care au vizitat oraşele Moscova, Kiev, Leningrad şi Riga.

În cadrul acordurilor dintre Uniunea Arhitecţilor din R.P.R. şi Uniunea Arhitecţilor maghiari, arh. V. Salvanu s-a deplasat în R. P. Ungară în luna septembrie, pentru a ţine o conferinţă intitulată « Unele aspecte ale arhitecturii Republicii Populare Romîne ».

Între 4 şi 9 octombrie a.c. a avut loc la Weimar în R. D. Germană simpozionul despre « Construcţii de spitale ». La acest simpozion a luat parte ca delegat al Uniunii Arhitecţilor din R.P.R. arh. H. Marcus, care a prezentat referatul: « Considerente asupra construcţiilor spitaliceşti în R.P.R. »

SEARĂ DE PRIETENIE ROMÎNO-BULGARĂ

Cu ocazia aniversării a 17 ani de la eliberarea Bulgariei de sub jugul fascist, la 2 septembrie 1961, la Casa Arhitectului, arh. M. Caffé a făcut o expunere asupra noilor realizări arhitecturale din ţara prietenă. Această expunere a fost viu ilustrată cu diapozitive color.

Au participat numeroşi arhitecţi, reprezentanţi ai Ambasadei Bulgare din Bucureşti şi ai Ministerului Afacerilor Externe.

REUNIUNE TOVĂRĂŞEASCĂ

La 21 octombrie a.c. a avut loc la Casa Arhitectului o reuniune tovărăşească la care şi-a dat concursul colectivul artistic al arhitecţilor.

EXPOZIŢII

Între 8 şi 22 octombrie a fost deschisă la Casa Arhitectului expoziţia personală « Schiţe », a arhitectului Heinz Novac; la deschiderea expoziţiei a luat cuvîntul conf. arh. G. Petraşcu.

MŰSZAKI KÖNYV 1883

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. ȘI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ ȘI SISTEMATIZARE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80

Lei 30

I. P. 4 București

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL IX • Nr. 6 (73) NOIEMBRIE – DECEMBRIE • 1961

ARHITECTURA R.P.R.

6
1961

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacţie:

Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson (redactor şef), arh. C. Moşinschi, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petraşcu

Redacţia: Bucureşti — Raionul I. V. Stalin — Str. Episcopiei Nr. 9 — Tel. 13.98.80

ANUL IX — Nr. 6 (73) NOIEMBRIE — DECEMBRIE 1961

MŰSZAKI KÖNYVTÁR 1883

CONSTRUCŢII NOI ÎN BUCUREŞTI

Arh. Ignace Şerban
2 Ansambluri de cămine studenţeşti cu 4 000 de locuri

Arh. Nicolae Pruncu
10 Cîteva ansambluri de locuinţe realizate cu blocuri refolosibile

Arh. Viorica Simionescu
13 Noul ansamblu de locuinţe din cartierul Giuleşti

Arh. Marcel Hornstein
20 Cartierul de locuinţe « Drumul Taberei »

Arh. Victor Agent
22 Ansamblul de locuinţe din jurul Circului de stat

Arh. Leon Garcia
26 Blocuri de locuinţe pe b-dul Miciurin

29 Blocuri de locuinţe pe b-dul Ilie Pintilie

Arh. Carol Hacker
32 Bloc de locuinţe în Piaţa de Flori

DIN ACTIVITATEA D.S.A.P.C.—REGIUNEA DOBROGEA

Arh. Ion Frantz
34 Complex de băi reci de nămol la Techirghiol şi Vasile Roaită

Arh. Vasile Simion
36 Blocuri de locuinţe pe strada I. V. Stalin — Constanţa

37 Studii pentru sistematizarea pieţei V. I. Lenin

Arh. Dumitru Constantinescu
38 Extinderea hotelului « Continental » — Constanţa

Arh. Ion Pavel
40 Construcţii industriale la Constanţa

Arh. Vasile Simion
42 Sala sporturilor din oraşul Constanţa

Ing. Veronica Chiriacescu
44 Spaţii verzi pe litoral

Arh. Vasile Simion
46 Amenajarea plajei « Muncitorul » — Constanţa

CRONICA 47 Din activitatea U.A.

48 Sumar general

Coperta: Noile cămine studenţeşti de pe splaiul Independenţei—Bucureşti

ANSAMBLURI DE CĂMINE STUDENŢEŞTI CU 4000 DE LOCURI

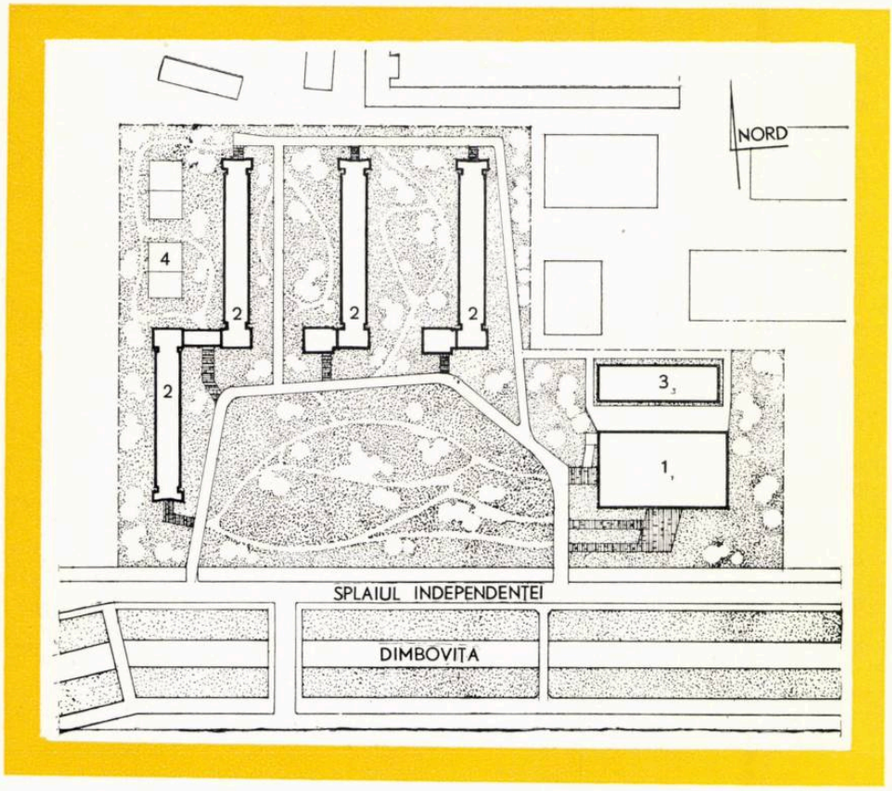

Autori:

Ansamblu și cămine: Arhitectură, arhitecții Ignace Șerban (șef proiect complex), Romeo Belea, Niculae Opreanu, Alexandru Kőntza.

Rezistență: ing. S. Mihăilescu, ing. A. Boiagian

Cantina: prof. arh. Horia Maicu (șef proiect), arhitecții Romeo Belea, Heinz Novac

Rezistență, ing. Ion Berleanu

Institutul Proiect-București

1 | 3
2 | 4

1 — Vederea noilor cămine studențești

2 — Cămine Grozăvești — Plan de situație
1. Cantină — 2. Cămine — 3. Corp tehnic — 4. Terenuri de sport

3 — Vedere

4 — Cămine Regie — Plan de situație
1. Cantină — 2. Cămine — 3. Corp tehnic — 4. Dispensar — 5. Terenuri de sport

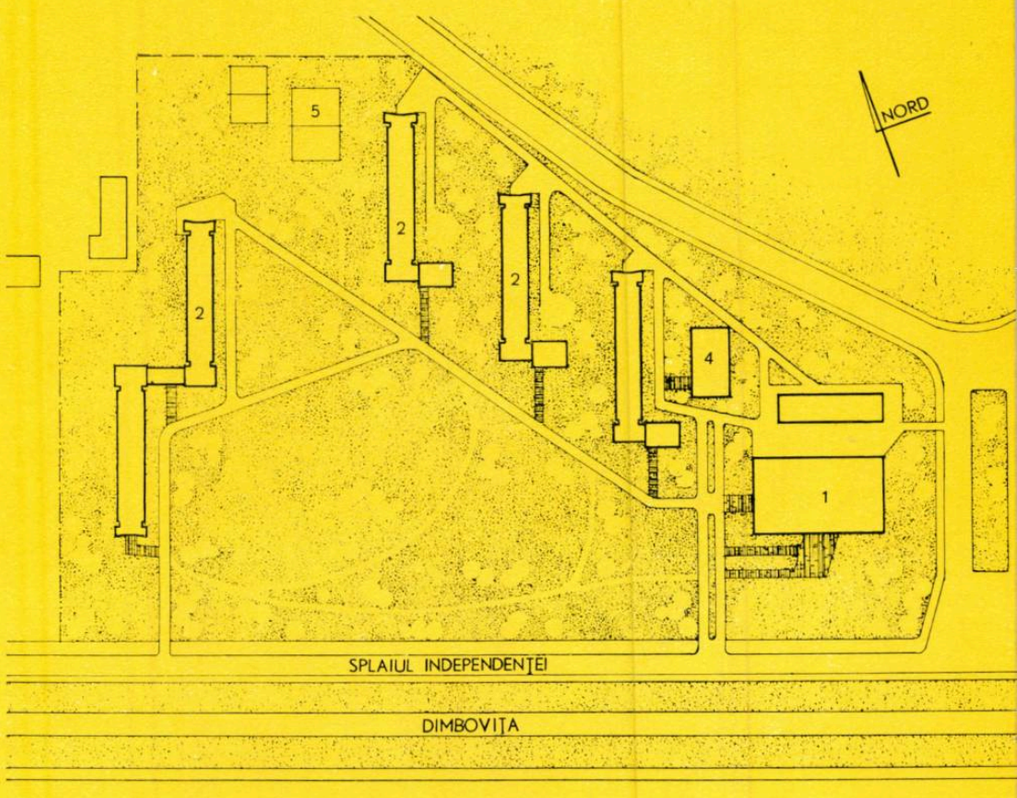

Dezvoltarea învățămîntului superior de la noi din țară, care a luat un avînt deosebit în urma directivelor Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Romîn, necesită realizarea unui mare număr de locuri de cazare în cămine și de deservire în cantine.

În toată țara, cît și în capitală, a început și se continuă o serioasă campanie de construcții a noi cămine și cantine studențești.

Pentru anul 1961 au fost planificate în București un număr de 4 000 de locuri în cămine, realizate în două ansambluri de cîte 2 000 de paturi pe splaiul Independenței.

S-au căutat amplasamente care să fie cît mai apropiate de centrele de învățămînt, să aibă accese lesnicioase și să permită realizarea investiției cu minimum de demolări, în special de locuințe. Astfel s-a ales pentru primul ansamblu un amplasament în fața uzinei electrice Grozăvești și pentru cel de al doilea, în fața întreprinderii «Semănătoarea» (b-dul Regiei).

Terenul de la Grozăvești, mai redus ca suprafață și ca adîncime, a necesitat o

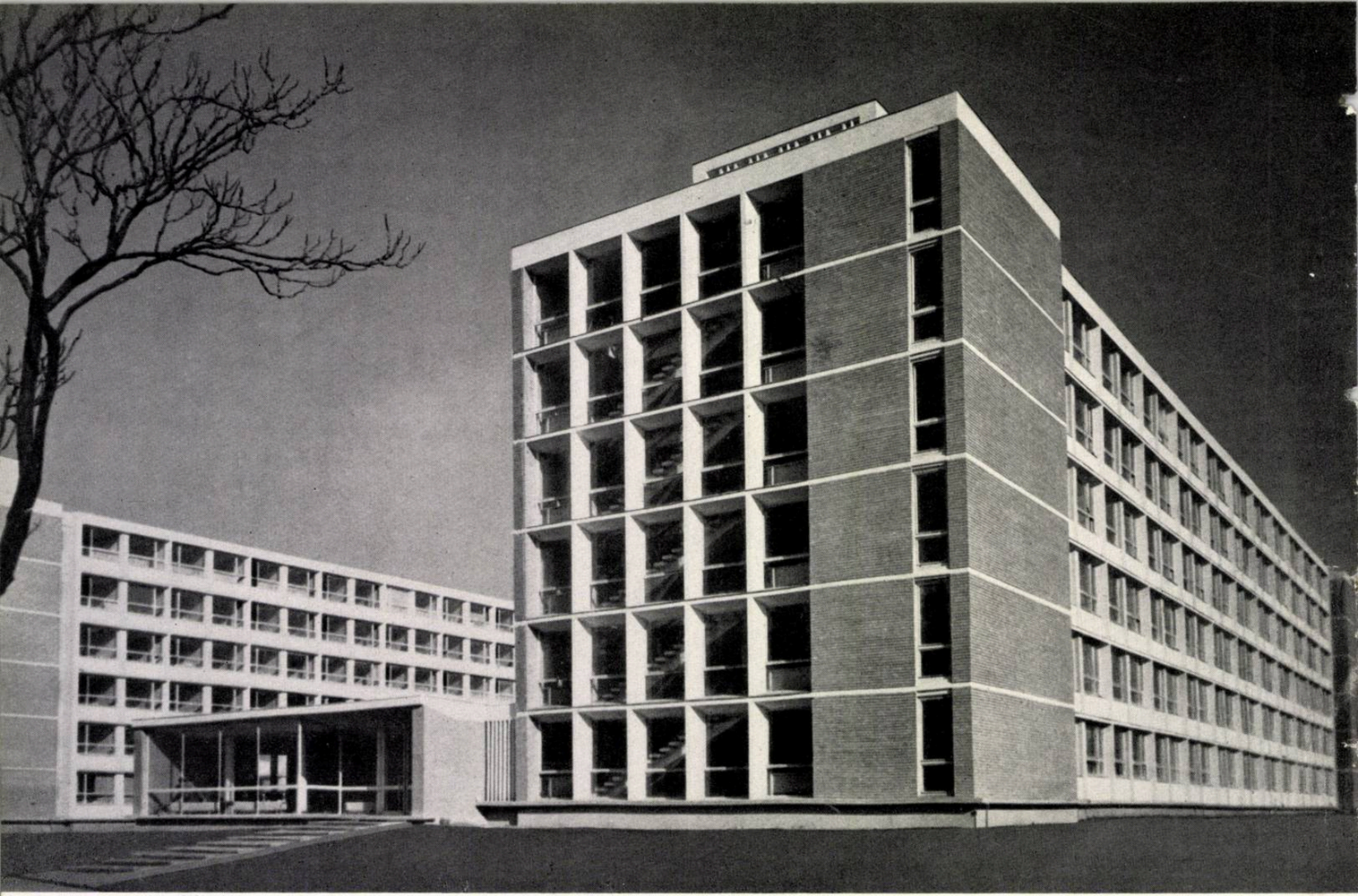

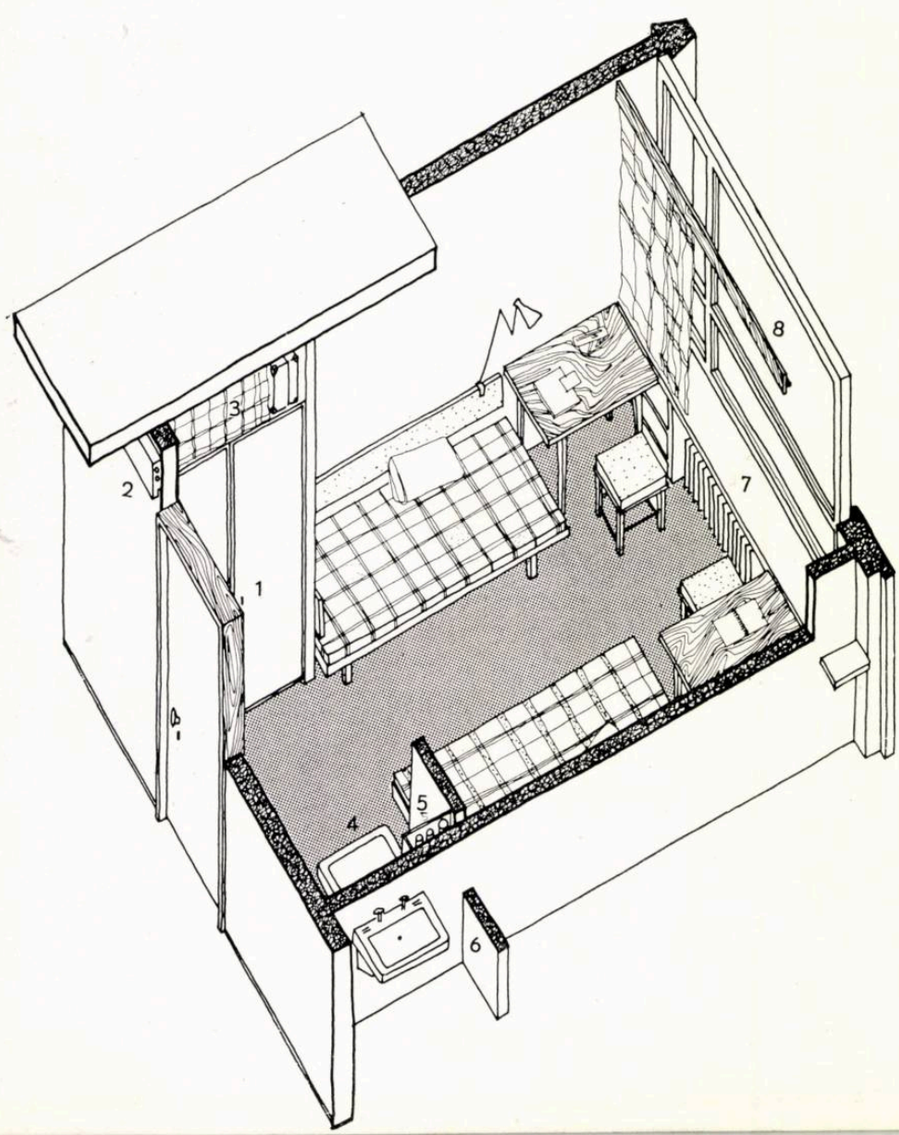

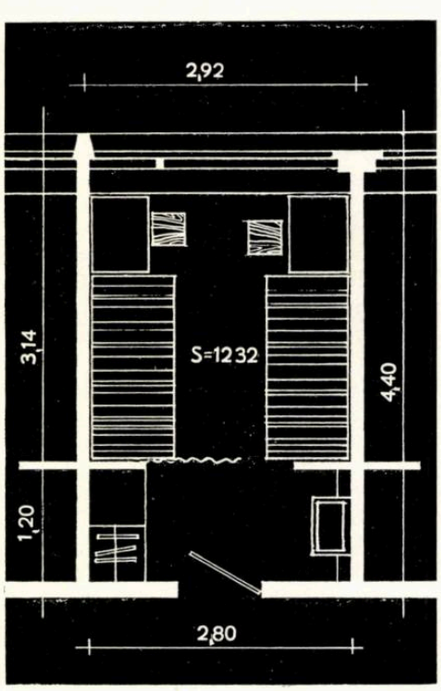

soluție urbanistică mai rigidă; cel de la «Semănătoarea», cu o suprafață mai mare, a permis o așezare a clădirilor mai liberă și o înscriere în peisaj mai adecvată.

Desigur, se poate discuta faptul că proiectanții au ales un tip de cămin numai cu parter și cinci niveluri, în loc de unul cu 8—10 niveluri, care ar fi permis o utilizare mai rațională a terenului și poate un preț de cost mai scăzut.

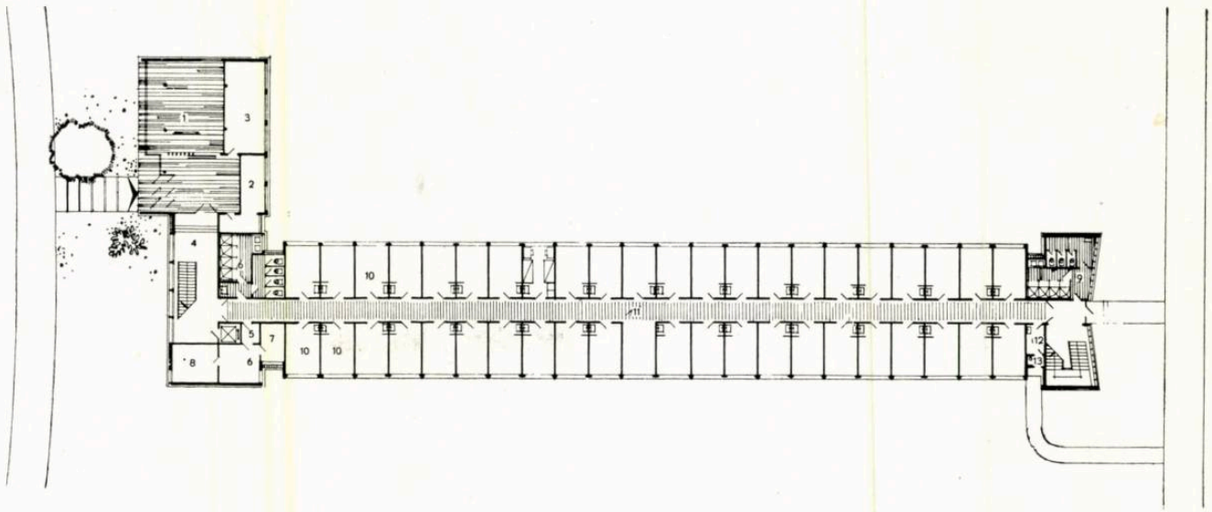

1 | 4
2 3 | 5

1 — Vedere

2 — Cameră de 2 paturi — Perspectivă axonometrică
1. Dulap — 2. Profil prefabricat pentru conducte electrice — 3. Loc pentru geamantane — 4. Nișe lavoar — 5. Mascare conducte 6. Pereți prefabricați — 7. Glaf travertin — 8. Riloga pentru perdea

3 — Detaliu de cameră cu 2 paturi

4 — Plan parter
1. Hol cu sala de lectură — 2. Cameră de curățenie — 3. Depozit de rufe — 4. Hol cu scară — 5. Degajament — 6. Oficiu — 7. Cămară — 8. Călcătorie — 9. Grup sanitar — 10. Cameră de 2 paturi — 11. Coridor — 12. Cameră îngrijitor — 13. Tub de gunoi

5 — Vedere

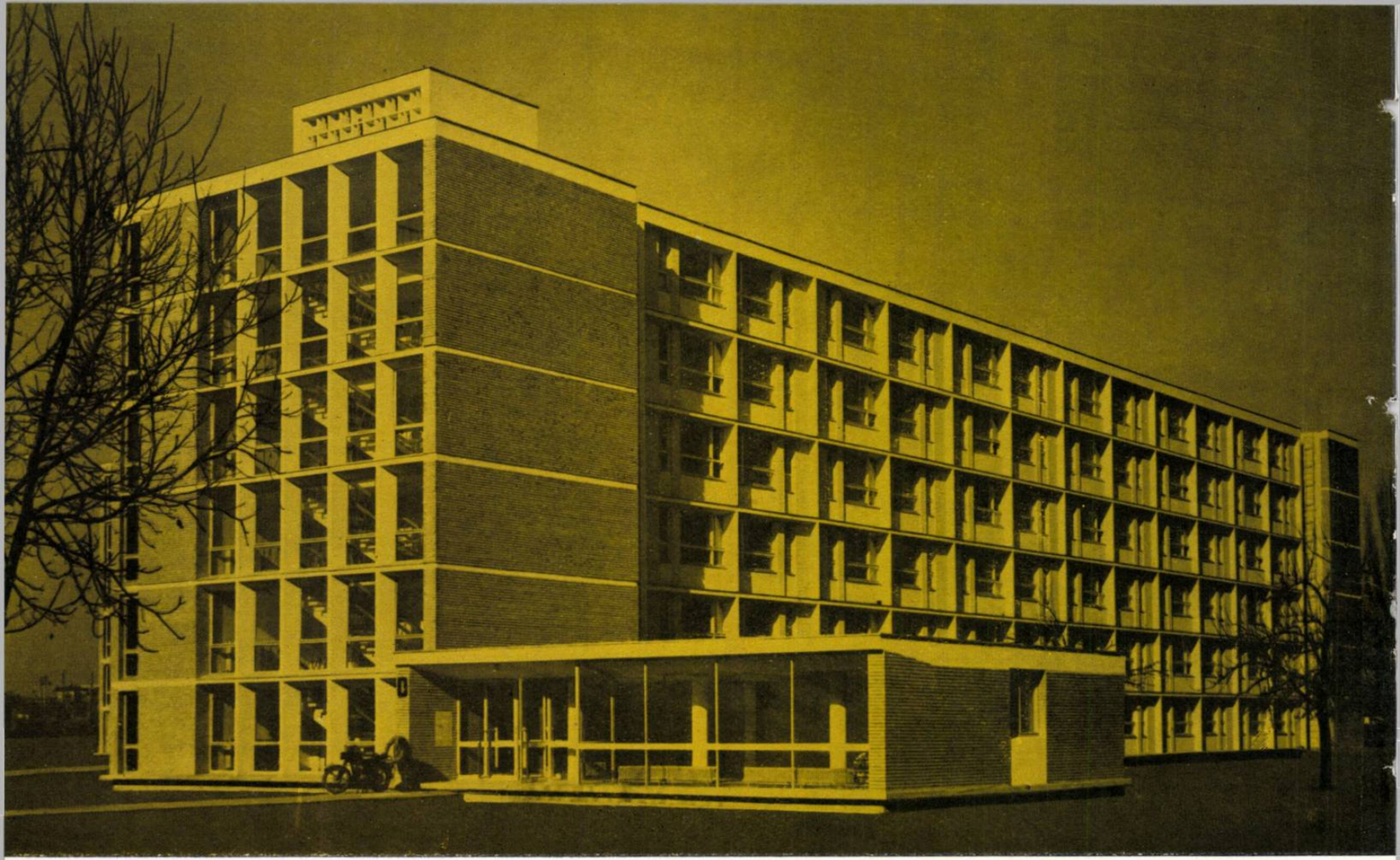

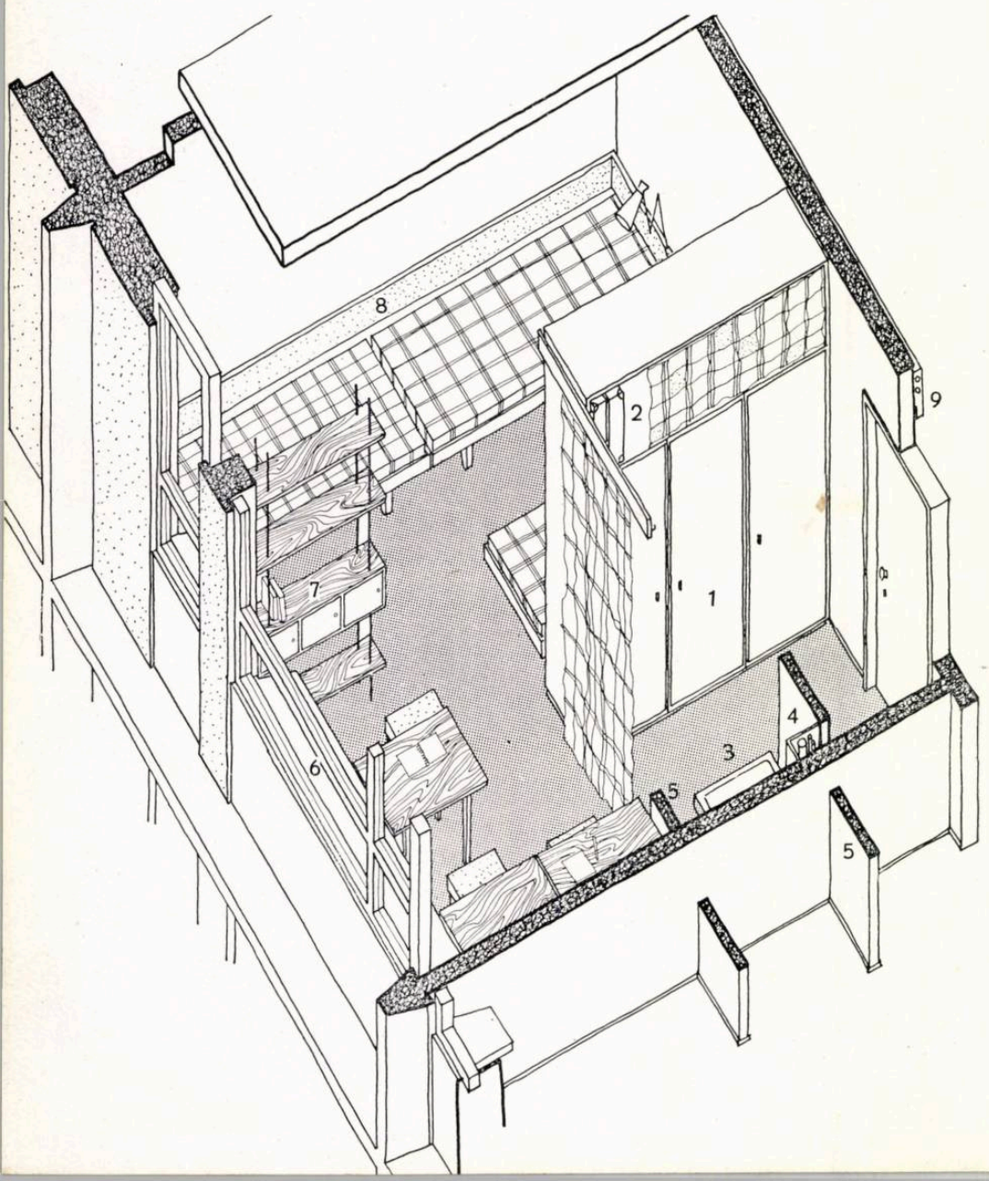

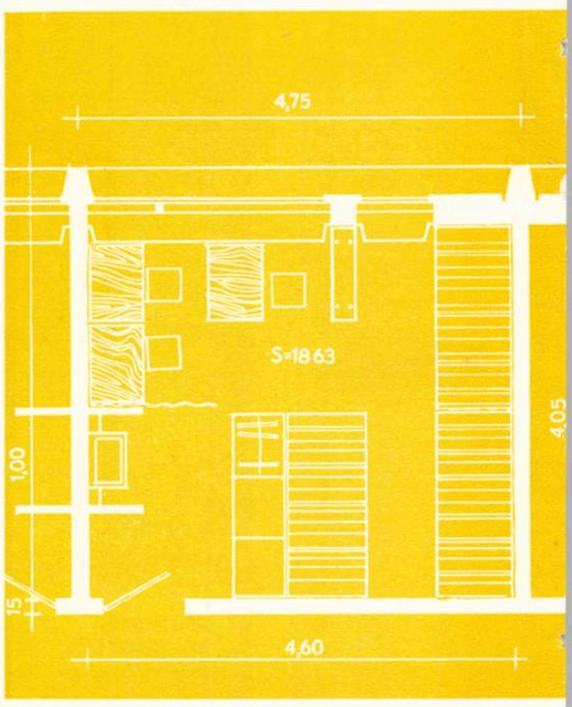

Tema care a fost pusă în fața proiectantului în acel moment nu a permis însă o soluționare pe înălțime, din următoarele considerente:

a) termenul de realizare (cca. 6 luni) a acestor ansambluri făcea necesară executarea unor clădiri cu mai puține etaje, pentru a se putea ataca lucrarea pe un front cît mai larg;

b) refuzul net al beneficiarului de a accepta ascensoare la cămine studențești

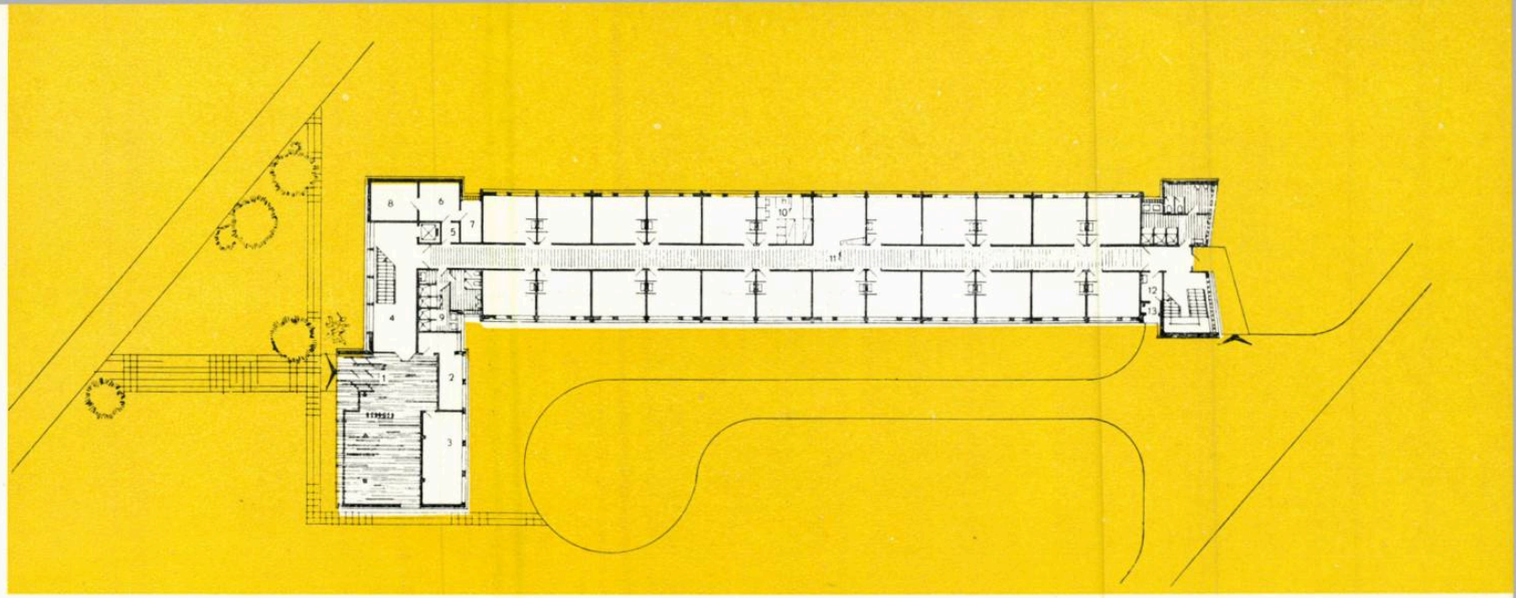

1 | 4
2 3 | 5

1 — Vedere

2 — Cameră de 3 paturi — Perspectivă axonometrică 1. Dulap — 2. Loc pentru geamantane — 3. Nișe lavoar — 4. Mascare conducte — 5. Pereți de ipsos cu goluri — 6. Glaf travertin — 7. Biblioteca 8. Spătar — 9. Profil prefabricat pentru conducte electrice

3 — Detaliu de cameră cu trei paturi

4 — Plan parter

1. Hol cu sală de lectură — 2. Cameră de curățenie — 3. Depozit de rufe — 4. Hol cu scară 5. Degajament — 6. Oficiu — 7. Cămară — 8. Călcătorie — 9. Grup sanitar — 10. Cameră de 3 paturi — 11. Coridor — 12. Cameră îngrijitor — 13. Tub de gunoi

5 — Vedere

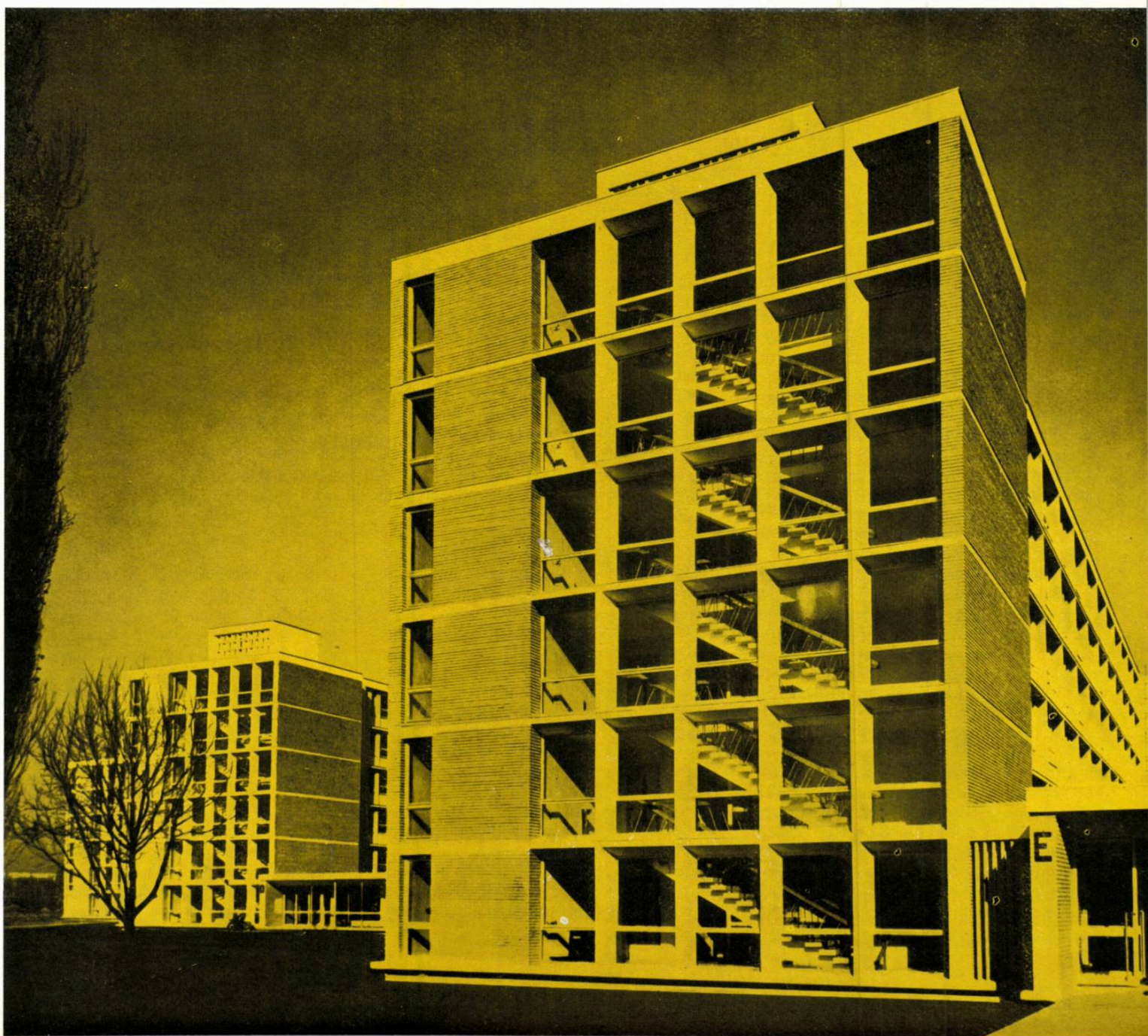

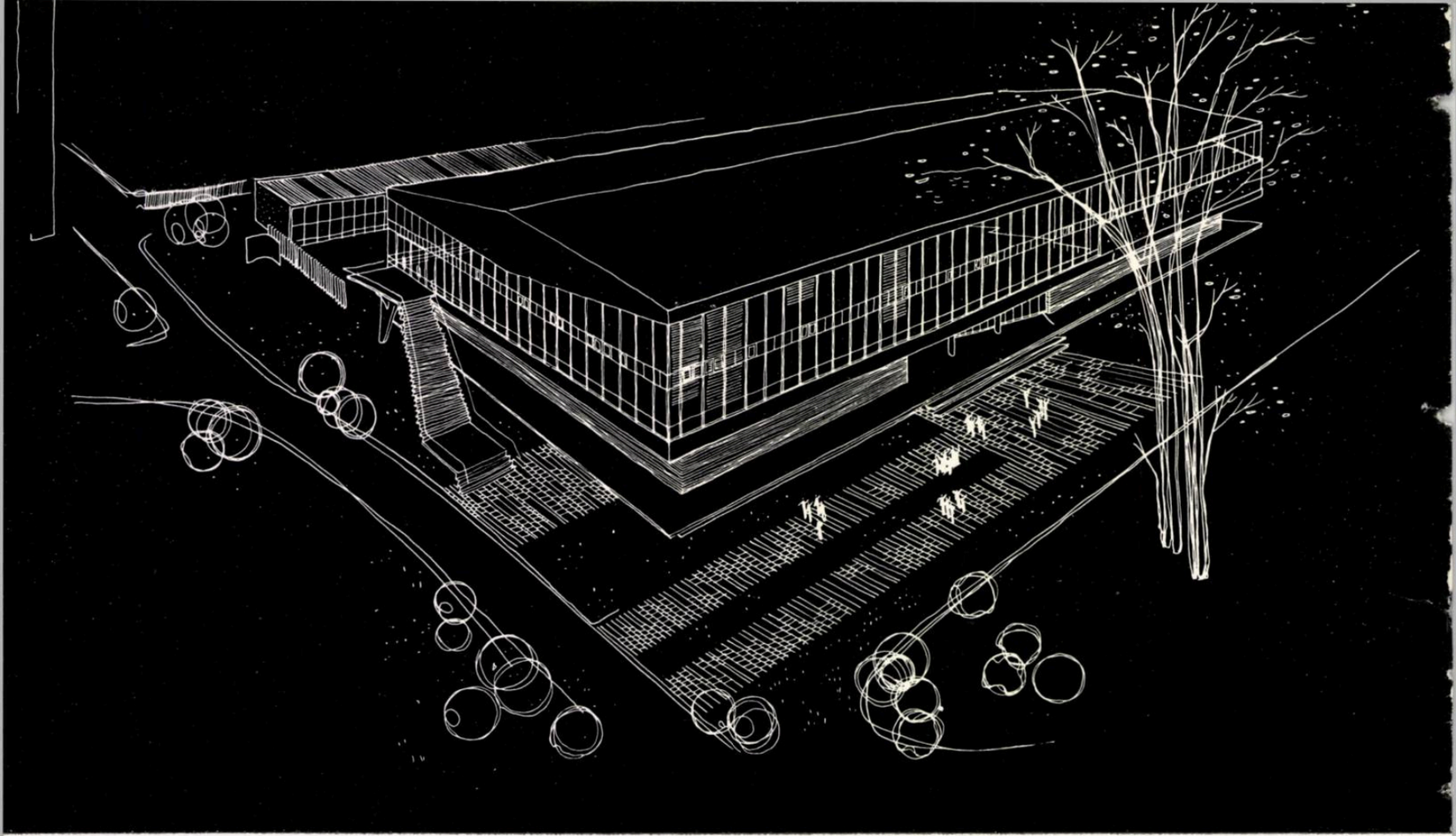

(refuz nefondat științific și care a fost răsturnat de avizele ulterioare; aceste avize au cerut apoi, nejustificat, cîte un ascensor de cămin).

Consider că dacă nu ar fi existat condițiile arătate mai sus (din care prima condiție a fost determinantă, căminele fiind predate în termenul fixat), soluția justă ar fi fost rezolvarea construcțiilor pe înălțime.

Alegerea tipului de cămin a generat o serie de discuții cu beneficiarul și forurile de avizare.

Căminul tip tradițional era format din unități-camere cu patru paturi, dulapuri și două locuri la masă, avînd în plus o cameră de studiu pe fiecare nivel, camere de izolare, dușuri, lavabouri, W.C.-uri comune. Toate acestea duceau, la căminul tip IPCT adoptat la Timișoara (proiect nr. 4 726), la 11,66 m² pe loc de student, iar la cel adoptat la Cluj (proiect nr. 677) la 11,67 m².

Din studiul efectuat a reieșit că dacă se renunță la camera comună de studiu pe etaj, la o serie de anexe, la lavabouri comune și se elimină unele spații inutile, se pot realiza camere cu un confort mult mai ridicat: cu două paturi, două mese de lucru, două dulapuri și un lavabou la o suprafață egală sau mai mică pe loc de student. S-a ajuns în acest fel la căminele de la Grozăvești, la 11,35 m² loc de student.

Ulterior, la cererea beneficiarului, s-a trecut experimental, la ansamblul de la «Semănătoarea», la camera cu trei paturi. Aci au apărut o serie de dificultăți, amenajarea acestei camere cerînd o suprafață mai mare pe loc de student (12,46 m²), precum și o serie de artificii de mobilare.

Termenul de execuție foarte scurt a cerut proiectării soluții constructive rapide, care, la rîndul lor, au influențat direct soluția de plan și de plastică de arhitectură.

A fost ales sistemul de construcție fagure, cu cofrajele de inventar utilizabile și pentru locuințe, spre a se asigura rentabilitatea lor.

Pentru aceasta s-a renunțat la așezarea centrală a intrărilor în cămine, a holurilor, scărilor și anexelor sanitare și s-a mers pe gruparea camerelor pe verticală, de la parter pînă la ultimul nivel, și pe orizontală pe toată lungimea căminului, prevăzîndu-se la cele două capete scările și anexele sanitare.

Holul de intrare și anexele comune pe cămin au fost dispuse într-un corp anexă, parter, legat de corpul căminului. Această grupare netă a funcțiunilor a favorizat execuția și a prilejuit o soluție de plan și de plastică sinceră și expresivă.

Finisajele utilizate au fost și ele alese, atît în funcție de confort, cît și de termen. La ansamblul de la Grozăvești, pereții și fațadele de beton au fost rectificate și finisate la interior cu stropitură-calcio, apoi zugrăviți; la exterior, după reparații și rectificări, au fost vopsiți cu vinacet.

Pardoselile din camere și coridoare au fost acoperite cu P.C.V. Timișoara, iar grupurile sanitare, cu faianță pe pereți. La dușuri, pereții despărțitori s-au realizat din plăci Nevada.

În afară de cămine, se mai prevăd un corp tehnic și o cantină care deservește pe cei 2 000 de studenți din fiecare ansamblu. În plus, la ansamblul de la «Semănătoarea» există și un mic dispensar cu staționar (26 de paturi), comun ambelor ansambluri.

Cantinele au fost proiectate pe baza unui flux tehnologic și a unui utilaj modern. În afară de utilajul de mare randament, noile cantine vor avea o bandă rulantă menită să transporte vesela utilizată direct în spălătorul de vase; legătura directă dintre bucătărie și linia

de autoservire și sala de mese duce la un serviciu lesnicios și rapid, precum și la o utilizare rațională a personalului.

Sala de mese și bucătăria sînt complet condiționate din punctul de vedere al încălzirii și ventilației; plafonul sălii de mese este fonoabsorbant, ceea ce duce la o substanțială creștere a confortului consumatorului. (Într-un articol viitor se va prezenta în detaliu cantina gata realizată, ea fiind în acest moment în curs de execuție.)

În încheiere, trebuie să arătăm că execuția acestor ansambluri (fără cantină și amenajarea spațiilor verzi), începută în luna aprilie 1961, s-a terminat în octombrie 1961. Acest lucru nu a fost posibil decît datorită efortului depus de constructorii noștri, care s-au străduit să realizeze, pe lîngă recordul de execuție, și calitate. De asemenea, în condițiile proiectării în paralel cu execuția, spiritul tovărășesc de colaborare întîlnit pe șantier și la conducerile întreprinderilor 3 și 4 ale Sfatului popular, cît și ajutorul beneficiarului — de la conducerea Ministerului Învățămîntului pînă la Secția de investiții — a constituit principalul factor care a dus la realizarea în cele mai bune condiții a acestor ansambluri.

Arh. IGNACE ȘERBAN

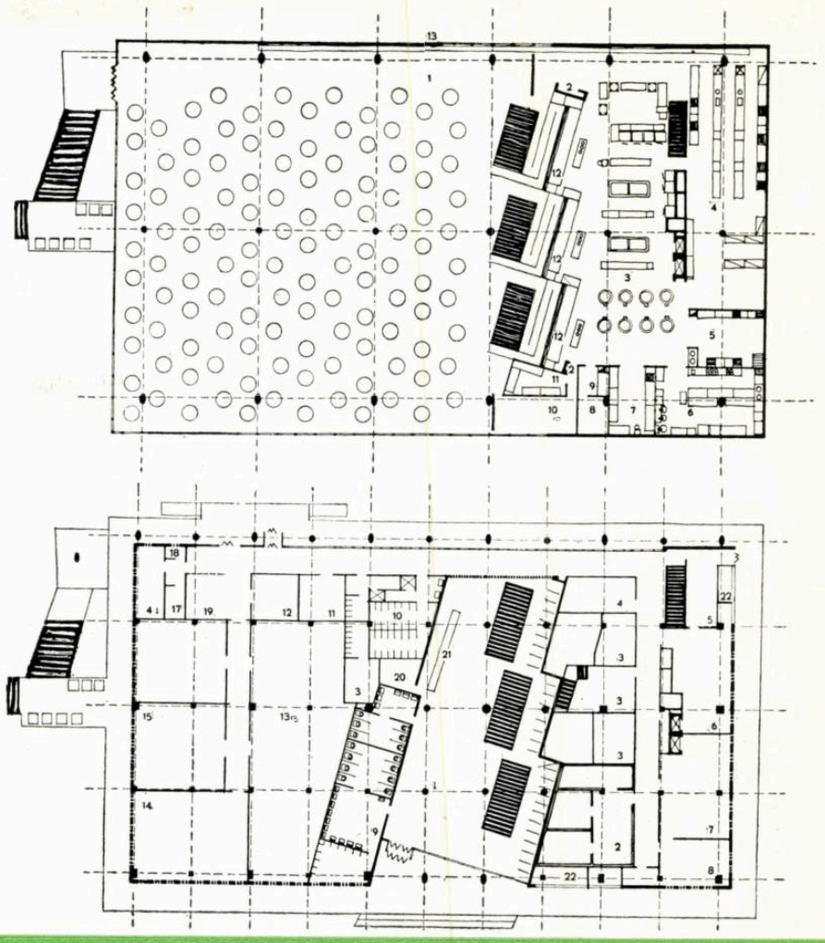

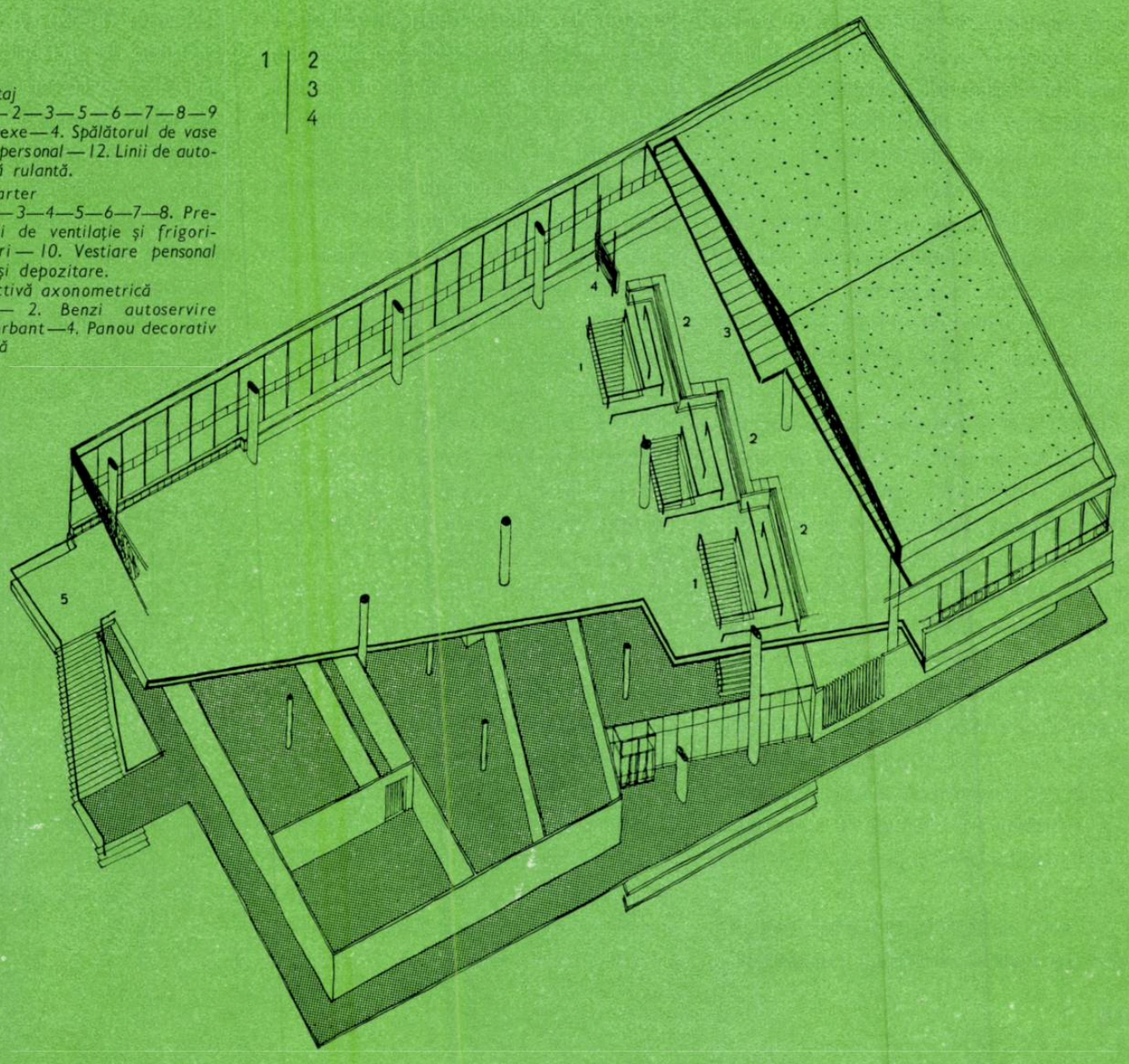

1 — Perspectivă

2 — Cantină — Plan etaj
1. Sala de mese — 2 — 3 — 5 — 6 — 7 — 8 — 9 11. Bucătăria și anexe — 4. Spălătorul de vase 10. Sala de mese personal — 12. Linii de autoservire — 13. Bandă rulantă.

3 — Cantină — Plan parter
1. Hol intrare — 2 — 3 — 4 — 5 — 6 — 7 — 8. Preparări și instalații de ventilație și frigorifice — 9. W. C-uri — 10. Vestiare pensonal 11 — 19. Primire și depozitare.

4 — Cantină — Perspectivă axonometrică
1. Scări acces — 2. Benzi autoservire 3. Plafon fonoabsorbant — 4. Panou decorativ 5. Scară exterioară

1 | 2
3
4

CÎTEVA ANSAMBLURI DE LOCUINŢE REALIZATE CU BLOCURI REFOLOSIBILE

INSTITUTUL PROIECT-BUCUREŞTI

În cursul ultimei campanii de execuţie de locuinţe au fost realizate în Bucureşti, pe baza unei serii de blocuri refolosibile elaborate în atelierul arh. N. Sburcu, cca. 5 500 de apartamente, în cîteva mari ansambluri: Giuleşti (2 000 de apartamente), Drumul Taberei (1 400 de apartamente), Jiului (900 de apartamente), Floreasca (150 de apartamente), Steaua (400 de apartamente) etc.

Întrucît aceasta constituie o importantă experienţă de refolosire pe un teritoriu foarte restrîns şi în ansambluri mari, considerăm utilă o analiză a datelor caracteristice ale blocurilor refolosite, pentru stabilirea elementelor lor pozitive şi a celor negative.

În luna februarie a anului 1960, ca urmare a apariţiei noului normativ pentru locuinţe, S.P.C. a organizat o selecţionare a secţiunilor de locuinţe realizate anterior sau propuse spre realizare în cadrul I.P.B.

La această selecţionare au fost prezentate de un colectiv condus de arh. Nicolae Pruncu din cadrul atelierului arh. N. Sburcu, două secţiuni de locuinţe: una pentru p + 7 niveluri (sistem constructiv celular, cu 4 apartamente la scară, pentru dublă orientare) şi una pentru p + 4 niveluri folosită la proiectul a două blocuri de locuinţe din ansamblul Academiei Militare. Cu această secţiune p + 4 colectivul nostru a primit sarcina să întocmească blocuri cu 2 şi 3 tronsoane faza proiect de execuţie refolosibil, extins însă şi la p + 3 şi p + 2 niveluri.

Sistemul constructiv al acestor secţiuni este pe zidărie purtătoare transversală, cu zid median pentru preluarea eforturilor de cutremur longitudinale şi zidărie exterioară autoportantă; planşeele, prefabricate.

În urma numeroaselor completări aduse acestei teme de către beneficiar şi constructor au apărut 25 de variante ale acestor proiecte, prin modificarea modulării (cărămidă plină de 6, 12, 25 cm, cărămidă recuperată din demolări de 7, 14, 28 cm şi cărămidă eficientă de 15, 30 cm), iar ulterior prin introducerea de variante de planşee (planşee Stasa 12, 14 şi monolit) şi de învelitori pentru p + 3 şi p + 2 (cu ţiglă Marsilia, cu ţiglă solzi, cu olane).

Sistemul constructiv folosit este comun pentru toate cele trei proiecte şi reprezintă o etapă în trecerea spre o construcţie modernă, industrializată. El îmbină elementele vechiului sistem constructiv, meşteşugăresc (zidăria), cu elementele prefabricate, judicios folosite (planşee şi unele finisaje). Posibilitatea de înlocuire a elementelor prefabricate cu cele clasice a făcut ca în etapa în care au fost folosite aceste proiecte să fie deosebit de cerute de constructor şi de beneficiar, printre altele şi datorită acestei calităţi.

Schema de plan reprezintă una dintre principalele calităţi ale celor trei grupuri de proiecte, datorită pe de o parte posibilităţii de folosire a lor la orice orientare, fără apartamente orientate nefavorabil şi pe de altă parte datorită compoziţiei apartamentelor, atît ca număr de camere (două apartamente de 2 camere şi două de 3 camere la toate nivelurile pentru fiecare scară), cît şi ca distribuţie interioară. Este de remarcat că la diferitele analize cu locatarii a felului cum pot fi folosite apartamentele, nu au existat aproape de loc obiecţii în privinţa distribuţiei interioare şi a confortului.

În fine, faptul că atît sistemul constructiv, cît şi schema de plan au fost judicios echilibrate a dus la posibilitatea încadrării în preţurile plafon, fără sporuri, la toate cele trei proiecte refolosibile. Legătura strînsă păstrată de constructor (Direcţia de execuţie a S.P.C.) cu proiectantul (I.P.B.) a dus la reducerea tipurilor de prefabricate folosite şi deci la realizarea acestora într-un număr destul de mare pentru a permite reducerea preţului lor. Astfel, printr-o înţelegere între constructor şi proiectant s-a admis crearea unor fîşii de planşeu de 3,50 m interax nominal, care nu figurează în catalogul de prefabricate, dar care permit o mai judicioasă proporţionare a încăperilor în plan şi o mai economică echilibrare a schemei de secţiune. Prin

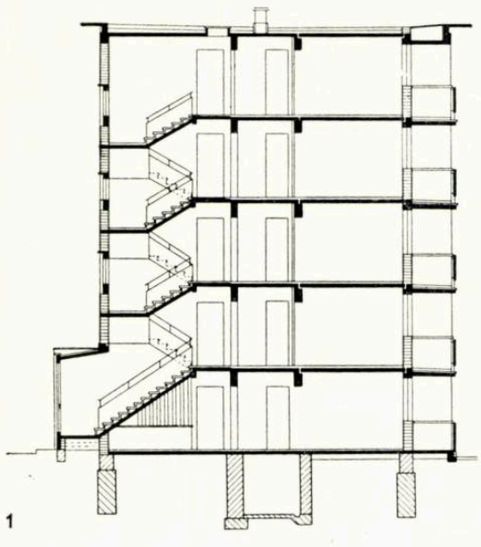

1

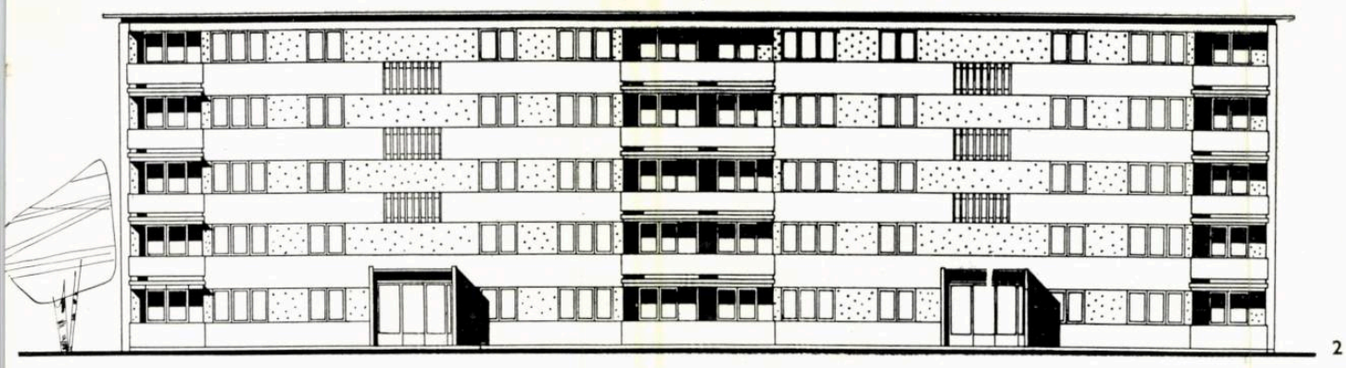

2

1 — Secțiune bloc refolosibil (p + 4)
2 — Blocuri p + 4 — Fațada de nord
3 — Plan parter — Secțiune refolosibilă p + 4 (fără sobe)
4 — Plan etaj curent — Secțiune refolosibilă p + 3 și p + 4 (cu sobe)
5 — Plan etaj curent — Secțiune refolosibilă p + 4 (fără sobe)

proiectare s-a asigurat rezolvarea tuturor celor trei proiecte refolosibile cu o travee unică de 3,50 m (cu excepția scării, care a fost realizată monolit), astfel încît a fost compensată dificultatea creării unei deschideri noi, nestandardizate.

Considerăm aceste elemente ca deosebit de importante și de natură să explice refolosirea pe o scară așa de mare a acestor proiecte.

Din experiența aplicării acestor trei grupe de proiecte se poate pune în evidență o dată mai mult importanța pe care o are pregătirea documentației din timp, mai ales atunci cînd aceasta urmează să se aplice la un număr mare de lucrări.

În cazul de față ar fi fost necesare două etape de proiectare: o etapă a proiectării propriu-zise și o etapă a redactării proiectelor. Cu toate că, pînă la urmă, timpul necesar acestui fel de elaborare a fost efectiv consumat, rezultatul a fost că, datorită deschiderii șantierelor și deci greutăților create implicit proiectanților, proiectul a rămas doar în prima etapă și nu a mai fost posibilă redactarea lui.

Considerăm că aceasta este cauza principală a scăderilor ce se constată în unele părți ale proiectelor.

Printre aceste scăderi se consideră soluționarea dată intrării în bloc, unde proiectantul a acceptat cererea expresă de a renunța la soluția creării unui hol unic, prevăzînd o încăpere separată pentru depozitarea cărucioarelor, care a dus la serioase dificultăți plastice, agravate de execuția neîngrijită pe unele șantiere.

Ulterior, proiectantul a revenit la soluția propusă inițial (cu scara între parter și etajul I într-o singură foaie). S-a dovedit

3

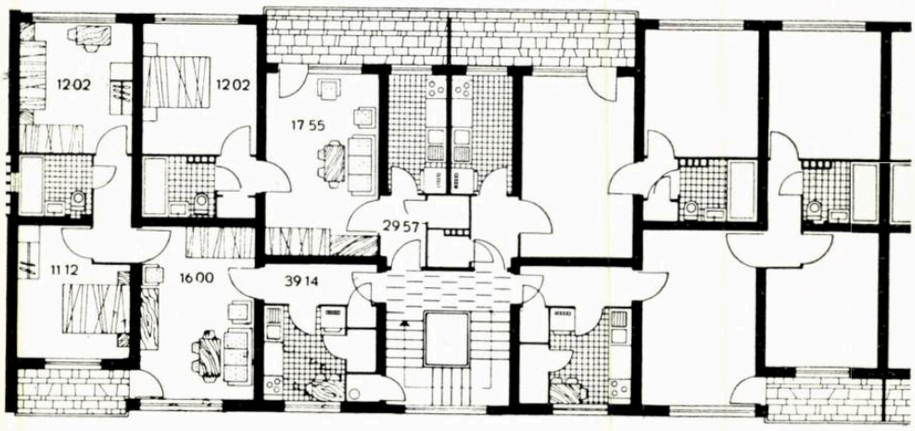

4

5

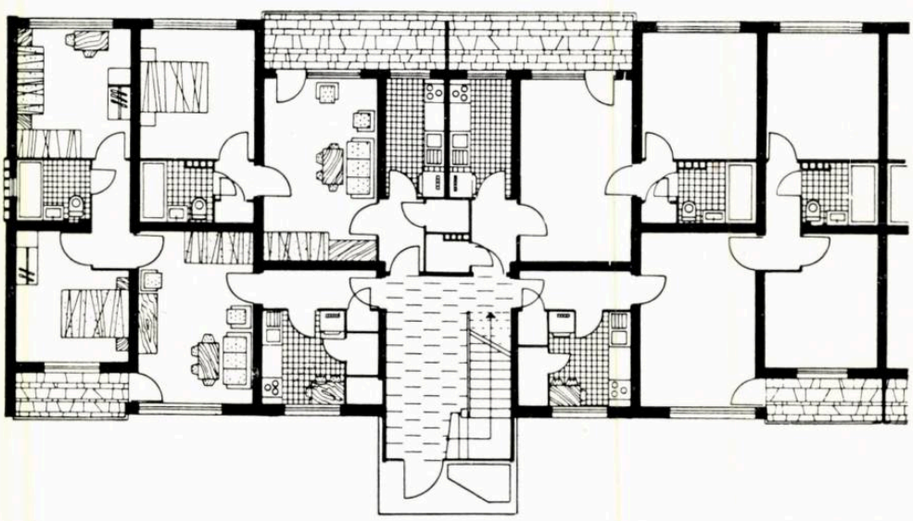

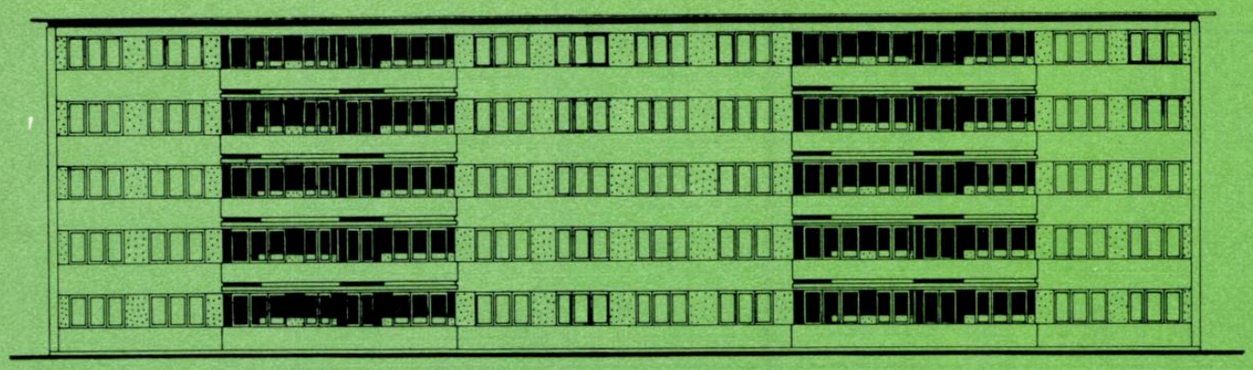

Blocuri p + 4 — Fața de sud

că aceasta era superioară (deși nu respecta normativul de a prevedea o încăpere de cărucioare separată de hol) și evita fărîmițarea spațiului, și așa restrîns, în care poate fi soluționată intrarea la locuințele cu puține niveluri.

De asemenea, unele lipsuri se datoresc greșelilor de execuție, grefate pe neclarități în redactarea proiectelor, pe care constructorul, în grabă, le-a soluționat fără a consulta pe proiectant. Între acestea trebuie menționat în special felul defectuos de montare a plăcilor prefabricate de mozaic, a plintelor și treptelor prefabricate. Ușurarea acordată constructorului prin prevederea de plăci, plinte și trepte prefabricate a fost în unele cazuri greșit înțeleasă, executantul folosind lucrători necalificați pentru montarea acestora. În aceste cazuri, rezultatele au fost neplăcute din punct de vedere estetic și au scăzut valoarea finisajului. De asemenea, uneori prefabricatele au fost recepționate cu defecte de către constructor, iar repararea lor ulterioară a grevat asupra prețului de cost al construcției într-o măsură destul de mare.

Trebuie să arătăm că, în aplicarea proiectelor pe diferite șantiere, calitatea construcțiilor realizate este foarte diferită, deși toate au avut același proiect și, în fond, aceleași condiții de lucru.

Șantiere ca cel de la Sultzer (120 de apartamente în trei blocuri de p + 4 niveluri), Floreasca (150 de apartamente, p + 4), Drumul Taberei, M.F.A. și str. aviator Carada (4 blocuri de p + 3 niveluri), Steaua (cca. 400 de apartamente p + 2) etc. sînt exemple că execuția poate fi realizată corect și economic dacă se respectă proiectele și se păstrează o strînsă legătură între proiectant și constructor.

O altă problemă importantă ce trebuie semnalată este adaptarea proiectului și urmărirea lui ulterioară.

Termenul scurt în care s-au proiectat și s-au executat blocurile cu p + 4, p + 3 și p + 2 niveluri a impus separarea proiectantului de adaptarea proiectului la teren. De cele mai multe ori, printr-o colaborare strînsă, a fost depășită dificultatea acestei separări și rezultatul a fost un proiect unitar.

Dar au fost și cazuri cînd o dată cu adaptarea proiectului s-au făcut modificări care nu au fost de natură să îmbunătățească soluțiile date în proiectul inițial.

Acestea sînt o parte a problemelor ridicate de realizarea într-un singur an, prin refolosirea proiectelor de blocuri cu p+4, p + 5 și p + 2 niveluri, a unui volum așa de mare de apartamente.

Trecem la o prezentare succintă a proiectelor, considerînd că cea mai mare parte a elementelor ce pot interesa sînt puse în evidență de planurile secțiunilor și de fotografiile prezentate la diferite adaptări de proiect.

Așa cum am mai arătat, blocurile cu p + 4 niveluri sînt executate din zidărie purtătoare cu sîmburi de beton armat, planșee prefabricate cu interax unic de 3,50 m (cu variantă monolit) și acoperite cu terasă izolată cu praf hidrofob (în grosime medie de 10 cm, fără beton de pantă).

Încălzirea este rezolvată cu radiatoare sau cu convectori, de la o centrală exterioară (rezolvată în funcție de ansamblu) legată cu blocul printr-un canal termic de distanță, în subsolul blocului.

Aceste blocuri au spălătoria la parter și uscătoria la subsol, iar căzile de baie de 1,70 m.

Sînt prevăzute instalații electrice normale, cu priză pentru utilaje casnice și televiziune, cu instalație de telefon și cu loc pentru antenă colectivă de televiziune cu amplificator pe tronson.

50% din apartamente sînt cu trei camere, iar 50% cu două camere, grupate cîte patru la scară; fiecare apartament este dotat cu o loggie la camera de zi.

După cum se vede din planuri, suprafețele apartamentelor merg către limita superioară a normativului. În bucătării există instalație de gaze, iar fiecare tronson are tub de gunoi.

Scara are un gol între foile ei, unde în viitor se va putea monta ascensor.

Blocurile cu p + 3 niveluri sînt rezolvate cu același sistem constructiv ca și cele cu p + 4 niveluri, învelitoarea fiind, fie de țiglă de Marsilia, fie de țiglă solzi, fie cu pantă mică, din olane. Spălătoria și uscătoriile sînt la parter, respectiv subsol.

Proiectul este realizat în trei rețele de modul de zidărie: 6, 12, 24 cm zidărie obișnuită, 7, 14, 28 cm zidărie recuperată din demolări și 15, 30 cm zidărie eficientă.

Încălzirea se face cu sobe cu gaze, sobele fiind prefabricate de un tip mic deosebit de plăcut ca aspect în raport cu sobele obișnuite.

Blocurile cu p + 2 niveluri au caracteristici foarte asemănătoare cu cele p + 3. Deosebirile constau mai ales în finisajele interioare și în felul cum au fost soluționate spălătoria și uscătoria, care au fost prevăzute în pod.

Arh. NICOLAE PRUNCU

NOUL ANSAMBLU DE LOCUINŢE DIN CARTIERUL GIULEŞTI

Blocuri de locuințe în cartierul Giulești — Vedere

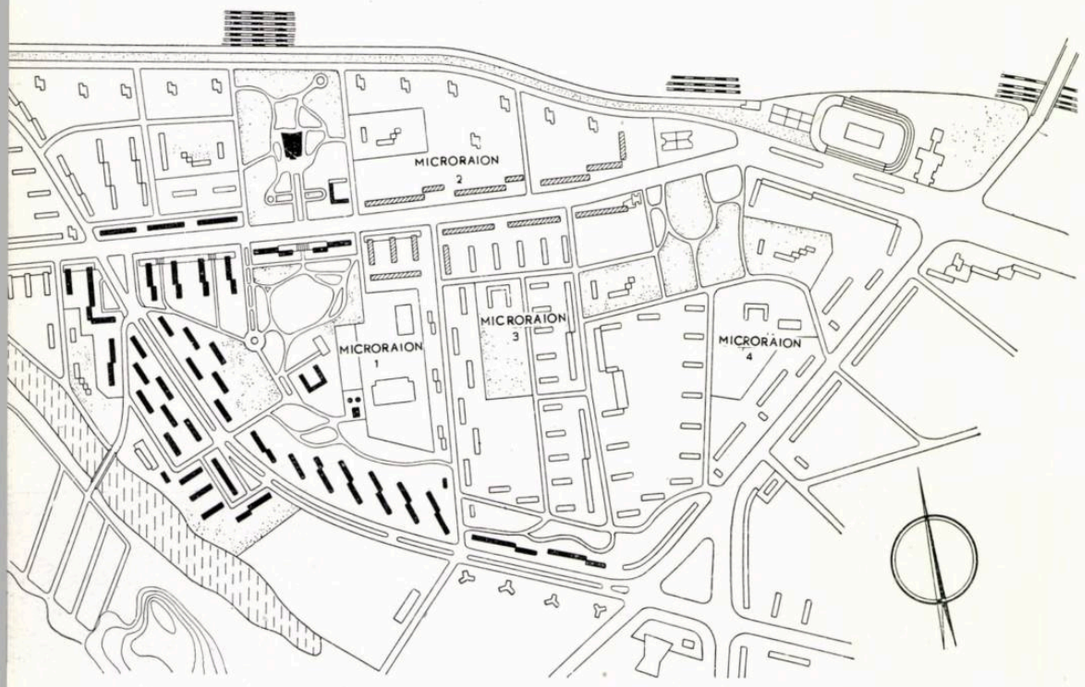

1 | 3
2

1 — Giulești — Plan de sistematizare
2 — Sistematizarea cartierului Giulești (machetă)
3 — Noile blocuri de locuințe din cartierul Giulești — Vedere

Șoseaua Giulești este o arteră de mare circulație, care leagă cartierul Gării de nord cu comunele suburbane din partea de nord-vest a capitalei, direcția ei fiind nord-vest—sud-est, ca și calea Griviței.

Cartierul care s-a dezvoltat în jurul acestei șosele a fost și este un cartier de muncitori ceferiști. Niciodată în trecut această periferie nu a constituit vreo preocupare pentru burghezie. Mizeria și promiscuitatea erau condițiile de viață oferite de regim. În case insalubre, igrasioase, de paiantă, fără canal și apă, cu pământ pe jos, muncitorii ceferiști cu familii numeroase își măcinau sănătatea.

Autori:

Arhitectură : arhitecții Viorica Simionescu (șef de proiect), Dumitru Mihăilă, arh. Nicolae Sburcu (șef atelier)

Rezistență : inginerii Constantin Pîslărașu, Virgil Aprozeanu, Dorina Stoica, Doina Frimu

Institutul Proiect-București

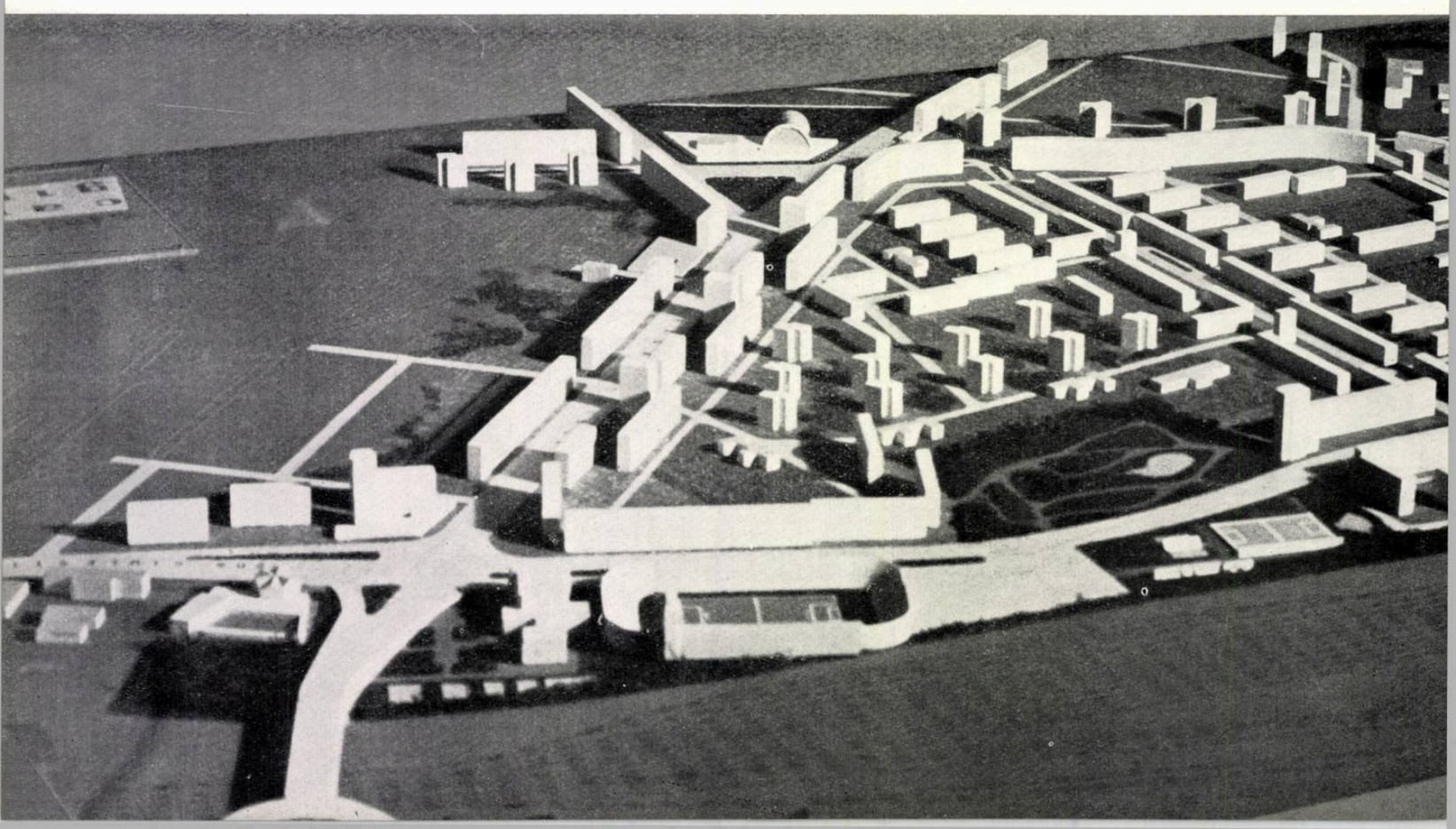

Cartierul era o mahala-sat, înnegrită de fumul locomotivelor, lipsit de zone verzi, de dotări comerciale și culturale. Ici și colo se găseau maidane pentru depozitarea gunoaielor vecinătății, ca, de pildă, Groapa lăptarului, un maidan în mijlocul cartierului, o groapă rămasă de la o cărămidărie și umplută apoi cu gunoaiele transportate de U.C.B.

Astăzi, călătorul care va intra pe calea ferată în București va fi întîmpinat de o parte de construcțiile noi, moderne, ale căii Griviței și de alta, de cele ale noului și modernului cartier Giulești.

Sistematizarea cartierului Giulești cuprinde o zonă de cca. 110 ha, care se întinde de la podul Grant și șoseaua Crîngași pînă la calea ferată, bulevardul nou creat și str. Craiovei.

Cartierul are 4 microraioane și va avea cca. 8 000 de apartamente, putînd caza cca. 36 000 de locuitori.

Reconstrucția cartierului se face pe etape. În prima etapă s-a realizat un microraion cu 2 010 apartamente, pentru cca. 9 500 de locuitori, ocupînd o suprafață de 30 ha.

Terenul ales este fostul maidan din jurul Gropii lăptarului, cuprins între str. Flămînda—șos Giulești—șos. Crîngași—str. Ulmului și terenul Institutului de cercetări metalurgice de pe str. Mehadiei. Pentru realizarea acestui cvartal, ca primă etapă s-a folosit numai terenul liber și s-au demolat numai 15 case parter, insalubre, de paiantă, cu cca. 2 000 m², ocupate de 80 de persoane, care au fost mutate în noile blocuri construite aci.

În lungul str. Ulmului, lîngă Groapa lăptarului, era o zonă verde rezervată în vechile planuri ale orașului pentru o cale ferată. În cadrul noului plan de sistematizare alcătuit pe principii noi, moderne, s-a renunțat la această zonă C.F.R., în lungul ei proiectîndu-se un bulevard nou, care leagă cartierul 16 Februarie-Giulești de cartierul uzinelor

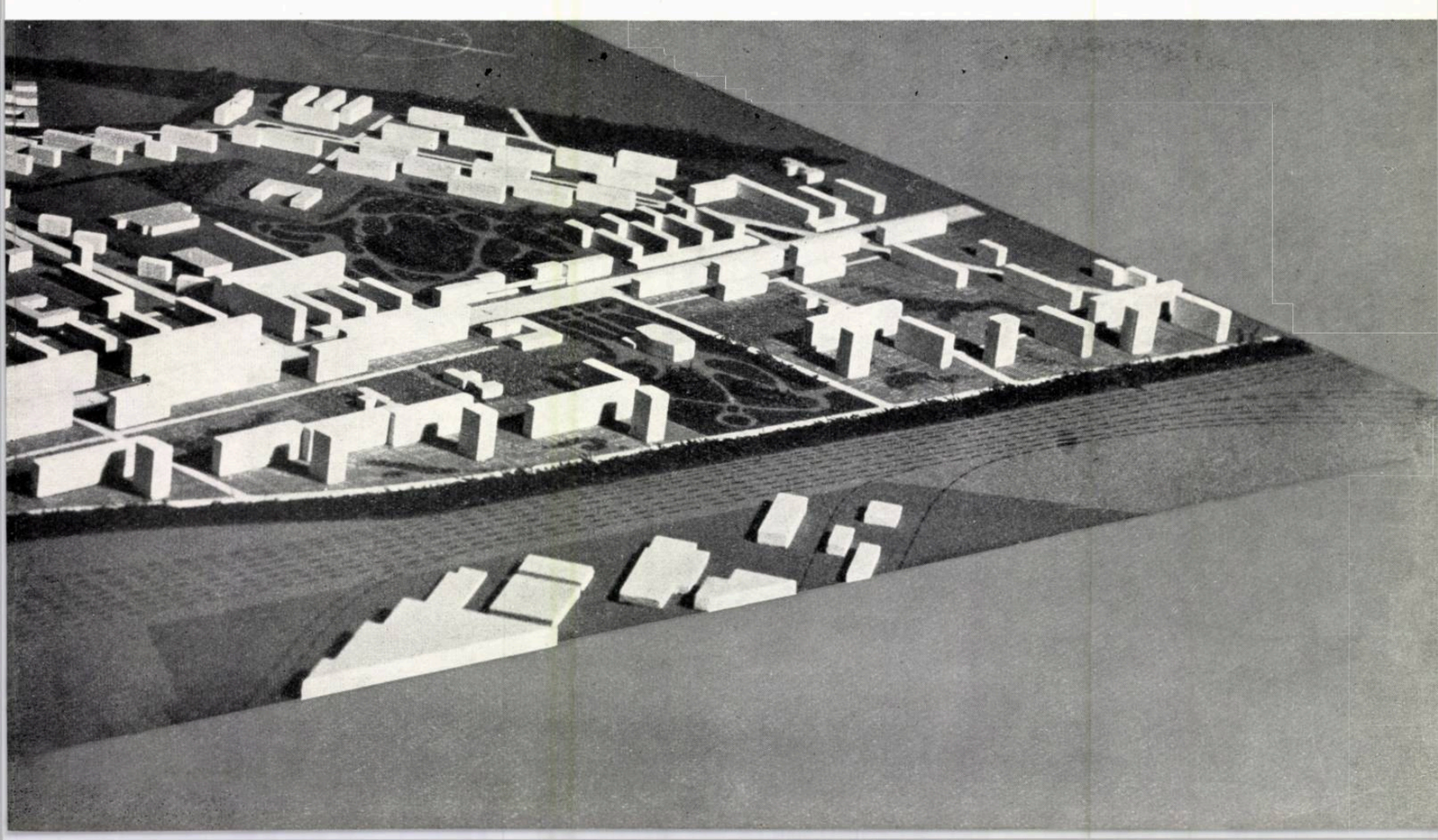

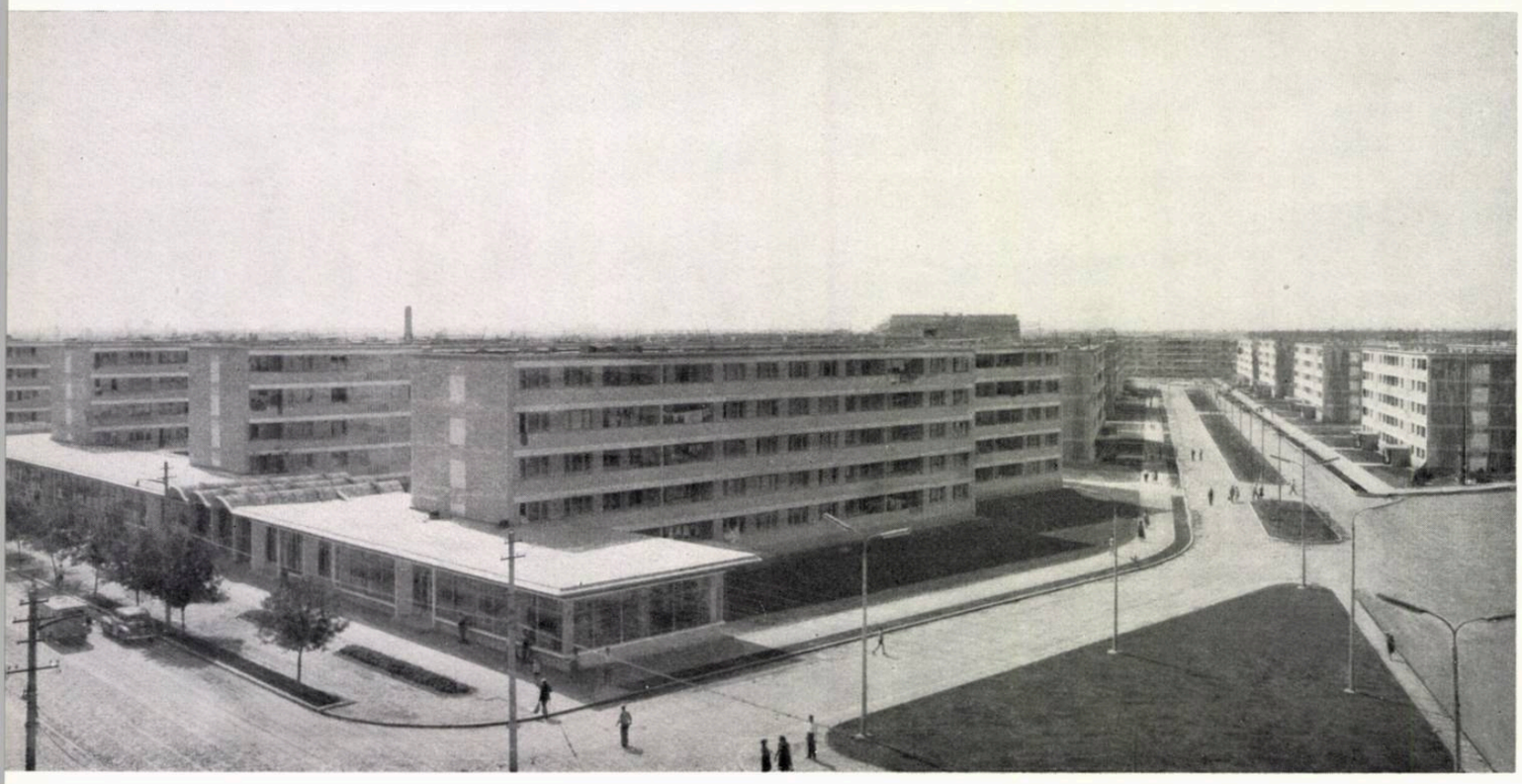

L
C
C
C
B
A
G
H
A
A
J

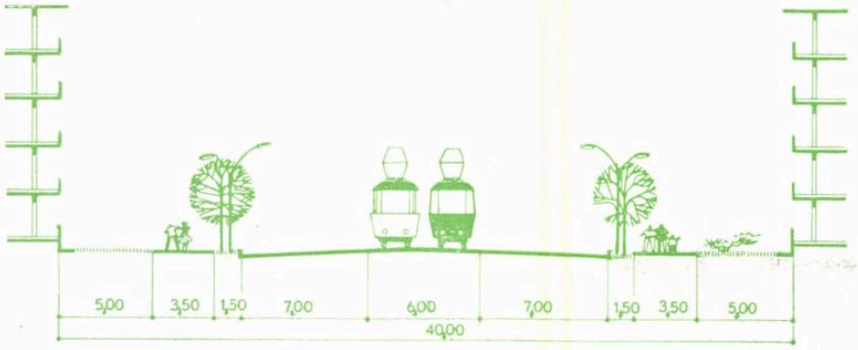

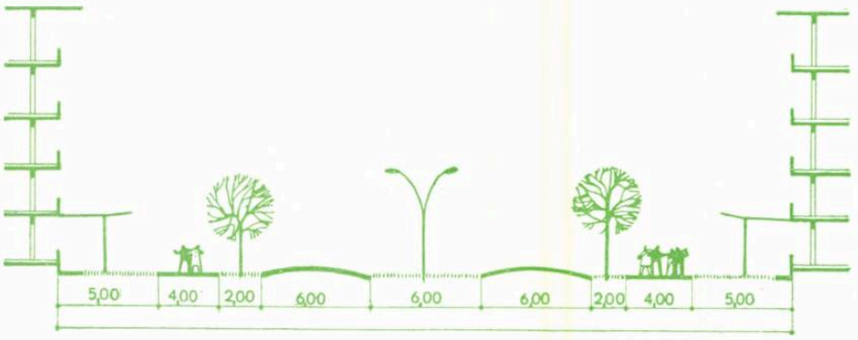

1 — Vedere aeriană a noilor blocuri
2 — Plan de situație
Poșat — Locuințe construite
Haşurat — Construcții în curs de execuție
A. Terenuri de joc — B. Policlinică — C. Magazine D. Garaj — E. Grădiniță și creșă de copii — F. Punct alimentar energetic — G. Școală — H. Stație hidrofor — I. Sală de gimnastică — J. Stația de reducere gaze — L. Cinematograf de 500 de locuri
3 — Șoseaua Giulești — Secțiune transversală
4 — Noul bulevard — Secțiune transversală
5 — Vedere parțială a noului cartier Giulești

1 | 3
2 | 4
5

Grozăvești-Semănătoarea și cartierul Crîngași-Cotroceni.

Acest nou bulevard — lat de 40 m (două fire de circulație de 6 m și o zonă verde la mijloc, tot de 6 m) — s-a realizat în prima etapă pe o lungime de 1 200 m.

Datorită creării acestui bulevard, pe care vor circula autobuze, accesul la Institutul de cercetări metalurgice va fi mult îmbunătățit.

La intersecția bulevardului cu șoseaua Giulești s-a creat o piațetă, unde va fi un parcaj pentru taxiuri și o stație de autobuze.

Pe șoseaua Giulești, în jurul Gropii lăptarului (pe care a trebuit s-o ocolim din cauza dificultăților de fundare), de-a lungul bulevardului nou, precum și pe str. Prelungirea Ulmului, s-au amplasat 39 de blocuri p + 4 etaje.

Amplasamentele s-au realizat pe baza unui studiu de sistematizare întocmit astfel ca să se obțină orientarea blocurilor cea mai bună. Existența unor lucrări edilitare și a unor linii electrice care trec prin mijlocul cvartalului au impus anumite servituți în compoziția generală și au creat unele dificultăți în alegerea soluției de sistematizare.

În dreptul Gropii lăptarului este în curs de execuție un mare parc de cca. 8 ha, care creează o zonă verde agreabilă, cu terenuri de joc pentru copiii din cvartal.

Pe o limbă de teren sănătos, unde au fost cuptoarele vechilor cărămidării, s-a construit o școală cu 24 de clase care este amplasată în zona verde din mijlocul cvartalului.

Vederea blocurilor de locuințe construite în cartierul Giulești

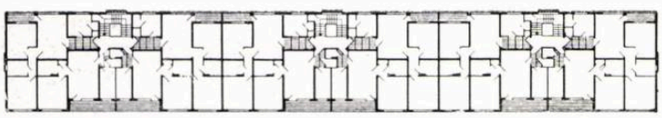

Plan etaj curent

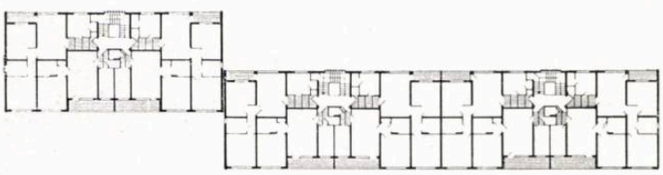

Plan etaj curent

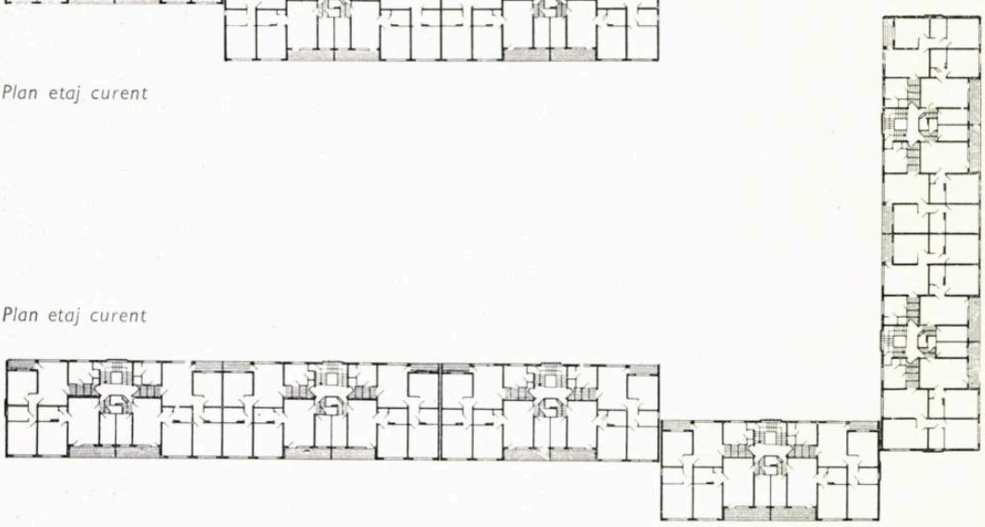

Plan etaj curent

Spre șoseaua Giulești s-au amplasat nouă magazine pentru deservirea populației, și anume: centru de panificație, măcelărie, alimentara, aprozar, tutungerie, librărie, cofetărie cu laborator propriu, farmacie, saloane pentru frizerie, coafură și copii.

De asemenea, pe șos. Giulești, la intersecția cu noul bulevard, s-au amplasat două secții sanitare duble, una pentru copii și alta pentru adulți. În apropierea acestora, pe str. Craiovei, s-a prevăzut un cămin de 200 de copii cu o grădiniță pentru 200 de copii, care urmează să se execute. Pe str. Prelungirea Ulmului se va amplasa un garaj pentru motociclete și automobile.

În fața cvartalului, în parcul existent de pe șoseaua Giulești, s-a proiectat un cinematograf cu 500 de locuri care se va executa în etapa următoare.

Dotările culturale și comerciale realizate satisfac astăzi întreg cvartalul.

Locuințele sînt adaptate după proiectul refolosibil cu p + 4 niveluri care a fost asamblat în diferite moduri, cu două, trei și patru tronsoane așezate liniar sau decalate, cu magazine la parter, așezate la un capăt al blocului sau pe jumătate de secțiune. Dacă etajele nu se deosebesc între ele, la parter au fost realizate adaptări multiple, condiționate de compoziția de ansamblu.

Pe întreg cvartalul s-au realizat: 943 de apartamente de 3 camere, 1060 de aparta-

mente de 2 camere, 7 apartamente de o cameră. Secțiunea cuprinde patru apartamente pe palier, toate apartamentele fiind dotate cu baie cu apă caldă și rece, cu bucătării cu încălzire centrală și cu loggii.

La cîte două tronsoane (deci la cca. 40 de apartamente) s-a prevăzut cîte o spălătorie la parter, cu intrare separată de casa scării principale și o uscătorie la subsol; la fiecare scară s-a prevăzut cîte un tub de colectarea gunoiului. Construcțiile sînt pe zidărie portantă, cu sîmburi de beton și planșee Stasa prefabricate și monolit. Acoperișul este cu terasă necirculabilă.

Instalațiile de apă existente pe șos. Giulești fiind necorespunzătoare, pentru deservirea noului cartier s-au executat două puțuri de mare adîncime, legate și la noua rețea de 600 mm în curs de execuție.

S-au executat de asemenea o stație de hidrofoare și pompare de cvartal, cu două rezervoare de apă de 100 m³.

Pentru alimentarea cu energie electrică s-au executat un punct de alimentare și șase posturi trafo. Iluminatul magazinelor, străzilor și parcului se face cu lumină fluorescentă.

Pentru încălzirea centrală s-au executat trei centrale termice așezate la subsolul a trei blocuri, care într-un viitor apropiat se vor transforma în puncte termice racordate la rețeaua de termoficare. De la centrale, conductele termice ajung la blocuri printr-o rețea de canale care trec cînd prin subsolurile blocurilor, cînd prin zona verde.

Toate blocurile au și instalație de telefon, prevăzîndu-se executarea în 1962 a unei centrale telefonice de cartier pe șos. Giulești.

Pe întreg ansamblul s-au realizat cca. 30 000 m² pavaje asfalt, atît în jurul blocurilor, cît și în parc.

Valoarea totală a investiției este de 128 350 000 lei. Costul apartamentelor s-a înscris în prețul plafon, realizîndu-se cu 28 000 lei apartamentul de o cameră, cu 40 000 lei cel de două camere și cu 49 400 lei cel de trei camere.

Arhitectura ansamblului este modernă și simplă, linia orizontală fiind dominantă. Varietatea culorilor blocurilor a fost studiată pentru a se crea grupări de culori pe diferitele străzi, obținîndu-se o diversitate a ansamblului și încadrarea lui în zona verde.

Arh. VIORICA SIMIONESCU

Plan nivel curent

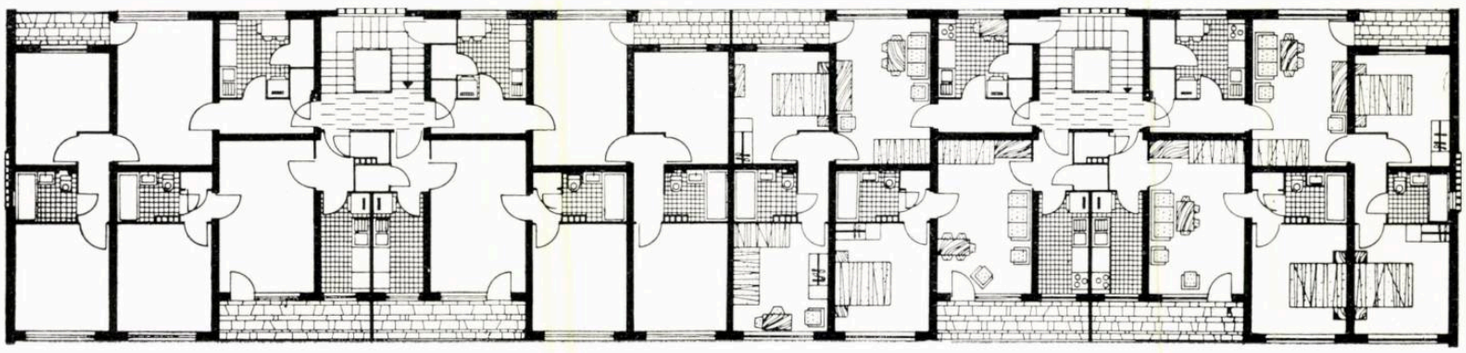

Blocuri de locuințe în cartierul Giulești — Vedere

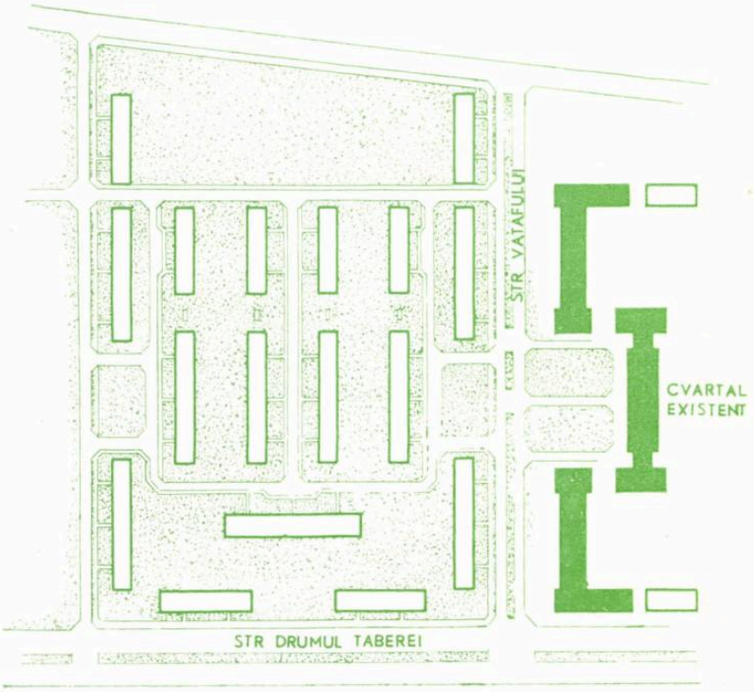

CARTIERUL DE LOCUINȚE „DRUMUL TABEREI"

Autori, arh. Marcel Hornstein
și arh. Mircea Săndulescu
Institutul Proiect-București

1 | 3
2 | 4

1 — Plan de situație
2 — Detaliu de fațadă
3 — Cartierul « Drumul Taberei » — Vedere de ansamblu
4 — Plan etaj curent

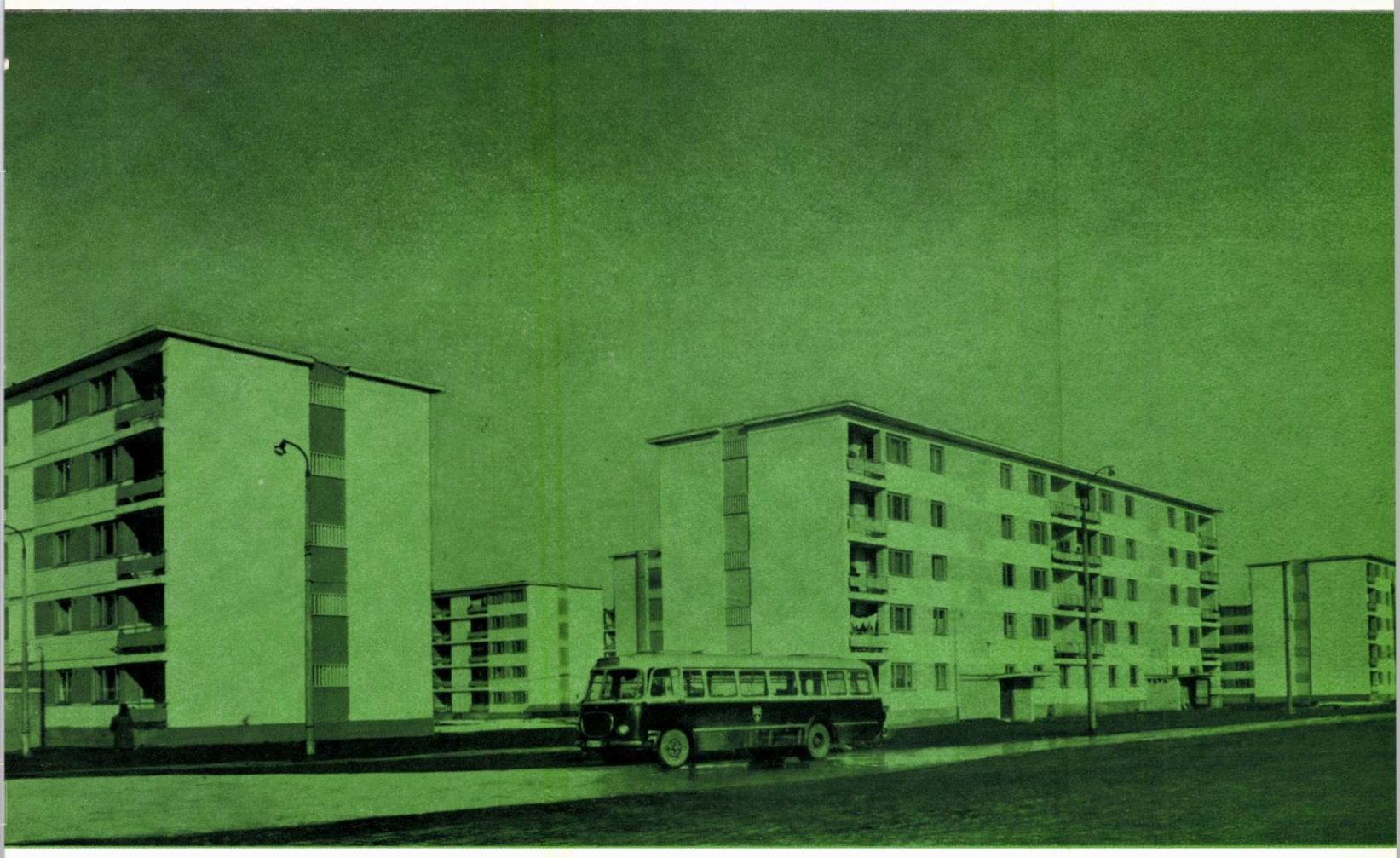

Cartierul de locuințe «Drumul Taberei» se află situat în partea de vest a orașului, în continuarea unui alt cartier recent construit. El face parte dintr-un viitor mare ansamblu de locuințe pentru cca. 100 000 de locuitori.

Cartierul este format dintr-un grup de 17 blocuri și cuprinde un număr de 860 de apartamente, dintre care 473 cu două camere și 387 cu trei, cu posibilitatea de a caza cca. 3800 de persoane. Densitatea locuitorilor este de cca. 500 persoane la hectar, iar suprafața construită este de 15% din suprafața terenului. Terenul, în suprafață de 7,5 ha este plan și de formă regulată.

Blocurile sînt rezultate din asamblarea a două sau trei tronsoane ale unei secțiuni refolosibile și are parter și patru etaje.

Compoziția de ansamblu a ținut seamă, în mare măsură, de necesitatea de a se crea condiții favorabile pentru desfășurarea în bandă a procesului de execuție a lucrărilor.

Prin colorarea variată și vie a fațadelor, precum și prin studierea amănunțită a spațiilor plantate, s-a evitat monotonia ce ar fi putut rezulta din cauza rigidității planului de ansamblu. S-au prevăzut zone rezervate pentru jocul copiilor, altele pentru anexe gospodărești, precum și platforme acoperite pentru depozitarea gunoaielor, mascate prin perdele de arbuști.

Cartierul va fi deservit de magazinele existente în cvartalul alăturat, precum și de cele ce se vor realiza în cadrul construcțiilor viitoare, întrucît el face parte dintr-un microraion ce va fi dotat cu toate clădirile sociale necesare.

Apartamentele au un confort ridicat și sînt prevăzute cu toate instalațiile moderne.

Arh. MARCEL HORNȘTEIN

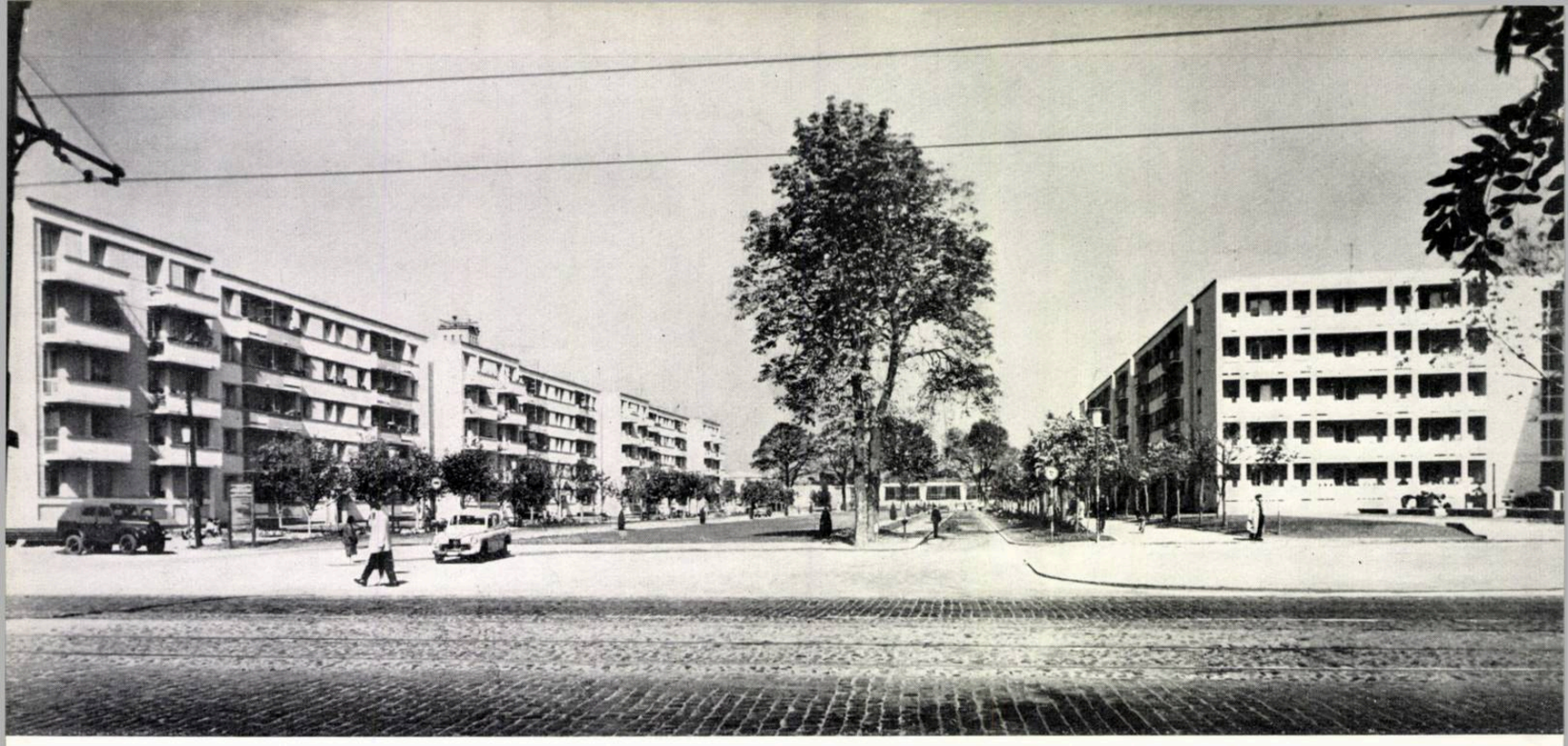

Vederea blocurilor de locuințe de pe aleea Circului

ANSAMBLUL DE LOCUINȚE DIN JURUL CIRCULUI DE STAT

Autor: arh. Victor Agent (șef de proiect). Colaboratori, arhitecții: Sarina Cossa, Rodica Macry, Zaven Djanikian, Gheorghe Nadrag
Rezistență: inginerii Marin Balgiu și Vladimir Marcovici
Institutul Proiect-București

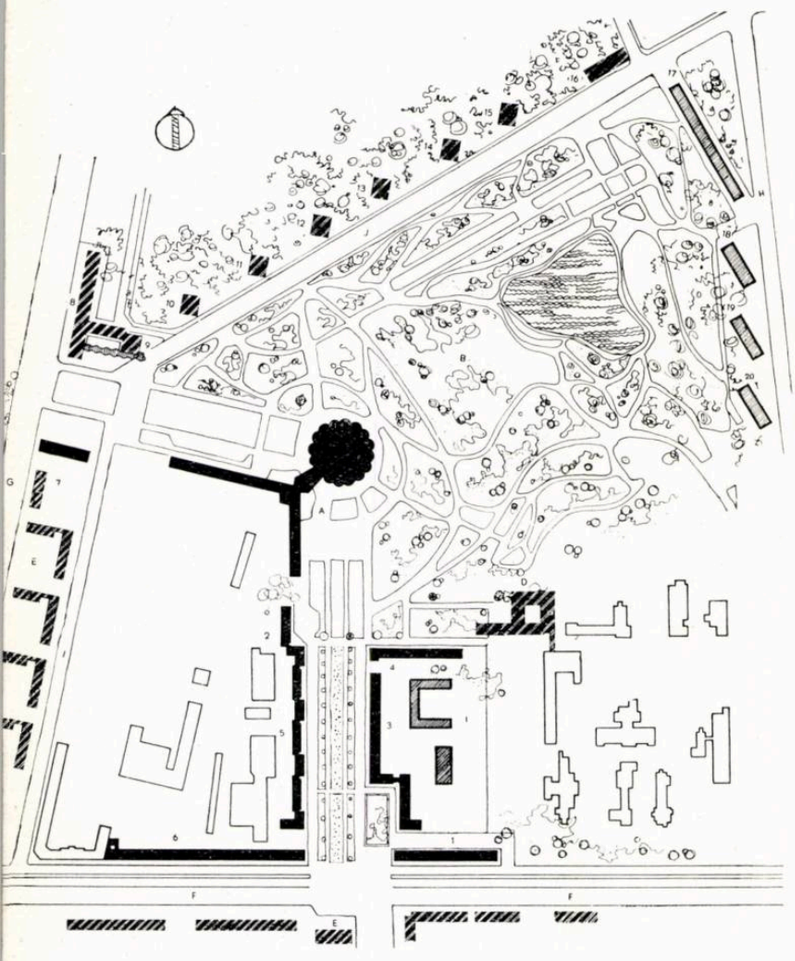

Plan de situație

1—7. Blocuri de locuințe realizate în 1960—1961 8—20. Blocuri de locuințe ce se vor realiza în etapa a II-a. A. Clădirea Circului de stat — B. Parcul Circului — C. Lacul D. Extinderea spitalului Colentina — E. Construcții viitoare — F. Șoseaua Ștefan cel Mare — G. Str. B. Văcărescu — H. Str. Județului — I. Str. Dinu Vintilă — J. B-dul Lacul Tei L. Școală cu 24 clase în construcție.

Necesitatea asigurării unui cadru corespunzător clădirii Circului de stat, cu accesele și degajările cele mai favorabile au generat întocmirea unui studiu amănunțit pentru sistematizarea și reconstrucția unei zone în suprafață de cca. 40 ha, zonă cuprinsă între șos. Ștefan cel Mare la sud, str. Barbu Văcărescu la vest, b-dul Lacul Tei la nord și ansamblul spitalicesc Colentina, continuat de traseul căii ferate ce leagă halta Herăstrău de gara Obor, spre vest.

Pe baza acestui studiu s-a întocmit proiectul tehnic și de execuție al parcului Circului de stat în suprafață de cca. 12 ha. Parcul înconjură circul, corespunzînd cu un sector de cca. 3/4 din perimetrul său, și pătrunde spre sud pînă la șos. Ștefan cel Mare, ca o pană de cca. 200 m lățime, limitată la vest de grupul industrial al morii Ilie Pintilie și al fabricii de pîine Pionierul, iar la est de spitalul Colentina.

Parcul este limitat la nord, pe un front de cca. 500 m, de b-dul Lacul Tei.

La nord de acest bulevard, ca și pe suprafața pe care s-a construit circul și parcul său, pe o zonă întinsă se aflau în trecut nenumărate fabrici de cărămidă ce-și procurau materia primă din vecinătăți. Parte dintre gropile rămase în urma acestor industrii s-au umplut cu timpul, formînd terenul viran al parcului și cartierul Tei.

Un izvor natural alimentat de o pînză freatică a dat naștere într-o astfel de groapă unei bălți, care prin drenare, lărgire și

pereerea malurilor a permis obținerea unui lac în suprafață de cca. 1 ha. Lacul agrementează favorabil parcul, al cărui relief, suferind mișcări importante de teren, a fost prelucrat astfel încît să permită dinspre clădirea circului, o bună vizibilitate a suprafeței de apă.

Poziția circului a determinat cele două accese importante ale parcului: unul dinspre șos. Ștefan cel Mare, de-a lungul unei esplanade de cca. 350 m lungime, și altul din piațeta de intersecție a str. B. Văcărescu cu aleea D. Vintilă (Tonolla) și b-dul Lacul Tei, de-a lungul unei esplanade de cca. 180 m. Aceste două accese au determinat și cele două grupări ale ansamblului de locuințe.

Gruparea de pe șos. Ștefan cel Mare cuprinde blocurile de locuit ce constituie « poarta de intrare » spre esplanada de acces, completîndu-i laturile, creîndu-i un cadru corespunzător și închizînd frontul cuprins între aleea D. Vintilă și spitalul Colentina. În acest fel este posibilă funcționarea pînă la dezafectarea lor a nenumăratelor corpuri de construcții vechi, de forme și înălțimi diferite, amplasate în trecut la întîmplare și constituind industriile alimentare de care aminteam.

Rezolvarea acestei grupări de blocuri trebuia să țină seama de regimul de înălțime al inelului II, adică al șos. Ștefan cel Mare (p + 7 niveluri) îmbinat cu regimul de înălțime adecvat unei esplanade de pătrundere într-o zonă verde, esplanadă ce conduce în același timp spre clădirea circului, care-i formează cap de perspectivă.

Această esplanadă, cu o lățime de 60 m și avînd ambele fronturi construite pe un regim de parter și patru niveluri, fixează în axa ei clădirea circului, pe care o încadrează favorabil, punînd-o în valoare. Ea este prevăzută cu un spațiu verde central și două benzi de circulație de 3,50 m lățime, grupate de o parte și de alta, cu sens unic și refugii pentru staționare. Circulațiile, limitate de trotoare largi și umbrite de patru șiruri de tei, accentuează perspectiva esplanadei spre cupola circului.

La intersecția esplanadei cu șos. Ștefan cel Mare s-a prevăzut o distanțare la cca. 80 m între blocurile liniare p + 7, o dispunere a lor asimetrică față de axa principală a compoziției și o tratare pe o incintă cu un perimetru rectangular a blocurilor p + 4 de pe frontul de est. Aceasta permite să se creeze o spărtură mai importantă în frontul stradal, o vedere mai largă spre parc și circ, o răzbatere sensibilă a spațiului verde spre inel, precum și o rezolvare mai puțin rigidă în compunerea clădirilor din acest punct.

În acest mod s-a obținut un colț pitoresc retras din circulația curentă spre circ, un spațiu de odihnă și liniște agrementat cu o suprafață de apă compusă din patru bazine legate succesiv, cu pînză de apă țîșnind din havuzuri liniare plasate pe axa lor longitudinală.

Pe frontul de pe șos. Ștefan cel Mare, împărțit în două de esplanadă, s-au dispus două blocuri liniare cu p + 7 niveluri și al optulea nivel retras și redus.

În dreapta esplanadei se află blocul nr. 1, cu un front construit de cca. 100 m, conținînd 116 apartamente.

Blocul nr. 6, amplasat în stînga esplanadei, se desfășoară pe un front de cca. 190 m și conține 225 de apartamente.

Studiul plasticii fațadelor acestor blocuri, a căror lungime mare era condiționată de o seamă de factori privind sistematizarea ansamblului, a constituit o problemă dificilă și căreia i-am acordat o atenție deosebită.

În general, am considerat că obținerea unui ritm și a unei ordonanțe dispuse pe verticală, dar accentuînd caracterul orizontal, care să exprime în același timp structura pe travee neegale a construcției noastre, este calea cea mai bună de a rezolva fațada cît mai favorabil. Registrele de loggii, punctînd de asemenea ritmic fațada de la etajul II în sus, creează o

Noile blocuri de locuințe de pe șos. Ștefan cel Mare — Vedere

Desfășurarea esplanadei spre circ — Latura stîngă

Blocul 5 — Plan etaj curent

Blocul 3 — Plan etaj curent

Vederea blocului 3

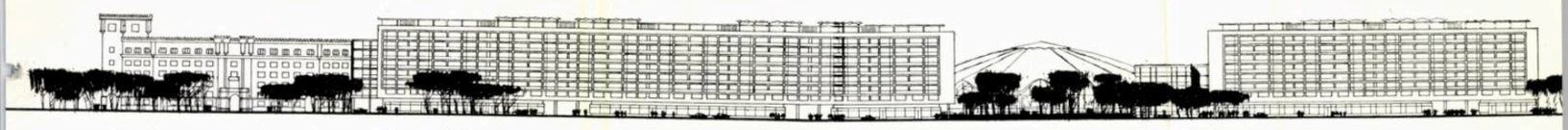

Desfășurare de-a lungul șos. Ștefan cel Mare

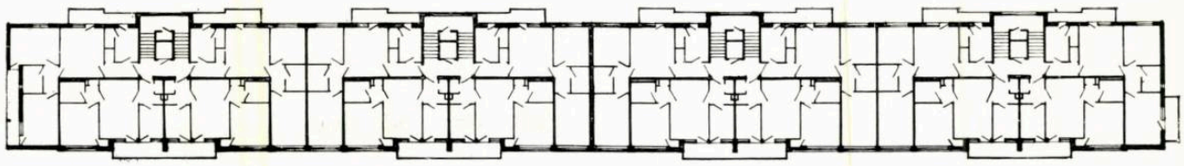

Blocul 1 — Plan etaj curent

Secțiune

Blocul 6 — Plan etaj curent

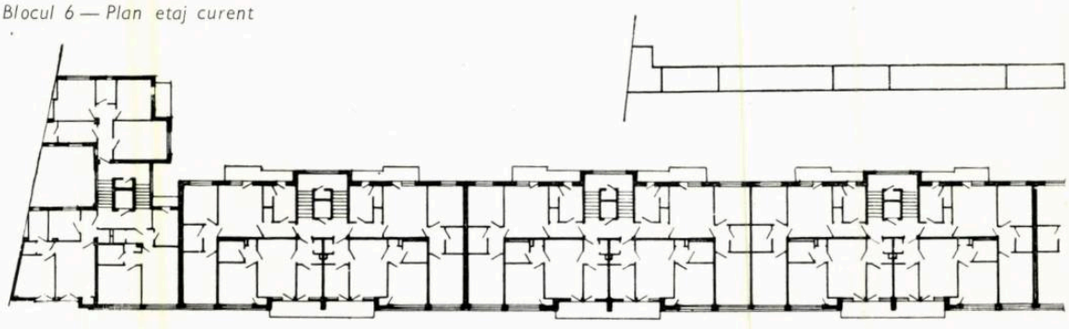

serie de accente de umbră care înviorează împletitura de fond a acestor suprafețe.

Parterul, cu pasajele sale care dau transparență spre interior, orizontalitatea marcată a vitrinelor magazinelor amplasate la parter, tratarea punctată a ferestrelor primului etaj peste care se desfășoară ritmul și ordonanța obținută în rezolvarea masei generale a frontului, precum și încununarea clădirii cu elemente ușoare (traforuri, pergole și copertine din pînze prismatice de beton armat) dau fațadelor o rezolvare agreabilă.

Finisajul viu colorat în alb, verde-albastru, bleu și galben deschis în culori de rășini alchidice contribuie la obținerea unei note vesele. Blocurile nr. 1 și 6 sînt construite pe stîlpi de beton armat, adică parter elastic, planșee dală groasă și pereți diafragme, tip alveolă pe apartament. Masa importantă și calmă a acestor fațade contrastează brusc cu spărtura spre verdele esplanadei, care se deschide spre cupola viu colorată, de 20 m înălțime, a clădirii circului.

Esplanada este mărginită de blocul nr. 3 pe dreapta și de blocurile nr. 2 și 5 pe stînga, gruparea completîndu-se cu blocul nr. 4, dispus perpendicular pe blocul nr. 3 și care încheie compoziția, delimitînd-o de parc. Aceste blocuri, conținînd cîte 108, 42, 122 și 58 apartamente fiecare, s-au executat cu p + 4 niveluri, din zidărie purtătoare, planșee din fîșii prefabricate de beton armat cu goluri (tip Stasa).

Cele două fronturi ale esplanadei s-au tratat deosebit.

În afară de asamblarea secțiunilor de o parte și de alta a caselor scărilor, formînd articulații transparente ce marchează accente verticale pe fațadele tratate pe orizontală, frontul pe care-l constituie blocul nr. 5 a căpătat o tratare specială, obținută prin culisarea în față a volumelor conținînd secțiunile cu două apartamente la scară. În acest mod, pe o lungime de cca. 220 m, volumul de p + 4 apare variat, avînd patru proeminențe și un intrînd creat de blocul nr. 2. Conturul proiectat pe cer al acestui front vibrat puternic contrastează cu calmul fațadelor blocurilor cu p + 7 de pe șos. Ștefan cel Mare, precum și cu acela al blocului opus, nr. 3.

Ca urmare a folosirii acelorași secțiuni (numai rezolvarea capetelor fiind specială de la caz la caz), fațadele conțin elemente comune, care se regăsesc peste tot.

Tronsoanele cu trei apartamente la scară au fațada compusă cu loggii, formînd elemente decorative alternate jumelat de la nivel la nivel, accentuate și prin culoare. Tronsoanele cu două apartamente la scară au fațada compusă cu loggii, ca la blocurile nr. 3—4, sau cu balcoane, ca la blocul nr. 5.

Ferestrele au fost legate pe tronsoane în registre orizontale unite de ancadramentele ce se întorc și pe mîna curentă a parapetelor.

Culoarea umple spațiile dintre ferestre, accentuînd tratarea orizontală. Finisajul se va executa ca și la blocurile nr. 1—6.

Așa cum am arătat, spre piațeta dinspre șos. Ștefan cel Mare, blocul nr. 3, care pe esplanadă are un front liniștit, capătă o rezolvare specială, prezentînd o fațadă dantelată mărunt, vibrată cu elemente verticale fine și compusă cu o articulație transparentă de scară, ce permite vederea înspre incinta posterioară. La esplanada de intrare dinspre str. B. Văcărescu spre circ s-a mai proiectat un bloc cu p + 7 niveluri pe un front de cca. 50 m lungime, avînd magazine la parter și conținînd 56 de apartamente.

Acesta este blocul nr. 7, care, deși face parte din gruparea de blocuri din jurul intrării a doua a circului, s-a construit o dată cu cele din primul grup. În acest mod s-a asigurat acuratețea necesară în piațeta din str. B. Văcărescu, pregătindu-se deci darea în exploatare a circului. Aceste prime șapte blocuri conțin în total 727 de apartamente cu o suprafață construită totală de 53 622 m², la care corespunde o suprafață locuibilă de 25 153 m².

Pe ansamblu se cazează cca. 3 200 de persoane. Parterele blocurilor 1, 6, 7 au fost amenajate pentru a conține spații comerciale în suprafață totală de 5 166 m² distribuită la 11 magazine.

Ansamblul este alimentat cu energie termică de la o centrală unică situată în subsolul blocului 1.

Grupul de blocuri ce se execută în anul 1962 cuprinde un număr de 13 clădiri din care șapte blocuri punct cu p + 11 niveluri, ce se vor executa cu cofraje glisante. Acest al doilea grup de blocuri va conține 15 magazine diferite și va totaliza cca. 887 de apartamente, care completează ansamblul la 1 654 de apartamente.

În prezent, primele 727 de apartamente și magazine sînt date în folosință. În ansamblu a început construcția unei școli medii cu 24 de clase amplasată în spațiul rămas liber între spitalul Colentina și blocurile 1—3—4. Blocurile 17—18—19—20 au intrat de asemenea în execuție, urmînd a fi date în folosință la sfîrșitul anului 1962.

Arh. VICTOR AGENT

1

BLOCURI DE LOCUINŢE PE B-DUL MICIURIN

Autori: arh. Leon Garcia
și ing. Alfred Boverman

Plan de situație

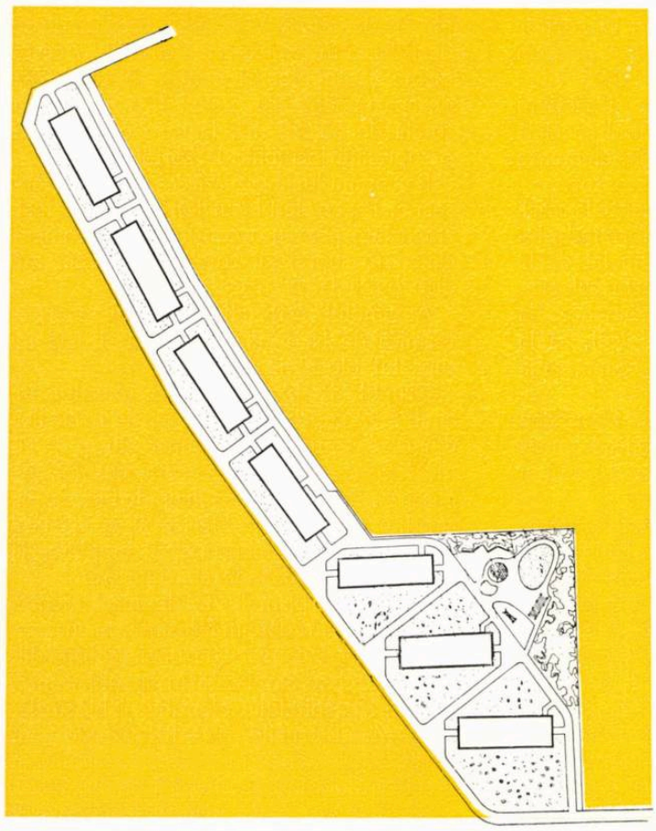

2

Ansamblul de blocuri din b-dul Miciurin cuprinde un număr de 448 de apartamente din care 364 (81,5%) apartamente cu 2 camere și 84 (18,5%) apartamente cu 3 camere.

Proiectanții au urmărit atît mărirea confortului apartamentelor, cît și metode avansate de lucru care să permită reducerea timpului de execuție și a prețului de cost.

Tipul de apartament utilizat se caracterizează în principal prin: independența încăperilor, izolarea camerelor de locuit de zgomotul circulației comune, amplasarea judicioasă a ușilor pentru a facilita mobilarea în aspecte cît mai variate.

Pentru toate 7 blocuri a fost utilizat un singur tip de bloc, evitînd monotonia prin varietatea culorilor și a amplasamentelor.

Un spațiu ferit de circulația vehiculelor este destinat terenurilor de joc pentru copii.

Întregul ansamblu este compus pe travee de 3,60 m; înălțimea liberă a caturilor 2,60 m, iar din pardoseală în pardoseală 2,75 m.

Grupul baie-bucătărie este același pentru toate cele 448 de apartamente.

Clădirile nu au subsol, sub cota zero fiind prevăzut numai un coridor pentru supravegherea instalațiilor, coridor care este utilizat și pentru evacuarea gunoiului menajer coborît prin tubul colector.

Blocurile de locuințe din b-dul Miciurin au fost prevăzute cu structură rigidă monolită; o serie de diafragme din beton armat de 15 cm grosime, dispuse între apartamente, către casa scării și la capetele clădirilor, asigură stabilitatea construcției la sarcini orizontale. Planșeele din beton armat monolit reazemă pe aceste diafragme, cum și pe grinzi și stîlpi.

Indicii de consum realizați au fost:

14 kg oțel/m²
20 cm beton/m²

Trebuie subliniat că indicele betonului cuprinde și diafragmele ce înlocuiesc o serie de pereți interiori de cărămidă.

O experiență interesantă și cu rezultate foarte bune a fost eliminarea completă a schelăriei de fațadă prin executarea parapetelor ferestrelor cu fața exterioară din cărămidă aparentă montată din interior o dată cu zidirea parapetului.

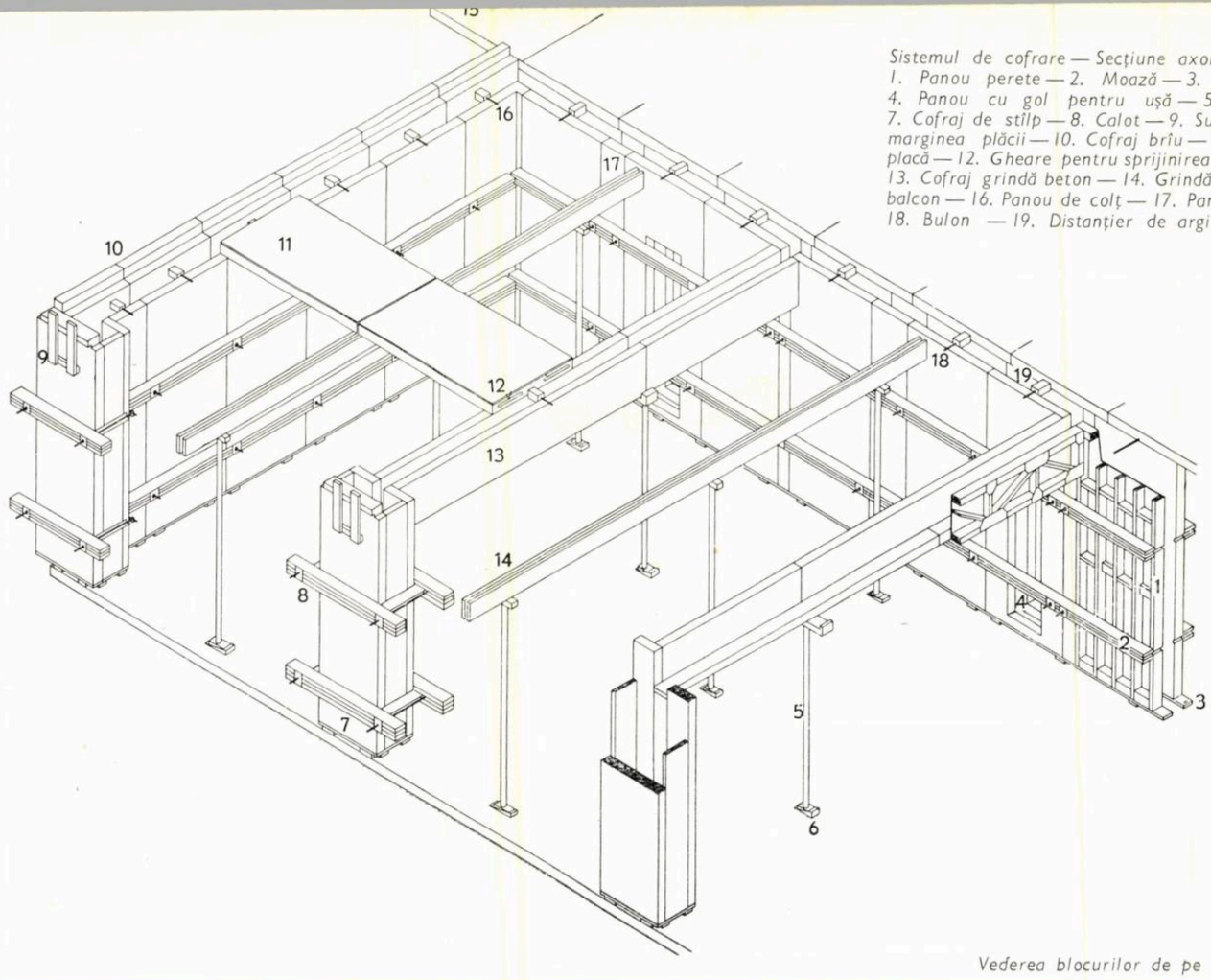

Sistemul de cofrare — Secțiune axonometrică
1. Panou perete — 2. Moază — 3. Șipcă de trasare 4. Panou cu gol pentru ușă — 5. Pop — 6. Pene 7. Cofraj de stîlp — 8. Calot — 9. Suport cofraj pentru marginea plăcii — 10. Cofraj brîu — 11. Panou cofraj placă — 12. Gheare pentru sprijinirea panoului în pereți 13. Cofraj grindă beton — 14. Grindă lemn — 15. Cofraj balcon — 16. Panou de colț — 17. Panou de completare 18. Bulon — 19. Distanțier de argilă arsă

Vederea blocurilor de pe b-dul V. Miciurin

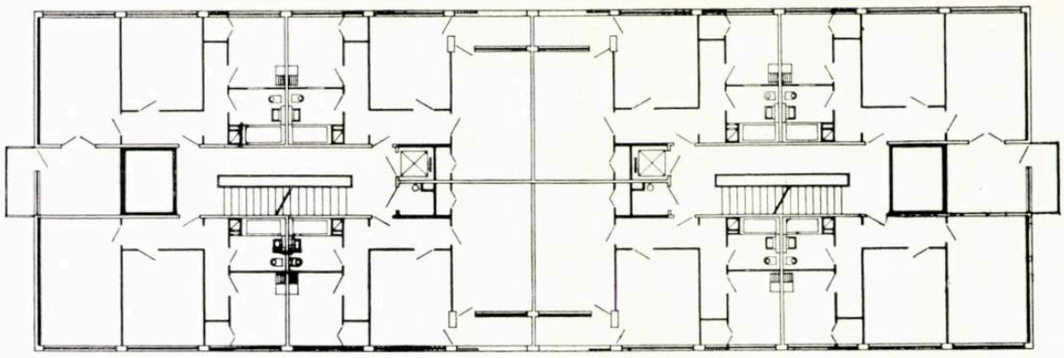

1 — Plan etaj curent
2 — Fațada principală a blocurilor

1

De asemenea și proiectarea cofrajelor a adus elemente noi în tehnica construcției.

Cofrajele de inventar sînt alcătuite din panouri cu rama din lemn ecarisat și plinul din placaj de 8 mm încleiat cu tegofilm. Piesele care alcătuiesc rama nu prezintă încheieturi între punctele de reazem ale panourilor.

Panourile verticale se montează pe o șipcă de trasare și sînt solidarizate între ele în timpul montajului cu scoabe metalice de inventar.

Împingerea laterală a betonului asupra cofrajelor pereților este preluată de două rînduri de moaze din lemn legate între ele cu buloane metalice. Depărtarea între cofraje este asigurată cu distanțiere din argilă arsă sau beton prin care trece bulonul de solidarizare.

Pentru reducerea consumului de oțel, caloții stîlpilor s-au executat tot din lemn.

Cofrajele orizontale sînt solidarizate pe contur cu cofrajele verticale cu ajutorul unor buloane și despărțitoare care asigură o corectă racordare între pereți și tavane, înlăturînd orice retușare ulterioară a betonului.

Panourile planșeelor reazemă pe cofrajul pereților și pe o grindă de inventar montată în axa traveei.

Panourile sînt prevăzute, pe latura care este în contact cu peretele, cu două gheare care se încastrează în betonul pereților și pot prelua după 10—15 ore de la turnare rezemarea panourilor planșeelor.

Acest sistem permite demontarea cofrajului pereților după 20—24 ore, independent de cofrajul planșeelor, care se decofrează după un timp mai îndelungat, 2—3 zile. Ciclul de execuție al unui cat a fost de 5 zile, ciclu care cuprinde: curățirea, ungerea, montarea cofrajelor și a armăturilor, turnarea și decofrarea.

Scările s-au turnat cu un decalaj de două caturi.

Fațadele au fost vopsite cu culoare de vinacet aplicată din interior prin fereastră, iar la fațadele de capăt dintr-o nacelă suspendată.

Arh. LEON GARCIA

2

BLOCURI DE LOCUINȚE PE B-DUL ILIE PINTILIE

Atelier arh. Nicolae Sburcu
Institutul Proiect-București

Printre apartamentele realizate de S.P.C. în cursul anului 1960 se numără și ansamblul de blocuri de locuințe executat pe b-dul Ilie Pintilie, în apropiere de piața Victoriei, pe fostul amplasament al unui teren de sport.

La stabilirea alinierii blocurilor s-a ținut seama că parterul blocurilor este ocupat de apartamente de locuit, ceea ce necesită un spațiu de protecție față de circulația pietonilor.

Pentru reducerea timpului necesar proiectării și pentru simplificarea execuției s-au aplicat sau adaptat, la școala de 16 clase și la blocurile parter + 4 etaje din ansamblu, proiecte tip sau existente în institutul Proiect-București. La blocurile p + 7—8 etaje de pe bulevard, unde nu era posibil acest lucru, din cauza sistemului constructiv nou-proiectat, s-a căutat reducerea la minimum a tipurilor de apartamente prevăzute și utilizarea repetată a aceluiași tronson. Astfel, apartamentele de 1, 2 și 3 camere se reduc la un total de 5 tipuri de bază, iar întregul bloc este realizat prin repetarea de patru ori a unei secțiuni asemenea, răsturnate sau decalate.

Prin studierea unui proiect special de panouri de cofraj de inventar s-a reușit realizarea unor travee putînd varia de la 3,00 la 4,50 m, din 10 în 10 cm, numai prin combinarea a două lățimi de panouri de cofraj, de 50 și 60 cm. Această posibilitate a permis proiectarea unui partiu de arhitectură foarte liber, neîngrădit.

Prin prevederea a 9—10 apartamente la scară s-au făcut economii sensibile la costul părților comune.

Coridoarele de acces au fost lărgite la 1,50 m, fiind luminate pe la capete, prin decalarea tronsoanelor; mare parte dintre chicinete sînt aerisite direct. S-au prevăzut loggii largi (cel puțin cît o travee) la toate apartamentele de două și trei camere.

Apartamentele beneficiază de finisaje îngrijite: zugrăveli pe glet, băi complet faianțate, parchete din stejar, pardoseli din mozaic de marmură în trei culori și cu desene, din plăci viu colorate sau similigresie. La tîmplărie s-a prevăzut fierărie nichelată; ferestrele de la demisol au rulouri de lemn, iar celelalte, rulouri de un tip nou, pliante.

Vederea spre exterior este larg deschisă, tîmplăria ferestrelor desfășurîndu-se pe toată lungimea zidăriei exterioare a camerelor. La degajamentul spre baie sînt prevăzute uși spre toate încăperile vecine și o nișă unde se poate monta un mobilier debara.

Exterioarele sînt executate complet din terasit în diferite culori, iar parterul placat cu piatră de Tohani.

Proiectanții au avut în permanență preocuparea de a îmbunătăți continuu proiectul pe parcurs și de a introduce o serie de inovații care să îmbunătățească confortul și să ușureze execuția. Astfel:

Conductele telefonice traversează blocurile și cvartalul, utilizînd canalele termice, ceea ce ușurează și ieftinește execuția, înlăturînd și traseele vizibile ale acestora.

Coloanele verticale electrice și telefonice au fost scoase din casa scării și amplasate în canale verticale anume create.

Contoarele electrice ale apartamentelor au fost amplasate pe coridor, în nișe speciale, ceea ce permite citirea lor și în lipsa locatarilor.

S-au prevăzut ventilații la capetele coridoarelor, împiedicîndu-se stagnarea aerului și eventualele mirosuri în fața intrărilor în apartamente.

Instalațiile sanitare ale bucătăriilor (cuplate toate) au fost proiectate și executate fără ramificații orizontale spre coloana verticală, găsindu-se o soluție pentru amplasarea coloanelor verticale chiar în axa chiuvetelor.

Profitîndu-se de sistemul constructiv fagure, s-a pus la punct un tip de crematoriu cuplat, care, pe lîngă prețul de cost redus, permite o exploatare economică și fără întreruperi.

Noile blocuri de locuințe de pe b-dul Ilie Pintilie

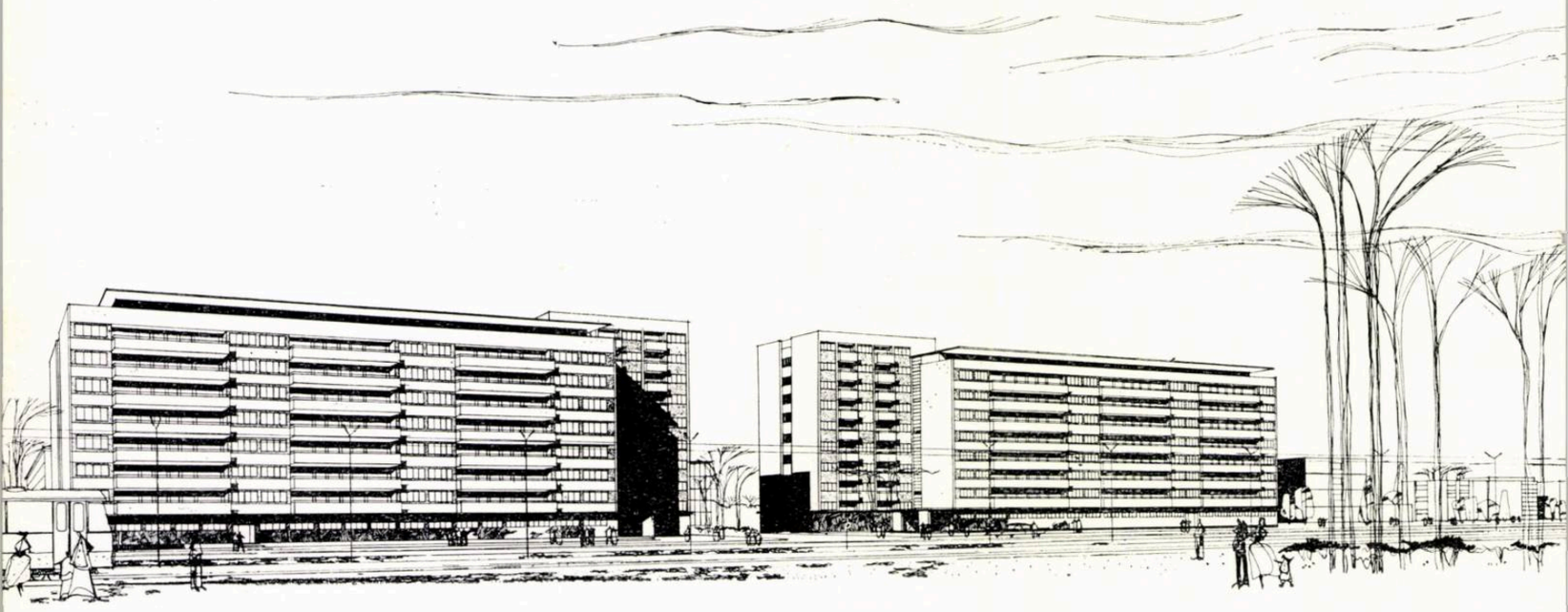

Perspectivă

Vederea blocurilor de locuințe de pe b-dul Ilie Pintilie

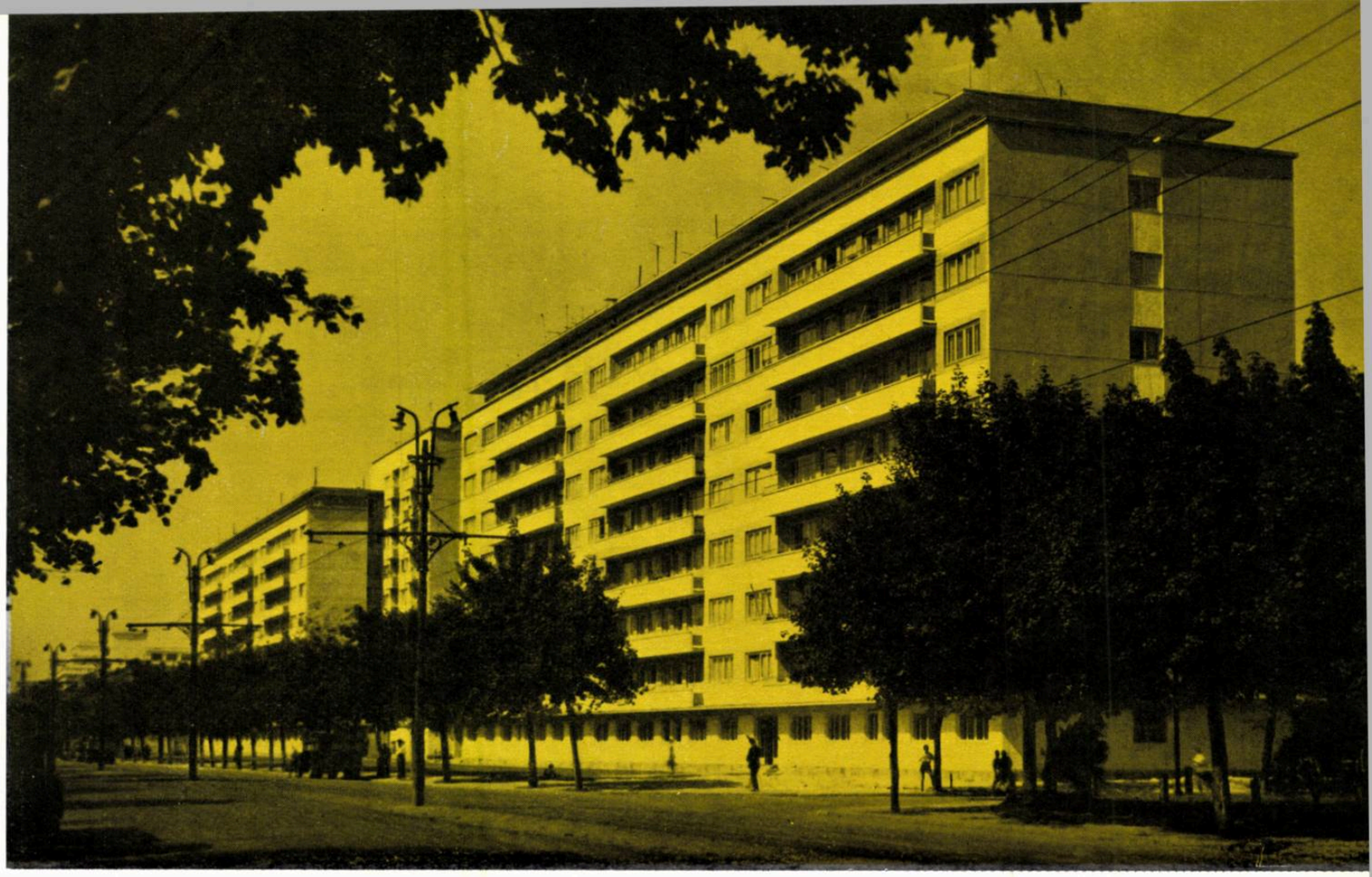

1

S-a proiectat un tip de rulouri din tablă sau mase plastice, posibil de strîns în exterior, fără a fi necesară executarea vreunei cutii de adăpostire ; acest sistem poate fi aplicat și la orice construcție existentă.

Îmbunătățirile în finisaje și dotări realizate pe parcurs s-au făcut fără depășirea sumelor aprobate inițial. Datorită soluției de plan, sistemului constructiv nou, diverselor inovații, materialelor noi introduse, unei supravegheri atente a lucrărilor și a situației financiare pe parcurs, blocurile înalte au costat cu peste 10% sub prețurile plafon hotărîte pentru tipurile de apartamente respective, deși la multe apartamente (în special la cele de 3 camere) suprafețele locuibile depășesc limitele plafon maxime.

Cu toată diversitatea construcțiilor (p + 2, p + 4, p + 7—8, zidărie portantă și prefabricate sau fagure, locuințe și școală) s-a reușit să se creeze o unitate de tratare interioară a ansamblului.

Pe bulevard, deși fațadele exprimă clar conținutul (de locuințe), blocurile reușesc să aibă destulă monumentalitate ca să stea cu succes alături de palatul Consiliului de Miniștri cu care se învecinează, contribuind la ridicarea întregului aspect urbanistic al porțiunii respective a capitalei.

1 — Vederea blocurilor de locuințe de pe b-dul Ilie Pintilie
2 — Tronsonul III — Plan etaj curent
3 — Tronsonul I — Plan etaj curent

2

3

BLOC DE LOCUINŢE ÎN PIAŢA DE FLORI

Autor, arh. Carol Hacker
Institutul Proiect-Bucureşti

Blocul de locuinţe de pe b-dul 1848, amplasat în faţa fostei Pieţe de Flori, cuprinde 226 de apartamente şi magazine la parterul dinspre bulevard.

Blocul cuprinde trei tronsoane, fiecare tronson avînd 10 apartamente la nivel, deservite de o scară şi două ascensoare.

Din cele 10 apartamente, două se află în corpurile anexe şi sînt decalate cu jumătate de nivel faţă de cele din corpul principal.

Din numărul total de 226 de apartamente, 152 sînt cu două camere, 25 cu trei camere, 42 cu o cameră şi şapte cu o cameră şi jumătate. 220 de apartamente au loggii sau balcoane.

În proiect au fost prevăzute dulapuri înzidite şi mobilier fix de bucătărie; acesta din urmă nu s-a executat, iar dulapurile numai parţial (pentru cca. 60 de apartamente). Băile au căzi de 1,20 (afară de 17 băi de 1,70 la unele apartamente de trei camere). La apartamentele de două camere, suprafeţele locuibile sînt între 28 şi 29,5 m², la garsoniere, de 16 m², la cele cu trei camere de 38 m², iar la cele de o cameră şi jumătate, de 23 m².

Aceste din urmă apartamente, precum şi unul de două camere (în total opt), au fost proiectate ulterior, la propunerea constructorului de a transforma copertina decorativă de pe terasa corpului principal al clădirii, în spaţiu pentru locuinţe. Întrucît această transformare nu a necesitat decît neînsemnate schimbări în structura de rezistenţă şi în instalaţiile interioare existente, apartamentele rezultate dovedindu-se avantajoase ca cost, propunerea a fost însuşită de proiectant. Astfel, la cele 218 apartamente cîte avea iniţial blocul, s-au adăugat încă opt.

Parterul blocului spre bulevard este ocupat de trei magazine; aprovizionarea lor se face dinspre cvartal. Tot de aici se face şi accesul locatarilor la cele trei puncte de circulaţie verticală.

Casa scării e prevăzută cu balcoane de serviciu, de unde se poate folosi şi tubul de gunoi. Blocul întreg e prevăzut cu două crematorii.

În ceea ce priveşte faţada dinspre b-dul 1848, pentru a rupe monotonia cauzată de lungimea de 100 m a frontului, am considerat necesară găsirea unui ritm mai larg, realizat prin marcarea accentuată a loggiilor. Totodată, avînd în vedere că faţada e însorită numai în primele ore ale dimineţii — restul zilei fiind în umbră — s-a vopsit în culori deschise şi luminoase; tot pentru acest motiv am căutat să dau cît mai mult relief faţadei (loggiile cu lamele de beton, balcoane etc.).

Faţada orientată spre monumentul istoric din apropiere (biserica Curtea Veche) e întreruptă de cele trei corpuri anexe care o punctează puternic. Această faţadă îşi va căpăta importanţa o dată cu amenajarea zonei bisericii.

Într-un studiu cerut în 1959 de C.S.C.A.S. la faza sarcină de proiectare s-a propus menţinerea hanului lui Manuc şi completarea ansamblului cu cîteva construcţii de înălţimea hanului. S-ar crea astfel o incintă cu caracter istoric, care ar pune în valoare vechea biserică.

Sistemul de rezistenţă este format dintr-o structură de beton armat monolit alcătuită din planşee cu dale groase ca elemente orizontale şi din stîlpi şi diafragme antiseismice, ca elemente verticale. Parterul are structură elastică, numai cu stîlpi şi dală groasă, permiţînd amenajarea spaţiilor libere ale magazinului.

Arh. CAROL HACKER

1 | 2
3
4

1 — Blocul de locuințe din Piața de Flori — Vedere
2 — Plan etaj
3 — Plan parter
4 — Detaliu de fațadă

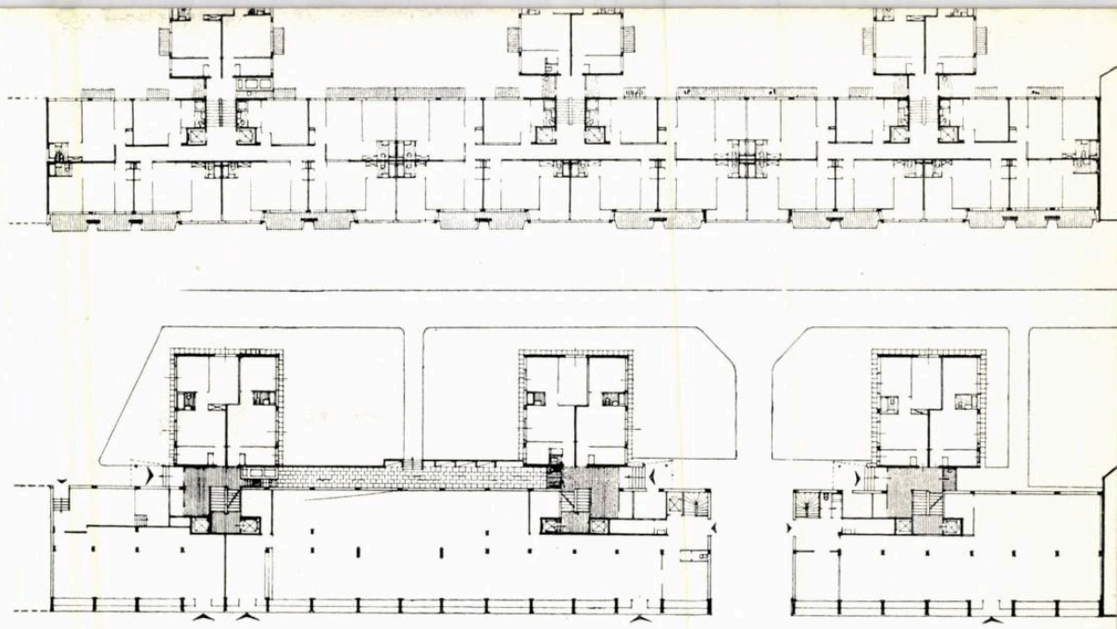

Băi reci de nămol la Vasile Roaită — Perspectivă

COMPLEX DE BĂI RECI DE NĂMOL LA TECHIRGHIOL ŞI VASILE ROAITĂ

Coordonator, arh. Gheorghe Gheorghiadi
Arhitecții Ion Frantz, Ion Pavel
D.S.A.P.C. — Constanța

Secțiune transversală

Vedere

Pentru o mai bună punere în valoare din punct de vedere balneo-medical a lacului Techirghiol — care prin nămolul său cu proprietățile terapeutice cunoscute și apele sale sărate prezintă o importanță deosebită pentru litoral — s-au proiectat în cursul anului 1960 două complexe de băi reci de nămol în stațiunile Techirghiol și Vasile Roaită.

La Techirghiol, amplasamentul actual, care s-a precizat cu oarecare dificultăți din cauza condițiilor speciale cerute de tratament (însorire, direcția vînturilor dominante, adîncimea apei în zona plăjii, natura solului etc.), asigură în egală măsură satisfacerea cerințelor, atît din punct de vedere balneo-medical, cît și din punctul de vedere al sistematizării și al factorului economic.

Accesul se face ușor, din prelungirea unui bulevard existent care delimitează spre sud-vest stațiunea și care oferă în același timp o priveliște deschisă spre lac.

Capacitatea pentru care a fost dimensionat ansamblul de băi reci este de cca. 1500 de locuri simultan.

Programul cuprinde trei sectoare distincte (pentru femei, bărbați și mame cu copii), fiecare sector fiind prevăzut cu vestiare comune și individuale, sală de masaje, post de prim-ajutor și dotările legate de acestea, iar ca amenajări exterioare, umbrare, dușuri cu apă caldă și rece, bazine de nămol.

Legătura între cele trei sectoare este asigurată printr-o recepție comună tratată în forma unui portic deschis realizat din opt ciuperci (paraboloizi hiperbolici) de beton armat; aici se găsesc: cabinetul medical și sala de așteptare, bufetul, casele de bilete și valori și biroul pentru administrație.

Ca urmare a declivităților terenului, plaja a fost amenajată în terase delimitate de parapete de piatră naturală din regiune.

În general, ansamblul a fost tratat în linii și volume simple. Orizontalitatea rezultată din natura programului a fost sincer exprimată prin benzi de plinuri și goluri.

Complexul de la Vasile Roaită. Dacă din punctul de vedere al amplasamentului nu au fost dificultăți, întrucît alt teren favorabil nu există, în ceea ce privește rezolvarea programului în sine, în timpul studiului s-au ivit oarecare greutăți datorite în special cerințelor locale.

Printre acestea enumerăm existența căii ferate Constanța-Mangalia, care aproape separă băile de stațiune, și declivitățile pronunțate, îmbinate cu lipsa de lățime a terenului în zona respectivă.

S-au studiat mai multe variante, printre care unele comasau sectorul destinat femeilor cu cel rezervat mamelor cu copii, variante care aveau unele avantaje economice; s-a adoptat însă soluția utilizată și la Techirghiol, deoarece se înscria cel mai bine în teren, iar în plus, arunca cea mai mică umbră pe plajă, lucru foarte important în ceea ce privește tratamentul.

Capacitatea luată în calcul este de cca. 1800 de locuri simultan.

Accesul la băi se face prin intermediul unui pasaj inferior de C.F., la care se ajunge prin două rampe convergente cu scări ușoare, înconjurate de vegetație.

Distribuția interioară, cu mici modificări, s-a menținut ca la ansamblul studiat la Techirghiol.

În ceea ce privește plaja, întrucît cea existentă era cu totul insuficientă ca suprafață, s-a prevăzut extinderea acesteia cu cca. 20 m spre lac, pe toată lungimea aferentă băilor.

Tratarea fațadelor, care sînt vizibile numai dinspre lac (cu excepția zonei centrale de recepție), este simplă, acuzîndu-se orizontalitatea.

Arh. ION FRANTZ

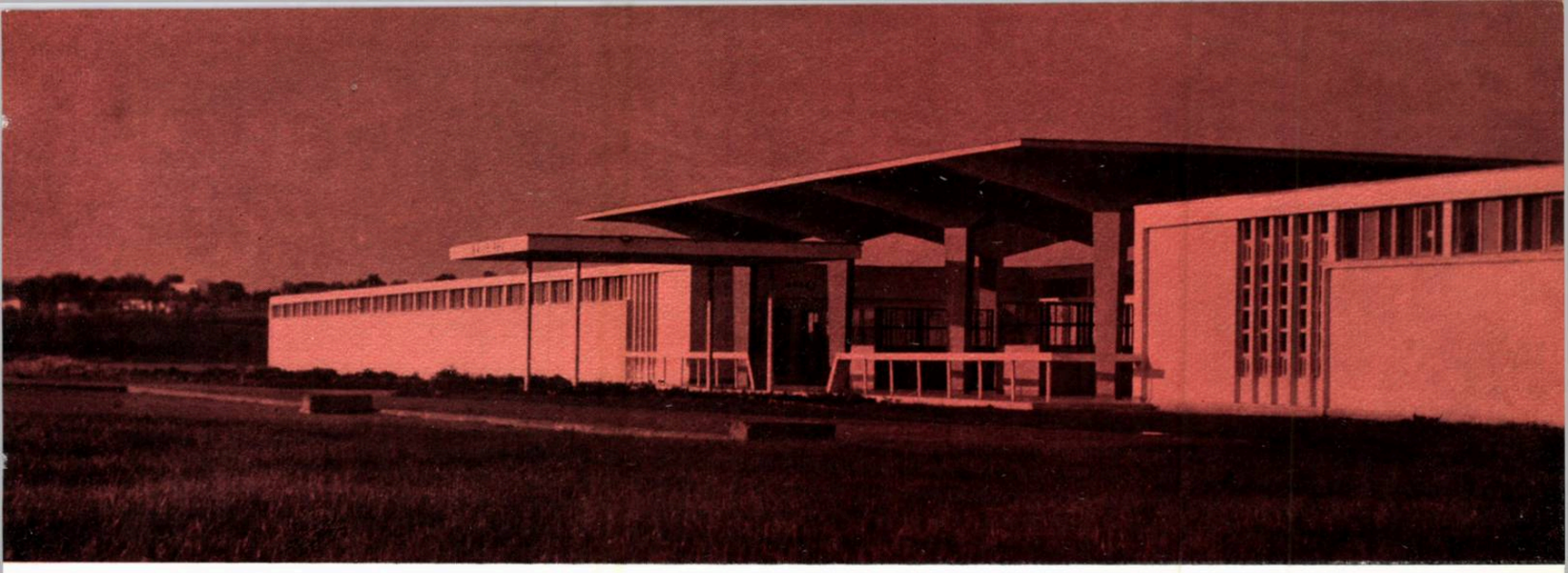

Vedere

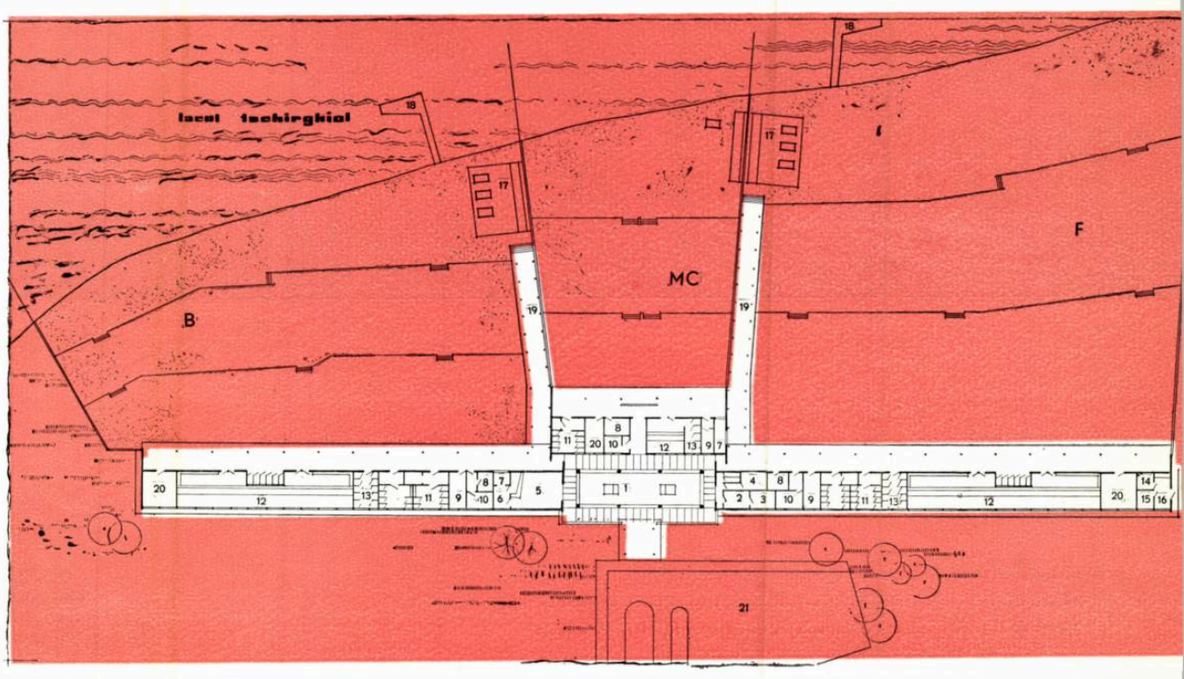

Băi reci de nămol la Techirghiol — Planul pavilioanelor şi al amenajărilor exterioare
B. Plajă bărbaţi — F. Plajă femei — M.C. Plajă mame cu copii
1. Recepţie, casă de bilete şi valori — 2. Aşteptare — 3. Cabinet medical — 4. Administraţie — 5. Bufet — 7. Răcoritoare 8. Post de prim ajutor 9. Masaje — 10. Personal 11. Grup sanitar — 12. Vestiare comune — 13. Cabine individuale — 14. Sala cazanelor 15. Depozit combustibil — 16. Atelier întreţinere — 17. Bazine de nămol — 18. Paserelă pentru descărcarea nămolului 19. Umbrare — 20. Depozit paturi — 21. Parcaje

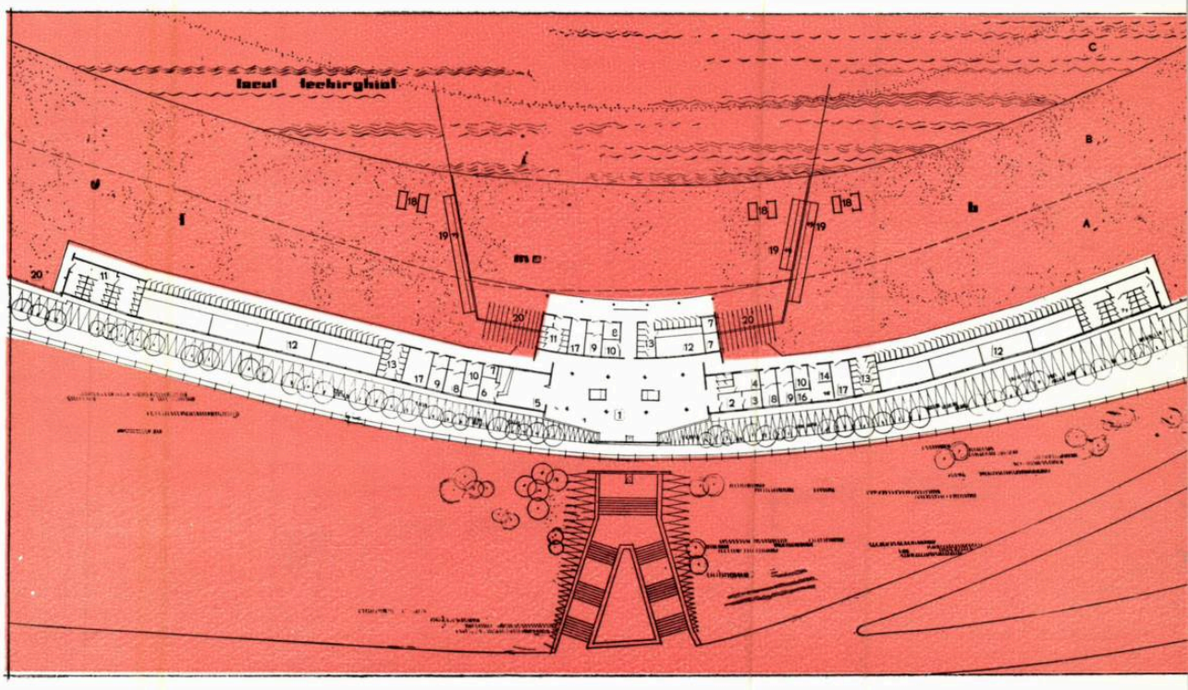

Băi reci de nămol la Vasile Roaită — Planul pavilioanelor şi al amenajărilor exterioare
B. Plajă bărbaţi — F. Plajă femei — M.C. Plajă mame cu copii — A. Plajă existentă B. Plajă extinsă — C. Suprainălţare fund lac — 1. Recepţie, casă de bilete şi valori — 2. Aşteptare — 3. Cabinet medical 4. Administraţie — 5. Bufet 6. Oficiu — 7. Răcoritoare 8. Post de prim ajutor — 9. Masaje — 10. Personal — 11. Grup sanitar — 12. Vestiare comune 13. Cabine individuale — 14. Sala cazanelor — 15. Camera de pompe pentru refulat ape uzate 16. Depozit — 17. Depozit paturi — 18. Bazine de nămol 19. Duşuri — 20. Umbrare

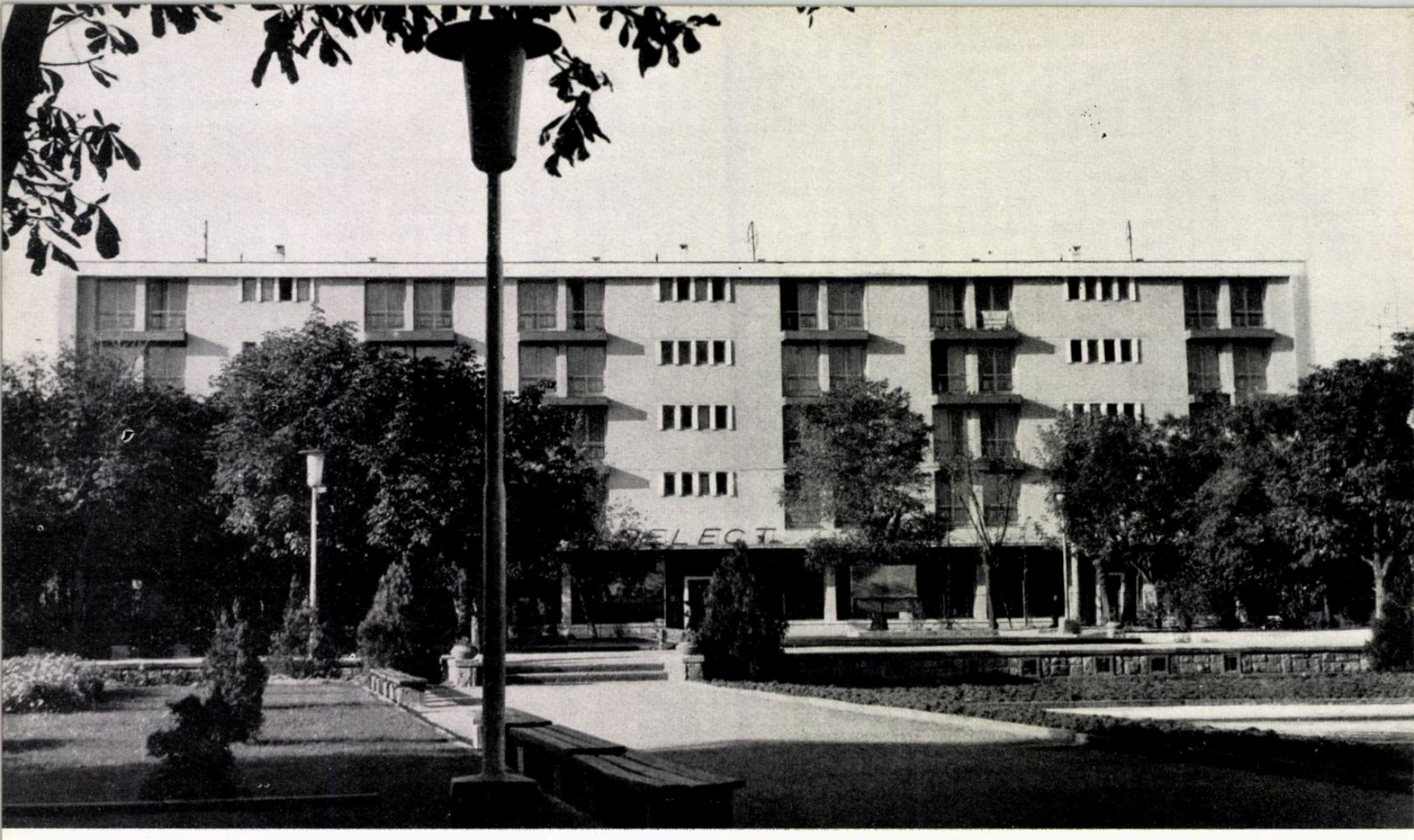

1

BLOCURI DE LOCUINŢE PE STR. I. V. STALIN — CONSTANŢA

Autori, arhitecţii Angela Constantinescu, Mioara Constantinescu, Doina Chituc, Dumitru Constantinescu, Rodica Dumitraşcu, Şerban Manolescu, Ion Petrovici, Vasile Simion, Alexandru Tsaquiris.
D.S.A.P.C. – Constanţa

1 — Bloc de locuinţe S_1 (p+4) — Vedere
2 — Ansamblul de locuinţe de pe str. I. V. Stalin — Plan de situaţie — 1. Sala sporturilor — 2. Bloc de locuinţe S_0 3. Bloc de locuinţe S_1 — 4. Bloc de locuinţe SM_1 — 5. Bloc de locuinţe S_5 — 6. Bloc de locuinţe CV_1 — 7. Bloc de locuinţe S_2 — 8. Bloc de locuinţe S_3 — 9. Hotel Continental
3 — Bloc de locuinţe S_0 (p+4) — Vedere

2

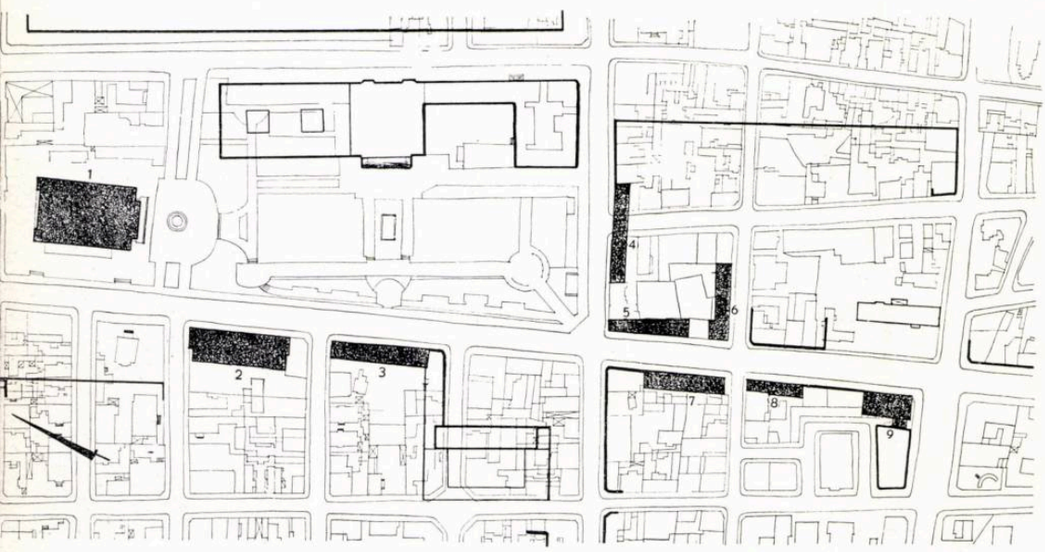

Strada I. V. Stalin este una dintre arterele importante ale oraşului, care pătrunde pe la nord-vest, străbătîndu-l pînă în zona portului şi a falezei, la sud-est.

De-a lungul acestei artere au fost amplasate încă în trecut cîteva dintre principalele dotări ale oraşului. Importanţa acestei artere a fost păstrată şi în noile studii de sistematizare, în care devine o magistrală a oraşului; mobilarea ei s-a prevăzut a se face pe tronsoane, corespunzătoare porţiunilor delimitate de intersecţiile cu arterele principale pe care le traversează. Astfel, mergînd de la nord spre sud, un prim tronson este constituit de la intrarea în oraş pînă la piaţa din faţa stadionului; un al doilea, în continuare pînă la întîlnirea cu b-dul Lenin; al treilea, mai departe, pînă la vechea gară şi în sfîrşit, un al patrulea, de la vechea gară pînă la piaţa Independenţei.

Dintre acestea, tronsonul cuprins între vechea gară şi b-dul Lenin, ca mai central şi ca unul pe care existau cîteva începuturi de dotare, a fost primul pe care s-au amplasat o serie de obiective social-culturale şi blocuri de locuinţe. Totodată, în acest tronson existau pe anumite porţiuni construcţii degradate, necorespunzătoare din punct de vedere urbanistic şi insalubre, reclamînd urgenta lor înlocuire.

Astfel, după ce în 1957—1958 s-a construit Sala sporturilor din vecinătatea construcţiei — tot noi — a Teatrului de stat, s-a început completarea unor fronturi cu blocuri de locuinţe. Regimul de înălţime stabilit pentru str. I. V. Stalin este parter şi patru etaje, în porţiunea tronsonului la care ne referim parterul urmînd a fi afectat spaţiilor comerciale. Primele blocuri de locuinţe construite sînt aşa-numitele blocuri S2, S3 şi CV1, cu respectiv 40, 24 şi 48 de apartamente, adică un total de 112 apartamente. Ca structură de plan, datorită adîncimii mici a terenului, atît blocul S3, cît şi blocul CV 1 au coridor exterior,

în timp ce blocul S2 este asamblat din trei tronsoane de 4 și 3 camere.

Ca sistem constructiv, blocurile S2 și S3 sînt realizate pe schelet de beton armat, cu planșee de beton armat monolit și zidărie de umplutură, blocul CV 1 fiind construit, în cea mai mare parte, din zidărie portantă și planșee de beton armat.

Toate aceste blocuri au loggii și balcoane, iar fațadele sînt finisate cu terasit natural și colorat. Încălzirea centrală se alimentează de la o centrală termică construită în subsolul blocului S2.

În 1960, campania de « plombare » a străzii I. V. Stalin s-a continuat cu construirea blocurilor S0, S1, S5, S6 și SM 1, cu respectiv 65, 36, 31, 12 și 40 de apartamente, ceea ce înseamnă un total de 184 apartamente. Aceste blocuri conțin apartamente mai dezvoltate și au un număr sporit de apartamente de 3 și 4 camere. Blocul S0 prezintă o soluție de plan diferită, constînd din două blocuri « bară » dispuse paralel și unite prin patru scări care deservesc barele la podestele respective, închizînd curți interioare spre care sînt orientate dependințele. Cu această soluție s-a realizat o mai bună utilizare în adîncime a terenului, permițînd și extinderea la parter a spațiului magazinelor sub nivelul curților de serviciu, realizîndu-se un magazin unic, dezvoltat pe tot parterul. Celelalte blocuri folosesc secțiuni curente de 3 și 4 apartamente la scară, cu unele variante datorate condițiilor de teren și vecinătății existente. Pentru blocul S6 s-a elaborat un proiect în care blocul are dimensiuni mai mari (respectiv 48 de apartamente); în etapa 1960 s-a construit un prim tronson cu magazin la parter.

În etapa viitoare urmează ca, prin noile construcții de locuințe și dotări care vor completa fondul de locuințe și funcțiunile orașului, să se asigure realizarea prevederilor de sistematizare.

Arh. VASILE SIMION

STUDII PENTRU SISTEMATIZAREA PIEȚEI V.I. LENIN — CONSTANȚA

In urma proiectului de amplasare a Spitalului General al orașului Constanța, de-a lungul arterei de penetrație str. I. V. Stalin, în vecinătatea intersecției cu b-dul V. I. Lenin, se impune rezolvarea urbanistică a intersecției celor două artere și rezolvarea profilului și desfășurării fronturilor străzii I. V. Stalin și a noilor piețe dintre b-dul V. I. Lenin și piața viitoare a stadionului 1 Mai.

Această problemă face parte din studiul detaliului de sistematizare a zonei centrale extinse a orașului și constituie unul dintre principalele obiective în rezolvarea amplasamentelor de locuințe ale orașului în etapa următoare. Urgența rezolvării acestui ansamblu va impune folosirea unor metode constructive industrializate, în speță a construcțiilor din panouri mari.

Perspectiva de mai jos înfățișează o variantă de studiu pentru sistematizarea pieței V.I. Lenin.

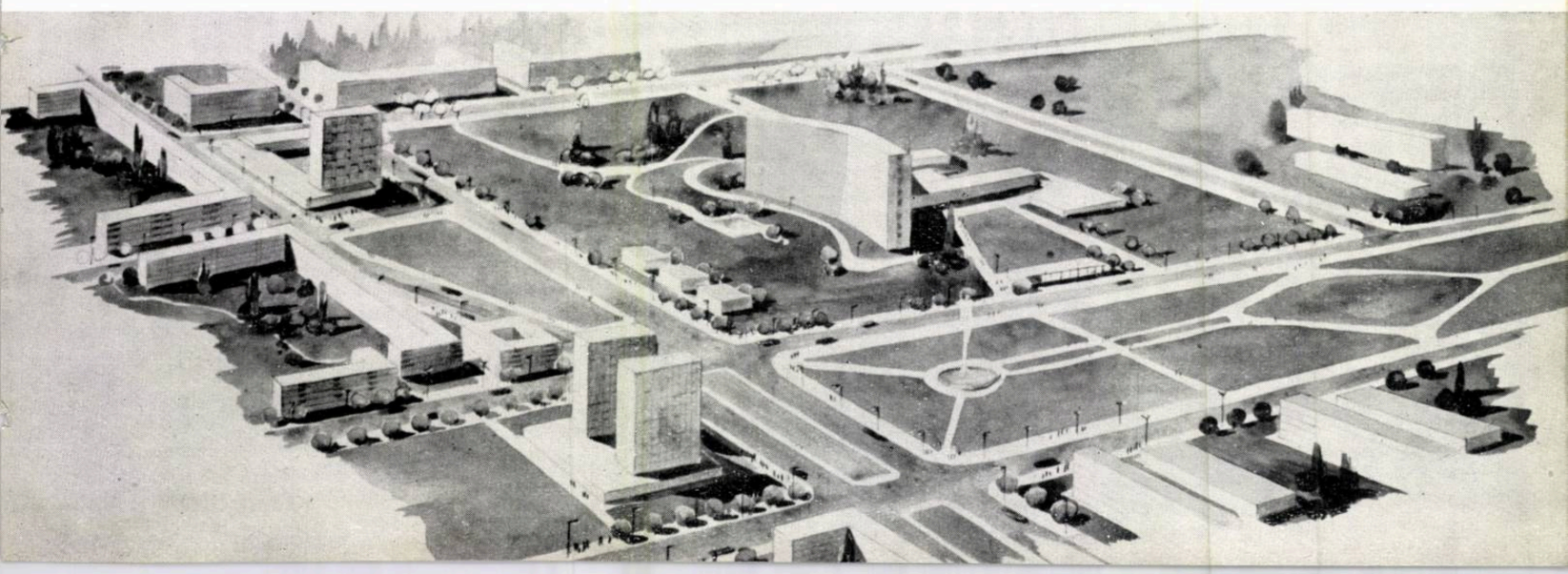

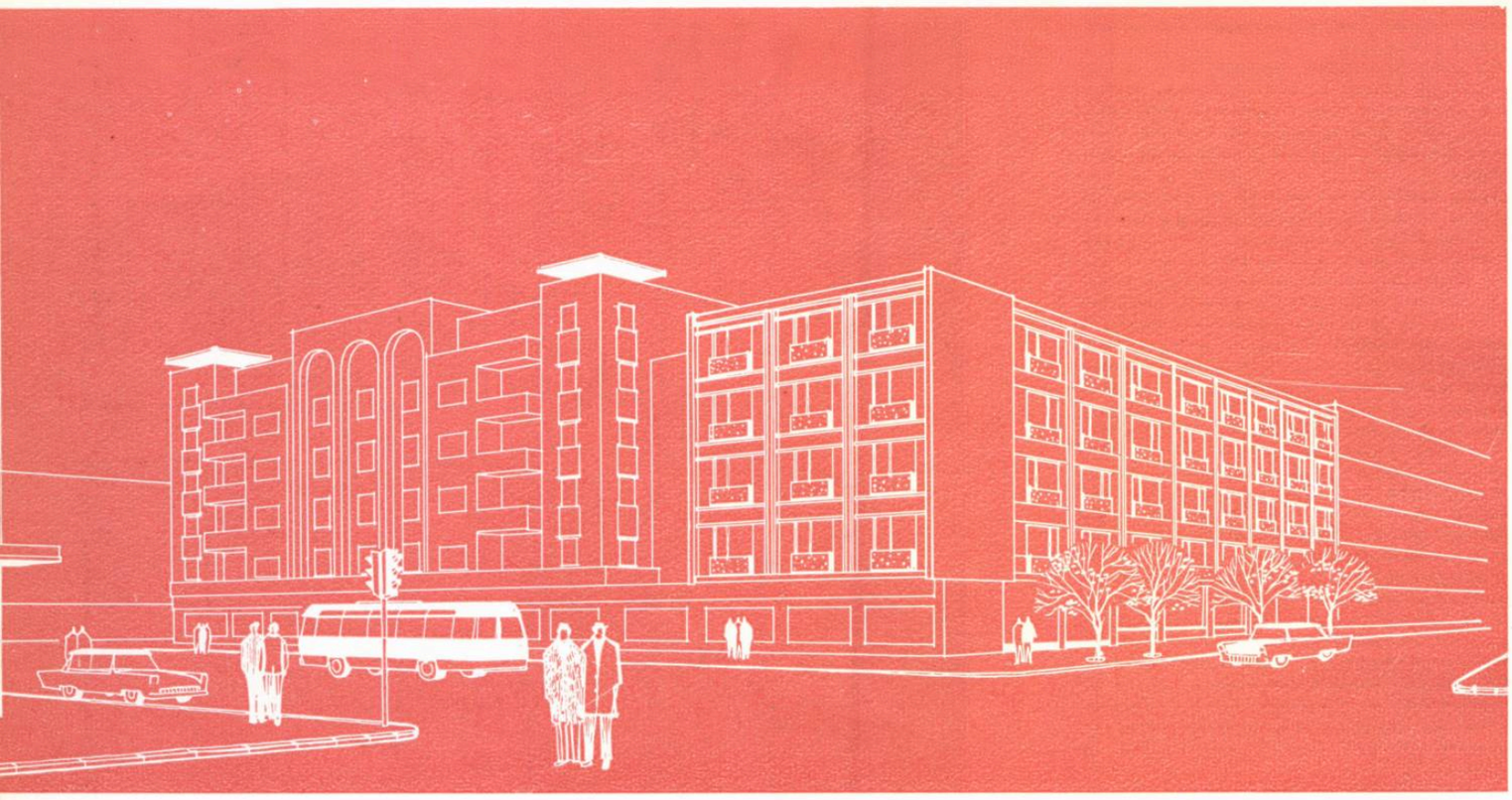

1

EXTINDEREA HOTELULUI «CONTINENTAL» — CONSTANŢA

Coordonator :
Arh. Gheorghe Gheorghiadi

Colectiv de proiectare :
Arhitecţii Dumitru Constantinescu,
Mioara Constantinescu
D.S.A.P.C. — Constanţa

2

Prin demolarea unei case care ieşea mult din alinierea străzii I. V. Stalin s-a rectificat alinierea ei şi s-a recuperat un teren pe care s-a putut extinde hotelul « Continental », cel mai mare şi mai nou hotel din Constanţa, dar vechi totuşi de aproape treizeci de ani şi dovedit neîncăpător în anii puterii populare, cînd Constanţa a devenit un important punct de atracţie pentru călătorii romîni şi străini.

Proiectul pentru extinderea hotelului « Continental », care trebuie să devină un hotel internaţional, cuprinde lucrări de amenajare în clădirea existentă şi extinderea propriu-zisă. Astfel, prin amenajări ale parterului s-a lărgit recepţia, s-a introdus un nou lift de persoane, s-a extins bucătăria restaurantului şi s-au creat noi servicii, laboratoare de preparare, depozite frigorifice, oficii etc.; la subsol s-au amenajat încăperi noi pentru instalaţii, printre care o centrală de ventilaţie, depozite etc. În locul spălătoriei de la etajul 5 s-au amenajat cinci camere de hotel de cîte două paturi.

Extinderea propriu-zisă s-a făcut cu o clădire dezvoltată pe subsol, parter şi patru etaje, clădire care prezintă o faţadă la str. I. V. Stalin şi una la b-dul Republicii.

La subsol s-a amplasat o cramă cu 160 de locuri şi anexele ei, oficiu, bar, bufet rece, grătar. Accesul consumatorilor se face pe scara amplasată la limita nordică a aripii de pe str. Stalin, acolo unde, într-o travee alăturată, se află şi accesul la restaurantul de la parter. Acesta din urmă este de fapt extinderea celui existent, care ajunge la o capacitate de 200 de locuri (faţă de 80 în cel vechi) şi ocupă cea mai mare parte din suprafaţa parterului nou. Restaurantul este accesibil şi din interiorul hotelului, prin legătura cu holul acestuia. Atît crama, cît şi restaurantul au spaţii pentru orchestră, restaurantul avînd şi ring de dans.

Cazarea nouă se află la etaje, în directă legătură cu hotelul vechi prin continuarea coridorului acestuia. Distribuite pe ambele părţi ale coridorului, camerele de hotel sînt de două tipuri, de un pat şi de două paturi; există şi cîteva apartamente cu trei paturi. Toate camerele sînt prevăzute cu grup sanitar individual. Prin aceste amenajări s-au realizat 108 paturi noi, ajungîndu-se astfel de la cele 144 de paturi existente la 252 de paturi.

Sistemul constructiv al clădirii este cu cadre de beton armat, zidărie de umplutură şi acoperiş în terasă.

Clădirea este dotată cu toate instalaţiile necesare, nelipsind instalaţiile frigorifice la bucătării şi depozitele de vinuri şi instalaţia de ventilaţie destinată pentru cramă şi restaurant.

S-au prevăzut finisaje speciale, atît la partea de cazare, cît şi la cea de alimentaţie publică.

În camerele noi de hotel s-a asigurat izolarea fonică între etaje, aplicîndu-se pudretă de cauciuc sub pardoseala de parchet; în apartamente se montează pardoseală din mochetă; la băi, pardoseli calde din masă de șpaclu divers colorată; pe coridoare, mochetă; la ferestrele camerelor, jaluzele de aluminiu eloxat.

Sala restaurantului este pardosită cu mochetă, iar ringul de dans, cu parchet. Vestibulul și holul restaurantului au pardoseli de marmură. Pereții în calcio vechio au porțiuni cu lambriuri de lemn furniruit și placaj de oglinzi.

Interiorul cramei se va realiza într-o arhitectură amintind arhitectura noastră tradițională: arce în formă de parabolă, plafoniere din grinzi de lemn, tencuieli brute albe, pardoseli de piatră naturală, decorații ceramice, incrustații în lemn.

Cît privește arhitectura exterioară, în urma mai multor studii în care s-au încercat diverse posibilități, s-a impus punctul de vedere că noua clădire trebuie să aibă o expresie independentă de cea a clădirii existente. Aceasta pentru că, pe de o parte, clădirea veche are totuși personalitatea ei, care reprezintă o anume epocă constructivă, și pe de altă parte, pentru că reluarea aceleiași arhitecturi la un corp construit în 1961 ar fi fost anacronică. Așa că s-a urmărit rezolvarea arhitecturii exterioare a extinderii pe o linie net diferită, modernă, în acord cu ultimele realizări de pe litoral; lăcașurile radiatoarelor de la etaje scoase în consolă ca niște cutii, ușor colorate, pile verticale țesute cu brîie orizontale, folosirea terasitului, prafului de piatră și a unor placaje la parter, ni s-au părut elemente suficiente pentru a face plastică o fațadă lipsită de balcoane, loggii sau uși-ferestre.

Arh. DUMITRU CONSTANTINESCU

3

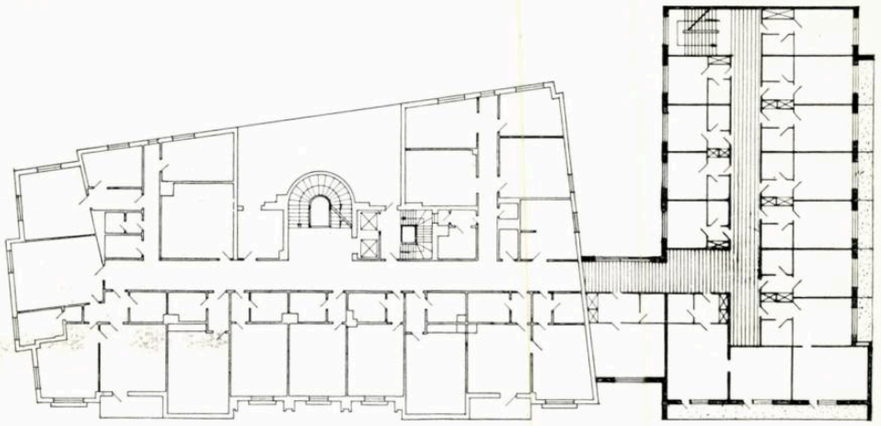

4

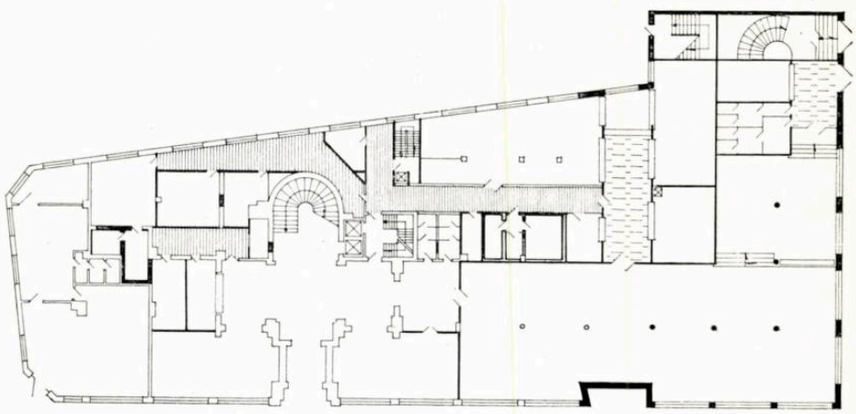

5

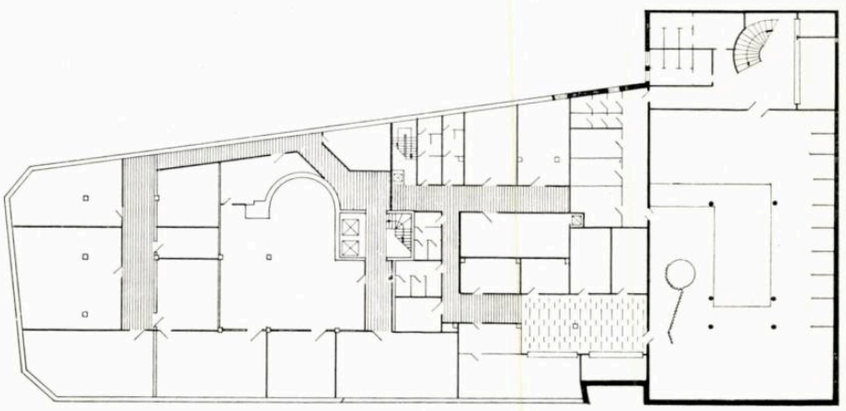

1 — Perspectivă
2 — Vedere de șantier
3 — Plan etaj curent
4 — Plan parter
5 — Plan subsol
6 — Perspectiva interioară a cramei

6

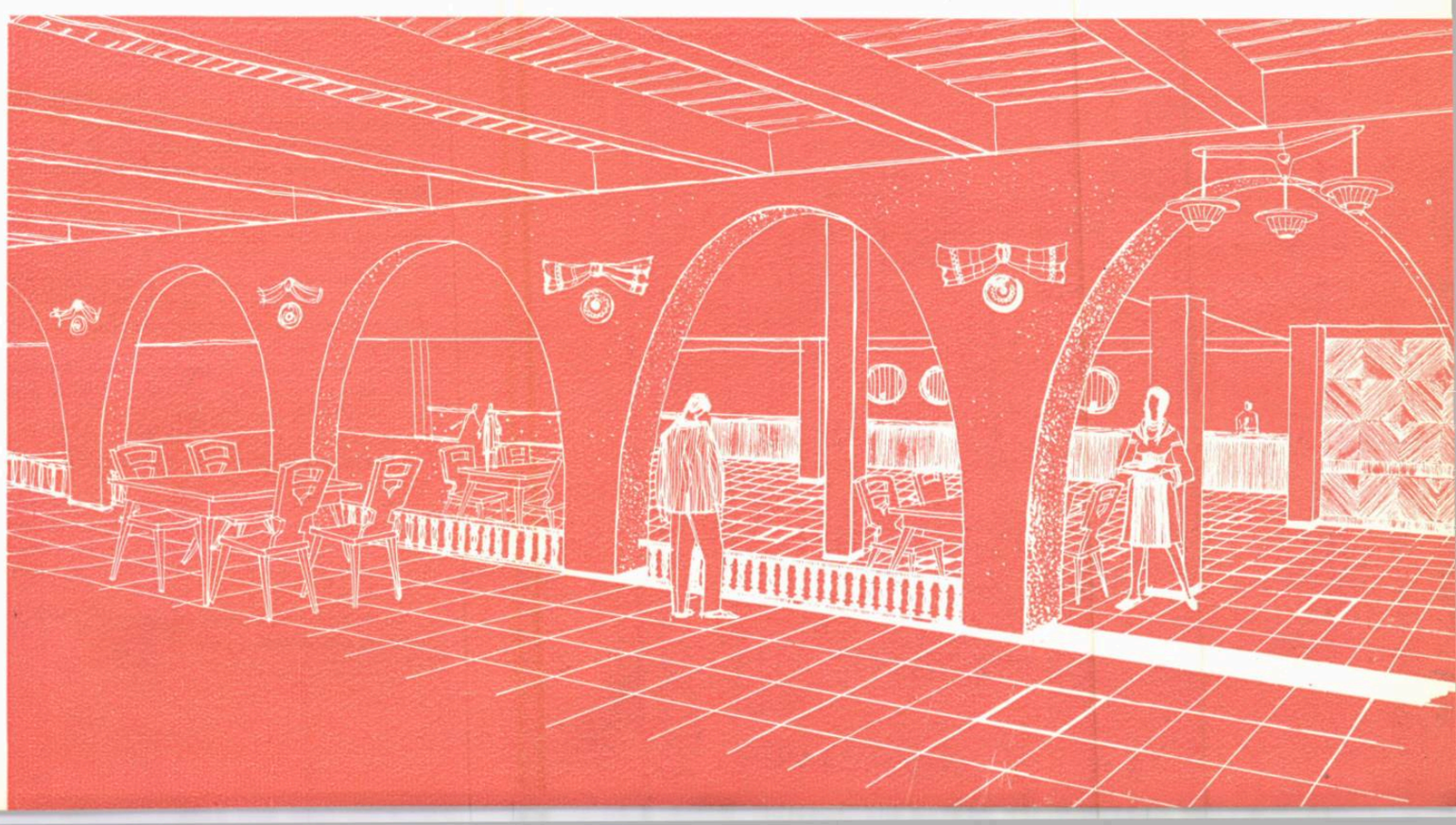

1

1 — Rampa de încărcare — Vedere
2 — Secțiune
3 — Plan parter
1. Hol — 2—4. Vestiare femei — 3—5. Vestiare bărbați — 6. Dușuri — 7. Grup sanitar — 8. Depozit pîine — 9. Depozit lădițe — 10. Expediție pîine 11. Elevator — 12. Birou — 13. Rampă acoperită 14. Ascensor — 15. Sală divizare — 16. Sală de coacere — 17. Atelier mecanic — 18. Sala cazanelor 19. Rampă descoperită

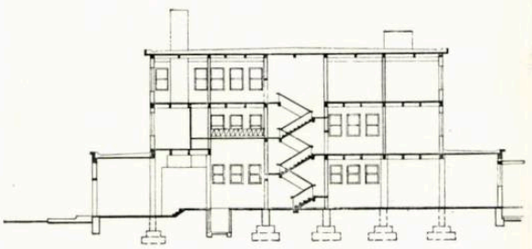

2

CONSTRUCȚII INDUSTRIALE LA CONSTANȚA

1 — FABRICA DE PÎINE

Colectiv de proiectare :
Arh. Heinrich Kust, ing. Nicolae Sachelarescu
D.S.A.P.C. — Constanța

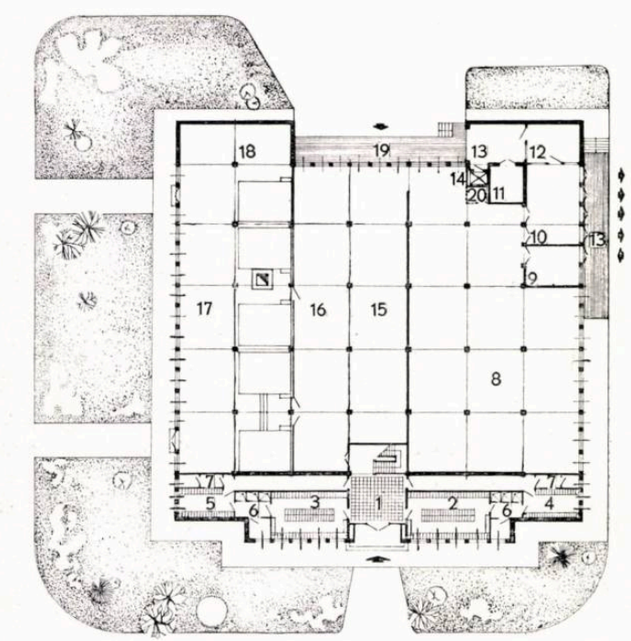

3

În cadrul lucrărilor cu caracter de industrie locală s-au proiectat în cadrul D.S.A.P.C. o serie de construcții menite a contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai ale oamenilor muncii din orașul Constanța.

Printre construcțiile executate sau care sînt în curs de execuție și care prezintă importanță fie prin specific, fie prin volum, menționăm următoarele:

FABRICA DE PÎINE

Este amplasată într-o zonă industrială, lipsită de nocivități, în partea de vest a orașului.

Capacitatea de producție este de 40 t/24 h, fluxul tehnologic, complet mecanizat, desfășurîndu-se pe verticală.

Construcția are parter și două etaje, cu o suprafață desfășurată de 2 700 m² și un volum de 19 060 m³.

Parterul cuprinde sălile de divizare, fasonare și coacere, depozitul de materie finită, inclusiv expediția, precum și anexele sanitare (vestiare, dușuri) și birourile administrative.

Etajul I grupează încăperile pentru frămîntare, fasonare și dospire, iar etajul II depozitele de materii brute (făină, sare).

Cuptoarele sînt de tip F.T.L. 2.

Sistemul constructiv ales este din cadre de beton armat și planșee monolit.

Din punct de vedere plastic, fabrica prezintă un joc de volume exprimînd funcțiunea tehnologică, cu o tratare pe verticală a corpului central, adoptată pentru a se sublinia înălțimea construcției.

Ca finisaje s-au utilizat la exterior tencuieli colorate din terasit.

2 — BAZA DE EXPLOATARE ȘI ÎNTREȚINERE A TROLEIBUZELOR ȘI AUTOBUZELOR

Colectiv de proiectare :
Arhitecții Vasile Simion, Ion Frantz, Ion Pavel
D.S.A.P.C. — Constanța

Baza de exploatare și întreținere a troleibuzelor și autobuzelor, amplasată în partea de nord a orașului Constanța, este formată dintr-o hală principală de reparații, o secție de spălare, o stație de carburanți-lubrifianți, un pavilion administrativ, un pavilion cantină și un grup poartă.

Capacitatea pentru care a fost dimensionată hala este de 250 autovehicule, din care 80 troleibuze.

S-a considerat că timpul necesar pentru asistența tehnică (revizuit, gresat etc.) care se execută noaptea este în medie de cca. 35 minute, urmînd ca în aproximativ 6 ore toate mașinile care necesită control să poată fi revizuite în hală.

Hala de reparații, care este piesa dominantă a ansamblului, are o suprafață construită de 3654 m² și un volum de 29 230 m³. Ea cuprinde două secții distincte (pentru troleibuze și autobuze) care sînt legate între ele prin atelierele comune.

La intrare se găsesc centrala de încălzire, hidroforul și grupul de vestiare, dușuri, W.C. pentru personalul de deservire.

Din cauză că numărul de autobuze este mult mai mare ca cel de troleibuze, acestea deservind și regiunea (cca. 170 autobuze și autocamioane, față de cca. 80 troleibuze) s-au afectat 3 linii tehnologice pentru troleibuze și 6 linii pentru autobuze.

La rezolvarea programului s-a căutat să se realizeze o « hală flexibilă » cu utilizarea pe o scară cît mai largă a prefabricatelor.

Considerentele care au stat la baza acestei soluții au fost pe de o parte posibilitatea introducerii modificărilor tehnologice, fără afectarea de modificări constructive, iar pe de altă parte reducerea timpului de execuție a lucrării pentru darea ei în folosință cît mai urgentă.

Ca o consecință a acestui fapt, întreaga construcție este modulată (traveea de 6,00 m și deschiderea de 15,00 m), iar anexele cerute de tehnologie se înscriu în această tramă aleasă.

La cea mai mare parte din ateliere, pereții despărțitori sînt demontabili, pentru a se permite o eventuală schimbare de destinație sau suprafață a acestora, funcțiunea lor fiind determinată de schimbările continue ale utilajelor.

Din punct de vedere plastic, hala se prezintă ca un volum unitar, tratat cu linii simple, acuzîndu-se orizontalitatea.

Finisajele sînt obținute la exterior utilizîndu-se tencuieli colorate cu terasit.

Construcția este în curs de execuție.

Arh. ION PAVEL

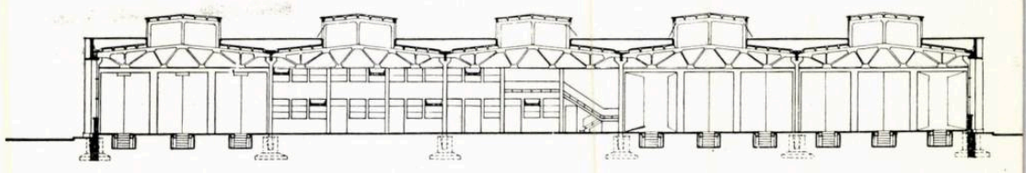

Secțiune

Plan parter
1. Vestibul intrare — 2. Scara acces la etajul I și centrală termică — 3. Centrala termică — 4. Hidrofor — 5. Tablou electric — 6. Grup sanitar femei — 7. Grup sanitar bărbați — 8. Reparații troleibuze — 9. Reparații autobuze — 10. Coridor — 11. Atelier electric troleibuze 12. Magazia principală — 13. Depozit subasambluri — 14. Atelier mecanic — 15. Depozit de cauciucuri — 16. Sculărie — 17. Încărcare acumulatori — 18. Compresoare — 19. Sudură autogenă — 20. Sudură electrică, tinichigerie, radiatoare — 21. Vulcanizare — 22. Forje 23. Reparații acumulatori — 24. Convertizoare 25. Tapițerie — 26. Tîmplărie — 27. Pregătire vulcanizare — 28. Spălare piese — 29. Scară de acces la etajul I

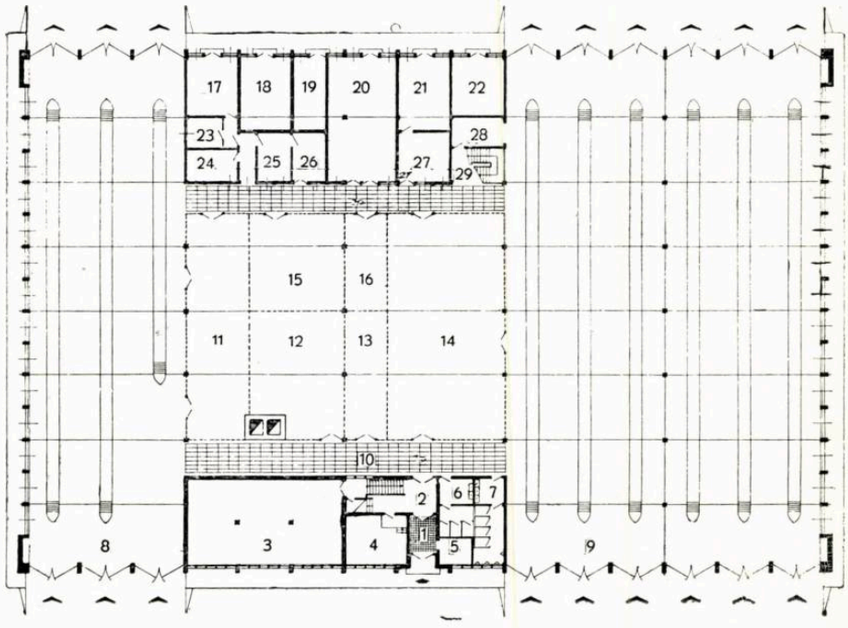

Perspectivă

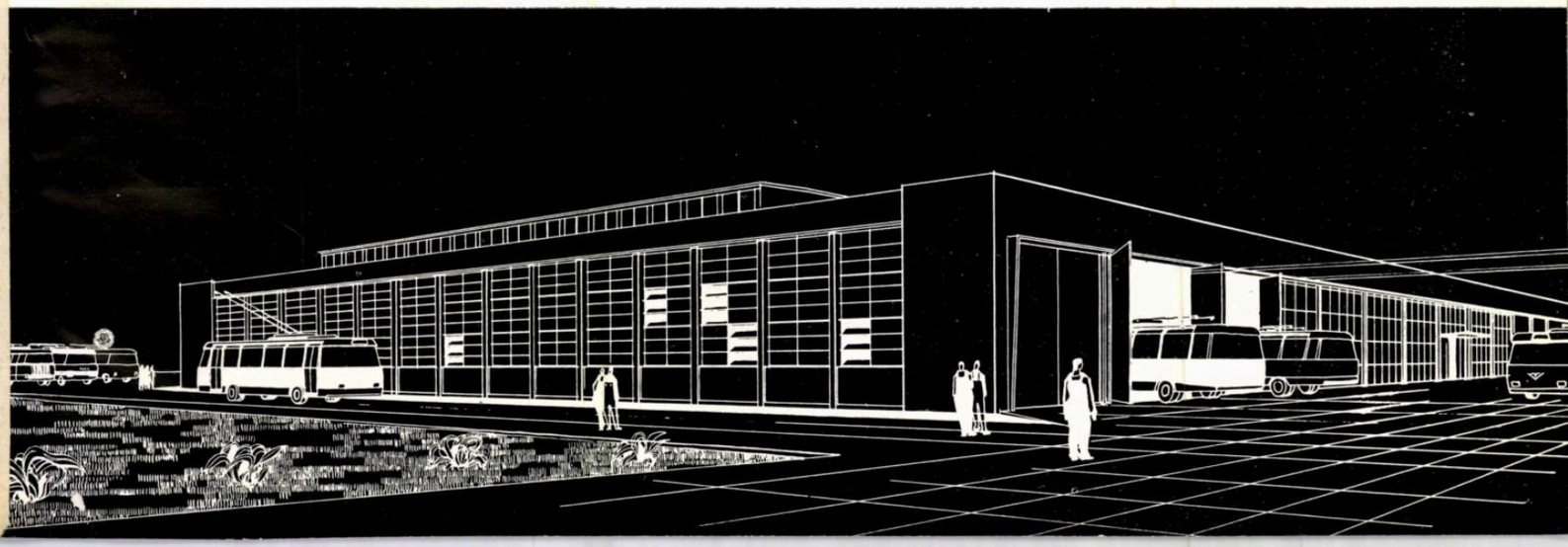

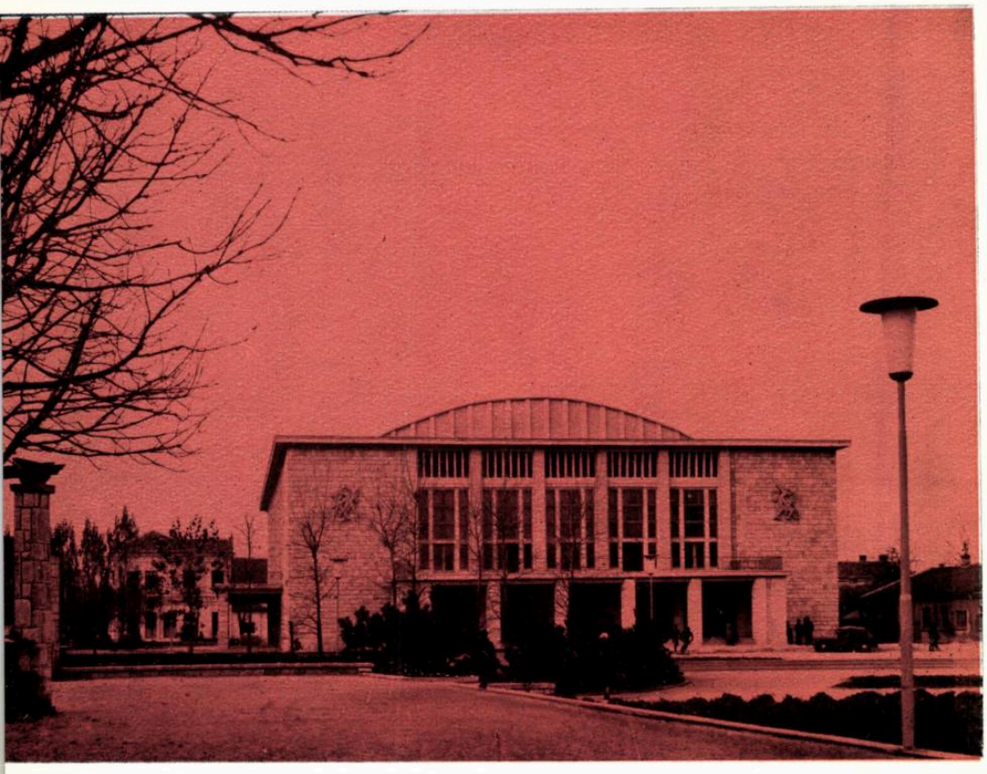

1

SALA SPORTURILOR DIN ORAŞUL CONSTANŢA

Colectiv de proiectare :

Arhitecţii Gheorghe Dumitraşcu, Ion Grigorescu, Vasile Simion, Şerban Manolescu, Rodica Dumitraşcu, Doina Chituc, Ion Răducanu, Radu Ştefan Ionescu
Ing. Nicolae Ardare
D.S.A.P.C. — Constanţa

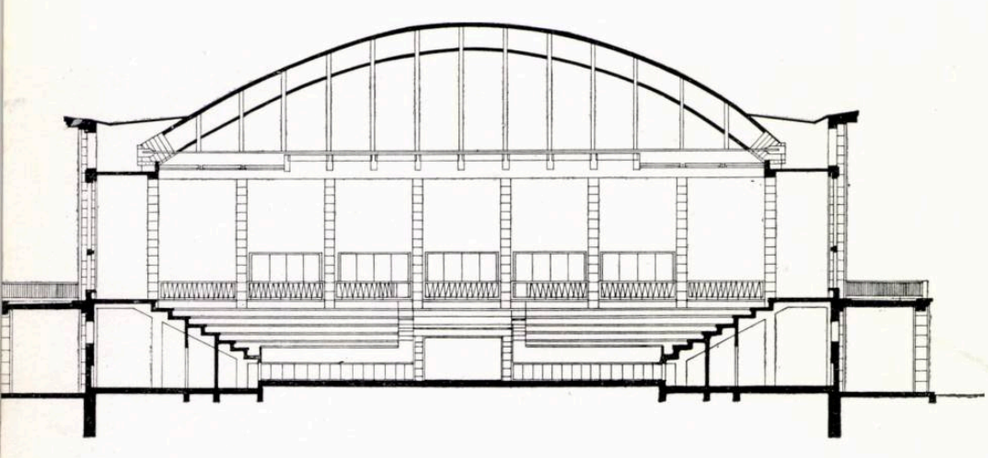

2

Amplasată în zona centrală a oraşului, în vecinătatea Teatrului de stat şi beneficiind de ambianţa unui frumos cadru înverzit, Sala sporturilor din Constanţa satisface multiple funcţii.

Prevăzută iniţial a fi o simplă hală de sport, amplasată în cadrul complexului stadionului «1 Mai» — care ar fi urmat să fie completat şi cu o piscină acoperită — această dotare, pe măsura adîncirii studiilor şi a completării elementelor de temă, a căpătat funcţia polivalentă pe care o îndeplineşte în prezent, găsind un amplasament corespunzător, central şi primind o tratare arhitecturală adecvată unei construcţii reprezentative a oraşului.

Pe lîngă diverse manifestaţii, Sala sporturilor este folosită şi ca sală de adunări, conferinţe, manifestări cultural-artistice, expoziţii etc.

Construcţia este dispusă cu latura lungă paralelă cu str. I. V. Stalin şi cu faţada principală — accesele şi partea de recepţie propriu-zisă — axată pe scuarul Teatrului de stat.

Amenajările exterioare ale construcţiei au fost în aşa fel gîndite, încît să asigure, pe de o parte, legarea într-un tot unitar a noului ansamblu cu parcul şi cadrul existent, iar pe de altă parte, să prezinte degajări suficiente şi accese comode, constituind totodată şi elemente de natură a pune în valoare construcţia.

În faţa sălii, o piaţetă cu o pardoseală decorativă, precum şi un spaţiu central verde, împodobit cu un grup statuar şi terminat cu un parapet de piatră cu banchete, creează un cadru arhitectural, un spaţiu de degajare şi de trecere către parcul Teatrului. De jur împrejurul construcţiei s-a prevăzut un dalaj de beton cu spaţii gazonate, garduri vii, grupuri de conifere etc., toate realizînd o agrementare plăcută şi o îmbogăţire a compoziţiei.

Construcţia propriu-zisă este un volum unic, avînd două porticuri laterale; prin tratarea faţadelor şi materialele de finisaj folosite (piatra naturală şi tencuieli de piatră) s-a căutat să i se dea un caracter reprezentativ.

Sala cuprinde un teren pentru volei, handbal redus şi baschet, avînd pe trei laturi gradene cu bănci pentru public.

Intrarea publicului se face printr-un portic care duce în vestibul şi hol. Două scări largi laterale dau acces la foaierul de la etaj, de unde,

prin degajamente laterale se accede la partea superioară a gradenelor.

Sub gradene, pe laturile lungi, au fost prevăzute toate spațiile necesare competițiilor sportive. Sala propriu-zisă a fost tratată mai sobru, fiind locul pentru activități sportive și reuniuni; holul, foaierul și scările au fost tratate mai bogat, cu materiale nobile (marmură, travertin) și tavane cu profile de ipsos, aceste încăperi avînd și funcția de săli de expoziție.

Ferestrele mari permit o bună luminare a sălii și a celorlalte piese, asigurînd și un raport armonios între plin și gol, în plastica fațadei.

Ca sistem constructiv s-au folosit cadre, stîlpi și planșee de beton armat și zidărie de cărămidă; sala principală este acoperită cu arce de lemn pe 30,50 m deschidere, cu 4,20 m interax; de arce sînt prinse panourile de lemn ale plafonului sălii.

Iluminatul artificial este asigurat în cea mai mare parte cu tuburi fluorescente dispuse în scafe de ipsos sau în grinzile și panourile de lemn ale plafonului sălii, asigurîndu-se benzi continue de lumină. S-au prevăzut instalații de aer condiționat și încălzire cu radiatoare cu aer cald.

Capacitatea de folosință a sălii este de 1800 de locuri în timpul manifestațiilor sportive și de 3000 de locuri în cazul concursurilor și adunărilor, cînd se folosește și suprafața afectată terenului de joc.

Dimensiunile libere ale terenului de joc sînt de 20,00×36,50 m, fiind înconjurat pe trei laturi de șapte gradene deservite pe partea de sus de o galerie lată de 2,75 m care asigură degajarea circulației publicului. Înălțimea liberă în zona de joc este de 11,00 m.

Prima gradenă se găsește la 1,60 m deasupra terenului de joc.

În viața social-culturală, sportivă și civică a orașului, Sala sporturilor a devenit familiară cadrului propriu al orașului pontic.

Arh. VASILE SIMION

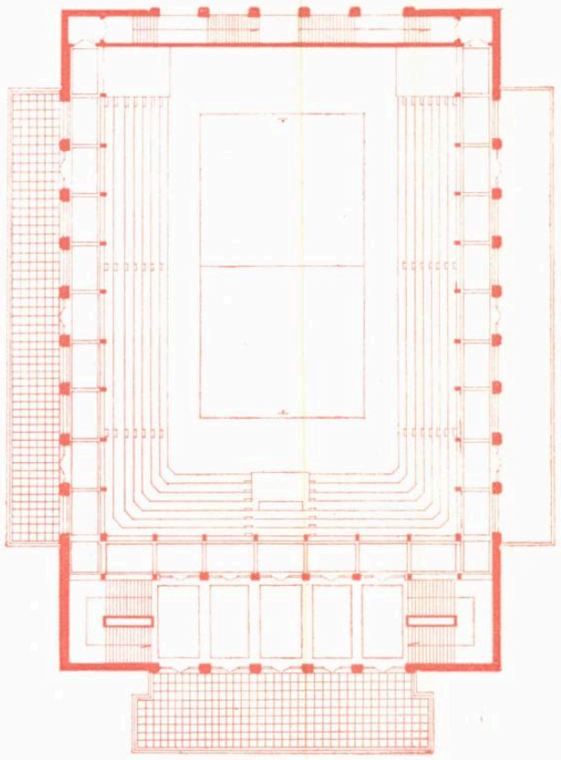

3

1 — Fațada principală
2 — Secțiune transversală
3 — Plan
4 — Vedere aeriană

4

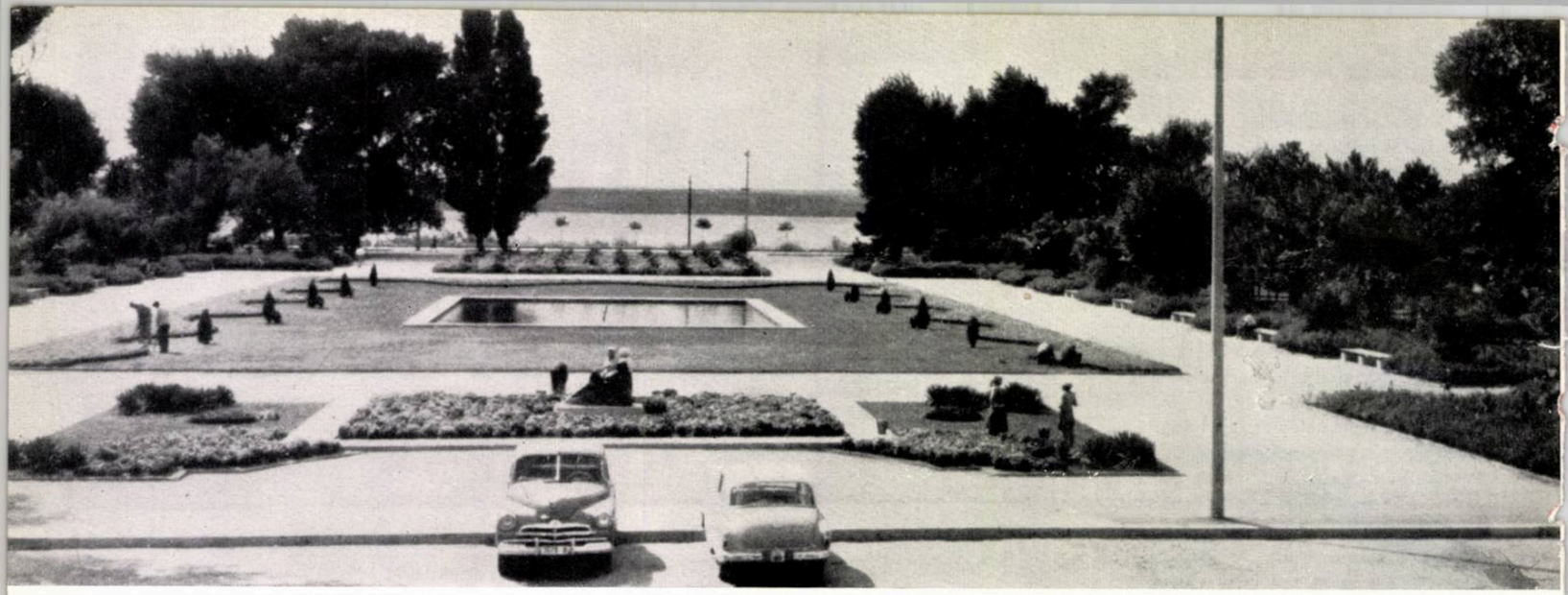

Parc — Mamaia

SPAŢII VERZI PE LITORAL

Colectiv de proiectare :

Arhitecţii Gheorghe Dumitraşcu, Radu Ştefan Ionescu

Inginerii Veronica Chiriacescu, Carmen Marian

D.S.A.P.C. — Constanţa

Vedere din parcul de odihnă Tăbăcărie

O dată cu dezvoltarea impetuoasă a construcţiilor pe litoral au fost create şi importante zone verzi, parcuri, scuaruri, masive împădurite etc.

Astfel, în staţiunile Vasile Roaită şi Eforie au apărut noi parcuri şi grădini care au schimbat aspectul staţiunilor, completînd în mod armonios ansamblurile de case de odihnă. Astăzi se lucrează intens la crearea zonelor verzi la Mamaia, peste dunele de nisip existente.

În afara rolului lor estetic, zonele verzi au rolul de a crea un microclimat mai favorabil, oprind vînturile şi curenţii de aer şi contribuind în mare măsură la prelungirea sezonului.

În acest scop a fost întocmit un studiu de sistematizare a zonelor verzi de pe litoral, de la Mangalia la capul Midia.

Acest studiu s-a dezvoltat în două direcţii principale: dezvoltarea zonelor verzi intravilane, în funcţie de planurile de sistematizare ale localităţilor, pe de o parte, şi crearea de masive împădurite extravilane, pe de altă parte.

În privinţa zonelor verzi extravilane s-a preconizat dezvoltarea lor în trei zone principale şi anume:

1 — Zona Mangalia, care se desfăşoară în jurul localităţii Mangalia şi include şi masivul existent de la Comarova.

2 — Zona lacului Techirghiol, care cuprinde plantarea malurilor lacului Techirghiol şi a celor trei localităţi adiacente (Eforie, Vasile Roaită şi Techirghiol) creînd astfel o unitate bine conturată.

3 — Zona Constanţa — Mamaia care se va dezvolta spre nord de oraşul Constanţa, incluzînd şi amenajarea malurilor lacului Siutghiol, destinat ca loc de agrement al staţiunii Mamaia, la care se adăugă şi masivul existent în dreptul comunei Valul lui Traian.

Crearea spaţiilor verzi în zona litoralului pune probleme dificile de sol, climă şi specii folosite, de aclimatizare şi dezvoltare a lor.

Pentru oraşul Constanţa este precizat să se creeze o serie de penetraţii de pene verzi care să pătrundă pînă în centrul oraşului, legîndu-se cu plantaţiile de pe faleze.

De asemenea, folosind lacul Tăbăcăriei din nordul oraşului şi relieful foarte variat, se preconizează dezvoltarea aici a unui important parc de cultură şi odihnă cu caracter complex, incluzînd şi actualul parc al stadionului 1 Mai. Se obţine astfel o suprafaţă plantată de cca. 120 ha fără a lua în calcul oglinda de apă a lacului.

Ca relief, terenul prezintă denivelări destul de accentuate, mai ales în partea nord-vestică a lacului, în rest căzînd în pantă uşoară spre lac. Aceste variaţii ale terenului permit o tratare mai variată a parcului, în ceea ce priveşte distribuirea plantaţiei şi gruparea ei pe specii, oferind ochiului perspective variate.

În ceea ce priveşte înfrumuseţarea oraşului, parcul de cultură şi odihnă îşi aduce aportul său făcînd legătura între spaţiile verzi din staţiunea Mamaia şi restul oraşului Constanţa. Astfel trecerea este făcută în mod fericit, legînd intim staţiunea de oraş, iar parcul putînd avea dublă funcţiune.

Studiul întocmit pentru amenajarea parcului prevede dragarea lacului, care va atinge adîncimea de 3 m la mijloc şi de 1,50 m spre margini.

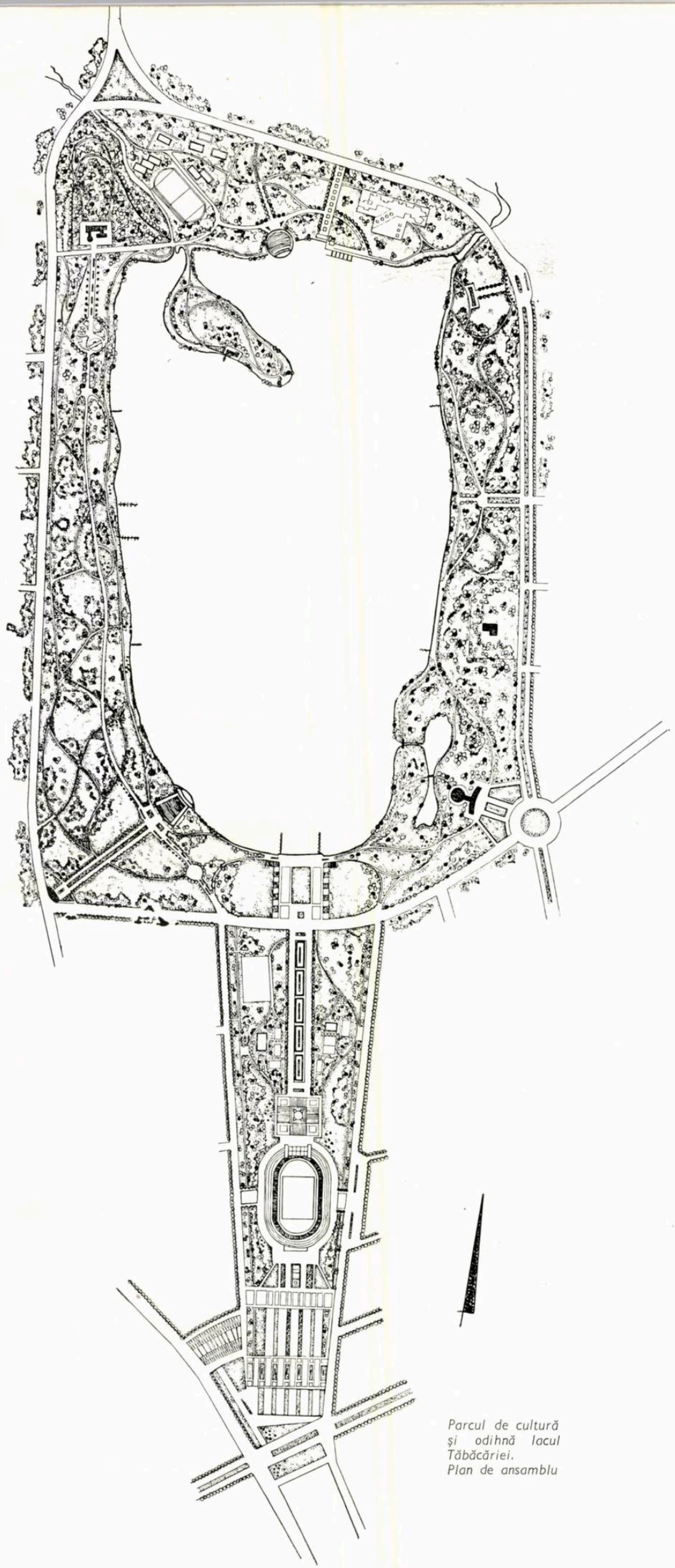

Parcul de cultură și odihnă lacul Tăbăcăriei. Plan de ansamblu

Malurile lacului se vor corecta și îndigui, iar prin hidromecanizare se vor cîștiga pentru spații verzi încă 20 ha, mărind suprafața uscatului în partea dreaptă a lacului. Tot prin hidromecanizare se va asana și terenul mlăștinos dintre lac și stațiunea Mamaia. De asemenea, prin dragarea lacului se va forma o insulă artificială care va constitui un punct de atracție pentru vizitatori.

Lacul Tăbăcăriei va constitui de asemenea și o bază nautică de agrement, soluția proiectată prevăzînd o serie de debarcadere amplasate în diverse puncte.

Amenajarea prevede executarea unui parc plantat masiv, în care s-au amplasat puncte de interes cu specific deosebit, zone de aglomerație intensă și zone de liniște.

În jurul stadionului 1 Mai spațiul verde este tratat în funcție de specificul sportiv al acestei zone. Printre plantații și peluze sînt amplasate terenurile de antrenament, izolate unele de altele prin masive de arbori și arbuști.

Intrarea principală în parc se va face prin piața de la intersecția b-dului Stalin cu str. Ion Rațiu, avînd deschisă o largă perspectivă spre lac, axa terenului fiind decorată cu partere de gazon și flori, cu desene geometrice.

De o parte și de alta a lacului, simetria dispare, parcul fiind organizat în stil liber, cu alei tratate diferit după importanța lor, folosind relieful și variațiile terenului și făcînd legătura cu diferitele dotări sau locuri de perspectivă spre apele lacului.

Dintre dotările mai importante amintim:

Un acvariu, amplasat lîngă piața Soveja, pentru care s-a creat și un golf special. Accesul la acvariu se va face direct din piață, alei laterale făcînd legătura cu parcul.

Opus acvariului se găsește un teatru în aer liber, cu scenă pe apă, cu acces dinspre oraș pe str. Lăpușneanu care urmează să se prelungească legîndu-se cu bulevardul nou construit din Mamaia.

Parcul va mai fi dotat cu un restaurant și o serie de chioșcuri de răcoritoare, precum și cu refugii. Insula va avea o belvedere.

Pentru jocul copiilor s-a rezervat un spațiu în partea stîngă a lacului, care va fi mobilat adecvat.

De asemenea un colț al parcului va fi rezervat unei colecții de plante din țară și străinătate, pentru plantele exotice fiind prevăzută o seră vizitabilă.

Ca amenajare horticolă predomină plantația masivă din arbori foioși și arbuști cu înflorire succesivă, pe sub care șerpuiesc alei destinate plimbării. Din umbra copacilor, aleile ies în luminișuri cu iarbă, decorate cu grupuri de conifere de diferite forme și specii care au fost experimentate pe litoral ca: pini maritimi, thuya diferite varietăți, ienuperi, camoecyparis etc.

Pe malurile lacului se vor planta sălcii, anini, răchite și grupuri de nuferi și lotuși, care vor fi astfel îngrijiți încît să nu stinghereaască plimbările cu ambarcațiunile ușoare de pe lac.

Întregul ansamblu va fi tratat unitar, făcînd legătura cu plantațiile orașului Constanța și ale stațiunii Mamaia.

Nu putem încheia fără a arăta condițiile dificile de dezvoltare a vegetației.

Terenul din stațiuni și din Constanța, fără a vorbi de Mamaia, este sărac și necesită transportarea unor importante cantități de pămînt vegetal. La Mamaia, peste nisipul dragat s-a creat un strat de pămînt vegetal necesar plantelor, pomii fiind plantați în gropi umplute cu pămînt vegetal.

De asemenea, vegetația suferă din cauza secetei și a vînturilor permanente mai ales iarna cînd crivățul viscolește și spulberă toată zăpada, reducînd temperatura pînă la — 30°.

În aceste condiții, aclimatizarea vegetației, pentru a avea totuși o varietate de specii, este dificilă; totuși rezultatele obținute pînă în prezent sînt satisfăcătoare.

Lucrările de întreținere pentru creșterea și dezvoltarea materialului horticol sînt delicate și trebuie susținute atît în timpul verii, cînd se consumă cantități mari de apă — în cazul amenajării parcului, apa se ia din lacul Tăbăcăriei — cît și iarna, cînd unele plante sînt protejate contra vînturilor prin însăși metoda de plantare și distribuire în plan a speciilor, după gradul lor de rezistență.

Față de aceste condiții, realizarea spațiilor verzi pe litoral constituie un minunat exemplu de stăpînire și îmblînzire a naturii de mîna omului.

Ing. VERONICA CHIRIACESCU

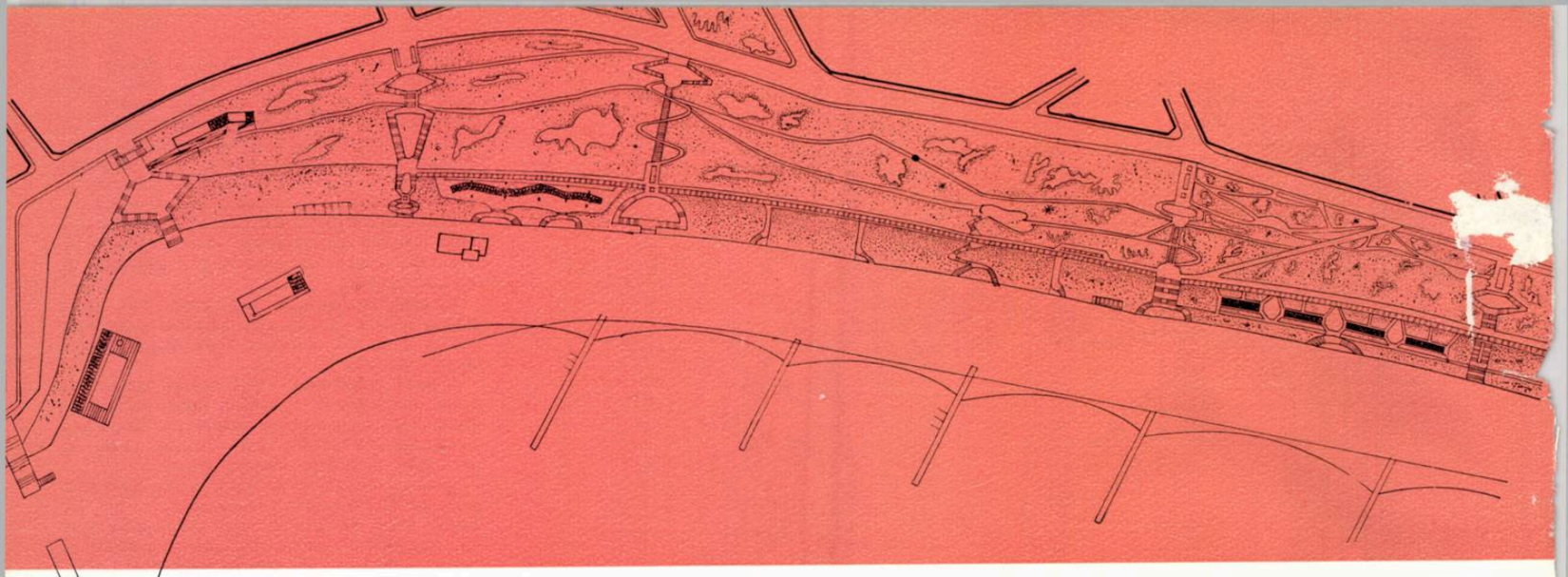

1

AMENAJAREA PLAJEI «MUNCITORUL»-CONSTANŢA

Arhitecţii: Şerban Manolescu, Dan Rusovan, Alexandru Tsaquiris
D.S.A.P.C. Constanţa

De-a lungul malului de est şi nord-est al oraşului Constanţa, pînă la Mamaia, Marea Neagră a creat o plajă naturală, avînd zone diferite ca lăţime; zona de lîngă portul «Tomis», cu o suprafaţă de cca. 6 ha avînd o lăţime accentuată, numită plaja «Muncitorul», este singura plajă folosită în oraş. Ea avea însă un caracter provizoriu, fiind lipsită de accese şi dotări necesare. Această plajă, care urmăreşte conturul oraşului, este bine orientată şi adăpostită la piciorul unui taluz cu o înălţime medie de 20—30 m; ea are un nisip cu o granulaţie mare, care nu este antrenat de vînt.

Crearea unei plaje amenajate şi dotată cu hoteluri şi restaurante ar ridica rolul oraşului ca staţiune balneară şi turistică şi ar asigura totodată un front susţinut şi organizat spre mare.

Lucrările de consolidare a malului, pe o zonă de cca. 1,5 km fiind aproape terminate, s-a pus problema folosirii plajei de la poalele acestui taluz.

Studiul început cuprinde sistematizarea cornişei malului şi a plajei, între str. A. Caratzali şi str. Eroilor. Plaja în studiu are o lungime de cca. 1,5 km şi o lăţime medie de 70 m, ocupînd în total o suprafaţă de cca. 10 ha; ea va putea fi folosită de cca. 13000 de persoane, socotind 8—10 m² de persoană.

Pentru extinderea şi asigurarea funcţionării plajei în bune condiţii, pentru o bună aerisire, studiul prevede dărîmarea digului longitudinal existent, care separă plaja de mare, dig care în prezent nu mai are nici o funcţiune, şi realizarea de epiuri în mare, pentru a se asigura noi depuneri şi mărirea plajei existente.

S-au prevăzut accese, vestiare, grupuri sanitare, duşuri, chioşcuri de răcoritoare, solarii pentru femei şi bărbaţi, spaţii de odihnă şi agrement, restaurante şi un teatru în aer liber.

Pentru prima etapă studiul cuprinde cinci scări de acces, dispuse în punctele de debuşare a principalelor străzi ale oraşului spre plajă, începînd din dreptul străzii Dragoş Vodă pînă la strada Eroilor, legate în partea superioară de bulevardul de cornişă Fr. Engels.

Primul tronson (din dreptul străzii Dragoş Vodă) în care malul este consolidat şi plaja prezintă condiţii bune de funcţionare, a fost completat din anul 1961 cu o parte din lucrările necesare şi anume scara, un grup de vestiare, un chioşc de răcoritoare, un solar şi un restaurant cu terase cu o capacitate de 400 de locuri.

Din studiul întocmit, un al doilea tronson se prevede între scările din dreptul b-dului Republicii şi str. Ştefan cel Mare, iar un al treilea între scările din dreptul străzii Decebal şi str. Eroilor. Între scările din dreptul str. Ştefan cel Mare şi străzii Decebal s-a lăsat o zonă mai liberă, cu legături la grupurile de dotări şi la un solariu dezvoltat.

La nivelurile intermediare dintre bulevardul de cornişă de la partea superioară şi plajă se prevăd alei şi un drum de acces pentru deservirea construcţiilor de pe plajă.

Studiul constituie o primă etapă în amenajarea plajei oraşului, care se va continua în viitor de la str. Eroilor pînă la Pescărie, spre Mamaia, zonă care prezintă alte condiţii şi va forma un studiu separt.

Studiul întocmit ţine seamă de schiţa de sistematizare a oraşului, făcînd legăturile necesare cu portul Tomis şi cu zona centrală a oraşului, al cărei detaliu de sistematizare este în curs de elaborare.

Arh. VASILE SIMION

1 — Plaja «Muncitorul» — Plan de situaţie
2 — Plaja «Muncitorul» — Perspectivă

2

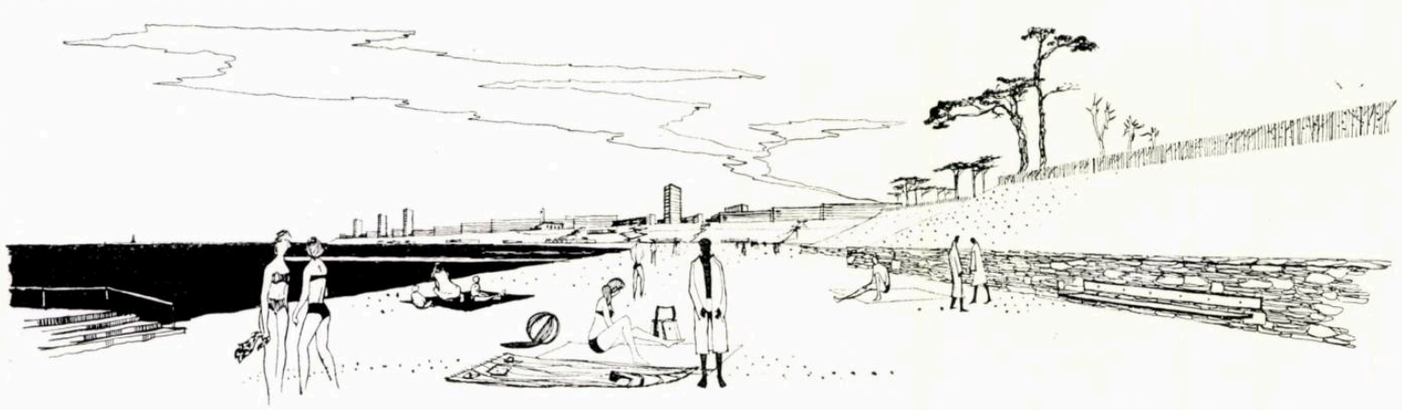

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR

CONFERINȚE

În cadrul ciclului de conferințe pentru ridicarea nivelului ideologic: « Probleme de materialism dialectic » conf. univ. Ion Rebedeu a ținut la 14 noiembrie 1961, conferința « Materialismul dialectic despre dezvoltare și conexiunea universală ».

★

Tot în cadrul aceluiași ciclu, conf. univ. Ion Rebedeu a conferențiat, la 12 decembrie 1961, despre « Legea unității și luptei contrariilor ».

★

Prof. arh. G. Gusti, vicepreședinte al C.S.C.A.S., a conferențiat la 28 noimbrie 1961, în cadrul ciclului de conferințe « Metode și soluții noi în proiectarea arhitecturală și urbanistică », despre « Influența noilor forme colective de viață asupra sistematizării și dezvoltării orașelor »

★

La 19 decembrie 1961, tot în cadrul ciclului de conferințe « Metode și soluții noi în proiectarea arhitecturală și urbanistică », arh. Titu Evolceanu a ținut conferința intitulată « Industrializarea construcțiilor și urbanismul ».

★

La 21 decembrie 1961, conf. Tibor Weiner, arhitect șef al orașului Dunaujvaros din R. P. Ungară, a conferențiat la Casa Arhitectului despre « Construcția locuințelor și orașelor în R. P. Ungară ».

★

În zilele de 16 și 17 noiembrie 1961 a avut loc la Casa Arhitectului un simpozion cu tema « Contribuția acusticii la realizarea noilor construcții în R.P.R. », organizat de Academia R.P.R. - Comisia de acustică — împreună cu Uniunea Arhitecților din R.P.R. și Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. Au fost prezentate următoarele referate:

— arh. Victor Smighelschi — « Izolări fonice în construcții civile — o necesitate pentru îmbunătățirea condițiilor de confort »;

— fizician Mihai Juga, ing. Eugen Dimitrie Vîlcea — « Materiale și structuri pentru izolări fonice în construcții de locuit »;

— arh. Traian Chițulescu — « Problema combaterii zgomotelor în cadrul sistematizării orașului »;

— ing. Mircea Grumăzescu, arh. Teodor Iconomu — « Acustica sălilor tipizate de spectacol ».

După referate au urmat discuții.

DISCUȚII DE CREAȚIE

Proiectul de sistematizare pentru « Piața Unirii » din București a constituit tema discuției de creație care a avut loc la Casa Arhitectului în ziua de 23 noiembrie 1961.

Arh. Traian Stănescu a prezentat planul de sistematizare a pieței, iar arh. Titu Evolceanu a expus un coreferat, după care au urmat discuții.

★

La 8 decembrie 1961 a avut loc discuția de creație pe marginea « Concursului pentru sistematizarea centrului cultural-administrativ al orașului Timișoara ». Arh. Radu Laurian, membru al juriului, a făcut o expunere asupra criteriilor de judecată ale juriului și asupra rezultatelor obținute.

În vederea acestei discuții a fost deschisă la Casa Arhitectului, în noiembrie 1961, expoziția concursului « Sistematizarea centrului cultural-administrativ al orașului Timișoara ».

CONSFĂTUIRI

La 5 decembrie 1961 a avut loc la Casa Arhitectului consfătuirea secției de locuințe și ansambluri de locuințe cu tema « Unele probleme actuale ale proiectării de locuințe ». Ședința a fost condusă de arh. M. Alifanti.

Au luat cuvîntul arhitecții: M. Caffé, B. Cotaru, E. Vernescu, V. Sebéstyen, St. Bortnovschi, N. Florescu, W. Juster, P. Coman, A. Popișteanu, M. Locar și Gh. Sebéstyen.

PLENARA FILIALEI U.A. DIN CLUJ

În zilele de 25, 26 și 27 noiembrie 1961 a avut loc la Cluj plenara Filialei U.A., care a dezbătut următoarele teme:

— detalii de sistematizare în orașul Cluj;

— schița de sistematizare a orașului Turda.

La plenară au participat reprezentanți ai comitetului de conducere al U.A., arhitecți din Cluj, din unele filiale, precum și arhitecți urbaniști din București.

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

În ziua de 7 noiembrie a avut loc la Casa Arhitectului sărbătorirea aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Cu această ocazie s-a desfășurat un bogat program artistic.

În cadrul lunii prieteniei romîno-sovietice a fost deschisă la Casa Arhitectului expoziția « Aspecte din U.R.S.S. » — fotografii realizate de arhitecți romîni cu ocazia deplasării de studii din anul 1961.

DIN EXPOZIȚIA DE DESENE A ARH. H. NOVAC

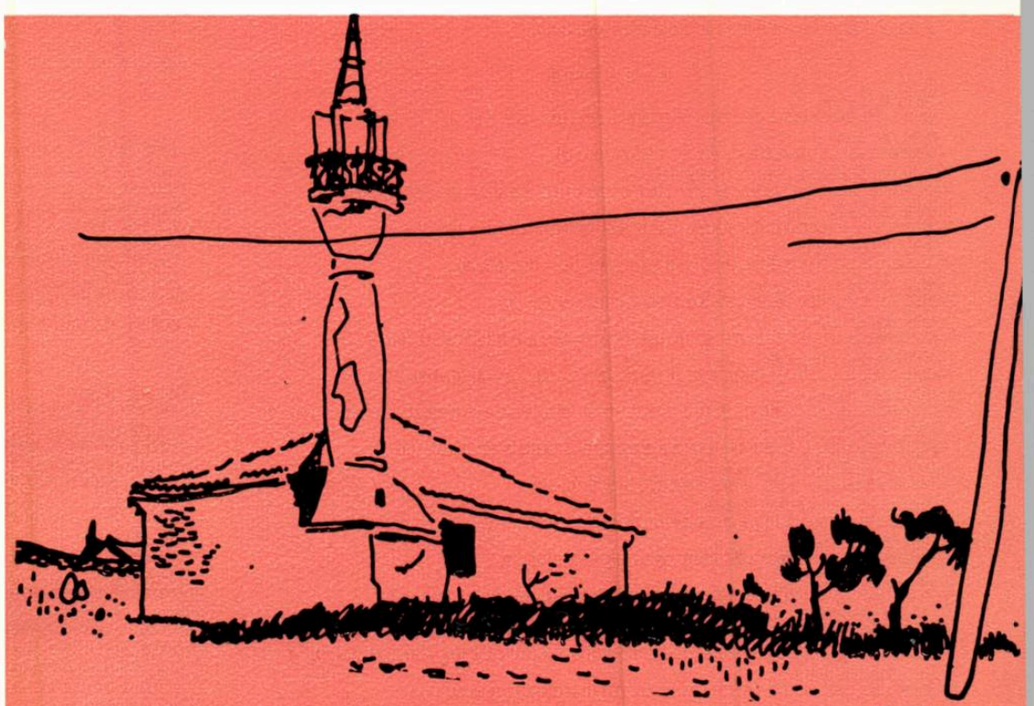

Mangalia

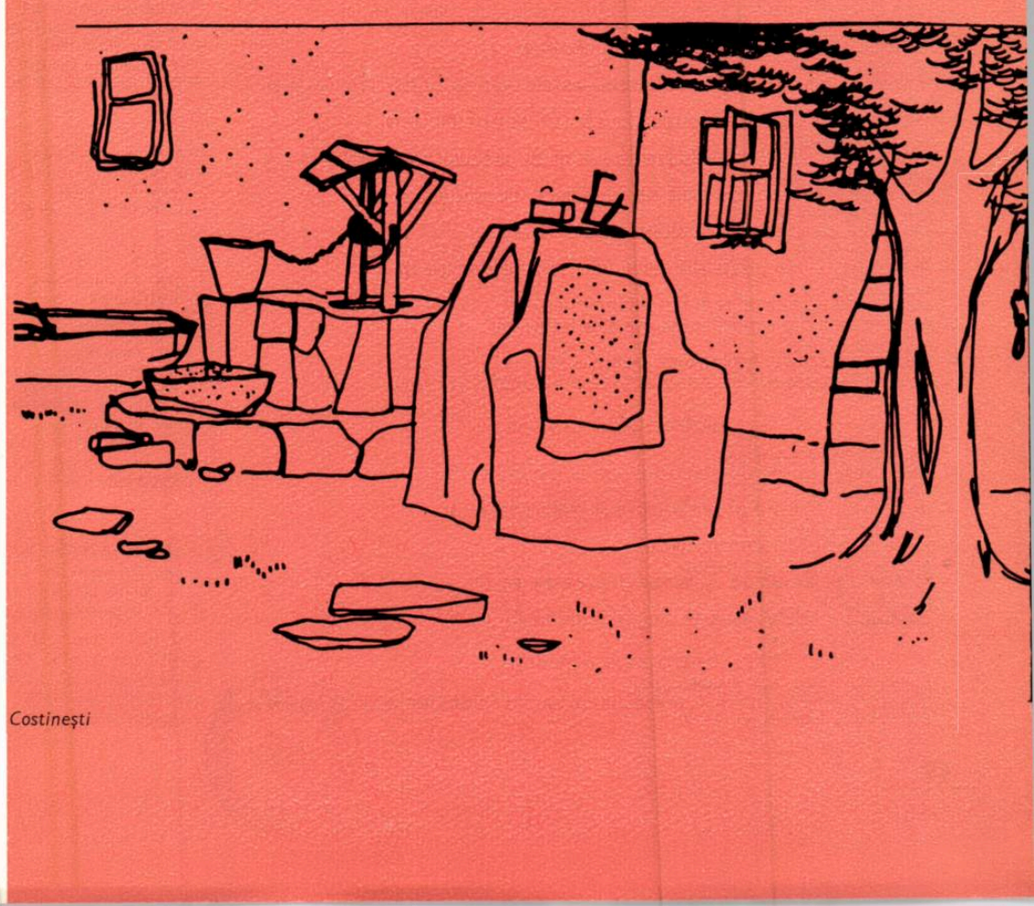

Costinești

SUMAR GENERAL PE ANUL 1961

EDITORIALE ŞI ARTICOLE GENERALE

— CALITATEA, OBIECTIVUL PRINCIPAL (nr. 1)
Arh. Sofia Ungureanu
— PREMIILE ANUALE ACORDATE DE UNIUNEA ARHITECŢILOR LUCRĂRILOR VALOROASE DE ARHITECTURĂ ŞI URBANISM (nr. 1)
— PLENARA FILIALEI CONSTANŢA A UNIUNII ARHITECŢILOR (nr. 2)
— PLENARA FILIALEI BRAŞOV A UNIUNII ARHITECŢILOR (nr. 2)
Prof. arh. G. Gusti
— EXPOZIŢIA « ARHITECTURA ÎN R.P.R. » (nr. 3)
Arh. M. Caffé
— PE MARGINEA CONGRESULUI AL 6-LEA AL UNIUNII INTERNAŢIONALE A ARHITECŢILOR (nr. 3)
I. M. Ştefan
— VIZITATORII AU CUVÎNTUL (nr. 3)
Arh. Gh. Dumitraşcu
— NOI CONSTRUCŢII PROIECTATE DE D.S.A.P.C.-CONSTANŢA (nr. 4—5)
Vasile Canarache
2 500 DE ANI DE CIVILIZAŢIE LA TOMIS (nr. 4—5)

LOCUINŢE

Arh. R. Cosma
— BLOC DE LOCUINŢE PE CAL. VICTORIEI NR. 103—105 (nr. 1)
Arh. N. Sculy
— ANSAMBLU DE LOCUINŢE LA SUCEAVA (nr. 1)
Arh. M. Bercovici, arh. C. Gherghiceanu
— ANSAMBLUL DE LOCUINŢE DIN PIAŢA GĂRII DE NORD — BUCUREŞTI (nr. 1)
Arh. Titu Dan Elian
— BLOC DE LOCUINŢE ÎN PIAŢA GĂRII DE NORD — ETAPA I-A (nr. 2)
Arh. Maria Vaida
— BLOC DE LOCUINŢE PE CAL. GRIVIŢEI NR. 134—138 (nr. 2)
Arh. Cleopatra Alifanti
— BLOCURI PUNCT PE B-DUL DINICU GOLESCU (nr. 2)
Arh. Aurel Tofan
— ANSAMBLU DE LOCUINŢE GARA DE NORD — STR. ATELIERULUI (nr. 2)
Arh. George Mularidis
— BLOC DE LOCUINŢE PE B-DUL ING. G. DUCA Nr. 10—22 (nr. 2)
Arh. Paul Focşa
— COMPLEX DE LOCUINŢE ÎNTRE B-DUL ING. GH. DUCA ŞI PODUL BASARAB (nr. 2)
Arh. Cleopatra Alifanti
— ANSAMBLU DE LOCUINŢE PODUL BASARAB — STR. CARAIMAN (nr. 2)
Arh. Constantin Teodorescu
— COMPLEXUL DE LOCUINŢE GRIVIŢA ROŞIE (nr. 2)
Arh. Constantin Gherghiceanu
— BLOCURI DE LOCUINŢE PE B-DUL DINICU GOLESCU (nr. 2)
Arh. Tiberiu Ricci
— LOCUINŢE DIN PANOURI MARI PREFABRICATE (nr. 2)
Arh. Adelina Iojică
— BLOC DE LOCUINŢE PE STR. RAHOVEI — PITEŞTI (nr. 3)
Arh. D. Prodescu
— BLOC DE LOCUINŢE CU MAGAZINE LA PARTER PE STR. VICTORIEI — PITEŞTI (nr. 3)
— BLOCUL NR. 2 DIN CVARTALUL DE LOCUINŢE « TRIVALE I » — PITEŞTI (nr. 3)
Arh. Adelina Iojică
— BLOC DE LOCUINŢE PE STR. MATERNITĂŢII — PITEŞTI (nr. 3)
Arh. St. Iojică
— BLOCURI DE LOCUINŢE PE STR. LIBERTĂŢII — PITEŞTI (nr. 3)
Arh. B. Cotaru
— 2 500 DE APARTAMENTE PE MAGISTRALA NORD-SUD — BUCUREŞTI (nr. 3)
Arh. Violeta Morariu
— ANSAMBLU DE LOCUINŢE LA MANGALIA (nr. 4—5)
Arh. Vasile Simion
— ANSAMBLUL DE LOCUINŢE « GARA NOUĂ—GARA VECHE » CONSTANŢA (nr. 4—5)
Arh. Ignace Şerban
— ANSAMBLURI DE CĂMINE STUDENŢEŞTI CU 4 000 DE LOCURI (nr. 6)
Arh. Nicolae Pruncu
— CÎTEVA ANSAMBLURI DE LOCUINŢE REALIZATE CU BLOCURI REFOLOSIBILE (nr. 6)
Arh. Viorica Simionescu
— NOUL ANSAMBLU DE LOCUINŢE DIN CARTIERUL GIULEŞTI (nr. 6)
Arh. Marcel Hornstein
— CARTIERUL DE LOCUINŢE « DRUMUL TABEREI » (nr. 6)
Arh. Victor Agent
— ANSAMBLUL DE LOCUINŢE DIN JURUL CIRCULUI DE STAT (nr. 6)
Arh. Leon Garcia
— BLOCURI DE LOCUINŢE PE B-DUL MICIURIN (nr. 6)
— BLOCURI DE LOCUINŢE PE B-DUL ILIE PINTILIE (nr. 6)
Arh. Carol Hacker
— BLOC DE LOCUINŢE ÎN PIAŢA DE FLORI (nr. 6)
—BLOCURI DE LOCUINŢE PE STR. I. V. STALIN — CONSTANŢA (nr. 6)

CONSTRUCŢII INDUSTRIALE

Arh. Elena Pleniceanu Iotzu
— COMBINATUL DE PRODUSE LACTATE DIN BUCUREŞTI (nr. 1)
Arh. I. Deşcu
— UN ATELIER DE REPARAT LOCOMOTIVE ŞI VAGOANE (nr. 1)
Arh. N. Vasilescu
— FARUL MARITIM CONSTANŢA (nr. 1)
Arh. Th. Sassu, arh. Gh. Rosetti
— FABRICILE DE ZAHĂR DE LA LUDUŞ ŞI BUCECEA (nr. 1)
Arh. Ion Pavel
— CONSTRUCŢII INDUSTRIALE ÎN ORAŞUL CONSTANŢA (nr. 6)

SISTEME DE CONSTRUCŢIE

Ing. Nicolae Laszlo, ing. Mihai Barbaiani
— ASPECTE ALE PROIECTĂRII ŞI REALIZĂRII UNOR STRUCTURI DE REZISTENŢĂ DIN COMPLEXUL MAMAIA (nr. 4—5)

CLĂDIRI SOCIAL-CULTURALE

Arh. N. Porumbescu, arh. C. Rulea
— NOUA CONSTRUCŢIE A CIRCULUI DE STAT DIN BUCUREŞTI (nr. 1)
Arh. M. Damian
— CINEMATOGRAF CU 800 DE LOCURI ŞI BLOC DE LOCUINŢE LA TG. MUREŞ (nr. 1)
Arh. Nicolae Stoenescu
— CINEMATOGRAF CU 850 DE LOCURI LA PODUL BASARAB (nr. 2)
Arh. George Mularidis
— CINEMATOGRAF CU 800 DE LOCURI LA INTERSECŢIA CĂII GRIVIŢEI CU B-DUL 1 MAI (nr. 2)
Arh. A. Căciulă
— ŞCOALA DE 24 DE CLASE ÎN B-DUL DACIA — BUCUREŞTI (nr. 3)
Arh. Aurelian Trişcu
— OFICIU P.T.T.R. CU AGENŢII DE VOIAJ LA EFORIE (nr. 4—5)
Arh. Cristian Ionescu
— SFATUL POPULAR MANGALIA (nr. 4—5)
Arh. Nicolae Vlădescu
— CASA DE CULTURĂ DE LA MANGALIA (nr. 4—5)
Arh. Vasile Simion
— SALA SPORTURILOR DIN ORAŞUL CONSTANŢA (nr. 6)

URBANISM

Arh. G. Hussar
— SISTEMATIZAREA PIEŢEI UNIRII DIN IAŞI (nr. 1)
Arh. Sarah Marcovici, arh. C. Săvescu
— DETALII DE SISTEMATIZARE A CENTRULUI ORAŞULUI PLOIEŞTI (nr. 1)
Arh. Mircea Bercovici
— SISTEMATIZAREA ŞI RECONSTRUCŢIA CĂII GRIVIŢEI — BUCUREŞTI (nr. 2)
Arh. Constantin Gherghiceanu
— PIAŢA GĂRII DE NORD — BUCUREŞTI (nr. 2)
Arh. Virginia Petrea
— RESTRUCTURAREA ZONEI CENTRALE EFORIE (nr. 4—5)
— STUDII PENTRU SISTEMATIZAREA PIEŢEI V. I. LENIN — CONSTANŢA (nr. 6)

HOTELURI — COMPLEXE DE ODIHNĂ

Arh. Al. Iotzu
— COMPLEX DE ODIHNĂ LA VASILE ROAITĂ (nr. 1)
Arh. R. Berindei
— HOTEL PE B-DUL 19 NOIEMBRIE — PITEŞTI (nr. 3)
Arh. Lucian Popovici
— COMPLEXUL HOTELIER DE 10 000 DE PATURI DE LA MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Violeta Constantinescu
— HOTELURILE « FLORA », « DOINA », « SIRENA » (nr. 4—5)
Arh. Mina Laurian
— HOTELURI CU 5 NIVELURI ŞI CU 14 NIVELURI LA MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Violeta Constantinescu
— HOTELUL ŞI RESTAURANTUL « PARC » — MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Ludovic Staadecker
— GRUPUL GOSPODĂRESC AL ANSAMBLULUI DE LA MAMAIA (nr. 4—5)
— HOTELUL ŞI RESTAURANTUL « VICTORIA » — MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Anca Borgovan-Ionescu
— DOTĂRI DE PLAJĂ LA MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Marilena Bănişor
— MOBILIER DE MASE PLASTICE PENTRU LITORAL (nr. 4—5)
Arh. Vasile Simion
— AMENAJAREA PLAJEI « MUNCITORUL » — CONSTANŢA (nr. 6)
Ing. Veronica Chiriacescu
— SPAŢII VERZI PE LITORAL (nr. 6)
Arh. Dumitru Constantinescu
—EXTINDEREA HOTELULUI «CONTINENTAL»—CONSTANŢA (nr. 6)

CONSTRUCŢII SANITARE

Arh. Virginia Petrea
— SANATORIUL T.B.C. OSTEO-ARTICULAR PENTRU 500 DE COPII LA MANGALIA (nr. 1)
Arh. Ion Frantz
— COMPLEX DE BĂI RECI DE NĂMOL LA TECHIRGHIOL ŞI VASILE ROAITĂ (nr. 6)

RESTAURANTE-MAGAZINE

Arh. Virginia Petrea
— RESTAURANTUL « DOINA » — MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Cristina Kedzierska
— RESTAURANTUL « SIRENA » — MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Anca Borgovan-Ionescu
— RESTAURANTUL « FLORA » — MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Cristian Ionescu
— MAGAZINE SEZONIERE LA MAMAIA (nr. 4—5)
Arh. Virginia Petrea
— RESTAURANTUL-COFETĂRIE « PESCĂRUŞ » — EFORIE (nr. 4—5)
Arh. Roxana Bernstein-Katz
— MAGAZINE SEZONIERE LA EFORIE (nr. 4—5)

CRONICI

— DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECŢILOR (nr. 1, 2, 3, 4—5, 6)
— BIBLIOGRAFIE (nr. 4—5)
— FIŞIER LEGISLATIV (nr. 4—5)
— DIN PROIECTARE (nr. 4—5)
— TEHNICA (nr. 4—5)
— DIN ACTIVITATEA STUDENŢILOR ARHITECŢI (nr. 4—5)
— INFORMAŢII (nr. 4—5)
— EXPOZIŢII (nr. 4—5)
— MONUMENTE ISTORICE (nr. 4—5)

СОДЕРЖАНИЕ

ПРОГРЕССИВНЫЕ ПРИЕМЫ ЗАСТРОЙКИ ЖИЛЫХ РАЙОНОВ В Г. БУХАРЕСТЕ

Архитектор Игначе Шербан — АНСАМБЛЬ СТУДЕНЧЕСКИХ ОБЩЕЖИТИЙ НА 4000 МЕСТ (стр. 2). В расположенных на территории районов Гроззвешти и Режие студенческих общежитиях обеспечено размещение 4000 студентов в комнатах о двух и о трёх кроватях.

На каждом из мест сосредоточения общежитий имеются отвечающие современным требованиям столовые с раздачей обедов по принципу самообслуживания; количество посадочных мест в каждой из столовых — 700, с возможностью приготовления пищи в количестве, достаточном для питания 2600 обедающих.

Несущая система 6-этажных зданий общежитий «сотового» типа, при котором диафрагмы исполняют одновременно функции несущих элементов и элементов, ограничивающих отдельные помещения.

Архитектор Николай Прунку — ЖИЛЫЕ АНСАМБЛИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ С ПРИМЕНЕНИЕМ ПОВТОРНЫХ ПРОЕКТОВ МНОГОЭТАЖНЫХ ДОМОВ БЛОЧНОГО ТИПА (стр. 10). Приводится описание ряда жилых ансамблей, осуществлённых путём привязки повторного проекта определённого типа многоквартирного дома с переменным числом этажей, что даёт в итоге три варианта решений дома: с 5-ю, 4-мя и 3-мя этажами, т.е. варианта, различающихся между собой по этажности. Решением здания предусмотрен типовой отсек, образуемый несущими стеновыми конструкциями и сборными перекрытиями. Составляющие отсек четыре квартиры с поперечными несущими стенами, выходящие на одну лестницу, имеют двухстороннюю ориентацию. Из опыта осуществления застройки блокированными домами этого типа вытекает целесообразность принятого отсека; необходимо однако перед применением проекта в целях массового строительства жилых ансамблей проверить его по объектам экспериментального строительства, обеспечивая этим возможность принятия решений домов, наиболее эффективных как в экономическом, так и в техническом отношении.

С применением вышеуказанного повторного проекта в Бухаресте и в нескольких других городах страны было выполнено в 1961 году в общей сложности 5500 квартир; среди жилых ансамблей, застроенных домами этого типа, отмечаем описываемые в дальнейшем на страницах этого номера журнала, ансамбли Жюлешти (2000 квартир), Друмул Таберей (1400 квартир).

Архитектор Виорика Симионеску — ПЕРВЫЙ ЖИЛОЙ МИКРОРАЙОН В РАЙОНЕ ЖЮЛЕШТИ В г. БУХАРЕСТЕ (стр. 13). Жилая застройка микрорайона охватывает площадь размерами около 30 га., при чём располагается вдоль новой магистрали, связывающей этот район с западной частью города, а также вдоль Жюлештского шоссе. Ансамбль состоит из 39 пятиэтажных многоквартирных домов блочного типа с доходящим до 2010 общим числом квартир (1060 — двухкомнатных, 943 — трёхкомнатных и 7 однокомнатных квартир).

Разработанным по принципу микрорайонирования планировочным решением предусматривается создание в центре застройки большого парка размерами около 10 га, на территории которого было выстроено школьное здание с 24-мя классными помещениями. Теплоснабжение зданий происходит от трех имеющихся централизованных котельных установок. Намечены к выполнению детский сад, детские ясли и кинотеатр на 500 мест.

Архитектор Марчел Хорнштейн — ЖИЛОЙ КВАРТАЛ «ДРУМУЛ ТАБЕРЕЙ» (стр. 20). — Жилой ансамбль, созданный на находящемся на ровной местности участке правильной формы размерами 7,5 га, расположен в западной части города Бухареста; он является, так сказать, началом намеченного здесь к созданию крупного жилого массива с населением доходящим до 100.000 человек.

Ансамбль состоит из 17 многоквартирных домов блочного типа с доходящим до 860 общим числом квартир, из которых 473 двухкомнатных квартиры и 387 — трехкомнатных квартир, обеспечивающих жилье для 3800 проживающих.

Плотность населения — около 500 человек на 1 га, площадь застройки составляет 15% от общей площади участка. В основу проектирования домов было заложено повторное применение секции на всех пяти этажах отсека (здания).

Монотонности, которая могла бы возникнуть благодаря лаконичности форм строящихся зданий, избегали применением соответствующей планировочной структуры квартала, созданием озеленённых пространств и расцветкой фасадов домов.

Архитектор Виктор Аджент — ЖИЛОЙ АНСАМБЛЬ, ПРИМЫКАЮЩИЙ К УЧАСТКУ РАСПОЛОЖЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ЦИРКА В г. БУХАРЕСТЕ (стр. 22). На территории, примыкающей к оборудованному в виде парка участку, размерами около 18 га, на котором расположен Государственный цирк в г. Бухаресте, намечено строительство жилого массива с доходящим до 1600 общим числом квартир. Согласно первой очереди строительства ансамбля осуществлено до сих пор в девяти — и пятиэтажных домах, расположенных вдоль главной аллеи, ведущей к зданию цирка, 727 квартир, при чём в первых этажах девятиэтажных домов устроены магазины.

В настоящее время ведётся строительство расположенных на восточной стороне парка, девятиэтажных жилых домов с доходящим до 368 общим числом квартир.

Застройка на северной стороне парка, состоящая из 12-этажных домов с доходящим примерно до 520 общим числом квартир, будет осуществлена в 1962 — 1963 гг.

Архитектор Леон Гарчиа — ЗАСТРОЙКА БУЛЬВАРА ИМЕНИ МИЧУРИНА В г. БУХАРЕСТЕ (стр. 26). Количество входящих в состав ансамбля квартир — 448, из них около 80% — двухкомнатные и около 20% трехкомнатные. Жесткая несущая конструкция домов решена в монолитном железобетоне. Все семь домов, составляющие застройку, однотипны; монотонности избегали размещением домов на участке застройки и применением различных расцветок фасадов. Для оборудования квартир был принят один и тот же тип кухонно-санитарного узла.

ЗАСТРОЙКА ПО БУЛЬВАРУ ИМЕНИ ИЛИЕ ПИНТИЛИЕ (стр. 29).

В 1960 году по расположенному в непосредственной близости от Площади Победы бульвару имени Илие Пинтилие был завершён строительством один из значительных ансамблей. Был принят ряд мер в целях сокращения времени, потребного для проектирования и строительства ансамбля: применялись без всякого изменения или же только с привязкой к месту типовые проекты или проекты, разработанные раньше проектным институтом «Проект-Букурешти», было снижено до строго необходимого минимума количество типов квартир, для чего прибегали к многократному применению одной и той же секции. Количество основных типов одно-двух- и трёхкомнатных квартир было сведено к пяти. Было упрощено проектирование несущих конструкций, причём в большинстве из них предусматривалось двухрядное расположение арматуры.

На стадии проектирования учитывались многочисленные новаторские предложения, направленные как на повышение степени комфорта, так и на облегчение строительства.

Архитектор Карол Хаккер — МНОГОЭТАЖНЫЙ ЖИЛОЙ ДОМ БЛОЧНОГО ТИПА НА ПЬЯЦА ДЕ ФЛОРЬ (ЦВЕТОЧНОЙ ПЛОЩАДИ) В г. БУХАРЕСТЕ (стр. 32). Новый жилой дом с доходящим до 226 общим числом квартир окаймляет своим фасадом бульвар имени 1848 года, образуя новый фронт застройки на участке длиной почти сто метров. На обращённой к бульвару стороне нижнего этажа дома устроены магазины.

Здание образовано тремя отсеками, при чём в пределах каждого из отсеков на каждом из этажей имеется по 10 квартир.

Решение несущей конструкции характеризуется тем, что она членится по высоте здания на 2 части: эластичную, на столбовых опорах, в пределах первого этажа, и жёсткую, охватывающую все вышележащие этажи, с применением на всех этажах безбалочных плит перекрытий увеличенной высоты. Применением решения на столбовых опорах в пределах первого этажа создаются нестесненные помещения, благоприятствующие размещению в нем магазинов.

ИЗ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Д.С.А.П.Ч. —

Архитектор Ион Франц — ЛЕЧЕБНЫЙ КОМПЛЕКС ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ХОЛОДНЫМИ ГРЯЗЕВЫМИ ВАННАМИ НА КУРОРТАХ ТЕКИРГИОЛ И ВАСИЛЕ РОАЙТА (стр. 34).

Архитектор Василий Симион — ЗАСТРОЙКА УЛИЦЫ ИМЕНИ СТАЛИНА В г. КОНСТАНЦА (стр. 36).

ПЛАНИРОВКА ПЛОЩАДИ ИМЕНИ В. И. ЛЕНИНА (Стр. 37)

Архитектор Димитрий Константинеску — РАСШИРЕНИЕ ГОСТИНИЦЫ КОНТИНЕНТАЛЬ» В г. КОНСТАНЦА (стр. 38).

Архитектор Ион Франц — ПРОМЫШЛЕННОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО В ГОРОДЕ КОНСТАНЦА (стр. 40).

Архитектор Василий Симион — СПОРТИВНЫЙ ЗАЛ В г. КОНСТАНЦА (стр. 42).

Инженер Вероника Кириаческу — ЗЕЛЁНЫЕ НАСАЖДЕНИЯ НА ПОБЕРЕЖЬЕ (стр. 44).

Архитектор Василий Симион — УСТРОЙСТВО ПЛЯЖА «МУНЧИТОРУЛ» В г. КОНСТАНЦА (стр. 46).

ХРОНИКА (стр. 47). Приводятся краткие сведения о деятельности Союза Архитекторов за ноябрь и декабрь месяцы 1961 года.

SOMMAIRE

NOUVELLES CONSTRUCTIONS A BUCAREST

Ignace Şerban, arch. — ENSEMBLES DE FOYERS ESTUDIANTINS AYANT 4000 PLACES (p. 2). Les foyers estudiantins situés rue Splaiul Independenţei ainsi que ceux des quartiers Grozăveşti et Regie peuvent héberger 4.000 étudiants dans des pièces à 2 et 3 lits.

Pour chaque emplacement, on a prévu une cantine moderne self-service, le réfectoire disposant de 700 places et la cuisine ayant une capacité de 2.600 portions.

Les foyers sont construits selon le système « fagure » (nid d'abeilles) les bâtiments ayant un rez-de-chaussée et 5 niveaux.

Nicolae Prunco, arch. — QUELQUES ENSEMBLES D'HABITATIONS REALISES A L'AIDE DE BLOCS REUTILISABLES (p. 10). On présente une série d'ensembles d'habitations réalisés par adaptation au terrain d'un type de bloc réutilisable à r.-de-ch. + 4, r.-de-ch. + 3, r.-de-ch. + 2 ayant à la base une section sur maçonnerie portante et planchers préfabriqués. La section utilisée a quatre appartements par palier à double orientation et à structure de maçonnerie transversale portante. L'expérience résultant de l'application de ces blocs montre que la section adoptée est avantageuse, mais qu'il est nécessaire — avant la réalisation sur une grande échelle, d'ensembles fondés sur ce même projet — que ce dernier soit appliqué expérimentalement, en vue d'adopter, dans l'exécution de masse, les solutions les plus économiques et les plus efficientes au point de vue technique.

Sur la base de ce projet réutilisable, on a réalisé, en 1961, à Bucarest et dans plusieurs autres villes 5.500 appartements, dont les nouveaux ensembles de Giuleşti (2.000 appartements), Drumul Taberei (1.400 appartements), sont également présentés dans ce numéro.

Viorica Simionesco, arch. — LE PREMIER MICRORAYON D'HABITATIONS DANS LE QUARTIER DE GIULEŞTI (p. 13). Ce microrayon s'étend sur un terrain d'environ 30 ha. tout le long d'une nouvelle chaussée reliant ce quartier à la zone ouest de la ville et tout le long de la chaussée de Giuleşti. On a exécuté 39 blocs à r.-de-ch. + 4 niveaux, réalisant 2.010 appartements (1.060 à 2 pièces, 943 à 3 pièces et 7 ayant une seule pièce).

La systématisation urbanistique basée sur les principes nouveaux du microrayonnement prévoit la création au milieu du quartier d'un grand parc d'environ 10 ha. où a été emplacée et construite une école ayant 24 classes. Le microrayon tout entier est desservi par trois centrales de chauffage thermique. On y érigera de nombreux magasins, une maternelle et une crèche pour enfants ainsi qu'un cinéma ayant une capacité de 500 places.

Marcel Hornstein, arch. — LE QUARTIER D'HABITATION « DRUMUL TABEREI » (p. 20). Construit sur un terrain plan, de forme régulière, ayant une superficie de 7,5 ha., l'ensemble est emplacé dans la partie ouest de la ville et fait partie d'un futur grand quartier d'environ 100.000 habitants.

Il est formé d'un groupe de 17 blocs et comprend un nombre de 860 appartements dont 473 à 2 pièces, 387 à 3 pièces, offrant la possibilité d'héberger environ 3.800 habitants.

La densité est d'environ 500 habitants par hectare, la surface construite représentant 15% de la superficie du terrain. Lors de l'élaboration du projet des blocs on a fait usage d'une section réutilisable à rez-de-chaussée et quatre étages.

La monotonie qui aurait pu résulter de la rigidité des volumes a été évitée grâce à la solution urbanistique et aux espaces verts, ainsi qu'au coloris varié des façades.

Victor Agent, arch. — L'ENSEMBLE D'HABITATIONS ENTOURANT LE CIRQUE D'ETAT (p. 22). Autour de l'édifice du Cirque d'Etat, on a projeté un ensemble d'habitations, emplacé dans un parc aménagé sur une superficie d'à peu près 18 ha., et comprenant un nombre d'environ 1.600 appartements.

On a déjà construit, de cet ensemble, un nombre de 727 appartements, par blocs à r.-de-ch. + 8 avec des magasins au rez-de-chaussée et par blocs à r.-de-ch. + 4, disposés tout le long de l'allée principale menant au bâtiment du cirque.

Un second groupe de blocs à r.-de-ch. + 8 niveaux, comprenant 368 appartements, qui limitent le parc à l'est, est en cours d'exécution.

Les blocs à r.-de-ch. + 11 niveaux, disposés sur le côté nord du parc seront érigés au cours des années 1962 et 1963 et compteront environ 520 appartements.

Leon Garcia, arch. — BLOCS D'HABITATIONS, BOUL. MITCHOURINE (p. 26). Cet ensemble comprend 448 appartements dont environ 80% sont des appartements à 2 pièces et environ 20% à 3 pièces. Les blocs d'habitations ont été exécutés à structure rigide monolithe; pour toutes les 7 bâtisses on a utilisé un seul type de bloc, la monotonie étant évitée par la variété des emplacements et des couleurs. Le groupe salle de bains — cuisine est identique pour tous les appartements.

BLOCS D'HABITATIONS, BOUL. ILIE PINTILIE (p. 29). Un ensemble d'habitations a été édifié en 1960, Boul. Ilie Pintilie, à proximité de la place Victoriei. Afin de réduire le temps consacré à l'élaboration du projet et d'en simplifier l'éxécution, on a appliqué ou adapté des projets-type ou existants à l'Institut Proiect-Bucureşti et l'on a réduit au minimum les types d'appartements en utilisant le même tronçon un grand nombre de fois. Les appartements, à 1, 2 et 3 pièces, ont été réduits à 5 types de base. L'élaboration des projets de résistance a été simplifiée, la plupart des armatures se réduisant à un double réseau en acier.

Les auteurs de projets ont introduit une série d'innovations qui ont amélioré le confort et facilité l'exécution.

Carol Hacker, arch. — BLOCS D'HABITATIONS, « PIAŢA DE FLORI » (Marché aux Fleurs) (p. 32). Le nouveau bloc d'habitations ayant 226 appartements réalise un nouveau front d'environ 100 m. sur le Boul. 1848. Le rez-de-chaussée donnant sur le boulevard est occupé par des magasins.

Le bloc est formé de trois tronçons, chacun à raison de dix appartements par niveau.

Le système de résistance consiste en une structure de béton armé monolithe, formée de planchers à grosses dalles. Le rez-de-chaussée a une structure élastique, constituée uniquement de piliers et de grosses dalles, et permettant l'aménagement des espaces libres nécessaires aux magasins.

DE L'ACTIVITE DU « D.S.A.P.C. » (DIRECTION POUR LA SYSTEMATISATION, L'ARCHITECTURE ET LA PROJECTION DES CONSTRUCTIONS) — DOBROUDJA

Ion Frantz, arch. — COMPLEXE DE BAINS DE BOUE FROIDS A TECHIRGHIOL ET VASILE ROAITA (p. 34).

Vasile Simion arch. — BLOCS D'HABITATIONS, RUE J. V. STALINE — CONSTANTZA (p. 36).

ETUDES POUR LA SYSTEMATISATION DE LA PLACE V. I. LENINE (p. 37).

Dumitru Constantinesco arch. — EXTENSION DE L'HOTEL « CONTINENTAL » DE CONSTANTZA (p. 38).

Ion Pavel, arch. — CONSTRUCTIONS INDUSTRIELLES A CONSTANTZA (p. 40).

Vasile Simion, arch. — LA SALLE DES SPORTS DE LA VILLE DE CONSTANTZA (p. 42).

Veronica Chiriacesco, ing. — ESPACES VERTS SUR LE LITTORAL (p. 44).

Vasile Simion, arch. — AMENAGEMENT DE LA PLAGE « MUNCITORUL » DE CONSTANTZA (p. 46).

CHRONIQUE (p. 47) comprenant des informations touchant l'activité de l'Union des Architectes au cours des mois de novembre et de décembre 1961

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R.P.R. ŞI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU CONSTRUCŢII, ARHITECTURĂ ŞI SISTEMATIZARE

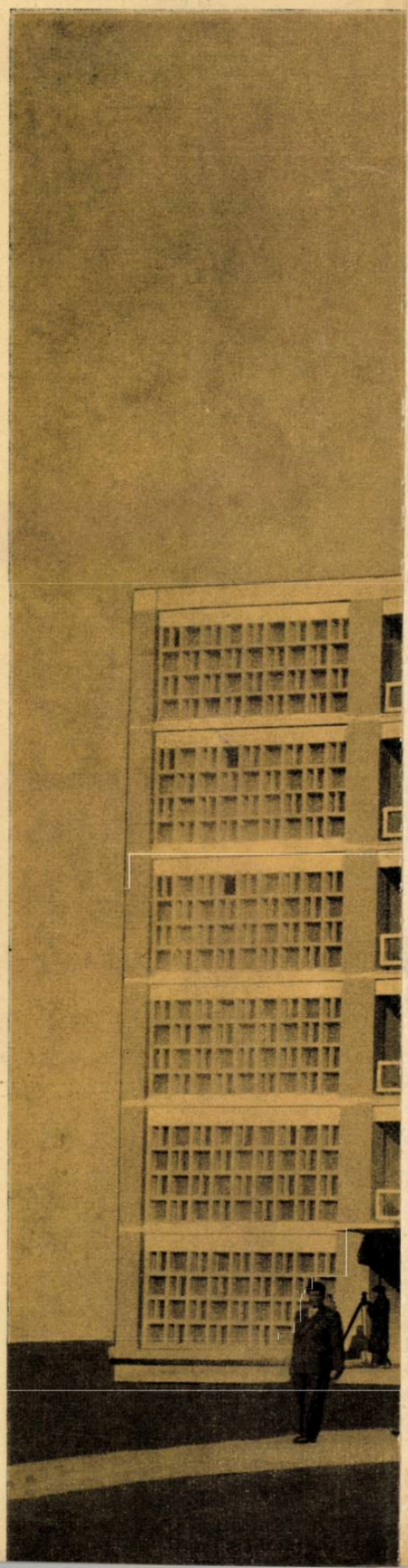

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
BUCUREŞTI, RAION I. V. STALIN, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9.
TELEFON: REDACŢIA — 13.98.80. ADMINISTRAŢIA 16.49.14

Lei 15

I. P. 4 Bucureşti